Reg. No. M. 1550.

"SOUA (E" 4110 MERCARA

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ವೇಷಾ ಭೂತದಯಯೈವ ವಿದ್ಯಾನೀತಿಃ ಪ್ರಯುಜ್ಯತಾಂ ॥ ಇತಿ ಮತ್ಕೃತಾ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿತಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಪಂಡ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೦೦ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಕು ೬ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೧

Telephone — 3145

*By Appointment to H. E. The Governor of Madras*

Telegrams:— "PRECIOUS"

Cups, Rs 6, and upwards

CUPS. MEDALS. SHIELDS. CASKETS.

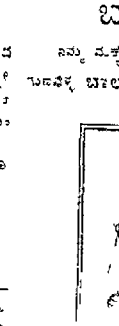

Medals, Rs 1 8–9 and upwards

Post Box No., *423*, Triplicane,

*Illustrated Catalogue Free on Application.*

52–37 MADRAS.

## ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

'ಬೋರರ್' ಹುಳದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕಿತ್ತುತೆಗೆದ ಕಾಳಿಗಿಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಪಾತಾಳಗುಣದ (Mineral) ಗೊಬ್ಬರಪಾಕದ ಸ್ವಲ್ಪಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಾರಾಜನಕ (Nitrogenous) ಗೊಬ್ಬರಪಾಕದ ಸ್ವಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯೆಂದು ಕಿರ್ಪಾಪುರ ರಾಂಕ್ಟ್ ಸ್ಟೇಶನ್ (Experiment station) ದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೆರಿಕದ ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಪಾಟ್—ಪೆಲ್ಲಾ ಜೋಲ್ ಕೆ ಸಾರಾಜನಕ ಗೊಬ್ಬರವು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ (ಇ ಜಿ ಮಸ್ಟರ್‌ಜಿಯರಲ್ ಕಂಪೆನಿ ಆಫೀಸಿನ ಮುಖಾಂತರ ಕಮಿಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್)

ಪೆಟ್ಟಿನ ವಿವರವನ್ನು, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯ ವಿವರಣೆಯಾಗಿ ಕುರಿತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಂಪೆನಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಡೆಪಿಗೇಶನ್, ಫೋ ಬಾ ನಂ. ೫೫೫, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

(2) ವಿಸ್ಟರ್ ಮೊ ಪೆ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಂಪೆನಿ ಮದ್ರಾಸು

21–6

ಕಟ್ಟುಕಷ್ಟಾಯ ಮಜೆಸ್ಟಿಕ್ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್—ಇದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಜ್ಜು ಕೈಸಿನ ಲಂಡನ್ ವಿಲಿಯಂ ಎಮರ್ಸನ್ ಮಹಾಶಯರ ವಿಲಿಯಂ ಎಮರ್ಸನ್ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಒಂದು ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥ ಕೈಗಡಿಯಾರ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ ೨—೮—೦ ಕ್ಕೆ ರೂ ೨—೮—೦ (ಕ್ಕೆ ರೂ ೨—೮—೦ ಕ್ಕೆ ರೂ 14

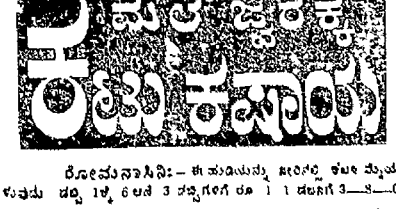


ಜೆಂಟಲ್‌ಮನ್ಸ್ ಸೈಜ್—ಇದು ಕೈಯ ಮಣಿಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ

Reg. No. M. 1530.

*It not delivered please return to*

"SOUTH INDIA MERCARA."

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಯೇನ ಭೂತದಯಯಾ ವಿದ್ಯಾನೀತಿಪ್ರಯುಕ್ತಯಾ ॥ ಐಕಮತ್ಯೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಸಂದ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೦೦ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಕು ೬ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೧

Telephone — 3145

*By Appointment to H E The Governor of Madras*

Telegrams:— "PRECIOUS"

Cups,

Rs 6,

and upwards

Medals,

Rs 1 8–0

and upwards

CUPS.
MEDALS.
SHIELDS.
CASKETS.

Post Box No., *423*,

Triplicane,

*Illustrated Catalogue Free on Application*

52–37 MADRAS.

## ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

'ಬೋರಂ' ಹುಳದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕಿತ್ತುತಿನೆದ ಕಾಫಿಗಿಡಗಳು ಸುಬೆಯುವಷ್ಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ (Manuring) ಸೈಟ್ರೋಜನ್ ಸ್ವಲ್ಪಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಾರಾಜನಕ (Nitrogenous) ಗೊಬ್ಬರಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಮೇಯುವ ಎತ್ತುಗಳು ಬೆಳೆಯುವಷ್ಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ (Experiment station) ದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಮೆರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ [illegible] ಗೊಬ್ಬರವು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗುವುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ([illegible] ಬುಲೆಟಿನ್ ನಂಬರ್ ೪೦ ನೋಡಿರಿ.)

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಾಗಿ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬರೆಯಬಹುದು.

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಂಪನಿ [illegible]
ಇಂಡಿಯನ್ ಡೆಪೋಸಿಟರ್ಸ್, ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಂಪನಿ
24—6 ಪೋ ಬಾ ನಂ. 469, ಕಲ್ಕತ್ತಾ. ಮಡಿಕೇರಿ

ಕೆಟ್ಟುಕಷ್ಟಾಯ ಮಲೆಯಜ್ವರ ನೈ.—ಇದು ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಕೈಪನು ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುವ ಮತ್ತೆ ಇದರ ಇನಾಮ್ಟು ಬಹುವ ಜ್ವರ 3—4 ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ನಮೂನಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಎಷ್ಟೇ ಗುಣಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0 ತಿಕ್ಕೆ ರೂ 1—0—0 ೦ಕ್ಕೆ ರೂ 7—೮—೦ ಡಜನ್ ರೂ 11

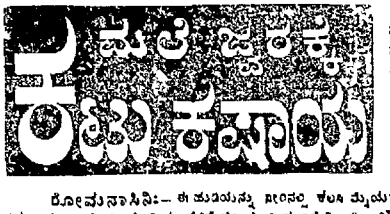


ಚಂದನಾಸವ—ಇದು ಶ್ರಮವಾದವರಿಗೆ ಕೈಕಾಲು ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊಸಾಯುವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಮಾಂಸಕ್ಷೀಣತೆ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿಗಳ ಉಂಟಾದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾಂಸಕ್ಷಯವನ್ನು ತಡೆಯುವದು ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಬಹು ಸೊಗಸುವದು. ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಬಲುವುದು, ಮತ್ತು ಹಲವೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಲಂಡನ್ ಬಂದ ಡಾಕ್ಟರಿಂದ ಸ್ವೀಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯಾದ ಔಷಧ ಇದು ಬಾಟ್ಲಿ 1, 3 ಕ್ಕೆ ರೂ 1—೮—೦ 3—೮—೦ ೬— ೭—೦

ರೋಮನಾಸಿನಿ— ಈ ತುಡಿಯನ್ನು ಪೀರಂಪಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮೈಯಲ್ಲಿ ರೋಮವಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹುಬ್ಬಲು ರೋಮವು ಉದುರಿ ಬೀಳುವದು ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ 3 ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ 1 1 ಡಜನಿಗೆ 3—8—೦

ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ತೈಲ:—ತಲೆನೋವು, ತಲೆತಿರುಗುವದು, ತಲೆಸುತ್ತು, ಕಣ್ಣು ಕತ್ತಲು, ತಿಮಿರ ಇವುಗಳಿಂದ ತಲೆಯು ಕಾಯುವದು ತಲೆಯ ಕಣ್ಣು ನೋವು ಅಥವಾ ಪಿತ್ತ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಮೆದುಳು ಕೆಟ್ಟು ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುವದು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷಗುಣವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಉರುಗುವ ಕೊಡಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಗಿದ್ದವಾಗಿರುವ ಕೊಡಲನ್ನು ಬೆಳಿಯಿಸಿ ಕೊಡಲಿಗೆ ಸಾಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೊಳಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಕಾಲಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಾಗುವ ಕೊಡಲನ್ನು ತಡೆದು ಕೊಡಲು ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೊಡಲನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 1, 1 ಸೀಸೆಗೆ ೨—೮—೦ ೦ಮ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 2, 3 ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ ೬—೮—೦

ನಮ್ಮ ಕೆಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ವಿಳಾಸ—ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಔಷಧಾಲಯ,
9. ಮಂಗಳೂರು.

52—13

## ಬಾಲಾರ್ಕಮದು.

[illegible] ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಂಡು ಮುಕ್ಕಳು ರೋಗ.

[illegible] ಕ್ಷೀಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆ ಎಷ್ಟು ವೈದ್ಯ ಮಾಡಿದರೂ ಗುಣವಾಗದೆ ಇರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ತೊಂಗ್ಯಾ ತೊಳೆದು ಕೊಡುವದು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿದೆ ಚಕ್ಕೆ ಎಕ್ಕಳು ಆನಂದವಾಗಿ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಬಿ ಪಿ 9 ಆಣೆ.

52—25 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ,
ಔಷಧಾಲಯ,
ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ.
(ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆ)

ಕೊಡಗು.

ಸಂಪಾದಕರು

ಸಂಸ್ಥಾನದ ಗಜೆಟು

ಜೂನ್ ತಾ ೬ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ನಿರಂಕುಶ ವರ್ತನೆಯು ಖಾನೂನು.

ಅಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿರಂಕುಶ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಖಾನೂನು ಮಾಡಲು ಇಂಗ್ಲಂ ವೈಸರಾಯರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪೈನ್ ಆಕ್ಟ್ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸನ್ನೂ ಒಂಗಾಳದ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಪೈಸರಾಯರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೊಸ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸುಗಳನ್ನು ವೈಸರಾಯರು ಹೊರಟ್ಟಿಸಿ ಇದ್ದಾರೆ ಖಾನೂನು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಲೆಜ್ಸ್ಲೇಟಿವ್ ಎನೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ತುರ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎನೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಕಳಿದೆ ವೈಸರಾಯರೇ ಖಾನೂನು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಯಾರ ಹತ್ತಿರವೂ ಇಲ್ಲದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಇರುವ ಹಕ್ಕಿನ್ಲೇ ನಿರಂಕುಶ ಹಕ್ಕೆಂತ ಹೇಳುವುದು. ಇಂಥಾ ಅಸಾಧಾರಣ ಹಕ್ಕನ್ನು ವೈಸರಾಯರು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಹೆದರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈಗ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಎರಡು ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೆಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವವರಿಗೂ, ಮತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಅತ್ಯೋಜನ ಕೊಡುವವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವವರಿಗೂ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸೋಕ್ಕೆಂತ ಬೆದರಿಕೆ ಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವರಿಗೂ ಸಹ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂತ ಮಾಡಿದ್ದು—ಇನ್ನೊಂದು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವಾರದೆಂತ ಜೋಧಿಸಿ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ತಿಂಗಳ ತಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂತ ಮಾಡಿದ್ದು—ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ತಿಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಮೊದಲೇ ಇತ್ತು. ಈ ಹೊಸ ನಿರಂಕುಶ ಖಾನೂನಿನಿಂದ ಕಾದಾರು ಕೊಡಬಾರದೆಂತ ಜೋಧಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟೇಂತ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಸ್ವಾಂತೀಕ ಸರ್ಕಾರವು ನಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಂತೀಕ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ಯಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಆಡಳಿತಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಭದ್ರತೆಗೇನೇ ಕೇಡುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂತ ಮೆಗೈರೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವೈಸರಾಯರು ಈ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಕೇಡುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂತ ಕಾರಣಬೇನೋ ನಿಜವಾದದ್ದೇ. ಖಾನೂನು ಭಂಗ ವನ್ನೂ ಕಂದಾಯ ಕೊಡದಿರುನಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೃತಿಕ್ಕಬೇಕೆ ನ್ನುವುದು ರೈತರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಏನಹ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಬೆಂಬಿದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬಾರದೆಂತ ಜೋಧಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ರೈತರ ಕ್ಷೇಮದ ಆಡಳಿತಗಳು ನಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತ ಕೊಡುವ ಕಾರಣವು ಸಗುವನ್ನು ತರುವಂತಿದೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುವ ಜನರು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಬೇಡವೆಂತ ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹೋಗೆಲಾಡಿಸಿ ರೈತರ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಡಿಯುವ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂತಲೇ ಹೊರಟವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಆಡಳಿತದಿಂದ ದೊರಕುವ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುವದು ಮೊತ್ತವಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಮೂರು ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಳಕೊಳ್ಳಲು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡದಿರುವದೇ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ಮುಷ್ಕರ ಹಿಡಿಯುವದು. ಇಂಥವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಕ್ಕುವ ಕ್ಷೇಮ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವದಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಎಂತ ಹೇಳಿದರೆ ನಗು ಬಾರದೆ ಮತ್ತೇನು?

ಈಗ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬೇಪರ್ತಿಸಿ ಪ್ರಜಾ ಹಿತವನ್ನು ಕಾವಾಡುವ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯು ಪ್ರಜಾ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿದೆ ಎಂಬದನ್ನು ನಿರ್ದರಿಸಲು ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೆ ಇರುವದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಗಾಳಿ-ವಾಸಿಗಳಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಬೇರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವಿಲ್ಲ, ಬರೇ ಸ್ವಲ್ಪಜನರು ಕೂಗಾಡುತ್ತಿರುವದಾಗಿರೆಯೆಂತ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಹೇಳಿದಾರ ಹೇಳಿ, ಈಗ ಗಾಳಿವಾಸಿಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಆಶೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಇವರ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯರು ಖಾನೂನು ಮಾಡಿದರು! ಗಾಳಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜಭಕ್ತಿ ತುಂಬಿ ತುಳುಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಿಯೋರೇ? ವೈಸರಾಯರು ಈ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾ ಜನರು ಕಂದಾಯ ಕೊಡದಿರಲು ಸಹ ಶೂರರಾಗಿರುವ ವ್ಯಾಂತ್ಯಗಳಿವೆಯೆಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು.

ತತ್ಕಾಲ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ ಜೋಧನೆಯು ರ ಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಾದರೂ ಈಚೆಗೆ ಬಾರ್ದೋಲಿಯ ರೈತರು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ಮುಷ್ಕರ ಹಿಡಿದು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೊರಿಸಿದ್ದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮೂಫ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ? ಯಾವುದೇ ಕಂದಾಯವಾದರೂ ತಡೆಯಲಾರದಷ್ಟು ಭಾರವಾಗಿದೆಯೆಂದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಕಂದಾಯ ಕೊಡದಿರುವ ಉಪಾಯತ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆಸಬಹುದಾದ ಚಳವಳಿಯು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ.

ಸ್ವದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮತ್ತು ನಿಷಾಸದರ್ಥಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾವಲಿಗೆ ಪಡೆದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನಾಗಲೀ ನಿಷಾಸದಾರ್ಥ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾದೆಂತ ಅಂಥಾ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಜನರನ್ನು ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಈ ಚಳವಳಿಯವುದೇ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸ್ವದೇಶೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗಲೀ, ನಿಷಾಸೇವನೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಲೀ ತರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂತ ವೈಸರಾಯರು ಹೇಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಜನರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರ ಪಡಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಿದೆವೆಂದಾಗಿದೆ ಎಂತ ವೈಸರಾಯರು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದಾದ್ಕಿಂತ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಆಹಾರಾತಕ್ಕತ್ಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ವ್ಯಾಪಾರ ನೂಡಿಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಜನರನ್ನು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವ ತರದ ಜುಲುಮನ್ನೂ ನಡಿಸುವವರಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರ ಬೇಡುವಿಕೆಯಿಂದ ಸೈತಿಕ ವತ್ಯಾಯ ವಾತ್ಸರವೆ ಇಂಥಾ ಶಾಂತಿಯುತ್ಕವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಸೋದಾದರೆ ಹಿಂದೀಯರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸಹಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕುಡುಕತನವನ್ನಾಗಲೀ ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನಾಗಲೀ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲೇಕೆಂತ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಿತಚಿಂತಕರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಸ್ಥರ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಥಿಕ ವತ್ತು, ಸೈತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಈ ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಖಾನೂನನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಖಾನೂನು ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿರುವದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರದ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವಿದೆಕೆಂಬ ನೆವದಿಂದ ಹೊಸ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸನ್ನು ಜಾರಿಪಡಿಸಿರುವದಾಗಿದೆ. ಈ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾಕೆ ಇದೆಯೆಂಬದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸೈತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ ಸ್ಥಂಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತೇಜನವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸಜ ನೂಡಬಹುದೆಂತ ಖಾನೂನು ಮಾಡಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು ಜನರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ದುಂಡು ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಕೂಡಿಸಲು ಇರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸರಕಾರವು ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬದಲಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇವರ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪವು ಬಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಖಾನೂನುಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜನರು ಬಿಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಷ್ಟು ಜನರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ತಯಾರಾಗಬೇಕಷ್ಟೆ.

ಈ ಖಾನೂನುಗಳು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಯಾಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಸರಕಾರಗಳು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರವರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಹುಕ್ಕುಂ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ ಜೋಧನೆಯು ಸಮ್ಮುದೇಶದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಸಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ನಿಷಾ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗುತ್ತದೆ ಜೀರಿ ಯಿಂದ ಚಳವಳಿಯು ಇಲ್ಲದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಇಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರವು ಯೋಚಿಸಿಕಾರದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

## ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ದೊರೆತ ಗೌರವ.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ರಪ್ರತಿನಿಧಿಟಿವ್ ಎನೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರವು ನೋಮಿನೇಟೆಡ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಡಿ. ಸಾಕಮ್ಮನವರನ್ನು ಮೆಂಬರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾಕಮ್ಮನವರಿಗೆ ನಾವು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ತಿಗರ ಆಡಳಿತಗಳನ್ನು ಬಗೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಕೊಡಗಿನ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂತ್ತವೆಲ್ಲದೆ ಸಂತಾನ ಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಶಾಸ್ತ್ರಸೂಸಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳೇ ಕೃಂತ ಆಸ್ತಿಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರದೆ ಈಚೆಗೆ ತಮ್ಮ ಜಾತಿ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕಲಸೆ ಮಾಡಲು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಬರೇ ಜಾತಿಗಾಗಿ ನೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವಿಕ್ಕು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೆಡುಕು ಮಾಡುವ ಮುಂಚೆ ಜಾತಿಗಾಗಿಯಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೊರಟದ್ದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ ವೇ. ಇವರು ಜಾತಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೋಟ್ಟಿರಿಂದಲೇ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ರೈತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇವರಿಗೆ ಈಗ ದೊರಕಿದ್ದು.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪರವಾಗಿ ಇವರನ್ನು ರಕಾರವು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವದಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾಕಮ್ಮನವರಂಥ ಮಹಿಳೆಯರು ಮೈಸೂರು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ದೊರಕಿದ್ದು ಮೈಸೂರು ಸ್ತ್ರೀ ಸಮೂಹದ ಪುಣ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಆಸ್ತಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಡಿ. ಸಾಕಮ್ಮನವರು ರಾಜಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಒರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮೂಹದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕಲಸೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ಸಂಕಷ್ಟದ ಆಡಳಿತದ ಕೆಲಸವು ಸಹ ರೈತರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಇವರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗಬಹುದು. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾಕಮ್ಮನವರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮೂಹದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಒಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ದೊರೆತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಯೂ ನಡೆಸುವಂತೆ ದೇವರು ಇವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಲೆಂತ ಸ್ವಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

## ಕೊಡಗು ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ.

(ಕಾಲಂ ೩೦ರಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ನಿಷ್ಟೆಸಿ ಮೆ. ಕಂಡ್ಯಂಡ ಬಿ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಬರೆಕೊಂಡ ಪತ್ರದ ತರ್ಜುಮೆ.)

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಕತನದಿಂದ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಹಾನಿಯಾಗಿಬೆಯೆಂಬಲೂ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ದೇಶದೇ ಕುಡಿಕತನದಿಂದ ಬಹಳ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೊಲಕವೂ, ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಹೊರಗೂ ಸಹ ನಿಷಾಸದರ್ಥಗಳ ಮೇಲಾಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಸರೂ ವಿನೊಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿಷಾಪದಾರ್ಥಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಕುಡುಕತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂತ ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೇ ತಿಂಗಳು ೨೫ನೇ ತಾರೀಕಿನ ಒಳಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗಿ ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸದಿದ್ದರೆ ೨೦ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಪ್ರೊನ್ಸಂಸೆಟೆಯ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನಿಷಾಸೇವನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂತ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ನಾವು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ನಿಶ್ಚೆಸಿದ್ದೇವೆಂತ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ತಾ. 31—5—30. ಬಿ. ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

## ನಿಷಾ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ.

(ಸ್ವಂತ ಖಾತ್ಮದಾರರಿಂದ)

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕುಡುಕತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲು ಗ್ರಾಮೂಂತರ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಕೊಡಲು ಸೊಂಟಗಟ್ಟಿ ಇಳಿದಿರುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮೇ ತಾ 26ನೇ ಸೋಮವಾರ ಕಣ್ಣಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಷಿಟಿಂಗು ನಡಿಸಿದರು. ಒಂಟಿಯಂಗಡಿ ಬಳಿ ರಸ್ತೆಯ ಕಟೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ವಿಷಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮೆ. ಸೋಮೆಯಂಡ ಸಂಜಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ಸುಮಾರು 50 ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಾಭಿವಂದನೆಯು ಆದನಂತರ ಮೆ. ಪಿ. ಐ. ವ್ಯೆಪ್ಪನವರು ವಿಷಿಟಿಂಗಿನ ಉದ್ದಿಶ್ಯವನ್ನು ಕೂರಿತು ಮಾತಾಡಿದರು. ಈ ಮೊದಲು ನಡೆಸಿದ ಗ್ರಾಮ ವಿಷಿಟಿಂಗುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಂತೆಯೇ, ಬೈನೆ ಮರಗಳಿಂದ ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸಬಾರದು, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥ ಸೇರಿಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷಾಸೇವನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಮೂರು ರಾವ್ ವಾಸು ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದವರು ಅವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮಹಜರಿಗೆ ರಾಜು ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದವರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತಂದಿದ್ದ ಖಾದಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಧರಿಸಿಕೊಂಡರು ೮ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅಮ್ಮತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಜಿನ ವಿಷಿಟಿಂಗೊಂದನ್ನು ನಡಿಸಿ ಪ್ರಚಾರಗಿರುವಂತೆಯೂ, ಕುಡುಕತನವನ್ನು ನಿಷೆಡುವಂತೆಯೂ, ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಧರಿಸುವಂತೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು ೮ ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಕಾವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡರು.

ತಾ 27ನೆ ಮಂಗಳವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಳುಗುಂದವಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ ವಿಷಿಟಿಂಗನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. ಪಂಚಾಯ್ತರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ವಲಾಗದೆಯಂಗಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನೀಡಿದರು ಮೆ. ಕಲ್ಯಾಣಾರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು 80 ಜನರು ನೆರೆದ್ದರು. ಮೆ. ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರು. ಮೆ ಗಳಾದ ಪಿ. ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು, ಕೆ. ಸಿ. ಕರುಂ

(೩ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ)

## ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯವಹಾರಿಗಳಿಗೆ: ಸೈನಿಕಾಯರಿಗೆ ಬರೆದ ಸಲಹೆಯ ಸಾರಾಂಶ.

ಹಿಂದೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ನಾವು ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವನ್ನು ಈಗ ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದೆ ಹೋದರೆ ಆದುದಾದ ಉಕ್ಕಟ ಪರಿಣಾಮಗಳುಂಟಾಗ ಬಹುದು.

ಈಗ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಒದ್ದಾಟಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡರವರು ೪ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬರುವ ದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ " ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ತಲವು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ನೊಮಿನಿಯನ್ ಆಗುವುದು " ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಿಂದೂದೇಶಗ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಸಹಾನುಭೂತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದೆಂದು ಜನರು ತಿಳಿದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿದ್ದುದರಿಂದ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸ, ಲೇಬರ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಮೇಲಿನ ಭರವಸೆ-ಇವೆರಡೂ ಕೂಡಿ ಜನರಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸೆಯನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಯೇ ಇರಿಸಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ಸುಸಂಭ್ರದಲ್ಲಿ ನೀವು 1929ನೇ ನವೆಂಬರ್ 1ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಉದ್ಘೋಷಣಾ (Pronouncement) ಯನ್ನು ಮೂಡಿದರು. ಅದು ಅನೇಕ ಚಾಪಸಲ್ಲಿ ವಿಷದವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಂಗಡದವರು ಕೂಡಿ ಆದಕ್ಕೆ ಸುಸ್ವಾಗತವನ್ನಿತ್ತು, " ದೆಲ್ಲಿ ಮೆಮಿಫೆಸ್ಟೊ " ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂಪತ್ರಿಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್‌ನ ವಿಷಯ ವಿಶದೀಕರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ನಿಯಮಿಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪಂಗಡಗಳ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವ ಸಮಯ ದಾಟಿ ಹೋಯಿತು. ಈಗಲೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಿಂದೂದೇಶಗ ವಿಷಯ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಿಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತಾಗುವುದು—ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೆನಿಫೆಸ್ಟೊದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ಸಾಲ್ಸ್‌ಬರಿಯಿಂದಿಟ ಜರ್ಡಿಯಲ್ಲೂ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೆನ್‌ರವರು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗಾಂಧಿಯವರು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸು ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಡೊಮಿನಿಮನ್ ಸ್ಟೇಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜರುಗಲ್ಪಡುವುದು—ಎಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನೀವು ಹಾಗೆ ಕೊಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಒಳಿಕ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಿಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ, ಅವರು ಹನ್ನೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಅವುಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ:—

(1) ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷೇಧ (2) 18 ಪೆನ್ಸ್ ರೇಷ್ಮೆವನ್ನು 16ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು, (3) ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಇಳಿಸುವುದು. (4) ಉಪ್ಪಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು. (5) ಮಿಲಿಟರಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಮೀಸರಿಯಡಿ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಇಳಿಸುವುದು. (6) ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೇದಾರರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಆ ಕಡಿಮೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಭಾರಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗುವಂತೆ ಇಳಿಸುವುದು. (7) ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಯ ಸೇಲ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಾಕಬೇಕುವುದು. (8) " ಕೋಸ್ಟಲ್ ರಿಸರ್ವೇಶನ್ " ನಿಲ್ಲಿಸ್ಸು ನಾಸು ಮಾಡುವುದು. (9) ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು. (10) ಸಿ. ಎ. ಡಿ ಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು. (11) ಆತ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೋವಿ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು.

ಈ ಹನ್ನೊಂದು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನಾದರೂ ಈಗಲೇ ಬಾರಾಗೆ ಕಂದು ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತರುವೆವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವೆವೆಂದು ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದರು

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ (1) (2) (4) (7) (8) (9)—ಈ ಆರು ನಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ನ್ಯಾಯವಾದುದೆಂದು ಕೂಡ ಅವನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯತಃ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಬಾರಾಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಸರು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರ ಒಬಲು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಸರ್ಕಾರವು ಇರುವುದು ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿತು. ಆಲ್ ರಸ್ಸೆಲ್ಲರ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ನೀವು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವೂ ಒಸರು " ಶವಣ ಅಸಯನ್ನೆಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದುದು ಎಂದು ವಿಕಧವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿತು ಮುಂಬಾಶಜೋತ್ಸ್ಯ ರಮೂಸಾಂಡ ಜೆಬ್ಬರ್ಜಯವರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದದ್ದು ಯಕಡೆಗೆ ಗಾಳಿ ವೀಸುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿತು. ಟೆಜ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಸಪ್ರು ಮತ್ತು ಜಯಕರ್ ಮುಂತಾದವರು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿಷಯವು ಎಲ್ಲರನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಇನ್ನೇಕೆಕ್ಕೆ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲದಿರಲು ಈ 11 ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಈಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಆದು ಅನುಮತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಭಾಸವಾಯಿತು.

ಈಗಾದುದರಿಂದ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಹೋರಾಡಬೇಕು ಮುಂದಾಳುಗಳು ನಿಶ್ಚೆಸಿದರು ಬಳಿಕ ಗಾಂಧಿಯ ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ಸುರುಮಾಡಿದರು. ರೈಯನರು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯತಃ ಭಾಗಿಗಳಾಗದಿದ್ದರೆ ಆದ ಅವರ ಸಂವೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ. ಇದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಈ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಎಡರಾಗಿ ಯಪ್ರಯತ್ನವಾದ ಮುಂದಾಳೂ ಇಲ್ಲ ಯೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲ—ಜನರು ಯೋಚಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುವೆ ಭಂಗನೆನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಾರೆ? ತಲೆ ಒಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಥವಾ ಸಜಾ ಆಗುವುದು ಸಾಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಆದರೆ ಅನಿರಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ದಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸಳವು ಒಬ್ಬ ಮಿಷನರಿ (ವೇಳ ಸರೀಟ್ಸ್) ಗಳಿಗೂ ಕಸ್ಟಾರ್ಡಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು, ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜನರು ಸರಕಾರದ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೋರಿದರು

ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆಂಬಾ ಭಕ್ತಿಯಿದೆ. ನೀವು ಈಗಿನ ಅವಸರದಾನವು ವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವಿರೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊ ಆದರೆ ನಿನ್ನಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ವೈಸರಾಯರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಅತಿ ದುಷ್ಕರ ರಾಜ್ಯಾಭಾದಲ್ಲಿ ಬರುಗಡಿಹುಮಾದಂತಹದ ವಿಷಯಗಳು ನಡೆಯದೆಯೆಂದು ಯೆ ಆದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ವರ್ತಿಸಿರುವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಂತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಜಂಗಿಸರಿ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಹೊಡೆದಿದೆ. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಕಲವು ಕರೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೊಡೆಗಿ ಗಂಡನ್ನು ಹಾಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಸೆಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವ್ಯಕಾವಾಶ ರಾಜ್ಯವು ಅಂತ್ಯವಾಗಿ, ಮಿಲಿಟರಿ ಮತ್ತು ನೆನ್ಸ್ ರಾಜ್ಯವು ಶುರುವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಷ್ಠ ಪುರುಷರು ಬಿಚಾರನೆಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಂತ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ವೃದ್ಧಮಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಯಗಳು ನಿಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿವೆ ನಕಾ ಅವರ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬುಡಿತೆಯೇಬೇಕಾಗಿದೆ?

ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ತಿಪಸ್ಸಿನ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವಗಳಲ್ಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಿಸ್ತಿರೆ ಆದರೆ ಅನು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆಸ್ಯುದುವುದು, ಏ ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿ. ನಾವು ಇಷ್ಟು ಸಾಕ್ಯ ಬುಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ—ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಥವಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಒಬ್ಬ ಮುಖ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಗಾಂಧಿಯವರಿಲ್ಲದೆ ಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗಿನ ಅವಸರದಾನವು ಹೋಗಿಬಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವೂ, ಬ್ರಿಟಿಷಂತ್ರಿ ವರ್ಗವೂ ಗಾಂಧಿಯವರೆ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೆ ಕು. ಹೊಡಬಿದ್ದರೆ, ಹುಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಈ ಅಧ ದೆನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಗೆ-ಲೆಯು ಹಿಂದೂದೇಶ ಮೊದಲಿನ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಸಸ್ಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತು ಬಂಧ್ಯ ಹಣೆಬಿ. ಅದರ ನಿಜವಾದ ಅಭಿಸ್ಸಾಯವು ಹೆಚ್ಚು ಸರಕಾರ ಪೆಂಬ ತಡಿಮೆ ರಾಜಿಯತಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಂದು. ಇದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಸಕಾರ್ಯವಾಸರೆ—ಅದು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಭಾವಿಸಿ ಕ್ಷೇಮ—ಅದು ತಪ್ಪು. ಅವರ್ಯಕಾರಕ್ಕೆ ಜನವುಂಟು ಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಸಂಗಡಿಕೆಯಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ತಿಕ್ಕಲೇ ಸಿಡಿಯ ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಎಂತ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಕ್ಕೂ ತಯಾರಾಗುವಷ್ಟು ಸ್ಥೈರ್ಯ ಸಿದ್ಧನಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯುಂಟಾಗದು.

ನೀವು ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೂ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದಲೂ ವಿಚಾರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಬಗೆಯೆ ಇಲ್ಲ. ಅಗಾಧವಾದ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಇದು ವಿನಸ್ಸು ತೆಗೆಯಲಾರದು—ಜನರು ಸ್ವತಂತ್ರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರ್ಯಗಿರುವಾಗ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಅವರನ್ನು ಸೈನ್ಯ ಬೇಗನೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರೆಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈಗಿನ ಚಳವಳಿಕ್ಕೂ 1921ನೇ ಇಳವಳಿಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಇಲ್ಲ. 1921ರಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂತಾಪವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಗಾಂಧಿಯವರ ನಳ್ಳಗಿನಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಹೋಯಿತು

6. ಬೇಗೂರು ಸೊಸೈಟಿಯು ಈ ವರ್ಷ ಪುರುಷಾತಕ ಮೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಶಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ವಾಯಿದೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಕೊಂಡ ಅರ್ಜಿಗೆ ಸದರಿ ಆರ್ಜಿಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಮೂಲಕ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಇರಾಜಿ ನೋಡಿ ವಾಯಿದೆ ಕೊಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

7. ಸೊಸೈಟಿಗೆಳಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ವಾಯಿದೆ ವಿಷಯದ ಸಾಲದ ಬಾಕಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಓದಲಾಯಿತು.

ಸದರಿ ಬಾಕಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕಲನ್ನು ಅಮಲಾಗಿಯೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೂ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರಿಗೂ, ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೂ ಕಳಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಖಾಕಿದಾರರಾದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆ ಸಾರತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಇದ್ದರೆ ಪಕ್ಷ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಕ್ಕ ಕೈಸು ಪಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

8. ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಸಾಮಿಂಗ್ ಸ್ಥ ಕುರಿತು ಮಾತುಗು ವಿಷಯ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಕನೇ ಶನವಾ ೨ ಗಂಸ ಹಗಲು ೧' ಗಂಟೆಗೆ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಕೆ. ಅಪ್ಪಯ್ಯ,
(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

## ನಿಷಾ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ.

(2ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು)

ಬೈಯ್ಯಸೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಏ. ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಕುಡುಕತನವನ್ನು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ, ಪಂಚಿತೀ ಬಟ್ಟೆ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವುದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ, ಶುಚಿತ್ವದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ ಕುರಿತು ಮಾತಾಡಿದರು. 40 ಜನ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು 8 ಜನ ಅಗಸಿ, ಹಜಾಮ ಮೊದಲಾದವರು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಪಟಿಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ನಿಷಾ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದರು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅಮ್ಮತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ವಾಲಗ ಸಮೇತ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾವುಟ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಪಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಪೇಟೆಯ ಒಂದು ಕೊನೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೊನೆಯ ವರಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋದರು. ನಂತರ ಸಂತೆಯ ಬಳಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮಿಟಿಂಗು ನಡಿಸಲಾಯಿತು. ಮೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್‌ಖಾನ್‌ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು 200 ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಮೆ. ಪಂಡ್ಯಂಡ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನವರು, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿ, ನಿಷಾ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಖಾದಿಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಕುಡುಕತನದ ಕೆಡುಕುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮೆ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆ ಹಾಡಿದ ನಂತರ ವಿಸರ್ಜನೆಯಾಯಿತು.

ಮರುದಿನ ಬುಧವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡಿಸಿದರು. ಮೆರವಣಿಗೆ 1 ಗಂಟೆಗೆ ಮಕ್ಕಿಟಿನ ಬಳಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಪೇಟೆಯ ಮಧ್ಯ ರಸ್ತೆಗಾಗಿ ಬಂದು ಜರ್ಚ್ ಬೀದಿಗಾಗಿಯೂ ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆಗಾಗಿಯೂ, ಗಡಂಗದ ಬೀದಿಗಾಗಿಯೂ ದಾಟಿ ತೆಲಗರ ಬೀದಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಪುಸಹ ಪೇಟೆಯ ವೆಷ್ಟ ರಸ್ತೆಗಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ವಿಟಿಂಗಿನ ಸ್ಥಳವಾದ ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮಿನ ಎದುರುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನೂ, ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಕೈಮಗ್ಗದುಕೊಂಡು "ಜೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯುವೀರಿ, ಕುಡಿಯುವುದು ಪಾಪ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಪಟವನ್ನೂ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಮಧ್ಯ ವರ್ಜ್ಯ 'ಮಹತ್ಮಗಾಂಧಿಕೀ ಜಯ, ಭಾರತ ಮಾತಕೀ ಜಯ' ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಜಯ ಘೋಷಗಳನ್ನು ಮೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇಡಡೊಂದಿಗೆ ವಾದ್ಯಘೋಷವೂ ಇತ್ತು. 2½ ಗಂಟೆಗೆ ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮಿನ ಎದುರುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೆ ಕೋಟೆರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವಿಟಿಂಗು ನಡೆಯಿತು. 500ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ನೆರೆದ್ದರು. ಸೇರಿದ್ದವರು ಉತ್ಸಾಹ ಭರಿತರಾಗಿ ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ತುದಿಯಿಂದ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಕೇಳಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಾರೋಹಣದನಿಯೊದನಂತರ ಮೆ ಪಂಡ್ಯಂಡ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನವರು—ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸ್ವರೂಪ, ಚಳವಳಿಯ ಸಕಲಾಂಗೀಣವಾಗಿ ಕೊಡಿಗನೆಯನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಮೊದಲ್ಲಾ, ಎಲ್ಲರೂ ಕುಡಿತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪುತ್ತು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಚಿಪ್ಪೆಯಾದ ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ದೇಶೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಮೆ ಅಬ್ದುಲ್‌ಗಫೂರ್‌ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಸ್ಯರಸಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದರು. ಮೆ. ಏ ಪಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಅವರು ನೂಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾಧೀನ ತ್ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಗಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಿಕ್ಕ ಭಾಷಣಾನಂತರ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದರು.

ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತಾ. ೨೫ನೇ ಗುರುವಾರ ಮೂರ್ನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2 ಗಂಟೆಗೆ ಪೇಟೆಯ ಒಂದು ತಲೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತಲೆಗೆ ದೇಶಭಕ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾಂಡಂಡ ಕೆಂಪಯ್ಯ ವಿಷಯ ನಡೆಸಿದರು. ಸುಮಾರು 200 ಜನರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಮೆ. ಪಾಂಡಂಡ ನಂತ್ಯಣ್ಣನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ನಿಷೆ ಏ ವಿ ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನವರು—ಇಂಡಿಯಾದ ಬಡತನವು ಧನಿಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೇ ಆಗಿರುವುದೆಂದೂ, ಆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಧ ವಾಗುವಂತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಮೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್‌ಖಾನ್‌ರವರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ, ನಿಷಾ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ—ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತಾಡಿದರು. ಮೆ ಕೊಂಬಗಡಂಡ ಮೊಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮೆ. ನಂದೇಟ್ಟಿರ ಮೊದಪ್ಪನವರು ಸೊಡಬಿನವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದರು. ಈ ಭಿನ್ನಭೇದ ಮೆ. ಪಿ ಯಂ. ಮುತ್ತಣ್ಣನವರಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ತುರ್ತುಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಮೆ. ಕೆ. ಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಪ್ರೆ. ಕೆ. ಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಗಿಸುವುದರೊಳಗೆ ಮೆ. ಪಿ. ಯಂ. ಮುತ್ತಣ್ಣನವರು ವಾಪಸು ಬಂದರು. ಜನರ ಕೋರಿಕೆ ಮೇರೆ ಅವರು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ನಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಮಲು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟಾಗಿದ್ದ ಪೋಕಂಡ ಸೋಮಯ್ಯನೆಂಬವನು (ಆಗಾಗ್ಗೆ ನ ಕೆಂಬಡಕಂಡ ವೆಣ್ಣಪ್ಪ ನವರೊಂದಿಗೂ, ಪೊಲೀಸು ಜೆಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಾದ ಮೆ. ಯಸ್ ಪಿ ರಂತುಸ್ವನವರೊಂದಿಗೂ ಸಿಸುಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿರುವನು) ಕೈಲ್ಯಾಲ್ಲಿ ಬಂದು ಚೆತ್ತನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಎನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾವುಟವನ್ನು ಎಳೆದು ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟನು. ಕೂಡಲೆ ಬಲವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನು ತಿಗೆದುಕೊಂಡನು ಸಹಸೆ ಪೊ. ಜಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು. ಮೆ. ಮುತ್ತಣ್ಣನವಲ್ಲಗೆಂದು ಗಲಾಟೆಯೊಗದಂತೆ ಬೇಗನೆ ವಿಟಿಂಗನ್ನು ಬರಕಾಸ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಮೆ. ಮುತ್ತಣ್ಣನವರು ಅಲ್ಲಿಂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಾಚಕತೆಯಿಂದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೆಳಿಸಿದರು. ಕಿದಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಜಾಡಿದ ಮಂಬಳ್ಳಿಯರಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ತಾ 30ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಮೆರವಣಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11½ ಗಂಟೆಗೆ ಜವಿಎನ್ತಾರರ ಸಂಘದ ಕಛೇರಿ ಬಳಿಯಿಂದ ಹೊರಟುಬೇಟೆಯ ಚೌಕಿಯಿಂದ ಗಣಪತಿ ಬೀದಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿ, ಗೌಡ ಸಮಾಜಮಿಯ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಹದೇವ ಪೇಟೆಗಾಗಿ, ಮೂರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಹಿಂಬಗಡೆ ರಸ್ತೆಗಿ ದಾಟಿ ಪೈನಿಯರ್ ರಸ್ತೆಯಿಂದ, ಮಹದೇವಪೇಟೆ ರಸ್ತೆ ಸೇರಿ ಮೂರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು. ಲೇಟು ಕೋದಂಡ ಪೂಮ್ಮ ಲಾಯರವರ ಇಬ್ಬರು ಕಡೇ ಪುತ್ರಿಯರೂ, ಮೆ. ಕೋರ್ಕ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರ ಪತ್ನಿಯವರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಾವು ಬಟ್ಟೆನ್ನು ಧನಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗಾನಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಸಹ್ಯ ಸ್ವೀಕಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನೇರಿದ ನಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯುವುದು ಪಾಪ! 'ಪರದೇಶೀ ಬಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ' ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಹಿತೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡಾಗಿ ಬರೆದ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಒಯ್ಯುತ್ತಾ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಜಯಘೋಷಣೆಗಳೆ ಹಲವು ಜನರು ಸೇರಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಯಿತು. ರಿಟ್ಟು ಮೂರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಎಡಗಡೆ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಟಿಂಗು ನಡೆಯಿತು. ಮೆ. ಕೊರಂಡ ಪೊಣ್ಣಪ್ಪನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. 600 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ನೇರೆದು ಜನರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವು ತುಂಬಿತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಮೆ ಹೆಚ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಟ್ಟೆಯ ವಿಶೇಷ, ಧ್ವಜಾಭಿವಂದನೆ ಮೊದ ನಂತರ ಮೆ. ಏ. ಪಿ. ಚಿಟ್ಟಪ್ಪನವರು ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಕುವರು 1½ ಗಂಟೆ ಗುಯ್ದು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಾಗಿ ಹುರುಪುಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು—ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಆ ಇಂಡಿಯನರಿಗಾಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ, ಈ ಸಂಬಂಧವು ಹೇಗೆ ಬಂತೆಂದನ್ನೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವು ಬರೇ ಉಪ್ಪಿನ ಕಪ್ಪು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಸನವೆಂಬುದನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ, ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರತಿ ವಿನಹ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಡತನವು ಅಸಾಧಾರಣವೆಂದೂ, ಈಗಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಧರ್ಮಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಮೊತಲೆನ್ನಿಂಡು ಹಲವುಬಾರಿಯು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವುದೂ, ಈ ಧರ್ಮಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕರವ ಸೇಂಬೇಕಾದೂ, ಇನ್ನಲ್ಲದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದೂ, ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿಯೂ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಗುಗೆದೆ ಇಡಿಸಿ ಅವರು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯವು ಕೈಗೂಡುವಂತೆ ತಮ್ಮೆಯಿಟ್ಟನಾ ಸಹಾಯಮಾಡ ಬೇಕೆಂದೂ ಉಳಿ ಮಾತನ್ನಾಡಿದರು. ಈ ವಿಷಯ ಮೆ. ಕೆ. ಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪುಟ್ಟ ಭಾಷಣವಾದ ನೀಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಸಭೆಯು ಬರಕಾಸ್ತಾಯಿತು. ಮರುದಿನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿಗೆ ವಾಪಸು ಹೋದರು.

## ಉರ್ದು ಪುಸ್ತಕಾಲಯದ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಯುವಕರ ಸಂಘದ ವೊಡಲನೆ ಜನರಲ್ ಪಬ್ಲಿಕ್—ವಿಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಾಲಯ ತೆರೆಯುವ ಸಭೆಯು ಮಹದೇವಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಾಹೇಬರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತಾ. 1ನೇ ಬುಧವಾರ ಸುಮಾರು 150 ಮಂದಿಯರೂ, ೮ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಹಾಜರಾದ್ದರು.

ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಸ್ಕೂಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಹೋದರರು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೆ ತಿರುವಷ್ಟು ಬೇಕಾತಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯುವಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಸರಕಾರದವರಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ತೋಮಿನವರಾಗಲಿ ಏನಿಯಾದು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಪುಸ್ತಕಾಲಯದಿಂದ ಯುವಕರು ಅಭ್ಯಾಸ ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿಯೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿತ್ತು. ಮೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಸಾಹೇಬ್, ಜಾಸರ್ ಸಾಹೇಬ ಮತ್ತು ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್‌ರವರೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದರು.

ಯೂರೋಪ್ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋವಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಜಪಾನ್ ಅನೇಕರಿಕ, ಅಸ್ಸೈರಿಯಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 90ರ ವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಇರ್ತಾರೆ. ಲೇಕಡದಲ್ಲಿ ನಾಗರೀಕತೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಮಾಡುತ್ತೀವೆಂದು ಎಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದವರು 150 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕಾಸ್ತಾನನ್ನು ಅವರೂ ಶೇಕಡ 15 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೆ ಶೇಕಡ 85 ಜನರನ್ನು ವಿದ್ಯಾಹೀನರಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ಲಾ, ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪೂ ಇದೆ; ನಾವು ನಮ್ಮ ಅರ್ಜಿ ಕೋವಿನ ಸ್ವೀಮಯರನ್ನು ಲೇಕಡದ ಅಧಿಕ ಮತದ ಯಾರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸದೆ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಜುಲುಂ ಮಾಡುತ್ತೀವೆಂತಲೂ, ಕೊಡ್ಡೆ ನಾವು ಗಾಢವಾದ ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಾಲ ಬಾಲಕಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಯುವಕರಾಗಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯ ಶಾಲೆ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂತಲೂ, ಮತ್ತು ಈ ಪುಸ್ತಕಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನು ಬಾದು, ಓದಲಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುವವನು ತಿಳಿಯದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೇಳಿ ಅವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಪುಸ್ತಕಾಲಯವನ್ನು ಇಡುವ ಕೆಲಸವು ಮುಸಲ್ಮಾನರದೇ ಯೂರೋಪಿನವರಿಗೆ ಕಲಿಸಿಬ್ಬೆಂತಲೂ, ತುಂಬಾಗಿ ಒಂದು ಉದ್ದೇವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮೆ. ಎ. ಎಂ. ಸಿದ್ದೀಕಿಯು ಸಾಡಿದರು.

ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಬಂದ ಮೆ. ಸೈದ್ ಹುಸೇನ್‌ಸಾಹೇಬ್, ಬಿ. ಎ. ಬಿ ಯಲ್. ರವರು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇದೇ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು.

ಮೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿಯವರು "ಜಿಗ್ಗ್ಯಾಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಿ?' ಎಂಬುದರ ವಿಷಯ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಮೆ. ಹುಸೈನ್ ಶೈಖಿಸೂನ್ ಸಾಹೇಬರು ಖಾಲಕೀಯರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಭಾಷಣವು ಬಹಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸೂಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಉಡುಪಿ ಸಾಹೇಬರವರು ಹಾಜಿ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬರವರು ಈ ದಿನ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬಂದವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಒಂದು, ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಚಂದಾವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಮೆ ಸಯ್ಯದ್‌ಕಾ ಮೊಹಿನಿ ಸಾಹೇಬರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪುಸ್ತಕಾಲಯವನ್ನು ತೆರೆದದ್ದಕ್ಕೂ, ಮೆ. ಕೆ. ಇಬ್ರಾಹಿಮ್ ಗಳಿಕ್ ಸಾಹೇಬ್, ಅಬ್ದುಲ್ ಅಜೀಂ ಸಾಹೇಬ್ ಮತ್ತು ಸೈದ್ ಹೈದರ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಸಭೆ ನೇ ಏರ್ಪಡಿಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಶ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೂ, ಮೆ. ಸಿದ್ದೀಕ್‌ರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿಯವರಿಗೆ ಪತ್ರಿಯವದಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜೊಕುಮ್ಮಿ ಕೆಲವು ಮುಳಿಯವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಎಳಿಗೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೂ ಸಹ ಸಭೆಯವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸಭೆಯು ರಾತ್ರೆ 11½ ಗಂಟೆಗೆ ಬರಕಾಸ್ತಾಯಿತು.

ಯು. ಯಂ. ಸಿದ್ದೀಕಿ.


## WANTED.

Candidates desiring to serve in Government Railway and Canal Departments. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 Annas stamps; apply to—

Imperial Telegraph College,
Nai Sarak,
Delhi

4—1

# ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

## ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಮೆ. ಪಿ. ವಿ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರೇ ಮುಂತಾದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಈ ತಾ. 10 ರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿ ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಸಿ. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಹೆಚ್. ಟಿ. ಪ್ರಸನ್ನ ಇವರುಗಳು ಪಾಸಾಗಿರುವರೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಹೊಳೆಬೆಟ್ಟ ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ರಸ್ತೆಯ 1/6ನೇ ಮೈಲಿ ಒಳಗಿರುವ ನೀಕುವೆಯು ಜೂನ್ ತಾ. 15 ರಿಂದ ಆರು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವುದೆಂದೂ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನೀಯರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮದ್ರಾಸ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಯಫ್. ಯಲ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೋಗಿದ್ದಿನವರ ಪೈಕಿ ಮೆ. ಮೇರಿಯಂಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು ಪಾಸಾಗಿರುವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಇತರರ ರಿಸಲ್ಟ್ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ.

ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮುನ್ಸೀಫರಾಗಿದ್ದ ಮೆ. ಕೊಡಂಡೇರ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಬಾರ್-ಎಟ್-ಲಾ ರವರು ತಮ್ಮ ರಜೆಯನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಪುನಃ ಮುಂದುಸಿದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಬದಲಿಗೆ ಈ ವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಮೆ. ಕೇತಿಯಂಡ ಕಾಳಪ್ಪನವರೇ ಸ್ಥೇ ಸೇಮಿಸಲುತ್ತಾರೆ.

ಮೂರ್ನಾಡು ಕೃಷ್ಣಲಲಮುರಿ ಗ್ರಾಮದ ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಮನೆಯವರು ನಿಷೇ ಸೇನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸಲು ತಮ್ಮ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾರದೆಂತಾಗಿಯೂ, ಹಾದಿ ಸಾರಬಾರದೆಂತಾಗಿಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಂಡಿರುದಾಗಿ ಬಂದ- ಜಾತ್ಮಿ ಬಂದಿದೆ.

ತಾ. 31ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಮಡಿಕೇರಿ ಸೇವಾದಾಕ ಸಂಘದವರು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣಪರಮಹಂಸರ ಜಯಂತಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ಸ್ಕೂಲ್ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಸಭೆಗೆ ಮೆ ಸಿ. ಯಂ ಠಕಮೆರಾಯರು ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಶಾಂಭವಾನಂದಜೀಯವರು ಸಭಾ ಹಾಜರಿದ್ದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಕೊಡವ ಸಭೆಯ ಜನರಲ್ ವಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮೆ ಅಪ್ಪಚ್ಚಂಡ ಚಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ, ಮೆ. ಗಳಾದ ಕೇಳಪ್ಪಂಡ ಅಚ್ಚಯ್ಯನವರೂ, ಕೊಡಂದೇರ ಮೊದಪ್ಪನವರೂ ಮೈಸ್ ಪೈಸಿಡೆಂಟರುಗಳಾಗಿಯೂ, ಮೆ. ಪಾಂಡಂಡ ಚಿಂಗಪ್ಪನವರು ಟ್ರಿಜರರಾಗಿಯೂ, ಮೆ. ಕೊಕ್ಕಲೆಗಿಟ್ಟೀರ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿಯೂ, ಮೆ. ಕೇತಿಯಂಡ ಕಾಶಾಲಪ್ಪನವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರಿಟರಿಯಾಗಿಯೂ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂತ ತಿಳಿಯಬಂದಿದೆ.

ಸಬ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮೆ. ಕರಂಡಂಡ ಚಿಂಗಪ್ಪನವರು ಖಾಯಿಲೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ರಜದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಒದಲಿಗೆ ನಾಪೋಕ್ಲಿನಲ್ಲಿ ವಾರುಪತ್ಯಗಾರರಾಗಿದ್ದ ಮೆ. ಕೊಡಂದೇರ ಸಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರನ್ನು ಸಬ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಬದಲಿಗೆ ನಾಲುಪತ್ಯಗಾರರಾಗಿ ಮೆ. ಯಂ. ತ್ರಿನಿವಾಸರಾಯರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ರಜಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಡಿಕೇರಿ ವಾರುಪತ್ರಗಾರರು ಮೆ. ಪಿ. ಯಂ. ಪ್ರಭ್ಹನವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ.

## ಸಂದೂರ ದೇಶ.

ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ವಿಟಿಂಗ್ ನಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಹತ್ಯರ್ಕಾಯರ ಜನ್ಮ ದಿನವನ್ನು ನಡಿಯುವ ಮಿಲಿಟರಿ ಕವಾತವನ್ನು ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿರುರು

ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವರ್ತಾಸೆ ಕೊಡುವ ಮೆರವಣಿಗೆಯೊಂದು ನಡೆಯಿತು ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಒಂದು ಮೈಲು ದೂರದ ವರೆಗೆ ಇತ್ತು.

ಬಂಗಾಳದ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಮೇರೆ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ 119 ಜನರನ್ನು ಖೈದಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆಯೆಂತ ಸಾರ್ವಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸವಾಲ್ ಜವಾಬಿನಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಮಂಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಉಂಟೂಡಿಯ ರಮಿಂದಾರು ಉಪ್ಪಿನ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ದರ್ಸನಾ ಉಪ್ಪಿನ ಕೋರಿಯಿಂದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂತ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪೇಶಾವರದಲ್ಲಿ ತಾ. 23-4-30ರಲ್ಲು ಜನರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ 17 ಜನ ಶಿಪಾಯಿಯರ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟು ಮಾರ್ಶಿಯಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ತಾ ರೀಕು 3ರಿಂದ ವಿಚಾರ ನಡಿಯುತ್ತಲಿದೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೊಸ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಪನದೇಶೀ ಒಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ನಿಶ್ಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶೋಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಶಿಯಲ್ ಲಾ ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾವುಟಿಯನ್ನು ಹಾನಸಬಾರದೆಂತ ಮೊದಿದ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲು ಬೊಂಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೋದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಶೋಲಾಪುರದ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಶನ್ನಿನಲ್ಲೇ ಬಾಸಸು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ.

ಪೂರ್ವ ಬಂಗಾಳದ ಡೆಕ್ಕಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ದಂಗೆಗಳು ಭೀಕರವಾಗಿ ನಡಿಯುತ್ತಲೆ ಇವೆ. ಇಂಥಾ ದಂಗೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸೆಕಾರವು ಸೈನ್ಯತ್ಕಿಸಿದೆ ಇರುವರೆಗೆ ಬಂಡಿಸಿ ಸರಿ ಸಿ ಸಿ ದೇ ಮುಂತಾದವರು ಸೇವಾ ಸದಸ್ಯರಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ದೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತಾರೀಕು 4ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಟ್ಟೆ ಗಡಿಯೊರ ವೈಗೈರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳು ನಾಶವಾದವು. ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಸಹ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾರದಲ್ಲೂ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಾ ನಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಮಂಬಾತರಿಗೆ ಸಜಾ ತಿಕ್ಕೆ ದೊರಕುತ್ತಲಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಲಾರ್ಠಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನೂ, ಇತರರನ್ನೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಲಿ ದ್ದಾರೆ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಗುಂಡು ಸಹ ಹಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಾರ್ಪೊರೆಶನ್ನಿಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಮುನ್ಸಿಯವರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಬದಲಿಗೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಪರವಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವೆಂತ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಯಾರೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಂತವರೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ಅಚಿಯನ್ನು ಪಾಸು ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

"ವಿಲಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಬಟ್ಟೆಗೆ ನನಗಿಳ ಅಧಿಕ ಹುದಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೂಲಿಗೆ ಗಂಜಿಕೊಡುವಂಥ ಚರ್ಮಹಾಕುವದುಂಟು ಆದರೆ ಅದು ದನಗಳಿಗೆ ಅಧವ ಹಂದಿಯ ಚರ್ಮವೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೈಯದಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ!! ಎಂತ ಇಂಡಿಯೊರೆಕಾರವು ಒಬಿಂಗರಿಕ್ಕೆ ಪೊವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಶಾಂತಿಯಿಸ್ಥಂಟುಮಾಡಲು, ಸಹಾಯವಾಗದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರನ್ನು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ಹೇಗೆ ಎಂತ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬಾರದೆ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದೆಂತ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವದಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ ಬರೆಯುವವರೊಬ್ಬರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಯಿಂದ ಬಬ್ಬೊಂಟಿಗನಾಗಿ ಕೊರಡಿಯೊಳಗೆ ಇಟ್ಟಂತೆಯೇ ಆಗಿದೆಯೆಂತ ಮಧುರಾದಾಸ್ ತ್ರಿಕಂಬಿಯವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೀರೆ ಜನರು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕೊಡದೆ ವಿಕಾಕಿಯಾಗಿ ಇಡುವದೊಂದು ಶಿಕ್ಷೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕ್ಲುಪ್ತ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬಹುದು. ಮಹಾತ್ಮರ ಜೈಲ್ ವಾಸವೆಲ್ಲಾ ಈ ರೀತಿ ವಿಕಾಕಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸೈಸೆಕರವೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿಯ ಸೇವನೆಯನ್ನು ಜನರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಆದಾಯ ಸೇಂದಿಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಲಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಗೇಟಿನ ಸುಂಕ ಸಹ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷದಿನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಷೇ ನಿಷೇಧ ಕೆಮಿಟಿಯನ್ನು ಮುತಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಕುಡಿಯುವ ಬೇಡವೆಂತ ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ವರೆಗೆ ಸೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿಂಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವೆ. ಸರ್ಕಾರಿಸ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂತ ಜವಾಬು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೈಗಿರಿಗೆ ಕಮಿಟಿಯವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕೂಟ್ಟಂತಾಗುವುದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ರಿಯೊಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಲೆಜಿಸ್ಲಿಸಿಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದ ಪಂಡಿತ ತಿಕ್ಕೆಲ್ ನಾರಾಯಣ ಗೌರ್ಹ ಎಂಬವರು ಎಳೆಬ್ಬಿ ಮೆಂಬರುತನಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದೇನೆಂದರೆ—" ಸರ್ಕಾರವು ನೋಸಿಸೇಟ್ ಪಕ್ಕದವರ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಕೇಳಿಕೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಲ್ಲೇ ವರ್ತಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಇನ್ನು ಸ್ವು ಕೆಡುತ್ತದೆ. ಜಲಸಾಮಾನು ಭಂಗದ ದಾರಿಯು ಇದರಿ ಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೂಗಲಾರದವರೂ ಅಸಮ್ಮತಿಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಬಾನೂನನ್ನು ಯಾರೆ ಕೂಡಲೇ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾದರು. ಬಾನೂನು ಭಂಗಮಾಡಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಸಂತೃಪ್ತರೂ, ನಾಗರೀಕರೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಾನೂನು ಭಂಗಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದವರು ಅಲಕ್ಷಾಗಿ ನಿರಾತಿರುವಂತೆ ಸರಕಾರದ ವರ್ತನೆಗೆ ಒಪ್ಪದವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹ ದೂರ ವಾಗಿರಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ."

ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರುಗಳ ಮುಂದೆ ನಾವೆದಾತ ತ್ರಿನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ಒಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಸರಿಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮುಮಗಿದೆಯೆಂತ ಒಟ್ಟು ಕರ್ನಲ್ ಮೊತ್ಯ ಹೇಳಿದನಂತೆ—" ಈ ಮನುಷ್ಯನು ಎನಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರೀಮಿಸ್ಟ್ (ಮುಂದಿನವನು) ಹೇಗಿರಬಹುದು! "

## "ಕೊಡಗು" ಕಂಪೆನಿಯ ಷೇರೆಕ್ಟರುಗಳ ವಿಷಯಂಗು.

ಈ ಕುಪನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ವಿಷಯಂಗು ಕಳೆದ ತಾ. 31ರಲ್ಲು ನಡೆಯಿತು. ಹಾಜರಿದ್ದ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು:—(1) ಮೆ. ಗಳಾದ ಸಿ. ಎನ್. ಪೆಳಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, (ಅಧ್ಯಕ್ಷರು) (2) ಕೆ. ಸಿ. ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು, (3) ಯಂ ಯಂ. ಸಿದ್ದೀಕರು, (4) ಕೋಟಿರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು (5) ವಿ. ಸಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು.

1. ಕಳೆದ ವಿಂಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೋಸಿಡಿಂಗ್ಸ್ ಓದಿ ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು.

2. ಕಳೆದ ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರುವರಿ, ಮಾರ್ಚಿ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ತಿಂಗಳುಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಓದಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಲಾಯಿತು.

3. ಎಡಿಟರ್ ಮೆ. ಪಿ. ವಿ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಗೈರಾಜರು ಆಗಿರುವುದರ ವಿಷಯ ಆಲೋಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಅವರು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಗೈರಾಜರು ಆಗಿದ್ದರೂ ಎಡಿಟರ್ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿ ತ್ರಿಪಾಠಿಯಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಸಿ. ಎನ್. ಪೆಳಕಪ್ಪಯ್ಯ,
(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ವಿರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಮಡಿಕೇರಿನಾಡು ಅಂತಾಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಯಂ. ಎಸ್. ದೋಪ್ಪೋಪೆರಾವು ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ—

ನನ್ನ ಬಾವು, ಅಜ್ಜತಾಮಂಗಲ ಗ್ರಾಮದ ಒಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್‌ಹೋಲ್ ರಸ್ತೆ ಬಳಿ 57 ಎಕ್ರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟ 380 ಒಳ್ಳೆ ಬೆಸಿಲಿ 5 ಎಕ್ರೆ ಕಾಫಿಗೆ ಅಯಿತ್ತಾದ ಬಾಗ, ಹುಡುಹಾಕುವ ಲೈನ್ ವಗೈರೆ ಎಕ್ರೆಯಿಸುವುದರಿಂದ ಖರೀದಿದಾರರು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತ್ಕಾ ಮಾಡಬಹುದು.

4-3 ಯಂ. ಯಸ್. ದೇವೋಜಿರಾವ್.

## FOR SALE

19 acres of wet land 18 acres of b ne land, with one tiled and one that ched house in Chembabalore Virajpet Nadu Reasonable offer considered For particulars apply to—

COORG TRADING ASSN,
4 -3 Virajpett

## ನೋಟೀಸು.

ಕೊಡಗಿನ ರಿಸರ್ವ್‌ಡ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವೈನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಊಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ 1931ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿಯ ತಾರೀಕು 1ರಿಂದ 1931ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಕು 30ನೆ ವರೆಗೆ ಮೈಸರ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಚ್ಚೆ ಪತ್ರಿಯನ್ನು ಸಹ ಜಮಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಕು 9ರಲ್ಲು, ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ತಾರೀಕು 11ರಲ್ಲಿ, ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ತಾರೀಕು 13ರಲ್ಲಿ, ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ತಾರೀಕು 1 ರಲ್ಲು ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮರಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ತಾರೀಕು 17ರಲ್ಲು ಹರಾಜುಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು.

ಕಚ್ಚಪತ್ರಿಕೆ ಜಮಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ತಾರೀಕು 9ರಲ್ಲು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಸಾಹೇಬರು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಬಿಟ್ಟಿ ಹರಾಜು ಮಾಡುವರು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಚೀಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರು ಮಡಿಕೇರಿ, ಇವರಿಗೆ ಬರಕೊಳ್ಳಕ್ಕನ್ನು.

2—2

## Mangalore Tiles.

Roofing ridge and flooring Tiles etc will be supplied at any station in Coorg accessible to motor lorries. For rates please apply to—

Siddeeka Aboobakar,
Proprietor—Siddeek's Manaure Works.
Mercara.

## ಮಂಗಳೂರು ಹೆಂಚುಗಳು.

1ನೇ ಕ್ವಾಲಿಸ್ ಮೂಸು ಹುಬ್ಬು ಮತ್ತು ಸೆಲಪಾಯಿ ಸಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು. ಮೋಟಾರ್ ಲಾರಿ ಹೋಗುವ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗ್ಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಿದ್ದೀಕ್ ಅಬ್ಬುಬಕರ್,
24—2 ಮಡಿಕೇರಿ.

## ನಾಪೋಕ್ಲುನಾಡಿನ ಯೂನಿಯನ್ ಮೀಟಿಂಗು.

ತಾರೀಕು 30—5—30ರಲ್ಲು ನಾಪೋಕ್ಲುನಾಡಿನ ೨೦ ಸೂಪ್ಟುಗಳ 105 ವೋಟುದಾರುಗಳೂ, ಯೂನಿಯನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ, ಕೊಡಗು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೂ ಮತ್ತು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರೂ ಸಹ ಸೇರಿ ನಾಪೋಕ್ಲುನಲ್ಲಿ ಡಿಸಿದ ಮೀಟಿಂಗಿನ ಸಾರಾಂಶ.—

ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಸಾಹೇಬರವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷಪದವಿಗೆ ಹುನಾಯಿಸಿದಂತೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷಪದವಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಸೂಲಿ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದಲ್ಲು ಸರ್ವ ಸಂಪದನರು ವಸೂಲಾತಿ ಜಾಸಿಗಲ್ಲು ಹೆಚ್ಚಾದ ಸಿಗ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿ ಕಜೂಲಿಸಿದರು.

ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಮೂಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಸಭೆಯವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ, ಕರ್ತವ್ಯ ವಗ್ಗೆರೆಯನ್ನು ನಾಂಗೋಪಾಲಂಗವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದರು..

ಸಿಂಟ್ಸಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಸಂಘಗಳು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಸಾಡಲು ಪೂರಾ ನಿಗ ಇಡಬೇಕಾದ ಜಾಪಿನಲ್ಲು ಮತ್ತು ಸಂದಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ತತ್ವಗಳಲ್ಲು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಸಾಡುವ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಧನಸಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣಾಯಿಸಿ ಮಾರುವ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಘಗಳನ್ನು ತರೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದರು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲೂ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಜಾಪಿನಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಮಲೇರಿಯಾ (ಜಳ್ವರ) ದಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗದಂತೆ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಏರ್ಪೋಟ್ಸನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಜಾಪಿನಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ತರವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದರು.

ಅಂತ್ಯದಲ್ಲು ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಫೆಡರೇಶನ್ ಆಫ್ ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಸಂಘದ ಜಾಪಿನಲ್ಲು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಬೋಧಿಸಿದರು.

ಇದಾದನಂತರಷ್ಟೆ ಮೆ. ಬಿದ್ದಂಡ ಬೋಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲು ನಡಿಯುವ ಕೆಲವು ಅಕ್ರಮ್ಯಕ್ಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮೆಂಬರುಗಳು (ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಭೆಯವರು) ನಡಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು.

ಮಾಡಿನಾಡಿನ ಯೂನಿಯನ್ ಪ್ರಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮೆ. ಉ. ಮೊಣ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಜೀವ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಜಾಪಿನಲ್ಲಿ ತೆಗದುಕೊಂಡ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವರು ಸಹಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಬಳಿಕ ಅವರಿಗೆ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ, ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪುನಹ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾನಸ್ಸು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲೆಂದು ದೇವರನ್ನು ಬೇಡಿದಲ್ಲದೆ, ಸಂಯೋಜಿತ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಹ ಬೋಧಿಸಿ ಅದರಂತೆ ನಡಯಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

ಮೆ. ಎನ್. ಪೊಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಸಹ ಅವರ ಮೇರೆ ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವವನ್ನು ಹೇಳಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಗೋವಿಂದಾ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಉ. ಮೂಚಯ್ಯ,
ಯೂನಿಯನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್.

## ಪ್ರೀತ್ಯುತ್ತರ.

ಬಾತ್ಮಿದಾರರು ಪಡುವ ಅಧಿನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.

### ಕೊಡಗಿನ ಯುವಕರು ಮತ್ತು ಸಬ್ ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ವಿಸ್.

ಕೊಡಗು ಕೊತಗು ದೇಶೀಯರಿಗೆ, ಮೈಸೂರು ಮೈಸೂರವರಿಗೆ, ಮದಾಸು ಮದಾಸಿನವರಿಗೆ ಎಂಬ ತತ್ವವು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಭೆದ ಮಾಡುವಲ್ಲು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗಿರುವುದೇನು?

ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿವಾರ್ಟಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಜ್ಞಾರಂಗೆ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನರು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಇನ್ನು ತರುವುದರಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಸಬ್ ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜೆನ್ಸಿಯನ್ನಿರಾಗಿದ್ದ ಮೆ. ವಾರುಣ್ಣಿ, ವೆಂಕಟರಮಣಯ್ಯ, ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಐಯರ್ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಹುಗಾಮಿಗೆ ತಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ಯುವಕರು ಎಂತಾಗಿ ಬಾದ ನಂತರ ಅವರ ಸರ್ವೀಸನ್ನು ಕಗೆಡುಪಿಟ್ಟರು. ಈಗಲೂ ಸಹ ಹಿಟ್ಟು ಪ್ರರು ಪಾಸಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಅವರ ಹುಗಾಮಿ ಒದವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ದಯಾಳು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನ್ಯರು ಒಡನೇ ನಮ್ಮ ಯುವಕರಿಗೇನೇ ಬಾಲಿ ಬಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ಅತೋಜನೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿಲೇ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಎಯಮೂಡಿ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ತರಬೆ ಇಲ್ಲಿಯವರನ್ನೇ ನೇಮಂ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯರಾದ ಯುವಜರಿಗೆ ಖಾಲಿ ಬೀಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಾಗಿ ಕೋರುವೆ.

"ದೇಶೀಯ."

### ಕೊಡಗು ಗೌಡ ಜನಾಂಗದವರ ಉಡುಪು.

ಮಿತಾಭಿಮಾನಿಗಳೇ,

ಏಪ್ರಿಲ್ ತಾ. 29—30ರಲ್ಲು ಮಡಿಕೇರಿನಾಡು ಹೊದ್ದೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗೌಡ ಜನರ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಗೌಡ ಜನರು ತಾವು ಧರಿಸಬೇಕಾದ ಉಡುಪನ್ನು ಬಹು ಜನರ ಅಭಿನ್ಯಾಯದ ಪೇರೆ ಕೋಟು ಪಂಚೆಯನ್ನೇ ಧರಿಸಬೇಕಂಬ ರಠಾವು ಬಹು ಮತದ ಮೇರೆ ಪಾಸಾದುದು ಕೂಡಲೆ ಗೌಡ ಮಂಕಲಿಗೆ ಕಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ ಆದರೆ ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೇ ತಾರೀಕು 2ನೆ—3—30ನೇ 'ಕೊಡಗು' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಗೌಡ' ಎಂಬ ನಾಮಧೇಯದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯರು ಬೀರಿರುವ ವಿಕ್ಷುಬ್ಧ ಪದ ವಿಮರ್ಶಿಗಿಂತಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದವರೂ, ಮಿತಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 250—300 ಗೌಡ ಮುಖ್ಯರು ಅನೇಕ ನಾಡುಗಳಿಂದ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು ಹೀಗೆ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಕುಪ್ಪಸವನ್ನು ಧರಿಸುವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕೋಟು ಸುಚಿ ಧರಿಸುವರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ತಗ್ಗು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಲೇಖಕನು ಕೋಟು ಪಂಚೆ ಧರಿಸುವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ರಠಾವು ಪಾಸಾಯಿತೆಂದು ಊಹಿಸುವುದಾದರೆ 'ಗೌಡ' ಎಂಬವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

'ಗೌಡ' ಎಂಬವರು ಕುಪ್ಪಸ ಧರಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗೌಡ ಮೆಂಡಿಗೆ ಬೇಧಿಸಿದರೆಂಬುದು ಇವರ ಲೇಖನದಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಜೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಗೌಡ ಕುಲವು ಕೊಡಗಿನೊಳಗಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು, ಮದಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮೆಡಿಸಲಾದ ರ್ಯಾತ್ಯಂತಗಳಲ್ಲೂ ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಭಾಷೆಯಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದವರು ಬೇರೆ ರ್ಯಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಸಿನ್ಸು ಕೋಲು ಪಂಚೆಯನ್ನೇ ಧರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ರ್ಯಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ನಾವು ಕುಪ್ಪಸವನ್ನೇಕೇ ಧರಿಸಬೇಕು?

ದೇವಾಲಯದ ತಕ್ಕಾಮೆ ಇರುವೆನೂ ನುತ್ತು ದೇವ ನ್ಯಾಸದ ಆಟ ಪಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವವರೂ ಕುಪ್ಪಸ ವನ್ನೇ ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು 'ಗೌಡ' ಎಂಬವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ದೇವಾಜ್ಞೆಯೇ? ಯಾವ ದೇವರು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನಿತ್ತದ್ದು? ಮಹಿಷಾಸುರಮರ್ಧಿನಿಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಮೇರೆ ಪಂಚೆ ಧರಿಸಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆ? ಇದೂ ಹಾಗಿರಲಿ—ದೇವಾಲ ಸುದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಆಡಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದೇವಾಲಯ ಬಿಗೂ ಪೊರಗೂ ಪಂಚೆಯನ್ನುಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುವುದನ್ನೂ ಲೇಖಕನು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲವೆ?

ರೇಶ್ಮೆದಟ್ಟಿ, ಪೀಚಕತ್ತಿ, ಬೀರ ಜಂಧ್ಯಾಲೀ ಇವೆಲ್ಲಾ ಗಂಡಾಭರಣವೆಂದೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಸಂತಾ ವಗ್ಗೆರೆಯೆಂದೂ ನೀವು ಅಭಿನ್ಯಾಯ ಪಡುತ್ತೀರಿ. ಪುರುಷರಿಗೆ ಮೀಶಾಕತ್ತಿಯು ಒಲವೆ ಸರ್ವಾಭರಣವಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದವುಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಅಧಾರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬಲ್ಲೆನು

ಗೌರಿಬಿದನೂರು ಕುಲವು ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದೊಳಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವೀಯಂ ಉಡುಪೂ, ನಿರ್ವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತೆಂಡು ಕಂಭ ಹಸ್ತೆಂಡು ಕುಂಭಗಳನ್ನೇ ಪೂರಿಸಿ ಧರಿಸಿ ಎರಗುವುದು ವಗ್ಗೆರೆ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಾಕ್ಷಿಯೂ ಗಿದೆ. ಇದುದರಿಂದ ಗೌಡ ಕುಲದ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಕೋಟು ಪಂಚೆಯೇ ಮೂಲ ಅಲಂಕಾರ ಹೊರತು ಅನ್ಯ ಮತೆವರ ಉಡುಪು ಎಂದಿಗೂ ಶೋಭಾಮಯವಾಗಲಾರದೆಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ನುತೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವೈಸರಾಯರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕುಪ್ಪಸ ಧರಿಸಿ ಕೊಂಡು ನಾವು ನಿಂತಿದ್ದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಹುಮಾನ ಏನೇನು? ಬಲವಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೋ? ಅಸಾ ಮತಾಭಿಮಾನಿಯಾದ

## Wanted.

Candidates for immediate Railway Service Fare Paid Apply at once for Rules enclosing 2 Annas stamps

ROYAL TELEGRAPH COLLEGE
12—7 Delhi

ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

# ಜೋಂಗರ್

ಇವರ

# ಬಾಲಾಮೃತ.

ವನ್ನು

ಕೊಡುವುದರಿಂದ

ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು

ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಜೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
52—30 ಗಿರಿಗಾಂ ರ್ತ, ಮುಂಬಯಿ.

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD DHARWAR

ಸುಸಂಧಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!! ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ!!!

## ದಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೩ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದ ಸ್ಥಾಪನೆದ ಕಂಪೆನಿಯು ಒನೇ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ)

ಡೈರೆಕ್ಟರರು.

೧ ಬೀ೯ಭೆರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಸಾವುಕಾರ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ಲೀಡರ ವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಧಾರವಾಡ ಜೇರ್ ಮ್ಯೆನ್

೨ ಡಾ ವಾಸುದೇವರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಉಮಚಗಿ ಎಲ್ ಯು ಆಂಡ್ ಯುಸ್ ಗದಗ

೩ ವಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಕೇಶಗಿರಿರಾವ್ ಮುತಾಲೀಕ ದೇಸಾಯಿ ಎ ಎ ಅಣ್ಣಾಗೇರಿ

೪ ಮಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಂಗೋ ಸಾವುಕಾರ ವತನದಾರ, ಹಳೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

೫ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಹುಯಿಲ ಗೋಳಕರ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ವಕೀಲ ಗದಗ

೬ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ಒಳಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಗಿಡದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಕೀಲ ಬೈಲ ಹೊಂಗಲ

೭ ಮಿ ಅನಂತರಾವ್ ವೆಂಕಾಜಿ ಚೀಕಾಯಿ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ವಕೀಲ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

೮ ರಾಮಾಂವಾ ಬೆ ಭಂಡಿವಾಡ ಎ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ವಕೀಲ ಧಾರವಾಡ

೯ ಅಬ್ದುಲ್ ಕರೀಂ ಅವಿಸಾ ಸಾಹೇಬ್ ಹುಣಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಗದಗ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯೊಂದರ ಇನೇ ಮೊದಲನೇದು ಈ ಕಂಪನಿಗ ತೈರೆತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿ ಎವರೂ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೇತೀ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಏಜಂಟರಾಗುವಂಗಿಲ್ಲ ಎಮೆ ಇಳಿಯೂಗಲೇ ಸಹಾಯ ಸೂಡಿ ಹಣವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹಣ ಬಿಟ್ಟಿ ಇಸರು ಪಡಬೇಕೆಂಬ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸಹಾನ ಧೋರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು

ಕಂಪನಿಯ ಶೇರ ಗಳು ಮೂರಾವಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಮೊದಲಿನ ಕೆಲವು ಷೇರುದಾರರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವದು. ಶೇರ ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಪದಕ್ಕೂ ಸಹ ಎನೆಯ ಕಲಸೆಗೆ ಕಂದ ಹೊಡ ಪುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು ಏಜೆನ್ಸಿ ಬಗ್ಗಾಂಗಗಳು ಸಂ ಸ್ಥೆಯ ಮೆಲ್ಕೊಗಳು ವಿವರ ಮತ್ತು ಕವಾತರ ದರಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಾರವಾಗಿರುವು ಎಂಬುದಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ತಿ . ಪತ್ರೇಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು

K L Hulgolkar
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

26—2 ಯು. ಕ. ಇ. ಕ ಲಿ. ಧಾರವಾಡ

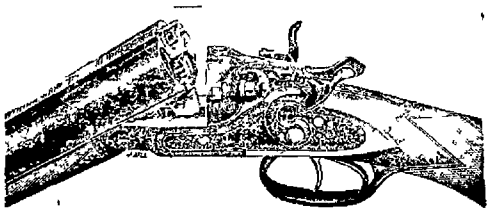

ಕಾರ್ಡ್ ಬಿ ರಿಗಿನ
ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ವಿಷಯವಾಗಿ
ಕಳಿಸಿಲ್ಕಡುವುದು

ಕೋವಿಗಳ, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಚಿಗಳು, ಕೋಟೆಗಳು, ಕೇಪ್ಸುಗಳು, ಪಿಸ್ತೂಲು ಬಂದೂಕು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS
Largest Importers of Firearms and Ammunition
Cheapest price firm in India
24—16 210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

# ಎಂ. ಎಸ್. ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್ ಕಂಪನಿ

ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗಿಯಂ ಮ್ಯಾಕಿನರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವವು.

1) ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಹೊತಕಿದ ಪಾತ್ರಿಯೊಂ ಒಂದೋಬನೂ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು

| | | |
|---|---|---|
| ವರಲ್ಸ್ ವಂಡರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ರೂ 3 | 0 0 |
| " ಜಿಗ್ ಜ್ಯಾಬರ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 3 0 |
| " " ಸ್ಮೈ ಕ್ಯಾನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 8 0 |
| " ಎಗ್ ಜಾಕರ್ ಸ್ಮೂತ್ ಕ್ಯಾನ್ ಮೂಪರ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 14 0 |
| " ಮೂಪರ್ ಕಲರ್ ಸ್ಮೈ ಕ್ಯಾನ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 4 | 2 0 |
| " " ಸಲ್ಪ ಪಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೂಡೆಲ್ ಅಧಿವ ಒವುನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ಪಾಟ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 10 | 8 0 |
| ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 14 8 0, & | 20 10 0 |
| ಬ್ಲಾಕ್‌ಬರ್ಡ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 8 0, & | 3 12 0 |
| ಸ್ಕಾನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 6 4 0, & | 8 12 0 |
| ವಾಟರ್‌ಮನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 8 2 0, & | 8 10 0 |

ಟೈಂ ಪೀಸ್ ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ಪ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವ ಸಣ್ಣ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 0 |
| ಒರ್ಮಾಲ್ ಮೇಡ್ ಸಣ್ಣ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 2 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರು ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 6 0 0 | & 6 15 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸಣ್ಣಸೈಜಿನ ಅಲಾರು ಟೈಂ ಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 7 | 2 0 |
| ರಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಂ ಸಣ್ಣ ಟೈಂಪೀಸ್ ರೀಡಿಯು ಡೈಲಿಸು 1ಕ್ಕೆ | 8 | 10 0 |
| ಎಗ್‌ಟೈನ್ ಅಲಾರಂ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 9 | 6 0 |
| ಬಿಗ್‌ಟೈನ್ ಅಲಾರಂ ಸ್ಪ್ಯಾಂಡ್ ಇರತಕ್ಕ ಪಾತ್ರಿ ಯೂಡಿ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 13 | 4 0 |
| ಪಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದೋಬನ್ನೂ ಆದ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 10 0 |
| ತಿಟೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಚ್, ಹಾರ್ಡ ಕಂಪೆನಿ ಯ ಸಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 1 | 4 0 |
| ಲಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುವೆಂಟ್ ಸಾಂಪರಣ ತರಹ ಬಸ್ಸು ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 4 0, | 7 8 0 10 0 0 & 12 8 0 |

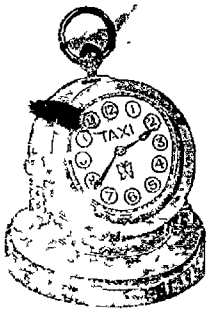

ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿ
ಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಅಂದ
ನೆಂದ ಟೇಬಲ್ ಟೈಂಪೀ
ಸ್ 1ಕ್ಕೆ 5—6—0 ಸಾ
ಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಆ
ಲಾಯಿಂ

ಮಾಹಿತಿಯಿಗಾಗಿ ಕರವಾಸಿಸುವ ವಿಳಾಸ ... ಆಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.
ಮಾರ್ಕೋನಿಯವರ ವಕಾಶಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

**ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್,**
**ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕೂ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್**
**ಲಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.**

| | ರೂ. |
|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | 59,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು | 21,310 |
| ಜಮೋಬಂದ ಠೇವಣಾತಿ | 2,16,271 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಹಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಲ ಪರೇಟಿವ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲೆಕ್ಕ ಆಜಮಾಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪೈಸಿಡೆಂಟರು, ಟೈಜರರ್,
ಕೋದಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ
ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್, ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ; ಬಿ.ಎಲ್;
ಕಾರೀಕು ೨-೨-1930.

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಆ ಸ್ಥಳಗಳು ಕೂಡಲಾಗಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್ ಚಂಗಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಸೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾ ದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿ ಚಂದಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಸೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು.

ಮರೆನಾಡು—ಮೆ. ಕೇಕೆರ ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರು.

ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.

ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ. ಮಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮೆಯ್ಯನವರು, (ಖಾದಿಭಂಡಾರ.)

ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಮ್ ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.

ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು.

ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,

ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಏನಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ. ಸಿ. ಜಿ. ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು,

ಮತ್ತು, ಅರಮೇರಿಮಾಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,

ಪುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ. ಜಿ. ಮಾದಮ್ಮಯ್ಯನವರು,

ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ. ಅಪ್ಪಚಟ್ಟೋಕಂಡ ಮಾಚ್ಚಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ:—ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರಸೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾ ರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ. ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

## ಮೂರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ವಸ್ವರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಬಂಧನೆಗಳೂ, ದಾವ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಕೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದಾವ ಫಾರಮುಗಳೂ, ಸಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಬಜ್ಜರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

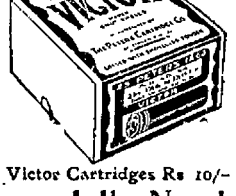


12 bore Victor Cartridges Rs 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

ARMS & AMMUNITION MART

321 Abdul Rehman Street.

Bombay. 3

## ಭರವಸೆಯಿಂದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಹದಿನೈದನೆಯ ಸಾರಿಯ ತ್ರೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಜಂದಾಲು ಮೊಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉಳಿತಾಯದ ವಿವರ

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ „ „
1927ರಲ್ಲಿ 78 „ „

**ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. ‖ 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ.
1924ರಲ್ಲಿ „ „ „ 22½ „

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

**ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.**

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು:—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52—22

ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

**ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕು, ಎಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಾಲಗ್ರಹ ದೋಷನಿವಾರಕವೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರದ ತಾಯಿತ.**

ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಮತ್ತು ಮರ್ಮದಿಂದಲೂ, ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವಿಕೆ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೊಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಾಗದಿರುವಿಕೆ, ಮುಟ್ಟಾಗುವ ಸಮಯದೊಳು ಕೈಕಾಲು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಮೆಸ್ಸನ ಬೇಳುವಿಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಕೂಲೆ, ಬಸುರು—ಕೆಂಪು ಹೋಗಿ ಗರ್ಭ ಪತನವಾಗುವಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಸರ್ವಕಾಲ, ಪಿತಾಬೆಚಾಧೆಯಿಂದ ನರಳುವಿಕೆ, ದಿನ ತುಂಬಿದ ಹಡಿಯೋಣವೆಂದರೆ ಹೆರಿಗೆಯಾಗುವಿಕೆ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಂತಾನ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೫ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ದೋಷದಿಂದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂಪರೋಗ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಕಾಮಲೆ, ಗೃಹಪೀಡೆ, ದೃಷ್ಟಿದೋಷ, ಮುಟ್ಟಿಕೆಚ್ಚಾಗಿ, ವಕ್ರಿಸ ಅಳೋಣ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಂದ ವಿಲೋಜ, ಭಯದಿಂದ ಭ್ರಮೆಪಡ್ತೆ. ಕ್ಷೀಣ ಹೊಂದುವಿಕೆ-ಮೊದಲಾವುಗಳಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿರುವದು, ಗರ್ಭರಕ್ಷಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ರಕ್ಷಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ, ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪಡಿಸಲಿರೊಡನೆ ಪರಿಹಾರವಿಧಿ ಗೃಹಜ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧು ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂತ್ರದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಪಯೂರಿಸಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಾಯಿತದಲ್ಲಿ ಪಾಕಿ ಧರ್ಪಸಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇವನ್ನು ತರಿಸಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಾಗುವ ಸಂತಾನ ಭಂಗವೂ, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವೂ ಯಾವತ್ತೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ವರಿಯಂಡ ೪ ರೂಪಾಯಿ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧ಕ್ಕೆ ೩-೮-೦ ಪೋ. ಖ ಬೇರೆ. ಕ್ವೀರಲ್ ವಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಗುಣ ಕೊಡುವ ತಾಯಿತಕ್ಕೆ ಪೋ. ಖ ಸೇರಿ ೫ ರೂ. ಆಗತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವಪ್ನ ಬರೆಯರಿ. ಈತಾಯಿತ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಣವಾಲ್ತಿಂದವರಿಗೆ 100 ರೂ. ಬಹುಮಾನ ಒಂದು ಸಲ ತರಿಸಿ ಅನುಭವ ಕಳಿಸಿಕ್ಕಿರಿ!

**ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚ ಮೂಲಕ ಮೊದರಿಗಾಗಿ ಬಹುಮೂಲ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.**

ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಶ್ರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಾವೂಂತಕ ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೂ ತೋರಿಸಲು ಗುಣಸೊಂದಿರಲು ತಮ್ಮ ಅತ್ಯುಗ್ರಕಾರವಾದ ತಾಯಿತವನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಈವಾಗ್ಗೆ 3 ವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ಧರಿಸಿ ವೊತ್ತೇ ಮೈಬೆಚಿಗಿನ ಯಾವತ್ತೂ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅತಿ ಸಂತೋಷವಿವಿಸುತ್ತೆ.

ತಮ್ಮ ಸಿ. ಕೆ. ರಾವ್ಸಾಹೇಬ, ಸುದಾಮ ಹಾರ್,
ಪ್ರಕ್ಕಾದ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಮುಂಬೈ.

**ತಾಯಿತ ಸಿಗುವ ವಿಳಾಸ:—ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಬಿ. ಸಿ. ಪಂಚಗಟ್ಟಿ,**
52—46 **ಮು. ಪೋ. ಅಥಣಿ, ಜಿ. ಬೆಳಗಾಂವ.**

**೫೦ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.**

**೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.**

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ಪರ್ಮದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ಕಡ್ಡವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ವೀರ್ಯ, ಪಿತ್ತದ ಬಾಧೆ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಒಳ ಜ್ವರ, ಮಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಜಜ್ಜುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು:—ಕ್ಷಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7—0—0.

**೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರ.**

ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು ದೋಷಗಳು, ಋತುಸ್ರಾವವು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ಸೆಳೆತ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ತೀಕ್ಷ್ಣದ್ದಲ್ಲದೆ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಗಳು ಸಾರ್ವತಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರಯಿಸಿರುವವು.

ಕ್ಷಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಮೂತ್ರ ರೂ. 2 ಆ. 4,
3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ. 4.

**೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ.**

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿನ ಬೆಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತೆದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—0.

**೪. ಮೇಹ ಕುಠಾರ.** ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಳಪು ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗಲತಕ್ಕ ಕೇವನ್ನೂ ಪೂಯವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

**೫. ಇಛ್ಛಾ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ.** ಆಯಸವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಖ ವಿರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—0 ಆಣೆ 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಬಹುದು. ಕಪಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—9 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

## ಕಲ್ಕತ್ತಾ ದೇಶದ ಸೀರೆಗಳು.

ಈ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರುವಾಸಿ ಹೊಂದಿದ ದೊಡ್ಡ ಕೂಪನಿಯವರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು. 18 ಮೊಳ ಉದ್ದವೂ 2½ ಮೊಳ ಅಗಲವೂ ಇರುವದು. ಇವನ್ನು ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದ ಪಸಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಸಣ್ಣ ನೂಲಿನಿಂದಲೂ, ದೇಹ್ಯೆಯಂಲೂ ತಯಾರಿಸಿದೆ ಅಂದವಾದ ಆರಾ ಸುಂದರವಾದ ಸೆರಗೂ ಇರುವದು. ಇವು ಯಾವಾಗ್ಯೂ ದೇಹ್ಯೆಯಂತೆ ಇರುವವು. ಎಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವವು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮಂಸ್ಥರಿಗೂ ಲಾಯಿಪಾದದ್ದು.

ಕ್ಷಯ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 6—8—0.
ವಿಳಾಸ:—ಎಂ. ಲಿಯೋ ಅಂಡ್ ಕೊ,
52—46 168 ಪೈನಾಪಚಾರ್, ಮದ್ರಾಸ್.

Printed & published by P. I. Belliappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

R-B. No. M. 1550.

If not delivered please return to "KODAGU" OFFICE, MERCARA.

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಯೇನ ಭೂತದಯಯಾ ವಿದ್ಯಾ ನೀತಿ ಶ್ರುತಾಭ್ಯಾಂ ॥ ಇಕ್ಷ ನುತ್ಕೃಷ್ಟ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಪಂಡ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಕು ೧೩ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೨೨

Telephone :— 3145.

*By Appointment to H. E. The Governor of Madras.*

Telegrams :— 'PRECIOUS'

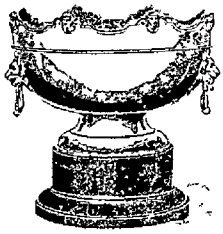

Cups, Rs. 6, and upwards.

Medals, Rs. 1–8–0 and upwards

CUPS.
MEDALS.
SHIELDS.
CASKETS.

**Post Box No., 423,** **Triplicane,**

***Illustrated Catalogue Free on Application,***

52–38 **MADRAS.**

## ಕಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ.

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅನಶ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅಶ್ಯತ್ವನು ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕು ವಂಥಾದ್ದು. ಬಹಳ ಬಲವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ತತ್ಕಾಲ ಸಿಕ್ಕುವಂಥಾದು. ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದರಷ್ಟು ಸಸಾಯ ಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ, ನಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯ ಧರ್ಮಧ್ಯವಾಗಿ ಹಾಯುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸಗ್ಗೆರೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾ. ಸಗಾರರಿಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

(1) ಎನ್ ಕೂಪರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಸೇಸಿಯರ್ ರೋಡು,
ಪೂನ.

(2) ವಿ ಸ್ಟರ್ ಜಯಂ ಚೆಟ್ಟಿಯಪ್ಪ,
ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ,
ಮಡಿಕೇರಿ.

24—7

## ಬಾಲಾರ್ಕಮದು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅಮೃತ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಮಕ್ಕಳು ರೋಗ

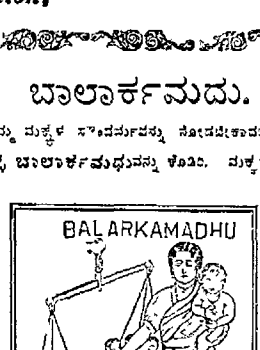


ನಿಂದಲಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗ ಪುಷ್ಟಿಯೂ, ಬಲವೂ ಬರುವದು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ, ಸೌಂದರ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು. ಇದು ಮಧುರವಾಗಿದೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ಶೀಷೆ 1 ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ ಟಪಾಲು ೨ ಆಣೆ

52—29 ಪಿ. ಎಂ. ಪ್ರಸಾದಿಕ,
ಔಷಧಾಲಯ,
ಶೀಮೊಗ್ಗಾ.
(ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆ.)

ಕಟುಕಷಾಯ ಮಲೆಜ್ವರಕ್ಕೆ:—ಇದು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಕ್ವೀನೈನು ಸೇವಿಸಿದರೂ ಗುಣವಾಗದಿರುವ ಮಲೆ ಜ್ವರ ದಿನವಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 3—4 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ ಮೇಘದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0, 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 4—0—0, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

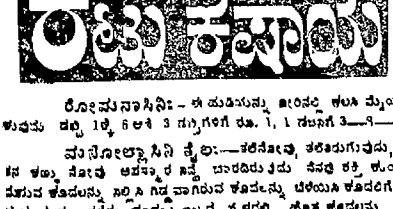


ಚೆಂದನಾಸವ:—ಇದು ಪ್ರಮೇಹ ಮತ್ತು ಕೃಶತ್ವ, ಮುಖತ್ವ ಹಸಿಕಳಪಿಗಿ ಹೋಗುವದು, ಮುಖಕ್ಕೊಶತ ಉರಿ, ಮುಖತ್ವ ಏಂಡಗರ ಉರಿ, ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಮುಖತ್ವ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉರಿಯುವದು, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಿಂದ ಕೀವು ಬರುವದು, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತು ಮಡಿ ಹೋಗುವದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೂತ್ರ ಬರುವದು, ಮೂತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಿಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವದು, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ನೈಪ್ರಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಚುಟ್ಟುವ ನೋವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಮ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1, 3, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0 6—12—0

ರೋಮನಾಸಿನಿ:—ಈ ಹುಡಿಯನ್ನು ಕೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ರೋಮವಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲು ರೋಮವು ಉಮುರಿ ಬೀಳುವುದು ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 6ಆಣೆ 3 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 1, 1 ಡಬ್ಬಿಗೆ 3—9—0,

ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ತೈಲ:—ತಲೆನೋವು, ತಲೆತಿರುಗುವುದು, ತಲೆಯು, ಕಣ್ಣುರಿ, ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೀವು ಸೋರುವದು ಕಿವಿಯ ಕಣ್ಣು ನೋವು ಆದಕ್ಕಾರ ಸಿತ್ತ ಚಾರಡಿಯುವದು ನೆನಪು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿರುವದು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೆ ಸಲಕ್ಕೆ ಗುಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ತೈಲವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿಷ್ಣಾತರಿರುವ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಕೊಡಲಿಗೆ ಸಾಣೆಹಿಡುವಷ್ಟು ಹೊಳಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣಾಗುವ ಕೊಡಲನ್ನು ಕಡಿದು ಕೊಡಲಿಯ ಹಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ಕೊಡಲನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 1, 3 ಸೀಸೆಗೆ ೨—10—0—ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 2, 3 ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ 5—8—0,

ನಮ್ಮ ಕೆಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ವಿಳಾಸ—ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕಂಪೆನಿ,
9. ಮಂಗಳೂರು.

52—13

ಕೊಡಗು.

ಸರ್ ೧೯೫೦ನೇ ಇಸವಿ

ಜೂನ್ ತಾ. ೧೫ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿನ ವರದಿ ಮೊದಲನೇ ಭಾಗ.

ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನ ವರದಿಯ ಮೊದಲನೇ ಭಾಗವು ತಾ. 10 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ವರದಿಯ ಸಕಲ ಗಣ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೈ ಸೇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸಾರಾಂಶವು ಪೆಡಾಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ. ತಮಿಶನಿನ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಎರಡನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದಷ್ಟೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ತೊಬ ಯೋಜನೆಯಂದ ಸಂಸ್ಥಿತಿಯ ವಿವರಣೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ನವಿಸ್ಬೆದು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವದಂತೆ "ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಸ್ಥಿತಿಯ ವಿವರಣೆಯು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು, ಸರಿಯೂದದ್ದು ಎಂತ ತೋರಿದರೆ ಎರಡನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಅನಿಷ್ಟವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಒದ್ದಾಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಎಂತ ಭಾವಿಸಬೇಡಿ ಇಲಾರದು" ಎಂತ ಕಮಿಶನಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ. ಈ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಕಮಿಶನಿನ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಯೂಗುವಂತಿಲ್ಲವೆಂತ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಣೆಗಳು ನ್ಯಾಯವಾದವುಗಳಾಗಿಯೂ, ಸತ್ಯವಾದವುಗಳಾಗಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡನೇ ಭಾಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆಯೂ ಇರಲಿಕಾರದು.

1917ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವದವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಂಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಕುರಿತು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯೂ ವ ತರದ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚೆಸುವ ಹಕ್ಕು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೇನೇ ಇರುವದು ಎಂತ ಆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥಾದ್ದು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಕ್ಷನ್ನು ನಿಶ್ಚೆಸುವ ಹಕ್ಕು ಹಿಂದೀಯರಿಗೇನೇ ಇರುವಂಥಾದ್ದು, ಹಿಂದೀಯರು ನಿಶ್ಚೆಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಷ್ಟೆ ಎಂತ ಹಿಂದೀಯರು 1917ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಹೇಳ್ತಾಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಹಿಂದೀಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೈಮನ್ ಕಮಿಶನು ತೃಣೀಕರಿಸಿದೆ. 1917 ನೇ ಇಸವಿ ಚಾಪೀರಾತಿಯ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಜೊರಟ ಮಾಂಟೆಗ್ಯೂ-ಚೆಲ್ಮ್‌ಫರ್ಡ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಮತ್ತು 1919ನೇ ಇಸವಿಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಹಿಂದೀ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಖಾನೂನಿನಿಂದಲೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಧಾರಣೆ ಕೊಡಬಹುದೋ ಎಂತ ಯೋಚಿಸಲು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಆರಿಯರಾಗೈ ಆಜ ಮೂಯಿಸುವಿಕೆಯೂಗಬೇಕೆಂಕ ಇತ್ತು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಆಜ ಮೂಯಿಸುವ ಕಾಲವನ್ನು ಖಾಸೂನಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಆಗುವ ಫಲಿತಾಂಶವೇನೆಂದರೆ—ಮಾಂಟ್‌ಫರ್ಡ್ ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಆಜಮಾಯಿಸಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲೇ ಬೇಕಂತ ಇತ್ತು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಾಗ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾದೀತಷ್ಟೇ ಎಂತ ಆರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಹಿಂದೀಯರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಪ್ಪದ್ದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೀಯರು ತೃಪ್ತರಾಗಿರಬೇಕೆಂಕ ತೈಮನ್ ಸಹ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ

ಈ ಕಮಿಶನ್ನು ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದನ್ನು ವರದಿಯು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ವದಳ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಯಾರಿಸಿದ ನೆಹರೂ ವರದಿಯನ್ನು ಕಮಿಶನಿನವರು ನೋಡಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಮಿಟಿಗಳ ವರದಿಗಳು ಕಮಿಶನಿನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಕಮಿಶನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು ಯಾವ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕಮಿಶನಿನವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರೂ ಹಿಂದೀ ಮುಖಂಡರು ಕಮಿಶನಿನಲ್ಲಿ ಕಲೆಸಿ, ತಿನಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಭಾಗಿಗಳಾಗಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಮಿಶನಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನವು ಏನೂ ಬೆಲೆಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಭಿರುಚಿ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಅಕ್ಷರ ತಿಳಿದವರಲ್ಲವಾದುದರಿಂದಲೂ ಇವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಹುಟ್ಟಲು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾದೀತಂತೆ! ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿರುಚಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂತ ಕಮಿಶನಿನವರು ಇಪ್ಪಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಏನೋ ವಿಶೇಷ ಕರಹಕ್ಕೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಈಗಿನ ಆಳಿಕೆದಿಂದ ತಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳು ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಭಿರುಚಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯೂಗಬೇಕು. ಈಗಿನ ಆಡಳಿತ ರಚನೆಯಿಂದಲೂ, ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನಿಷ್ಟದಿಂದಲೂ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ಸೇಜನವಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳ ಹೆಸರೆತ್ತಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕಾಲವನ್ನು ದೂರನೂಕುವ ಉಪಾಯವು ಹೊಸತಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಮತಭೇಧಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಗೊಷ್ಟಿ ದಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸಾಧಾರಣ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂತ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಮತಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಾರೆಂತ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಗಳಗಳನ್ನು ಕಾರಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ದೂರ ನೂಕುವುದರ ಬದಲು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಇವರ ಜಗಳಗಳನ್ನು ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾರನೆಯೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದಲೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನಾಂಗದ ಜೀವನ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಸರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕೊಡುವ ರದಿಂದಲೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆನ್ನು ಸ್ಪೀಕರಿಸಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲವೆಂತ ತೋರಿಸುವುದೇ ಕಮಿಶನಿನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಗೆ ಕೋಮುವಾರು ಚುನಾವಣೆಯು ಏ ವರ್ಷಾರು ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಮತಭೇದದ ಜಗಳಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದೆಯೆಂತ ಕಮಿಶನಿನವರು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಕೋಮುವಾರು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಇಡಕೂಡದೆಂಬುದೇ ವಾದವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಕೋಮುವಾರು ಚುನಾವಣೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವದ ಬೆ [illegible] ಎಂಬ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸುಹಾಕುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸೈನ್ಯದ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ವೈತ್ಯಾಸವೂಡುಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಮಿಶನು ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಾಯವ್ಯ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಮಕೇಯ ರಾಜಧಾನಿ ಬರೂವ ಸಂಭವದಿಂದಲೂ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಇನಿತ ಕೋಮುವಾರು ವೈತ್ಯಾಸಗಳಿಂದಲೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ, ಕೆನಾಡಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಂತ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ವೈತ್ಯಾಸವಿರುವಂತೆ ವರದಿಯು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಜಾತಿಗಳು ಇಲ ಕೆಲವು ಮತ್ರವಾದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಸೈನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದು. ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದಲೂ ಒಟ್ಟು ಜನಾಂಗವನ್ನೆ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿ ನೂಡಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಜನರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಕ್ಕಿಯನ್ನೂ, ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಸಾರ್ವಜನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಂತೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಿಯವಕರನೂ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಲು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಯೇ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ನಡೆಯುವ ಅಹಿಂಸಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಜನರು ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಸಮನಸ್ಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಪೊಲೀಸಿನ ಸರ ಪೆಟ್ಟನ್ನೂ, ಕ.ದುರಿಗಳ ತಿಳಿತನವನ್ನೂ ತಾಳಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಮುಂದೆ ಬರಲು ಯಾವ ಜಾತಿಯವರೂ ಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬದು ಖಾತಿತ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿನವರು ಈ ಬಾಬನ್ನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದ ದ್ದೂ ಅಲ್ಲ, ನಿಜವಾದದ್ದೂ ಅಲ್ಲ.

ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯು (ದ್ವಿಮುಖ ಸರಕಾರವು) ಕೃಷಿಕರವಾದ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲವಾದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂತ ವರದಿಯು ಒಪ್ಪುತ್ತೆ. ಓಟುಕೊಡಲು ಇಚ್ಚೆಯುಳ್ಳವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಇ ಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕಮಿಶನಿನ ಮುಂದೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ತಸ್ಮಿ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನೇ ಅರ್ಹತೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ತಳವಳಿಕೆ ಇರುವ ಅನೇಕರು ಓಟಿಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಓಟುಕೊಡುವ ಹಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಇರಬಹುದೆಂತ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಆಡಳಿತದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೆಲಸವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಮಾಂಟ್‌ಫರ್ಡ್ ಸುಧಾರಣೆ ಬಂದ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೊದರೂ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ಲಾಸುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯರು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರಾದರೂ ಅನರು ಮೇಲಿನ ಕ್ಲಾಸುಗಳ ವರೆಗೆ ಮುಂದುರಿಯದ್ದರಿಂದ ಇರಾಖೆಗೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚು ವ್ಯರ್ಥವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಮಿಶನಿನವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಬಂದಿರುವ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಇದರಂತೆ ಇರುವ ಚಿಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂಶಗಳ ಕುರಿತು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆಯೆಂತ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಆಡಳಿತದ ವಿಷಯ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆಯೆಂತ ಊಹಿಸಲು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಈಗ ಪ್ರಕಟಿತವಾದ ವರದಿಯು ಸಾಧಾರಣದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಯೋಜನವಾಗುವ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನೇನೂ ಎಡಪಡೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಕಮಿಶನನ್ನು ಹಿಂದೀಯರು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದು ಯುಕ್ತವಾದದ್ದೆಂತ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಹಲವು ತಿಳಿವು ಹಿಂದೀಯರಾಡುರೂ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಇಗಿನ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸದೆ ಕೂತಿರ ಬಹುದು. ಅಂಥವರು ಸಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ತೀರ್ಮಾನವೇ ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೆಂತ ಒಪ್ಪಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸೈಮನ್ ವರದಿಯು ಸಹಾಯಿಸೂಡಿ ವಂತಿದೆ.

## ನಿಷಾ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ.

(ಸ್ವಂತ ಖಾತ್ಮಿದಾರರಿಂದ)

ಮೇಲಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈ ಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಈ ತಾ. 3ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಬಿಟ್ಟಂಗಾಲ ರಸ್ತೆ ಬಳಿ ಬಿಟ್ಟಂಗಾಲ ಬಾಳೆ ಗೋಡೆ ಮತ್ತು ನಾಲಾಗಾಲ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ [illegible] ಸದರಿ ಗ್ರಾಮದ ಭಗವತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿರ್ಜಿಸಿದ್ದ ಸಿ ಮೊರಾರ್ಜಿಯವರನ್ನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕೈ ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊಂಟು ಬಿಟ್ಟಂಗಾಲ ರಸ್ತೆಯ ಒಂದು ಕುದಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂಗಡಿ ಬಳಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು 110 ಜನರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಮೆ. ಗೌಡ್ತಾಂಡ ಪೂವೈಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಾರೋಹಣದ ನೆಯೂದ ನಂತರ ಮೆ. ಪಂದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ವಿಷಯಿಗಿನ ಉದ್ದಿಶ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಈಗಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇೀಯರು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಷಾ ಸೇವನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಿಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರದೇೀಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಮೆ. ಅಮ್ಮಲ್‌ಗಾಪುರ್‌ವಾಸಿ ಸಾತೇಜಬರಿಯ ಮೆ. ಪೊನ್ನಚ್ಚಿರ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ನಾಯಿಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರೂ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನಾಡಿದರು. ನಂತರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಠಾವುಗಳು ವಾಸಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನೊಳಕೊಂಡ ಮತಬರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಮಹನೀಯರು ಸಹಿ ಮಾಡಿದರು.

(1) ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯೂರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಬೈನೆ ಮರಗಳಿಂದ ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸಲು ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು..

(2) ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಹಬ್ಬ ಹುಣ್ಣಿಮೆಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಶುಭಕೋಭಾಗಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿಣ ಊರಿ ಜನರಿಗೆ ಸತ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಆಮಲು ಸೇರಿಸಬಾರದು.

(3) ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಗಿ ಆಗಲೀ ಸಿಷಾ ಸೇವನ ಮಾಡಬಾರದು.

ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ದಳದವರು ಮರು ದಿನ ಸಂತೆಯ ದಿನವಾದುದರಿಂದ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಬಂಡಿದರು, ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಈಗ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಬೈಲುವಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದೀ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಜಯಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಟ್ಟಿ ಹೋರಾ ಸಕಾರ್ಯಗ್ರಹ ಫಂಡಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯವೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು. ಸುಮಾರು 100 ರೂ. ವಸೂಲಾಯಿತು.

(೪ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.)

### ಸಹಕಾರಿ ಪೆಡರೇಶನ್ ಕಮಿಟಿ ಮಿಟಿಂಗು.

ಈ ಮಿಟಿಂಗು ತಾ ೧೫ ೭—6—30 ರಲ್ಲು ಜಮಿಸಾಡ್ದ ರ ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಹಾಜರಿದ್ದ ಮೆಂಬರುಗಳು.—1. ರಾವುಬಹದ್ದೂರ್ ಸಿ. ದೇವಯ್ಯನವರು (ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು.) 2. ಕೆ. ಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು. (ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.) ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾದ 3. ರಾವುಬಹದ್ದೂರ್ ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು, 4. ಮೆ॰ ಗೆಳವಾದ ಸಿ. ಯನ್. ನೆಂಕಪೈಯ್ಯನವರು, 5. ಯಂ. ಯಂ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪನವರು, 6. ಪಿ. ಜೆ ಮುದ್ದಮ್ಮಯ್ಯನವರು, 7. ಕೋಡಿರ ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು, 8. ಮುಂಜಾಂದೀರ ದೇವಯ್ಯನವರು, 9. ಹೆಬ್ಬಾಲೆ ಹೊನ್ನಪ್ಪನವರು, 10. ಯಂ. ಶಂಕರಯ್ಯನವರು, 11 ತಿರಿಯಂಡಾಡ ನಂಜಪ್ಪನವರು, 12. ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪ ಬಸುವನಪೈಯ್ಯನವರು, ಅಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರೂ, ಮಡಿಕೇರಿ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸುರಬ್ಬೈಜರ್‌ಗಳೂ ಸಹ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

1. ಕಳೆದ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಓದಿ ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು.

2. ರೂಲ್ಸ್ ನಂಬರು 21ರ ಮೇರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

1 ರಾವುಬಹದ್ದೂರ್ ಸಿ.ದೇವಯ್ಯನವರು } (ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)
2. ಮೆ. ಕೆ. ಪಿ ಚಿಣಪ್ಪನವರು, } (ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ)
3. ರಾವುಬಹದ್ದೂರ್, ಕೆ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು,
4. ಮೆ॰ ಸಿ. ಯನ್. ನೆಂಕಪೈಯ್ಯನವರು,
5. ,, ಯಂ. ಯಂ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪನವರು,
6. ,, ಪಿ ಜೆ ಮುದ್ದಮ್ಮಯ್ಯನವರು,
7. ,, ಯಂ. ಶಂಕರಯ್ಯನವರು,

3. ಬೈಲಾ 2 ಮತ್ತು 12ರಲ್ಲು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಮಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸೆಕ್ಷನುಗಳಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಈ ಕಮಿಟಿ ಮೇರ ಕೆಲಸವು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರ ಸಮ್ಮತಿಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು.

4. ಖಾಯಂ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ 250/—(ಇನ್ನೂರ ಏವತ್ತು) ರೂಪಾಯಿ ಸಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

5. ಜಮಿನ್‌ದಾರರ ಸಂಘದ ಹಾಲಿನ ಒಂದು ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಆಫೀಸನ್ನು ವಹಿವಾಟು—ಖಾಯಂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆಫೀಸು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ, ಈ ವಿಷಯ ಜಮಿನ್‌ದಾರರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು

6 ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಒಂದು ಲೈಬ್ರೆರಿ ಇಡಲು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ 100/—(ಒಂದು ನೂರು) ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

7. ಸಂಘದ ವರದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಎರಡು ಸ್ಥಳೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50/, 50/ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವಂತೆಯೂ, ಈ ವಿಷಯ ಎರಡು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಎಡಿಟರುಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

8 ಸುರಬ್ಬೈಜರ್ ಫಂಡು, ಸುರಬ್ಬೈಸೆರುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಂದ ಪೆಡರೇಶನ್ನಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಈ ವಿಷಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಬರಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

9 ಆಫೀಸು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಚ್ಚು ತಪ್ಪುವಾದ ಸುರಬ್ಬೈಟರನ್ನು ಗುಮಾಸ್ತನನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಹೊಸದಾಗಿ ಮೂರು ಜನ ಸುರಬ್ಬೈಜರುಗಳನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡಲು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

10 ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಡೆದ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಉಳುವಾರಿಯೂದ ಹಣವನ್ನು ಪೆಡರೇಶನ್ನಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

11. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಡಿಯುವ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸದಕಗಳನ್ನು ಆಧವಾ ಇತರ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಈ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಯೂನಿಯನ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

12. ಪೆಡರೇಶನ್ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಗೆ ಬಾಬ್ತ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಬನ್ನು ಬಜೆಟ್ ಮೊತ್ತ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

13. ಸುರಬ್ಬೈಜರ್‌ಗಳು ಅವರವರ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಘಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಆಡಿಟು ನೂತಿ ಜಿಲ್ಲೆ ತಿಂಗಳು ಆಫೈರಿನಲ್ಲಿ ಪೆಡರೇಶನ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ರಿಕ್ಕ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸದರಿ ಆಡಿಟ್ ನೋಟ್‌ನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡುವಂತೆಯೂ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

14. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಂಘದ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಯೂನಿಯನ್ ಮೂಲಕ ಪೆಡರೇಶನ್ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸುರಬ್ಬೈಜರುಗಳು ಕಕ್ಕ ಕೈಮ ಜರಗಿಸುವಂತೆಯೂ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

15. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸುರಬ್ಬೈಜರುಗಳ ಸಂಬಳ ಯೂನಿಯನ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆಯೂ, ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಬಳದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಆಯಾಯ ಯೂನಿಯನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಪೆಡರೇಶನ್ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

16. ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಮತ್ತು ತ್ರೀಮಂಗಲ ನಾತಿನಲ್ಲಿ ಸುರಬ್ಬೈಜರಾಗಿರುವ ಮೆ. ಅನ್ಸಾರ್‌ಜಾದ ಪೊನ್ನಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹಿಂದಿಳ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳು 19ನೇ ತಿಂಗಳಿಗೆ 5/—ರೂಪಾಯಿ ಎಲೋವೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿ ಮೆ. ಪಿ ಜೆ. ಮುದ್ದಮ್ಮಯ್ಯನವರು ರಾವು ತಂದರು. ಇದನ್ನು ಮೆ. ಕೆ ಯನ್. ನಂಜಪ್ಪನವರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಸರ್ವಸಮ್ಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಡಿಸಲಾಯಿತು.

17. ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿತೆಯಿಂದ ಈ ವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರು ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಹೊಂದುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸಂಘಗಳ ಮತ್ತು ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳ ಪರವಾಗಿ ಪೆಡರೇಶನ್ನಿನ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯೂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳಿಗೂ ಪತ್ರ ಮುಖೇನ ತಿಳಿಸುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

18 ಮಡಿಕೇರಿ ನಾತಿನ ಸುರಬ್ಬೈಜರ್, ಮೆ॰ ಬಿ ಕುಶಾಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪೆಡರೇಶನ್ನಿನ ಗುಮಾಸ್ತನನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಪಿ. ದೇವಯ್ಯ,
ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು.

---

### ಮುಂದ ಪಕ್ಷದವರು (ಲಿಬರಲ್ಲು) ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ.

"ಇಂಡಿಯನ್ ಪೈಲಿವೈಲ್" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದ ಪಕ್ಷದವರ ಮುಂದಾಳಾದ ಸರ ತೇಜ್ ಬಹದೂರ್ ಸಪ್ರೂರವರ ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತದೆ ಆವರ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರ ಅನಗಾಹನೆಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ದಿನದ ಮೇಲೆ ದಿನ ದಾಟುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಇನ್ನಿ ನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳ್ಳ ಬಿ ತ್ತಿಗಳು ಕಾಣುವುದರ ಬದಲು ಆಮ ಕರಿಣ ತರಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ಲಕ್ಷಣಗಳೇ ಕಾಡು ಬರುತ್ತವೆ ಒಪೆಡಿಷೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ತಮ್ಮ ಧೈರ್ಯ ಪಡೆ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಭರದಿಂದ ಸಾಧಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ದೊಡೆಸುದ್ದಿ ಸರ್ಕಾರವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಂದ ಶಕ್ತಿಪ್ರದ ಶಾಸನಸಭೆ ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಲವನ್ನು ತೀರಾ ಅವರ ಚಳವಳನವನ್ನು ನುಗ್ಗಿಯಬೇಕೆಂಬ ಹುದಲ್ಲಾಟ.

ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ನೆರ್ಕನೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪೋಚಿಸಬೆ—ಅಲ್ಪಾಲ್ಪಾಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುವುದು, ಗುಂಡುಹಾರಿಸುವುದು, ಬಸ್ಸಿಗಿರಿ ನೂಡುವುದು ಇವು ಸಾಲದೋ ಎಂಬಂತೆ ಹೊಸ ಹೊಸ 'ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್' ಎಂಬ ಸ್ವಯಿತ್ಕಿಕ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು. ನನಗೆ ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದ ಭಂಗ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿಬಹುದು ದೆಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಈಗಿನ ಪಾಶವಿಕತೆಯಿಂದ ಪೋರ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗಬಹುದು. ಜನರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಘೋರವಾದಿ ಕರ್ಕರು 'ವೊದಲು ಜಯ, ಆ ಮೇಲೆ ಸಂಧಿಸ್ಪರ್ಧಾನ' ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿರುವ ದ್ವೇಷವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಆಗುವಂತಿಲ್ಲ.

ಈ ತರದ ವಿಷಯಗಳು ಇರಿನ್ನೆರಂಧ ಖೈಸೆರಾಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು ವಿಷಾದತರ. ಒಪ್ಪಂದ ಆಧವಾ ಸಂಧಿಸ್ಪರ್ಧಾಪಗಳು ಈಗಲಾದರೂ, ಮತ್ತಾದರೂ ಆಗಲೇ ಬೇಕು. ಹಿಂದೂದೇಶದಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ದೇಶವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನಿಯು ವೇಲಸ್ಟ್ಯರಿದ ವೀರ, ನವೀನ ಜಾಗೃತಿಯುಂಟಾದ ಮೇಲೆ-ಹೆಜ್ಜು ತಾಲ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಕೈಬಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ.

ಈಗಿನ ಚಳವಳವು ಛಿನ್ನಾಂಛಿದರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನಾಧಾರಣವಾದ ದೌರ್ಬಧವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕೂ ಆದರೆ ಇತ್ತಿಂದ ಅತ್ತಕ್ಕೆ ದುಗ್ಗುಳಿಕೆಯೆ ಆದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯವಸ್ಥಿಸುವುದು. ವಿತರ ಬಿಟ್ಟಿಯೆಂಬ, ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಂದೊಗೂಡಿದ ದಾಪಾಸಾತ್ಮಕ ಧೋರಣವು ಮುಂಬೆ ಬರಬೇಕು. ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಯು ನಿರಾಸನಿಗಾಗುವ ವರೆಗೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆಯಾರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬೇಳುವೆವು.

ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಹಿಂತವಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಗೆಸಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ—ಇನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟಾಗಿ ಪರಪೇಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರವು—ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನೂ, ಆದರಿಸುವವರನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತವಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತರು, "ಲೇಬರ್ ಪಕ್ಷವು ಈಗ ಹಿಂದಕ್ಕಾದರೆದ ಏಳುವಾಗಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಸೆಯನ್ನು ನೂಡಿದರೆ, ಅದು 24 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಒಡೆದು ಹೋಗುವುದು" ಎಂದು ಒತೆಯುತ್ತಾರೆ ಇದರ ಸೈಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸ್ಥಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ಹಾಗೆ ಆಗುವುದು.

ಈ ನನ್ನ ಖಾಲ್ಪಿಕೆಯು ತಪ್ಪಾದರೆ, ಇನ್ನಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂಟಾಗಬಹುದು ನಾನು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ವ್ಯರ್ಥೋಜನವಾಗಿ ಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅದು ಸಾರ್ಥವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಪಂಗಡಗಳ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಆದರಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ನೂಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನಿನ ಸರಕಾರವು ಆ ಎನ್ನೆ ಎಚ್ಚರ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬದಲು, ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಬತ್ತಾಸೆಕೊಡುವವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆಗೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನವ್ಲಾದರೆಯೇ, ಶಾಷ್ಟ್ ಸೇಲಿನ್ ಬರ ಹೊರಬಾದವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ವಿನೂ ಮಾಡುತಿಲ್ಲ್ವಿ, ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಆ


## ಸಿದ್ಧಕಲ್ಪ ಚಂದ್ರೋದಯ.

**(Registerd)**

The best Nervine Tonic & Blood Purifier & Increaser —

ಇದು ಒಳಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ರಕ್ತಶೋಧಕ, ರಕ್ತವರ್ಧಕ, ನರಗಳಿಗೆ ಬಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿನ ಔಷಧಿ. ಶರೀರದ ಪ್ರತಿರಕ್ತಕ್ಕೆ ನೆರ್ವ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಆನೇಕ ವಿಧ ಮೂಲಿಕೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಗುವದರಿಂದ ಯಾವ ವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ, ದ್ವಂದ್ವ ವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ, ನಿರಾಶಂಕವಾಗಿಯೂ, ನಿಶ್ಚೇತವಾಗಿಯೂ ಗುಣವಾಗುವುದೆಂದು ದೃಢವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತೆ ಅಸ್ಯಾಧಿತವಾಗಿ ಆನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ಬಂದಿವೆ ಒಂದು ಸೆಲ ಇನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರು ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾರರು ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಒಳಹೋಗಿ, ನರಗಳ ಬಲಹೀನತೆ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟರಕ್ತ, ಕಜ್ಜಿ, ನವೆ ಮೊದಲಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಜಡ್ಡಿ ಪತ ಶಕ್ತಿ ಹೀನತೆ, ತಲೆಸುತ್ತು, ಶಿರೋಭಾರ, ಭಯ, ಉದ್ವಸ ಸಾಧಾರಣ ಕೆಮ್ಮು, ಕ್ಷಯ ಕಫ ಮುಂತಾದ ರೋಗ ಸಕಲೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಅಜೀರ್ಣ, ಭೇದಿಗಳು, ಶೀತಭೇದಿ, ಮೂಲಬದ್ಧತೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಕಾಲೆ, ಉಬ್ಬರ, ಸತ್ತ ಮೂಲ, ಹೊಟ್ಟು ಮೂಲ, ಆನನಗಂಡಮೂಲೆ, ಭಗಂದರ ಆತಿಮೂತ್ರ, ಮಧುಮೂತ್ರ, ಸುಧುಜೆ ಕಫ, ವೀರ್ಯಸ್ಖಲನ, ಸ್ವಪ್ನಸ್ಖಲನ, ಫಿಟಂಗಿ, ಸನಾಯು ಮುಂತಾದ ವೃಧಿಜಾತ ವ್ಯಾಧಿಗಳು. ವಾತ, ಕೀಲುವಾತ, ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಾಯು ನೋವ್ಗಳು. ವಾತದಿಂದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮೂಂಡೆ ಬೆಳೆಯುವುದು, ವಾರ್ತ್ಯವಾತ, ವೇಪವಲ್ಲಿ ನೀರು ಸೋರುವುದು, ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಕಾಡು ಜ್ವರ, ನುಲೇರಿಯಾ, ನ್ಯೂಮೋನಿಯಾ, ವಿಷಮಶೀತ ಜ್ವರ, ವರಸೆ ಜ್ವರ, ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಜ್ವರಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಬಲಹೀನತೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸೆಮಸ್ಯ ಗರ್ಭಾಶಯ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ವಾಸಿದ್ದು. ಈ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ದೀರ್ಘವಾದದ್ದಾಗಲೀ, ಹಳೇದಾಗಲೀ, ಹೊಸದಾಗಲೀ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಅತಿಶಧಾರಣವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ ಉಟ್ಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ಲಾಯರುಗಳೂ, ವ್ಯಾಪಾರಿಮಸ್ಥೆ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದವರೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದು. ವೃದ್ಧರಿಗೆ ನೂತನ ಚೇವಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 80 ಮೊತ್ತೆ ಸಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟಿಗೆ ರೂ 10—0—0, 40 ಮೊತ್ತೆ ಸಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟಿಗೆ 5—0—0.

**ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,**

4—1 ಪೋಸ್ಟು ಬಾಕ್ಸು ನಂ. 159,
411 & 412 ಮಿಂಟ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮದ್ರಾಸು.

ವರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ಕೈಯೊಳಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಧೋರಣೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡ್ ಮತ್ತು ಬೆನ್ನೆಟ್‌ರವರಿಗೆ ಸೇಲಿಸ್ ಬರೊಡೆಲವರೆಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಬೆನ್ನೆರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಯರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಆ ದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಅಲ್ಲುಗಳೆಯುಶಾಗುವುದಿಲ್ಲ—ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಇದು ನಮಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬರೇ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಲು ಭಾಷೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ, ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮಧಾನವಾದೀತು ಬೆನ್ನೆರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಈಗಿನ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಔಷಧವಲ್ಲ; ಸಂಧಿಸ್ಥಾಪನೆಯೇ ದಿವ್ಯೌಷಧವು ಎಂದು ತಿಳಿದುದು ಒಂದು ತುಛ ಚಿಹ್ನೆಯೇ.

---

### ನಿಷಾ ನಿಷೇದ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ.

(೨ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುನರಿದದ್ದು.)

ತಾ. 5ನೇ ಗುರುವಾರ ಮಗ್ಗುಲ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ವಿಟಿಂಗು ಸ್ವಾಮ್ಯಬಾಣಿ ಮುದಿನಲ್ಲಿ ಮೆ. ಜೋಕಂಡ ಗಣಪತ್ಯಿಯ ಪರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಸುಮಾರು 40 ಜನರು ಹಾಜರಿದ್ದರು ದೈವದ ಮುಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದ ನಂತರ ಮೆ. ಸಂದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ವಿಟಿಂಗಿನ ಉದ್ದಿಶ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಮೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್ ಖಾನ್‌ರವರೂ ಪುಟ್ಟ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಚರ್ಚೆಸಿದೆ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ರಠಾವುಗಳು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಸೇರಿದ್ದ ಮಹನೀಯರ ಪೈಕಿ ಮೂನರ ವಿನಹ ಬಾಕಿಯವರೆಲ್ಲರೂ ಮಹಜರಿಗೆ ರುಜು ನೂಡಿದರು. ಈ ವಿಟಿಂಗಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಕೆಲವು ಕೆಂಬಟ್ಟೆ ಹೊಲೆಯರಿಗೆ, ಕುಡುಕತನವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಆಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಮನೆಮಂಠಾಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶುಚಿಯಾಗಿಯುವಂತೆಯೂ ಬೋಧನೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭಾಷೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ತಾ. 6 ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಕಂಡಂಗಾಲ, ರುದ್ರಗುಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಬಾಡಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ವಿಟಿಂಗು ಕಂಡಂಗಾಲ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಮೆ. ಸಂಬುಡುಮೂಡ ನಾಚಪ್ಪನವರು ರೂ .30 ಮಹಿಳೆಯರೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮಫೋನಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಸಿದನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಾರೋವಂದನೆಯು ನೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮೆ. ಪಿ. ಏ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಭೂತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಚಂಡ ಚಳವಳನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಾಧರ್ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಬೆಡಲು ಮುಂದುಬರಬೇಕೆಂತಲೂ, ಹಾಗೆ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲದವರು ಕುಡುಕತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಖಾಸ್ಕಪಲ್ಲ, ನಿಷಾ ಸೇವನೆಗೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೆಯೂ, ಸಾದೇತೀ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಹುಪ್ರಕಾರವಿಯೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪೂಡಿದಂತೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮೂಡಬೇಕೆಂದೂ, ಎಲ್ಲರೂ ಮನ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಮೆ. ಕೊಳ್ಳಿ ಮೂಹ ಕರುಂಬೈಯ್ಯನವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ-ಕುಡುಕತನವನ್ನು ವಿಡಿಸುವುದರ ಮತ್ತು ಸಾದೇತೀ ಬಟ್ಟೆ ಬಹಳರಿನ ವುದರ ವಿಷಯ ಕೆಲವು ಮಾತ ಗರ್ನಾಡಿದರು. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ರಠಾವುಗಳನ್ನೊಳಕೊಂಡ ಮಹಜರಿಗೆ ಹಾಜರಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಲ್ಲದೆ ಬಾಕಿಯನರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಿಮೂಡಿದರು.

ಮರುದಿನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಕುಕ್ಕನಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸದರಿ ನಾಡಿನವರ ವಿಟಿಂಗನ್ನು ನಾಡು ದೇವನ್ಥಾನದ ಬಳಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿದರು. ಮಂ. ಕರ್ತವೂಡ ಮುತ್ತಣ್ಣನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು 75 ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಮೆ. ಪೊನ್ನಚ್ಚಿರ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಮೆ ಕೊಳ್ಳಿಮಾಡ ಕರುಂಬೈಯ್ಯನವರು ವಿಟಿಂಗಿನ ಉದ್ದಿಶ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಕುಡಿ ತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವ 3 ರಠಾವುಗಳು ಸರ್ವಸಮ್ಮತದಿಂದ ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ನಂತರ ಮತಜರಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ರುಜು ಮಾಡಿದರು.

ತಾ. 8ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ವೀರಣಾಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಕುಡುಕತನವನ್ನು ಬಿಡುವ ಮತ್ತು ಖದರ್‌ಶೀ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವ ಹಂತೋಕ್ತಿಗಳಿರುವ ಕಾರ್ಡುಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಿಡುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಪೀರಣಾಗೆಯು ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಸುಮಾರು 33 ರೂ. ಚಂದಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಫಂಡಿಗೆ ಬಮೆಯಾಯಿತು. ಸದರಿ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳವಾದ ಪೂನ್ನಂಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಲಪಿದರು.

### ಪಿಕೆಟಿಂಗ್.

ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಗಳದ ಮುಂದಾಳಾದ ಮೆ. ಪಂದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಕುಡುಕತನದಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ವರು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವರೆಂದೂ, ಸೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ವಿನಹ ಈ ದುರ್ಗುಣವನ್ನು ಜನರಿಂದ ಹೋಗಲಂಡಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂತಲೂ, ಆ ದಕಾರಣ ಕೊಡಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇದೇ ಜೂನ್ ತಾ. 9 ರೊಳಗೆ ಮುಚ್ಚಿಸಬೇಕಾತಲೂ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತಾವು ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವಾಬಲಭಗಳಾದ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಜನರು ಕುಡಿಯದಂತೆ ಬೋಧನೆ ಹೇಳಲು ಜೂನ್ ತಾ 10ರಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವೆಂದೂ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಮೇ ತಾ 31ರಲ್ಲಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಮಿಷನರವರ ಜವಾಬೆನೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನೂಡಲು ತಯೂರಾಗಿರುವ 16 ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಮೇಲಿನ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಈ ತಾ 10ನೇ ಮಂಗಳವಾರ 'ಪಿಕೆಟ್' ಆರಂಭಿಸಿ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನಿಷಾ ಸೇವನೆ ಮೂಡಬಾರದೆಂದು ಬೋಧನೆ ಹೇಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಖಾದಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಕಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನೂ ಮೂಡಿ, 10 ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕುಶಾಲಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಾಭಿವಂದನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡುಕತನದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅನಾಯತಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಉಡಬೇಕೆಂಬ ಹಿತೋಕ್ತಿಗಳಿರುವ ಕಾರ್ಡು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನೂ, ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಮತ್ತು ದೇವತೆ ಪಟಗಳನ್ನೂ ಒಯ್ಯುತ್ತಾ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದರು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಜಯ ಘೋಷನೆನ್ನೂ ಮೂಡುತ್ತಿದ್ದರು. 11 ಗಂಟೆಗೆ ಸಂಘವು ಸೇರುವಣಿಗೆ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯ ಒಳಿಗೆ ಕಲಪಿತು ನಂತರ ಮೆ. ಗಳಾದ ಪೊನ್ನಕಚ್ಚಿರ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು, ಅಜ್ಜಿಕುಟ್ಟಿರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಪೊನ್ನಿ ಮೂಡ ಮಾಜಿಯ್ಯನವರು ಮೆ. ಸಂದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು 'ಪಿಕೆಟ್' ಮೂಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬಾಕಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ತಿಬಿರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಪೊಲೀಸಿನನೊಬ್ಬನು ಮೂತ್ರ ಪಿಕೆಟ್ ಮೂಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ನಲ್ಲಿ ಜೆ ಪೆಚಿನ ವಿಶೇಷ ವಿವರಾಡು ವನೂ ಜೊತೆಲ್ಲಿ. ಪೊಲೀಸು ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರು ಮತ್ತು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ 'ಪಿಕೆಟ್' ಮೂಡುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಶಾಂತವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಆಷ್ಟರೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ ಮಲೆಯಾಳದವನು ದೇವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆಂದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕುಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದಲ್ಲದೆ ಜೇರೆ ಯಾರೂ ಸಾರಾಯಿ ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ, 'ಪಿಕೆಟ್' ನೊಡುಸದನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿದ್ದ ಇನರ ಕೋರಿಕೆ ಮೇರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವಿಟಿಂಗು ನಡಿಸಲೋಸುಗ ಪಿಕೆಟಿಂಗನ್ನು ೮ ದಿನಕ್ಕೆ ಆಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ನೂಡುತ್ತಾಯಿತು ಶ್ರೀಮಂಗಲ ಕಾಫಿಂಪನಿಲ್ಲಿದ್ದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಪೊಲೀಸು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಸನೇತ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 3 ಗಂಟೆಗೆ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ½ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಇದ್ದು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಕಡೆ ಹೋದರು. 'ಪಿಕೆಟಿಂಗ್' ಸಂಬಂಧವೋ ವಿನೋ ಇವರೆಡು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಮತ್ತವಲ್ಲ, ಕಮಿಷನರು ಸಹ 2—3ದಿವಸಗಳ ಒಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾಂದ್ದಿರೆಂದು ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ 3½ ಗಂಟೆಗೆ ಹಾಕಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವಿಟಿಂಗು ಮೆ. ವಿ.ಎಚ್ಚಿರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಸುಮಾರು 300 ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಮೆ. ಪಿ. ಏ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳವನ್ನೂ, ನಿಷಾನಿಷೇಧ, ಪಿಕೆಟಿಂಗ್, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ದೀರ್ಘ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಮೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್ ಖಾನ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಕೊಡಂಬೆರ ವೆ ದಪ್ಪನವರೂ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸಂದನೆಯ ೦ ವಿಟಿಂಗು 5½ ಗಂಟೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೆನಾ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆಯೂ ನಿತ್ಯ ಪಿಕೆಟ್ ಮೂಡುವ ರೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ.

---


### FOR SALE

19 acres of wet land 18 acres of bane land with one tiled and one thatched house in Chembabalore Virajpet Nad. Reasonable offer considered. For particulars apply to—

COORG TRADING ASSN,
4—4 Virajpet.


---


### ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತು ಹೊಂದಲು ಮೂರು ಸುಪರ್‌ನ್ಯೆಜರುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ದರಕಾಸ್ತು ದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಸುತ್ತು ಕನ್ನಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವರೂ ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲ್ ಫೈನಲ್ ಪಾಸಾದವರೂ ಆದವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ರೂ 25/—ರಿಂದ 50/—ರೂವರೆಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉಮೇದುವಾರರು ಫೆಡರೇಶನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 3 ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ತರಬೇತು ಹೊಂದಬೇಕು.

ಈ ಜೂನ್ ತಾರೀಕು 30 ರೊಳಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ರಾವು ಬಹದ್ದೂರ್ ಪಿ. ದೇವೈಯ್ಯ,
ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಶನ್,
ಮಡಿಕೇರಿ, (ಕೊಡಗು.)

---

## WANTED.

Candidates desiring to serve in Government Railway and Canal Departments. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 Annas stamps; apply to—

Imperial Telegraph College,
Nai Sarak,
4—2 Delhi

---

## Mangalore Tiles.

Roofing, ridge and flooring Tiles etc. will be supplied at any station in Coorg accessible to motor lorries. For rates please apply to—

**Siddeeka Aboobakar,**
Proprietor—Siddeek's Manure Works,
Mercara.

### ಮಂಗಳೂರು ಹೆಂಚುಗಳು.

1ನೇ ಕ್ವಾಲಿಸ್ ಮೂಡು ಹುಂಚು ಸುತ್ತು ನೆಲಹಾಸು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದು. ತೋಟಾರ್ ಲಾರಿ ಹೋಗುವ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಾವಿನ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರಕೊಳ್ಳಿ.

ಸಿದ್ದೀಕ ಅಬ್ದುಬಕರ್,
24—23 ಮಡಿಕೇರಿ.

---

೨೫೦ ವಿಲಾಯತಿಯ. ನಾಮಾನುಗಳು ಆಡಗಿರುವ

### ಪೈಜೆನ್‌ಟೇಷನ್ ಬಾಕ್ಸ್

ಎಂಬ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ರೂ. 3—8—0 ಕ್ಕೆ ಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದು.

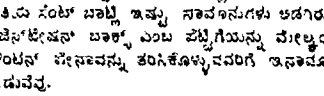

ಈ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪೆನವು ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದದ್ದು. ಇವಕ್ಕೆ 14 ಕ್ಯಾರಟ್ಟಿನ ಭಂಗಾರದಭಿಷ್ಟ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದೆ. ಈ ಪೆನಾವನ್ನು ನನ್ನ 5ನೆಯ ತಂಗಾ ಜಾರ್ಜ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಕೊಂಡು ಸಾತೋಷಪಟ್ಟು ಒಪ್ಪು ಪೇಲಾದ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರ (Certificate) ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಬಹುಮೂಲಗಳ ವಿನಿಂ—2 ರೋಲ್ಡ್‌ಗೋಲ್ಡ್ ಭಂಗಾರದ ಡೈಮಂಡ್ ಉಂಗುರ, 2 ವಾಕೆಟ್ ಕನ್ನಡಿ, 1 ಡಂತಡ ಬಾಜಣಿಗೆ, 1 ವಿಲಾಯಿತಿ ಬೀಗ, 12 ಸೀಮ ಭಂಗಾರದ ಸೇಫ್ಟಿ ಪಿನ್‌ಗಳು, 24 ಜರ್ಮನ್ ಸೇಫ್ಟಿ ಪಿನ್‌ಗಳು, 9 ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳು, 9 ಪೆನಾಗಳು, 144 ವಿಲಾಯತಿಯ ಇಂಕ್ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುವ ಬಾಟಲ್, 1 ವಿಲಾಯತಿಯ ಇಂಕ್ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುವ ಬಾಟಲ್, 1 ವಿಲಾಯತಿಯ ಪೆನಾಕತ್ತಿ, 49 ಪಿಲಿಸ್ಟ್ರಗಳು ಇರುವ ಬಯಸ್ಕೋಪ್ ಯಂತ್ರ 1, 4 ಕತ್ತಿನ ಗುಂಡಿಗಳು, 4 ಶರ್ಟಿನ ಕೈ ಗುಂಡಿಗಳು, 2 ಕ್ಲಾಮಗಳು, 1 ವಿಲಾಯತಿಯ ಸೆಂಟ್ ಬಾಟ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ನಾವಿನಗಳು ಅಡಗಿರುವ ಪೈಜೆನ್‌ಟೇಷನ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ನಿಂಟನ್ ಪೆನಾವನ್ನು ತಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಇನಾಮಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಕ್ರಯ ಬಹುಮೂಲದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಿತ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3—8—0

ವಿಳಾಸ—ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಟ್,
52—47 168. ಜೈನಾ ಬಜಾರ್, ವಡ್ಡಾಸ್.

# ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

## ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ "ಪಿಕೆಟಿಂಗ್" ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

### ಪೊಲೀಸಿನವರು ಗೋಜಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ತಾ 10ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ನಾಲ್ಕು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ "ಪಿಕೆಟ್" ನೂಡಿದರು. ಗುರುದಿನ 19 ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸೇರಿ, ಸಾರಾಯಿ ಎಡೆ, ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆಯೂ ನಿಂತು ಕುಡಿಯುವಾರದೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲವೂ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು.

## ಒಳದೇಶ.

ಮದ್ರಾಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಎಂಕ್ವೈರಿ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಗಿನ ಉಸಕ ನಿಟಿಯ ವರದಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ

ಕೊಡಗು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಈ ತಾ 28ನೇ ಶನಿವಾರ ದಿನ ಹಗಲು 11 ಗಂಟೆಗೆ ಜನಿವಾರ್ತಾರರ ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡಿಯಲಿಕ್ಕಿದೆ

ಕೊಡಗು ಜನಿವಾರ್ತಾರರ ಸಂಘದ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಎಲೆಟಿಂಗು ಈ ತಾ 28ನೇ ಶನಿವಾರ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨ ಗಂಟೆಗೆ ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡಿಯಲಿಕ್ಕಿದೆ

ಯಪ್ಪ. ಯಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೆ ನಿಜ್ಯವಲಿ ಲೆ ನೋ ಮಣ್ಣನಗೂಡ ಮತ್ತು ಮೆ. ಜೀಯತ್‌ವೂಂಡ ಭೀಮ್ಯೆಯ್ಯ ಸವರೂ ಸಹ ಪಾಸಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂತ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ

ಕರಿವಣ್ಣಾದ ನಿಟ್ಟಿಗೇರಿಯ ಮತ್ತು ಬಿಳಿವಣ್ಣಾದ ಬಾಜ ಕೋಡಿನ ಈ ಎರಡು ಕೋಣಕಾರುಗಳು ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನ ಸಗಳಿಂದ ತನ್ನ ದಿನಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ, ಪೀಲ್ಚಂಡ ಗಾಸೆಗಳನ್ನು ವಾಲೀಕಳು ಬಂದು ಹೊಡೆದುಕೂಡು, ಹೋಗುಬಹುದೆಂದೂ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಕಿರಗೂರು ಗಣ್ಯಮದ ಮೆ ಸಿ. ಎ ಪೊನ್ನಪ್ಪನವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ

ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಶನಿನ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ನಿಟಿಂಗು ಈ ತಾ. 21ನೇ ಶನಿವಾರ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಗಂಟೆಗೆ ಜನಿವಾರ್ತಾರರ ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡಿಯವದಾಗಿ ಎವರ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ವೆಳದಲು ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲದೆ ನುಂಟಿಕೊಪ್ಪ ಶಾಲೆಯ ಮೂವರು ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಪೆ ರೂಸನೆಯವರು ತಾ 9–6–1960ರಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದು ತಿಳಿಯಿ ಬರುತ್ತದೆ

ಕರಿವಣ್ಣದ ಸಾಧಾರಣ 2 ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿದ ಕೋಡುಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ಎಮ್ಮೆಯು ಕಲವು ದಿನಸಗಳಿಂದ ತನ್ನ ದಿನಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೀಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಾರಾಸ್ದಾರರು ಬಂದು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಂಗಲಾಡಿ ಬಾಡಗ ಗ್ರಾಮದ ಮೆ ಬಾಚಿರಣಿಯಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪನವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಮೆ ಕೋಟೇರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು 'ಲೋಕವಾವನ' ಸಂಪಾದಕರು ಮೆ. ಬಲ್ಲಚಂಡ ವೆಳ್ಯಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಮೊಎಮೆಮ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಚಾವು ಸಾಕ್ಷಿಯರನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಇವತ್ತು ಮತ್ತು ನಾಳೆ (ತಾ 13 ಮತ್ತು 14ರಲ್ಲಿ) ಆರ್ಗ್ಯುಮೆಂಟಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದೆಯೆಂದಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸುವೂರು 31 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಜೋಡಿಟ್ಟ ಸೆಟ್ಟಿಗೇರಿಯ ಮುಖದಲ್ಲು ನೋರ ಇನುವ ಕಂ ಪರ್ಣದ ಬಿಂದು. ಪರಾರಿ ಎತ್ತು ಕೆರೆದ ಮೇ ತಾ. 21ರಿಂದ ರಾತ್ರಿ 7 ಯೂ ೮ ಗಂಟೆ ನಸಯಕ್ಕ ಮದೆ ಗ್ರಾಮದ ಹುಲೀರಿ ವಜ್ಜೆಯ್ಯನವರ ಮನೆಯಲ್ಲು ಒಂದು ಬಹಳ ಶಿಂಡರಿ ಪಡಿಸಿ ನಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತ ಇದೆ. ವಾಲೀಕಳು ಬಾದು ನೋಡಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಎತ್ತನ್ನು ದೊಡ್ಡಿಗೆ ಹಾಕಲಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ

ಈ ಸಹದ ಯಸ್. ಯಸ್. ಯಲ್ ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವರು ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನೆವೆ ಒಟ್ಟೆ ತಿಂಗಳ ಒಂದನೆ ವಾರದೊಳಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಂಟರಿ ಪಟ್ಟಿಯು ಬರುವುದು ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಪಾಸಾಗುವರೆಂದು ಆಶಾಪಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ 433ರಲ್ಲಿ 12. 1 ಮೂದೆಯಂಡ ಕೆ ವೆಂಡಪ್ಪ, 2 ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬರಾವ್, 3 ಚಾರಿಯಂಡ ಟಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, 4 ಕೊಡುವೆರ ಪಿ. ಪೂಣ್ಚೆಯ್ಯ, 5 ಕೋಡಿಮಣಿಯಂಡ ಕೆ ಸಿಣ್ಣಪ್ಪ, 6 ಕೊಂಗಂಡ ಎಸ್. ನಿಯ್ಯಪ್ಪ, 7 ಎಂ ಎಸ್ ಸುಬ್ಬಾಯ, 8 ಕೆ ಎಸ್ ವೆಂಕಟರಮಣಯ್ಯ. 9. ಮಲಚ್ಚೀರ ಎನ್. ಮುತ್ತಣ್ಣ, 10. ಕುಸ್ಸಂಡ ಎಮ್ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ, 11 ಕೋಳೇರಿ ಎಸ್. ಪದ್ಮನಾಭ ರೈ, 12. ಪಟ್ಟಮಡ ಎಸ್ ಅಪ್ಪಣ್ಣ

ಮಡಿಕೇರಿ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹೈ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ 60ರಲ್ಲಿ 6 1. ಪಾಲೇಕಂಡ ಎಮ್. ಅಕ್ಕಮ್ಮ. 2. ಕೋಡಿಮಣಿಯಂಡ ಎಸ್. ಮುಕ್ಕಮ್ಮ, 3 ಮುಂಜಾರಂಡ ಎ. ದೇವಮ್ಮ, 4. ಕುಪ್ಪಂಡ ಎನ್ ಪೊನ್ನವ್ವ, 5. ಕಂಡಂಡ ಟಿ ತಂಗಮ್ಮ, 6. ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಎಸ್. ಪೊಳ್ಳಮ್ಮ.

ವೀರರಾಜೇಂದ್ರಪೇಟೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 181ರಲ್ಲಿ 4 1 ಪುಲಿಯಂಡ ಎಸ್ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, 2 ಮುಂಡೇಡ ಕೆ ಜಿಂಗಪ್ಪ, 3 ಅಬ್ದೇಲ್ ನೊರ್ಮೋನ 4 ಶಾತ್ರುಕಾಡ ಪಿ ಜಿಂಗಪ್ಪ

ಕೊಡಗಿನ 17 ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ದಳವರು ಈ ತಾ 10ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಪಿಕೆಟ್ ನೂಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ದಳದ ಪೈಕಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಮೊಕ್ಕ ಮೆ. ಸಿ ಎ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರ ನುಂದಾಳತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ದಿನ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ವತ್ತು ಒಜ್ಜೆ 2 ಗಂಟೆ ಪೆರಿತ್ತು ಪಿಕೆಟ್ ನೂಡಿದರು ಪಿಕ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬಹು ಶಾಂತತಾ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದು ಏನೂ ಗಲಾಟೆಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ ಆವರೆ ಈ ನೊಡ್ಡಿ ಬಾಯಿ ಗಂಟೆ ಕೆತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪಿಕೆಟ್ ನೂಡಿದ ಕಾರಣ ಮೆ ಪೊನ್ನಕಚ್ಚಿರ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರಿಗೆ ತಲೆ ತಿರುಗಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡರು ಆವರ ಒದಲು ಇನ್ನಿಬ್ಬ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆವರನ್ನು ತಿಳಿಗೆಕ್ಕೆ ಕಂಬಿಸಲಾಯಿತು. ಆವರು ಈಗ ಜ್ವರ, ವಾಂತಿ ಮತ್ತು ಬೇದಿ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನಲಗಿರುವರು ಆವರಿಗೆ ಆಸುಪೇದ ವೈದ್ಯರಾದ ಕೇಶವಯಂಎಸ್‌ರವರು, ಜ್ವರದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಇನ್ನಿಬ್ಬ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಮೆ. ಜೆಡ್ ಆರ್ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ ಅಯ್ಯರವರೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ತ್ತಿರುವರು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಕಾಯಿಲೆಯೊದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಇಲ್ಲದೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿರುವದು ಸ್ವಾತ್ಯಾರ್ಹವಾಗಿದೆ ಸುಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಟಿಂಗು ಮಾಡಿದರಲ್ಲಿ ಮೆ ಸಿ ಐ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಈಗಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಹೋರಾಟದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ಪಿಕೆಟಿಂಗನ್ನೂ ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಮರು ದಿನ 8 ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮೆ. ಪಿ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರ ಮತ್ತು ಮೆ ಕೆ ಸಿ ಕರುಂಬೆಯ್ಯನವರ ನುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ೧೧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಂಜೆ ೪ ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಪಿಕೆಟ್ ನೂಡಿದರು. ಎಲ್ಲವೂ ಶಾಂತವಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿ ವಾರಾಬವು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತಿರುವು, ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮುಂದರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

---

## ಹೊರದೇಶ.

ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಪೆಲ್ಲೂರಿನಲ್ಲಿ ವೆಂಕಯ್ಯನ ಆಸ್ಥೆಯ ದಿನ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮ್ಮರೊಳಗೆ ಪುಂಡಾಟಿ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಗುಂಡುಹಾರಿಸ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತ.

ಪಾಯನ್ಯ ಸಖ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ತನ್ನಿಪಿ ನಡಿಪಿಲಿಕ್ಕೆ ವೈಸರಾಯರಿಂದ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ನೇ ಮಕವಾಗಿದೆ

ನೋಲಂಪುರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ರುಗಳನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರು ಹತ್ತೀರಗೆ 4 ಜನ ಹಿಂದುಗಳ ಕಾಗೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಕಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ 1931ನೇ ಪೆಬ್ರವರಿ ತಾರೀಕು 26ರಲ್ಲಿ ಖಾನಿಸ್ಥಾರ್ ಲೆಟ್ಟವನ್ನು ತೆಗೆಯು ವದೊಕ್ಕ ನಿತ್ಯವಾಗಿದೆ ಬರ್ಮಾದಲ್ಲಿ ಮೊಕ್ಕ ತಾರೀಕು 21ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯು ಲ್ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

"ಖಿಲಾಫತ್" ಎಂಬ ಶಕ್ತಿಕೆ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ, ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿ ಮತ್ತು ಮೌಲಾನಾ ಶೌಕತ್ ಅಲಿಯವರಿಗೂ ಅಂಟಾದ ಮತಭೇದದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ

ಪೇಶಾವರದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪರವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾದ ಕಮಿಟಿಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಎ ಜಿ ಪಟೇಲರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೆಗಿರೀಯರನ್ನು ಅವರ ದಿನುರ ಸಲುವಾಗಿ ದೇಶಬಾಂಧವ ದಿಜಾರಿ ಗೌರೀಪುರದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮಿಲಾಪಮೇವಿ ಇನರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಕೂಡಿತ್ತ ಸಭೆಯು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಸಜಾ ಬಂಧಿಯು ಯಕುವನ್ನು ಶ್ರೀ. ಕಮಿಶನರುಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆವರೂ ಸಭೆಯು ತೆಲನೆಯು ಪಾಗಿ ಸಾಗಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸಬೆ ನಡತ್ತ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಸ್ಥಳವಿಂದ ಪೂಸಬೆ ಸುಗ್ಯಸಿದ್ದರೂ ಆವರೆ ಸಭೆಯ ಸ್ಥಳದ ಕೊರಕೆ ನೆನ್ನೆ ಎನಲಿ. ಮತ್ತೆ ತಕ್ಕ ಸ ಕೊಟ್ಟರು.

ಭಾಗಲ್ಪುರದಲ್ಲಿ 136 ಚಾರ್ಕಿದಾರರೂ, 6 ಸಿರ್ ಪಂಚರೂ, ಇಬ್ಬರು ದಪೆದಾರರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಹೊಡೆದರಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ

ಪೂರ್ ಬಾಗಾಳವಾಲೆ ಸೇರಿದ ವೈಮನ್‌ಸಿಂಗ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಟಾಂಗೇಲ್ ಪಟ್ಟಿದ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಮೆ 31ನೇ ರಾತ್ರಿ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಸುಮಾರು 2000 ರೂಪಾಯಿನ ನ್ಯಾಂಪುಗಳ ಸಾಗಿವಸ್ತ ಗಳೂ ನಷ್ಟವಾಗಿವೆ.

ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವಾರದೆಂತ ಮಾಡಿದ ಬಾನಾಯಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ 55 ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು 9ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಿ ಇವರ ಪೈಕಿ 16 ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಬೆಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಖಂಡರ ನೆಚ್ಚಿ ನೆಮೇಕ 2 ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡಿಸಿ ಸಾರಾಂಶ ಕೊಡಿಸಿಗೆ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರಾದ ಬೆಗಳೂರಿನ ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಹುಕುಂ ಪಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಗಾಳದ ವಿಮಾನ್ಪುರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸರ್ಕಾರ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಕಾಣಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದರು ಇವರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬನು ಖಚಿತವಾಗಿ ನೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂತ ತಿಳಿಸಿ ಬಂದಿದೆ ಇವರ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲು ಹೋದ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಮೇಲೆ ಜನರು ಗಂಧಪುಳ್ಳು ಎಸದದ್ದರಿಂದ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ

ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಕೈಬಿಸಿಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂತ ಸರ್ ಸೆಪ್ರಾಸಾದಮಿ ಅವರಿಯಾಯ ಪತ್ರಿಕರ್ತರಿಗೆ ಕರ್ತ್ಯಾರ್ 'ಸೆಲ್ಫ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆ ಸಹ ಕೃತ್ಯ ಪ್ರಿಯಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿಸಿದೆ—ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ 'ಡೈಲಿ ಹಿರಾಲ್ಡ್' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಹ ಸೈಮನ್ ವರ್ಗವು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಡಿಸಿದೆ

ಗೆ ಜರಾತಿನ ಧಾರಾಣ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪರಿಚಿತ ದಿನ 10 ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಕಲಗದಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ವಿನಸ ಬೇರೆಯವನ್ನು ಕೂಡುಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ಹೀಗಾದಾದ ಮೂರು ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಸಹ 65 ರೂ. ಗೆ ಮಾತ್ರ, ಹೋಯಿತು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವು 300 ರೂ ಗೆ ಹರಾಜಾಗಿದ್ದವು

ದರ್ಸಾನಾದ ಧಾರಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಒಂದು ಆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಅವರ ದೀಲ್ ಕಡಿದೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿರು ಈ ಪುಕಾರು ನಿಜವೋ ಎಂತ ಅವರಿಂದ ಪೊಲೀಸಿನವರು ನಡಿಸಿದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ನಿವರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಮೆಲ್ಲಚಾಯಿ ಪಟೇಲರ ಮಗಳು ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳ ಶೌರ್ಯದಿಂದ ನಡಿಸಿಕ್ಕಿಣ್ಣಾರೆಂತ ಕ್ರೀನಲ್‌ರವರಾದರೂ ವಿವರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೀ ಮೆಂಬರ್‌ಶಿಪ್‌ರವರು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನಗಳೇನೆಂದರೆ—ಹೊಸತಾಗಿ ಆಡಿ-ಸೇರ್ಪ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಹೆದಾದೆ ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ಸಾರಿಯೇ ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮೇಲೆ ಹಿಂಸೆ ನಡಿಸಿದ ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಕಾದಾಯ ಕೊಡುವಾರದೆಂಬ ಚಳವಳವನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಪ ಪತ್ರಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿ. ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಹತ್ಮರ ಭೇಟಿಗಾಗಿ ಎರವಾಡ ಕೆರಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗ ಯ ಬಗ್ಗೆ ಆವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—ಮಹತ್ಮರು ಆಡಿನ ಪಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯ ತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಎರ್ಜಾರ ವಾಶ್ಯಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವು ದಿನ ಪಕ್ಕೆ 6 ತಾಸು ನಲುಬರ. ಲೇಖನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡ್ಸಕ್ಕೆ ಬೇಡ ವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ 2 ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡುವರು ಅವರ ವೈದ್ಯಕ್ಕೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ನುಸುಳ್ಳನನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು

ಬೊಂಬಾಯಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿಮಿತಗೊಳಿಗಿದ್ದ ಮಿಸ್ ಡಿಕ್ಕಿನ್‌ಸನ್ ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮಹಿಳೆಯು ತನ್ನ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಪೆ ಬರಿತಕ್ಕರಾವೆಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ವೇಲ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮಾಸ್ಪಿ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹುಸಿಬಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ೨ ನೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚೆಕ್ಕಿಗೆ ವೇರೆ ಕಾರಣವಾ ಪಾಸಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ವಿಶಾಪಿಸುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ವದಾಗಿ ವೈಸರಾಯರು ಹೆಳಿದ್ದರಿಂದ ಜನರೊಳಗೆ ಜಗಳ ತಂದೊಡ್ಡಿ ವಸನ ಕೃಪಣ್ಣನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೆಗಿರೀಯರನ್ನು ಅವರ ದಿನುರ ಸಲುವಾಗಿ ದೇಶಬಾಂಧವ ದಿಜಾರಿ ಗೌರೀಪುರದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮಿಲಾಪಮೇವಿ ಇನರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಕೂಡಿತ್ತ ಸಭೆಯು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಸಜಾ ಬಂಧಿಯು ಯಕುವನ್ನು ಶ್ರೀ. ಕಮಿಶನರುಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆವರೂ ಸಭೆಯು ತೆಲನೆಯು ಪಾಗಿ ಸಾಗಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸಬೆ ನಡತ್ತ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಸ್ಥಳವಿಂದ ಪೂಸಬೆ ಸುಗ್ಯಸಿದ್ದರೂ ಆವರೆ ಸಭೆಯ ಸ್ಥಳದ ಕೊರಕೆ ನೆನ್ನೆ ಎನಲಿ. ಮತ್ತೆ ತಕ್ಕ ಸ ಕೊಟ್ಟರು.

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಕಾಲೋಳು ಮಡಿಕೇರಿನಾಡು ಅರೆಕಾಡು ಗ್ರಾಮದ ಸಂ. ಎಸ್. ದೋವೋಜೆರಾವು ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದೇನಂದರೆ:—

ನನ್ನ ಬಾಪು, ಅಚ್ಯುತಮಂಗಲ ಗ್ರಾಮದ ಒಂಟಿ ಅಂಗಡಿ ಗ್ರೌಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ರನ್ನೆ ಬಳಿ 57 ಏಕ್ರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟ 300 ಒಟ್ಟು ಭೂಮಿ 5 ಏಕ್ರೆ ಕಾಫಿಗೆ ಆಯಕಟ್ಟಾದ ಜಾಗೆ, ಹಂಚು ಹಾಕಿರುವ ಲೈನ್ ಪೈಗೆ ಏಕ್ರೆಯಿನುವುದರಿಂದ ಖಾಯಿಪ್ ಪಾರರು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಮೊಬಾ ಮಾತಾಡಬಹುದು

1—4 ಯಂ. ಯಸ್. ದೇವೋಜೆರಾವ.


Ford
SALES AND SERVICE

THE NEW CAR!!

*The new model A Ford.*

The most economical car in the market. Accellerates 5 to 25 M P H. in 8½ seconds.

Petrol consumption 20—30 miles per Gallon Performance 5 to 60 miles per hour in top 40 M. P H in second gear.

**A Wonderful Hill climber !!!**

Easy instalment terms if you prefer

For Demonstration & other particulars.

*Please apply to:—*

**S. Sunder Rau,**

Sole Ford Dealer for Coorg,
MERCARA.

24—12


## ಪಬ್ಲಿಸ್ಯವಹಿರಂ.

ಬಾತ್ಮಿಜಾರರು ಸಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸತ್ಯಕಾರ್ಯರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.]

ಜೈಯಂಡಾಣೆ ಶಾಲೆಯ ದ್ವಿತೀಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ.

ತಾ. 1ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರಪೇಟೆ ಹೈ ಸ್ಕೂಲ್ ಅವಾಧ್ಯಾಯರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಪಿ ಎ ಪೂಣೈಯ್ಯ ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಟಿ. ಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಜರಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8½ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿ ಪೂಜೆಯಾಗಿ ಬಾಲಕರಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲವರಿಗೂ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ ನಂತರ ಶಾಲಾ ಬಾಲಕರ ಮತ್ತು ಜೊನಿಗಿನವರ ಓಟ, ಕಬ್ಬಡಿಣದ ಆಂಡೆ ಎಸೆಯುವುದು, ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಗೆ ಗುಂ ಹೊಡೆಯುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿನೋದ್ಯಾಟಗಳಾದ ಒಳಕ ನಡೆದಿದ್ದವರಿಗೆ ಉಪಹಾರ ವಾಸ್ಥಾಯಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬೆಗಿನ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವು ಶುರುಗೊಂಡಿತು.

ಪ್ರಸಿ ವಂಥ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆಗೆ ಸ್ಕೂಲ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಬಾಲಕಿಯರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನ ಶಾಲಾ ವರಿ ಜಯ ದೇವ ಕವಿ ಎಂಬ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ನಾಟಕ ರೂಪದಿಂದ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರಿಂದಲೇ ಅಭಿನಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವು ಜನಸ್ತೋಮದಿಂದ ಕಿಕ್ಕಿರಿದುದರ ನಿಲುವಾಗಿ ಹಲವರು ಕಿಟಿಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳ ಹೊರಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು ವಿಷಾದಕರ. ಅನಂತರ ಇನಾಂ ಹಂಚುವಿಕೆಯು ಶ್ರೀಯುತ ಜ ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಬಿ. ಎ ಎಲ್. ಟಿ. ಯವರು ಬಾಲಕರ ವೆಲವಣಿಗೆಯು ನಡೆಯಬೇಕಾದ ರೀತಿ ಶಾಲೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೋಷಕಾ ಕರ್ತರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಶ್ರೀಯುತ ತೋಟಂಬೈಲು ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರು ವಿದ್ಯದ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀಯುತ ಬಿ. ಸಿ ಅಸ್ಪಜ್ಜನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಯುತ ಎಸ್. ಎನ್. ಶಂಕರ ನಾರಾಯ್ಯನವರು ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 1V ಸ್ಟೆಂಡಾರ್ಡ್ ತೆರೆಯುವುದರಿಂದಾಗಿ ಈ ವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಭಾಷಣವನ್ನಿತ್ತರು. ಕೊನೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಸುಂದರವಾಣಿಯಿಂದ ಶಾಲಾ ವಿಷಯ ಅಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳ ಗುರಿತು ತಮಗೆ ಉಂಟಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಶಾಲಾ ವರ್ಷ ವದಂತಿಯನ್ನು ಜರಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಗೆರು ತಮ್ಮ ನಡತೆಯನ್ನು ಪೇಲ್ಪಂತೆ ಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಲಕರನ್ನು ತಿದ್ದುವ್ದೂ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೆಂಬಿದ್ದ ಮಹನೀಯರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಗಳಿಗಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದಂಥ ಮಿಂಬರುಗಳಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿದ ಒಳಕ ವಾದ್ಯ ಮಂಗಳ ಗೀತದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾರಂಭವು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.

ಹಾಜರಿದ್ದವ.

## ಕೊಡಗಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಂಪೌಂಡರುಗಳು.

ನಮ್ಮ ಕೊಡಗು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ 20—15 ಜನರು ಕಂಪೌಂಡರುಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇತು ಹೊಂದಿದವರಲ್ಲದೆ ಕಂಪೌಂಡರುಗಳು ಒಂದು ಯ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ತರಬೇತು ಹೊಂದಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೋಡ್ ಮೇರೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿ 30 ರೂ. ಸುರುವಿನಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ 35 ರೂ ಗಳವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಂದ 15 ವರ್ಷಗಳ ಸರ್ವೀಸ್ ಮೊಡಿದ ನಂತರ 40 ರೂ. ಗಳೂ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸೆಲಕ್ಷನ್ ಗ್ರೇಡ್ (Selection grade) 50 ರೂ ಗಳೂ ಇವೆ. (ಇದು ಯೂರೆ ಬೇ.ವಿಗೆ ಕೃಷ್ಣಿ) ಇಂಡಿಯನ್ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯರಿಗೆ 30—2—40—1—50ರ ವರೆಗೆ ಗ್ರೇಡು ಇರುತ್ತದೆ. ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ 9 ತಿಂಗಳು ಯೂ 1 ವರ್ಷ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದು ಇವೇ ಮೇರೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ವೈಮೆರಿಯಿಂದ ಸ್ಕೂಲ್ ಫೈನಲ್ ವರೆಗೆ ಓದಿದವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು 2—3 ತಿಂಗಳು ಮೊತ್ತ ತರಬೇತಿನ್ನು ಹೊಂದಿ 30—2—40—1—50ರ ಗ್ರೇಡಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಂದಿ ಕೆಲಸ ಮೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೇ ಮೇರೆ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಆಫೀಸುಗಳ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ಗಳು ಸಹ ಸಂಬಳ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಡ ಕಂಪೌಂಡರುಗಳ ಮತ್ತು ನೇಕ್ಸ್‌ಟೀರುಗಳ ಗ್ರೇಡು ಬಹು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ರಜ ಸಹ ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇಲ್ಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಕುಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವ ಇವರ ಗ್ರೇಡು ಬಹು ಅನ್ಯಾಯವೇ ಸರಿ. ಇವರ ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳ ವಾಡು ನೇನರೇ ಬಲ್ಲ. ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯರಿಗೆ ಈ ಗ್ರೇಡಿನ ಸಂಬಳವಲ್ಲದೆ ಜೊತೆಗೆ (Private) ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕೇಸುಗಳು ಏಕ್ಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹ ಫೀಸು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ಬಡ ಕಂಪೌಂಡರುಗಳಿಗೆ ಅಂಥಾ (Private cases) ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಕೊಡಮು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯರಿಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ 5 ರೂ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಾರಂತೆ. ಆನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪೌಂಡರು ಮತ್ತು ನೇಕ್ಸ್‌ಟೀರುಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಸಹ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬಹು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಕೂಲ್ ಮೊಸ್ಟರುಗಳ ಸಂಬಳವಾದರೂ ಒಂದು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅವರವರ ಅನುಕೂಲ ವೇರೆ ಅವರ ಮನೆ ಹತ್ತರವೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಬಂಧ ಲಿಲ್ಲದ ಅಪ್ರೆಂಟಿಸ್ ಮೇರೆ 7—8 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರುಗಳ ಸಂಬಳ ಬಡ್ತಿ ಮೊದಲಾದುದಲ್ಲದೆ ನಂತರ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಪುನಃ ಸೂಪ್ರಿಂಟೆಂಡೆಂಗಳಿಗೂ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳಿಗೂ ಅನೇಕ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯರುಗೂ ಸಂಬಳವನ್ನು ಬಡ್ತಿ ಮೊಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬಡ ವಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವನರೇ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸನ್ಮಾಂಧಿಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೂಡಲು ಕಂಪೌಂಡರುಗಳ ಮತ್ತು ವೇಕ್ಸ್‌ನೇಟರುಗಳಿಗೆ 30—2—40—1—50ರ ವರೆಗೆ ಸಂಬಳ ಬಡ್ತಿ ಮೊಡಿದಲ್ಲದೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಹತ್ತರ ಇರಿಸಿಕ್ಕ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಆ ಧವಾ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಒಡಿಸಿ ದಯವಾಲಿಸಿ ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕಾಗಿ ನಾಬುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲವಾದರೆ "ವೇರಿಟ್ ಆಂಗ್ರಿ ವೆಲೆಯೇರ" ಎಂಬ ಕೊಡವರ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಂತೆ ಆಗುವದೇ ಸರಿ. ಮೇಲಿನಂತೆ ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಒಡ್ಡಿ ಮೊಡುವದರಿ ಘನ ಸರಕಾರವರು ಇವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಿಯೇ ಸರಿ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಡಿ. ಬೋರ್ಡು ವೆ. ಂಬರುಗಳು ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕುಂಬಾ ಆಲೋಚನೆ ಮೊಡಿ ಇವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮೊಡುವರಾಗಿ ನಾಬುತ್ತೇನೆ.

ಮನಸೊಂದನ.

## ಪದ್ಮಾವತಿಗೆ ಕುಮುದಾವತಿಯ ಉತ್ತರ.

ಭಗಿನೀ! ಪದ್ಮಾವತೀ!! ನೀವು ಕಳೆದ ವಾರದ ಸಂಚಯದಲ್ಲಿ "ತೊಡಿಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರು" ಎಂಬ ನಾಮಧೇಯದಿಂದ ಬರೆದಿದ್ದ ಲೇಖನವನ್ನು ಓದಿದೆನು. ದೇಶಸೇವೆಯು ವಿಷಯವಾಗಿ ನೀವು ಬರೆದಿರುವ ಉತ್ತಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದವಾದರೂ ಲೇಖನದಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಅಭಿವ್ಯಾಯಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದವರಿಂದ ಈ ಬಾಹ್ಯಿಯನ್ನು ಬರೆಯಲುವೇಕ್ಕಿಸುತ್ತೇವೆ. ನನ್ನ ಅಭಿವ್ಯಾಯವನ್ನು ವರೋ ಆ ನಿಮ್ಮ ಕಪ್ಪು ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ, ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನವನ್ನು ಓದಿದ ಇತರ ಮಹಿಳೆ ಮಹನೀಯರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಅದರ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ತೋರ್ಪಡಿಸುವದು ಯೋಗ್ಯ. ಈ ಲೇಖನವು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯಾವ ತರದ ಕಳವಳವನ್ನೂ ಕೊಡದಂತೆಯೂ, ಕೂಟ್ಟ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ.

ಹಿಂದೂ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರು ಪತ್ನಿಮೊತ್ಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಖಾಧ್ಯ ವಸ್ತ್ರಾಧಾರಣವನ್ನೂ, ಮೂತ್ಯ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೇ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ ತೋರಬರುತ್ತೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ ನೀವು ಚರ್ಚಿಸಲು ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅನುಭವವು ಲೇಸ ಮಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಧೃಡವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಲ್ಪಿಸುವನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿರುವಿರೋ? ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ!

ಹಾಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನೀವು ಯಾವ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರಿ?

ಒಹೊ! ತಿಳಿಯಿತು!! ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೀವು ಒಂದೆರಡು ಸಾರಿ ಓದಿದ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಿತ್ತಿಗಳ ಅಧಾರವೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ನೀನ ಬಾತ್ಮಿಯಂತೆ ಜನಾಂಗದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರಿ.

ಒಡಪಾಯಗಳಾದ ಕನ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ದೇಶವಿದೇಶವನ್ನೂ, ಬಂಧು ಬಳಗವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ಭಾರತ ಪುತ್ರಿಯರ ಮೂಢತನವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಿಸಿದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಇದೇ ಸಂ. ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿ ವ್ಯತ್ಯರ ಶೈಲಿ ಕೈಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯರಿಗೆ ಕಲಿಸಲಾಗಿ ನಿನ್ನು ದೇಖಿನವು ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಮಗಾರು ವಾತಾಪಿತ್ರರು ತಮ್ಮ ಬಾಲಕುಮಾರನ್ನು ಆಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಗುರುಪಡಿಸಲು ಅವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿರುವುದೇ? ಈ ಗಣಾದರೂ ಆಲಿಸಿರಿ ಹಿಂದೂ ಯುವತಿಯರು ಮುಂದೆ ನಡಿಸತಕ್ಕ ಸಂಸಾರದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುವ ಗೃಹಕೃತ್ಯ, ಶಿಶು ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಕನಂತಿ, ಸಂವೇನಕರವ ಸಂಗೀತ, ಕವಿತ್ವ ಬರ್ಜಿನಿಂದಾಗುವ ಕೋಲಪಾಕಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ದೇಹಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮ ಇವೇ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಕನ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಆತಿ ಶ್ರಮೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ ಮೊತ್ಯಭಾಷೆಗೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಕಾಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಪತ್ನಿಮೊತ್ಯರ ವಾದುಕಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ನಮಾಜ್‌ನೆಯ ಆತ್ಯರ್ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಂಬಾಚಾರವದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಲನವೂಡುವುದು ಹೇಯವೆಂದು ನೆನಸಿನ ಬಾಟಾಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತೀರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕಲಿತಲ್ಲಿ! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಲಿಸುವದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ

ಸ್ಕೂಲ್‌ಫೈನಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿರುವ ಶಾಲೆಯು ನನ್ನ ದೇ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಮಿಂಬರು ಮಾತ್ರ ಹೆ.ಡಗಿನಾಡಿನ ಸಕಾ ನಾರನೂಡಲು ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಸಂಕುಷ್ಟರಾಗದೆ ನಮಗೂ ಸಪ್ತ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ಗುರುಕುಲವ ವಿದ್ಯೆಯಂಗ ಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುವೆ ನನ್ನ ತಂದೆಯವರು ಹೊಸ ಮಂದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವರೇ! ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ವಿದ್ಯಾಭಿನಿಯರು ಪ್ರಾಥಿಯಸ್ಸಾಗಲೀ ವಲ್ಲರೆಂದೂ ಕೈಸ್ಕರ್ದೇವಾರಾಧನೆಯನ್ನು ವೇಡುಕ್ಕಾರೆಂಬ ಅಂತರಂಗಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನೂರಾರು ನೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ನೀವು ಹ್ಯಾಗೆ ತಿಳಿದಿರಿ? ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ತೃಣವಾದರೂ ಲಕ್ಷೀಕರನೆ ಅವಕಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ನೂರಾರು ಮಯಾತ್ಮರ ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬದೇ ಒಂದು ಖಾಧಿ ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೆರೆದು ದೇಶಸೇವೆ ವೇಷದ ಹಾಗಾಯಿತೋ? ಸಕಲಕ್ಕೂ ಪರನೋತ್ಪನ್ನ ಆತ್ಮಯಸ್ಥಾನ ಬದ ಮನಸ್ಸೇ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲದೆ ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರವಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮತ್ತು ಹೈ ವಾನಸ್ಥರಾದ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೆಲ ಬಾಬಿಡಿದ ಕೈಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹಿಡಿಯಶಾರದ ತಾಡುತಕಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ನಡಿಯಶಾರದ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೆಡದಾಡಿಕೊಂಡು ಫ್ಯೇಕ್ಷನರ ಹಾನಿಕ್ಯಾಸ್ಪದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿರುವೆ ನಲ್ಲವೇ? ಇದೂ ಕನ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರ ಧೋರಣೆಯೇ? ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೊದೆ ತಾಯಿಯಾರನ್ನು ಪೀಡಿಸಬಾರದೆಂಬ ಯೋಚನೆಯು ನಿಮ್ಮವ್ವೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ.

ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಅರಾಧಿಸುವ ಭಾವನೆಯೂ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂಗಣದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಬಿಡವಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಜೀ ಯವರಿಗೆ ಒಯವಾಗಲೆಂದೂ, ಮೊತ್ಯಭಾಷೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೊಗಲೆಂದೂ ಭಾರತೀಯರು ದೇಶಸೇವೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಲೆಂದೂ ನಾನು ನನ್ನ ಸಮಸ್ತಾಂಶಯರೂ ಕಂಬಾಗೋಲ್ ಮೊಡಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ ಮೆರೆವ ಯುವತಿಯರು ಕಲವರು ಇರಬಹುದು. ಅದು ಅವರ ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯ ನೇಲಲ್ಲದೆ ಕನ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರ ಬೊಧನೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ವಿಕಲ್ಪತೆಯಿಂದ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸುವುದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಬರೆದುದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಸಹೋದರಿಯರಿಂತಾದ ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಇದೇ ಇಂತಾಧಿವಗಳುವೆಂಬುದಲ್ಲ ನನಗೆ ಧೃಡವಿದೆ.

ಇನ್ನಾದರೂ ನೀವು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಪರವಾದ ದುರಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬೇಗ ಸಹಿತ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಮನಸೊಂದ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ.

## Wanted.

Candidates for immediate Railway Service. Fare Paid. Apply at once for Rules enclosing 2 Annas stamps

ROYAL TELEGRAPH COLLEGE
12—8 Delhi

ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

# ಡೊಂಗರೆ
ಇವರ
# ಬಾಲಾಮೃತ.
ವನ್ನು
ಕೊಡುವುದರಿಂದ
ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು
ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.
ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
52—31 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD. DHARWAR.
ಸುಸಂಧಿ! ಶೈರೆ ಮೊಡಿರಿ !! ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ !!!
## ದಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಧಾರವಾಡ.
(೧೯೧೩ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯ ಒನೇ ಒಕ್ಕಿನ ಸ್ವಕಾರ ರಚಿತರಾಗಿದೆ)
ಡೈರೆಕ್ಟರರು.
೧ ಬೋಧರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಸಾವುಕಾರ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ವಕೀಲ ಮತ್ತು, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಧಾರವಾಡ ಜೇರ್ ಮ್ಯೂನ್.
೨ ಡಾ ವಾಸುದೇವರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಉಮಚಿಗಿ ಎಲ್. ಯಂ. ಆಂಡ್. ಹುಸ್. ಗದಗ.
೩. ವಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ತೇಷಗಿರರಾವ್ ಮುತಾಲೀಕ ದೇಸಾಯಿ ಬಿ ಎ ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ.
೪. ಮಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಂಗೋ ಸಾವುಕಾರ ನತನದಾರ, ಹುಳೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.
೫. ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಹುಯಿಲ ಗೋಳರಕ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ ವಕೀಲ, ಗದಗ,
೬. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ಜಾಳಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಗಿಡದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಕೀಲ. ಜೈಲ ಹೊಂಗಲ
೭ ವಿ ಅನಂತರಾವ್ ವೆಂಕಾಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ. ವಕೀಲ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
೮. ರಾಮರಾವ್ ವೆ. ಭಂಡಿವಾಡ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ. ವಕೀಲ, ಧಾರವಾಡ.
೯ ಅಬ್ದುಲ್ ಕರೀಂ ಅವಿೂನ ಶಾಹೇಬ್, ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಗದಗ.
ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯೊಂದರ ಇದೇ ಮೊದಲನೇದು ಈ ಕಂಪನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರರೂ ಸಹ ಸುತ್ತು ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವವರೂ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಪರದೇಶೀ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟರಾಗಿವರಿಗೇ ಏನೆ ಇಳಿಸಿಯೂಗಲ್ಲ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಪಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸಹಾನ ಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು.
ಕಂಪೆನಿಯ ಶೇರುಗಳು ಮೂರಾಣಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಏನೆ ಇಳಿಸುವ ಕೆಲಸವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವದು. ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಏನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು. ಏಜೆನ್ಸಿ ವಿಶಾರಗಳು ಸುಲಭ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ವಿಪುಲ ಮತ್ತು ಕವಿಶನ ದರಗಳು ಲಾಭಕಾರವಾಗಿರುವವು. ಏಜಂಟರಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.
K. L. Huilgolkar,
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.
26—3 ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

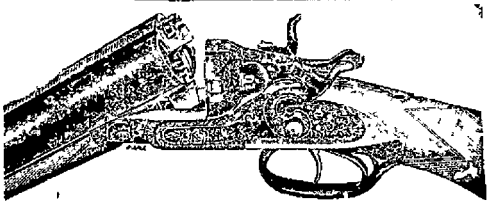

ಕಾರ್ಡು ಬರೆದರೆ ಆಗಿನ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಬಂದೂಕುಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬಚ್ಚಿಗಳು, ತೋಟಿಗಳು, ಕೇತ್ರಗಳು, ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.
GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS,
Largest Importers of Firearms and Ammunition
Cheapest priced firm in India,
24—17 210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

# ಬಿ. ಎಸ್. ಕಾಮತ್ ಆಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಇವರ ಸ್ವದೇಶಿ ಬಂಗಾರದ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿರಿ.

14 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಶುದ್ಧ ಚಿನ್ನದ ಹೊಸ ಫ್ಯಾಶನ ಪಾತ್ರಿಯೂ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸರ್ಲ್ಡ್ ಪಂಡರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | ರೂ 3 0 0 |
| " " ಜಗ್ ಜ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 3 0 |
| " " ಸ್ಕ್ರ್ಯೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 8 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೂಡಲ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 14 0 |
| " " ಮೂಗರ್ ಕೇರ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 4 2 0 |
| " " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೂಡಲ್ ಆಫವ್ ಪ್ರವುನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ಕಾಟ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 10 8 0 |
| ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 14 6 0, & 20 10 0 |
| ಬ್ಲಾಕ್‌ಬರ್ಡ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 8 0, & 5 12 0 |
| ಸ್ಯಾಫ್ಟ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 6 4 0, & 6 12 0 |
| ವಾಟರ್‌ಮನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 8 2 0, & 8 10 0 |

ಟೈಂ ಪೀಸ್ ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ಮಾಲ್ ಇರುವ ಸಣ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸೆಮಿ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ | 2 2 0 |
| ಲಿಲಿಯೂ ಅಲಾರು ಟೈಂಪೀಸ | 1ಕ್ಕೆ | 6 9 0, & 6 15 0 |
| ಲಿಲಿಯೂ ಸಣ್ಣ ಸೈಜಿನ ಅಲಾರು ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ | 7 2 0 |
| ಲಿಲಿಯೂ ಅಲಾರು ಸಣ್ಣ ಟೈಂಪೀಸ್ ಡೇಡಿಯು ಜೈಲಿನದು | 1ಕ್ಕೆ | 8 10 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾರಂ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ | 9 6 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾರು ಸ್ಯಾಂಡ್ ಇರತಕ್ಕ ಪಾತ್ರಿ ಯೂದ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ | 13 4 0 |
| ಪಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದೋಬಸ್ತೂ ಆದ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 10 0 |
| ಡಿಟೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಾತ್ರ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 12 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುವೆಂಟ್ ಸಾಧಾರಣ ತರಹ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

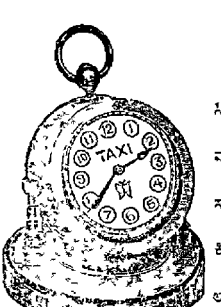

ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಅಂದವಾದ ಟೇಬಲ್ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ 3—6—0 ವ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಆಲಾಯಿ.

ಮತಿಯೂರ್ಡರ್ ರವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ —ಎಂ ಎಸ್ ಶಿವಪ್ಪ ಆಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

52-4

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್,
ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸಂ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್
ಬಟ್ಟೆ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

| | ರೂ. |
|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ — | 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು — | 21 310 |
| ಒಮ್ಮೊಂದು ರೇವಣಾತಿ — | 2,16,271 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡಬಹುದಷ್ಟು.

ಹಿಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಆಧಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ರೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡ ಸರೇಟಿವ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲೆಕ್ಕ ಆಡಮೊಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪೈಸಾರಿ ಮಂಡಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಡೈರೆಕ್ಟರ್
ಕಾಫಿ ಬಹದ್ದೂರ್. ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಟ್ಯೆಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ, ಬಿ.ಎಲ್.
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 1-9-1930.

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಜಂಟಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಆರ್ಡರ್ಸು ವಿಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರೀತಿ ಫ್ರಸ್ತಗಳು ಕೂಡಲಾಗಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ವಿಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜಂಗಮಂಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರೀತಿ ಫ್ರಸ್ತಗಳು ಕೂಡಲಾಗಿವೆ. ಸಮಯವಿಟ್ಟು ಜಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೆ ಜಂದಾವನ್ನು ವಾವತಿ ಮಾಡಿ ರೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ವಿಜಂಟರುಗಳು,
ಮರಂಡಾಡು—ಮೆ. ಶೇಕರ ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರು.
ಸಬ್ ವಿಜೆಂಟರುಗಳು.
ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ. ಮಂಡೇಂಡ ಸೋಮಯ್ಯನವರು, (ಖಾದಿಭಂಡಾರ.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಸ್. ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಚ್ಚಮೊಡ ನೂದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಏನಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ. ಪಿ. ಜಿ. ಮುದ್ದಮೈಯ್ಯನವರು,
ಮತ್ತು, ಅರಮಣಮೊಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ. ಜಿ. ಪೂವಮ್ಮೆಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ. ಅಪ್ಪಚೆಟ್ಟೋಳಂಡ ಮಾಚೆಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ:—ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿರಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

## ಮೊರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪನಬಂಧನೆಗಳೂ, ದಾವೆ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಳಕುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯೊಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ವಾಪಸು ಳಕುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯೂಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದಾವಾ ಫಾರಮುಗಳೂ, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಬಿಡ್ಡರ್ ಸ್ವ್ಯೂರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

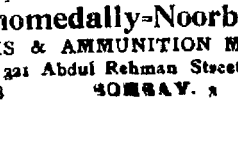


12 bore Victor Cartridges Rs 10/- Per 100
**Mahomedally-Noorbhoy.**
ARMS & AMMUNITION MART.
221 Abdul Rehman Street.
BOMBAY.

## ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ
## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಹಿಮ್ಮೊಂಟನೇ ಸಾರಿಯ ತ್ರೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹುಚೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಆದಾಬಾಬು ಮೊಬಲ್ಬಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉತ್ತೇಜನದ ನಿವರ
1921ನೆಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ " "
1927ರಲ್ಲಿ 78 " "

**ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. | 1927ರಲ್ಲಿ 2000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ.
1924ರಲ್ಲಿ " " " 22½ "

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1940ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

**ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.**

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು:—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52—23 ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

**ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕು, ಎಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ಮೋಹನಿವಾರಕವೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರದ ತಾಯಿತ.**

ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಮಸ್ಕರ್ಮದಿಂದಲೂ, ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವಿಕೆ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಾಗದಿರುವಿಕೆ, ಮುಟ್ಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಮೈಸ್ಪಷ್ಟ ಬೀಳುವಿಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಕೂಡಿ, ಬೆಳುವು-ಕೆಂಪು ಹೋಗಿ ಗರ್ಭ ಪತನವಾಗುವಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಸರ್ದಿಕಾಸ, ವಿಪರೀತಾಳೆಯಿಂದ ನರಳುವಿಕೆ, ದಿನ ತುಂಬಿದ ಹಡಿಯೋಜಿಂದ ದೆರೆ ಹಲವೊಮ್ಮೆ ಮಗುವಿಕೆ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಂತಾನ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೩ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ದೋಷದಿಂದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂಭವಿಸುವ ಗ್ರಹಣ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಕಾಮಾಲೆ, ಗೃಹಪೀಡೆ, ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ಮುಂತಕಿದ್ದಾಸಿ ವಿಪರೀತ ಅಳುವಿಕೆ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಂದ ಏಳೋಣ, ಭಯದಿಂದ ಜ್ವರಬಿಡ್ಡೆ, ಕ್ಷೀಣ ಹೊಂದುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಕರ ವಿಧುಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿ ಕರ ವಿಧುಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ, ಹೀಂದ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಡಿತರೊಡನೆ ಸರಿಯೋಧಿಸಿ ಗ್ರಹಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧು ಸತ್ಕುರುವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನುತ್ತಿದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕಡೂರಿನ ಬಳ್ಳಿಯ ಕಾಯಿತದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಭದ್ರಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಕಂಠಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಾಗುವ ಸಂತಾನ ಭಂಗವೂ, ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವೂ ಯೂನಷ್ಟೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ೩ ರೂಪಾಯಿ, ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೫ಕ್ಕೆ ತಿ-೮-೦ ಪೋ. ಖ. ಬೇರೆ. ಶ್ವೇರಲ್ ವಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಬರುವ ಕಾಯಿತಕ್ಕೆ ಪೋ. ಖ ಸೇರಿ ೫ ರೂ. ಆಗಕ್ಕೆ ಏ ಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಬರೆಯಿರಿ. ಈತಾಯಿತ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಜರಿಲ್ಲೆಂದವರಿಗೆ 100 ರೂ ಬಹುಮಾನ ಒಂದು ಸಲ ಧರಿಸಿ ಅನುಭವ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ

**ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚ ಮೂಲಕ ನೂದರಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.**

ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಶ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವೊಂಕಿತ ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರರೂಡ ತೋರಿಸಲು ಗುಣವೆಂಂದಿರಲು ಕಮ್ಮ ಆಸ್ಪರ್ಗೆಯಾದ ತಾಯಿತವನ್ನು ಸಪ್ತ ಹೆಂಡತಿಯು ಈಗಾಗ್ಗೆ 3 ತಿಂಗಳಿಗೆ ವರೆಗೆ ಧರಿಸಿದ ನಮ್ಮತ್ತಿನ ಮೈಸೊಳಗಿನ ಯೂನಷ್ಟೂ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಆತಿ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತೆ. ಕಮ್ಮ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಮಾಶಾಹೀಬ, ಸುದಾಮ ಜಾನ್ಸ್,
ಪ್ರಲ್ಹಾದ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಮುಂಬೈ.

**ತಾಯಿತ ಸಿಗುವ ವಿಳಾಸ:—ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಬಿ. ಸಿ. ಪಂಚಗಟ್ಟಿ,**
52—47 **ಮು. ಪೋ. ಆಥಣಿ, ಜಿ. ಬೆಳಗಾಂವ.**

## ೫೫-ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾರಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗಿವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ಪಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ಸಪ್ಪವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಹ, ಪಿತ್ತದ ಬಾಧೆ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಒಳ ಜ್ವರ, ಮೆಲ ಒಡ್ಡತೆ, ಕೈಕಾಲು ಒಜ್ಜುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು:—ಕೃಯ ಡಜ್ಜಿ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಜ್ಜಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7—0—0.

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು, ದೋಷಗಳು, ಮಕ್ಕುನ್ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಮೆಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ಸೆಳೆತ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ತೊಗಗಳನ್ನೂ ಆತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆಗಳು ಸಾಮಿರಾರು ಹೆಂಗರುಳಿಗೆ ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರಯಿಸಿರುವವು.

ಕೃಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಡಜ್ಜಿ ಮೂತ್ರೆ ರೂ. 2 ಆ. 4,
3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಜ್ಜಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ. 4.

### ೩. ಏಲೇಲಯೂ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಯೂ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬಹುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಿಜ್ಜೆಯಿಂದ ಒರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗತ್ತೆಯನ್ನು ಕಂಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—0.

### ೪. ಮೇಹ ಕುಠಾರ.

ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗುತಕ್ಕ ಕೇವನ್ನೂ ನ್ಯೂಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಜ್ಜಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಳಕ್ಕೆ ರೂ. ..

### ೫. ಇಛ್ಛಾ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ.

ಆಯಾಸವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಖ ವೀರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—0 ಆಣೆ 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—0.

ಎಲ್ಲಾ ನವಾನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸುಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಲಾಹುದು. ಕೆಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

**ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,**
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—10 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

## ಟೆಲಿಫೋನ್ ಎಂಬ ಮಾತಾಡುವ ಯಂತ್ರ

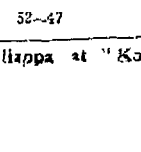

ಇವ್ಯ ಶೀರಿಕಾದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದವು. ಭಾರಿ ಕೈಯದ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಯಂತ್ರಗಳಂತೆಯೇ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಪನಾಡ ಒಮದು. ದೂರದಲ್ಲಿರುವವರ ಸಂಗತಿ ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಮಾತನಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಯಂತ್ರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕೃಯ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 2—8—0.
ವಿಳಾಸ:—ಎಂ. ಲಿಯೋ ಆಂಡ್ ಕೊ.
52—47 243 ಮುದ್ರಾಸ್.

Printed & published by P. I. Belliappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

Regd. No. . . 1858.
First entered here return to
"Khabardar" office MIRDARA.

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಯೇನ ಭೂತದಯಯಾ ವಿದ್ಯಾ ನೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನತಃ॥ ಏಕ ನುತ್ಯೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸದಾ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೪—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಪಂದ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ, ಸನ್ ೧೯೦೦ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಕು ೨೦ ನೇ ಬುಧವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೩

Telephone :— 3145.

Cups, Rs. 6, and upwards.

By Appointment to H. E The Governor of Madras.

CUPS.
MEDALS.
SHIELDS.
CASKETS.

Medals, Rs. 1-8-0 and upwards

Telegrams :— 'PRETIOUS'

V. SUBRAMANIA IYAR.
JEWELLER.

Post Box No., 123, Tripliacne,

*Illustrated Catalogue Free on Application.*

52—39 MADRAS.

## ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅಂಶವನ್ನು ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕು ವಂಥಾದ್ದು. ಬಹಳ ಬಲವಾದದ್ದು ನುತ್ತು, ತತ್ಕಾಲ ಸಿಕ್ಕುವಾಗುವದು. ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವದನ್ನೂ ಇಲ್ಲ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯ ಫರ್ಮಾರ್ಧಯಾಗಿ ತಾವಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವರ್ಗೈರೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕಛೇರಿಗೆ ವಿಳಾಸ. ದಾರರಿಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು

(1) ಎಸ್. ಕೂಪರ್ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ನೇಪಿಯರ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್,
ಪೂನ.

(2) ವಿ ಸೈಲ್ ಯಂ. ಯಂ ಪ್ರಸ್ಟ್,
ಬಾಂಬೆ ಸ್ಯಾಲ್ ಕಮಿಟಿ,
ಮಡಿಕೇರಿ.

24—8

ಕೆಮ್ಮುಕೆಪ್ಪಾಸು ಮತ್ತೆಜ್ವರಕ್ಕೆ—ಇದು ಇಂಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಮತ್ತು ಕ್ಷೀಣಸು ಸೇರಿದರೂ ಗುಣವಾಗದಿರುವ ಹಳೆ ಜ್ವರ ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ 3—4 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಔಷಧಿಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0, 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

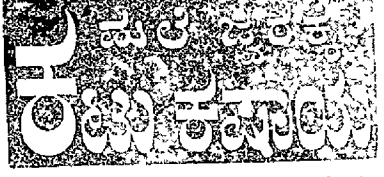

ಚೆಂಪಿನ ನೆಪ್ಪ—ಇದು ಪ್ರಮೋದ ಬಾಲ್ಯ ಕೆಟ್ಟ ಮತ್ತೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಗುವುದು, ಮಂಕ್ರಕೆಂಪು ಉರಿ, ಮೂತ್ರ ಹಿಂಡುಗ ಉರಿ, ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಮೂತ್ರ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉರಿಯುವುದು, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಿಂದ ರಕ್ತ ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾರು, ಮುಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸುಟ್ಟು ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರ ಪಪಿಸುಲ್ಲೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಪೂಮಿ, ವೀರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಬಾಯಾಕಿಸಿ, ಸ್ಪರ್ಶಾಸಕ್ತಿ ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚುವ ನೋವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಮ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1, 3 ಕ್ಕೆ ರೂ 1—1—6 3—6—0 6—12—0

ರೋಗಿಯ ತಾಪತ್ರಯಗಳಿಗೆ—ತಲೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪಾದದವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಔಷಧಿಯ ಗುಣವುಳ್ಳ ಔಷಧಿ ಇದು ಹಸಿವು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೀರ್ಣಮಾಡಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿಹೋಗುವದು. ಇತರರಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಗುಣವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಹಳೆ, ಕೆಟ್ಟು ನೋವು. ಅಪಸ್ಮಾರ ಖಿನ್ನ ಬಾರದಿರುವುದು, ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿಹೋಗುವದು, ಕಣ್ಣಿಗೆ, ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೀವು ಸೋರುವುದು ಕೆಮ್ಮು ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮ

# ಕೊಡಗು.

ಸರ ೧೯೪೦ನೇ ಇಸವಿ

ಜೂನ್ ತಾ. ೨೦ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಎಂಕ್ವೈರಿ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟು.

ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅನುಕೂಲತೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂಬದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಕಮಿಟಿಯೊಂದನ್ನೂ, ವ್ಯಾಪಾರೀಕ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನೇಮಿಸಿತು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಬದಲು ಮದ್ರಾಸ್ ಕಮಿಟಿಯು ಮೂವರೂ, ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿದ ಸಬ್‌ಕಮಿಟಿಯೊಂದು ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಮದ್ರಾಸು ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ತನಿಖೆಗೆ ಬಂದವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಳರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಮದ್ರಾಳ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪ್ರೊಫೆಸರಾದ ಪಿ. ಜೆ. ಥೋಮಸ್ ಮತ್ತು ಬಿ. ಮುನಿಸಾಮಿ. ನಾಯಿಡು ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪೈಸಿಡೆಂಟ್ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಕೋದಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರೂ ಸಬ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಕೆಲವು ಜನರುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಳಿಕ ರಿಪೋರ್ಟು ಕಳೆದ ವಾರ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಇವರ ವಿಚಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಪಶೀಲಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಪೋಡಬೇಕೆತ್ತು. ಹಾಗೆ ಪೋಡದೆ ಒಂದೊಂದು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಇರುವ ಸಾಲಬೆಷ್ಟು, ಈ ಸಾಲವು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವ ಯಾವ ಒಕ್ಕಲು ಮಾಡಿದ ಸಾಲವೆಂತ ಮೊತ್ತ ವಾಲಂಪಸ್ಯಗಾರರುಗಳಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟು ತರಿಸಿಕೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಮಿನ್ದಾರರ ಸಂಘವೂ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕೂ ಈ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಾಯ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಉಪ ಕಮಿಟಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ತನಿಖೆಯು ನಡಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆತ್ತು. ಅಂಥಾ ತಪಶೀಲ್ ತನಿಖೆ ಇಲ್ಲದೇನೇ ರಿಜಸ್ಟರಾದ ಸಾಲದ ಪತ್ರಗಳ ಲೆಬ್ಬುದಿಂದಲೂ, ವಾರುವಕ್ಕೆಗಾರರ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಅಂದಾಜಿನಿಂದಲೂ ಕೊಡಗಿನ ರೈತರ ಸಾಲವು (ಅಸಲು ಮೊತ್ತ) ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇರಬಹುದೆಂತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲವು ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಬಿನ ತನಿಖೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಜನರ ಸಾಲವು ಇನ್ನೂ ತುಂಬಾ ಹಚ್ಚಿದೆಯೆಂತ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷವಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಸಾಲವಲ್ಲ. ಒಂದುವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಲವು ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷವಾದರೆ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂತ ಊಹಿಸಬಹುದು

ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರಕುವದಕ್ಕೂ, ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮ ತರಕ್ಕೆ ವಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಕಮಿಟಿಯು ಪೂಡಿದ ತಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಕೆಲವನ್ನು ವಿಮರ್ಶನೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಹಣದ ಆಕರವಿರುವಾಗ ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ದರೆಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಠೇಖರಿಸಿ ಮಾರುವ ಮಂಡಗಳನ್ನು ವರ್ಪಡಿಸಬೇಕಂದು ಇವರೊಂದು ತಿಫಾರಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಇದಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಗ್ಗಿಟ್ಟು, ಸಹಕಾರ ಬುದ್ಧಿ, ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವ ಜೈತಸ್ಥ, ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಸಹಕಾರಿ ಮಂಡಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ವರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತುಂಬಾ ಹಣ ಒಮಾಯಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮೆಂಬರುಗಳು ತಂದುಕೊಡುವ ಭತ್ತ ಬಗ್ಗೆರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಕೈಯ ಬಂದಾಗ ಮಾರಿ ಹಾಯಿಮಿಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇಂಥಾ ಮಂಡಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ವರ್ಪಡಿಸುವದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಕಾಫಿವ್ಯಾಂಟರುಗಳ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಬೈಲಕ ಸಹ ಮೊಡಿಯಾಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆ ಪರಿಗೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ವಿಧಿಯು ತಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ತಂಡೇತು ಜೊಂದಿದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಸೆರನ್ನು ಈ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನಡಿಸಲು ಎರವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅವತ್ಯ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ದೊರೆಯದೆ ಇರಲೂ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲೂ ಒಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಸರಾಧೀನ ಮಾಡಕೂಡುವಿಂತ ಊ, ಯಾವ ಭೂಮಿಯು ಮೈಸಾಲಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಬಾರದೆಂತ ಊ ಇರುವ ಖಾನೂನು ಒಂದು ಕಾರಣವೆಂತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ. ಈ ಕಾರಣವೇನೇನೋ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವಾದ್ದೇ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ವರದಿಯು ಮೊಡಿರುವ ತಿಫಾರಸ್ಸಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜಮ್ಮದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೆಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯವಾದ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಗಿರ್ನಿಕೊಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಹಾಗೆ ಗಿರ್ನಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಸಿ ತಿಯೂ ಕಮಿಶನರ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಇರಬೇಕಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಹರಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಮೊತ್ತ ಕಮಿಶನರ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಸ ಕಂತಲೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮೈಸಾಲಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯು ಈಡಾಗಬೇಕಂತಲೂ, ಗಿರ್ನಿಯಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳೇ ಮಾರುವ ಹಕ್ಕಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ತಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಜರ್ಜಾಸ್ತಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಲಕ್ಕೂ ಜಮ್ಮದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂತ ಅಭಿವ್ಯಾಯವಿದ್ದರೂ ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಕಾರಣವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಕಮಿಶನರ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸ್ಯತಿಯೊಂದು ಸಾರಿ ಬೇಕೆಂಬ ರೂಲಿನಿಂದ ಸಾಲದೊರೆಯಲು ಕುಬಾ ತಡವಾಗುವದೇನೋ ನಿಜ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಜಮ್ಮದ ರೈತರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗಿರ್ನಿಯಿಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಈಡುಮಾಡುವ ತಿಫಾರಸ್ಸನ್ನೂ ದೇಶವು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಾರದು. ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಗಿರ್ನಿಯಾದ ಭೂಸ್ಥಿತಿಯನ್ನ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸೂರಾಟ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಅವಾಯಕರ.

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣವನ್ನು ಖುಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಸಾಲಗಳ ಬಾಕಾರುಗಳ ಆಫಾರದ ಮೇಲೆ ಖುಜಾನೆಯಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಶರತ್ತೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮನೆಜರ್‌ರ್‌ಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥ ಚಾರ್ಜು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವದೂ ಒಳ್ಳೇ ತಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಾಗಿವೆ.

ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮೊರ್ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ವರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂತ ಊ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು 50,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಬೆಂಚರ್ಸ್ ನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ ಒಳ್ಳೇ ಸಲಹೆಗಳಿವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮತ ಭಂದಮಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಾಯವನ್ನು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಗನು ಸ ಕೊಡದಿರುವದು ವಿಷಾದಕರ. ಇನ್ನಾದರೂ ತಡಮೂಡದೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಕೈ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಂತ ಅಭಿವ್ಯಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ವೀರರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕಾಗಲೀ, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಶಾಖೆಯಾಗಲೀ ಇರಬೇಕೆಂತ ಅಭಿವ್ಯಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅವತ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇರಬೇಕೆಂತ ಜವಿನ್ದಾರರ ಸಂಘವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸಮುದ್ರ ಕಿನಾರೆಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನೆ ತರಿಸುವದೂ, ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಣ ಕಳುಹಿಸುವದೂ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತಲಿವೆ ಈ ತರದ ಹಣದ ಚಲಾವಣೆಗೂ, ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅವತ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್ ಇಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷಾದು ಮೂಡಿದರೆ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರಿಗೆ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವದು.

ಅಳತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ನೂಡಿರುವ ತಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ದೇಶವು ಕಮಿಟಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರೆಯನ್ನು ಕ್ಲುಪ್ತಪಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ದೇಶವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರವು ಇದರ ಅವತ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರೂ ಏನೇ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಕೆಲಸ ಈ ವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅಳತೆಗಳನ್ನು ನಿರಮು ಮಾಡಿ ಅಂಥಾ ನಿರಮು ಅಳತೆಗಳ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಡಬೇಕಂತಲೂ ಒಳ್ಳೇ ಸಲಹೆಗಳಿವೆ. ತಡ ಮಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಿಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

## ಆ ದೊಡ್ಡ ಶೋಧನ.

(ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ವಿನೋಬಾಜಿಯ ಎಂಬ ಅಂಗ್ಲೇಯ ಸ್ತ್ರೀಯು 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯ' ದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಲೇಖನದ ಸಾರಾಂಶ)

"ಇದು ಬಯಶಃ ನನ್ನ ಕತೆಯು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡದಾದ ಶೋಧನ"— ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈಗಿನ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವರು. ಈಗಿನ ಚಳವಳಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಈ ಮಾತ್ಯ ದ ವಿಷಯ ಸ್ಪಲ್ಪ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇದು ಯಾವ ಶೋಧನೆ? ಇದು ಎಶ್ಟೆ ಮತಿಗಳೂ ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳಿರುವ ಅನಾದಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸ ವರ್ತಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರುವಂಥಾದ್ದು —ದ್ವೇಷವನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಜಯಿಸುವುದು; ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಗೆಲ್ಲುವುದು; ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಸತ್ಯದಿಂದ ಸೋಲಿಸುವುದು.

ಗಾಂಧಿಯವರ ಬೋಧನೆಯು ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಾಗಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಮಹಾ ಶೋಧನೆಯು ಕ್ರಿಸ್ತನ ತತ್ವಗಳ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ಈಗ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದು—ಬಲಿಷ್ಠ 'ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್' ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಕ್ರಿಸ್ತನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ಕಪಡಿಸುತ್ತಿರುವಂಥ ನತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಮುರಿದು ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು.

ಈ ಬಲಿಷ್ಠ 'ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್' ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಹಿಂದೀಯರ ಜೀವ ಸತ್ವವನ್ನು ಹೀರಿ ಕೊಬ್ಬಿರುವುದು. ಈ ಹಿಂದೀಯರು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ನರಳಿ, ಆ 'ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನ ರನ್ನು ಕೊಬ್ಬಿಸಿ ಕೊಡಿದೆಂದು ಕೇಳಲು ಅನುಮ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿರುವರು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಬಲಗೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಆಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುಂದಾಳಿನ ತತ್ವಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕಮ್ಮ ಎಡಗೆನ್ನೆಯನ್ನು ಆ 'ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನ'ರಿಗೆ ತೋಲದರೂ ಅದಕ್ಕೂ ಅವರು ಹೊಡೆದರು ಅದರೂ ಜನರು ಅಧಂರ ನೆಂತೋ ಷಪಡುವರು. ಏಕಂದರೆ, ಗಾಂಧಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಆ ಮೊ ಲಕದಿಂದಲೇ ಕೆಟ್ಟದನ್ನು ಜಯಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಕೇಡನ್ನು ಕೇಡಿನಿಂದಲೇ ನೀಡು ತೀರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಬಾರದು. ಕೇಡನ್ನು ಕೇಡಿನಿಂದಲೇ ಎದುರಿಸುವುದೇ ಈ ಲೋಕದ ವ್ಯಸನ—ಸಂತಾಪಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ. ಇವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೆಟ್ಟದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದರಿಂದ ಗೆಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿಸಬೇಕು; ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಜಯಿಸಬೇಕು.

ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿರುವ ಜನತೆಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಜ ಲವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಿರುವಂಥ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಆ 'ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನ'ರು ಕೊಮ್ಮೆಯ್ದು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವರು. ಆದರೆ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೂ, ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿರುವರು. ನಾವು ಅವರ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿರುವರು. ಹಾಗಾದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆಯು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಉತ್ಕಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿದೆಗೆಯಬಾರದು. ಅಹಿಂಸಾ, ಸತ್ಯ, ಧೈರ್ಯ—ನೋಡಲಸೆಯಪೆರಡನ್ನು ನಾವು ಅಡಾಣೆಗೆ ತರುವಾಗ ಮೂರನೆಯದನ್ನು ದೇವರು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅದೆ ಕೊಡನೆ ನಮಗೆ ಜಯವು ಖೊರಕುತ್ತದೆ.

## ಸೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್.

(ಸ್ವಂತ ಬಾತ್ಮಿದಾರರಿಂದ)

ಕಳೆದ ವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಂತೆ ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತಾ. 10ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ವ್ಯಾಪಾರಂಭಿಸಿದನ್ನು ಮುಂದರಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಕಾಯಿಲಸ್ಥರಲ್ಲದೆ ಬಾಕಿಯವರೆಲ್ಲರೂ 8 ಗಂಟೆಗೆ ಅವರ ಶಿಬಿರದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜದಿಂದಗೂಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಪೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ 8 ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನಿಷಾಸೇವನೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಒನರಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು—ಮಾ. ರಾ. ಶ್ರೀ ಗಳಾದ 1. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು, 2. ಪಿ. ಯಸ್. ವೆಂಕಟಯ್ಯನವರು, 3. ಕೈಬಿರ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರು, 4. ಅಜ್ಜಿಕುಟ್ಟಿರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು, 5 ಚೊಟ್ಟೆಕಾಳಪಂಡ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರು, 6. ಮಕ್ಕಿ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು, 7. ನಾಣಮಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು 8. ಪೊನ್ನಪೂಡ ಮಾಚಯ್ಯನವರು. ಮೆ. ಪಿ. ವಾ. ವೆಳ್ಳಪ್ಪನವರು, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಖ್ಯ ಮೆ. ಕೆ. ಸಿ. ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8½ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ 7 ಗಂಟೆ ವರೆಗೆ ಸಾಲ್ಕು ಜನರ ಪ್ರಕಾರ 2 ಗಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆ ವರೆಗೆ ಇಬ್ಬರ ಪ್ರಕಾರ 2 ಗಂಟೆಗೊಮ್ಮೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ ವಾಪಸು ಹೊರಟು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಸಮೀಪದ ಬಸವನಗುಡಿಯಲ್ಲಿ 8 ಗಂಟೆ ವರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ವಾಪಸು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಸವನ ಗುಡಿಯ ಮುಂದೆ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಜನರು ಗುಂಪುಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು.

(೩ನೇ ಪುಟವಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ)

### ಕೊಡಗಿನ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಎಂಕ್ವೈರಿ ಉಪ ಸಮಿತಿಯು ಮಾಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಸಾರಾಂಶ.

(1) ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ನೀರು ಸೌಲಭ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬಹುದು (2) ಸಣ್ಣಾರೂ ಕೈಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಡಲು ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. (3) ಅಂಥಾ ಮಂಡಿಗಳು ಇರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಚಾರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. (4) ಸ್ವಂತ ಹಣದಿಂದಾದರೂ, ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲದಿಂದಾದರೂ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. (5) ಅಂಥಾ ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಕಕ್ಕಿಂಬಂತೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ನಡಿಸಬೇಕು. (6) ಇಂಥಾ ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರವು ಒಬ್ಬ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನನ್ನು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. (7) ಇಂಥಾ ಮಂಡಿ ಸಂಘಗಳು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸು ಕೊಡಬೇಕು. (8) ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮೂಲಕವೇ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮೂರಾಬ ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ರಮೇಣ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶಾಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರಬ್ಬಾವಾರಾಗಿ ಮೂರುವ ವಿಸ್ತಾರಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. (9) ಮಂಡಿಗಳಿಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು (10) ತೀರ್ಪುಪಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಗುವ ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರೋನ್ನಿಯೊದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರಂಟ ಮಾಡಬೇಕು. (11) ರಸ್ತೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. (12) ಸಣ್ಣ ಕೈಲ್‌ವೇಗಳಿಗೆ ಸುಲಭ ಧನವಂತರಿ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಟ್ರಾಮ್‌ವೇಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. (13) ವೀರರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು (14) ಕ್ಲೋಸ್ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು (15) ತೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆಯನ್ನು ಅಜಮೂಯಿಸ ಪ್ರೋಸಿಕ್ಯೂಶನ್ ನಡಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಇರಬೇಕು. (16) ಜಪಾತೆಯಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಶ್ ಮಾಡಬೇಕು (17) ಜಮ್ಮು ಭೂಮಿ ಗಿರ್ವಿಮೋರೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೇ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು. (18) ಮದುವೆ ವಗೈರೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. (19) ಸಹಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು. (20) ಮದ್ರಾಸಿನ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಳಿಗೆ ದರ್ಜೆಯ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ತಂಬೇತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. (21) ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿರುಚಿ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. (22) ಮೂಲ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಜನರ ವಿಚಿಂಗ್ ನಡಿಸ್ತಿರಬೇಕು (23) ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. (24) ಬ್ಯಾಂಡಾ ಮೊರ್ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. (25) ಜಮ್ಮು ಭೂಮಿ ಗಿರ್ವಿಮೊಡಲು ಸ್ತ್ರಿಯೊಂದು ಸಾಲಿಯೂ ಕಮಿಶನರವರ ನಂಜಾರಾತಿ ದೇಶಂತ ಇರಬಾರದು (26) ವೈಶಾಲಶಕ್ತಿಗಿಯೂ ಭೂಮಿ ಹರಾಜಾಗಬೇಕು. (27) ಯಾವ ಭೂಮಿಯು ಮೂರಾಟವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಕಮಿಶನರವರ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು (28) ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಮಗೆ ಗಿರ್ವಿಯಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೂರಾಟಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿರಬೇಕು. (29) ಜಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಮೂರಾಟವಾದಾಗ ಇನ್ನಿಬ್ಬ ಜಮ್ಮಗಾರನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಜಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ತಪ್ಪಬಾರದು (30) ಜಮ್ಮು ಭೂಮಿ ಮೂರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಮನೆಯವರು ಊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛೆಯಿದೆಯೋ ಎಂತ ಕೇಳಿಬೇಕಾದ ಇರಬಾರದು. (31) ಬ್ಯಾಂಡಾ ಮೊರ್ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು 50000 ರೂ. ನಷ್ಟ ಬಾಜರ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (32) ಟ್ರಸ್ಟು ಧನಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಡಾಮೊರ್ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಆಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು (33) ಬ್ಯಾಂಡಾ ಮೊರ್ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸರವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಬೆಲೆ ಯಕ್ಕಡಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಅಜಮೂಯಿಸಲು ಒಬ್ಬ ಸರಕಾರಿ ಆಧಿಕಾರಿ ಇರಬೇಕು. (34) ಸುರುವಿನಲ್ಲಿ ಈ ಆಫೀಸರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಣ ಕೇಳಬಾರದು. (35) ಕೃಷಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗುವಂತೆ ಮೂರಾಟಮಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (36) ಚಿಕ್ಕ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ ಮೂರಾಟದ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡಿಸಬೇಕು. (37) ಅಂಥಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ತುಂಬಾ ಬೇಕು. (38) ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪೆಂಡಿ ಇರಬೇಕು. (39) ಫಸಲು ಗಿರ್ವಿ ಮೇಲೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಸನ್ನು ವಂಡಿಯಲ್ಲಿ ತೀಪಾರಿಸಿ ಇಡಬೇಕು. (40) ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ದರ್ಜೆವಾರು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಮೂಲು ಒಳ್ಳೇದಾಗಿ ಇಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. (41) ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಿಗೆ ದೇಶಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಕೋಟುಗಳನ್ನು ಸಂರ್ದಿಸಬೇಕು. (42) ಕಾಫಿ ಕಟ್ಟು ಜೊತ್ತೆ ರಬರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರಾಟಮಾಡುವ ವಿಚಾರವು ಮಾಡಬೇಕು. (43) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್ ಇಡಲು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. (44) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲೆಖ್ಖ ಇಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು. (45) ಟೌನ್ ಸೊಘಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಮೊಹಲೂನ ಡಿವಾಲ್ ಇಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು. (46) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣ ಬಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಜಾನೆ ಮೀರಿದ ಸಾಲ ಸೆಹ ಕೊಡಬೇಕು. (47) ಗ್ರಾಮ ಸೊಘಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೆಂಬಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲೆಖ್ಖ ಸಾಲ್ಸುನಿದ್ದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇಡಬೇಕು. (48) ಇನ್ ಕಮ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸಿನ ವಿನಾಯಿತಿಯು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಇರಬೇಕು. (49) ಬಜಾನೆ ಮೂಲಕ ಹಣ ಕಳುಹಿಸಲು ಇರುವ ವಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. (50) ಸ ಸೊಘಗಳು ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಹಣ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅರ್ಧ ಚಾರ್ಜು ವಿತ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (51) ಯುಕ್ಯೂರಿಯಸ್ ಲೋನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

---

### ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ಹಸುರುವಾಣಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ.

(ಮೇ 30ರ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿದ್ದು.)

ಆದರೆ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸಾಯಗಳಿಗನ್ನು ಕೈಕೊಂಡವರಿಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದುತೊರತೆಗಳು ಕೋರಿ ಬರಬಹುದು. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳು ದೊರಕುವ ತೊಂದರೆ. ಈಗಿನ ರೈತನು ತನ್ನ ಆಸಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬರೆ 4 ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಉಳಿದ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಯಾವ ಕಸಬನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಕೊನೆಗೆ ಸಮ್ಮಸೆ ಕಂಡಿಸುವ ಅನಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸೆಹ ಕೊಡಲು ಇಚ್ಚಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಈಗಿನ ಆಳುಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜೀ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇರದೆ ಬೇರೆ ಯಜಮಾನರ ಬಳಿಗೆ ಬೆಂ ಹೊಗಲು ಬಯಸುತಿದೆ. ಇವರ ಒಡಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯಜಮಾನನೂ ತನ್ನ ತನ್ನ ಆಳುಗಳಿಗೆ ವರ್ಷದ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರು ನಿಶ್ಚಯವೂ ದುಂದು ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳಕಳಿಲ್ಲದೆ ಕಳೆದು ಈಗಿನ ಆಳುಗಳ ತೊಂದರೆಯ ಗೋಳಾಟವು ನಿಂಗುವುದೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯ ತೊಂದರೆ—ಕೆಲವು ಸೇವನೊಂಗಳು ಬೆಳೆಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತರಕಾರಿ ತೋಟವನ್ನು ಸಹ ವಂಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಇತರರು ತರಕಾರಿ ತೋಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ನಿಶ್ಯೆಷ ನೀಚ ಜಾತಿಯ ಕೂಲಿಕಾರರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವ ದು; ಆಧುನಿಕ ಅನುಭವಿ ತಾವು ತನ್ನ ಕಷ್ಟಾಜಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೂರಾರರ ವೆಂದಲೆನೆಯ ಸಂಜೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೀಳಿದಂತೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಪ ಸಂಬಾವನೆ ಮೇಡುತ್ತಾರೆಂದು ಖಾನ್ಯ ಮಾಡಬಹುದು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಧನಿಕನೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ಕುಲ್ಪ ಜಂತ್ರಿಗೆ ತಾವು ಬೆಳೆಸುವ ಎಸಳೀರುಗಳನ್ನು ತಾವು ಸೊರುಕ್ಕಿದ್ದರು. ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾವಂತನು "ಈಗಿನ ಎಳೆಸೀರನ್ನೂ ಕೊಳೆ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಮೂರು ಸೀಜ ಸಂಖಾದರೆ ಮೂರು ಸೀಜ ಹಣಗಾತನಾಗಿದ್ದರೇನು" ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಯ್ಯೋ ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾವಂತನೇ ನಿನ್ನ ವಿದ್ಯೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ದೃಷ್ಟಾಂತವಲ್ಲವೇ! ಆಧುನ ನೀನು "ನೀಚ ಸಂಖಾದನೆ" ಎಂಬ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲವೆ! ಆಥವಾ ನೀನು ಕೊಡಗಿನ ನೆರೆ ದೇಶಗಳ ಒಸಾದರೂ ಹೇಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂದು ನೋಡಿಲಿಲ್ಲವೇ! ಎಳನೀರು ಮಾರುವುದು ತುಚ್ಛೀಕರವಾದರೆ ಕಾಫಿ, ಭತ್ತ, ಕಿತ್ತಳೆ ವೆಂಡಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದು ತುಚ್ಛೀಕರವಲ್ಲವೇ!! ಇನ್ನಾದರೂ ನೀನು ಭಾಷಿಯೊಳಗಿನ ಕಪ್ಪಗಿರುವಂಥ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಬಿಡು. ಇಂಥ ಹೆಮ್ಮೆ ಅಹಾಭಾನ (Pride and vanity) ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೂಸಗು ಪುತ್ರರಿಂದಲ್ಲವೇ ಕೊಡಗು ದೇಶವು ಈಗಿನ ಪುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಘೋರತನ ಬಾದು ಮೊಲೆಯೆಲ್ಲಿ ತೀಲುತ್ತಿರುವುದು!

ಇದರೊಂದಿಗೆ ತಲವರು "ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಅದುಡರಿಂದಲೇ ನಾವು ಸೆಟ್ಟಿ ತೆಗಿಸಿ ಮೂರಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒರೆ 100 ತೆಗಿನಕಾಯಿಗಳು ಹಿಡಿಯುವಾಗ ಅದ್ಯಾರಂಡೆ ಬರ್ವ ಅದೃಷ್ಟವಂತರು ತಿಗಿನ ಮಾಡಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1000 ತೆಗಿನಕಾಯಿಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿವೆ" ಎಂದೀ ಬೆರಸಾಗಿ ಹೇಳುವವರನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಮಹಾಯಿಲೇ ಕೈ ತೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು ಎಂದು ಗೆತ್ತಿಲ್ಲವೇ! ("ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕನ ನಂಬಿಕೆ ಪಾರಿಕಲ್ಲ್‌ಲ್ ಆಳ್‌ಕೆಂಡ್‌ತೀಂಗಿ ಕೂಳಾಕ್ಟ್‌ವ") ಮಲೆಯಾಳ, ಮಂಗಳೂರು ಮೊದಲಾದ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳು ನೆಟ್ಟ ಜಾಗವು ಉಬ್ಬು ವ ಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿದರೂ ಸಹ ಅವರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳ ಬುಡಮೆನ್ನು ಅಗಚೆ ಮಾಡಿ ಉಬುದಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪು ಹಾಕುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರವಸ್ಯತೆಯ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದೇ ಅನೇಕರು ಹೀಗಾದರೂ ಒಂದು ಜಾತಿ ತೆಂಗಿನ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಆ ಸಸಿಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಫಲ ಬಿಡುವ ವರೆಗೆ ಅವುಗಳ ಗೋಚಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಬಳಿಕ ಅವರ ಮರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬರೆ 100 ಯೊ ಕಮ್ಮಿ ತಾಯಿಗಳ ಫಲವು ದೊರಕಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿದೆ! ಇದೂ ಅದೃಷ್ಟದ ಫಲವೋ? ಇಲ್ಲವೇ ಮೈಗಳ್ಳತನದ ಫಲವೋ?

ಆಮದರಿಂದ ಸ್ನೇಯ ಸಹೋದರರೇ, ನೀವು ದೃಢ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈ ಕೊಂಡು ಅನನ್ಯ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದ ಶತ್ರುಗಳು ಸಹ ಕೊನೆಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟು ನಿನ್ನನ್ನ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವರು. ಕೊಡಗು ವೀರ ಪುತ್ರರೇ ಇನ್ನಾದರೂ ಎದ್ದೇಳಿ! ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಮ್ಮ ನೆರೆ ಹೊರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ "ಕೊಡಗು ಇತ್ಯರ್ಯವಂತರು" ಎಂದೆನ್ನುವ ಡಂಭವು ಸಹ ಬೇಗನೆ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದರಾರಣ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿನ ಮಹನೀಯರೇ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿತ್ತು ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಹಸರು ವಾಣಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ತೆರೆದು ಆ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರೈತ ರಾದ ಸಹೋದರರುಗಳಿಗೆ ಇತರ ದೇಶಗಳ ವ್ಯವಸಾಯದ ರೀತಿ ಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ತೋರಿಸಿ ದೇಶೋದ್ಧಾರಕರಾಗಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸಿ! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತಿಯರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಸಹ ಅನರ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯಲ್ಟರ್ ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಟರ್‌ರ ಮೂಲಕ ಇಂಥಾ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಮ. ಈ. ಕಳಿಪ್ಪ.

---

### ಸಹಕಾರ್ಯಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ.

(ರಿಚಾರ್ಡ್‌ಗ್ರೆಗ್ ಎಂಬವರ ಪಕ್ಕಿಂದ)

ಪ್ರವೇಶದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿತ್ವದ ಪೋಷಣೆಯು ಅತಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುವುದು. ಬಡ್ಡಿದೇವನು ಆಹಾರಸೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಸಾಧಿಸಿದನು. ಆತನಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಸ್ತನು ಬೋಧಿಸಿ ಸಾಧಿಸಿದನು ಅದರೆ ಅವಶ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟ ವನ್ನನು ಭವಿಸಿಗರೂ ಆಹಂಸೆಯ ಆಧ್ಯವೆನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಬಾಪು (ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ) ರೋಧಿಸಿ ಸಾಧಿಸಿ ಅವ ಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟವನ್ನನುಭವಿಸಿದ್ದು ಅಲ್ಪದೆ ಅವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೆಂಡಿ, ತಿಗಿನಸಕಾರವಾಗಿ ಸಾಧನೆಯೆಂಬಂದಲೂ, ಜಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ನವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟವು ಹೇಗೆ ಆಹಂಸೆಯನ್ನು ಅಯೋಗ್ಯ ಗಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಸಿಲ್ಲೂ ಸಹ ಯೋಚಿಸಿದಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ವಿಷಯಗಳಿಂತೆ ಹಿಂಸೊಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ಸರವಲ್ಲ, ಪ್ರಸಂಶಕ್ಕೆನೀಯ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿಗೆ.

ಪಶ್ಚಿಮೋತ್ತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು, ರಾಜಕೀಯ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನೂ, ಸರಕಾರಿ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಸುಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಮೋಸ ಕುತಂತ್ರ ಅಪ್ರಮಾಣಿಕತೆ ಮನುಷ್ಯರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮನನೆಗೆ ಇಚ್ಚೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಇರದು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೃತ್ಯಗಳು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆ ಜನರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಆಗುತ್ತಲಿವೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಇದೆಯೆಂಬಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಚಳವಳಿಯು ಜಯಪ್ರದವಾದರೆ ಈಗ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬಡ ಜಯಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ಸರಕಾರವನ್ನು ಸಹಕಾರ್ಯಹವು ಸೋಡಿಸಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಸರಕಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಹಾಳಾಗಿನೆಯೆಂತ ನಿದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಗಳೂ ಒಂದೇ ತತ್ವದ ತಾಯಿದ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದೆ. ಸಹಕಾರ್ಯಗ್ರಹದ ಜಯದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಯೂ, ಶಕ್ತಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದಜ್ಜಾಬ್ಬಳಿಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಾಂಗಗಳಿಗೂ ಹಣಗಾರರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಡುವ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಅಡಗಿಸುತ ಕೂಲಿಕಾರರುಗಳು ಹೆಸರ ಪೀಡನದ ಹೊಸ ಆಕಾಶ ಬೆಳಕು ತೋರಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ರಷಿಯಾದ ಕ್ರಾಂತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಸೆನೆಗಾಯದ ಜಕರಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುಪದ ವಿಜ್ಞಾಂಕೆಯೂ ಕ್ಕು. ಆತರಿಂದ ಹಣಗಾತರ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಗೆಲುವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದ ಜನಸಾಗನಸ್ಥೆಯಲ್ಲಾ ಆರಂಭಿಕಾಂಶ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಜಯದಿಂದ ಸುಸಸ್ಥಿರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ವರೆಗೆ ಯಿಂತ ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದಲಿ ಆಗದಿರುವಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂತ ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಕಳೆದ ಮಹಾ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಯೂರೋಪಿನ ಬೊಡ್

ಆರ್ಥಿಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲೂ ಸಹ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪ್ರಭಾವವು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದೀತು. ಹೊಣಗಾರರ ಗರ್ವವನ್ನೂ ಯುದ್ಧವನ್ನೂ ಮುರಿಯಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿದೆಯೆಂಬದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಹೊಣಗಾರರ ಗರ್ವ ಮುರಿಯಲು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮ್ಯವಾದಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ ಕೂಲಿಕಾರರ ಕೂಟಗಳ ರಚನೆಯೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಬೇಕಾದೀತು. ಕೈ ಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು ಕೃಷಿಗೆ ಮಹತ್ವ ಬಂದೀತು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆಧಿವ್ಯಾಯವನ್ನೂ ಪಶ್ಚಿಮದೇಶ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಆಧಿಪೂರ್ವವು ಹೆಚ್ಚುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪಶ್ಚಿಮೋತ್ತರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ಇರಲು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರು ಕೈಕೊಂಡ ಅಹಿಂಸಾಮಾರ್ಗವು ಬಲಹೀನತೆಯ ಕುರುಹು ಎಂತ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡದ್ದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲೂ ಬಲಹೀನತೆಗಳಿರುವಂತೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರಲ್ಲೂ ಇರಬಹುದು ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಬಲಹೀನತೆಯು ಅಹಿಂಸೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವದಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಘಟನೆಯಾದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ತುಚ್ಛೀಕಾರವು ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಡಚಣೆ ಹೋದನಂತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರ ಮೇಲೆ ಗೌರವ ಭಾವವು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯದ ಲಾಭ. ಮಾನಾತ್ಮರು ಸಟ್ಟಿರುವ ಅಧಿವ್ಯಾಯಗಳೆ. ಸರಿಯಾದ ವುಗಳಾಗಿವೆ.

ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸದಿಂದ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಾಗಲಿ ಈ ಚಳವಳಿಂದ ಒಳ್ಳೇದಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಕಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ವಪಂಜದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

---

### ಸೇಂದಿ ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್.

(2ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು.)

ತಾ. 12ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪಿಕೆಟ್ ನೂಡಿದ 8 ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ 5 ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಸೇರಿ ಪಿಕೆಟ್ ನೂಡಿದರು. ಮೆ. ಗಳಾದ 1. ಕೊಳ್ಳಿ ನೂಡ ಅಯ್ಯಮ್ಮನವರು, 2. ಮಗ್ಗುಲದ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು, 3. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು, 4 ಕಾಳೇಂಗಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು, ಮತ್ತು 5. ಬೊಜ್ಜಂಗಳ ಬೋಪಯ್ಯನವರು.

ಇದೇ ವೇಳೆ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯೂ, ಪಿಕೆಟಿಂಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಯ ಎದುರುಗಡೆ ಇರುವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ಇಬ್ಬರು ಪಿಕೆಟ್ ನೂಡಿದಾಗ್ಯೆ ಅಂಗಡಿಯವನು ಹಿಂದುಗಡೆ ಬೆಗಾಗಿ ಹಾಯ್ದುಬರುವ ಕಾಲುದಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಾಣದೆ ಸೇಂದಿ ಮಾರಿದನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಮರುದಿನ ಹಿಂಭಾಗದ ಕಾಲುದಾರಿಯಲ್ಲೂ ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕಾಣದೆ ಮೊಂಬುದು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಮೊದಲನೇ 3—4 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೋಡಿ ವಿದ್ಯದ ಯುವಕನು ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ದಪ್ಪು ಕುಡಿಯುತ್ತಿಳು, ನಿಷಾ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ರಸ್ತೆಗೆ ತಂದು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಸಮೀಪ ಎದುರುಗಡೆಯಲ್ಲಾ ನಿಂತು ಕೂಡಿಯುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ ಸಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸಿಟ್ಟುಗೇಳದೆ ಯೂ, ಅವನಿಗೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ಕರ ಕೊಡಪೆಯೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬೋಧನೆಯ ಅಂಹಿಂಸಾ ತತ್ವವನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ವಾಲಸಿ ತಾತ್ಪ ಒಂದರು. ಅಂಗಡಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ದಾರರುಗಳ ವರ್ತನೆಯೂ ಪಿಕೆಟರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆಯೋ ಯಾ ತಮಗುಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ನಷ್ಟದ ವ್ಯಸನದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಪಿಕೆಟರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಕಾಣತರದ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಆಡಿದರಂತೆ. ಆದರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಯಾವ ಗೋಜಿಗೂ ಬಾರದೆ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದರು. ಎಡಬು ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಮೀಪ ಇಬ್ಬರು ಪೊಲೀಸಿನವರು ವೆದ್ದ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮೊದಮೊದಲು ಕುಡಿಯಲಿಚ್ಛಿಸಿದವರು ಅಂಗಡಿಗೆ ಒಲು ನಾಚಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಹೋಟೇಲಿನ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಾರರು ಹೋಟೇಲಿಗೆ ಸಾರಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೋಟೇಲುಗಳ ಯಜಮಾನರುಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಕೊಂಡನಂತರ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮಹತ್ಪಲ್ಲ ಪ್ರಧಾನದಲ್ಲಿ ಕುಡಿದು ಜೇಪ್ಪೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪೋಡಿಯವನೂ ಕೂಡ ಈಗ ಪೆಡಿದಲನಂತೆ ಕುಡಿಯದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು! ಕುಡಿತದ ಒಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಪಿದಿರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮನಸ್ಸೈರ್ಯವಿಲ್ಲದವರು ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಕುಡಿಯಲು ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಕುಡಿಯದ ಇಳುಗಳಿಂದಲೂ,ಇತರರಿಂದಲೂ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಟೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಕುಡಿಯುವುದುಂಟು. ಹೀಗೂ ನಿಷಾ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೇಯದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲ್ಲಾ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಕಯವಿಲ್ಲ. ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯವರು ಮತ್ತು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ ಪಿಕೆಟರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಇಲ್ಲಿಯು ಮೂಪಿಳ್ಳೆಯರೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಕುಡಿಯದವರಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಪಿಕೆಟ್ ನೂಡುವಲ್ಲಿಯೂ ದೇವತೆಗಳ ಪಟಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ನಿಷಾ ನಿಷೇಧದ ಕಾರ್ಯವು ಮತ ಸಂಬಂಧದ ಕೆಲಸವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಚಿತ್ರಪಟವನ್ನು ನೋಡಿ ಹಲವರು ಅದಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಾವು ನಿಷಾ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಈ ವರ್ಷ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಾರಿ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ನಷ್ಟವಪಡಿಸಬಾರದೆಂದೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಾವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರಂತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಚಳವಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತಮಗೆ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ತಮಗೆ ಕಂತು ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಲು ಹುಕುಂ ಆಗಬೇಕು ಎಂದೂ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನ ಕಳುಹಿಸಿರುವರೆಂದೂ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದಿರುವರೆಂದೂ ಸುದ್ದಿ ಇದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರನು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ಕಂತಿನ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ ಬಾಕಿಯಾದ ಕಾರಣ ತಾ. 16ರಲ್ಲಿ ಸುಬ್ಬೇದಾರರು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಪುನಹ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೂಗುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅದು ಹರಾಜಾಗದೆ ಬಾಕಿಯಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸದರಿ ಅಂಗಡಿಯು ದೇಗನೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವದೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಇದೆ. ನಿಷಾ ನಿಷೇಧದ ಸಂಬಂಧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿೀಟಿಂಗು ನಡಿಸದ ಮುಂಚೆ ಈ ಅಂಗಡಿಗೆ ಸುಮಾರು 80 ಸೇರು ಸೇಂದಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ವಿೀಟಿಂಗುಗಳು ಆದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 40 ಸೇರಿಗೆ ಇಳಿದಿತ್ತಂತಲೂ, ಪಿಕೆಟ್ ನೂಡಿದ ಕಾರಣ ಆದರಲ್ಲಿ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಬರೇ 10—15 ಸೇರು ಸೇಂದಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಅರ್ಧಕ್ಕರ್ಧ ಖರ್ಚಾಗುವುದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿದೆಯಂತೆ. ಇಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣದೆ ಅವಿತು ಕುಡಿಯುವವರಿಗೇ ಖರ್ಚಾಗುವದಾಗಿದೆ.

ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಮೊದಲು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಗ್ಯಾಲನ್ ಸಾರಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಈಗ ದಿವಸಕ್ಕೆ 5 ಕುಪ್ಪಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆಯೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಅಂದರೆ 5 ರಲ್ಲಿ 4 ಭಾಗದಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಭಾಗವು ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚುವೇಕಾದ ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆದಿದ್ದು ಮಾರಾಟವಾಗುವದೆಂದು ವರ್ತಮಾನ. ಒಂದು ವಾರದ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನಿಂದ ಇಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಿತಾಂಶವಾದುದು ಕಿಭಮೂಡನೆಯೆಂಬೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಿಕೆಟ್ ನೂಡುವುದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಿಷಾ ನಿಷೇಧದ ಸಂಬಂಧ ಜೊಸ ಜೈತನ್ಯವು ತಲದೋರಿಸಿದೆ ಯೆಂಬದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಏನೊಂದೂ ಗಲಾಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮಳೆಗಾಲವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಂತಿದೆ. ಮಳೆಯು ಒಂದಾಗಿ ಹಿಡಿದರೆ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರಣ, ಅದನ್ನು ತತ್ಕಾಲ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುವದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

---

## Notice.

COORG EDUCATION FUND,

Dated, 17th June 1930.

Students who have been receiving scholarships and loans from the fund are requested to put in their applications for renewal of their scholarships & loans with their progress reports signed by the Principal of the College in which they are studying by the 5th July 1930. Applications without their progress reports will not be considered.

B. I. KUTTAPPA,
Hon. Secretary,

---


## ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತು ಹೊಂದಲು ಮೂರು ಸುಪರ್‌ವೈಜರುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ದರಕಾಸ್ತುದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಜೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವರೂ ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲ್ ಫೈನಲ್ ಪಾಸಾದವರೂ ಅಧವಾ ಬಿಡುಗಡೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಹೊಂದಿ ದೇಶದ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು.

ಪಾಸಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕವಾದ ನಂತರ ಮಹೆಯೂಸ ಸಂಬಳ 25/—ರಿಂದ 50/—ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉಮೇದುವಾರರು ಫೀಡರೇಶನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಧವಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 3 ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ತರಬೇತು ಹೊಂದಬೇಕು.

ಈ ಜೂನ್ ತಾರೀಕು 30 ರೊಳಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರಲುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ರಾವು ಬಹದ್ದೂರ್ ಪಿ. ಜೇಮ್ಯೆಯ್ಯ,
ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಶನ್,
2—2 ಮಡಿಕೇರಿ, (ಕೊಡಗು.)

---

## WANTED.

Candidates desiring to serve in Government Railway and Canal Departments. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 Annas stamps; apply to—

Imperial Telegraph College,
Nai Sarak,
4—3 Delhi

---

## Mangalore Tiles.

Roofing, ridge and flooring Tiles etc. will be supplied at any station in Coorg accessible to motor lorries. For rates please apply to—

Siddeeka Aboobakar,
Proprietor—Siddeek's Manure Works,
Mercara.

## ಮಂಗಳೂರು ಹೆಂಚುಗಳು.

1ನೇ ಕ್ವಾಸ್ ಮೂಡು ಹುಡು ಮತ್ತು ನೆಲಹುಡು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು. ನೋಟಾರ್ ಲಾರಿ ಹೋಗುವ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಾಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗೆ ಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರಕೊಳ್ಳಿ.

ಸಿದ್ದೀಕ್ ಅಬ್ಬುಬಕರ್,
24—24 ಮಡಿಕೇರಿ.

---

೨೫೦ ವಿಲಾಯತಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳು ಅಡಗಿರುವ

## ಪ್ರೊವಿನ್ಷಿಯಲ್ ಬಾಕ್ಸ್

ಎಂಬ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ರೂ. 3—8—0 ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದು.

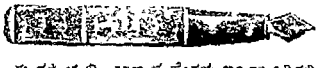

ಈ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 14 ಕ್ಯಾರಟ್ಟಿನ ಭಂಗಾರದಲ್ಲಿ ನಿಬ್ಬು ಇರಿಸಿದೆ. ಈ ಪೆನ್ನಿನವನ್ನು ನಮ್ಮ 5ನೆಯ ತಿಂಗ್ ಚಾರ್ಜ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಕೊಂಡು ಸಾರ್ವೋಪಜಿಟ್ಟು ಬಹು ಮೆಲಾದ ಯೋಗ್ಯತಾಶಕ್ತಿ (Certificate) ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಇಷ್ಟೊಂದಿಗೆ ಬಯಸಿದವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಇಷ್ಟೊಂದಿಗೆ ಬಯಸಿದವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರೊವಿನ್ಷಿಯಲ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ ವಾಂಟನ್ ಪೆನಾವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಇನಾಮಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಕ್ರಯ ಬಹುಮೂಸದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಿತ ಪೆನ್ ಒಕ್ಕೆ ರೂ. 3—8—(

ವಿಳಾಸ—ಸಿಟಿ ಪೋರ್ಟ್,
52—48 168. ಜೈನಾ ಬಜಾರ್, ವಿ.ದ್ಯಾನ್

# ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

## ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ "ಪಿಕೆಟಿಂಗ್" ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

**ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರಾಟವು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.**

**ಪೊಲೀಸಿನವರ ಗಲಾಟೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.**

**ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಅಹಿಂಸಾತತ್ವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವರು.**

**ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಇಲ್ಲವಾದರು!**

ಈ ತಾ. 10ರಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ 4 ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ "ಪಿಕೆಟಿಂಗ್" ಈಗ ಸದಾ 15 ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಂದ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಇವರು ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳೆರಡರ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಬೆಳಿಗ್ಯೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ ವರೆಗೆ ನಿಷ್ಠಾ ಸೇವನೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸವಿಸುಡಿಗಳಿಂದ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇವರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಜನರಿಂಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿ ಕುಡಿಯುವಿ ರಾತ್ರಿನು ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. ಆದಕಾರಣ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿದ ಬಹು ಜೋರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇಬೆಡಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವು ಏನರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ವರ್ತಮಾನವಿದೆ ಮತ್ತೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ನಷ್ಟಾರಂಭವಾದ ಕಾರಣ "ಪಿಕೆಟಿ" ಯಾಡುತ್ತಿರು ಕಪ್ಪವಾಗಿತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ "ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ" ವಿಷಯವು ಏನೊಂದು ಕಡೆ ಸ್ವಷ್ಟವಿಲ್ಲವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

## ಒಳದೇಶ.

ಯಫ್ ಯಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೊದಲು ಸ್ಕಾಟಿಷಿರುವವರಲ್ಲದೆ ಮೆ. ಮುಲ್ಲಂಗಳ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನವರೂ ಸಹ ಪಾಸಾಗಿದ್ದಾರೆಂತ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿ ಹುನಾರನಿಗೆ ಈ ತಾ 24ರ ಒಳಗೆ ಉಮೇದ್ವಾರರ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ, ಜುಲೈ ತಾ. 19ರಲ್ಲಿ ಓಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದೆಂತಲೂ ನಿರ್ಣಯ ವಾಗಿದೆ.

ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಫಾನ್ಸಿ ಬಜಾರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅಂಗಡಿಯು ಮೊನ್ನೆಯಿಂದ ಮೆ. ಪೊನ್ನಕಚ್ಚಿರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನ ಪರು ತಾ. 14ರಲ್ಲಿ ಮೈಕರಾರರು ಎಂತ ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನಿನಂಡಂ ನಾಚಪ್ಪನವರ ಪುತ್ರಿ ಪೊನ್ನಮ್ಮ ಬಿ ಎ. ಎಲ್. ಟಿ ಇವರಿಗೆ ಉಡುಪಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೆಂತ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಮೆ. ಕರ್ತವಾಡ ಮೇದೈಯ್ಯನವರ ಮಗಳು ಗಂಗಮ್ಮ ಬಿ ಎ. ಇವರಿಗೆ ಮೈಸೂರ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂ. ವೇತನ ಮುಂಜರಾಗಿದೆಯೆಂತ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೆಂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಬ್ಜಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋದವರ ಪೈಕಿ ಬಿಟ್ಟಿಯಂಡ ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಚಾರಾಳ ಎ. ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಪಾಸಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಕಳೆದ ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳಿಂದ ವಿಚಾರಿದ್ದಿದ್ದ ಮೆ. ಕೆ. ಪಿ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಲೋಕಸಾವನವನ ಸಂಪಾದಕರ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸಿನ ವಿಚಾರವು ಮುಗಿದು, ಈ ತಾರೀಕಿ. 24ನೇ ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಡ್ಯಮೆಂಟಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದೆ.

ತಾ. 15–7–30ರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಾದ ಮೆ. ಕೆ. ಯನ್. ಸುಬ್ರಾಯರ ಬದಲಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಗಿನ ಸಬ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರಾದ ಮೆ. ಎ. ಎಸ್. ಮಂದಣ್ಣನವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವರೆಂದೂ, ಇವರ ಬದಲಿಗೆ ಪಾರು ಪತ್ತೆಗಾರ್ ಮೆ. ಕೋಡಿರ ಉತ್ತಪ್ಪನವರು ಸುಬೇದಾರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವರೆಂದೂ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ಕಾಸೂರು ಗ್ರಾಮದ ಹೆಚ್ ಪೂಸ್ಟರಾಗಿದ್ದ ಮೆ ಡಿ. ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರು ಮೃತರಾದರೆಂತಲೂ ಇವರ ಪತಿಗಾನಿನ ಆ ಶಾಲೆಗೂ ಆ ಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಂಡು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವಾಯಿತೆಂತಲೂ ಇವರ ಮರಣಾನಂತರ ಆ ದ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕೋತೂರು ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಮೀಟಿಂಗು ಒಂದು ನಡೆಯುತೆಂತಲೂ ಒಂದು ಬಾತ್ಮಿ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ನಿಷಾ ನಿಷೇಧದ ಚಳವಳಿನ್ನು ಗಾ ಮೂಂಕರಗಳಲ್ಲಿ ನಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದದರ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಹಲವು ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸೇಂದಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸೇಂದಿ ಬರುವುದು ನಿಂತು ಹೋದ ಕಾರಣ ಕುಟ್ಟದ ಬಳಿ ಇರುವ 'ಕಾಮಧೇನು' ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಯು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಸುದ್ದಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಬಿಟ್ಟಂಗಾಲ ಅಂಗಡಿಗಳ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರು ತಮ್ಮ ತಂತು ಪಣ ಕಟ್ಟಲಾಗದ ಕಾರಣ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತಾ. 16ರಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲೂ, ಬಿಟ್ಟಂಗಾಲ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತಾ. 18ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲೂ ಪುನಹ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ನಿಷಾ ನಿಷೇಧ ಪ್ರಚಾರವೆ ಮಿಟಿಂಗುಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿಯೂ, ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ದೆಸೆಯಿಂದಲೂ ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೂಗಿ ಸಡಿಸಿಳ್ಳಲು ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

**ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗೂ, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿಗೂ ಬರುವ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯತಕ್ಕದಿದೆ.**

ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಹೋರಾಟದ ರೀತಿ ಕ್ರಿಸ್ತನ ರೀತಿಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿವೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಗೊನೇ ಬಿಡಬೇಕೆಂತ ವಗೈರೆ ಸಂಗತಿಗಳು ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ವಾರ ಬೊಂಬಾಯಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುತನಕ್ಕೆ ಮಿಸ್ ಡಿಸ್ಕಾಸನ್ ಎಂಬವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆಂತ ತಿಳಿಸ್ದೇವನ್ನೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಬೈಸರಿ ಹುದ್ದೆ ಚಿತ್ತದ ಮೇಗಲನ್ನೂ ಇವರು ನಿರಾಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಅಕೃತ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿ.

ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲೂ, ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲೂ, ಬೆಂಗಳಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ, ಆಂಧ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಸ್ಯ ಜಾತಿಯವರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಜಪ್ರೋಹದ ಖಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಮುಂತಾದವ್ರ ಪ್ರಸನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಖಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ತುಂಬಾ ಉತ್ಸಹದಿಂದ ನಡೆಯು ತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಧ್ಯದಲ್ಲೂ ಚಳವಳಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

"ಹಿಂದೂ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎ. ರಂಗಸ್ವಾಮ್ಯೆಯ್ಯಂಗಾರರು, "ಲೀಡರ್" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು ಸಿ. ವೈ. ಚಿಂತಾಮಣಿ "ಕೇಸರಿ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ರಾದ ಶ್ರೀ ಕೇಲ್ಕರರು ಮತ್ತು 'ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಬಜಾರ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು ಸೆಪ್ಟೆ ಈ ತಾರೀಕು 19ರಲ್ಲಿ ಬೈಕಾಯ ರನ್ನು ಪೂನಾ ಆರ್ಥರ್‌ಸೀಟ್‌ನ್ನು ವಿತೆಂಧಿಸಿಲು, ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಪಲಿತಾಂಶವೇನಾಯಿತೆಂತ ತಿಳಿದಿರುವಿರಿ.

ಮಂಗಳೂರಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ದಿನ ಹೋ ದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮಜ್ಜಿದುರಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ನಡೆಸುವದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಂಗವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು. ವಾರದಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಉಪವಾಸ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ರವಿವಾರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಸ್ತೆ ಹೋಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವಿಠಲಾಚಾರ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳು ಕೂಡುತ್ತಿರುವವು ಖಲೆಕ್ಟರ ಯಾಕುಮಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ನಡಾವುವರಿಗೆ ಸಜೆಯೂಗುತ್ತಲಿದೆ

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಾ. 12ರಲ್ಲಿ ಹಾದಿನ ದಿನ ನಿರ್ಣಾಯವಾದಂತೆ ಅಪರಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆಗೆ ಪಟ್ಟದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕಡ್ಡಂಬಿಗಳನ್ನೂ, ಧಂದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಒಂದರನಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟು, ರಥಬೀದಿಯ ವರ್ಗಾವಾಗಿ ಹುಸನ ಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಬೆಟ್ಟದಾನಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಚಂಡ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಲು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದೂ, ಬಂದಿ ಧಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕೆಂದೂ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಿಧಿಗೆ ಸಾಕಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ವಿನಂತಿಸಿ ಭಾಷಣಗಳಾದವು.

ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಕೈತ್ಯಿಯನರ ಸಭೆ ಒದು ಕೂಡಿ ಬು ಲೈ ತಿಂಗಳಿಂದ ಮೊದಲನೇ ಅರಿಕ್ಕುವಾರ ಡಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ಆಗುವ ಧರ್ಮಾದ ಹಣವನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿಯುಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿರುವ ಆ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಪರೋಕ್ಷ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳ ಬಾರದೆಂತಲೂ, ದೇಶದ ಹಿಗಿನ ಪೋಲೀಸಾಳಿಕ್ಕೆ ಜಯವಾಗು ವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಗುಡಿಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಡಿಸ ಬೇಕೆಂತಲೂ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯ ಸ್ವಸ್ಥಿಕೆಗೆ ತೆಂಬಲ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆಯೂ.

ಆಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಸಿಂಧಿ ಮನುಷ್ಯನು ಒಬಾಯಿಂದ ಅಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂಟು ಸೀಸೆ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಬಂದನು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ತಾವಾಗಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ತ್ರೋಸಿಕೊಂಡು, ದಬ್ಬಿಗಿ ನೂಡಿದನು. ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಿಟ್ಟಾ ಮಲಗಿದನು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯ ತಾಗಳಿಗೆ ತಾವನೆ ತೊಳಲು ಹೇಳಿದನು. ಅಂಗಡಿಯವನು ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಎಸೆದು ಒಡೆದನು. ಆಗ ಆ ಯಜಮಾನನನ್ನು ಸಡಿ ಪೋಲೀಸರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರು.

ಕಾಂಗ್ರೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಗೆ 50 ಪ್ರತಿಶತ ಇದಿ ಯಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು, 12 ಪ್ರೊವಿನ್ಸಿಯರ್ ಗಳ ಸ್ವಯನಿರ್ಧಿಗಳ ಪೈಕಿಗೆಯಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸೈನ್ಯಾವ್ಯಯ ೬೫,೦೦,೦೦೦ ರೂ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪೊಲೀಸು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನಪಸ್ಸಿನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ನಡೆಯುವುದೆಂತ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊಂಬಾಯಿಗಳ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸರ್ಕಾರವೇ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆಯೂ ಮೊಂಬಾಗಿನಿಂದ 100 ಪೌಂಡು ಎತ್ತೀವೆಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ದಿನ ಒಂದರ 25 ವಿಂಗಳಿಗೂ ಊಟ ಅಂದಾಜಾದರೆ ಬಿರ್ಮಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಖರ್ಚು ಬರ್ಮಾದ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೊಡುವುದೆಂತ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 114ಜನ ಸೇರುವರೆಂತ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯವು ಸುಮಾರು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ನಡೆಯುವುದೆಂತ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

## ಯರವಡಾ ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂದೇಶವು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೂಲಿಕಾರರ ಪಕ್ಷವೇ ಪ್ರಬಲವಿದ್ದು, ಅವರೇ ಈಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ್ನು ಆಳುತ್ತಾರೆ. 'ಡೆಯಿಲಿ ಹೆರಲ್ಡ್' ನೆಂಬುದು ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರವು. ಆ ವೃತ್ತಪತ್ರದ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತರೆಂಬ ಸುದ್ದಿಗಾರನು ಮೈಸೂರಾಯರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಯರವಡಾ ಆರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕಂಡು ಅವರೊಡನೆ ಸಮ್ಮುದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯರವಡಾ ಆರಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಪಟೇಲರವರೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಶ್ರೀ. ಸ್ನೋ ಕೊಂಬರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಮಹಾತ್ಮರು ಮುಗುಳು ನಗೆನಗುತ್ತ ಬಂದರು. ಬಂದು ಒಂದು ಬೆತ್ತದ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂತರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಸ್ನೋ ಕೊಂಬರ ಕೂಡಿ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ —

"ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನನಗೆ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ. ಅವ್ಯಕ್ತಿಕ ದ್ವೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೀವದ ಗೆಳೆಯರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿನ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಗತಿಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಆದರವಿನಿಸುತ್ತದೆ"

"ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ ವಿಸಾಹತಿನ ಸ್ವೌರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಏನೂ ಅಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿನ ಜನರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಆಳರವರು ಹಾಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ"

"ನಾನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಅದು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸವಿದೆಯಂಬುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ."

"ಸೋಶಾಪುರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಪೊಲೀಸರು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅಪರಾಧಿಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆನಂದದಿಂದ ಸಹಿಸಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ"

"ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಲ್ವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದುದನ್ನು ಅವ್ಯವಹಾರ್ಯವೆಂದು ಅನೇಕರು ಅಂದರು. ಪ್ರತಿ ಸಾರಿ ಕಡೆಗೆ ನಾನೇ ಯಸಸ್ವಿಯಾಯಿತು. ಆದರೂ ನಾನು ಶಾಂತಿ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಬಾಧ ಆಯುಷ್ಯವೇ ಶಾಂತಿ ಸಂಧಾನಗಳ ಎಣಿಕೆಯಾಗಿದೆ."

"ನೈಕ್ಷದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಆದರಿಂದಾಗುವ ಫಲಗಳಿಂದಲೇ ನಾನು ಮಾಡುಬಲ್ಲೆ. ಸರಕಾರವು ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈಗಿದ ಹನ್ನೊಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು."

"ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಸಫಲವಾಗುವವರೆಗೆ ಕಡೆ ತನಕ ನಾವು ಹೀಗೇ ಹೋರಾಡುವೆವು. ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಜಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಯಜ್ಞದ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದ ಆರ್ಪಿಸುವೆವು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಾಗೃಹಗಳನ್ನು ತುಂಬುವೆವು. ಆಡಳಿತೆಯು ಮುಂದೆ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವೆವು."

"ಈಗಲೂ ನಾವು ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು."

(೧) ಉಪ್ಪಿನ ಕರ, ಪರದೇಶಿ ಒಟ್ಟಿಯ ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ಮೆತ್ತು ಮದ್ಯವಾನ ಇಂದಿ ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯ ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೆರೆಕಾದವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು.

(೨) ಯುದ್ಧವು ನಿಂತೆಹಡೆನೆ ರಾಜಕೀಯ ಸೆರೆಯಾಳುಗಳನ್ನ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು.

(೩) ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಿಚಾರವಾಗಬೇಕು.

(೪) ಉಳಿದ ೩ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು.

"ಕರ್ಮವೀರ"

---

### ಇಂಡಿಯೂ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

(ಮೈಸೂರು ದಿವಾನರ ಭಾಷಣದಿಂದ)

ಮಹಿಳೆಯರೇ, ಮಹಾಶಯರೇ, ಇಂಡಿಯೂದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಾವು ಆತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವ್ಯಾಪ ಎಷ್ಟು ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಆದನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಹಿಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಕ್ಷೋಭೆಗೊಂಡ ಸಮುದ್ರದಂತಾಗಿದೆ. "ಮುಂದೇನು ನಡೆವುದೊ, ಮುಂದೇನು ನಡೆಯುವುದೊ" ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ತವಕದಿಂದಲೂ, ಕುತೂಹಲದಿಂದಲೂ ಕಳವಳಗೊಳ್ಳುವಂತಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯೂದೇಶವು ಈಗ ಕೇವಲ ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಮಿಗ್ಗುಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದಿರುವ ವಿಷಮ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಈಗಿನ ತೋಷಣೀಯವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಕೊನೆಗೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನಹೊಂದುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಉತ್ಕನು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸುಮುಖವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಹೊಂದಲೆಂಬುದಾಗಿ ಹಾರೈಸುವುದು ಮಾತ್ರವೇ ಸಾಧ್ಯ. ನಾನಾ ಸುಸಾಧ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ನಮಗೂ, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ದೇಶಗಳ ಸೌತ್ವಮುತ್ಕಲೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯೂದಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ ಘಟನಾವಳಿಗಳೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಯಾವುದೊಂದು ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೂ, ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಫಲದಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಾವು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯೂದೇಶದ ಇತರ ವ್ಯಾಸಂಕ್ಯಗಳವರಂತೆಯೇ ನಾವೂ ಅವುಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಅನುಭವಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಉಭಯ ಪಕ್ಷದವರೂ ಸಿದುದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಭಯ ಪಕ್ಷದವರೂ ಭರತ ಖಂಡದ ಹಿತಚಿಂತಕರಾಗಿ, ಭರತಖಂಡದ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನೇ ಕೋರಿ ಭರತಖಂಡದ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ತೀವ್ರಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆಯಶ್ಟಾ—ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸಿಗೆ ವಿಸಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಯ ಸಕ್ಷಲವೇನೋ ಎಲ್ಲರ ಮನೋ ನೇತ್ರಗಳಿಗೂ ಗೋಚರಿಸುತ್ತ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ ಆದನ್ನು ನಮಗೆ ದೊರೆಯಿಸಲು ಹೊಂಟಿರುವ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ನೋಡೋಣವೇ? ಸ್ವದೇಶ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅನುವ್ಯಾಣಾತರಾಗಿ ಭಾರತ ವರ್ಷದ ಭಾವೋನ್ನತ್ಯಿಯೇ ಮೂರ್ತಿವತ್ತಾಗಿ ರೂಪದನ್ನು ತಳೆದು ಬಂದಂತೆ ತೋರುವ ಮಹಾನೀಯರು ನಾಯಕರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಇಂಡಿಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇತುಹಿಮಾಚಲ ಪರ್ಯಂತವಾಗಿ ಪ್ರವಾಹ ತರಂಗಗಳಂತೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಜನಪದ ಜಾಗೃತಿಯ ಅತಿಯಗಳನ್ನೂ, ಆ ಪೋತ್ಕರಗಳನ್ನೂ ಭಾವ ಪೂರಿತವಾದ ಧೀರವಾಣಿಯಿಂದ ಸೂಚಿಸಲು ಆದರಶ್ಟು ಸಮರ್ಥರಾದವರು ಮತ್ತಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂಥವರು ಪಕ್ಷವನ್ನವಲಂಭಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಉನ್ನತ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಜನಾಂಗದ ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆನಿಸಿರುವ ವಿವೇಕ ಶಾಲಿಗಳೂ, ಗೌರವಾನ್ವಿತರೂ, ರಾಜನೀತಿಜ್ಞರೂ ಆದ ಮಹನೀಯರೊಬ್ಬರ ಪ್ರಧಾನ ಪುರುಷರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಉಭಯರ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳ ಸಹೃದಯರೆಂಬುದೂ, ಆವರಿಗೆ ಭರತಖಂಡದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೇಮ ಉಂಟೆಂಬುದೂ, ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕೃವಾದ ಅಂತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಈಗ ಎದುರಾಳಿಗಳಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿ ಸೌಹಾರ್ದ ಭಾವದಿಂದ ಒಮ್ಮತ ಸಮ್ಮತವಾದೊಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಆಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಾರದು. ಭಾರತೀಯರೇ ಆಗಲಿ, ಭಾರತೀಯರಲ್ಲದವರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಈ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆದರ ಫನಕೆಗೌರವಗಳಿಗೆ ಲೋಪವಿಲ್ಲದಂಥಾ ಸದ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನಗಳಿಂದ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಈ ದೇಶವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅನ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ, ಕ್ಷೋಭೆಗೂ, ಗುರಿಯಾಗಲು ಕಾರಣರಾಗುವುದಾದರೆ ಅವರನ್ನೆಂದಿಗೂ ಭಾರತೀಯರು ಕ್ಷಮಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯೂದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವದೇ, ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸೆಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪರಾಕಾಷ್ಠನ ತಮ್ಮ ಗುರಿಯೆಂಬುದಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಠೋಕ್ಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕಾರಣ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇಂಡಿಯೂದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಬಗೆ ಬೇಗೆಂಬುದೇ ಲಂಡನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ "ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್" ಎಂಬ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಜರಗುವ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸಿಗೆ ತೋರತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮಂಥದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮತ್ತೊಂದು ಆಶವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುವ ಸ್ವೌರಾಜ್ಯವು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಅಭಿವೀತಿಂದೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಆ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದೇ ನಮಗೆ ನಮಗೆ ಬಾರದೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಆಮೆ ಅಭಿನಿತಾನೇ ಫಲವೇನು? ಹೀಗೆಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಅದು ಬರಕೂಡದೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯವಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮೂಲ ಆದು ದೊರೆಯುವುದನ್ನು ಭರವಸೆ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ, ಆಗರೆ ಆ ರೀತಿ ಮೂಡುವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಿಕ್ಕಿಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟೀ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು ಹೊರಬಿವುದು ಮಹಾ ಯೊಕ್ಕೆಗೆ. ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಾದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವವರೋ ಐಕ್ಯವಿತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ವರ್ಗಗಳವರು! ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲರೂ ಸೌಹಾರ್ದಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿ ಒಮ್ಮತ ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತ ಕೃಮವರಿತು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತ ನಮ್ಮ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವಾದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸೇರುವದು ಖಂಡಿತವಾಗುವಂತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲದೆ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಹೊರಟಿರುವ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರದೊಯ್ಯುವ ಸೌಖಿಯದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವದು ಖಂಡಿತವಾಗುವಂತೆಯೂ, ನಾವು ತುಡ ತುಡವಾಗಿ ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಸೀಳು ನಾಲಿಗೆಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದಿಷ್ಟಾರ್ಥಕ್ಕೇ ಭಂಗವನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳದಂತೆಯೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದೂ ನೆತ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಇಂಡಿಯೂ ದೇಶದ ಸ್ವೇಚ್ಛಾನೆಕ್ಕೆರಿರಿಯನರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ರಕ್ಷಣ ಸಾಧನಗಳೊಡನೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ "ಡೊಮಿನಿಯೆನ್ ಸ್ವೇಟಸ್" ಎಂಬ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂತರ್ಗತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ರೂಪದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಭಿಸಲು ಸಾಧಕವಾಗುವಂತೆ ಲಂಡನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚಕ್ರ ಗೋಷ್ಠಿಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವದಾದರೆ ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅದರಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಹರ್ಷಗೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು.

---


# ಸಿದ್ಧಕಲ್ಪ ಚಂದ್ರೋದಯ.

**(Registerd)**

The best Nervine Tonic & Blood Purifier & Increaser —

ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ರಕ್ತಶೋಧಕ, ರಕ್ತವರ್ಧಕ, ನರಗಳಿಗೆ ಬಲಸ್ಫುಂಟು ಮಾಡುವ ಔಷಧಿ. ಶರೀರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ವ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಅನೇಕ ವಿಧ ಮೂಲಿಕೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ಇದುಲ್ಲಿ ಸೇರಿಗುವದರಿಂದ ಯಾವ ವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ, ದ್ವಂದ್ವ ವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ, ನಿರಂತರವಾಗಿಯೂ, ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿಯೂ ಗುಣವಾಗ ವುದೆಂದು ದೃಢವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಒಂದು ಸಲ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರು ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾರರು ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಬಲಹೀನತೆ, ನರಗಳ ಬಲಹೀನತೆ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟರಕ್ತ, ಕಜ್ಜಿ, ನವೆ ಮೊದಲಾದ ಜರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಜ್ವಾಪಕ ಶಕ್ತಿ ಹೀನತೆ, ತಲೆಸುತ್ತು, ಶಿರೋಭಾರ, ಭ್ರಮೆ, ಉಬ್ಬಸ ಸಾಧಾರಣ ಕೆಮ್ಮು, ಕ್ಷಯ ಕಫ ಮುಂತಾದ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಅಜೀರ್ಣ, ಭೇದಿಗಳು, ಶೀತಭೇದಿ, ಸೊಲಬದ್ಧತೆ, ಹೆಚ್ಚಿ ಶೂಲೆ, ಉಬ್ಬರ, ಗಸ್ಕ ಮೂಲ, ಹೊಟ್ಟು ಮೂಲ, ಅಸನಗಂಡಮೂಲೆ, ಭಗಂದರ ಅತಿಮೂತ್ರ, ಮಧುಮೇಹ, ಮಧುಹೇಹ, ವೀರ್ಯಸ್ಖಲನ, ಸ್ವಪ್ನಸ್ಖಲನ, ಫಿರಂಗಿ, ಸವಾಯು ಮುಂತಾದ ವೃಧಿಜಾರ ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ವಾತ, ಕೀಲುವಾತ, ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಾಯು ನೋವುಗಳು. ವಾತದಿಂದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬೇಸುವುದು, ಪಾರ್ಶ್ವವಾತ, ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ನೀರು ನೋರುವುದು, ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಕಾಡು ಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯೂ, ನ್ಯೂಮೋನಿಯೂ, ವಿಷಮಶೀತ ಜ್ವರ, ವರಸೆ ಜ್ವರ, ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ, ಹೆಡ್‌ಫ್ಲೂಯೆಂಜಾ, ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಒಲಹೀನತೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸೆಮಸ್ಯೆ ಗರ್ಭಾಶಯ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು. ಈ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ದೀರ್ಘವಾದವ್ಯಗಲೀ, ಹಳೇದಾಗಲೀ, ಹೊಸದಾಗಲೀ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ಆಯಾಸುಗಳೂ, ವ್ಯಾಯಾಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದವರೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದು. ವೃದ್ಧರಿಗೆ ನೂತನ ಚೀವತ್ಕಳೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 80 ಮಾತ್ರೆ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 10—0—0, 40 ಮಾತ್ರೆ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 5—0—0.

ಆಲ್ ಇಂಡಿಯೂ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಶಾಲಾ,

4—2 ಪೋಸ್ಟು ಬಾಕ್ಸು ನಂ 159,

411 & 412 ಮಿಂಟ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮದ್ರಾಸು.

## Wanted,

Candidates for immediate Railway Service. Fare Paid. Apply at once for Rules enclosing 2 Annas stamps

ROYAL TELEGRAPH COLLEGE,
12—9 Delhi.

ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

# ಡೋಂಗರೆ ಇವರ ಬಾಲಾಮೃತ.

ಮನ್ನ

ಕೊಡುವುದರಿಂದ

ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು

ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,

52—32 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

## THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD DHARWAR.

ಸುಸಂಧಿ! ಶೈರೆ ಮಾಡಿರಿ!! ಕಳೆತು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ!!!

## ದಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಧಾರವಾಡ.

(ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯು ಒನೇ ಒಕ್ಕಿನ ಸರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ)

ಡೈರೆಕ್ಟರರು.

೧. ಜೋಧರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಸಾವುಕಾರ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ. ಸರಕಾರಿ ವಕೀಲ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಟ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಧಾರವಾಡ ಜೇರ್ ಮ್ಯಾನರ್.

೨ ಡಾ ವಾಸುದೇವರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಉಮಚಗಿ ಎಲ್. ಯಂ. ಆಂಡ್. ಯಸ್. ಗದಗ.

೩. ವಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಮುತಾಲೀಕ ದೇಸಾಯಿ ಬಿ ಎ ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ.

೪. ಯಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಂಗೋ ಸಾವುಕಾರ ವತನದಾರ, ಹಳೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

೫ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಹುಯಿಲ ಗೋಳಕ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ. ವಕೀಲ, ಗದಗ.

೬ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ಬಾಳಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಗಿಡದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಕೀಲ. ಬೈಲ ಹೊಂಗಲ

೭. ಯಿ. ಆನಂತರಾವ್ ವೆಂಕಾಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ ವಕೀಲ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

೮. ರಾಮರಾವ್ ವೆ. ಧಂಡಿನಾಡಿ ಬಿ. ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ. ವಕೀಲ, ಧಾರವಾಡ.

೯. ಅಬ್ದುಲ್ ಕರೀಂ ಆಮೀನ ಸಾಹೇಬ್, ಹಣಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಗದಗ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಇನ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯೊಂದರ ಇನೇ ಮೊದಲನೇದು ಈ ಕಂಪನಿಯು ಜೈರೆಕ್ಟರರು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವವರೂ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಪರದೇಶೀ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ವಿಜೆಂಟರಾಗಿರುವಿಗಿಂತಲೂ ವಿಮೆ ಇಳಿಸಿಯೂಗಲೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹಬ್ಬಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸಹಾಸಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು.

ಕಂಪೆನಿಯ ಶೇರುಗಳು ಮಾರಾವಟ್ಟೆ ಇರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ವಿಮೆ ಇಳಿಸಿನ ಕೆಲಸವು ಸ್ವಾರಂಭವಾಗಿರುವದು ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರ ಪದಕ್ಕೂ ವಿಮೆಯ ಕಲಸವನ್ನು ಕಾದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು. ಏಜೆನ್ಸಿ ಬರಾವಟಿಗೆಗಳು ಸುಲಭ ನೆರವಿಕ್ಕುಗಳು ವಿಪುಲ ಮಿಕ್ಕು ಕವಿತಕ ದರಗಳು ಅಂಭಕಾರವಾಗಿರುವವು ಏಜಂಟಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K. L. Hulgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

26—4 ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

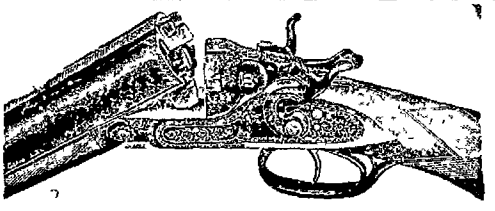

ಕಾರ್ಡು ಬರೆದರೆ ಆಗಿನ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಮೊಫಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಚಿಗಳು, ಕೋಟಿಗಳು, ಕೇಪುಗಳು, ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

## GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS,
## Largest Importers of Firearms and Ammunition
## Cheapest priced firm in India,

24—18 210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

# ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರ್

## ಅಂಡ್ ಪ್ರದರ್ಸ್,

14 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದ ಖಾತ್ರಿಯೂ ಖಂಡೋಬಸೂ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ವರ್ಲ್ಸ್ ವಂಡರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ರೂ. | 3 0 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 3 0 |
| " " ಸ್ಮಾಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಮಾಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಲ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 14 0 |
| " " ಮಾಡಲ್ ಕಲರ್ ಸ್ಮಾಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 4 2 0 |
| " " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡಲ್ ಅಧವ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 5 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ಟಾಟ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 10 8 0 |
| ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 11 6 0, & 20 10 0 |
| ಬ್ಲಾಕ್‌ಬರ್ಡ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0, & 3 12 0 |
| ಸ್ವಾನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 6 4 0, & 6 12 0 |
| ವಾಟರ್‌ಮನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 8 2 0, & 8 10 0 |

ವಿಂ ಏ ಸ್ ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವ ಸೆಣ ವೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸೆಣ್ಣ ವೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 2 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಳಾರು ವೈಂಪೀಸ 1ಕ್ಕೆ | 6 | 8 0, & 6 14 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸೆಣ್ಣಸೈಜಿನ ಅಳಾರು ವೈಂಪೀಸ 1ಕ್ಕೆ | 7 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಶಾರು ಸೆಣ್ಣ ವೈಂಪೀಸ್ ರೌಂಡಿಯು ಜೈಲನದು 1ಕ್ಕೆ | 8 | 10 0 |
| ಬಿಗ್ ವೆನ್ ಅಳಾರು ವೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 9 | 6 0 |
| ಬಿಗ್ ವೆನ್ ಅಶಾರು ಸ್ವಾಯಂತ ಇರತಕ್ಕ ವಾಶ್ತಿ ಯೂದ ವೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 13 | 4 0 |
| ಖಾತ್ರಿಯೂ ಒಂಬೋಬಸೂ ಆದ ವಾಕಟು ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 10 0 |
| ಡಿಟೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಬ್ಬ ಹಾರ್ಡ್ ಕಂಪೆನಿಯ ವಾಕಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 12 | 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುಮೆಂಟ್ ಸಾಒಭರಣ ಕರಹ ರಿನ್ಸ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

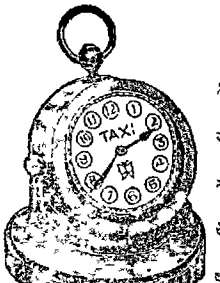

ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಅಂದವಾದ ಟೇಬಲ್ ವೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ 3—6—0 ವ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಅಲಾಯಿದ.

ಮುನಿಯೂರ್ದರ್ ರವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ —ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಹಾರ್ಲೋವಿಯಂ ವಾಚಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

52—5

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್,
ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್
ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದೆ.

| | ರೂ. |
|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ — | 50,000 |
| ದಸೂಲಾಪ ಶೇರ್ ಹೊಂಬಳಗಳು — | 21,310 |
| ಒಟ್ಟು ಸೇರಿದ ಪ್ರಮಾಣ — | 2,16,271 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡಬಹುದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಶೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಶೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ೨ರ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡ ದೇಶಿಟಿವ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರರು ಲೆಕ್ಕ ಅಜಮಾಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪೈಸಿಜೆಂಟರು, ಟೈಜರರ್
ಚೋಡಂಡ ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರು, ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ
ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್. ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಟ್ಯೆಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಲ್.
ಕಾರ್ಯಕ 1—2—1930.

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರ "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಈ ಕ್ರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗಿನವರು ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್ ಜಂಗಮದ ಇಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಸೀತಿ ಪಡೆಯುವಿಕೆಗಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ವಿಜಯಪುರಗಳು.
ಮರಿಯಾಸು—ಮೆ. ತೀಕಿರ ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರು.

ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.
ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ. ಮಂಡೇಪಂಡ ನೋಮೆಯ್ಯನವರು,
(ಜಾಹಿರಾತುದಾರರು.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಸ್. ಆರ್. ವೆಂಕಟ್ಯೆಯ್ಯನವರು.
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಚ್ಚಮೂಡ ಮೂದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಾಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮೂದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮೂದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ. ಪಿ. ಪಿ. ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು,
ಮತ್ತು, ಅರಮನೆಮೂಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ. ಬಿ. ಮೂದಮ್ಮಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ ಅಪ್ಪಚಟ್ಟೋಳಂಡ ಸೂಚ್ಯಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ:—ಪೈಂಟು ಆದ ರೀತಿ ತೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.


## ಮೊರಾಟ್ಕೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸೆಂಬರನ್ನೆಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಬವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪಬಂಧನೆಗಳೂ, ದಾನ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರಿಯುವುದಲ್ಲಿ ಹೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕರಾರುಸಲ್ಲತ್ತದಾವಾ ಫಾರಮುಗಳೂ, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮಕ್ಕು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಬುದ್ದ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆವೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

12 bore Victor Cartridges Rs. 10/- Per 100
**Mahomedally-Noorbhoy.**
ARMS & AMMUNITION MART.
321 Abdul Rehman Street.
5? 39 BOMBAY. ?



## ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ
# ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಚತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಸಾಲಿಯ ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಅಡಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಬರುತ್ತೆ.

ಈವರೆಗೆ ಸಾರ್ವ ಜನರಾಜು ಮೊಹಲ್ಲಬ್ಬಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉಳಿತಾಯದ ವಿವರ
1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ „ „
1927ರಲ್ಲಿ 78 „ „

**ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. | 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ.
1924ರಲ್ಲಿ „ „ „ 22½ „

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಾಲುಆಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

## ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿಕೊಳ್ಳುವುದು:—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52—24 ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಜ್ಯಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.



**ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕು, ಎಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಾಣರ್ಗಿಸ ದೋಷನಿವಾರಕವೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರದ ತಾಯಿತ.**

ಆನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂದಲೂ, ಜಾಲಗ್ರಹ ದೋಷದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವಿಕೆ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಾಗದಿರುವಿಕೆ, ಮುಟ್ಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಹರಿಯುವಿಕೆ, ಮಸ್ತಿಷ್ಕ ಬೇಳುವಿಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲೆ, ಬೆಳುಪು—ಕೆಂಪು ಹೋಗಿ ಗರ್ಭ ಪನವಾಗುವಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಸರ್ಪಕಾವು, ಪಿತಾಚಬಾಧೆಯಿಂದ ನರಳುವಿಕೆ, ದಿನ ಪೂರ್ತಿ ಹಡಿಯೋಣವೆ ಪರೆ ಹಲವುಕಾಲ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಕಾರಣ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೨ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ಮೊದಲಿಂದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಕಂದುರೋಗ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಕಾವಿಲೆ, ಗೃಹಪೀಡೆ, ದೃಷ್ಟಿದೋಷ, ನುಟಿತಿಬ್ಬಾಸಿ, ವಿಪರೀತ ಆಳೋಡ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಂದ ವಿಳೋಡ, ಭಯದಿಂದ ಜ್ವರಬಿಡ್ಡೆ, ಕ್ಷೀಣ ಹೊಂದುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿರುವವು, ಗರ್ಭರಕ್ಷಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾ ಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ, ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ವಪರಿಷೆಯ ಪರಿತೀಕ್ಷಿಸಿ ಗೃಹಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧು ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂತ್ರದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಬಿಳಿಯ ಕಾಯಿಪದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಧರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಸಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗುವ ಸಂತಾನ ಭಂಗವೂ, ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವೂ ದೂರತ್ತೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ವೆಯಿಂದ ೩ ವರ್ಷವಾಯ್ತು, ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಳಿಕ್ಕೆ ೩—೪—೦ ಪೋ. ಖ ಬೆರೆ. ಫ್ರೀಕಲ್ ವಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಗುಣ ಕೊಡುವ ತಾಯಿತಕ್ಕೆ ಪೋ. ಖ ಸೇರಿ ೩ ರೂ. ಆಗತಕ್ಕ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಬರೆಯಿರಿ. ಈತಾಯಿತ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ 100 ರೂ. ಬಹುಮಾನ ಹೊಂದಿ ಸಲ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅನುಭವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಸ್ಥಳ ಹಂಕೋಚ ಮೂಲಕ ಮೂದರಿಗಾಗಿ ಬಹುಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಾನೊಂತಿಕ ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರರಾಡಿ ತೋರಿಸಿಲು ಗುಣಹೊಂದಿದ್ದು ತನ್ನ ಆರ್ಯುಷ್ಯಕರವಾದ ತಾಯಿತವನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಈಗಾಗ್ಲೆ ೨ ತಾರೀಕಿಗೆ ಧರಿಸಿದ ದಿವಸದಿಂದ ಮೈಮೊಳಗಿನ ಯಾವಕ್ಕೂ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಸಾರಿಸಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅತಿ ಸಂತೋಷನಿಸುತ್ತೆ. ತಮ್ಮ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಘವಾಚಾರಿ, ಸುದಾಮ ಹಾಸ್,
ಶ್ರೀಲಾಡ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಮುಂಬೈ.

ತಾಯಿತ ಸಿಗುವ ವಿಳಾಸ:—ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಬಿ. ಸಿ, ಪಂಚಗಟ್ಟಿ,
52—48 ಮು. ಪೋ. ಆಫಜಲ್, ಜಿ. ಬೆಳಗಾಂವ.



## ಜಿಗಿಪರ್ಣಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ಸರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ಕೆಡವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ವೀರ್ಯ, ಪಿತ್ತದ ಬಾಧೆ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಒಳ ಜ್ವರ, ಮಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಬಚ್ಚುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ಕುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು:—ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7—0—0.

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆ.

ಮೆಂಗನರ ಮುಟ್ಟು ದೋಷಗಳು, ಪುಟಿಸ್ಯಾವುವು ಹೆಸರು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಪೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೂಳೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಕೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ನೆಗೆತ ಮೊದಲು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ತೀಕ್ಷ್ಣದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಆರೋಗ್ಯಕಾರಿಷ್ಟ ನಾಮ್ಮು ಮೂತ್ರೆಗಳು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಂತರಿಕ ಅವಯವಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಮನೋಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರಯಿಸಿರುವವು.

ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆ ರೂ. 2 ಆ. ೬,
3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ. 4.

### ೩. ಮಲೇರಿಯೂ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಪಾಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಯೂ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ. ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಒರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—0.

### ೪. ಮೇಹ ಕುಠಾರ. ಇದು ಮೂತ್ರನ್ಯಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೀವನ್ನೂ ಪೂಯವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ೫ಕ್ಕೆ ೨೦. ೦.

### ೫. ಇಛ್ಛಾ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ. ಆಮಪಿಸವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಖ ವಿರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—0 ಆಗಿ 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇತರ ಯಾವ ಸಂಗತಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವಾರು ತಲಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—11 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.



## ಟೆಲಿಫೋನ್ ಎಂಬ ನೂತನಾಡುವ ಯಂತ್ರ

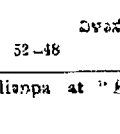

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವರಿಕೆಯನ್ನು ತಯಾರಾದವು. ಭಾರಿ ಕೃಯನ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಯಂತ್ರಗಳಿಂತೆ ಯೇ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೂತನವಾದ ಒಮದು. ದೂರದಲ್ಲಿರುವವರ ಸಂಗಡ ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಮಾತನಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಯಂತ್ರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕ್ರಯ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0.
ವಿಳಾಸೆ.—ಯಂ. ಲಿಯೋ ಆಂಡ್ ಕೊ,
52—48 243 ಮದ್ರಾಸ್.


Printed & published by P I Bellimpa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

R.-N. No. M. 1330.

Head Office & Press, Mercara.

"KODAGU" OFFICE, MERCARA.

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಯೇನ ಭೂತದಯಯಾ ವಿದ್ಯಾ ನೀತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಕಾ॥ ಏಕಮುಕೇನ ದೇಕಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಪಂದ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಕು ೨೭ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೪

Telephone :— 3145

By Appointment to H. E. The Governor of Madras.

Telegrams :— 'PRECIOUS',

Cups, Rs. 6, and upwards.

CUPS. MEDALS. SHIELDS. CASKETS.

Medals, Rs. 1-8-0 and upwards.

V. SUBRAMANIA IYAR.

JEWELLER.

Post Box No., 423, Tripliacne,

Illustrated Catalogue Free on Application,

52—40 MADRAS.

NITRATE OF SODA

The best and cheapest form of Nitrogen for plants. Highly concentrated and immediately available. Nothing like it to make plants grow.

ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವಂಥಾದ್ದು. ಬಹಳ ಬಲವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ತಕ್ಕಾಲ ಸಿಕ್ಕುಬೆಂಥಾದು. ಗಿಡಗಳು ಬೆಸಿಬೆಳೆಕ್ಕೆ ಇಗಲ್ಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ.

ಎನ್. ಕೂಪರ್ ಅಂಡ್ ಕಂನೆ, ನೇಪಿಯರ್ ರೋಡ್. ಪೂನ ಸೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯ ವರ್ಣಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಸೈಲೆಗೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬರೆಯಬಹುದು.

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ಸೆಲಿಗೇಶನ್, ಪೋ. ಬಾ ನಂ 469, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

(2) ಮಿಸ್ಟರ್ ಜೆ ಯಂ. ಬಿ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಮಡಿಕೇರಿ.

24—9

ಕಪ್ಪುಕಷಾಯ ಮಲೆಯ್ಯರ ಸ್ಪೆಷಲ್:—ಇದು ಇಂಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಮತ್ತು ಕ್ಷೀಣಸು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಗುಣವಾಗದಿರುವ ಮಲೆ ಜ್ವರ. ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಸೇವಿಸುವ ಜ್ವರ, 3—4 ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಗಳ್ಳ ದೋಷದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0, 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

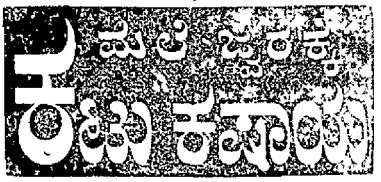


ಜಂದನಾಸನ:—ಇದು ಪ್ರಮೇಹ ಮೂತ್ರ ಕೃಚ್ಛ್ರ ಮೂತ್ರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಉರಿ, ಮೂತ್ರ ಬಂಧಗಳ ಉರಿ, ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಮೂತ್ರ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉರಿಯುವುದು ಮೂತ್ರ ನಾಳದಿಂದ ಕೀವು ಬರುತ್ತದೆ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಹೋಗುವುದು, ಆನಾಗೆ ಮೂತ್ರ ಬರುವುದು, ನುಣ್ಣಗೆ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವುದು, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಸ್ತ್ರೀಯಾಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚುವ ನೋವು. ಅಂತಹಾಗೆ ಬಹು ದಿವಸ ಬೆಡಿದ್ದ ಬೆನ್ನಾ 1, 3, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0, 6—12—0.

ದೋಮನಾಸನಿ:— ಕಡುಹುಯಿನ್ನು ಕಾರಿಸಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಯಲ್ಲಿ ದೋಮುವಿನ ಹಾಗೆ ಹಲ್ಲಿಲು ರೋಮವು ಉದುರಿ ಬೀಳುವದು ಹಲ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ, 3 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 1, 1 ಡಜನಿಗೆ 3—3—0

ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ತೈಲ:—ಕಲಿಸೋತ, ಕಲಿತಲುಗುವುದು, ಕಡಿವ್ರು ಕಜ್ಜು, ತುರಿಯಿಂದ ಸಿಪ್ಪೆ ಸೊರಿಯುವದು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿ, ಕಜ್ಜು ಕೆಡವ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಗಡ್ಡೆ ಬಾವರದಿರುವದು, ನೆತ್ತಿ ಕಡೆ ತುಂಬಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇತರೆಲ್ಲ ಎಂಥಾ ಗುಜ್ಜಾದರೂ ಈ ತೈಲವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೆ ಕೆಡವಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನವನ್ನೂ ಹೊಳಪನ್ನೂ ತೆಪ್ಪನ್ನು ಆಕಾಲಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಾಗುವ ಕೂದಲನ್ನು ಪಡೆಯ ಕೆತಲು ಉಟ್ಟದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ಕೂದಲನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1, 3 ಸೀಸೆಗೆ 2—10—0- ಕಾರು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 2, 3 ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ 5—8—0

ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಾರರು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ವಿಳಾಸ—ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕಂಪೆನಿ, ೨- ಮಂಗಳೂರು.

52—15

## ಬಾಲಾರ್ಕಮದು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅಮೃತ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿ ಮಕ್ಕಳು ಪೋಷಣೆ

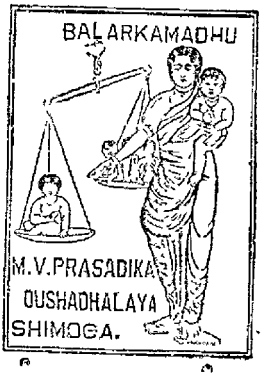


ಸಿದಿಕರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಕ್ಷೀಣಸಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಬರು ವೇಗ ಪುಷ್ಟಿಯೂ ಬಲವೂ ಬರುವದು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಆಕರ್ಷಕ ಚೆಲ್ವವೂ ಇದು ಮಧುರವಾಗಿದೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆನಂದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ತೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಪಿ. ಪಿ ಶುಲ್ಕ ಬೇರೆ.

52—31 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕೆ, ಔಷಧಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ, (ಮೈಸೂರು ಸಿಮು.)

# ಕೊಡಗು.

ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ

ಜೂನ್ ತಾ. ೨೭ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.


## ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿನ ರಿಪೋರ್ಟು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರ ಇಚ್ಛೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿ ಬಂದಿರಿಯರಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿನವರು ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಈ ತಾ ೨೪ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ಯಾವ ಹಿಂದೀಯನಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯುಂಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಇವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸರ್ವಕಾಲಕ್ಕೂ ಬ್ರಿಟ್ಟಿನ ಅಧೀನದ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಭದ್ರ ಬೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರು ಈಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕುರುಹುಗಳು ಸಹ ಈ ಪುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಬ್ರಿಟಿಷಿನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನರ ಬೇವಸ ನಡಿಯುವುದೇ ಕಷ್ಟವೆಂತ ನಂಬಿರುವ ಜನರಿಂದ ಜ.ನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬದೀ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನರಿಂದಲೇ ಕೂಡಿದ ಈ ಕಮಿಶನ್ನಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಿಶಾಸರೂಪ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತೆಂತ ಆ ತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವರ ಕಂಣು ಈಗಲಾದರೂ ತೆರೆದೀತೋ ಎಂಬ ಶ ನೋಡಬೇಕು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಂತ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ತಿಸುವ ವೆಂಡಲು ಕೊಡಗಿನ ಸರಕಾರದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ ವೆಂತ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳಿರುವ ಸರಕಾರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಜ್ನೆಯನ್ನು ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಮೂಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲಾರದಾದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲಿರುವ ಸರಕಾರವನ್ನು ಒಳಗೆ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಆಗಲಾರದೆಂತ ಈ ಕಮಿಶನಿನವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಮಿಶನಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೆನ್ನುವ ವರೆಗೆ ಖಾಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ನಿರಂಕುಶ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಕಾಲಾತ್ಯಂತ ವರೆಗೂ ಈ ದೇಶವು ಇರಬೇಕೆಂತಾಯಿತು. ಈಗ ಇರುವ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕೆಲಸವು ಕೃಷ್ಣಿಕರವಾಗಿದೆಯೆಂತ ಕಮಿತಿನಿಗೆ ತಿಳಿದು ಒಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಕೊಡಗನ್ನು ಕೊಡಗಿನವರೇ ಆಳಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದೀ ಉಶ್ಚಿತ್ಕ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರಾಕೆಯು ಕುಂಬುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಕೊಡಗನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತ ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವಾದರೂ ಈಗ ಚಾರಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ಆಡಳಿತವನ್ನು ದೇಶದ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ನಡಿಸಲು ಖಾತಿತವಾಗಿಯೂ ಸಾಧ್ಯವೆಂತ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಜವಾಬುದಾರ ಸರಕಾರವು ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರೀ ಉಶ್ಚಿತ್ಕ ಕಡಿಮಿರುವ ಆಡಳಿತ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬದನ್ನು ತಪಶೀಲಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಅಂಥಾ ರಚನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದುದರಿಂದ ಕೆಡಕುಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಯುಕ್ತ ತೋರಿದ ರೀತಿ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಸೂಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ದೇಶದವರ ಆಪೇಕ್ಷೆಗಾಗಿ ದೇಶವನ್ನು ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ನುಂದಕ್ಕೂ ಒಳಪಡಿಸಿ ದೇಶವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಅಭಿನ್ಯಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಚಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಧ್ಯಂತರ್ತಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಹೊಸ ರಚನೆಯ ಸಭೆಗೆ "ಫೆಡರಲ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ" ಎಂಬ ಹೊಸ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೨೫೦ ರಿಂದ 280 ಮೆಂಬರುಗಳಿರಬಹುದು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೂಡಗಿನ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರು ಒಬ್ಬನನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಹುದೆಂಬ ಶಿಫಾರಸು ಇದೆ. ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸ್ಥ ಬೇಕೆನ್ನುವ ಜಗಂ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರಂವೇಶಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವೇ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಜಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಈಗ ಚಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಿಮುಖ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಶಿಫಾರಸು ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳಿಯು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ನಡೆಯಲು ಕ್ಕು, ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳಿಯು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅ ನ್ನು ಗವರ್ನರು ನಿರಾಕರಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾ ಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧ ವಾ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಗವರ್ನರು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬ ಹುದಂತೆ! ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಂತೆ! ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಿಂತ ಒಬ್ಬನಿಗ ದೇಕೆಂತಾಗಲೀ, ಆತನು ಜನತಾಯಿಸುವವರನ್ನೇ ಇತರ ಮಂ ತ್ರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಂತಾಗಲೀ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬಾರದೆಂತ ಹೇಳಲು ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನಾಗಲೀ, ಕೌ ನ್ಸಿಲಿನ ಸಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳಕೊಂಡರೆಂತ ಯೂವನಾದರೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯು ನೇಲೆಯೂದರೂ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ರಿತಾವು ಪಾಸ್ ಮಾಡದರೂ ಅಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯು ತೆಲಸದಿಂದ ಬಿಡಬೇಕೆಂ ತಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ಆಡಳಿತದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿದರೂ ದೇ ಶದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಜನರು ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ ನುಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಗವರ್ನರು ವರ್ತಿಸು ಹುದಂತಲೂ ಇದೆ. ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಓಟಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಒಳಪಡದಿರುವ ಬಾಬ್ತಿನ ಬಾಬುಗಳು ಈಗಿನಂತೆಯೇ ಇರಬೇ ಕಂತೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರುವ ಇತರ ಎ ಷ್ಟೋ ಶರತ್ತುಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಆದಂತಾಗಿಲ್ಲಿ.

ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಂತೂ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರದ ಕುರುಹೇ ಇಲ್ಲ. ವೈಸರಾಯರ ಸರಕಾರವು ವೈ ಸರಾಯರಂತಿರುತ್ತಾ, ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಂದಲೂ ನಡಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಫೆಡರಲ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾ ಗಿ ನಡೆಯುಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಫೆಡರಲ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಿಂದ ಬಿಚ್ಚುನನ್ನೋ, ಇಬ್ಬರನ್ನೋ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳಾಗಿ ನೈಸರಾಯರು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಂತೆ. ಇಷ್ಟು ಮೊತ್ತ ಕಮಿಶನಿನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯರ ಹಿತದ ಶಿಫಾರಸು ಆಗಿದೆ. ಇದು ಸಹ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಸೊಡನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈಗಿನಂತೆ ಪ್ರಜಾ ಜನರ ಓಟು ಪಡೆದು ಹೋಗುವವರಲ್ಲ. ಈಗ ಸ್ಥಾ ಜನರ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮು ಖಂಡರು ಎನೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ದೇಶದ ನಿಜವಾದ ಅಭಿ ವ್ಯಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಮಿಶನಿನ ಶಿಫಾರಸು ಮೇರೆ ಫೆಡರಲ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಂ ತೀಕ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳು ಚುನಾಯಿಸುವುದಂತೆ. ವ್ಯಾಂತೀಕ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಗೆ ಜನತಾಯರು ಜ.ನಾಪತಿಯಾಗಿ ನವಾಗಿದೆ. ಅಧಾನ ಸಭೆಗಳಿಂದ ನಿಜವಾದ ದೇಶಭಕ್ತರು ಚು ನಾವಣೆಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಲಿಟರಿ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಇನ್ನು ಎಂದೆಂದೂ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿಲ್ಲ. "ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.ವುದು ಬರೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಅದು ಒ ಟ್ಟು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಬ್ರಿ ಟಿನಿಂದ ಕಳುಹಿಸುವ ಅಧೀಸರು ಹಿಂದೀ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧೀ ನದಲ್ಲಿ ಇರಲು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೀಯರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊ ಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಪದವಿಗಳಿಗೆ ಬರಲು ಅರ್ಹರಾದವ ರು ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬಹು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗು ವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಿಲಿಟರಿಯನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀ ನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ವೈಸರಾಯರು ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಮೇಲ್ವಿಚಾರ ನಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದ ಹರಿಲಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು" ಎಂತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತತ್ಕಾಲ ಸ್ವ ರಾಜ್ಯವೆಂತೂ ಕೊಡುವೆಬಲ್ಲ ವೆಂತನ್ನಲ್ಲ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಅಂತಿಮ ಧ್ಯೇಯ ಸಹ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಾಗಿಲು ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಕೆನಾಡಾ ಮಂತಾದ ಸಾಮಂತ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವರವೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೈ ನ್ಯಗಳಿವೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲವು ಬಹು ಕಾಲವಪರೆಗೆ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಹಿಂ ದೂಸ್ಥಾನವು ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಸಹ ಬೋಚಿಸುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭದ್ರತೆಯು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಬದ್ರವಾದುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಹಿಂದೀಯರನ್ನು ಯ ತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬರ್ತ ನಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವಿರಬೇಕಂತೆ! ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಿಂದೀ ಜನತೆಯ ಕ್ಷೇಪಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಬ ಟೀಕ್ಯು ಕಾರಣವ ನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನ ಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷಿನವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಸ್ವಪ್ನಗೊಳಿಸಿ ದ್ದಂ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೀಯರ ಆತ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ವರದಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೋಡಲು ಇನ್ನೂ ಸಕ್ಕಿರುವುದಿ ಲ್ಲ. ಇದು ದೊರಕಿದಂತೆರ ಇನ್ನೂ ತಪಶೀಲಾಗಿ ವಿಮರ್ತಿ ಸ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಮುಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

## ಅದರ ಅರ್ಥ.

(ಮೆ. ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಟಕ್ಕರ್ ಎಂಬವರು ಅಮೇರಿಕಾದ ಪ್ರಸಿ ದ್ಧ ವ್ಯಾಪಾರಿ. ಅವರು ಒಂದಿಸ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸ್ನೇಹ ವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಅವರು ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ರು ದಂಡಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದಾಗ ಬರೆದ ಪತ್ರವನ್ನು "ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ"ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಳಗಿ ನದು ಅದರ ಸಾರಾಂಶ)

ಲಾಹೋರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಮೇರಿ ಕಾದಿಂದ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆನು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗಾಗಿ ದಾಟುವಾಗ ನಾನು ಮೂರ್ತಿ ಜೋನ್ಸರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡ ಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ಹೊರೇಸ್ ಎಲೆಕ್ಸಾಂಡರೊಡನೆ ಕಳೆದೆನು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಿತದ ವಿಷಯ ತೀ ರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಗಡೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂದು ನನಗೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ ಡೆಯುವುದೇ ಅದರ ಧ್ಯೇಯವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಮುಂದು ವರಯುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ವ್ಯಸನವಾಯಿತು. ಪ್ರಪಂ ಚದ ಎಲ್ಲ ಜನತಾಂಗಗಳ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿ ಸುವ ಬಳಲೀಯರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಯುಂಟಾಯಿತು.

ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಈಗಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಒಲಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ—ನೀವು ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಮದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವಿರಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನೀವು ಅದನ್ನು ಮಧುರವಾ ದ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿ ಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ರುವಿರಿ. ನಿನ್ನ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗಾಗಿ, ನಾನು ಒಂದು ಘನಂದ ಮತ್ತು ಉದಾತ್ತವಾದ ಪೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಹ ತ್ತುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಬ್ರಿಟಿಷರ ರಾಜ್ಯದ ವಾಯವನ್ನು ಕೊರೆದಿರು ತ್ತೀರೆಂದೆ. ಅವರ ರಾಜನೀತಿಯ ಮೂಢ ಪ್ರದರ್ಶನ—ಅಲ್ಲ, ಅವರ ರಾಜನೀತಿಯ ದಿವಾಳಿತನ—ವು ವಿಪಥವಾಗಿ ತೋರಿ ಸುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಜಯ ಖಾಂಬಗಿವದು; ನೀವು ಕೈಕೊಂ ಡ ಮಾರ್ಗವು ಸರಿಯಾದದ್ದು—ಎಂಬುದರ ಚಿಹ್ನೆಯೇ ಇದೆ ಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆ ಧವಾ ದೈವಿಕ ಬಲವು ಜನರಿಗ್ಲುರಿಗೂ ಬೇಗನೆ ಗೊತ್ತಾಗು ವದು. ನೀವು ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾದೇಶವು ಸರಿಸಮ ಕಾಲಿ ದೆ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಯಾರಾಗುವುದರ ಮೊದಲು ಆ ಚಳವಳಿಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಹರಿಸು ತ್ತಿರುವ ದೈವಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೂಡ ಕರಗಿಸದೆ ಇರದು.

ನೀವು ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಸ್ಸನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಕೆಲವು ಜನ ವಿಶ್ವಸಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರವಿಲ್ಲವಿರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ನಾನು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದು ನ್ಯಾಯ ವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನೀವು ಹೋಡುವಾತಾದ್ದು ಧರ್ಮ ಯುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಬರೀ ಅಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇವು ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು. ಸತ್ಯಪ್ರಭವೂ ಆತ್ಮ ಶ ದ್ಧಿಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಅಪಜಯವು ದೊಂಕಬ ಹುದಲ್ಲದೆ ಜಯವು ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಆದರೆ ನೀವು ತೋರಿಸಿ ರುವಂಥಾದ್ದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಬೇಡದಿಯು ನೂರ್ಗ ವೂ ಕೈವಲ್ಲ—ಅದು ಇಡಿಯೂದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಪರಿಚ. ವಂಥ ದೈವಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಯೊರುಗಾಡುವ ದಿವ್ಯ ಯಂತ್ರ.

ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ದಾರಿಗೆ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಭರವಸೆಯೇ ನಿನಗೆ ಆ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಧೈ ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿತೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಎತ್ತಿ ರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋ ಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ; ದುರಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾದ ಕೆಲವು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ರಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿಣ ಜಯ ದೊರಕಲಿಕ್ಕಿ ಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಿಮಗೆ ಅದು ಅಪಜಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸ ಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ—ನೀವು ರಾಷ್ಟ್ರ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದು ಹೆ ಸ ತರದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಬ ನನ್ನು ಕುಂದಿಸುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಅನುಯಯಿಗಳು ಕುತ ಕ್ರ ಮತ್ತು ಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಯಾವ ಜನತಾಂಗವೂ ಹೊಂದದೆ ಒಂದು ಮಹತ್ತರದ ಸಾ ತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೀರಿ.

ನೀವು ಒಕ್ಕಮಯವಾದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬದಲು ನೈತಿಕ ರ್ಮಯುದ್ಧ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವಿರಿ. ಮುಂದಿನ ನರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಧನ್ಯ—ಪೂಜ್ಯ ಭಾವದಿಂದ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು ರಿಂದು ಹೇಳಲು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಈಗಿನ ಜಯವು ನಿವ ನಮ್ಮತೆಯಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸ್ವಾರ್ಥಶಾಖ ನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ

### ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾಕಮ್ಮನವರ ಭಾಷಣ.

ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಯ ದೊಡ್ಡ ಕಾಫಿಲ್ಯಾಂಟರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಡಿ. ಸಾಕಮ್ಮನವರನ್ನು ನೈಸೂರ ಸಾಸ್ಥಾನದ ಎ ಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಆಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಮಿಸಿರುವರೆಂದು ಈ ಮೊದಲೇ ವಾರ್ತಾಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರಾಗಿದೆ. ಮತಿಯವರು ಸೆದರು ಎನೆಂಬ್ಲಿಯ ವಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಈ ತಂ ದಲ್ಲಿ ಮೊಡಿದ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಈ ಕೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ನನ್ನನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರ ಪರವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮೆಂಬ ನಾಗಿ ಮೊಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಾ ರಾಜರವ ನ್ನೂ, ಅವರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನೂ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನ್ನ ವಿ ನ್ ಸಾಹೇಬರವರನ್ನೂ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸು ನೆ.

ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನನಗಿಲ್ಲ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರೋ ನ್ಸಾಹಕರವಾದ ಮಾತುಗಳಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಬ ಳ ಕೃತಜ್ಞಳಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಭವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ಮ ೋರಂತೆಯಾಕೆ ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಿಮಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಮ್ಮೊಂದು ಹೇಳಲಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆನೆಸುವದೆ—ಸ್ತ್ರೀಯ ನ್ಸಹಾಯವು ದೇಶಾಭ್ಯುದಯದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಷ್ಟ ಬೇಕ ತ್ತೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಯು ಚಾರ್ಮತೆ ನಡೆಯು ವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯ ಕ ಸಭೆ, ಮೈಸೂರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕೌನ್ಸ್ಲ್, ಬೋರ್ಡ್ ಗಳು ಮಗ್ಯೆ ಸನುತಿಗಳಿಗೆ ಪಹಿಳೆಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಮೆಂ ಬರುಗಳಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೂಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತರ ನ್ಯಾಂತ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂ ಜವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂ ದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುಂದುವರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕಾ ರಣಗಳೇನೆಂದರೆ—

(1) ಸರಸ್ಥಳದ ಹುಡುಗಿಯರು ಎಳನಿ ಮೊಡಿಲಿಕ್ಕೆ ಸರಿ ಯಾದ ವಸತಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಕಾ ನ್ವೆಂಟ್, ಬಸವ ಕಾಲನಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ಕ ಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಂತೆಯೂ, ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇರುವಂತೆಯೂ ಬಾಲಿಕಾ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು.

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕಡಮೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿ ಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ಬಾಲಕೀಯರಿಗೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ವರ್ಪಡಿಸಿ ಉದಾರವಾದ ವೇತನದ ಮೂಲಕ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಇ ವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗೃಹಕೃತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕು.

ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಲಗ್ನ ಮೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಸಹ ತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯೊದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬ ದಿರುವ ಶಾರದಾ ಖಾಸೂನು ಅನುಸರಿಸಿ ತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನಿಯಾಮಿಸಲಾಗಿ ವ್ಯಾರ್ಥನೆ.

ವೈದ್ಯಕಾಯ.

ನನಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ವೈದ್ಯಕಾಯ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊ ಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಿ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಬೇಕು. ವೈದ್ಯಕಾಯದ ಕ್ರಮಗಳು ಅಂದರೆ ತರಕಾರಿ ತೋಟ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲಿನ ತೋಟ, ಹೂವಿನ ತೋಟ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಮೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪಯೋಗಗಳು ವಗ್ಯೆಗೆ ವಿಷ ಯಗಳನ್ನು ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಸಹ ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಧಾ ನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ನನ್ನ ಹೆಂಗಸರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಅವರ ಆರೋ ಗ್ಯಕ್ಕೂ ಸಹಕಾರಿ. ಹೆಂಗಸರ ಮನೆ ಕೆಲಸಗಳಾದನಂತರ ಸಿಕ್ಕಬಹುದಾದ ಬೇರಾವಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚ್ಯಯೋಜನ ವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲೇ ನೂಡಬಹುದಾದ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸಗಳು, ವೈದ್ಯಕಾಯ ಮುಂತಾದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

---

### ವಿತ್ತಸೇವೆಗಿಂತ ದೇಶಸೇವೆ ಮಿಗಿಲು.

ಸ್ಥಳ—ಮುಂಬಯಿ ಮಜಗಾಂ ಪೋಲೀಸ್ ಕೋರ್ಟ್

ಅಪರಾಧಿಗಳು—ಲಕ್ಷ ವಡಾಲಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೇತವು ಕಾಣಬಂತು:

ಮೆಜಾರ ಮುದುಕ—ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೇ! ಆಪರಾಧಿಗ ಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗನೊಬ್ಬನಿದ್ದಾನೆ ನಾನು ಹಣ್ಣು ಹಣ್ಣು ಮುದುಕ, ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಜಂಗಲ್‌ವಾಲಾ—(ಅತರೇ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು) ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ತೋರಿಸು.

ಶ್ರಿಯಂಬಕವಿಲ್ಲ—(ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನು ಆಪರಾಧಿ ಗಳ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದು) ನಾನೇ

ಜಂ—ನಿನ್ನಮ್ಮನ ಸಂಗಡ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವೆಯೋ ?

ಶ್ರಿ—ಇಲ್ಲ. (ತಂದೆಯನ್ನು ಕುರಿತು) ಅಪ್ಪಾ! ನೀ ನು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹುಟ್ಟಿದಬನು, ನಿನ್ನ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಕ್ಕೆರಿಸು!

ಜಂ—(ಮುದುಕನನ್ನು ಕುರಿತು) ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆ ಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಹಾಕುವವರು ಯಾರು ?

ಮುದು—(ಗೊಳೋ ಎಂದಳುತ್ತ) ನನಗೆ ಯಾರೂ ದಿ ಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಮಗನೊಬ್ಬನೇ ನನಗೆ ಆಸ್ತಿಹಾಕುವನು. ನನ ಗಿವನೊಬ್ಬನೇ ಮಗ

ಜಂ—(ವಿಶಲನನ್ನು ನೋಡಿ) ವಿನಯಸ್ಯಾ! ನಿನ್ನ ಮುದಿ ತಂದೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ.

ವಿಶಲ—ಸುಹಾಶಯರೇ! ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಸೇವೆ ಯನ್ನು ತ್ಯಿಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಈಗ ನನ್ನ ನೂತ್ಪಭೂಮಿಗಾಗಿ ಸೇವೆಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಧರ್ಮ. ಆ ದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನೈದ್ಯನಿಗೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಧಾರೆಧಾರೆ ಯಾಗಿ ಹರಿಯತೊಡಗಿತು. ಪಟಾಕಾಲೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಏರಲನನ್ನು ಮತ್ತೆ 'ತಂದೆಯಿರುವಿಗೆ ಹೋ ಗುವೆಯಾ' ಎಂದು ಕೇಳಲು ಅವನು 'ಇಲ್ಲ'ವೆಂಬನು. ನ್ಯಾ ಯಾಧೀಶರು

"ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಪೋಷಕನು ನೀನೊಬ್ಬನೆ. ನಿನ್ನ ನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದರೆ ನಿನ್ನಪ್ಪನ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲವೆ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ"

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ದಿನ ಶಿಕ್ಷೆವಿಧಿಸಿದರು.

---

### ಮಡಿಕೇರಿನಾಡು ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಕಮಿಟಿ ವಿಂಟಿಂಗು.

ಈ ವಿಂಟಿಂಗು ತಾ 20ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಹಾಜರಿ ದ್ದ ಮೆಂಬರುಗಳು —(1) ಮೆ. ಯಂ. ಯಂ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವ ರು (ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು,) ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರು ಮೆ ಗಳಾದ (2) ಸಂಬಿಸೆಟ್ಟಿರವರಂತ ಮುದ್ದಣ್ಣನವರು, (3) ಕಿಗ್ಗಾಲು ಕಿ. ಶಾಂತ ಯ್ಯನವರ (4) ಕೊಂಗಂಡ್ರಿರ ಪಿ ಮುತ್ತಣ್ಣನವರು, (5) ಮೂಡಿಟ್ಟಿರ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು (6) ಕೋಡಿಜಿ ಬೊ ಡ್ಡಯ್ಯನವರು (ಸೆಕ್ರೆಟರಿ) ಅಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರ ಪ್ರೋವಿನ್ಷಿ ಯಲ್ ಫೆಡರೇಶನಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮೆ. ಕೋಟೇರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು, ಮತ್ತು ಸಂಘದ ಸುಪರ್ ವೈಸರೂ ಸಹ ಹಾ ಜರಿದ್ದರು.

(1) ಕಳೆದ ಜನರಲ್ ವಿಂಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಓದಿ ಏಕಾರ್ಡು ಮೊಡಲಾಯಿತು.

(2) ಪ್ರತೀ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ನೇರಿದ ಸಂಘೆವು ಸಂಯೋಜನೆ ಹಾಸಲು 5/ರೂ. ವೆಂತು, ಪ್ರತಿನಿಧಿಯು ಪೀಜು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡ್ಡೆ ಯೂನಿಯನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯವರಿಗೆ ಪಾವತಿನೂಡಿ ರಿಸೀತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀ ರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

3 ಸಂಘಗಳನ್ನು ನೊದರ್‌ವೈಸು ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ವಿಂ ಟಿಂಗು ಎರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಷಯ ಬರುವ ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನ ಡಿಯಂತೆ ವಿಂಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವರ್ಪಾ ಡಿಸಲಾಯಿತು.

(4) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಒಂದು ಶೇಂನ್ನು ಕೊಡ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

(5) ಫೆಡರೇಶನಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಕ ಸಮಿತಿ ಪ್ರೊಸೀ ಡಿಂಗ್ಸ್‌ನ್ನು ಓದಲಾಯಿತು. ಇದೆನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಸುಪರ್ ವೈಸರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

(6) ಪ್ರತಿ ಸಂಘದ ಆವಿ ಟಿ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ವಿಂಟಿಂ ಗಿನ ನಕಲೊಂದನ್ನು ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೂ ಮತ್ತು ಫೆಡರೇಶನ್ನು ಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆಯೂ, ಈ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ತಾಕೀತು ಮೂಡುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

(7) ಯೂನಿಯನ್ ಬೈಲಾಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಫೆಡರೇಶನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

(8) ಸುಪರ್ ವೈಸರು ಪ್ರತಿ ಸಂಘದ ಆಡಿಟ್ ಮೊಡಲಿ ಕ್ಕೆ ಹೋಗಿವಾಗ ಸುಪರ್‌ವಿಸ್ ಫೀಜು ಮತ್ತು ಯೂನಿ ಯನ್ ಪಾಸಲು ಪಾಸನ್ನು ಮೂಡಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಎ ಚ್ಚರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸುಪರ್ ವೈಸರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳು ಲಾಯಿತು.

(9) ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಪೆಬ್ರವರಿಯಿಂದ ನಿಸೆಂಬರಿಂ ದಿನ ಪರ್ಯಂತದಲ್ಲಿ ಫೆಡರೇಶನ್ ಮೂಲಕ ಸೆರಿಯೊದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಕಾರಮೊಡುವ ವಿಷಯ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮೊಡಬೆಕ್ಕೆ ಈ ಯೂನಿಯನ್ ಒಪ್ಪಿಸೆಯನ್ನಿಯಿತು.

(10) ಈ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಕಲೊಂದನ್ನು ಫೆಡರೇಶನ್ನಿ ಗೂ, ಈ ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರತಿ ಸಂಘಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಯಂ ಯಂ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ,
(ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್.)

---

### ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಶನ್ ಕಮಿಟಿ ವಿಂಟಿಂಗು.

ಈ ವಿಂಟಿಂಗು ಈ ತಾ 21ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಹಾಜರಿದ್ದ ಮೆಂಬರುಗಳು:—1 ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಪಿ ವೇಣ್ಯೆಯ್ಯನವರು (ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು) 2. ಮೆ. ಕೆ. ಪಿ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು, (ಸೆಕ್ರೆಟರಿ) ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು:—ಮೆ. ಗಳಾದ 3. ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಟ್ಯೆಯ್ಯನವರು, 4. ಯಂ. ಯಂ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವ ರು ಮತ್ತು 5. ಯನ್. ಶಂಕರ್ಯೆಯ್ಯನವರು.

1. ಕಳೆದ ವಿಂಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಓದಿ ಒಪ್ಪಲಾ ಯಿತು.

2. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಕಳೆದ ತಾ. 12ರಲ್ಲು ಕಳುಹಿಸಿದ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸಿನ ನಕಲು ವೆ.ತ್ತು ಲೆಟರ್ ನಂಬರು 1ಕ್ಕೆ ತಹಶೀ ಲ್ ವರೆಗೆ ಜವಾಬು ಬಾರದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಒಂದು ರಿಮೈಂಡ ರ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿ ತು.

3 ಸಂಘಗಳ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸೀದಾ ಫೆಡರೇಶನಿ ಗೂ ತುತ್ತೊಂದನ್ನು ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೂ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಎ ಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸರ್‌ಕ್ಯುಲರ್ ಕೊಟ್ಟು ಬರಿತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಲಾಯಿತು.

4. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ವಿಂ ಟಿಂಗುಗಳ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಫೆಡರೇಶನ್ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸು ವಂತೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿ ಸಲಾಯಿತು.

5 ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ವಿಂ ಟಿಂಗುಗಳ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಫೆಡರೇಶನ್ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸು ವಂತೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿ ಸಲಾಯಿತು.

6 ಫೆಡರೇಶನಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಸಂಬಳವಿರುವ ಜವಾನನನ್ನು ಸೆ ಟ್ಟಯ್ಯರ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾ ಯಿತು.

7. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಸುಪರ್‌ವೈಸರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನಂ ಬರು 1674 ಮತ್ತ 1675ರ ಹುಕುಂನ್ನು ನೋಡಲಾಯಿತು.

ಫೆಡರೇಶನ್ ಅದನಂತರ ಸುಪರ್‌ವೈಸರುಗಳ ಪೂರ್ತಿ ವೇತ್ಲಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯ ಫೆಡರೇಶನಿಗೇನೇ ಇರಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ರು ಫೆಡರೇಶನ್ನು ಕೇಳಲಿ ಹುಕುಂಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ತ್ಕೈಂಬಾಗಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

8 ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂ ಟ್ಸ್‌ನವರ ತಾರೀಕು 24—4—30ರ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಲಾಯಿತು. ಸದರಿ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಒ ಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಬರಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

9. ಯೂನಿಯನ್ ಬೈಲಾಗಳನ್ನು ಫೆಡರೇಶನ್ ಮೂಲ ಕ 1000 ಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟು ಮೊಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸೆ ಕಳುಹಿಸಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

10. ಮಡಿಕೇರಿ 'ಸಾರದಾ' ಸೆಲ್ ಎಡಿಟರರವರಿಂದ ಬಂದ ತಾರೀಕು 20—6—30ರ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಲಾಯಿತು. ಇದರ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸು ವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

11 ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಸೆರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಕಾರ ಮೊಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಸಂಘದಿಂದ 2 ರೂ ಬೆ ೀರೆ ವಸೂಲು ಮೊ ಡುವಂತೆಯೂ, ಈ ಹಣವನ್ನು ಸುಪರ್‌ವೈಸರ ಗಳು ವಸೂ ಲು ಮಾಡಿ ಫೆಡರೇಶನ್ ಪೈಸೆಂಬರಲಿಗೆ ತಳುಪಿಸುವಂತೆಯೂ, ಈ ಖರ್ಚಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳುಳ್ಳ ಪೈಸೆಂಬರಿಂ, ಸೆಕ್ರ ಟರಿಯವರೂ, ಮೆ ಗಳಾದ ಸಿ ಯನ್. ವೆಂಕಟ್ಯೆಯ್ಯನವ ರೂ ವೆ.ತ್ತು ಯಂ. ಯಂ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರೂ ವೌಚರು ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

12. ಇದೇ ಜುಲೈ ತಾ. 14ನೇ ನೇಮಾನ್ವಾರ ದಿನ ಮ ಧ್ಯಾಹ್ನ 2 ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಡಗು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸಂಘದ ಹಾ ಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸತ್ಕಾರದ ಕೂಟವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವಂತೆ ಯೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಕ್ಕಥಿಗಳು ಕೊಡಗು ಕವಿಇಷನರ್ ಸಾ ಹೇಬರವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾ ಯಿತು.

ಪಿ ವೇಣ್ಯೆಯ್ಯ,
(ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು.)

---


## WANTED.

Candidates desuing to serve in Government Railway and Canal Departments Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 Annas stamps; apply to—

Imperial Telegraph College,
Nai Sarak,
Delhi

4—3

## ಸೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್.

(ಸ್ವಂತ ಖಾತ್ರಿದಾರರಿಂದ)

ಈ ತಾ. 10ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಸೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ಒಂದು ವಾರದ ವರದಿಯು ಕಳೆದ ವಾರದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬಹುದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವಂತೆಯೇ 15 ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ನಂತರವೂ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಯೆಯೂ, ಸಾಯಂಕಾಲವೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ನಡಿಸುತ್ತಾ ಸೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಬೆಳಿಗ್ಯೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ ವರೆಗೆ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ತಾ. 17ರಲ್ಲಿ ಮೈ. ಜೆಪ್ಪುಡಿರ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗು ನಡಿಸಲಾಯಿತು. ಮೈ. ಪಿ. ಬಿ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು—ಒಂದು ವಾರದ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಅನುಭವವನ್ನೂ, ಜನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನೂ, ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಕುಡಿಯು ವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿನ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ, ಕುಡುಕತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮತ್ತಕ್ಕೆದ ಜಳವಳಿಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದೆಂಬದನ್ನು ವಿಷದವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯ ನೆರ ಪೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಗಾಯಮಸ್ಥರೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಕಲಸಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಆವರನ್ನು ವಂದಿಸಿದರು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರನು(ಒಬ್ಬ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವನು) ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಸ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ—ಎರಡು ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೂ ಬಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿವೆ, ನಿಷಾ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿವೆ, ಕನ್ನ ಶಾರ್ಯವನ್ನು ತೋರಲ್ ರೇಗಿಸುಗಸ್ಪೋ ಎನೋ ಎಂಬಂ' ಕು ಪ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುಗಂತೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಹಾಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅವನ ಜಾತಿಯ ಕಲಸ ರಿಗೆ ಕುಡಿಸಿದನೆಂದೂ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಆದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಅವನು ಅಂಗಡಿಗೆ ನುಗ್ಗುವಾಗ್ಯೆ ಅನುಸಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಅವನ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ತನೇ ದಿನ ಅವನಲಿಯೇ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಾನು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಪರಮ ಮಂಬಿಯೇ ಆವರ ಬೋಧನೆಗೆ ವಿರೋಧನಾಗಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷಾ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ತನ್ನ ದೊಡ್ಡ ಅಸಾಧಾರಣತೆಯಲ್ಲ, ತಾನು ಬೇರೆಯವರ ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದವನಲ್ಲವೆ ಅನ್ಯರಾ ಅಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಅಂದು, ಹೊರಟು ಹೋದನಂತೆ! ನಂತರ ಅವನು ಅಂಗಡಿಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆಂದು ಪೊಲೀಸಿನವರೂ, ಜವಾನನೂ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾಲು ಕುಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಕೆಲವು ಗಾಯಮಸ್ಥರು—ದೇವರಿಗೂ, ಕಾರೋಣಗಾರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆಂದೂ, ಒಲಿ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆಂದೂ, ಔಷಧಿಗೆಂದೂ ಸಾರಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ದೊಡ್ಡ ಕುಪ್ಪಿ ಕಂಡವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಲವರು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಧ ಯೂ ಒಂದು ಪಾವಿನಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರಲ್ಲದೆ ಬಾಕಿಯವರೆಲ್ಲರೂ ಖಾಲಿ ಕುಪ್ಪಿಯೊಂದಿಗೆ ವಾಪಸು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದಾ ಕುಡಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವರೂ ಕೂಡ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಗೆ ಒಂದಿದ್ದರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸ್ವಾರ್ಧತ್ಯಾಗದ ಕೆಲಸನೆನ್ನೂ, ಮನಸು ಕರಗುವಂಥ ಅವರ ಮಕ್ಕಳುಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಕುಡಿಯದೆ ವಾಪಸು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ಯಾವದೊಂದು ಗಲಾಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ತಾ. 20 ಮತ್ತು 21ರಲ್ಲಿ ಸು ಳೆಯು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಮಳೆಯು ದೆಸೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸವು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕಾರಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಜನರು ಬರುವುದೇ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಕೆಡುವಾರಂಭಿಸಿತು. ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕಂಡು ಒಂದು ಕಾರಣ ಈ ತಾ. 22ರಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗನ್ನು ತತ್ಕಾಲ ಅಂದರೆ ಮಳೆಗಾಲವು ಶಾಂತ್ಯವಾಗುವ ವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವದು. ಇಲವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಹರ್ತಾದಿಂದ ನೂಲು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿರುವರು. ಮಳೆಯು ನಿಂತ ಮೇಲೆ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನೂ ಪುನಹ ಸೇರಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದರಿಸುವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವರು.

ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮುಂಜೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿದ ವಿಟಿಂಗುಗಳಿಂದ ಬೈಸಿ ಮಂಗಳಂದ ಸೇಂದಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದೆಲ್ಲದೆ ಕಾದುವೆ ಮುಂಜಿಗೆಲ್ಲಾ ಆವಲು ಪದಾರ್ಥ ಸೇರಿಸಿದ ಪೆಡ್ಡಂತಿಯು ಒಂದು ಪಳ ವೆಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯಾದೂ, ಅದರಲಾಂಶ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆ ವಿಟಿಂಗು ನಡಿಸಲು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬರಬೇಕೆಂತ ವಿಟಿಂಗು ನಡಿಸದೆ ಇರುವೆ ಹಲವು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೇಳಿರುವರಂತೆ ಹಾಗೆಯೇ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಂತರ ಆದರ ಒಳ್ಳೇ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿದು ಹುದಿಕೇರಿ, ಶ್ರೀಮಂಗಲ, ಬಾಳೆಲೆ, ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು, ಇರಿಯೂರು. ಅಮ್ಮತ್ತಿ, ವೀರಾಜಪೇಟೆ, ನಾಪೋಕ್ಲು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳ ಜನರು ಆಲ್ಲಿಯ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಲು ಬರಬೇಕೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವರೆಂದೂ ತಿಳಿಯು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಷಾನಿ ಷೇಧದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇಶಿಯರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ಸಾಹವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ 11 ದಿವಸ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಈ ಮೊದಲು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಾ. 27ರಿಂದ ಜೂನ್ ತಾ. 9ರ ವರೆಗೆ ಗ್ರಾಮೂರಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಟಿಂಗು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೂ ನಿಷಾನಿಷೇಧದ ಜಳವಳಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬದನ್ನು ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ ಈ ತಿಳಿಸುವ ವಿಷಯಗಳು ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರಿಗೆ ಸಂಗತಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. (ತಳಿದ ವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಈ ಸಂಬಂಧದ ಸಂಚ್ಯೆಗಳು ಶಿ ಯೂದಲ್ಲವೆಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಿಳಿಯು ಬಂತು.) ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಟಿಂಗು ನಡಿಸ.ವ ಮುಂಜೆ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಸುಮಾರು 150 ಸೇರು ಸೇಂದಿ ಒಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಖರ್ತಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸುವುದನ್ನು ಬಾಕಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡನಂತರ ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಸುಮಾರು 50 ಸೇರು ಸೇಂದಿ ಮಾತ್ರ ಸದರಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬರುತಿತ್ತಂತೆ. ಅದು ಬೆಳಿಗ್ಯೆ 10 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಖರ್ತಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಥಮ ದಿನ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ 48 ಸೇರು ಸೇಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೀ 12 ಸೇರು ಮಾತ್ರ ಖರ್ತಾಯಿತು. ಆಂಗಡಿಗೆ ಬರುವ ಸೇಂದಿಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಒಂದು ಪಿಕೆಟಿಂಗಾ ತತ್ಕಾಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ತಾ. ೧೯ ರೀ ಬರೀ 12 ಸೇರು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿತ್ತು. ಸೆರಾಸರಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸೇಂದಿಯು ಎಷ್ಟಿಂಗು ಗಳ ಮುಂಜೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ 150 ಸೇರು ಇದ್ದುದು ವಿಟಿಂಗು ಗಳ ಸರ 50ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತೆ.; ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನಂತರ ಆದು ಬರೀ 20 ಸೇರಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು! ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವ ಮುಂಜೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಒಂದಿ ಸೇಂದಿ ಎಲ್ಲವೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದೊಳಗೇನೇ ಖರ್ತಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ ಸರಾಸರಿ 26 ಸೇರಿನಲ್ಲಿ ಬರೀ 9 ಸೇರು ಮಾತ್ರ ಸಾಯಂಕಾಲವೊಳಗೆ ಖರ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಜೆಲ್ಲಪೀಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡುವವನು ಹೆಚ್ಚಿನ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ 6 ಸೇರನ್ನೂ, ಮುಕ್ತೆಪ್ಪ ದೇವರ ಪೂಜೆಗಾರನು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ 2 ಸೇರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಳ್ಳದೆ ಕೆಲವರು ಕಾಣದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಾಡನಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕುಡಿದದ್ದೂ ಉಂಟು. ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಡಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ನುಗ್ಗಿದವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸೇಂದಿಯು ಮೂಗಳಿವರಿಗೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರನು ದುಡ್ಡಿನ್ನುಲ್ಲದೆ ಸೇಂದಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಜನರನ್ನು ಕರೆದರೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯಲು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಪಿಕೆಟ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ ಸಾರಾಯಿಯು ಖರ್ತು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಜೂನ್ 1ರಿಂದ 10ರ ವರೆಗಿನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಸುಮಾರು 5 ಗ್ಯಾಲನ್ 2 ಕುಪ್ಪಿ ಖರ್ತಾಗಿತ್ತು; ಆಂದರೆ 10 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 53 ಗ್ಯಾಲನ್ ಖರ್ತಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪಿಕೆಟ್ ಸುರುವಾದ ಮೇಲೆ ತಾ. 11ರಿಂದ 21ರ ವರೆಗೆ 11 ದಿನಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12½ ಗ್ಯಾಲನ್ ಮಾತ್ರ ಖರ್ತಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಆಂದರೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 1 ಗ್ಯಾಲನ್ 1 ಕುಪ್ಪಿ ಖರ್ತಾಯಿತೆಂದೂ ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಲೆಕ್ಕದ ಮೇರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ 5ರಷ್ಟಿ 4 ಭಾಗ ಸಾರಾಯಿ ಖರ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತಾಯಿತು. ಈ ಖರ್ತಿನ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವು ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಂಗಡಿಯನ್ನು ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಮುಚ್ಚದೆ ಸುತರವೂ ವ್ಯಾವಹಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು ಖರ್ತಾಗಲು ಎಡೆಯಾಯಿತೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಇರಬಹುದಾದರೂ ಕೂಡ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನಿಂದ ಬರಲಿ ಕುಡುಕತನವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡಿಸಬಹುದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ವರಿಂತಿಟನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬದು ವಿಷದವಾಗುತ್ತದೆ.

೨೫೦ ವಿಲಾಯತಿಯ ಸಾನೂನುಗಳು ಅಡಗಿರುವ

**ಪ್ರೆಜೆಂಟ್ ಟೇಷನ್ ಬಾಕ್ಸ್**

ಎಂಬ ಹೆಟ್ಟಿಗೆ ರೂ. 3–8–0 ಕ್ಕೆ ಯಾಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದು.

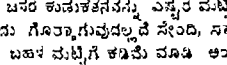

ಈ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪೆಸವು ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಗದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ 11 ಕ್ಯಾರ್ಟಿನ ಭೂಗಾತವಾದ ಬಂಗಾರದ ಬಾಜ್ಜ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಕೊಂಡು ಸುತೋಷಪಡಬಹುದು ಮೇಲಾತ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರ (Certificate) ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಇದುನೂನಿನ ವಿವರ—2 ರೋಲ್ಡ್‌ಗೋಲ್ಡ್ ಭೂಗಾರದ ಜೈಮಂಡ್ ಉಂಗುರ, 2 ಪಾಕೆಟ್ ಕನ್ನಡಿ, 1 ದಂತದ ಬಾಚಣಿಗೆ, 1 ವಿಲಾಯತಿ ಬೀಗ, 12 ಸೀಮ ಭೂಗಾರದ ಸೇಪ್ಟಿ ಪಿನ್‌ಗಳು, 24 ಜರ್ಮನ್ ಸೇಪ್ಟಿ ಪಿನ್‌ಗಳು, 9 ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳು, 9 ಪೆನ್ನಾಗಳು, 144 ವಿಶಾಯತಿಯು ಇಂಕ್ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುವ ಬಾಟಲ್, 1 ವಿಲಾಯತಿಯು ಇಂಕ್ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುವ ಬಾಟಲ್, 1 ವಿಲಾಯತಿಯು ಪೆನಾ ಕತ್ತಿ, 49 ವಿಲಾಸ್ಟಗಳು ಇರುವ ಬಯಸ್ಕೋಪ್ ಯಾತ್ರೆ 1, 4 ಕತ್ತಿನ ಗುಂಡಿಗಳು, 4 ಶರ್ಟಿನ ಕೈ ಗುಂಡಿಗಳು, 2 ಕ್ಲಿಪ್‌ಗಳು, 1 ವಿಲಾಯತಿಯ ಸೆಂಟ್ ಬಾಟ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸಾವಕಾನುಗಳು ಅಡಗಿರುವ ಪ್ರೆಜೆಂಟೇಷನ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪಾಂಟನ್ ಪೇನಾವನ್ನು ತಂಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಇನಾಮಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಕ್ರಯ ಬಹುಮಾನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸೆಹಿತ ಪೆನಾ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3–8–0

ವಿಳಾಸ—ಸಿಟಿ ಪೋರ್ಟ್,

52–49 168. ಚೈನಾ ಬಜಾರ್, ಮದ್ರಾಸ್

## ಸಿದ್ಧಕಲ್ಪ ಚಂದ್ರೋದಯ.

(Registerd)

The best Nervine Tonic & Blood Purifier & Increaser—

ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ರಕ್ತಶೋಧಕ, ರಕ್ತವರ್ಧಕ, ನರಗಳಿಗೆ ಬಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಔಷಧಿ. ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ರಕ್ತಕ್ಕೆ ನರ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಗುಣವಡಿಸುವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಅನೇಕ ವಿಧ ಮೂಲಿಕೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಬದರಿಂದ ಯಾವ ವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ, ದ್ವಂದ್ವ ವ್ಯಾಧಿಯಾದರೂ ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ, ನಿರಾತಂಕವಾಗಿಯೂ, ನಿಶ್ಚೇಷವಾಗಿಯೂ ಗುಣವಾಗುವುದೆಂದು ದೃಢವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಒಂದು ಸಲ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರು ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾರರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಬಲಹೀನತೆ, ನರಗಳ ಬಲಹೀನತೆ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟರಕ್ತ, ಕೆಟ್ಟಿ, ನವೆ ಮೊದಲಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಜಠ್ಠಾಪಕ ಶಕ್ತಿ ಹೀನತೆ, ತಲೆಸುತ್ತು, ಶಿರೋಭಾರ, ಭಯ, ಉದ್ವಿಸ ಸಾಧಾರಣ ಕೆಮ್ಮು, ಕೈಯ ಕಫ ಮುಂತಾದ ಶಕ್ತಿ ಸಂಕೋಚ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಆಜೀರ್ಣ, ಭೇದಿಗಳು, ತೀವ್ರಜ್ವರಿ. ನುಲಬದ್ಧತೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ತಂಡಿ, ಉಬ್ಬರ, ಸಕ್ಕ ಮೂಲ ಹೊಟ್ಟು ಮೂಲ, ಆನಸಗುಡಿದೊಳೆ, ಧಾರಾಕರ ಆಮಶಂತ, ಮಧುಮೇಹತ್ವ, ಸುಧುವೆ ರೋಗ, ವೀರ್ಯಸ್ಖಲನ ಸ್ವಪ್ನಸ್ಖಲನ ಶೀಘ್ರಾಗಿ, ಸವಾಯಿ ಮುಂತಾದ ವ್ಯಭಿಚಾರ ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ವಾತ, ಕೀಲುನೋವು, ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಾಯು ರೋಗಗಳು, ವಾತದಿಂದ ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೂ ಬೆಳೆಯುವುದು, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾತ, ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ನೀರು ನೀರಾಗುವುದು, ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಜ್ವರ, ಕಾಡು ಜ್ವರ, ಪಲ್ಲೇರಿಯಾ, ನ್ಯೂಮೋನಿಯಾ, ವಿಷಮಶೀತ ಜ್ವರ, ಪರಣಿ ಜ್ವರ, ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ, ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಉಂಟಾಗಿ ಉಬ್ಬಸ, ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿ ಬಲಹೀನತೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ನೆನುಸ್ಸು ಗರ್ಭಾಶಯ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು. ಈ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ದೀರ್ಘವಾದದ್ದಾಗಲೀ, ಹಳೇದಾಗಲಿ, ಹೊಸದಾಗಲೀ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಡಿಸಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಮುಬಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಲಸ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, ಅಲಿಯರುಗಳಿಗೂ, ವ್ಯಾಯಾಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದವರೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದು. ವೈದ್ಯರಿಗೆ ನೂರಕ ವಿಪತಕ್ಕಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ 80 ಮಾತ್ರೆ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 10–0–0, 40 ಮಾತ್ರೆ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 5–0–0.

**ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಶಾಲೆ,**

4–3 ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ ನಂ. 159,

411 & 412 ಮಿಂಟ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮದ್ರಾಸ್.

# ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

## ಮಳೆಯು 'ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ' ಅಡ್ಡ ಬಂತು.

**ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯ 'ಪಿಕೆಟಿಂಗ್' ತತ್ಕಾಲ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.**
**ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಬಹು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೂ 'ಪಿಕೆಟಿಂಗ್' ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿದರು.**

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ತಾ. 21ರ ವರೆಗೆ ಏನಿಂದೂ ಅಡಚಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯಿತು. 15 ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಎರಡಿನಂತೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಿಸಿಲು ಮಳೆ ಎನ್ನದೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಕುಡಿಯಬಾರದೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ವಿಶಾಲ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿದವರು ಬಹು ಕಡಿಮೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರು ವ್ಯಾಪಾರವು ಬಹು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತಮಗೆ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ತಾ. 20ರಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎರಡು ದಿವಸ ಮಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪಿಕೆಟು ಮಾಡಿ ವ್ಯಯಪ್ರಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ತಾ 22ರಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲ 'ಪಿಕೆಟು' ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದುದೆಂದೂ, ಮಳೆಯು ನಿಂತ ಸಂತರ ಪುನಹ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರೆಂದೂ ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ. 11 ದಿವಸ 'ಪಿಕೆಟು' ಮಾಡಿದರ ಫಲಿತಾಂಶವು ವಿವರವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ

## ಒಳದೇಶ.

ಈಗ ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದೆ. ತಾ 20ರಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ 80/ ಇಂಚು ಮಳೆ ಬಿತ್ತು.

ಮೈ ಬಿದ್ರಂಡ ಜಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಆಂಡಮೂನ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಕಮಿಷನರ್ ಉದ್ಯೋಗವು ಖಾಯಂ ಆಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ

ಕೊಡಗಿನ ಹೊಸ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರೂ, ಮೈಸೂರಿನ ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ ಆಗಿ ಶೆಫ್ಟೆನೆಟ್ ಕರ್ನಲ್ ಆರ್. ಜೆ. ಸಿ. ಬರ್ಚಾರವರು ಈ ತಾ 23ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದ ಚಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈ ಕಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು 'ಲೋಕವಾಸಿ'ದ ಸಂಪಾದಕರ ಮೇಲೆ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನ ನಷ್ಟದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಖದ್ದಮ್ಮೆಯ ಆರ್ಗ್ಯುಮೆಂಟು ತಾ 24ರಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಜುಲೈ ತಾ. 8ಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೈ. ಕೋದಂಡ ಯಂ. ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರು ಜುಲೈ 1 ರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಚೀಫ್ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಇಂಜಿನೀಯರಾಗಿ (ಮಹೆಜೂನ 1400 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ) ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ

ಸಹಕಾರ ಫಡೆರೇಶನಿನ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂಟಿಂಗು ಜುಲೈ ತಾ. 5ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬನಶಂಕರಿಯ ಸಂಘದ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದೆಂತಲೂ, ಸೂಪರ್‌ವೈಜರ್ ಕರಬೇತಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಸದರಿ ಎಂಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ತಾ. 15—7—1930ರಿಂದ ಡಿವ್ಯುಟಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರರ ಕೆಲಸದಿಂದ ರಿಟೈರ್ ಆಗುವ ಮೈ ಕೆ ಎನ್ ಸುಬ್ರಾಯರವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಶನಿನ ಮೂಲಕ ತಾ. 14—7—30ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೀ ಪಾರ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಮೈ. ಕೋದಂಡ ಲೇಟ್ ಪೂವ್ವಯ್ಯ ಖಾಯರವರ ಮಕ್ಕಳು ಶ್ರೀಮತಿಗಳಾದ ಬೊಳ್ಳಮ್ಮನವರು, ಸೀತಮ್ಮನವರು ಮತ್ತು ಪೊನ್ನಮ್ಮನವರು ಜೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ 'ದೇಶ ಸೇವಿಕಾ' ಸಂಘದ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಪರದೇಶೀ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿಕ್ಕಿರುವದು ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ಈ ತಿಂಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಭಿಪ್ರಾಯ ಜೊಂಬಾಯಿಯ ಸನಿಹಸ ವಿರುವ ಪಡಾಲ ಅಪ್ಪು ಕೋರಿಯೊಳಗೆ ಜನ ಸಮುದಾಯವು ಖಾನಾನು ಭಂಗ ಮಾಡಲು ನುಗ್ಗಿದಾಗ್ಯೂ ಜೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಕೂಡಿತ ಮಹಾಸಭೆಯರೂ ಅನುನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಖಾದಿ ಟೊಪ್ಪು ತುಂಬ ಉಪ್ಪು ತಾದರೆಂದು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಬಿಂಯಂಬಲಿ ಜೀವನಿಮಿ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರ್ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೈಲುವಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಪ್ಪಿ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಹಣ ಕಟ್ಟದೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಪಾಲಿಸಿಯು ರದ್ದುಪಡಿಸಲ್ಪಡದೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸುವರೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ ಇದರ ವಿವರವು ಬರುವ ವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನಿನ ರಿಪೋರ್ಟು ಈ ತಾ. 24ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯೇನೂ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಹಿಯೊದ ಫೆಡರ್ ಎನಿಸಿಬ್ಲ್ಯೆಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಕಾನ್ಸಿಲಿನವರು ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಜುಪಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕ್ಕಿದಾರುದು ಮೊತ್ಯ ಇದೆ (ಈ ವಿಷಯವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಲು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಪರದಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ)

ಜುಲೈ 1 ರಿಂದ ರಿಟೈರ್ ಆಗುವ ಮೈ ಕೊಂಗಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರ ಬದಲಿಗೆ ಸಬ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿರುವ ಮೈ. ಕಾರಮಾಡ ಚಂಗಪ್ಪನವರು ಟ್ರೆಜರಿ ಆಫೀಸರಾಗಿಯೂ, ಮೈ ಚಂಗಪ್ಪನವರು ಈಗ ರಜೆಯಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಅವರು ರಜ ತೀರಿ ಒಡುವ ವರೆಗೆ ಕರಣೀಕರಾದ ಮೈ. ಸಿ ಆರ್. ಸುಬ್ರಾಯರು ಟ್ರೆಜರಿ ಆಫೀಸರ ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಮೈ. ಚಂಗಪ್ಪನವರ ಬದಲಿಗೆ ಮೈ ಕೀಕಿಯಂಡ ಕಾಳಪ್ಪನವರು ಸಬ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿಯೂ, ಮೈ ಕಾಳಪ್ಪನವರು ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೆಲಸ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ವರೆಗೆ ಮೈ ಕೂಡುಮಂಡ ಪೂಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಸಬ್ಬೆಯ್ಯನವರು ಸಬ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ಹುಳಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಜುಲೈ ತಾ 19ರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ಕಿರುವ ಮೈಸೂರು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಮಿಟಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಈ ಸಲದ ಮತದಾರರು ಅಯೋಧ್ಯಾವಾರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವರು. ಕೈಕೆರೆ ಪರಿಸರದ ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮೈ ಎ ಕೆ ಲೋಬೋರವರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಪರ ಶಾಲೆ 2 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮೈ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರಾನರವರು ಮತ್ತು ಮೈ. ಯು ಆರ್. ಅನಂತ್ ಗಳ್ಳೂರರವರು ಕೂಡುವರ ಪರವಾಗಿ ಇರುವ 3 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮೈ ಗಳಾದ (1) ಕಾ. ಬಾ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ ಜೀವೈಯ್ಯನವರು, (2) ಕೊಡಂದೆರ ಮಾದಪ್ಪನವರು, (3) ಕೊಡಂದೆರ ದೇವೈಯ್ಯನವರು, (4) ತೋಟಿಲ ಪೂಣ್ಣಪ್ಪನವರು, (5) ಮನೆಯವರ ಡ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪನವರು ನುತ್ತು (6) ಮಂಡೇಟಿರ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು. ಜೇರೆ ಹಿಂದುಗಳ ಪರ ಇರುವ 8 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮೈ ಗಳಾದ (1) ಕೆ. ಮೊಣಪಿಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು, (2) ಕೆ. ಎನ್. ಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, (3) ಕೂಪ್ಪೆಟ್ಟಿ ಶಕುಸ್ಟೆಯ್ಯನವರು, (4) ಎನ್. ಬಸಪ್ಪನವರು, (5) ಯಂ. ಸಿದ್ದಿಂಗಪ್ಪನವರು, (6) ಆರ್ ಪಾಪ್ಪಯ್ಯನವರು, (7) ಬಿ ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರ ಸೆಬ್ಬಯವರು, (8) ವೈ ಎನ್. ನಂಜಪ್ಪ ಸಬ್ಬಿಯನವರು ಮತ್ತು (9) ಸಿ ಯಸ್. ವೀರಪ್ಪನವರು.

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಒಲ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಕವತುವಾರಂ, ಗುಜ್ಜೆ ವಲ್ಲೇರು ಮತ್ತು ಅಂಗಲೂರು ಎಂಬ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಿಯಿಂದ ನೊಲುವಹಾಕಿದಂತೆಲೂ, ವಿಂಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ನಡಿಸಕೂಡದೆಂತಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುವರು!

ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನಿನ ವರದಿಯ 2ನೇ ಭಾಗವು ಈ ತಾ. 24ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಅದು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ವರ ವಿನಷ ಇಷ್ಟೆ ಇವರ ಹಿಂದೀಯ ಮುಖಂಡರೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಖಂಡಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್, ಕರಾಚಿ, ಲಾಹೋರ್ ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಬಾವಟಿಗಳಿಂದಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ ಸೈಮನ್ ಕವಿ ಷನಿನ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಅಭ್ಯಸ್ಥಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯ ನಕಲುಗಳನ್ನೆಸ ಸುಟ್ಟ ವರ್ತಮಾನವೂ ಇದೆ.

ಜೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ಬಹಳ ವಿರುವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅನೇಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು ತಾ 23ರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಜನರಿಗೆ ಲತ್ತಿ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಿದ್ದು ಜನರಿಗೆ ಜಖಂ ಮಾಡಿದರು. ಒನರು ಫೈರ್ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿರುವರು ಪತ್ರಿಗೇಕರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

ಮಲಬಾರಿನ ಪಯ್ಯನೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಟಿಟಿಂಗ್ ಎಷ್ಟೆಯಿಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ದಸ್ಕಗಿರಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ತ್ರಿವೇಂದ್ರಂ, ಅಲಪ್ಪಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 23 ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ದಸ್ಕಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವರು. ಪೆಷಾವರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ 1 ತಿಂಗಳು ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು

ಗಾಂಧಿ ಪೊಪ್ಪಯ್ಯ ಶಾಲಿಯವರು ಖಾನಾನು ಭಂಗವನ್ನು ಇರುವ ಸಮಾಜಸೇವೆಯ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮೊದಲಿಸಿ, ಖಾನಾನು ಭಂಗದ ಚಳವಳವು ಅಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ಗುಂಪುಗೂಡಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯೊಳಗೂ, ಒಮ್ಮೆಲು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ 2 ತಿಂಗಳ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಯೂರೂ ಪುಟ್ಟಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನು ಧರಿಸಕೂಡದೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುವರು!!

ಅಹ್ಮದಾಬಾದಿನ ಗುಜರತ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಬಾಕಿ ಹುಡಗರನ್ನೂ ಈ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲೋಸುಗ ಸದರಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುವಾಗ್ಯೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಗೇಟಿನಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವರು ಪೋಲೀಸಿನವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇದರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಲಗಿಸಿ ಕಲವರು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವರು. ಹೀಗೆ ಹೋಗುವಾಗಲು ಹೊಗುವಾಗಲು ಕೆಲವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ದಸ್ಕಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೂ, ವಿರುವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ದಸ್ಕಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಒಂದೇ ದಿವಸ 60 ಪಿಕೆಟರುಗಳು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರು! ಆದರೆ ಬದಲು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ತುಂಬುತ್ತಿರುವರು. ದಿನಾಪ್ರತಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳೂ, ಎಂಟಿಂಗುಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು ಅವರಾಗಿ ಪೊಡೆದರೆಂದಾ ಸುದ್ದಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಹಲವು ಕಾಲೇಜು, ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವರು

ಲಂಡನಿನ ಡೈಲಿ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಮೈ ಲ್ಯಾನ್ಸ್‌ಬರಿಯವರು, ಅಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಬೆಲಿಸಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಯು ಬಂದಿದೆ. ಈ ತಾ 27ರಲ್ಲಿ ಜೆನಿವಾದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ಕಿರುವ ಲೀಗ್ ಆಫ್ ನೇಷನ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವರು ಹೋಗುವರೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

## ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

**ಚಾತ್ಮಿದಾರರು ಪಡುವ ಅಧಿವ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.]**

### ಮುಸಲ್ಮಾನರ ವೈ. ಯಂ ಯು. ಎ ಸಂಘ.

ಈ ತಾ. 19ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘದ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಆಯಿತು. ಮೈ. ಅಬ್ದುಲ್ ಅಲಿಮ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಸಾಧ್ಯಾನೆಯ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಮೈ ಅಬ್ದುಲ್ ರಜಾಕ್ ಸಾಹೇಬರು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಹಿಂಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವನ್ನು, ಸತ್ಪಾಥಿಸಲಸನ್ನು, ದೇಶಾಭಿಮಾನವನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಘವು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲೆಳ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಡಿಕೇರಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಮೈ. ಎಂ. ಬಾ ಸಿದ್ದೀಕರವರು "ಇಸ್ಲಾಂ ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರ ಹಕ್ಕು" ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದ್ದವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರು. ಇಸ್ಲಾಂ ಮತವು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮುಂತಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸ್ತ್ರೀಯು ಒಬ್ಬ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನಸ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಳು. ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪಾಲು ಇತ್ತು. ಆಯಿಷಾ, ಸತ್ಯಭಾಮ ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿ ಹೆಂಗಸರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲು ಇಸ್ಲಾಂ ಮತವು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸಿದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಸಭೆಯು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಾಜರಿದ್ದರ

ಸರಿಗೂ, ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆಂತಲೂ ಇಸ್ಲಾಂ ಮತವು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕು ತರಹದಿಂದ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಹೆಂಗಸರೂ, ಗಂಡಸರೂ ವ್ಯಾಯಸ್ಥರೂ, ಮುದುಕರೂ, ಮುದುಕಿಯರೂ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು 1ನೇ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಅಂದರೆ ಹೆಂಗಸರೂ ಗಂಡಸರೂ ಸಹ ಮಸೀದಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಖಲೀಫರಾಗಲೀ, ಅವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರಾಗಲೀ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನರ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಜೇಕಾದ ಮಾತನ್ನೂ, ಇಸ್ಲಾಮಿನ ನಾಗರೀಕತೆಯನ್ನೂ ಉದಾಸ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಆಗುವ ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಯೂ, ನಡುವೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಸೇರಿದಾಗ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಯೂ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಅರೇಬಿಯ, ಇರಾಕ್, ಮಿಸರ್, (ಈಜಿಪ್ಟ್) ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ತರವಡದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿಯು ಹೆಂಗಸರು ವಿದ್ಯೆದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಗಸುರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಬೊಡ್ಡ ಅನರ ಮತ ಮತ್ತು ಜನ್ಮ ಹಕ್ಕಾದ ವಿದ್ಯೆ ವನ್ನು ಕೊಡದೆ ವಿದ್ಯೆಯ ನರಾಗಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಇದು ಮಹ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಹೆಡಿಗಿಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನ ಒಂದೀಗಲಾದ್ರು ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ವಿಳ್ಳಲ್ಲ ಮಾಲಿ (ಪಾಸಾದ) ಉಪನ್ಯಾಸನನ್ನು ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಮುಂತಾ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಇಂಪಾಗುವ ಹಾಗೆ ಬಹು ರಸಭರಿತವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಈ ತಾ. 23ರಲ್ಲು ಇದೇ ಸಂಘದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೆಕ್ಚರ್ ಏರ್ಪಾಟಿಂಗ್ ನಡಿಯಿತು. ಮೆ. ಅಸ್ಸೂಲ್‌ಯಹಿನ ನ್ ನಾಪೋಬರವರು ವಿದ್ಯೆದ ಮಹತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಮೆ. ಎಂ. ಎ ಸಿದ್ದೀಕ್‌ರವರು Adult Education (ಪ್ರಾಯದವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸುವ) ವಿಷಯದ ಒಂದು ದೀರ್ಘ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಯುವಕರಿಗೆ ಹೇಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಅವರ ತಶಕೀಲನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರಿಯಬೇಕೆಂತ ಮುಂಜೂರಾಯಿತು. ಸಾಧಾರಣ 20 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದೊಡನೆ ಸ್ಕೂಲ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ಸಹೋದರರು ಎಜ್ಜೆಸ್ಟರಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಾಬನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುವ ವ್ಯಾಪ್ಯಲ್ಲಿ ಕೆಯ ಉಂಟಾಗಲೆಲಿಮ ವ್ಯಾಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇಂ ಥಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ.

ಎಂ ಎಂ. ಸಿದ್ದೀಕಾ.

---

## ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ.

ಕನ್ನಡಿಗರ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಹೂರುಣುರಾಗಿ ಹರಿದುಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಒಂದೇ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅನರಲ್ಲೂ ವೈಸೂರಿಗೂ, ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ ವ್ಯಾಂಶ್ಯವಾದ ಕೊಡಗಿಗೂ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವೂ, ಪರಸ್ಪರಾಸಲಂಭನೆಯೂ, ಅನುಕರಣಸ್ವಭಾವವೂ ಇದ್ದೇ ಇವೆ ಕೊಡಗಿನ ಲ್ಲಾ ಸಹೆಯಬಹುದಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯದ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ, ಯಾವ ಕ್ರಾಂತಿಯೂ ಮೈಸೂರಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಥವ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಇರಲಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೊಡಗು ನಮ್ಮಂದಿಂದ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಪೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಇರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಈ ಅಭಿಮಾನವು ನನಗೆ ಅನೇಕ ಕೊಡಗು ಯುವಕರ ಗೆ ಚೆತನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೆಟ್ಟಿತು. ಅವರ ನಡೆನುಡಿ, ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಜಾಕ್ಷಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಆದುದಂದ ಕೊಡಗಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದ ಪ್ರೇಮವು ಇಮ್ಮಡಿಯಾಯಿತು. ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರನೇಕರು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ನನಗಿಳ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಖ್ಯಾತಿವಂತ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳು ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರೌಢಸರುಗಳ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೂ ಮಿಸ್ಸಕ್ಕೆಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿತ ನ ಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾದ ಸಂಗತಿಯಿಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಮಹಿಳೆಯರು ಬಹಳ ವೈಗವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವುದು. ವಿಂಶತ್ಯಬ್ದವೈಯ ಬೇರೆ ಬೇರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಕೊಡಗು ನಾಡು ಯರು ವ್ಯಾವೀಣತೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಈಗಾಗಲೇ ೨೮ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳೆಯರು ಕಲಾಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವರೆಂತರೆ, ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಜಾಗ್ರನೆಯ ಆಸೆಯೂ, ಆ ಆಸೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಪೂ ಆ ವಕ್ಯಕವೂ ಇದ ಪ್ರತಿಭೆಯೂ, ತೀರ್ವವಾದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೂ ಇದೆಯೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮೂತ್ಯುರು ನ ನ್ನ ಪುರಾಣದ ಸೀತೆ ಸಾವಿತ್ರಿಯರಿಂದಲೂ, ಇವಿನೆ ಸ ರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯರೊಂದಿಗೂ ಸೆಣಸಿನವಾದ ಪೀರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ, ಧಾರತ ಮಾತೆಯ ಪುತ್ರರಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ದೇತಿಸೇವೆಗೂ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ, ಸ್ಫೋರಿಸಿ, ಹುರುಡುಂಬಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯು ದೇವತೆಗಳೊಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಭಾರತದ ಕೊಡಗಿನ ಈ ಆನಂದದಾಯಕವಾದ ಶಿಭನೂರ್ಯೋದಯದ ಎಳಬಿಸಿಲಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಮೋಡಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ ಆ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವುಗಳನ್ನು ಚದುರಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಪೆತ್ತಾದ ನೈಭವವನ್ನೂ ತರಬಲ್ಲ ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿದಾಧಿನ್ಯದಿಯ ಅಭ್ಯುದಯ ಪ್ರವಾಹವು ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಜಾನಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು: ತನ್ನ ವಿಶ್ವಿಯಾಂಗ ತನ್ನ ಭಗಿನಿಯರಿಗೂ, ಸಹೋದರರಿಗೂ, ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಪೂರ್ಣವಾದ ಆಶೆಯು ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯೆಯು ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಸಾಧಕವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಕ್ಯ.

ಕೊಡಗು ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಮನಸ್ಸಿಂಬ ತಿಳಿಯೂದ ನೀರಿನ ಹೊನಲು ಆಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಕೆಸರುಗುಂಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ ಅವರು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಈ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಮಂತ್ರವು ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮುಗ್ಧರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದೆಯೆಂದರೆ ತಾವಿರುವ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೂ ಸಹ ಅವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ ಯಾವ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಆಗಲಿ 'ಒನಸಿಲ್ ಜನ್ಮ ಧರಿಯಿಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಗಾದ ಪಿಗರೀಯು ಸಿ' ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಆ ವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರ ಮನಸ್ಸಿನ ರಕ್ಕದ ಪ್ರತಿ ಕಣದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಪನಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಪೂತ್ಯ ಆದು ವಿದ್ಯೆ ಎನಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಪುಸ್ತಕ ಪಾಠ

ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜೀವನವಿಲ್ಲ, ಜೀವಕ್ಕಯವಿಲ್ಲ, ವೇಕಾಭಿವೃನವಿಲ್ಲ ಮಾನತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅಭಿವೃನವಿಲ್ಲ, ಭಾರತ ವೀರರ ಇತಿಹಾಸವಿಲ್ಲ, ಭಾರತ ಮಹಿಳೆಯರ ಆದರ್ಶ ಕಥೆಗಳಿಲ್ಲ, ವಿವಾಜಿ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸತಕ್ಕ ವೀರಮಾತೃತ್ವವಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕ್ರೂರವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯವರ ದೀಕ್ಷೆಭಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ 'ಮನ ನೊಂದ ಕಾನ್ವೆಂಟ್' ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯು ಬರೆದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನೂ ನೋಡಿದೆ. ಆ ವಾಗ್ವಾದವು ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಏಸೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೂ, ಚಿಕಿತ್ಸಾ ರಹಿತವಾದ ಅವರ ನಡೆ ನುಡಿಗಳ ಅನುಕರಣವೂ ಕೊಡಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆದರ್ಶವಾಗಿರಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದರು ವೇಷ ಹೊರತು ಕೊಡಗಿನ ನನ್ನ ಭಗಿನಿಯರನ್ನು ನೋಯಿಸ ಬೇಕೆಂಬ ದೂರದ ಆಶಯಿಂದ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ. ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಮನ ನೊಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಸ್ಸ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾದ--ಆದರೂ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ--ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಬರೆದು ಅವರ ತಪ್ಪನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಆಂಗ್ಲೇಯ ವಿದ್ಯಾಂಸರೊಬ್ಬರಾದ ವಿ. ಆರ್. ಎ. ಶೈನಾಲ್ಡ್ಸ್ ಎಂಬವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"I speak with experience. I say that the English is led on hes so far as India is concerned right from the time when he first opens a school history text book "

ಹಿಂದೂದೇಶದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹೀನವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಳ್ಳ ಶಿಕ್ಷಕರು, ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗಾದರೂ ದೇಶಾಭಿವೃನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಯಾರೇ? ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಇವೆಯೇ?

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಅಶಾಶಾವು, ಅ ಹುಸ್ಮಿತ, ರಕಾರ್ಡೋ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಕಾಲೆಯರ ಗ್ರಂಥಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಜೆ. ಎಸ್. ಮಿಲ್ ಮತ್ತು ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಸ್ಪೆನ್ಸರರೇ ಗುರುಗಳು, ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ದಲ್ಲಿ ಷೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬೈರನ್, ಟೆನಿಸನ್, ಹೆನ್ರಿ ಮಂಟಾ ದವರೇ ನಮಗೆ ಗುರುಗಳು ನಮ್ಮ ಕಾಳಿದಾಸಾದಿ ಕವಿಗಳ ಪತ್ತು ಕೌಟಿಲ್ಯನೇ ಮುಂತಾದ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಹೆಸರೂ ಕಾಣಿಕೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಶಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೇ ಆರೀತಿ ಇರುವಾಗ ಕೊಡಗಿನ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯೆ ಮೊತ್ತ ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವೊ? ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯೆಯ ರ ಚನ್ನು ನಿನ್ನು ನೋಲೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದ್ದಿದ್ದರೆ ನೀವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ವಿದ್ಯೆಯೇ ವಿದ್ಯೆಯಂದರೆ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಮನೋವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳ ನೀವು ಸಾಂಕ್ಷಾತ್ಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಒಂದವರಿಗೆ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗಳನ್ನು ಕೂಟ್ಟರೆರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು?

ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಮನನೊಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಕುಹಕ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ದೇವಿಯನರನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯವರು ವಿದ್ಯಾ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಆಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದರೂ, ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನೇ ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅದರೆ ಮನನೊಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯು ಮಡಿಕೇರಿಯ ಸಂಕುಚಿತ ವಾತಾವರಣವನ್ನೇ ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವಿಸಾದಕರ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯರಿಗೂ, ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳಿಗೂ—ಕಾಗದ ಬರೆಯುವುದರ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನಿದೆ? ನೀವು ಕಾನ್ವೆಂಟು ವಿದ್ಯೆಯ ಒಂದೆರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತಿದರೆ ನಾನು ನೂರು ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸ ಬಲ್ಲೆ. ಬಡಪಾಯಿಗಳಾದ ಕನ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ, ಪಾಪ! ಅವರು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುವ ತೃಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ 1927ನೇ ಸಂವತ್ಸರದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ವಯಸ್ಕರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು, ಪ್ರೌಢಸ್ಥಕರ ಎದುರಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಂತೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕನ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನಮಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಉಪಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲವೇ? ಭಾರತ ತಿ ಪುತ್ರಿಯರ ಮೂಢತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ಇಂ ಥಹ ವಿದ್ಯಾದಾನವನ್ನು ಪುಂಜಿಮಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತೀರಾ? ಅಸ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ನಮಗೆ ಮತ ಭೈತ್ಯರನ್ನು, ಧರ್ಮ ದ್ರೋಹಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಧರ್ಮದ ತವರೂರು, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯೂರ್ಯದೇಶವು ಭೌತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನೆಲೆಯು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ನಾವು ವಿಜ್ಞಾನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೂ, ನಮ್ಮಿಂದ ಅವರು ಧರ್ಮ, ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ, ತ್ಯಾಗ ಇವುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕಲಿಯುವುದು ಸಯಂಜಸ, ಸಮಂಜಸವೂ ಆಗಿದೆ. ನೀವು ಬೇಳುವಂತೆ ಕನ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು, ತಿಂಡಿ ರಕ್ಕಡಿ, ಗರ್ಭ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇವುಗಳ ವಿಷಯಗಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ತಿಕ್ಷಣವು ಬರೀ ಪುಸ್ತಕದಂತೆನೇ ನಿನಸ ಅನುಭವದ ಮಾತಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ನೀವು ಹೇಳುವಂತೆ ಕನ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಾತೃ ಭಾಷೆಗೆ ವ್ಯಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ ಆದರೆ ಆ ಭಾಷಾಭಿವೃನವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಇಲ್ಲ? ತಾಯಿ, ತಂದೆಗಳನ್ನು ಪಪ್ಪ, ಮಮ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರೇಮದ ಗುರುತೋ? ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಸನ್ನಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾರದ ಸಹೋದರಿಯರನ್ನು ಕೀಳಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಪ್ರೇಮವೋ? ಆದರೆ ಇನೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಲ್ಲವೇ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಯರಿಂದ ಜಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಮದರ್ಸ್ ಡೇ, ಸಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಡೇ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಯಾವ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಟೀಚರ್ಸ್ ದೇ ಎಂದು ಕೂಡಾವಾಡಿದುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ?

ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗುರುಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಶಾಲೆಗೆ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಶ್ರೀಮಂತರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳೋ? ಚೆಟ್ಟಿ ಹುಡುಗಿಯರೇ ಮೇಲು. "ಸಕಲಕ್ಕೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನವಾವ" ಮನಸ್ಸೇ ಮುಖ್ಯವೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ವೇದಾಂತ ತತ್ವವನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಬಾಲಕರ ಬಾಲಕರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದರೆ, ಪರಮಾತ್ಮನು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋಗಿ ಬಿಡುವನೋ? ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯವರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಕಡೆ ಕಲ್ಲೆಸೆಯುವುದು ಬೇಡ. ಎತ್ತಿನ ಗೊಂತಿನ ನಾಯಿ (Dog in the manger) ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ಗಾತ್ರದ ಈ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಾಡಂಬರಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಠಿರಿಯನ್ನು ಧರಿಸುವುದೂ ಕೂಡ ದೇಶ ದ್ರೋಹದ ಗುರುತು. ಅಂತಹ ಅಲ್ಪ ಕಲಸನ್ನು ಮಾಡಿರುವರಮಯ ಸೆಲಫಾಗಿ "ಸಕಲ ಕ್ಕು ಅಧಾರವಾದ ಪರಮಾತ್ಮ "ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುವ.

ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ಭುತವೂ ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಐದು ಇದ್ದರೆ, ಹೊರಗಡೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತಿವೆ ಇದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ನಸ್ಸ ಸಹೋದರಿಯರೇ, ಈ ಲೇಖನದ ವಿಚಾರಭೆದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಉಳಿದವರಂತೆ ಶಕ್ತಿಯ ಪಪತೆಗಳ. ಆದರೆ ಅವಕ ಶಕ್ತಿ

## Wanted.

Candidates for immediate Railway Service. Fare Paid. Apply at once for Rules enclosing 2 Annas stamps

ROYAL TELEGRAPH COLLEGE
12—10 Delhi

ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

# ಜೋಂಗರ್

ಇವರ

# ಬಾಲಾಮೃತ.

ವನ್ನು

ಕೊಡುವುದರಿಂದ

ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು

ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಜೋಂಗರ್ ಕಂಪೆನಿ,
52—33 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD DHARWAR

ಸುಸಂಧಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!! ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ!!!

## ದಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಧಾರವಾಡ.

(ಗವರ್ನಮೆಂಟ ಇನವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯು ಒನೇ ಒಕ್ಕಿನ ಸ್ವಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ)

ಡೈರೆಕ್ಟರರು.

೧ ಜೋಧರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಸಾವುಕಾರ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವಕೀಲರು ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಧಾರವಾಡ ಜೀರ್ ಮೈನ್

೨ ಡಾ ವಾಸುದೇವಂರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಉಮಚಗಿ ಎಲ್ ಯಂ ಅಂಡ್ ಯಸ್. ಗದಗ.

೩. ವಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಮುಂತಾಲೀಕ ದೇಸಾಯಿ ಬಿ ಎ ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ

೪. ಮಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಂಗೋ ಸಾವುಕಾರ ವಕೀಲರು, ಹಳೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

೫ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಹುಯಿಲ ಗೋಳರಕ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ವಕೀಲರು, ಗದಗ,

೬ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ಬಾಳಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಗಿಡದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಕೀಲರು ಬೈಲ ಹೊಂಗಲ

೭ ಮಿ ಅನಂತರಾವ್ ವೆಂಕಾಜಿ ಬೇಸಾಯಿ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ವಕೀಲರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

೮ ರಾಮರಾವ್ ವ ಭಂಡವಾಡ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ. ವಕೀಲರು, ಧಾರವಾಡ

೯ ಉಬ್ದುಲ್ ಕರೀಂ ಅವಿಸಾ ಸಾಹೇಬ್, ಹಣಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಗದಗ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯೊಂದನ್ನು ಇನ್ನೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲೇಕು ಈ ಕಂಪನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರರೂ ಮತ್ತು ಕಲಸ ನಡಿಸುವವರೂ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಸಹಜವೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟರಾಗಿಯೂ ಇವೆ ಇಷ್ಟಿದ್ದಾಗಲೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಪಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಬೇಕಂಬ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಪಡಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಯವರು ಸ್ವತಃ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು

ಕೂಪನಿಯ ಶೇರುಗಳು ವರಾಚ್ಯ ಇರುತ್ತವೆ ಮತ್ತ ಯಿವು ಇಳಿಸಿವ ಲಾಭವು ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನಾಗಿರುವದು ಶೇರುಗಳನ್ನು ಕೊರುವದಕ್ಕೂ ಪತ್ರ ವಿಚಿಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಂಪ ಕೆಳಪುವುದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಪೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗುವರು. ಏಜೆಂಟ್ ಕಮಿಶನ ಗಗನ ಸೆಲಜ ಸರಕಾರ್‌ಗಳು ಸಿಪುಲ ಪ್ರಮಾಣ ಕವಿಶಿಸಿದರಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವವು ಏಜೆಂಟರಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು

K. L. Hulgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

26—5 ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

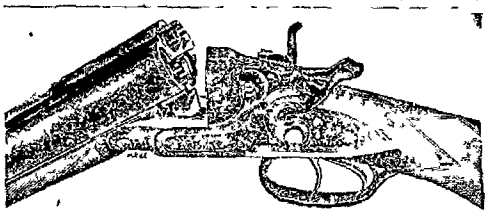

ಕಾರ್ಡು ಒರೆದರೆ ಹಾಗಿನ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಜಿಗಳು, ತೋಟಗಳು, ಈಟಿಗಳು, ಮದ್ದು ಗುಂಡು ಚೀಟಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

## GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS,
## Largest Importers of Firearms and Ammunition
## Cheapest priced firm in India,

24—19 210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

# ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ

## ಹಾಗೂ ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದ ಅಭಿನಂದನೆಯ ಪ್ರಸಂಗದ ಸ್ಮರಣೆಗಾಗಿ

14 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಹೊಕಿದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

ಬಂಜೋಬಸೂ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | | |
|---|---|---|---|
| ಲಲ್ಲ್ಸ್ ವಂಡರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | ರೂ 3 | 0 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 | 3 0 |
| " " ಸ್ಮೈ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 | 8 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಮೈ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೊಲ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 | 14 0 |
| " " ಮೊಲ್ ಕಲರ್ ಸ್ಮೈ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 4 | 2 0 |
| " " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೂಡೆಲ್ ಆಫೆನ್ ಬ್ರೌನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 | 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ಮೈ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 10 | 8 0 |
| ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 14 6 0 & | 20 10 0 |
| ವ್ಯಾಲ್‌ಬರ್ಗ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 8 0 & | 3 12 0 |
| ಸ್ವಾನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 6 4 0 & | 6 12 0 |
| ವಾಟರ್‌ಮನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 8 2 0, & | 8 10 0 |

ಡೈಮಂಡ್‌ಗಳು.

| | | | |
|---|---|---|---|
| ಸ್ಕ್ವೇರ್‌ಕಟ್ ಇರುವ ಸೆಟ ಡೈಮಂಡ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 | 6 0 |
| ಕರ್ವಿನ್ ಮೇಡ್ ಸಣ್ಣ ಡೈಮಂಡ್ | 1ಕ್ಕೆ | 2 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯಂ ಆಕಾರ ಡೈಮಂಡ್ | 1ಕ್ಕೆ | 6 9 | 1, 6 15 0 |
| ಲಿಗಲಿಯಂ ಸ್ಕ್ವಾಸೈಜಿನ ಆಕಾರ ಡೈಮಂಡ್ | 1ಕ್ಕೆ | 7 | 0 0 |
| ಲಿಗಲಿಯಂ ಆಕಾರ ಸ್ಕ್ವಾ ಡೈಮಂಡ್ ಕೇಟಿಯಂ ಜೈಲಿನದು | 1ಕ್ಕೆ | 8 | 10 0 |
| ಏಗರ್‌ಕಟ್ ಆಕಾರ ಡೈಮಂಡ್ | 1ಕ್ಕೆ | 9 | 6 0 |
| ಏಗರ್‌ಕಟ್ ಆಕಾರ ಸ್ಕ್ವಾರ್‌ಡ್ ಇರತ್ತ ಪಾತ್ರ ಯುವ ಡೈಮಂಡ್ | 1ಕ್ಕೆ | 13 | 4 0 |
| ಪಾತ್ರಯ ಒಂದೇ ಬಣ್ಣದ ಪಂಚ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 | 19 0 |
| ಡಿಟೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಬ್ಬ ಪಾರ್ಶ್ವ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 1. | 4 0 |
| ಫಿಕ್ಸಲ್ ಕೇನ್ ಸಿಲ್ವರ್ ಮುಮೆಂಟ್ ಸಾಕಾರಂಗ ಕರಪ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & | 12 8 0 |

ಇಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ

ಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಉಂದ

ವಂದ ಬೇಬಲ್ ಟ್ರೈಂಪೀ

ಗ್ ಇಕ್ಕೆ ೩—೦—೦ ಪ್ಲಾ

ಕಿಂಗ್ ಬೇಸ್ಟ್‌ಮಂ ೨

ಲಾಮಿನಾ

ಪ್ರಾಮಿಯೊದರ್ ಕವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ.—ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಹಾಸ್ಮೋಪಿಯಂ ಸಾವಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

೨೮—೨

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

**ಕೊಡಗು ಸಂಪ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್,**
**ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಗೂ ಅಫಿಲೇಟೆಡ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್**
**ಆಫ್ ಸ್ವೀಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ಗಾಗಿವೆ.**

| | ರೂ. |
|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ — | 50,000 |
| ನಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು — | 21,310 |
| ಬಹೂಂದ ರೇವಣಾತಿ — | 2,16,271 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡಬಕಕಧ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಧವ ಹಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ರೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-೧-೦ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ರೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ೪ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಲ ಸರೇಟಿವ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲೆಕ್ಕ ಅಜಮಾಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಸೈಸಿನೆಂಟರು, ಟ್ರೈಬರ್
ಗೋದಂಡ ಅಯ್ಯಣ್ಣನವರು, ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ
ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್. ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಟ್ಯಯ್ಯ.ಬಿ.ಎ, ಬಿ.ಎಲ್.

ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ J- ೨-1930.

---

### ನೊಟೀಸ್ ಆಫ್ ಎಜಿಎಂ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸನ್ಮಾನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಜಂಟಿ ಹಣವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಆದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಸಭೆಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆಯಾಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕ ಸ್ವಸ್ಥಗಳು ಕೂಡಲಾಗಿವೆ. ಈಗಿನ ಸಬ್ ಎಡಿಟರುಗಳಿಗೆ ವಿಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಕ್ಷಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿತ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಗೆ.

ಎಸ್ಟಿಂಟರುಗಳು.
ಪೆರೆನಾಡು—ಮೆ. ತೇಕಿರ ಅಯ್ಯಣ್ಣನವರು.
ಸಬ್ ಎಡಿಟರುಗಳು.
ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ. ಮಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮೆಯ್ಯನವರು, (ಖಾದಿಭಂಡಾರ.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಮ್. ಆರ್. ವೆಂಕಟ್ಯಯ್ಯನವರು.
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ ಪಿ ಟಿ ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು,
ಮಕ್ಕಂ ಅರಮಣಮಾಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ ಜಿ. ಮಾದಪ್ಪಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ. ಅಪ್ಪಚಟ್ಟೋಳಂಡ ಮಾಚಯ್ಯನವರು,
ಸೂಚನೆ.—ಪ್ರಿಂಟರು ಆದ ರಕ್ಷಿತ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರೂ ಬಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

---

## ಮೊರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪನಿಬಂಧನೆಗಳೂ, ಡಾನ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾವಾ ಫಾರಮುಗಳೂ, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಖಜ್ದೂರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಮೇನೇಜರ್,

"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

---

12 bore Victor Cartridges Rs. 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

**ARMS & AMMUNITION MART.**

321 Abdul Rehman Street.

52-40 **BOMBAY. 3.**

---

## ಭರಕಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಪಹಿಂಬಂಧನೇ ನಾಲಯ ಶೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಲ್ಪಡತ್ತ

ಈವರೆಗೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ಆಂಡಾಜು ಪೂಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉಳಿತಾಯದ ವಿವರ

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ " "
1927ರಲ್ಲಿ 78 " "

**ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. | 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ.
1924ರಲ್ಲಿ " " " 22½ "

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಾಖಲಾಗುವ ವಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ವಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

**ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.**

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, **ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಕಿಡು,**
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52-25 **ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರಟರಿ.**

---

**ಪ್ರೀತಿ**ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕು, ಎಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಗನುಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷನಿವಾರಕನೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರದ ತಾಯಿತ.

ಆನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂದಲೂ, ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವಿಕೆ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಾಗದಿರುವಿಕೆ, ಮುಟ್ಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಮುಸ್ಸಪ್ಪ ಬೀಳುವಿಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಕಡಿತ, ಬೆಳುಪು—ಕೆಂಪು ಹೋಗಿ ಗರ್ಭ ಶಕನಾಗುವಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಸರ್ಪಕಾವ ಪಿಶಾಚಬಾಧೆಯಿಂದ ನರಳುವಿಕೆ, ದಿನ ತುಂಬದೆ ಹಡಿಯೋಣವೆಂದರೆ ಹಲವಿಳಂಬವಿಕೆ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಂತಾನ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು. ಇಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೨ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ದೋಷದಿಂದ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂದುರೋಗ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಕಾಮಾಲೆ, ಗೃಹಪೀಡೆ, ದೃಷ್ಟಿದೋಷ, ಮುಟಕಿಬ್ಬಾಸ, ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ಆಳೋಣ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಂದ ಏಳೋಣ, ಭಯದಿಂದ ಜ್ವರಬಿತ್ತ, ಕ್ಷೀಣ ಹೊಂದುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗುತ್ತಿರುವರು, ಗರ್ಭರಕ್ಷಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ರಕ್ಷಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ, ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪಡಿತರೊಡನೆ ವಂಶೋದ್ಧಾರಿಗ್ರಹ ಕಾಲವಲ್ಲಿ ಸಾರು ಸತ್ಯುರುಷರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂತ್ರವಿದೆ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಶುಭಾದಿನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಾಯಿತದಲ್ಲಿ ಪಾಕಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ ಇವನ್ನು ತರಿಸಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗುವ ಸಂತಾನ ಭಂಗವೂ, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವೂ ಯಾವತ್ತೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ದಕೆಯಿಂದ ಕ್ಷೀರಭಾಯಿ, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೪ಕ್ಕೆ ೩-೦-೦ ಪೋ ೪ ಬೇರೆ, ಟ್ರೈಪಲ್ ವಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಗುದ ಕೊಡುವ ತಾಯಿತಕ್ಕೆ ಪೋ. ೪ ಸೇರಿ ೫ ರೂ. ಆಗತಕ್ಕ ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ ಈತಾಯಿತ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಣವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ 100 ರೂ ಬಹುಮಾನ ಒಂದು ಸಲ ತರಿಸಿ ಅನುಭವ ಪಡೆಯಿರಿ

**ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚ ಮೂಲಕ ಮೂದರಿಗಾಗಿ ಬಹುಮೂಲ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೇ ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ.**

ನಸ್ಸ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಾನೊಂತಿಕ ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೂ ತಿಳಿಯಲು ಗುಣಮುಂಮವಿರಲು ತನ್ನ ಆರ್ಷ್ಮಾಕರವಾದ ತಾಯಿತವನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಈಗಾಗ್ಲೆ ೩ ತಾರಗೆಗಳ ವರೆಗೆ ಧರಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮೈಯೆಲಿಗಿನ ಯಾವತ್ತೂ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅತಿ ಸಂತೋಷವಪಡುತ್ತೆ. ತಮ್ಮ ಸಿ ತೆ. ರಾವ್‌ಸಾಹೇಬ, ಸುದಾಮ ಹಾಸಾ,
ಪ್ರಲ್ಹಾದ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಮುಂಬೈ.

**ತಾಯಿತ ಸಿಗುವ ವಿಳಾಸ:—ಪಿ. ಸಿ. ಪಂಚಗಟ್ಟಿ,**
52-49 **ಮು. ಪೋ. ಆಥಣಿ, ಜಿ. ಬೆಳಗಾಂವ.**

---

## ೫೫ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ಸ್ರವಿಸುವಾಗುವಿಕ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕ, ಮೇಹ, ಪಿತ್ತದ ಬಾಧೆ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಒಳ ಜ್ವರ, ಮಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಒಚ್ಚುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು.—ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕ 2—8—೦ ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7—೦—೦

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು ದೋಷಗಳು, ಪುತ್ರಸಾನ್ಯವು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ಸಹಿತ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಆತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆಗಳು ಸಾರ್ವರಾರು ಹಂಗಸರಿಗೆ ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಮನೋಭಿಲಾಷಯನ್ನು ಪೂರಯಿಸಿರುವವು

ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಮೂತ್ರೆ ರೂ. 2 ಆ 4,
3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿ ರೂ. 6 ಆ. 4.

### ೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿನ ಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಒರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಕಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕ 1—8—೦, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—೦.

### ೪. ಮೇಹ ಕುಠಾರ. ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ

ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯುತ್ತೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೀವನ್ನು ವ್ರಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—೦. 3ಕ್ಕೆ ರೂ 7.

### ೫. ಇಛ್ಛಾ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ.

ಆಯಸ್ಸನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಖ ವೀರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—೦ ಆಣಿ 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—೦.

ಎಲ್ಲಾ ನನು ನಿನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವಾರಗಳು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

**ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,**
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12-12 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

---

## ಟೆಲಿಫೋನ್ ಎಂಬ ಮಾತಾಡುವ ಯಂತ್ರ

ಇವ್ಯ ವಿನೋದಕರವಲ್ಲ ತಯಾರಾದವು. ಭಾರಿ ಕೃಯದ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಯಂತ್ರಗಳಂತೆ ಯೇ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ದೂರದಲ್ಲಿರುವವರ ಸಂಗಡ ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಮಾತನಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಯಂತ್ರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

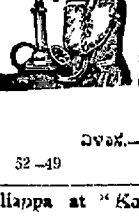

ಕ್ರಯ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—೦.
ವಿಳಾಸ.—ಎಂ. ಲಿಯೋ ಅಂಡ್ ಕೊ,
52-49 243 ಮದ್ರಾಸ್.

---

Printed & published by P. I. Belliappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

"KODAGU" PRICE. MERCARA.

# ಕೊಡಗು.

ಸಕ್ಕೇನ ಧೂತದಯಯಾ ವಿದ್ಯಾ ನೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನಕಾಃ ॥ ಏಕ ಮತೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ॥

ಸಂಪಾದಕ—ಪಂದ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೪—೦.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೧ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾರೀಕು ೪ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೫



Telephone:— 3145

By Appointment to H E The Governor of Madras.

Telegrams:— 'PRECIOUS'

Cup's Rs 6, and upwards.

CUPS. MEDALS. SHIELDS. CASKETS.

Medals, Rs. 1 8-0 and upwards

V. SUBRAMANIA IYAR.
JEWELLER.

Post Box No., 423, Tripliacne,

Illustrated Catalogue Free on Application,

52—41 MADRAS.

NITRATE OF SODA.

The best and cheapest form of Nitrogen for plants. Highly concentrated and immediately available. Nothing like it to make plants grow.

ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅಂಶವನ್ನು ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವ ಮಂಥಾದ್ದು. ಬಹಳ ಬಲವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ತತ್ಕಾಲ ಸಿಕ್ಕುವಂಥಾದು ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದೆರನ್ನು ಸಹಾಯ ಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ.

ಎನ್. ಕೂಪರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿ, ಸೇಪಿಯರ್ ಹೌಸ್, ಪೂನ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೊಂದಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅಗ್ಯರೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾ ನೆಗಾರರಿಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ಬೆಲಿಗೇಷನ್, ಪೋ ಬಾ ನಂ 469, ಕಲ್ಕತ್ತಾ

(2) ಮಿಸ್ಟರ್ ಹು ಚಿ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಮಡಿಕೇರಿ.

24—10

ಕಪ್ಪುಕಷಾಯ ಮೆಲೆಜ್ವರ ಶೀತ:—ಇದು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೈಸೇನು ಸೇವಿಸಬಹುದಾ ಗುವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಜ್ವರ, ದಿನಪ ಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ 3—4 ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮೊದಲಾದ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಮೋಹಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಪಾ ತ್ರಿಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0, 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

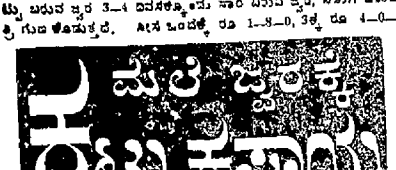


ಚಂದನಾದಿ:—ಇದು ತ್ರಿದೋಷ ಮೂತ್ರ ಕೃಚ್ಛ್ರ ಮೂತ್ರ ಹಕಶಯಾಗಿ ಹೋಗುವದು, ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಉರಿ, ಮೂತ್ರ ಏಂಡಿಗೆ ಉರಿ ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ ಮೂತ್ರ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉರಿಯುವುದು, ಮೂತ್ರ ನಾರುವಂತೆ ಕೆಂಪು ಬರು ವದು, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತು, ಹುಣ ಹೋಗುವದು, ಶಾಗಿ ಮೂತ್ರ ಬರುವಿದು, ಮೂತ್ರ ಕಮೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿ ವದು, ಶೀಘ್ರವಲ್ಲ ಉರಿ ಬಾಯಿಂತಿ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟುವ ಸೋವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಮ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1, 3 ರೂಪ್ಯಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 ೩—8—0 ೬—12—0

ರೋಮನಾಶಿನಿ:— ಈ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕುಳವಾದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೂದಲು ಮಾಯವಾಗುವದು. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 6ಆಣೆ 3ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 1, 1 ಡಜನಿಗೆ 3—8—0

ನುನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕ್ರೀಮ್:—ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಕಲೆ, ಕಪ್ಪು ಕಲೆಗಳು, ಕಪ್ಪು ಮಚ್ಚೆಗಳು, ಕಪ್ಪು ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಕಪ್ಪು ಕಜ್ಜಿ, ಕಪ್ಪು ಕಾಲು ಮೊದಲಾದ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಚರ್ಮವನ್ನು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಮಾಡುವ ಅಪೂರ್ವ ಔಷಧಿ ಬಾಕ್ಸಿಗೆ ರೂ 1, 3 ಡಜನಿಗೆ 2—10—0

ಸಮ್ಮ ಕೆಟ್ಟಲಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ ಸೋಡಿದಿ

ವಿಳಾಸ—ಮನೆಪೀಡಲ್ಲಸಿನಿ ಕಂಪನಿ, ೨. ಮಂಗಳೂರು.

52—16


## ಬಾಲಾರ್ಕಮದು.

ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಸೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಮಕ್ಕಳು ರೋಗ

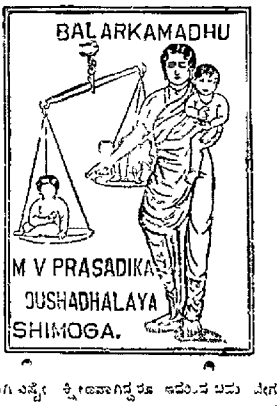


ಎಂದಿರಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದೊಂದು ಬದು ಬೇಗ ಪುಷ್ಟಿ ಯೂ, ಬಲವೂ ಬರುವದು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ, ಪೂರಪೂ ಹೆ ಬ್ಬವದು ಇದು ಸುಳ್ಳಾಗಿದೆ. ಎಕ್ಕೆ ವಕ್ಕರು ಆನಂದದಿಂದ ಎರುವಾಗ ಕೊಸೆ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ ಟಿ ಪ 9 ಆಣೆ

52—32 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ್ಕೆ, ಔಷಧಾಲಯ, ಶೀಮೊಗ್ಗಾ, (ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆ)

# ಕೊಡಗು.

ಸ್ವ ೧೯೫೦ನೇ ಇಸವಿ

ಜುಲೈ ೫ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.


## ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ಪಸ್ಸಗಿರಿ.

ಇಂಡಿಯನ್ ನೇಶನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಜದಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ಯ ರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಹಂಗಾಮಿ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದ್ದ ಡಾ॥ ಸೈಫುದ್ದೀನ್ ಕಿಚ್ಲೂ ಮತ್ತು ಬೊರ್ದೊಲೋರವರೂ ಕಳೆದ ತಾ. ೨೦ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾಹಾ ಬಾದಿನಲ್ಲಿ ದಸ್ಸಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಜಂಗಾಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಸನ್ನಾಯಿಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೂ ನೈಸುನ್ ಕಮಿಕಿನ ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ರು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀದುಬಿಗ್ಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿವೆ ಇರದು. ಅಂಡಿನ "ಬಿ ಜೈಲಿ ಪೆರಾಲ್ಡ್" ಪತ್ರಿಕೆಯ ವ್ಯತಿನಿಧಿಯೊಡ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ರಾಜಿಯನ್ನು ತರಲು ಮೂಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಹಿಸರು ವಾಸಿಗೊಂಡಿರುವ ಮೆ. ಸ್ಟೋಕ್ಸ್‌ರವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ 70 ವರ್ಷ ವ್ಯಾಯವಿರುವ ಮೆದುಕರಾಗಿದ್ದರೂ ಇಂಡಿಯದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜನೀತಿಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಗಟ್ಟಿಗರಾಗಿರುವ ಮೋತಿಲಾಲರನ್ನು ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಪಂಡಿತರು ವೆಸ್ಸ ತಾನೇ ಜೊಂಜಾಯಿಯಲ್ಲ, ಬ್ರಿಟಿಷರೊಂದಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ರಾಜಿಯೊಗಲು ಇಂಥ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಮೆ. ಸ್ಟೋಕ್ಸೋಂಬರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು.

ಸೈಮನ್ ಸಸ್ಸಕರ ವರದಿಯು ಹೊರಬಿದ್ದು ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಂಗಡ ಮತ್ತು ಒಕತಿಭೇದಗಳನ್ನಣಿದೆ ಎಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾಂದರೂ ಪೂರ್ತಿ ಅಶ್ಯಪ್ತಿಕರವೆಂದು ಮಾಡಿಸ್ಪಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸು ಜಯಪ್ರದವಾಗಬೇಆದರೆ ಸೈಮನ್ ತಿಪ್ಪಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕಿ, ಕೂಡಲೇ ಸಾವಿಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡುವ ಭಾವನೆ ಕೊಟ್ಟು, ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೂ ಸೆದರಿ ಕಾನ್‌ಫರನ್ಸಿಗೆ ಒರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೀ ರಾಜಕೀಯ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರ ದಸ್ಸಗಿರಿಯು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಖಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದೆಂದು ನಿಶ್ಚೆಸಿದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಹಿಂದೀಯರ ಅಭಿಲಾಷೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದಷ್ಟೂ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೆವಲ್ಲ, ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷರು ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ನಿರಾಯಿಸಿದರೆ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನರ ಸ್ವೀತಿಯನ್ನು ಸಡೆದವಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರೇ ಒಂದನೇಯವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೂಜ್ಯರಾಗಿದ್ದು ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಡಿತರಾದರೆ ತಮ್ಮ ಅಪಾರ ವೃತ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬ್ಯಾಪಕ ಗೊಂಡವರಾಗಿಯೂ, ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಕಕ್ಕಾಗಿ ನಡಿಸಿದ ವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಚಾತುರ್ಯ, ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೆಸರುಗೊಂಡವರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. 1928ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಇವರನ್ನು ಎಂಡನೇ ಸಾರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ಯ ಪದವಿಗೆ ಚುನಾಯಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿತು. 1929ರಲ್ಲಿ ಇವರ ಪುತ್ರ ಪಂಡಿತ ಜವಹಿರ್‌ಲಾಲರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಅನಂತರ ನಡೆದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರಷ್ಟೇ ಇವರೂ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಜದಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಮದ್ರಾಸ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ 1928ರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಪಕ್ಷ ಪಂಥಕ್ಕೂ ಕೂಡಿ ಒಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ನೇಮಿಸಿದ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದ ಗೌರವವು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯೇ ನೆಹರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ರಚನೆಗೆ ಹಿಂದೀಯರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗದವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೊರಿತ್ತು. ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಬಿ ಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಇವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಕೆಲವು ಸಕ್ಕದರ ಕಕರಾರು ಇತ್ತು. ಪೂರ್ಣ ಪಂಡಿತರು ಇದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದಕ್ಕದವರ ಮೂತ್ರವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಂಗಡಗಳ ಮಿಚ್ಚಿಗೆಗೂ, ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ವಿವಧಪಾಗಿ ಕ್ಕದೆ.

ಕಳೆದ ಲಾಹೋರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಧ್ಯೇಯವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂತ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಇವರು ಕಳೆದವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಸರ್ವ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಸ್ಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಮುಷ್ಠರ ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಕಾಣುಪುದಲ್ಲ. ಇವರು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿದ್ದಗ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಯರವಾಡ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಕೂಲ ಸಾಟ್ಟು, ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಿಸುವ ವಿವರಿಸಿದೆವಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಡ್ಡಿ ಬಂತು. ಇಂಥಾ ಸುಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಥವರನ್ನೇ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ದೇಶದ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಾಡಿದ ರಾಜನೀತಿಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ತ್ರಾಸಾಲ ಲೋಪವಾಂದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯೇ ಗುವುದೆರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೆ ಅಲ್ಲಾ ಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವನ್ನು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಲ್ಪಡ್ದರೂ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ದ್ವೇಷವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವೆಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸುಮ್ಮ ಬಿಲರು ಮುಖಂಡರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಾಲೋಕರಾಲರಂಥ ಸಾಮುಖ್ಯ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಹೊರಗೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಜನ ಸಮುದಾಯವು ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಇಡದೆ ಇರಲು ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಿತ್ತು. ಇವರಿಗೆ ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಸ್ವಭಾವವು ಬಲೇ ಉಪಯೆದಲ್ಲ, ಸಿಜವಾದದ್ದೆಂದು ಇವರ. ಬೊಂಜಾಯಿಗೆ ಹೊಷ್ಟೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಇವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ ಧನಿಕರಾದ ಒಟ್ಟಿ ಕಾಟಾರ್ನ ಮೋಲಕರೂ ಸಹ ಇವರ ಜೋಧರಿಯಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಶರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಸಾತಾಲು ಅವಶ್ಯವಿಗುವ ಇಂಥ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದರೆ ಇ ದು. ಅದರೆ ಕೋಪವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದರಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯೊಗಲಾಲದು. ಎಂಥಾ ಕೋಪೋದ್ರೇಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರೂ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಜನರು ಅಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಖಾಡಿತ ಬಿಡುಬಾರದು.

ಸೈಮನ್ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶಾಭಂಗವಾಗಿರುವ ಶಾಂತಪಕ್ಕದ ಹಲವು ಮುಂದಾಳುಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ಚಳವಳವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಕದ್ದೆಂದು ಈಗ ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲಿರುವರು. ಈ ಟೊಳ್ಳು ಪೂತ್ರವಲ್ಲ, ಹಾನಿಕರವಾದ ರಿವೋರ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸೈಸರಾಯರು ಆಶಾಜನಕವಾದ ಜಾಹೀರ್‌ನಾಮೆಯನ್ನು ವಾಡುವರೆಂದು ಮಧ್ಯಗಾಮಿಗಳೂ, ಸಮಕಾರಿಗಳೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿರುವುದರ ಬದಲು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದು ಯಾರನ್ನು ತಾನೇ ಎಚ್ಚರ ಗೊಳಿಸದೆ ಇರುವುದು. ಸುತಿಕ್ಷಿತ ಹಿಂದೀಯರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಲ್ಲ, ವಿಪ್ಯಾಹೀನರಾದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿ ಸವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತುಂಬಿ ಉಕ್ಕುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ವವನ್ನು ಸೆರ್ಕಾರದವರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಅಡಗಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಹೋಮದಂತಾಗುವುದು. ಆಳರಸರು ಅಧಿಕಾರದ ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ವಿಶಿಟರಿ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸು ಸೈನ್ಯದ ಬಲದಿಂದ ಅಹಿಂಸಾತತ್ವವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನೂ, ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಕೃತಿಯ ಅಂತ್ಯಕಾಲವು ಸವಿಹತ್ತಿರವಿದೆ ಎಂಬ ಭೀತಿಯು ಹುಟ್ಟದೆಯಿರದು ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ತೋರದು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಈ ಕ್ರೂರ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಗೊಣಗುಟ್ಟದೆ ಬಹು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಸಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದೀಯರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಲು ತಯಾರಾಗುವವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಗೆ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುವ ದಿವಸವು ದೂರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

## ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಯ ಬಹಿಷ್ಕಾರ.

### ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿ ಲಾಲಜೀಯವರ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಅಕ್ಷ ನಿಯಮನ ಅಥವಾ ಅರಿವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟು.

ಈ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಪರಿಣಾಮಕಕರವಾಗುವಂತೆ ನಡಿಸಿ ಬರದೇಕದಿಂದ ನಮ್ಮ ಅರಿವೆಯು ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ನೂರು ೨೦೦ ಕೋಟಿ ಗಜ ಅರಿವೆಯು ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುವುದು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಯು ಹೆಚ್ಚಿಯಾಗುವುದು. ಇನ್ನು ಜನರು ಕಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಟ್ಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನೂತ್ರ ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡೆಯಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ೫೦೦ ಕೋಟಿ ಗಜಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇಸವಿ ಸೆನ್ ೧೯೧೯—೨೦ರಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಕೋಟಿ ಗಜ ಅರಿವೆಯಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆವು

ಜನತೆಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಈಗ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಖಾದಿ ಅಥವಾ ಸ್ವದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಕೊಳ್ಳ ಬಾರದು.

೨. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಅರಿವೆಯ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಅಥವಾ ಸ್ವದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಗಳು ತಮಗೆ ಸಾಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿಯುವಂತಿದ್ದರೆ ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ದೊರೆಯು ವಂತೆ ನೋಡಬೇಕು.

೩. ಒಂದು ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಮೇಲಿನಂತೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಅಕ್ಯವಾದುದೆಂದು ತೋರಿದರೆ ಅನಿವ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೪) ಈ ಒಟ್ಟಿಯು ಕೈಮಗ್ಗದಿಂದ ತಯಾರಾದ ಶುದ್ಧ ಖಾದಿಯೇ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದು ತೀರ ದೊಗರಾದರೆ ಅಥವಾ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯರ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇನ್ನು ದೇಶೀ ಗಿರಣಿಯ ಅರಿವೆಯೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಣ—ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಂದ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಜನರ ಆಧೀನದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಗಿರಣಿಗಳಿಂದ ಹೊರಟ ನೂಲನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಖಾದಿ ಯೂವುದೊಂದು ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನೆಯ್ದು ತಯಾರಿಸಿದ ಅರಿವೆಯು. ಅಂಚು ಸೆರಗುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪರದೇಶೀ ನೂಲಿನ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಿರಕ್ಕದ್ದಿಲ್ಲ.

(೫) ಖಾದಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ್ಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅ. ಭಾ. ಚ. ಸಂಘದ ಮುದ್ರೆಯು ಇರುವದೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಂಥ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಆ ಸಂಘದಿಂದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ ಖಾದೀ ಭಂಡಾರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇನ್ನು ದೇಶೀ ಗಿರಣಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ್ಗೆ ಸ್ವದೇಶೀ ಗಿರಣಿಯೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಯಾವುದೊಂದು ಗಿರಣಿಯ ನುಡಿಯು ಅದರ ಮೇಲೆ ಇರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಂಥ ಸ್ವದೇಶೀ ಗಿರಣಿಗಳ ಯಾದಿಯೊಂದನ್ನು ಅ. ಭಾ. ಚ. ಸಂಘದವರು ಜನರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಕಟಿಸುವರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಟ್ಟೆಯ ಎರಡೂ ತುದಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಹಾಕಲು ಅವುಗಳ ನ್ಯಸನ್ಯಾಸಕರಿಗೆ ನಾವು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವು.

ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ.

ಅರಿವೆಯ ವಿಷಯವಾದ ಈ ಅಕ್ಷ ನಿಯಮನವು ಮುಂದೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದೊದಗಬಹುದಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆಸುಲಕ್ಷಿಸಿ ಕೈ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಉಪಾಯವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ವಿಧಾಯಕ ಹಾಗೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಖಾದಿಯ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಯೊವುದೊಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಾಡುಹಿಡಿಯುವುದೂ. ಇನ್ನು ಈ ಕೊರತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ೬ ಗಜ ಬಟ್ಟೆಯು ರಡಿಮೆ ಬೀಳಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇದರ ತೂಕವು ೨ ರಾತಲು ಆಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯ ಕೇವಲ ೬ ಆರವಾಸ ಜನರು ಸೂಲಕತ್ತಿ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೪ ರಾತಲು ನೂಲು ತೆಗೆದರೆ ಸಾಕು. ನಮಗೆ ಅನಿಶ್ಚಯವಾಗುವ ನೂಲು ಸೆಷ ಜವಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದು. ಇದೇನು ಅಂಥ ಕಠಿಣವಾದದ್ದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಕಾಂದರೆ ನೂಲು ಸುನೂಲು ೧೫೫ ನಂಬರು ಇದ್ದರೆ ಆದರ ಪ್ರವೀಣವು ದಿನಾಲು ೧೫೫ ಗಜಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುವುದು. ಈ ನೂಲನ್ನು ನೇಯಿಸಿ ಅರಿವೆಯಾಡಿಸಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೇಯಿಗೆಕಾರರಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇರುವರು.

ಜನತೆಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ನೂಲಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ರಾಟೆಯು ದೊರೆಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕದರು-ಂಡಿಗೆಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

೨. ಶಕ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ೮ ೩, ಎರಡನೆಯವರ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಅಂಥಿ ಹೊಡಿದು ನೇಜಿ ಹಾಕಿ ಬೆಷಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು.

೩. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ದಿನಾಲು ಹುರಿಕಟ್ಟುವ ಹಾಗೂ ನವುನಾದ ೧೫೫ ಗಜ ನೂಲನ್ನು ತೆಗೆಯಲೇ ಬೇಕು.

ಆಗ್ರ, **ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರು.**

ಕಾರೀಕು ೩೦—೫—೪೦

## ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿನ ರಿಪೋರ್ಟು.

ತಾ. 24—6—'30ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಿದ್ದಿರುವ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನಿನ ವರದಿಯ 2ನೇ ಭಾಗವು ಹಿಂದೀಯ ನೆಸಿಸಿಕಳ್ಳುವವ ನ್ಯಾವನಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬರಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆಯ ಸರಕಾರವಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ; ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೀಯರದಾಗಿ ಮಾಡಲು ಬೇಗನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟ್ಟಾರೆ ಈಗ ಇರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದೊರೆಯುವ ಕಾಲವು ಈಗ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೂಡಿಸುವ ಸೈಮನರ ಪುರಾಣದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಮೊದಲು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸೋಣ. ಈಗ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿವೆ. ಸಟ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಕ ಸಭೆಯಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂಬ ಶಿಷ್ಟಸಂಸ್ಥರ ಸಭೆಯಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ನ್ಯಾಯ ಸಭೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೀಗೆಯೆ ಇರುವುದು. ಆದರೆ ಎಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಸು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಂದ ಲಾಭವೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಕೇಕಷ ಖಂ. ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಖಲ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಈ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜ್ಯಾಂತ್ಯಗಳಿದಲೂ, ಜಾತಿಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಹೊಸ ಹೆಸರು 'ಫೆಡರಲ್' ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಯಂ. ಸದಸ್ಯರು ಇವರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ವೈಸರಾಯರೇ ನೇಮಿಸಬೇಕು ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಹಕ್ಕವರ್ತಿಗಳು ನೇಮಿಸ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನ್ಯಾಂತೀಕ ಸರಕಾರದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಸೈಮನರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಈಗಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಬಲು ದೊಡ್ಡವು ಇವುಗಳ ಪುನರ್ವಿಭಜನೆಯು ಆಗಬೇಕು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೂ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವು ಬೇಕು. ಮಕ್ತದಾರರ ಸಬ್ಸೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೨೦೦ ರಿಂದ ೨೫೦ ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರಿರಬಹುದು. ಈಗಿನ ಹಾಗೆ, ಕಾದಿಟ್ಟ ವಿಭಾಗ, ಜನರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ವಿಭಜಗ—ಎಂಬ ಭೇದವು ಇರಬಾರದು. ರಾಜ್ಯಭಾರವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಲೇಸು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆಯು ಪ್ರಬಲ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡಬಾರದು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಸೊಗಸಿಲ್ಲ. ಗವರ್ನರರು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಅವರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿಯಿಂದಲೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಪನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥರಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಬೇರೆಯವರಿಂದಲೂ, ಉಳಿದವರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿತರಾದ ಕೌನ್ಸಿಲು ಸದಸ್ಯರಿಂದಲೂ ಗವರ್ನರರೇ ಆರಿಸಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳು ಇವರ ಮೂಲಕ ನಡೆಯಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಮೊದಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಸಮಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೆ ಆಗಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗವರ್ನರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಂದಾಯ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ—ಇವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳಂತಹ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರರ ಅಧಿಕಾರವು ಅಳಿಯದಿರತಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಬರ್ಮಾವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಗಡಿನಾಡಿನ ವ್ಯಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ

ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅಧೀನಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳೆಂದೂ, ಅಶ್ರಿತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ರಾಜ್ಯಗಳೆಂದೂ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ, ಈ ಸಂಪರ್ಕಾನಗಳೊಳಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಭೇದಭಿನ್ನತೆ, ವಂಸ್ಪರ ಹಿತ ಸಂಘರ್ಷ ವಿಷಯಗಳ ನಿರ್ಣಯೋಪಾಯದ ನಿರ್ಧಾರಗಳೂ ಬರುವುದರಿಂದಲೂ, ಇದ್ದುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆ ಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವೈಸರಾಯರ ಸಂಘ ಎಂಬ ಸಭೆ ಇರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಶ್ರಿತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ರಾಜರೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸೇರಿರವರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲವಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶವು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಚತ್ರವರ್ತಿಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದು ವೈಸರಾಯರಿಂ ಹೇಳಿಯಿಂತೆ ವೈತಂತ್ರ್ಯ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಧಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆಯಂತೆ

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸೇನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಕಲಿಕಾಲ ನವಸೈನ್ಯದೊಂದು ಮಾಡಿದ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಜನರು ಪೂರ್ವ ಕಾಲವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡಿಸಿದ ಯೋಧರಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಗಧಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಸೇನೆಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಗೆ ದೇಶೀಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕಾರ ತಪ್ಪಿರುವ ಈ ಜಾತಿಗಳಿಂಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂ-ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಆಕಂಕ ಬರಬಹುದು ಎಂದುದರಿಂದ, ಹಿಂದಿನ ದೇತದ ಅಂತರಿಕ ಜಾಹ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸೇರಿದ್ದು ಹಿಂದು ಸೈನ್ಯವು 'ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಆರ್ಮಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಇರಿಕಕ್ಕಲ್ಪಡ್ಡು. ಇದರ ಎಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೂ ಹಿಂದೂದೇಶವೇ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಸೈಮನ್ ವರದಿಯ ಶಿಫಾರಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಇನ್ನು ಬರೆಯಲು ವಿಚಾರಣಾ ಮಂಡಲಿಯವರು ಈ ಭಿನ್ನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.—

ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ವಂದ ಮೊದಲೇ ಇರಲಿ, ಆದರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಗಳೆಯುವರು. ಇದು ಜಾತಿಯ ಸಕ್ಷಣಕವಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಹಂಕಾರವಾಗಿಲೀ, ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯೂಗಲೀ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೊದಿದ ಉಪಕಾರವೆಂದರೆ, ದೃಢವಾದ ಸರಕಾರದ ಸ್ಥಾಪನೆ; ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಾಗರಿಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಬೋಧನೆ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಿಂದಿಸುವ ಟೀಕಾಕಾರರಿಂದಲೂ ಈ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಜಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದೂರಿಕರಿದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಭೇದ ಜಾಪಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗವು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನಾಂಗವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವೇಕು. ಹಿಂದೂದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರ್ಯಾಯವು, ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗಿರುವಂತಹ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಸಮಾನಭಾಗ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ವ ಪೂರ್ಣವಾದ ರಾಜ್ಯ ಸೌತ್ವಗಳನ್ನು ನೇಥರ್ಪಣವಾಗಿ ಬೀಂಡಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿ. ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಇ ಚರಿಂದ ಯೊಗ್ಯವಾದ ರಾಜ್ಯ ಸೌತ್ವವು ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಹಿಕವಾಗಿ ಸಂಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜಿ, ಅಪಾಯದೇಶವಿಲ್ಲದ ಕಲ್ಪಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬ ದೃಢವಿಶ್ವಾಸವು ನಮಗಿ ಯು ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ತಾ. ಬ

[ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿನ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಡಿಯರ ಸಾರಾಂಶವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಂಪೂರ್ಣವು ವರದಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ ]

೨ನೇ ಭಾಗ.

### ಕೊಡಗು.

369. ಕೊಡಗು ವ್ಯಾಂತ್ಯದ (ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 1580 ಚದರ ಮೈಲಿಗಳು) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದೇಶವಾಗಿರುವುದೆಂಬುದು ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದೆ. ಆಧಾರಪಟ್ಟ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿನ ಗತಿಯೂ ಮಧ್ಯಾನು ಅಧಿಪತ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೊಡಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಲಾಯಿತು ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಬ್ರಿಟಿಷರೊಡನೆ ಇ ಒ್ಯ ಶತ್ರುವಾದ ಟಿಪ್ಪುವನ್ನು ಎದುರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರಿತು. ಕೊಡಗಿನ ರಾಜರು ಅಕ್ರಮ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ, ಆದನ್ನು ಅದರ ನಿವಾಸಿಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 1834 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತ. ವೈಸೂರಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಕೊಡಗಿನ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡವರು ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಈ ದೇಶದ ಭೂಮಿಯ ಯಜಮಾನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. 164,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ 44,000 ಜನರು ಕೊಡವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ರಜಪುತರನ್ನು ಹೋಲುವ ಕೊಡವರೇ ಇಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟಿಗಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಪಂಗಡದವರು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಭಾಷೆ, ಸ್ವಂತ ಮತ, ಸ್ವಂತ ದುಸ್ತು ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ ಹಿಡುವಳಿಯು ಇರುತ್ತವೆ.

1919ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಕ್ಟೋ ವಾಸಾದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಗಿನ ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ಕ್ರಮದ ವಿಷಯ ಕಷ್ಟಗಳು ಕಾಮು ಬರುವುವು. ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಕಾರರು ಮೊದಿ ಉಪಕಾರವೆಂದರೆ, ದೃಢವಾದ ಸರಕಾರದ ಸ್ಥಾಪನೆ; ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಾಗರಿಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಬೋಧನೆ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಿಂದಿಸುವ ಟೀಕಾಕಾರರಿಂದಲೂ ಈ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಜಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದೂರಿಕರಿದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಭೇದ ಜಾಪಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗವು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನಾಂಗವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವೇಕು. ಹಿಂದೂದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರ್ಯಾಯವು, ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗಿರುವಂತಹ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಸಮಾನಭಾಗ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ವ ಪೂರ್ಣವಾದ ರಾಜ್ಯ ಸೌತ್ವಗಳನ್ನು ನೇಥರ್ಪಣವಾಗಿ ಬೀಂಡಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿ. ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಇ ಚರಿಂದ ಯೊಗ್ಯವಾದ ರಾಜ್ಯ ಸೌತ್ವವು ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಹಿಕವಾಗಿ ಸಂಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜಿ, ಅಪಾಯದೇಶವಿಲ್ಲದ ಕಲ್ಪಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬ ದೃಢವಿಶ್ವಾಸವು ನಮಗಿ ಯು ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಸುದ್ದಾನೆ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿನ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಕೊಡಗು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವವೇ ಹೋಗಿಬಿಡುವುದು. ಆದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಭಾಗವಾಗಿರುವುದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಲಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಜೆಟ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಲಾಹೋರ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಅಧಿಕಾರವು ಕೊಡಗಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು. ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಿದು. ಕೊಡಗಿನ ನಿವಾಸಿಗಳು ಬಲು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾರರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಡಗಿನ ಆದಾಯವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಜೆಟ್ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲಾರದು. ಕೊಡಗಿನ ಆದಾಯವು ಸುಮಾರು ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಂದಾಯದಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೌನ್ಸಿಲು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೫೦ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲಿಗಿರುವ ರೆಗ್ಯೂಲೇಟರ್ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟ್ಟರಿ ಟು ಸ್ಟೇಟ್ ಅಕ್ಟ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರುಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಆಯೋಗವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ವ್ಯಾಂತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರು (ಎಸೆಂಬ್ಲಿ) ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆರು ದಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ ಅವುಗಳ ತಲೆಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಳು ಬೇಕಾಗುವಾದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಆತಕ್ಷಣ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಾಬಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂತ್ಯಗಳಿಗೂ ಕೊಡಗಿಗೂ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಕಾಲದ ದೊಡ್ಡಾಸವೆ; ಅದು ಇಲ್ಲದಾಗುವ ಚಿಡ್ಡಿಗಳು ಕಾಡು ಬರುವಲ್ಲಿ. ಕೌನ್ಸಿಲಿಂದ ಪಾಸ್‌ಮಾಡ್ಬಿಸಿಗೆ ಬುದಿರುವ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳ (ಮಾಡಕರನ್ನು) ವರನ್ನು ಹಳೇ ಪಾಸಾಯ ಕೊಡವರು ಒಪ್ಪಿಗೆಣ್ಣಾನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು. ಯುವಕರು ಕೌನ್ಸಿಲಿಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವಿಂಗಳ ಕೈಪ್ಪಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ ಕೌನ್ಸಿಲು ತೋಲಿಸಿರುವ ಸಾಧ್ಯಗುಣ, ಸಹಾಯಕಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಕಳ್ಳಿ ರಿಸಿಯನ್ನು ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಅವರು ಇಕ್ಕಿನಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಒಪ್ಪಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಕೊಡಗಿನವರಿಗೆ ಅನಿಸಿಕೆಯಿಲ್ಲ.

ಸುದ್ದಾನೆ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿನ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಕೊಡಗು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವವೇ ಹೋಗಿಬಿಡುವುದು. ಆದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಿದು. ಕೊಡಗಿನ ನಿವಾಸಿಗಳು ಬಲು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾರರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಡಗಿನ ಆದಾಯವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಜೆಟ್ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲಾರದು. ಕೊಡಗಿನ ಆದಾಯವು ಸುಮಾರು ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಂದಾಯದಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೌನ್ಸಿಲು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೫೦ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲಿಗಿರುವ ರೆಗ್ಯೂಲೇಟರ್ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟ್ಟರಿ ಟು ಸ್ಟೇಟ್ ಅಕ್ಟ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರುಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಆಯೋಗವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ವ್ಯಾಂತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರು (ಎಸೆಂಬ್ಲಿ) ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆರು ದಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ ಅವುಗಳ ತಲೆಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಳು ಬೇಕಾಗುವಾದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಆತಕ್ಷಣ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಾಬಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂತ್ಯಗಳಿಗೂ ಕೊಡಗಿಗೂ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಕಾಲದ ದೊಡ್ಡಾಸವೆ; ಅದು ಇಲ್ಲದಾಗುವ ಚಿಡ್ಡಿಗಳು ಕಾಡು ಬರುವಲ್ಲಿ. ಕೌನ್ಸಿಲಿಂದ ಪಾಸ್‌ಮಾಡ್ಬಿಸಿಗೆ ಬುದಿರುವ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳ (ಮಾಡಕರನ್ನು) ವರನ್ನು ಹಳೇ ಪಾಸಾಯ

ಮಾಡಿದ ಮೇರೆ ಸುರುವಿನ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ 5—ರೂಪಾಯಿ, ಶೇರು ಫೀಸೂ, 1—0—0 ರೂಪಾಯಿ ದಾಕ್ಲಾತಿ ಫೀಸೂ, 0—1—0 ಶೇರು ಫೀಸೂ, ಹೀಗೆ 6—1—0 ಆಣೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ. ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

3. ಸ್ಕೂಲಿನ ಮೇನೇಜರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೋಳೆರ ಜಿಗಣಿ ಸ್ವ ಪೂವೈಯ್ಯನವರು ಒರಕೊಂಡ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಓದಲಾಯಿತು. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸರಿಯೂದ ಖಾತರ್ ಜಾವಿನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲು ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

4 ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಮೇರೆ ಶೇರು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಪೈಸಿಹೆಂಟರು ಸರ್ಬಿಪೈಮಾಡಿದ ರಶೀತಿ ಬುಕ್ಕನ್ನು ಜೊಂಡಿಕೊಂಡು ತೀರು ವಾಡತಿ ನೂಯಿರುವಾಗ ರಶೀತಿ ಕೊಟ್ಟು ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

5. ಬರುವ ಕಮಿಟಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲವಿತೆ ಮೇರೆ ನಡಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಪಿ. ಪಿ. ಮಾದಯ್ಯ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

## ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗ ವಿಳಾಟಿಂಗು.

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ವಿಳಾಟಿಂಗು ಒಂದಾ ತಾ 28 ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮಿಂದಾರರ ಸಂಘದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು ಎಂಟು ಜನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಹಾಜರಾದ್ದರು.

1 ಕಳೆದ ವಿಳಾಟಿಂಗಿನ್ಮಿನ್ಸ್ಟೆಂಟ್ಸ್ ಓದಿ ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು

2. ಕಳೆನ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಎಂಡ ಮತ್ತು ಬರ್ಷಿಸ ಲೆಕ್ಕ ಓದಿ ಮಂಜೂರ್ಮಾಡಲಾಯಿತು.

3 ಈ ಕಳಗಿನ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳು ಮಂಜೂರಾದವು (1) ಕಡಿಯತ್ತಾಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ 500, (2) ಪುಯ್ಯಕೇರಿ ಟೌನ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ 500 (3) ಬಲ್ಯಮುಂಡೂರು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 1000, (4) ಅಮ್ಮತ್ತಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ 500, (5) ಚಿಟ್ಟಳ್ಳೇರಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ 500 (6) ಮರ್ಕಾರ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 2500, (7) ಯಡೂರು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ 800, (8) ತಾಳ್ತರೆ ಶೆಟ್ಟಳ್ಳಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 500, (9) ಬೇಲೂರು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ 750 (10) ಅಜ್ಜಮಾಡ ಕುಟುಂಬದ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 1000, (11) ಮುಳ್ಳುಸೋಗೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 400 (12) ಫ್ರೇಜರ್‌ಪೇಟೆ ಟೌನ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 500, (13) ಹಾಸಗಲ್ಲು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 600, (14) ಚೆಂಬೆಬೆಳ್ಳೂರು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 2000 ಮತ್ತು (15) ನೆಲಜಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 600.

4 ಅಜ್ಜಮಾಡ ಕುಟುಂಬದ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರಿನ ಸಾಲ ಮೀಲಾಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಕೆಲುಹಿಸಿ ಕೊಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

5. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಳಟಿಂಗುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮತ್ತು ಹೋಗುವ ಬಸ್ಸು ಚಾರ್ಜು ಮೈಲು 1ಠ ಒಂದಾಣೆ ಮೇರೆ ಈ ಭತ್ಯಗಾಯಿತು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

6 ಕುಂದ ಸೊಸೈಟಿಯನರು ಮತ್ತು ಗಡಿನಾಡು ಬಿಳಿಗೇರಿ ಗೈಯಾನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಈ ವರ್ಷದ ಕಂಸ ಬಾಕಿ ಮೊಬಲಗಿಗ ವಾಯಿದೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಕೊಂಡ ಅರ್ಜಿಗಳು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಕೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯ,
(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿ.

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಈಗಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಹೋರಾಟದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಳಗಿನ ನಿಯಮಿತಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಕಳೆದ 56 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜನಾನುರಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೇ ಕಂಪೆನಿಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ವಾಲಿಸಿದಾರನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ಮಿನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆರು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ಮನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ ಅವನ ವಾಲಿಸಿಯು ರದ್ದಾಗದೆ ಇರುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ಮಿಗೆ ಅವನು ಯಾ ಬಡ್ಡಿಯೂ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಿಲ್ಲ. ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಕಂತನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕಾಗುವುದು. ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಈ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಕಟ್ಟಬಿದ್ದರೆ ವಿಶೇಷ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪುನಃ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗದೆ ವಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಜಾರಿಗೆ ಕರುಹುದು ನಂತರ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ಮನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಶೇಕಡ 9ರಂತೆ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ಮಿಗೆ ವಿಷಯ ತಾರೀಕಿನ ವರೆಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಕ್ಕೆ ಕೂಡದು. ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ತಾವು ಜೈಲನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಸತ್ಯಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರದಾದ ಅಧವಾ ಇತರ ಆಧಾರದಿಂದ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ಒರೆದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ

ಕೆ. ಪಿ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ,
ಓರಿಯಂಟಲ್ ಏಜೆಂಟ್, ಕೊಡಗು,
ಮಡಿಕೇರಿ.

## Notice.

The mebers of the Coorg Education fund are hereby informed that the annual general meeting which was arranged to be held on the 28th instant, had to be adjourned to the 17th July 1930 as only 25 members attended All the members are therefore requested to kindly attend the meeting on the abovesaid date at 5-30 p m. in the Temple Hall.

Coorg Education Fund
Date 30th June 1930.

B. I. KUTTAPPA,
Hon. Secretary.

## ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿ-ಗಾಂಧಿಯವರ ಭಾಷಣ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಜಲಾಲ ಪುರದ ತಾರೋಳು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು, ಕಳೆದವಾರ ಅಮೆರಿಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಆ ಭಾಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವಿದು.—"ಜಗತ್ತನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಡುವಂತಹ ಜಾಗೃತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ ಭಾರತೀಯ ಅತ್ಮಜ್ಯೋತಿಯಿಂದು ಜಾಜ್ವಲ್ಯಮಾನವಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ನಂದಿಸಬಲ್ಲರಾರು? 5,000 ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಒಂದ ಹಲವರು ನಮ್ಮನಾಳುವುದಂದೇನು? ನಮ್ಮ ನೆಕ್ಕಸ್ಸನ್ನು ಹೀರುವದುದರೇನು? ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ವಿದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾದೀತು? ಕೈಲಿದ್ದ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೆಳ್ಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಪಂಡರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವರ ದೂರ ದೃಷ್ಟಿ ನೋಡಿದರಾ? ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಛೇದೋಪಾಯ ಹೂಡಿ ನನ್ನು ಒಕ್ಕಟ್ಟು ಮುರಿಯುಸಿ ಕ್ಕಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷರಾಡಳಿತದಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಹಾಳಾದರು. ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ನಾಶವಾಯಿತು: ಜನಾಂಗವೇ ನಿರ್ನಾಮನಾಗುವ ಹೊತ್ತು ಬಂತು. ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಸಹಿಸುವೀರಿ ಯನುಯೊಕೆನೆ? ನಮ್ಮ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಶಾಸನವು ಶಾಸನವಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕೈವಾಡವಿಲ್ಲದ ಆಡಳಿತ ಆಡಳಿತವಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನೀವು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಡಿ ಬಂದ ಕಷ್ಟ ಬರಲಿ, ಭರಿಸಿರಿ. ಸರ್ಕಾರೀ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹೂಕಲು ನನಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಆ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಲ್ಲ ದುಷ್ಟ ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಗಗಳು. ಸೋದರರಿಯರೇ! ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವು ಬಲವಾಗಿದೆ. ಗಂಡಸರು ಹಿಂಬರಿದರೂ ನೀವು ಮಾತ್ರ ಹಿಂಬರಿಯಬೇಡಿ. "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಬೇಡಿ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವ ವರೆಗೆ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಬೇಡಿ."

OFFICE OF THE DY. SUPT OF POLICE, COORG.
Mercara, dated the 1st July 1930.

## NOTICE.

Applications are invited from candidates to be deputed for training in the Provincial Police Training School, Vellore, in October 1930 with a view to his appointment, if he proves suitable as Probationary Sub-Inspector on a salary of Rs. 65—3—110—5—125 plus a conveyance allowance of Rs 25/- p. m.

2. Only those who have obtained at least a completed Secondary School Leaving Certificate and others possessing higher educational qualifications need apply.

3 Applications should reach the Deputy Superintendent of Police, Coorg, by the 15th August 1930.

4. The applicants should be 21 and not above 25 years of age, should be 5'—5" in height and with a chest measurement of at least 32 inches.

5. Representations from third parties on behalf of candidates will be treated as a disqualification.

6. The successful candidate will receive a stipend of Rs. 35/- p. m. during his course of training.

7. Further particulars, if desired, can be had from the Deputy Superintendent's Office.

N. I. KALAPPA,
3—1 Dy. Supt. of Police.


ತಿಜಂ ವಿಲಾಯತಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳು ಅಡಗಿರುವ

**ಪ್ರೆಜೆಂಟೇಷನ್ ಬಾಕ್ಸ್**

ಎಂಬ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ರೂ. 3—8—0 ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದು.

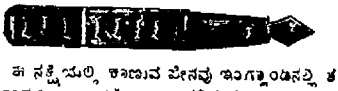

ಈ ನಕ್ಷತ್ರಮಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪೆನವು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ 14 ಕ್ಯಾರಟ್ಟಿನ ಭಂಗಾರದಂಥ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದೆ ಈ ಪೆನಿನವನ್ನು ನಮ್ಮ 5ನೆಯ ಕಿಂಗ್ ಜಾರ್ಜ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಕೊಂಡು ನೆತೋಷಪಟ್ಟು ಬಹು ಮೇಲಾದ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರ (Certificate) ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಗಳ ವಿಸ್ತಾರ—2 ರೋಲ್ಡ್‌ಗೋಲ್ಡ್ ಭಂಗಾರದ ಪೆನ್ಸಿಂಡ್ ಅಂಗುಶ, 2 ಪಾಕೆಟ್ ಕನ್ನಡಿ, 1 ದಂತದ ಪಾಣಿಪಾಲ್, 1 ವಿಶಾಯತಿ ಪೀಗ, 12 ಸೀಮೆ ಭಂಗಾರದ ಸೇಫ್ಟಿ ಪಿನ್‌ಗಳು, 24 ಜರ್ಮನ್ ಸೇಫ್ಟಿ ಪಿನ್‌ಗಳು, 9 ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳು, 9 ಪೆನಾಗಳು, 144 ವಿಶಾಯತಿಯ ಇಂಕ್ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುವ ಬಾಟಲ್, 1 ವಿಶಾಯತಿಯ ಇಂಕ್ ಪೌಡರ್‌ಗಳು ಇರುವ ಬಾಟಲ್, 1 ವಿಶಾಯತಿಯು ಪೆನಾಕತ್ತಿ, 49 ಬಿಲ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳು ಇರುವ ಬಯಸ್ಕೋವ್ ಯಂತ್ರ 1, 4 ಕತ್ತಿನ ಗುಂಡಿಗಳು, 4 ಶರ್ಟಿನ ಕೈ ಗುಂಡಿಗಳು, 2 ಕ್ಲಿಪ್‌ಗಳು, 1 ವಿಶಾಯತಿಯ ಸುಸಿಯ ಸೆಂಟ್ ಬಾಟ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳು ಅಡಗಿರುವ ಪ್ರೆಜೆಂಟೇಷನ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪೆನಾವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಇನಾಮಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಕ್ರಯ ಬಹುಮಾನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಿತ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3—8—0

ನಿಳಾಸು—ಸಿಟಿ ವಾರ್ಚ್,
52—50 168 ಜೈನಾ ಬಜಾರ್, ಮದರಾಸ್



# ಸಿದ್ಧಕಲ್ಪ ಚಂದ್ರೋದಯ.

(Registerd)

The best Nervine Tonic & Blood Purifier & Increaser —

ಇದು ಎಷ್ಟೆ ಉತ್ತಮವಾದ ರಕ್ತಶೋಧಕ, ರಕ್ತವರ್ಧಕ, ನರಗಳಿಗೆ ಬಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಔಷಧಿ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಸರ್ವ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಅನೇಕ ವಿಧ ಮೂಲಿಕೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವದರಿಂದ ಯಾವ ವ್ಯಾಧಿಯೊದರೂ, ದ್ರುಡ್ಡ ವ್ಯಾಧಿಯೊದರೂ ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ, ನಿರಾತಂಕವಾಗಿಯೂ, ನಿಶ್ಚೇಷವಾಗಿಯೂ ಗುಣವಾಗುವುದೆಂದು ದೃಢವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾಧಿ ಅವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ಒಂದಿವೆ ಒಂದು ಸಲ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರು ಬೇರೆ ಔಷಧವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾರರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಬಲಹೀನತೆ, ನರಗಳ ಬಲಹೀನತೆ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೆಟ್ಟರಕ್ತ, ಕಜ್ಜಿ, ನವೆ ಮೊದಲಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿ ಹೀನತೆ, ತಲೆನೊವ್ಕು, ತಿರೋಧರ, ಭಯ, ಬುಜ್ಜಿ ಸಾಧಾರಣ ಲೈಂಗ್ಯ, ಕ್ಷಯ ಕಫ ಮುಂತಾದ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಅಜೀರ್ಣ, ಭೇದಿಗಳು, ಶೀತಭೇದಿ ಮುಖಬದ್ಧತೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಕೂಲಿ, ಉಬ್ಬರ, ಸಕ್ಕ ಮೂಲ ಹೊಟ್ಟು ನೊವು, ಅನಿಗಂಡಮೂಲೆ, ಭಗಂದರ ಅತಿಮೂತ್ರ, ಮಧುಮೂತ್ರ, ಮುಧುಮೇಹ, ವೀರ್ಯಸ್ಖಲನ, ಸ್ವಪ್ನಸ್ಖಲನ, ಫಿರಂಗಿ, ಸವಾಯು ಮುಂತಾದ ವೃಧಿಜಾರ ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ವಾತ, ಕೀಲುವಾತ, ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಾಯು ನೋವುಗಳು. ನಾತದಿಂದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ವಂಗರ ಬೆಳೆಯುವುದು, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಕ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೀರು ನೋರುವುದು, ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಕಾಣು ಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯ, ನ್ಯೂರಾಲ್ಜಿಯ, ವಿಷಮಶೀತ ಜ್ವರ, ವರಸೆ ಜ್ವರ, ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ, ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯಂಜಾ, ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಬಲಹೀನತೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಮಸ್ತ ಗರ್ಭಾಶಯ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಈ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ವೀರ್ಘವಾನದ್ದಾಗಲೀ, ಹಳೇದಾಗಲೀ, ಹೊಸದಾಗಲೀ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಿ, ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ಅಂಯರುಗಳೂ, ವ್ಯಯಾಯಮಯುಕ್ತ ಅನೇಕರಿಗಲ್ಲದವರೂ, ಎಲ್ಲರೂ ಸೇವಿಸಬಹುದು. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಸೇವಿಸಬಹುದು. ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಜೀವಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲ 80 ಮಾತ್ರೆ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 10—0—0, 40 ಮಾತ್ರೆ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 5—0—0.

**ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಯುರ್ವೇದ ಫೈಷ್ಯಶಾಲಾ**

4—1 ಪೋಸ್ಟು ಬಾಕ್ಸು ನಂ. 159,
411 & 412 ಮೌಂಟ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮದ್ರಾಸು.

# ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

## ಬಳದೇಶ.

ಫ್ರೇಜರ್‌ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲು ಈ ತಾ. 10ರಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಜುಲೈ 10ರಂದು ಎಮ್ಮೆತ್ತಿನಾಡು ಕಾಫೀ ಕಾಫಿ ಕೋರ್ ಟಿದಲ್ಲಿ ದಿನಗಳ ದೊಡ್ಡಿಯು ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ಆಯ್ಕೆಯು ಆದಿತ್ಯವಾರವಾದ 26ರಲ್ಲಿ ಎಂ ವಿನಂತೆ ಕುಶಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಾಭಿವಂದನೆಯು ನಡೆಯಿತು.

ಕಳೆದ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ 413 ಮರಣಗಳೂ, 338 ಜನನಗಳೂ ಸಂಭವಿಸಿದವೆಂದು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೊಡಂದೆರ ನೀಕಮ್ಮನವರು ಇಂಡಿಯನ್ ವಿಮೆ ಡಿಯೇಟಿ ಪಂಚಾಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಹೊಂದಿರುವುದು ತಿಳಿಯಲು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೂ, ಗಾಳಿಯೂ ಜೋರಾಗಿದೆ; ಜೂನ್ ತಿಂ. 27 ರಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ 12.94 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ಮಳೆ ಜೋರಾಗಿದ್ದ ಕಳೆದ ತಾ 27ರಲ್ಲಿ 3.15 ಇಂಚು ಬಿತ್ತು.

ಕೊಡಗು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ 74ನೇ ಡಿವಿಶನ ಮೆಂಬರಿಕೆ ತಕ್ಷೀರ್-ಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗು ಸಬ್‌ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಟೇಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

'ಇಂಡಿಯನ್' ಆರ್ಮಿ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ನೇವಿ ಫೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಆಫೀಸರುಗಳ ದರ್ಜೆಗೆ ಹಿಂದಿರುವ ಸೇರಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಗು ಕಮಿಷನರರ ಆಫೀಸಿನ ಮೇನೇಜರವರಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಿ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಚೀಫ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಷಿಯನ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪದವಿಗೆ ಈಗ ತಾನೇ ಏರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜೆ. ಕೋದಂಡಯಂ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾಡುಗು ಸಂಘದವರು ಕಳೆದ ತಾ. 22ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ವರ್ಷದ ಕೊಡಗು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಟೆನ್ಸ್ ವೀರಕ್ಷೆಯು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಸುವ ತಾ. 21ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದೆಂದೂ, ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಲವು ಇಚ್ಛಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ನು ಜುಲೈ 31ರೊಳಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನಿನ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ (ಕಮಿಷನರ್) ರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಇಂಡಿಯನ್ ಆಡಿಟ್ ಮತ್ತು ಎಕೌಂಟ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್, ಮಿಲಿಟರಿ ಎಕೌಂಟ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ರೈಲ್ವೆ ಎಕೌಂಟ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಉಮೇದುವಾರರು ಮೇ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇರುವ ರೂಲ್ಸುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನೀ ಸೇವಾದಳದ ಮೈ. ಮಂತಂಡ ಮಂದಣ್ಣನವರು ಈಗ ಅಂಕೋಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರಾಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವರೆಂದೂ, ಮೈ. ಆಚ್ಚಿಕುಟ್ಟಿರ ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಕ್ಯಾಂಪಿನ್ಸ್‌ಎಜ್ಜರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಗದಗಿನ ಜೈಲಿಯಲ್ಲಿ (ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸುವ) ಈಡುಬುಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂದೂ ತಿಳಿಯಲು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಮೊದಲು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನರ್ಸ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾಲಂಡಾಂಡ ಅಕ್ಕಮ್ಮನವರು ಈಗ ಫಾಯಲೊಂದಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿರುವರು ಶ್ರೀಯಷ್ಮರವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಮೈ. ಕೆ. ಯನ್. ಸುಬ್ರಾಯರವರು ರಿಟಯರ್ ಆಗಿರುವದರಿಂದ (ಈಗ ರಜೆಯಲ್ಲು ಹೋಗಿರುವದರಿಂದ) ಈ ತಾ. 16ರಂದ ಮೈ. ಮಂಡೇಪಂಡ ಮಂದಣ್ಣನವರು ಅಸ್ಸಾಂಡ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಶನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರಾಗಿಯೂ, ಮೈ. ಕೋದಿರ ಉತ್ತಪ್ಪನವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಗು ಸುಬೇದಾರರಾಗಿಯೂ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ಗಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಸ್ಕೂಲ್ ಫೈನಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ಸ್ಟಿಮೆಂಟರಿ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದವರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಮಡಿಕೇರಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮೈ. ಗಳಿಕ (1) ಪಾಲೇಕಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು (2) ಕೊಂಗಂಡ ಕಯಂಬ್ಬಯ್ಯನವರು, (3) ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ನಂಜಪ್ಪನವರು, (4) ಎ. ಎನ್. ಲೀಲಾದರ ಸಿಂಗ್‌ರವರು ಮತ್ತು (5) ಕೆ. ಎನ್. ಎಲ್ಲಿಂಗೇರವರು; ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮೈ. ಗಳಿಕ (1) ಜೋನ್ಸಂಗ ದೇವೆಯ್ಯನವರು, (2) ಮೋಳೇಟಿರ ನಾಣಯ್ಯನವರು, (3) ಬಲ್ಲಚಂಡ ಗೌರಮ್ಮಯ್ಯನವರು, (4) ಪುಲ್ಲೇರ ಬಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು (5) ಭವಾನಿ ಶಂಕರರವರು.

ಟಿ. ಯನ್. ಬಸ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸಿನ ಮೈ. ಯಂ. ಮಂಜಪ್ಪನೆಂಬ ಡಿಸ್ಪ್ಯಾಚ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ರಾ. ಬಾ. ಕ. ಚಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಸಬ್‌ಜಡ್ಜಿಯರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದಾವಾವು ಖರ್ಚಿನೊಡನೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗಿದೆ. ಮೋಟಾರ್ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬಹುದಾದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಜನರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ತನಗೆ ನಷ್ಟವಾಯಿತೆಂತ ವಾದ ತಂದದ್ದಾಗಿತ್ತು. ತಾನು ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ, ತಾನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕು ಖಾನೂನ್ ನೋಡಿ ಇರುವದಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಏನಾದ ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂತ ಕೃತಿವಾದಿಯು ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದರು. ದೀರ್ಘ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡಾಯುವ ಮುಂಜಿ ವಾದಿಗೆ ದಾವ ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕಿದೆಯೋ ಎಂಬದರ ಮೇಲೆ ಆರ್ಗ್ಯುಮೆಂಟಾಗಿ ದಾವ ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂತ ಪೈಸಲು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಮೈ ಕೋಡಿರ ಉತ್ತಪ್ಪನವರು ಈ ತಾ. 16ರಿಂದ ಸುಬೇದಾರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಮೈ. ನೆಲ್ಲಮಕ್ಕಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ಫೌಸ್ಟಂಪೇಟೆ ವಕೀಲರಾಗಿಯೂ, ಮೈ. ಪಾಲೇಕಂಡ ಪೂಣಚ್ಚನವರು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ವಾದುರ ಕೃಷಿಕರಾಗಿಯೂ, ಮೈ. ಯಂ. ಶೇಷಗಿರಿರಾಯರು ಕಲಿವಾರಸಂತೆ ವಕೀಲರಾಗಿಯೂ, ಮೈ. ಯಂ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಸಹಕಾರಿ ಹೆಚ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ರಾಗಿಯೂ, ಮೈ. ಪಟ್ಟಣದ ಮಹಮ್ಮಣ್ಣನವರು ಈ ತಾ. 1ರಲ್ಲಿ ರಿಟಯರಾದುದರಿಂದ ಮೈ. ಯಂ ಯನ್. ಗುಂಡಾರಾವರವರು ಅಸ್ಸಾಂಡ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫೀಸು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ರಾಗಿಯೂ, ಮೈ. ಕೆ. ಜಿ ಸುಬ್ಬಾಯನು ಇನ್‌ಕಂಬ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್‌ರಾಗಿಯೂ, ಮೈ ವಿ ಜೆಟ್ಟಿರ ಅಪ್ಪಚ್ಚನವರು 4 ತಿಂಗಳು ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಮೈ. ಮಂಡೇಪಂಡ ಅಪ್ಪಚ್ಚನವರು ಮಡಿಕೇರಿ ವಾರಾ ಪತ್ರಿಕಾರರಾಗಿಯೂ, ಮೈ. ಮುಂಡಾಂಡಿರ ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರು ಫ್ರೇಜರ್‌ಪೇಟೆ ಸಾರುಪತ್ರಿಕಾರರಾಗಿಯೂ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ

## ಬಿಂಬೂದೇಶ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಡಿತ ನೋಂಡಿಲಾಲ್ ನೆಹರುರವರಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳು ಸಜೆಯಾಯಿತು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರಾದ ಅಮೂಲ್‌ಳುರು ಅಚಾರ್ಯರವರು ತಾ. 1ರಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಹಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ತಿರುಚಿರಾಪುರವಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ದಂತಿಸ ಖಾನೂನನ್ನು (ನೂರ್ಮಲ್ ಲಾ) ಜೂ ತಾ 30ರ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ವಜ ಮಾಡಿರುವರು. ಆದರೆ 2 ತಿಂಗಳ ವರಗಾಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಖೈದಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಗಿಡಕೂಡದೆಂದು ಡಿ. ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುವರು.

ಲಂಡನಿನ 'ಕಾಮನ್ ವೆಲ್ತ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೀಗ್'ನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಸಮಿತಿಯವರು—ತತ್ಕಾಲಿಕ ಧೃಡತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಶರತ್ತುಗಳ ಸ್ಥಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲು ಕ್ರಾಂಡ್ ಟೆಜಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ನಡಿಸುವದಾದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಜಳವನ್ನು ಹುದೀ ಮ ಬಾಡರು ನಿಲ್ಲಿಸಲೇಕಾಗುವದೆಂದು ಕರಾವಳಿ ಪಾಸುಮೊಡಿರುವರು.

ಈ ತಾ. 24ರಲ್ಲಿ ರಂಗೂನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಖೈದಿಗಳು ದಂಗೆ ಎದ್ದು ವಾರ್ಡರುಗಳ ಸಂಗಡ ಹೊಡೆದಾಟ ನಡಿಸಿದಾಗ ಮಿಲಟರಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬಂದು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಶಮನ ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯವರು 5 ಜನರೂ, 40 ಖೈದಿಗಳೂ ಮೃತರಾಗಿರುವರೂ, 11 ವಾರ್ಡರುಗಳಿಗೂ, 60 ಖೈದಿಗಳಿಗೂ ಘಾಯಗಳುಂಟಾಗಿವೆ.

'ಸರದೇಶದಿಂದ ಆಳ್ವಪ್ಪುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೀಯರ ಮೂನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕುಂದಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೈಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದೆಂದರೆ ಅವಾಮಕರವು ಆ ವರ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನಿಕೆಯು ಅವರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಆಗುವಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಆ ವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಭಿಸಿಕೊಡಲು ಬ್ರಿಟನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು ಈಗ ಅನಾವ್ಯವಾಗಿದೆ.' ಎಂದು ಮೈ ಇ ಯ ಸಾ. ಅಮೆರಿಸ್ಸಾರನು ತಮ್ಮ ಹೊಡಾದು ಲಂಡನ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

'ಇಂಡಿಯನ್ ನೇಶನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಖಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಸಂಭವೆಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ಅವರ ಆಫೀಸಾದ "ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಧನಿ"ವನ್ನು ಹುದುಕಿ ಸಿತ್ತಿದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ತೆಗದುಕೊಂಡಿರುವರು. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ದಸ್ತಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯು ಜಳವಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯದವರ ಹೊಸ ಖಾನೂನುಗಳಾದ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಮುನಿಯಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತಾ, ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಲು ದೇಶವಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಸದರಿ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಖಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಸಂಭವೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿರುವದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು.

ಜೂನ್ ತಾ 30ರಲ್ಲಿ ಅಲಾಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ನೇಶನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಜನರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಪಂಡಿತ ನೆಹರ ತಿಲಾಲ್ ನೆಹರುರವರೂ, ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದ್ದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಯ್ಯದ್ ಮಹಮ್ಮೂದ್‌ರವರೂ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಮರುದಿನ ಅದು ತಿಂಗಳು ಸಾದಾ ಸಜೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು ವರು. ಇವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ತಾ. 1ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿಯೂ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನೂ ಖಂಡಿಸಿಯೂ ರಾವ್ಯಗಳು ಪಾಸು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈಗ ತಾನೇ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಪರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು ಇವರ ಬದಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಕಳೆದ ತಾ. 21ರಲ್ಲಿ ಸುಡಿತ ನೋಂಡಿಲಾಲ್ ನೆಹರುರವರು ದೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಸುದೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಿಯರು ಎಸ್ಪನೇಡ್ ವೈದಾನದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಸುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ನೆರೆದಿದ್ದ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಹುಕುಮಿಗೆ ವಿರೋಧವೆಂದು ಸುಮಾರು 700 ಪೋಲೀಸಿನವರೂ, ನವಾಬರೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮೇಲೆ ಲತ್ತಿ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ತ್ರೀ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಕೂದಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದು, ಅವರಿಗೆ ಲತ್ತಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದು ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು 500 ಜನರಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾದವು. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದವರ ಸವಾರರು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು! ಹೀಗೆ ಚ್ಚಾನತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದವರನೇಕರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಆ ನೋಟವು ವಿಂಧ್ಯವಿಗಾದರೂ ಕೆನ್ನೀರು ಬರಿಸುವಂತಾಗಿತ್ತಂತೆ!!

ಮೊರೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಕಾರಾಗೃಹ ವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿತ್ತಿದ್ದ ಸೆರೋಜಿನಿ ನಲ್ಲುಭಾಯಿ ಸುಟೇಲ್‌ಗೆಯವರು ಜೂನ್ ತಾ 27ರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರತೆ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಪಡೆಸ್ಪಟ್ಟರು. ಮರುದಿನ ಅಭ್ಯುದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಸೇರಿ ಇವರನ್ನು ವಿಜಯಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒಂದು ವಿಜಯೋತ್ಸವ ಸಭೆ ಇವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ನವಾಬ್ ಬೆಲ್ಲಭಾಯಿಯವರು—ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ (ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್‌ನೆಹರುರವರು) ಪತ್ರ ಧೂ ಲೋಕವ ಅತ್ಯಂತ ರೂಢ್ಯ ಮನುಷ್ಯರು (ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಸುವರು) ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ್ಗೆ ಜೈಲಿನ ಹೆಸರಿಗೆ ಊ! ನೂ ಹುವುದೆಂದೆಕೆ ನ.ಣ್ಣು ತಿನ್ನುವೆಂತಲೂ, ವೆ ತ್ಯಗಾದ ಹಾಗೆಯ ನೀಲಿ ಮಲಗುವೆಂದರೆ ಹೆಣವನ್ನು ನೆನಪು ಚಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ.ವುದೆಂತಲೂ, ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ತಂತಿನ್ತ ಕೋಣೆಯನ್ನು ತನಗಾಗಿ ಕಾದಿಡಬೇಕೆಂತ ಜೈಲಿರಿಗೆ ಹೇಳಿಂದಿಗುತ್ತೆಂನಂತಲೂ ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು ಕರಗುಂತೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಕೂಡದೆಂದು ಗುಂಟೂರಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರು ಮಾಡಿದ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಮಡಿ ಸದರ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನು ಹಾಕುವವರನ್ನು ಹಾಕಡವರು ತೊಂದರೆಪಡಿಸುವ ಕಾರಣ ಹಾಕುವವರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸದರಿ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುವದೆಂದೂ ಮುದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರವು ಎನೆಸಿರುವರೆಂತೆ! ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯು ಖಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಜಳವಳದ ಚಿನ್ಹೆ, ಖಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಜಳವಳದಿಂದ ಅಕಾಂತಿಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪೀಲು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ ಸದರಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಹಾಕಕೂಡದೆಂದು ಮಾಡಿದ ಡಿ. ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹುಕುಮಿನಿಂದ ಹಾಗಿ ಟೊಪ್ಪಿ ಧರಿಸುವನರ ಧೃಢತ್ವಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಹುಕುಂ ಅಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸದರಿ ಹುಕುಮಿಗೆ ಖಾಜಾಕೆ ಪಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವದಾಗಿದೆ!

## ವಿನಂತಿ.

ಕೆಂದ ವರ್ಣದ, ಸಾಧಾರಣ ದಪ್ಪದ 1½ ಅಡಿ ಉದ್ದವಿರುವ ಮುಂಗೋಡಿನ ಮತ್ತು ಎಡದ ಕೈ ಸಾಧಿಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಮಡಿದ ಸುಮಾರು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ದೊಡ್ಡ ತವ, ನನ್ನ ಜಾಪ್ಪು ಒಂದು ಎತ್ತು ಕಳೆದ ತಾ. 23ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದವರಿಗೆ 2 ರೂ. ಇನಾಮು ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಬಲ್ಲಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯ,
1—1. ಒಳಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮ,
ಚೆಟ್ಟಳ್ಳಿ ಪೋಸ್ಟು.

## ಪತ್ರಿಕಾನೆಯಾರಿ.

ಖಾಸ್ಕಿದಾರರು ಸಿ.ಸಿ.' ಅಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಕೆಲಸಕಾರರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲಿ. ಸಂ.]

## ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

O God, that men should put an enemy in their mouths to steal away their brains! that we should with joy pleasance, revel and applause, transform ourselves into beasts.

ನಿಷಾನೇಸೇನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸುಗ ಜೀ ಇಲಿಯೂ ದೇವನೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿಲಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯ

ಗಳೂ, ಸರಕಾರದವರೂ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಷಾಸೇನನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಕೈಕೊಂಡ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸುಲಭದಲ್ಲಿಯೇ ಸಫಲವಾಗುವುದು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಶರದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ನಿಷಾ ಮಹಾಮಾರಿಯನ್ನು ತತ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಹು ಅಳದಲ್ಲಿಯೇ ಹೂಳಿರುವರು. ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದಿಯರು ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅವರ ಮತಾಚಾರಾಶ್ರಯನಾದಿ ವಾಗಿ ನಿಷಾ ಮೂರಿಯನ್ನು ಪೂಚಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ದೇಶಿಯರ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವು ಜಯವಾಗದೆ ಇರಲಾರದು. ಆದರೇನು? ಅದು ಅಮೇರಿಕಾದೇಶಕ್ಕೆ, ಅವರದೇ ಸರಕಾರ, ಅವರೇ ಪ್ರಜೆಗಳು. ಇಲ್ಲಿಯೊದನೋ ನಾವು ಪ್ರಜೆಗಳು, ಆಂಗ್ಲಸುರ ಸರಕಾರ. ತಾಯಿಗೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಚುಚ್ಚಿ! ನಮ್ಮ ಮೈಸರಾಮ ಸುಹಾಸ್ಪಭ ಗಳು ನಿಷಾಸೇವನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ, ಆದಕ್ಕಾಗಿಸ್ವರವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸ್ವಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಒಂತಿಗೆಯವರು ಈಗಿನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವೇ ದೊರ್ಕದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮಾತು ವಿಸ್ಸಾದರೂ ಚಿಂತ ಪಡುವಂತೆ ಇಲ್ಲ ಈ ಸಂ ಚಿತವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿ ಸಿ ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟೋ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾಣವನ್ನು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಹುದಿತ್ತು. ಶಾಶನ ತರ್ಮಕ್ಕೆ ಬಂ ತ್ಕಂತ ಎಂಬ ಮಾತ್ಕಿಕ್ತಿ ಪಾತ್ರವೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜ ಎಲ್ಲಾ ನಾಶಕೆಕೊಂಡು, ಅವುಗಳು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಚ್ಚಿದಂಥ ವಿಷ ಪರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಬಲಿಯಾ ಆಸೆಗೆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನಿವರಿಸಿದೆ ಇರುವುದೇ?

ಹಂಡ ಸರಾಕಾರಿಯ ದೊಂತರಾದ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಎಂದಿ ರುವಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ನಿಷಾಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿ ಜೀವಿಸುವಲ್ಲಿ ಕನ್ನ ಮನಃಖಾಲ ನಷ್ಟದಿಂದ ಜೀರೆಯ ನಷ್ಟ ತೊರಿದರೆ ಕೂಡುವವನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹೂಯ್ಯುವವರು ಸರಕಾರದವರು, ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಬುಲ್ಲಾನು ಮಾಡುವವರೂ ಸರಕಾರವೆಯವರೇ! ನಿಷಾಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಕನಾಗಿ ರನ್ನೆಯಲ್ಲ ಪದ್ದು ತನ್ನ ಕಲೆಯನ್ನು ಒಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವನಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೊ ಡುವುದಿರಲಿ ಹಣ ಕರ್ಜಮಾಡುವವರು ಸರಕಾರದವರು! ನಿಷಾಸೇವನೆ ದ.ರಭಾಗ್ಯಸಿದಿಂದ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಳಳಕೊಂಡು ತನ್ನ ಭೂಮಿಯ ಕೆಂದಾಯ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಅವನ ಭೂಮಿ ಹರಾಜು ಮಾಡುವವರು ಸರಕಾರದವರಲ್ಲವೇ? ಕುಡಿತನವನ್ನು ಕಲಿತು ಆಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲದೆ ಇದಾಗ ಹಾನೇ ಅದನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಪಡಿಸುವವರು ಯಾರು? ಸರಕಾರದವರಲ್ಲವೇ? ಇಂತಹ ಗುವಾಸಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾರ ಮನಸ್ಸೂಯಾದರೂ ಹೊಕ್ಕಿ ಪೋಧನೆ ಮಾಡಲು ಕಸ್ಪಗಿರುವುದನ್ನು ಬಿಳುವನ್ನು ಪಂಗಡಿಸಲು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ, ನುರ್ಯಾದಿ ಅನಮರ್ಯಾದೆ ಯೊಂದು ಎಂದು ಒಳಿದುಳ್ಳುಳ್ಳವ ಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ತಿಳಿಗೇಡಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರದ ರುಮಾ ಲನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಡ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಕಳಂಕವನ್ನು ತರುವವರೂ ಸರಕಾರದವರೇ! ಇದೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ನಿಷಾಸೇವನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಜಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಮಾಡುವವರೂ ಸರಕಾರದವರು! ಇದಿಂತ ತವಾಸಿಯ ನಾಟಕ!

ಇದರ ನಿಷಯ ಹೆಚ್ಚು ಬರೆದು ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಇನ್ನಷ್ಟು ನಾವು ಗೋಳಾಡಿದರೂ ಸರಕಾರದವರು ನೀತಾ ಸೇವನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ತತ್ವವನ್ನು ಬಿಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕೆಡುಕನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಂವೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು, ನಾವು ಸರಕಾರದವರ ಸಹಾಯನಿಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲ ಅವರ ವಿರೋಧದ ಮೇಲೆ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದೊರಯುವುದು ಎಂದಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಕಮ್ಮಿ ಎಂದು, ಮೂರು ತಲೆಯೊತ್ತುದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡಸಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

ನಮ್ಮ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 3,72 200 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಭೂಕಂದಾಯದಿಂದ ಲೂ; 3,86,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಎಂದರೆ ಭೂಕಂದಾಯ ಕ್ಕಿಂತ 14,700 ರೂ. ಹೆಚ್ಚು ನಿಷಾ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದೆಂದು ಕಂಡುಬಪ್ಪದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಗಳಷ್ಟು ಸಂಪಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರ ಲಾಭವನ್ನು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವೀಕದ ಜನನು 6 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಷಾಪಾನಿ ಯಿಂದಾಗ್ಯ ಅವಿನಾಶಾಗ್ಯವೇ ಜೀಲವಾಡುವುದು—ಎಂದರೆ 1 ದಿವಸಕ್ಕೆ 1700 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು, ಎಂದರೆ 1 ಗಂಟೆಗೆ 70 ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ದಾರಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ದಾಯಾಸವನ್ನು ಸಾಹಾಯಮಾಡುವುದಿರಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಜೀವ ಸಂಪತ್ತಿನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿ, ಲಯಮಸ್ಥಿಯನ್ನು ಕಮ್ಮಿಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲಿ, ನ ಪತ್ತ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗ ಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಬಲೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾಡುವಂತಹ ಎಂದಿ ದ ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲಿ ನಾವು ಶರ್ಮಾಮಾಡುತ್ತೇ ವೆಂದಾಂತಾಯಿತು. ಇದು ಎಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂಗಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಇಲ್ಲ. ಇದಿಷ್ಟು ದ್ರಿಸ್ಪಷ್ಟ ನಿರ್ಣಾಯ ತಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಿಸಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ ದೇ ಕದಲ್ಲಿ ದಾರಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಎಲ್ಲ ಇದಾಪ್ತಿಂ ದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಧಿಪತ್ಯಸ್ಥಿಯು ಕಂಡು ಬರಬಹುದು. ವಾಷಕರೇ ನೂಹಿಸಿರಿ.

ನಿಷಾಸೇವನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಒದಗುವುದೆಂದು ಸರಕಾರದವರಿಂದು ವಾದ! ಇದನ್ನು ಕಾನು ಹು ಯೆಂಬುದೂ ಬಹು ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲವೆಂದೇ ನನ್ನ ಯೋಜನೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಆತ್ಮವನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲುವ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ, ಮೆದುಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಶರೀರವನ್ನೂ ವಿಷಮೇಪದಿಂದ ತುಂಬಿಸಿ ಮನುಷ್ಯನ ಆಕೀಕ ಲೌಕಿಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಭೂತವಾಗಿರುವ ಇಂದ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕುಡಾ ಹಿಡಿದಿರುವಾಗ, ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖಕ್ಕೆ ಎಡೆಗೊಡಿಸುವ ಈ ದುರ್ಗುಣವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ಮನುಷ್ಯವ್ಯಾಪಾಯನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕಚ್ಚಿ ಆತ್ಮ ಶಕ್ತಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಪಾರಲಾಭ, ಹಚ್ಚಿನ ಶರೀರಪುಷ್ಟಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮರ್ಯಾದೆ ನೀತ್ಯ ಅವಶ್ಯವಿತ ದೃನೈಲಭ್ಯ ಸಹ ಇವೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಕಾರದವರು ಎಡೆಗೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯವು

ನಿಷಾಸೇವನೆಯಿಂದ ಆಗುವ ದೋಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿವ ಅನೈದ ಗಳಿಂದ ಜೀವಯಿತ್ತೆ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸದ ಹಿಂದೆ ತಂಯಿಗಳು ತಾವು ಸೇವಿಸುವ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರೀತಿಯ ಒಂದು ನಿ ಗಾ ಗಾ ಗಾ) ಕಿಸ್ಸೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕ್ರಮೇ ಣವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ದುರ್ಗುಣವು ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತೆ. ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ಜನರು ಕೆಟ್ಟ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ಗೊಡೆ ಅರಿಂಗ್ಯ ವೈದ್ಯಸಲು ತಾವೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಅ ಮಾಡಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿಸಿದರು. ಈ ದುರ್ಗುಣವು ಬ್ಬಿನ ಲ್ಲಿ ವೇರಾದ ಮೇಲೆ ತದನ್ನು ಕೆಸ್ಕು ಹೊಕಳು ಬಯ ಕಷ್ಟ. ಅಂಥಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಿಷಾ ಮೂರಿಯ ಪೂಜೆಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಬಿಡಲು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರವೂ ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರದೆ ಹೋಗುವರು. ಇಂಥವರು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯ ಸಕಲ ವಿ ಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಶೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳ ಕೊಂಡು ನಿಷಾಸೇವನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವ ವನ್ನು ಕಳದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಲೌಕಿಕ ತಿಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮರೆಕ್ಕಿರುತ್ತೇವೆಂಬ ಯೋ ಚನೆಯಿಂದ ನಿಷಾಸೇವನೆಗೆ ತೊಡಗುವರು. ಹೀಗೆ ತೊಡಗಿ, ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಗೆ ಕಾಲುಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿ, ದಿನೆ ದಿನೇ ಹೆ ಚ್ಚೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದರ ಆಕರ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅದರಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಲಾರದೆ ಎಲಿವಿದ್ಯಾವಿಹೀನರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಪಯಣ ಮೊಟಕಾಡಿ ರು. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನೆದುರಿಸಿ ಮಹಾಬೇಜಿ ನ ಚಿಂತೆಗಳನ್ನು ಮರೆಯಲು ಅತಿಯು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹಣ್ಣಾಗಿ ನಿಷಾಸೇವನೆಯಿಂದ ವ ರಳಿಸಲಾರರು. ಇಂಥವರು ಬಡವಾ ಗಿ ಹುಚ್ಚರಾಗಿ ಹೋಗುವರು ಇಲ್ಲವೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವರು. ಕೆಲವು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹಂದೆ ಟರ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ದಿನೆ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಿ ಚ್ಚಾಗುವ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಸಂಖೆಗೆ ಕಾರಣವೇನಿರಬ ಹುದೆಂದು ಪರಿಶೋಧಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರು ಹೀ ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರು. "Alcoholism is responsible for that disgust of life which leads to suicide." ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದವರು ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಒಂದು ವಿಧದ ಆನಂದವು ಬರುತ್ತೆ, ಎಂಬ ಅ ಶೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸೇವಿಸಿನಿಡಬಕ್ಕಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಾಣದೆ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಯೋಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳಕ್ಕೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಹ್ಯಾಗೂ ನಿಷಾಸೇವನೆಯಿಂದ ಜೊರೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹೊಡದ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆಯೂ ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ತಾಣುವೆ ಬಹು ಚಿಂತೆ, ನಾಚಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ನೋಟವು ಯಾರ ಯೋಚನೆ ಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು? ಎಷ್ಟು ಸರ್ಮಾವೆಯಿಸ್ಕರು, ಎಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ತಮ್ಮ ದುರ್ಬಾಸ್ಯದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕಪ್ಪು ಸರ್ಮಾದೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಒಂದಾನವೊಮ್ಮೆ ಜಿಯ ಗಾಂಭೀರ್ಯದ ಮನುಷ್ಯರು ಅನ ರ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏಳು ಕಮುದ್ರಗಳನ್ನು ದಾಟಿಬಂದ್ದವರು ನಿಷಾ ಸೂರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲ ನಾಸಸಕ್ಕಾನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಅಲ್ಪ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಯೋಗಿರುವರು.

ಅಹಾ! ನಿಷಾ ಮಹಾಮಾರಿಯೇ! ನೀನೆಂತ ಜಯಶೀ ಲೆ! ದೇಶ ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಯಿಸಲು ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದಂಥ ಜನರ ನ್ನು ನಶ ನಿನ್ನ ಪಾದ ನೆಜನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ನಿನ್ನ ವ ರಮ ಭೃತ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವೆಯಲ್ಲವೇ! ಹಾ, ಮಾ ನವನೇ! ದೇಶ ದೇಶಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳನ್ನು ನೀ ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವೆಯಲ್ಲವೇ? ಇವೆಲ್ಲಾ ಹಾವ್ಯ ಹುಲಿಗಳನ್ನು ನೀನು ಪಳಗಿಸಿರುವೆ. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯ ಸಕಲವನ್ನೂ ನೀನು ಜಯಿಸ ಬಲ್ಲೆ. ಈ ನಿಷಾ ಎಂಬ ಪೂರಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನ ದೃಢಾಂತರಾತ್ಮಕ್ಕ ಕುಂದೇನು ಬಂತು? ನಿನ್ನ ಈ ಶಪ್ತವನ್ನು ಸಾರ್ಥಸಡಿಸಲು ನಿನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವಾದ್ರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತೇ?

ನಿಷಾಸೇವನೆಯು ಆತುರಿಕನ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಲಾಪಮಿಶ್ರು ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಜಾರ್ಜ್‌ರವರ Sir George Newmanರವರು ಹೀಕೆರುವುದೇನೆಂದರೆ—The high mortality during the last 200 years had coincided with periods of alcoholic excess and that alcoholism rendered ll people more susceptible to pneumonia, tuberculos and other diseases.

ಇದೆಲ್ಲವೂ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾ ಗಿ ನಿಷಾಸೇವನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಒಳಳವಾ ಗಿಯೇ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಈ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದ 61 ವರ್ಷ ವ್ಯಾಯದ ರೂಬ್ಬನು 'ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸೇವಿಸುವುದಿ ಲ್ಲ 'ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸ್ಟೇಳಿ ಆ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಇನೆಗೆ ಬಂದ ಕಷ್ಟ ಪೋನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ದಾರಿಯೆಂದರು. ಅವರು ಕೊಂ ವಟ್ಟಿಗೆ ಕುಡಿದಿದ್ದ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಒ ರು ಆಗ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ, ಈಗ ಏಳು ತಿಂಗಳು ಳು ಕಳೆದರೂ ಅವರು ಆದನ್ನು ಪುನಃ ಮುಟ್ಟಿರುವುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಘಟ್ಟನೆ ಈ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಡುಕು ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೃಢಗೊಡಿ ದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಈ ದುರ್ಗುಣವನ್ನು ಬಿಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವೇ ದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಇದರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳ ಅರಿವಿಗೂ, ಅವ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ, ನೇಕಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕೆಡುಕು ಇ ದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ, ಈ ಕೆಡುಕನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಲು ಇಡೀ ನೇಶದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಸುತ್ತಿಲಿದೆ ವೆಂಬು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಯಾಸೇವಕರು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರ ಒಲಿಪ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಿಗೂ ಒಳಪಡುತ್ತಲಿದ್ದಾ ರೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಿ ಈ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪ್ರ ತಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ಬೇರೂರಿದ ದುರ್ಗುಣವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಲು ಮನಸಂತೋ ಷದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ಸ್ಸಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕ. ಯಂ ಪೂನಯ್ಯ.

---

## ಜೆಲ್ಲಿತ್ಕೃನಾಡಿನವರ ವಿಷಟಿಂಗು

ತಾ 23—6—30ರಲ್ಲಿ ಜೆಲ್ಲಿತ್ಕೃನಾಡಿನ ಕುಂದ, ಆ ಜೂರು, ಅರುವತ್ತೊಕ್ಕಲು, ಮುಗುಟಗೇರಿ, ಹುದೂರು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಟ್ಟು—ಈ ಆರು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಕೂಡಿ ದಬ್ಬೆಜಸ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವಿಷಟಿಂಗಿನ ವಿವರ—

75 ಜನರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಮೆ. ಸಣ್ಣನಂಡ ಬ. ನಾಚಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಮೆ. ಕೊಡಂದೆರ ಸಿ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ನಿಷಾ ನಿಷೇಧನೆ ಯನ್ನು ಕುರಿತು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಿಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೈನೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಇಳಿಸುವುದೂರಯಾಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯು ವದರಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಯವೆ ಆವಾಪತ್ತೆಗಳಿರುವುದರಬಗ್ಗೆ ನಿಷಾ ಸೇವನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಸಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಮಾತಾಡಿ ರು. ಮೆ. ಕೊಡಂದೆರ ಮೇದಪ್ಪನವರು ಮೇಲಿನ ಭಾ ಷಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ಕು ಭ ಕೋಭಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷಾ ಸೇವಿಸಬಹುದೆಂದೂ, ಬೇರೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಬಾರದೆಂದೂ ಮಾತಾಡಿದರು. ಮೆ. ಗಳಾದ ಸಣ್ಣುವಂಡ ನೋಮ್ಮೆಯ್ಯನವರು, ಮದ್ರಿರ ಐಮ್ಮಯ್ಯನವರು, ಗುಮ್ಮಟ್ಟೀರ ಸಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು, ಗುಮ್ಮಟ್ಟೀರ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ ನವರು ಮತ್ತು ಕಡೇಮಡ್ಡ ನೊದಪ್ಪನವರು ನಿಷಾ ನಿಷೇಧ ಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಸೆಯೆಂಗಿ ಮಾತಾಡಿದರು.

ಮೇಲಿನ ವಿಷಯವು ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆನಡೆದು, ನಂತರ ಅ ಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿ ಮೇರೆ ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸುವುದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನೂ ಮನ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾ ದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೆ. ಕೊಡಂದೆರ ಸಿ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಬಾಡಿ ವೃಚಾರವ ನ್ನು ಕುರಿತು, ಕೆಲವು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ, ಈಗ ಖಾಯಿಗೆ ಕ್ರಯ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಖಾಯಿಗೆಯನ್ನಾದರೂ ಧರಿಸಬೇಕೆಂದರು. ಮೆ ಕೊಡಂದೆರ ಮೇದಪ್ಪನವರು—ಇತ್ತೆಯಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪೂರಾ ಧನಧಾನ್ಯವನ್ನೆ ತಲೆಸೋಲುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಖಾಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ಒಟ್ಟಿ ಪೂರಾ ಕಮಿ ನಾಡಿ ಖಾಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂಬರಿಸಿ ಸ್ವದೇಶ್ಯ ಆಸ್ತಿಗೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗವಾಡಬೇಕೆಂದು ಪೂರ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ಕೂಡಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಫಿ ಕುಸ್ಸಿಯ, ರೇಶ್ಮೆ ಯ ದಟ್ಟಿ, ಕಂಪ್ಲೇರ್ ಶೀರೆ ಮುಂತಾದ ಒಟ್ಟೆಯನ್ನು ದೊ ಡ್ಡ ಹಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ, ಬೇರೆ ಸ ಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆಸ್ಸು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಹಾಕಾಳಿ ಬಡತನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯಿನ್ನು ಬಹು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಧರಿಸ

## Wanted.

Candidates for immediate Railway Service. Fare Paid. Apply at once for Rules enclosing 2 Annas stamps

ROYAL TELEGPAPH COLLEGE
12—11 Delhi

ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

# ಡೋಂಗರೆ
ಇವರ
# ಬಾಲಾಮೃತ.

ವನ್ನು
ಕೊಡುವುದರಿಂದ
ಸತಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು
ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
52—34 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

## THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD. DHARWAR.

ಸುಸಂಧಿ! ತೈರೆ ಮಾಡಿರಿ!! ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ!!!

## ದಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದ ಕಂಪೆನಿಯ ಒಸೇ ೨೬೯೩ ಪ್ರಕಾರ ರಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.)

ಡೈರೆಕ್ಟರರು.

೧ ಜೋಧರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಸಾವುಕಾರ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ. ಸೆಕಾರಿ ವಕೀಲ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಧಾರವಾಡ ಚೇರ್ ಮ್ಯಾನ್
೨ ಡಾ ವಾಸುದೇವರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಉಮಚಗಿ ಎಲ್ ಯು ಆರ್ ಯಸ್ ಗದಗ.
೩ ವಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ತೇಜಗಿರಿರಾವ್ ಮುಕಾಲೀಕ ದೇಸಾಯಿ ಎ ಎ ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ
೪ ಮಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಂಗೋ ಸಾವುಕಾರ ನವಸದಾರ, ಹಳೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
೫ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಹುಯಿಲ ಗೋಳರಕ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ವಕೀಲ, ಗದಗ,
೬ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ಬಾಳಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಗಿಡದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಕೀಲ ಬೈಲ ಹೊಂಗಲ
೭ ಮಿ ಅನಂತರಾವ್ ವೆಂಕಾಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ವಕೀಲ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
೮ ಉಮರಾವ್ ಪೆ ಧಂಡಿವಾಡ ಬಿ. ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ವಕೀಲ, ಧಾರವಾಡ
೯ ಉಬ್ದುಲ್ ಕರೀಂ ಅವಿನ ಶಾಹೇಬ್, ಹಣಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಗದಗ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯೊಂದರ ಇದೇ ಮೊದಲನೇದು ಈ ಕಂಪನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರರೂ ಮತ್ತು ಇಲಸ ನಡಿಸುವವರೂ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಪರದೇಶೀ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ವಿಜೆಂಟರಾಗಿಯೂಗಿರಿ ವಿಮೆ ಇಳಿಯೂಗಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಪಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯುವೇಕೆಂಬ ಈ ಕಂಪೆನಿಗ ಸಹಾಸುಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು

ಕಂಪನಿಯ ಕೀರುಗಳು ಮೊಕಾಟಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ವಿಮೆ ಇಳಿಸಿದ ಕೆಲಸವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿರುವದು. ಲೊಸುಗಳನ್ನು ಮೊರುಪಡಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನ ತಂದ ಕೂಡುವುದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಬೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರ ಏಜೆನ್ಸಿ ಬಯಸುವವರುಗಳು ಸೆ ಒಪ್ಪ ಸನಲಶ್ಯಗಳು ವಿಪ್ರವು ಮತ್ತು ಕವಿಶನ ಪರಗಳು ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವವು ಬಂಡವತಾಳಿಜ್ಞರುವವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು

K I Hulgolkar
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
20—6 ಯು. ಕೆ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

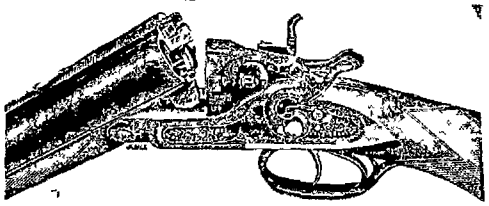

ಕಾರ್ಡು ಒರೆದರೆ ಆಗಿನ
ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಮಂಫಯೂ
ತಕ್ಷಣಿಸುವುದು

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬಚ್ಚಿಗಳು, ಕೋಟೆಗಳು, ಕೇಡ್ಗಳು, ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

## GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS.
## Largest Importers of Firearms and Ammunition
## Cheapest priced firm in India,

14—20 210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

# ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪಯ್ಯರವರ್ಸ್.
## ಹಾ ಪೋನಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

14 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಬಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದ ಪಾತ್ರಿಯೂ ಬಂದೋಬಸೂ ಆದ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

ಸರ್ಲ್ಸ್ ವಂಡರ್ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 3 0 0
" " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 3 3 0
" " ಸ್ಲಿಂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 3 8 0
" " ಎಗೆ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಲಿಂ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೂತಲ್ ಕಲರ್ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 3 14 0
" " ಲೇಡಿಸ್ ಸೈಜ್ ಸ್ಲಿಂ ಕ್ಲಿಪ್ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ 1ಕ್ಕೆ 4 2 0
" " ಪೆಸ್ಸ್ ಪಿನ್ನಿಂಗ್ ಮೂಸಲ್ ಅಗಲ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೆನ್ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 5 8 0
ಬಿಗ್ ಸೈಟ್ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 10 8 0
ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ 13 11 6 0 & 20 10 0
ಪ್ಲಾಕ್‌ಬರ್ಡ್ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 3 8 0, & 3 12 0
ಸ್ವಾನ್ ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 6 4 0, & 6 12 0
ವಾಟರ್‌ಮನ್ ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 8 2 0, & 8 10 0

ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು.

ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವ ಸಣ ಪೆನ್ಸಿಲ್ 1ಕ್ಕೆ 3 6 0
ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸಣ್ಣ ಪೆನ್ಸಿಲ್ 1ಕ್ಕೆ 2 2 0
ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರು ಪೆನ್ಸಿಲ್ 1ಕ್ಕೆ 6 9 0, & 6 15 0
ಲಿಗಲಿಯೂ ಸಣ್ಣಸೈಜಿನ ಅಲಾರು ಪೆನ್ಸಿಲ್ 1ಕ್ಕೆ 7 2 0
ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರು ಸಣ್ಣ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ರೀಡಿಯಂ ಪೆನ್ಸಿಲಿನದು 1ಕ್ಕೆ 8 10 0
ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾರು ಪೆನ್ಸಿಲ್ 1ಕ್ಕೆ 9 6 0
ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾರು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಿ ಯೂದ ಪೆನ್ಸಿಲ್ 1ಕ್ಕೆ 13 4 0
ಪಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದೋಬಸ್ಸೂ ಆದ ವಾಚೆಟ್ 1ಕ್ಕೆ 5 10 0
ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ 5 10 0

ಡಿಪೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್ಸು ಹಾರ್ಡ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ 12 4 0
ನಿಕ್ಕಲ್ ಲೇಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುಮೆಂಟ್ ಸಾಧಾರಣ ತರಹ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ 5 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0

ಇಲ್ಲಿನ ನಮೂದಿಸಿರುವ ನಮೂನೆಯ ಅಂದಾಜಿನ ಟೇಬಲ್ ಟೈಪೀಸಾ 1ಕ್ಕೆ 3—6—0 ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಅಲಾಯಿಸಾ.

ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ರವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ:—ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
52—7 ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

# ಪ್ರಕಟಣೆ.

**ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, ರಿಮಿಟೆಡ್" ಕೊ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಸ್ಟರಾಗಿದೆ.**

| | ರೂ. |
|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — 50,000 |
| ಪಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು | — 21,310 |
| ಜಮೂಬಂದ ಠೇವಣಾತಿ | — 2,16,271 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಕಸಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡಕಶ್ಕಧ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಆ ಸರೇಟಿವ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಲೆಕ್ಕ ಆಜಮಾಯಿಸಿಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪೈಸಾರಿ ಯಂ. ಬೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಲ್.
ಕೋರಂದಂಡ ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರು, ಟ್ರಜರರ್
ಚಾಮ್ ಬಹದ್ದೂರ್. ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

ತಾರೀಕು 1-7-1926.

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ವರ್ತಮಾನವು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಜಂಟಾ ಪ್ರಾಪ್ತವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಆಜ್ಞೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಿತಿ ಪ್ರಸ್ಥಕಗಳು ಕೂಡಲಾಗಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಜ್ ವಿಜಿಂಟರುಗಳಿಗೆ ವಿಜಿಂಟರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಕ್ಷಿತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ವಿಜಂಟರುಗಳು,
ಮರೆನಾಡು—ಮೆ. ಕೀಕಿಡಿ ಅಯ್ಯಣ್ಣಯ್ಯನವರು.
ಸೆಜ ವಿಜಿಂಟರುಗಳು.
ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ. ನಂಜೇಪಂಡ ಸೋಮೈಯ್ಯನವರು, (ಖಾದಿಭಂಡಾರ.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಸ್., ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ. ಪಿ. ಜೆ. ಮುದ್ದುಮೈಯ್ಯನವರು,
ಮಡಿಕೇರಿ ಮತ್ತು ಆರಮಣಮೂಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ. ಜೆ. ಮಾದಮ್ಮೆಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ. ಅಪ್ಪಚಟ್ಟೋಳಂಡ ಮೊಣ್ಣಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ:—ಪೈಂಟು ಆದ ರಕ್ಷಿತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

## ಮೂರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನೆಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪಪ್ರಿಂಧಿಗಳೂ, ದಾವ ಬರದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದಾವಾ ಸಾರಮುಗಳೂ, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಬಿದ್ದರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು," ಮಡಿಕೇರಿ.

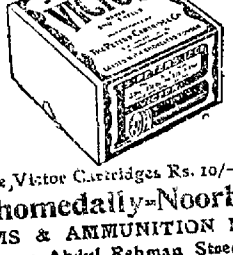


12 bore, Victor Cartridges Rs. 10/- Per 100

**Mahomedally & Noorbhoy.**

ARMS & AMMUNITION MART.

321 Abdul Rehman Street.

BOMBAY. 3.

5241

# ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ
# ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಸಾಲಿಯ ವೈದ್ಯಾರ್ಜಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಅಂದಾಜು ಪೂರ್ಣಬೋನಸ್ಸಿಗೆ ಇದ್ದ ಉಳಿತಾಯದ ವಿವರ
1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53¼ " "
1927ರಲ್ಲಿ 78 " "

**ಜೀವಾಂಕ್ಷದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. || 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ
1924ರಲ್ಲಿ " " " 22½ "

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು:—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52—26

**ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,**
**ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.**

ಪ್ಲೇಗ್" ಸುಳ್ಳಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕು, ಎಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಾಲಿಗ್ರಹ ದೋಷನಿವಾರಕವೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರದ ತಾಯಿತ.

ಆನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರ್ವಜನ್ಮದ ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂದಲೂ, ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವಿಕೆ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂಳು ಸಂಯೋಗಿ ನುಟ್ಟಾಗದಿರುವಿಕೆ, ಮುಟ್ಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರತಾಲ ಹಿಂಸುವಿಕೆ, ಮುಸ್ಸಪ್ಪ ಬೀಳುವಿಕೆ, ಹೊಸ ಟ್ಟಿ ಕೂಡಿ, ಬೆಳುವು—ಕೆಂಪು ಹೊಗಿ ಗರ್ಭ ಪತನವಾಗುವಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಸಸಿಕಾಪ, ವಿಕಾರಬಾಧೆಯಿಂದ ನರಳುವಿಕೆ, ದಿನ ತುಂಬಿದ ಹಡಿಯೋಡನೆಯೆ ದರೆ ಹಲವುಳು. ವಿಕೆ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಂತಾನ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೨ ವರ್ಷವವರೆಗೆ ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ದೋಷದಿಂದ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂಡುರೋಗ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಕಾಮಾಲೆ, ಗೃಹಪೀಡೆ, ದೃಷ್ಟಿದೋಷ, ಮುಟ್ಟೆತ್ತಾಗ, ವಿಪರೀತ ಅತಿಸಾರ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಂದ ವಿಷೋಡ, ಭಯದಿಂದ ಜ್ವರಹಿಡ್ದ, ಕ್ಷೀಣ ಹೊಂದುವಿಕೆ, ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿರುವದು, ಗರ್ಭರಕ್ಷಾಳಕ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ರಕ್ಷಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ. ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಡಿತರೊಡನೆ ವರಿಕ್ಷಿಸಿ ಗ್ರಹಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧು ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂತ್ರದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಾಯಿತದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಧರ್ಮಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತರಿಸಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗುವ ಸಂತಾನ ದೋಷದಿಂದ ನೀ ರೂಪಾಯಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ಭಂಗವೂ, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವೂ ಯಾವತ್ತೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ದೋಷದಿಂದ ನೀ ರೂಪಾಯಿ, ತಾನ ಭಂಗವೂ, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವೂ ಯಾವತ್ತೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ದೋಷದಿಂದ ನೀ ರೂಪಾಯಿ, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಳಿಕೆ ತಿ—೯—೦ ಪೋ. ಖ. ಬೇರೆ ಟ್ರೀಕರಲ್ ವಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಗುಣ ಕೊಡುವ ತಾಯಿತಕ್ಕೆ ಪೋ. ಖ. ಸೇ೦ ಸ ರೂ. ಆಗತಕ್ಕ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಬರೆಯಿರಿ. ಈತಾಯಿತ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುದವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ 100 ರೂ. ಬಹುಮಾನ ಒಂದು ಸಲ ತರಿಸಿ ಅನುಭವ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ

**ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚ ಮೂಲಕ ಮೂದರಿಗಾಗಿ ಬಹುಮೂನ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.**

ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವೂಂತಿಕೆ ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರರಿಗೂ ತೋರಿಸಲು ಗುಣವೊಂದುವಿಲ್ಲು ನನ್ನ ಆರ್ಥಯೋಚನಾದ ತಾಯಿತವನ್ನು ನಷ್ಟ ಹೆಂಡತಿಯು ಈವಾಗ 3 ತಾರಿಗೆ ವರೆಗೆ ಧರಿಸಿದ ವಾತ್ರವೇ ಮೈಯೊಳಗಿನ ಜೂವನ್ನೂ ಕಾಯುಲೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅತಿ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತೆ.

ತಮ್ಮ ವಿ. ಕೆ. ರಾಘವಾಚಾರ್ಲು, ಸುದಾನು ಹೌಸ್,
ಪ್ರಕ್ಲಾದ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಮುಂಬೈ.

**ತಾಯಿತ ಸಿಗುವ ವಿಳಾಸ:—ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಬಿ. ಸಿ. ಪಂಚಗಟ್ಟಿ,**
**ಮು. ಪೋ. ಆಥನಿ, ತಾ. ಬೆಳಗಾಂವ.**

52—50

## ೫೩.ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಹ, ಪಿತ್ತದ ಬಾಧೆ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಒಳ ಜ್ವರ, ಮಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಒಡ್ಡುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ಕುಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು:—ಕ್ರಯ ಪಟ್ಟು 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೂರು ಪಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ರೂ. 7—0—0.

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು ದೋಷಗಳು, ಮತುಸ್ರಾವವು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸೊತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ಸೆಳೆತ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಂಕಿತಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು (ಜಿದಗಾಸಿ ಮನೋಭಿಶಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರಯಿಸಿರುವವು:

ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಪಟ್ಟಿ ಮೂತ್ರೆ ರೂ. 2 ಆ. 4,
3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ. 4.

### ೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿನ ನಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಲಿಕ್ಕೆಯೆನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—0.

### ೪. ಮೇಹ ಕುಠಾರ. ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ

ಕೆಂಪು ಬಿಳಿದು, ಕಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗಕಕ್ಕ ಕೇವನ್ನೂ ವೃಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

### ೫. ಇಛ್ಛಾ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ. ಆಯಾಸವನ್ನು

ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಖ ವೀರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—0 ಆಣೆ 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾಗಿ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಕಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

**ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,**
**ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,**
12—1 **ರಥದೀಧಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಪೆ. ಕನ್ನಡ.**

## ಟೆಲಿಫೋನ್ ಎಂಬ ಮಾತಾಡುವ ಯಂತ್ರ

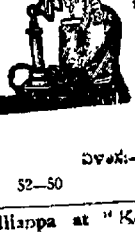

ಇವ್ವ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದವು. ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಯಂತ್ರಗಳು ಯೇ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ದೂರದಲ್ಲಿರುವವರ ಸಂಗಡ ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಮಾತನಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಯಂತ್ರದ ಪೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕ್ರಯ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0.

ವಿಳಾಸ:—ಎ. ಲಿಯೋ ಅಂಡ್ ಕೊ,
243 ಮದ್ರಾಸ್.

52—50


Printed & published by P. I. Belliappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಯೇನ ಭೂತದಯಯೇನ ವಿದ್ಯಾತಪೋಭಿ ಪ್ರಯತ್ನತಾ ॥ ಐಕ್ಯಮತ್ಯೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಪಂದ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ || ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾರೀಕು ೧೧ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. || ಸಂಚಿಕೆ ೬



Telephone — 3145

By Appointment to H. E. The Governor of Madras

Telegrams — 'PRECIOUS'

Cups, Rs. 6, and upwards

Medals, Rs. 1-8-0 upwards

CUPS.
MEDALS.
SHIELDS.
CASKETS.

V. SUBRAMANIA IYAR.
JEWELLER.

Post Box No., 423, Tripliacne,

Illustrated Catalogue Free on Application.

52—42 MADRAS

NITRATE OF SODA

The best and cheapest form of Nitrogen for plants Highly concentrated and immediately available Nothing like it to make plants grow

ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದಲಿ ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕೆ ವಂಧಾದ್ದು. ಒಳಗೆ ಬಲವಾದವು ಮತ್ತು ತತ್ಕಾಲ ಅಗತ್ಯವಿರುವಾದ ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯುವಕ್ಕೆ ಇದರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ

ಏನಾ ಕೊಡಗ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿ ಸೇಲ್ ಏಜೆಂಟ್ಸ್, ಪೂನ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ವಿಷಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಂಗಡಿಯ ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬರೆಯಬಹುದು.

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ
ಇಂಡಿಯನ್ ಸೆಕ್ಷನ್
ಫೋ ಬ ೦ ೦ 469 ಕಲ್ಕತ್ತಾ

(2) ಮಿಸ್ಟರ್ ಯ ಂ ಯಾ ಬೈ ಗ
ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ
ಮಡಿಕೇರಿ

4—11

ಕಟುಕಷಾಯ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬದಲು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಪ್ರಯೋಗವು ಸುಖಕರವಾಗಿ ಗುಣವಾಗದಿರುವ ಮಲೆ ಜ್ವರ ದಿನ ಹೆಚ್ಚು ಬರುವ ಜ್ವರ ೩—೫ ದಿವಸಕ್ಕಾಗಿಯು ಸಾಲದು ಬರುವ ಜ್ವರ ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

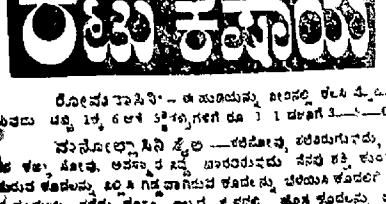


ಗಂಡಿನ ಸಮಸ್ಯೆ—ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯೋಜಕ ಶಕ್ತಿ ಕೈಯ್ಯ ಮುಕ್ಕಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಕ್ಕಿಹೋಗದೆ ಉಳಿದ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೊಮ್ಮುವಿಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ಕ ನಾಳದಿಂದ ಕೀಟ ಬರುತ್ತದೆ, ವಿಚಿತ್ರ ಧಾತು ಹುಟ್ಟಿ ಹೋಗುವದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮುಕ್ಕಿ ಬರುವದು, ಮುಕ್ಕ ಚಿಂತೆಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದುವಿಯ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಾರಿ ಬಾಯಿಂದಕ್ಕೆ ಶೈತ್ಯಾವಸ್ಥೆ ಮುಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ನಾಳವನ್ನು ಬೆಲ್ಲುವ ಸೋಳ್ಳ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುವ ಔಷಧಿ ಎರಡು ಬಾಟ್ಲಿ 1 3 ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0 ೧—12—0

ರೋಮಸಾಸಿಸ್—ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಪೀಠಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೈಪ್ಪಲ್ಲ ದೊ ಮುಂಡಿನ ಸಾಲಿಗೆ ಹಸ್ಸಾಂ ದೊ ಮತ್ತು ಉದುರಿ ಬೀಳುವದು ಚಚ್ಚಿ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಗಿ ಸೈಕ್ಸಿಗಳಿಗೆ ರೂ 1 1 ಡಜನಿಗೆ 3—೦—೦

ಮಾನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಪೌಡರ್—ಚರ್ಮದೋಷ, ಬಿಳಿಕುಗುನು, ತಲೆತಿರಿ, ಕಜ್ಜಿ ಕಡಿಯಿಂದ ಕೀಟ ಹೋಗುವದು ಸಿಡುಬು ಹೊಡೆದ ಕಲೆ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಬಾರದಿರುವದು ಸೆನ್ಸಿಬಲ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅಮೋಘವಾದ ಔಷಧಿ ಬಳಸಿದವರು ಮತ್ತು ಬಳಸುತ್ತಿರುವವರು ಕೊಡುವ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ಇವೆ.

# ಕೊಡಗು.

ಸನ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ

ಜುಲೈ ತಾ. ೧೨ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.


## ಸೈಮನರ ವರದಿಯು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು.

ಳೆದ ತಿಂಗಳ ಆಖೈರು ವಾರದಲ್ಲಿ ಜೊರದಿಲ್ಲಿ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ ಎರಡನೇ ಬಾಗದ ವರದಿಯಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಹಿಂದೀಯಂ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಎಂಬದನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಮೊದಲೇ ಬರೆದಿರುವೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನರವರು ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕೆಸ್ಟಡೆಕ್ಕೆ ಫಕಾಂತರವಿಸಿ ಕಳೆದವಾರ ಪ್ರಟಿಸಿದ್ದನ್ನು ವಾಚಕ ಮಹಾಶಯರೆಲ್ಲರೂ ಓದಿರಬಹುದೆಂದು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಿಗೂ, ವಿಷಯ ಸಂಬಂಧ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೂ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಷಯವೇನೂ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂಬುವುದನ್ನು ಸಂತೆಯಪಡಿಸಿ.

ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ಹಿಸ್ಕರಿಸಿದ ಕೊಡಗು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯನ್ನೂ, ಸಿಮಿನ್ಡಾರರ ಸಂಘವನ್ನೂ ಈಗ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೈಮನ್ ಸಸ್ಯಕರ ವಿಚಾರದ ಜೊಳ್ಳು ಸ್ವಭಾವನ್ನು ಡಕಾರ್ಬಿಸ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ಮಂಡಲಾಕಲೋ ಚನೆಯಿಂದಲೂ ಪೊದಲೇ ಅರಿತುಕೊಂಡ ಹಿಂದೀ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಹಿಂಬಾಕಿಸಿದ ಇವರಿಂದ ನಮಗೆ ಗಾಗಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಗದೆ ತಿಲಿಲಾಂದು. ಆಗಲೆ "ದೇವರ ಒನರು" ಎಂಬ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನರವರು ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ವಾಚಕ ಮಹಾಶಯರೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಪ್ರಕೃತ ಸಂಗತಿಯು ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಸಭ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಕರ್ನಲ್ ಲೇಟ್ಬರಿಯವರು ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿನಂದನಾ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಸ್ವಯಾಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ಲೇಟ್ಬರಿಯವರು ಕೊಡಗಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕರ್ನಾರದವರು ಕೊಡಗಿಗೆ ಒಂದು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಗನ್ನು ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಲು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ನೂಬೀಗ್ಯು ಜೆರ್ಸ್ಟ್ ಫರ್ಡ್ ರಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದ ಆಡ್ವೈಸರಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗಿಂತ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲು ಉತ್ಕೃಮವಾದುದೆಂದು ಆವನ್ನು ಜನರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ 'ಮದ್ರಾಸು ಆಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಕೊಡಗಿಗೊಂದು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲು ಕೊಡುವುದು—ಇವೆರಡು ಸಲ ಹೆಗಳು ಜನರ ಮುಂದಿದಶಾದನೆ'ಂದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜವಲ್ಲ.

"ಜಜ್ಜಿಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಬರೀ ಸಿಫಾರಸಿನವಾದರೂ ಆದರ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧಿಕಾರವು ಒಚ್ಚಿಟ್ಟಿನ್ನ ರದ್ದುಮಾಡುವಾಗ್ಯೆ ಹಲವು ಸಾರಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ' ಎಂದು ಸೈಮನರ ನೆನಪಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಎಚ್ಚರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲವೆಂಬುದು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು! ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳ ಅಧಿಕಾರವು ಜಾರಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೂಪಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಿಗಿರುವಂತೆ ತಲೆಹಾರದ ಅಡಳಿತವು ಇಮ್ಮುಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಲವು ಕಲಸಗಳು ಹಣ ಲ್ಲದೆ ಒ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಾಕಿಯಾಗುತ್ತಲೂ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಬರೇ ಅಡಚಣೆಯನ್ನುಡು ದೀರ್ಘಿಯಾದಿಗೆ ತತ್ತಿಯವಲ್ಲ.

ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ 2 ಆಫ್ಟಿಗಳು ವಾಸಾಗಿರುತ್ತವೆಯೆಂದು ಸಕಾಸಿಸಿ ಪುರ್ಣವಿ ನಿಜ ಹೆತ್ತಾಗಿ (ಯೂನೋಫಿಯಲ್) ಪ್ಲಾ ಟುಗಳಿಗೆ ಉಪಜ್ಯವಿರುವ ನೌಕರು ಬಿರಾಸಿನ ಆ ಫೈನೋ ಬಗಳೇ ಜಾಸಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟು ಆದರ ಅನಧಿಯಮ ವಿಮಿಸಿನ ಕ್ರಿದೆ. ಒನರ ಒಳ ವೈತರ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥ ವಾಗಿ ಸಂಗಾಡಿ ಗಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಹೆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಎನಗೆ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಗ ಸರ್ಕಾರ್ಕ್ಕ ಒಡ ವೈರ ಮೇಲುರುವ ಕಲುಣೆ!

'ಈ ಕೌನ್ಸಿಲು ವ್ಯಾಸಂಭೋಗದಿಂದ ಸೆಕ್ಷನ್ 71ರ ಪ್ರಕಾರ ಗವರ್ನರ್ ಒನರಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನುಕ್ಕ. ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ಸ್ ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಕಾರ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರಿಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡದೆ ಮೋದರಡಿ ಅಥಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಿಸಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಬರದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೆ ಲೆಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿಲು ಕಮಿಷನರು ಜಾಣ ನಿರ್ಧಾರವು ಮಾಡಿಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಪುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆ ಇರುವವಾದರೂ ಸೆಹ್ಯಿಲ್ಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ಸ್ ಎಂದು ಕಯಿಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಅವಮಾನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ತಂದ ರಾತಾವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಂಬರು ಯಾಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿದರು?

ವರದಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ—"ಪ್ರಾಮ್ಮಣರಿಗೂ ಕೊಡಗರಿಗೂ ಬಹು ಕಾಲದ ದ್ವೇಷವಿದೆ; ಅದು ಇಲ್ಲವಾಗುವ ವರೆಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ತಂದು ಬೀಸುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಸುಳ್ಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕದು! ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಮ್ಮಣರ ನೆಂಬುಯೇ ಬಹು ಕಡಿಮೆ. ಆ ವರಿಗೆ ಜೊತೆ ಎ ಯಿದೆಲ್ಲಿ ಕೊಡವರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹಾಕಲು ಯಾ ಹಿಂಸಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಂತೆ ದ್ವೇಷಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಬದಲು ಇಲ್ಲಿಯ ಗಣ್ಯಮಾತ್ರರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೊಡವರು ಬ್ರಾಮ್ಮಣರನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದಲೂ, ಸ್ನೇಹ ಭಾವದಿಂದಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿಯ 'ವಿಭಾಗಿಸಿ ಆಳು' ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಬರೀ ಕಮಿಷನಿನ ವರ ಯತ್ನವೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯವು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಜೇಪಿ ಕಮಿಷನರವರು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ವೆಂಬರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅವರ ಬುದ್ಧಿವಾದದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಜೇಫ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೈಮನರಿಗೆ ತೋರಿದೆ. ಇದು ಜೇಫ್ ಕಮಿಷನರವರ ಪ್ರಯೋಜನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬರೆದವ್ವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಸ್ವೇಲೆಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಮೂಲಬೆಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಜುನಾಯಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ರೇ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜೇಫ್ ಕಮಿಷನರವರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದಾದರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಜುನಾಯಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿರಬೇಕೆಂದು ಬರೆಯಲು ಸೈಮನರ ಲೇಖಣಿಯು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೋ?

ತಾವಿಗೆ ಮಹಿನೆಯಿಂದು ತೆಳ್ಳಿರಿದಾಗ ಮೊತ್ತ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಸ್ವ ವಿರೋಧವಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಸಿರಿಯದ ಸರಾ ನಮಿಸುವುದು ಸ್ವೇಟ್ಸ್ಮನ್ (ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತ್ಯೇಯಲ್ಲಿ) ಮುಖ್ಯ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. 'ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಕತಾವು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ 1924ರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ವಾಸಾಯಿತು.' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಜ್ಞಾನವು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತಾ ಬಂದ ಹಾಗೆ 1928ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಖಾನೂನನು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಕ್ಕಿರುವ, ಜುನಾಯಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿರುವ ಮತ್ತು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರುವ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಾದ ತರಾವು ಸೈಮನ್ ಸಸ್ಯರ ಗೋಜಿಗರಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಗೋಜರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದು ಅವರಿಗೆ ರುಚಿಸಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿ.

ಕೊಡಗಿಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲಪ್ರತಿನಧಿತ್ವವನ್ನೇನೋ ದಯಪಾಲಿಸಿರುವರು ಆದು ಇತರ ಸಿಫಾರಸಿನ ಫೆಡರಲ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗಿರತ ಅಧಿಕಾರ ಕಡಿಮೆಯೊಗಿರುವುದು. ಪ ಮತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ಸೀಪಾ ಜನಾಬೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಗಳ ಸೂಲಿಂಗ ಸ್ಥಾನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಗಿದ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಸೆವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫೆಡರಲ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸತಿ ಸೆ ತ ಯಗಳ ಬೆಂಬಲಿಗರಿಯೂ ಇರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೂ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಭವವಿದ್ದು ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಂಬ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಗಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಗಿಂತ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಲಾಗಿರುವ ಅಂದರೆ ಸೆರ್ಕಾರಿ ಮೆಂಬರುಗಳೂ, ನೇಮಿತ ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಇರುವ ಕೊಡಗಿನ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೂಲಕವೆ ಜನಾನಾಗಣಿಯಿಂದ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಒಪ್ಪುವಂಥ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಗಿಗೊಂದು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೂಟ್ಟಿರುವರು. ಆದರೆ ಆಡು 14 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸೂರ್ಯ' ಇದೆಂಥಾ ಜಾತಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಿದ ಸಂಗತಿ. ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ 21 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು 7 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಮತ್ತು ಇನ್ನು 14 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕು.

ಇವೆರಡು ತೋರಿಕೆಯ ರಯಿಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಕೊಡಗಿನವರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನರ ವರದಿಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ. ಅವರಿಂದ ಯಾವ ಮರ್ಯಾಗವುಂಟಿಲ್ಲ.

'ಬರ್ಜಿನ ಬಾಯಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಆಡಳಿತದ ಬರ್ಜೀ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗು ಬೇರೆ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ದಿನ ಬಹಳ ದೂರವಿದೆ' ಎಂಬುದೇ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ಮನ್ನರ ಕಮಿಷನಿನ ಮುಖ್ಯ ತೀರ್ಮಾನ. ಕೊಡಗಿನ ಅಭ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯು ಸಣ್ಣದೆಯೆಂದು ಅರಿತೇ ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಸುಯೋಗ ಆಡಳಿತೆಯ ಬರ್ಜಿ ಮೂಡಬೇಕೆಂದು ತಲೆಭಾರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಜನಿಸಾಬ್ಜಾರರ ಸುಪೆನೆದರು ತಯಾರಿಸಿದ ಆಡಳಿತ ರಚನೆಯನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲಿನವರೂ ವಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ರಚನೆಯನ್ನು ಕಮಿಷನರವರು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವಶ್ಯಾವದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ದಿನವು ದೂರವಿರುತ್ತಿರಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೊಡಗಿನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವಲ್ಲಿ ಸೈಮನರ ಮೇಲಿನ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುವಲ್ಲಿದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎಷ್ಟು ಎಂಪಿಷನ್ನುಗಳೇ ಬರಲಿ, ಎಷ್ಟು ಜಾಯಿಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವು ಸಿಕ್ಕುವಂತೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೋರಾಡಿ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯಥಾ ಬೇರೆಯಲ್ಲಾರದು. ಇಷ್ಟೊಡನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಅಲವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ್ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನಿಂದ ವಿನೋಯಿಸಿ ಅಗುತಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಾರು. ಅದುದರಿಂದ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹರಡಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶಿಯರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

## ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಏಕುವುದು ಯಾರಿಗಾಗಿ?

ಬ್ರಿಟಿಷರವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿಯರನ್ನು ಹಿಂದೀಯರ ಕೈಲೇ ಮಕ್ಕಾಗಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸಲ್ಲನ್ನು ಮೆ ಜಾತಾ ಹೆಯನ್ಸ್ ಎಂಬವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆಯಿತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ 'ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್ ಗಾರ್ಡಿಯನ್' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನವರು ಇಂಡಿಯೊವನ್ನು ಯಾಕೆ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂಬದನ್ನು ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. "ಸ್ವಂತ ಕೈಲಾದುದು ಮೇಲೆ ನಿಗ ಇಬವ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಇಂಡಿಯೂದ ಮೇಲೆ ತನಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿವೆ ಮೊದಲನೇದು—ಪೂರ್ವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (ಅನ್ಯ ಖಂಡದಲ್ಲಿ) ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನವಿರಲು ಇಂಡಿಯೂದಿಂದ ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ, ಆರ್ಥಿಕ ಪದಕ್ಕಾಗಿ ಇತರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದುವೇ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಮಂಜ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ದೊರಕುವ ಈ ಆನುಕೂಲವು ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎರಡನೇದು—ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಮೂಲುಗಳನ್ನ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮತ್ತ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಾವಿರ ಸುಖಿಯನ್ ವ್ಯಾಂಡರ್ಸ್ಟ್ಯೂ ನೂಲಿಗನವನ್ನು ಇಂಡಿಯೂದಲ್ಲಿ ಪಡಕಿದ್ದಾರೆ ಇಂಡಿಯೂದ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗಗಳನ್ನು ಮೂಡಿ ಇಂಡಿಯಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಇದ್ದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟೆರ್ದರೂ ಸಹ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಪಾಪಿ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಖನನೂಸಿನ ಭದ್ರಕೆ ಎತ್ತು ಶಾಂತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕೈಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಖನನೂಸಿನ ಭದ್ರಕೆ ಪತ್ರಿಕ್ಷ ಶಾಂತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಇಂಡಿಯೂದವರು ಬೇವ ಪಾಪಿಸ್ಥಾನಗಳವರಂತೆರಲಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ವ್ಯಾಪಾರವೂ, ಕ್ಲಾಗಾರಿಕೆಯೂ ಹಾಳಾಗಿರೆ.'

ಈ ಅಭಿವ್ಯಾಯವು 'ಗಾರ್ಡಿಯನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂತ ಭಾವಿಸಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ವಮೂಲ ಮಮ, ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸ್ವಂತ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ತತ್ವಾಹುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉತ್ಸೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮಾಡಿರುವದೇನೆಂದರೆ—ಇಂಡಿಯೂದವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವದು ಇಂಡಿಯೂದವರ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಬೊಳ್ಳೆನ್ನು ವಿಷಧಿಪಡಿಸಿ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯೂದ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಯೂದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇರುವರೆಂಬುದ- ಆತ ಹೇಸವದರ ಮೋಸದ ವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನವರು ಇಂಡಿಯೂದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಇಷ್ಟು ಕಾಲವಾದನಂತರ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನವರು ಯಾರನ್ನೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೋಸಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯೂದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಈಗ ಇರುವದು ಮತ್ತು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಇರುವದೂ ಸಹ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕ್ಷೇಮ ಕಾಗಿಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ. ಆ ದ್ದರಿಂದಲೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವ ಈಗಿನ ಪಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಗಾಬರಗೊಂಡಿರುವದಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯೂದ ಸಂಬ್ಧಿತಿಯಿಂದ ಇಂಡಿಯೂದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಡಾಗುವದೆಂತ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಏನೇನೂ ಬೆದರಿಕೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೀಯರ ಸಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮತ್ತ ಹಾನಿ ಒಯನದಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ವೈಭವ್ಯ ಕಿತಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತನ್ನ ದೇಶದ ಮತ್ತು ಕನ್ನ ಸಾವಿರ್ಯದ ಭದ್ರಕೆಯು ಒಂದಾಸಿರಿ ಶತಮಾನದಾದ ದೊರೂರಿ ಒಲವಾಗಿದ್ದುದ್ದ ಕಾದಲಿ ಹೋಟ್ಟಕೋ ಎಂಬುದೇ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಬೇಸರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಪರಿತಿಯು ಬಲವಾದದ್ದೇ ಆಗಿರಲು ಕಾರಣವಿದೆ. "ಪೋಡಿನ್ ರಿವ್ಯು"

## ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅಮೇರಿಕಾದವರ ಸಹಾನುಭೂತಿ.

ಭಾರತ ಬಂಡದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಿಯರೂ, ಪರದಾರ್ಯದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿಡುವರೂ ಆದ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದವರು ವಿಶೇಷವಾದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಪೊದಿಲು ಅಮೇರಿಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಜೋಗಿ ನೆಲಸಿದ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಾಯದಿದ್ದುದಾಂದ 'ಸ್ವಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ತೆರಿಗೆ ಒಲ್ಲ' ಎಂಬ ತತ್ವದಮೇಲೆ ಅಮೇರಿಕದವರು ಬ್ರಿಟಿಷರೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಅಮೇರಿಕದವರು ಒಳಗೆ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದರು. ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ವೀರ ಧೀರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಣೆಮಾಡಿದರು. ವೀ (ಟ್ಲೇ ಎಂಬ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಕ ಹಿಡಿದು ಯುದ್ಧ ಪಡಿ ಕಡೆಗೆ ನಿಂದಸ್ಟ್ರ ದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾದರು. ಇಂತಿಪ ಒಕಾರಿಯವರು-ಅವರು ಅಗಿಷ್ಟುಂಡಕ್ಕಿಂತಲು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಸಿಕ್ಕಿ ನಾಡುತ್ತಿರುವ ಭಾರತೀಯರ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟ ಒಡನೆ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದ ಗಣ್ಯ ಮಂದಿ ಮತ ಗುರುಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಂತಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ದುಬ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಶಾಂತಿಯ ಹಿನಿತಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸೂರಿಸ್ಪೇಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದ ಸಾವಿರಾರು ಸ್ವತಂತ್ರಪ್ರಿಯರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಂಗ್ರಾಮದ ವಿಚಾರವು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಪ್ರಕಟವಿ ಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕರು ಜಾರತೆಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅಗ್ಲೆಲೀಷರಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಈಚಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೆವೆರೆಂಡ್ ಹೋಮ್ಸ್ರವರು 'ಗಾಂಧಿ ಫಂಡ್" ಎಂಬ ನಿಧಿಯನ್ನು ಶೇಖರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಮೆ ರೇಮಂಡ್ ಡಾಕನ್ ಎಂಬೊಜ್ಜು ನ್ಯೂಯೊರ್ಕ್ ಪಟ್ಟಣದ ಪ್ರಮುಖ ವಕ್ಕಿಲು ನೆಮುದ್ರದ ನೀರಿನಿಂದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಪಡಿಸಿ ಗಾಂಧಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಹಿಸಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಜಾಲವಳ್ಳಿ ತನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವರಂತೆ ಹೀಗ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದವರು ಸಬ್ಬಸ್ಥ ಕಮ್ಮುನಿಸಮ್ ಮೆಟ್ಟಿದ ಭಾರತವನ್ನು ನಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವರು ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಗತ ವಾದಾಗ ತನು ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡುವುದು ಸಂಭವನೀಯವಾಗಿದೆ ಇವರ ಈ ಉದ್ದೇಶ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಇಲ್ಲಿಕ ದೇಶದ ಪರಿಗೆ ದುರಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೈನ್ಯವು ಸಮಿತಿ ಬೆಗರುವಂಥ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಗಂಗ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಊಹಿಸಲುಯೋಗ್ಯವಾದ

ನೈಜ ಸಂಗತಿಯು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿಯರನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಸಲ್ಲನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲ್ಲಿಷ್ಟಿರುವುದು ಅವರೂ ಈ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೊರಬಿದ್ದಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡಲು ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪಕ್ಷದವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವರು. ಅವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಂಡಲಿಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿಯರ ಪರವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂಡಲಿಯವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೈನ್ಯವು ಸಮಿತಿ ಬೆಗರುವಂಥ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಗಂಗ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಊಹಿಸಲುಯೋಗ್ಯವಾದ

ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರಿಯಿರುವ ವಿಚಾರವೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಬೆಯ ಹಾಗೂಸುಗಳನ್ನೂ, ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ದುಬ್ಯಾಳೆಕೆಯು ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ಖಂಡಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ, ಕೆಲವು ಕೋಮುವಾರು ಸಂಬಂಧಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತತ್ವಕ್ಕೂ ದೇಶಭಕ್ತಿಗೂ ವಿರೋಧವಾದ ಜಳಕಳ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದರು.

ಹಿಂದೀ ಕೈಸ್ಕೆರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವದೇಶೀ ಮೆಕ್ಕು ನಿವಾಸಿಗಳೀ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಂದ ಮುಂದುವಡಿಬೇಕೆಂದೂ ಅಪ್ಪೀಲಿ ನ ವೀರ್ಯವನ್ನೂ ರಾಯಿತ.

೧. ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ನಾಗಪುರ ದ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೀ ಕೈಸ್ಕ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸಾಹಾಯ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

೨ ಈ ಶಾಂತಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯವಾಗುವಂತೆ ತಾ. 22ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸ್ವತ್ಕೇಂತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕು.

೩ ಹಿಂದೀ ಕೈಸ್ಕ ಸಾಮಾಜಿಕರು, ತಮ್ಮ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಾರಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಉಗುರ ಏಳ್ಗೆಯನ್ನು ನೆನಸಿ, ದೇವರಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾಜಿಕರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೪. ಹಿಂದೀ ಕೈಸ್ಕರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಿದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಸ್ವದೇಶೀ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಖದ್ದರ್ ಧರಿಸುವಂತೆ ನೋಡಬೇಕು. ಹಿಂದೀ ಕೈಸ್ಕೆ ಕುಟ್ ಲಬಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಕಾ ಮೆತ್ತ ತಕ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನೂಲುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಕ್ಷಿ ಕ".

### ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ 'ನೇತಲಿಸ್ಟ್ ಕ್ರೈಸ್ತಿಯನ್' ಪಾರ್ಟಿಯೊಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಇದರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಈ ತಾ. 5ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸುಮಾರು ೬೦ ಮಂದಿಯಷ್ಟು ಕೈಸ್ಕರು ನೆರೆದಿದ್ದರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ—ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಇಂಡಿಯೂತ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ರೀತಿ ಎನ್ನು ತಮ್ಮಲಿಂಡಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಪ್ರ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹರಾರನ್ನು ತುಂಬುವ ನಡಾಯಿಸಿದರು.

ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರಿಯಿರುವ ವಿಚಾರವೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಬೆಯ ಹಾಗೂಸುಗಳನ್ನೂ, ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ದುಬ್ಯಾಳೆಕೆಯು ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ಖಂಡಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ, ಕೆಲವು ಕೋಮುವಾರು ಸಂಬಂಧಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತತ್ವಕ್ಕೂ ದೇಶಭಕ್ತಿಗೂ ವಿರೋಧವಾದ ಜಳಕಳ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದರು.

ಹಿಂದೀ ಕೈಸ್ಕೆರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವದೇಶೀ ಮೆಕ್ಕು ನಿವಾಸಿಗಳೀ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಂದ ಮುಂದುವಡಿಬೇಕೆಂದೂ ಅಪ್ಪೀಲಿ ನ ವೀರ್ಯವನ್ನೂ ರಾಯಿತ.

---

## ಕಳ್ಳು (ಸೇಂದಿ).

(ಕ್ಯು—ರಿಂಕರ ಮೇಣಾಜಿ)

ಕಳ್ಳೇ ಸಾವಪ ಭೂತ ಪಿಶಾಚಿ!
ಕುಡಿಯುವ ನಾತನು ನರಕದ ವಾಸ!

ಭಾರತದಲಿ ಸರಕಾರ ತಪೇಡಿ,
ಅನ್ನ ಭೂಮಿಯನು ಕೆಡಿಸಲು ಬೇಡ.
ಕಳ್ಳಿಂದಲೇ ಬತ ಬನ ಹಾಳಾಯಿತು,
ಸರಕಾರದ ಜೊಪ್ಪಿಮು ಬೇಲುಬ್ಬುತು.

ಕಳ್ಳಿನ ಕೊಡವೇ ದಾಸ್ಯದ ಮನೆಯು;
ಅಧಿನೊಡಾಯುವೆಗೇ ಡ ಜವ ಕೊನೆಯು!
ಕಳ್ಳು ಕುಟುಕಲಂ ಬೋದೆಯು ಮೇಲೆ
ಕಾಣುವುದೆ ಬಿಳಿ ನುಂಗನ ಲೀಲೆ!

ಕುಡುಕನ ನೇತ್ರವೇನು ವಿಚಿತ್ರ?
ಒಡ ಕಾಗಾಲಿನು ನಾಮುವ ಚಿತ್ರ!
ಕಳ್ಳು ಕುಡಿದು ಕೆಂಪೇಂಡ ಕಣ್ಣು!
ಅವ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಲಾನಿದ ಮಣ್ಣು!

ಕಳ್ಳದು ಕಾಣಲು ಬಿಳಿ ವಿಳಿ ಬಣ್ಣ!
ಕುಡಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಸುಡಿಸುವ ಹೆಣ್ಣ!
ಕಳ್ಳಿನ ಕರ ದಾಸ್ಯದ ಚಿತಿಗಲ್ಲು;
ಒಡವರ ಹೃದ ನಿನಾಶಾಯಿವ ಬಿಲ್ಲು!

ಭಾರತೀಯರಿನು ಚೀನದ ಕಲ್ಲು;
ನಶಾನಾ ಕೋಗದ ಎಂಬಿಯ ಹಲ್ಲು!
ಜಾತಿ ಭೇಸವನು ಸಂತೆ ನೆಲವನ್ನೆ;
ಇದರೆಳಗೇಳತೆ ಕಳ್ಳಿನ ಮೂಲವು?

ಗಾತಿಮ ಎದ್ದನ ಜನ್ಮನದೆ ಕೋಶ,
ಗಾಂಧಿ ನುಡಿಶಕ್ತಿಯು ಶುಟ್ಟಿಸಿ ದೇಶ;
ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ನಾಶ,
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವ ತಂದಿಡಿಂ ಬೀಡ,

ಇಂದ ದೇಶದಲಿ ಕಳ್ಳಿನ ಕೋತಿ,
ಕೂಡಾಮಿ ಸ್ವದೇಶದ ನಮಗಾಕೀತಿ!
ಪಾಂಡಿತ್ಯವ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ಬೇಕು!
ಕಳ್ಳು ವಿಶಾವಮ ರಾಜ್ಯವು ನಾಶ!

## ಇಂಡಿಯಾದ ಕಲಿಜ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಇದೊಂದೇ ದಾರಿ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಮೆಂಬರಾದ ಮೇ. ಎ ಫೆನ್ನರ್ ಬ್ರಾಕ್ವೆಯವರು ಜೂನ್ 13ರಲ್ಲಿ ಲಂಡನಿನ 'ದಿ ನ್ಯೂ ಲೀಡರ್' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನಿನ ವರದಿಯ 2ನೇ ಭಾಗವು ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ತೊದಲು ಇಂಡಿಯಾದ ಈಗಿನ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಲೇಖನದ ಆಯ್ದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದಿರುವರು—

"ನಾವು ಮೊದಲೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಮಾಡಿದ ಹಿಂದಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು, ಯಾ, ದಜ್ಜಾಳಿಕೆಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ಈಗ ಖಂಡಿಸುವುದು ಕತ್ತಾಲಲ್ಲಕ್ಕೆ ಸಾಲದು. ತಾಜೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

(1) ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದನ್ನೇ ಚರ್ಚಿಸ ವಿಧಿಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (2) ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅದರ ಷರತ್ತುಗಳ ರೂಪುರೇಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂತೆಯೂ, ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಆಗಿನದಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಸಮಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಂತೆಯೂ, ಮತ್ತು ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸುಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸು ಮತ್ತು ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಿಂಧೀಯರ ಸಹಿವಾಗುವಂಥ ತತ್ವ ವಿಚಾರಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಷ್ಟೆ. (3) ಈ ಬದಲಾವಣೆಯು ಕಾಲದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಏದೊಡನೆಯೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಕ್ಕಾದಿಸತ್ಯಜೊಗೆ ಇದಿರೇಕೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (ನಾಮಕಾವಾಸ್ತೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಇಂಥಾ ಹಕ್ಕು ಇದೆ) (4) ಇಂಡಿಯನ್ ಸೇನಿಸ್ ಕಾಲೇಜ್‌ನ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ನಭೆಯೊಂದನ್ನು ಆರಿತುಕೊಂಡು ಇಂಡಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಂದು ಕೂಟದಿಂದ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಜನರಾಯಿಸತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ (5) ಮುಂದಿನ ಹಿಂಸೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಲ್ಲದೆ ಜೀಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಖೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು 1915ನೇ ಇಸವಿಯ ಯುದ್ಧ ಸಮಯದ 'ದಂಗೆಬೋರ' ರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ 1919ರ ಸೂರ್ಯಾಲ್ ಲಾ ಖೈದಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಗದರ್‌ಪಾರ್ಟಿ ಮೂಡಲ್ಪಟ್ಟವರೂ ವಾಸ್ತವ್ಯಕ್ಕಿನಿಸಿ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ವಾಪಸು ಬರಲು ಸಡಬೇಕು. (6) ಹಿಂದೀಯರ ಆತಿ ಕಠಿಣ ಕಷ್ಟಗಳಾದ ಉಪ್ಪಿನ ಸುಂಕ, ಅಬಕಾರಿ ಉಪ್ಪಿನ ಮತ್ತು (ಕರೆನ್ಸಿ) ಹಣದ ಜಲಾವಣೆಯ ವಿಷಯ ವಿಚಾರಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಹಿಡಿಸಿತಕ್ಕ ಒರ್ಪಾಡು ಸಡಬೇಕು, ಮತ್ತು (7) ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಲು ಮಾಡಿ ವುದಕ್ಕೂ, ನೇಯುವುದಕ್ಕೂ ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ (ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿಗಳ ಸಮೇತ) ವಿಶಾಲ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (ಇದು ಮೆ. ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಉತ್ಸವ ಸನ್ಮಾನಯೋಗ್ಯವುದು ಮತ್ತು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಸೋಮಾರಿಕದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಗಾರರಿಗೆ ಬಹು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗುವುದು).

ಒಂದು ಲೇಬರ್ (ಕೂಲಿವರ್ಗದವರ) ಸರ್ಕಾರವು ಈ ರೀತಿಗಳಿಂದ ರಾಜಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಲೆತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತೇ? ಆದು ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವೆ. ಆರು ತಿಂಗಳನಂತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಈ ಕರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿಯೊಯ್ದು. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆ ತಡವಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕೋ?

## ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯನ್ನು ಬೆದರಿಸಲು ಜೊತೆಗಾರರು ಪೈನೆತ್ತರನ್ನಿತ್ತರು!

ಬೊಂಬಾಯಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿ ಉಳಿಯುವ ಮೊನ್ನಿನ ಶನಿವಾರ ದಿವಸ ಎಸ್ಪ್ಲನೇಡ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ಯಾನು ಎಂಬ ಮಾರವಾಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯು ಪೋಲೀಸರ ಲಕ್ಕಾ ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ವೀರಪ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದನು. ಪೋಲೀಸರು ಕಡತದಿಂದ ಕವಳಿ ಹತ್ತಿ ಅವನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿರಬಹುದಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳಲು ಮಾಡಿ ಪೋಲೀಸರು ಬಡಿಗೆ ಮೊನೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದರು. ಆಂಗಿಸಿಂದ ಅವನ ವೈದ್ಯೋಪಗಿಂದ ವಿಶೇಷ ರಕ್ಷಣೆಯಾವಾಗಬೇಕಿತ್ತು. 'ಆದರೂ ಕಲವು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಅವನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಚಿಂತಾಸ್ಪದ ಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸುರುವಾಗಿದೆ.

ಈದ್ದ ಬಾಸುವಾರ ಅವನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾದುದಾಗಿತ್ತು. ಆ 'ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ' ಮೇಲೆಯೇ ಅವನನ್ನು ಜಬೇಕಾಯಿತು. ಸರ್ಜೆಯ ಮಂಬಾಸರ (ಇಂಜಿಕ್ಷನ್ನಿನಿಂದ) ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯ ಮೃಯಾಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ರಕ್ತವನ್ನು ಕುಂದಿ ಬೊಂಡು ಇವನು ಬದುಕುವ ಆತೆ ಇಲ್ಲೆಂದು ಡಾಕ್ಟರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಮೃತ್ಯುಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಿದ್ದಿರುವ ತಮ್ಮ ಸ್ವಜೀವ ಪಾಂಧನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಆದರೆ ಡಾಕ್ಟರರು ಇವರಲ್ಲಿ ಮಿ. ಜೆ. ಕೆ. ಬಜಾಜ್, ಜಮನಲಾಲ್ ಗಾಂಧಿ ಹಾಗೂ ದೇವಾಜಿ ಕಾಪರಕಸರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮೈನೆತ್ತರನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ರೋಗಿಯ ಮೈಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದರು

ಹಿಂದೂ ಜನರ ಪೂರಾತೇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಂಗತಿಗಳಿಪ್ಪೋ ಸಿಗುವವು ಆದರೆ ವಾಶಿಷ್ಟಾಶ್ಯರೂ, ಕೆಲವು ನಾಸ್ತಿಕರೂ ಇವೆಲ್ಲ ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ಕಟ್ಟು ಕಥೆಗಳೆಂದು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಮಹಾತ್ಮರ ಪುಣ್ಯ ಪ್ರತಾಪದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಕಣ್ಣುಂದೆಯೇ ಅವೆಲ್ಲ ಹಳೆ ಕಥೆಗಳ ವು ನರಾವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವವಲ್ಲವೇ? "ಕ. ವಾ."

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಮರಿಕೇರಿ ಮಹದೇವಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೈಶ್ಯರ ಲಿಂಗಣ್ಣಶೆಟ್ರ ಮಗ ಯಲ್ಲಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿಯು ಇದರಿಂದ ಸುಮಸ್ತ ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ.—

ಪ್ರಾತಿ ಡಿ. ಮಹದಪರಾವ್ ಎಂಬವರು ನನ ಹೆಸರಿಗೆ ತಾ. 22—5—20ರಲ್ಲು ಪ್ರೋನೋಟು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದಿಂದ 1300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜೀರಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಈಜೆಗೆ ಪ್ರಾತಿಕಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಸದ್ಯ ದಣಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಮೆಂದು ಬೇಕಾಗಿ ಮೆ ಯಂ ಯನ್ ದೇವಯ್ಯಚಿರಾಪರವರು ಈ ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೋಟಗಳನ್ನು ಹೂರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ತೋಟವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ನನ್ನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ

1—1 ಪಿ. ಎಲ್. ಯೆಲ್ಲಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.

## ಸೈನಿಕರಾಯರ ಭಾಷಣಗಳು.

ರೆಜಿಸ್ಟೇಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತಾ. 9ರಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯರು ಮಾಡಿಗ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವರೇನೆಂದರೆ—

ನಾನು ಸೈನಿಸರಾಯರಾಗಿ ಬಹುವಾಗ್ಯೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಕ್ಕಿಂದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ನಾಭಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಕೀಳು ದರ್ಜೆಯಲ್ಲೇ ಇರಲು ಆತ್ಮ ಗೌರವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಬಿಪ್ಪೀತಿಂತೆಯೂರೂ ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಯೊಡನೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಅಂತಿಮ ಧ್ಯೇಯವು ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂತೆ ನಾನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದ್ದು ಆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈಗಲೂ ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಲಂಡನ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಂಡು ಅನಾಂಗಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮುಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಬಹುದು. ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನಿನ ವರದಿಯು ತೂಕವಿಲ್ಲದ ಸಲಹೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಲಂಡನ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಕ್ಕಿರುವ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡನ್ನು ಸಿದ್ಧಾರಿಸಿ ಮಾಡುವದು ಸೈಮನ್ ವರದಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆವರಿಗೆ ಯಾಕ್ಕೆ ಕೊಡಿದ ರೀತಿ ಬರೆಯುವದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ವರದಿಯನ್ನು ಚಿನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೂಡಲು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಜಂಗಡ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಮೂಧಾನದಿಂದ ನೋಡಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ ಈ ತರದ ಬಾಣಾಸು ಭಂಗವನ್ನು ಮುರಿಯುವದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಲಂಡನ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವೇನೆಂಬದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಈಗ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಾನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳೇ ನಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಪ್ರಥಮ ಇತರ ಯಜ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನವರು ಕಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವತಂತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. " ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಗೌರವದೊಡನೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಹುದಾದಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಂಥಾ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನ ನುಸರಿಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಶಿರ ಪೌಂಟಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಸೆಲಹುಗಳನ್ನು ಇಡುವಂಥಾದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನರಪಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ಇವೆರಡು ದೇಶಗಳೂ ತಾಡ ಹುಡುಬೇಕು. ಕಳೆದ ಸಮಂಬಾನಲ್ಲು ಒಡಗಿನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನುಭವಲಕೆಯನ್ನು ಕಾಲಗೈನ್ ಪಾರ್ಟಿಯು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಧನಕರ. ಈ ಪರಿಗೆ ಮಾಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇನ್ನಾಗುವ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಪೈನೆತ್ತರಿಂದ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವಿಗೆಯಾಗಬಹುದು. ನರಪಡಿಸಿದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಮನಸು ಕೊಡಲಿ ಎಂಬ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

OFFICE OF THE Dy SUPT. OF POLICE, COORG.
Mercara, dated the 1st July 1930.

## NOTICE.

Applications are invited from candidates to be deputed for training in the Provincial Police Training School, Vellore, in October 1930 with a view to his appointment, if he proves suitable as Probationary Sub-Inspector on a salary of Rs. 65—3—110—5—125 plus a conveyance allowance of Rs. 25/- p. m.

2. Only those who have obtained at least a completed Secondary School Leaving Certificate and others possessing higher educational qualifications need apply.

3. Applications should reach the Deputy Superintendent of Police, Coorg, by the 15th August 1930.

4. The applicants should be 21 and not above 25 years of age, should be 5'—5" in height and with a chest measurement of at least 32 inches.

5. Representations from third parties on behalf of candidates will be treated as a disqualification.

6. The successful candidate will receive a stipend of Rs. 35/- p. m. during his course of training.

7. Further particulars, if desired, can be had from the Deputy Superintendent's Office

N. I. KALAPPA,
3—? Dy. Supt. of Police.

ತಿಂಗಳ ವಿಶಾಯತಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳು ಆಡಗಿರುವ
ಪೈಜೆನ್ ಪೀಷನ್ ಬಾಕ್ಸ್
ಎಂಬ ಹೆಟ್ಟಿಗೆ ರೂ. 3—8—0 ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದು.

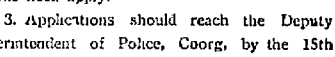

ಈ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪೆನವು ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದಾದದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ 14 ಕ್ಯಾರಟ್ಟಿನ ಭಂಗಾರದಿಂದ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದೆ. ಈ ಪೆನವನ್ನು ನಮ್ಮ ನೆನೆಯ ಕಿಂಗ್ ಬಾರ್ಜ್ ಚಕ್ಕನರಿಯವರು ಖಂಡಿತ ಸುತೀಕ್ಷಪಟ್ಟು ಬಹು ಮೇಲಾದ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರ (Certificate) ಕೊಟ್ಟಿರುವರು ಬಹುಮೂಸಗಳ ವೆರ—2 ರೋಲ್ಡ್‌ಗೋಲ್ಡ್ ಭಂಗಾರದ ಪೈಮಂಡ್ ಉಂಗುರ, 2 ಪಾಕೆಟ್ ಕನ್ನಡಿ 1 ದಂತದ ಬಾಚಣಿಗೆ, 1 ವಿಶಾಯತಿ ಪೀಗ, 12 ಸೀಮೆ ಭಂಗಾರದ ಸೇಪ್ಟಿ ಪಿನ್‌ಗಳು, 24 ಜರ್ಮನ್ ಸೇಪ್ಟಿ ಪಿನ್‌ಗಳು, 9 ಪೆನ್ಸಿಲುಗಳು, 9 ಪೇನಾಗಳು, 144 ವಿಶಾಯತಿಯ ಇಂಕ್ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುವ ಬಾಟಲ್, 1 ವಿಶಾಯತಿಯ ಇಂಕ್ ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುವ ಬಾಟಲ್, 1 ವಿಶಾಯತಿಯ ಪೇನಾ ಕತ್ತಿ, 49 ಪಿಲಮ್ಸ್‌ಗಳು ಇರುವ ಬಯಸ್ಕೋಪ್ ಯಂತ್ರ 1, 4 ಕತ್ತಿನ ಗುಂಡಗಳು, 4 ಕರ್ಟನ್ ಕ್ಲಿ ಗುಂಡಿಗಳು, 2 ಕ್ಲೈನಾಗಳು, 1 ವಿಶಾಯತಿಯ ಸೆಂಟ್ ಬಾಟ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳು ಅಡಗಿರುವ ಪೈಜೆಸ್‌ಪೀಷನ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ವೇಲ್ಯಂಡ ಪೌಂಟನ್ ಪೇನಾವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಇನಾಮಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಕ್ರಯ ಬಯನೂನದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಿತ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3—8—0
ಮಾರಾಟ—ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಟ್,
52—51 168 ಮೈನಾ ಬಜಾರ್, ವಿ.ದ್ರಾಸ್

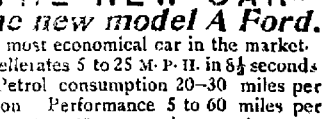


THE NEW CAR!!
*The new model A Ford.*
The most economical car in the market.
Accelerates 5 to 25 M. P. H. in 8½ seconds
Petrol consumption 20—30 miles per Gallon Performance 5 to 60 miles per hour in top 40 M. P. H. in second gear.
**A Wonderful Hill climber !!!**
Easy instalment terms if you prefer.
For Demonstration & other particulars.
*Please apply to:—*
**S. Sunder Rau,**
Sole Ford Dealer for Coorg.
24—13 MERCARA.

# ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

## ಒಳದೇಶ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದ ರಜೆ ಗಾಗಿ ತಾ ೩ ರಿಂದ 1 ತಿಂಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಾರ ಮಳೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಮುಖವೂ ಕಾಣಬರುತ್ತಿತ್ತು. ತಾ. 5 ರಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ 4. 18 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ.

ಮೈ. ತೀರ್ಥರ ಮೇದಪ್ಪನವರು ಯಂ. ಬಿ. ಬಿ ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲೂ, ಮೈ. ಜೋಯ್ರಿಸೋಡ ಕೆ. ಗಣಪತಿಯವರು ಎಲ್ ಯಂ. ಆಂಡ್ ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲೂ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿರುವರೆಂದು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಸೇಂಟ್ ಆಂಗಡಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ದಾರರು ಕಂಪು ಹಣ ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಸದರಿ ಅಂಗಡಿಯು ಈ ತಾ 7ರಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ 2ನೇ ಸಾರಿ ಪುನಃ ಹರಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತೆಂದೂ, ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮದಿಕ್ಕು ಸಬ್ ಆಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಕರಪೆತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಔಷಧ ಕೊಡುವ ನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಿಹಳೇಟ್ಟಿರ ಯಂ ಗಣಪತಿಯವರು ಒಂದನೇಯದಾಗಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇನಾಮನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಇವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಗಳಿವೆ.

ಮೈ. ಕೋಟೆರ ಜಿನ್ನಪ್ಪನವರು 'ಲೋಕವಾಸನ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರ ಮೇಲೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದ ಮಾನನಷ್ಟದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಖದಮ್ಮೆಯು ಉಭಯರ ಕೊಡಗು ಸುಬೇದಾರರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಆ ಪರಾಧಿಯವರ ಪರ ವಿಚಾರಣೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಆದರಾಧಿಯವರನ್ನು ಕುರಿತು ಪೂರಿಯಾದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಮಿಟಿಯ ಜೂನಾವಣೆಯ ಸಂಬಂಧ ಮೆ. ಪುಟ್ಟಿಚಂಡ ಮಂದಪ್ಪನವರ ಉಮೇದುವಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಜ ಮಾಡಿದರ ಮೇಲೆ ಮೆ. ಮಂದಪ್ಪನವರು ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದಿರುವುದರಿಂದ, ಓಟರುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಉಮೇದುವಾರಿಕಾಗಳು ಅರ್ಹತೆಯಿಲ್ಲದವರ ಪಟ್ಟಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗದ ಕಾರಣ ತಾ 19ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಿದ್ದ ಚುನಾವಣೆಯು ಮುಂದುಬೀಳ್ವುದುವಾಗಿ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನ್ಸಿಂ ಯುವಕರ ಸಿಹಿದ ಜನರಲ್ ಎಲೆಟಿಂಗು ಈ ತಾ. 10ಲ್ಲಿ ಮೆ ಕೆ. ಯಂ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಗೌಸಾರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತಿಂದೂ, ಹುದಾ ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರವರ ಜನನ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಮತಸ್ಥರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣವೀಯಬೇಕೆಂತಲೂ, ಒಂದನೆರಗಲ್ಲಾ ಮಹ್ಮದೀಯರ ಜೀವಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತೆಂದೂ ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಗಿಲ್‌ದ ವಿಮಿಟಿಂಗಿನ ಹೊಡೆದಾಟದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೆಂದನ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪನೆಂಬವರ ಪುದಿಯುತ್ತನ ಮುತ್ತ ಎಂಬವನಿಗೆ ಜಾಕಿನಾದ ಫಾಯ ಮಡಿಸಿದರಂದು ಆವರ ಮೇಲೆ ನಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೇಸು ಸಬ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮೆ ಕರವೆಂಡ ಜಂಗಪ್ಪನವರು ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ನಿಂತಿತ್ತು. ಹೊನ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ಪುನ ಹ ಸುರುವಿನಿಂದಲೇ ವಿಚಾರವಾಗಬೇಕೆಂತ ಸೂದನ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

---

## ಹಿಂದೂ ದೇಶ.

ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪಳಿವಲದಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು 2000ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ

ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಮೌಲಿ ಮಹ್ಮದ್ ಯೂಕೂಬ್‌ರವರು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಜೀರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಫಾರೆನ್ಸ್ ಖಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಮೂಡಲು 8000 ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಮೆ. ಆಣೆಯವರ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿರುವರು.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಜಿಸ್ಸಾಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿತೊಂಡು ಹೋದ ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೆಂದು ವಂಗಳೂರಿನ ಡಿ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹುಕುಮಾತೆ!

ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯೊಳಗೆ ಇಂದು 211 ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪೈಕಿ 9 ವಿನಹ ಬಾಕಿಯೆಲ್ಲವೂ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಕರಿಂದ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟುವೆಯಂದು.

ಬೊಂಬಾಯಿಯು ಸೇಂದಿ ಜಗಡಿಗಳ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಉಸ್ತಿಕ್ಕಿಯು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದೆಂತೆ!

ಡಾಕ್ಟರ್ ಪಿ. ಯಸ್. ಮೂಂಜೆಯವರು ಮತ್ತು ಮೆ. ಯಸ್. ಯಸ್. ಹಾನಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ದಜಾಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರ್ಶಿಪ್‌ಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

## ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರು "ಅಕ್ಟೂ ಕೂಟನಾದ" ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರಾದರು.

### ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೆಜಿಂಟರವರು ಸದರಿ ಕಮಿಟಿಯ ಸದ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

### ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸರ್ವಪಕ್ಷ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಕಮಿಟಿಯಿಂದಲೂ ಸೈಮನ್ ವರದಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು..

"ಇಂಡಿಯಾದ ವಿಷಯ ನಿರ್ಣಯಂದೂ ಆಡಳಿತ ಇಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚೆಸಲು ಬರಬಾ ಜನಾಂಗಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಲಂಡನ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುವರು" ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿಯ ಘೋಷಿಕೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಖಿಕಟಿಂಗಿಂದ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಬಿಹಾರಿನ ವ್ಯಾಮುಖ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀಯುತ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರವರಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಶೇಖರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಶಾಖೆಗಳು ವರ್ಧಿಸಲ್ಪಡುವುವಷ್ಟೆ.

ಕಾನವಾರದಲ್ಲಿ ನಾಳಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಪಿಕೆಟು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋದ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾಲ ಬರೀ 2 ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ ದೊರಯಿತಂತೆ!

ಕಳೆದ ತಾ 18ರಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ನಿಮ್ಮಸ್ಸರ ಮಾಡಿದ ಜಾಕೀನಾಯಿ ಕಲಸಕ್ಕೆ ರಂಜಿನಾಯಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅವರಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ದಂಪಾಣಾಯಿ ನೌಕರಮಿಲ್ಲಿನವರ ಮೊಮ್ಮಗಳಾದ ಮಿಸ್ ಮೇನಾ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್‌ರವರು ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗಿದ್ದರು ಅವರನ್ನು ಈ ತಾ 3ರಲ್ಲಿ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ತರಂಗಿ 3 ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಿರುವರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಸಂಘ ವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಘೋಷಿಸಿರುವ ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಜಿಜಿಂಟ್ಟಿನ್ನರವರು ತಾವು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಿಗಿರ್ದೇ ಂ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಂತಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವರು.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಮುನ್ಸಿಯವರಿಗೆ 3 ತಿಂಗಳ ಜೈಲುವಾಸ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಮುಖ್ಯ ಲಾಯರೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟೂ ಅಪ್ಪನ ಸಕ್ಕಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗೃಹ ವೈಭವವನ್ನು ಅಳಿಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮುನ್ಸಿಯವರ ಪತ್ನಿಯೂ ಆಗಿರುವರು.

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನ ಲಕ್ಕಿ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದ ವಾಯಿಯೊಂದಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು ಬಹು ಜನಕ್ಕಾಗಿ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದವರ ಹೃದಯವು ಕರಗದೆ ಇರದು. ಹಲವು ಸುಂಬಾಂದರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವರು ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಸರ ಜಾಮ್‌ಸೇಟ್‌ಜಿ ಜೀಜಿಭಾಯಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ 10,000 ರೂಪಾಯಿ ಉದಾರ ದಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಈ ತಾ. 8 ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರೂ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದರೆ. 800 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪೈಕಿ ಇಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋದರು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಪರಾಜಲ್ಲಿಯನ ನಿಂತು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೂ ಕೊಡ ಮೀಡೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದರು! ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಮುಂದಿಬರಬೇಂತೆ.

ಪೈನ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರು ಅಶ್ಲೀಲ ಚಾಕಡಿ ಸೈಕ್ಲೊಸ್ಟೈಲ್ ಮಾಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ವೈಸರಾಯರು ಇನ್ನೊಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು ಎಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 7 ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗಳಾದಪ್ಪ! ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಪ್ಪಿರಬಹುತ್ತಮೆಂತೆ! ಎಷ್ಟು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗಳು ಬಂದರೂ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೇಚ್ಛೆ ಕತ್ತುಹಿಸುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

'ಪೋಲೀಸಿನವರೇ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕುಲಸಚಿವರಿಗೆ ರಾಜನಿಷ್ಠರಾಗಿರಿ. ಈ ರಾಕ್ಷಸೀ ಸರ್ಕಾರದ ದಾಸರಾಗಿ ನೀವು ಭೀಷ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನೂ, ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯಾತನೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಿಮಗೆಷ್ಟು ತರವೆಲ್ಲ. ನೀವು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲವೇ?' ಎಂದು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದ ಮನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರಿಂದ ಕಲ್ಕತ್ತಾದ 16 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದುಮತಿ ಎಂಬ ಯುವತಿಗೆ 9 ತಿಂಗಳು ಸಜ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

"ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರೇ ಮುಂತಾದ ಸ್ವಾಮುಖ್ಯ ಮುಂದಾಳುಗಳಲ್ಲದೆ (ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸು) ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯು ನಡೆಯಲಾರದು. ಆದಕಾರಣ ವೈಸರಾಯ ದಿವಾನರಾದ ಸರ್ ವಿ.ಟಿ.ಕೃ ಷ್ಣಮಾಚಾರಿಯವರು ಇಂಧಾ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು' ಮೋತಿಲಾಲರ ದಸ್ತಗಿರಿಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಲು ಬೊಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾವಿರ ಜನರ ಸಮ್ಮಖದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಯರು ಏಷಾಮಲೂಡಿದರು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದು ಕೂಡದೆಂತ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಲವು ತರಹದ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿರುವರು ಅಹ್ಮದಾಬಾದು, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಅಲ್ಲಹಾಬಾದು, ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ಕರಾಚಿ ಮುಂತಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಭೆಸೇರಿ 'ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಸ್ವೆಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವೆಂಬ ಪೂತ ಭೂಮಿಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಹೊಸ ಪಕ್ಕಿ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬಂಧುದು, ಬರುವ ಆಪತ್ತಿಕ್ಕಿ ಒರಲಿ, ನಾವು ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ' ಎಂಬ ಕ್ಷಿಣಸಂದಿಗ್ಧವಾದ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನೂ, ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಸಿಕಟಾಗಿ ನಾಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಹಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಕೂಟವೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿ, ಆದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದ ಕೂಡಲೆ, ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಒಟಿಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರುಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನಂತೆ ತಂತಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು—" ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಕೂಟವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ ಅವರ ದುಷ್ಟಿಕೆಗೆಂದು ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ನೆ ಂಬರಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ನನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನರ್ಪಿಸುವುದೇ ಆನ್ಕೆ ನನ್ನ ಉತ್ಕಂಠ ಆಸೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬಾದಾಗ್ಯೆ ಹುಷಾರಾಗಿರಿ." ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಯ ಮುಖಂಡರು ಜೈಲುಪಾಲರಾದ್ದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಅವನ್ನು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು.

---

### ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಅರ್ಥ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ 44 ಪರ್ಸೆಂಟ ಪಾಲು ಪಡೆದಿರುವ, ಮೆ. ಶಾಹಿನ್ ಲೈನ್ ಎಂಬ ವಿಲಾಯತಿಯ ವರ್ತಕ ಶ್ರೇಷ್ಠನೊಬ್ಬನು ಲಂಡನಿನ "ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್ ಗಾರ್ಡಿಯನ್" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಭರವಸೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಗಳೆಲ್ಲರೂ ನಾಸ್ತಿಕಾಂಶ್ಯ ಸುಗಾತ್ಮಾನ್ಕೆ ಸೇರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆಂದು ಒರೆದಿರವರು—

"ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರವೆಲ್ಲವೂ ವಿಶೇಷ ವಾಗಿ ಸ್ವದೇಶೀ ತೇರಾಪಿ, ವ್ಯಾಪಾರದ ಶಾಖೆ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಗಣಿಸದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪೇರಾವಣೆಗೆ ಬಾಗಿಲಾಗುವುದೆಂಬ ಆಶಾಕಾರಣದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿಂದ ಬಂಬಾಗಿದೆ ಇದ್ದಂಥ ದೊಡ್ಡ ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾದ ಲಾಭವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವಿಂದ—ಕಾರಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸು ನ್ಯಾಯವಲದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ತೂಡಿದ್ದಾಗಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ಎಲ್ಲಾ ಕುಹಕ ರಹಸ್ಯ ಜಡೆ ಗೆ ಅಂತರಾತ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ಬೆದೂಷ ವಿಷಧರಿಸಿದೇಕು ಮುತ್ಸದ್ದಿ ಮಾಡಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಂಘವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖಂಡಿತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀಡಿಸಿಂತೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲಿ ಎಂದು ಪಾರ್ಟಿ ತಕ್ಷ ಗನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಆರಿಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈಗ ಒಬೆನಿದೆ.'

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಬಟ್ಟೆ ಯಂತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸು ವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಹೇಗೆ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ನೋಡಿ ಅವಮೆಂಬುದು ಮೇಲಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

---

### ಗಾಂಧಿಮುಖವಿಗೆ ಕೆನ್ನೆಯಂಟೆ ಜೊಡೆಯುವೆಕ್ಕಳ!

ಲೇಖಕ ಶಿಕಾರ್ಪುರ ಪಲಮ.

ಲೇಖಕ ಲಂಕಾರ್ಪುರ ಎಂಬಂತೆಯೂ ಅನ್ನಲ ಕಡಿಮೆ. ಈತನು ಅವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡ ಕಾಲು ಇದ್ದರಂತೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನಡ್ಡಾ ಸಾಬರಮತಿಯನ್ನು ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಈಕಮ್ಮ ಹಿಂದು ಸಲುಬುವನ್ನು ಸೆಣಸಿಸಿದುವು. "ಜಾರತೆಯಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಡೆಯಿರಿ. ನಾನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವೈದುಗಳ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳಂ ಸ್ವ ಎಸೆಯಲಿ 10 ಮಂದಿ ಗಂಡಾಳುಗಳಿದ್ದರು. ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ಹೆಂಗಸು. ಆಳಿಗೆ ಕನ್ನೆ ಮೇಲೆ ಎಣಿಸೇಲು ಕೊಟ್ಟು ಪದಸಿಷ್ಟೆ. ಆತನು ಒಡಿದನು.

ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳುಗಳು ಧಯಭಕ್ಕಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಒಲವಾಗಿ ಎಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪಗಾಗುವುದು. ಹೆಂಗಸರು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಬಲ್ಲರು. ಒಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರಕೊಟ್ಟರೆ, ಗಾಂಧಿಗೆ ಕೂಡ ತಲೆನೆಪ್ಪೇ ಏರದೇಲು ಕೊಟ್ಟೇನು" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಈಕೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ, ವೈಸರಾಯರು ಈಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮಾತ್ರ ಸಂದೇಹ. ಭಾರತೀಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಗ್ಲೇಯರ ಭಾವನೆಯೆಂಥಾದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ೪ ಘಂಂಗಿ ಹೆಂಗಸಿನ ಮತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಕಸ್ತೂರಿಬಾರವರಿಗೆ ಅಹಿಂಸಾತತ್ವಾಲಂಬಿಗಳಾದ ಹೆಂಗಸರನ್ನೂ, ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಹೊಡೆಯುವ ಅಮಾನುಷಕೃತ್ಯದ ಕೇರ್ತಿಯು ಸ್ಮಿಟ್ಸ್ ಆಳರಸರಿಗಿರಲಿ ಸ್ವೀಯರ್ಯನ್ನು ಹೊತ್ತೆಯುವ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಹೇಡಿತನವು ಹಿಂದೀಯ ಆಳುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಪರು ತಿಳಿದಿರಲಿ. ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಗಂಡಸರು ತಮ್ಮ ಆಸುಗಳನ್ನು ಸಿಟ್ಟಾ ಒಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದಾಗ್ಯೇ ಆ ಆಗಳು ಹಿಂದಿರುಗಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಅಂಥಾವುಗಳನ್ನು ಒಚ್ಚಿಮುವುದು ವಾಡಿಕೆ ಮೈನೆ ತಾನೇ ನಮ್ಮುನ್ನಿನ್ನೆ ಒಪ್ಪಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನು ಪಕ್ಷ ಆಡಗಯವರಿಗೆ ಹೊಡೆದಾಗ್ಯೇ ಆವರಿಬ್ಬರು ತಿರುಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆವನಿಗೆ ಒಪ್ಪಸಿದರೆಂದು ಗುಟ್ಟಿನ ಸುದ್ದಿ !

---

ಕಡಕಾರಿ ಫೆಡರೇಶನಿನ ವಿಂಟೆಂಗಿ.

ಶಿರಂಗಿ ೨-೭-೩೦ನೆಲ್ಲ ನಡೆದ ಫೆಡರೇಶನಿನ ಎಸ್ಸಿ ಕ್ಷನಿಟ್ ಕಮಿಷ ನುಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ — ಹಾಜರಿದ್ದ ಮೆಂಬರುಗಳು -1. ಟಿ ಜಾ ಪಿ ದೇವೈಯ್ಯನವರು, (ಪ್ರೆಸಿಡೆಟ್ರು) 2. ಮೆ. ಗಳಾದ ಸಿ. ಯನ್ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು, ೩. ಯಂ. ಯಂ ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪನವರು, ೪ ಪಿ ಜಿ ಮಂಜಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಮತ್ತು ಕೆ. ಕೆ. ಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು, (ಸೆಕ್ರೆಟರಿ). ಇವರಲ್ಲದೆ ಸಬಕಾರಿ ಸಂಘದ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಯರ್ ಸಹ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ಕಡದ ವಿಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಹಿಂದಿ ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು.

1. ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರ್ರವರ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದ ಪತ್ರ ನಂ ಒರು ೧, ೨೩, ೪೪. ಸೆಕ್ರೆಟ್ರಿಯರ್ ನಂಬರು 10, 21 ಮತ್ತು 13 ಇವುಗಳನ್ನು ಓದಲಾಯಿತು.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚಾರ್ಜಿಗೆ ತಮಂತೆ ನೆಕ್ಕರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

2. ನಾಪೋಕ್ಲ್‌ನಾಡು ಸಬಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕರು ಕಾಲುಲೆಯ ದಿನೆಯಿಂದ 3 ತಿಂಗಳ ರಿಬೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಎಕ್ಸಾಜಪೇಟೆ ಸೊಸೈಟ್ಯೆನರಿಂ ಮೆ. ಪಿ ಕೆ. ಪೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರನ್ನು ನಾಪೋಕ್ಲ್‌ನಾಡಿಗೆ ವಗಾಯಿಸಿ, ಎಕ್ಸಾಜಪೇಟೆಗೆ ಮೆ. ಕೊಳುವಂಡ ವಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರನ್ನು ಹೊಯೆಯಾ 30 ರೂ. ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿ ಸೆಕ್ರೆಟ್ರೆಯಾಗಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ, ಆದುದಂತೆ ಅವಶ್ಯ ಸೆಂಬಂದಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಧೀನರುಗಳಿಗೆ ತಂಗು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

3. ಕಾರಗುಂದ ಮತ್ತೂ ಭಾಗಮಂಡ್ಲನಾಡು ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಸೂಪರ್‌ವೈಜರಾಗಿರುವ ಮಂ. ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಗುದ್ದಪ್ಪನವರನ್ನು ತಾ 1-8-೩೦ರಿಂದ ಫೆಡರೇಶನ್ ಆಫೀಸಿನ ಕ್ಲಾರ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡುವಂತೆಯೂ, ಅವರು ಈ ತಿಂಗಳು ಆ ಜೈಸೂಕರಿಂ ಅವರ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ರಿಕ್ಲರ್ಕನೊಳಗಿರುವ ಸಂಘಗಳ ಆಡಿಟ್ಟನ್ನು ತೀರಿಸಿ ತಾ. 1-8-೩೦ರಲ್ಲಿ ಫೆಡರೇಶನ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

4. ಸುಬರಾಯ್ಸೆಬಂಗಗು ಫೆಡರೇಶನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಭೆಯ ವಿಟಿಂಗಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆದರ ಒಸ್ಸ ಚಾರ್ಜು ಕೊಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

5. ಸುಬರಾಯ್ಸೆಜರುಗಳ ತಂಬೇಶಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಸ್ಟು ಜುಸಾಬಿಗೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಮೆ. ಗಳಾದ 1 ಬಡಂಮಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪನವರು, 2. ಮಚ್ಚಂಡ ಸಿ ಖೈಯ್ಯನವರು, 3. ಕಾಂಡಂಡ ಸುಬ್ಬಪ್ಪನವರು., 4. ಉದ್ದಾರಂಡ ಪಳಲಿಂಗಪ್ಪನವರು., 5. ಹಚ್. ಕೆ. ಚಿಂಣಪ್ಪಯ್ಯನವರು, 6. ತಿಕ್ಕಿಡ ಮಿತ್ತಪ್ಪನವರು, 7. ಪುಗ್ಗೇರ ಬಿದ್ದಪ್ಪನವರು, 8 ಗ್ರಾಮ ಸಂಘಗಳ ನೆಕ್ಕರಿಗಳಿಗೆಯಿರುವ ಮೇಕರಿಂ ಪೂಣ್ಣಿಯ್ಯನವರು, ೨. ಪಟ್ಟಮಾಡ ಮಂದಪ್ಪನವರು, 10. ಗುಂಡಿರ ಗಂಡಿವೆಯ್ಯನವರು ನೆಕ್ಕರಿಗಳು. ವಿನಾಜಾತಿ 7 ಜನರು ಅದಲಿಗೆ ಅಜ್ಜಿಸಿದ ರೀತಿ ಸಬಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರವರ ಕಾಬಿಯಲ್ಲಿ ಆಂಜ್ ತೀರುವ ವರೆಗೆ ಲೆಕ್ಕ ದಲ್ಲಿ ಕಾಬೇತು ಹೊರಂತೆತ್ತಿದ್ದು. ಲೆಕ್ಕ ಅಡಿಟಾ ಆದನಂತರ ಫೆಡರೇಶನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಸಿಸ್ಟ್ರರವರು ಇಸ್ಪಡೆಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಗಿಗಳಿಗೆ ತಬೇತು ಮಾಡಿಸಿ ಗುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಾಬ್ತಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

6. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಆಡಿಸ್ಟ್ರರವರು ವಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಟಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಯುಂಬು ವಿಟಿಂಗು ಮಂಕ್ಯಾಯವಾಯಿತು.

ಪಿ ದೇವೈಯ್ಯ,
(ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು)

## ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

**ಚಾತ್ಮಿದಾರರು ಪಡುವ ಅಧಿಕ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.]**

[ಪೊಳ್ಳೆಟ್ಟದ ಕೆ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಎಂಬವರ ಚಾತ್ಮಿಯೊಂದು ಕೈಸೇರಿದೆ. ಅವರ ಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸವನ್ನು ತಿಳಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಾಕಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ ಸಂ.]

## ನಿಷಾ ಬ್ರನ್ಯಗಳು.

(ಮ. ರಾ. ವೆಂಕಟಿಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರಂರವರಿಂದ)

ನೋಂದಿ, ಪರಾಜಯ ನಾನಾಕ ವಿಧವಾದ Over proof ನಾರಾಯಿಗಳು, ಜಂಗಿ, ಅಫೀಮು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಯೂರು ಸೇವಿಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಯುಕ್ತ ವಿಶೇಷ ನೆಗೆಗನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುವು. ಇದು ನ್ಯಾಯ, ಇದು ಅನ್ಯಾಯ; ಇದು ಧರ್ಮ, ಇದು ಅಧರ್ಮ; ಇದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ, ಇದು ಅಶ್ರೇಯಸ್ಕರ, ಇದನ್ನು ದೇವರು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾನೆ, ಇದನ್ನು ದೇವರು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೇ ಇಪ್ಪುಗಳಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತರಾಕಿದವರಿಗೆ ತಪ್ಪುವುದು. ಇವ್ಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಬ್ಲಾಕಿಲು ಬಲವಾದ ಪೂರಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಇರುವವು. ಅಧೀರರು ಎಂದು ವೀರ್ಯವಂತರು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ವಸ್ತುಗಳು. ಇವು ದಿನದಿಂದ ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷ್ಯರಾದವರಿಗೆ ವೈವಹಾರಯವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಪಜ್ಞರಾಕಾರ್ಯಾ ಸರ್ವಜ್ಞರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಹೆಂಗಸ್ತನ್ನು ಕೆಟ್ಟು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದುನ್ನೆ ವ್ಯಗಗಳೂ, ದುಃ ವಕ್ಕೆಗಳೂ, ಕೈವಿ ಕೆಟ್ಟಾವಿಗಳೂ ಹೀಗೆ ತಾಡುಕೂಂಡಿರುವಂಥೋ ಹಿಗೆ ಅಂದು ನಿಮಿತ್ತಕ್ಕಾಗಿ "ನಿನೇ ಇದ್ದೆ, ನೀನೇ ದೇವೆಂಂಠ್ಯ ನೀನೆ ಜಾದ್ದು, ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞೆಗೆ ಎದುರಿಲ್ಲ, ವಂಡಿಪ್ಪ ತಕ್ಕಗೂ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವೆನು. ಪ್ರಪಂಚದ ನೀನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗನಾಗಿ, ನೀನಿಗೆ ರಕ್ಷಕನಾಗಿರುವೆನು" ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಂದು ಎಷ್ಟ ಕ್ಷಣಾಲಿ ಜನಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಅವರು ಸರ್ವಜ್ಞರೆಂಂ. ತಿಳಿದ ಕೂಳ್ಳವಂತೆ ಆವರನ್ನು ಅಧೋಗತಿಗೆ ತಂದಿಕ್ಕು ವಿಶೇಷಜಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯ ದೇಶವು ಸ್ವಾತಂತ್ರಾಗಿರಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ. ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ತಾವು ಸರ್ವಜ್ಞರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ದೈವಮೋಚಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೂ, ಪ್ರಜಾ ಪ್ರೋಚಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಇವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ದೇವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಳೈ ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ, ಮೆದುಳನ್ನೂ, ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ, ಹೃದಯವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾ ವ್ಯಾವಶರವನ್ನು ಕೂಟ್ಟಿರೆ ಇವರು ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಪಪ್ಪತಿಯಂತೆಯೂ, ದೇಹ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭೀಮನಂತೆಯೂ, ಸರ್ವಭೂತಾದಯೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನೇ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾತ್ಮರಂತೆಯೂ, ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕುಬೇರನಂತೆಯೂ, ಸರ್ವ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳೂ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೂಂಡು ಲೋಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯಂತಾಗುವೆಯೂ, ಚಿತ್ತೀರಂಜನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಂತೆಯೂ, ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನಂತೆಯೂ ಆಗುವುದು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಶಾರದರಾದ ಮೂರ್ಖರೂ ಕೂಡ ದೇವಾ ಗುಣಗಳಿಗಿಗ ಸಮಾನವಾದ ಗ ಕಾತಿಶಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಚ್ಛಿದ್ಧವಾದ ಮನೋವಾಕ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ತಪ್ಪೋಗತಿಗೆ ಬಯತ್ನಿಲಿದ್ದಾರೆ. ಕಿನ್ನನ್ನು ಗೆಂಂಡಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮೂಡಿದ ದುರಾತ್ಮನನ್ನು ವಿಶೇಷ್ಟೀಯೂ ಮಹಾ ರಾಜಾಯು ಮನ್ನಿಸಿದಳು. ಪ್ರಭುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರ ಮದದಿಂದಲೂ, ವಿದ್ವರ್ಯ ಮದದಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷ್ಯರಾದ ಜನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥಾ ಮನೋಭಾವ ಇರುವರೇ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕ್ಕಿಯನ್ನೂ ಕೂಡಿದ ಸಂಜನ್ನು ಪಿಡಿದು ಕೊಂಡು ನೋಡಿದಾಗಲ್ಯೂ ಇಂಥಾ ಮಹಾನುಭಾವರು ಅಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಸಿಕ್ಕಾವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಜನಗಳು ಕರ್ತವ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮುಳಿಧರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೂಳ್ಳದೇ ಇದುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಣನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇರುವದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಜಾಲ್ಯಾದಿಂದಲೂ ಸರ್ವರೂ ಚಿತ್ತಿಂರಿಯರಾಗಿ ಅಲಾಪಷ್ಟರ್ಗಗುನ್ನು ಗೆದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಶತ್ರುಗಳೂ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟವೆಂಬಂತಾಗಿಯೂ; ಎಲ್ಲರ ಸುಖವೂ ತಮ್ಮ ಸುಖವೆಂಬಂತಾಗಿಯೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿಜವಾದ ಆದ್ವೈತದಿಂದ ಪೂಜ್ಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರಪೆಕ್ಷರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸುವದು ಹೇಗೆ ಮಹಾಪುರುಷರುಗಳಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅನೇಕ ನಾಗರೀಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಇಂಥಾ ವಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರನ್ನು ಸೂತ್ರವೇರಿಸಿ ನೇಮಿಸುವರು. ಜಾತಿ ಮತ್ತೆ ಜಾಂಧ್ಯ ವೈಷಮ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ಸರ್ವಾರ್ಥ ಪರತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಪೃಹರಾದವರನ್ನು ಬಯಸುವುದೇ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯಾಜನವು ಹೆಂಮಿಂಬವರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಸಂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವ್ಲಿ ಮಂತ್ರಾಲಂಗಳಿಗೆ ಗಮನವು ಹೋಗೋ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನವೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟು ಹುವುದೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

"ಕು ಮ"

---

ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಓಟರುಗಳಿಗೆ–

ಆಯ್ಯಾ ಓಟರುಗಳೇ,

ನೀವು ಈಗ ಜುನಾವಣೆ ಮೂಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳ ಜುನಾವಣೆಯು ನಡ್ಯದಲ್ಲೇ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಿರುವುದು ನೆರಿಯಕ್ಕೆ. ಹಿಂದೆ ಜುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದ ಮೆಂಬರುಗಳು ಹಿಂದೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಮಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಆನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಜೆಕ್ಕಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನೇ ಹಿತವನ್ನು ಅಂದರೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೂಡಿದೆ ಹೂ ಉಳಿಸುವ ಕೃಮವನ್ನು ಮೂಡಿರುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಂಥವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮೂಡಬಹುದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜರ್ಜಿಸಿ ನೀವು ಓಟು ಕೊಡುವುದು ಕೃತಿಯೆಬ್ಬ ಓಟರನ ತಕ್ಕ್ಯೂ, ಧರ್ಮವೂ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಹೊಸ ರೀತಿಗೆ ಜುತಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವ ಉಮೇದುವಾರರಿಂಗೆ ಓಟು ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಹಿಂದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವರೆಂಬದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬಲ್ಲರೆಂಬ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಅವರಿಂದ ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲವಾದ ಓಟನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ಉಮೇದುವಾರರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ತಾಪತ್ಯಗಳಲ್ಲನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವರು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಯಾಕಿಕೊಂಡು ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಸೊತ್ತುಳಿ ಕ್ಕಾಗಲೀ, ಇಲ್ಲವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಲಬ್ಬಿ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಕೃಮ ಪಹುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡ ಸಮುಯವ ನಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಿಗೆ ಇದ್ದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕ ಸಾಸಾರ್ಥರೂ ನಮಗುಪಯೋಗ್ಯರೂ ಇದ್ದು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಚಟ್ಟೀಸಿನ ಕರ್ಚುಗಳ ಭಾರವಕ್ಕೂ ಬೆಂಬಂಠಿಸಿಗುಮಂಥಾ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ನಾವು ಓಟು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ನಾವೇ ಕತಳುಮಾಡಿ ಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಉಮೇದುವಾರರ ವಿಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಲೀ, ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಗೇ ಆಗಲೀ, ಬೆದರಿಕೆಗೇ ಆಗಲೀ ಬೆದಯಬೇ, ಕುಯುಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಳಾಗಿಯೂ ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಟು ಕೊಡವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಯನ್ನೂ, ಪಟ್ಟಣಿಗರ ಹಿತವನ್ನೂ ಬಯಸಬೇಕಾದ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವಲ್ಲ.

ಆದುದರಿಂದ ಆಯ್ಯಾ ಓಟರುಗಳೇ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಿ, ಯೋಗ್ಯ ಪುರುಷರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಇಡೀ ಹಿಂದೂದೇಶನೇ ಎಚ್ಚತ್ತಿರುವ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಓಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

"ಒಬ್ಬ ಓಟರು"

---

ಜೇರಳಶ್ರೀಮಂಗಲ ಶಾಲೆ.

ಮಾನ್ಯರಾಯರೇ,

ನಮ್ಮ ಜೇರಳಶ್ರೀಮಂಗಲ ಶಾಲೆಯು ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯೂತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ದಯೆಯನ್ನಿಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮೆ. ಕೊಂಗಟ್ಟಿರ ಪೊನ್ನಪ್ಪನವರು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಡಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿಸಿದನಂತರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮೆ. ಕಟ್ಟಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರನ್ನು ಉವಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ಳುಹಿಸಿದರು. ಇವರು ಇಲ್ಲಿ 2 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ಈ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 63ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಇವರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿ ಅಮ್ಮತ್ತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೆ. ಮಂಡೇಪಂಡ ಐಯ್ಯಪ್ಪನವರನ್ನು ತಂದರು. ಇವರು ಬಂದು 10 ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 80ಕ್ಕೆ ತಂದಿಸಿದರು. ಇವರು ಒಟ್ಟುದೇ 3 ವರ್ಷಾಗಿ ವಾರ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸೈನ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಆ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ 3 ಹುಡುಗರನ್ನು ತಂದೇಶು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಮೂರು ಪಡುಗರೂ ಪಾಸಾದರು. ಇವನ್ನು ಕೇಳಿದವಿಗೆನೆಯೇ ನಮಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದ ಉಂಟಾಯಿತು. ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಇವರು ಜೀವ ಕೊಡಿಸಿದರು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದೃಢವಾಯಿತು. ಇವರು ಈ ಶಾಲೆಯ ಮುಂದೆ ತೆರೆದಿರುವ ಪೂರ್ವಿನ ತೋಟವನ್ನು ನೋಡಿಯೂ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಂದು ಕೂಟವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಕಲಿಸುವುದನ್ನೂ, ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರವನ್ನು ತೆರೆದು ಪುಸ್ತಕ ಓದಿಸುವುದನ್ನೂ ಇವರು ತಿಳಿದು ಒಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಓದಿಸುವುದನ್ನೂ, ಆಮರು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಆಟವನ್ನೂ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಭೋಜನೆಯನ್ನೂ ಕೇಳಿ ನಮಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸಕರವಾಯಿತು. ಇಂಥಾ ಸಮುಯದಲ್ಲಿ ಶಾ. ಸ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರವರು ಇವರನ್ನು ಜೇರಿ ಶಾಲೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾರೆಂಂ ಏ ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಪ

## Wanted,

Candidates for immediate Railway ...vice. Fare Paid. Apply at once for ...tules enclosing 2 Annas stamps

ROYAL TELEGRAPH COLLEGE,
12—12 Delhi.

ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

# ಜೋಂಗರೆ

ಇವರ

# ಬಾಲಾಮೃತ.

ನ ನ್ನು

ಕೊಡುವುದರಿಂದ

ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು

ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಜೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
52—35 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD. DHARWAR.

ಸುಸಂಧಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!! ಕರೆದು ಕೊಳ್ಳದೇಡಿರಿ!!!

ದಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಕಂಪನಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಕೃತಕಾರ್ಯ ಎನಿಸಲಾಗಿದೆ.)

ಡೈರೆಕ್ಟರರು.

೧. ಡೋಧರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಸಾವುಕಾರ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ. ಸರಕಾರಿ ವಕೀಲ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಧಾರವಾಡ ಜೋಂ ಮ್ಯೂನ್

೨ ಡಾ ವಾಸುದೇವರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಉನವಜಿಗಿ ಎಲ್. ಯಂ ಅಂಡ್. ಜುಸ್. ಗದಗ.

೩. ವಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಮುಂತಾಳೀಕ ದೇವಾಯಿ ಬಿ ಎ ಅಣ್ಣಾಗೇರಿ.

೪. ಮಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಂಗೋ ಸಾವುಕಾರ ಗತಸದಾರ, ಹಳೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

೫ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಹುಯಿಲ ಗೋಪಾಲಕ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ. ವಕೀಲ, ಗದಗ.

೬ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ಬಾಳಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಗಿಡದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಕೀಲ. ಜೈಲ ಹೊಂಗಲ

೭ ಮಿ ಅನಂತರಾವ್ ಮಾರಾಜಿ ಬಾಸವಾಮಿ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ವಕೀಲ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

೮ ರಂಗರಾವ್ ನ ಭಂಡಿವಾಡ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ವಕೀಲ, ಧಾರವಾಡ.

೯ ಉಜ್ಜಲ್ ಕುಂ ಅಮೀನ ಶಾಲೆಂಜ್, ಹಣಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಗದಗ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊಸತು ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯೊಂದರ ಇರೇ ಮೂಡಲಬಾರದು ಈ ಕಂಪನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರರು ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವವರೂ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಆಗಿರುವ್ರಾರೆ ಸರದೇಶೀ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ವಿಮೆಯಲಾಗಿಯೂಗಲೀ ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವುದಾಗಲೀ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಅಂತ ಸರ್ಕಾರದವರ್ನೆಯೇ ಹಿಟ್ಟಿ ಹಣದ ಪಹಯೇಗೆಯ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸದಾನ ಜರತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು.

ಸಂಪೂರ್ಣ ಶೇರುಗಳೂ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾರಿ ಮುಗಿಸಿನ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಸಿಮೆ ಇಸಿನ ಕಾರಣ ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರುವದು ಶೇರು ಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಇಡಿಸಿ ಬಿಡುವ ಕಾರ್ಯ ಅಂದರೆ ಖರೀದಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಜೊತ್ತೆ ಪಡೆದ ಸ್ವಲ್ಪಗಾ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಮಾಡಿ ಮುಂ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

**ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್,**
ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಮೂ ಅನ್‌ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್
ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿದೆ.

ರೂ.

ಷೇರ್ ಬಂಡವಾಳ — 50,000
ಮಜೂಲಾದ ಷೇರ್ ಮೊಬಲಗು — 21,310
ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗು — 2,16,271

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ 5 0-೦೮ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡೆಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮಾನರ್ತಿ ಕೊಡಿ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ರಿಬೇಟ್ ಕೊಡುವರು ಲ್ಲಿ ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಡೈರೆಕ್ಟರ್
ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸ್ಯನವರು, ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬ್ಯಾಪ್ಪ
ಮತ್ತು ಬಡಡ್ಡೂರ್, ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
ಎಂ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಯ್ಯನವರು, ಬಿ. ಎ, ಬಿ. ಎಲ್
ಮಡಿಕೇರಿ ೨೭-೬-೧೯೨೭

---

### ನಮ್ಮ ಠೇವಣಿ ಸಂಗ್ರಹ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು ಈ ಕೂಡಲೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ನೀಡಿಸಿ ಬಡವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಿತ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕೂಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಬಡವರಿಗೆ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಬಡವರಿಗಾಗಿ

K. & I. No. M. 1550.
Time Interval postage return to
"KANARESE" OFFICE, MERCARA.

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ವೇಷಾ ಭೂತದಯಯೊ ವಿದ್ಯಾಸೀತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಕಾಃ ॥ ಜಕಮತೇನ ಯೇಷಾನಾಂ ಶುಶ್ರೂಷಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಪಂಡ್ಯಂಡ ಬಿ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೦೬ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾರೀಖು ೧೩ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೭

Telephone:—
3145.

By Appointment to
H. E. The Governor of Madras.

Telegrams:—
"PRECIOUS"

Cups,
Rs. 6,
and upwards.

CUPS.
MEDALS.
SHIELDS.
CASKETS.

Medals,
Rs. 1—8—0
and upwards.

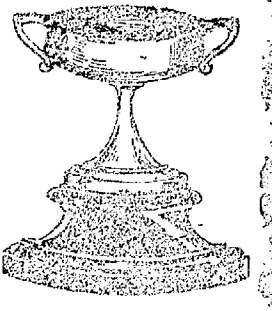

V. SUBRAMANIA IVAR.
JEWELLER.

Post Box No., 423,
Illustrated Catalogue Free on Application,
Triplicane,
52—43
MADRAS.

NITRATE OF SODA.

The best and cheapest form of Nitrogen for plants. Highly concentrated and immediately available. Nothing like it to make plants grow.

ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅಕ್ಯುತ್ಪಮ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕು ವಂಥಾದ್ದು. ಒಳ್ಳೆ ಬಲವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ತತ್ಕಾಲ ಸಿಕ್ಕುವಂಥಾದು. ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ.

ಎನ್. ಕೂಪರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿ, ನೇಪಿಯರ್ ರೋಡು, ಪೂನ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯ. ಫಲಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೊಸಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತೆಗೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದಾರರಿಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ಹೆಡಿಗೇಶನ್, ಪೋ. ಬಾ ನಂ. 169, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

(2) ಮಿಸ್ಟರ್ ಜ.ಂ. ಯಂ. ಬೈಯ್ಯ, ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಮಂಗಳೂರು.

24—12

ಕಟುಕಪಾಯ ಮಾಡಿಸ್ಪರ್ಧೆಯು—ಇದು ಇಂಜಿನ್ ಮತ್ತು ಕೈಯಿಂದ ಸವರಿದರೂ ಗುಣವಾಗಿರುವ ಮೃದು ಕ್ಷಾರ. ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಕ್ಷಾರ. 3—೪ ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಕ್ಷಾರ. ನಡುಗಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಕ್ಷಾರ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಡಿನ ಬಟ್ಟೆಯ ಕ್ಷಾರಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅರ್ಧ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0; 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 4—0—0; 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0; 12ಕ್ಕೆ ರೂ. 14

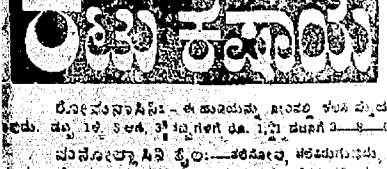


ಜಂಪನಾಸೆಪಟ್ಟಿ—ಇದು ಸ್ವಯಂಚಲ ಸುಲಭ ಕೈಯ್ಯ ಸುಲಭ ಹತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಮೂಲೆಲೂಪನ ಉಳಿ ಮತ್ತು ಪಿಂಜಗರ ಉಳಿ, ಸುತ್ತಿನಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದು, ಸುತ್ತಿನ ನಾಳದಿಂದ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಗಾಳಿಯು, ಸುತ್ತಲಿನ ಭಾಗವು, ಹುಡಿ ಹೋಗುವುದು, ಉಣ್ಣಗೆ ಮೂಲೆ ಲುಬುವುದು, ಸುತ್ತ ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಲ್ಲದಿರುವುದು, ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಉಂಡು, ಚಾಪರಿಲೆ, ಸ್ವಚ್ಛಾಮಣಿ ಮೊಳೆ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳಿನ ಸೋಪು. ಇಷ್ಟಾಗಿಸಿ ಪಟ್ಟಿಯಾ ಕೆಲಸ. ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ಟ್ 1, 3, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—೮—0; ೬—12—0. ಯಾ, ಬಟ್ಟೆ ಬಾಯಿಯು. ಇದ ಬಿಚ್ಚಿಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವು, ಸೂಜಿಯು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು. ಇದು ಮನೆಯಾಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಿ ಮಳ್ಳಿಯು ಅಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಲಿಂಡರ್ 1 ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಪಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

52—34 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ,
ಔಷಧಾಲಯ,
ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ,
(ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟು)

ಬೊಂಬನಾಸಿಪಟ್ಟಿ—ಈ ಹುಡಿಯನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪೈಸೆಯಷ್ಟು ತೋಸುವಂಥಾದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟರೆ ಕೊಡುವ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ ಆಯಿತು. ಹುಣ್ಣು 1ಕ್ಕೆ 3 ಆಣೆ, 3ಕ್ಕೆ 1ನ್ನಾಗಿಗೆ ರೂ. 1,3ನ್ನು ಪಡಿಸಿಗೆ 3—8—0

ಮಾನೋಲ್ಯಾಸಿತಿ ಪೈಲಿ:—ತಲೆನೋವು, ಚಳಿಮುಗುಮು, ಚಳಿವಾ, ಕಲ್ಲಾಲಿ, ತೆಲಿಯಾ ತೆಲಿ ಹೊಡೆಯುವಾ ತಲೆಯು ಕಣ್ಣು ನೋವು, ಅಪಸ್ಮಾರ ಸಿದ್ಧ ಬಾರದಿರುವುದು, ನೆನಪು ಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದವುಗಳಿಗೆ. ಈ ಮಾತ್ರೆ ತಿಂದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೊಡಲೇ ಬೆಲೆಯು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕರಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಕೊಡಲು ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ಕೊಡುವುದು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದೆ ಸೀಸೆ ರೂ. 1,3 ಇರಿಗೆ 2—10—0.

ಇದು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 2, 3 ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ 5—8—0

ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳು ತಾನೆ ನೋಡಿರಿ.

ವಿಳಾಸ—ಪಾಯೋನ್ಯಾಸಿಲಿ ಕಂಪನಿ,
9. ಪೂನಗೆನಾಯರ್.

52—18

## ಬಾಲಾರ್ಕಮಧು.

ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತೆ ಅಮೃತ ಗುಣವಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲೋಷ್ಕರ

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ವಜನೋ ಇಹವಿ

ಜುಲೈ ತಾ. ೧೪ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್.

ದೇಶದವರ ಅಭಿಮತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಕೆಲವರು ಸದರಿ ಕಮಿಷನ್‌ನ ವರದಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನೆರವೇರೀತೆಂದು ಬಾಯಿಬಿಡುತ್ತಾ ಕಾದಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಈಗ -ನಿರಾಶಿತರಾಗಿರುವ ರೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ' ಹೇಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವವರು ತಮ್ಮ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಸೈಮನ್' ಸಪ್ತಕರ ಸಿಫಾರಸುಗಳಿಂದ ಇಡೀ ಭರತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಆಧ್ಯಪ್ಪಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಮೇಜಿನ ಸಾಮಸ್ಯವನ್ನು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸದರಿ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು' ಇವರು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ ತಾಂತ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಚಿಕ್ಕ ಗೋಷ್ಮಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಮಯ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಸಂದರ್ಭವು ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಕಾಯಿದೆ ಸಭೆಗಳಾದ ಎನೆಂಬ್ಲಿಯ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿನ ಮೊದಲಿಂಗುಗಳು ವ್ಯಾಕರಂಭವಾದಾಸ್ಪೆ ಈ ತಾ. 9 ರಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯರು ಚಿಕ್ಕ ಗೋಷ್ಮಿ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಕಳೆದ ವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆವು.

ಈ ಭಾಷಣದ ಭಾಷಾಡಂಬರವನ್ನೂ, ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನ್‌ರವರ ನಿರ್ಮಲ ಚಿತ್ತವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಶಾಂತ ಪಕ್ಷದವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಡ್ಡುತ್ತಿರುವ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನ್‌ರವರು ತನ್ನ ಮನೋಭಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಎನೊಂದೂ ಸಂಕಲ್ಪವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಗೆಡವಿರುವ ರೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಅವರು ವೈಸರಾಯರಾಗಿ ಮೂತಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿ (ಸ್ವಂತ) ಅಭಿವ್ಯಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವರೆಂಬದಕ್ಕೆ ನಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಆಶಾಜನಕವಾದ ಮಾತುಗಳು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಅಭಿವ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ನಡಿಸುವದು ಬಿಟಿಷ್ನಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ವೈಸರಾಯರ ಭಾಷಣದ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವರ್ತಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಡಿಯಾದ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟಿಯವರು ಇದೇ ಅಭಿವ್ಯಾಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ವೆರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಭಾಷಣವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನ್‌ರವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿವ್ಯಾಯಗಳು ಜಾರಿಗೆ ತರಲ್ಪಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅವರು ಚಿಕ್ಕ ಗೋಷ್ಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೆಂಭವವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುಲಭದ ದಾರಿಯು ಅವರಿಗಿದೆ. ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಇರ್ವಿನ್‌ರವರು 'ಇಂಡಿಯಾದ ಸ್ನೇಹಿತರೆಂದು' ನಂಬಿ ಟೀಕಿಸಿರುವುದಾಗಿದೆ.

ವೈಸರಾಯರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿತೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಅವರ ಕಳೆದ ನವಂಬರಿನ ಜಾತಿರ್‌ನಾಮೆಯಷ್ಟು ಆಶಾಜನಕವಾದದ್ದೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಸದರಿ ಜಾತಿರ್‌ನಾಮೆಯ ಮೇರೆ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ, ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸೇರುವುದೆಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರ ಈಗಿನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜನತಾಂಗಗಳ ಜೊದರೆ ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೂಡುವದೆಂದಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನತಾಂಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ತಾರತಮ್ಯವಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದರೆ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ಪಾರ್ಟಿಯವರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ ಮೆಂಬರುಗಳು ಬಹಳವಿರುವರು. ಈ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವದರಿಂದ ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಧಾರಣೆಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸಂಭವವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನತಾಂಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂದರ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್, ಲಿಬರಲ್ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಈ ಮೂರು ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಮೆಂಬರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಇನೊಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಾರದು. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಆಡಳಿತವು ಅಧಿಕಾರವು ತಮ್ಮ ಕೈತಪ್ಪಿಹೋದರೆ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರವು ನಾಶವಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಜನತಾಂಗವು ಒದುಕುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದ ನಮಗೇನಾದರೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ನಂಬುವುದು ಹುಚ್ಚುತನವಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲದೆ ಸೈಮನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಮತ್ತು ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಸದರಿ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರುವ ಹಿಂದೀಯರ ಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಡುವನೆಂಬುದು ಬರೇ ಕನಸಿನ ಗಂಟು!

ವೈಸರಾಯರ ಭಾಷಣವಾದ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಮೂರು ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಲಂಡನ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಲ್ಲಿರಬೇಕಂತ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಮತ್ತು ಲಿಬರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಗಳೂ. ಬರೇ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಲೇಬರ್ ಪಕ್ಷದವರೂ ಪಾಡಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂದು ಸುದ್ದಿ. ಈ ತೀರ್ಮಾನವು ಹೇಗಾಗಬಹುದೋ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದರೆ ಲೇಬರ್ ಸರ್ಕಾರದವನ್ನು ಸೋಲಿಸಲೂ ಬಹುದು. ಈ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಹೇಗೆ ಬಿಡೆಯಲ್ಪಡುವುದೆಂಬುವುದು ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದು.

ಚಿಕ್ಕಗೋಷ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜನತಾಂಗಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ, ಇಂಡಿಯೊದ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವೆನಿಸಿ ಒಪ್ಪಬಹುದಾದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದಿರಿಸಲಾಗುವದೆಂದು ವೈಸರಾಯರ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಇಂಡಿಯೊದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು- ಇಲ್ಲಿಗು ಸರ್ಕಾರದನರಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸಿನವರ ಹಿಡಿತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಇಂಡಿಯೊ ಸರ್ಕಾರವು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವಂಥ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವರೆಂದು ಆಸೆಪಡಲಾಗುವುದೇ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಯಿಂದಶಾಧರೂ ಹಿಂದೀಯ ಮೆಂಬರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯದ ಕಲಸವೇ ? ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದ ಅಭಿಮತದಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವದೇನೂ ಇಲ್ಲವಂತೆ. ಸಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸ ಬೇಕಷ್ಟೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಸದರಿ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಮುಖಂಡರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಸ್ಯಾನುಮುಖ್ಯ ಮೆಂಬರಾದ ಮೆ. ಚರ್ಚಿಲ್‌ರವರು ತಮ್ಮದೊಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು. "ಒರುವ ಚಿಕ್ಕಗೋಷ್ಮಿಯು ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೊಡುವದೆಂದು ಅಥವಾ ಈಗ ಜೀವಿಸುವ ಯಾರ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಯಾವನೊಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಹೇಳಲಾರನು. ಇದು ನಿಮಗೆ ಸುಳ್ಳು ಆಶೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮಾತಿನ ಮೇಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ಮಾತುಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮೂಣಿಕವಾದಿಂದಲೂ, ನಿರ್ಮಲ ಚಿತ್ತದಿಂದಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೀಯರು ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ತಿಳಿವಾಗ್ಯೆ ಅವರು (ಹಿಂದೀಯರು) ನಿಟ್ಟುಸಿನಿಂದ ನಿರಾಶಿತರಾಗುವರು." ಇದೇ ಮೇರೆ "ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್ ಗಾರ್ಡಿಯನ್" ಎಂಬ ಲಂಡನಿನ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯು-'ಯಾವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವರ್ಲಿಮೆಂಟೂ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಕೇಳುವ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸವಿೂಪಿಸುವ ರಜನೆಯನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು' ಮುಚ್ಚು ಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಜನತಾಂಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾರಣಕಟ್ಟಿಟ್ಟು ಇಪ್ಪಿಸಿ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ.

ವೈಸರಾಯರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ನೇತಾರಲಿಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಮೋಡರೇಟ್ ಪಕ್ಷದ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಚಿಕ್ಕ ಗೋಷ್ಮಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದೂ, ಸರ್ಕಾರದವರು ದಿ ಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜಾತಂತ್ರೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಆಪ್ಪೀಲ್ ಮಾಡಿರುವರು. ಆದರೆ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಸ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸೈಮನ್ ವರದಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಬಲದಿಂದಲೂ, ಇಂಡಿಯೊ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರ ಕಡೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ವರ್ತನೆಯಿಂದಲೂ ಶಾಂತ ಪಕ್ಷದ ಪರೂ ಚಿಕ್ಕ ಗೋಷ್ಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿರಾಶಿತರಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವ ನರೆಂಬುದು ಬಿಡಿತ ತೋರುತ್ತೆ.

ಕೆಲವರು ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ವೈಸರಾಯರು ಈಗಿನ ಕಾಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದ ಒಂದು ಕೈಯ್ಯನ್ನು ಚಾಚಿದರಾಗಲೀ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿದ ಹಿಂದೀಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಳವಳದ ಕನ್ನೆಗೆ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸವಿನಯ ಏತಾಯಿದೆ ಭಂಗವು ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಿತ್ತು ಹಾಕಲು ಮಾಡುವ ಯತ್ನವಾದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಡಗಿಸದೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು' ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯೂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಾ, ಆ ದೆಸೆಯಿಂದ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಜಬಂಡರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಸೂಚನೆಯೇನೂ ಮಾಡದೆ ಚಿಕ್ಕ ಗೋಷ್ಮಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬಹುದೋ ತಿಳಿಯದು. ಹಿಂದೀಯರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮನಸು ಒದಲಾಗಿದ್ದರೆ ಒಡನೆ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಾಗುವದೆಂದು ವೈಸರಾಯರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಬದಲು ವೈಸರಾಯರ ಭಾಷಣವು ಹಿಂದೀಯರೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಲೆಬುಡವದರೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಮಿಂಬರು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ 'ಬಾತನ್ನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಡದ ವಿನಹ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಮಾತಿಲ್ಲ'ವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇತ್ತು ಪತ್ರಿಕ್ಷನಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ಮೆ. ರಾಮ್ಸೆ ಮೆಕ್ಡನಾಲ್ಡ್‌ರವರೇ ಹಿಂದೀ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳರಸರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಸಂಗತಿಗಳು ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮುಂದಾಳುಗಳು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಚಿಕ್ಕಗೋಷ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವನ್ನು ವಹಿಸುವರು ? ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಅದನಿಂದ ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಯ ಶಕ್ತಿಯು ಎಷ್ಟಾರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ನಿರ್ದರಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಅದರ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಪಕ್ಷದ ಮುಂದಾಳುಗಳೂ, ಚಿಕ್ಕ ಗೋಷ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಸೆಕರೂ ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ್ಯೆ, ವೈಸರಾಯರ ಬರೇ ಸವಿ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಚಿಕ್ಕ ಗೋಷ್ಮಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಆವರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲಿ ಏನು ನ್ಯಾಯವಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೀಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಚಳವಳದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಇಂಡಿಯೊದ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿವ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬದನ್ನ ನೂಚಿಸುವ ಗುರುತುಗಳ್ಳಾವೂ ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯೊವ ನಿಜವಾದ ಸ್ವತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಸೇರದೆ ಹೋದರೂ ಆನಾಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೂ ಲಂಡನ್ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪಾಡಿ ಸೂಡಲು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಮುಂತಾದ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಾನಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲೆ ಹೋದರೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇನ್ನಷ್ಟೂ ಕಠಿಣಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬರುವದೆಂಬುದೇನೋ ಖಂಡಿತವಾಗಿದೆ.

---

## ರಿಟಿಯರಾಗುವ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರವರು.

ಮೆ. ಕೆ. ಎನ್. ಸುಬ್ಬಾಯರವರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು ಅಸ್ಯಾಂಡ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಮೆಶ್ಶ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಆಫೀಸರ್ ಪದವಿಯಿಂದ ತಾ. 15ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾದರು. ಇವರು ಬಹು ಚಿಕ್ಕ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ತನ್ನ ಪ್ರಯೂಣಾತಕದನಿಂದಲೂ, ಕಾರ್ಯ ತತ್ಪರತೆಯಿಂದಲೂ ಮೇಲ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಾ ಈ ದೊಡ್ಡ ಪದವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯೆಂದರೆ ಜನಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಿಳಿತವಾಗುವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಪದವಿಯನ್ನು ಇವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಗುಣಗಳು ಯಾವುವೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಸೆಸಕಾರಿ ಫೆಡರೇಶನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ರಾ. ಬಾ. ಕೆ. ಜಗನ್ನಿವಾಸರವರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೆ. ಸುಬ್ಬಾಯರವರ ಮೇಲಿರುವ ಜನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ತಾ. 14ರಲ್ಲಿ ಫೆಡರೇಶನ್ನಿನವರು ಕೊಟ್ಟ ನತ್ಕಾರದ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನಸ್ತೋಮವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ ಆ ದಿನ ಹೇಕದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಕೊಡಗಿನ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ಕೂಡಿದ್ದರು. ಜಾತಿ, ಮತ, ಭೇದವೆನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇಂಥಾ ಜನಸಮುದಾಯ ನತ್ಕಾರದ ಬಹುವೂನವು ರಿಟಯರಾಗುವ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆತದ್ದು ಇದೇ ಪ್ರಥಮವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಸುಮಾರು 33 ವರ್ಷ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿ ಗಳಿಸಿರುವ ಪಿಂಚಣಿಯನ್ನೂ, ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಲು ನೆ. ಸುಬ್ಬಾಯರವರಿಗೆ ದೇವರು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂಬುದೇ ಆಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಗಿದೆ. ಇದರೆ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಅನುಭವವನ್ನು ದೇಶದ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಮನಸು ಕೊಡಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ.

## ಸಹಕಾರಿ ಫೆಡರೇಶನಿನ ಸತ್ಕಾರ ಕೂಟ.

ತಾರೀಕು 14—7—೩೦ರಲ್ಲಿ ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಶನಿನವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪರವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪದವಿಯಿಂದ ರಿಟೈರ್ ಆಗುವ ಮೆ ಕೆ ಯನ್ ಸುಬ್ಬಾಯರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸತ್ಕಾರ ಕೂಟದ ವಿವರ

ಈ ಸತ್ಕಾರ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಜನರು ಹಾಜರಿದ್ದರು ಇವರ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ, ಬಾಕಿ ಇನ್ನೂರು ಆತಿಥಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು ದಿನ್ಸ್ಟಿಕ್ಲು ಮೇಜಿನ್ಸ್ಗ್ರೇಟರಾದ ರಾ ಬಾ ಕೆ ಜಂಗಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಸತ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಫೆಡರೇಶನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಾ ಬಾ ಪಿ ದೇವೈಯ್ಯನವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಹನೀಯರೇ,

1. ಈ ದಿನದ ಸತ್ಕಾರ ಕೂಟಕ್ಕೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ದಯಮಾಡಿಸಿದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಕೊಡಗು ದೇಶವು ಒಳಪಟ್ಟಂದಿನಿಂದೀಚೆಗೆ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತ ಕೆಲಸವು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅದು, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೇ ಆಗಿವೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು 1905 ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರವರಾದ ಮೆ ಹಾಲಸ್ಟರವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು 1905ರಲ್ಲಿ ಬರೇ 4 ಸಂಘಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು 1917ನೇ ಇಸವಿ ವರೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗದೆ ಇದ್ದಷ್ಟಕ್ಕಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದವು. ಆ ಗ ಸಂಘಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 22 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿಲ್ಲ

2 ನಮ್ಮ ಈ ದಿನದ ಆತಿಥಿಯೂದ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದುವ ಮೆ ಕೆ ಯನ್ ಸುಬ್ಬಾಯರವರು 1917 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪದವಿಗೆ ಬಂದರು, ಇವರು ಈ ಪದವಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡ್ಲೆ, ಸಹಕಾರದ ತತ್ವವೇನು, ಸಂಘಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಭೋದಿಸಿ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರರೆಂದರೆ, ಜನರ ಸ್ನೇಹಿತನು, ಸೌಹಾರ್ದತೆಯು, ಗುಣ, ನೀತಿ, ನಡತೆಯನ್ನು ಭೋದಿಸುವವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನ್ಮಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು, ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೆಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೆಂಬುವ ಕಪ್ಪು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಸಂಘಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಾಸಣಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರೇ ನಡಿಸಕ್ಕಯ್ದೆಂದೂ ಸರಕಾರವು ಬರೇ ಮಿಶ್ಕರೋಪಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ನಡೆಯದಂತೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಮೇಲು ವಿಚಾರಣಾಕರ್ತರಿರೆಂದೂ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಾ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು.

3. ಸಹಕಾರ ತತ್ವವಾದ, ಸಂಘಕ್ಕೊಂದು ಗ್ರಾಮ, ಗ್ರಾಮಕ್ಕೊಂದು ಸಂಘವೆಂಬುದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು, ಈ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿ ನಾಡಿಗೆ ಇದ್ದ ಸಂಘವನ್ನು ಒಡೆದು ಗ್ರಾಮ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು 1917ರಲ್ಲಿ ಇವರು ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪದವಿಗೆ ಒಂದಾಗ ಬರ 22 ಸಂಘಗಳೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 2618 ಮೆಂಬರುಗಳೂ, 1,19,614 ರೂ ಭಂಡವಾಳವೂ ಮಾತ್ರವಿದ್ದವು ಈಗ ಈ ಸಹಕಾರವೆಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ಈಗಲಾದರೋ 270 ಸಂಘಗಳೂ, ಸುಮಾರು 13 000 ಮೆಂಬರುಗಳೂ 8,00,000, ರೂಪಾಯಿಯ ಬಂಡವಾಳವೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸಹಕಾರ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಾದ (Wolff) ಊಲ್ಫ್‌ವೆಂಬವರ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದೇ ಕಾಗುತ್ತದೆ

ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—"ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆದು, ಇಂಥಾ ಅದ್ಭುತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೆಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ಕನಸಿನ ಮಾತಾಗುತ್ತಿತ್ತು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ಮೊದಲು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಈ ರೀತಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತವೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದೂ ಸಹ ಕನಸಿನ ಮಾತೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲವೇ?

4. ದೇಶದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪಕ್ಷತ್ವವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಇಂಥಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೆಂದು ತಿಳಿದಿಗಲಾರದು. ಪ್ರಜಾಧಿಪತ್ಯಗಳ ಜಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಗೂ ಇಂಥಾ ಸಂಘಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ ಕಾರಣವಲ್ಲದೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನಮ್ಮಿಂದ ನಮಗೋಸ್ಕರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದ್ದಾಗಿವೆ

5 ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸಹಕಾರಾಧಿರುಚಿಯನ್ನು, ತತ್ವವನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಡಿಸೆ ಹೋದರಿರನ್ನು ಕಸಿಕರವಿಲ್ಲದ ಸಾಯಕಕಾರ ಒಲಿಯಂದ ತಪ್ಪಿಸಲು, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕಲಸ ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರವರಿಗೂ, ಅವರನ್ನು ಈ ಪದವಿಗೆ ನೇಮಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ.

೬ ಮೆ. ಕೆ. ಯನ್. ಸುಬ್ಬಾಯರವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಬೀಜವು ಮೊಳಕೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಸಸಿಯಾಗಿ ನಿಂತಾಗಿನಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಫಲ ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದುವವರಾಗಿದೆ. ಅವರು ಫೀರೆರೆದು ನಾಕಿದ ಗಿಡದ ಫಲಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಇವರನ್ನು ಭಗವಂತನು ಚಿರಕಾಲವಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿದೆ.

7 ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪದವಿಗೆ ಮೆ ಯಾ ಯನ್ ಮಂದಣ್ಣನವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಳವಂದ ಹುಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಉತ್ಸಾಹವೂ ಇವರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಇದೆಯೆಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ ಮೆ ಸುಬ್ಬಾಯರವರು ಇಟ್ಟ ಪಿ ಮಾಡಿ ಫಲಕ್ಕೆ ಕಾದ ವೃಕ್ಷದ ಫಲಗಳು ಹಣ್ಣಾಗದಂತೆಯೂ, ಹುಳಗಳು ಕೂಡದಂತೆಯೂ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದೂ, ಹೊಸ ಹೊಸದಾದ ಸಹಕಾರಿ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿ, ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೂ ಹೊಸ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರಾದ ಮೆ. ಮಂದಣ್ಣನವರಿಗೆ ಕೂಡಿದೆ

8 ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರರವಾದ ಮೆ. ಸುಬ್ಬಾಯರವರು ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮಿತ್ರನಂತೆಯೂ ಒಳ್ಳೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡಿಸುವ ಸೂತ್ರದಾರನಂತೆಯೂ, ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಂತೆಯೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಇತರ ಡಿವಾರ್ಟುಮೆಂಟಿನಂತೆ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪದವಿಯ ಅಧಿಕಾರ ಜಾಸ್ತಿವಣಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಕೆಲಸವನ್ನಲ್ಲ ತಿಂದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತೇ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮನುತೆಯಿಂದಲೂ ಸೌಮ್ಯಕ್ಕೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಲಸನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕವಾದ ಇಬ್ಬರು ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ, ಬಳವ, ದೇಶದವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ದೇಶೀಯರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮೆ ಸುಬ್ಬಾಯರವರು ಸರ್ವಜನ ಸ್ನೇಹವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹಾಗೆ ದೇಶದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮೆ ಮಂದಣ್ಣನವರೂ ಇದು ತನ್ನ ದೇಶ, ತನ್ನ ಜನರು ಎಂಬ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಏಕೋ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೋರಿಕೆಯಾಗಿದೆ

೯ ಮೆ ಸುಬ್ಬಾಯರವರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳಿಗೂ ಹಾಜರಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಲಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ವಂದಿಸಿದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರ ಯೂನಿಯನ್ ಆದ ಕೂಡಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಶನ್ನನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಭಗವಂತನು ಇವರಿಗೆ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗಳಿಸಿರುವ ಪಿಂಚಿನನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ದೀರ್ಘಕಾಲ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ

11 ಮಾನ್ಯರೇ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪರವಾಗಿ ಫೆಡರೇಶನಿನವರು ಕೈಕೊಂಡ ಈ ದಿನದ ಸತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕುಂದು ತೊರೆತೆ ಇದ್ದರೆ ಮನ್ನಿಸಿ, ಈ ದಿನದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲದೆ ಒಳಗೆ ದಂಪರಿಂದ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ತೃಪ್ತರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯವಿಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ

ಭಾಷಣವು ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಅವರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವ ಕೆ ಜಂಗಪ್ಪನವರಿಗೂ, ರಿಟೈರ್ ಆಗುವ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೂ, ಹೊಸ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರವರಿಗೂ ಹೂವಿನ ಹಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು ಕೂಡಲೇ ರಿಟೈರ್ ಆಗುವ ಮೆ ಕೆ ಯನ್. ಸುಬ್ಬಾಯರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಸಭೆಕೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನಂದರೆ—

ನನಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಲು ಬಾಯಿಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾತಾಡುವುದೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ ರಾ ಬಾ ದೇವಯ್ಯನವರು ನನ್ನ ವಿಷಯ ಅನೇಕ ಹೊಗಳಿಕೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು ನಾನು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆನ್ನು ಮಾಡಿದೇನೇ ಹೊರತು, ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೆಡರೇಶನಿನಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕುಂಬಾ ಕಲಸವಾಗತಕ್ಕದಿದೆ. ಸರಕಾರ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಲ್ಲದ ಪಾಸಿಗೇ ಮನುಷ್ಯರೇ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದನೇನೇ ಸಹಕಾರವನ್ನು ವ್ಯಾಧ್ಯಾಯಗುವುದು ಸಹಕಾರವನ್ನು, ಕಾಮಧೇನುವಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು ಆದರ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳು ಫಲವಿಡಿಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ ಎಂದು ರಾ ಬಾ ದೇವಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ ಸತ್ಕಾರ ಸಿಸಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟದ್ದು ಮೊಳ್ಕವಾಗಿದೆ ಫಲಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿವೆ ದೇಶವಪಲ್ಲರೂ ಲಾಕಾಕಾ ಕೆಗೆಯಲು ತುಂಬಾ ಶ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಕೆಡಿಮೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಾಗಿದ್ದ ಎರಡ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಹೋಳಿಕ್ಕಿದ್ದರೂ ಬಾಯಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ನಾನು ನನ್ನ ಈ ಸಂಘಗಳ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಾಗಲಿ ಏನಾದರೂ ಸೂಚನೆ ಅಥವಾ ತಿಳಿಸಿದರೆ ದಯಮಾಡಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಆನಂತರ ಹೊಸ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರನಾದ ಮೆ ಮುಂದಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನಂದರೆ—

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಹನೀಯರೇ,

ಈ ದಿನದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆನು ಆದರೆ ರಾ ಬಾ ದೇವಯ್ಯನವರು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಅವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಮಾತಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ

ನಾನು ಈ ವರೆಗೆ ಯಾವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಶಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ತಿದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಸನ್ನ ಇಸ್ಪೆಕ್ಟರು ವರ್ಷದ ಸರಕಾರಿ ಜಾಕರಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಷಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದು ಕೇವಲ ಕಡಿಮೆ. ನಾನೆಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಪೆಡರೇಶನ್ ಯೂನಿಯನ್ ಏಕೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ಗಸ್ಯವಶ್ಯಕತೆಯ ಸಂಬಂಧಗಳೇ ಫೆಡರೇಶನ್ನ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಂಘಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾದ್ದರಿಂದ, ಪೆಡರೇಶನಿನ ಮುಖ್ಯ ಯೂನಿಯನ್ನಿನವರ ಸಹಾಯದಿಂದ, ದೇಶದ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರಿಗಳೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ ಮೆ ಸುಬ್ಬಾಯರವರು ಸಹಕಾರದ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಸಿರ ತ್ಯಾ ಅವರು ಸೆಟ್ಟ ಸಹಕಾರ ವೃಕ್ಷದ ಫಲಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕಲಸವಾಗಿರುತ್ತೆ

ಎರ ಭಾಷಣವಾದ ನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಯಾಯಿತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—

ಫೆಡರೇಶನಿನ ಪೈಸಿಡೆಂಟರು ಮತ್ತು ಕನಿ ಟಿಮಿವರು ನನ್ನನ್ನು ಈ ದಿನದ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿಮಾಡಿದಂದು ನೇಳಿಕ್ಕಿಂಡಾಗ ನಾನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದೆನು ಕಾರಣವೇ ಮೆ ಸುಬ್ಬಾಯರ ವಿಷಯ ವೀನೇನು ಮಾತಾಡುವೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕ್ಕಾಂಡೆನು ಆದರೆ ನಾನು ಏನೇನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೆಡರೇಶನ ಪೈಸಿಡೆಂಟರಾದ ರಾ ಬಾ ದೇವೈಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೇನೂ ಹೇಳಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಯತಾರ್ಥವೆಂದೂ, ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ನನ್ನದೆಂದೂ ಖಾಡಿತ ಪೇಳುತ್ತೇನೆ

ಅವರು ಒನರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ತಂಬಾ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಈ ಮಹಾಸಭೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೇನೂ ಸಾಕ್ಷಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಾನೂ ಮೆ ಸುಬ್ಬಾಯರವರೂ ತಳೆವ ಇಸ್ಪೆಕ್ಟ್ರಾಮೆವೆ ರ್ಗಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತಗುಣವುಳ್ಳವರು ಸಿಟ್ಟಿಂಬುದು ಅವರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟೇ ಸಿಟ್ಟು ಬರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಪ್ರಯೋಗಿ ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದು ತಮ್ಮ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ, ಅವರನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಿದವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಕಷ್ಟ ಕಾಲಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವರ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೆ ದೇವೈಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಹೇಳಲಾರೆನು. ಅವರು ಈ ದಿನ ರಿಲೀವ್ ಆದರೆ ನಾನು ನಾಳೆ ಆಗುತ್ತೇನೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೇಗ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ಆಯುರಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಪಿಂಚಿನನ್ನು ಕುಂಬಾ ಕಾಲ ಅನುಭವಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವಂತೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ

ಫೆಡರೇಶನ್ ಪೈಸಿಡೆಂಟರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಸತ್ಕಾರ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮಹನೀಯರುಗೂ ವಂದಿಸಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಂತಾಗಿರುವ ತಿಂಡಿ ಪೀರ್ಧವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿಕೊಂಡರು ತಿಂಡಿ ಪೀರ್ಧವಾದ ನಂತರ ಸತ್ಕಾರ ಕೂಟವು ಬರಕಾಸ್ತಾಯಿತು.

ಕೆ. ಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ,
(ಗೌರವ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ)

## WANTED.

Influential and honest men to work as Agents in every Taluk in Coorg, South Canara, Wynad & Malabar Districts, for the Star of India Industrial & General Assurance Company Ltd. on a fixed salary of Rs. 40/—per mensem with bonus & commission.

Apply to:—

V. Chandriah Naidu.
District Organisor,
The Star of India Industrial & General Assurance Co, Ltd
Mercara.

## ಬೇ ಕಾ ಗಿ ದಾ ರೆ .

ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಮಲಬಾರು ಮತ್ತು ವಯನಾಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯೂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂ. ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬೋನಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನಿನ ಸಮೇತ ಕೆಲಸ ಮೂಡಲು ಪ್ರಮಾಣಿಕತನದ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾತು ನಡೆಯುವ ಜನರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿ. ಚಂದ್ರಯ್ಯ ನಾಯಿಡು,
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆರ್ಗನೈಜರು,
ದಿ ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯೂ,
ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ & ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್
ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮಡಿಕೇರಿ.

J2—1.


## ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರ ಭಾಷಣ.

### ವೀರಭಾರತೀಗುರೋ ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳೋ?

ಈ ತಾ 4 ರಲ್ಲಿ ಜೊಂಬಾಯಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೆಭೆ ಸೇರಿದ್ದರು. 5000 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೇ ನೆಂದರೆ—

"ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಜೀವದಾನೆ ತೊರೆದು ಹೋರಾಡುತ್ತಿರಲು ನೀವು ನೋಮೂರಿಗಂತೆ ದೂರನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿರುವಿರಾ?" ಎಂದು ಸಿಂಹ ಘರ್ಜನೆಮಾಡಲು "ಇಲ್ಲ" ವೆಂಬದಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬಂತು. 'ಇಲ್ಲ' ವೆಂಬುತ್ತರವು ಪೂರ್ಣ ಕಂಠದಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೇ ಗುಜರಾತಿನ ಕೇಸರಿಯು "ತ್ಯಾಗಿರೆ! ಭಾರತಿಗೆ ಪೂರ್ಣಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದವರು ನೀವು! ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಗಾಯತ್ರಿಯೂಗಲು ಕಾರಣ ಕರ್ತರು ನೀವು! ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ, ಪೋತೀಲಶಾ ನೆಹರು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದವರು ನೀವು! ತರುಣರೆ! ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯ ದೇವನಾದ, ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ಆರಾಧ್ಯನೆಯ ಮೂರ್ತಿಯೂದ ಜವಹರಲಾಲನು ಕಳ್ಳನಂತೆ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿರುವನು; ಬಲ್ಲಿರಾ ನೂರಾರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪೋಲೀಸು ಲಾಠಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಲೆಗಳನ್ನು ಬಲಿಯೂಗಿ ಒಡ್ಡಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿರುವಿರಾ? ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಮೂನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ವಾಗಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಲು ಕೃತಸಂಕಲ್ಪರಾಗಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?" ಎಂದಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸುತ್ತಿರಲ್ಯೆಸರದಾರರ ಸ್ವರವು ಆಲುಗಾಡಲಾರಂಭಿಸಿತು. ದೇಹವೆಲ್ಲ ಕಂಪಿಸಿತು. ಸಭಿಕರೆಲ್ಲ ಮೈಮರೆತರು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಬನಿಗಳುಬಿಳಿದವು.

"ನೀವೀಗ ಓದಬೇಕೆ? ಇಲ್ಲ ರಣರಂಗ ಭೈರವನಾಗಬೇಕೆ? ಈ ವಿಚಾರ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ನಾನೀಗ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿಮ್ಮಂತೆ ಕಲಿತವನಲ್ಲ, ಒರಟು ಮನುಷ್ಯ. ನಿಮ್ಮಂತೆ ನಾಗರೀಕನಲ್ಲ; ನನಗೆ ತೋರುವುದೊಂದೇ. ಭರತಖಂಡವು ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನಿಂದ ಬೆಂದು ಬೂದಿಯೂಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಉಳಿಗ ಮೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದೆ? ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ, ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುದೆ? ನಾನು ಕಲಿತ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿದ್ಯೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ವಿಕಿರಣ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ, ನಿಜ ಯೂಕ್ತಿಭೇದ ಫಲಗಳನ್ನು ನೀವು ಅನುಭವಿಸಲಾರಣ ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ನೀವೆ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿವುದಾದರೆ ಆ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರವಿರಲಿ!'

ಸರದಾರರು ಕೈ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುತ್ತಾ, 'ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಅಲಾಲಿಸಿ.' ಆದರೆ ಇಲ್ಲ ನೆರೆದಿರುವವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವರೋ ತಿಳಯದು' ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, 'ಎಲ್ಲರೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಎಂದು ಸಮೂಹದ ಘೋಷವಾಯಿತು. 'ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಬಿಡಲು ತಯಾರಾಗಿರುವಿರಿ' ಎಂದು ಸರದಾರರು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರು. ಉತ್ತರ ಬರಲು ಸಾವಕಾಶವಾದುದರಿಂದ ಸರದಾರರು—'ಉತ್ತರವಿಲ್ಲದ್ದು ಆನಂದನೇ! ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಲೇಜು ಬಿಟ್ಟವರಿಗೆ ನಾನು ಉಪದೇಶಿಸುವದಾದರೂ ಏನು?' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನೆರೆದಿದ್ದವರು ಜೋಳ್ ಎಂದು ನಗಾಡಿದರು.

ನಾನು ಕಡಾಖಂಡಿತ ಪೂತುಗಾರ; ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿ ಮಾತಾಡಲು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದೆ.. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ತರುಣರು; ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ನಾಳೆಯ ಜನತಾಂಗದವರು ಇಂಥ ನೀವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಓದಿರುವಿರೋ? ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ ನೀವೆಲ್ಲರೂ 'ಕ್ರಾಂತಿಯು ಚಿರಾಯು ಎವಾಗಿಲೆಂದು' ಗರ್ಜಿಸಿದಿರಿ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕ್ರಾಂತಿ ಬೇಕೆಂದು ತೋರಿಸಿದಿರಿ ಇಂಥ ಗರ್ಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ತರುಣರಿಗೆ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಂಬಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಬೇಕೆಂದರಿ! ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನಿಚ್ಚಿಸಿದಿರಿ! ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪಂ. ಜವಾಹರಲಾಲರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಪಂ. ಜವಾಹರಿನಲ್ಲಿರುವನು?

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ, ನೀವೇ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಗಿಕೊಂಡಿರಬೆ! ಕೆ? ನಿಮ್ಮ ದೇಶವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರಲು ಕತ್ತಿ ಕಡಿಗೆ ಮನಸಿಡದೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಖಾಡು ಫಾಸ್ಟಿನ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಬಂಧಬರೆಯುವೆಕೆನ್ನುವಿರೇ? ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿಲಿಚ್ಚಿಸುವಿರೋ? ಇಪ್ಪರ ಮೇಲೆಯೂ ನೀವು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವೆದೂ ತಿಳಿದರೆ ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ? ನಾನು ಇವನ್ನು ಯೇಗೆ ನಂಬಲಿ? ನೀವು ಹೀಗನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ತರುಣರಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ವೀರರಸೆಪ್ರಧಾನವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನೀಚ ಸ್ವಾರ್ಥವು ಸುಳಿದು ಮೂಲೆಗೊತ್ತುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಗಳೇ ಕಲ್ಲುಗಳಂತೆ ಆನುಕಂಪನ ವಿಹೀನವಾಗಿ ರಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನಬೇಕಾಗುವುದು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ನಗರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ವೀರ ವಲ್ಲಿಕೆಯೋರ್ಸಳು (ಬೇರಿನ ಬಾಯಿಯವರು) ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಹೋದರಂಬ ಸುದ್ದಿಯು ಕೇಳಿದೇನು? ಅವಳಾವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ತೊಟ್ಟಿರುವಳೆಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದೋ? ಅವಳು ತನ್ನ ತರುವಾಯು ಮೇಘ ಮಂಡಲದೊಡನೆ ನಲಿದಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಶಾನೆಯನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಯುಗೊಡಬೇಡಿರೆಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿರುವಳೆಯೇ ನೀವು ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯ ವರೆಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪಾಸಾಗುವುತ್ತ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಷ್ಟಿಯೊಳಗಿನ ಯಾವ ನಿಶಾನೆಯೂ ಸಭೋ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಲಿದಾಡಬಲ್ಲುದು.

ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಾ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ನೂಕಸ ಇತಿಹಾಸವು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ನೀವು ಈ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಬಿಂದು ವಾಸನು, ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಸಾಲನ್ನಾದರೂ ಸೇರಿಸುವದಿಲ್ಲವೇನೇ? ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯೇನೋ ಹರಿತವಿರುವದು ಆದರೆ ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯವು ಚಲಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪೆದುಳಿಗೂ ಹೃದಯಕ್ಕೂ ಇದ್ದ ಸಂಬಂಧವು ಕುಂಡಾಗಿದ ಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಜನ್ಮ ಕಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಹವಣಾಕೆಯುಳ್ಳ ಕೆಲವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರವನ್ನು ನಡಿಸಲು ಸಂವಿರಾರು ಜನರಿರುತ್ತಿರಲು ನಾವೇತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ವಾದಿಸುವರು ನಿಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಹೋರಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಹೋರಾಟದ ಫಲವನ್ನು ನೀವು ಕೈ ಮುಚ್ಚಿಕೂಂಡು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮುಕ್ಕಬೇಕು! ನೀವೂ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯೆಯು ಈ ಬಗೆಯ ಸ್ವಾರ್ಥ ತೆಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅಂಥ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವದಕ್ಕಿಂತ ಕೂಳಿಲ್ಲದೇ ಸತ್ತು ಹೋದೇನು!

ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ (ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದವರಂತೆ) ನಿಮ್ಮ ದೇಶ ಜಂಜಾಧರು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೋರಾಟವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ? ರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಖಂಡರೆಲ್ಲರೂ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ? ವೀರ ಸಂವೀನ್, ಮೆಹರ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲಯಹತ್ತಿ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳಾದವು. ಆವರಿರುವಾಗ ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷಗಳೆದೆ ಸಹಗುಂಪಿ ಕಾಳಗವನ್ನು ನಡಿಸಿದ್ದರು. ಆಡಳೆನ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಆಡಳೆನ್ಸುಗಳು ಅವತಂಸಿದವು ಎಲ್ಲೆನೋಡ ಮೈದಾನ, ದಾರಾಸನ್ನಿ, ವಾಡಿಶಾಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳು ವಿಷ್ಫೋಲ ಸಾರಿ ಪುನರ್ಘಾವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ನೀವು ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೆ ಸಮರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ದುಮುಕುವದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುವದೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು ಆದರೆ ಕಡಿಗೆ ಕಾಲವು (ಉದಾಹರಣಾರ್ಥ ಸೂರಾಸ್ಟ್ರವರ್ಷ ಬಂದಿದ್ದಂಥ) ಒಂದೊದಗಿದರೂ ನೀವು ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡುವಿರೋ ಅಥವಾ ಜೀವನ ಸಲುವಾಗಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಪದಬಂಗಳನ್ನು ವಿಸಾಡುವಿರೋ? ನೀವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರಂಗಣದಲ್ಲಿ ರಿತರ್ಕದ್ದು.

ನೀವು ನಿರ್ಧಾರಲೇ? ನೀವು ಸವುಸಿಕೆರೇ? ಹೀಗಾದರೆ ಹಾಗೆಂದು ಹೇಳಿ! ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ದೇವರ ವೇಲಾಣೆ ಇತರರನ್ನು ಅಡ್ಡಗಿಸಬೇಡಿ, ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳಿರುಬೇಡಿ. ನೀವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಓದಿರುವಿರಾ? ಮಹಾ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್, ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು' ತೊರೆದು 'ರಣರಂಗ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕೇಳಿ. ನೀವೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರಿ

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಯೂ ಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ನೀವು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಎನೆಂದು ಬರೆಯುವರು, ಬಲ್ಲಿರಾ? ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರೋ? ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಾದ ಮೂಡುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ನಿವೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಾಡಬನವನ್ನು ಕೇಳದೆ ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿರಿ. ಹಾಗೂ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದೊಗೆಯಲು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬನ್ನಿರಿ

---


Office of the Dy Supt. of Police, Coorg.
Mercara, dated the 1st July 1930.

## NOTICE.

Applications are invited from candidates to be deputed for training in the Provincial Police Training School, Vellore, in October 1930 with a view to his appointment, if he proves suitable as Probationary Sub-Inspector on a salary of Rs. 65—3—110—5—125 plus a conveyance allowance of Rs 25/- p. m

2. Only those who have obtained at least a completed Secondary School Leaving Certificate and others possessing higher educational qualifications need apply.

3 Applications should reach the Deputy Superintendent of Police, Coorg, by the 15th August 1930.

4 The applicants should be 21 and not above 25 years of age, should be 5'—5 ' in height and with a chest measurement of at least 32 inches

5 Representations from third parties on behalf of candidates will be treated as a disqualification.

6. The successful candidate will receive a stipend of Rs. 35/- p m. during his course of training.

7. Further particulars, if desired, can be had from the Deputy Superintendent's Office.

N. I. Kalappa,
3—3 Dy. Supt. of Police.

ಖಂಂ ವಿಲಾಯತಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳು ಅಡಗಿರುವ
## ಪ್ರೈಜೆನ್ಸ್ ಪೇಷನ್ ಬಾಕ್ಸ್
ಎಂಬ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ರೂ. 3—8—0 ಕ್ಕೆ ಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದು.

ಈ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪೆನವು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಯೂರಾದದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ 14 ಕ್ಯಾರಟ್ಟಿನ ಭಂಗಾರದಂಥ ಒಬ್ಬ ಹಾಕಿದೆ. ಈ ಪೆನಾನನ್ನು ನನ್ನು 5ನೆಯು ಕಿಂಗ್ ಜಾರ್ಜ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಕೊಂಡು ನಂತೋಷಪಟ್ಟು ಬಹು ನೋಲಾದ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರ (Certificate) ಕೂಡ ರುವನು ಒಮ್ಮೊಮೆಗಳಿ ನೆರಂ—2 ರೋಲ್ಡ್‌ಗೆ ಲೇಲ್ಡ್ ಗಾರದ ಪೈಮಂಡ್ ಉಂಗುರ, 2 ಪಾಕೆಟ್ ಕನ್ನಡಿ, 1 ದಂತ ಬಾಷಾಜಿಗೆ, 1 ವಿಶಾಯತಿ ಬೀಗ, 12 ಸೀಮೆ ಭಂಗಾರ ನೇಪ್ಟಿ ಪಿನ್‌ಗಳು, 24 ಜರ್ಮನ್ ನೇಪ್ಟಿ ಪಿನ್‌ಗಳು, 9 ಪೆಲುಗಳು, 9 ಪೇನಾಗಳು, 1*1 ವಿಶಾಯತಿಯ ಇಂಕ್ ಪೌಗಳು ಇರುವ ಬಾಟಲ್, 1 ವಿಶಾಯತಿಯು ಇಂಕ್ ಮೊತ್ತೆಳು ಇರುವ ಬಾಟಲ್, 1 ವಿಶಾಮತಿಯು ಪೇನಾ ಕತ್ತಿ, 49 ಪೆಮ್ಸ್‌ಗಳು ಇರುವ ಬಾಯಿನ್ಯೋಪ್ ಯಂತ್ರ 1, 4 ಕತ್ತಿನ ಗಿಡಿಗಳು, 4 ಶರ್ಟಿನ ಕೈ ಗುಂಡಿಗಳು, 2 ಕ್ಲಿಪ್‌ಗಳು, 1 ವಿಸಿಕಿಯ ಸೆಂಟ್ ಬಾಟ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳು ಅಡಗಿರುವ ಸೈಜೆನ್‌ಟೇಷನ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪೇಲ್ಟ್ರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಪೇನಾವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಇನಾವಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಕ್ರಯ ಬಹುಮೊನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಿತ ಪೆಸ್ ಇಕ್ಕೆ ರೂ 3—8—0
ವಿಳಾಸ—ಸಟಿ ಮರ್ಚ್,
52—52 168 ಜೈನಾ ಬಜಾರ್, 'ಮದ್ರಾ

ಈ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿ ತಮ್ಮ ಅಕ್ಕಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಿರಿ.

ಎಷ್ಟೋಕಾಲ ಒಬ್ಬರ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ದೊರೆಯದಂಥ ನರ್ಮವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಸುಖಭಾಗ್ಯನಿಧಿ ಜಗಿ ರಂಜಿಸುತ್ತ

ಶಕೆ ೧೮೫೫ ರಲ್ಲಿ ನಾನಿಕದಲ್ಲಿ ಜರಿಗಿದ ೧೯ ನೇ ನಿಖಿಲಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಸಮ್ಮೇಲನದವರಿಂದ ಪ್ರಕಸ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದ

ಅನೇಕಾನೇಕ ಮಹಾತಯರಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಲ್ಪಟ್ಟ

ಕಾಲಕಲ್ಪತರು

# ರಹಸ್ಯಬೋಧಾಮೃತವೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಗುರು ಭಾಗ ೨.

ಸಂಸಾರದುಃಖ ಮುಕ್ತ ಕಾಮಧೇನು ॥

ಸಮಯವನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ । ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತರಿಸಿ ಓದಿನೋಡಿ ಜನ್ಮಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಾವ್ಯುವೂಡಿರಿ ಅಂದವಾದ ಮುದ್ರಣ । ಪ್ರತಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಇನೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೊಂದು ನಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅಲ್ಪವೇ, ಜಡನರೇ ನೊದಲಾದ ಸರ್ವರೂ ತರ್ಸಿಕೊಂಡು ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಲೆಂಬುವ ದಿಕ್ಕಿ

ಯಿಂದ ಕ್ರಯವನ್ನು ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೆ.

ಕ್ರಯ ಪ್ರತಿಗಳಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೩—೦—೦ ಟ. ಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ರತಿ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ರಹಸ್ಯಗಳು, ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಗಳು, ಕುಜರೆ ಈ ಜಾತಿ ಪುರುಷರ, ಜಿಂಕೆ, ಹೆಣ್ಣು ಕುಜರೆ, ಅನೆ ಈ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ, ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಯಕ್ಷ್ಮ, ಸರ ಗಂಧರ್ವ, ಕಿಶಾಚ, ವಾನರಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಂಧ್ರ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಗುಜರಾತ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಆದಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಗುಣಾತಿಶಯಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಕೃತಿಯರ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ನೀಚ ರತಿಗಳ ವಿಚಾರ, ಮಂದ, ಮಧ್ಯಮ, ಚಂಡನೇಗಾದಿ ಕಾಮೋದ್ರೇಕ ವಿಚಾರ, ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರೀತಿ ಅವಸ್ಥೆ ವಿಚಾರ, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪುರುಷರನ್ನು ಜರಿಯುವ ಕಾರಣಗಳು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರೇಮದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಚಿತ್ರಿಗಳು, ಸ್ತ್ರೀ ವರ್ಜನೀಯಗಳು, ಸ್ತ್ರೀ ಸುಖಸಂಕೋಚ ವಿಚಾರಗಳು, ಕಾಂಡೋಲಾಂಗನೆ, ಕೃತ್ರಿಮರೋಮಲಿಂಗ, ಜಳಸೋಪಾಲ್ಪೀಸ, ಸ್ತನ ಆಲಿಂಗನಾದಿ ಸರ್ವವಿಧ ಆಲಿಂಗನಗಳ ವರ್ಜನೆ, ಸ್ಪುರಿತ, ಕಿಸ್ಸಿಂಗ್, ಉಸ್ತರೋಷ್ಠ, ಜಿಹ್ವ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಕಲವಿಧ ಚುಂಬನಗಳ ವಿಚಾರಗಳು, ಸಾನಾವಧ ನಖದಂತ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ವರ್ಜನೆ, ಬಾನು ಕರ್ಷಣ, ವಿಪಲ, ಅವಲಂಬಿತ, ವೇಷಂತಿ, ಸಂಭ್ರಮಿತ ಇತ್ಯಾದಿ ಸರ್ವ ವಿಧಕೂಡಿ ಗಳ ವರ್ಜನೆ, ಉತ್ಪಾನಕೆ, ತಿರ್ಮಾಣ, ಅಸಿಧಕೆ ಸ್ಥಿತ, ಆಸಕ ಆದಿ ಸಕಲವಿಧ ಆಸನಗಳ ವರ್ಜನೆ, ಭಾರ್ಯಾ ಭರ್ತಾರ ವಿಚಾರ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ವರ್ಜ್ಯಾಗಮನ, ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕ್ಷೀಪ್ರದಲ್ಲೇ ಪ್ರಮದಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು, ವಿರ್ಯಸ್ತಂಭನ, ಬೀಜಾವ್ಯರ್ಧನ, ಲಿಂಗ ವೃದ್ಧಿಕರಣ, ಧಗಸಂಕೋಚ ವಿಕಾಶತ್ವ, ಶುಕ್ರಧಾರಣೆ ಗರ್ಭ ಸ್ರಾವಕಾರಣೆ, ಸುಪುತ್ರಸವೆ, ಯೋನಿದುರ್ಗಂಧ ನಿವಾರಣೆ, ಮುಖದಿಂಧ ದೂರಿಕರಣ, ಕುಚೋನ್ನತಿಕರಣ ಸಂಡಿತ್ವನಾಶನೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ವೈರತ್ವ ನಾಶನ ಪ್ರೀತಿ ವೃದ್ಧಿಕರಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಾಂಗವಾದ ಮೂರ್ನ ವಿಧಗಳನ್ನು ಸಪ್ರಮಾಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೀಳು ಸಹಿತವಾಗಿ ಬರೆದಿರುತ್ತೆ. ಈ ರತಿ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಓದದ ಸಂಸಾರಿಕ್ಕೆನ್ನಜ್ಞಿ ವೈದ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಧೈವಾನುಸಂಧಾನ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಓಂಕಾರ ಗಣಪತಿ, ಶ್ರೀ ಆಂಜನೇಯ ದೇವತೆಗಳ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳ ಕೈವಲ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪರಿಚಯ, ಎಷ್ಟಾ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಶ್ರೀ ವಿಠಲಧ್ಯಾನ ದೇವತೆಗಳ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳ ಕೈವಲ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪರಿಚಯ, ಎಷ್ಟಾ ಚಾಣಾಕ್ಷಿಯ ರಹಸ್ಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲತತ್ವಗಳೇ ಎಂದಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಾರವೆಂಬು ಹೇಳಲು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ತಾಜೀಕ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರುಷದೊಳು ಜಾತಕನ ಜನ್ಮತಿಥಿ, ಜನ್ಮವಾಸ, ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಕ್ರಮ, ವರ್ಷಪ್ರವೇಶ ಕುಂಡಲಿಯನ್ನು ಹಾಕುವ ಕ್ರಮ, ಗ್ರಹಗಳ ಉಚ್ಚನೀಚಾಂಶಗಳ ವಿಚಾರ, ದಿನಪ್ರಾಣಾದಾನರ, ಉಚ್ಚ ಬಲ, ದಾಶಿಬಲ, ದೃಕ್ಕಾಣಬಲ, ಮುಶಲ್ಲಾದಿ ಬಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಕ್ರಮ, ಹದ್ದಾಧಿಪ, ಕ್ರೈಷ್ಣಾಧಿಕ, ಮುಂತಾಧಿಪ, ಮಾನಾಧಿಪನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಕ್ರಮ, ಗ್ರಹಗಳ ದೃಷ್ಟಿತಾರತಮ್ಯ ವಿಚಾರ, ಇಂದುವಾರ ಇಕ್ಕುವಾಲ, ನಕ್ಕ, ಮನು ಇತ್ಯಾದಿ ಮೇರಾದಶವೇಷ ಯೋಗಗಳ ವಿಚಾರ, ಅವುಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು, ಪ್ರಶ್ನಾ ಗುರು, ಯಕ, ಮಿತ್ರ, ಪುಕ್ಕ, ಕಳತ್ರ, ಕರ್ಮ, ಮೃತ್ಯು ಆದಿ ೭ ಸಹವಗರ ಗತಿತ ಕ್ರಮಗಳು, ಹರ್ಷಬಲಾಬಲ, ವರ್ಷದಾಂಶಕರ್ತಾಧಿಪತಿತ ಕ್ರಮಗಳು, ಅವುಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು, ವರ್ಷಾಧಿಪ, ಮುಂ ತಾಧಿಪ ಕಸ್ಸಾಧಿ ದ್ವಾದಶಭವ, ದಶಾಂತರ್ದಶಾ, ಸಮಯಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಬಲಾಬಲ ಮತ್ತು ಫಲಬಾಧಾ, ವರ್ಷಾರಿಷ್ಟ, ಮತ್ತು ಧಗಬಿಚಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಫಲಾದರ್ಶನ ಕೊಡುವ ಈ ತಾಜೀಕ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನೇಕಾನೇಕ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹು ವಿಶದವಾಗಿ ಬರೆದಿರುತ್ತೆ. ಪ್ರಶ್ನಿಕ ಗೃಹ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಕ ಗೃದಗಳ ವಿಚಾರ, ಕ್ಷಪ್ರಶೆಲಗ್ನ, ಕ್ಷಪ್ರಿಕ ಪವಾಂಶಕುಂಡಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಕ್ರಮ, ಪ್ರಶ್ನಿಕ ಸಮಯಗಳು, ಮೂಕ ಪಶ್ನ, ಧನ, ಕಂಠಾನ, ವಿವಾಹ, ವಸ್ತು, ವ್ಯಾಜ್ಯ, ರೋಗ, ಧೂರ್ತದ್ರವ್ಯ, ಚೋರ ಪ್ರಶ್ನಾದಿ ಸಕಲವಿಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ರಹಸ್ಯಗಳು, ಅವುಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಹು ವಿಶದವಾಗಿ ವಿಶದಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿದರ್ಶನಮಯಿಯೂ ಹೇಳಲು ಅಡ್ಡಿ ಯಿಲ್ಲ. ಗಣಪತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವವಿಧ ಪ್ರಶ್ನೆ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ನೂತನ ಕೋಷ್ಟಕ ರೂಪವಾಗಿ ಬರೆದಿರುತ್ತೆ. ಇದು ಬಹುರಹಸ್ಯವಾದದ್ದು. ಅಂಗ ವಿದ್ಯಾ ರಹಸ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಿಳಿಯುವ ವಿಧಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿರುತ್ತೆ. ಯಾವ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಎಂಥೆಂಥಾ ಜಲ ಬರ್ಗ ಗಳಾಗಲಿ ಪೃಥಿವಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಳ್ಳಿ

**Supplement to this issue** ಈ ಜಾಹಿರಾತನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿ ತಮ್ಮ ಆಪ್ತ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಿರಿ.

ಸಮಸ್ತರ ಪ್ರತಿನಿಮಸದ ಫಲ, ಮತ್ತು ಸರ್ವಜನೋಪಕರ್ತೃವಿಷಯಗಳಿಂದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಬಹು ಕೋಧನೆಯಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದ

# ಹರಪುರಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ತೆಗ್ಗಿನಮಠದ ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಂ॥ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಫಲ ಪಂಚಾಂಗ

ಹರಪುರದೋಳ್ ನೆರೆತೋಭಿಸಿ । ಧರತೆಗ್ಗಿನಮಠದ ಜನವೀಂಥಿ ವಿಬುಧರ್ ॥ ವಿರಚಿಸಿಹ ಪಂಚಾಂಗವಿದು । ಧರೆಯೋಳ್ ತಾಂ ನೆರೆಯುತಿಹುದು ಬಹುವತ್ಸರದಿಂ ॥ ೧ ॥

ದಪ್ಪವೆಂದ ಕಾಗದ ! ಅಂದವಾದ್ದಮುದ್ರಣ ! ಈ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ಕರಿಸಿ ಓದಿನೋಡಿ ಜನ್ಮಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಾಪ್ಸು ಮಾಡಿರಿ. ಕ್ರಯ ಪ್ರತಿಗೆ ಕ್ಕೆ ರೂ. ೦—೩-

ಈ ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ ತಿಥಿ, ವಾರ, ನಕ್ಷತ್ರ, ಯೋಗ, ಕರಣ, ಗ್ರಹಚಾರಾದಿ ಘಟಿಕಾದಿಗಳಲ್ಲದೆ ಸರ್ವ ಮಕಿದವರ ವೃತಗಳು, ಜಯಂತಿಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳು, ಉಸ್ತವಗಳು, ಏಕಾದಶಿ ನಿರ್ಣಯ, ರಾಜಾದಿ ನವಾಯಕಳು, ಉಪಪಾಯಕರ ವಿಚಾರ, ಪ್ರತಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಮಳೆ, ಬೆಳೆ, ರೋಗ, ನಿರೋಗ, ಸುಬಿಕ್ಷ, ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ವಿಚಾರ, ವರ್ಷಕೂಂದರೆ, ಜಗಲ್ಲಗ್ನ ಕಂಡಾಲಿಗಳ ವಿಚಾರ, ದರ್ಜ ಧಾನ್ಯಾದಿಗಳು, ಗುಡ ಬುಕ್ಕರ ಅನ್ನ ಕಾಲಗಳು, ಗೃಹಜಗಳು, ಮಳೆ ಸಂಕಲ್ಪಂತ ಫಲ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಆದಾಯ ವ್ಯಯ, ಕಂದಾಯ, ಗೋಚಾರಫಲ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಳೆಯ ಯಾವ ಗುಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುವಸ್ಸಿ, ಖಂಡವೃಷ್ಟಿ, ಅಲ್ಪವೃಷ್ಟಿ ಎಂಬ ವಿಷಯ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಸಗುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಮಸದ ವಿಜಾಮಂದಿ ವಿಚಾರ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಿಂಗಾರು ಮುಂಗಾರು ಫಸಲು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಸೆ ಭಾಗ ಫಲಸುತ್ತವೆಂಬುವ ವಿಷಯ, ಪ್ರತಿ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದೇಶದೊ ಉಂಟಾಗುವ ದೊಗನಿವೆಗಾಗಿನಿಗಳ ವಿಚಾರ, ವಿವಾಹ, ಉಪನಯನ, ಸೀಮಂತಗೃಹಪ್ರವೇಶ, ನಾಮಕರಣಗೃಹ ನರ್ಮಾಣ ಮುಹೂರ್ತಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಪ್ರತಿಮಾಸದ ಫಲ, ನವಗ್ರಹಗಳು ಕಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಪಿಸಬೇಕಾದ ನವಗ್ರಹ ಸ್ತೋತ್ರ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಭ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮುಹೂರ್ತಗಳನ್ನು ನರ್ಣಯಿಸುವ ರಹಸ್ಯಗಳ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿದ್ಧಿ ಫಲ ವಿಚಾರ, ಜನನ, ಮರಣ, ರುಜು ಆರಿಷ್ಟ ವಿಚಾರ, ಶ್ರೀ ತಿವಲಿಬಿಳಿ ಚಕ್ಕೆ, ಬಂದ್ರಬಲ, ತಾರಾಬಲ ಕ್ರಮ, ಅಂಗಬಲ ಫಲ, ಸ್ವರಶಾಸ್ತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಯಲ್ಲಕ್ತವಾದ ಅನೇಕಾನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇದರ ಗುತ್ಕಾವ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನಾಗಲಿ, ಬ್ಲೋಕ್ಸ್‌ರನ್ನಾಗಲಿ ಬಯಸದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ನಡಸಿರೂಪವಾಗಿ ಬರೆದಿರುತ್ತೆ. ಈ ಸಂಪಾಂಗದ ಹೊಪ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಬೋಪ್ಯ ಸಾರ ಶಾಲೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಈ ಪಂಚಾಂಗಗಳನ್ನು ಕರಿಸಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

**ಪಂಚಾಂಗದ ಬಹುಮಾನಗಳು**

೬ ಪಂಚಾಂಗಗಳನ್ನು ಕರ್ಸುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಸರ್ವಾರಿಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸರ್ವಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿ ಸೂರ್ಯೋದ್ಭರನೆಯನ್ನು, ೧೫ ಪಂಚಾಂಗಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಸು ಯಾವ ಯಿಂದ ಯಾವ ಪರ್ಯಂತ ಮಳೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು, ಉಳಿದ ಅಥವಾ ಮಂದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು, ಬಹು ಕೋಧನೆಯಿಂದ ಯಿಸಿ ಬರೆದಿರುವ ಸ್ವಚಮತ್ಕೃತ್ತಿ ಸಂಗ್ರಹದ ೧೨ ಮಾಸಗಳ ತೀಜ ಮಂದಿ ನಿರ್ಣಯವೆಂಬ ವ್ಯಾಪಾರ ಗಳ ಡಿಯನ್ನು, ೧೫ ಸೂರ್ಯೋದ್ಭರನೆಯನ್ನು, ೨೫ ಪಂಚಾಂಗಗಳನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಬಹುಮಾ ಳನ್ನು ಕಳ್ಳುವದಲ್ಲದೆ ಈ ಸೋಟೀನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ವಿದ್ಯಾಗುರು ಗ್ರಂಥದ ೧ ನೇ ಭಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ೧ ನೇ ವನ್ನು, ೨ನೆ ಭಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ೨ನೆ ಭಾಗ ವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ೧೦೦, ೨೦೦ ಪಂಚಾ ಗಳನ್ನು ತರ್ಸಿಳ್ಳಿಸುವವರಿಗೆ ರೀತಿಯಾ ರೂ ೪-೦-೦ ಗಳ ಪ್ರಸಾರ ಕಳ್ಳುಗೇವೆ. ಬಹುಮಾನ ಅಪೇಕ್ಷಿ ಕ್ರಯ ಪ್ರತಿಗೆ ೩ ಆಣೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದಿಲ್ಲ. ೫ ಪಂಚಾಂಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಸುವವರಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಕವನ್ನು ನಾಚಕರು ಮರೆಯಬಾರದು ಕ್ರಯ ಪ್ರತಿಗೆ ಕ್ಕೆ ರೂ ೦ ೩-೦

ಪಂಚಾಂಗ ಪೊರೆಯುವ ಪತ್ರೆ :—

ಮೇನೇಜರ್, ಭಾರತ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ವೈದ್ಯಾಲಯ,
ಹರಪಸಳ್ಳಿ (ಜಲ್ಲಾ ಬಾ

ಕಳೆದ ಗುಳ್ಳಿಂಗರಲ್ಲಿ ನಾನಿಕರಲ್ಲಿ ಜರಿಗಿದ ೧೯ನೇ ನಿಬಲ ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಸಮ್ಮೇಲನದವರಿಂದ ಪ್ರಕಸ್ಪಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದ, ಬಹು ಜನ ಪಂಡಿತರಿಂ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಿಂದಲೂ ಕ್ಲಾಘನಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತರ್ಸಿ ಓದಿನೋಡಿ ಜನ್ಮಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಾಪ್ಸು ಮಾಡಿರಿ.

ಕುಟುಂಬ ಸಂಜೀವಿನಿ ಕಲ್ಪ ! ಸೋಡಶ (೧೬) ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮರ್ಮಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕರಿಗೂ ಸಹ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಲೋಕೋಪಕಾರ ಕಲ್ಪತರು
ಸುಸಮಯ ಬಿಡಬೇಡಿ. # ರಹಸ್ಯಬೋಧಾಮೃತವೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಗುರು ಭಾಗ ೧, (ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ) ಕ್ರಯ ಪ್ರತಿಗೆ ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩ ೫ ಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಕಾರಿಕೆ ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಯೋಗ, ನಾಗಾರ್ಜುನಾದಿ ಪಂಡಿತರುಗಳಲ್ಲಿ ಆಳಿರುವ ಆದ್ಯಕ್ಷ, ಜಲಸ್ತಂಭನ, ಅಗ್ನಿಸ್ತಂಭನ, ವೈಸ್ಯಬಂಧನ, ವಚೀಕರಣ, ಮೃಸವತ್ಯಜೀವನ, ವಂಧ್ಯಕುಳ್ಳುಪೀಚ ಕರಣ, ಬಾಲಾಜಪ, ಸರ್ವಾಂಜನ, ನಿಧಿ-ಅಲಿರುವ ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ವಲಿಯನವಾಗುವಿಕ ಸಾದುಕಾಸಾದನಾದಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಧಕಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯಗೃಹಸ್ಥರಿಗೂ ಸಹ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಅನೇಕಾನೇಕ ಚಮತ್ಕಾಧನಿಸರ್ಜನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದನ್ನು, ಎಂಥಾ ಘನವಿದ್ಯಾಂಸರಿಗೂ ಚಿತ್ತವಿಭ್ರಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಗುಡಾಚಾರವನ್ನು ವಿಶದವಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ. ಅನಂಗರಂಗವೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀವಮರ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೬ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷ, ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಶಲಾಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು, ಸಂಗಾಂಗ ಸುಖದ ೧೮ ಮರ್ಮಗಳನ್ನು ಗರ್ಭಧಿಂದ ವಿಜಾರವನ್ನು, ಗರ್ಭಣಿ ಸ್ತ್ರೀಜನಳಿಗೆ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟ ಪದಾರ್ಥ

# ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

## ಒಳದೇಶ.

ಮಳೆಗಾಲದ ರಜಕ್ಕಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿರಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲನ್ನು ಈ ತಾ 19ರಿಂದ ಎರಡು ವಾರ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಕೊಡಗು ಸಹಕಾರ ಸಾಲ್ಟಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಎಲೆಟಿಂಗು ಈ ತಾ 26ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ವಾರವೂ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ತಾ 1೨ರಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ 2.74ಇಂಚು ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಇಪ್ಪರ ವರೆಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು 31 ಇಂಚು ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಂತೆ!

ಮೆ ಗಳಾದ ಬಿ ಶ್ರೀಪತಿರಾಯರು ಮಕ್ಕ ರನೊಲ್ ಖಾನ್‌ರವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿನ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಮೆ. ಗಳಾದ ಖಾನ್ ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಸಿ ಯ ಸ್ ಉತ್ತಯ್ಯನವರು ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ

ಹೊಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೋರ್ಡಿನ ಪ್ರಥಮ ಎಲೆಟಿಂಗು ಈ ತಾ 24 ರಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವುದು ವೈದ್ಯ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಜಾನಕಿನೆಹೆಗಾಗಿ ಮೂರು ಉಮೇದುವಾರರುಗಳಿಗೆ ಸೈಕೋಟೆ ನಡೆಯುವುದೆಂದೂ ಸುದ್ದಿ

ಈ ತಿ 19ನ್ನು ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಮಿಟಿಯ ಚುನಾವಣೆಯು ಮುಂದಿನಪ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಕಮಿಟಿಯೇ ಹೊಸ ಕಮಿಟಿಯು ಆರಿಸಲ್ಪಡುವ ವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಚೀಫ್‌ಕಮಿಷನರು ಸಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವರು

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಬೀಜದ ಅಂಟುರೋಗವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದುವ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಟೊಮೋಲೊಜಿಸ್ಟರಾದ ಮೆ ಕೃಷ್ಣಮೊರ್ತಿಯವರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಬರುವ ಏರ್ಪಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ

ಕಡಗದಾಳು ಗ್ರಾಮದ ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಮನೆಮನರಲ್ಲಿ ರೂ ಸೀ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರ್ಯಾರೂ ನಿಷ್ಕಾಸೇವೆ ಮಾಡಾದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಬೈಸಿಮಸಗಳಿಂದ ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರೆಂದು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ

ಈರಿ ವರ್ಣಾಡಿ, ಜಿಲ್ಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಇರುನ, ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗೇಣು ಉದ್ದದ ಮುಂಗೋಡಿನ ಗಬ್ಬದ ಹಸಿ ಒಂದು ವಾಲ್ಲೂರು ಮೆ ವಾರ್ಟರ್‌ನರವರ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಮಾರು 5 ತಿಂಗಳುಗಳಾದವೆಂತಲೂ, ಮೂಲೀಕರು ಬಾದ ಆಡಿದುತೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದೆಂತಲೂ ತಿಳ್ದಿರುವ ಮೆ ಪಿ ಸಿ ಮೊಯ್ಯನವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮೆಶ್ರ ರಿಜಸ್ಟ್ರಾರ್ ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಮೆ ಕೆ ಯನ್ ಸೆ ಬ್ಯಾಯರವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪರವಾಗಿ ಫೆಡೇರೇಶನ್‌ನವರು ಈ ತಾ 14 ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮಿನ್ದಾರರ ಸಂಘದ ಹಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೀ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ರಾ ಬಾ ಕೆ ಜಂಗಸ್ವನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ವಿದರ ವಿನರನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ.

ಕೊಡವ ವಿದ್ಯಾಬಿವೃದ್ಧಿ ಫಂಡಿನ ಮಂದರಿಸ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಜನರಲ್ ಎಲೆಟಿಂಗು ನ್ಲಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಟೂಕಾರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ರಾ ಬಾ ಕೆ ಜಂಗಸ್ವನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ಫಂಡಿನ ಗತ ವರ್ಷದ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ, ಕಾ ಬಿ ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು ನಂತರ ಕಮಿಟಿಯವರು ವೇತನಗಳ ಆರ್ಡಿಗಳನ್ನು ಪರ್ಮನೆಂಟ್‌ಮಾಡಿದ್ದುದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ

ಕಳದ ಎಪ್ರಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬೋರ್ಡು ಸಭ್ಯರ್ಕ್ಷಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೇರೆ ಇನಾಮು ಗಳು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ V ನೇ ಸ್ಟೇಂಡರ್ಡಿನಲ್ಲಿ (1) ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಆರ್ ಸಿ ಶಾಲೆಯ ಕು. ಯಸ್. ಶಾಶೇಶ (2) ಮಡಿಕೇರಿ ಹೊಸ ಗಿಯರ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಕೆ. ಡಿ ಗಂಗಮ್ಮ—ಇವರಿಗೆ ಏಷ್ಟೆದು ರೂ ವಾಯಿ VIII ಸ್ಟೇಂಡರ್ಡಿನಲ್ಲಿ (1) ನಾಪೋಕ್ಲು ವೋಡಲ್ ಶಾಲೆಯ ಸಿ ಕೇಷಮ್ಮ (2) ಮಡಿಕೇರಿ ಹಡುಗಿನ ರ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಬಿ ಕೆ. ಜೋಯಮ್ಮ—ಇವರಿಗೆ ಹತ್ತೆತ್ತು ರೂವಾಯಿ

ಬರುನ ಆಗೊಸ್ಟು ತಾ 8ರಿಂದ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಹುರಿಯದ ಕಾಫಿ ಬೀಯನ್ನು ನಿರಿನ ಮೇಲಾಗಲೀ ನೆಲದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ತರಕೂಡದೆಂದೂ, ಹಿಂದುದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯ ವ ಕಾಫಿಯನ್ನ ತರುವಾರ್ಯೆ ಅನ್ನು ನೈ ಮೊದಲು ಸಂನ್ಯಾದದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತ ಮಂತ್ರಾನು ಪ್ರತ್ಯಂತ್ಯದ ಎಗ್ಮಿಕಲ್ಚರಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರರಿಂದ. ಇಂಡಿಯಾದ ಶಾಫಾ ಕಪೆ ಬೆಳೆದ ಕಾಫಿಯೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಆದಕ್ಕಾಗಿರುವ ಒಂದು ಫಾರಮಿನ ಮೂಲಕ ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿತಕ್ಕದ್ದೆಂದೂ ಮಂಗಿಡಗಳ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳ ಆಕ್ರಮಣಗಳಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪ ಕಾರ ಆಗಿತೆ.

# ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳ ರಾಜಿ ಸಂದಾನಗಳು. ಫಾರೆಸ್ಟು ಖಾನೂನಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಡಾ. ಮುಂಜೆ ಮತ್ತು ಆಣೆಯವರಿಗೆ ಸಜೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರು ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡರು! ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಯವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಸಂಬಂಧ ಲೇಬರ್ ಸರ್ಕಾರದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.
ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಿಶ್ವಾಸದ ತರಾವು ಸೋಸಾಯಿತು.

ಸೈಮನ್ ವರದಿಯು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ರಾಜರಿಂದಲೂ ಅತೃಪ್ತಿಕರವೆಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡಿನ ವಾರುಪತ್ಯಗಾರರಾಗಿದ್ದ ಮೆ ಕೊಡಿರ ಉತ್ತಪ್ಪನವರು ಸುದೀರ್ಘರಜೆಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರಣ ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲಿನ ಜನರು ಈ ತಾ 12ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೊಂದು 'ಟೀ ಪಾರ್ಟಿ'ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆಂತಲೂ, ಆದರಲ್ಲಿ ನಿಷಾ ಪದಾರ್ಥವು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂತಲೂ, ವರದಿನ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಬನಸಮಾನರಾಯದವರು ಕೊಟ್ಟ ಔತಣದಲ್ಲಿ ನಿಷಾನವೂಯ ಆಗಮನವಿದ್ದದ್ದು ವ್ಯಸನಕರವೆಂತಲೂ, ತಾ 14ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರ ನುಂದಿಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡಿಸಿ ವಾದ್ಯಘೋಷದೊಡನೆ ಅವರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರೆಂತಲೂ ಒಪ್ಪಿರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ

ಹರಪನಳ್ಳಿ ಭಾರತ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ವೈದ್ಯಾಲಯದ ಸ್ಥಾಪಕ ಶ್ರೀ ಪತ್ರನಾಸ್ತ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೊಚಿಬ್ಬೇವೆ

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಆಶ್ರಿತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ರಾಜರುಗಳು ಸಿಮ್ಲದಲ್ಲಿ ನೇಮ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿರುವನ್ನು ನಟ್ಟಿಗೆ ಸೈಮನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರುವರು

ಗುಜರಾತಿನ ತೀಕ್ಷವರಮಬಲ್ಲಿ ಕುದಾಳು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಜಳಿಗೆಯನ್ನು ರೈತರು ವ್ಯಾಗಂಧಿರುವದರಿಂದ 40 ಜನರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಲೀಗ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನವು ಕೂಡಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತರಾವು ಪಾಸು ಮಾಡಿರುವರು

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ನೆ ಅರ ಎ ದೇಶಮುಖರಾರು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಸ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಮ್ಮ ಒದಿನಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಎಪ್ರಿಲ್ 6ರಿಂದ ಜೂನ್ 15ರ ವರೆಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಶಾರಗ್ರಹ ವಾಸನೂ ಡುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು 4377 ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಮೊಬರು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು

ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಶಾಲೇಜುಗಳ ಪಿಕಟಿಂಗ್ ಧರಣಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಕೆಲವು ಪಿಕೆಟರುಗಳು ಕೆಡೆಪಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಶಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ.ಯಾಗಿದೆಯಂತೆ

'ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವನ್ನು ಆಡಗಿಸಲು ಸರಕಾರದವರು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಅ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ'ವೆಂಬ ತರಾವು ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯಾಂತ್ಯದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಯಿತು.

ತಾ 11ರಲ್ಲಿ 'ಗಾಂಧಿ ತಿಲಿ' ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದಾಗ್ಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಅಡಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದು ಸುಮಾರು 501 ಜನರಿಗೆ ಘಾಯ ಮಾಡಿದರು

ಸೈಮನ್ ಕವಿ ಪನಿನ ಎಂತ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟು 19½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾದುದಿರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10½ ಲಕ್ಷ ರೂ ಪಾಯಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರೂ, 9 ಲಕ್ಷ ರೂ ಇಂಡಿಯನ್ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು

ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಮತ್ತು ಲಿಬರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ಬರುವದಾರದೆ ತಾವು ಸದರಿ ಪರಿಷತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ ಶ್ಚಿಮ ಇಂಡಿಯಾದ ಲಿಬರಲ್ ಸಂಘದವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವರು

ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಲಿಬರಲ್ ಮತ್ತು ನೇಶನಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಮೆಂಬರುಗಳು ತಾ 13ರಲ್ಲಿ ಸಿಮ್ಲದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರು ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರುಗಳವರೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿ ಸಂದಾನಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲು ಮೆ ಜಯಕರವನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ

'ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಖಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡಿಸಿದಕ್ಕಾಗಿ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮೆಂಬರುತನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೂಡಲೆ ಮೆ ಆಣೆಯವರಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳ ಸಜೆಯೂ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಮುಂಜೆಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಕೋರ್ಟು ಏಳುವಲ್ಲಿ ವರೆಗೂ, ಮರು ದಿನ ಪುನಹ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ಒಂದುವಾರ ಸಜೆಯೂ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ

ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನಿನ ಸಿಫಾರಸುಗಳ ಪೂರ್ಣ ಅತೃಪ್ತಿಕರವೆಂಬ ತರಾವು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಯಿತು 60 ಮೆಂಬರುಗಳು ಪರವಾಗಿಯೂ, 48 ಮೆಂಬರುಗಳು ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ ಓಟು ಕೊಡಿದರು 61 ಜುನಾಯಿತ ಮೆಂಬರುಗಳಲ್ಲಿ 57 ಪರವಾಗಿಯೂ, 4 ನಿಲ್ಲದವಾಗಿಯೂ ಓಟು ಕೊಡಿದರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಇನ್ನೂ ದ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸೈಮನ್ ಪದಿಯು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು!

ಸಿಮ್ಲದಲ್ಲಿ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾ ೨೮ ಬೆ ರಾಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬ್ಬ ಘನರ್ನ್ಮೆ ವರು ಒಂದಾಗ್ಗೆ ಎಸ್ಟು ಪೊಲೀಸು ಬಾರೋಬಸ್ತು ಇತ್ತರು ಸಂಘಸಭೆಯೊಳಗೆ ಬಾರದು ಗೊಳಪು ಧರಿಸಿರಲು ಪ್ರಿಯರ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಿಡಿದ ಕೊಂಡು ಗೇಟಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಬ ಪೆಸ ಇ ಇಗೆ ರಾಜೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಸಂತ ಕ್ರಾಂತಿಕೀಕ ಜಯ' ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ವರಿತರು ಪ್ರೇರಣೆಯು ಮುಗಳು ತಿಗೆಯುವರೆ ಡಾಟಿಹೋದರು ನಂತರ ಎಸುಲ್ಲ ವಿಟಿಂಗು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸ್ವಾಮಿಸೇವಕರು ಖಾದಿಯ ವಿಲೆ ಟೊಪ್ಪಿ ಪಜೆ ಶರಟು ವೆತ್ತ ಕುಪ್ಪು ಚಡ್ಡಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾರಾಜದ ರಂಗುಗಳ) ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಆವಗಳಕ್ಕಾಗಿ ಜಯಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು ಪೊಲೀಸರು 13 ಜನರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದರು, ಇವ್ವರಿಗೆ ಹೊಡದರು ಈ ವಿಷಯ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸಲು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಸೀಕರಿಸಲು ಬಿಡದೆ ಸಭಾನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮೆಂಬರು ಸಭಾನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಆದರೂ ಸರಿ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ದಿಗ್ಬಂಧನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಸ್ವಸರಕಾರಿಯರ ಕಣ್ಣೀರಿಗೆ ದಿಗ್ಬಂಧನೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ!

## ವಿದೇಶ.

ಗಾಂಧಿ ಟಿ ಪ್ಪಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಕುಂ ವಾಜಿರುವರೆಂಬ ಎಂದು ಮೆ ಫ್ರಸ್ಟರ ಬ್ಯಾಕ್ಬೆಂಚರು ಪಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಿಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ತಾ 14ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ತರವಾದರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬರೆದಿರುವದೆ ತನಗೆ ಬೇರೆ ವರ್ತಮಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಮೆ. ಬೆನ್‌ಸನವರ ಉತ್ತರ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವುದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಕರವೂ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಮೆ ಬ್ಯಾಕ್ಬೆಂಚರು ಒಂದು ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನು ಜೇಬಿನಿಂದ ತೆಗೆದ. ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಬೇರೆ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗನ ಮಧ್ಯೆ ಅದನ್ನು ತಲೆಗೆ ಧರಿಸಿತೊಂಡರು!!

ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ವತ್ತಿಗೋಸ್ಕಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನಿನ ರಿಪೋರ್ಟು ಮೂಲೆಗೆ ಬಿತ್ತಿಬ್ಬಹುದಾದರೆದರಿಂದ ಕನಸರ್ವೇಟಿವ್, ಲಿಬರಲ್ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್— ಮೂರು ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸರಕಾರಿಘನ್ಸಿನಲ್ಲಿರತೆ ಕಾದು ಮೊದಲಿನ 2 ಪಾರ್ಟಿಗಳೂ, ಬಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಪಾರ್ಟಿ ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವೆತ್ತ ಪರಿಷ್ಕೃನಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಹೊಂ ಡಿಯುತ್ತಿರುವರು ಈ ಸಂಬಂಧ ಲೇಬರ್ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಿಶ್ವಾಸದ ತರಾವು ತಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ಸಂಭವವು ಒಲವಾಗುತ್ತಿದೆ

# ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೆಲರವರು ಕೊಟ್ಟ ಎಚ್ಚರ.

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಅಟ್ಟಿದಾಯಿತು. ಸೆರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಮತ್ತಿರನ್ನ ತಾರಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಿಗಾಕ್ಷೆಯು ಈಡೇರುವೇ? ಗುಜರ ಭಿನಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಮಗೆಗೇನಾ ತಡೆಯುಂಟಾಗುತೇ? ಇನ್ನು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಿಷ್ಟು ಶಿಥಿಲತ್ವವುಂಟಾಗುತ್ತೇನೋ? ಈ ಎಲ್ಲ ಅವಿ

ಆದಕೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ವಿನಾಶಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಬುದ್ಧಿ. ಇಷ್ಟೇ!

ಈ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ತುಗ್ಗಿಸಲು ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ೪ ಉಪಾಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಾವುವೆಂದರೆ :—

ತಿಳ್ಳಿ ಕೊಡುವುದು, ಬಡಿಗೆಗಳಿಂದ ಬಡಿಯುವದು, ಬರ್ಚಿಗಳಿಂದ ಚುಚ್ಚುವುದು ಮತ್ತು ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುವದು. ಬಡಿಗೆಗಳ ಏಟುಗಳಗೂ, ಸೆರೆಮನೆಗಳಿಗೂ ಕಾವು ಬಿದ್ದ ರತಕ್ಕವರಲ್ಲವೆಂದು ಭಾರತೀಯರು ಈಗ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗುಂಡಿಗಾದರೂ ಎದೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲುವೆವೆಂದ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಸರಕಾರದ ನಿರ್ದರ್ತನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನಷ್ಟೇಸಲು ಸಿದ್ಧರಾದವರೇ ಈ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರಕ್ಕದ್ದು.

ಎನೆಂದ್ರಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಗೊಟ್ಟ ದೇಶದ ಲ್ಲೆಲ್ಲ ತಿರುಗಾಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡೆ. ಅವರೊಡನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿದೆ. ಆದರೂ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ನಿರೀಸುವ ಮೆನ್ನಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಹೋದೆ! ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದ.

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಈಗ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆತುರರಾ ಗಿರುವರು. ಭಾರತೀಯ ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೇಚ್ಛೆಯು ಬಲವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕಿದೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಆಳಿಸಿ ಹೋಗುವಂ ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ವರ್ತಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

" ಕನ್ನಡಿಗ."

## ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಟಾತ್ಪಿದಾರರು ಪಡುವ ಅಧಿಮಾಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.]

### ಕುಮುದಾತಿಯವರ ತಪ್ಪು ವಿಶ್ವಾಸಗಳು ಎಂದಿಗೆ ಹೋದಾವು?

ಪ್ರಿಯ ಭಗಿನೀ,

ನನ್ನ ಲೇಖನವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ನೀವೊಂದು ಬಾತ್ಮಿಯನ್ನು ಬರೆದುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟೆನು. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಯಾರ ಮತು ಸತ್ಯವೆಂಬು ತಮಗೇ ಭಾಸವಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮುತಃ ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನವೇ ಮನೋಹರವಾಗಿ ತೋರಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ—ನೀವು ನಿನ್ನ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಮೇಲರುವ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ, ಪಾತ್ಚಿ ವೈಶ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೇನು, ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಗಳು ಜಗದೀಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಸುರಿಮಾಜಲ್ಪಡುವುದೂ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನರ ಕಣ್ಣಾಗೆ ಎಂಥ ಮಣ್ಣನ್ನೆರಚುವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವೆತ್ವವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಪ್ರಿಯ ಸಹೋದರಿ, ನೀವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದಯವಿಟ್ಟು 'ನಿನೊಂದೂ ಮನದಲ್ಲಿ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡವೆಂದು' ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳವಳದ ಚಿಹ್ನೆಯು ಬರುವುದೆಂತು! " ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತೇ ನಾನೃತಂ." ಆದುದರಿಂದ ಸತ್ಯದ ಮತುಗಳಿಗೆ ಅಪಜಯವಾದುದು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಗೋಚರವಾಗಿದೆಯೇ? ಏನು, ಜಗದ್ವಂದ್ಯರಾದ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಸತ್ಯವೆಂಬ ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನೂ, ಅಹಿಂಸೆಯೆಂಬ ಖಡ್ಗವನ್ನೂ ಪಿಡಿದು ಈ ಭಾರತ ವರ್ಷದ ಸ್ವತಂತ್ರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ತಯಾರಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನಾದರೂ ನೀವು ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ, ಏಕೆ, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನೂ, ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಟ್ಟು ವಿದೇಶಿಯರ ಹೊಗಳುಭಟ್ಟರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸದೇ ಇರಿರೆಂದು ನನ್ನ ವಾಕ್ಯರ್ಥ.

ಈ ಮೊದಲು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕಾನ್ವೆಂಟನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಲ್ಲವೇ? ಒಳ್ಳೇದು, ನಾನು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಆದರೇನು, ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಅಗ್ನಿಯು ಆಡಗಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು? ಹಾಗೆಯೇ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದಿತವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ವಿದ್ಯೆಯು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಾನ್ವೆಂಟು ವಿದ್ಯೆಯು ಒಳ್ಳೆದಾದುದರಿಂದಲೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷ ದವರು ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಿರುವದಲ್ಲವೇ? ನೀವೂ ಒಪ್ಪು ತ್ತೀರಲ್ಲವೇ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಜ್ಜನರೆಂದು. ಆ ಮಹಾತ್ಮರೇ ವಿದೇಶಿಯರು ಕೊಡುವ ತಿಕ್ಕಡಿಯು ಭಾಗ್ಯವತಿ ಅನ್ನತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಒಳ್ಳೆದು, ನಾವೀಗ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾ. ಒಂದು ಮಗುವು ತನ್ನ ತಾಯಿಯು ಕಪ್ಪುಗಿದ್ದಾಳೆಂದು ಒಂದು ನಿಳಿಯ ಹೆಂಗಸನ್ನು ತಾಯಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು, ಆಕೆಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ, ಆ ಬಳಿ ಹೆಂಗಸು ಎಷ್ಟು ಬಸಗಳ ವರೆಗೆ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪೋಷಿಸ್ಯಾಳು? ಅನಂತರ ಒಂದು ದಿನ ಆ ಮಗುವೇ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ನಿಜ ಜನನಿಯ ಹತ್ತಿರ ಪ್ಪ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಆದರಂತೆಯೇ ತಮಗೂ ಒಂದು ದಿನ ವಿದೇಶಿಯರ ಆಡಳಿತೆಯು ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರವಾದೀತು. ನು ತ್ತು ಭಾರತೀಯ ನಿಷ್ಠತೆಯನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ಪಾತ್ಚಿವೈ ಕ್ಯರ ನಿಷ್ಠತೆಯನ್ನು ನೆಚರಣ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾ ಪವುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ.

" ಕಂಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳದರೆ ಕೆಂಡದಂಥ ಕೋಪ " ನಿನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆದಾವ ಹುಡುಗಿಯು ತನ್ನ ವೈಶ್ಯಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾಳೆಂದು ತಿಳಿಸಿವಿರಾ? ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವೈಶ್ಯಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಆದರವಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಎಂದೂ ವಿದೇಶಿಯರ ಭಾಷೆಗೇನೇ ಅಧಿಕ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಯುವುದರಿಂದಾಗುವ ಕೆಡಕೇನೆಂದು ನೀವು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ನಾನು ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಆದರಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು, ಅದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆಗೆಯುವು ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ದೇಶ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೇ ತಿಪ್ಪೆಗೆ ತಿಬಿಟ್ಟು, ಪರರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮರಣವೇ ಮೇಲೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೇದು, ನಿಮ್ಮ ಅದ್ಯಾಪಕಿಯರಾದ ಕನ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನಮ್ಮ ಕೂಡಗಿಗೆ ಬಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾದುವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಯೋ ಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೂ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುವಿ ರಾ? ವಿದೇಶಿಯರು ಯೋಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ—ಭಾರತೀಯ ರನ್ನು ಜೆಟ್ಟಿಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಚಿನ್ನದ ಪಕ್ಷಿಯಾದ ಭರತಖಂಡವು ತಮ್ಮ ಹಸ್ತದಲ್ಲೇ ಇರುವುದೆಂದು

ನಿನ್ನು 'ಬಡವಾಮಿಗಳಾದ ಕಾನ್ವಾಸ್ತ್ರೀಯರು' ಭರತ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಆದ ಪ್ರಯೋಜನವು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ! ಆ ಹಾ! ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿದೇಶಿಯರ ಗುಲಾಮರಂತೆ ದು ತೋರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದಲ್ಲವೇ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಹುಡುಗಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ವಿಖ್ಯಾತ ದೇವಿ ಸ್ವರೂಪಳಾದ ಜಾನ್ ಆಫ್ ಆರ್ಕಳಂತೆ ಭರತ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದಾರೆ! ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜ್ಞರಾದ ಆಕೋಕ, ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ, ಪ್ರತಾಪ ಮತ್ತು ಶಿವಾಜಿ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಪೂರಾ ಮೂಢ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು! ವಿದೇಶಿಯರು ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾಗರೀಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉಡು ವುದಕ್ಕೂ, ಕಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಈಗಿನ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮತ್ತು, ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಇತಿಹಾಸಗಳ ರಾಮಾಯಣವು. ನಾನು ಮೊದಲು ಹೈ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ, ದಯಾಮಯಿ, ದುರ್ಭಾಗ್ಯ ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಅನನ್ಯ ತಿಯ ಕಿಡಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ವ್ಯಸನದ ಭಾವವು ಉತ್ಪನ್ನವಾ ಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪೂರ್ವದ ಯೂ ವ ಸುಕೃತದಿಂದ ಆಕ್ಸಯವು ಸಿಕ್ಕುವ ಭಾಗ್ಯವು ಇತ್ತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ-ಈಗ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಜನ ನೀ ರಾಜೇಶ್ವರೀ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಪ್ರೇಮದ ಬೀಜವು ಅಂ ಕುರಿಸಿದೆ. ಪ್ರಿಯ ಭಗಿನಿ—ಹೈ ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂತ ಲೂ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಶಿಕ್ಷಣವು ದುರ್ಭಾಗಾಮಕರವಾದುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಸಹಪಾಠಕಿಯರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರತಿ ಭಾವವು ಒಂಚೂರು ಪ್ರದೇಶದಂತೆಯೇ ಸರಿ, ತುಮುದಾವತಿ ದೇವಿ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಲೆಯನ್ನು ತುರಿಸಿ ಬರೆದಿರುವಿರಿ. ಆ ದರೆ ನೀವು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರ ವಿ ಷಯ ಬರೆಯವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನಿಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತೋ ವಿನೋ? ಆದುದರಿಂದ ಆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಲೆ ಯು ವಾಕರರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಆದಾ ವುದೆಂದು ಬಲ್ಲಿರಾ, ಸೃತ್ಯ! ನನ್ನು ಭಾರತ ವರ್ಷವು ಎಲ್ಲಾ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನವಾದುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯದ ಆ ಭಾವವು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏನು, ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭಗಿನಿಯರು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕು ಣಾಯುತ್ತಿದ್ದರೇ? ಆಹಾ! ಅವರ ಕುಣಾತವೆಷ್ಟು ಮನೋಮು ಗ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಿಯ ಸಹೋದರಿ! ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿಯ ರಿಂದಲೇ ಪೂರ್ವದ ಕುಣಾತದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿ. ನೀವು ಒಂದು ಸೆಲ ಗುಜರಾತ್ ಸ್ಯಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾಡು ಅಲ್ಲಿನ ರಮಣೀಯ ಯರ ಗರ್ಭಾನೃತನ್ನು ನೋಡಿ. ಆದರೆ ವಿದೇಶಿಯರ ಕು ಣಾತವು ವಾಕ್ಚಿವೈಶ್ಯರ ಸವನಾಗಾಂಗಕತೆಯು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ರ ಮೆದರ ಗುತ್ತಾಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನಲ್ಲ. ನನ್ನ ಒಬ್ಬ ಭಾತೃತ್ವ ರ್ಯರು ಇಲ್ಲವೆನ್ನೊಲ್ಲ ಸಂವಾಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದುದಾಂದ ನನಗೆ ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಯೇನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಳ್ಳೇದು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೊರಡೋಣ. ಗಾತ್ರಮದ ಸ ರಲಾತಾಕರಣರಾದ ಸ್ತ್ರೀ ವನಿತೆಯರು ಕೆಲಬು ಹಿಡಿದ ರು ಸ್ವಾತಾಜು, ಸಡಿಲಾದ ಬೂಟ್ಸು ಧರಿಸದರೆ ಇದು ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಹುಡುಗಿಯರ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ತೀರ್ಮಿಸ್ಯೇರಿ. ಆ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ನ ಹುಡುಗಿಯರೇ ಆಡಂಭರಗಳನ್ನು ಪೊದಲು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದವರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದೌಲ್ಯತ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಡಂಭಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಆದರವು ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾ ಷೆಗೆ ಬಹಳ ಮರ್ಯಾದೆಯು ಸಿಕ್ಕುವುದರಿಂದಲೂ ಗ್ರಾಮಾ ದ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ವಿಸ್ತ್ರವಾಸು ಧರಿಸಲು ತೀರ್ಮಿಸದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂಘ್ ' ನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 'ಏ' ಉಚ್ಚಾರ್ಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಪೂರ್ಣ ವಿದ್ಯಾವತಿಯರೆಂದು ತೋ ರ್ಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ವಿದ್ಯಾವತಿ (ಎಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರು) ಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಯರು ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರೋ ಅಂ ಗ ನಗುವಿಗೆ ಆಸ್ಪತಿಯೊಡೆದೇಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ತಮ್ಮಿಂದಾ ದಷ್ಟು ಆಡಂಭರ ದೇವಿಗೆ ಆರತಿಯನ್ನೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿವಾಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬಚ್ಚುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾವಭಾವಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿತ್ತಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯೇ ಆದರ ಸತ್ಕಾರಗಳ ಮಳೆಯು ಸುರಿಯುವುದು. ಆದುದ ರಿಂದ ಕುಮುದಾವತಿಯವರೇ, ನಿಮ್ಮಂಥಾ 'ವಿದ್ಯಾವತಿಯರಾದ' ಸಹೋದರಿಯರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವ ಗ್ರಾಮದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸುವಿರೋ?

ಏನು? ಭಗವಾನನ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸ್ವತಂ ತ್ರದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಧಿಸದೆ ಸಾಕೇ? ಹಿಂದು ಮಗುವೂ ಈ ಸಾರ್ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದುದ ರಿಂದ ಬರೀ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡರೆ ದೇಶದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯೇ? ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಮಹಾತ್ಮ ರ ಕೋರಿಕೆ ಮೇರೆ, ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಒಡ ಸಹೋದರಿಯರು ನೂತ ಮತ್ತು ನೇಯ್ದ ಖಾದೀ ಸೀ ರೆಯನ್ನುಡುವುದು ಜಾಜ್ವಲ್ಯಮಾನವಾಗಿರಬೇಕೇ! 6000 ಮೈ ಲು ದೂರದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಬರುವ ಲೇಹ್ಸ್, ಮಸ್ಲಿನ್, ಕಂ ಬಿ ಸೀರೆಗಳನ್ನುಟ್ಟು, ಎತ್ತರ ಹಿಮ್ಮಡಿಯ ವಾಲುಕೆಗಳನ್ನು ಧ ರಿಸಿ, ಪಾತ್ಚಿವೈಶ್ಯರ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ 'ತಿಲುಬು ಹಿ ಡಿಯದ' ರಿಸ್ಟ್‌ವಾಚ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲವೇ ದೇಶ ಸೇವೆ!! ನೀವು ಮತ್ತು ನಿನ್ನು ಸಹಪಾಠಕಿಯರು ಬ್ಯಾಡ್ ಮಿಂಟನ್, ಟೆನ್ನಿಸ್, ಬಿಲಿಗಾರ್ಡ್ಸ್, ಇಸ್ಪೇಟ್ ಇವೇ ನೊ ದಲಾದ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಮಯಗಳನ್ನು ಆಕಾರಣವಾಗಿ ನಷ್ಟಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಿನಗೆ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯ ಆದರ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನೀವು ನಿನ್ನ ವಿದ್ಯಾಧಿ-ನಿ ಜೀವನದ ಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನು ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಅದೇನೆಂದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ? ಚರಕವೆಂಬ ಸ್ವರಾಜ್ಯದಾತಾಳಾದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ನಡೆಯಿ ಸುವುದು. ನೀವು ಆರಾಮವಿನಾಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮನೋ ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಚರಕವನ್ನು ಒಂದು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನಲ್ಲಿ ತಡ

## Wanted.

Candidates for immediate Railway Service. Fare Paid. Apply at once for Rules enclosing 2 Annas stamps.

ROYAL TELEGPAPH COLLEGE.
12—12 Delhi.

ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

# ಜೋಂಗರ್

ಇವರ

# ಬಾಲಾಮೃತ.

ವನ್ನು

ಕೊಡುವುದರಿಂದ

ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು

ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಜೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
52—36 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

## THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD DHARWAR.

ಸುಸಂಧಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!! ತಪ್ಪದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ!!!

## ದಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಏಂಡಿಯನ್ ಕಂಪೆನಿಯು ಪೀಸೇ ಒಕ್ಕಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾಗಿದೆ.)

ಡೈರೆಕ್ಟರರು.

೧ ಜೋಧರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಸಾವುಕಾರ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ ಸಂಸ್ಥಾನ ಗೋಕಲ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವ್ಯಾಸಕ್ಯೂಟರ್ ಧಾರವಾಡ ಜೇರ್ ಮ್ಯಾನ್.

೨ ಡಾ ವಾಸುದೇವರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಅಮಟೂರಿ ಎಲ್. ಯಂ. ಅಂಡ್. ಯಸ್. ಗದಗ.

೩ ವಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಕೇಶಗಿರಿರಾವ್ ಮುಖಾಲೀಕ ದೇಸಾಯಿ ಬಿ ಎ ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ

೪. ಮಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ರಂಗೋ ಸಾವುಕಾರ ನಕನದಾರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

೫ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಹುಯಿಲ ಗೋಳರಕ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಬಿ. ವಕೀಲ, ಗದಗ.

೬ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ಬಾಳಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಗಿಡದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಕೀಲ. ಬೈಲ ಹೊಂಗಲ

೭ ಮಿ. ಅನಂತರಾವ್ ವೆಂಕಾಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ ವಕೀಲ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

೮. ರಾಮರಾವ್ ವೆ ಭಂಡಿವಾಡ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ. ವಕೀಲ ಧಾರವಾಡ.

೯ ಅಬ್ದುಲ್ ಕರೀಂ ಅಮೀನ ಸಾಹೇಬ್, ಹೂಣಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಗದಗ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯೊಂದನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಂಪನಿಯ ಷೇರುಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಸಡಿಸುವವರೂ ಕರ್ನಾಟಕದವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿಯಿರುವ ವಿಮೆ ಇಳಿಸಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು.

ಕಂಪೆನಿಯ ಶೇರುಗಳು ಮೂರಾಣಿಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂತುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವದು. ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು. ಏಜೆನ್ಸಿ ಬರಲಾರದಿದ್ದಲ್ಲಿಗೂ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಗಳು ವಿಮೆ ಕಂತು ಕನಿಷ್ಠ ದರಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವವು ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಬರಬೇಕು

K. L. Huilgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

76—8 ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

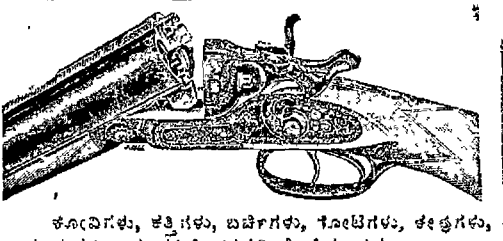

ಕಾರ್ಡು ಒಡೆದರೆ ಹಾಗಿನ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಮೂಲಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬಚ್ಚಿಗಳು, ಕೋಟಿಗಳು, ಕೇಪ್ಸುಗಳು, ತಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ಚೀನಿಯ ಇಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS.
Largest Importers of Firearms and Ammunition
Cheapest priced firm in India.
24—22 210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

# ಬಿ. ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆದಾರ್ ಕಂಪನಿ

## ಹೊಸ ಸ್ಟೀಮರ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದ ಪಾತ್ರೆಯೂ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಆದ ಪೌಂಟೆನ್ ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಲೇಡೀಸ್ ವಂಡರ್ ಪೌಂಟೆನ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | ರೂ. 3 0 0 |
| " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 3 0 |
| " ಸ್ಲಿಂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 8 0 |
| " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಲಿಂ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೊಡಲ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 14 0 |
| " ಮೊಡಲ್ ಕಲರ್ ಸ್ಲಿಂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 4 2 0 |
| " ಸಿಲ್ವರ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೊಡಲ್ ಆಫೀಸ್ ಪ್ರೆಸೆನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 8 0 |
| ಸೂಪರ್ ಸ್ಪಾಟ್ ಪೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 10 8 0 |
| ಸೂಪರ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 14 6 0, & 20 10 0 |
| ಸೂಪರ್ಬ್ ಪೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 8 0, & 3 12 0 |
| ಸ್ಲಿಮ್ ಪೌಂಟೆನ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 6 4 0, & 6 12 0 |
| ಸೂಪರ್‌ನನ್ ಪೌಂಟೆನ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 8 2 0, & 8 10 0 |

ಟೈಂ ಪೀಸ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವ ಸಣ್ಣ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸಣ್ಣ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ | 2 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಂ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ | 6 9 0, & 6 15 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸಣ್ಣ ಸೈಜಿನ ಅಲಾರಂ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ | 7 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಂ ಸಣ್ಣ ಟೈಂಪೀಸ್ ರೇಡಿಯಂ ಪೈಲಿನದು | 1ಕ್ಕೆ | 8 10 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾರಂ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ | 9 6 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾರಂ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿನ ಇರಕಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರೆಯೂ ಆದ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ | 13 4 0 |
| ಪಾತ್ರೆಯೂ ಒಂದೋಬಸ್ತೂ, ಆದ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 10 0 |
| ಡಬ್ಲೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಾರ್ಡ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 13 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುಮೆಂಟ್ ಸಾಧಾರಣ ತರಹ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

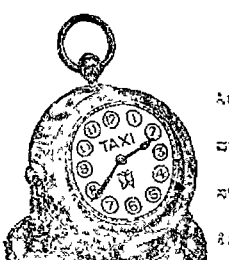


ಇದ್ದಿಲ್ ಸಮೂಹದಿಂದ ಸಿಡುವ ನಮೂನೆಯ ಆಂದವಾದ ಡೇಟಾ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ 3—6—9 ಪ್ರತಿಂಗ್ ಪೈ ಸೈಜು ಅಲಾರಂ.

ಪ್ರಮಿಯೊರ್ಡರ್ ಕವಾನಿಸುವ ವಿಲಾಸ.—ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿಷ್ಟಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಸಾರ್ವಜನಿಯಂ ವಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

52—9

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್,
ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಟು ಆಫೀಸ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್
ಆ್ಯಂಡ್ ಇಂಡಿವಿಜುವಲ್ಸ್.

ರೂ.

| | | |
|---|---|---|
| ಷೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — | 50,000 |
| ನಮ್ಮಲ್ಲಾಗಿ ಸೇರ್ ತೊಟ್ಟಿರುವುದು | — | 21 310 |
| ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದ ಠೇವಣಿಗಳು | — | 2,16,271 |

ಸ್ಥಳೀಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಾಯಿದೆ ಆದವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಿಯವರಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ೪ರ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕುಂಟು.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಡ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲೆಕ್ಕ ಆಡಿಟುಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವರು.

| | |
|---|---|
| ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, | ಡೈರೆಕ್ಟರ್ |
| ಊದಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, | ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ |
| ತಾಮ್ ಬಹದ್ದೂರ್ | ನವರು. |

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ, ಬಿ.ಎಲ್.

ತಾರೀಕು ೨೯-೨-೧೯೨೭.

---

### ಸೂಚನೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚಾರ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಬಿಲ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಿರಿಂದ, ಚಂದಾ ವಜಾಬಾಕಿಯವರಾಗಿ ನೀವು ಲಗಾಗ್ಗೆ ಸಮ್ಮ ಠೇಣಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ಮುಖೇನ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ವಿಜಯಪುರಗಳು

ಮೀನಾಷಿ—ಮೆ ಶೇಷಿಂದ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು
ಸೆಬೆ ಪಬ್ಲಿಂಟರ್ಸ್‌ಗಳು

ಸಾದರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ ಸುಂದರಂ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು, (ಬಂಡಿಬಂದಾರಿ)

ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣ—ಎಂ. ಎಂ. ಶೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.

ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಎಂ ಅಜ್ಜಮಾಡ ನೆಂಡಪ್ಪನವರು.

ಪೋಣಂಪೇಟೆಗಳು—ಮೆ. ಚಿಮ್ಮಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,

ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ನೊದಪ್ಪನವರು,

ವೈ ಎಂಬೆಟೆನಾಡು—ಮೆ ಸಿ. ಪಿ. ಮುದ್ದಪ್ಪಯ್ಯನವರು,

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಆದಿಯಾಗಿ ಪೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ಗಳನ್ನು,

ಸಾಮಿರಾಯಸಿ ಪಿಂಡಿಯ—ಮೆ ಬಿ. ಸಾಮಿಯ್ಯಯ್ಯನವರು,

ಸಂಪಾಜೆಕ್ಕಸ್—ಮೆ ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚ್ಚೇರಂಡ ಮಾಚ್ಚಯ್ಯನವರು

ಸೂಚನೆ.—ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರಾ ಚಂದಾ ಕೂಡಿಸಂದೆವಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

---

### ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನಿಯೂ ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸುಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘವು ಉಪಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಾಧ್ಯವಾದ ಬಿಡಿಸ್ಪಾರ್ಟ್ಸ್‌ಗಳ ಅಗತ್ಯವಿನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಹೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನುಸಾರವಾಗಿ ಕಂಪೂರ್ಣವಾದ ಫಾರಮ್‌ಗಳನ್ನು, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ರ್ಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ, ಪಿಡಾಜನಿಟಿ ಮಿತ್ತಿಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್.

12 bore Victor Cartridges Rs. 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

ARMS & AMMUNITION MART

321 Abdul Rehman Street.

BOMBAY. 3.

54 13



## ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಸಾರಿಯ ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉಳಿತಾಯದ ವಿವರ

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ „ „
1927ರಲ್ಲಿ 78 „ „

**ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ದೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. | 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ
1924ರಲ್ಲಿ „ „ „ 22½ „

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಾಲಿಯಾಗುವ ವಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸತ 1940ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ವಾಲಿಸಿದಾರರಾಗಿಯಾದರೆ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು.—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ವೃದ್ಧಿ—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತಪ್ಪ ಕೃಷ್ಣ ನಾಯಿಡು,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52—2b ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.



ಹೆಣ್ಣು—ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆಯಬೇಕು, ಸುಸ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಿರಬೇಕು, ಎಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷನಿವಾರಕನೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರದ ತಾಯಿತ.

ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂದಲೂ, ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವಿಕೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೊಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಾಗದಿರುವಿಕೆ, ಮುಟ್ಟಾಗುವ ಸಮಯದೊಳು ಕೈಕಾಲು ಹಿಯುವಿಕೆ, ಮಸ್ತಕ ಬೇಗುವಿಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ, ಬೆಳುವಿ—ಕೆಂಪು ಹೋಗಿ ಗರ್ಭ ವತಸವಾಗುವಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಸರ್ದಿಕಾಸ, ವಿಪರೀತಬಾಧೆಯಿಂದ ಪರಿಭವಿಸಿ, ದಿನ ಪೂರೈಸಿ ಹಡಿಯೋಗುವಿಕೆ ಬರಿ ಎಲಿಬಿಳುವುವಿಕೆ ಇಲ್ಲೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಂತಾನ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೨ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ದೋಷದಿಂದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂದುರೋಗ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಕಾಮಾಲೆ, ಗೃಹದೋಷ, ದೃಷ್ಟಿದೋಷ, ಮುಟಿಕ್ಕಾಸಿ, ವಿಪರೀತ ಆಲೋಚ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಂದ ವಿಕೋಸ, ಭಯದಿಂದ ಜ್ವರಪೀಡ್ತ ಕ್ಷೀಣ ಹೊಂದುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿರುವದು ಗರ್ದಕ್ಕಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ರಕ್ಷಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ, ಹೇರಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಡಿತರಿಂದಸೆ ಪರಿಕೋಧಿಸಿ ಗೃಹಜ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧು ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂತ್ರಯಂತ್ರವನ್ನು ತಂದು ಪೂಜೆಯ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ ಇವನ್ನು ತಂದು ಧರಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಾಗುವ ಸಂತಾನ ಭಂಗವು, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವು ಯಾವತ್ತೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ವರಿಯಂದ ಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೫ಕ್ಕೆ ೨-೮-೦ ಪೋ ಖ ವೆರೆ ಫ್ರೀಕ್ಷಲ್ ಪಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಗುಣ ಕೆಡುವ ತಾಯಿತಕ್ಕೆ ಪೋ. ಖ ಸೇರಿ ೫ ರೂ. ಆಗತಕ್ಕ ೨ ಊರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಬರೆಯಿರಿ ಈತಾಯಿತ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ 100 ರೂ ಬಹುಮಾನ ಒಂದು ಸಲ ತಂದು ಅನುಭವ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚ ಮೂಲಕ ಮೊದಲಿಗಾಗಿ ಬಹುಮೊನ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವೊಂಕಿತ ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರರಿಗೂ ತೋರಿಸಲು ಗುಣವೊಂದುವಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ತಾಯಿತ ವನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಈವಾಗ್ಗೆ ೨ ವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ಧರಿಸಿದ ಪಾತ್ರವ ಮೈಯೊಳಗಿನ ಬೊವತ್ತು ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಸಾರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅತಿ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತೆ ಕಮ್ಮಿ ಸಿ ಕೆ ರಾಮಣ್ಣಾಚೇರ, ಸುದಾಮ ಹೌಸ್, ಪ್ರಶ್ನಾದ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಮುಂಬೈ.

ತಾಯಿತ ಸಿಗುವ ವಿಳಾಸ:—ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಬಿ. ಸಿ. ಹಂಚಿಕಟ್ಟಿ,
52—52 ಮು. ಪೋ. ಆಥಣಿ, ಜಿ. ಬೆಳಗಾಂವ.



## ಜಿಪಿ.ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿ ಪಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಧೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಹ, ಪಿಷ್ಕದ ಬಾಧೆ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಜಳ ಜ್ವರ, ಮಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಬಚ್ಚುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು —ಕ್ರಯ ಗಚ್ಚು 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7—0—0.

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾಜ್ರೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು ದೋಷಗಳು, ಋತುಸ್ರಾವವು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸುತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೊಧೋ, ಬಲಬದ್ಧತೆ, ಜಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಶ್ವೇತಾಲು ಸೆಳೆತ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ನುತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಆಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಜಿದಗಿಸಿ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿರುವೆವು

ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆ ರೂ. 2 ಆ. ೪,
3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ. ೧.

### ೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಸುಗು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಒನಪು ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಶ್ಚಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 1—೭—೦.

### ೪. ಮೇಧಾ ಕುಠಾರ. ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿಪು, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗುತಕ್ಕ ಕೀನನ್ನೂ ವ್ರಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿಗಳಿಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

### ೫. ಇಳ್ಳಾ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ. ಆಯಸ್ಸನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಖ ವೀರ್ಯಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—೦ ಆಕೆ 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಆಯುರ್ವೇದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಬಲ್ಲದು. ಕೆಟಲಾಗ ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—3 ರತ್ನಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.



## ಟೆಲಿಫೋನ್ ಎಂಬ ಮಾತಾಡುವ ಯಂತ್ರ

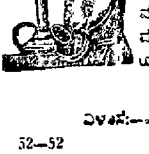

ಇನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದವು. ಭಾರಿ ಕೃಯದ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಯಂತ್ರಗಳಂತೆಯೇ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ದೂರದಲ್ಲಿರುವವರ ಸಂಗಡ ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಮಾತನಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಯಂತ್ರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕ್ರಯ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0.

ವಿಳಾಸ:—ಎ. ಲಿಯೋ ಅಂಡ್ ಕೊ,
52—52 243 ಮದ್ರಾಸ್.


Printed & published by P. I. Bellappa at 'Kodagu' Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

ಕೊಡಗು N. MYSORE.

If not delivered please return to "KODAGU" POST OFFICE MERCARA.

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಯೇನ ಭೂಪದಯಯಾ ವಿದ್ಯಾನೀತಿಪ್ರಯತ್ನತಃ। ಏಕಮತೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಭೂಸದಾ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಮಂದ್ಯಂಪ ಬಿ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾರೀಕು ೨೫ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಖ್ಯೆ ೮



Telephone — 3145

*By Appointment to H. E. The Governor of Madras*

Telegrams "PRASIDDHA"

Cups, Rs. 6, and upwards

CUPS. MEDALS. SHIELDS. CASKETS.

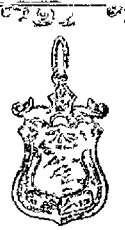

Medals, Rs. 1-0 and upwards

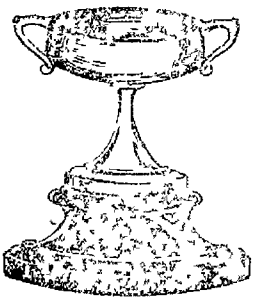

**V. SUBRAMANIA IYAR.**

JEWELLER.

**Post Box No., 423,** Trip[illegible]

*Illustrated Catalogue Free on Application,*

52—44 MADRAS.

NITRATE OF SODA

The best and cheapest form of Nitrogen for plants Highly concentrated and immediately available Nothing like it to make plants grow.

ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಸತ್ವವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಾದ್ದು. ಬಹಳ ಬಲವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣವೆ ಸಿಕ್ಕಬಲ್ಲಂಥಾದು. ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ.

[illegible] ಕೊಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, ಸೇಪಿಯರ್ ರೋಡು ಪೂನ ೨

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ, ವಿವಿಧ ಪ್ರ[illegible] ಗಳುಳ್ಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬಹುದು

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ಡಿವಿಶನ್, ಪೋ ಬಾ ನಂ ೪೮೨, ಕಲ್ಕತ್ತಾ

(2) ಮಿಸ್ಟರ್ ಜೆ ಯು ಜೆನ್ಸನ್, ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

24—13

ಕಟ್ಟುಕಷಾಯ ಮಲೆಜ್ವರಕ್ಕೆ.—ಇದು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಕ್ವೀನಸು ಸೇದಿನವಾಗಿರುವ ಮಲೆ ಜ್ವರ ದಿನಾ ಬರುವ ಜ್ವರ ೩—೫ ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಗೆಡ್ಡೆ ದೋಷದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಗುಣಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14




ಜಂದನಾಸವಃ—ಇದು ಪ್ರಮೇಹ ಮುಖ್ಯ ಕೃಚ್ಛ್ರ, ಮುಖ್ಯ ಹೊಸಪಜಿಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಮುತ್ರಕೋಚದ ಉರಿ, ಮುಖ್ಯ ಬಿಂದಗಳ ಉರಿ, ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು ಮೂತ್ರ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉರಿಯುವುದು ಮುಖ್ಯ ನಾಳದಿಂದ ಕೀವು ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರದ್ವಾರತು, ಹುಡಿ ಕೋಗುವುದು, ಅಗಾಗ್ಗೆ ಮೂತ್ರ ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರ ತಿತುಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಬೊಬ್ಬೆಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಬುಜ್ಜುವ ಸೋವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಮ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1 3 ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0, 6—12—0

ರೋಮನಿವಾರಿಣಿ—ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು ಬೀಳಲು ಮೈಯಲ್ಲಿ ಕೀವು ಸುರಿಯುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಲು ಕೀವು ಸುರುವುದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೊಸ ಕೂದಲು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 1, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 2—0—0

ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ತೈಲ.—ತಲೆನೋವು, ತಲೆತಿರುಗು ನಿದ್ದೆ, ಹಲ್ಲಿನ ನೋವು, ಕಣ್ಣಿನ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೀವು ಸೋರುವುದು ಕಿವುಡು ಕಣ್ಣು ನೋವು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಾರದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ತೈಲವು ಇದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 1, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 2—0—0

ಇಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ ರೂ 2, 3 ಸೀಸೆಗೆ ೮—8—0

ನಮ್ಮ ತೆಲುಗಾಗು ತಮಿಳು ಸೋಡಿರಿ.

ವಿಳಾಸ—ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕಂಪೆನಿ, 9. ಮಂಗಳೂರು.

52—19


## ಬಾಲಾರ್ಕಮದು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಗುಡುವಳ್ಳಿ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಮತ್ತಳ್ಳುತ್ತೀರಿ

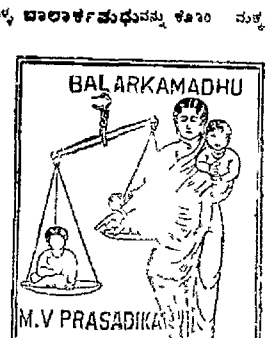


ಪೀಡಿತರಾಗಿ [illegible] ಬರವ ಚರ್ಮರೋಗ ಬರುವ ಬಿಸಿಯಿಂದ ಬರುವ ಬಿಳಿಸಾರು ಮತ್ತು ಬಿಳಿಸೆರಗು ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀರೋಗಗಳು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಜ್ವರ ಕೆಮ್ಮು ಕಫ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧವಾಗಿದೆ. ಬೆಲೆ 1 ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 1-8-0 ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 2-12-0

52—15 ಎಂ. ನಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ, ಔಷಧಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ, (ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ)

# ಕೊ ಡ ಗು.

ಸನ ೧೯೪೦ನೇ ಇಸವಿ
ಜುಲೈ ತಾ. ೨೫ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ರಾ ಜಿ ಸಂ ಧಾ ನ.

ವೈಸರಾಯರವರು ಈ ತಾ ೧೭ರಲ್ಲಿ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಜಿ ಕ್ಯಗೊಟ್ಟಿಯ ವಿಷಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜಿಯ ಸೂಪ ವ್ಯಾಮುಖ್ಯತೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ವೈಸರಾಯರ ಸೂಕ್ಷಗ ಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಕ್ರಗೋಪ್ಯಿಯಿಂದ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಗ್ರ ನೇಜನವಾಗುವುದೆಂದು ನಂಬಿರುವ ಇಂಡಿಯಾದ ಕಾಂ ತ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರು ರಾಜಿ ಸಂಧಾನಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿರುವ ರು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದ ಪರವಾಗಿ ಮೂತಾಡಬಹುದಾದ ಏಂ ವೇ ನಸ್ಯಮುಖ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಇಂಡಿಯನ್ ನೇತನಲ್ ಕಾಂ ಗ್ರೆಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಚಕ್ರಗೋಪ್ಯಿಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಸಮಿತ್ಯಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು. ಶಾಂತಪಕ್ಷದ ರವರೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮುಂ ವಾಗಿಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಂತಾಗಿದೆ ಹೀಗಂದುಕೊಂದರಿಂದ ರಾಜಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವೆಂದೆ ನಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಪರ ಹೋರಾಡುವವರಿಗೂ ರಾಜಿ ಉಂಟಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕೆಂ ಬುದೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಕೋರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಆದಕಾರಣ ರಾಜಿಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಜಯಪ್ರದವಾಗಲೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಆ ವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ರಾಜಿಯು ಉಭಯರು ಕಡೆ ಯವರಿಗೂ ಗೌರವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂ ಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು.

ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನ್‌ರವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಷಣವಾದ ಮೇಲೆ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿನ ಉದ್ಯೋ ಗಸ್ಥರೆಲ್ಲರ ಹಲವು ಮೆಂಬರುಗಳು ಸೇರಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರು ತಿಂಯಲ್ಲಿ ಭಂಗದ ಚಳವಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಶಾಂತಿಸ್ಥಾಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆಗೋ ಷ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮೂಡುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮ ಹತ್ವ ಗಾಂಧಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡುವಂತೆ ಮೆ. ಜಯಕ ರವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು ಇನ್ನೂ ಶಾಂತಪಕ್ಷದ ಸ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮುಂದಾಳಾದ ಸರ್ ತೇಜ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಸಪ್ರುರವ ರೂ ಸೇರಿ, ಹಿಂದೂದೇಶದ ಈಗಿನ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರು ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರ್ ಲಾಲ್ ನೆಹರುರವರೊಡನೆ ಮಾತಾಡಲು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ವೈಸ ರಾಯರವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಪ್ತಿಯನ್ನು ಬರೆದರು. ಇವರ ಪ್ರಯ ತ್ನಗಳಿಗೆ ತಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬರಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ವೈಸರಾಯರು ಶಾಂಗ್ರೆಸು ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರುವರು. ಸಪ್ರು ಮತ್ತು ಜಯ ಕರವರು ಪೊನ್ನೆಯಂ, ನಿನ್ನೆಯೂ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತಾಡಿರುವರು. ಆದರೆ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿ ಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ರಾಜಿಯ ಸಂಧಾನವು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವೇಚ್ಛಾನೆಯಿಂದ ಬ್ಬವೆಂತಲೂ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆಯಿಂದಲೆಂತಲೂ ಸಪ್ರುರವರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವೈಸ ರಾಯರ ಜವಾಬಿನಿಂದಲೂ ಇದು ವಿಷದವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ ರ್ಕಾರದವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸದೆ ಇರುವ ಈ ರಾ ಜಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದೋ ಎಂ ದು ಹೇಳಕಾರದೆವು. ಹಿಂದೀಯರು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಕ್ಷೇಪ ಚಳವಳದ ಉದ್ದೇಶವು ನೆಪೋರಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂಬ ಭಯವನ್ನೆಯು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ದೊರೆಯದ ವಿನಹ ರಾಜಿಯ ಮಾ ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಇದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೈಸರಾ ಯರ ಭಾಷಣದಿಂದ ಅಂಥಾ ಭರವಸೆಯೇನೂ ಕಂಡು ಬರು ವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮೂತ್ರವಲ್ಲ, ಹಿಂದೀಯರ ನ್ಯಾಯವಾದ ತೋರಿಕೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಂಬಿಪರ ಅಧಿವತ್ಯಾಯವು ಏ ನೊಂದೂ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ವೈ ಸರಾಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ಹು ಟ್ಟು ಹಕ್ಕಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಡುಗುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ರಾಜಿ ಪರವಾಗಿ ಗಾಂಧಿಯಂಥ ಮಹಿರುವ ಪಂಡಿ ತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯರೇ ಎ ನಿಸಿಕೊಂಡ ವಿರೋಧವ ನ್ನೆದೆಯು ಹೇಳಿರುವ ಅಸಂಸ್ಕಾರತ್ವವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವ ನ್ನು ಅಸ್ತ್ರಮವಾದದ್ದೆಂದು ಖಂಡಿಸಿ, ಆದನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾ ರದವರು ಕೈ ಕೊಂಡಿರುವ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಿಶೇಷ ವರ್ತನೆಯು ನ್ಯಾಯವಾದ್ದೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿರುವರು ಬೊಂಬಾಯಿ ಗ ವರ್ನರರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಚಳವಳವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವನ್ನು ಕೆತ್ತು ಹಾಕಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ನಿಶ್ಚಿಸ್ಪಷ್ಟವಿನಹ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನಾಗಲೀ, ಪೀ ರೆ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ನಿಂ ಪವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ನ್ಯಾಯವಿ ಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಗವರ್ನರವರ ಭಾಷಣವು ಇದೇ ತರಹದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಮೆಂಬರುಗಳು ಈ ತ ರವದ ಅಧಿನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವರು ಆಹ್ವೇ ಏಕೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಕೂಡ ವೃಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವ ರೂ, ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೂ, ಇಂಡಿಯೂದಲ್ಲಿ ರುವ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಸರಿಇರದೆಂದು ಹೇಳಿ, ತಿಲ್ಲರು ಆಳ ರವರ ಕ್ರೂರವಾದ ವರ್ತನೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನಿತ್ತಿರುವ ಪರು. ಇವುಗಳಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಹಿಂದೀಯರ ಕೋರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆಯೆಂದೂ, ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬ ದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಯಾರು ತಾನೇ ಭಾವಿಸಲ್ಲರು? ಹಿಂದೀಯರು ಮೂಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದರ ಒದಲು ಲಂಡನಿ ನಲ್ಲಿ ದೇಗನೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಿರುವ ಪಂಡಿತ್ಯಿಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಬಿಕ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಜೂಲ್ಬಿಬಿಟ್ಟು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವ್ಯಾಪಾರಾದ ಚಾಯಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿಬಿಡುವರೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಬ್ರಟಿಷ್ಟಿನ ಮೂತ್ರ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಿಗಳ ಸ ದು ಪರಿಷತ್ಕಿನಲ್ಲಿ ರಜೇಬಿಲು ವ್ಯಯತ್ಪವನ್ನು ನಡಿಸಿ ತ್ತಿರು ರು ಈ ಯತ್ನವು ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ವರ್ತಮಾನ ವೂ ಇದೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪಂಡಿ ತರು ಹೀಗಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸ ಬೆ ಕಂಬ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದೆ ಒಂದಾನೊಂದೋ ತಿಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ ವಾಗಿದೆ

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೂಡಿರುವ 'ದೆಪು- ಯ- ದ್ಧ'ದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಗಲಿಬಿಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಎ ಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಧಿಕಾರ ಕ್ಕೂ, ವ್ಯಾಪಾರ ವೈವಾಟುಗಳಿಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಬ ಟ್ಟಾರೆ ಜೀವದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಆಗಿದೆ ಇದನ್ನು ತಿಲರು ಮುಂಬಾರದವರಾಗಿರುವರು ಅಹಿಂಸಾ ಶಸ್ತ್ರದ ಹೊಡೆ ತಬಟೆಯಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರ ಹೀನರಾದ ಗಾಂಧಿರು ಮೂತ್ರವಲ್ಲ, ಸೆಂಗಸೆ ರೂ. ಮಕ್ಕಳೂ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಲಾಠಿ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗು ತ್ತಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವರು ಕಮ್ಯೂ ನಿಷ್ಟ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರು ತಯಾರಿಸಿದ ನಾ ಲಿಸ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಧರಿಸಿದರೆ ಸರೆವಾಸವು ವಿನಹವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ! ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಹಿಂದೀ ಯರೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು ಕರಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈಗಿನ ಗಲಿಬಿಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶಾಂತಿಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಂತ ಪಕ್ಷದ ಇಬ್ಬರು ಮುಂದಾಳುಗಳು ರಾಜಿ ಮಾಡಿಸುವುದನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವರು. ಶಾಂತಿಕೆ ಬೆಂಡಿನ್ದುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬರೀ ಶಾಂತಿಯೇ ಹಿಂದೀಯರ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳಿಕೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಶಾಂತಿಯು ನೆಲೆಗೊಂಡಿ ತ್ತು. ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗದ್ದಿನಂ ದರೇ ಹಿಂದೀಯರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯು ಲು ಸೊಂಟಗಟ್ಟಿರುವೆದೇಕಾಗಿದೆ ಹಿಂದೀಯ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಮೂಡಿರುವ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವು ಮತ್ತು ತೋರಿಸಿ ರುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಗುಣವು ಬ್ರಿಟಿಷರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅವರನ್ನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವದಿ ಲ್ಲವಾದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವನ್ನು ನಿಶ್ಚಿಸಿ-ವ ಸಮಯ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂದಾಯಿತಲ್ಲವೇ? ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಆಗ್ರಹ ಪಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಮುಖಂ ಡರು ಈ ಚಳವಳದ ಗುರಿಯನ್ನೇ ಮರೆತಂತೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಲ್ಲ ನ್ಯೇ? ಕಾಯದೆ ಭಂಗದ ಚಳವಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವರೆಂದು ಕೆಲವರು ಅನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಿಲೆ ಹಿಂದೀಯರು ನೂಡಿದ ತ್ಯಾಗದ ಮತ್ತು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟಗಳ ಫಲಿತಾಂಶ ನೇನಾದಂತಾಯಿತು? ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಕಳೆದ ೨ರ್ಷ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಮತ್ಯವಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಶಾಂತ ಪ ಕ್ಷದವರು ಕೈಸ್ಮರಾಗುವರೇ?

ವೈಸರಾಯರವರು ಕಳೆದ ನವೆಂಬರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರ ಡಿಸಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾಹೀರ್‌ನಾಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಾ ರ್ಟಿಗಳ ಮುಖಂಡರು ಸೇರಿ ಚಕ್ರಗೋಪ್ಯಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ ತೆಗೆ ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, 'ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಾಂತಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕು, ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಪಲಪ್ಪನಲ್ಲಿ ವೆಂದುಬರಿದ ರಾಜಕೀಯ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು' ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ತಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಪಡಿಸಿದರು ಅದ ಕ್ಕೆ ಸಪ್ರುರವರೂ, ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರೂ ಸಹಮತಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಶರತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುವೂ ಈಗ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಡದೆ ಇರುವಲ್ಲು ಇವರು ಹೇಗೆ ಲಂಡನ್ ವರಿಷತ್ತಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವರೋ ತಿಳಿಯದು. ಸಪ್ರು ಮೊದಲಾದವರ ಡೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಸಮಯಕ್ಕೂ, ಈ ಗಕ್ಕೂ ಇರುವೆ ಜದರಾವಣೆ ಇಜ್ಜೇ. ಆಗ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದವ ರು ಈಗ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವರು. ಆವು ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯರು ಕೇಳಿಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರಾಗಿದ್ದ ಸಾವಿರಾರು ವಿಖ್ಯಾತ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರನ್ನೂ, ಜಕ್ಕಗೆಯ ಸ್ಥಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗುವಂಥವರನ್ನೂ ಬಂಧಿಸಿರು ಗೆ ಒಯ್ದರುವರು! ಡೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಮೇ ದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಈಗ ಜಕ್ಕಗೋಪ್ಯಿಗೆ ಹೋಗಲು ಇದೇ ಕಾರಣ ವೋ ವಿನೋ! ಅದರಲ್ಲೂ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಳವಳವು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಇರ ವ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮುಂದಾಳುಗಳೊಡನೆ ಬಂಧಿತಾನೆಯಲ್ಲಿ ರಾ ಜಿ ಸಂಧಾನಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವರುಂತೆ! ರಾಜಿ ಆಪೇಕ್ಷಕರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರಿಂದಲೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತಿಕೆ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವೆಂದೂ, ಆದಕಾರಣ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ತೋರಿ ತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ವರಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದವರೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು, ಆಶಾಂತಿಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಂ ತೆ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನೂ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ವಾಗಿದೆ ಎಷ್ಟುದಿಕ್ಕೂ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮುಂದಾಳುಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿಯ ಸಂಧಾನಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೇಗೂ ರಾಜಿ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವನ್ನು ಶುರುಆಯಿದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

## ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳದ ಪರಿಣಾಮಗಳು.

ಕಾಯಿದೆಭಂಗದ ಚಳವಳವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ ಮೂರೆ ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇದರ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಜಗ ತ್ತಿಗೆ ತಲ್ಲಣವಾಗಿದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಸ್ತಿ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ವಿಷವಾಗಿದೆ ಈ ಚಳವಳದಿಂದ ಏಂಥಾ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವನ್ನು ದೈವ ಬಂಧಿಸಿರುವ ನೆಂಬುದೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಅನುಭವದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿರುತ್ತೆ. ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದ ವರ್ತಕರು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿ ಸಂಧಿ ಅನಿಸ್ಥೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಈ ಯಿದೆಭಂಗದ ಕೈಲಾಸಕ್ಕಿಂದಿಂದ ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಾಂ ಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಯಿತೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾಯಿಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ-ತಮ್ಮ ವಾಲಿಗೆ ಸೊ ಲು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೊಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಒ ಳಲಿ ಬವಾಡು ಕೊಡುವಂತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಒಳಗನ ಸಂತಸ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಯೂರಾಪಿಯರೂ ರಾ ಜಿಯ ಮಾತಾಡಿದರೆ—ಸಾಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ತ್ತಾರೆ!

ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕನ್ಸರ್ವೇಟ್ಸ್ ಅಂದರೆ ವ ರದೇಕದಿಂದ ಬಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಳಿಯುವ ಸರಕಿನ ಸುಂಕವು ಒಂ ದು ಕೋಟಿ ಆರು ಲಕ್ಷರೂಪ್ಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೇ ನಡೆದರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಂಟೂವರೆ ಕೋಟಿಯ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು ಹುದಾನ್ವಿತನ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು ಇದೊಂದೇ ಚಾಲ್ಲ. ಉಪ್ಪು ಆದ ರ ಹೇ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪವಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಹಲವು ಬಾಬುಗ ಳುಂಟು.

ಮುಂಬಾಯಿಯ ಗವರ್ನರವರೂ ಈ ಚಳವಳದಿಂದ ಜೇ ಗೆ ಆರ್ಥಕರವಾದ ಹಾನಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿವೇದನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಲೆಂದು ಹೆದರಿಳೆ. ಕಠಕಂದಾಯಗಳೆಲ್ಲ ಸೆಂಪೂರ್ಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವವು. ಅಬ್ಕಾರಿಯ ಆದಾಯವು ದಿವಾಳಿಗೆ ಬಂ ದು ಸೈದ್ಯೋಗದಂತಾಗಿದೆಂಬದು ಹಾನಿಯಿದೊಂದೇ ವಿಷ ಯವಲ್ಲ. ಅವರ ಕೂಡ ಕಳ್ಳಹೊಕ್ಕ ಮನೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ದಂಡವೆಂ ಬಕೆ ಚಳವಳದ ಬಾದೋಪದ್ರವಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಇಡಬೇಕಾ ದ ಸಿದ್ಧಂದಿ ಪೋಲೀಸರ ನೆಪ್ಪೆ, ಕೈದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊಸ ತುರಂ ಗ ಕಟ್ಟುವುದು, ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನ ಹಾಕುವುದು, ತುರಂಗ ದಿಂದ ತುರಂಗಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳಹಸಿಸುವದು ಇವೇ ಮುಂತಾದ.ದಕ್ಕಾಗಿ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೂ ನೆಪ್ಪೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಈ ನೆಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆರಿಸಿ ಜನರಿಂದ ವಸೂ ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದೀತೆಂದು ಸಾಮೇಬರು ಮುಂದಾಗಿ ಅಂಜಿಸಿ ಸೊಜಗೆ ಮೂಡಿದ್ದಾರೆ ಇದೆಲ್ಲ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮ ರು ಬೀಡಿದ ಸತ್ಯತಾತ್ಪರ್ಯ ಕೊಡದೆಂಥ ಶಾಪೇ ಕಾರಣವೆಂಬು ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೊರಾಯುಪದು ಆ ರ್ಥವ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಜನರು ಮ ತ್ತೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಪೆಯಗ ಎಂಬ ನುತ್ಸಾ ಪ್ಪೆಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕುಸಿಂದಾಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಈ ತೆರವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಆಳರಸರು ಯಾವ ತೆರಿ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಹೇರಿ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ವಸೂಲು ಮಾ ಡುವರು?

## ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರಕರಿಗೆ.

(ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ "ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ" ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ)

ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ — ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡವರಾದ ನೈ ವನಾಯಗಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಊಟ, ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವಿಸಿರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮೂಡಿದರೆ ಅವುಗಳೆರಡೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬಡತನ — ಅಯಾ ದೇಶದ ನರಸಾನಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇರುವ ಒಂದು ದಿನಸದ ಆದಾಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ :—

ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಆಫ್ ಅಮೇರಿಕ ರೂ. ೫, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ರೂ. ೨—೪—೦. ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ರಿಟನ್ ರೂ. ೨—೧—೪. ಕೆನಡಾ ರೂ. ೧—೧೦—೮. ಹಿಂದೂದೇಶ ೦—೧—೭

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವೃತ್ತಿಗಳು — ಕೈಗಾರಿಕೆ ಶೇಕಡಾ ೧. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಶೇಕಡಾ ೨. ಅಮದು ರಫ್ತು ಶೇಕಡಾ ೨ ವ್ಯಾಪಾರ ಶೇಕಡಾ ೬. ಜೀವನಾಯ ಶೇಕಡಾ ೭೦.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ — ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಕೋಟಿ ೨೪ ಲಕ್ಷ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೨೮ ಕೋಟಿ ೬೪ ಲಕ್ಷ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳು — ಪಟ್ಟಣಗಳು ೨೩೦೦. ಹಳ್ಳಿಗಳು ೭,೭೨,೦೦೦. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅ, ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಆಧವಾ ಆರು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸವಿದ್ದು ಬಾಕಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಎಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬಹುದು.

ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಸ್ವದೇಶಿ ನಿರ್ಣಯ ವಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯ.

ಮೇಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ (೧) ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಅತಿ ಬಡಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದೆಂದೂ (೨) ಪಟ್ಟಿಣದ ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಮಾಡಿ ಜೀವಿಸುವವರೆಂದೂ (೩) ಕೃಷಿಕರು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವರೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಮಿಲಿಯ ಗಟ್ಟಿ ಕೆಲಸವಲ್ಲದ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವು ಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರವೇ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರವೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮಿಲ್ಲಿನ ವಸ್ತ್ರವು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಜನರು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕಾಗುವದು. ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿ, ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಹೋದರೆ, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿತ್ಯ ಅದು "ಚರಕದಲ್ಲಿ ನೂಲುವ" ದೊಂದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ ಉತ್ತಮವೂ ಆದ ಜೀವನೋಪಾಯವಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರವು ರಕ್ಷಿಸುವದು ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಎರಡನೇ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ— ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೂಲುವ ಪೆಚ್ಚಿನದಿಂದ ತಯಾರಿಸ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಸ್ತ್ರದ ಮಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಾ, ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವೂ ದೇಕಲ್ಲದೆ, ಅಂಥ ಮಿಲ್ಲುಗಳು ಪರದೇಶೀ ಯಾತ್ರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೂ, ಪರದೇಶೀಯರ ಚಾಕರ್ಯದ ಮೇಲೂ ಅವಲಂಬಿರುತ್ತವೆ. ಮೇಲಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ೨೦,೦೦೦ ಸ್ಪಿಂಡಲು (ನೂಲು ಮಾಡುವ ಕದಿರು) ಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ವಸ್ತ್ರದ ಮಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಆದರೆ, ಸುಮಾರು ೧೬,೬೦,೯೧೩ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಚರಕಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಚ್ಚಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ೮,೩೦,೪೫೬ ಜರಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಏಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ನೂಲಿಗಿಂತಲೂ ೭—೭ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ನೂಲನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಗಂಟೆಗೆ ೬೦೦ ಗಜದಂತೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ೧೦ ಗಂಟೆಯು ಪ್ರತಿಕಾರ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಗುವಷ್ಟೇ ನೂಲು ಮಿಲ್ಲಿನ ಮೊಬಲಗಿನ ಜರಕಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗೆ ೨೫೦ ಗಜ ನೂಲಿನ ಪ್ರಕಾರ ದಿವಸಕ್ಕೆ ೪ ಗಂಟೆ ಯಂತೆ ತೆಗೆದರೆ ಆಗುವುದು.

ಖಾದಿಯ ಪೂರ್ವ ಚರಿತ್ರೆ.

ಕ್ರಿ. ಪೂ ೧೮೬೦ರಿಂದ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೨೫೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಖಾದಿಯನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಹತ್ತಿಯ ವಸ್ತ್ರಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಎಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಿ. ಪೂ ೧೪೦೦ರ ವರೆಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಳ್ಳಿಯ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಖಾದಿಯ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೂ, ನಾಜೂಕಿಗೂ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆಗ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಖಾದಿಯು ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಿ ಕ್ರಯದ ಖಾದಿಯು ಯೂರೋಪಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭೂಪತಿಗಳಾದವರು ಮತ್ತು ಆಸ್ಥರ್ಯಕಾರವಾದ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು, ಮಿಲ್ಲಿನ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಕುಗ್ಗಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಬರುವ ವಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುಂಕವನ್ನು, ರಾಜರು ಸುಂಕವನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದರು. ೧೬೬೧ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಈ ಆ ಮದಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲಪಿಸಕೊಡಗಿದರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ತಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಪ್ರತಿ ಒಂದು ತವನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದಲೇ ಹುಗಿದಿಡಬೇಕೆಂದು ೧೬೬೬ರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಒಂದು ಪೊಸ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರೆ ೫ ಪವನು (೬೫ ರೂ.) ಜುಲುಮಾನೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ತನಂತರ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಿಲ್ಕುಸ್ಥಾಗಲೀ, ಮುದ್ರಿಸಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದೆಂದೂ, ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದರೆ ೨೦೦ ಪವನು ಆಧವಾ ೧೦೦೦ ರೂ. ಜುಲುಮಾನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ೧೭೨೦ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಠಿಯವಿಧಿಗಳನ್ನು " ಖಾದಿ ವಿರುದ್ಧ" ವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಯೂ, ವಿವಿಧ ಒತ್ತಾಕ್ಕಾರದಿಂದಲೂ, ಅನ್ಯಾಯದಿಂದಲೂ, ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಜೀವಸ್ವರೂಪವಾದ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಾರಕಂಠ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿದರು.

ನಾವೆಲ್ಲ ಖಾದಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡೆವು. ಆದರೆ, ಈ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿ ಸ್ಥೀಕರಿಸಿ ಕೂಂಡು ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಿರುಗಿ ಪಡೆಯ ಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ (೧) ನಾವು ದೇಗನೆ ಖಾದಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಪೂಡಬೇಕು. (೨) ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಸರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ತಯಾರಾದ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು

---

### ಬೇಂಗುನಾಡು ಯೂನಿಯನ್ ಮಿಟಿಂಗು.

ತಾ. ೪—೭—'೩೦ ರಲ್ಲಿ ಬೇಂಗುನಾಡಿನ ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗು ನಡೆಯಿತು. 50 ಮೆಂಬರುಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೂ, ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರೂ ಮತ್ತು ಸುಪರ್‌ವೈಜರು ಸಹ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಾದ ಮೆ ಕೆ. ಯನ್. ಸೆಜ್ಜಾಯರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

1. ಈ ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ದರಿಂದ ಬೇಂಗುನಾಡು ತ್ಯಾಗಭೋಗರ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಒಂದು ರೂಮನ್ನು ಯೂನಿಯನ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವಂತೆ ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

2. ಯೂನಿಯನ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬೆಂಚು, ಕುರ್ಚಿ ವಗೈರೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸುಮಾರು 54 ರೂಪಾಯಿ ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಯೋಜಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು.

3. ಕಡಿಯಕ್ಕೂರು ದವಸ ಭಂಡಾರ, ಎಸಕೊಕ್ಕೆಲು ದವಸ ಭಂಡಾರ ಮತ್ತು ಮಂದಪಂಡ ದವಸ ಭಂಡಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಯೂನಿಯನ್ನಿನ್ನಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಸಂಯೋಜಿಸಬೇಕೆಂತಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಗೆ ಈ ಮೂಲಿ ಸಂಘಗಳ ಮೆಂಬರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.

4. ಈ ಯೂನಿಯನ್ನಿನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮೆಂಬರುಗಳ ಉಪಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಟೋರ್ ಅವಶ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಮೆ. ದೇವೈಯ್ಯನವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮೆ. ಕುಟ್ಟೇಟಿರ ಮೊದಪ್ಪನವರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಟ್ಟಕೇರಿ ಮತ್ತು ಜೇರಂಬಾಣೆಯಲ್ಲಾ ಭತ್ತ ಸ್ಟೋರು ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಅ ಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಭೃಶಂ ಹುಟ್ಟಾವಳಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಘಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಸತ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಸ್ಟೋರು ಸಂಘವೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಘ ಅವಶ್ಯಯಿರುವರಿಂದ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪೆಡಬೇಕಾಗಿ ಗೆ ಬರದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡಲಾಯಿತು. ಆ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಮೆ. ಗಳಾದ ಯೂನಿಯನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ದೇವೈಯ್ಯ, ಕುಟ್ಟೇಟಿರ ಮೊದಪ್ಪ, ಪಟ್ಟಮಾಡ ಕುಂಞಪ್ಪ, ಪೊಡನೋಳಂಡ ಭೀಮಯ್ಯ, ಮತ್ತು ಚೀಯಕ್ಪೆರ ಏಯ್ಯಪ್ಪನವರನ್ನೂ ಆರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 15 ರೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ವಿಚಿಟಿಗನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಕನ್‌ವೀನರಾಗಿ ಮೆ. ದೇವೈಯ್ಯನವರನ್ನು ಆರಿಸಲಾಯಿತು.

5. ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಂರಿದ ಜಾಕಿಯ ಸಂಗತಿ ವಿಚಾರಿಸಲಾಯಿತು. ಹೆರವನಾಡು ಸಂಘ ವಿನಹ ಉಳಿದ ಸಂಘಗಳ ವಸೂಲಿಯು ತೃಪ್ತಿಕರವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡಲಾಯಿತು.

6. ಮೆ. ದೇವೈಯ್ಯನವರು—ಈಗ ಜಾರಿ ರಿಟ್ಟೆರಾಗುವ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊಗಳಿ, ಇವರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯ ಕೊಡಲೆಂದು ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿ ಪ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪಾಸ್ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಮೆ. ಕುಟ್ಟೇಟಿರ ಮೊದಪ್ಪನವರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯ ಒತ್ತಾಸೆಯಿಂದ ಮಾತಾಡಿದರು.

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರು ತಾವು ಸಹಕಾರಿ ಸುಧಾರಣೆ ವೀಜಿಗಿ ಕ್ಕಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಹೆಚ್ಚೀನು ಮಾಡಿರುವುದುಂಟೆಂದೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆಕ್ಕೆ ಅಂಥಾ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಊರ್ಜಿತಪಡಿಸುವದು ದೈವ ರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದೂ ವಿವರಿಸಿದಲ್ಲದೆ, ಭಕ್ತಿರ ಸಹಾಯಾರ್ಥ ಘುಲಾ ಕಕ್ಕಸವನ್ನು ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಮುದಬ್ಬಾಗುವಂತೆ ಭೋಧಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ತನಗೆ ಆ ದಿನ ಮಡಿದ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ತುಂಬಾ ವಂದಿಸಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ದಿ ವಿಚಿಟಿಂಗನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡಿಸಿಕೊಟ್ಟದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಮೆ. ಕುಟ್ಟೇಟಿರ ಮೊದಪ್ಪನವರು ವಂದಿಸಿದ ನಂತರ ವಿಚಿಟಿಂಗನ್ನು ಬರಕಾಸ್ತು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಸೈ. ನಂಜಪ್ಪ,
(ಪೆಕ್ಕೆಟರಿ.)

---

## ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಕೆಸಿನ್ಸ್‌ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೇಮ್ಸ್. ಹೆಚ್. ಕೆಸಿನ್ಸ್‌ರವರು ಈಚೆಗೆ ಬಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಅಕಾಂತತೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ— ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರರ ಕಾಯಿಕ್ಕೆಗಳು, ತಾವೆನ ಸಭೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ, ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಮೂಲಕಾರಣ, ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಬ್ಯಾಸ ಕ್ರಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಿಲವಕೆಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿರುವ ಮಹೋಪಕಾರ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಿದರು. ಭಾಷಣ. ಸಾರಾಂತವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯರ ಮೆನೋಭಾವದ ಬದಲಾವಣೆ.

೬ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಚಾರವಂತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲದಿರಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇರಲಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೇಕವೇಳೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರಲ್ಲದೆ ಮೆ. ಮಿಕ್ಕಾಲ್ಡ್‌ರವರು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ನರ್ತನೆ ಏನು?

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮಂತ ಕ್ಕಾಮಿಯವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮುಖಂಡರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷೆಯಾದ ಸರೋಜಿನಿ ದವಾಹಿರಲಾಲ್ ನೆಹರುಯವರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಚಿಪ್ಪಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಜವಹಿರಲಾಲರವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಂದಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಲೇಬರ್ ಪಕ್ಷಿನ ಮಂಬರಾಗಿ ಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕವಿಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಸರ್ರೋನಿಸ್ ಸೇಲ್ ಸಿಂಗ್ ರೂ ಸಹ ಸಜೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ಷಿಕ್ಷೆ ಭೂಪತಿಗಳಾದ ಅನೇಕ ಸಾವಿರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಯರು ನೆರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಲದ ಪತ್ರಿಕಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮಟ್ಟು ಹಾಕಲು ಹೊಸ ಖಾನೂನುಗಳು ಉದಯಿಸುವೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅಕ್ರಮ ಪತ ನೆಯ ಸರಿಣಾಮ.

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಪೊದಲಿಂದಲೂ ಕಡೆಯವರೆಗೂ ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಅಕ್ರಮ ವರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯೆನ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಹಸನವೊಂದು. ಇದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಪಪರಿಣಾಮ ತಾವೆನ ಸಭೆಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ಜಳವಳಗಳೂ ಶೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದವು. ಅಲ್ಲದೆ ತಾವೆನ ಸಭೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಈಡೆದ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮೊಳವೀಯ ಮುಂತಾದವರ ಸಭಾಪತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ರಾಜೀನಾಮೆಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊರಪಟ್ಟಿತು. ಶ್ರೀ. ಎ. ಜೆ. ಪಟೇಲರ ರಾಜೀನಾಮೆಯ ಸರಿಣಾಮ

ವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಸಾಧ್ಯ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಮೈಸೂರಾಯರಿಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದಗಳು ಚಿರಂತ್ಯಾರ್ಹವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಈಗ ಈ ಮುಖಂಡರುಗಳೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಾತ್ಯವನ್ನು ಸಹಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೂ. ಲೇಬರ್ ಸರ್ಕಾರವೂ.

ಲೇಬರ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರಿಗಿದ್ದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಮೊಯಿನಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ೩೭ ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು 'ಜುಲುಂ' ನಿಂಗೆ ಆಳುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಆದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿಷ್ಣ—ಯೂರೋಪ್ ಕಲಹವು ಪ್ರಬಲವಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಾದ ಚೀಣರೂ, ಜಪಾನರೂ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರ (ಬೌದ್ಧ ಸುತ್ರ) ಜನ್ಮಭೂಮಿಯಾದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಸಿಪಾಸಾಧಾರಿಗಳನ್ನು ಕೋಲಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಆಕಾಂತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ

ಈಗಿನ ಆಕಾಂತಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಗಳೇ ಕಾರಣ ಭಾರತೀಯರಂತಹ ಒಡಜನರನ್ನು ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರೆಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪರಪ ಆಕಾಂತಿಯು ತಲೆ ಯೆತ್ತಿತು ಈ ಆರ್ಥಿಕ ದುರ್ದೆಸೆಯಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಉದ್ಧಾರಗೊಳಿಸಲು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ನೂಲುವ ರಾಟೆಯ ಪುನರುದ್ಧಾರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ವಾಸಂಭಿಸಿದರು ಈ ಚಳವಳಿಯು ಇನ್ನೂ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸಹಿಸಲಾಗದಗತಿ ಬಂದಿದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆರಳಿಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವರೆಯ್ಯಾರು ?

ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ

ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಿಧಾತಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋರಿಸಿದ ಅಚಾತುರ ಕಾರ್ಯವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉಪ್ಪಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ರೀಡಿಂಗ್‌ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೈನಾನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿಯೆಲ್ಲಾ ಇದರಮೇಲೆ ದಿಬ್ಬಣೆದ್ದು ಇದು ಕೂಡದೆಂದರಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ನ್ಯಾಯವಿಧಾತಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಸೂಚನೆಯು ಮೂಲೆಗೆನೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಆದರೆ ವೈಸರಾಯರು ತಮಗಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಭಾರತೀಯರ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನರಿಯದೆ ಇರುವ ಒಬ್ಬರು ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಮಾಡುವ ಅನಾಹುತಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಇತರ ತೃತ್ರಿಮ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಶಾಸನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ತರಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಯಾವ ಜಾರತೀಯನಾದರೂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಅಲ್ಲದೆ, ಭಾರತೀಯರನ್ನು ನಿಂದಿಸಲು ಶ್ವೇತ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೇರೆ ವರ್ಣಿಸಬೇತಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪಯೋಜನಕಾರಿಯೂದ ಸೈಮನ್ ವರದಿಯು ಹೊರಬೀಳಲೆಂದು ಲೇಬರ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಟಿನಿಯಂದ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಭಾರತೀಯರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನೂ ಲಕ್ಕಿಸದೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ದುಸ್ಥಿತಿ

ಸಿಎಲ್ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಇನ್ನಾವ ದೇಶದ ಬಜೆಟಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿ ಉಳಿದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ೧೫೦ ವರ್ಷಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೪ ಜನ ಗಂಡಸರು ಕೇಳಕಷ್ಟ ಇಚ್ಚುರು ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಓದಬರಹಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿದ್ಯಾಪಂಡಿತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವೀಕರ ನಾಗರೀಕತೆ ಮೇಲ್ಕಾ ಕಲೆಗಳೆನ್ನು ತೆಚ್ಚೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತು ಕೊಟ್ಟಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಜ್ಯಾಸೆ ಕೈವಮವು ಬುದ್ಧಿಹೆಚ್ಚ ನಿರ್ಮೂಲವಾದ ಹೊರತು ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಲಾರದು.

ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪರಿಣಾಮ

ಬೋಧಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸೆಷನ ಮಂಡಿತಾದುಬೆಲ್ಲಾ ಪರಕೀಯ ಬಂಡೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಏನು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಾರದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಇವರ ಜೀವನ ರೀತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಪಂಡಿತರಾಗಿರುವ ಒಬ್ಬ ಜನ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನವಿರುವುದಾಗಿದೆ ಇದರಿಂದ ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ ೯೯ ಭಾಗದವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾರದಂತಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪರಿಣಾಮವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಪರಕೀಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸ

# ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

## ಒಳ ದೇಶ.

ಮಳೆಗಾಲದ ರಜೆಗಾಗಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಈ ತಾ. 26ರಿಂದ ಮೂರು ವಾರಗಳ ಪರೆಗೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವ ದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ದಿನ ಸಜೆದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ವಿಭಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೆ. ಪಾಂಡಂಡ ಚಂಗಪ್ಪನವರು ಜ. ಬೋರ್ಡಿನ ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಈ ತಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ತಾ 19 ರಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ 12.26 ಇಂಚು ಮಳೆ ಬಿತ್ತು. ಜೂನ್ 1ರಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಮಳೆ 43.95 ಇಂಚು.

ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನಿನ ವರದಿಯನ್ನೂ, ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನ್ನೂ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾನುದಾರರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಯ ವಿಭಜನೆ ಈ ತಾ 25 ರಲ್ಲು ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲು ನಡೆಸುವುದು.

ಮಡಿಕೇರಿಯ ಸೆಂಟ್ ಜೋಸೆಫ್ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆ ತಿಂಗಳ ಮೊತಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂಬರ ಹುಡುಗಿಯು ತೋಟಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ತಿಳಿದ ಬಿಡಪಾಲ ರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಇಳಿದು ಆಕೆಗೆ ಧೂಮಪಾನ ಅತ್ಯಪೇಕ್ಷ ವಿರುತಿರುವುದೆಂದು ಎಳೆಯುತ್ತಿದೆ

ಬೆಟ್ಟತ್ತನಾಡು ಕೊಂಡದ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲು ವಾರ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸತ್ತೆ ಮುತ್ತಿನ ದಸ್ತವೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಸಪ್ತ ಪೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಹುಲಿಯನ್ನು ಮೆ ಗುಮ್ಮಟಿರ ಸಣ್ಣಯ್ಯನವರು ಈ ತಾ. 11ರಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವರೆಂದು ಒಂದು ಬಾತ್ಮಿ.

ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಈ ತಾ 18ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಬೊಮೋಲಜಿಕಲ್ ಸರ್ವೆಯರ್ ಮೆ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಯವರೊಂದಿಗೆ, ಎಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ತರಬೇತಾಗಿರುವ ಮೆ. ಕೇಳಪಂಡ ಐಯ್ಯಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಮೆ. ಕಂಡ್ರಕಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪನವರು ಈಗ ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪಲು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬೀಜಗಳ ಅಂಟುತೊಗಗಳನ್ನು ಆಜಮಾಯಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ಆನ್ಸುತ್ತನಾಡು ಜೂನಿಯರು ಗ್ರಾಮದ ಮೆ. ಕುಟ್ಟಂಡ ಎಸ್ ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪನವರು ಕೋವೆ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಈ ತಾ 16ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರೆಂದೂ ಮೆ ಅಪ್ಪಚ್ಚಿರಂಡ ಕಾಶಪ್ಪನವರು ಮೈಸೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷ ಹಣ್ಣಾಗಲು (ಕ್ಯಾನ್ಸರ್) ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು ಈ ತಾ. 23ರಲ್ಲಿ ಸೈರ್ಗಸ್ಥೆಶರಾದವರ ಶವವನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ತಂದು ಮರು ದಿನ ದಫನ ಮಾಡಿದರೆಂದೂ ತೀಳಿ ವ್ಯಸನ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಇಂಡಿಯನ್ ಆಡಿಟ್ ಮತ್ತು ಎಕೌಂಟ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್, ಸಿವಿಲಿಯನ್ ಎಕೌಂಟ್ಸ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ರೈಲ್ವೆ ಎಕೌಂಟ್ಸ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಮೇದುವಾರರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿ ಷತ್ ಡಿಸೆಂಬರು 1ರಲ್ಲಿ ದೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗುವುದು. ಸದರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಅಮೇ ದುವಾರರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವ ರೂಲ್ಸು, ರೆಗುಲಾತಿ ಫಾ ರಮು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಒಂದು ನೋ ಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು.

ಕೊಯಮುತ್ತೂರು ಎಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 3ನೇ ವರ್ಷದ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ನೆ. ಮುಂಡಂಡ ಜೆ. ಪೊನ್ನಪ್ಪನವರು ಈ ತಾ 15ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆಟೋಟದಲ್ಲಿ 3 ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪೆಡಂಬುಗಳನ್ನೂ, ಒಂದು ಸ್ಟೂಲ್ ಖಾಯಂ ಬ್ಲೂ ನ್ನೂ ಮತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮಟ್ಟಿಗೆ (ಹೋಲಿಂಗ್) 3 ದೊಡ್ಡ ಬಟ್ಟಲುಗಳನ್ನೂ ಗೆದ್ದಿರುವರಲ್ಲದೆ 5 ಮೈಲು (ಆಡ್ಡ ದಾರಿ) ಓಟವನ್ನು 37½ ನಿಮಿಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ ೨ನೇ ಇನಾಮನ್ನು ಪಡೆದು, ಚ್ಯಾಂಪಿಯನ್‌ಷಿಪ್ ಬಟ್ಟಲನ್ನೂ ಗೆದ್ದಿ ರುವದು ಶ್ರೀಯಸ್ಕರವಾಗಿದೆ ಇವರು ಕಳೆದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಗ್ರಿಕಲ್ಚರಿನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಪದವಿಗು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೇ ಒಂದನೇ ಯದಾಗಿ ಪಾಸಾಗಿರುವರೆಂದೂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷ ಪಡ ತ್ತೇವೆ

ಬರುವ ಅಕ್ಟೋಬರು 20ರಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗಲಿಕ್ಕಿರುವ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಗಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಆ ಕಾರಣ ಸದರಿ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರ ಜೊತೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ಸೂತಾ ಹುವಂತೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂತಲೂ, ಇದು ಕೂಡಗಿನ ಜ ನರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗಿಯಾಗದೆ ಪೋದರೆ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ವಂದಿ ಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೂಡಗಿನವರು ತಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇಂ ಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗಾಗಲೆ ಜೀಗೆನೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಹಾ ಲೈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದೆಂತಲೂ ತಂಡಿಯಂ ಸಂಗಾರಡಿರವರು ಕಳುಹಿಸಿದ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಮಿಷನರವರು ಒ ಎಂಡನ್ಸಾರರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು, ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಈ ದಿನ ಸಂಯುಂಕಂಲದ ಕಮಿಟಿ ಮಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸ ಲ್ಪಡುವುದೆಂದು ಸದರಿ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

# ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಹರಾಜು ಬರಿದಾಯಿತು!

## ಮಹಾತ್ಮರೊಂದಿಗೆ ಸಪ್ಪು -ಜಯಕರವರ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನ.

## ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಅನಾಹುತ.

ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ಪತ್ನಿಯವರು 'ಅಕ್ಕಮ ಕೂಟಿನಾದ' ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದರು.

ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡದ ಚಕ್ರಗೋಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶೇಕನಲಿಸ್ಟ್ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ನಿಶ್ಚಯ.

ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸಲು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಬೊಂಬಾಯಿ ನುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ತೀರ್ಮಾನ.

## ಹಿಂದೂ ದೇಶ.

ತರುಣ ತರುಣಿಯರು ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕಲ್ಕತ್ತದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅತ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಸುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಂ ದರಿಸಿಡಲಾಯಿತು

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಬಂಧ ಒಟ್ಟು ಕಾಲೇಜು ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳ ಮೆ. ಅಕಾನಂದ ನಾಗರವರು 6 ತಿಂಗಳು ಕಠಿಣ ಸೆಜೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಾರವಾಡದ "ಕರ್ನಾಟಕ," ಕುನ ಬಾಡ "ಸಾಧನಾಸ್ವಾಸ್ಥ" ಮತ್ತು "ಕರ್ನಾಟಕ ಧರೀಣ"—ಈ ಮೂರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸ್ವಸ್ಥ ಆಡಳಿತಕ್ಕಿನ ವೇರೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ

ಪಂ ಶ ಲಿಂಗಾಯಿಶಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ಪತ್ನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ತಿ ಕಮಲ ದೆಲ್ಲಿಯವರು 'ಅಕ್ಕಮ ಕೂಟವಾದ' ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ 15,000 ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾ, ವ್ಯಾಪಾರ ರಿಗಳ 168 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ 76 ಸಂಘಗಳು ಗಂಭೀರ ಸಾಕಾರ ನುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲು, ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪ ಪೂಡಿರುವರು ಪಾಕಿ ಸಂಪಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೆಳಲ್ಪಟ್ಟಿರಾಗಿ ಸ್ಪಿ.

ಗುಳೇದ ಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ರಾಮಂದ್ರ ರಾಗಿನಕರನಿಂಬ ಆ ರೇಳು ವರ್ಷ ವ್ಯಾಯದ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡ ಗನು 20—30ಹುಡುಗ ರನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಜವಾ (ಟೀ) ಬುಡಿಯಬೇಡಿರೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾ ಬೀದಿ ಬೀದಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವನಂತೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಕಣ್ಣಾ ತೆರೆದಿರುವರು!

ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಟಲೆಗೋನ್, ಮತ್ತು ವಾರ್ಧ ಜಿ ಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಾಣಾನಿನ ನೆತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಡಿಸಲು ಕ್ಷೇ ಪಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ "ವಾರ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸೆಶ್ ಪೂಮಲಾಲ್ ರಾಂತರಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಮುಂದಾಳಾಗಿ ಹೊರಡುವರು.

ಮುಸ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯೊಳಗೆ ತಿಂಗಿನ ಮರಗಳಿಂದ ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸಲು ಈಗಿನ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಕಾಲವು ಕಳೆದ ನಂತರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಗುತ್ತಿಗೆತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂಬ ರೆಸಾವು ಬೊಂಬಾಯಿ ಮುಸ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದಿಂದ ವಾಸಾಯಿತು. ಈ ಗುತ್ತಿಗೆಯು ಉತ್ಪತ್ತಿ 50,000 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ.

'ಹಿಂದೀಯರ ತಲ್ಲೆ ಶಕ್ತಿಯು ಉತ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಪ ಕ್ಕಗೋಪ್ಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯರಿಗೆ ಕೈಪಿಬೊಗುವ ತೀರ್ಮಾನ ವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಜೀವಕವು ಹಿಂಸಾ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವದೆಂದು' ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಾನ್ಸಿಲಿನ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾದ ಮೆ. ಯಂ ಕೆ. ಜೆಲಿಯಿವರು ಸೂಚಿಸಿರುವರು

ಈ ತಾ. 12 ರಲ್ಲಿ ತಿರುಪ್ಪೂರಿನ ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳು ಸೇರಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಖಾದಿ ಮಿನ್ನೇ ಧರಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಗಾಂ ಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸಿ ತಾರೆಗೆ ಬರಬೇಕಂದೂ, ತಾಲೂಕಿ ಕಾರಿಗಳು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂಲುವ, ಸೇಯುವ ಮತ್ತು ಬಡಗಿ ಕಸುವಿನ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ತೀ ರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಕಿತ್ತೂರು ವೈದುರಿ ಶಾಲೆಯ ಚಿಕ್ಕ, ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯಾ ರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಪಟಗನ್ನಿಡಬೇಕೆ, ಇಡದೆ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪು ತಾಲೆಗೆ ಬರುವು ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ತಾ 15ರಲ್ಲಿ ಹುಬಳಿ ವಿಶಾಖ ಸಮಿತಿ ಊರ್ಜಿತ ನೆಂಬರಣಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದರು ಈಗ ಮಹಾತ್ಮರ ಫೋಟೋ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಕಾರಾಗಿದೆಯಂತೆ.

ರಾಜಿ ಸಂಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ ಪೀಜ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಸಪ್ರು ರವರು ಮತ್ತು ಮೆ ಜಯಕರವರು ಈ ತಾ. 23ರಲ್ಲಿ ನು ಮಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯನರೊಡನೆ ಯರವಾಡ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡಿಸಿದರು. ಆಗ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ ರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಪ್ರೆಸ್‌ರಿಪ್ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವಂತೆ ಇವರ ನಿಂ ಭಾಷಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನೇನೂ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿರುವುದಿ ಲ್ಲ. ಮರುದಿನ ಪುನಃ ಅವರು ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ನೋಡಲಿ ಕ್ಕಿರುವರು.

ನಾವಂತವಾಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಟ್ಠಲ ದೇವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಆಷಾಡ ಏಕಾದಶಿಗೆ ದೇವನಿಗೆ ದೇವದೇವಿ ಪೇ ಷಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುವುದುಂಟು. ಈ ಸಾರಿ ವಿಟ್ಠಲ ನೇಮಂಗೆ ಗಾಂ ಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನುಹಾಕಿ ಖಾದೀ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು. ರು ಕ್ಮಿಣಿ ದೇವಿಗೆ ಖಾದಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನುಡಿಸಿ ಅಲಂಕ್ಕರಿಸ ಪಡಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಬಿಹಾರಿನಲ್ಲಿ ಪಿಸಿಸಿ ತಾ. 18ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಸಿದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 393 ಜನರು ಮೃತರಾದರೆಂದು, 1493 ಜನರು ಗಾಯ ಪಡೆದಿರುವರೆಂದೂ, ಮತ್ತು 8,145 ಮನೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿವೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಂತೆ 82 ಜನರು ಸುರಣಹೊಂದಿರುವರೆಂದೂ, 75 ಜನರು ಕಾಣದೆ ಆಗಿರುವರೆಂದೂ 425 ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ; 16,890 ಮನೆಗಳು ನೆಲಸಮ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಮತ್ತು 1,803 ದೋಣಿಗಳು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿವೆ ಮೂ ಕಾನನ ಲಗಿವೆ.

## ವಿದೇಶ.

ಅಮೆರಿಕ್ಕನ ಹಾಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ ಕ್ಷದವರು ಅಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವರು. ಈ ಸಂ ಬಂಧ ಕೈರೋ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಾ 21ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಂಗೆ ದುಲ್ಲ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ 6 ಜನರನ್ನು ಕೊಂದಿರುವ ರು; 41 ಜನರಿಗೆ ಘಾಯಮಾಡಿರುವರು. ಸು ಸಾರು 1000 ಜನರು ಸೆರೆಯಾಗಿರುವರು.

ಹಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಎದೆತೀ ಚ್ಚುವಂಥ ಬ್ರುಷ್ಟರು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಿನ ಗಿಡಣಾಗಲು ಎಲ್ಲವು ಮಂಜ್ಜಲ್ಲತ ತ್ತಿವೆ ಧೈರ್ಯಾಯುಷ್ಯ ಅಯೋಧ್ಯೆ ಪ ಗಿಡಣಾ ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಿಫಲವೆಂಬ ದು ಸಂದರ್ಭ ಈ ಮುಂ ಜೆಯೇ ಸಾಮಿಡಾಲು ಜನರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಗಿ ರಣಿಗಳ ಮುಷ್ಟುವಿಲೆಯಿಂದ 81,000 ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ ವಾ ಗಿದೆಯಂತೆ!

ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಬೀಸಿದ ಬಿರುಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತಾ. 18ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಸಿದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 393 ಜನರು ಮೃತರಾದರೆಂದು, 1493 ಜನರು ಗಾಯ ಪಡೆದಿರುವರೆಂದೂ, ಮತ್ತು 8,145 ಮನೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿವೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಂತೆ 82 ಜನರು ಸುರಣಹೊಂದಿರುವರೆಂದೂ, 75 ಜನರು ಕಾಣದೆ ಆಗಿರುವರೆಂದೂ 425 ಮಂದಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ; 16,890 ಮನೆಗಳು ನೆಲಸಮ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಮತ್ತು 1,803 ದೋಣಿಗಳು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿವೆ ಮೂ ಕಾನನ ಲಗಿವೆ.

## ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಬಾತ್ಮಿದಾರರು, ಪಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.]

ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳ ಕಷ್ಟ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೊಟ್ಟಗೇರಿ, ನಿಟ್ಟೂರು ಮತ್ತು ಕಣಿಯೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಯೂಗಲೀ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನಾಲ. ತೆಪ್ಪವಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವು. ಆದರೆ ನಿಟ್ಟೂರು—ಬಾಳೆಲೆಗೆ ಮಧ್ಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಪಾರೆಸ್ಟು ಇಲಾಖೆಯವರ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಒಂದು ದೋಣಿಯು ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ 2 ಪೈ ಮೇರೆ ದೋಣಿ ದಾಟಲು ಚಾರ್ಜು ಇರುವುದಾದರೂ ಈ ವರ್ಷ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ 8 ಆಣೆಯಿಂದ 1 ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಇದು ಗರೀಬ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟವು. ಇದನ್ನು ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಚಾರಿಸಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದಾಗುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನೀರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬಂದರೆ ದೋಣಿ ದಾಟಿಸುವ ರೂಲ್ಸು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಾದರೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬಂದರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರು ದಾಟಿಸಿಕ್ಕಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೂಲ್ಸನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ದೋಣಿ ನಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಗರೀಬ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

"ಕರುಂಬೈಯ್ಯ",

---

ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ.

ಪ್ರಿಯ ಪತ್ರಾಧಿಪರೆ,

ನಿಮ್ಮ ಘನವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲೂ ಪ್ರಚುರವಾದ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಮತ್ತು ಮನನೊಂದ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿದೆನು. ಆಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಜಾಕೋಟಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರು "ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ" ಎಂದು ಬರೆದ ಲೇಖನವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲು ಮಹಿಳೆಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿರುವ ಕಳಿಪಿರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನನ್ನಂತ ಹಳ್ಳಿಯವನಿಗೂ ಸಹ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನೂ ಹೆಗಲೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದೇ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ಘನವಾದ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ವಿದ್ವಾಂಸರಿದ್ದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರಲ್ಲೂ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಳಕುಹಿಸುವ ತಿಳಿಗೇಡಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಸಡುತ್ತುರವನ್ನು ಕೊಡುವರೆಂದೇ ಭಾವನೆ. ಹಳ್ಳಿಯವನಾದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರುವುದೇನೆಂದರೆ—ಪದ್ಮಾವತಿ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಸಾರವತಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆದಕ್ಕೆ ಮನನೊಂದ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಬರೆದದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ ಲೇಖಕರಿಗೆ, ಕೊಡಗಿನ ತತ್ಕಾಲಿಕ ಮಹನೀಯರ ಸಂಗತಿಯು ವಿಷದವಾಗದಿಲ್ಲುದು ಶೋಚನೀಯ. "ಕೊಡಗು" ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚುಕ್ಕಿಯಷ್ಟಿಲ್ಲವಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೂಟಗಳು ತುಂಬಿ ಇಡಿಗೆ ಮೊನಸಪ್ಪ ಕೇಸುಗಳಾಡುವಿದೂ ಉಂಟು. ಇಗಲಾದರೂ ಪ್ರಾಣವೇನಾದರೂ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಸರ್ವಮಹನೀಯರನ್ನೂ, ಮಹಿಳೆಯರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಉಪ್ಪಿಗಿಂತಲೂ ರುಚಿಯೂದ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ದೇಶ ಭಕ್ತರಾಗಿ ಮೊರೆಡಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸಹಾಯವೂಡಿದರೆ ಶ್ರೀಶಾವೇರಮ್ಮನವರು ಇವರನ್ನು ಕಟಾಕ್ಷಿಸುವರು. ಇವರ ಲೇಖನದ ಗೂಡಾರ್ಥವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೇ ಕೂಡದೆಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಗುರುತಲ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಸನ್ಯಾಸಿಯೂಗುವುದೂ, ವೇದಾಂತಿಯೂಗುವುದೂ ರೂಢಿಯೂದರೂ ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಗುರುತಲದಿಂದ ತೇಗದ ಜೊಂದಿಲುವವರೆಗೆ ಮುಂದೆ ಬಿನ್ನ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ದೇಶವನ್ನು ತಯ್ಯಾರು ಮಾಡುವವರಾಗಲಿ. ಲೇಖಕರಿಗೆ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲೇಖನವನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಪಾಲಾಕೇತ, ಉದ್ಭವವಾಯಿತೆಂದೇ ಭಾಸವಾದರೂ ಪದ್ಮಾವತಿಯನ್ನು ಕಿರೀಭೂಷಣನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಲ್ಲು ಕ್ಷಮಿಸಿದೆ ಪ್ರಜ್ಞಲದ 'ಖರಪೆಂಜೆ' ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಗೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಕೊಡಗು ಸಾಹೂನಾದ ಸೀಗೆಕಾಯನ್ನು ಒರೆಗಲಿಸಿ ಸ್ವೀಚ್ಛ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನುಂದಕ್ಕಾದರೂ ದುರ್ಬಾಜುಗಳುಂಟಾಗದಂತಾಗುವುದು. ಇವರ ಲೇಖನವನ್ನೋದಿದ ಕೊಡಗಿನ ಮಾತಾಪಿತ್ಯುಗಳು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ತರುಣಾಯರನ್ನು ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಳಕುಹಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಪಾಡು ಏನಾದರೂ, ಗುರುತಲ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ದೇಶವು ಮುಂದರಿಯಲು ಸಂತಯವಿಲ್ಲ. ಲೇಖಕರ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಂಡಿತರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಯೂ, ಅನೇಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಂಡಿತರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಹಿಂದುದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ಹೇಳಿರುವದರಿಂದ, ಹಿಂದು ಪಂಡಿತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಗುರುತಲ ಸೇರದಿರುವದರಿಂದಲೇ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮಾನವಾಗದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರಕಾರದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಹರಡಿತು. ಅಂತಪ್ಪ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದಲೇ ಹಿಂದೀಯರ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆಗಿಂತ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಗುರುತಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸೊಂಟಕಟ್ಟಿರುವರು. ಗುರುತಲ ವಿದ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಸ್ವಾರ್ಥ ಪೂಗಡದವರ ವಾದಪ್ಪಕ್ಕಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನನೊಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯು ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ತರಬೇತನ್ನು ಹೀಯಳಿಸಲು ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಕಟ್ಟಡನನ್ನೇ ನೋಡಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಬರೆದಿರುವಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದವಳು ಗುರುತಲ ಕಟ್ಟಡನನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥಮೂಡಿಕೊಂಡದರಿಂದ ಲೇಖಕರು ವಾನರ ಪಂಡಿತರೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದವರು ಮೊತ್ತ "ಪಪ್ಪ" "ಮಮ್ಮ" ಎಂದು ಮಾತಾಪಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಭೋದಿಸಲು ಕಲಿಯುವರೆಂದು ಬರೆದಿರುವಲ್ಲಿ, 'ಕೊಡಗು ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆಳಿಕೆಯಿಂದ ಕೊಡಿಗಿನ ಮತ್ತು ಹಿಂದು ಮತಸ್ಥರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯಿಂದು ಭಾವಿಸುವ ವರಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮರದ ಬಾಗಿಲು ನೋಡದವರೂ ಎ ಬಿ ಸಿ ಡಿ ಯ ಗಂಧವಿಲ್ಲದವರೂ ಸಹ 'ಪಪ್ಪ' 'ಮಮ್ಮ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರೂ, 'ಯಸ್', 'ನೊ' ಎಂಬದ್ದು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ (ಯಥಾ ರಾಜ ತಥಾ ಪ್ರಜಾ) ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಮಯವಾದದ್ದು ಲೇಖಕರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಲ್ಲವರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ದ್ಯೋತವಾಗಿ ನಂಬಬಹುದು. ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದವನು ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬರು ಜನ್ಮದಿನವನ್ನಾಚರಿಸುವವರಾದುದರಿಂದ, 'ಮದರ್ಸ್ ಡೇ' ದಿನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯರ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನೂ ಕಂಪೌಂಡಿನೊಳಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆಚರಿಸುವರು. ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ರಾಜಾವರ್ಧಂತಿ, ಸ್ಕೂಲ್‌ಡೇ, ವನ್ಯೆರೆ ರೂಢಿಯುಷ್ಟೆ. ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೊತ್ತ ತಾಗದ ಬರಿಯಲು ಕಲಿಯುವರೆಂದು ಬರೆದಿರುವಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಕೊಡಗಿನ ಸಮೂಪ ಭಂದುವಾದದ ರಿಂದ, ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಅನ್ಯಮತವನ್ನ ವಲಂಬಿಸಿದೆ, ಆಕಾರ್ಯವನ್ನೆಣಿಸದೆ, ಮತಿಕ್ಕಿತ್ತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೊಂದಿ ಪ್ರಜಾಕ್ಷೇಮಕರವಾದ ಪ್ರಭೂದವನ್ನೂ ಒರಿದು ಪೋಕ್ಷಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತವ. ತಂಗತಿಯ ಶೇಗರ್ಡೆ ಹೊಂದಿ ಕಾಲೇಜು ವ್ಯಾಸಂಗಿಗಳಾಗಿರುವದು ಅರಿಯದರಿಂದ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳೆಂದರು ನಿಸಂದೇಹವಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕರು ಕೊಡಗಿನ ಪೂರ್ಣ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರ ಪರಿಪಯವಾಗುವುದು ಅವೂರ್ವವಲ್ಲ. ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಸಂಗತಿ ಈ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಗುರುತಲ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದಲೂ, ಗುರುವಾತೀರ್ವಾದದಿಂದಲೂ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯೂಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವವಳಾಗಲಿ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರಯಲು ಪತ್ರಾವಕಾಶ ಕೊಡುವದೋ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ.

ಅವೂರ್ವ ಹಳ್ಳಿ ಲೇಖಕ.

---

ವಾಡಿನಾಡಿನವರ ವಿಟಿಂಗು.

ವಾಡಿನಾಡಿನ ಕುಂಜಿಲ, ನಾಲಡಿ, ಯವ್ವಕವಾಡಿ ಮತ್ತು ಮರಂದೊಡ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಾ. 17—6—'30ರಲ್ಲು ಕಕ್ಕಬೆ ಸ್ಕೂಲು ಬಳಿ ಸೇರಿ ಒಂದು ವಿಟಿಂಗನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. 89 ಜನರು ಹಾಜರಾದ್ದರು. ಮೆ. ಉದಿಯೊಂಡ ಮಾಚ್ಚಿಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತಾಗಿದ್ದರು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನದ ಕೆಡುಕುಗುಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಮನೆಯ ಒಬ್ಬ ಯಜಮಾನನ ಮಾತಿನಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಡೆಯದೆ, ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಲಾಕಾಲಿಕೊಂಡು, ಕುಡುಕತನವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೋಗುವವರು ಕೆಳುವವರು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದಲೂ, ಮದುವೆ ಮುಂಜಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಂದುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ವಿದ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುದರಿಂದಲೂ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸದ್ದರಿಂದಲೂ, ಜನರು ಸೋವಾಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಬಡತನ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ಮೆ. ಗಳಾದ ಸರದಂಡ ಗಣಪತ್ಯಿಯವರು, ನಾಟೋಳಂಡ ನಂಜುಂಡನವರು, ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು, ಆಂಜಪರವಂಡ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರು, ಮಂಪಪ್ಪನವರು, ಮಂದಂಡ ಚಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಉದಿಯೊಂಡ ಕಾಳಪ್ಪನವರು ಮಾತಾಡಿದರು.

ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು—ಪಾಲು ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಲು ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಜಗ್ಗಟ್ಟಾಗಬೇಕು, ಮನೆಯ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ಕುಡುಕತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಉಳ್ಳತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯೂ ಹಣವನ್ನಿಡಬೇಕು, ಮದುವೆ ಮುಂಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರ ದಿನಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಒಂದೇ ಆಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಲಂಚಾನ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು, ಮನೆ ಸುರು ಕುಡಿಯೂಗಿಡಲು ಮತ್ತು ಹೂದು ಪುಕಾರು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಮೆ. ಗಳಾದ ಸರದಂಡ ಗಣಪತ್ಯಿಯವರು, ಅಂಜಪರವಂಡ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರು, ಮಾಡಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮಾದಂಡ ಚಂಗಪ್ಪನವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಕುಡುಕತನದಿಂದ ಅಂಟಾಗುವ ಕೆಡುಕುಗಳನ್ನು ಮೆ. ಆಂಜಪರವಂಡ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಮೆ. ಪರದಂಡ ಗಣಪತ್ಯಿಯವರು ತಪಸೀಲಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಮೆ. ಆಂಜಪರವಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು—ಕಳೆದ 2 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ನಾಕಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ೭೭ ಗ್ಯಾಲನ್ ನಾಕಾಯಿಯೂ, ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ 10,000 ಸೇರು ಸೇಂದಿಯೂ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು 2168 ರೂಪಾಯಿ ಕಳೆದಿರುವರೆಂತಲೂ, ಈ ದರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 10 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವರೆಂತಲೂ, ಇದರ ಬದಲು ಒಳ್ಳೇ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವು ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲದೆ, ಬಡತನವು ಕಡಿಮೆಯೂಗುತೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು. 75 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಮೆ. ಪೊನ್ನಚಂಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮೆ. ಗಳಾದ ಕೊಡ್ಡಿಮಣಿಯಂಡ ಮುತ್ತಪ್ಪನವರು, ಮೂದಂಡ ಚಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಪರದಂಡ ಜೋಯಪ್ಪನವರು—ಕುಡುಕತನದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಧನ ನಷ್ಟನನ್ನೂ, ವೊನಹಾಪಾಯವನ್ನೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಸಮೇತ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಮೇರಿನ ಜರ್ಜಿಯ ಫಲಿಕಾಂಶವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಬಡ ಜನನನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕರಾವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ಮೇರೆ ಅವು ಸರ್ವಸಮ್ಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರಾದವು

(1) ಗದ್ದೆ ಗೆರೆಗಾಡು ಕಡಿಯದೆಯೂ, ತೋಡು, ನೀರು ಸರೀಸಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡದೆಯೂ ಇರುವಂಥವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಕ್ಕಬೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ, ಪರೇಂಗೇರಿ ದನಸಿ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಪೊರಾಲುಕೇರಿ ದನಸಿ ಸಂಘ—ಇವುಗಳಿಂದ ರಿಯಾಯಿತಿ ದೊರಕಶಾರದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(2) ಈ ನಾಡಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಕೂೀರನ್ನು ಇಟ್ಟಿಸಿಸಿ, ಆ ದರಲ್ಲಿ ಈ ನಾಡಿನವರ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆ, ಕಿತ್ತಳೆ, ಭತ್ತ ಮತ್ತು ಕಾಫಿಯನ್ನು ಜವೂಯಿಸಿ, ಸಹಕಾರಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಈ ಸ್ಕೂೀರಿನಿಂದಲೇ ವಾಪತಿ ಮಾಡಿ, ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದಲೂ ಮಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಉಳಿದದನ್ನು ಆಯಾಯ ವಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಇದಕ್ಕೆ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಂದ ಬೈಲಾಗಳನ್ನು ಕಯಂರಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

(3) ವೈದ್ಯಕಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಥಮ ತನಿವಾರ ದಿನ ಕಕ್ಕಬೆ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ 1 ಘಾರಂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, ಇಲ್ಲಿಯ ರೈತರುಗೂ ವೈದ್ಯಕಾಯ ಕ್ಯಾಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಬೋಧನೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಮಿತಾನರವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(4) 'ರೈತರು ನಿತಾನೇವನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಂಗಡಿಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲು ಸಾಲು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯೂರೂ ಸೇಂದಿ ಸಾಕಾಯು ಕುಡಿಯಬಾರದು ಮತ್ತು ಜನರು ತಮ್ಮ ಹಿತ್ತಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸಬಾರದು.' ಈ ವಿಷಯ ಜರ್ಜಿ ನಡೆದು ಈ ವರ್ಷ ಬೈಸೆ ಮಂಗಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂಗಲ್ಕೆ ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂತ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದು ೫. 35 ಯುವಕರು—ತಾವು ಇನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿತಾಕೇನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಸರ್ವರೂ ನಿತಾಸೇವನೆಯನ್ನೆಬಿಡುಕ್ಕೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಬಂದು ವಿಟಿಂಗನ್ನು ಮಡಿಯಾಯಿತು.

ಉ. ಮೊಣ್ಣಯ್ಯ,
(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.)

---

ಗೇಣು ಮಲೆಗಾವರ ನಾಶ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಮತ್ತ ಗೊತ್ತಿದ್ದು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ 4 ತಿಂಗಳು ಮೊತ್ತ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ 8 ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು ದಿನೇ ದಿನೇ ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಡತನ ಬಂದು ಗೋಳಾಡುವದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದದ್ದಾಗಿದೆ. ಆ ದುದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಯೂಲಕ್ಕೆ ಮಲೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಗೇಣಿಗೆ ಪಡಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿನ ಬಡ ರೈತರಲ್ಲಿ ಸಾತಪ್ಪು ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಮಲೆಗಳನ್ನು ವಾಡಿಕೆಯೂಗಿ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನವಂತರು ಪಡೆದು ಅದರಿಂದ ಅಕಾಧ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಡಗಿನ ರೈತರೂ ಸಹ 1927 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಮಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರಕಾಸ್ತು ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ 30,000 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವಾಗಿ ಬೆಯಿಂತ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಯೂಲಕ್ಕೆ ಕೃಯವು ವಿ.ಣ ಇಂದರ 20-25 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ 1927—28ನೇ ಇಸ್ಯವಲ್ಲಿ 60—65 ರ ವರೆಗೆ ಇತ್ತು. ಯೂಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಾವಳಿ ಖರ್ಚು ಇಂದರೆ ಕಡಿದ ತೆಗೆಯುವುದು, ಸುಯ್ಯುವದು, ಹೊಗಿಸುವದು, ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವದು, ಬಿಡಾರ ಕಟ್ಟುವದು, ರೈತರು ಮತ್ತು ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಳ, ಕಮಿತನ್ ವಗೈರೆ

ಖರ್ಜು ಮಣ ಒಂದರ ಸಾಧಾರಣ 20 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಯೂಲಕ್ಕೆ ಮೂರಾಬಟ್ಟಾದ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಿ ಗೇಣಿ ಕಟ್ಟಲು ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ತುಟ್ಟಿ ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಮಡಗಿದ ಭತ್ತವನ್ನೂ ಸಹ ಮೂರಾಬಟ್ಟೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲವರು ಕಾಲುವಾಸಿ ಗೇಣಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಬರುವ ಫಸಲಿನ ಎತ್ತಾಪತ್ತಿಗಾಗಿ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ

ಮೊದಲು ಮಲೆಗಳನ್ನು ಪಡಕೊಂಡ ಗೇಣಿದಾರರು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷ ಕಡಿದ ನಗ್ಗೆರೆ ತೆಗೆದೆ ಮಲೆಗಳು ಒತ್ತಾಗಿ ಈಗ ಪಡಕೊಂಡವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆರವಿಸಿ ಗಿಡ ನಡಲಿಕ್ಕೂ, ಹೊಸ ತೋಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಮಿದಾರರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಹಾಗೆ ಕಾಯ್ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗೇಣಿದಾರರು ಇಂಥಾ ಕೊಂಡೆಗೆಳಲ್ಲಿದ್ದದರಿಂದ ಗೇಣಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಜೀವನಲುಗಳನ್ನು ಎನ್ನೆರಿಸಿ ಚೀಫ್ ಕಾರ್ಯಸ್ಥ ಅಧೀಕರಿಗೂ, ಕಮಿಷನರವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರರಿಗೂ ಅಜಿ ಗಳನ್ನು ಒಂದಿದ್ದರು

ಇನ್ನೆಂದು ಕಡೆ ವಿಶಾಪತ್ಯಗಾರರು ಗೇಣಿ ಪಡಲು ಮೊದಲಿಕ್ಕೆ ಗೇಣಿದರ ಅನ್ಯಾಗಳನ್ನೆ ಒಟ್ಟುಮಾಡಿ ಪರಾಜಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಸರಕಾರದವರು ತರಹ ಅಕ್ಕಿ ಪ್ರಿಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಕೆಳಕಿನ ಲೆಕ್ಕಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಕ್ರಯಮಾಡುವುದಂದರೂ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೂಗಿಗಳ ರೂಪಾಯಿಯ ಮೌಲ್ಯ ಸಾಲುತ್ತಾಗಿಗೆ ಹರಾಜಾಗದವರಿಂದ ಎಂದೂ ಗೇಣಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಗೇಣಿದಾರರ ಆಸ್ತಿಗಳು ಹರಾಜಾದರೆ ಇವರ ಕೆಲಸ್ಕಾರಿಂಬನ್ನು ಕಳಕಿಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬೇಡುವವರಾಗಿ ಪರಿಂ ಲಧವಾ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟರ ಕೂಲಿಯಾಳಾಗುವದು. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಇವರನ್ನು ಉಳಿಸುವದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ

ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯೂಲಕ್ಕೆ ಮಲೆಗಳ ಗೇಣಿ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಹುಟ್ಟಾದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣ 75 ಬಿಟ್ಟು 25ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೂ ಮೊದಲಿನ ಗೇಣಿ ಲೆಟ್ಟು ಪಾಕದರೆ ನಷ್ಟವೇನೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಯೂಲಕ್ಕೆ ದರ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಮತ್ತು ಈಗ ರೈತರು ನಟ್ಟಿರುವ ಯೂಲಕ್ಕೆ ಗಿಡಗಳು ೨ ವರ್ಷದ ನಂತರ ಫಸಲಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪೂರ್ತಿ ಗೇಣಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂದು ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಪರವಾಲು ಳಲ್ಲಿದೆ ಪೂರ್ತಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹು ನಷ್ಟವಾಗುವ ಅಂದರೆ ಗೇಣಿ ಸೂಲಭಾಗದೆ ಪುನಃ ಮಲೆಗಳನ್ನು ಗೇಣಿ ದರಕಾಸ್ತಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವಿರುವ ಮಲೆಗೆ ನೂರು—ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬರುವದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿ 21 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂ ನಷ್ಟವಾಗಬಹುದು

ಈ ಗಲಿಬಿಲಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕೃಪ್ಪರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ದೊರೆತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ನಂಬುವ.

ರೈತ

ಈ ದಿನ 12 ಗಂಟೆಗೆ ನಾನು, ನೆ. ಬಲ್ಲಾಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಗೇಣಿ ಮಲೆಗಾರರು ಕಮಿಷನರ ಸಾಹೇಬರವರ ಹತ್ತರ ಒಂದು ಡಿಪ್ಯೂಟೇಷನ್ ಹೋಗಿದೆವು

ಕಮಿಷನರವರು ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ನವಂಬರ್ ಆಖೈರೊಗೆ 1923ರ ಊಜಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮಲೆಗಾರರಿಂದ ಗೇಣಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಆಪ್ಪರೊಗೆ ಕನಿಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ರಿವಿಕನ್ ಕೊಡಬೇಕು ತೆಪ್ಪೆಸಲು ಮಾಡುತ್ತಾರು ಎಂಬ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ತಾ ೭—೭—೩೦ ಯು ಯಂ ಎಂ ಪೂಣಚ


ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

ಡೊಂಗರೆ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ವಪ್ಪು

ಕೊಡುವುದರಿಂದ

ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು

ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,

52—37 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವಿದ್ದ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ ಮೋಹ, ಪಿತ್ತದ ಬಾಧೆ ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ ಬಿಳ್ತರ ಮೂಲ ಬದ್ಧತ ಕೈಕಾಲು ಬಚ್ಚುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು. ಧಾರ್ಢ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು —ಕಯಡಬ್ಬಿಗೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ 7—0—೦

೨. ಅಶೋಳಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಮಟ್ಟು ದೋಷಗಳ ಬಿಳುಪಸ್ರಾವವು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ಮೈದು ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ನಂಜು ನೋವು ಸೊಂಟ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು ಮೊಲಬದ್ಧತೆ ಬಳಿಕ್ಕರ ರಕ್ತಹೀನತೆ ಶರೀರಾಲಸ್ಯ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಂದ ಎಂಥಾ ಹೋಗದೆಗ್ಗಿನ ಅತಿ ಲಿಪ್ರದ್ದಾಯೆ ಗುಣ ಮಾಡುವುದು. ಆಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆಗಳು ಸಾಂಸಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ಬಾಳಿಸಿ, ಮನೋಲಾಲಸೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿದುವು

ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಸಪ ೧ ಡಬ್ಬಿ ಸೂಚೈ ರೂ 2 ೨ 4
3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ ೬ ೮ 4

೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ ಮಲೆ ಜ್ವರ ೭ ಯಾ ೩ ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿರ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ತರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0 ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—0

೪. ಮೋಹ ಕುಠಾರ. ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದ ಕೆಂಪು ಬಿಳಿದ, ಹುಣ್ಣುಯಿಂಕೆ ಹೋಗಿಕ್ಕೆ ಕೀವನ್ನು ವೃಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 2—8—0 ೨ಕ್ಕೆ ರೂ

೫. ಇಭವೃದ್ಧಿ ಭೇದಿ ಗುಬೆಕೆ. ಆಯಸ್ಸನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಖ ನೀರಿಕೆಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ೦—12—೦ ಆಡಿ ೨ ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—0

ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಔಷಧಗಳ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ಅಂಚೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ನೋಗಳಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪದೆ ನೋಡಿರಿ

ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಫಿಜಿಷಿಯನ್ಸ್,
12—4 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಬ. ಕನ್ನಡ



ಎಂ. ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಕಂಪೆನಿ

ಅತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು, ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು

4 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ನಿಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಪ ಕೆಪ ಎಲಾಸ್ಟ್ರಿಮೊಸಿ
ಒಂದೊ ಬಸ ಆಲ್ ಪಾಂಟೆನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ವರ್ಲ್ಡ್ ಪೊಡರ್ ಪೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | ರೂ 1 0 0 |
| " " ಲಾಂಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 3 0 |
| " " ಸ್ಮೈಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 8 0 |
| " " ಲಾಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಸ್ಮೂತ್ ನಿಬ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 11 0 |
| " " ಲಾಂಗ್ ಕಲರ್ ಸ್ಮೈಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 4 2 0 |
| " " ಸ್ಮಾಲ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೋಡೆಲ್ ಆರಪ | | |
| ಪ್ಲಾವುನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | ೩ 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ಯಾಟಲ್ ಪೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ | 1 | 10 8 0 |
| ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 11 6 0 ಟ ೧೦ 0 |
| ವ್ಯಾಲಂಟೈನ್ ಪೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | ೫ ೧೦ ಟ ೫ 12 0 |
| ಸ್ವಾನ್ ಪೌಂಟೆನ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 6 4 0 ಟ 6 12 0 |
| ಪಾಲ್‌ಕನ್ ಪೌಂಟೆನ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 8 7 0, ಟ 8 10 0 |

ಸ್ಟೈಂ ಪೇಪರ್ ಗಳು

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಇರುಪ ಸಣ ಪ್ಲೈಂಪೇಪರ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಪೇಪರ್ | 1ಕ್ಕೆ | 2 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯಲ್ ಆಲಾರು ಪ್ಲೈಂಪೇಪರ್ ಪ | 1ಕ್ಕೆ | 6 ೧ 0 ಟ 6 ೧೨ 0 |
| ಲಿಗಲಿಯಲ್ ಸಣ್ಣಸೈಜ್ ಪ್ಲೈಂಪೇಪರ್ | 1ಕ್ಕೆ | 7 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯಲ್ ಲಾಂಗ್ ಎಂಪೈರ್ ರೇಟಿಂಗ್ ವೈನಿಸು | 1ಕ್ಕೆ | 8 10 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೇಪರ್ ಪ್ಲೈಂಪೇಪರ್ | 1ಕ್ಕೆ | 9 6 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೇಪರ್ ಪ್ಲೈಂಪೇಪರ್ ಡಬ್ಬಿ | | |
| ದಪ್ಪದ ಪ್ಲೈಂಪೇಪರ್ | 1ಕ್ಕೆ | 13 4 0 |
| ಪಾಕೆಟ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 10 0 |
| ಪಾಕೆಟ್ ವೈಟ್ | 1ಕ್ಕೆ | 13 4 0 |

ಎಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ
ಇರುವ ನಾಯಿಯ ಆಟ
ಮಾಡ ಪೇಪರ್ ಪ್ಲೈಂಪೇ
ನ ಕ್ಕೆ ೪—೮—೦ ರಷ್ಟ
ಕೆಂಗ್ ಪೇಪರ್ಸ್ ಎ
ಅಳತೆಯ

ಮತ್ತೆಯಾರದರೂ ರವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ:—ಎಂ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಸ್ಟೇಶನರಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

**ಕೊಡಗು ಸಂಪ್ರಿಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್,**
**ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕೊ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್**
**ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.**

| | ರೂ. |
|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು | — 21,310 |
| ಒಮ್ಮೊಂದ ಶೇಮಣಾತಿ | — 2,16,271 |

"ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇವದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗ ಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಶೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ಕ್ಕ ಬರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಶೇವ ಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಆ ಪರೇಟಿವ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲೆಕ್ಕ ಅಮಾಯಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಹೈಜರ್
ಸೋದರನ ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರು, ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ದೇವಯ್ಯ
ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಟ್ಯಾಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಲ್.

ತಾರೀಕು 1—7—1930.

---

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹಾಜನರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ಆವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೂಡಲಾಗಿವೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು [ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಶೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು,
ಮರೆನಾಡು—ಮೆ ಕೇಕಡ ಅಯ್ಯಣ್ಣನವರು.
ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.
ವೀರರಾಜೇಪೇಟೆ—ಮೆ ಮಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮೆಯ್ಯನವರು, (ಖಾದಿಭಂಡಾರ.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಮ್. ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ. ಪಿ. ಜಿ ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು,
ಮಟ್ಟು, ಆರಮಣಮೂಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ. ಜಿ. ಮೊದಯ್ಯಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ ಅಪ್ಪಚಟ್ಟೀರಂಡ ಮೊಣ್ಣಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ.—ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರಶೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾ ಊ ಚಂದಾ ಕೊಡುವಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

---

## ಮೊರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಆಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಟನ ಉಪನಿಬಂಧನೆಗಳೂ, ದಾನ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ರವರ ಅಪ್ಪಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಬ್ಬದಲ್ಲಿ ವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನುಸಾರ ಬಾಗಿ ತುಂಬಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದಾನ ಪತ್ರಗಳೂ, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕು ಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಬಜ್ಜರ್ ಸ್ಟೋರಿ ನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

---

12 bore Victor Cartridges Rs. 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**
ARMS & AMMUNITION MART.
221 Abdul Rahman Street.
BOMBAY.

52 44

---

**ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ**

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಾರಿಯ ತೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಅಂದಾಜು ಮೂಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉಳಿತಾಯದ ವಿವರ
1921ರಲ್ಲಿ 21¼ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53¼ " "
1927ರಲ್ಲಿ 78 " "

**ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ
1924ರಲ್ಲಿ " " " 22½ "
1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1940ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು:—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52—29

ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಜ್ಯಾಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

---

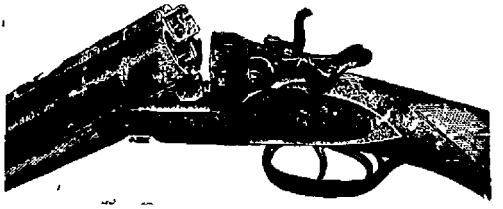

ಕಾರ್ಡು ಒರೆದರೆ ಈಗಿನ
ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಮೊಫಿಯಾಗಿ
ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು

**ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬಚ್ಚಿಗಳು, ತೋಟಗಳು, ಕೇಪುಗಳು, ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವೆ.**

## GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS,
## Largest Importers of Firearms and Ammunition
## Cheapest priced firm in India,

24—23 **210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.**

---

**THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD DHARWAR.**

**ಸುಸಂಧಿ! ಕ್ಷೇಮ ಮೂಡಿರಿ!! ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ!!**

## ದಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯ ೬ನೇ ಶೆಕ್ಷನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.)

**ಡೈರೆಕ್ಟರರು.**

೧. ಬೋಳಪರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಸಾವುಕಾರ ಬಿ. ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ವಕೀಲ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಧಾರವಾಡ ಜೇರ್ ಮ್ಯಾನ್
೨ ಡಾ ವಾಸುದೇವರಾವ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಉಮಚಗಿ ಎಲ್. ಯಂ ಆಂಡ್. ಯಸ್. ಗದಗ.
೩. ವಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ತೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಮುತಾಲೀಕ ದೇಸಾಯಿ ಬಿ ಎ ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ.
೪. ಮಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ರಂಗೋ ಸಾವುಕಾರ ವತನದಾರ, ಹಳೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.
೫ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಹುಯಿಲ ಗೋಳಕರ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ ವಕೀಲ, ಗದಗ,
೬. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ಬಾಳಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಗಿಡದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಕೀಲ ಬೈಲ ಹೊಂಗಲ
೭. ಮಿ. ಅನಂತರಾವ್ ವೆಂಕಾಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ ವಕೀಲ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
೮. ರಾಮರಾವ್ ವೆ ಧಂಡಿವಾಡ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ. ವಕೀಲ, ಧಾರವಾಡ.
೯. ಅಬ್ದುಲ್ ಕರೀಂ ಅವಿನ ಸಾಹೇಬ್, ಹಣಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಗದಗ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯೆಂದರೆ ಇದೇ ಮೊದಲನೇದು. ಈ ಕಂಪನಿಯ ಶೈರೆಕ್ಟರರೂ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವವರೂ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರದೇಶೀ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟರಾಗಿಯೂಗಲೀ ವಿಮೆ ಇಳಿಸಿಯೂಗಲೀ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು.

ಕಂಪೆನಿಯ ಶೇರುಗಳು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಏಜೆ ಇಳಿಸುವ ಕೆಲಸವು ಸ್ವಾರೆಂಭವಾಗಿರುವದು ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಏಜೆಂಸಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು. ಏಜೆನ್ಸಿ ಏಜಾರರುಗಳಿಗೆ ಸೂಲಭ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಎಪ್ಪುಲ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ ದರಗಳು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿರುವವು - ಏಜಂಟರಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಬೇಕು.

K. L. Huilgolkar
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

26—9 **ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.**

Printed & published by P. I. Belliappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

Regd. No. M. 1880.

"KODAGU" OFFICE MERCARA.

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ವೇಷಾ ಭೂತಗಯಯೂಾ ವಿದಾ ನೀತಿ ಪ್ರಯತ ಕಾಃ ॥ ಏಕ ಮತೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ।

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೪—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಪಂದ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮರ್ಕಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಅಗೊಸ್ತು ತಾರೀಕು ೧೫ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೯

Telephone — 3145

Cups, Rs. 6 and upwards

By Appointment to H. E. The Governor of Madras

CUPS. MEDALS. SHIELDS. CASKETS.

Medals, Rs. 1—8—0 and upwards

Telegrams — "PRECIOUS"

V. SUBRAMANIA IYAR. JEWELLER.

Post Box No., 423, Tripliacne, MADRAS.

Illustrated Catalogue Free on Application.

52—45

NITRATE OF SODA.

The best and cheapest form of Nitrogen for plants Highly concentrated and immediately available Nothing like it to make plants grow

ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕು ವಂಥಾದ್ದು. ಬಹಳ ಬಲವಾದದ್ದು ಮತ್ತ ಕ್ಷಿಪ್ರಾಲ ಸಿಕ್ಕುವಂಥಾದ್ದು. ಗಿಡಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿಬೆಳೆಯಕ್ಕೆ ಇದರಷ್ಟು ಸುಲಾಭ ಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ.

ಎನ ಕೂಪರ್ ಆಂಡ್ ಕಂಪನಿ ನೇಪಿಯರ್ ರೋಡ್ ಪೂನ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ, ವಿವಿಧ ಪತ್ರಗಳು ಬೇಕಾದವರು ಹುಬ್ಬಳಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾ ವರ್ತಮಾನಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಗಾರರಿಗೆ ಬರೆಯ ಬಹುದು.

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಹೆಡಿಗೀರ್ಟರ್ಸ್ ಪೋ ಬಾ ನಂ 469 ಕಲ್ಕತ್ತಾ

(2) ಮಿಸ್ಟರ್ ಜಿ ಯಂ ಜೆಲ್ಲಪ್ಪ ಜಿ ಮೈ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ, ಮರ್ಕಿಕೇರಿ

24—14

ಕಟ್ಟಿಗೆಹಣ್ಣಾಯಿ ಮಾರ್ಚ್ ೨೯ನೆ—ಇದು ಇಂಡಿಯನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಸನ್ ಸೆಕಾಸಾಗಿ ಗುಜರಾಗಿರುವ ನುಲಿಶ್ವರ ವಿನ ಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ಯರ 3—ಆ ವಿವಳ್ಳಿಂಗೆ ಸಂಬಂ ವಿಸುವ ಜ್ಯರ ಕರಗಿ ಬರುವ ಜ್ಯರ ಶುದ್ಧ ಜ್ಯರಗಳಿಗೆ ದೋಷದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಜಾ ಶ್ರೀ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

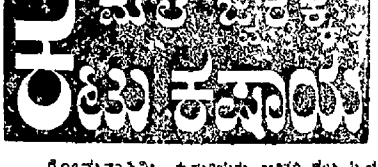


ಜಂಡಸಂಸಪೆ—ಇದು ಶ್ರಮಾಜ ಪತ್ರ ಕೈಚ್ಚೆ ಮುಖ್ಯ ಹಕಕಾಗಿ ಹೋಗುವದು, ಮುಖ್ಯಕೋಚನ ಉಂ ಮುಖ ಬಿಂಗಗಳು ಉಂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಸೊಯ್ಯಾಗಿ ಉಲಿಯುವದು ಮತ್ತ ನಾಲಿಂದ ಲೈತ್ಯ ಬಳು ಸಿದೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಮುಖ ಹೋಗುವದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಬರುವದು, ಮುಖ್ಯ ಆಮೃತಧಾರೆಯಲ್ಲಿದೆ ಮಿ ದೀಪದರಿ ಉಂ ಬಾ—ಖರಿಕೆ ಸೈನ್ಯಾಮ್ಸ್ ಮುಖ್ಯ ನಾಲಿಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚುವ ನೋಲ್ಲ ಇವಗಿಂ ವರು ಬಿಟ್ಟಿ ಬಾಟ್ಲಿ 1 3 6ಕ್ಕೆ ರೂ —1—0 3—8—0 6— 2—0

ರೋಮವಾಸಿನಿ—ತುಗಿಯುವುದು ಅರಿಸಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮ್ಯಾಲ್ಲಿ ದೋಷವಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮೃದುವು ಕೋಮಲ ಉಮಾ ಕುವದು ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 6ಆಣೆ 3 ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 1 1 ಡಜನಿಗೆ 3—8—0

ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ತೈಲ—ತಲೆನೋವು ತಲೆತಿರುಗುವುದು, ಸಕ್ಕರೆ, ಕಣ್ಣು ಸೆನಿಯುವ ಸಂಬಂ ಸೋರುವದು ಇವುಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣು ನೋವು. ಅಸ್ಕಾರ ಪಟ್ಟೆ ಬಾರದಿರುವದು ಸೆಳವು ಕೆಲ್ಲ ಕುಂದಿಹೋಗುವದು ಇವೆಲ್ಲವು ಖಂಡಿತಗುಣವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಈ ಮುಖ ತೈಲವನ್ನು ಲಿಂಡಿಸಿ ಗಿದ್ದಾಗಿರುವ ತೈಲವನ್ನು ಬೆಳಿಯಾ ತೈಲವಿಗೆ ನಾಂದರ್ಯವೆನ್ನೂ ಹೊಳಪನ್ನೂ ತೈಲವು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ಇದಕ್ಕಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಕಾಲಿಗೆ ಬಾ 1, 3 ಸೀಸೆಗೆ ೨—10—0. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 3, 3 ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ 5—8—0

ನಮ್ಮ ಲೆಟರಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ. ವಿಳಾಸ—ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಔಷಧಿ, ಮೈಸೂರು ಸೆಂಟರು.

52—30

ಬಾಲಾರ್ಕಮದು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅಮೃತ ಗುಣವಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿ ಮಕ್ಕಳ್ಳುತ್ತೋಗಿ

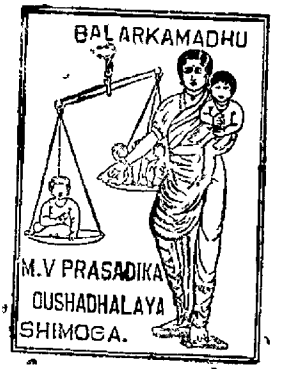


ಪೀಠರಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗ ಶ್ರೀಮಂತ ಬಲವೂ ಬರುವದು ಗಿಳಿದಿಲ್ಲಿ ಅರೋಗ್ಯಗಾರ ತಾ ಶ್ರೀ ಪೆಟ್ಟುವದು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿದೆ ಮಿಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ ಟಿ ಪಿ ಖರ್ಚು

52—36 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ್ಕ, ಔಷಧಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ, (ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆ)

ಕೊಡಗು.

ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರೇಮವು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿತ್ವವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅನನವನ ವರ್ತಮಾನದಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಅದೆಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವೆ ಆವು ಅಗಾಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಫಲಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕಮಿಗಿರುನ ಅಧಿಕಾರ ಬಲದಿಂದ ಸ್ವದೇಶಿತ್ವಕ್ಕೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಜನ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಹಲವು ಕರದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿರುವರು ಅವರಿಗಿರುವ ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರೇಮವೇ ಅವರ ಈ ವರ್ತನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದ ಜನರಾಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವು ಇಲ್ಲ ಮೆಬುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿದ ಅದುರಿಂದಲೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರೇಯರಾಗಬೇಕೆಂದು, ರಾಜಕೀಯ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಸಾರುತ್ತಿರುವರಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗಿರುವ ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರೇಮದಿಂದಲೇ ಅವರು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಅವರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪ್ಪು ಕೃಯ ಹೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವರಲ್ಲದೆ ಪರದೇಶದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಎಷ್ಟು ಚಾರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿದ್ದರೂ ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಹಾಯಿಸಿಯೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರು ಕೊಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಕ್ಯಭೂತವಾಗಿರುವ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗದೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವು ಅವರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಇದೆ ಅದುದರಿಂದಲೇ ಅಮ್ಮೊಂದು ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದ ಚಿಕ್ಕ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಲುವತ್ತು ಮಿಲಿಯ ದಷ್ಟು ಜನರು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವರಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೀಯನೇಕರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಹು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಅನುಕರಿಸುವರಂತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಒಂದು ಅಪಕ್ಷ ಇವೊಂದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣವನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ, ನಾವು ಅತಿ ಸುಲಭ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉದ್ಧಾರವೂ ಆಗುವುದು.

ಸ್ವದೇಶೀ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವ ಒಳ್ಳೆ ಆಗ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗೆ ಈ-ತಿಂಗಳ 15ರಲ್ಲು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿದ ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ತೆರೆದಾಗ ಜಂಗಾಳದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅಚಾರ್ಯ ಪಿ. ಸಿ. ರೇಯವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ಬಹು ಬೋಧಪ್ರದವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸಾರಾಂಶವು ಇಸ್ನೊಂದು: ಕಿ| ಕೊಸಕ್ಕಾಟ್ಟಿದೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಹಿಂದಿ, ಹಿಂದೂದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದದಕ್ಕಿಂತ ಇಂದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟಗೊಳಿಸಲು ನನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪರದೇಶೀ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಚಳವಳಿವು ದ್ಯಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ ಸ್ವದೇಶೀ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಏಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾತ್ಪಿ ಚಳವಳವು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧದ್ದೆಂದೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಾಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ರಾಜಭಕ್ತರೂ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಅಂದವರು, ತಾವು ಹಿಂದೀಯರು, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಮಾಡಲು ಆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವ ಎಲಿಯಾಟ್ಟೆ ತಮ್ಮ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬದನ್ನು ಒಪ್ಪಾಪಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡರೆ ಸ್ವದೇಶೀ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಏಂದೇಕದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವರಾಗುವುದು ತಾ ಜಿಜ್ಞೋಹವಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಿಷ್ಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ತಡಹದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ರಾಜಕೀಯ, ಇನ್ನೊಂದು ದೆಸೆಯಿಂದ ಸಾವಿರ ಗಟ್ಟಲೆ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು, ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು 15,000 ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಸ್ವದೇಶೀ ಚಳ್ವಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ತಾವು ಈ ವೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ವಜ ಮಾಡುವಂತೆ ಬರೆದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗಿರಣಿಗಾರರು ಇದನ್ನು ಸಹಿಸಕಾರದೆ ಕೆಲವು ಮೂಲೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಬೊಂಬಾಯಿ ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪0,000 ಅಂಥಾ ಬಟ್ಟೆ ಮೂಟೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಾರ್ಕ್ಸ್‌ರಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಹಿಂದೀ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಲಂಕಾಶೆಯರಿನ ಹಲವು ಗಿರಣಿಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು, ಸುಮಾರು 81 000 ಜನರಿಗೆ ಮೂಡಲು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಅಗಿದೆಯಂತೆ! ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಪಾಯ ಗಿರಣಿಯ ಮೂಲೀಕರಿಗೂ, ಕೆಲಸಿಗಾರರಿಗೂ ಕುಂಬಾ ನಷ್ಟ ಕಷ್ಟಗಳುಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಹುಬೇಯರು ಕೇಳುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಕಷ್ಟ ಇರ್ಸಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ವರ್ತಕ ಮತ್ತು ಅವರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಅಮಾ, ಮೊತ್ತವಲ್ಲ, ಇಂಡಿಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆವರು ಸಾಮಾನುಗಳ ವೇಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಸುಂಕವು ಕಳೆದ ಮೂಲು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದ ಕೋಟಿ ಅರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಲು ಇದೊಂದು ಶಾಶ್ವತ ದಾರಿ.

ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಅಂದರೆ ಮಿನಿಟಿಗೆ 5000 ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳಿಗಾಗಿ ಇಂಡಿಯೂ ದಿಂದ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಇದನ್ನು ತಡದಷ್ಟೇ ಅದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಜಡತನವು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು, ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆತು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಸಾಯುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಹುಟ್ಟು ಹಕ್ಕಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಅಧವಾ ತನ್ನ ಸಹೋದರರನ್ನು ವೈಕ್ಯಚಾಯಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿಯರು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಷ್ಟೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪೂರೈಸಬಹುದೇ? ಹೇಳಬೇಕೇ?

## ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

ಕಳೆದವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಂತೆ ಸಪ್ರು—ಜಯಕರವರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮುಂದಾಳುಗಳೊಡನೆ ರಾಜಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ತಾ 23 ಮತ್ತು 24ರಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಪೂನಾಕ್ಕೆ ಯರವಡೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಮಾತಾಡಿ, ಅವರಿಂದ ನೆಹರು ಗಳವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಾಹಾಬಾದಿಗೆ ಹೋದರು ಅಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಗ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರ್ ಲಾಲ್ ನೆಹರುಗಳಿಬ್ಬರನ್ನು ಸ್ಟೈನಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ತಾ 27 ಮತ್ತು 28 ರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ದೀರ್ಘ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡಿದರು ನಂತರ ನೆಹರುಗಳು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟರು. ಜಯಕರವರು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಕಾಣಲು ಪೂನಾಕ್ಕೆ ವಾಪಸು ಹೋಗಿರುವರು. ಆದರೆ ಈ ಪತ್ರಗಳ ಸಾರಾಂಶವೇನೆಂಬಲು, ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವೇನೆಂಬಲು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಧಾನಕಾರರು ಬಹು ಗುಟ್ಟಾಗಿಟ್ಟಿರುವರು. ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇವನ್ನು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೂ ಇವರು ಗುಟ್ಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಹಾತ್ಮರು ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರುರವರು ರಾಜಿಯ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಈ ವೊದಲೇ ಮೆ ಸ್ಟೊ ಕೋಬ್‌ರವರ ಮೂಲಕ ಒಟಂಗಸಭೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ಅವುಗಳ್ಳಾವುದೂ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಒಪ್ಪಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದಲೂ, ಈಗ ರಾಜಕೀಯ ಪಂಡಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಒದಲಾವಣೆಗಳೇನೂ ಆಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಈ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ವೀರ ಪಕ್ಷದವರ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಶಾಂತ ಪಕ್ಷದವರ ಯೋಚನೆಯು ಹೀಗಲ್ಲ. ಸಪ್ರು—ಜಯಕರವರು ಮೈಸೂರಮೂಲಕ ದೀರ್ಘ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ರಾಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸಿವಮ್ಮಂದಿಗೆ ಬರಗೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಒದಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಮೈಸೂರಯರಿಂದ ಏನೋ ಹೊಸ ಅಭಯವನ್ನು ಪಡೆದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮುಂದಾಳುಗಳ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅದಕಾರಣ ಇವರ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಫಲವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೆಂತಲೂ, ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಂಬರು ದೀರ್ಘ ಇರ್ಡಮಾಡಿ ಅತ್ಯಿತ್ತ ಪತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಜಯದ ಸೂಚನೆಯೆಂತಲೂ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಘಾಗತೆ ಗೆದ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ಇವೆರಡು ತರಹದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದು ನಿಜವಾದುದ್ದೊಂದು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಗೊತ್ತಾಗ ವುದು ಪಕ್ಷ ಗೂ ಎರಡು ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕಾಯುವಂಥ ರಾಜಿಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಯತ್ನಿಸುವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಇದೆ.

ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವದಾದರೂ ಉಭಯ ಪಕ್ಷದವರೂ ಮೆಚ್ಚು ತಾವೆ ಸಂಧಾನಕಾರರೂ ದೇಶದ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವರೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಈಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವು 1921ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳದಂತಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳವು ಹೊಸ್ತಾಗಿ ಸುತ್ತಿಕ್ಕಿರಲ್ಲಿಯೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿತ್ತು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಾಗಲೀ, ಗತ್ಯಾಮೊತರಗಳಿಗಾಗಲೀ ಆದು ಮುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೆ ಧಾಂಗದ ಚಳವಳವು ಜನಸಮುದಾಯದ ಹೃದಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ್ಮಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿಯ ವೈದಸಾಯಗಾರರಿಗೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂದೇಶವು ತಲುಪಿದೆ. ಮುಡುಕರು—ಯುವಕರು, ಹೆಂಗಸರು—ಮಕ್ಕಳು, ಶಿಕ್ಷಿತರು—ಅಶಿಕ್ಷಿತರು ವಶ್ಯರ್ಯವಂತರು—ಸಡವರು ಎನ್ನದೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೀಯರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವದೇಶ ಪ್ರೇಮವೂ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೂ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ ಇಷ್ಟರ ವರೆಗಿನಂತೆ ಜಾತಿ ಮತ ಭೇದಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ನಿಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸ್ವೆಲ್ಲ ದೂರ ನಿಂತಂತೆ ತೋರಿತು ಆದರೆ ಇತ್ತಲಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೆಗ್ಗು ನ್ನು ನೀರಿರುವರು ಯೂವಾಗಲೂ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಇಂಡಿಯನ್ ಕ್ರೈಸ್ತರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಮೊಗಲು ಹಿಂದೀಯರು, ಸಂತರ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಎಂಬದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರವರು ಸಂಪತ್ತಿನ ಸ್ವಾದ್ಧ ತ್ಯಾಗದ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯ ತತ್ವಗಳು ಏನೇ ಬಿರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಟುತ್ತಿವೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಕ್ರೂರ ಕೃತ್ಯಗಳಂಥ ಜನಸಮೂಹದಾಯಕ್ಕೆ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯು ಕಾಡಿಬ್ಬಿನಂತೆ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸಾವಿರ ಗಟ್ಟಲೆ ಹಿಂದೀಯ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಮೂಡಿರ ವ ಸ್ವಾದ್ಧ ತ್ಯಾಗ ಕ್ಕೂ, ಸಹನಶಕ್ತಿಯ ಕಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾದ ಪ್ರಕಟಣೆ ನಿಶ್ಚಯ ವಂತ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಹೋದರೆ ಅದೆಂದಿಗೂ ದೇಶದ ಏರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಲಾರದು. ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಶ್ವತ ಅಪಕಾರದ ದೇಶದ ಸಂದುಗೊಂದುಗಳಿಗೂ ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುವ ಈಗಿನ ವಿಶೇಷ ಚಳವಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಇದೇ ತರಹದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಜನಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಪುನಹ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅಳರಸರು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಧಾನಕಾರರೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ

ಅಳರಸರು ಎಷ್ಟೇ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ನಡಿಸಲೀ, ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ತೋರಿಸಿ ಶಾಂತಿಯುತವಾದರನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೀ, ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಶರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದ ವಿನಹ ನೇತಾರರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ವಿಶೇಷ ಆತ್ಮಸ್ಥಿಯನ್ನು, ಅದ್ಭುತ ಚಳವಳವೂ ಶಾಂತವಾಗಿಸಲಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವರಾಗಲಿ.

## ಗೇಣಿ ಮಲೆಗಾರರ ಪಾಡು.

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಸುಕೂಲಸ್ಥರಲ್ಲದೇ ಯಾಲಕ್ಕಿ ಮಲೆಗಳನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಒಬರು ಅಂಥಾ ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತಲಾಗಿ ಯಾಲಕ್ಕಿಯ ಕೃಯವು ಇವದ್ದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ತಿರಿಯೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಗೆಸುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಉಟಾದುದರಿಂದಲೂ, ಮಲೆಗಳಂದ ತಂಬಾ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಗುತ್ತಿ ಎಂದು ಕೆಲವು ಗೇಣಿದಾರರು ವಾಡಿಕೆಯಂತಿ ಅಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಡಂಬಾಚಾರದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ಮತ್ತು ಗೇಣಿಯ ಅವಧಿಯನ್ನು 7ರಿಂದ 21 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಲ್ಲದವರೂ ಕೂಡ ಮಲೆಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಹಣಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಂಡರು. ಈಚೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ವರ್ಷ ಯಾಲಕ್ಕಿಯ ಕೃಯವು ನಿಪರೀತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋದುದರಿಂದ ಗೇಣಿಯ ಕಂತಿನ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾರದೆ ಹಲವರು ಮಾಫಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬರಕೊಂಡಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗೇಣಿ ಮಲೆಗಾರರ ಕಷ್ಟವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವಂತೆ ನಿಜವಾದದ್ದಾಗಿದೆ ಗೇಣಿಯು ತರಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರು ಗಡಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ಸಹಜವಾದರೂ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈಗ ಜಂಬಯಲ್ಲಿರುವ ಗೇಣಿಯ ತರತ್ಯಗಳು ಬಹು ಕಠಿಣ ತರದಲ್ಲಿವೆಯೆಂದೂ ಗೇಣಿದಾರರು ಪುಕಾರುಗಳನ್ನೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ, ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿ ತರುತ್ತುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಾಲವು ಇದೆಲ್ಲಾ ನೆಬದನ್ನು ಅಳರಸರಿಗೆ ಮರೆಯಬಾರದು.

# ಆಚಾರ್ಯ ಪಿ. ಸಿ. ರೇಯವರ ಭಾಷಣ.

## ನಾನು ಸ್ವದೇಶಿ! ಸ್ವದೇಶಿತ್ವವೇ ನನ್ನ ಧರ್ಮ!!

(ಮದ್ರಾಸಿನ ಸ್ವದೇಶಿ ಲೀಗಿನವರು ಈ ತಾ. 13ರಂದು ಸೇಂಟ್ರಲ್ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ಪಿ. ಸಿ ರೇಯವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ)

ಯುರೋಪಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಧವಿಧ ಸಾಮಾನುಗಳು ದೇಶ ಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಎಡೆಗುಂದಿಸಿರಿದು. ಅದರೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರದರ್ಶನವೊಂದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅದರ ಆಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿಯೂ ವಿಷ್ಣುಗಳು ಕನಿಕರವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡದಿರವು. ನೂಲು ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರೂ. 70 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟರ ವಿದೇಶಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂದೇಶವು 1927—28ರಲ್ಲಿ ಆಮದು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ರೂ. 80ರಿಂದ 4 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟರ ಸಿಗರೇಟುಗಳನ್ನೂ, ರೂ. 2 ಕೋಟಿಯಷ್ಟರ ಔಷಧಿ ವಿಷ್ಣುಗಳನ್ನೂ, ರೂ. 8 ಕೋಟಿಗಳ ಮೋಟಾರ್ ಕಾರುಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ವಾಹನಗಳನ್ನೂ, ರೂ. 3½ ಕೋಟಿಯಷ್ಟರ ಬಟೇ ಮೋಟಾರ್ ಕಾರುಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದೂದೇಶವು ಸರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರವಾದ ಬಂಗಾಳವು ಶತಗಳ ದೇಶದಷ್ಟು ವಸ್ತ್ರ ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಮತ್ತಾವಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಇದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಳಕುಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ಯಾಮುಯಿಲಾಡ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಹೇಗೆ ನಾಶವೊಂದುಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂಬ ವಿಷಾದಕರ ವೃತ್ತಾಂತವು ಪುನರುಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಮಾಡಲೆಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ರಮೇಶ ಚಂದ್ರದತ್ತರ ಬಂದು ದೇಶದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೋ ಬಚಾನದಿರುವ ಬಜ್ಜಿಟ್ಟರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮೂತ್ರ ಇನ್ನಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿಲೆಳಸುತ್ತೇನೆ ಸೊಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ವಿಶಾಮಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಾ ಕೌಶಲ್ಯ ನೈಪುಣ್ಯಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಹಿಂದೀ ಮಸ್ಲಿನ್ನನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೂಯ್ಯಲಾಯಿತ. ಮತ್ತಾರಾಣಿ ನೂರ್ಜಹಾನಳು ದೇಶೀಯ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಳ ಅವಳ ಅತ್ಯಯದಲ್ಲಿ ದೆತ್ತ ಮಸ್ಲಿನು ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಾಕರರೂ, ಆಸ್ಥಾನಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅದನ್ನೇ ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನ ತಾಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮಸ್ಲಿನ್ ವಸ್ತ್ರಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ನಾಜೂಕಾಗಿದ್ದುವೆಂದರೆ ಅನನ್ನು ಮುಂಜಾನೆಯ ಮಂಜು,' 'ಹರಿಯುವ ನೀರು' ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಅಲಂಕಾರ ರೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಪರಿಗಣ ಅವು ತಮ್ಮ ನಾಜೂಕಿಗೆ ಅಚ್ಚುಳಿಯದೆ ನ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನೂಲುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಧನಿಕ ಬಡವರ್ಗದ ಆಶ್ರಯ ನೇಕರ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಢಕ್ಕಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 1824ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಸೂಲನ್ನು ಅವದು ಮಾಡಿದಂದಿನಿಂದ ಅದು ಬಹಳ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು 1828ರ ನಂತರ ಬಹಳ ನಿಕೃಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ಕಳೆದ 60 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಗ್ಗವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನೂಲಿನ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಡೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ನಾಶವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರವೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿಯರಿಂದ ಇತರರ ಕೈ ವಶವಾಯಿತು." (ಟ್ರಿಲರರು ಒಪಿದ ಢಕ್ಕಾದ ವೃತ್ತಾಂತಕಂತೆಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ಬರೆದುದು)

ವಸ್ತ್ರ ನೂತ್ಪನ್ನಲ್ಲದೆ ಬಂಗಾಳಕ್ಕೆ ಜೇಕಾದ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಷ್ಟರ ಸಕ್ಕರೆಯೂ ಢಕ್ಕಾದಲ್ಲೇ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ರೂ 15 ಕೋಟಿಯಷ್ಟರ ಜಾವ ಸಕ್ಕರೆಯು ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಆಮದಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅರಿವಾಸಿ ಬಂಗಾಳಕ್ಕಾಗಿದೆ! ಇವರಿಂದೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಅಫೀತಿಕ್ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ ಸುಮಾರು 20ನೆ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ, ರಾಯಲ್ ಕಮಿಷನುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ರೂ. ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಿಟ್ಟಿಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹಿಂದೂದೇಶವು ಹೊರಬೇಕಾದರೂ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವನತಿಯನ್ನೆದಿರುವೆವೆಂಬುದು ವಿದಿತವಾಗುವುದು.

ದೊಡ್ಡ ಭಂಡವಾಳವಿದ್ದರೆ, ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯುಳ್ಳ ಕಟ್ಟಡ ದೊರೆತರೆ, ಸೋಫ, ಸಂಕಗಳಿದ್ದರೆ, ಹೊರಗೊಂದು ಮೋಟಾರ್ ಕಾರು ಸದಾ ಕಾಯುವಂತಾದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನಾರಂಭಿಸುವರು! ಯುರೋಪಿಯನರ ವಿದೇಶಿ ಪೋಷಾಕು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲೇ ಗೌರವ ತಳಿಯುವರು. ಇಂಥಾ ಡಂಭಾಚಾರಿಯು ಕೇವಲ ಒಂದ ಕ್ಲಾರ್ಕ್‌ನಾಗಿ ರೂ. 25, 30ರ ಸಂಬಳದಿಂದ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಮೂಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಮಚಿತ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶತಿಯನ್ನೊಯ್ದು ಕೊಡುವ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದು ನಂತರ ವಿಶ್ವಾಧಿಕ ಶಿಯೊಗಿ ಬೋಳದ ಶಿತಿ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರೂ, ಜನೋಪ ಕಾರಿಯೂ ಆಗಿರುವ ಮೆ. ಅಂಡ್ರೂ ಕಾರ್ನಿಗಿಯರು ಎಂದಿರುವ 'ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಮಾನ್ಯ'ವೆಂಬ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿರಿಸಲಾ — ತರುಣರು ಯೂವಾಗಲೂ ಆರಂಭದಿಂದಲೇ ವ್ಯಾಪಾರಂಭಿಸಿ ಲೀಳ ಕೀಳು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವದೊಳ್ಳೆದು. ಆವರು ಮೊದಲಾಗಿ ಕೈಸುಲುಕೆಯ ನ್ನು ಹಿಂತೊಂಡು ತನ್ನ ವ್ಯಯಿತ ಜೀವನದ ಪ್ರಥಮ ಸಮಯವನ್ನು ಆಪೀಸಿನ್ನು ಗೂಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೇಕು. ನಾನೇ ಅಂಥಾ ಕಷ್ಟಕರಿಯವನಂತೆ ಬ್ಲೂಬ್ಲಾಕಾಗಿದ್ದೆನು." ಹೆನ್ರಿ ಫೋರ್ಡ್, ಎಲಿಯಮ್ ಮೋರಿಸ್, ಜಾನ್ಸ್‌ವೆಸ್ ಮೊದಲಾದ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶರೆಲ್ಲಾ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಪನ್ನರೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಳ್ಳಷ್ಟಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿದ್ಯೆಯು, ಅರಂಭಗಳ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಹಸ, ಧೈರ್ಯ ಶಿಧಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಕೈಗಾರಿಕ ವೃತ್ತಿಗೆ ಅ ದೆಂದು ತೊಡಕೇ ಆಗಿರುವದೆಂದು ಇವರೆಲ್ಲರ ಜೀವಿತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಿಂದೀಯರಾದ ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ಜೆ ಎನ್. ತಾತಾರವರು ಸಕ್ಷಾದ್ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹೊಸ್ಮಿಲನ್ನು ಶ್ರಯಿಸಿದಿರುವ ಲಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೇನ್ನೂ ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆತರು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಜಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜ್ಞೋಹದಿಚ್ಛಾಪಪನ್ನಸಿಸ್ಸೇನೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಸಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಬಲ ಶೈಗಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿರುವ ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಹೈಡ್ರೋ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೋಟೀಲೇಶರ್ ಮತ್ತು ಜಮ್‌ಶೆದ್ ಪುರದ ಸ್ಟೀಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರು ದಿವಂಗತ ತಾತಾರವರು. ಈಗ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಬಂಗಾಳದ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಾಗ ನನ್ನ ಹಸ್ತ ಕೇವಲ ರೂಪಾಯಿ. 800 ಮಾತ್ರ ವಿದ್ದಿತು.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಜುವೇಟರಾದವರು 25, 30 ರೂ ಗಳ ಕಡೆಗೆ ಕಚೇರಿ ನೀತಿಕೊರಿಡಿರುವ ಬದಲಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ಪದವೀಧರನ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಜರ್ಮನ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೆಲ್ಲ ಮದಾಸು ಶ್ರಧನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಡಿರುವುದು ಅರ್ಧ ಪದವೀಧರನಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆವನಿಗೆ ಎಂಬ ಜರ್ಮನ್ ಪದವಿಯು ಪ್ರೋಪಿಸ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಮಂದಾಸಿನ ಕ್ರೈಮು ಜರ್ಮನ್ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದಾಗಿದೆ ಲ ಧ ಪದವೀಧರರಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿನ್ನು ಅಕ್ಷರಜ್ಞರಾಶ ಜಂ ಮರು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಲಿತರ ದ ಗ್ರೇಜುವೇಟರು ಜರ್ಮನ್ ಪದವೀ ಮೊದುವ ಅದುನಿಕ ಕೃಷಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಈ ಅರ್ಧ ಜರ್ಮನ್ ಪದವೀಧರ ಪರ್ಮಾವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪದವೀಧರನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಹುದು. ಇಂಥ ಹಿಂದೂದೇಶದಿಂದ ರೂ. 2½ ಕೋಟಿಯಷ್ಟರ ಎಣ್ಣೆಯ ಬೀಜಗಳು ರಫ್ತಾಗುತ್ತವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರೂ 14 ಕೋಟಿಯಷ್ಟರದು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದಲೇ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಿನ್ನು ಸೇದನ ಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದುವುದು. ರಫ್ತಾಗುವ ಎಣ್ಣೆಯ ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಭಾರವು 12 ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಾಗಿರುವುದು. ಈ ತೂಕದ ಪ್ರಮಾಣವು ಜಾಸಾಯನಿಕ ಪರಿಣತಿಯುಳ್ಳ ಯಾವುದಾದರು ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಾವು ಮಂದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಬೀಜಗಳಿಂದಲೇ ಅವರು 'ಪೆಟ್ರೋಲ್' ಎಂಬ ತರಕಾರಿ ಕುಪ್ಪವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ನನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೇ ನೇ ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಗೆ ತೆಗೆದ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೊಂದು ಒದ್ದಿನಂತರು!

ಇತ್ತರ ತನಕ ಈ ಸಮಸ್ಯಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವುಂಟಿಗೂ, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಷೇತ್ರದಿಗೂ ತೋರಿಸುವ ಒಂದು ಉ ಪಾಯವೆಂದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಗ್ರೇಜುವೇಟರನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗವು ತೆಲಲಗುವುದೆಂಬುದೇ ಆವರ ಭಾವನೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಇದು ವಿವೇಕದ ಕಾರ್ಯ ವೆಂಬುದು ಸಂದೇಹಕರ ವಿಷಯ. ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ಕೆಲವರ ತಿಯವರಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಕರವುಂಟಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಂದ ಪುಸ್ತಕಜ್ಞಾನ ನೂತ್ಪನ್ನರುಳ್ಳ ಪದವೀಧರರು ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕುದು ಹಿರಿಯ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈ ಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗವೂ ದೊರೆಯದೆ, ದಿನೇ ದಿನೇ ಶಿಕ್ಷಿತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂಥವರು ಘಾತಕುಕರ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಚಳವಳಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ತೀವ್ರಗಾಮಿಗಳಾಗಿ ಗೊಂದಲ ಗಲಾಟೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಭೂತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ನಾನು ಬಂಗಾಳದ ಐದಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ನಾಡಾಗ ನೆವಂದಾ ಚರ್ಚೆದ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರತಿಪಾದಕನಾಗಿ-ನೆನು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುವುದನ್ನು ನಾನು ನೂರನೇ ಭಾಗ ಯಾದರೂ ಹೇಳಲಾಸಿ.ವೆನು. ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಯ ಯೂರೋಪಿನ ವಿದ್ಯಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಯೂರೋಪ್ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಗಳ ಉದಾತ್ತತೆಯು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯಿಸಬೇಕು. ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಅವೆಷ್ಟು ಜನರು ಜನಶ್ರಮ ನಿವಾರಕ ಯಂತ್ರತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಿತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ರೆವಾಸಿ ಮುಂದಿ ನಿದುದ್ಯೋಗ ನಮಸ್ಯೆಯ ನಿವಾರಣೆಯು ಅಸಾಮಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಗ್ಲೆಂಡಿನ ಇತ್ತಲಾಗಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 19 ಲಕ್ಷ ವಾಗಿದೆ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ 3 ಮಿಲ್ಲಿಯ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಮಿಲ್ಲಿಯ ವಾತ್ಮ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ 3ರಿಂದ 6 ಮಿಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿರುವರಂತೆ. ಗಿರಣಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕೇವಲ 2 ಮಿಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಉದ್ಯೋಗ ಪೆಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಿರಾರು ಬಡ ಜನರ ಪರಿ ಶ್ರಮದ ಫಲರಾಸಿ-ದ ಪರಿಪುಷ್ಟವಾದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಿಂದ ಒ ರೀ ಕೆಲವರು ವಿಶಾಖಮೆಗ್ಗರಾಗಿರುತ್ತಾ. ಶ್ರಮ ಜೀವಿಗಳು ಕೊಳಕು ಗಲ್ಲಿ ಜೋಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗಾದರೂ ಕಿಲಲಸಗಳ ಮೊಡುವ ಬನಸಿಬಡವಾಗಿ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 400—500 ಶಿಶುಮರಣವುಳ್ಳ ಕಲ್ಕತ್ತ ಮುಂತ್ತ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ! ಅಕ್ಕಿ, ಎಣ್ಣೆ ಮಿಲ್ಲುಗಳೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಇನ್ನೂ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಬಹುದಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಧೀನ ದರಿದ್ರ ಸ್ತ್ರಿ ಪುರುಷರ ಜಾಯಿಯಿ ತತ್ಪ ನ್ನೇ ಅಪಹರಿಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣನ್ನು ಕುಕ್ಕಿ ಚಿತ್ತವನ್ನಾಕರ್ಷಿಸುವ ಸಿಗರೇಟು, ನಾನಾ ವಾಹನ, ಗ್ರಾಮಫೋನ್, ಆಟದ ಸಾಮಾನು ಮೊದಲಾದ ವಿಶಾಖ ವಸ್ತುಗಳಿಂತ್ತ ನಮಗೆ ನಿವಾರ್ಹವಲ್ಲ ದ್ದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಮದ್ರಾಸು ಒಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಮೋಟಾರು ಕಾರುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟುಗುವುದು. ಈಗ ಮೋಟಾರು ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುವ 10ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಚಾರವುಳ್ಳವನಾದರೆ ಮೋಟಾರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನೂರ ಶಕ್ತನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1500 ವಸನು ಪಂಬಳವುಳ್ಳ ಜಡಿಗೂ ಜೀರಿ ಉರುತ್ತಿ ರುವುದಿದ್ದರೆ ಈಕರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನ್ಯಾಯವಿರ್ಣಿ ಕ್ಕೋಸ್ಕೋರ್ಡ್ ಎಂಬವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತಿರುವರು ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ದುಂದುಗಾರಿಕೆಯೆ ರಿಗೆಯಾಡಿದೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಮದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ತಮ್ಮ ಆಯವಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದೇ ಮಾತು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರ ಬೈಕೆಯಾದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಕಾಗಸ್ಪವಾದರೆ ಸಾಕಾದಿ ದಿನಪತ್ರಿ ಕೆಯಲ್ಲಿ 2-3 ಪುಟ ಪುಟ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಲೇಖನಗಳು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮೆರಸುಮಾಡಿರುವ 'ದೇಶೀಯ' ವಿಶಾಖಗಳಿಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಹೀರುವ ಕೃಮಿಜೀವಾಣುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಇಂಥೀ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಜನರ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ 33.51 ಮಿಲ್ಲಿಯ ಟನ್ನು ಅಕ್ಕಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಅಕ್ಕಿಯು 32 ಮಿಲ್ಲಿಯ ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಒರ್ವಾದೆ ಅಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವು ಭಯಂಕರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. "ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿಂದೀಯರು ಪಡುವ ಅನೇಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನರಿಯಾದ ಆಹಾರವ ಅಭಾವವು ಅತಿ ವ್ಯಾಪಾಮ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಕೊಲೇರಾ, ಮಲೇರಿಯ, ಅತಿಸಾರ, ಕ್ಷಯ ಕೋಷ್ಯಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಭಯಂಕರ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಾವಿರಾರು ಜಂದೀಯರು ತುತ್ತಾಗುವರೆಂಬ ವೇಸೇನೇ ನಿಜ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ರಹಿತರಿಯು ಮಿಲ್ಯಾಂತರ ಜನರನ್ನೆ ಕ್ರಕಗೊಸಿಸಿ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಗುರಿ ಹುಯಿಸಾದ ಕ್ಷೀಣತೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಜಿಗ್ಗೆನ್ ಅಭಾವದ ಆಹಾರವೇ ಹಿಂದೂದೇಶದ ರೋಗಗಳ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ವೆಡ್ಕರಿ ಸೆನರು ವೈದ್ಯರಾಸಾಮ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಇತ್ತಿಸಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವರು.

ಪೂರ್ವ ಬಂಗಾಳದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೆ. ಹೌಲ್ ಎಂಬವರು, "ಎತಿರಿಗೆ ಕಂಡ ಕೆಲಸ ಎರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸೋಮರಿತನವೇ ವಕ್ಷರಿಗನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಅಕ್ಕಿಯ ಬದಲು ಬೆಳೆ ನಂತರ ಸೋವರಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಏನಾವಿದೊಂದು ಉಪದ್ರವೃತ್ತಿಯು ಅವರಿಗೆ ಮಹದುರುತಕಾರವಾಗಿರದು. ನಾನು ಆಗ್ನ ಸ್ವದೇಶಿಯು. ಬಹಿಷ್ಕಾರವೆಂದರೆ ಕಿಚ್ಚುವ ನನಗೆ ರುಚಿಸದು. ಬಹಿಷ್ಕಾರವೆಂದರೆ ವಿದೇಶಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪ ಯೋಗಿಸದೆ ಆವರಿಗೆ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಆವರಿಂದ ರಿಯೂ ಯಿತಿ ಪಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅದು ಆಮೊದು ಉದ್ದೇಶಕಕ್ಕಾಗಿದ್ದು ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕವನು ನಾನು. ಸ್ವದೇಶಿಯು ಕೇವಲ ನನ್ನ ದೇಶದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಪ್ರೇಮದ ಮೇಲೆ ಆಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸ್ವದೇಶಿಯು, ಸ್ವದೇಶಿತ್ವವೇ ನನ್ನ ಧರ್ಮವು ನಾವು ಪುದೇಶಗಳಿಂದ ತರುವ ಸಾಮಾನುಸು

## ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

(ಪದ್ಯ ನೋಡುವರೆಂದು)

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಿರ್ಧಾರು ಮಾಡಿದವರು ಲಾರ್ಡ್ ಮೆಕಾಲೆಯು ಎಂಬ ಮಹಾಶಯರು. ಭಾರತೀಯರು ಇಂಗ್ಲಿಷರ ನಮೂನೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅಡಿಪಾಯವು ಭದ್ರವಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಆತನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದನು. ಅವಕಾಶವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತೆ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟಾದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗೆ ತರುವುದೇ ಅವನ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತೀಯರ ರಕ್ತ ಮಾಂಸದಿಂದ ಜನಿಸಿದವರಾದರೂ ಮನೋಭಾವನೆಗಳಲ್ಲೂ, ನೀತಿ ರೀತಿಗಳಲ್ಲೂ, ಆಡಂಭರಗಳಲ್ಲೂ ವಿದೇಶಿಯರಂತೆ ನಡಿಸುವ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

" English education would train up a class of persons, India in blood and colour, but English in taste, in opinions, in morals and in intellect. " ಹೀಗೆ ಕರೀ ಬಣ್ಣದ ಆಂಗ್ಲೇಯರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದೇ ಲಾರ್ಡ್ ಮೆಕಾಲೆಯವರ ಮುಖ್ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ನಾಗರೀಕತೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಕುಗ್ಗಿಯುವವರ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರಾಜ್ಯವು ಭದ್ರಮುಂಡದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಅತನಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. ನಾವು ಈಗ ತಲೆಯಿವ ಶಿಕ್ಷಣೆಯು ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿಯರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ, ವೈಭವವನ್ನೂ ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ನಿಜ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮರೆಯುವ ಜನರು ಎಂದೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಭಾರತವಾಸಿಗಳನ್ನು ಮೂಲಿಗೊತ್ತಲು ಹೀಗಾದರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣೆಯ ದ್ವಾರ ನಾಗರೀಕತೆಯನ್ನೂ, ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಮೆಕಾಲೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೂ, ಇದರ ಮೂಲಕ ಕ್ರೈಸ್ತಮತವನ್ನೂ ಹರಡಿಸಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಷಪ್ಪರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲದೆ ಮಿಷನರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹರಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುರು ಮಾಡಿದರು. ಮೆಕಾಲೆಯು ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಲು ಕೈಕ್ಕೆ ಮತವನ್ನು ಭಾರತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹರಡುವುದೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಉಪಾಯವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದನು. ಅದುದರಿಂದ ಭಾರತೀಯರ ಕರೀ ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಯರ ರಕ್ತದ ಅಂಶಗಳಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಮನದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಯಾಮಯನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ದಯೆಯಿಂದ ಹಲವು ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವವಾದುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಹಿಂದೀಯರು ಹಿಂದುಗಳ ಜಾಳಾದಿದ್ದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಎಂದು ಈ ಭಾರತೀಯರ ಹಿಂದುತ್ವವು ಲೋಪವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿ.

ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರೂಪ, ಭಾರತೀಯರೂಪ ವಂಚನೆಯವು ಬೆಳೆದ ಮತ್ತಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಪರದೇಶಿಯರೆಂದು ಮರೆತು ಅವರೊಡನೆ ಮೆರೆಯಲು ಕುಣಾದಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ದಾಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದವರೆಂದು ತಿಳಿದು ತಿರಸ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವ ಒದಲು ನಮ್ಮ ರಕ್ತವೆಂಬ ಪೂಜ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಹೃದಯದ ಉನ್ನತೋನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆಂಗ್ಲೇಯರನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೇ ಕೆಲಬುದೇ. ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಕಲಿತ ಭಾರತೀಯರು ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ದೇಶದ ದುಸ್ಥಿತಿ, ತಮ್ಮ ದೇಶ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪವಿತ್ರ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ತುಚ್ಛವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ತಿಳುವಾದ ತಿಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ದುಃಖ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರು ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸೋರಿಹೆವ ಹಾಹಾಕಾರವು ಕೇಳಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ.. ಇಂಥಾದನ್ನು ಮತ್ತೆಮ್ಮೆ ಪ್ರಬಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಭಾರತೀಯರ ಜನಾಂಗತ್ವ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಕಾನ್ಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಲ್ಲವೆವೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅರೇಳು ಸಾವಿರ ಮೈಲು ದೂರದಿಂದ ಈ ಪಾಠ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹೋದರಿಯರು ಏನು ಕೇವಲ ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆಯ ಭಾವದಿಂದ ಒಂದ ರೇ? ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯನ್ನು ಮರೆತು, ಮಲತಾಯಿಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಚಿತ್ತ ಚಿತ್ತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರೀಯ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಒಡಿಸಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನ ಕಲಿಸುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾದ್ದಾರೆ. ಲಾರ್ಡ್ ಮೆಕಾಲೆಯವರ ಅಧಿಪತ್ಯವು ಜಾರಿಗೆ ಒದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿಗಿದ ಕಾನ್ಸೆಂಟ್ ವಿದ್ಯೆಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಮೂಕ್ಯ ಘಟನೆ ದೀಕ್ಷೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವೆರೆತು, ನಮ್ಮ ಯುವತೀ-ರತ್ನರು ಜಿಲ್ಲಗಂಡಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಅಸಂತೋಷವಾಗಿರುವುದು ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಗ್ಯುವ ಜೀವನವು ಇಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಒರುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಮಣಾಯರು ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಿಷ್ಠಾರ್ಯಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಪ್ರೀಯರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾರಿಂದಲೂ ಅಡಿಗಲಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಇನ್ನಾದರೂ ಪರ ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಣಾಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುವರೇ ?

## ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಚಿಟಿಂಗು.

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ವಿಚಿಟಿಂಗು ತಾ. 26ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. 11 ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಂಘಗಳ ಬಬಸ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಸಹ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

1. ಕಳೆದ ವಿಚಿಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಓದಿ ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು.

2 ಕಳೆದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಜಮೆ ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿನ ಲೆಕ್ಕ ಓದಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

3 ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳು ಮಂಜೂರಾದವು. (1) ಕೋಟಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 250, (2) ಶುದ್ಧಾಪು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ 300, (3) ಬಿ ಸಟ್ಟಿಗೇರಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 600, (4) ಮುಗುಟಗೇರಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 1000, ಮತ್ತು (5) ಶನಿವಾರಸಂತೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ 600

4. ಮಗ್ಗುಲ, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಟೌನ್ ಮತ್ತು ಹೊದವಾಡ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಸಾಲಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ

5 ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಶನ್ ಪೈಸಿಹೆಂಟರ ಪತ್ರ ಓದಲಾಯಿತು.

ಫೆಡರೇಶನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಂಬರುತನಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಬರಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

6 ಹಳ್ಳಿಗಟ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಯ ಸಾಲ ವೆಂ-ಪಾವತಿಯ ವಾಯಿದೆಯ ಅರ್ಜಿ ಓದಲಾಯಿತು.

ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸದರಿ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ (ಅಂದರೆ 1929—30ಕ್ಕೆ) ಬಾಕಿ ಬಹುಕ್ಕ ಹೊಂಬಲಿಗೆ ವಸಾಯಿದೆ ಕೊಡಲು ಆಗುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಕೆ. ಅಪ್ಪಯ್ಯ,
(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

## ಕೊಡವ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಫಂಡಿನ ಕಮಿಟಿ ವಿಚಿಟಿಂಗು.

ಈ ಕಮಿಟಿ ವಿಚಿಟಿಂಗು ತಾರೀಕು 17ರಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. 8 ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರು.

(1) ಕಳೆದ ಕಮಿಟಿ ವಿಚಿಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಓದಿ ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು.

(2) ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಅಥವಾ ಸ್ಕಾಂಟೇಶನ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ದೊರೆಯದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಂದರಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

1. ಮನೆಯಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ, 2. ಮಂಡೇಪಂಡ ಕಾಳಪ್ಪ, 3. ಮನೆಯಪಂಡ ಪೆನ್ನಪ್ಪ, 4. ಮೊಣ್ಣಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ, 5. ಕೂತಂಡ ಜಿಗಪ್ಪ, 6. ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಮುದ್ದಪ್ಪ ಮತ್ತು 7. ಪಟ್ಟಮಾಡ ಕಾಂಬಯ್ಯ

(3) ಮಂಡೇಪಂಡ ಬೋಪ್ಪಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕೋಟಿರ ನಂಜುಂಡ ಇವರಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾಯಿತು

(4) ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ಕಾಂಟೇಶನ್ ಫಂಡುಗಳಿಂದ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಹೊಸ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಬಿ. ಐ ಕುಟ್ಟಪ್ಪ,
(ಗೌ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.)

## ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಬೋರ್ಡು ವಿಚಿಟಿಂಗು.

ಕೊಡಗು ಹೊಸ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಪ್ರಥಮ ವಿಚಿಟಿಂಗು ಈ ತಾ. 25ರಲ್ಲಿ ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಬೋರ್ಡಿನ ಪೈಸಿಹೆಂಟರಾದ ಕಮಿಷನರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಮೆಂಬರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

(1) ಬೋರ್ಡಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪದವಿಗೆ ಮೆ. ಗಳಾದ ಪಾಂಡಂಡ ಚಂಗಪ್ಪನವರು, ಪಟ್ಟಮಾಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ತೊಂಗಟ್ಟಿರ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಅಮೀದುವಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಓಟಿಗೆ ಹಾಕಿದಲ್ಲಿ (ಬ್ಯಾಲಟ್ ಮೂಲಕ) ಮೆ ತೊಂಗಟ್ಟಿರ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಓಟು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಹೆಸರು ವಜಮೂಡಲಾಯಿತು. 2 ನೇ ಸಾರಿ ಓಟಿಗೆ ಹಾಕಿದಲ್ಲು ಮೆ. ಚಂಗಪ್ಪನವರಿಗೂ, ಮೆ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೂ ಆತಾರು ಓಟುಗಳು ದೊರೆತು ಸಮವಾದ ಕಾರಣ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕ್ಯಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಓಟಿನಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವದರ ಬದಲು ಕೂಡಾಯಿಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆಸೆದು ಟಾಸ್ ನೋಡಿದರು ಮೆ ಚಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಜಯವಾಯಿತು. ಆ ಕಾರಣ ಮೆ. ಪಿ. ಎ. ಚಂಗಪ್ಪನವರು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

(2) ತೋಡಮಕೇರಿ ಶಾಲೆಯ ಜಾವಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದರ ಪಂಚಾಯಿತದಾರರಿಗೆ 50 ರೂ. ಕೊಡಲು ಮೆ. ಸಿಂಗಿಮಡ ಪಣಿಯಪ್ಪನವರಿಗೆ

(3) ದೇವಣಗೇರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಒಂದು ಜಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲು 200 ರೂ. ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

(4) ಮಡಿಕೇರಿ — ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ರಸ್ತೆಯ ಕಣದ ಸೇತುವೆಯಿಂದ ಹಿಚ್ಚಿಡಿ ಹೋಟದ ಗೇಟಿನ ವರೆಗೆ ಇವ ರಸ್ತೆಯ ರಿಪೇರಿ ಬಗ್ಗೆ 60 ರೂ. ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

(5) ದೊಡ್ಡ ಕಣಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ರೆಯುವ ವಿಷಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿಟಿಂಗಿ ಮುಂದನಿಸಲಾಯಿತು.

(6) ಪ್ಲೇಗಿನ ಅಡಚಣೆಗಳಿಂದ ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿದಕ್ಕಾ ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ ಮೂರ್ಕೆಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರನಿಗೆ 1930—31 ಕಂತು ಹಣದಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೆ 15 ರೂ. ಜೋರೆ ಏಳು ತಾರಗಣಿಗೆ ಕಂತು ಹಣ ವಜ ಕೊಡಲಾಯಿತು.

(7) ಮೂರ್ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಾವಿಯನ್ನು ಆಳಮೂರಿ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ 1,750 ರೂ ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

(8) ನ್ಯಾಯವರ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರವರ ಸೈಯಾಣದ ಬತ್ಯನ್ನ ತಿಂಗಳಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು 28 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

(9) ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಅಡಚಣೆಗಳಿಂದುಂಟಾದ ನಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಆನೆಚೌಕೂರು ಸುಂಕವ ಕಟ್ಟೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರನಿಗೆ 1929—30ನೆ ಕಂತು ಹಣದಲ್ಲಿ 200 ರೂ. ವಜ ಕೊಡಲಾಯಿತು.

(10) ಕಳೆದ ನವಂಬರಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ಲೇಗು ಆವಹಿಸಿಗಳಿಂದ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಲುವಾಗಿಲು ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರನಿಗೆ 1929—30ನೆ ಕಂತು ಹಣದಲ್ಲಿ 60 ರೂ. ವಜ ಕೊಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

(11) 11 ವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ಲೇಗಿನ ಗಬಾಟಿನಿಂದ ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಟಿಕೊಪ್ಪ ಮೂಳೆ-ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರನಿಗೆ 1929—30ನೆ ಕಂತು ಹಣದಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೆ 15 ರೂ ನಾಯಿಯಂತೆ 11 ವಾರಗಳಿಗೆ ವಜ ಕೊಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

(12) ಜಂಬೂರು—ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ ರಸ್ತೆಯ 2/1ನೇ ಮೈಲು ಬಳಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸೇತುವೆಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯ ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ 840 ರೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

(13) ಎಕ್ಸೈಸ್ ಎಸ್ಟೇಟರ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬೋರ್ಡಿನ ಪಕ್ಷ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಮೆ. ಬಿ ಶ್ರೀಪತರಾಯರು ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

(14) ಚಿಟ್ಟಿಮಾನಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಾಂಪೌಂಡಿನೊಳಗೆ ಲೆಟ್ಟಿಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಆಫೀಸಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಡ ಕಟ್ಟಲು ಬಿಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

(15) ಶನಿವಾರಸಂತೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೀಪಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 3 ರಿಂದ 5 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೂ, ಕಬ್ಬಿಣದ ದೀಪ ಕಂಭಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ರೂ. 191—4—0 ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

(16) ಕಾಕೋಟುಪರಂಬು ಶಾಲೆಯ ಕೆಲ್ಲು ಹಾಕಿರುವ ಭಾಗವನ್ನು ಪುನಹ ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ರೂ 4875 ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು

(17) ಭಾಗಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಬರುವ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1ರಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುವಂತೆಯೂ, ಅದಕ್ಕೆ ರುವ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಮಹಿಮೆಯಾನ 50 ರೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿಯೂ, ಒಬ್ಬ ಅವತನನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೆ 11 ರೂ. ಯಲ್ಲಿಯೂ ಬರುವ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರು 1ರಿಂದ ನೇಮಿಸುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

(18) ಬಿಳುಗಂದದ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಶಾಲೆಗೆ ಮೊಹಿಯನ 10 ರೂ. ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

---

COORG FOREST DEPARTMENT, SOUTH DIVISION

## Tender Notice.

Mercara, the 17th July 1930.

Tenders are invited for the purchase of 300 pallas of ragi collected departmentally in the kamties and stored at Tittimatti Tenders should reach this office on or before the 5th August 1930.

For further particulars please apply to the DIVISIONAL FOREST OFFICER, SOUTH COORG, MERCARA

---

ಕೊಡಗು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗು.

## ನೋಟೀಸು.

ಮಡಿಕೇರಿ, ತಾ. 17—7—1930

ಇಲಾಖೆಯವರು ಕುಮ್ಮಿಯಲ್ಲ ಬೆಳೆದು ತಿತಿಮತಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ 300 ಪಲ್ಲ ರಾಗಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲು ದರಕಾಸ್ತುಗಳು 1930ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟು ತಿಂಗಳು 5ನೇ ತಾರೀಕಿನ ವರೆಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ "ಡಿವಿಜನಲ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗು, ಮರ್ಕಾರ." ಇವರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವದು. 1—1

# ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

## ಸ್ವದೇಶ.

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯ ಶುಕಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ನೂತನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಾರೋಹಣದನಿಮಿತ್ತ ಕಳೆದ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಎಂದಿನಂತೆ ಸಭೆಯು

ಮಳೆಗಾಲದ ರಜೆ ತೀರಿ ಮಡಿಕೇರಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಈ ತಾ. 4ರಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವುದು.

ತಾ. 25—7—30ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮೆ. ಬಿ. ಶ್ರೀಪತಿರಾಯರು ಎಸ್‌ಪೈಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಡಿ. ಬೋರ್ಡಿನ ಪರ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಆಕ್ಷಲ್ಟ್ಯರಿಯವನು ಮಾಡಿ ವಿಷಯಿಂಗಿನ ವಿವರವು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಲಂಡನ್ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವದನ್ನು ಡಬ್ಲಿಸುವ ಒಗ್ಗೆ ಜಮಿಸಿದ್ದ ಸಾರ ಸಂಘದ ವಿಶೇಷ ಮಹಾಸಭೆಯು ಈ ತಾ 11 ನೇ ಸೋಮವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆಗೆ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾದಿ ಧಂಡಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು.

ಮೊನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಪಿಮ್ಮಟ್ಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ರಿಟೈರಾದ ಮೆ ಕೆ. ಯಸ್. ಸುಬ್ರಾಯರವರಿಗೆ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಕಳೆದ ತಾ 20ರಲ್ಲಿ, ಸೆಷಕಾರಿ, ಲಾಯರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಏಜಾಕಿಯವರು ತಾ. 26ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕರಿಸಿದರು.

ಈ ವಾರಪೂರ್ತಿ ದೇವರಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಭಾಗಶಃ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ವ್ಯಸನಾಯತ್ತೆ ಸೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರ ಜೊಬ್ಬೆ ಎದ್ದಿತ್ತು. ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯು ಸುರುವಾದಂತೆ ಕಾಣ ಪ್ರದೆ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ತಾ 26—7—'30 ರಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ 8.69 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 28.35 ಇಂಚು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸದರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 49.73 ಇಂಚು ಆಗಿತ್ತು.

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾದ ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸ್ಥಳಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಕ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಮುಂದಿರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಕಳೆದ ತಾ. 29 ರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬಂಗಾಳ ಸ್ಯಾಶನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಆಫೀಸನ್ನು ಹುಡುಕಿ, 60 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರು.

ಸರ್ಕಾರದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿವೇದಿಸಲು ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಜವಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಕಳೆದ ತಾ. 27 ರಿಂದ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟಾವಧಿ ಹರತಾಳವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು

ಪೈಸ್ ಅರ್ಡಿನೆನ್ಸಿನ ಮೇರೆ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ "ಕನ್ನಡಿಗ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರನ್ನು 2000 ರೂ. ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ತೀರಿ ಕಳೆದರು. ಇದು ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸದರಿ ಪತ್ರಿಕೆಯು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ತಾ. 6 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಿರುವ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮೆ. ಸೆನ್‌ಗುಪ್ತರ ಬದಲು ಮೆ. ಸುಭಾಸ್ ಬೋಸ್‌ರವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಶಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ 5 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯ ಹೈಂದೂ ಕಾಲೇಜಿಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕಳೆದ ತಾ 29 ರಲ್ಲಿ ತಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಹರತಾಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು.

ನಾಗಪುರದ ರೋಬರ್ಟ್‌ಸನ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹಾಸ್ಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾವುಟವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತುಕಂ ಮಾಡಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸದರಿ ತಾಲೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಯಿತು.

ಕಳೆದ ತಾ 29 ರಲ್ಲಿ ಕೊವಿಲ್ಲಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ 80 ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ ಕುದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಸೆರೆಗೆ ಹೋಗಲಾಗ್ಯೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಈರಿ ಪ್ರಹಾರಮಾಡಿದರು. 60 ಜನರಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿ, 10 ಜನರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರೊಡನೆ ಸಮ್ಮ—ಜಯಕರವರ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅದು ಜಯವಾಗುವ ಸುಳಿವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಂತೆ ಗವರ್ನರುಗಳ ಸಂಪತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು, ಸೈಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜೆನ್ಮಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವರಂತೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ವಿಷಿಂಗು ಕಳೆದ ತಾ. 30 ರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಕೊಡದಿರುವಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದೇ ಈ ವಿಷಿಂಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದಿಶ್ಯವೆಂದೂ, ಇದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ನಡೆಯಬಹುದೆಂದೂ ವರ್ತಮಾನ.

ಪಟ್ಟಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಕೀಲ ಆಲಿ ಇಮಾಮ್‌ರವರ ಸೋದರ ಮೆ. ಹಸನ್ ಇಮಾಮ್‌ರವರ ಪತ್ನಿಯವರೂ, ಅವರ ಮಗಳೂ, ಸತ್ಯಮೂರುವರು ಬಕ್ಸರ್ಯಮತಿಯರು ಪೋಲೀಸು ಆರ್ಡರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವೆಸ್ಟಿಬ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಕಿರಿಯ ಮಿಸೆಸ್ ಇಮಾಮ್‌ರವರಿಗೆ 200 ರೂ., ಹಿರಿಯ ನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆಯೂ ಜುಲುಮಾನೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಯಿತು.

ಧಾರವಾಡದ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಎರಿಸಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾವುಟವನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ್ಯಾರೂ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಮುಷ್ಕರ ಹಿಡಿದರು. ಸಬ್ಜಿಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿನ ಜೈಲೆಕ್ಟ್ರಿಕರವರು ಬಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಒರುವಂತೆ ಬೋಧಿಸಿದರೂ ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯ ಆಂಗಳದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾವುಟಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜೈಲೆಕ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರಂತೆ.

ಪಂದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾರಿವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೊಂಬಾಯಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಬಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಬಂದು ಕಿರಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವಲ್ಲಿ ಕಲವರು ತಮ್ಮ ವತಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿರಿಂದಲೂ, ರಾಜ್ಯ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ತಾ 27ರಿಂದ ಹರತಾಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ಸದರಿ ತಾ 28ರಲ್ಲಾ ಪುನಃ ಸದರಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು 300 ಪೋಲೀಸರ ಪಹರೆಯಲ್ಲಿ, 400 ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿಸಲು ವ್ಯಾಪಾರಿಸಿರುವರು.

ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧಾಲಯದವರು ಸೇರಿ ನೇಮಿಸಿದ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷೇತರ ಜೀರೆ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಔಷಧಿಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂತಲೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಥಾ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಇಡೀ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೂ, ಔಷಧಾಲಯದವರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಬೊಂಬಾಯಿಯ 127ರಲ್ಲಿ 10ಎ ಜನ ಔಷಧಾಲಯದವರೂ ಈ ಕೃತಜ್ಞೆಗೆ ಗುಜರಾಯಿಸಿರುವರು.

ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರುವರ ಪತ್ನಿ, ಅವರ ಸಹೋದರಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕೆಯರು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೊಡನೆ ತಾ. 29 ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾಹಾಬಾದು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿದರು. ಇವರು ಗೇಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪೂತ್ಯವಲ್ಲ, ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯೊಳಗೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಜಳವಳವು ನಿಲ್ಲುವ ವರೆಗೆ ಈ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ ಉದ್ದೇಶ. ತತ್ಕಾಲ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅದರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರ್‌ಲಾಲ್‌ರವರ ಪತ್ನಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಚಾಲೆ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿರುವರಂತೆ

ಸಮ್ಮ—ಜಯಕರವರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಾಹಾಬಾದಿನ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ಮತ್ತು ಜವಾಹಿರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಳೆದ ತಾ. 27 ಮತ್ತು 28ರಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡಿಸಿದರು. ನಂತರ ಜವಾಹರರು ನೆಹರುಗಳ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಹಾತ್ಮರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುವರು. ನೆಹರುಗಳಲ್ಲರು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ, ಮತ್ತು ಅವರು ಆಲೋಚಿಸಿ ಒಳ್ಳಿಸುವ ಬೇರೆ ಕೆಲವರೊಂದಿಗೂ ಸೇರಿ ಮಹತಾಲು ಬಿಡುವಂತೆ ಸಮ್ಮ—ಜಯಕರವರು ಮೈಸರಾಯರಿಗೆ ಬರೆದಿರುವರು ಸಂಭಾಷಣೆಯು ಫಲಿತಾಂಶವು ಒಂದು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. 'ಈ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ನಾನು ಮಭೂತಾ ಏ. ಯಸ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಕಾರಣರೆಂಬಲೂ, ಅವರು ಸೈಮನ್ ಮಾದರಿ ಎನೆಂಬ್ಲಿ ಭಾಷಣವಾದ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನ ಕಳುಹಿಸಿದರೆಂದೂ, ಆದಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಮಂದಿಸಿ, ಬೆಳಿಗೆ ವ್ಯಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಮು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟರೆಂತಲೂ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮೇರೆ ಸಮ್ಮ—ಜಯಕರವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮುಂದಾಳುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವದೆಂದೂ 'ಪಯನಿಯರ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

## ವಿದೇಶ.

ಕಳೆದ ವಾರ ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಭೂ ಕಂಪ ಉಂಟಾಗಿ ಕುಜಾ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. 2142 ಜನರು ಗುರಣ ಹೊಂದಿರುವರು ಮತ್ತು 4,551 ಜನರಿಗೆ ಜಖಂ ಆಗಿದೆ. ಅನಾಮತ್ತಕ್ಕೇ ಇದಾದ ಪ್ರಾಂಠಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50,000 ಜನರು ದೇಶಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

# ಗಾಂಧಿ— ನೆಹರುಗಳವರೊಂದಿಗೆ ಸಮ್ಮ— ಜಯಕರವರ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು.

## ಬೊಂಬಾಯಿ ಜವಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಅನಿಯಮಿತ ಹರಿತಾಳ.

## ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಘೋಷಿಕೆ.

## ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪದ ಅನಾಹುತ.

### ಹಸ್ಸನ್ ಇಮಾಮ್‌ರವರ ಪತ್ನಿ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಯವರಿಗೆ ಜುಲುಮಾನೆ ಶಿಕ್ಷೆ.

ಕೆನಾಡಾದ ಕಳೆದ ಜನರಲ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ 136 ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರೂ, 85 ಲಿಬರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರೂ ಜಯತೀಲಕರಾಗಿರುವರು. ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮತ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಕಾರಣ ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯೂಡ ಮೆ. ಮೆಕೆನ್ಜಿ ಕಿಂಗ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಪದವಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಈಗ ಅಜಿಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಚಾಕಾಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ಧಿ ಪಾಪಾರನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿತ್ವದ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಪತೆಯ ಓಸರುಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಆಡಳಿತದ ಅಧಿಕಾರವು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ವರೆಗೆ ಜನರು ಯಾರೂ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದೂ ನೇಷನಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮುಂದಾಳಾದ ನಹಾಸ್ ಪಾಷಾರವರು ಜಾಹೀರ್‌ನಾಮೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರುವರು. ಈ ಜಾಹೀರ್‌ನಾಮೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲೂಡದೆಂದು ಸಿದ್ಧಿ ಪಾಷಾರವರು ಸ್ಥಳೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುವರು.

ಜುಲೈ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಮತ್ತು ಲಿಬರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗುವುದೆಂದೂ, ಆದರೆ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಳಕುಹಿಸುವ ಸೂಚನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಸರ್ಕಾರವು ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೆಂದೂ ಮತ್ತು ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನರವರಿಗೂ, ಸೈಮನ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೂ ಸದರಿ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಕಳೆದ ತಾ. 30ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು.

### ಕೊಡಗ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಫಂಡಿನ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗು.

ಕೊಡಗ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಫಂಡಿನ ಮುಂದುವರಿಸಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗು ತಾ. 17—7—30ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ರಾ. ಬಾ. ಕೆ. ಚಂಗಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. 25 ಮೆಂಬರುಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರು.

(1) ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ 1929—30ನೇ ವರ್ಷದ ವರದಿಯು ಓದಿ ಒಪ್ಪಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

(2) 1928—29ನೇ ವರ್ಷದ ಆಡಿಟರುಗಳ ರಿಪೋರ್ಟು ಓದಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

(3) ಫಂಡಿನ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಶಾಲೆಟರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಮಿಷನರವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

(4) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು—(1) ರಾ. ಬಾ. ಕೆ. ಚಂಗಪ್ಪ ಬಿ. ಎ. ಯವರು, (ಅಧ್ಯಕ್ಷರು) (2) ರಾ ಬಾ. ಕೆ. ಅಚ್ಚಿಯ್ಯನವರು (3) ರಾ. ಬಾ. ಪಿ ದೇವಯ್ಯನವರು, (4) ರಾ. ಸಾ. ಯಸ್. ಪಿ ಕಾಳಪ್ಪನವರು, (5) ಮೆ. ಗಳಾದ ಎ. ಪಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು, (6) ಸಿ ಯಸ್. ಮುತ್ತಣ್ಣನವರು, (7) ಯು. ಯಸ್. ಮಂದಣ್ಣನವರು, (8) ಪಿ. ಯಸ್. ಕುಶಲಪ್ಪನವರು, (9) ಕೆ. ಸಿ. ದೇವಯ್ಯನವರು, (10) ಬಿ ಪಿ ಕಟ್ಟಿಪ್ಪನವರು, (ಸೆಕ್ರೆಟರಿ) (11) ಕೆ ಟಿ ಉಕ್ಕಪ್ಪನವರು, (12) ಕೆ. ಯಂ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು (ಟ್ರೆಜರರ್) (13) ಕೆ. ಮಾದಪ್ಪನವರು, (14) ಯಂ. ಭೀಮಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು (15) ಪಿ. ಕೆ. ಮುತ್ತಣ್ಣನವರು.

(5) 1929—30ನೇ ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಲು ಮೆ ನೆಲ್ಲಮಕ್ಕಳ ವೇದಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮೆ. ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಪೂವಪ್ಪನವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಕೆ. ಚಂಗಪ್ಪ,
(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)


## For Sale.

A Coffee Estate of 40 acres block, out of which 67 acres are coffee, there is peper and oranges also; and a good Bunglow too.

Apply to .—

"M"
C/o. The Manager,
2—1 'Kodagu'
Mercara.

Ford
SALES AND SERVICE

THE NEW CAR!!
*The new model A Ford.*
The most economical car in the market
Accellerates 5 to 25 M P H in 8½ seconds
Petrol consumption 20—30 miles per Gallon Performance 5 to 60 miles per hour in top 40 M P H in second gear
**A Wonderful Hill climber !!!**
Easy instalment terms if you prefer
For Demonstration & other particulars
*Please apply to —*
**S. Sunder Rau,**
Sole Ford Dealer for Coorg
MERCARA
24—13

## ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾರ.

ಒತ್ತಿಮಾಡಾರು ಪದುವೆ ಅಬಪಾಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಒನಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ ಸಂ |

ಯುಷ್ಮದ್ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ

ಬಾಗಮಂಡ್ಲ ಆಯುರ್ವೇದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ

ಮಹಸೀಯರೇ

ಕಳೆದ ಅರೇಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಗು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಆಯ ವರ್ಷದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಒಂದರಮಟ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತರಯುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕಮಿಶನರವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ತಂದು ತಕ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಧಾಗದುಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಕೌಟ್ಸರ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತೆರಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಡಿ ಬಿ ಯಲ್ಲಿ ನಲುವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ವೈದ್ಯನನ್ನು ಮೊಖರೂರು ಮಾಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಇವರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಏನಶ್ಯು ರೂ ಗೆ ಏರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ, ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತು ಹೊಂದಿ ಬಿನ್ನರ ಪದಕಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಪಡೆದಿರುವ ಯುವಕರಿರುತ್ತಾರೆ ಮೊದಲು ಈ ಸಂಬಳವನ್ನು ಬರೇ 40 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯಣ ತರಬೇತು ಹೊಂದಿದವರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಇವರ ಸಂಬಳವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಸಹ ಹಚ್ಚುವ ಸಂದರ್ಭವಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಪೈಸಿಡೆಂಟರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಗಜೆಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯರಾದ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ, ಡಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂತೆ ನಡಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಲ್ಲ. ನನ್ನ ವೈಕ್ತಿಕ ತೀರ್ಮಾನವೇ ತರಬೇಮು ಹೊಂದಿರುವಾಗ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ತರಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಾ ಡಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೆಂಬರುಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಂಡು ಜಾಸನೆ ಪೈಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಬರೆದು, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತರಬೇತು ಹೊಂದಿದ ವೈದ್ಯನನ್ನೇ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ

ಒಬ್ಬ ಡಿ ಬಿ ಮೆಂಬರು'

---

ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಹೊಸಿನ ತೋಟ

ಮಹನೀಯರೇ,

ಈ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸಿನ ತೋಟವನ್ನು ನರೀನವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿನುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಕಾಡು ಕಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಈ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸಿನ ಅಡಜನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದೆ ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷ ಈ ಹೊಸಿನ ತೋಟ ಯಾಕೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ ಈ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗದ ರಸ್ತೆಗಳ ಇಕ್ಕೆಸ್ತಾ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಉಯ್ಯುವ ದೀಪದ ಬೆಳಕು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೋಟದ ದುಂದುಗಾರಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಕಾಣುವುದು ಕೆಲವು ರಸ್ತೆ ದೀಪಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಪೂರಾ ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಯಾಕೆ ಕೆಲವು ದೀಪಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಉರಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಅವುಗಳನ್ನು [illegible] ಹೀಗಿದ್ದಪ್ಪಾ ಯಾಕೆ [illegible] ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ಡಿಲ್ಲದಿದ್ದ [illegible] ಬೇಳೆ ಯಾರೋ ಮಹಾ ಧಿಕಾರಿಯ ಹಣ ಸಹಾಯ [illegible] ಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಪ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಹೊಸಿನ ತೋಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾ [illegible] ಹಣ ಕೂಟ ಮಾಡಿದವರೇ ಯಾ ಅದರ ಮುಂದಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಜೆಟಿಗೂ ಸಹ ಹಣ ಕೂಟ್ಟರುವಂತೆ? ಸಂತರ ಬಜೆಟಿಗೆ ನಾವಿರಾಸ. [illegible] ದೀಪಗಳು ಉರಿಯುವಾಗ ಇದು ಪೂರ್ತಾಗಿ ಳ ಕಲೆ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೆ ಯಾರ ಹಣವಾದರೂ ಸರಿ. ಇಂಥಾ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ ಎಂಬದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು ರಸ್ತೆ, ಚರಂಡಿ ಆವಾಸಗಳವಾದ ರಸ್ತೆ ಎದಿ ಲೈಟಿಂಗ್ಸ್, ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳಕ, ನೀರಿನ ಆಸುಕೂಲತೆ ಅಂದರೆ ಪಂಪು ಹಾಕುವದು ಎಗ್ಗಿರಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸುರು ಮಾಡಿದ್ದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ

ಮೆಡಿಕೇರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಗಾರ್ಡನನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ದರೂ ಈ ಪುರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲ, ಮಡಿಕೇರಿ ಪುರವಾಸಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯಣ ಹೂ ತೋಟದಿಂದ ಏನೊಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೂ ನಷ್ಟಪಟ್ಟಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡಲಕ್ಕೆ ಈ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಯತ್ನವೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ

ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮೆ ಪಾಪೈಯ್ಯನಾಯಡುರವರು ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಪಂಪು ತಮನ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಹೇಳ್ದು ತಮ್ಮ ಸ್ವಪ್ರತ್ಯು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿತ್ತು ಅಂಥಾ ಉದಾರಿಗಳಾದ ಒನರು ಎಂಡವ ಮಣಿವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಪುರವಾಸಿಗಳ ಕಾಂಪಾಯ ವಸ್ತಾವರೂ ನೇರಿಸಿ ಪಂಪು ನೀರ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರು ಸ್ಥಿರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ದೇವರು ಮನಸ್ಸು ಕೊಡದ್ದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ ಹೊಸಿನ ತೋಟವನ್ನು ಇಡುವ ಪಕ್ಷ ಅದಕ್ಕೆ ಆಗುವಷ್ಟಾದ ಸ್ಥಳ ಈಗ ವಿಶೇಷವು ಆಗಿರುವದು ಎಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಫರ್ಲಾಂಗ್ ನೇಲೆ ದೂರದಿಂದ ನೀರು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಆ ನೀರು ಒ ಗಸುಬಿಗೆ ಇರುವದು ಕಷ್ಟ ಆಲ್ಲದೆ ಈ ತೋಟ ಮಾಡಿ ಅವರು ಯೋಚಿಸುವ ಜಾಗದಿಂದ ನೀರು ತೋಟಕ್ಕೆ ತುದ ಪಕ್ಷ್ಕ್ಕೆ ದನಕರಗಳಿಗೂ ಒನರಿಗೂ ಸಹ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಉಂಬಾಗುವದೆಂಬದು ಖಂಡಿತವಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲವ ದರೆ ಬೆಂಕಿ ಕಡೆಯ ಭಾವಿಯಿಂದ ಪಂಪು ಮೂಲಕ ತೋಟಕ್ಕೆ ನೀರು ಹಾಕಿಸೋಕು ಅದು ಸುಮ್ಮ ಷ್ಟು ದುಂದು ಗಾರಿಕೆಯಾಗುವುದು

ಇದುದಿಂದ ಈಗ ಜನ ನಾಯಿಸಿರುವ ನರೀನವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹಾಕೆಯಾಡಿ ರಾಯಣಕಟ್ಟಿಯವರ ಅಂದರೆ ಹಳೆ ಸುಂಕದಕಟ್ಟೆ ಬಳಿ ತೆರೆ ಇರುವದು ತಮಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದ್ದಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಧಾರಾಳ ಒಕ್ಕತ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಿಗೆ ಕೊಂದುಕ ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಖರ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಬಹುದು ನೋಡಲು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಒಸುವನಕಟ್ಟೆ ಬಳಿ ರಸ್ತೆ ಪೀಲ್ಡಾಗದ ಜಾಗವು ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಟ್ಟವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಾಡಾಸುವಂತೆಯೂ, ಒಳ್ಳೆ ಗಾಳಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆಯೂ ಇರುತ್ತೆದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ತಿರ ಗಾಡುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಇರುವದು ಒಂದಿನ ತೋಟ ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯ ಎಂದು ಕಂಡು ಒಂದಲ್ಲು ತವ್ಮ ಆಶಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯುಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಳವು ಇದೇ ಎಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಹೊಳ್ಳಿ

'ಪಟ್ಟಣಿಗ"

---

ಸೈಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು

ಮಹನೀಯರೇ

ಬಹು ಸಮಯದಿಂದ ಬಹು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಸೈಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಹೊರಬಿದ್ದು ದೇಶದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರ ಆಲೇಚ್ಛೆಗೆ ಅತೀತಭಂಗವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಪರರಿ ಹೇಳಲು ಹೋದವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಈಗಿದೆ ಏನೋ ದೈವಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಮ್ಮ ವೈಸರಾಯರು ಹಾ ಪ್ರಭುಗಳು ಬೇಗನೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿರುವ ರೌ ಟೇ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೈಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಣನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿಡುದು ಕೂಂಡ ಸಮಧಾನಪಟ್ಟರು

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಂತೆ ಕೊಡಗಿನಿಂದಲೂ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನಿಗೆ ಮುಂದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲು ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲವರು ಹೋಗಿದ್ದರು ಅವರಿಗೆ ಸೈಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ

ಸೈಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಗು ಒಂದು ಪ್ರಜೆಯದಾರೂ ಮುಂದುವರದಂತೆ ಕಾಣ ತ್ತಿಲ್ಲ ಅಪರು ನಮಗೆ ಈಟ್ಟಿರುವುದು ಏನು? ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಅಲ್ಲಿ ಪೆಯಿರು ವತ್ತ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷ ಕೊಂದಾವೆಷ್ಟಿ ಒಬ್ಬ ಮೊಬಲ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗರಿಗೆ ಬ್ಯಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಬಹು ಕಾಲದ ದ್ವೇಷವಿದೆಯಂತೆ ಮತ್ತು ಆ ದ್ವೇಷವು ಬೇಗನೆ ಇಲ್ಲದಾಗುವ ಚಿನ್ಹೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ! ನಾಚಕ ಮಹಾಶಯರೇ, ಇದೆಷ್ಟು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ!! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿದ್ದೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು. ಕೊಡಗರಿಗೂ, ಬ್ಯಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಇತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದ್ವೇಷದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದಿದ್ದಿರಾ? ಇಗೋ ನೋಡಿ ವೈಸರಾಯರು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ದುರ್ಬೀನು ಮಡಗಿಕೊಂಡು ಕೊಡಗನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ವೇಷದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಬಿಟ್ಟರು! ಹೀಗಲ್ಲವೇ ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದು ಇಂಥಾ ಸುಳ್ಳು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಅವರು ಕೊಡುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಒಟು ಟೊಳ್ಳಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲವೆ!

ಡೆಲ್ಲಿಗೆ 1½ ಮೆಂಬರನ್ನು ಸಹ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಯಾರು ಕೊಡಗು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆದರಲ್ಲಿ ಒಟರುಗಳು ಯಾವ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಮೆಂಬರುಗನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಜನರು ಕೊಡಗು ಎಂಬ ಸೀಮೆಯು ಇದೆ ಎಂದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಡಗಿನ ಸಹಾಯಕರವಾದಿಕೆಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ನಮಗುಂಟಾಗಲಾರದು

ಕೂಡಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕೊಟ್ಟರು ಸಾಯಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಮನವಿ ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾದರೂ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವಿಧದಲ್ಲಾ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿ ಸಿದು ಇಮವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾಡಗಿನವರಾದರೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗೆ ಅರ್ಹನಾಪವಾಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೋ? ಯಾವ ವಿದದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನವರು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವರು? ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೆಂಬರಿಕೆಯಿಂದ ಡಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರುಗಳೂ ಜುನಾಯಿತ ಕಮಿಟರುಗಳಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾದವು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಜುನಾಯಿತ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಯೋಚಿಸುವ ಸಮಯವೂ ಒಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಒಟರುಗಳ ಪಂಚ್ಯೆ ಬರೇ ತೀರಾಡ ಕುರಸ್ಯ! ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವ ವ್ಯಾಮುಖ್ಯತೆಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಡೆಲ್ಲಿ ನಗರವನ್ನು ನೆಂದರಗೆಸಲು ಕೊಡಗಿನಿಂದ 1½ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳ ಹಿಸುವುದು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೂ, ನಮ್ಮ ವೈಸರಾಯ ಪ್ರಭುಗಳೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯು ಕೊಂದರೆ ಕೊಡದೆ, ಸಂಕಾದದಂಗಿಗೆ ಎಶ್ಟಾ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನಲ್ (constitutional) ಡಾಯಿಲ್ಲಿಯೇ ಪಯಣ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಪಯಣದ ಅಂತ್ಯವಾದ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ಸಿಗೆ ಮಟ್ಟಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸಂಕಾದವರನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಎಂದೂ ಸಹಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಇದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬರೇ ಬಾಯಿಯ ಮಾತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೊಡಗನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆಂದೇ ನನ್ನ ಊಹೆ ಕೊಡಗಿನ ಆಗಿನ ಆಡಳಿತದ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂತೆ ಆದುದರಿಂದ ಕೊಡಗು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಿ ಒವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರದ ಹೊಯಸನ್ನು ಹೊರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಕಾಲವು ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿದೆಯಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯ ಆಡಳಿತ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿ, ಸ್ವದೂರದಲ್ಲಿರುವ ದಿನಸನ್ನು ಹತ್ತಿರ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ!

ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ವಿಶಾಯತೆಯಾದ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ದಾರಿತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವರೆಂದು ಸಂಬಮಿಸುವುದೂ ಪೂರಾ ತಪ್ಪು ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಯನ್ನು ಪಂಗಡದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಇತೀ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಯಿಗೆ ಯಾವ ಪಂಗಡದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ ಇತೀ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಯಿಸ್ಟೆವೆ ಆಲ್ಪ್ರಸ್ಸೆಲ್ಸ್‌ಎಂದರ ಹೆಳಿಕೆ — ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಲು ತಲಿತಿಂಬುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ಓಡಲು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಲಿಯಲು ಇನ್ನೂ ಒಹಳ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮೊನ್ನೆ ಕಾನೆ ಚರ್ಚ್‌ಹಿಲ್‌ರವರ ಹೇಳಿಕೆ ಇಂಡಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಡೊಮೀನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟನ್ ಕೊಡಲು ಈಗ ಎನಿಕರಾಗಿರುವ ವಲಜೀವವೂನದಲ್ಲಿ ಅಶಾಧ್ಯ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇಂಡಿಯೆಜೀವನನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಪ್ಪಾಲಿಟಿಕ್ಯಾಸ್ಟರವಾಗಿ ಅವರು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ಆಶೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆಂಬದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗಿವೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ನಗರು ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹ ಒನರೇ ಆಗಿರಿ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಯತ್ತಾದೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಪನ್ಸ್ಟವನ್ನೂ ಕಳಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂತಿಕೆ ಎಂಬ ಸಮಯವು ಬರುವ ವರೆಗೆ ಅವರು ಹಿಂದೂ ಸ್ಟುವನ್ನು ಆವರ ಕೈಯಿಂದ ಎಡುವುಕ್ಕಲ್ಲ ಆದರ ಒದಲಾಗಿ ನನ್ನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು, ಉದಾರ ಹೃದಯದಿಂದ ನನ್ನ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುವರು ಎಂಬದಾಗಿ ಆಂಗ್ಲೇಯರ ವಿಷಯ ಯೋಚಿಸುವುದು ಪೂರಾ ತಪ್ಪು.

ಒಬ್ಬ ಒಟರು.

---

### ದೇಶಭಕ್ತರೇ ಎದ್ದೇಳಿರಿ!

ಭಾರತ ತರುಣರೇ, ಇಂದಿನ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೃದಯವು ಎದ್ದೇಳದಿರಲಾರದು. ತಿಳಿದ ಜೂವ ಕಂದನಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಾರದೆ ಇರಲಾರನು. ಮನೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒತ್ತೆಟ್ಟಿಗಿರಿಸಿ, ಬಂಧು ಬಳಗ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಸಹ ತರಿದುಕೊಂಡು 'ಯುದ್ಧ' ರಂಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲೇ ಬೇಕು. ಈಗ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜೀನಸಿನ ಗಾಳಿಯು ಸ್ವತಂತ್ರದ ಗಾಳಿಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸೇದುವ ಉಸಿರು ಸಹ ಸ್ವತಂತ್ರದ ಗಾಳಿ ಆಗಿದೆ

ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನು ನೆರೆಯ ಅರಮನೆಯನ್ನು ನೇರಲೇ ಬೇಕು. ಪೊಲಿಸರಿಂದ ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನಲೇ ಬೇಕು. ನೆರೆಯ ಅರಮನೆಯೇ ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲುಯೆಂಬಂತಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಸಾರಿರುವರು. ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ನೆರೆಗೆ ಹೋದ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ, ನೋಟಿಲಾಲ್ ನೆಹರು, ಸೆನ್‌ಗುಪ್ತ, ಸುಜಾತ ಜಂದ್ರಬೋಸ್, ಅಬ್ಬಾಸ್ ತಯಬ್ಜಿ, ವೀರವೂತೆ ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿ, ಕಮಲಾ ದೇವಿ, ಮತ್ತು ಎಣಸಲಾರದಷ್ಟು ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ. ಮುದುಕರು, ಹುಡುಗರು, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಹ ತಮಗೆ ಎಣಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು 'ಬಿಟ್ಟು ಧರ್ಮ ಯುದ್ಧ' ಮಾಡಿ ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನು ನೇರಿರುವರು. ಎಷ್ಟೋ ವೀರರು ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಸಹ ಅರ್ಪಿಸಿರುವರು.

ನಾವಾದರೂ ಇನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರುವದೆಂದರೆ ನಾಚಿಕೆ ಆಗುವುದಲ್ಲವೇ? ಈ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಪವಿತ್ರ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕವೇನು? ಪರದೇಶಿಯರ ಗುಲಾಮರಾಗಿರುವದೇ? ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾವು ವೀರ ಭಾರತೀಯರೋ ಯಾ ದೇಶ ದ್ರೋಹಿಗಳೋ? ನಾವು ವೀರ ಭಾರತೀಯರಾದರೆ ಇಂದೇ ಯುದ್ಧ ರಂಗಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬೇಕು

ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕೂರುವ ಕಾಲವು ಇಂದಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯತಃ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾಲವಿದು. ಹಿಂದು ಮುಂದು ಯೋಚನೆ ನೇಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ತೀರುಮಟರೆಂದು ಸೈಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದಿರಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಆಕಯು ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನದಿರಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಬಹುದೆಂದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸ್ವಧಾರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜೇಬಿಗಳು ನಾವಲ್ಲ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಾವು ಜಿಟ್ಟುರು ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಈಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ 'ಧರ್ಮ ಯುದ್ಧ' ಮಾಡಿ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ವೀರ ಭಾರತೀಯರು ನಾವು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ

ಆದಂತಿರಲಿ. ಈಗ ಮಕ್ಕಳು, ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸಹ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿನ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರಿಸುವಿರಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೊರ ಬೀಳಲು ಶಪಥವಾದರೆ ಹೊಡೆಸುವುದು. ಜೋಡಾದರೂ ಕದಿರುವವರಲ್ಲದೆ, ಬಿದಿರುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆತು ಇಂತು ಬ್ರಿಟಿಷರು.ಭಾರತ ಭೂಮಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಬಂಧನದ ಸಂಕೋಲೆಯು ಭಾರತೀಯರು ಎಳೆದು ಎಳೆದು ಸವೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಆಡನ್ನು ತುಂಡಿಸಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಯತ್ನಿಸೋಣ. ವೀರ ಭಾರತೀಯರೇ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಶಾಂತಿ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ 'ಧರ್ಮ ಯುದ್ಧ' ವೆನ್ನು ಮಾಡಿ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಬಂಧನದ ಸಂಕೋಲೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯುವ

ಎ ಎನ್. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ.


## ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

# ಡೋಂಗರೆ
ಇವರ
# ಬಾಲಾಮೃತ.

ವನ್ನು
ಕೊಡುವುದರಿಂದ
ನಶ್ತತ್ತರ್ಯೂ, ಪುಷ್ಟಿಯೂ ಮತ್ತು
ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
52–38 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.



## ೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂಲ್ಯದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಹ, ಪಿತ್ತದ ಜಾಧೆ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಒಳ ಜ್ವರ, ಮೂಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಒಚ್ಚುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು.—ಕ್ಕದು ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 7—0—0.

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು ದೋಷಗಳು, ಬಿಳಿಸೆರಗು, ಬಿಳಿಮುಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು., ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸುತಾರಾಂ ಹಿಂಗಿಕೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ತಲೆಬಿದ್ದಂತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಪಿತ್ತ, ಕೈಕಾಲು ಸಪೆಕ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಆಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಮನೋಬಯಕೆಯನ್ನು ಪೂರಯಿಸಿರುವವು.

ಕ್ಕಯ 1 ಜಾಟ್ಟಿ ಔಷಧ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಮೂತ್ರೆ ರೂ. 2 ಆ. ೩, 3 ಜಾಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 6 ಆ. ೪

### ೩. ಮಲೇರಿಯೂ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಒರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಯೂ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಒರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಒರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಜಾಟ್ಟಿ ೧ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಜಾಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ 4—2—0.

### ೪. ಮೇಹ ಕುಠಾರ.ಇದು ನೂತನ್ಯಾನುಭವದ ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯಾಂತಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೆನಸ್ಸನ್ನು ವ್ರಣವನ್ನೂ ಉಂಟಿಮಾಡಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ೫ಕ್ಕೆ ರೂ. .

### ೫. ಇಭ್ಭ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ. ಆಮಾಶಯವನ್ನು ಉಂಟಿಮಾಡುವ ಸುಖ ವೀರೇಚಕ ಜಾಟ್ಟಿ ೧ಕ್ಕೆ 0—12—0 ಆಗೆ 3 ಜಾಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ 2—2—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಬಹುದು. ಆಲೋಚನೆ ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ

ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12–5 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.



# ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್
## ಜನರಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಸಪ್ಲೈಯರ್ಸ್,
## ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರು.

4 ಕ್ಕಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದ ಪಾತ್ರೆಯೂ ಬಂದೋಬಸ್ತ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸರಳ್ಸ್ ಪಂಡರ್ ವೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ರೂ. | 3 0 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 3 0 |
| " " ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೋಟ್ ಕಲರ್ ವೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 11 0 |
| " " ಮಾಸ್ಟರ್ ಕಲರ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ವೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 4 2 0 |
| " " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡರ್ ಅಥವ ಬ್ರವೆಸ್ ಕಲರ್ ವೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 5 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ಪಾಟ್ ವೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 10 8 0 |
| ಪಾರ್ಕರ್-ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 11 6 0, & 20 10 0 |
| ವ್ಹಾಲ್‌ಒರ್ತ್ ವೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0, & 3 12 0 |
| ಸ್ವಾನ್ ವೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 6 4 0, & 6 12 0 |
| ವಾಟರ್‌ಮನ್ ವೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 8 2 0, & 8 10 0 |

ಟೈಂ ಪೀಸ್‌ಗಳು.

| | |
|---|---|
| ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವ ಸೆಣ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸಣ್ಣ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 2 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಂ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 6 9 0, & 5 15 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸಣ್ಣ ಸೈಜಿನ ಅಲಾರಂ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 7 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಂ ಸ್ಮಾಲ್ ಟೈಂಪೀಸ್ ರೇಡಿಯಂ ಡೈಲಿನದು 1ಕ್ಕೆ | 8 10 0 |
| ಬಿಗ್‌ಬೆನ್ ಅಲಾರಂ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 9 6 0 |
| ಬಿಗ್‌ಬೆನ್ ಅಲಾರಂ ಸ್ಪ್ಯಾಂಡ್ ಇರತಕ್ಕ ಖಾತ್ರಿಯ ಯಾದ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 13 4 0 |
| ಖಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದೋಬಸ್ತೂ ಆದ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 10 0 |
| ಡಿಜೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲು ಎಷ್ಟು ಹಾರ್ಡ್ ಕೊಸೆನಿಯ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 12 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುಮೆಂಟ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ತರಹ ರನ್ನಿಂಗ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 10 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

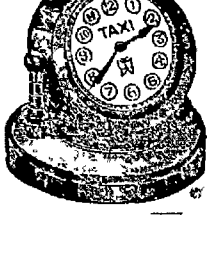

ಇಲ್ಲಿ ನವೀನ ರಿತಿಯ ನಮೂನೆ ಅಂದ ವಾದ ಟೇಬಲ್ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಪಟ್ಟು ತಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಆಯಿತು.

ವಾಚಿಯೊರ್ತರ್ ರವಾನಿಸುವ ನಿಂಗಡೆ —ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

**ಕೊಡಗು ಸಂಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್. ಇದು ಆಕ್ಟೇತರ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.**

| | ರೂ. |
|---|---|
| ಷೇರ್ ಬಂಡವಾಳ — | 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಷೇರ್ ಮೊಬಲಗು — | 21,310 |
| ಜಮೂಬಂದ ಶೇವಣಾತಿ — | 2,16,271 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಶೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಶೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ತೊಲಿ ಪರೇವಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರವರು ಲೆಕ್ಕ ಆಡಿಟುಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

| | |
|---|---|
| ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, | ಮ್ಯಾನೇಜರ್ |
| 'ಚೋದಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, | ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಪೆಳ್ಳಪ್ಪ |
| ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ | ನವರು. |

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

ಪಿ. ಯಸ್. ವೆಂಕಟ್ಯೆಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಲ್,

ಕಾರೇಳು 1-2-1950.

## ನೂರಕ್ಕೆ ೧೮ ಸು.

ಈ ಕಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು 'ಕೊಡಗು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಶೇಕಡ ಪ್ರಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲೆತಾಗಿವ ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಶೀತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ

ಏಜಂಟರುಗಳು

ಮಂಜಿನಾಡ.—ಮೆ ಕೇಕಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರುಗಳು.

ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ ಮಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮೆಯ್ಯನವರು, (ಪಾದಿಭಂಡಾರ)

ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಸ್. ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.

ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ ಅಚ್ಚಪಾಡಿ ಮಾದಪ್ಪನವರು.

ಗೋಣಾಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ ಜಮ್ಮಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,

ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ ಪಿ ಬಿ ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು,

ಮಡಿಕೇರಿ ಆರಮನೂಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,

ಹೆದಿಕೇರಿ ಸಿ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ—ಮೆ. ಬಿ ಮಾದಯ್ಯನವರು,

ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ನೆ ಅಪ್ಪಚ್ಚೋಂಡ ಮಾಚಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ.—ಸ್ಟಂಟರು ಇದ ರಶೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,

'ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

## ಸಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯೆಂಬ್ಬ ಮೆಂಬರ್‌ಷಿಪ್‌ಯೂ ಇಶಲೇಕಾದ ಅಮಿತ ಒವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಮಾಯಿಕ ಸಂಘದ ಉಪಪ್ರಿಂಧನೆಗಳು, ಪಾವತಿ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಅಪ್ರೂವಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯ್ಯಿಸಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಆದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರ ವಿಶಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಪಾವತಿಗಳು, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಖಜ್ಜರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಮೇನೇಜರ್,

"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

12 bore Victor Cartridges Rs 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

**ARMS & AMMUNITION MART.**

301 Abdul Rehman Street.

5-45 **BOMBAY.**


## ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಸಾರಿಯ ತ್ರೈವಾರ್ಷಿಕ ಜದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂ

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉಳಿತಾಯದ ವಿವರ

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ " "
1927ರಲ್ಲಿ 78 " "

**ಜೀವನಾತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ
1924ರಲ್ಲಿ " " " 22½ "
1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1940ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಳು ಎಲ್ಲಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು.—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ:—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಸೌತ್ ಪೇಡೆಸಿಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯುಡು,
ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಮೆನೆಜರ್.

52-30

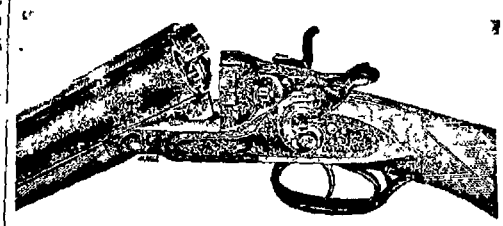

ಬಂದೂಕು ಬಿಡಿಪರಿ ಇಗಿನ ಕಾಟ್ಟಲಂಗು ಮೂಲಯಾಗ ಕಂಡಿಸ್ಕುಪುವುದು.

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಜಿಗಳು, ತೋಟಿಗಳು, ಕೈಬಂಧಿಗಳು, ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

**GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS,**

**Largest Importers of Firearms and Ammunition**

**Cheapest priced firm in India,**

44-24 **210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.**

ಕ್ಷೇಮ ಮಾಡಿರಿ! ಕ್ಷೇಮ ಮಾಡಿರಿ!!

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

## ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯು ಎಸೇ ಆಕ್ಟಿನ ಸ್ಕೀಂನ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ)

### ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದಲೆ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಕೇವಲ್ಯಾನ್ನು ಕೊಡುವಂತಕ್ಕ ಏಜಂಟರು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು. ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ಉಪಕಾರವು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸೌಲತ್ತುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕನ್ನಡಿಗರೇ ತೀವ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಈಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K. L. Hulgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

26-10 ಯು. ಕೆ. ಇ. ಕೆ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.


Printed & published by P. L. Belliappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

# ಕಂಠೀರವ.

ಸತ್ಯೇನ ಭೂಯದಯಯಾಪ್ತವಿದ್ಯಾ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಬಾಃ ॥ ಬಕ ಮುಕ್ತಿಕ ವೇದಾಂತಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦.

ಸಂಪಾದಕ—ಪಂಗ್ಯುಬ ಬಿ. ಬ್ಯಾಳಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಾದೀರಿ, ಸನ್ ೧೯೨೦ನೇ ಇಸವಿ ಅಗೋಸ್ತ್ ತಾರೀಕು ೨೨ನೇ ಭಾನುವಾರ. | ಸಂಖ್ಯೆ ೧೦


Telephone — 145

By Appointment to H. E. The Governor of Madras

Telegrams — "PRECIOUS"

Cups, Rose bowls and upwards

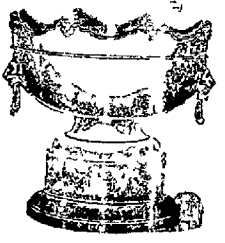

Medals, Key-shields and upwards

CUPS
MEDALS.
SHIELDS.
CASKETS.

V. SUBRAMANIA IYAR.
JEWELLER.

Post Box No., 423, Trip[illegible]

Illustrated Catalogue Free on Application.

52—46

MADRAS.

NITRATE OF SODA

The best and cheapest form of Nitrogen for plants Highly concentrated and immediately available Nothing like it to make plants grow

ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅಮ್ಶಕ್ಕನ್ನು ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ದೆಲೆ ಸುಲಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕು ಕೈಯ ಬಹಳ ಬಲವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವಾಗಿದು ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯುವಿಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ.

ಎನ್ ಕೂಪರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿ ಸೇಪಿಯರ್ ರೋಡ್, ಪೂನ

ಸಕಲ ವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವರವು ಧರ್ಮೋರ್ಧ ಗಿ ಹೊಂದುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವರ್ಷಕ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಒಂದಾಣೆಯ ವಿಳಾಸ ಬರೆಯಬಹುದು.

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ
ಇಂಡಿಯನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್,
ಪೋ ಬಾ ನಂ ೪೧೧ ಕಲ್ಕತ್ತಾ

(2) ಎಸ್ಟೇಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಯಾರಾದರೂ,
ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ,
ಮದರಾಸು

ಬಾಲಾರ್ಕಮಧು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವ್ಯರ್ಥ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಮಕ್ಕಳು ಬಲಿಷ್ಠರಾಗುವರು.

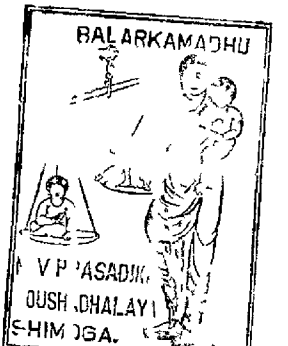


ಮೂಲ ಪ್ರಕೃತಿ ಕಷಾಯ

ಮೂಲ ಪ್ರಕೃತಿ ಕಷಾಯವು ಮಲೆಬದ್ಧರಕ್ತ:—ಇದು ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಮದ್ದು ಕ್ಷೀಣವು ಸೇವಿಸಿದರೂ ಗುಣವಾಗದಿರುವ ಮಲೆ ಜ್ವರ ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ೩—೪ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬಿಡುವ ಜ್ವರ ನಡುಗಿ ಬಿಡುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಇದು ಸಂಜೀವನ. ೪ಗಿ ಔಂಶಕ್ಕೆ ರೂ 1—೩—೦ ೨ಕ್ಕೆ ರೂ 4—೦—೦ ೬ಕ್ಕೆ ರೂ 7—೩—೦ ೧೨ಕ್ಕೆ ರೂ 14

ಜಂಬನಾಸವ—ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಮೂತ್ರ ಕೃಚ್ಛ್ರ ಮೂತ್ರ ತಡೆಯುವಿಕೆ ಮೂತ್ರ ಕೋಶದ ಉರಿ ಮೂತ್ರ ಪಿಂಡಗಳ ಉರಿ ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಮೂತ್ರ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉರಿಯುವದು ಮೂತ್ರ ನಾಳದಿಂದ ಕೀವು ಬರುವದು, ಮೂತ್ರ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರದ್ವಾರ ಮೂತ್ರ ಹೋಗುವದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೂತ್ರ ಬರುವದು, ಮೂತ್ರ ಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉರಿ ತಾಯಿಂದ ಕಣ್ಣಾವ್ಯಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು ಮೂತ್ರ ಇವುಗಳಿಗೆ ಇದು ಶೀಘ್ರ ಔಷಧಿ ಚಿಕ್ಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1 ೩ ೬ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—೦ —೫—೦ ೬—೧೨—೦

ಮೂಲ ಪ್ರಕೃತಿ ಕಷಾಯ ಮತ್ತು ಜಂಬನಾಸವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಕೇಳಿ ಬರೆಯಿರಿ ಬಾಟ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಬ್ತು ಬಾಬು ಪಿಂಡಿ ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಇದು ಮಲೆನಾಡಿಗಾಗಿ ಕಿಲ್ಲೆ ಸೈಲು ಆವರಿಸಿದೆ ಬಾಬು ಬಾಬು ಬಾಬು

# ಕೊಡಗು.

ಸಂ ೧೯೨೦ನೇ ಇಸವಿ
ಅಗೊಸ್ತು ತಾ. ೨೦ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ಮುಂದಾಳುಗಳ ದೆಸ್ತಗಿರಿ.

ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಬಾಲ ಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು ಇಹ ಲೋಕವನ್ನಗಲಿ ಈ ತಾ. ೧೬ಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ತುಂಬಿದವು ಆ ದಿನ ಅವರ ಮರಣದ ಸ್ಮಾರಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನೂ, ಪ ಹಾ ಸಭೆಗಳನ್ನೂ ನಡಿಸಿ, ಅವರ ಗುಣ ಕಥನವನ್ನು ಮಡಿ, ಅವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮಹಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಜನರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತು ಹೀಗೆಯೇ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೂ ಸದರಿ ದಿನ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ನಿಶ್ಚಿಸಿದ್ದರು ಹಾಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸಕೂಡದೆಂದು ಪೋಲೀಸು ಕಮಿಷನರವರು ಸ್ವ ೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮಿಟಿಂಗಿಗಾಗಿ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಸದ್ಯದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು, ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾದ ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯರೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವರು ಈ ಮೆರವ ಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವು. ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಇದೀ ರಾತ್ರಿ ತಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತಡೆದು ಹತ್ತಿ ಮರುದಿನ ಬೆ ಳಿಗ್ಗೆ ಪಟೇಲರು, ಮಾಳವೀಯರು, ದಾಕ್ಟರ್ ಹರ್ಡೇಕರು ಮೊ ದಲಾದ ಐದು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸ್ವೀಯರನ್ನೂ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ, ಜಾತಿಯರನ್ನು ಲಾರಿ ಬಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಚದರಿಸಿದರು ದಾಕ್ಟರ್ ಹರ್ಡೇಕರವರು ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಅಪರಿಚಿತರಲ್ಲ. ಅವರು ಜವಿಷ್ಟಾರರ ಸಂಘದ ನಾಯೋಳ್ಳು ಮತ್ತು ಪೂನ್ಹಂಪೆಟೆ ಮಹಾ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಒಂದಿನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಹುರಿ ದುಂಬಿಸಿದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನೀ ಸೇವಾದಳದ ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನಿಪ್ಪು ಕೊಂಡು ಅದರ ಜೀವಕಳೆಯೂ ಆಗಿರುವರು. ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ದ ಮುಂದಾಳುಗಳ ವಿಚಾರವು ಅಲ್ಲಿಯ ಜೀಫ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಿತು. ಪಂಡಿತ ಮಾಳವೀ ಯರು ಪತ್ರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆದದ್ದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸಿ ದರು. ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬರುವ ಸೋಮು ವಾರಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವರು.

ಗುಜರಾತಿನ 'ಸಿಂಹ'ವೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸರದಾರ ವಲ್ಲ ಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು, ಈ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಈಗ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡ ಲು ಬಹು ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವ ಪಂಡಿತ ಮಾಳವೀಯ ರಂಥ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮುಖಂಡರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲು ಇದು ಉಚಿ ತ ಸಮಯವೋ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೂಡಿರುವ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ಚಳವಳಿ ರಭ ಸದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ತಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದೆಂಬ ಕಾರಣ ಈ ಚಳವಳ ವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂ ದಲೂ, ಬರುವ ನವಂಬರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿ ಕ್ಕಿರುವ ಡಕ್ಕಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಭಾಗಿಗಳಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಜಯ ಪ್ರದವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂ ದು ತಿಳಿದು, ಸದರಿ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೂ ಹೋಗು ವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ್ಯೆಸಿಯಿಂದಲೂ ಒಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆ ದು ಶಾಂತಿಸ್ಥಾಪನೆ ಮುಖಂಡರಾದ ಸಶ್ರೀ—ಜಯಕರವರು, ಒಂದಿಷ್ಟಾನೆ ವಾತಾವರಣವಾದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ, ಪಂಡಿತ ಮೋ ತಿಲಾಲ್ ನೆಹ್ರೂ, ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರುಗಳವರೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿ ಸಿನಾತ್ಮಿಕಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತನ ಸಮ ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕಮ್ಮ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವರ್ತನೆಗಳ ನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಾಂತಿ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಕಾಂಗುವುದರ ಬ ದಲು, ಬಹು ಜನರ ವ್ಯೀಕ್ಷಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಬ ಯಸುವ ಸೃಷ್ಟಿಯೆಷ್ಟರವೂ ವಿಷ ಧಿಸ ದೇಶಾಗಿದೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಕಾಯಿದೆ ಭಂ ಗ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ, ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರ ಮರಣನ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ತಡೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಂಲಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಗಲಭೆಯುಂಟಾಗುವದೆಂದು ಆತಿಸ ಲು ಕಾರಣಗಳೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮೊದಲು ಇಂಥಾ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೆ ಅನರ್ಥಗಳುಂಟಾಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಮೆರವಣಿಗೆಯುಂದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವಂತಿದ್ದರೆ ರಾತ್ರಿ ೮ ಗಂಟೆಯ ವೇಳೆವರೂ ಮೆ ರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಡಬಹುದಿತ್ತು, ಅಥವಾ ಪಟೇಲರವರು ಸೂ ಚಿಸಿದ ವೇರೆ ನಾಲ್ಕು ಯೂ ಎರಡು ಜನರ ಸಾಲಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸಲು ಬಿಡಬಹುದಿತ್ತು ಆದರೆ ಪೊ ಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಹತ್ವದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರ ದರ್ಶಿಸಲು ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು ಹೆಂಗಸರು, ಮಕ್ಕ ಳು, ಪ್ರಮುಖ ಮುದುಕ ಮುಂದುಳ ಗುಂಪಿನ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಲ್ಲಿಂದ ದಯೆ ಹುಟ್ಟುವುದು! ಮಳೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮೆ ರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಿ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಇದೀ ರಾತ್ರಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಆಹಾರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೂತು ಕಾಲ ಕಳೆಯುವಂ ತೆ ಮಾಡಿದರು ಮುಂದಾಳುಗಳ ಭರಾಸೆಯ ಮೇಲೆ ಮೆರ ವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂದುಸಲು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟಲು ಗುಂಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಯೂವದೊಂದೂ ಗಲಾಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗು ತ್ತಿತ್ತು ಈ ವಿಶೆಯಾಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಮೆರಬನೊಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಸ ವೆಕ್ಕೆ ಪೂನಾನಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಬಂದು ತಡೆಯಲ್ಬಿಗ್ಗಿದ್ದ ವೆ ರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಿಸ್ಸಲೆ ಶಾ ಕಿಯವರ ಮೇಲೆ ಅತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಹಿಸಿದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವೈಸರಾಯರ ಅಧೀನರಾಗಿರುವರೆಂಬ ದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ರಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನ್‌ರವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇ ಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾ ಆಕೃತ್ಯವನ್ನು ನೊಡಬಾರದಿತ್ತು. ಇವರ ಈ ಕೃತ್ಯದಿಂದ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಕೃಸ್ಫುರಣವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದೆ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಚಳವಳದ ಬೆಂ ಕಿಗೆ ಇನ್ನೆ ಹೊಯ್ದಂತೆ ಆಗಿದೆ

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ವಿಟಿಂಗು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಕಾಯಿದೆ ಭಂ ಗ ಚಳವಳವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಭರದಿಂದ ನಡಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ ಗಳು ನೊಡಬ್ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ತೀ ರ್ಮಾನವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಧಿವ್ಯಾಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಒ ಯ್ದಿರುವದಾದರೆ ಅವರು ಅಕಾಭಂಗತಾರುವುದಲ್ಲಿ ಸಂದೇ ಹವಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರ ಇಂಥಾ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವರ್ತನೆಗ ಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಚ್ಚು ಉ ತ್ಸೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವೆಯೆಂಬದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿ ದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಈ ಮುಂದಾಳುಗಳ ದಸ್ತಗಿರಿಯ ವರ್ತಮಾನ ವು ಪಾಡಿದೊಡನೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗ ಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಹರತಾಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಿಯೂ, ಮಹಾ ಸಭೆ ಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿಯೂ, ಕೆಲ ಹಿಡಿಯಷ್ಟಲ್ಲ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಅಧಿಸಂದಿಸಿದುದೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದುದೂ, ಇದು ಜನರಲ್ಲಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಕೈದಿಗಳ್ಯಾರೂ ಕೋರ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಪಂಡಿತ ಮಾಳವೀಯರು ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಪರ ವಾದ ಮಾಡಿಯೂ ಕೋರ್ಟಿನವರು ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರಣ ಟೊಳ್ಳು ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿರುವರು. ಖಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವನೇ ಆದುನು ಉಲ್ಲಂಘಿ ಸಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂದು ವಿಷಧ ಪಡಿಸಿರುವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಕ್ಷಿ ಪ್ತನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಈ ವರ್ತನೆ ಯನ್ನು ಖಂಡಿಸದೆ ಇರಲಾರರು ಶಾಂತಿಸ್ಥಾಪನೆಯೂ ಬೇ ಕೂಂ ಇಚ್ಛೆಯು ಬೈಸರಾಯರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ತನ್ನ ಚ ಧೀನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸೋ ಇಚ್ಛೆ ವರ್ತಿಸಲು ಬಿಡ ದೆ ಕೂಡಲೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ಟುತೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ

## ಲಂಡನ್ ಪರಿಷತ್ತು.

ಬರುವ ಆಕ್ಟೋಬರು ತಿಂಗಳಲ್ಲು ಲಂಡನ್ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯ ಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸು ನವಂಬರು ತಿಂಗ ಳಿಗೆ ಮುಂದುರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಸದರಿ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂ ಡಿನ ಲೇಬರ್ ಸಾರ್ಟಿಯ ನೂಳ್ಕವಲ್ಲ ಕನ್ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಮು ಖ್ಯ ಲಿಬರಲ್ ಸಾರ್ಟಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಒಯುವರೆಂದು ಸು ಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಪಾರ್ಲಮಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಿಯು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸರಿಗೆ ಚಕ್ಕ ಗೋಷ್ಠಿಯ ಮೇಲೆ ಇತ್ತ ಭರವಸೆಯು ಅಳಿಸಿ ಹೋಗದೆ ಇರತಕ್ಕದೆಂದು. ಇಂಡಿಯಾದ ನೇತನಲಿಸ್ಟ್ ಮು ಖ್ಯ ಲಿಬರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಇನ್ನು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸದರಿ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸುವರೋ ತಿಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ ವಾಗಿದೆ.

ಚಕ್ಕಗೋಷ್ಠಿಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂ ಟಿನ ಮುಂದೆ ತಲಹೆಗಳನ್ನು ಇಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಲೇ ಬರ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರೆಂದು ಮೆ. ರಾ ಮ್ಸೆ ಮೆಕ್ಡೊನಾಲ್ಡ್‌ರವರು ಹೇಳಿರುವದಾದರೂ, ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲದ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಮತ್ತು ಲಿಬರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರುವಿಂಥ ಚಕ್ಕಗೋ ಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಯರ ಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವಂಥ ಸ ರ್ವಸಮ್ಮತದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲಿನ ಭರವಸೆಗಿಂತ, ಸಾಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹಳವಿ ಳವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮುಂಚೆ ವೈಸರಾಯರನ್ನು ಕಂಡಿದ ನೋಲೆ, ಚಕ್ಕಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ರಚನೆಯ ನ್ನು ಕಯೂಂಸಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ಜಾಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೇ ನೇ ಅತ್ಯಾನಿಷ್ಟೆಯುಳ್ಳ ಹುರೀಯರು ಸದರಿ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾ ಗಿಗಳಾಗುವದು ಸ್ವಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಯು ಸ ಪ್ಪು—ಜಯಕರವರ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನಕ್ಕೂ ಉತ್ಸೇಜನ ಕೊಡು ನೆಂತೆ ಕಾಣ ವುದಿಲ್ಲ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳುಗಳ ದಸ್ತಗಿರಿಯೂ, ಚಕ್ಕಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್—ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿ ವ್ ಪಾರ್ಟಿ ಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಶ್ಚಿಷ್ಟ ಎತ್ತರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚಕ್ಕಗೋಷ್ಠಿ ಯ ಜಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವೆವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

## ಪ್ರೇ. ಮುಲ್ಲಪ್ಪ ಧನಶೆಟ್ಟಿಯವರು.

ಶ್ರೀ. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಧನಶೆಟ್ಟಿ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೀರಶೈವ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವ ರು ಇವರು 1911ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಂರಾಠಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಇವರು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲೇ ವ್ಯಾ ವಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಇವರ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಚಾಣಾಕ್ಷ, ಧೈರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಿಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಾ ದರು. ಇವರು ದೊಡ್ಡ ಧನ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರು ಅಲ್ಲಿ ಇವರ ಧನಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾವುವೂ ನಡ ಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಆಶ್ಚರ್ಯವಂತರಿಗೆ ಮಿತ್ರವಲ್ಲ, ಬಡವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಹಳವಾಗಿ ಯುವಕರಿಗೂ ಪ್ರಿಯರಾಗಿ ದ್ದರು ಇವರಿಗೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಉ ತ್ಸವ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಭಾಗ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭ್ಯಾನರಿಗೆ ವೈಕಮ್ಯವಿದ್ದ ರೂ ಇವರು ಯಾವ ತೊಂದರೆಗೂ ಎಡೆಕೊಡದೆ ಪಕ್ಷಾತೀ ತವಿಲ್ಲದೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ೧೯೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಯ ಪುರಾತನ ಶಾಲದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಕರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯ ಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಇವರು ಕೆಲವು ಬಿಡಿಪ್ಪ ರೊಡನೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡಿಸಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಇವರು ಅಲ್ಲಿಯ ತಾಲೀಮು ಖಾನೆಗಳ ಸಂಘದ, ವರ್ತಕ ಸಂಘದ, ಗಣಪತಿಯ ಮೇಳಾ ಸಂಘದ ಮತ್ತು ಭಜನಾ ಸ ಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮುಂಬರಾಗಿರುವರು.

ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಲಿಮೆನ್ನರು ಜೈಲಿನಿಂ ದ ಬಿಗ ಗಡೆಯಾದ ದಿನ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯಿನ ರು ಮೆತವಣಿಗೆ ನಡಿಸಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಲಪ್ಪನವರೂ ಸೇ ರಿದ್ದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯೇನಾ ಆಗಿಲ್ಲ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಅಂತ್ಯವಾದೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೆರೆ ದ್ದ ಕೂಲಿ ಕಲಸದವರೇ ಗಿಕರು ಸ್ವಯಂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂ ದ ಸೇಂದಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಹೊರಟರು ಅದನ್ನು ನೆಗ ಡಲು ಜನಸ್ಕೋಮವು ಸಲಿತು. ಗಲಾಟೆಯಾಗುವೆಂದು ಕಲೆಕ್ಟರವರು, ಸುಪರಿಂಟಿಂಡೆಂಟರು, ಸಾರ್ಜಂಟರು ಪೋಲೀ ಸರ ಸಮೇತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು ಜನಸಮೂಹವು ಆವ ನ್ನು ಸೆಟ್ಟು ಹಾಕಿತು ಮುಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು ನಂತರ ಅನೇಕ ಅರ್ಥ ಗಳು ಸಂವಿಸಿ ಇಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮರಣ ಹೊಂದಿ ದರು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಪೂರ್ವಪರಿತರಾಗಿ ಧೈರ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗ್ರ ರಿಮೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕನಾ ಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ವಿಷ ದವುಂಟಾಯಿತು ಇವರ ಮೇಲೆ ದಮಪಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಿ ಧಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೋಗುವೆ ನಮ್ಮ ಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ಹಲವರು ಸಹಿಮಾಡಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಗವರ್ನರ ರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಬಹು ಪರೋಪಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ, ಶಾಂತ ಪ್ರೀಯ ಗಿಯೂ ಜನರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಲಪ್ಪ ವರನ್ನು ಈ ಆಕಾಂತಕೆಯು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲುಕ್ಕೇರಿಸುವುದ ಉಚಿತವಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ ಮೇಲೆ ಕೊಂಚ ತೀ ವ್ರ ಧಾಕ್ಷೀ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದಂತ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ನ್ನು ಪುನಾರ್ಜಿಸಿದಂತಾಗುವುದು.

ಇವರೊಂದಿಗೆ ಲಘೋಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ವೀರೆ ಮೂವರ ಸಯದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜರುಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾರಣ, ಮೂರನೇ ಜಡ್ಜಿಯವರು ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾ ರಿಸಿ ಇವರು ಮೂವರಿಗೂ ಧಾರೀ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ಖಾಯಂ ಪ ಡಿಯವರೆಗೂ ಇತ್ಯರಿಸಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯೆ ತೋರಿಸುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಯೂ ವೇರೆ 

## ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಜಯವಾಗುವುದೇ ?

ಅಮೇರಿಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕರಾದ ಜಾನ್ ಹೇಸೆಸ್ ಹೊಮ್ಸ್ ಎಂಬವರು 'ಯುನಿಟಿ' (ಐಕ್ಯ) ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದುತ್ತಾರೆ:—

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸದ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಿದಾಗಲೇಕಾದರೆ ಗಾಂಧಿಗಳ ಜರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಪೆಡಿದಲೇ ಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಿಗೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ ಯಾವ ಸೊಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನಿಗಿಂತಲೂ 'ಮಹಾತ್ಮ'ನೇ ಪ್ರಗ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ವರೂಪದ ನಾರ ನೆರ್ವಹ್ಯವೆಂದು ನನ್ನ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮನುಷ್ಯನಾದ ಜಾನ್. ಕೆ. ರೇಲ್ಫ್ ಕ್ಲೈವ್ ಎಂಬ ಮಹಾನೀಯನು ಹೀಗೆ ಉದ್ಗರಿಸಿ-ತ್ಯಾನೆ-'ಪ್ಲಾಸಿಯ ಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪ್ರಜಾ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಗಳೇ ಅನ್ಯಾದ್ಯಕವುಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹು. ನೂರು, ಸಾವಿರ, ಲಕ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕವಲ್ಲ; ಕೋಟಿಕೋಟಿಗಳೇ. ತಾವು ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹೃದಯ ಮಂಚಕಾಶ್ಮನ್ನು ಕೆದರಿ ಜ್ವಲನಗೊಳಿಸುತ್ತ ಅವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅವರು ಕಂಡರಿಸಿರುವರು.' ಇಂಥಾ ಅಸಾಮ್ಯ ಕ—ನಾಯಕತೀಕ—ಸಂಸ್ಥಾಪಿಯರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯ ಬಿಂಬವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ, ಅವರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ಸೆಳೆದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಗಾಂಧಿಯೇ ರಾಜನು, ಗಾಂಧಿಯೇ ಮಹರ್ಷಿಯು. ಅದುದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಳೆದ ದಶ ವರ್ಷಗಳ ಉದ್ವಿಗ್ನಸ್ಥಿತಿಯು ಜರಿತ್ರೆಯಂದರೆ ಗಾಂಧಿಯ ಜರಿತ್ರೆಯೇ.

೧೯೧೯ನೆಯ ಇಸವಿಯ ವರೆಗೆ ಗಾಂಧಿಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಧೇಯರಾದವರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಾಗಿದ್ದರು "ಇಂಗ್ಲಿಷನೆ" ಎಂಬ ತಿರೋಕಾವ್ಯವು ಅಂದು ಸ್ವಕೃತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.—"ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ, ನಿರಂತರ ವಿಧೇಯನಾಗಿ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ನನಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಕರಿಸಿದ ಹಿಂದೀಯನಿಲ್ಲ. ನಾನು ವಿಧೇಯನಾಗಿದ್ದುದು ಸರಕಾರದ ಕಾಲನೆಕ್ಕೆ. ಅಧಿಕಾರ ಬಲಗಳಿಗೆ ಬೆದರಿಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳಿಕೆಯು ಸ್ವರ್ಗೀಯ ಕಲ್ಪವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವೆನು; ಯದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ನುನಷಾತ್ಮಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದೆನು." ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಕಾಂತಿಪ್ರಿಯರಾದ ಗಾಂಧಿಗಳು ಅಕ್ಷರ್ಯಕರವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು; ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಪೊನವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಸೆಂಗ್ರಹಿಸಿ ಯೂರೋಪಿಗೆ ಳಿಸುಹಿಡಿದು! ಯಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಲ್ಲಿ ತಮಗಿರುವ ಪ್ರೀತಿಯು, ಅವರಿಗೆ ತಾವು ವಿಧೇಯರಾಗಿರುವೆ ಗುರುತಾಗಿ! ಇದೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಧೋರಣವೂ ಆಗಿದ್ದಿರಬಹುದು, ವಿಳಿಂದರೆ ರಾಜಭಕ್ತಿಗೆ ಸ್ವತಿಫಲವಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಸಾರಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ೧೯೧೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬರ್ಮನಿಯ ಪ್ರಬಲಾಘಾತಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಿದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾದ ಲಾಯಿಡ್ ಜಾರ್ಜ್‌ಸಾಹೇಬರು, ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಗೆದ್ದುಕೊಳ್ಳು ಸ್ವರಾಜ್ಯ' ಎಂದು ಸ್ಪಂರೋತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಹರ್ಷತರವಾಯಿತು. ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿ ೬ ಕೋಟಿ ಹಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೀ ತರುಣರು ಯುದ್ಧಬಲಿಗಾಗಿ ಯೂರೋಪಿಗೆ ಹೋದರು. ಗಾಂಧಿಗಳು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು.

ಆದರೆ ಸಂಧಿ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ರುಜುಗಳು ಬಿದ್ದೊಡನೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜನೀತಜ್ಞ(?)ರಿಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ವಚನ ಮರೆತು ಹೋಯಿತು. ಕೃಷಿಪ್ರತಿಯೊಡನೆ ಅಸಂತೋಷನೆನ್ನನ್ನೆರಿದರು. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು. ಸರಕಾರವು ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬದಲು ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಯಲಿ ಮೊಡೆತೊಡಗಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮೂರು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿಬಿಟ್ಟವು. (೧) ರೌಲೆಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಗಳೆಂಬ ಅನ್ಯಾಯದ ಶಾಸನಗಳು ಜನ್ಮಿಸಿದವು. (೨) ಇವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟೆ ಸೆಣಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಮೃತಸರದಲ್ಲಿ ನರಹತ್ಯೆಯು ಅವಕಾಶಿಸಿತು. (೩) ಇಪ್ಪತ್ತೇ ನಿಲ್ಲದೆ ಪಂಜಾಬು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಯಮಕಾಶನವು ವಿಜೃಂಭಿಸಿತು. ಮನನೀಯರಾದ ಮತ್ತು ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ಆಮಾನುಷ ಅತಾತ್ಯಾಚಾರಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದುವು. ಸೆರೆಸಿಲಿಗೆಗಳಿಗೆ ಈಸೆಮೆಡಿಲಿಲ್ಲ; ಜಬುಕಿನ ಪೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ, ಸಂಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕಿಸಿ ಬೀಬಿಬೀದಿ ಮೆರೆಸುಸಿದರು!! ಭಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟು ಅನಾಚಾರವು ಈ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದ ಗಾಂಧಿಗಳು ನಿಜವನ್ನು ತಿಳಿದರು ಅವರು ಮಹಾಂತರೆಂದೂ ಹೊಂದಿದರೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಬ್ರಿಟಿಷರಲ್ಲಿ ರೂಢಗೊಂಡಿರುವಾಗಿದ್ದ ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸ ಸೌಧವು ಬಿದ್ದು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪಮ ಭಕ್ತನು ಅಂದಿನಿಂದ 'ಸೈತಾಚಿಕ' ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಮ ಸ್ವರೂಪನಾದನು! ಗಾಂಧಿಗಳು ಕ್ರಾಂತಿಯ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದರು. ಎರಡು ಆಶಾಗಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರು ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.— ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಪರಕೀಯರಿಂದಾದ ಅಪಮಾನ-ಹಿಂಸೆಗಳ, ರಹಸ್ಯವಾಗಿ, ಅಪಿಲು ಬಾಧಮ ಈ ನಿಷ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಕೃತಿ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮೂಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿ ದೃವಾದುದರಿಂದ ಆ ಭಾವೋದ್ರೇಕವನ್ನು ಶಾಂತಮಯವಾ ದ ಅಸಹಕಾರದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕವಿದೊಯ್ಯುವ ಫಲೋದ್ರೇ ತ. ಈ ಶಾಂತಯುದ್ಧವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಪ್ರ ಪೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ್ದರು ಅಸಹಕರಿಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾದಿಂದ ಗೊಂದಿಗಾಗಿಲ್ಲೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳ ಪ್ರಕಾಶಗಳಂ ಗಳು ಸಾಮ್ಯವಾಯಿತ. 'ಅಸಹಕಾರ' ಎಂಬ ಆವರ ನಾಮವು ಸಾಮುಖ್ಯವಾಯಿತು. 'ಸರಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸಮಾಯವಿಲ್ಲ' ಎಂಬುದೇ ಇದರ ಅರ್ಥ. ಸಹಕಾರಿಯರು ಈ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸವಿದ್ದರೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ರಕ್ಷಣೆಯ ಹಿಮೆ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಕೂಡಿ, ಕೋಡಿ ಹರಿದು, ಭಾರತಭೂಮಿಯನ್ನು ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಮೂಡುತ್ತಿದ್ದುವು ಅದನ್ನು ಅಂದೇ ತಪ್ಪಿಸಿದರು.!

ಹೀಗೆ ಅವರು ೧೯೨೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿದ ಜಗಳವು ಧೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತೀಯವಾದುದು. ಕೇವಲ ಕೊಂಬತ್ತು ರಾತ್ರಿಯ ಭಾರದ ಒಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯನು ವಾಗ್ದಾರಿಯೂಗೋ. ಉದ್ರೇಪ್ತ ಮುಖಾನುದ್ರೇಯೂಗಲೀ ಇಲ್ಲದ ದಿಟ್ಟಾಲ ದೇಹಿಯು, ಅನೇಕ ಜಾತಿ, ಮತಗಳ ಜನರನ್ನು ಒಂದೇ ಧ್ವಜದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಆತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸಿದನು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗೆಟ್ಟಾದದ್ದು ಇದೇ ಪೊದಲನೇ ಭಾರಿ. ಆಪ್ತ ಮೊಸ್ತನಲ್ಲ, ಆಹಿಂಸೆಯ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಪೊಡಗಿದ ಕ್ರಾಂತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಮೊದಲ ನೆಯದು. ಅದರೆ ಈ ಜಳವಳವು ತನ್ನ ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪೊಂದಲಿಲ್ಲ; ಅರ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಸೆರೆಯಿಟ್ಟವುದೇ ಇದರ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅದರಷ್ಟು ನಿಜ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಜಳವಳವು ಸುಲಭ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತೆಜ್ಜು ಸೆಸಯಿರಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಗವರ್ನರಾಗಿದ್ದ ಸರ. ಜಾರ್ಜ್ ಲಾಯಿಡ್ ಹೀಗೆ ಬರೆ ಳರ ತ್ತಾರೆ—" ಗಾಂಧಿಯವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಭ್ಯಾ ಯವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ; ಜಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂಗಲ ಸಾಧನ ಕೊ ಳುಳಿದಿತ್ತೆಪ್ಪ.' ಆದರೆ ಜಳವಳದ ಸೂತ್ರಧಾರಿಗೆ ಸಾ ? ನಿದವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಮಹಾತ್ಮನ ಇಷ್ಟವೇ ಹಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಜಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ; ಅವರು ನಿರ್ದಯಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಯುಲ್ಲಿಯೇ ಅದು ದೊರೆಯಬೇಕು ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾದಂತೆ ಗಾಂಧಿಗಳಿಗೆ ಸಾಬರಮತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರಲಾರದೆಂಬ ಅಚಲ ವಿಶ್ವಾಸವು ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಸಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದರೆ ಅಹಿಂಸೆಯು ಅಪ್ರತೀಕಾರವು ಜಗತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆ ಮಾರ್ಗವು ಅವರಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಯೂ ಪ್ರತಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ, ಸಾವಿನ ಗರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅ ಮಾಗಾನ್ಯತನವೆಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಸೆವೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೂ ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು. ಅ ಹಿ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮೂಲ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕಾರ್ಯವು ಸಾ ಧ್ಯವೇ ? ಪ್ರಬಲ ಭಾವಗಳ ತಂ ವಿಜಯವು ದೂರ ಸರಿದು ನಿಂತ ರೆ ಅವರ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಸಿದ್ಧಿ ಪಾಂದಿ. ನೆಲೆ ? ಅವರೂ ಏ ದೀಯರೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ದೇಶದ ದೈನ್ಯವ ನು ಅವರು ಸಹಿ ಲ್ಲರೇ ? ಸ್ಮರಿಸಿಕ್ಕಿರುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನೆಯು ತಡೆಯಶಾಲ್ ? ಅವರಿಂಗೆ ಮುದುಕರಾಗಿರುವರು, ಬೆಳ ಶಿಥಿಲಕಾಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿರುವರು, ಅದನ ಅವ ಅಂತಃ ಶಕ್ತಿಯು ವೇತ್ರ ವರ್ಧಿಸಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರವ್ಯಾಯ ತ್ಯಾಗ, ಧೈರ್ಯಗಳ ಶ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬಂಧನೋತ್ಸಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೀಗ ಪುನಃ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗಕ್ಕೆ ದುಮುಕಿದರು. ದುಮು ಕಿದೊಡನೆ, ಹಿಂದೂಪ್ರತ್ಯೇಕ್ಷಿಯ ತರುಣರೂ ಅವರ ಅ ಧೀನರಾದರು. ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಬಲ ಶಕ್ಯಂಗಳ ಅ ವರು, ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ತೊಡ್ಲಹಿ ನ್ಯಸ್ತ ತಾವೇ ನಾಯಕರಾಗಿ ಸತ್ಕಾರ್ಯದ ಬಂಧವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ಸಿದು ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯರಾದರು ನಾ ರಕ್ಕಿ ತಮ್ಮ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಕಂತೋಕ್ಕವಾಗಿ ಸಾರಿದರು.

ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಜ್ಞೆಯನ್ನೆ ಹೋಗುವ ಪುನಃ ಗಿಯೇ ಇರು. ಸಹ ಶ್ಯಾದ ಗುರುತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು. ನ್ನು ಅವಾರ ಬಹುಸ್ಸ ನ್ನ ಅವರಿಗೆ, ಲಂಘಿಯಂಗ ಸಿದ್ಧರಾ ನೆನ್ನೆ ಬಿದ್ದಿ ವುದ ಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಹಿಂಜರಿಯಲಿ ಸಿದ್ಧರಾ ಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಲ್ಲ. ಅಂದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಲಾಯ್ಡ್ ಜಾರ್ಜ್ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತು ಇದೇ ಕಾರ್ಯವು ಅನುರೂಪ ಧೈರ್ಯವನ್ನೆಸರು ಸುಪ್ತಾ ಗಿ ಕೃಷಿಸಿರುವರು. ಅಹಿಂಸೆಯ ಪ್ರಯೋಗಕರ್ತರೂ, ಪ್ರ ಳಗಳ ಮರ್ಮಜ್ಞರೂ ಆ ಲಿ ಗಾಂ ಗಾ ಇಂದು ಕೆಲವು ಸಮ ಸ್ಥಿರ ಗಾ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗೆದು !

ಣವು ತನ್ನಪ್ಪನಿಗೆ ತಾನೇ ಮೇಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಧರೆಯಲ್ಲಿ ತಾ ನೊಂದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವರಾತಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಅಲೋಚನೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು! ಅದರ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಾಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಿ ತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡೇ ರಾಜನು ನಿಂತದ್ದು. ರಾಜನು ತ್ತಿನ ಜನರನ್ನು ಕುರಿತು—"ಆ ಕಾಗೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಗುಂಡಿಗೆ ಕೆಡ ಹುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದೀರೋ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಹೊಡೆಯುವವರು ಅನೇಕರು ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ತಾ ಒನೆದುಂಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರಿಗೂ ಧೈರ್ಯ ಉಂಟಾಗಲಿ ಲ್ಲ. ರಾಜನೇ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಹೊಡೆದನು. ಕಾಗೆಯು ನೆ ಲಕ್ಕುರುಳಿತು. ಅರಸನ ಭುಜಗಳುಬ್ಬಿದುವು. ತುಟಿಗಳು ವಿಕಾ ಸಗೊಂಡವು. ಕೋಣವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ತಾನೊಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಜೀವಿಗಳಿರುವುವೋ ಎಂದು ಮೇಲ್ಕೊಗವಾಗಿ ನೋ ಡಿತು!

ಇದಾದನಂತರ ಪ್ರಧು ಸಮೇತ ಜನರು ಮುಂದಾದರು. ಸಂಜ್ಞೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಹಿಂತಿರಿಗಿದರು. ಮೂರ್ನಾಡು ಸಮೀಪಿಸು ತ್ತಲೇ ದಾರಿಯ ಮೆರಗಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಡು ಬೆಕ್ಕು ಕಿರುಚುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಜನು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದನು. ಬೆಕ್ಕು ಕಾಗೆಯಂಗಲಿಲ್ಲ! ಅ ದು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಸವನೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಗುಂಡು ಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದನು. ಬೆಕ್ಕು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು. ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯೂ ಕೋಪವೂ ಉಂಟಾಗಿ ಹು ಕಿಯ ಹೊಡಗಿದನು ಹಾಗೂ ಕರ್ಕಸ ಸ್ವರದಿಂದ—"ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಂದೇ ಗುಂಡಿನಿಂದ ಆ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕೆಡಹುವಿ ರೋ? ಒಂದೇ ಗುಂಡಿನಿಂದ ಬೀಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಕೈಕೊಡುವನ ತಲೆಯು ನೆಲಕ್ಕುರುಳುವುದು" ಎಂದು ಗದರಿಸಿದನು. ಪರಿ ಜನರು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆತ್ಮಲಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದಿರು ಕಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಕೆಲವು ಕೊಡಗು ವೀರರು ಅಕ್ಕ ಕಡೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕಾ ಣುತ್ತಲೇ ರಾಜನ ಮಾನಹಿಯಾಗಿದ್ದ ಅದ್ದಂಗಲದ ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಮುದ್ದಯ್ಯನ ಕಾರ್ಮೋಡದಂತಿದ್ದ ಮುಖಾವರಣದಲ್ಲಿ ಏಂಥ ಚಿನಂಥ ಒಂದು ಸಗುವು ಕಣ್ಣೊಳಿಸಿತು. ಅವನು ಪ್ರಭುವಿನ ಎದುರು ಸರಿದು—"ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ಅಲ್ಲೇ ನಿನ್ನ ತಮ್ಮ ಮ ಲ್ಲಪ್ಪನು ಬರುತ್ತಾನೆ; ಅವನು ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಬೀಳಿಸುವನು" ಎಂ ದು ಹೇಳಿದನು. ರಾಜನು ಹಾಸ್ಯ ನಗೆಯನ್ನು ನಕ್ಕು "ನಿನ್ನ ತಮ್ಮ! ನಿನ್ನ ತಮ್ಮ!!" ಎಂದು ಹೀಯಾಳಿಸಿದನು. ಮುದ್ದ ಯ್ಯನು ಪುನಃ "ಸ್ವಾಮಿ ಅವನು ಒಳ್ಳೇ ಗುರಿಗಾರ. ಒಂ ದು ಮಗುವಿನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನಿ ಟ್ಟರೂ, ಮಗುವಿಗೆ ಯಾವ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಮೊಟ್ಟೆಯ ನ್ನು ಹೊಡೆಯುವನು" ಎಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ನು—"ಹಾಗಾದರೆ ಅವನನ್ನು ಕರೆ. ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಅವನು ಬೀಳಿ ಸದಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಂದುಬಿಡುವೆ" ಎಂದನು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನು ಒಂದೇ ಗುಂಡಿನಿಂದ ಕಾಡುಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕಂ ದನು. ಆಶ್ಚರ್ಯಮಗ್ನನಾದ ಅರಸನು 'ಎಲೋ, ನಾಳೆ ಸೂ ರ್ಯನು ಕೆಸ್ಕೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅರಮನೆಗೆ ಬಾ' ಎಂ ದನು. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಮರುದಿನ ಸಾಧಾರಣ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯ ಸಮಯ ಕ್ಕೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನು ಮಡಿಕೇರಿ ಅರಮನೆಯ ಜಾಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತನು. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ತಲೆ, ತುಂಬಿದ ಶರೀರ, ನೀಟವಾದ ತೋಳುಗಳು, ಬಿಬ್ಬಿರಿದ ಎದೆ, ವಿಮ್ಮಚ್ಛಕ್ತಿಯಂಥ ದೃಷ್ಟಿ, ದರ್ಪದ ನಡೆ—ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಗು ವೀರನ ವೀರತ್ವವನ್ನು ಹೊರ ಹೊ ಮ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಹೆಜ್ಜೇನು! ಧವಾತಿಯೇ ಅತನಲ್ಲಿ ಮೂ ರ್ತೀ ಭವಿಸಿದಂತಿದ್ದಿತು.

ಅರಸನು ಮೇಲ್ಕಾಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದಿವಾನರೊಂದಿಗೆ ಕು ಳಿತ್ತಿದ್ದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಾಡೀ ಸಮೂಹಸ್ತೋ ದು ರಾಜಬೀದಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಆದರಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಜೇಷ್ಠ ರಾ ಜಕುವರಿ ದೇವಮ್ಮಜಿಯು ಮುಂದಿದ್ದಳು. ನೀಲವರ್ಣದ ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ವದನವು ನೀಲಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಗ ತಾನೇ ಮೂಡಿ ಬರ್ಪ ಪೂರ್ಣವಿಧು ಮಂಡಲದಂತೆಸೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಿಧಿಯಾದಾಕೆ ಕೇಶರಾತಿಯು ತುರುಬು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟು ಹಂಪಕಗಳಿಂದಲಂಕೃತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಮಲ್ಲಿಗೆಯಸಳಿನಂಥ ನಾಸಿಕ. ಪದ್ಮಶ್ರೇಣಿ ಮಧುಪಾನದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದ್ದ ತುಂಬಿ ಗಳೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಪ್ಪನೆ ಕಾಂತನಯವನಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು. ಓ ಷ್ಠಾಧರಗಳೆರಡೂ ಗುಲಾಬಿ ವರ್ಣವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಕ್ಕದಾ ಗಿಯೂ, ದುಂಡಾಗಿಯೂ, ಮಂದಸ್ಮಿತಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಇ ದ್ದವು.

ಕೆಳಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ವೀರನನ್ನು ಪಿತನು ಕುವರಿಗೆ ತೋರಿಸ ಲಾಗಿ ಕಾಂತಿಯುಂದಿದ್ದಾ ಎರಡು 'ದುಂ ಗಳು' ಅಕ್ಕ ಕಡೆ ಹಾರಿದವು ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧವಾತ ಲಜ್ಜೆಗುಣ ಮೂರ್ತಿದಲ್ಲೇ ವದನಾರವಿನ್ನಾಕ್ಕೆಯಿಸಿ ಮಂತ್ಸ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಯ್ತ್ಯವಾ ಗಿ ಮೂಡಿತು ಅರಸನು ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪುತ್ರಿಯನ್ನ ಕು ರಿತು "ಮಗಳೆ, ಆ ವೀರನನ್ನು ಪಾಣಿಗ್ರಹಿಸುವೆಯಾ?" ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಪೃಚ್ಛಿಸಿದನು. ದೇವಮ್ಮಜಿಯು ತಲೆಯನ್ನು ತೂ ಗಿಸಿದಳು. ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಂತೆಂಡಿ ಬೆಮರುರ ಹನಿಗಳು ಮೌ ತ್ತಿಕದಂತೆ ಚಿಣ್ಣಿಸಿತೊಡಗಿದವು. ಹಾಗೆಯೇ ಆಕೆಯು ಮೆ ಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಗದ್ದು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ಇನ್ನು ಉತ್ತರವು ಲ ಗತ್ಯವೇ?

ದೇವಮ್ಮಜಿಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲಪ್ಪನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಹಾಯು ತು ಆದಿನದಿಂದ ಆತನು ಲಿಂಗಾಯತನಾಗಿ ಬೆನ್ನಲಿಸ್ಸನು ಬ ನಾಮವನ್ನು ಧರಿಸಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದಾತನು ನಮ್ಮ ವೀ ರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅನೇಕಾನೇಕ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದನು. ಈತನಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಮತ್ಕೃಭೂಮಿಯು ಇಂಗ್ಲೇಯರ ವಶವಾಗಲು ಕಾರ ಣವಾಯಿತು. ಆದರೇನು? ಪೂರ್ಣವಿಧು ಚಂದ್ರನಿಂದ ಪ್ರ ಭಾಸಿತವಾದ ಸಭೋ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಂ ದು ಮೇಘವು ಪುಟ್ಟಿ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲಾ ಅಂಧಕಾ ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಡುವುದು ಹಾಗಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಮಂ ಡಲವು ಸದಾ ಅಂಧಕಾರ ಮಯವಾಗಿರುವುದೇ? ಇಲ್ಲ. ಮೇ ಘವಿರುವ ತನಕ ಮಾತ್ರ ಧರೆಯು ಅಂಧಕಾರಮಯವಾಗಿರು ವುದು.

## ಪಶ್ರುವ್ಯವಹಾರ.

ಬಾತ್ಮಿದಾರರು ಪಡುವ ಅಧಿವ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.]

### ಸಂಜಾಜೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಕಷ್ಟ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಸ್ಸುಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ಸಂಜಾಜೆ, ಊರುಬೈಲು, ಬಂಗಾ, ಪೆರಾಜೆ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ-ಭಾಗ ಮಂ ಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ, ಕೋರ್ಟ್ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ, ನಂತೆಗಾಗಲೀ, ಕೋರ್ಟಿಗಾಗಲೀ ಹೋಗಿಬರುವದೆಂದರೆ 3 ದಿವಸ ಮನೆಬಿ ಟ್ಟು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಕಷ್ಟ. ಮನೆಯ ಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪಾಳಾಗುವದು ಹಾಗು ಕೆಡೆ ನಷ್ಟ! ಆದರಲ್ಲಿ ಯೂ ವ್ಯವಸಾಯಸ್ಥ ಜನಸಮೃದ್ಧ ಊರು, ಹೀಗಾಗಲಿರೂ ಜನ ರ ಪ್ರಯಾಣ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂ ಜಾಜೆಯಿಂದ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ವಾಪಸು ಬರುವಂತೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಬಸ್ಸು ಸರ್ವಿಸು ಇಡುವವರಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ 2 ದಿವಸದ ಕೆಲಸ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ಸಮಾಯಸೂಡ ಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

"ಕೃಷ"

### ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ.

ಪ್ರಿಯ ಗುರುಕುಲ ಸಹೋದರಿ,

ನಾನು ಈ ಮೊದಲು ಬರೆದ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ನೀವು ಬರೆದ ದ್ವಿತೀಯ ಲೇಖನವನ್ನು ಸರಸಾತಿಸಿದೆನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿ ದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೂ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ್ನೂ, ಕನ್ಯಾಸ್ತ್ರೀ ಯರನ್ನೂ ದೂರುವುದರ ಬಗ್ಗಲು ಕೊಡಗು ಸರಕಾರವನ್ನೂ, ಜನರಾಂಗವನ್ನೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಂಧುಗಳನ್ನೂ ದೂರದರಾಗಿ ವುದು. ಯಾಕಂದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಕಲೆವಿದಿಯು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮಾ ತ್ರವಾದರೂ ಯುವಕರಿಗಿರುವಂತೆ ಯುನತಿಯರಿಗೂ ಬೋ ರ್ಡಿಂಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಕನ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಗಳು ಯಾಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು? ಕನ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆಬ್ಬಿಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ತೊಡುವ ತಿಕ್ಕಣವೇ ಕೊಡಬ್ಯಂದಿದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚೇನಿದೆ? ಅದೇಕೆ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ ವಿ ಕವ ನಿರ್ಗಂದವಿರುವಂತೆ ಮಡಿಕೇರಿ ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲೆಯ ಲ್ಲಿದೆಯೇ? ಕನ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಅಥವ ಹೊಡುವರೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಮಹಾತ್ಮಾಂದ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವ 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯ,' 'ನವಜೀವನ' ಮೈಲ್ಕುರಿಗಳಿಗೆ ಚಂದಾ ಇಲ್ಲದಿರು ವುದೇ?

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದೇವಕೀ ದೇವಿಯ ಗರ್ಭಜನನಾನಂತರ ಗೋಪಿ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ವರ್ಧನೆಯಾಗುವಾಗ ಕಡಗೋಲು ಪ್ರ ಹಾರವನ್ನನುಭವಿಸಿದರೂ ಗೋಪಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಕ್ತಿ ಇಇಲಿ ಲ್ಲವೇ? ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರ ಶರೀರ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾ ತಾಪಿತೃಗಳು ಭಾಗಿನಿಯರಾದಾಗ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧಿಗೆ ಗುರುಗಳು ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ನಿಷ್ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ, ನನ್ನ ಆ ನುಭವವನ್ನೂ ಬರೆದರೆ ಕನ್ಯಾಗುರುಗಳಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಈ ಮೊ ದಲು ಬರೆದವಾಗಿದೆ

ತನು ಮನ ಧನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಕೊಪ್ಪಿಸಿದ ದೇವ ಸಾಂದ್ರತ್ಯರಾದ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸೆತ್ಕಾರ್ಯಗೃಹ ಯ ತ್ನೆ ಬೆಳೆಸುವ ಮೊದಲು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ 'ನಾ ನು ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಸ್ನೇಹಿತನೆಂಕಲೂ, ಅವರಿಗಿರುವ ಸೊತ್ತು ಸ್ವ ತಂತ್ರಗಳಿಗೆ ನಾನು ಅಭಾವವನ್ನೆಣಿಸಲಾರನೆಂದೂ" ಒಂದು ದ್ದಲ್ಲಿ, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹುಲು ಜನಾಂಗವೂ, ಭಾಷೆಯೂ, ವ್ಯವಹಾರವೂ, ವೈವಸಾಯಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಲೂ, ಕಳ್ಳನೂ, ಸುಳ್ಳನೂ, ದುಷ್ಟನೂ, ದ್ರೋಹಿಯೂ, ವಿಷ ಜಂತುಗಳೂ, ದುಷ್ಟ ಜಂತುಗಳೂ ದೈವ ಸೃಷ್ಟಿಯೆಂದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ದೂರ-ವುದು ಶ್ರಾದ್ಧತೆ ಯಾಗ-ವುದು

ಕಾನ್ವೆಂಟು' ಸ್ಥಾನೆಯನ್ನು ಸೆ ರಿ ಗೆ ಮು ವಾಗಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಳಗಿರುವ ಅಂದ್ರ ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ ಅದೆಗ ಳಲ್ಲಿ ನರ್ತನೆಯೂ, ಕೂಡಾಟವೂ ರಂಧಿಯಾಗಿರುವುದು ನಿ ಮಗೆ ತಿಳಿಯದಿರಬಹುದು. ಗುಜರಾತಿನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿಸಿರುತ್ತೀರಿ. ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದ ದನಕಾಯುವ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಸಹ ಗೀತೆಯು ಜಾಯು ವಾಹಾಗಿ ವಾಗ ಕೊಡಗಿನ ನೂರಾರಲ್ಲಿ ತೊಂಭತ್ತು ಜನ ರು ನಿರಕ್ಷರಕುಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲೆ? ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಯರಾದ ಮಹಾನೀ ರು ಸರಕಾರ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವ ನಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಲ್ಲಿರುವ ತನಕ ಅಲ್ಲಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿರುವ ನೆನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಟ್ಟ ನಂತರ ಬಿದ್ದ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲೆಂಬಂತಲ್ಲಾ, ಚರ್ಚಾಪ್ರಯುಕ್ತ ಮಾಡಿ. ದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಎಷ್ಟೋ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ನೀವು ಇನು ಲ್ಲಿರಿ? ಇಂಡಿಯದ ರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಅಶನ ನುಭವಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ದೇಶ ಪ್ರೀತಿ ಇರಬಹುದೆಂ ನೀವು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಬಹುದು.

ಆದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೇ ದು ವೆಂದು ಖಂಡಿಸುವ ನೀವು ಗುರುಕುಲವನ್ನು ಸೇರಿ ಮುಂ ಕೊಡಗಿನ ಭೀಷ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗುವ ರಿಂದ ನೀವು ಬಂದು ಮುಂದೆ ಕಾಳು, ತೆನೆಗಳಾಗಿ ಬೀಜಗಳ ಗಲು ದೇವರು ಸಹಾಯಮಾಡುವವಕಾಗಲಿ. ಗುರುಕುಲದ ಪ್ರೇಗ್ರಜೆ ಹೊಂದಿ ನಿನ್ನ ಮಾತೃದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೇ ಪಂಕ್ತಿಯಾಗಿ ಗುರುಕುಲ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸೆರಸೊಸವಾದ ವಾ ಸಂಗ ಭವನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಸ್ತ್ರೀಪೃಜೆಗಳನ್ನು ರ ಷ್ಟ್ರಭಕ್ತರಾಗಿ ಎಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಸ್ವರಾಜ್ಯವಾದಾಗ ರ ಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಂಗಲೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುವ ಹಿಂದೀ ಪ್ರ ಚಾರಸನ್ನೂ, ಚರ್ಕಾ ಸೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಹರಡುವವರಂ ರೆಬಬೇ ನನ್ನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ನನ್ನ ನಿನ್ನ ವಾಗ್ವಾದದಿಂದ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಹೋ ಕೆಯಿಂತೆ ಇಬ್ಬರ ಜಗಳದಿಂದ ಮೂರನೆಯವರಿಗೆ ಆಪತ್ತಾಗು 150 ಆತಿ ಆಳದ ನೆಲಗಣಜ ಪಾಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಲಿಲ್ಲದ್ದ ಣ್ಯವೊಂದಿಗೆ ತೇಲುತ್ತಿರುವ ನಾವುಗಳು. ಇದು ನಮಗೆ ವೇ ಮನ ದಂಡನೆಯೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಆ ನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಇತಿಹ ಭೂಖಂಡಗಳಿಂದ ನಾಗರೀಕರಾಗಿರುವ ಹಿಂದೀಯರನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಒಂದೂ ವರೆ ಶತಮಾನದ ನಂತರ ಅಂದರೂ ಅದೂ ದೇಶವನ್ನು ಅಳ ಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪ್ರಬುದ್ಧರಾದಾಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ರಾಜನೀತಿಯಂದರೂ ಹಿಂದೀಯರು ಇ ನ್ನೂ ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವನ್ನು ನಡಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥರೆಂದ ನ್ನುವದು ಇಂಗ್ಲಿಷರದೊಂದು ಸ್ವಾರ್ಥಾಲಯ.

ಈ ಮೊದಲು ನಾನು ಬರೆದ ಲೇಖನವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಹೋದರರೊಬ್ಬರು ಖಂಡಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿ ಬರೆದ ದಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿನ ಪುರುಷ ಸಿಂಹಗರ್ಜಾರಾದರೂ ಉತ್ತರ ವೀ ಯಿಸಬೇಡವು ಮೌನವಾಗಿದ್ದೆನು. ಅತ್ಯಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ದರೆ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳು ದೃಷ್ಟ್ಯಾವಾಗುವಂತೆ ನನ್ನ ನಿಮ್ಮ ವಾಗ್ವಾದನವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿದರೆ ವಾಚಕ ಮಹಾಶಯಗಳಿಗೆ ನಗೆಗೀಡಾಗಬಹುದಾದುದರಿಂದಲೂ ಪತ್ರಿಕಾಸ್ಥಾನವು ಹೆಚ್ಚು ವುದರಿಂದಲೂ ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನು ಬಯಸಿ ತತ್ಕಾಲ ವಾಕಿ.

ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರಿ
'ಶಾಮೆಯಾವತಿ.'

### ಮಡಿಕೇರಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಎಜ್ಜರ.

ಅಯ್ಯಾ,

ತಾ. 31—7—30ರಲ್ಲು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮೆ. ಎ. ಎ. ಎಸ್. ಸಿದ್ದೀಕ್‌ರವರ ಪತ್ನಿಯವರು ರಿಟೈರ್ಡ್ ಉರ್ದೂ ಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರಾದ ಮೆ. ನಿ ಎಸ್. ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿಯವರು ಮಡಿಕೇರಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅವರ ಪತ್ನಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿದಾಯಕೂಟವನ್ನು ಕೊ ಟ್ಟರು. ಸುಮಾರು 30 ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಮಿ ಸೆಸ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿನ್ನಹ ಪತ್ರವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸ್ತ್ರೀ ಯರ ವಿದ್ಯಾಹೀನತೆಯು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಿಸೆಸ್ ಸಿದ್ದೀಕ್‌ರವ ರು ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನಂದರೆ—'ಇಡೀ ಪ್ರಪಂ ಚದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವೆಂದಲಿನಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯೆಯಂತಹಾ ಗಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಜ್ಜನರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಪೂರಾ ಕಪ್ಪು ಇತ್ತಾಂ ಮತವು ಗುಡಿಸಲಿರೂ. ಹೆಂಗಸರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಪಂಡಿತೋಯಲ್ಲಿ ಉರ್ದೂ ಬಾಲಿ ಕಾ ವಾಸ್ತಕಾಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದು ಒಳ್ಳೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಒಂದು ಕೋಮಿನವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗ ದೇಶವರು ಅವರ ಹೆಂಗಸರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುವದು ಬಹು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಬರೇ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾ ರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಅವನ್ಯಾಸಗ ಳನ್ನು ತೀಳಿಯೂ, ಒಳ್ಳೇ ಒಳ್ಳೇ ಪುಸ್ತಕ, ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರ ಕೆಗಳನ್ನೂ ಓದಿಯೂ, ಲೋಕ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿಯೂ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವಿಕಸನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು'

ಮಿಸೆಸ್ ಸಿ. ಎಸ್. ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ—'ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸರಿ ಯಾಗಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸದ್ದರಿಂದ ಅವರ ವಿದ್ಯೆಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಬ ರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತು ಹೋ

ಮಿಸೆಸ್ ಕೆ ಯುಂ ಮಹಮ್ಮದ್ ಗೌಸ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ—'ನಮ್ಮ ಕೋವಿಸಿನವರ ವಿದ್ಯಾಶಿ ನತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರೂ ಗಂಡಸರೂ ಜವಾಬುದಾರರು ಹೆಂಗಸರು ಜವಾಬುದಾರರು ಹೇಗೆಂದರೆ—ಇವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟೆ, ಆಭರಣ ಸಿಡುವೆ, ಊಟ ವಗೈರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ಗಂಡಸರಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಬಾಲ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಗಂಡಸರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವದಿಲ್ಲ ಗಂಡಸರು ಹೇಗೆ ಜವಾಬುದಾರರೆಂದರೆ—ಅವರು ಬಾಲಕಿಯರ ಸ್ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಎನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೊಗಸರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಕೊಡದೆ ಮೂಢವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿಂಕ ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದರು

ಮಿಸೆಸ್ ಮದ್ರಾಸಿ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರು ಸರಕಾರರ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮೂಢಶಿಕ್ಷನವೇ ಕಾರಣವೆಂದಾಗಿ ಹಿಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಶ್ರೀಮತಿ ಬೀವಾನ್‌ಬಿಯವರು ಒಂದು ಪಾರ್ಥನೆ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದರು

ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಇದು ಪ್ರಥಮ ಸಭೆಯಾಯಿದ್ದರಿಂದ, ಇಂಥಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ ಮಿಸೆಸ್ ಸಿದ್ದೀಕರಿಗೆ ಒಂದನೆಯಂತೆ ನೋಡಿ ಸಭೆ ಒಕಾ ಸ್ತಾಯಿತು

ಹೀಗಿದ್ದಲ್ಲಿ


## WANTED.

Influential and honest men to work as Agents in every Taluk in Coorg South Canara Wynad & Malabar Districts for the Star of India Industrial & General Assurance Company Ltd on a fixed salary of Rs 40/—per mensem with bonus & commission

Apply to—

V. Chandrith Naidu
District Organisor,
The Star of India Industrial & General Assurance Co Ltd
Mercara

## ಬೇಕಾಗಿದಾರೆ.

ಕೊಡಗು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮಲಬಾರು ಮತ್ತು ವಯನಾಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೋಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬೋನಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ ಸಮೇತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾದ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾತು ನಡೆಯುವ ಜನರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ

ವಿ. ಚಂದ್ರಯ್ಯ ನಾಯಿಡು,
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆರ್ಗನೈಜರು
ದ ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ
ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ & ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್
ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಮರ್ಕಾರ

12—2

# ಹೊಂಗೆ
ಇವರ
# ಬೂಲಿಮೈಂ.

ವನ್ನು
ಕೊಡುವುದರಿಂದ
ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು
ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಪೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
52—39 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

## ಹಣ್ಣು ಹುಡುಗರ ನಲುವಾಗಿ

## ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ನಲುವಾಗಿ

## ಹಿರಿಯರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ

ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವ ಧಾತುವು ಮೂರ್ಛೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಜೆ ತಕ್ಕೆಯೂ ಕಂಡರಿವಿಕೆ ನಸ್ಸದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ವಿಸೇನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೈಜಡ ಹಿಡಿದ ಬಾಲ್ಯ ಪಿತ್ತ ಮೂರ್ಛೆ ಮಲಬದ್ಧತೆ ಕ್ಷಾಕಾಲು ಒಜ್ಜುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತಂಜಿಕೆಳ್ಳುವುದು—ಕೈಯು ಹುಡ್ಡಿ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 7—0—0

### ೨. ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ.

ಕೆಂಗಸರ ಮಟ ಪೆಂಗಸರು ಮಗ ಸ್ತ್ರೀನವು ಬಿಸಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗ ವುದು ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬು ಸೂಜಿ ಗೋಳ್ಳು ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳಕೆ ಮೋ ಮೈ ಭ್ರಮೆ ಉನ್ಮಾದ ರಕ್ತಪಿತ್ತ ಕೈಕಾಲು ಸಳೆಯುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರದ ಗರ್ಭಾಶಯ ಅತಿ ಪಿಕ್ಕಾದ್ದಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವದು ಆರೋಗ್ಯವಿಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪೆಂಗಸರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಂಗನ್ನು ಅಂತರಂಗ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಕುಗ್ಗುವ ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆ ರೂ 2 ಆ 4, 3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 6 ಆ 4

### ೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ ಮಲೆ ಜ್ವರ ೭ ರಿಂದ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ನಾರಿ ಒರುವ ಜ್ವರ ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಚಳಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—0

### ೪. ಮೋಹ ಕುಠಾರ. ಇದು ವೀರ್ಯಸ್ಖಾನ ಉಂಡ ಕಂಬು ಬಿಳಿದು, ಹುದಿಯಂತೆ ಹೋಗುವ ಕಾವನ್ನೂ ಸ್ವಪ್ನ ವನ್ನೂ ಉರಿಮೂತ್ರವನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಹುಡ್ಡಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 2—8—0 ಸ್ಪೆಶಲ್

### ೫. ಇಛ್ಛಾ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ. ಎಷ್ಟೇ ಉಂಟಾಗುವ ಸುಖ ವೀರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—1 0 ಆಣೆ ೨ ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ೨—2—0

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ಬೆಲೆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಒದಿಲ್ಲ ರೂಗಳಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟಾಗಿ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಲಾಗುವುದು ಳಿಟುಗಳು ಶುಲ್ಕ ನೋಡಿ.

ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—6 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ

# ಎಂ. ಎಸ್. ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್ ಕಂಪೆನಿ

ಅಂಡ್ ಮೆಷಿನರಿ ಮಾರ್ಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಅಂಡ್ ಮೆಷಿನರಿ ಮಾರ್ಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು.

4 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಫೆಂಗಾರವಿಷ್ಟು ಹಾಕಿದ ಖಾತ್ರಿಯೂ ಬಂದೋಬಸ್ತೂ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಪರಲ್ಸ್ ಮಂಡ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ರೂ 3 | 0 0 |
| " " ಮಿನ್ ಎಡ್ಜೆಲೆಸ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 3 0 |
| " " ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 8 0 |
| " " ಎಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೂಡ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 14 0 |
| " " ಮೂಡಲ್ ಕಲರ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 4 | 2 0 |
| " " ಸಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೂಡಲ್ ಆಫವ ಪ್ರೌನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ೨ | 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ವಾಪ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 10 | 8 0 |
| ಪಾಕ್ಟರ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 14 6 0 & | 20 10 0 |
| ಬ್ಲಾಕ್‌ಬರ್ಡ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 ೫ 0, & | 3 12 0 |
| ಸ್ಟಾನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 4 0, & | 6 12 0 |
| ವಾಟರ್‌ಮನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 8 2 0, & | 8 10 0 |

ಪೈಂಟಿಂಗ್ ಕಿಟ್ಸ್.

| | | |
|---|---|---|
| ಪೈಂಟ್ ಇರುವ ಸಣ್ಣ ಪೈಂಟಿಂಗ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 6 0 |
| ಬಿಗ್ಗೆಸ್ಟ್ ಸಣ್ಣ ಪೈಂಟಿಂಗ್ | 2 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ | 1 | 10 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸಣ್ಣ ಪೈಂಟಿಂಗ್ | 7 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಲಂಡನ್ ಪೈಂಟಿಂಗ್ ಪೈಲಿಂದು 1ಕ್ಕೆ | ೪ | 10 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 6 0 |
| ಎಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಇಡಕ್ಕೆ ಬಾತ್ರಿ ಯೆಲ್ಲೋ ಪೈಂಟಿಂಗ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 4 0 |
| ಖಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದೆ ಬಣ್ಣದ ಪೈಂಟ್ ಬಾಂಗ್ 1ಕ್ಕೆ | ೫ | 10 0 |
| ಡಿಜೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಿಟ್ಸ್ ಕೂಡಿನಿಂ ಪಾಕ್ಟ್ ಪೈಂಟ್ 1ಕ್ಕೆ | 1 | 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸು ಸಂಬಂಧ ಎಲ್ಲಾ ನಿಘರಣಾ ಕರಹ | | |
| ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ ೨ ೪ 0, ೭ 8 0 | 10 | 0 0 |

ಎಲ್ಲಿ ನೈಮಿಷ
ದೊಡ್ಡ ನಮೂನೆ ಆಯ
ವಾರ ಟೇಬಲ್ ವೈಪೀ
ಸ್ 1ಕ್ಕೆ ೩—೦—೦ ರಿಂ
ಕೊಂ ಪೋಸ್ಟೇಜು ೪
ಅಲಾಯಿವಾ

ಮುತಿಯೊಡಗರ ರವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ.—ಎಂ. ಎಸ್ ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರದರ್ಸ್,
ಕಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವಾಚಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

52—12

# ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್,
ಮರ್ಕರ ಕೂ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್
ಅಳ್ಳ ಶೇರುದಾರರಿಗಿಗೆ.

| | ರೂ. |
|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಲಗು | 23,160 |
| ಜಮೆಬಂದ ಠೇವಣಾತಿ | 2,16,472 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗ ಸಾಲಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು.

ಇಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನೆ ರೂ. 5-0-0ರ ಪಂದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಲ ಪರೀಕ್ಷೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲೆಕ್ಕ ಆಡಿಮಾಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

| | |
|---|---|
| ಬ್ಯಾನೆಜರು, | ಪ್ರೆಬರ್ |
| ಕೊಡಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, | ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಳಿಯ |
| ರಾಜ್ ಬಹದ್ದೂರ್. | ನವರು. |

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

ಸಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ.ಎಲ್:
ಕಾರ್ಯಾಲಯ 1-7-1930.

---

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಹಪ್ರೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಕಾಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಶೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು.

ಮರೆನಾಡ.—ಮೆ. ಕೇತರ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು.

ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.

ವೀರರಾಜೇಂದ್ರಪೇಟೆ—ಮೆ. ಮಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮೈಯ್ಯನವರು, (ಪಾಡಿಧಂ ಸಾಧ.)
ನಾಪೋಕ್ಕು—ಎಮ್. ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು.
ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಬಾನಂಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂ [illegible]ಪೇಟೆ—ಮೆ. ಪಿ. ಜಿ. ಮುದ್ದಮ್ಮೆಯ್ಯನವರು,
ಮತ್ತು [illegible]ಮಣಮಾಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ. ಪಿ. ಮೊದಮ್ಮೆಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ. ಅಪ್ಪಚಮ್ಮೋಳಂಡ ಮಾಚಯ್ಯನವರು,

**ಸೂಚನೆ:—ಹೃಂಟು ಆದ ರಶೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾ ಈ ಚಂದಾ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.**

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

---

## ಮೊರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯೊಟ್ಟು ಮೆಂಬರನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪವಿಧಿಗಳೂ, ದಾನ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದಾವಾ ಫಾರಮುಗಳೂ, ದಾನ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಖಜ್ಜರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಮೇನೇಜರ್,

"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

---

2 bore Victor Cartridges Rs 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

ARMS & AMMUNITION MART.

32 Abdul Rehman Street.

52-46 BOMBAY. 2.

---

## ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

# ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಪ್ರತ್ಯೇಕತ್ವನೇ ಸಾಲಿಯ ವೈದ್ಯಾರ್ಥಿಕ ಲಾಭಾಂಶದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಕಳೆದ ಸೂರು ಸಾರಿ ಲಾಭಾಂಶ ಹೊಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಜೀವಿತಾಯದ ವಿವರ

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ „ „
1927ರಲ್ಲಿ 78 „ „

**ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. | 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ.
1924ರಲ್ಲಿ „ „ „ 22½ „

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1940ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಲಾಭವುಂಟು.

ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಬಿಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು:—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಯಂ. ಪಿ. ಮಲ್ಲಿಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ ನಾಯಿಡು,
ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.
52-31

---

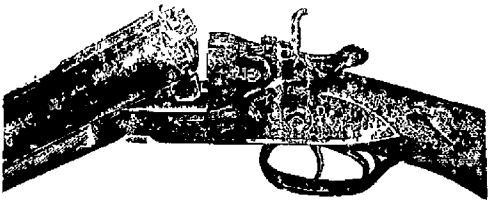

ಕಾರ್ಡು ಬರೆದರೆ ಇಗಿನ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಮೊಫಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಚಿಗಳು, ಪೋಟಿಗಳು, ಕೇತ್ರಗಳು, ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಚೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

## GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS,

**Largest Importers of Firearms and Ammunition**

**Cheapest priced firm in India,**

24-1 **210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.**

---

ಕೃಷಿ ಮಾಡಿರಿ! ಕೃಷಿ ಮಾಡಿರಿ!!

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

## ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯ ಏನೇ ಲಕ್ಷಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ)

### ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ದೊಡಲನೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವದಕ್ಕೂ, ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಂದು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು. ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಶೇಷ ನೆರವಾತ್ಯಗಳ ಕೂಡಲ್ಪಡುವವು. ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಇರಲೀ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಲಾಭವೊಡೆಯರಾಗಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K. L. Huilgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.
ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

26-11

---

Printed & published by P. L. Belliappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

Regd. No. M. 1550.

It not delivered, please return to the PUBLISHER, MYSORE MERCARA.

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಯೇನ ಭೂತದಯಯಾ ವಿದ್ಯಾ ನೀತಿ ಪ್ರಯತ ತಾಃ। ಜಿಕ ಮತೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ಗಾಧ್ಯ ಸಂಪದಾಃ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಕೊಂಪಂಡ ಐ. ಬೋಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮುದಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಅಗೊಸ್ತು ತಾರೀಕು ೧೫ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಖ್ಯೆ ೧೧

Teleohone — 3145

By Appointment to H E The Governor of Madras

Fee — F...

Cups, Rs. 6. and upwards

CUPS. MEDALS. SHIELDS. CASKETS.

Medals, Rs. 1—8—0 and upwards

V. SUBRAMANIA IYAR. JEWELLER.

Post Box No., 423, Triplicane, MADRAS.

Illustrated Catalogue Free on Application.

52—47

NITRATE OF SODA

The best and cheapest form of Nitrogen for plants. Highly concentrated and immediately available. Nothing like it to make plants grow

ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೊಜನ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವ ಮಧ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ಬಲವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ... ಸಿಕ್ಕಲೆಂತಾದು. ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ...

... ಕಂಪೆನಿಯರ್ ಪೋಡ ...

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಬರಿದು ಹಾಕಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸಿಗಲಿಕ್ಕೆ ... ಸರಕಾರರಿಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಂ... (2) ಮಿಸ್ಟರ್ ...

ಇಂ... ಜೆ...

...—16 ಪೋ...

ಕಟುಕನಾಯಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ಲೇರಕ್ಕೆ—ಇದು ಶಾಖಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ವೇತಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣವಾಗದಿರುವ ಮತ್ತೆ ಜ್ವರ, ಮೈ ಬಿಸಿಯುವ ಜ್ವರ, ತಿನಸಕ್ಕೆಂದು ಸಾಲ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಗಳ್ಳೆ ಬೇರೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0, 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0, 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

ಮತೆ ಪ್ಲೇರಕ್ಕೆ ಕಟುಕನಾಯಿ

ಜಂದನಾಸವ:—ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಹಸಿವನ್ನುಂಟು ಹೊಗುವುದು, ಮತ್ತು ಶೋಷಕದ ಉರಿ, ಮತ್ತು ಪಿಂಡಗೆಳ ಉರಿ, ಮತ್ತು ನಾಳದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ, ಮತ್ತು ಹೊಯ್ಯಾಗಿ ಉರಿಯುವುದು, ಮತ್ತು ಶಾಲದಿಂದ ಕೇಳಿ ಬರುವುದು, ಮತ್ತು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಧಾತು, ಹುಡಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬರುವುದು, ಮತ್ತು ಕಪೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಗ್ರ್ಯವಾದಿದುವುದು, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಬಾಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಾನ್ನ, ಮತ್ತು ನಾಳದಲ್ಲಿ ದುಬ್ಬುವ ಸೋಪ್ ಇತ್ಯಾಗಳ ಪರಮ ಬಿಲ್ಲೆ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲೆ 1, 3, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0 6—2—0

ಕೋಮಲಾಸಿನಿ:— ಈ ಹುಡಿಯನ್ನು ಪಿಂಡಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಸ್ನಿಯಲ್ಲಿ ರೋಮವಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಲು ರೋಮವು ಉದುರಿ ಬೀಳುವುದು ಬಲ್ಲೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ, 3ಕ್ಕೆ ಗಂಗೆಗೆ ರೂ 1, 1 ಡಜನಿಗೆ 3—8—0

ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕೈಲು:—ಹಲಸೋವ, ಕಲಿಸುಗುವದು, ಕಲೆವು, ಕಜ್ಜು, ಕೆಲಿಯುವ ಕೆಲಸ ಸಾಗುವದು ಕೆಲಸ ಕಜ್ಜು ಹೋತು, ಆದರ್ಶಾತ ಬಿದ್ದ ಬಾಧಿಯಿರುವದು, ಸೆಸರು ಬಿಸ್ಸು ಕುಂದಿಸಿಗುವದು ಇವಿಲ್ಲದ ಬಂಡಿಗುಣವಾಗುವುದೆ ಉ ಹುರುವ ಕೊಡಲನ್ನು ಬಿಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠವಾಗಿರುವ ಕಡಲನ್ನು ಬೆಳಿಯಿಸಿ ಕಡಿಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊಸಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಅತ್ಯಾಗು ಶ ಕಡಲನ್ನು, ತಡೆಯು ಕೊಡಿಯು ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ಗೂಡಲನ್ನು ಬುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 1, 3 ಸೀಸೆಗೆ 10—0-ಕೊಂದು ಹೊಸ್ಕ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 2, 3 ಸೀಸೆಗೆ 5—8—0

ನಮ್ಮ ಲೆಟರಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ವಿಳಾಸ—ಸಂಪೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,
9. ಮಾಂಗಳೂರು.

52—22

## ಬಾಲಾರ್ಕಮುದು.

ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣವಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಕೊಡಿ.

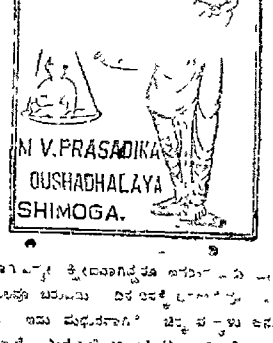


ಪಿಂಡಕಾಲಾಸ್ತ್ರ ಕ್ಷೇದಾಗಿದ್ದವರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗುಣ ಹೊಂದಬಹುದು ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬೇಕಾದ ವಿಳಾಸ ಮೇಲಿನಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಕೀಸರು 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ ಪೋ ಖರ್ಚು ಸೇರಿದಂತೆ ಕೀಸರು 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ ಪೋ ಖರ್ಚು ಸೇರಿದಂತೆ

52—18 ಯಂ. ಪಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ,
ಔಷಧಾಲಯ,
ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ.
(ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ)

# ಕೊಡಗು.

ಸರ ೧೯೨೦ನೇ ಇಸವಿ

ಜನವರಿ ೩ನೇ. ೧೯೨೦ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ಭವಿಷ್ಯದಾರರ ಸಂಘವೂ, ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಭವಿಷ್ಯತ್ತೂ.

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಇಡುವ ಬೇಗ ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜರ್ಸಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷಾಜಬೇಕೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಘದ ವಿಶೇಷ ಮಹಾಸಭೆಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳೂ ಇ ನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ವೇಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಜವಾಬ್ದಾ ರಿಸಂತಕಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಂದರ ಸ್ವೇತಾಜ್ಯವು ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂಬ ಮೇ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶಗುರಿಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಎತ್ತಿಸಿಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂತ ಸಂಘವು ನಂಬಿಕ್ಕಿದೆ ಯುಂದ ಜೀಳ ಸಂಘವು ತಯಾರಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಜಾಂಗಿ ತರಬೇಕೆಂತ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ ಸಂಘವು ಬಂಗಾಲದ ರಚನಾತ್ಮಕವು ಮಸೂದೆಗಿಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೂ, ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿ ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಕೆಲವರ ವಾದವಾಗಿದೆ. ಸಂಘದ ರಚನಾತ್ಮಕವು 1000 ರೂ. ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನಿಗಾದರೂ ಕೊಡಬಾರದೆಂತ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ವೇತವಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಂಬಳವೇ 1000 ರೂಪಾಯಿ ಎಂತಾಯಿತು. ಈ ಮಿತಿಯನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇತುವರೆಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದಷ್ಟೇ ವೇತವ ಆದಾಯವನ್ನು ನಡಿಸಬಹುದೆಂಬ ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೂ ಇ ನ್ನೂ ಬೇ ಪಾಂಚಿಂತೆ ಲೆಬ್ಬಾಹಕೆ ಕೋರಿಸಬೇಕಾದ ಅವ ಸ್ಯಕ್ತಿ.

ಆಡಳಿತದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ, ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಪಿನ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವದೆಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈಗ ಕಮಿಶನರೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಪ್ಪಿಸಿ, ಕಮಿಶನರು ಬರೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರಭುತ್ವ ಇಂಡಿಯಾದ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಇರಬೇಕೆಂತ ವಿಗ್ಯೆರೆ ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಅ ಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಈ ತರದ ಸಣ್ಣ ತಪಶೀಲುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯವು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಕ್ರಮವು ಸ್ಥಾಪಿತ ವಾಯಿತಂತಾದರೆ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಪಿನ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವೇರ್ಪಡಿಸಿದೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಬಂಧ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಡಿಸುವದು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬದನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರಿದರೆ ಸೈಮನ್ ಮಂದಿಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಇಂತಿಂಥಾ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ಇಂತಿಂಥಾ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ವಿವರಿಸಿ ಕೋರಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನ ವರದಿಯಿಂದ ಈ ಕಮಿಶನ ಮುಂ ದೀರಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿ ಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 1924 ರಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನ್ನೇ ಖಾಯಂವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲರ್ರು ತಂತಾನು ವಾಸಾಯಿತೆಂತ ಇದ್ದಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕಮಿಶನಿಗೆ ಯಾರು ಹೇಳಿದರು? ಇಷ್ಟರಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲದ ಸಂಗತಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಇವೆ. ಕೊಡಗಿನ ಸರಕಾರದ ವತಿಯಾಗಿ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನ್ ಮುಂದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕೊಟ್ಟವರು ಜೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಇವರು ಸಹ ಇಲ್ಲದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದೇಂತ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸೈಮನ್ ಸಮ್ಮುಕರು. ಜೀಫ್ ಕಮಿಶನರು ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ಭಗ್ನಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಊಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಘದ ಪತ್ರಿಕೆ ಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವಂತೆ 1917ರಂದಿಲಾ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ ಕಾರ ಬೇಕಾಗುವದೇ ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯ ಜಿಜ್ಞಾಸವಾಗಿದೆ. 1925 ರಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನ್ನು ಮುಂದುವರಿದ ರಾಜ್ಯವು ಸತ ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ದಬ್ಬಾಗಿ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಬಿಸಬೇಕಂತ ಕೇಳಿರುವ ವಾಗಿದೆ

ಜೀಫ್ ಕಮಿಶನರಿಂದ ದೀರಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಮಿ ಶನಿನ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುವೇ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. 1928 ರಿಂದಲೂ ಸಂಘವು ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆಯೂ, ದೇಶದ ಮುಂ ದೆಯೂ ಇಟ್ಟಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ರಚನಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಜೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಸಂಘದಲ್ಲಿಮಂಜೂರಾದದ್ದು ವಾ ಸ್ತವವೆಲ್ಲ, ಕೊಡಗು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸತ ಮಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. ಸಂಘದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತರದಿದ್ದರೂ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನಾದರೂ ಕಮಿಶನಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ತರಬೇಡ ವಿತ್ತೇ ?

ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಸಂಘವು ಸರಿ ಕಮಿಶನಿನ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇಡಲ್ಪಡ ಲಿಲ್ಲವೆಂತ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡಲು ಎಡೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರೌಂ ಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿನ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯವು ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದಂತೆ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿನ ಮುಂದೆ ದೀಡದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬದನ್ನು ಜ ಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನು ತಿಳಿವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿವವವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕಾ ಯಿತು.

ಕೊಡಗಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ಮುಂದೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವೇ ಇಡಬೇಕೆಂತ ಸಂಘವು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿ ದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ಮುಂದೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸರಕಾರ ಕ್ಕಾಗಲೀ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವ ಅ ಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿರೆ ಸಾಕಾಯಿತು. ಸಂಘವು ತಯಾರು ಸಿದ ರಚನಾತ್ಮಕವು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದರೂ ಅದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹುಸಲು ಜೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಒ ಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ಮುಂದೆ ದೀರದ ಯಾವ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯವಂದರೂ ಜೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂ ಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೋಗದೆ ಉಳಿಯಬಾರದು. ಸಂಘವು ತ ಯಾರಿಸಿದ ರಚನಾತ್ಮಕವನ್ನು ಸೈಮನ್ ಸಮ್ಮಕರು ಆಡಳಿತ ಯಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂಬದನ್ನು ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ತಲಸವಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾ ಗಿ ಡ್ಯಾಗೋಷ್ಠಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಿಳು ವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಸಂಘವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದು ಯುಕ್ತವಾ ಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಪಸಸ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ತೀರ್ಮಾನಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯ

ಸಂಘವು ತಯಾರಿಸಿದ ರಚನೆಯಲ್ಲವಾದರೂ, ಕೊಡಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿದ್ದರೂ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸು ಧಾರಣೆಯನ್ನೇ ಕೊಡಗಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಸಂಘದ ತಾ ರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ ಕೆಲವರು ಸಹ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾ ರೆಂತ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸು ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ನಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಂಘವು ತ ಯಾರಿಸಿದ ರಚನೆಯ ತ್ರಿರುಪನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಲ್ಲ. ಸಂ ಘದ ರಚನೆಯನ್ನು ವ್ಯತಿಕ್ಕಾನ ಮಾಡಲೇ ಬಾರದೆಂತಿಲ್ಲ. ಆ ದರಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂ ಘದ ಅಡ್ಡಿ ಇಂಜಿಲಾದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಘದ ರಾಜಕೀ ಯ ರಚನೆಗೆ ದೀಕದ ಸರ್ವ ಪಕ್ಷದ ಬೆಂಬಲವಿದೆಯೆಂತಾಯಿ ಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಕೊಡಗಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಕೋರಿಕೆಯು ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತವಾದದ್ದೆಂಬದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿಕೊ ಡಬೇಕು. ಸೈಮನ್ ವರದಿಯು ಜೀಳುವಂತೆ ಈಗ ಇರುವ ನಿರಂಕುಶ ಅಡಳಿತವೇ ಇರಬೇಕೆಂತ ಯಾರೂ ಹೇಳಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಸಂಘದ ವಿಶೇ ಷ ಅಧಿವೇಶನದ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೊಡಗಿಗೆ ಸ್ವ ರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶವನ್ನು ಮಾಡ್ರಿಸ ಗಾದರೂ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂತ ಇದೆ. ಈ ಸಮಯಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಮ್ಮತಿಯೆಂತಿ ಹೇಳಾಸು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಕೂಡಲಿನ ಅಭ್ಯರ್ಥಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂಥ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಧಿಕಾರ್ಯ ಕೂಟ್ಟಾಗಿ ಕೊಡಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ದೇಕಂತ ಮನವ್ಯೂತಿಯಾಗಿ ನಂಜುವನರು ಜೀಳ್ದೇನಂಗ ಲೆ-'ಕೊಡಗಿನ ಪವಾಲುಗಳನ್ನು ಸೈಮನ್ ಸಮ್ಮಕರ ಮುಂದೆ ಜೀಳಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಕೊಡಗಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಮ್ಮೇಸನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಸಹಾಯಕರಾದಾರು.' ಆದರೆ ಸೈಮನ್ ಸಮ್ಮಕ ರು ಕೊಡಗಿನ ಸಹಾಯಕರಾಗುವ ಬದಲು ಕೊಡಗು ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಂತಿಕ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲೇ ಮುಂದೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರಬೇಕೆಂ ತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ-ಪಟ್ಟಿಯಾತ್ತಾರೆ. ಸೈಮನ್ನ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವವರು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಕೊಡಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವ ವರೆಗೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪ್ರಜಾ ಜವಾ ಬ್ದಾರಿ ಆಡಳಿತದ ಕ್ರಮವು ಬರುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಜ ಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯು, ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಅಗುವದಾದರೆ ಕೊಡಗು ದೇರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಯಾದರೂ ಪ್ರ ಕೀಯರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಬೇಕಂತ ಸಂಘವು ತೀ ರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂ ತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಹೊಸದಲ್ಲ. ಈ ವಿಷ ಯದಲ್ಲಿ ದೇಕದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತಿ ಈ ಮೊದಲೇ ಆ ಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಕರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಾಕಿಮಾಡಿರುವಾಗ ಕೂಡಲೆ ಈಗ ಮದ್ರಾಸ್ ಸೇರುವಿಕೆಯ ನೂತು ಯತಕ್ಕೆ ಎತ್ತರಾಯಿತು ಎಂತ ಕೇಳುವವರೂ ಇರಬ ಹುದು. ವಿಶೇಷಕರ ವಿಶೇಷಕರಣವಾದರೂ ಎಂದು ಆಗತಕ್ಕ ವ್ಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಆಗುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಎತ್ತರಮ ಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಬಹುದೆಂಬದು ಇನ್ನೂ ಅನುಭ ವದಿಂದ ಯಾರೂ ಜೀಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ಸೇ ರುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ವಿಶೇಷ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರ ತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದು ನೋಡುತ್ತಿ ದ್ದೇವೆ. ಅದಲ್ಲಿ ಸೇರುವದರಿಂದ ಆಗುವ ಗುಣದೋಷಗಳ ನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ತಳಿಸ ಮಹಾಸಭೆಯು ಅಧಿ ಕೇಕನವು ನಡೆದ ನಂತರ ಸೈಮನ್ ನರದಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ರುವದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಕೊಡಗು ಇರಬೇಕೆಂತ ವಾ ದಿಸುವ ಮುಖಂಡರು ಸೈಮನರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ರೂ ತೊಡಗಿನವರು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ನಡಿಸುವ ಆಡಳಿತ ಕ್ರ ಮವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಸೈಮನ್ ಕಮ್ಮಕರಿಗೆ ಮನಸು ಬರಲಿ ಲ್ಲ. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕೊಡಗಿನವರು ಮಕ್ಕ ಳ್ಳುವ ಅಧಿ ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಇರುವದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ಒಬ್ಬನ ನಿರಂ ಕುಶ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೊಡಗಿನವರು ಬ್ರಿ ಟಿಷರಿಗೆ ದೇಕವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದು. ಈಗಲೂ ಒಬ್ಬನ ಆಡಳಿ ತ ತಪ್ಪಿಸಲು ಜೀರ ದಾರಿಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಂತ್ಯದೊ ಡನೆ ಸೇರಿಯಾದರೂ ದೀಕದ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಗಾದದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

## ದೇಶೀಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಕರು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಯಧೇಚ್ಛವಾದ ನಿವಾ ಸೇವನೆಯು ಮತ್ತು ಪರದೇಶೀ ವಿಷ್ಟೆ ಕಾಮಧೇನುವು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳೆಂಬದ ನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾರರು. ಇದನ್ನರಿತೇ ಕೆಲವು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಕಳದ ಏಪ್ರಿಲ್, ಮೇ ಮತ್ತು ಜೂನ್ ತಿಂ ಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ದೇಕದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಟಂಗಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ ಬಾವೀ ಪ್ರಜಾರ ಮತ್ತು ಒಪಾ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಕುರಿ ತು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವು ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ಇತ ನ್ನು ತೀಪ್ಪವಾಗಿ ನಡಿಸುವುದರ್ಕಾಗಿಯೂ, ಇದೇ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವನರೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಸಮಗಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಯೂ ನಾವು 17 ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ 1920ರ ೭೭ರ ವರೆಗೆ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಸೇಂರಿ, ಸಕರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನಿವಾ ಸೇವನೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಜನರಿಗೆ ದೋಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿತ್ತು ಎಂಬದನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಪ್ರಕ ಟಿಸುತ್ತಾ ಬಂದವನ್ನು ಮಹಾಶಯರು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಅವ ಧಿ ಮುಗಿಯು ಜೋರಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಂಭಿಸಿದ ಕಾರಣ ಸದರಿ 'ಪಿಕೆ ಟಿಂಗ್' ಕೆಲಸವನ್ನು ಶಕ್ತ್ಯಾಲ ಬಾಕಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.

### ಜನ ಸಹಾಯ.

ಈಗ ಮುಳಿಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುಕ್ಕಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂ ದಲೂ, ಸೆಪ್ಟಂಬರು ವ್ಯಾತಂಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೈಲ್ ಪೊ ಳುದು ಹುಟ್ಟುಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಿ ಗ್ಯಾಲನ್ ಸಾರಾಯಿ ಪಿ ಚಾಗಾಗುವುದರಿಂದಲೂ ಈ ತಾ. 27ನೇ ಬುಧವಾರ ವೀರಾಜ ಪೇಟೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 'ಏಳೆಟಿಂಗ್' ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ವ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿಶ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅನುವದಿಂದ ಈ ಕೆಳ ಗಿನ ತರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ದೇಶವ ಗೌರವಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ದೇಶೀಯರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಶ ಟಪ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಮೆಹಸ್ಸೀಯರೂ ಮಹಿಳೆಯರೂ ತ ಳಗಿನ ವಿಶಾಪಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಬರಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

(1) ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮಯವ ನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು. (2) ಅವ ರು ದಿನದ ಮುಂದಾಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. (3) ಅ ವರು ಪೂರ್ಣ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ವರ್ತಿಸುವವರಾ ಗಬೇಕು. (4) ವರದವರು ಕೆಲಸದಿಂದ ಹಿಂದಿರುವ ತಮ್ಮ ಊಟ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (5) ಅವರು ಕಮ್ಮ ಉಡುಪನ್ನು ಕೆಂದು-ಕೆಜಿಳ್ಳಬೇಕು.

### ಧನ ಸಹಾಯ.

'ಏಳೆಟ' ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಹೆಸಯಿದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜಾಗ್ರಹಿಗಳ ಊಟ ಉಸರವಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಧನವು ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವೊದಲು 430 ರೂ. ಜಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇ, ಜೂನ್ ತಿಂಗಳುಗಳ ಕೆಲ ಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 280 ಖರ್ಚಾಗಿ 150 ರೂ. ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದೆಂದಿಗೂ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗದು. ಮುಂ ದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವೂ ಇ ದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವೇ ಖುದ್ದು ಬಂದೂ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾ ಡಲು ಕಮ್ಮರಿಲ್ಲದ ದೇಶೀಯರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಲಾಗಿದೆ. ಹಣ ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಶಾಪಕ್ಕೆ ತಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.

(ತಳೇ ಪುಟದಲ್ಲ

## ಜಮಿನ್ದಾರರ ಸಂಘದ ವಿಶೇಷ ಮಹಾಸಭೆ.

ಜಮಿನ್ದಾರರ ಸಂಘದ ವಿಶೇಷ ಮಹಾಸಭೆಯು ಈ ತಾ. 11ನೇ ಸೋಮವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆಗೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತು. ಸಂಘದ ಸೈನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮೇ. ಸಿ ಯನ್. ಮೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು 75 ಜನರು ಹಾಜರಿದ್ದರು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು—ಕಮಿಷನರವರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿ ಈ ವಿಶೇಷ ಸಭೆಯ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು.

ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಪತ್ರ.

'ಥೌಂಡ' ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇತ್ತುವ ವಿಷಯ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಥೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್' ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹೆಸರು ಪ್ರಕಟವಾದ ಮೇಲೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮೂಲಕ ಕೊಡಗಿನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಗೆಯೂಗದೆ ಹೋದರೆ, ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟ್ಯೂಟರಿ ಕಮೀಷನ್ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿದ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಸೂಚಿಸಲೇ ತ್ತೆಸಿವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಆಗುವಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಜುಲೈ ಒಕ್ಟೋಬರ್‌ಗೆ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು'

ಮೇಲಿನ ಪತ್ರವು ಜುಲೈ ತಾ. 24 ರಲ್ಲಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ್ದರಿಂದ ಸಂಘದ ಪೂರ್ವ ಬ್ಯುಸ್ಸಿಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಮೀಟಿಂಗಿನ್ನು ಬೇಗಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಸಂಘದ 18ನೇ ಫಿಬಂಧನೆ ಮೇರೆ ಒಂದು ತುರಿತದ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗು ಮೂಡಿ ಆಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ "ಮೆಂಬರುಗಳ ಶೀರ್ಮಾನದಂತೆ ತಾನು (ಅಧ್ಯಕ್ಷರು) ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳದ ಹಿಂತೆಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದುವಲ್ಲದೆ, ಈ ಸಬ್ಜಕ್ಟಿನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸಂಘದ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಗದೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ವಿಶೇಷ ಮಹಾಸಭೆಯು ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರ್ಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪತ್ರ

ಜೀಫ್ ಕಮಿಶನರ ಮೂಲಕ.

ಕೊಡಗಿನ ಮುಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕುರಿತು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಜಮಿನ್‌ದಾರರ ಸಂಘವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟ್ಯುಟರಿ ಕಮಿಶನಿನ ರಿಪೋರ್ಟು 'ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳುಗಳನ್ನೂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಕ್ಕಿ ಬರುವ ದಿವಸವು ಬಹಳ ದೂರ ಇದೆ' ಎಂತ ಹೇಳಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ವಿಸೂ ಕೊಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ವಿಷಯ ಬರೆದಿರುವ ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದಲೂ ಕೊಡಗಿನ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆಜವೆಯನ್ನು ನೋಡುವದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದರೆ— ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾಗಲು ನನಗೆ ಗೌರವವಿರುವ ಸಂಘವು ಇನ್ನಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಾಗರಿಕಳಿಕೆ ಸಂಘವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೆಂಬರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 2500 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಜಾತಿ ಮತ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮಿನವರೂ ಸೇರಿರುವ ಸಂಘವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಘ 1910 ರಿಂದಲೇ ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊಂಟೇಗ್ಯು ಮತ್ತು ಲಾರ್ಡ್‌ಚೆಮ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಮುಂದೆ ಕೊಡಗಿನ ಭಾವಿರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲು ಹೋದ ಸಂಘವು ಅವೊಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಸೈಮನರವರಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕೊಡಗಿಗೆ ವಿಸೂ ದೊರತಕ್ಕದ್ದಿಂದ ಕೊಡಗಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅಕಾಧಂಗವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನೇ ಕೊಡಗಿಗೂ ಕೊಡಬಿದ್ದರೆ ಕೊಡಗನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಚಳವಳವನ್ನು ಸಂಘವು ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿಂದ ನಡಿಸಿತು. 1923 ರಲ್ಲಂತೂ ವಿನಾ ಶರತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಕೊಡಗನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ವಾಕ್ಯ ಸಂಘದ ಪ್ರಮಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವಾಗಿ ನಮೂದಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಚಳವಳದ ದಿನೆಯಂಗ ಜನರನ್ನು ಕೃಷ್ಯಂಗೊಳಿಸಲು ಉತ್ಸಹಿಸಿಕೆಯಿಂದ ಮೋಲಿ—ಮಂತ್ರ ವಿಧದಲು ಜನತೆಯಿಂ ಬಹುವು ತವಿರುವ ಈಗಿನ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ಸರಕಾರವು ಮುಂಬೂರ್ ಮಾಡಿತು.

ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ಟಿನ 52ಸಿ (1) ಶೆಕ್ಷನ್ ಮೇರೆ ಕೊಡಗಿನ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಪಡಿಯಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಏರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಬಂದಿರಾಯಿತು. (1925ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಮೊದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮುಂಬರಿಂದ 62ನೇ ಠರಾವು) ಆದರೆ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನ್ ವರದಿಯು 1ನೇ ಭಾಗದ 369ನೇ ಪೇರಾದಲ್ಲಿ ಸಾಯಲ್ಪದ ಕಶ್ಯು ಅಧಿಕಾರ್ಯಾಯ ಕೊಡಿ.ನ ಅಧಿಕಾರ್ಯಾಯವೆಲ್ಲಿ ಗೆಂದರೆ—1924 ರಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಯಿತು ಎಂತ ಇದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಧಾರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಸಂಘವು ಹೋರಾಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ. 1920 ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗನ್ನು ಒಳಕೊಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಸಂಘದ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಯಿತು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಸರ ಪದ್ಧನ್ನು ಸ್ವಭಾಷೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಪಂಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿ ಸುಧಾರ್ಯಾಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಶನ್ ನೇಮಕವಾಗಬೇಕೆಂತ ಇದೆ ಈ ತತ್ವವನ್ನ ಸುಸರಿಸಿಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂತ ಸಂಘವು ಕೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ 1927, 1928, 1930ರಲ್ಲಿ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು.

1928ನೇ ಇಸವಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ನಿಕಟ ಮಹಾ ಸಭೆಯೊಂದು ನಡೆದು ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡಿರಾಯಿತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡಿರಾಯಿತು. ಆದರ ಪತಿಯನ್ನು ಇದ್ಯಾ ಜೋಡಿಸಿದೆ 1928ನೇ ಇವರಿ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 66ನೇ ಠರಾವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗುವ ವರೆಗೆ ಈ ರಚನೆಯೇ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಚಾಲಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂತ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಪಾಸಾಯಿತು. ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಸಹ ಸೇರಿ ಭಾಷಾನುವಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಇನ್ನೊಂದು 74ನೇ ತರಂವು ಪಾಸಾಯಿತು. ಮೂರನೇ ಠರಾವೊಂದು (ನಂ 64) ಕೊಡಗು ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ್ಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನೇ ಕೊಡಗಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂತ ಅದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಪಾಸಾಯಿತು ಈ ಠರಾವುಗಳಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಸಮಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡಗನ್ನು ತರಬೇಕೆಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬೇಕೆಂತಾಯಿತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಸೈಮನ್ ವರದಿಯ 1ನೇ ಭಾಗದ 369ನೇ ಪೇರಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮೇರೆ ದೇಶವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಢ ಧಕ್ಕೆಯಿಂದ ಪೂಮಸುತ್ತಿಲ್ಲ ವೆಂತಆ ಸು. 74ನೇ ಠರಾವಿನಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ

ಕೊಡಗು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಪ್ರೊವೀಡಿಂಗ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಠರಾವುಗಳ ಮೇಲೆ ಆದ ಡಜೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ನೋಡಿತೆಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಇದರ ಸಂಗಡ ಜೋಡಿಸಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೂಲಕವೂ ಹೊರಗೂ ಸಹ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಪದ್ಧತಿ ಸಿಕ್ಕಿಬೇಕೆಂಬದಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಮಹಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಠರಾವನ್ನು ಬಾಕಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಸಂಘವು ತಯಾರಿಸಿದ ರಚನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಆಲೋಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಆಯಿತು.

ಸೈಮನ್ ವರದಿಯಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಜನರ ಕಾಲ್ಪ ತೆಗೆದಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಜನರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಗುವ ಯಾವ ತಿವಾರಸ್ಸು ಆದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಪೆಡರಲ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಮೊಂಟನ್ನು ಜುನಾಯಿಸುವ ಕ್ರಮ ನೆಮ ಕೃಷ್ಯಂಗಿಲ್ಲ. ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಆ ಮೂಲಕ ನಡಿಯುವ ಜುನಾಯಿಸುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸರಕಾರದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅವೇಕ್ಷಿಸುವ ಯೂರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಗಲಾರದು. ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿಗೆ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೂ ಇರಬೇಕು.

ಸಂಘವು ರಚಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯನ್ನ ನೆಸರುಂದರೆ ಕೊಡಗು ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತಿಪಡಿಸಲು ಕಶ್ಯುಳ್ಳದ್ದು ಮತ್ತು ಇದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಎಂತ ಸಂಘವು ತಿಳಿಸಿ ನಂಬಿಕ್ಕದೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ಈ ರಚನೆಯನ್ನು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂತ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬೇಕೆಂತ ಕೆಮಿಗಿನ ಫಿವರಿಗಳು ಕುಂಬಾ ಕೂಲಂಕುಷವುಳ್ಳವಾಗಿರುವದೆ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಗಿನವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಗುವಂತೆ ನಡಿಸಬೇಕೆಂತ ನಾವು ಕೇಳಿಕೆ.

ಕೊಡಗು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಪ್ರಸಾ ನಾವಾಜ್ಞಾರಿ ಸರಕಾರ ಕೊಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಪೀಠಿಕೆ ರೆ ಈಗ ಇರುವ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಭುತ್ವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಪ್ರಭುತ್ವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೇಫ್ಟಿ ಮೆಸರ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೇಫ್ಟಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಭುತ್ವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೊಡಗಿಗೆ ಯೂರಿಸಿ ಕೊಡಗಿನ ಜನರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂತ ಸಂಘವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮೇ ಬಿಚ್ಚಿನ ಸಿ ಯನ್ ಮೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಕೊಡಗಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಸಂಘದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕೊಡಗಿನ ಜನರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಗುವ ಯಾವ ತಿವಾರಸ್ಸು ಆದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಪೆಡರಲ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಮೊಂಟನ್ನು ಜುನಾಯಿಸುವ ಕ್ರಮ ನೆಮ ಕೃಷ್ಯಂಗಿಲ್ಲ. ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಆ ಮೂಲಕ ನಡಿಯುವ ಜುನಾಯಿಸುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸರಕಾರದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅವೇಕ್ಷಿಸುವ ಯೂರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಗಲಾರದು. ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿಗೆ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೂ ಇರಬೇಕು.

ಸಂಘವು ರಚಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯನ್ನ ನೆಸರುಂದರೆ ಕೊಡಗು ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತಿಪಡಿಸಲು ಕಶ್ಯುಳ್ಳದ್ದು ಮತ್ತು ಇದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಎಂತ ಸಂಘವು ತಿಳಿಸಿ ನಂಬಿಕ್ಕದೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ಈ ರಚನೆಯನ್ನು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂತ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬೇಕೆಂತ ಕೆಮಿಗಿನ ಫಿವರಿಗಳು ಕುಂಬಾ ಕೂಲಂಕುಷವುಳ್ಳವಾಗಿರುವದೆ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಗಿನವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಗುವಂತೆ ನಡಿಸಬೇಕೆಂತ ನಾವು ಕೇಳಿಕೆ.

ಮೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಸೆ ಆದರೆ ಅಂಥಾ ರಜಸ್ಟರನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಮೊಸಲಿಕ್ಟಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜಿಕ್ಕ ಗೋಪ್ಯಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೆ ಕೊಡಗನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜಿಕ್ಕ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕ್ಷೆ ಸೇರಿಸಲು ಸಂಭವ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಈಗಲೇ ಮಾಡಿದೆ ಹೋದರೆ ಇಂಥಾ ಜಿಕ್ಕ ಗೋಪ್ಯಿನ ಅನುಕೂಲವು ನಮಗಿನ್ನು ದೊರಕಲಾರದು. ಜಿಕ್ಕ ಗೋಪ್ಯಿಯ ನಮಗೇನೂ ಸಿಟ್ಟಾರಾಗಿ ದೊಡೆಯರೆ ಹೋದರೆ ಹೀಗಿರುವಂತೆಯೇ ನಿರಂಕುಶ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವದು ಕುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು. ಹಾಗಿದ್ದು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳನಂತರ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ಫಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾಪಕ್ಯವನ್ನು ಇಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿಡದೆ ಬರೇ ಒಂದು ತಾಲೋಕಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವವೂ ಬರುತ್ತದು ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಅಮೂಲ್ಯಮೇಕನ ವಿಷಯ ಸೂಚಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿ ನಾವಿಸಿಗ ಮಾಡಿದರು

(1) 'ಕಾ. 31—7—30ರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪಾದ ಅಫ್ಜಲ್ಪರು ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದಂತೆ ಸಂಘದಮತ ತಮ್ಮಾಂತಿದ ರಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮೊಡಬೇಕು, ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೆ ಕೊಡಗನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿ ಮಂಡ್ಯಾನು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಯಾದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಿಎಚಾಬ್ಧಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯೋಜನವು ಕೊಡಗಿಗೆ ಒ ದಗಿಸಬೇಕು ಮೊಡಬೇಕು,' ಎಂಬ ರಜಾವನ್ನು ಮೆ. ಯಿ. ಯು. ಟ್ರಿಣ್ಣಸ್ವನವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮೆ. ಐ ಸಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಠರಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಲಾಗಿ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದೆ ಪಾಸಾಯಿತು.

(2) 'ಸಂಘದ ಅಧಿವ್ಯಾಯವನ್ನು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಸದರಿ ಆಕ್ಟ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಮುಂದಿಡುವಂತೆ ಮೂಡಲು ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೆ. ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಟ್ಟಯ್ಯನವರನ್ನು ಮತ್ತು ಐ. ಸಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರನ್ನು ಮದಾಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಕ್ಕಡ್ಡು" ಎಂಬ ಠರಾವನ್ನು ಮೆ. ಕೆ. ಪಿ. ಚಿಣ್ಣಾಸ್ವನವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮೆ. ಐ ಸಿ. ಪಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಠರಾವು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಪಾಸಾಯಿತು.

(3) "ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಈಡಿಯ ವಕ್ಷ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಲೆ ಕೊಡಕಕ್ಕಡ್ಡು" ಎಂಬ ರಾವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸೂಚಿಸಿದರು ಮೆ. ಸಿ. ಯಸ್. ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು ಠರಾವು ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ... ಪಾಸಾಯಿತು

ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯವು ಮುಗಿದನಂತರ ಮೆ. ಸಾಲೇಕಂಡ ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರು—'ಕೊಡಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಟಿಗಳ್ಳಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸೇರಿ ತೆಂಡಗಿನಲ್ಲಾ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಆಳತೊಡಗಿದಂದಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳತ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆದರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಸನಾಧೀಕ್ಷ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಂದಬ್ಬಾಗುವುದು. ಆದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಜಿಕ್ಕ ಗೋಪ್ಯಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ಹಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ಏನೊಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಮುಖಂಡರ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ'ವೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದರು.

'ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪಕ್ಷೀಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ನಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸೂಚನೆಯೇ ಆದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ಶತ್ರುದಿ ಫಲಸ ಅವಶ್ಯ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಸೇರದವರೇ ಕೈಹಾಕಬೇಕು ಈಗ ಕೊಡಗೀ ರಿಲಯಂತಿಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಇನ್ನೂ ಸೇರಿದಿರುವ ಮೆ ಪಿ. ಉತ್ತಯ್ಯ ... ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡಿಸಲು ಯೋಗ್ಯರು ಇವರು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಚಟ್ಟಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಮೆ. ಗಣಪತಿ ಐ ಬಿ ಉಯ್ಯಪ್ಪನವರು, ಬಿ ಪಿ ಐಯ್ಯಪ್ಪನವರು, ಕೆ ಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತಾಡಿದರು

ಈ ಸಭೆಯ ಆಕಸ್ಮಿಕವನ್ನು ನಡಿಸಲು ತಾಲೂ ಜಾಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಿಟ್ಟುಗೆಟ್ಟಿಟ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ತಾಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದನಂತರ, ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯ ಆಲೋಚಿಸಲು ಬಂದ ಗುರುವು ಮೊಬರುಗಳಿಗೂ, ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾಲಗವಾಗಿ ನಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಪ್ಪಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ವಂದನೆ ಎಂತೆಗು ಐ ತಿಸಿ ಮೊಡಲಾಯಿತು

ಸಿ. ಯನ್ ವೆಂಕಟ್ಟಯ್ಯ,
(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

## ಬೇಕಾಗಿದೆ.

"ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹುದ್ದೆಗೆ ಹೆಣವನ್ನು ನೆಸೊಲಿ ಮಿಸಲು ಏಬಿಲರು ಇರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಮಿಷನನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾಂತ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮಿ ಸೂಚಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಈ ತಾ. 25ರೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬರಕಸ್ಕಳ್ಳತಕ್ಕಡ್ಡು. ವಿಚೆಂಬಮಗಳು ನೀಮಿಸಲ್ಪಡುವಾಗ್ಯೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಿ ಜಾತರ ಡಂಮಿನಿ. ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು

ಮೇನೇಜರು,
'ಕೊಡಗು' ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ

೭—೨

## ದೇಶಿಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

(2ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು.)

ಹಿಂದೂದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಹು ವಿಕ್ಷಿಪ್ತನ ಸಮಯವಿದು ಹಿಂದೀಯರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವವರ್ಯಾರೂ ಸುಮ್ಮನಿರುವ ಕಾಲವಿದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮುಂದಾಳುಗಳೂ, ಸಾವಿರಗಟ್ಟಿ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರೂ ಸೆರೆಮನೆವಾಸದ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸೆಟ್ಟಿನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲೂ, ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನೂ ಸಹ ಆಹುತಿಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇರುವಾಗ್ಯ ನಾವು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆಂದಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ವೀರಯವರು ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳಿಗೂಳಗಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಫಲವು ತಮಗೂ ದೊರೆಯದೆ ಇರಲಾರದೆಂದೂ ಈಗ ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸುಖಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಕೂರುವುದು ಕುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗತಿಯೂಗಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಯಾವದಾಕದರೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೀಯನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಪೂಜನೀಯರಾಗಿರುವ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯು ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದು? ಮಹಾ ಸತ್ಕಸಂದರ್ಭದ ಮಹತ್ಕರ್ಮ ಯುದ್ಧ'ವ್ ಜಯವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಈ ಮಹತ್ಕರ್ಮ ಜಯಕ್ಕೆ ತಾನು ಕನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮೊಡಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಲು ದೊರೆತಿರುವ ಈಗಿನ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ಈ ಪುಟ್ಟ ದೇಶವನ್ನ ತ್ಯಾಗ ಶೀಲತೆಯಿಂದ ಸಂಠ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುವಾರದಾಗಿ ಆತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಪಿ. ಐ. ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪ,
ತಾ 12—8—30 (ಪತ್ರಿಕಾಗೃಹ ಮಂಡಳಿಯ ಪರವಾಗಿ)

## ವಿದೇಶ ವಸ್ತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಪರಿಣಾಮ

ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಲಾಂಕಷ್ಟೆಯ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗುಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ನಷ್ಟ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಾಂಕಷ್ಟೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಮಿಲ್ಲು ವಿಜಂಟಿ ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಮಿಲ್ಲು ವಿಜಂಟಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಕಿದಿರುತ್ತಾನೆ —

"ನೀವು ವಿದೇಶ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮ್ಯಾಂಚಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ದಿವಾಳಿಯಾಗುವುದು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಲಾಂಕಷ್ಟೆಯು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ಹೇಗೋ ಇವರಿಗೂ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಮಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲ ತಿಂಗಳು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿವೆ ಪ್ರತಿ ಮಿಲ್ಲೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ಗೆ ತನ್ನಿಪೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ ಈಗ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಪ್ರತಿ ವಾರವಲ್ಲೂ ಈ ಮಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತರಾಡು ಮೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಇವರೆ ಮೊದಲಿನ ಖರೀನಿಯು ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊಂಟ ಮೊಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಹಳೇ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮೊರುವ ಪದಗೇನೇ ಅವು ತಮಿಮ ಬೆಲೆಗೆ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಕಳೆದ ವಾರ 7,37,000 ಪೌಂಡು ಬೆಲೆಯ ಒಂದು ವಿಲ್ಲ 22,000 ಪೌಂಡುಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ 30,000 ಕದಿರುಗಳೂ 1,100 ಮಗ್ಗಗಳೂ, ಉಳಿದ ಪರಿಕರಣಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆ, ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬೆಲೆ, ಯಂತ್ರಗಳ ಬೆಲೆ ಎಲ್ಲವೂ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಿಲ್ಲ ಆಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. 5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಮಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಕೇಕಡ 10 ಪೌಂಡಿಗೆ (130 ರೂ. ಗೆ) ಕಡಿಮೆ ಯಾವದಾಗಲೂ ಆಕಳ ಒಂದಿದುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ 237000 ಪೌಂಡು ಬೆಲೆಯ ವಿಲ್ಲು ಈಗ 22000 ಪೌಂಡುಗಳಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲ್ಪಡುವುದು ಬಹಳ ದುಸ್ತರವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ, ಶೇರುದಾರರುಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಉಳಿಯಿಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಮಿಲ್ಲುಗಳು ಲಾಂಕಷ್ಟೆಯಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಲಕ್ಷಾವಧಿಕರಾಗಿಳಾಗಿದ್ದವರು ಈಗ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಇದರಿಂದ ನಿಶ್ಯದಲ್ಲೂ ಅತ್ಯಹತ್ಯ ಸಹ ಸಡೆಯುತ್ತಿದೆ"

## ಗಾಂಧಿಯ ಕಾಂತಿಸಮರ.

(ರಚನೆಗಳು—ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಸರಸಂಗೆರಾಪ್ ಮಗಳು)

ಹದಿನ ಕಕ್ಕಿಗಳೆಲ್ಲ ಇವನೊಳು |
ಕುದುರೆ ಸತ್ಯರ ಸೈನ್ಯವಿಲ್ಲವು |
ಚದುರಿನಲು ಆತ, ಸೈನ್ಯವಿಲ್ಲವು ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳೂ ||
ಮುದದಿ ತಾಪೆಯ ತಿರುಪುತಿರಲಾ |
ಕದುರಿಂದಲಿ ಹೊಂಟದಾರವೆ |
ಉದಧಿಯಂತೆ ಇರುವ ಜನಗಳ ಹೃದಯ ಭೇದಿಪುದು ||೧||

ಇತ್ತ ಯುದ್ಧದ ರಣದ ಕಾಳಿಯು |
ಮೆತ್ತೆ ಕರೆಯುವ ಧ್ವನಿಯ ಕೇಳಿರಿ |
ಮತ್ತೆರದಂದಿ ಕುಳಿಪಕಾಲುವಿದಲ್ಲ ಬಂಧುಗಳೇ ||
ಪೋತುವೂಧವರೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ |
ಕಿಚ್ಚೊಗೆದು ನಾಶವದಿ ಸರ್ವರು |
ಮತ್ತೆ ಧರಿಯಿಂ ಶಾಂತಿಮಯ ಪಮರಥಲಿ ||೨||

ಗಾಂಧಿಯೋರ್ವನೆನಿ ನಿನು ವೊಳ್ಳನು |
ಎಂದು ಸೆ.ನ್ಮನೆ ಕೂಡಬೇಡಿರಿ |
ಹಿಂದುಮೂಡಿನು ಪುತ್ರನೆಂಬರು ಮುಂದೆ ಬನ್ನಿರೆಲೊ ||
ಹಿಂದೆ ರಾಮನು ಕಪಿಯ ಬಲದಿಂ |
ಕೂಡಿ ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲವನೆಲ್ಲವ |
ಮುಂದೆ ಒಬ್ಬತಿಪ ಈಶಪುಚ್ಛೆಯ ತಳಿವಂತಾಹರೂ ||೩||

ಧೀರ ವೈದ್ಯರು ತಮುಣ್ಮರ್ಮರು |
ವೀರ ಯುದ್ಧಕೇಮವು ಹೊರಬೆರೆ |
ವೋಗೆಯಲಿ ವಿಷತಿಯನು ಪೊತ್ತಿಹ ಧೀರ ಗಾಂಡರೇ |
ಯೋಧು ಪೋಲ್ವರು ದೇವಿ ಸೇರೋಜನ |
ವೀರವೆಂತಾ ಕಮಲ ದೇವಿಗೆ |
ಸಾರು ಸೇರುವೆ ಹದ್ದಿನಾದರಿ ಬಮತಿ ಪಲುಲ್ಲಿ ||೪||

ರಾಜೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಕಳಪರಿ |
ತಾಜೆ ಬಡವರ ತಾವೆ ಕಿರಿಯರಿ |
ಆಜೆಯೆ ಸರಿಪಾಸಿವುಸು ವರದಾಸ್ಯ ಬೇಡುಯನೂ ||
ರಾಜೆ ತಿರುಗಿಸಲೆಲ್ಲ ಕಡೆಯಲಿ |
ರಾಟೆಯೆ ಜನಕನ್ನನೀವುದು |
ರಾಟೆಯೆ ನಮಗಳ ಭಾಗ್ಯದನಿಧಿಯು ಬಂಧುಗಳೇ ||೫||

ಬೈಯಿನರ್ಗಳ ತಿಂದೂಮೊತೆಗೆ |
ತಾಯಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತೆಗೆಲ್ಲರು |
ಆತಯವಾಚರಿ ದೇಶದ ಸೇವೆಸೂಳ್ಳರಿಗೇ ||
ತಾಯಿಯ ಸ್ಥಿರವೆಂದು ರಣದಲಿ |
ಮೊಯವಾಗಿಯವೀರರಿತ್ತುಳ ||
ಈಯಲಾ ಕಾಂತಿಯನು ರಾಮನು ಎಂದು ಬೇಡುವದು ||೬||

"ವಿ"

# THE NEW CAR!!
## *The new model A Ford.*

The most economical car in the market. Accellerates 5 to 25 M P H in 8½ seconds. Petrol consumption 20—30 miles per Gallon Performance 5 to 60 miles per hour in top, 40 M P H in second gear.

A Wonderful Hill climber!!!

Easy instalment terms if you prefer for Demonstration & other particulars.

*Please apply to.—*

**S. Sunder Rau,**
Sole Ford Dealer for Coorg,
MERCARA.

24—13


## ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.

### ದಿ ಕೆನರಾ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಟೀಚಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕಟಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಧಾರವಾಡ ಮೊರ್ಕೆಟ್.

**ನಾವು ದೇಶ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ವಸ್ತ್ರ ತಿಯಂತೆ ಕಟಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅವಿವೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಟೀಚಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅರಿವೆ ಹೊಲಿಯುವ ಸಶಾಸ್ತ್ರೀಕ್ತಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಫಳ್ಳ ಕಟಿಂಗ ಮುಡತ ಎಂಡು ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ಟೀಚಿಂಗ ಮುಡತ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ತಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಳ್ಳ ಕಟಿಂಗ ಫ್ರೀ ಕಾಸ (ಎವಸ್ಟ್ರೈಯ್ದು) ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಟೀಚಿಂಗ ಫೀ ರೂಪಾಯಿ (ತಿದಿನ್ಯದು) ರೂಪಾಯಿ. ತಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಈ ಮೂರು ಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಕನ್ನಡ ವರ್ಷದ್ಯನ ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳಾ ಕನಿಷ್ಟ ರೂಪಾಯ ಗಳಿಸಬಲ್ಲನು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ನವಾಕ್ಷರಿಯ ಅರ್ಧವಾ ಒಂದು ಆಣೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಟಿಕೀಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.**

**ಆರ್. ಜಿ. ಮುಧೋಳಕರ,**
**ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಶಾರದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು,**
**ಧಾರವಾಡ.**

52—1

# ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

## ಹೊರದೇಶ.

ತಾ 11—8—'30ನೇ ರಾತ್ರಿ ಬೇಳೂರು ಸಂಜೆಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಂಕಲ್ಪದಿಂದು ತಿಳಿಸಲು ಸಭೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಶೈಲ್‌ಪೂಜಾದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂಬೈ ದಕ್ಷಿಣ ತೊಡಗಿನ ಸಾರಾಯಿ ಗೂಡಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ

ಕೊಡಗಿನ ಕಾಫಿಪ್ಲಾಂಟರುಗಳ ಸಂಘದ ವಿಶೇಷ ಜನರಲ್ ಮೀಟಿಂಗೊಂದು ಬರುವ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರು ತಾ. 14ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಈ ವಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಬಗಾಗ್ಯೆ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ತಾ ೧ ರಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ 2.95 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ

ಕೊಡಗು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫೈನಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲಿಯ ವಿಷಯಗಳು ಕಿಪ್ಪೆಂಬರು ತಾ ೦೮ರಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಸಿಭೆಯಿಂಗು ಈ ತಾ ೫೦ ಬ್ಲೂಂ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೀವೆ

ಟ್ರೈಬಲ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಿ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೆ ಕರಮಡ ಜಂಗಪ್ಪನವರು ಪುನಃ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಅಂದರೆ ಜುಲೈ 28 ರಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರು ೭೭ ನೇರೆಗೆ ರಜೆ ಹೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವರು ರಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ

ಮಡಿಕೇರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಸಿಂಗರವರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೆ. ಜೇಂದ್ರಿಯಮೂಡ ಕಂ ಅವ್ಯಕ್ತ ಸಿಡಿಗಿ ಸಿಡುಬು ರೋಗವು ಅಂಟಿದೆಯೆಂದೂ, ವೇಕ್ಸಿನೇಟರು ಇಡುಬು ಡುಜ್ಜುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶುರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕೌಂಡ್ ಟೀಚರ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಅಧಿವಾಯ್ಯ ಳಲು ಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಮಾಬಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸಂಘದ ವಿಶೇಷ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯೊಂದು ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು ಇದರ ವಿವರವು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ

ಇದೇ ತಾರೀಕು 24 ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಮಡಿಕೇರಿ ವೇದಾಂತ ಸಂಘದವರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಕ್ತಾದಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಜಯಂತ್ಯುತ್ಸವವನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡಸಲಿತ್ತಿರುವರು. ಮೆ ಹಿಜ್ಜಮನೆ ಅತ್ಯಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಒಪ್ಪಿರುವರಂತೆ.

ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮೆ ಅಚ್ಚುತ್ತ ರಾಯರ ಮನೆಯನ್ನು ಕದ್ದು ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪಳ್ಳಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಳವು ಮಾಡಿ ಓಡಿಹೋದ ಕಳ್ಳರು 5 ಜನರು ಮೈಸೂರು ಪೊಲೀಸಿನವರಿಂದ ಹಿಯೊಪಟ್ಟಿದ್ದ ಬಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ತಲ್ಪಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಇಂದಿನಿಂದ ಹೊಸ ಕರದ 50 ರೂಪಾಯಿ ನೋಟುಗಳು ಚಲಾವಣೆಗೆ ಬರುವವೆಂದೂ, ಅವು ಹಳೇ 50 ರೂ. ನೋಟುಗಳ ಹಾಗಿರದೆ 100 ರೂ. ನೋಟುಗಳನ್ನು ಹೋಲುವವೆಂದೂ, 10 ರೂ. ನೋಟುಗಿಂತ ಕಾಲು ಇಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವವೆಂದೂ ಮತ್ತು ಹಳೇ 50 ರೂ. ನೋಟುಗಳೂ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವವೆಂದೂ ಕರೆನ್ಸಿಯ ಕಂಟ್ರೋಲರವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಸೈಗಂಬರವರ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿಯ ಯಂಗ್ ಮೇನ್ಸ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂಘದವರು ಕಳೆದ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಆಡಿರುವಿದರ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲೇಜಿನ ಪರ್ಶಿಯನ್ ಪ್ರೊಫೆಸರಾದ ಮೆ ಅಂ. ಬ ಕುತ್ತಾಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಮತ್ತು ದರ ಪ್ರೇವರ್ತಕತ್ವವನ್ನು ಕಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಉರ್ಗವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹಿರಿ ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸೈಗಂಬರವರ ದೋಷನೆಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರು. ನಂತರ ಮಿಠಾಯಿ ಮತ್ತು ಪಾನ್ಸುಪಾರಿ ತಂಜಲಾಯಿತು.

ಸಿದ್ದಾಪುರದ ಒಳ ಚಿಕ್ಕಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಾವಳ್ಳಿ ವೆಂಕಟ್ಟಪ್ಪನೆಂಬವರ ಮನೆಗೆ ಈ ತಾ. 110 ರಾತ್ರಿ ಬಂದೋರೇ ಬಂದು, ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ನುಲಿಗದ್ದ ವೆಂಕಟ್ಟಪ್ಪ, ಅವರ ಪೆಂಡತ್ತಿಗ ಸೊಬ್ಬ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕಗತಾನೊಬ್ಬ ಈ ಮೂವರನ್ನೂ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದಿರುವರೆಂದೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪೆಂಪಸ್ಥಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವನೆಂದೂ, ಮನೆಯೊಳಗೆ ನುಲಿಗದ್ದ ಅವಳ ಸೊಸೆ ಮತ್ತು ಮಗುವಿಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಅವಾಯವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬಲೂ, ವೆಂಕಟ್ಟಪ್ಪ ನವರ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಡವು ಚಿನ್ನದ ಸರವನ್ನೂ ಸೊತ್ತು ಕಳ್ಳರು ಮಾಡಿರುವರೆಂದೂ, ಮಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಸುಗ್ಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ್ದರಿಂದ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಸುಮಾರು 3—4 ಸಾವಿರ ರೂ. ದೆರೆಸು ಒಡವೆಗಳೇನೂ ಪಾರಾಯಣಗಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದೆ.

## ಪಂಡಿತ ಮೋಳವೀಯರ ಜುಲುಮೂನೆಯನ್ನು ಯೂರೋ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸಿದರು.

### ಯರವಾಡ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ-ನೆಹರುಗಳವರ ಸಂಭಾಷಣೆ.

### ಅಬುಲ್ ಕಲಂ ಅಜಾದ್‌ರವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು.

ಪಾನಸೂನುಭಂಗ ಚಳವಳಿಯಿಂದ 25000 ಜನರು ಜೈಲುವಾಸಿಗಳಾಗಿರುವರು.

ಡಾ ಅನ್ಸಾರಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರಾದರು.

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಲಕ್ನೋದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿ ರುವರು. ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಕಲಬಕ್ಕೆ ಶುಂಬಾ ಅಡಚಣಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಪಿಕೆಟರುಗಳಿಗೂ, ಶಾಲೇಜು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಒಪ್ಪಂದ ವಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕುದಯ ಪ್ರಕಾಶ ಕ್ಷತ್ರಿಯ. ಶಾಲೇಜು 2 ವಾರಗಳ ವರಗೆ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು ಜೆಲೆಗೆ ಗುರಿಪಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗಿನಿಂದ ಅವರು ಅಬುಲ್ ಕಲಂ ಅಜಾದ್‌ರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವರು

ಪಾನಸೂನು ಭಂಗ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಿಗಳಾಮಡಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 25,000 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಸೆರೆಸಿಕೆ ಯಾಗಿ ಸಕ್ಕೆ ಳಲುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವೆಂದೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲಿಯ ವೃಕಟಿಸಿದೆ

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಅಬುಲ್ ಕಲಂ ಅಜಾದರವರು ಸದೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳ ಜಾಗೆ ಸ್ಥಳದ ಸೈಕೆ ಬಾದಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಯು ಎ ಅನ್ಸಾರಿಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು

ಜೂನ್ 11ರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಶಲ್ಯಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಬು ಜಾರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ, ಬಂಗಾಳ ಸಿವಿಲ್ ಡಿಸ್ ಒಬೆಡಿ ಯನ್ಸ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ತುಡುಕಿ 40 ಜನರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರು.

ಈ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ನೋದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗಿನ ಮತ್ತು ಸರ್ವಪಕ್ಷೀಯ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಪಾರುಕ್ಕುಗಳು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಜನರಲ್ ಜುನಾವೆಗೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ತಕ್ಕೈಲಬರು ಒಂದನೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು

ಪಟೇಲ್ ಪೇಶಾವರ ಇನ್‌ಕ್ಯುರಿ ಕಮಿಟಿ ಯ ವರದಿಯು ಈ ತಾ. 13 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಆದೇ ದಿನ ಈ ವರದಿಯು ಪ್ರಕಟವಾದ ಪೈಸ್ಸಿಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಹೋಗಿ ಆದರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು ಪ್ರಿಂಟರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯ ಮೇರೆ ಅವರು ಪ್ರಕಾಶಕರ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ವಾಪಸು ಹೋದರಂತೆ.

ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಹಾಬಾದಿನ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಕೆಲಸವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರು ದಿವಸ ರಜೆ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ತಾ. 12ರಲ್ಲಿಯೂ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯು. ಇನ್ನೆರಡು ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳೂ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟವು ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಕೆಲವೂ ತರ್ಕಾಲ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ವಾಯವ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ದಿನ ವಿಮಾನಗಳು 6000 ಬಾಂಬುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಅವಿಡ ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ ರೆಂಬ ದೆಟ್ಟ ಸೀಮೆಯವರು ಪೇಷಾವರ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೇನೇ ಆಯುಧ ಸಾಗಿಗಳಾಗಿ ಒಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ಜಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವಾದರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಒಂಗಾಳದ ರುಗೆಯುಲ್ಲಕ್ಕೆ ಒಂದು 700 ಹೀಲ ಲಿವರ್ ಪೂಲ್ ಉಪ್ಪನ್ನು ಯೂರೂ ಕೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕಿಡಿದೆಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಸೈಲ್ವೆ ಸೈನಿನಿಂದ ಒಮ್ಮೆಲು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸರು ಪೆದರಿ ನೋಡಿ ನಿಲ್ಲಲಾಗದ್ದರಿಂದ, ಡಿ. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿದರು.

'ಗಂವಾರಿ' ದಿನವನ್ನು ನಾಗಪುರದವರು ತಾ 8ರಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿದರು. ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಮಾಡಿದ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ವೀರವಣಿಗೆ ನಡಿಸಿದರು. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅಶ್ರುಗ್ಯೆಸಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರು. ಜನರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲೇ ಕೂತುಬಿಟ್ಟರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾವಿರ ಗಟ್ಟಿ ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು.

ಪಾನಸೂನು ಭಂಗ ಚಳವಳಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ತ್ಪದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕುತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಂಪ್ತು ನೋದಲಾದ ಬೆಪ್ಪರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ 16 ಲಕ್ಷ ರೂ ಒಟ್ಟು 46 ಲಕ್ಷ ರೂ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂತೆ! ಪೊಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಜೋರು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಚಳವಳಿಯು ಮುಂದುವರಿದರೆ ನಷ್ಟವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದೆಂದೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದ ಊಹನೆ.

ಗಾಂಧಿಜೀಯವರ ಪ್ರಥಮ ದಳದ ಕೆಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತಾ. 12ರಲ್ಲಿ ಆಷ್ಟಮಾಬಾದು ಜೈಲಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮೂಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸ್ವಾಗತಕಾಲ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಪಾನಸೂನನ್ನು ಕುಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಬಿಸಿರುವ ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾರಿದರು ಮೆರವಣಿಗೆಯಮಧ್ಯೆ ಇರೋ ಕಲ್ಲೆಸೆದರೆಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಲಾಠಿ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ 74 ಜನರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕೈಬಿಗಳ ದಿನವನ್ನು ಜೊರಾಷ್ಟ್ರಿಯನ್ಸ್‌ರು ತಾ ೫. 10ನ್ನು ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿದರು ಇಸ್ಪರ ಮೆರೆಗೆ ಹೊರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಡಿ ಪೊಲೀಸರ ಆಕಿ ಸ್ಪಹಾರ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ ಹಿಂಗಾರ್ಸೈ ರಸ್ತೆಗಾಗಿಯೇ ಕೆಲ ಸ್ಥಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರು ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೦೦ರಿಂದ 6 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೆ ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು ಎಂಬುದಾಯಿ ವಕೀಲರವರು ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ಮೋಳವೀಯರು ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರು ಏನಿರಂದೂ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿಲ್ಲ

ಈ ತಾ. 16ರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಮಾ. ತಿಲಕರ ಮಾಣಿತ್ಯನ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೆಲರವರೂ ಮತ್ತು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳಾದ ಡಾ. ಹರ್ದೀಕರ, ಜಯರಾಮದಾಸ ದೌಳತರಾಮ, ಸುಕ್ಲು ಸರ್ವಾನಿಮವರಿಗೂ 3 ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ, ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಳವೀಯರು, ಸರ್ದೇಸರ ಮುಗಳು ಮಣಿಬೆನ್ ಪಟೇಲರು, ರಕ್ಷಬೆನ್ ಪಟೇಲರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂರು ಸಿಕ್ಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ನೂರು ರೂ. ಬುಲುವಸೆಗೆ ಕಟ್ಟದಿದ್ದರೆ 14 ದಿವಸ ಸಾದಾ ಸಜೆಯೂ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು ಪಂಡಿತ ಮೋಳವೀಯರು ಬುಲುವಸೆ ಕೊಡಿಸಿ ಸಜೆಮನ್ನೆ ಅನುಭವಿಸಲು ಒಪ್ಪಿದರೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಳಲಿದ ಮೇಲೆ ಯೂರೋ ಈ ಬುಲುವಸೆಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಸಂಜೆಯ ಇಳಿಬಿಸಿಲಿರುವಾಗಲೆ ಅವರು ಜೈಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟರು ಹಾಗೆಯೇ ನಾಲ್ಕು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜುಲುವಸೆಯನ್ನು ಯೂರೋ ಒಟ್ಟು ಒಂಯೆ ಬ್ಯಾಸಾರಿಯು ತಂದು ಬಿಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಅವರೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು

ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನಪರುವರ, ಪಂಡಿತ ಜವಹರ್ ಲಾಲ್ ನೆಹರುರವರು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಜರೂರು ಸತ್ಯ ಟುಯೂಗಾಗಿದ್ದು ಸೆರೆವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸೈಫುದ್ದೀನ್ ಮತ್ತದ್‌ರವರು ತಾ 10ರಂದು ಸೈಜಿ ಬೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಪೊಲೀಸು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಸಮೇತ ಮೋಟಾರು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ತಲ್ಪಲ್ಪಟ್ಟವು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದು ಗಳಿಬ್ಬರ ಪತ್ನಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಮೋತಿಲಾಲರ ಮಕ್ಕಳೂ ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ವಂದಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅವರಿಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಇಕ್ಕ ಸ್ಪಕ್ಕಲ್ ಪ್ರಿಸಿನಲ್ಲಿ ಯೂರವಾಡ ಜೈಲಿಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಯೂರವಾಡ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಏಸು ಕೋ ಡಿಗೆಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮುಂದಾಳು ನೆರೆಯೊಳಗಿಗೆಗೆ ರಾಜಿ ಮಾತುಕತೆಯ ಅಧಿದ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯಿಲ್ಲಿಬ್ಬರೆಯಾಗಿ ನೆ ಇರುವರು. ಇವರು ತಾ 12ರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸಂತಾಪ ಪತ್ರ ಕಳಿಸಿದರು. ಬೆಲೆ ಎಲ್ಲಾ 1 ಬಟ್ಟಿಗೆ ಇಷ್ಟಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಾಕ್ಕೆ ತಲುಬುರುವರು. ಮರುದಿನ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಹಂಕ್ಕಿರಿಸ್ಸಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಲಿಕ್ಕಿರುವರು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಂಘಾಷಣೆಯು ತದನಂತರ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಪಂಡಿತ ಮೋಳವೀಯರವರು, ಬಿ ಜಿ ಪಟೇಲರು, ಬಿ ಜಿ ಬಿಲಿಕ್ಕಾರರೂ ಸಂಜೆತಂಗಿ ಗುಂಡಾ ಗಳ ಸಂಗ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ತಾಪತ್ರಯಗಳೂ ಸಹಿ ಬಹುದೆಂದೂ ಸುದ್ದಿ ಇದೆ.

## ವಿದೇಶ.

ಲಂಕಾಶಯದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊಲ್ಲ ಬಾರಿ ಹೆಣ್ಣು ಜಿಲ್ಲೆ ಗಿರಣಿಯ ನಾಯಕನಾಗುವನ್ನು ಆಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಸುಳು ವೆಯು ಯೂರೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅಸ್ಪೀಲಿಯೂ ದೊರಕ್ಕಿ ಕಳುಹುಗಿ ರಂತೆ.

ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನದ ಮಾಜಿ ಅಮಿರ ತಿ ಅಲ್ಲಾ ಖಾನ್ ರವರು ಪಟ್ಟದಿಂದ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪರಿಗೆಯವರು ರಾಜ್ಯ ನು ಗುರಿತ್ಯಾಗಿರುವುದು ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ವರೆಂದು. ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದೆ ಈಗ 2 ಮಿಲ್ಲಿಯ 11 ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಸದಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವರು ಇಂತಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಬಹುಪ್ಪಾರಿಗೆ ಪಲಿತಾಂಶವಿದು

---

## ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೂಲ್ ಕಥೆ

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಹುಕಾರನಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಗನಿದ್ದನು. ಅವನು ಬಹಳ ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನ ತಂದೆಯು ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಅವನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ತಂದೆಯು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಪಾಠ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದನು. ಒಂದು ದಿವಸ ಅವನು ಮಗನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು, "ಮಗನೆ, ಇವತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ ಫೂಲ್ ಹಬ್ಬ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಫೂಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ." ಮಗನು ಹೇಳಿದನು, "ಅಪ್ಪಾ, ನಾನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಫೂಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ನೀನು ನನಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು." ತಂದೆಯು ಒಪ್ಪಿಕೊ

## NOTICE.

Wanted before 31st August, 1930 applications for the post of Ayurvedic Doctor at Bhagamandla under the Coorg District Board Pay Rs. 50/—per mensem Only holders of diplomas or a recognised college need apply

G W Priestley
3—2 President, Dt Board,
Mercara Coorg

## ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಈಗ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಡ್‌ಬಾವು ಮನ್ನಾಮ್ಮೆಯಿನ್ ಸಾಹೇಬ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಜವುಳಿ ಅಂಗಡಿಯು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೋಡ್‌ಬಾವು ಮನ್ನಾಮ್ಮೆಯಿನ್ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಾಗಿಯೂ, ಕೋಡ್‌ಬಾವು ಮನ್ನಾಮ್ಮೆಯಿನ್ ಸಾಹೇಬರ ಸಹಿ ಅಂಗಡಿಯ ಮೆತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಲೇಣಾದೇಣಾದಾರರು ಇದರಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಲೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಲೇಣಾದೇಣಿಗೆಳನ್ನು ಹೊಸ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಡೆಯುವ ಅಂಗಡಿಯ ಲ್ಲಿ ಗಡಿಕಕ್ಕಡ್ಡಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ

ಕೋಡ್‌ಬಾವು ಮನ್ನಾಮ್ಮೆಯಿನ್
ಸಾಹೇಬ್

## ಕುಡಿಕಶನೆ.

(ಸಕ್ಕಮಕ್ಕಿ ಬಂಗಿ ರವರಿಂದ)

ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ನೆರೆಕೈವಾಗಿರುವ ಈ ಚಳವಳಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೇಸುವಿನ ಉಪದೇಶ ಕೇಳೋಣ

**ಯೇಶಾನನು ಅಂದನು. ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದವನಾಗಿದ್ದನು ಅವನಿಗೆ ದೆವ್ವ ಹಿಡಿದಿದೆ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು (ಮತ್ತಾ. ೧೧, ೧೮) ಎಂದರೆ—ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಉಣ್ಣುವುದನ್ನು, ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವನಂತೆ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗುವುದು ಸಮ್ಮಂದ ಸಾಧ್ಯವೋ? ಒಬನಿಗೇನೋ ದೆವ್ವ ಹಿಡಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು**

ನಾನು ಒಂದನು ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಅವರು—ನೋಡಿರಿ ಇವನು ಹೊಟ್ಟೆ ಬಾರೆದು, ಕುಡುಕನು, ಸುಂಕದವರ ಮೆತ್ತು ವಾಸಿಸ್ಪರು ಗೆಳೆಯನು ಅಂದರು

ಎಂದರೆ—ಇಂದಿನ ಕುಡುಕನಿಂದೆಲ್ಲಾ ಸ್ವರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಯ ಯೋಗ-ವುದಾದರೂ ಉಂಟೇ? ಅದುದರಿಂದ ತಾನೇ ಮೇಲ್ಕಂಡತಿಯವರಂತೆ ನಮ್ಮಂಥವರಲ್ಲಿ ಅವಗಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ಯಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ! ಒಬ್ಬ ಬುಹುಲ್ಲದ ಸುಂಕದವನು, ವಾಸಿಗಳು ಇಂಥ ವೇದಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಅಲ್ಪ ಜನರು ಅವನ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವರು। ಎಂದು ನನ್ನ ವಿಷಯ ಜನರ ಅಂಬೋಣವಿದೆ ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ತಾಲೂ ಜನರನ್ನು ಹೊರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಿ? ಅದರು ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ—ನಿಮಗೋಸ್ಕರ ತೊಳಲುವಿದೆವು, ನೀವು ಕೂಣಾಯಲ್ಲಿ, ಗೋಕಾಡಿದೆವು, ನೀವು ಎಲೆ ಬಡಕೊಳ್ಳರಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೇಳುವ ಹುಡುಗರನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಾರೆ

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವ್ಯಾಕುಳ ಮಂದುವೇ ಅಟ, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಲಿಲ್ಲ, ಕಂಬಾದ ಆಟ, ಅಯಿವಂಶ ಅಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಮೇಲೆ ಆಟ ಮತ್ತು ಸಾವಿನ ಆಟ ಆಡುವುದು. ಹಿಂದ ಭೂಸ್ಯ ತೊಳಲು ಎಂಬ ನಟಿನ ಊದುಶ್ಯವೇ ಮೊದಲೇ ಆಟವಾಡು ಹುಡುಗರು ಕೂಣಾಯುವುದೂ, ಅನಂತರ ಅದೇ ತೋಲನ್ನು ಜೊತ ಎಂದು ನಟಿಸಿ ಹುಸಿ ಗೋಕಿಡುವಾಗ ಇತರ ಬಕ್ಕ ಹುಡುಗರು ಎದೆ ಬಡಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಹೀಗೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು ಹೀಗಿರಲಾಗಿ ತೊಳಲನ್ನೂದಿ ಮೆದುವೇ ಆಟಕ್ಕೆ ಕುಡರೂ ಕೂಡಲೊಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಗೋಳಾಡಿ ಸಾವಿನ ಆಟಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿಸಿದರೂ ಕದಲೊಲ್ಲದ ಛಲಬಿಡದ ಗಳಾದ ತನ್ನ ಜೊತೆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕುರಿತು ಜಗುವ್ಯೆಗೊಂಡು ಆಟಕ್ಕೆಳೆದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ಹೇಳುವನು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಲಕ್ಷಾ ಜನಗಳ ವಂಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತೂ ಎಂಬುದು ಯೇಸುವಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯ

ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಇದೆ ಹೇಗೆಂದರೆ—ಕುಡಿಯ ಬೇಡಿ ಅಂಬ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಹೊಳೆ ಕರೆಯುವ ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವನಂತೆ ಸನ್ಯಾಸಿ ನೂಲಿ ಉಣ್ಣುವದನ್ನು, ಕುಡಿಯು ಪುದನ್ನು, ಬಟ್ಟೆ ನವ್ವಂದ ಸಾಧ್ಯವೋ, ಅಧಿಕ ಅಗತ್ಯವೋ? ಇಲ್ಲ ಇದ್ದ ಯೇಗಿಯಂಗಿರಬಹುದು ನಮಗೇನೂ ಅನ್ನೆ ಮತ ಬೇಡ ನನ್ನ ಮತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, (Liberty of Conscience) ಕುಡಿಯುವ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಮಗಿಲ್ಲವೇ? ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಆಗಲಿ, ಕುಡಿಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದ್ದರೆ ಕುಡಿಯರಿ, ಆಬಕ್ಕಿ ಅಳ್ಳು ಹೋಗಲಿ ಎಂದರೆ—ಕೂಡದಿದ್ದಾ, ಸಾಲಯ ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ಅದರಿಂದ ಶಾಸನಕೋಶ ಜಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿ, ಆ ಕಾರಣದಿಂದ, ಅದರ ಪ್ರಯೋಗ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದರ ಕೃಯ ವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರತಿವಾದಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ತೀರ್ಪೇ ಹೊನವನ್ನೇ ಸಂಬಳವಾಗಿ ಪಡೆದು ನಿಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ್ಯೂ, ಸಾರಾಯಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಅದರಿಂದ ಶಾಸನಕೋಶ ಜಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಡಿಯ ಬೇಡ ಪೆಗಾ, ಅಣ್ಣಯ್ಯ, ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ತಮ್ಮಯ್ಯಾ, ದಮ್ಮಯ್ಯ ಎಂದು ಬೇಡಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವನನ್ನ ಉಳ್ಳಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ತೀರ್ಪೇ ಹೊನವನ್ನೇ ಸಂಬಳವಾಗಿ ಪಡೆದು ನಿಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಪ್ರೋಲಿಸು!

ಇದು ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳಾಟಿಕೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚೆನು ಕಲಿಯಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿ ಏನೆಂದರೆ—ದಂಡಾ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಂಡ ಕುಡಿ ಎಷ್ಟು ಕುಡಿದರೂ ನಿನ್ನ ಶ್ವಾಸಕೋಶಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಹುಟಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಆದರೆ ಅದೇ ದ್ರಾವ್ಯಾರವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಾಸದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ಮೂಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಡಿದರೂ ಅದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಜಾಳಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲವೇ?

ಅದುದರಿಂದ ಇದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಜೀರ್ಣಕೋಶ, ಕರುಳು, ಇರರ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಜ್ಜಗಳಂದಲೇ ಗುಟ್ಟುಳೆಯೂಗತಕ್ಕ ಉತ್ಪಾದಗಳು ಅವರ ಹೆಡ್ಡತನದಿಂದ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದವೆಲ್ಲಾ, ಪಾಪ ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಹೇಳುವ ಬುದ್ಧಿವೂರ್ಗವಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪ್ರಜೆಗಳ ಒಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಮನೆ ಹಾಳಾಗುವ ಚಿಂತೆ ಅಲ್ಲ ಯಾರ ಲಂಗ್ಸು ಹಾಳಾಗಲಿ, ಯಾರ ಮನೆ ಹಾಳಾಗಲಿ, ನಮಗ ಬಂದ ಬಾಧಕವೇನು? ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಮೂರಿಯೊದರೂ ನಮ್ಮ ಯಿಷನ ಬೇಲಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಬಿದ್ದರೆ ಸೈ ಅಲ್ಲವೇ! ನಾವು ಅಂದರೆ ಯಾರು? ಕೈಕ್ಕರು, ಕೈಸ್ಕೈಲು ಅಂದು ಹೇಳಿದ ಆ ದೇವರ ರಾಜ್ಯದವರು ಆ ರಾಜ್ಯದ ಕಾನೂನಿನಂದೆ ಇದೇ ಅಲ್ಲವೇ ನಿಮ್ಮ ಕೈಸ್ಕ ಹಿಡಿವಂದೆ! ಭೇಷ್! ನಾವೆಲ್ಲ ದುಗೆಗಾರರು ದೊಂಬಿಗಾರರು ಸಾಕಾಗ್ಯಾ ನಿಮ್ಮ ದೇವರ ರಾಜ್ಯ ಆ ನಿಮ್ಮ ದೇವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಎಳ್ಳ ಮೂ ಪಾಲು ಬೇಡ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ 'ದ್ರೋಹಿಗಳ ಸಂಗಡ ಆ ಎಂಸಲ್ಪಟ್ಟನು ಎಂಬ ಬರವು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಡೇರುವ' ಹೊರ್ತು ನಾನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಈ ಕ್ರೂಟೆಯನ್ನು ಅವನೊಸ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಸತ್ಯು ಅಂದೇ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಪರದೈಸಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಾಕು

ಆದರೆ ಜ್ಞಾನವು ಅದರ ಮಕ್ಕಳಿಂದ (ಜ್ಞಾನಾನಲಂಬಗಳಿಂದ) ಜ್ಞಾನವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವದು (ಮತ್ತಾ. ೧೧, ೧೯)

### ಕಳ್ಳು ಕುಡಿಯಬೇಡಿಂ

**ಈ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋಧನೆ ಇದೆ (A political school of thought)**

**೧ ಸರಕಾರಿಯವರ ಜಾಯಿಂದ ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರವೂ-(A source of income of the Govt) ಸರಕಾರಿಯವರ ವ ವನಾಕೆಯ ಮೂರ್ಗ**

**೨. ಸರಕಾರಿಯವರ ಜಾಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಾಯವಿರುವ ಪ್ರಜಾಜನಗಳ ಮೂಲಕ—ಪ್ರಚಾರ ಕಮಿಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ—(To retain this nefarious source of income to the Govt) ಈ ಕೆಟ್ಟ ಮುಖಾಕೆಯ ದಾಕಿಯನ್ನು ಊರ್ಜಿತದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು.**

**೩ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜಾಯಿಂದ ಶಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಮುಖಾಂತರ—(Rather free than sober I don't want to make India sober at the point of sword) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕತ್ಯಯ ಮೊನೆಯಿಂದ (ಅಕ್ಕುಗಳ ಮೊಲಕ—) ಹಿಂದೂದೇಶವು ಸೈಕ್ಕೆಗೆ ಬರುವುದು ನನಗೆ ಬೇಡ (ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಬ್ಕಾರಿ ಆಳ್ವು ಇಲ್ಲದೆ ಲಗ್ಗು ಕರುವದಿಲ್ಲ ದೆವ್ವೆ)**

ಈ ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಆದರ ಮಕ್ಕಳಿಂದಿಗೆ ಆಯಾ ರಾಜಕೀಯ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗಿಂದ ಮೊತ್ತವೇ 'ಕಲಿಬರದೆ' ಎಂಬ ಈ ತೂಳು ಸಂಜಾತಕ್ಕರಗಳು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದಲ್ಲದೆ (Unpolitical minded people) ಇತರರಿಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗದು ಇದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಪೈಗಂ ಮುಖಲ್ಮನರೆನ್ನಾಗ ಮಾಡಕ್ಕೆ (Religious school of thought) ಮತಕಾನುಸಾರ ಜ್ಞಾನವರ್ಗವಲ್ಲ

ನಾನು ದೇವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ (ಸ್ವರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ) ಬ್ರಾಂಡ್ಯ ಯನ್ನು ಜೊತೆಗಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ದಿನದ ವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವದಿಲ್ಲ. (ನೆಹರ ೧೪, ೨೫) ಎಂದು ಬಾನು ಸಹ ನೈತ್ಯಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪೂಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ

ರಾ ಬ'

## ಪ್ರಶ್ನೆಮೃವೆಹಾರ.

ಸಾಹಿದಾರರು ಸಮಯ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುಗಳಿ ಪ್ರಶ್ನಾ ರ್ಕರು ಜಾಪಾರ್ಥರಲ್ಲ ನೆ ]

## ಶಾಸ್ತ್ರಯು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ

ಅಯ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕರೆ,

ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನ ವಿಷಯ ನಿಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಾತ್ಮಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆನು. ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನಲ್ಲೇ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಓದಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ಬಾತ್ಮಿಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅನೇಕ ಸಂದೇಹಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ

ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನನ್ನು ದೂಷಿಸಿ ಬರೆದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಬೇಕಿಸುತ್ತೇನೆ ಕೊಡಗಿನಿ ಬನಾಂಗದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಇರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾದ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ಬೋರ್ಡಿಂಗನ್ನು ತೆರೆದು ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ಯವಾದ ಹೊಲಿಗೆ, ಆಡಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಣೆ ವಗೈರೆ ಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದೊಂದು ಪೈಮರಿ ಹುಡುಗಿಯರ ಶಾಲೆಯಿಂದಲೂ, ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನಿಂದಲೂ ತೃಪ್ತಿಪಡಬಹುದೆಂದೂ ಬರೆದ ಬಾತ್ಮಿಯೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಶಾಲೆಯೂ ಹುಡುಗಿಯರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಸಹ ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಡವೇಕೆಂಬಲೋ ಯಾ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿಯರು ಹುಡುಗಿಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾವತಿಯರಂತೆ ಹುಡುಗರ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಂತಲೋ? ಆ ಕಡೆದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಶಾಳಿಯಾಲಜಿಯ (physiology) ಹೊಲಿಗೆ, ಅಡಿಗೆ, ಸಂಗೀತ ವಗೈರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ಅನುಕೂಲ ತೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಮತ್ತೊಂದರೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವರೆಯೇ ಯಾ ಎಂಬಗಳಿಸಿ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕನ್ಯಾ ಮಹಾಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂತಲೋ ಯಾ ದೇಶಸೇವೆಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನು ಬೀಗಸೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಕನ್ಯಾ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಶಾಖೆಯೊಂದನ್ನ ತೆರೆಯುವರೋ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೂ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪದ್ಧತಿಯರು ತಿಳಿಸಲಿ.

ಪದ್ಧತಿಯರೇ, ನೀವು ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನಲ್ಲಿ ಓದಲಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ಆದರೂ ಸಹ "ಪಪ್ಪ, ಮಮ್ಮ," ಎಂದು ನೀವೂ, ನಿಮ್ಮ ಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರೂ ಕರೆಯುವುದನ್ನು ಮರೆತು, ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಯಿಂದ ಬೈದಿರೇ? ನೀವು ಯಾರಿಗೂ (ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತಿರುವರಿಗೆ) ಇಂಗ್ಲೀಷಾನಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲವೇ? ಯೇಸುವಿನ ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರಿಯರು ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಯಾಕೆ ದೂಷಿಸುತ್ತೀರಿ? ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತವರು ದೇಶಸೇವೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿರುವದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನಲ್ಲಿ ಓದದ ಅನೇಕ ಗಂಡಸರೇಕೆ ಇಂಥಾ ದೇಶಸೇವೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ? ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯರ ವಿದ್ಯೆಗಿಂತ ಮೇಲ್ಕರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಹುಡುಗರ ಶಾಲೆಯು ಸಹೋದರಿಯರನ್ನು ನೀವೇಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ

ಬೆಂಗಳೂರಿನವರ ಬಾತ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಯಾವ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಕಲಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಣಾದರ ವಿಷಯ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಇಂದೆ ಹುಬ್ಬ ಹುಂಣಾಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಕೂಣಾಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಪಾಪ ಅವರು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ "ಸಂಸ್ಥೆ" ಯ ಅನೇಕ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಸೀತಾದೇವಿಯವರ ಬಾತ್ಮಿಯಲ್ಲಿ 'ನಿಲ್ಯಕ್ಕಲ್ಲಿ' (ನೃತ್ಯ) ಖಂಡಿತವಾಗಿ ವೂರ್ವದ ರಾಜಕನ್ನಿಯರ ವಿದ್ಯೆಯು ಮಂಟಪ್ಪಾವರಣಗಿತ್ತಿಂದಲೂ, ಆಗಲೂ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಕಲಿಸಿದರೆ ಬವರು ದೈರ್ಘತಾಯರಾಗಿ ಸಂಗೀತಯರ್ಯವತಿಯರಾಗುತ್ತಾರೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವೇನೆನ್ನುತ್ತೀರಿ? ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಗಂಡಸರು ಕುಣಿದರಲ್ಲವೇ ಕೊಡಗಿನ ಹೊರಗಿನವರು ಇದನ್ನು ಅನೈತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕೇನಿತ್ತೀರಿ? ಅವರೆಗಂಡಸರು ಮಾಡಬಹದೆಂದೂ, ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಿಯರು ಮಾಡಬಾರದೆಂದೂ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಯೆ?

ಪದ್ಧತಿಯರಿಗೊಂದು ಮಾತ—ವಿದ್ಯೆ ಎಂಬುದು ಮುಂದೆ ನಾವು ಬದುಕುವ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತುದೆಯು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ಯಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿದ್ಯೆಯೂ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ವಿದ್ಯೆಯೂ ಒಡನಾಡಿ ನಮಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡಿರುವ ಸಹ ಅಥವಾ ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದರೂ ದೇಶಸೇವೆ, ದಾನ, ಧರ್ಮ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೂ, ತಂದೆ ತಾಯಂದಿಯರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಜನ್ಮಾಗ್ರಿ ತಲಿತು ಅಭ್ಯಾಸಿಸುವುದೇ ಕಾರ್ಯ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಇಂಥಾ ಜನರ ತಿಳುವಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇವಕ್ಕೊಸ್ಕರ ವ್ಯಯಿಸಿ ಪಡದೆ ಶಾಸ್ತ್ರಯಿನನ್ನಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಶಕ್ತಿವಾದ ಒಂದು ಶಾಲೆ ಮಕ್ಕೂ ಬೋರ್ಡಿಂಗನ್ನು ಕಟ್ಟಿ

ಯೋಗ್ಯ ಉಪಧ್ಯಾಯನಿಯರನ್ನಿಟ್ಟು ನಮ್ಮದೇಶ, ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಶೊಡಗಿನ ಚಂಡಿ, ಧರಗೆಸರ, ಇಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆರಿಗೆ, ಹೊಲಿಗೆ ವಗೈರೆ ಕಲಿಯುವ ವಿಚಾರದು ಮೊದಲು ಮಾಡುವಂತೆ ಸರಕಾರವನ್ನು ಅದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕೆಂದೂ, ಕೌನ್ಸಿಲು ಂಬರನ್ನೂ, ಇತರರನ್ನೂ ಸಹ ಕೇಳೋಣ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಮರೆತೆ:—ಚರಕದಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ನೇಯುವುದು ಜೆಡ್ಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಂತರೆನ್ನುವ ಗಂಧಸರೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ. ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಕಾರ್ಯಂದಿಯರು, ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರು ತಿಂಗಳಿಗೆಷ್ಟು ನೂಲುತ್ತಾರೆ? ಆ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಪ್ಪೆಯಿನರನ್ನೇ ವಿಳೆ ದೂರುತ್ತೀರಿ.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನ ಪಕ್ಷದವರು ವಿದೇಶ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ವಿದೇಶ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಒಕ್ಕಾಸೆಕೊಟ್ಟು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಅವರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವೇಷ ಸೇವೆಕರು ಅಂ

ಥಾ ನಿರ್ಮಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿಯರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಹೇರೆ ವರ್ಗಾಡು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇ ಈಗ ಶಾಲೇಜುಗಳನ್ನೂ, ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯಕಾರಿಗಳು ಬಲತ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇತಕ್ಕೇನೆನ್ನು ಕ್ಕೀರಿ?

ಕುತೂಹಲಿ.


## WANTED.

Influential and honest men to work as Agents in every Taluk in Coorg, South Canara, Wynad & Malabar Districts, for the Star of India Industrial & General Assurance Company Ltd. on a fixed salary of Rs. 40/—per mensem with bonus & commission.

Apply to:—

V. Chandriah Naidu,
District Organisor,
The Star of India Industrial & General Assurance Co, Ltd.
Mercara.

## ಬೇಕಾಗಿದಾರೆ.

ಕೊಡಗು, ಪಶ್ಚಿಮ ಕನ್ನಡ, ಮಲಬಾರು ಮತ್ತು ವಯನಾಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳ ಸ್ಥಳಿಯಂದು **ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ** ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಎಜೆಂಟರಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂ. ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬೋನಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನಿನ ಸಮೇತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸಾಯಕಶಲದ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾನು ಸಡೆಯುವ ಜನರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

**ಪಿ. ಚಂದ್ರಯ್ಯ ನಾಯಿಡು,**
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆರ್ಗನೈಜರು,
ದಿ ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ,
ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ & ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್
ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
12—3. ಮಡಿಕೇರಿ.



## ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

# ಜೋಂಗರ
ಇವರ
# ಬಾಲಾಮೃತ.

ವನ್ನು
ಕೊಡುವುದರಿಂದ
ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು
ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

**ಕೆ. ಟಿ. ಜೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,**
52—40 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.



## ೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂಲ್ಯಮೊದಲೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಘ, ಪಿತ್ತದ ಬಾಧೆ, ರಕ್ತ, ಪಿತ್ತ, ಒಣ ಜ್ವರ, ಮೂಲ ಬವ್ಯತೆ, ಕೈಕಾಲು ಬಹ್ವುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ತಲೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು:—ಗ್ರಂಥಿಯು ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೊದಲು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7—0—0.

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸೂಜ್ಞೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು ಬೋಡಗಳು, ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೆ ಕೆಲವು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಮತ್ತಾನ ಮೀನಿಕೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಸುಸ್ತುವಿಕೆ, ಬಳಲ್ಚಿಕೆ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಸ್ಥಳಕಾಲ ಹಿಳಿತ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಶೀಘ್ರದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಮೊತ್ತಿಗಾಗಿ ಬಾಣಂತಿಯರು ಹಂಗಾಮಿಗೆ ಖಂಡಿತ ಉಪಯೋಗ್ಯವನ್ನು ಆದಿಗಿಸಿ, ಮನೋಭೀಷ್ಟಾಜಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು. ಕ್ಷಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ 1 ಡ್ಬು ಪೋಸ್ಟಿ ರೂ. 2 ಆ. ೨, 3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ. 4.

### ೩. ಮುಲೇರಿಯೊ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಜ್ವರ 3 ದಿನ ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಪ್ಲುರಸಿಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಕಕ್ಕೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—0.

### ೪. ಮೇಹ ಕುಠಾರ. ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು, ದಿಳಿದು, ಹುಳಿಯಂತೆ ಹೋಗಕಕ್ಕ ಕೀವನ್ನೂ ವ್ರಣವನ್ನೂ ಉಂಟಾಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 7.

### ೫. ಇಛ್ಛಾ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ. ಆಮಾಶಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಖ ವಿರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—0 ಆಣೆ 5 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ಪೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಪೋಗಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವಾದ ವಿಷಧಿ ಉಪಾಸನೆಯಾಗುವುದು. ಕಲಿಯಂಗಂ ಪಂಗಿ ನೋಡಿರಿ.

**ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,**
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—7 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.



# ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್

## ಜನರಲ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರು, ಮೈಸೂರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಭೆಂಗಳೂರಿನ ಪೆಟ್ಟು ಜೂತಿನ ಹಾಪ್ಪಿಯೂ ಬಂದೋಬಸ್ತಿನ ಆದ ಶೌಂಟೆನ್ಷೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ರಸ್ಸೆಲ್ ವಂಡರ್ ಶೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ರೂ. 3 | 0 0 |
| ,, ,, ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 3 0 |
| ,, ,, ಸ್ಮಾಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 8 0 |
| ,, ,, ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಮಾಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ | | |
| ಮಾಡೆಲ್ ಕಲರ್ ಶೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 14 0 |
| ,, ,, ಮೀಡಿಯಂ ಸ್ಮಾಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ | | |
| ಶೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 4 | 2 0 |
| ,, ,, ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡೆಲ್ ಆಫವ | | |
| ಬ್ರುವೆಲ್ ಕಲರ್ ಶೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ಟಾಟ್ ಶೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 10 | 8 0 |
| ಸೂಪರ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 14 | 6 0, & 20 10 0 |
| ಪ್ಲೇಟರ್ಡ್ ಶೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 8 0, & 8 12 0 |
| ಕ್ವೀನ್ ಶೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 6 | 4 0, & 6 12 0 |
| ಕಿಂಗ್‌ಮನ್ ಶೌಂಟೆನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 8 | 2 0, & 8 10 0 |

ಪೈಂಟಿಂಗ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ ಇರುವ ಸೆಣ ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸ್ಟ್ರಾ ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 2 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯಂ ಆಯಿಲ್ ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 6 | 15 0 |
| ಲಿಗಲಿಯಂ ಸ್ಪಾನ್ಸೆಜೆನ ಆಯಿಲ್ ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 7 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯಂ ಆಯಿಲ್ ಪೈಂಟೀಸ್ ದೇಶಿಯ | | |
| ಪೈಂಟಿಸು 1ಕ್ಕೆ | 8 | 10 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಆಯಿಲ್ ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 9 | 6 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಆಯಿಲ್ ಪೈಂಟೀಸ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಪೇಪರ್ | | |
| ಯಂದ ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 13 | 4 0 |
| ಪೇಪರ್ಯೂ ಬಂದೋಬಸ್ತಿನ ಆದ ವಾಟರ್ | | |
| ಪೈಂಟ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 10 0 |
| ಪೇಪರ್ ಕೇನ್ ಆಯಿಲ್‌ಪೈಂಟ್ ಸಾಲಿನ ತರಹ | | |
| ಪೈಂಟ್ ವಾಟ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 10, 7 0 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

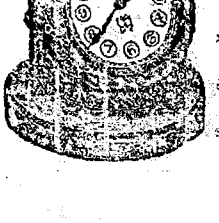


ಫೈಂಟಿಂಗ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಇರುವ ಸೆಣ ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ 3—6—0 ಸಾಲಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಅಧಿಕ

ಮತಿಯಂತರ ಇಣಾಪನೆಯ ವಿಳಾಸ—ಯಂ. ಎಸ್ ಶಿವಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಜನರಲ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರು, ಮೈಸೂರು.

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸಂಪ್ರಿಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, "ಮೈಸೂರ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್" ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ

| | | ರೂ. |
|---|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — | 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು | — | 23,160 |
| ಜಮೀಂದಾರ ದೇವಸ್ಥಾನ | — | 2,16,472 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ತೀರದ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ಕ್ಕೆ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಹೊರಿಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ತೀರದ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ಹೊರಿಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ತೊಲ ಪರೀಕ್ಷೆಮ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲೆಕ್ಕ ಆಡಮೊಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಕೋಡಂಡ ಅಯ್ಯಣ್ಣನವರು, ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್

ಪ್ರೈಜರ್ ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ದೆಬ್ಬಪ್ಪನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
'ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ.,ಬಿ.ಎಲ್.
ತಾರೀಕು 1-7-1930.

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಸೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಸೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಮೂಡಿ ರಸೀತಿ ಪಡಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು
ಮರೆನಾಡು—ಮೆ ಕೇಕಡ ಅಯ್ಯಣ್ಣನವರು.
ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.
ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ ಮಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮಯ್ಯನವರು, (ಹಾದಿಭಂಡಾರ.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಮ್. ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಜ್ಜನೂಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಾಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ ಪಿ. ಜಿ ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು, ಮತ್ತು, ಅರಮೆಣಮೂಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ ಜಿ. ಮೂದಮೈಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ ಅಪ್ಪಚಟ್ಟೋಳಂಡ ಮಾಚಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ.—ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರಸೀತಿ ತೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾ ಈ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

## ಸೂರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನೆಯೂ ಇವುಗಳಿಂದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪನಿಬಂಧನೆಗಳೂ, ದಾವ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡದಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಟೂಲ್ಪಿನಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದಾವಾ ಫಾರಮ್ಮುಗಳೂ, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

12 bore Victor Cartridges Rs 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

ARMS & AMMUNITION MART

321 Abdul Rehman Street.

52 47 BOMBAY 3.

## ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ
## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

೨೫ನೆ ವರ್ಷಕ್ಕನೇ ಸರಾಸರಿ ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಬೋನಸ್ಸು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉತ್ತರಾಯದ ವಿವರ

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ „ „
1927ರಲ್ಲಿ 78 „ „

ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ
1924ರಲ್ಲಿ „ „ „ 22½ „
1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 45 ರೂ.

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ವಾಲಿಸಿಗಳೂ ಸಹ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ವಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಸೌತ್ ಸೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

52—32

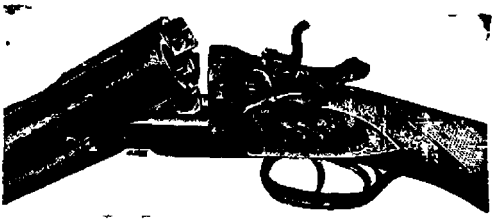

ಕಾರ್ಡ್ ಒರೆದರೆ ತಮಿಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಮೂಲಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬಂಡೂಕುಗಳು, ತೋಟಗಳು, ಕೇತ್ರುಗಳು, ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

**GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS,**
**Largest Importers of Firearms and Ammunition**
**Cheapest priced firm in India,**
24—? **210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.**

ಕೈರೆ ಮಾಡಿರಿ! ಕೈರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

## ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸು ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯು ಒಸೇ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ)

### ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮೊದಲನೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವದಕ್ಕೂ, ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಏಕೈಕ ಸನದುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕನ್ನಡಿಗರೇ ತೀವ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಲಾಭವನ್ನೂಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K L Huilgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.
ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

26—12

Printed & published by P. I. Belliappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

"KODAGU" OLD FREE PRESS.

# ಕೊಡಗು.

ಸಂವಾದಕ — ಕೊಂಗಂಡ ಬಿ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೨೦ನೇ ಇಸವಿ ಅಗೋಸ್ತು ತಾರೀಕು ೫ನೇ ಗುರುವಾರ. ನಂ. ೧೦

Telephone — 3145

By Appointment to H E The Governor of Madras

Telegrams — 'PRECIOUS'

Cups, Rs. 6, and upwards.

Medals, Rs. 1-8-0 upwards

CUPS.
MEDALS.
SHIELDS.
CASKETS.

V. SUBRAMANIA IY.
JEWELLER.

Po. t Box No., 423, Illustrated Catalogue Free on Application. Triplicane

52—48 MADRAS.

NITRATE OF SODA.

The best and cheapest form of Nitrogen for plants. Highly concentrated and immediately available. Nothing like it to make plants grow.

ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

ಸಿಡ್ಲಿಂಗಿ ಅಡಕ್ಕೆವಿಯವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅಂಶಕ್ಕಿಂತ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮಂಜಾಗಿದ್ದು. ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣ ಸಿಗ್ಗುವಂಥಾದು. ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಸಮಾನ ಆಹಾರವಿಲ್ಲ ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕಾದ ವಿಳಾಸ:

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ಡಿವಿಶನ್

(2) ಮಿಸ್ಟರ್ ಸಿ. ಯು. ಮೂರ್, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

52—17 ಪೋ. ಬಾ. ನಂ. ೧೦೫, ಕಲ್ಕತ್ತ

ಕಮಿಶನರಾಯ ಮಲೆಯಪ್ಪರವರು—ಆದು ಅಂಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಕಸು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರ ಗೌ. ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆಯವರ ಮತಿ ಇದ್ದ ದಿನ ರೂ. ೨—೪ ಪಗಾರಕ್ಕೆಯು ಇಂ ಯವರ ಕೈಕ, ಪಟಗಾ ಯವರ ಕೈಕ ಮತ್ತು ಸೈಗಳಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಸೈಗಳಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ರೂ. 1—8—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 4—0—0, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0, 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

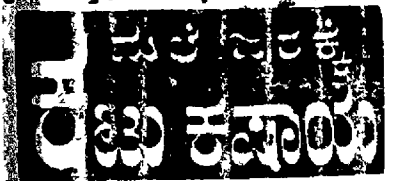


ಮುಂದಿನಾಸಮ:—ಆದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಾಸಿಕ ಸ್ರಾವದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಮಾಸಿಕ ಸ್ರಾವದ ಕೊಂಚಗೆ ಇಂ. ಮಾಸಿಕಸ್ರಾವದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು ಬಂದ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಆದು ಮಾಸಿಕಸ್ರಾವದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆರುವುದು ಮಾಸಿಕ ಸ್ರಾವದಿಂದ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆಗುವ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳು, ಮಾಸಿಕ ಸ್ರಾವದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಆಗುವ ಕಷ್ಟಗಳು, ಮಾಸಿಕ ಸ್ರಾವದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗುವ ಕಷ್ಟಗಳು, ಮಾಸಿಕ ಸ್ರಾವದಲ್ಲ

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ
ಆಗೊಸ್ತು ತಾ. ೨೨ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿ.

ನಮಿಸಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಜೊರಡಿಸಿದ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವದ ಅಕ್ಷಯ ತೀರ್ಮಾನದಂಗಾದ ಚಳವಳವು ಇಂತಿಯೊದ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಜಾಗ್ರತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ ಈ ವರಗೆ ಹೆಸರುಗೊಂಡಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಪರ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾತ್ರವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸಹ ಈ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮಿಂದು ಬಿಟ್ಟಿವೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲದ ಜನರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳು ಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಇತ್ತೀಚಿನ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಅಂಥಾ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಅಹಿಂಸೆ, ಖಾದಿ, ಚರಕ, ಸ್ವದೇಶಿ, ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್, ಜೈಲ್, ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್, ಗೋಲಿಬಾರ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇವಕರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇವಾದಳ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನಿಕರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಕವಾಯತು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಪರೇಡ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡುವುದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಕೆಲಸ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಕೆಲಸದ ಸಮಯ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಕೆಲಸದ ಸಮಯ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಕೆಲಸದ ಸಮಯ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಕೆಲಸದ ಸಮಯ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಕೆಲಸದ ಸಮಯ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೈನ್ಯ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಕೆಲಸದ ಸಮಯ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು

## ಮಿರಾಬಾಯಿಯವರ ಭಾಷಣ.

ಗಾಂಧಿಯವರ ತಿಸ್ಯರಾದ ಮಿರಾಬಹಾಯಿಯವರು ಮೆ ವ್ಯಾಸು ಹೈ ಕೋರ್ಟು 'ಬೀಚ್'ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ :—

ಇಡೀ ಹಿಂದೂದೇಶವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿ ಮಲಗ್ಯಾಸು ತಿ ನ್ನೂ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವುದೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂ ದಾಗ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಚಳವಳದ ಚರಿತ್ರೆಯು ಬ ರೆಯಲ್ಪಡುವಾಗ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳೂ ಪಂಡೇಪಟ್ಟಿ ಬಹುಪ್ಯಾರ, ಪರದೇಶೀ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ನಿವಾಸಿ ಪೇಧ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಧರಿಸುವುದ —ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಕಾ ರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಸುದ್ಯಾಸು ನಗರವು ಸುಮ್ಮನಿ ತ್ತೆಂದು ಬಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರವಾ ದ ಸಂಗತಿ.

ಖಾದಿಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಚಳವಳ ಮತ್ತು ಸಿಕೆಟಿಂಗ್ ಇವುಗಳಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪಟ್ಟಾದಲ್ಲಿ ನ ವ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲು. ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯ ಒಂಡ. ಆದರೆ ಆರಕ್ಕಾಯಿಂ ಸಲ್ಲದ ಮಿ ದ್ದು ಉಂಟು. ಸ್ವಕಿಯೊಬ್ಬನೂ ತಾನು ಒಂದು ಗೇಣಷ್ಟು ದ್ದು ಕೂಡ ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪಣ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೊತಾಗಲೂ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸು ತ್ತೇನೆಂಬ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದಲ್ಲಾ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೂಲುವಾ ಡಿ ಕೈ ನೂಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನೇಯ್ದು ಒಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೆಗೆ ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಆದರೆ ಬೇಗನೆ ಅವರು ತ ಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಕುಂದಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿ ದರು. ಕೂಡಲೆ ಅವರು ಪರದೇಶ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಬಲವಾ ದ ಸುಂಕವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪರದೇಶಿ ಒಟ್ಟೆಗ ಳನ್ನು ಕಮ್ಮ ಬಂದಂಗಳಿಗೆ ಒಠಗೊಡಿಸದೆ ಹೋದರು. ಇ ದೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು; ವಿಕಂದರೆ—ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ವಿದ್ದಿತು; ಕಾರತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಕೋಲೆಗಳಿಂದ ಬಂಧಿತರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸ ರ್ಕಾರವು ಹೊಸ ಹೊಸ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಗೇನೇ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಖಾದಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತದೋ ? ಖಾದಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮನಸಿದ್ದರೆ ಖಾದಿಯನ್ನು ರೈತಿನಲ್ಲಿ ನಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೀಂದರೆಯನ್ನೇಕ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿತು? ಟಕ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಖಾದಿಗ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ವಿಷಯಗ ಳಿಗೆ ಉಪದ್ರವವೆನೇಕೆ ತಂದು ಹಾಕಿತು? ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಗಳ ನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಲೇಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲವಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡದೆ ಒಟ್ಟೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂ ಗ್ಲಿಷರು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸುಂಕವನ್ನೇರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಟ್ಟೆ ಮಾಡಿ ಕ ಳುಹಿಸಲು ತೊಡಗಿದಂದಿನಿಂದ ರೈತರ ಈ ಕೆಲಸವು ತೋಯಿ ತು. ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ದಾರುಣವಾದ ಬಡತನ, ಬರಿ ಹೊ ಟ್ಟೆ—ಇದೇ ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂತು. ಹಿಂದೂದೇಶವು ಈಗ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತಿ ಒಡತನದಲ್ಲಿರುವ ದೇಶವೆಂದು ಎ ಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದೂವರೆ ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆದು ವಶ್ವರ್ಯಾದಿಂದಲೂ, ಸಂತೋಷದಿಂದಲೂ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾ ಡುತ್ತಿರುವಂತ ದೇಶವಾಗಿದ್ದಿತು. ಮೊಗಲರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ಜನರು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸುಖಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೋಡಲು ಓರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆಯ ಎಂತಾ ಐ ಹಿಂದೂ ರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆದು ಬರೀ ವಶ್ವರ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ತ್ತು. ಆ ಒಳಿತ ಎಂಥಾ ವ್ಯಸನಕರವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯು ಆದ ರದಾಯಿತು!

ಆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶವು ಸಾಯುತ್ತಿ ರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಳಕು ಬಂತು. ಗಾಂಧಿಜೀಯ ವರು ಹಿಂದೂದೇಶದವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು. ಅವರು ದಾಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಆ ದರೂ ಆನೇಕರು ಇನ್ನೂ ಅವರ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಅಂ ಧವರು ಈಗ ಎದ್ದು ತಮ್ಮ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರೊಡ ನೆ ಸೇರುವಂತೆ ಸಾಗಬೇಕು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿ ಯಲಿ ಭಯವೇ ಮನುಷ್ಯನ ದೊಡ್ಡ ಶತ್ರು, ಭಯ; ಮದರಿಕೆ ಯು ಎಲ್ಲಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಸತ್ಯವೂ ಸರಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಹೃದಯವೂ ಇರುವಲ್ಲಿಗೆ ಭೀತಿಯು ಬರಲಾರದು. ಸತ್ಯವೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಜಯವು ಖಂಡಿತ ದೊರಕುವುದು.

ಈಗಿನ ಚಳವಳವು ಜನಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತಾಗಿದ್ದು. ಸತ್ಯ ಎಂತೂ ಆ ಹಿಂಸೆಯಿಂದಲೇ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಸಾಗಬೇಕಾದದ್ದು ಅಹಿಂಸೆ ಯಿಂದಲೇ ನಂಬಿಕೆಯಿರುವ ಜನತೆಯು ಉದ್ಯಾರವಾಗಬೇಕು. ಈ ಅಹಿಂಸೆಯು ಖಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಭವಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಖಾ ದಿಯು ಬಡವರ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಖಾದಿಯ ನ್ನೇ ಧರಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂರು ಕೋಟಿ ಗಿಂ ಒಟ್ಟೆಯು ನಾಲ್ಕಾಣಗುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ನೀನೇ ನೂಲು ಮಾಡಿ ಒಟ್ಟೆ ನೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ತ ಯಾರಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಪೇಲೆ ಒಂದು ಇಂಡಿನಷ್ಟು ವರ ದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನುಟ್ಟವರೂ ವೇಶಾದ್ರೋಹಿಗಳು, ದೇಶಕಂಟಕರು. ನೀವು ಹಿಂದಿನವಿಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉಡಿ, ಅವರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಡಿ. ವಿಲ್ಲಾಗಳು ರೈತರಿ ಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಿ ಬ್ಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಖಾದಿಯು ಅವ ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳಂಥಾದ್ದು.

### ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮದ ನಿಯಮಗಳು.

ವಿಂಗಬಹಾಯಿಯರು ಪಬ್ಲಿಯಸ್ಸ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮದ ನಿಯಮಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳಿರುವುದರ ಅನುವಾದವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ.

ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ, ಸತ್ಯನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯವಾಡಾ ಯನ್ನು ಬಚ್ಚಿಗಲುಬಾರದು. ಎಂಡೆಗೆ ಪಣವು ಅಹಿಂಸೆ ಅಥ ವಾ ಪ್ರೀತಿ. ಒರ ಕೊಲ್ಲಲಿರುವುದು ಅಹಿಂಸೆಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಪ ಚಿ ಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ವರ್ಗದ ವರೆಗೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು. ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಂಗ್ಲಿಷನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾ ರೆ. ಅವರ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೂಶ್ಯ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ ಇದೇನೋ ತಪ್ಪವಾದ ಸಂಗತಿ ಆವರೆ ಸೀಲ್ಲರೂ ಆ ಮ ಹಾಸುಭಾವರನ್ನು ಸುನಿರಸಬೇಕು. ಮೂರನೆಯ ಪಣವು ಖ್ಯ ಹ್ಮಚರ್ಯ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದವರಿಗೆ ಆಮಂಸಾ ವೃತವನ್ನು ತೊಡಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥವಾಗಲಾರದು ವಿದಾರ್ಥಿ ಗಳು ಈ ಪಣವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೈಬಿಟ್ಟುಕೂಡ ಬೇಕು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಅದೇ ಪ ದ್ಧಾರಿ

ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಊಟದ ನಿಯಮ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ ನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇದು ಸಹಾಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನೆಯದು ಕಾಯಿದುರಿಂದ ನುತ್ತು ಒಡಕಾದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ದೇಯರಿದ ಪ್ಪು ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊತ್ತ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂಗ, ವಿದ್ಯೆ ಹೊಂದಿದ ಯುವರ ರು ಇಂಗ್ಲಿಷ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಗೆ ಕುತ್ಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋ ಡಿ ನನಗೆ ಸಂತಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲಸ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ವದೇಶಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಂದುಯೋಗಿಸುವುದು—ಇವೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂಕಲ್ಪಗಳು. ನಿರ್ಗಯರಿಗಾರುವುದು, ಅಸ್ಪೃ ಶ್ಯ ನಿವಾರಣ ಇವು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂಕಲ್ಪಗಳು.

ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀವು ಮನಸಿಸಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡ , ಆ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿ ನಾನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಜಯವು ದೊರಕದೆ ಇರದು.

---

### ವಿಸಾಪುರ ಜೈಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳ ಭಯಂಕರ ಅವಸ್ಥೆ !

ಅಹಮ್ಮದ್ ನಗರದ ವಿಸಾಪುರ ಜೈಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳ ಭೀಷಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮುಂಬಾಯಿ ಯ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಮುಖ್ಯಾಜ' ಕರ್ನಾಟ್ಸಾಸ್', ಬಲುಬಾಯಿ ದೇಸಾಯಿ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಸ್'. ಪಿ. ನೀಲ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಶೀಲ್ ವಿಠಲದಾಸ್ ಥಗವಾನ್ದಾಸರು ಈ ಕೆಳಗಣ ಸಾರಾಂಶದ ವಿಂ ದಿಯೆಂದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು :—ವಿಸಾಪುರ ಜೈಲಿನ ಸ್ಥಿ ಳವು ಒಂದು ಮರಳುಗಾಡಿನಂತಿದೆ ಅನುಂದ 10 ಮೈಲು ದೂರದ ವರಗೆ ಜನನಿವಾಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಜೈಲು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಜಾನುವಾರು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಂತಿದ್ದು ಸೂರಿನ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ತೀ ಕಾ ಅಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೀವ್ರ ಚಳಿ ಸುತ್ತು ಹೊ ಗಾಳಿಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ ಕೈದಿಗಳು ಮಲಗುವೇಕಾಗಿದೆ. ಆವ ರಿಗೆ ಹೊದಿಯುವುದಕ್ಕೂ, ಆಡಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಂಬಳಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ 1100 ಮಂದಿ ಕೈದಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ನ್ಯಾಯಿಯೊಂದು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ 110 ಮಂದಿಯನ್ನು ಕುಗುಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆವರಿ ಗೆ ಅತ್ಯಕ್ತ ಮಗುಚುವಷ್ಟರ ಸ್ಥಳ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪವಾ ದರೂ ಅತ್ಯಕ್ತ ಕದಲಬೆ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಕ್ಕಕ್ಕಾದ್ದು. ಈ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ನೆಲವು ನಡಿಮೆಯಾಗಿ ಇರಲಿಗೆ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಷ್ಟು ದೊರಗಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಯೂವ ಕೈದಿ ಯೂ ಪಾಯಖಾನೆಗೆ ಹೋಗಕೂಡದು. ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ರೂ ರಾತ್ರಿಯರ ಕಿಷಾರನು ಬೇಕು ಆತನಾದ ಮತ್ತು ಉಷ್ಣ ಭೇದಿಯಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗಿರುವ ಕೈದಿಗಳು ರಾತ್ರಿ ಪಡುವ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ತೀರದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಜೈಲ್ ತುಂಬಾಂಡ್ ನಾವು. ಚೇಳು, ಶತಪದಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ ಕಳೆದ 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಜೈಲಿನೊಳಗೇ 6 ಹಾವುಗಳು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ

ನಿಯಮಗಳು.

ಮುಂಜಾನೆ 5½ ಗಂಟೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ಶಾಚಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಮೊಣಕಾಲಲ್ಲಾ ಕೂತು ಎತ್ತು ಹೊರಡಿಕೆ ಒಂದರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅರ್ಧ ಒಂ ದು ಗಂಟೆ ಕಾಯಬೇಕು. ಶಾಯಿಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ಹೊರಕಡೆ ನಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೊಂಡಿ ತೊಳೆಯಲು ದೂರ ನಡೆ ದು ಹೋಗಬೇಕು. ಕುಂಡಿ ತೊಳೆಯಲೂ, ಮುಖ ತೊಳೆಯ ಲೂ, ನೀರು ಕುಡಿಯಲೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಾಳ್ಕ ಮೊತ್ತ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಸ್ನಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ಗಂಟೆಗೆ ಕೈದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ 200 ಗಜ ದೂ ರವಿರುವ ಕೆರೆಗೆ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೈದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇಲಿ ಹಾಕ ಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸುಮಾರು 2 ಮಿನಿಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಸೆಕ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯಾ ವಂತರಾಗಿ ನಿರ್ಮಲ ಚಿತ್ತವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾ ಬೂನು ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಜ್ಜಿ ಯೆದ್ದಿದೆ. ಸದಾಕಾಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೊಳಕು ಉಡುಗೆ ಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಾರಕ್ಕೆರ್ಡುಮ್ಮೆ ಇದನ್ನು ನೀರಿನ ಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ ನೆಗಿಕ್ಕೊಂಡು ಒಗೆಯು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡುಗುತ್ತಾ ಒಂದೇ ಲುಗೇಟಿಮಲ್ಲಿರಬೇಕು

ತೋಯಿಯಲ್ಲಿ ಹುಳಗಳು.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ಗಂಟೆಗೆ ತೆಳು ರಾಗಿಯ ಗಂಜಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆಗೆ 2 ರಾಗಿ ರೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ತೋಪೆ. ಅವರಾತ್ರಿ ½ ಗಂಟೆಗೆ 2 ರಾಗಿರೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನಷ್ಟೂ ಕಾಯಿಬೇಳ್ತಿ ತೋಪೆ ಕೈದಿಗಳ ಆಹಾರ. ಜಸಾತಿಗಳು ಕಳ್ಳರು ಭಂಡತನಿಗಳು, ಕೆಟ್ಟವರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗಿ ಬೇಯಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ತೋಪೆಗೆ, ಉಪಯೋಗಿಸುವುಕ್ಕೂ ವಿನಸೇತ ಮೆಣಸು ಮತ್ತು ನೀರುಳ್ಳಿ ಹಾ ಕಿ ತಿನ್ನಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳು ಕಿಡ್ಡಾಗಿರದೆ ಕೃಮಿ ಕೀಟ ಭರಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಇಂತಹ ಆಹಾರದ ನಿಮಿತ್ತ ಶೀ ತ ಗೆ ೫೦ ಮಂದಿ ಕೈದಿಗಳು ರೋಗಗ್ರಸ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೈ ದ್ಧಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ತೀರಾ ಅಶಕ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ. ತೀವ್ರ ರೋಗಿಗಳಿಗೆಯವರೂ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ಕಾದು ನಂತರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಿಕೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ರೋಗಿಗಳು ಒಬೇ ನೆಲ ದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಅವರ ಆಸ್ಪಕೆ ನೋಡುವವರಿಲ್ಲ. ಬೆಳಲು ಶ ಕ್ಕಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಲಗಿದಲ್ಲೇ ಮೆಲಮೂತ್ರವಾಡಿಕೊಂಡು ನರ ಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ

ಕೈದಿಗಳ ಕ್ರೂರ ಪೀಡೆ.

ಒರಲು ಜನರಾದ ವಾರ್ಡರು ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಶಿಡ ವೆ ಗುದ್ದಿ ಲಾಠಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದು ಒಡೆದು ಪೀಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೈಸಾನು ಅವರನ್ನು ಗದರಿಸುವ ಒದರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ದು ಎಂತಲ್ಲದೆ ತಾನಾಯೇ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ತುಲ ವರ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿನ ಗಾಯಗಳಿವೆ. ಪೆಟ್ಟಿಸ್ಕಾರರೂ ಸ ತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಂದ ಸೈಕಿಕೆತ್ಸೆಯಿಂದ ಆ ದರೆ ವಾರಂಟು ಅವಾಜ್ಞೆ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಇತ್ತಾಸುಸಾರ ಬೈ ದು, ಎಂಗಿಸುವುದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಅವರಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ವೇದ ನೆ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜೈಲ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿದರೆ ಅವರು ಬಯಮಟ್ಟಿಗೆ ವಾರ್ಡರುಗಳ ವಕ್ಷಪೀ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ದೂರುಹೇ ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೊನ್ಮೆ ಹೇಳಿದರೂ ಸಾಕರ ಕೊ ಡಲ್ಪಡುವ ಪೀಡೆಯು ನೈಕಾಶಿಕವಾಗಿದೆ. ಯೂರೋಪಿಯನರೂ ದೂರಿದವರ ಗತಿ ಏಕಾಂತ ಕೊಟ್ಟಡಿಯಲ್ಲಿ ನರಳುವಂತಾಗಿದೆ. ಕೈದಿಗಳ ವ್ಯರ್ಥನೆಗೂ ಎಣೆಯಿಲ್ಲ. ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ನ ಮಾಜು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ವಿಸಾಪುರ ಜೈಲಿನ ಮೊನಂಡ ಶ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಅವಮ್ಮ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಯೇ ವಿವರಿಸುತ್ತೇವೆ. 'ನ. ಯು.'

---

## ಮಂಡಿಯಾಳು ಗಾಂಧಿ.

ರಂಗಾಚಾರ್ ಜೋಷ್ಯ ಎಂಬವರು ಗಾಂಧಿಯವರ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ "ಒಬ್ಬ ಮಂಡಿಯಾಳಿನ ಮ ಹತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಜನ್ಮಿಸಿದಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅತನ ಸಮಕಾಲೀನ ಜನರಲ್ಲಿ, ಆನಂತರದವರಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಧೈರ್ಯಗಳನ್ನು ತರಬೆಸೀಲಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದಲೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವರಿಂದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅವರು ಚಳವಳಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿರುವ ರೀತಿ ಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅನು ಇಲ್ಲವೆಂಬ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ, ಉಂಟೆಂಬ ದಾರಿಯೂಗಿದೆ. ನಾನು ಎನ್ನುವವಿಲ್ಲ, ಅನ್ನು ಎನ್ನುವವಿದೆ. ಬಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲೆ ತಿರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲ, ಸ್ವ ಪಡಿಪಡೆದ ಅತ್ಯಂತ ಒಲಿಯುತ್ಸಾಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಗಡಿಸಿ ದು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರೀತಿಯು, ಮನು ಷ್ಯರ ಸ್ವಭಾವನೆನ್ನರಿತ, ವಿಶ್ವಸಲ್ಲಿನ ಸಾಧಾರಣ, ಬಲಿಷ್ಠ 

## ನೋ ಟಿ ಸ್.

ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿನಿಂದ—

ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲು ವಾಸಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಒನರುಗೂ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸುವುದೇನಂದರೆ—

ಬಲುವ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಒಗ್ಗೆ ಓಟರುಗಳ ಮತ್ತು ಮೆಂಬರುತನಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿರಾದವರ ಪಟ್ಟಿನ್ನು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಯೊರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವು ದುಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 16 ರೂಪಾಯಿ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವವರು ಓಟಿಗೂ, 50 ರೂಪಾಯಿ ಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವವರು ಮೆಂಬರುತನಕ್ಕೂ ಯಕ್ತುದಾರರಾಗುವುದರಿಂದ ಅಂದವರು ಈ ಅಗಾಷ್ಟತ್ತು 1930 ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರು ತಾರೀಕು 2ರೊಳಗೆ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ದಾಖ್ಲೆ ಸಮೇತ ಅರ್ಜಿ ನೂಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ, ಹೆ. ಡಣ್ಬೈಯ್ಯ,
ತಾ 19—8—30. (ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್)

### ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ, ಕಾಂತಿಯೂ.

ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸಂಘದ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾ ತಾಡಿದಾಗ್ಯೆ ಸರ್ ಹ್ಯುಬರ್ಟ್ ಕಾರ್ರವರು ಹೀಗಂದು ಬೇಳೆ ದರು—

'ಇಂಡಿಯೂದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಹಳವಾಗಿ ಹರಡಿರುವ ಅಶಾಂತಿಯು ನ್ಯಾಶನಲ್ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ ತೃಪ್ತಿ ಸುಖ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಹೇತವೇ ಒಳ್ಳೇ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು, ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗಲೂ ಮತ್ತು ಬೆದ್ಲುತೆಗಳನ್ನು ಅಶಿಸುವಾಗಲೂ ಕಾಣ್ಸದೇರಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ತಾವು ವ್ಯಾವಾರಸ್ಥರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಮೂಶ್ಯವಲ್ಲ, ಹಿಂದೂದೇಶದ ಮಕ್ಕು ನಾಗರ್ಯಸ್ಥದ ಹಿತವನ್ನು ನಾಧಿಸಿಬಹುದು. ಈಗಿನ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಬ ಲೇ ಬಲದಿಂದ ಅಡಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಬರುವರು, ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ರಾಜನೀತಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿಯು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲು ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆವರು ಚಳವಳಿ ನಡಿಸುವರು ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಿಂದ ಬರುವ ನಾಮೂನುಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಂಡಿಯೂದಲ್ಲಿರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಾಗಲೂ ಕೂಡ ಒಹಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳನ್ನೂ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಅಗಲೇ ಇಂಡಿಯೂ ಮತ್ತು ಬರ್ಮಾದ ಬಂದರು ಪಟ್ಟಣಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಸ್ವದೇಶಿ ಹಡಗು ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೇ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಲು ವ್ಯಾಪಾರಿಸಿರುವರು. ಗೃಹಕೃತ್ಯದ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಆಳುಗಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸಹ ಹಿಂದೀಯರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನವೆ ನಡಿಸುವಷ್ಟು ದ್ವೇಷವು ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಒಪಾರ್ಯರವು ಹಲವು ಕರಾಹದ ಉಗ್ರವಾದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವದ. ಈ ವಿಷವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹರಡುವುದು ನುತ್ತು ದೇಶವನ್ನು ಅಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಣ ಕೂಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅವಮರ್ಯಾದೆಯೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಎಲ್ಲವೂ ಅತ್ಯ ಕಡೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹತ್ತು ಯೂ ಇದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಅಮೋಗ್ಯವೆಂಬು ಎಣ್ಣಲ್ಪಡುವುದು.

ಆದುದರಿಂದ ಇಂಡಿಯೂದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಈಗಲೇ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ ಕೂಡಲೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದೂ ಬುದ್ಧಿಹೀನತೆಯೂಗುವುದು. ಕೈಮನ್ ಕಮಿಶನವರಿಂದ ಸಿಫಾರಸು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಈಗಿನ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಶಾಂತಗೆನಿಸಲಾರದವಾದುದರಿಂದ ಅವು ಮೂಲೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಸದರ ರಚನೆಯು ಅತ್ಯಸ್ಪಿಕರವಾದುದುಂದ ಚಳವಳಿಗಾರರು ಅದನ್ನು ಹಸಿದ ತೋಳಗ ಇಂತೆ ಹಾರಿ ಬಿಸಾಡುವರು. ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನ್ನಿಂಲು ಮಾಡದ ಮತ್ತು ಹಸಿವನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ಬದಲು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುಗು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಡುವುದಾಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಹಿಂದೀಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮರಗತಿಗೆ ನೆರೆದ ಸ್ವೀಯರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಧಿಪತ್ಯಗಳಿಂದ ಹೊರಟು ನಿಷೇಧಗಳಿಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಕ್ ರಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು 10—15 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ಯೋಜಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದು ಹಿಂದೀ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವೆಯವರು ಮೇಲಿಯಿಂದ ಚಮ್ಕೃತಿಯಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದಾದ ನಿಜ ಮತ್ತು ಅವರ ಗಂಡುಂದಿರುವು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಸಹೋದರರು ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಜೈಲುವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಾಪಕ್ಕಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂಬುದು ನಿಜವೆ ಇದಿನ ಇಡೀಯೆಂದ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ದೊಡ್ಡ ಭಾಗವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವರು, ಮತ್ತು ಅವರು ತಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ ಅದಾಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು.'

COORG FOREST DEPARTMENT, SOUTH DIVISION.

## NOTICE.

Mercara, the 18th August 1930.

Tenders are invited for the transport of about 44,000 c. ft. of timber from Tittimatti, Kalhalla and Nagerhole in the South Coorg Eastern Forests to Hunsur during the season 25th September 1930 to 28th February 1931 Tenders will be received up to midday of 8 th Sep. 1930.

For further particulars apply to the Divisional Forest Officer, South Coorg, Mercara.

### ಸ್ವರಾಜ್ಯವೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿರಬೇಕು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾದ ಬಾರಿಸ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ.

ನಾಗಪುರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್, ರಾದ ಅಂಬಡೇಕರರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಸ್ವೆ ರಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಕೊಡದ್ದರಿಂದ, ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಹಳೆ ಹಿಡಿಯಿತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಾಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿರದಿದ್ದೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ತುಂಬ ಒಂದೇ ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯುಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಭಾವನೆಯುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಿರಿ. ನಾವು ಒಂದು ಪ್ರಕಾಶದ ಕೀಳು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಹ ಮೋಕ್ಷವೆಯನ್ನು ಗಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯು ದೊಡ್ಡ ವೆಚ್ಚದಾಯಿದ್ದು, ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರತಾರದಷ್ಟು ಭಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ 3೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ದುರ್ಬಾಳಗಳ- ವಿದ್ದು ಒಂದು—ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರು ಮೃತ್ಯು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮುಣಗಿಸಿದ್ದೇ ಕಾರಣ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಈ ಧೋರಣದಿಂದ ಒಕ್ಕಲಕನದವರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಅರೆಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ. ಎದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವದಲ್ಲೆಂಬದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಜಮೀನ್‌ದಾರರು ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರರು ನಡಿಸಿರುವ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರವೆತ್ತು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವದು? ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವದು? ಇವೆಲ್ಲ ದುಷ್ಟ ಅನಿಷ್ಟಗಳ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದೊರಕಿ, ನಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಧಿಕಾರ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಇದು ಸ್ವರಾಜ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು. ಸ್ವರಾಜ್ಯದಲಿನ ಮೊದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಒರುವದೆಂದು ಅಂಬೆಕೊಂಡು ನಾವು ಮುಂದಿಟ್ಟ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದಿಡಬಾಗದು ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಸ್ವರಾಜ್ಯವೇ ನಿಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಿದ್ದು.

'ವಿ.'

## For Sale.

A Coffee Estate of 90 acres block, out of which 67 acres are coffee; there is peper and oranges also, and a good Bungalow too.

Apply to —

"M"
C/o The Manager,
'Kodagu" Mercara,

4—3

COORG DISTRICT MAGISTRATE'S OFFICE,
Mercara, dated the 18th August 1930.

## NOTICE.

A reward of Rs 100/—is offered to any person or persons who may give information leading to the discovery of the crimes in F. I. R. No. 50 dated the 12th August 1930 of the Sidapur Police station (i. e the murder of Devang Yengtamma and others in Chikkanalli.)

Sd/— K. Chengappa.
18—8—30
(District Magistrate.)

### ೨೫,೦೦೦ ದೇಶಭಕ್ತರು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ.

ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ದಲ್ಲೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇರು ಸೆರೆಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಕ್ಕ ದೇಶಭಕ್ತರು—

| | |
|---|---|
| ಬಂಗಾಳ | ೬,೦೦೦ |
| ಬಿಹಾರ್ | ೪,೧೫೮ |
| ಪಂಜಾಬ್ | ೩,೫೧೦ |
| ಆಂಧ್ರ | ೩,೦೦೦ |
| ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತ್ಯ | ೧,೬೦೦ |
| *ಮುಂಬಯಿ ನಗರ | ೧,೬೫೯ |
| ಮಹಣಾವ್ಟ್ರ | ೧,೦೦೦ |
| ಗುಜರಾತ್ | ೯೬೧ |
| ತಮಿಳುನಾಡು | ೬೯೩ |
| ವಾಯವ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯ | ೬೦೦ |
| ಕರ್ನಾಟಕ | ೪೫೦ |
| ದೆಹಲಿ | ೪೦೦ |
| ಉತ್ಕಲ | ೩೫೦ |
| ಕೇರಳ | ೨೦೦ |
| ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯ | ೨೫೦ |
| ಬೇರಾರ್ | ೧೨೫ |
| ಸಿಂಧ್ | ೬೮ |
| ಅಸಾಂ | ೫೦ |
| ಅಜ್ಮೇರ್ | ೫೦ |
| ಒಟ್ಟು | ೨೫,೬೧೧ |

*ಮಡಾಳದಲ್ಲಿ ತಿಕ್ಷೆಗೊಳಗಾದವರು ಈ ಅಂಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ.

Office of the Headmaster,
Govt. High School Virajpet.
Dated 18—8—1930.

## Wanted.

An attender for the Science laboratory of the Government High School Virajpet on a Salary of Rs 15/— P. M. only. Candidates who have studied up to III form need apply Applications will be received by the undersigned till the 30th August 1930

P. C UTAYA,
1—1 Headmaster.

### ಬೇಕಾಗಿದೆ.

"ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಏಜೆಂಟರುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಮಿಷನನ್ನೂ, ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಈ ತಾ. 25ರೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆಯಿಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದು. ಏಜೆಂಟರುಗಳು ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವಾಗ್ಯೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಜಾಕರಿ ಚಾವಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು ಮೇನೇಜರು,
2—2 'ಕೊಡಗು' ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

## ವೈದ್ಯೋಗಿಕ ತಿಕ್ಷಣ.

### ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಟೇಲರಿಂಗ ಮತ್ತು ಕಟಿಂಗ ಕಾಲೇಜು ಧಾರವಾಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್.

ನಾವು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕಟಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅಳವೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅಳವೆ ಹೂರಿಯುವ ಸಕಾತ್ಮಕ ತಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಿಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಮುದತ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಮುದತ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ತಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಫೀ ೫೫ (ಐವತ್ತೈದು) ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಫೀ ೧೫೧ (ನೂರಿಪ್ಪತ್ತೊಂದು) ರೂಪಾಯಿ. ತಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಈ ಮೂರು ಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ವರ್ಷನ ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಆರಮ್ಮ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಬಲ್ಲನು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸಮಕ್ಷನೂ ಆಕ್ಷರವಾ ಒಂದು ಆಣೆ ಪೋಸ್ಟಾ ಟಿಕೀಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಆಂ. ಬಿ. ಮುಧೋಳಕರ,
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ,
ಧಾರವಾಡ.

# ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

## ಒಳ ದೇಶ.

ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಟಿಪ್ಪಿಕಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೈ. ಪಂದಿಕುಟ್ಟಿರ ಚಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೈಯರ್ ಕೋಟಿವ್ ಟೆಸ್ಟ್'ನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಪಡೆದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುವುದಿ

ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಗೆ ನಗರವಾಗಿ ಹೋದ ವೆ. ನಾಣಯ್ಯಂಡ ಉತ್ತಯ್ಯನವರಿಗೆ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಕ್ಲಬ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ತಾರೀಖು 13—8—೩೦ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೀ ಪಾರ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಫೆಲಿಸಿ ತೆಲೂ, ನಿಷಾನೆಯನ್ನು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ವಿಶೇಷ ಜನರಲ್ ಎಸಿಟಿಂಗೊಂದು ತಾ 24 ರಲ್ಲಿಯೂ ವಾಡಿಕೆಯ ಜನರಲ್ ಎಸಿಟಿಂಗೊಂದು (ಕಳೆದ ವಾರದ ಪ್ರಕಟಣೆಯಂತೆ) ಸೆಪ್ಟೆಂಬರುದು 14 ರಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಈ ತಾ 11ರಲ್ಲಿ ಜಿಕ್ಕಸಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಬುವಳ್ಳಿ ಪೆಂಕಳ ಮಮ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಮೊಗೆರವನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 100 ರೂ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವರೆಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು

ಈ ವಾರವೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹೆಚ್ಚುಗಟ್ಟುನಾಡು ಕಡೆ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ನಾಟಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಾ 16 ರಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ 1.26 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೀದಿ ದನಗಳು ಅಶ್ರಯವಿಲ್ಲದೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯವನ್ನು ಈಗಿನ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರಾಗಿರುವ ಮೈ ನೆಲ್ಲಮಡ ಕ್ಯಾತ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಸಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕ್ಲಬ್ಬನ್ನು ತೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದಾಗಿಯೂ, ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮತ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಂಬರಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಷಯವೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಈ ತಾ 13ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಕಡೆಯಿಂದ ಹುದಿಕೇರಿ, ಬೆಂಗೂರು ಕೊಪ್ಪಲ್ಲಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಯುಮಾರ್ಗವಾಗಿ ದಾಳಿದ ಒಂದು ವಿಮಾನವು ಸೂಪುಕೂಟ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸುಗಳ ಮೇಲ ಕ್ಯಾಗಿ ಹಾರಿ ಮಲಬಾರು ಕಡೆ ಹೋಯಿತೆಂತಲೂ, ಮತ್ತೊಂದಿನ ಅದೇ ದಾಳಿಯಿಂದ ವಿಮಾನ ಪೂರ್ವಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಾರಿಬಿಂತಲೂ, ನಾಟಿನಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಜನರು ಅದನ್ನು ಕಂಡೆವೆಂತಲೂ, ದೊಡ್ಡ ಶಬ್ದ ಸಹ ಕೇಳಿಸಿತೆಂತಲೂ ವರ್ತಮಾನ

ಸೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿಯು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಜನರು ತುಂಬಾ ಬಡವರಾಗಿರುವರೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸದ ಜನರು ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಾಗಿಯೂ, ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರಾಗಿಯೂ ಇರುವರೆಂದೂ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅರಿಲ್ಲದೆಯೇ ಈ ವರ್ಷ ಕೈಲ್ ಪೊಳ್ದುದು ಹುಲ್ಲವನ್ನು ಕಳೆಯಲೇಕೆಂತಲೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಹುಲ್ಲು ಹುಣ್ಣಾಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುವಂತೆಯೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಮಾನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಸುದ್ದಿ

## ಹಿಂದೂ ದೇಶ.

ತಾ. 14ರ ವರೆಗೆ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ೫150 ಜನರು ಸರೆಯಾಗಿ ನೆಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರಂತೆ

ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕೆಯಂ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ತಾ 17ರಂದು ಕಾಲೇಜು ಶಕ್ತಾಲ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಒಟ್ಟಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಕಾರಣ ಜೊಂಬಾಯಿಯ ಕೆಲವು ಗಿರಣಿಗಾರರು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೨೨,೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿದೆ.

ಪಂಜಾಬು 'ಪಾರ್ ಕಾನ್ಸಿಲ್'ನ ಡಿಕ್ಟೇಟರಾದ ಮಿಸ್ ಜಾನ್ ಎಸ್ ಜುಟ್ಟಿಯವರು ತಾ 17ರಲ್ಲಿ ಅಲಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು

ನಾಗಪುರದ ಲಾ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ತಾ ೩ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಮುಚ್ಚಿರುವರು ಆದಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ತಾಗ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಬಾಕಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಕಟಕ್ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣ ಒಂದರಲ್ಲೇ 10 000 ಹರ್ತಾಳಗಳು ತಿರುಗಿನಲ್ಲದುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಅವಿಭಕ್ತಾತ್ಮ ಸೂಲುವವರ ಸಂಘದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದುತ್ತಾರೆ

ಆಫ್ರಿಡಿ ಜಿಗಳ ತೊಂದರೆಯು ಪೇಷಾವರದಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ತಾ 16 ರಂದ (ಮಧ್ಯಾಲ್ ಆ) ದಂಡಿನ ಖಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವರು

ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂಗಾಳದ ನಾರಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಿತಿಯ ಆದ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದುಬಾಲ ದೇವಿಯವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ

ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ದಂಗೆಯ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಘಾತೀ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಧನಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಸೂಬರು ಪ್ರಿವಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಅಪ್ಪೀಲು ಮಾಡುವರೆಂದು ವರ್ತಮಾನವಿದೆ

ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನ ಬಿಷಪ್ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಮ್ಯಿಲರವರು ಅವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ತಯಾರುತ್ತಿದ್ದ 'ಡೈಸ್'ನ್ನು ಕದ್ದು ಮೂರಾಸು ನೋಡಿದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಒಂದು ವರ್ಷ ಸಜೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

# ಯರವಾಡ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನ.

## ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮುಂದಾಳುಗಳ ಪತ್ರ.

### ೧೧ ವರ್ಷದ ಜಾಲಕಷಿಗೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ!

### ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿ ಧರಿಸುವುದೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜ ಹಾರಿಸುವುದೂ ಅಪರಾಧವಲ್ಲವೆಂದು ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಜೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಜಡ್ಜರ ಕೀರ್ಪು.

ಲವಣೋತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟು ಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಜನರನ್ನು ದೈನ್ಯಭಾವದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ 11 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಕಿವಿಕನವಾಡನೆಂಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಿ 3 ತಿಂಗಳು ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಿರುವರು!

ಮೂರು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ತುಂಬ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಪಟೇಲ್ ವೇಷಾಧಾರಿ ವಿಜಾರ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರ ಕೋರಿಕೆ ಮೇರೆ ರೈಲ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಳಾಸದಾರರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಕಡೆದು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರು

ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ 40 ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ತಾ 18 ರಲ್ಲಿ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ

ತಾ 18 ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾದ ಒಂದು ಜೂಟ್ ಮಿಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಗ್ಲಿ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲುತಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಬೋಣಿಯು ವಗುಜಹೋಗಿ ಅದರೊಳಗಿದ್ದ 54 ಜನರ ಪೈಕಿ 32 ಜನರು ಕಾಣದೆ ಆಗಿರುವರು

ಸ್ವಮನ್ ಕಮಿಷನಿನ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಅತ್ಯಪ್ಪಿಕರವೆಂದು ಎಂಗಳಳಿಸಿನ್ಸ್ಟ್ರಾರವು ಸಾಧಾರಣ ಯಿತು ಇಂಪ್ಲೋಗಸ್ಥ ಮೆಂಬರುಗಳು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಓಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ

ವಡಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಗೆ ಕ್ಕೆ ಹರಾಜು ನಡೆದಾಗ್ಗೆ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರೂ ಹರಾಜಿನಿಂದ ಬರೇ 564 ರೂ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯಿತಳಕಳೆದ ವರ್ಷ 2300 ರೂ ದೊರಕಿತ್ತು.

ತಾ 19 ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಸರದೇತಿ ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ 10 ಸ್ವಯಂಸೇವಕೆಯರೂ, 30 ಸೇವಕರೂ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು ಅದೇ ದಿನ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸು ಹುಡಕಲ್ಪಟ್ಟು 22 ಜನರು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರು

ಕಂಜೀವರಮ್‌ನಿಲ್ಲಿ ತಾ 17ರಲ್ಲಿ ಹರಾಜಾಗದೆ ಬಾಕಿಯಾಗಿದ್ದ 16 ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆಯು ಪುನಃ ತಾ 15ರಲ್ಲಿ ನಿಲಾ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಬರೇ 2 ಅಂಗಡಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಹಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು ಬಾಕಿಯಾಗಿರುವ 14 ಅಂಗಡಿಗಳು ಹರಾಜನ್ನು ತಾ 23ಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ

ಎಲ್ಲೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೈಸನ್ನು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ 15,000 ರೂ ನಷ್ಟವಾಯಿತು! ಹೀಗೆಯೇ ಮಧುರೆ ಕುಂಡಾವನ್ನು, ಕುಂಭಕೋಣ, ಟ್ಯುಟಿಕೋರಿನ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳ್ಲಿಯೂ ನಡೆದ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಹರಾಜುಗಳು ಯಸಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ

ಒರುವ ಚಿಕ್ಕಗೋಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಆಲೋಚನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ವೈಷ್ಣವಿನ ದಿವಾನರಾದ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಗೋಪ್ಪಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಸರ್ ವಿಜಯ ಇಸ್ಟೈಲ್‌ರವರ ಆಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ತಾ 19ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 100 ಪ್ರಮುಖ ಮಹನೀಯರು ಹಾಜರಿದ್ದರು

ಡೆಲ್ಲಿಯ ನೇಷನಲ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಪ್ರೊಫೆಸರಾದ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಲಸಗಾರರಾದ ಮೆ ಷಾಫೀಕುರ್ ರಹಮಾನ್‌ರವರು ತಾ 19ರಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಪಸು ಬರುವಲ್ಲಿಗೆ ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಇ ಪಿ ಕೋ 124ನೇ ಸೆಕ್ಷನಿನ ಮೇರೆ ಚಾರ್ಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ಬೊಂಬಾಯಿ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಕಾನ್ವೊಕೇಶನು ತಾ 19ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು ಅಲ್ಲಿಯ ಗವರ್ನರರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ಮೈಸೂರಿನ ಎಸ್ಟಿಸ್ ತಿರುಮಲಾರಾವ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಸೈನ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಅಕ್ಷರ್‌ರವರು ಕಾನ್ವೊಕೇಶನ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಘಾಷಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಂದೇ ಮಾತರಂ, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೀ ಜಯ ' ಎಂಬ ಜಯ ಘೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಗವರ್ನರರು ನಗುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನಾದರು!

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಸಂಘದವರ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಸಂಘದವರು ಸ್ವಮನ್ ಕಮಿಷನ ನಿಯಾಮಕಗಳಿಗೆ ಬೆತ್ತಾನೆಯ ಹೊರಾದೆಂದೂ, ಹಿಂದೀಯ ಅಭಿಶಾಪೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವೀಯತಕ್ಕೋ ಸಲಹೆಯೇಕೆಂದೂ ಚಿಕ್ಕಗೋಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದೀಯರಿಗೂ ಎಟಿಸಿಲಿಗೂ ಹಿಪ್ಪುಸಂಧಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒತಕ್ಕೆದೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು.

ವೇಶಾವರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಫ್ರಿಡಿ ಜನರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿದು ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿರುವರೆಂದು ಸ್ವಂತ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಯುದ್ಧ ಹೂಡಿಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಮೆತ್ತು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಚಳವಳಿಗಳಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೊರಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನೂ, ವೈ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫಾರ್‌ಖಾನ್‌ರನ್ನೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ವರೆಗೆ ನಾವು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವೆವು ಎಂದು ಬರೆದಿರುವರಂತೆ

ಅಲ್ಲಮಾಬಾದಿನ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಡಿ ಎಸ್ ಉನೂ ನೆಹರುರವರ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿ ಸಜೆಯ ತಾ ಇಪ್ಪೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಜನಾಯಿಸ್ಪೆಡುತ್ತಾ ತಿರುವರು ತ್ಯಾಗರ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಲಿಬೀಳಬಾರದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮುನಿರ್ಸಿಪಲ್ ಪಿತೃ ತಾ ಸ್ಟೂಡೆಂಟರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಿರುವರು

ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಗುಂಡುಗಳ ಸಂಗಡ ಸಕಾರಣ ಕೆಲಸ ಪಿಕೆಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಸೈನ್ಯದವರಿಗೆ ಕಾರಾಗೃಹ ಕೊಡಲು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು ಮದ್ರಾಸ್ರಾಯ್ತ್ನಲ್ಲಿ ಸಾರಾಗೃಹ ಹಾಡಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯವರ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ೨ ಸಾವಿರ 100 ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಹಾಜರಾದರು ಅನೇಕರು ನಿರಾಶರಾಗಿಬಿಟ್ಟರು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಪೂರ್ತಿಸಿನವರು ಅವಿಲ್ಲಿರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೂಕಿನ ಸರಕಾವಲನ್ನು ಹುಚಿರ ಮೇಲೆ ಬೀಗಿ ಗುಂಡಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಗಡೆ ಮಾಡಿದರಂತೆ!

ಪೂನೆಯ ಕೆಂಪೋನ್ಮೆಂಟಿನ್ಮಿಯ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಮುಖ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನಾಡಿ ಕಾರರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ತನಕ ತಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ತಾವಿನ ಹೊಗ ಜನಪದ ಸಾಧಾನ ಭೂತಿ ಪ್ರದರ್ಶನವೆಂದು ಹರತಾಳವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಕೆಂದಿಲ್ಲ ಪೂನಾ ದಂಡಿನ ಕಮಾಂಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ರಾಜಿವೆತ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನೀವು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನ ಮುಚ್ಚಬೇಕಾದ ರಿಂದ ಮಿಲಿಟರಿಯವರಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನ ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ ವಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವಂತೆ ಇದೆಲ್ಲ ಅನಾಮಿ, ಹೀಗೆ ಪೂಜೆಯ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಂದು ಸಜಪಡಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮಿಲಿಟರಿಯವರಿಗೆ ಪಕ್ಕ ಹಿಡಿಯುವಾಗಲೆಂದು ಬಗ್ಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಕೊಡಕಶಕ್ತರಾದ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ದ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆರು ಗುಂಟೂರಿನ ಗಾಂಧಿ ವಿಗ್ರಹಿ ಹುಕುಮಿನ ಜಾತಿಯ ಸೋಲೀಸಿದು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲ

ಯರವಾಡ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರುರವರು ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರುರವರು ಮತ್ತು ಸರ್ವಶ್ರೀ ಯಂಕರವರ ಸಂಘಾಷಣೆಯು ಈ ತಾ 15ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಿತು ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರೂ ಜವಹರಲಾಲ್ ದಾಸ್ತಿತ್ಯರಾ ಮೊರವರೂ ಮತ್ತು ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರೂ ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು ರಾಜಿಯ ಚಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಸತ್ಯಾಮೂರ್ತಿಯವರೇ ಹಸ್ತ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು ಅದನ್ನು ಸಪ್ರು—ಜಯಕರ ಎಂಬವರು ತಮ್ಮ ದೆಂತು ಪತ್ರ ವೇ ಮೇರೆ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಎಂಬಸ್ಸರ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿರುವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ವೈಸರಾಯ ರನ್ನು ಕಾಣಲು ಸೆರಲು ಕಿರಿತುಗಳ ವಿಷಯ ನಿರಾಕರಣವು ಬರಿಗೆ ಇರ್ವಿನರನ್ನೂ ಮೂಡಿ ಬಾರದಾಗಿ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಆಪರಿಚ್ಯರು ಬಂದಿಯರು ಜಯಕರ ರು ವೈಸರಾಯರನ್ನು ತಾ 21ರಲ್ಲಿಯೂ ಸಪ್ರುರವರು ತಾ 23ರಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿರುವರ ಮಹಾತ್ಮರ ಪತ್ರದ ಕರತುಗಳು ಗುಟ್ಟಾಗಿಯೇ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಈ ತಿಂಗಳ ಅತ್ಯಂತ ನಲ್ಲದೆ ಯಾವ ವಿಷಯವೂ ಹೊರಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೆಹರು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ತಾ 19ರಲ್ಲಿ ಪೂನಾದಿಂದ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ರೈಬಿನಲ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೈಸನಿನಲ್ಲಿ ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

## ವಿದೇಶ.

### ಯೂಯತಿ ರಾಜಿಂಡ್ ನಾಟಕ.

ಪರದಾಸ್ ಆಪ್ಪನೆರಪಂಡ ತಲ್ಪಕ್ಕನಿಸ್ಸಾರು ಬರೆದಿರುವ ಯೂಯತಿ ರಾಜಿಂಡ್ ಕೊಡನ ಎಂಬ ನಾಟಕದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯು ನಮ್ಮ ಕೈ ಸೇರಿದೆ ಕೊಡಗಿನ ಸ್ಪುರದ್ರೂಪ ಕವಿಯೊಡ ಪರವಾನಗಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾವಿದನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಯುಡ ಕೊಡಗಿನವರು ಎಂಬ ಕಾಲಮಿನ ಇವರ ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಓದುವ ಕೊಡವ ಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ ಇಂಥ ಇದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವಾದೆಂಬ ಒಡಕ್ಕೆ ಇದರ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗದ ವ್ಯಸನಗಳು ಪಳಗಿದುಹೋಗಿ ಈಗ ೭ನೇ ಸಾರಿ ಧಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದೆ ಈಗಿನ ಕೊಡಗಿನ ಒಬ್ಬರೇ ನಾಟಕಕರ್ತರಾಗಿಯೂ ಪ್ರೀ ಎಸ್ಟಡಕವಿಯವರಿಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಪ್ರೋಯರ್ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಕೃಯ ಒರೇ ಗಿರಿ ಅಡಿಯೊಡಿದೆ

## ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಈಗ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರಪೇಟೆಯಲ್ಲು ಕೋಜ್‌ಬಾವು ಮನ್ನಾಮ್ಮೈದಿನ್ ಸಾಹೇಬ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಯು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೋಜ್‌ಬಾವು ಮನ್ನಾಮ್ಮೈದಿನ್ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲು ನಡೆಯುವುದಾಗಿಯೂ, ಕೋಜ್‌ಬಾವು ಮನ್ನಾಮ್ಮೈದಿನ್ ಸಾಹೇಬರ ಸದರಿ ಅಂಗಡಿಯ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೇಣಾದೇಣಾವಾರರು ಇದರಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಲೆಖ್ಖಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಲೇಣಾದೇಣಿಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಡೆಯುವ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲು ನಡಿಸತಕ್ಕ ದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ

ಕೋಜ್‌ಬಾವು ಮನ್ನಾಮ್ಮೈದಿನ್
3—2 ಸಾಹೇಬ್.

## NOTICE.

Wanted before 31st August, 1930 applications for the post of Ayurvedic Doctor at Bhagamandla under the Coorg District Board Pay Rs 50/—per mensem. Only holders of diplomas of a recognised college need apply

G. W Priestley,
3—2 President, Dt. Board,
Mercara, Coorg.


## ವೀರಶೈವ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತು.

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವೀರಶೈವ ರಾಜಕೀಯ ಕಾನ್‌ಫರನ್ಸು ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಹಾವೇರಿಯ ಶಿವಾನಂದ ಎಂಬ ಥಿಯೇಟರಿದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ಮಂಜಪ್ಪ ಹರ್ದೇಕರ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಪಾಸು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

(೧) ವೀರಶೈವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(೨) ಸೈಮನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

(೩) ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಕೂಡದು.

(೪) ಭಾವು ದೇವಪ್ಪ ಹಳೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನುಳಿದ ವೀರಶೈವ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಳು ಈಗಿನ ಜಳಕಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(೫) ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯಲ್ಲದ ವೀರಶೈವರನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ.

(೬) ಸರಕಾರದವರು ಕಾಯದೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಮದನಮೋಹನ ಮೂಲವೀಯವಂನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

(೭) ತುರಂಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ಯಮುಖರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬಡ ದಾಟಿದಲ್ಲಿ ಭಾಯ ಆದ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

(೮) ವಿಸಾಪುರ ತುರಂಗದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನರಿತು ಪರಿಷತ್ತು ಆದಕ್ಕೆ ದೋಷ ಕೊಡುವದು.

(೯) ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಶ್ರೀ. ದುಲ್ಲಪ್ಪ ಧನಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನುಳಿದ ೬ ಜನರ ಫಾಸೀ ಶಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

'ನ. ಶ.'

## ಬಂಧೀ ವಾಸದ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಮೇರಿಕಾದ "ಯೂನಿಟಿ" (ಏಕ್ಯ) ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ.

"ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದಸ್ಸಿಗಿರಿಯೊದ ಮತ್ತು ಬೈದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರ ಸಲುವಾಗಿ 'ಯೂನಿಟಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಾಚಕರು ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಬೇಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ದೇಶದ ಶಾಂತಿಯುಕ್ತವಾದ ಪ್ರತೀಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಡುವವರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಫಂಡು ಎತ್ತಲು ನಿಶ್ಚೆಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಜಾ ತಂತ್ರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲು ಈಜಿಪ್ಟ್ ಹೊರಟ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಂತ ಬೋಧಿಸುವ ಮುಖಂಡರ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷನ ನಿರ್ದಯವಾದ ಕೈ ನಡೆದಿದೆ. ಪೈಸಿಂಟ್ ಸೆವಕರಂದರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಜೈಲಿನ ಒಳಗೆ ಮುಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಕಳ್ಳತ್ವಾದ ಮೇಯರಿಗೂ ಇದೇ ಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇವರು ಪ್ರಬಲ್ಯತ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಆದರೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ನೂರಾರು ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಬ್ಯಕ್ತರಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಈಡಾಗಿ ಕ್ಯಾಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒನವಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಾಯ ಕೊನ್ಯಂತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರರ ದಸ್ಸಗಿರಿಯೊದನಂತರ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಹಾಹ್ಯರ ಮೇಲೆ ಸಹ ಕುಟುಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಅವರ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವಿದ್ದರೂ ಸಾಲದು. ನಮ್ಮ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಸಪ ಪ್ರೆಂಚರ ಧನ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಸೋಲು ತಪ್ಪಿ ಜಯವಾಯಿತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಧೀರ ಜನರ ಕಷ್ಟವಂತರಿಲಿ. ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಅದೃಷ್ಟವೇ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವಾದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದನವೆನ್ನುವ ಹಣವನ್ನು ಒಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬದರ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿರಬಹುದು. 'ಯೂನಿಟಿ'ಯು ಒಡಗಿಸಿಕೊಡುವ ಸಹಾಯವು ಅಲ್ಪವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕಡುಬಡತನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಕೊಡುವ ಸಹಾಯವೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ತೋರಬಹುದು. ಮತ್ತು ಇಂಥಾ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ 'ಯೂನಿಟಿ' ಒಂದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದಾಗಿರಲಾರದು! ಈಗಾಗಲೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರಿಂದಲೂ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದಲೂ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ, ಅವರ ಜನರಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬರುತಿದೆ. ಹೋರಾಟವು ಬಿಗಿ ಮತ್ತು ಭಯಂಕರವಾದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ಬೊರಕಬಹುದು. ಹೇಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕಂತ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ವಾಚಕರುಗೂ, ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಮಿಗೆ ಸೆವೆವಾಗಿರಿ ಎಂತ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಟ್ಟ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ ಧಾರವಾಡದ ಮತ್ತು ಶುಂತದ ಸಹಾಯ ಬಂಲಿ ಎಂತ ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ."

ಹಾಗಿಗಾಗಲಿ, ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾದ ಅಮೇರಿಕಾದವರು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾಚಿಕೆಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

"ಬ್ರಹ್ಮ ಜರ್ಯ"

## ಅನುಲ್ಲಾರರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಮೈಸೂರು ದಿವಾನರ ಭಾಷಣ.

೧೯೩೦ ನೆಯ ಇಸವಿ ಅಗಸ್ಟು ೨೦ನೆಯ ತಾರೀಖು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ "ಡ್ಯಾಲಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಹಾಲ್" ಸಭಾ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನುಲ್ಲಾರರ ಸಮ್ಮೇಳನ ನೆ ಮೊರಂಭದಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ ಸಾಹೇಬರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ

"ನೀವು ವಿಜಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ತೆಲನ ನಡೆಯಿಸಿದರೆ ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದೇ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಕರ್ತವ್ಯಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತವು ತದಗೆಟ್ಟು ಅಪಜ್ಞಾತಿಯಂಟಾಗುತ್ತದೆ

ನೀವುಗಳು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರೀ ನುಟ್ಟುಪಳಿಯನ್ನು ಬರ ನೊಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ್ಲು. ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮಕ್ತುತ್ತು ಅಧಿಕ ತರವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿವೆ

ಯಾರೂ ಬೇಕಾದರೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮೊಕನಾಡಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಡಜನರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದರಂತು, ನೀವು ಮತ್ತೂ ಆದರದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ ಆಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ರೈತರೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುಹೋಗಿ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲೆಂದು ನಿಮ್ಮನಿಂದೇಶಿ ನೀವೇ ರೈತಪ್ಪಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೀತ್ಯಾಸ್ಪದರಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ; ನೀವು ಅವರ ಹಿತಚಿಂತಕರಾದ ಸ್ನೇಹಿತರೂ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳೂ, ಅಗಿದ್ದೀರೆಂಬ ದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಭರವಸೆಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ನಡೆಯಿರಿ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕುಸುಬೆಯನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಿ. ರೈತರು ಸುಖಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲು ಬದ್ಧ ಕಂಕಣರಾಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸೇವಕರಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚೇಕೆ? ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ವಿಳಿಗೆಯನ್ನೂ, ರೈತರ ಸುಖಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲು ಬದ್ಧ ಕಂಕಣರಾಗಿರುವರೆಂಬುದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗದವರು ಪರಿಶ್ರಮಿಸಲು ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ನಡೆದಿರಿ.

ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ತಾಲೋಕೆಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ನೀವು ಎರಡೆರಡು ರಾತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಮೊಜಾರಾ ಮಾಡಿ, ಜನಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ನಿಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವುವು. ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ ಹಳ್ಳಿಯವರನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಪವಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವರೊಡನೆ ಹರ್ದೇಮಾಡಿರಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಬೇಡಿ. ಅವರೂ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ, ಅವರು ಗಂಡಸರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಲು ಹಿಪ್ಪರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹುದು. ಆದರೂ, ನಡೆಯುವ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವರು ಆಲಿಸಿ ಕೇಳುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿರಿ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕುಸುಬೆಯನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಿ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಉಪಕಾರವಾಯಿತು. ಬಹು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. 'ಚ. ಗು.'


ಪುಕ್ಕಟೆ! ಪುಕ್ಕ!

## ಜಯಕರ್ನಾಟಕದ ಹಳೆಯ ಸಂಚಿಕೆಗಳು.

ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳಿಸಿದರೆ ಕಳಗಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ದೊರೆಯುವವು.

| | |
|---|---|
| ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ (ವಿಶಿಷ್ಟ) | ೨ ಆ. |
| ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ (ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ) | ೧ ಆ. |
| ಸಂಪೂರ್ಣ ೯ನೇ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ. | ೩ ರೂ. |

(೧ನೇ ವರ್ಷ) ೧, ೨, ೪, ೯, ೧೦, ೧೧, ೧೨ (೨ನೇ ವರ್ಷ) ೨, ೪, ೬, ೭, ೮ ೯, ೧೦, ೧೧ (೩ನೇ ವರ್ಷ) ೧, ೨, ೪, ೭, ೮, ೯, ೧೦, ೧೧, ೧೨ (೪ನೇ ವರ್ಷ) ೨, ೩, ೪, ೫, ೬, ೭, ೮, ೯, ೧೦, ೧೧, ೧೨ (೫ನೇ ವರ್ಷ) ೨, ೩, ೪, ೫, ೬, ೭, ೮, ೯, ೧೦, ೧೧, ೧೨ (೬ನೇ ವರ್ಷ) ೧, ೩, ೪, ೫, ೬, ೭, ೮, ೯, ೧೦, ೧೧, ೧೨ (೭ನೇ ವರ್ಷ) ೧, ೩, ೪, ೫, ೬, ೭, ೮, ೯, ೧೦, ೧೧, ೧೨ (೮ನೇ ವರ್ಷ) ೧, ೩, ೪, ೫, ೬, ೭, ೮, ೯, ೧೦, ೧೧, ೧೨ (೯ನೇ ವರ್ಷ) ೧, ೩, ೪, ೫, ೬, ೭, ೮, ೯, ೧೦, ೧೧, ೧೨

ಜಯಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,
ಧಾರವಾಡ


## ಪತ್ರಿಕೆಪತ್ರಾರ.

ಟಾತ್ಪಿವಾರರು ಪಹುವೆ ಅಧಿಷ್ಠಾಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ. 1

## ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ.

ಮಹನೀಯರೇ,

ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಬಾಲಶೀಯರ ಶಾಲೆಯೊಗಿದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನಾಗಿ ಇಕ್ಕೀಜೆಗೆ ಯುವಕರನ್ನು ಈ ಬಾಲಿಕಾ ವಾಕಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರಿಗೇ, ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೇ ನೋಡಿ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ವಿಕಾರದಂರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಾಲಿಕಾ ವಾಕಶಾಲೆಯ ಕತ್ತಿಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಕ್ಕಂದರೆ—ಇಂಥಾ ಬಾಲಿಕಾ ವಾಕಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಬಾಲಿಕೆಯರನ್ನು ಬಾಲಕರ ವಾಕಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಅಂದರೆ ಗಂಡಸರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿರುವ ಬಾಲಕಿಯರ ಶಾಲೆಗೂ, ಬಾಲಕರ ಶಾಲೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ದೇಶೀಯ ಬಾಲಕಿಯರು ಅನೇಕರು ಇದೇ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಿಧಿಬ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಿರೂ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿಯೂ ಅವರ ದುರಾದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ದೊರಕದೆ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯರಿಗೂ ಚಿಂತ್ಯಾಗಿ ಕೊತ್ತಿದೆ.

ಈಜಾಗಲೇ ಈ ದೇಶೀಯನಲ್ಲದ ಒಬ್ಬ ಯುವತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿರುವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇವರು VI ಫಾರಂ ವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಹ ಕಲಿಸಿಕ್ಕಾರೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಅರ್ಹತೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ಯಾವ ತರಹದ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಇವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತು ಮೊದಲು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿದ್ದರು ಇವರು ಸ್ಯೂಟ್ ಪೈನರ್ ಪಾಸೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಇದಿರಲಿ; ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ—ಇವರು ಯೂರೋಪ್ಯರ ಸ್ಥಿರ ಮೊದಲು ನೋಡಿ ತೃಪ್ತಿನ್ನ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆಂದು ಕೇಳಿರುವರೋ, ಇಲ್ಲವೋ? ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವರು ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೈ ಹಾಕಿರೆಂಬ ಇಂಗಾನೆಯಿಂದ ತೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಚಳವಳದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಗ್ರತ್ಯಾಗಿದ್ದಂಥ ಇವರನ್ನು ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿರುವುದು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಉದ್ಯೋಗದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಲ್ಲವೇ?

ಈ ತರಹದ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಕೀರ್ತಿಯು ಬಾತವಾಗಿಯೂ ಹಾಳಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗು ಮುಂತಾಗುಗಳು ಕೂಡಲೇ ಎಚ್ಚತ್ತು ಇಂಥಾ ನರಿಯಲ್ಲದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವರೆಂಬ ತ್ಕೇನೆ.

ಮೆಕ್ಕಳ ತಂದೆ.

## ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರವರ ಜನ್ಮೋತ್ಸವ.

ತಾ. 10—8—30 ರಲ್ಲು ಮಡಿಕೇರಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ 3 ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹುಜರತ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರವರ ಜನ್ಮೋತ್ಸವವು ಜನಾಬ್ ಎಂ. ಎಂ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರಿಗಿತು. ಹಿಂದು

ಮುಸ್ಲಿಂ, ಕ್ರೈಸ್ತರು ಸಹ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು 500 ಜನರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರು ಅಂಗ್ಲೋ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬಳು ಕೊಡವ ಸ್ತ್ರೀ (ಮಿಸೆಸ್ ಕೋಟೇರ ಬಣ್ಣನೈಸನರು) ಸಹ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ಮೆ. ಪಬಲಾರ್ಯಹ್ಮಾನರವರು ಖುರಾನಿನ ಕೆಲವು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಓದಿದರು ಮೆ. ಸಯ್ಯದ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾರವರು ಮತ್ತು ಮೆ. ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರೂ ಸಹ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಹಾಡಿದರು ಮೆ ಕೆ. ನಾಯರ್‌ರವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರವರ ಜೀವಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ, ಮೆ. ಕೆ. ಯಂ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಗೌಸ್‌ರವರು ಉರ್ದು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ಓದಿದರು. ಮೆ. ಯು. ಯಂ. ಸಿದ್ದೀಕರವರು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪೈಗಂಬರವರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನಿಸುವ ಮುಂದೆ ಆಗಬೇಕಾದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದ್ದ ಜನರ ನಡತೆಯ ವಿಷಯವೂ, ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರವರ ಜೀವಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾಲ್ಕಾ ಧರ್ಮದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಸಭಿಕರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹಜರತ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರವರು ಜೀವಚರಿತ್ರೆಯ ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೂ ಹೂವು, ವಾಸ್ಸನ್ನಾರಿ, ವಿಳ್ಯಾಯಿ ಸಹ ಹಂಚಿ, ಸಭೆ ಬರಕಾಸ್ತಾಯಿತು.

ಯಂ ಯಂ ಸಿದ್ದೀಕ್.


## WANTED.

Influential and honest men to work as Agents in every Taluk in Coorg, South Canara, Wynad & Malabar Districts, for the Star of India Industrial & General Assurance Company Ltd on a fixed salary of Rs. 40/—per mensem with bonus & commission.

Apply to —

V. Chandriah Naidu
District Organisor,
The Star of India Industrial & General Assurance Co, Ltd.
Mercara

## ಬೇಕಾಗಿದಾರೆ.

ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಮಲಬಾರು ಮತ್ತು ವಯನಾಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ 'ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬೋನಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನಿನ ಸಮೇತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಮಾಣಿಕತನದ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆಯುವ ಜನರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪಿ. ಚಂದ್ರು ನೈ ನಾಯಿಡು,
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆರ್ಗನೈಜರು,
ದಿ ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ,
ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ & ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್
ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
12—4. ಮರ್ಕಾರ.

# ಡೋಂಗರೆ
ಇವರ
# ಬಾಲಾಮೃತ.

ವನ್ನು
ಕೊಡುವುದರಿಂದ
ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು
ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
52—41 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

## ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

## ೫೩ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ಸಶ್ಯವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ಸಶ್ಯವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ವಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಪೀಡೆ, ಒಕ್ಕಡ ಬಾಧೆ, ಚಿತ್ತ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ, ಜಠರ ಜ್ವರ, ಮಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಒಷ್ಟುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕೆದಿ ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.—ಕ್ಕೆ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 7—0—0

### ೨. ಅಜೀರ್ಣಕಾಪಹ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರ.

ಹೊಗ್ಗಡೆ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಗಳು ಹುಳಿತಾವನ್ನು ಕೆಲು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿವುಚಿದಂತೆ ನೋವು, ಎದೆ ತಾನಸಿಹಿಡಿದೆ ಮಾಡಿದೆ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರುಸ್ರವಿಸುವಿಕೆ, ಅಕ್ಕಿಸಿ ಕೈಕಾಲು ಸಣ್ಣಗೆ ಮತ್ತು ಗಡ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಬೇಗನೆ ಗುಣ ಮಾಡುವುದು. ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಗಳು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿಸಿ, ಮನೋಧೈರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿರುವವು ಕ್ಕೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಮೂತ್ರ ರೂ. 2 ಆ ಕ್ಕೆ 3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ. 4.

### ೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ದಿನ 3 ದಿನ ವೊಮ್ಮೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಿತ್ಯ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—0.

### ೪. ಮೋಹ ಕುಠಾರ. ಇದು ನೂತ್ಯಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗಿರುವ ಕೇವಲವನ್ನೂ ವ್ರಣವನ್ನೂ ಉಂಟಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ. ೪.

### ೫. ಇಭಭ್ಭ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ. ಆಮಶಂಕವನ್ನು ಉಂಟಿಪಡಿಸುವ ಸುಲು ವೀರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—0 ಆಕ್ಕೆ 6 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೆಲಬಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—8 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

# ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್
## ಹೊಸ ಕ್ಯೂರಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಜ್ಯೂವೆಲ್ಲರ್ಸ್.

4 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದ ಹಾತ್ರಿಯೂ ಬಂದೋಬಸ್ತೂ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ವರ್ಲ್ಡ್ ವಂಡರ್ ವಾಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ರೂ. | 3 0 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 3 0 |
| " " ಸ್ಮೂತ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಮೂತ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೂಡಲ್ ಕಲರ್ಡ್ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 14 0 |
| " " ಮೂಡಲ್ ಕಲರ್ ಸ್ಮೂತ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 4 2 0 |
| " " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೂಡಲ್ ಆಫವ ಕ್ಲೈವುನ್ ಕಲರ್ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 5 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸೈಟ್ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 10 8 0 |
| ವಾಶ್ಲಿತ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 14 6 0, & 20 10 0 |
| ಎಕ್ಸ್‌ಕಾರ್ಡ್ ಫೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0, & 3 12 0 |
| ಸ್ವಾನ್ ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 6 4 0, & 6 12 0 |
| ವಾಟರ್‌ಮನ್ ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 8 2 0, & 8 10 0 |

ಟ್ರೈಂ ಪೀಸ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವ ಸಣ್ಣ ಟ್ರೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ನೋಡಾ ಸಣ್ಣ ಟ್ರೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 2 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಾಂ ಟ್ರೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 6 | 6 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸ್ಯಾಸ್ಪೆಜೆರ್ ಅಲಾರಾಂ ಟ್ರೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 7 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಾಂ ಸಣ್ಣ ಟ್ರೈಂಪೀಸ್ ಕೇಸಿನಿಂದ ಜೈಲಿನದು 1ಕ್ಕೆ | 8 | 10 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾರಾಂ ಟ್ರೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 9 | 6 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾರಾಂ ಸ್ಯಾಸ್ಪೆಂಜರ್ ಇರವಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯೂರಿ ಟ್ರೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 13 | 4 0 |
| ಖಚಿತ್ಯವೂ ಒಂದೋಬಸ್ತೂ ಆದ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 10 0 |
| ಡಿಫೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಬ್ಬಿ ಹಾರ್ಡ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಸಿಲ್ವರ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 12 | 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸು ನಿಂಡರ್ ಮೌಂಟೆಂಬಾ ಸಾಕಾದರೂ ತರಪ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

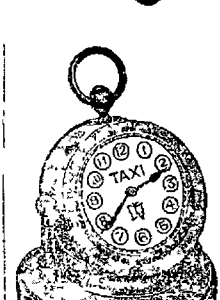

ಇಲ್ಲಿ ನಮೂನೆಯ ಸಿರುವ ಸಮೂನೆ ಅದವ ವಾಚ್ ಕೇಸ್ ಟ್ರೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ 3—6—0 ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಹೊಸ್ಚಾಜ್ಜಿಲ್ಲ ಆಗುವುದಾಗಿ

ಮುಖಿಯೊಡೆರ್ ರವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ:—ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಜಾಕ್ಸೋನಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

52—14

## ಕ್ಷಮಾಪಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬಾ[illegible]
ಮಿಂಟೋ ಬೆಟ ಆರ್ಟೇಜಿಯನ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್
ಬಾಬ್ತು ಬ್ರಿಕಾರ ತಿಜಸ್ಥರಾಗಿದ್ದ.

| | ರೂ |
|---|---|
| ಸೆ[illegible]ಬರಾಗ | — 5,000 |
| ನಾ[illegible]ಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ | — 2,500 |
| [illegible] | — 2,[illegible] |

[illegible]ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸುಭಗ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

[illegible] ಅಂಚೆಯ ಆಸರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ [illegible]ಯಿದೆ [illegible] ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು ತೀರ್ಪಿನ [illegible] ಕಳಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಕಳಿಸಿಕೊಡಲು ಕಳಿಸಿಕೊಡಲು ಕಳಿಸಿಕೊಡಲು

1550.

Licensed with other papers to Postage MERCARA.

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಯೇನ ಧಾರ್ಯತೇ ಪೃಥ್ವೀ ಸತ್ಯೇನ ತಪತೇ ರವಿಃ | ಸತ್ಯೇನ ವಾತಿ ವಾಯುಶ್ಚ ಸರ್ವಂ ಸತ್ಯೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂ ||

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಸಂಯ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಅಗೊಸ್ತು ತಾರೀಕು ೨೯ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೧೩



Telephone — 3145

By Appointment to H. E. The Governor of Madras.

Telegrams — "PRECIOUS"

Cups, Rs. 6, and upwards

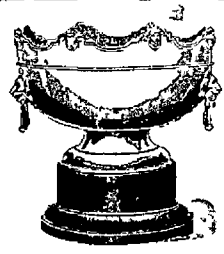

CUPS. MEDALS. SHIELDS. CASKETS.

Medals, Rs. 1–8–0 and upwards

V. SUBRAMANIA IYAR.

JEWELLER.

Post Box No., 423, Tripliacne,

Illustrated Catalogue Free on Application.

52–49 MADRAS.

NITRATE OF SODA

The best and cheapest form of Nitrogen for plants Highly concentrated and immediately available Nothing like it to make plants grow

ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಸೋಡಾ

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕು ವಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಬಲವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ತತ್ಕಾಲ ಸಿಕ್ಕುವಂಥಾದ ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆ ಬಿಲಕ್ಕೆ ಇದರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಕಾರಿಯಾದದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ

ಎನ್ ಕೂಪರ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿ ನೇಪಿಯರ್ ರೋಡು ಪೂನಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯ ದರ್ಖಾರ್ದವಾಗಿ ಹುಡುಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳ ವಿಳಾಸದಾರರಿಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ಜೆಲಿಗೇಶನ್ ಪೋ ಬಾ ನಂ 469 ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

(2) ಮಿಸ್ಟರ್ ಯ ಂ ಯಂ ವೈಸ್ಟ ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

24—17

ಕಟುಕಷಾಯ ಮಲೆಜ್ವರಕ್ಕೆ —ಇದು ಇಜ್ಞನ್ ಮತ್ತು ಕ್ವೀನೀನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಗುಣಾಗಲಿಲ್ಲದ ಮಲೆ ಜ್ವರ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬರುವ ಜ್ವರ, 3—4 ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಂದು ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ ದೋಷದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಖಾಶ್ರಿ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—6—0, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

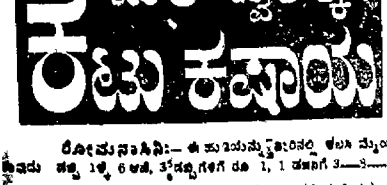


ಚಂದನಾಸವ:—ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕೈಯ್ಯ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರಾಗಿ ಹೊಗಸುವುದು, ಮುಖಕ್ಕೆಕೊಳ್ಳೆ ಹುಣ್ಣು ಮುಖಕ್ಕೆ ಸಿಂದಗೆ ಉಂಟು, ಮುಖಕ್ಕೆನಾರಸಿಲ್ಲ ಕುಡ್ಡು, ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉರಿಯುವುದು ಮುಖಕ್ಕೆ ನಾಳದಿಂದ ಕೆಲವು ಬರುವುದು, ಮುಖದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕುಡಿ ಹೋಗುವುದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮುಖಕ್ಕೆ ಬರುವುದು, ಮುಖಕ್ಕೆ ತಡೆಯಲ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಲ್ಲದಿರುವುದು ದೇಹವೆಲ್ಲ ಬರಿ ಬಾಯಾಗಿ ಸ್ನಪ್ಪಾನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ನಾಳದಲ್ಲ ಚುಮ್ಮುವ ನೋವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಮ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1 3 6ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0, 6—12—0

ರೋಮನಾಶಿನಿ:— ಈ ಕುರುಬುಮ್ಮೆತ್ತಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮೈಯಲ್ಲಿ ರೋಮದಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿಲು ರೋಮವು ಉದುರಿ ಬೀಳುವದು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ 6 ಆಣೆ, ½ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ 1, 1 ಡಬ್ಬಿಗೆ 3—8—0

ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕೈಲಿ:—ತಲೆನೋವು, ತಲೆಸುಗುವುದು, ತಲೆವಂ ಕಮ್ಮುಂ ತಿನಿಯಂಥ ತೇವು ಸೋರುವುದು ಕೆವುರು ಕಿವಿ ಕಮ್ಮು ನೋವು ಅಪಸ್ಮಾರ ಬಿದ್ದೆ ಬಾರದಿರುವುದು ನೆನಪು ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿಹೋಗುವುದು ಇವೆಲ್ಲವು ಒಂದಿಪ ಗುಣವಹುತ್ತದೆ ಈ ಔಷಧ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಪಸ್ಮಾರ ಬಿದ್ದೆ ಬಾರದಿರುವುದು ನೆನಪು ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿಹೋಗುವುದು ಇವೆಲ್ಲವು ಒಂದಿಪ ಗುಣವಹುತ್ತದೆ ಈ ಔಷಧ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಪಸ್ಮಾರ ಬಿದ್ದೆ ಬಾರದಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಗಿಡ್ಡವಾಗಿರುವ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಕೂದಲಿಗೆ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನೂ ಹೊಳಪನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಆಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಜ್ಜಾಗುವ ಕೂದಲನ್ನು ತಡೆದು ಕೂದಲು ಉದ್ದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೂದಲನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 1, 3 ಸೀಸೆಗೆ 2—10—0 ಒಂದು ಹತ್ತಿ ಸೀಸೆ ರೂ 2, 3 ಸೀಸೆಗೆ ೮—೫—೦

ನಮ್ಮ ಕಟುಕಾಗು ಕಡಿನ ನೋಡಿರಿ

ವಿಳಾಸ—ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕಂಪೆನಿ, ೨. ಮಂಗಳೂರು.

2—24

## ಬಾಲಾರ್ಕಮಧು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಂದ್ರಮೂರೆನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕ ಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಮಕ್ಕಳ್ಳಿರೋಗ

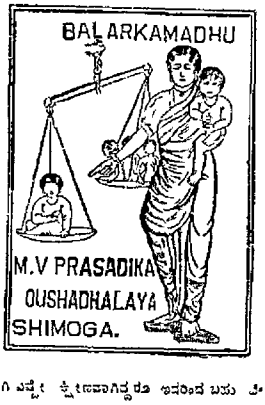


ಸೀಂಪೆರಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಕ್ವೀನೀನಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಬಲು ಬೇಗ ಸ್ವಸ್ಥ ಯೂ ಬಲವೂ ಬರುವದು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪೂರ್ಣವೂ ಹೆ ಚ್ಚುವದು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿಯೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆನಂದಪಡಿಸುವಷ್ಟಾರೆ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ ೪ ಪೂ. 9 ಆಣೆ

52—40 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ್ಕೆ, ಔಷಧಾಲಯ, ಶೀಮೊಗ್ಗಾ, (ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆ)

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ

ಆಗೊಸ್ತು ತಾ. ೨೯ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದೀ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಗಳು.

ಕಳೆದ ವಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನೇರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಿರಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯಾಗಿ ಇರಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಸಭಿಕರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರೂ ಕಲೆತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕಲಿತು ಬಗ್ಗಟ್ಟಾದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ವರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂತ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ದಿವಾನರೇ ಮುಂತಾದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಇದು ಬಹಳ ಶುಭ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲು ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳೇ ದೊಡ್ಡ ಅಡಚಣೆಯೆಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲು ವಿರೋಧಿಸುವವರು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳಂತೆಯೇ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನರೊಡನೆ ಕಲೆತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಅಡಚಣೆ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳೊಳಿಗಿನ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೋಗಲು ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಷಯಿಂಗಿನ ಅಧಿಸಾಯವಾಗಿದೆ. ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಒಳಗಿನ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುವ ಹಕ್ಕು ಬೇಕೆಂತ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ರಾಜರುಗಳ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರ ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಜನರಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದಿವಾನರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸರ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆ ದೇಶದ ಹೊರಗಿನವರಾಗಲೀ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಕೈಹಾಕಲು ಎಡೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಖಿಲ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎರಡು ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬದಕ್ಕಲ್ಲಿ ವಾದ ನಡೆಯಿತು. ದಿವಾನ್ ಶಾ ಹೇಬರು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕೆಂತ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಸರ್ ಶಿವಸ್ವಾಮಿ ಐಯ್ಯರೇ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವರು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲೇ ನಿಜವಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರುವಂಥಾದ್ದು; ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಇರುವಂಥಾದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳು ಇರಬೇಕೆಂತ ಎನರಿಸಿದರು. ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ವಿಷಯಗಳ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ಸರ್ ಶಿವಸ್ವಾಮಿ ಐಯ್ಯರವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಪ್ರಜಾ ಜನರಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡಿರುವ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನರಿಗೆ ಕೇಡಾಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಲು ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆತರೆ, ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳೊಳಿಗಿನ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೈ ಹಾಕಲು ಹಕ್ಕು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದವರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಲು ಒಪ್ಪುವ ವರೆಗೆ ಅವು ಬೇರೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂತ ಸೈಮನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿರುವಂತೆ ನಡೆದರೆ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಒಂದಾಗುವ ಸಂಭವವೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ ಶಿವಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಅಖಿಲ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು, ಇಚ್ಛೆಪಡುವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಈಗಲೇ ತೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನೋಡಿ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಡೊಮೀನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೂಡಲೇ ಸಕ್ಕಬೇಕೆಂತ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಷಯಿಂಗಿನ ಅಧಿಸಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲೂ ಸಹ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತತ್ವವನ್ನು ಸ್ವಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ವೈಸ್ರೂರು ದಿವಾನರು ಸಹ ಒಪ್ಪಿದರು. ಈ ರೀತಿ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಡೊಮೀನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್‌ನ್ನು ಪಡೆಯುವದು ಕಷ್ಟವಾಗಲಾರದು.

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದೇಶೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗುವವರು ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಲು ಹೋಗುವದಲ್ಲವೆಂತ ದಿವಾನ್ ಸಾಹೇಬರ ಭಾಷಣದಿಂದ ತಿಳಿಯಿತು. "ನಾವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನರ ಮುಂದೆ ಬರೇ ಸ್ಟೇಟುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಯರಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗೌರವಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ" ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳಿಂದಲೂ, ಗುಂಪುಗಳಿಂದಲೂ ಹೋಗಬಹುದಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾ ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವಯೋಜನವಾದೀತು.

## ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತ ಮೊತಿಲಾಲ್ ನೆಹರು ರವರ ಅನಾರೋಗ್ಯ.

ಅಲ್ಲಾಹಾಬಾದ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದು ರಾಜಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಾಗಿ ಪೂನಾ ಸರ್ವಿಸಿನಿರುವ ಎರವಾಡ ಜೈಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೋದ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ಹರುರವರಿಗೆ ವಾಪಸು ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಕಠಿಣ ಜ್ವರ ಬಂದು ಉಗುಳಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಲೂ, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಭೀತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ತ್ತೆಂಬಲೂ ಈ ವಾರ ತಿಳಿಯಿತು. ಈ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪೂಜ್ಯ ದೇಶ ಸೇವಕರ ಆನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ಬೇಸರವಾಗಿರದು. ಬಾಯಿಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಘುವಿದೆಯೆಂತ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಇವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವು ಹೋಗಿ ದೇಶ ಸೇವೆಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಲಿ ಎಂತ ಸ್ಪತಯೊಬ್ಬ ದೇಶೀಯನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿದೆ.

ಸರಕಾರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ನಿಗದಿಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಂಬದು ಕೃಪ್ತಿಕರ. ಅವರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಒಂದು ಗುಂಪು ನೇಮಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇವರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂತ ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರವು ಅವರನ್ನು ಬಿಡದೆ ಇರದು. ಪೂಜ್ಯ ಪಂಡಿತರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧವಾದಲ್ಲೇ ಸೇರದಿರಲು ಅವರ ಆನಾರೋಗ್ಯವೇ ಒಂದು ಕಾರಣವೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ರೂಢಿ ಇರುವ ಅನುಕೂಲಗಳಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟಿತು. ಇಂಥಾ ಅನುಭವವಿರುವ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ಮುಂದಾಳನ್ನು ದೇಶದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಡುವದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ಸರಕಾರದ ಸ್ವಂತ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿಯಾದರೂ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು.

### ಮೂರೆಯ ಪ್ರಿಯ ಮಗ.

(೩ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು.)

ತಿಸಿದರೆಂಥೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವನು ಹೇಗೆ ಆದೆ. ನನಗೆ ಇನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂತು? ನಾನು ಯೂವ ಜನನಿಯ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದ ಹಾಲು ಕುಡಿದು ನಾನು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವನಾದೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯವರಿಗೂ ಸಹ ಯೂವ ಜನನಿಯ ಎದೆ ಹಾಲು ಕುಡಿದು ಗನ್ನನ್ನು ಹೆತ್ತು ಸಾಕುವ ಶಕ್ತಿ ಬಂತು. ಅಂಥಾ ಜನನಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲವೋ? ನನ್ನ ಜನನೀ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯವರು ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು? ಪ್ರಿಯೆ, ನಾನು ಯಾರಲ್ಲೂ ಹಟ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಜನನೀ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಯಂಥಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದು. ಆ ಜನನಿಯನ್ನು ತೊದಿಗಾಲಿನಿಂದ ನೂಕಿ ಅವಳು ದುಃಖದಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಆರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೊತು ಸುಖವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನುಭವಿಸಲಿ? ಪ್ರಿಯೇ, ಇಲ್ಲ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ನನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ; ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪೂಡಿಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡು. ತಾಯಿ ತಂದೆಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಮಾನ ವಿರುವ ವರೆಗೆ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಯುಕ್ತವೇ. ಅವರ ಸೇವಾ ಶಿಶ್ರೂಷೆಗೂ ಜರ ಅಜಾಗ್ರತಸಾವಾಸನೆಗೂ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಕಾಲವಿದೆ.' ಮುಯೇತನ ಹೆಂಡತಿ ಮೌನಳಾದಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಬಿಟ್ಟು ಮಹೇಶನೇ ಮತ್ತೂ ಆನ್ನುತ್ತಾನೆ—" ನೀನು ನನ್ನ ಆರ್ಧಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದಿ. ನೀನು ನನಗೆ ಸಹಾಯಕಳಾಗಬೇಕು, ಇದು ಬಿಟ್ಟು ನೀನು ನಶ್ವನ್ನು ನರಕದ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೀಯೂ ಪ್ರಿಯೇ, ಈ ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶೋದ್ಧಾರದ ತಲಸಕ್ಕೆ ಜಾ.' ಅವಳು ಅನ್ನುತ್ತಾಳೆ—" ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅವರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿರೋಧನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನೂ ಅವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಅವರ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಎಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಾದೀತು? ಮಹೇಶನ ಕಡ್ಡುನಿಂದ ಭೀರು ಬಿತ್ತು. ಮುಂದ ಸ್ವರದಿಂದ ಹೇಗುತ್ತಾನೆ—" ನಿಜ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಬರಬೇಡ. ನನ್ನ ಭಾರತ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ, ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ, ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಮೂಕಾ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ, ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ, ನನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವದ ಮೇಲಿನ ಮಮತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇನು, ನನ್ನ ಮೂರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವ ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟೇನು, ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟೇನು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಕೂಗನ್ನು ಬಿಡಲಾರೆನು." ಮಹೇಶನು ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸುತ್ತಾ ಕೊರಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದನು. -

ಯೂವನಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಧೈರ್ಯವಿದೆಯೋ, ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕರ್ಮವೊಂದು ಎನಹ ಬೇರೆ ಏನೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವೋ, ಯೂವನು ಮುಂದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇಡುವದಿಲ್ಲವೋ, ಆಧಿವಿನಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೆಂತ ಹೇಳುವವರು ಯೂರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೋ? ಹಿಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸದೆ ಇರುವ ಮನ.ಷ್ಯನಲ್ಲ ನು ಹೇಶನು. ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದ ಮುಂದೆ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಪರ್ವತ ದಂಥ ವಿಘ್ನಗಳು ಬಂದರೂ ಪರ್ವ ಮಾಡದೆ ಮುಂದರಿಸುವ ಮನುಷ್ಯನೇ ಮಹೇಶ. ನಗುತ್ತಾ, ನಗುತ್ತಾ ತನ್ನ ವಿಜಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಎರಿಸಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯ ಮಹೇಶ. ಅವನ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಬದಲಿಸುವವರು ಯೂರು? ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರು ಎಷ್ಟೇ ಅಡ್ಡಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಪೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಬಿಟ್ಟನು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ನಿರ್ಣಾಯಗಳಿಗನುಸರಿಸಿ ಮನಃ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಮೊನೆಗೆ ಹೋಗುವದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲೇ 24 ಗಂಟೆಗಳೂ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಊಟ ಉಪಚಾರ ಸಹ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರಭು ದಯೂಳು ತಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಬೆಂದು ಬೆಂದು ಬೂದಿಯೂದನು. ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯು ತ್ತಾ, ಕಡಿಯುತ್ತಾ ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಸ್ಟ ವ.ಗಳು ' ಬಿನ್ನೋ.'ಗೆ ಒರೆದು ಬಿಟ್ಟನು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರಕಾರದವರು ಅವನನ್ನು ನಿರ್ದೋಷಿಯೆಂತ ಭಾವಿಸಲಿ. ಅವನ ಮಗ ಅವನ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂತ ಸರಕಾರವು ತಿಳಿಯಲಿ. ಅವನ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂತ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಸರಕಾರವು ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂತ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಭು ದಯೂಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದನೋ ಏನೋ?

ಆದರೆ ಬಿನ್ನೋ.ಸಹ ಆರ್ಯ ಮಹಿಳೆಯೇ. ತಾವರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹೊಡಕೊಂಡು ತಾನು ಆರಾಮದಲ್ಲಿರದೇಕೆಂತ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ತಂದೆ ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ರ ನನೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹೇಶನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಳು. ಅವನನ್ನು ಬೇರೆ ಕರೆದು ನಾನಾ ವಿಧದಿಂದ ಬೋಧಿಸಿದಳು. ಸರ್ಕಾರದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಪ್ರಚಂಡತೆಯನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದಳು. ಆದರೆ ಆ ವೀರ ಯುವಕನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕದಲಲಿಲ್ಲ. ಆಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ವೀರಭಾವ, ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ, ತ್ಯಾಗದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಿನ್ನೋ ಸಹ ಬದಲಾದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಅಧಿ ವ್ಯಾಯದವರಾಗಿ ಅಗಲಿದರು.

ಬಿನ್ನೋ ಒಳ್ಳೇ ಪವಿತ್ರ ಬದ್ದರನ್ನು ಧರಿಸಿ ತಂದೆಯಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿನ್ನೋ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. "ಅಪ್ಪಾ, ನಿನ್ನ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಈ ಸುಪತ್ತು ನನಗೆ ಬೇಡ. ನನ್ನ ಭಾರತ ಬಂಧುಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರಲು ನಾನು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಲು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿರುವಾಗ, ನನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೊದಲಾಳಗಳ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿದ ವಿಶುಗಳಿಗೆ ಎದ್ದಿರುವಾಗ ಭಾರತ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಸುಖವೆಲ್ಲಿಂದ? ನಮ್ಮ ಸುಖವೂ ಆರಾಮವೂ ಜನನೀ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಯು ಸುಖದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಯೂ, ಸುಖವೂ ಸ್ವತಂತ್ರತೆಯುಳ್ಳದ್ದೂ, ಆಗುವ ವರೆಗೆ ಯುವಕ, ಯುವಕಿಯರಿಗೆ ಸುಖವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ." ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರಭು ದಯೂಳು ಮೂಕಳನಾಗಿ ಮಗಳ ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಾ ಕೂತನು. ಅವಳು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಉಬ್ಬಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಕಡೆ ನಡೆದಳು.

.... .... .... .... ....

ಮೂರನೆ ದಿನ ಪೈದಾನದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಖಾನೂನು ಭಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಉಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕಡೆ ಗಂಡುಸರ ಗುಂಪೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೆಂಗಸರ ಗುಂಪೂ ಉಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸ್ವಯಂಸರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನೋ ಅಲೆ ತಾಯಿ, ಅತ್ತಿಗೆ ಸಹ ಪವಿತ್ರ ಖದ್ದರ್ ಧರಿಸಿ ಉಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುರುಷರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಭು ದಯೂಳು ತನ್ನ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ನಗುತ್ತಾ, ಆಡುತ್ತಾ ಉಪ್ಪಿನ ಖಾನೂನು ಭಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೊರಗೆ ಕೂಡಿದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಮಹೇಶನ ನಿಜವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುರುಷರ ಗುಂಪಿಗೆ ಮಹೇಶನೇ ಮುಖಂಡನಾಗಿದ್ದನು. ಆತನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖಾವಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಉಪ್ಪಿನ ಸುತ್ತು ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಜನರಿಯು ಈ ಸುವೃತ್ತನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅಭಿಮಾನಿಸುತ್ತಿದ

# ಮಹಾತ್ಮರ ಅನಾಸಕ್ತಿಯೋಗದ ಸಾರಾಂಶ.

ಸನ್ ೧೯೦೮-೦೯ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೀತೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಓದಿದಾಗಲೇ 'ಇದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಗ್ರಂಥವಲ್ಲ; ಇ ದರಲ್ಲಿರುವುದು ಭೌತಿಕಯುದ್ಧದ ವರ್ಣನೆಯ ವ್ಯಾಜದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವೂ ನಡೆಯು ತ್ತಿರುವ ದ್ವಂದ್ವ ಯುದ್ಧದ ವರ್ಣನೆಯೇ. ಮೋಸ ಮೋ ಹ, ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮನುಷ್ಯನ ಹೃದಯಗಳ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮನೋರಂಜಕ ವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವ ಕಲ್ಪನೆಯ ರಮಣೀಯ ಪದ್ಯವಲ್ಲವಿದು' ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರಿತು. ಈ ಪದ್ಯದ ಸ್ಫುರಣೆಯು ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಎರಡು ಸೈನ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರಿತು. ಈ ಪದ್ಯದ ಸ್ಫುರಣೆಯು ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಎರಡು ಸೈನ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರಿತು. ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಗೀತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರವೂ ಇದ ಮೇಲೆ ಪಕ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ಮಹಾಭಾರತವ ನ್ನೋದಿದ ನಂತರ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಂಶವು ಇನ್ನೂ ದೃಢವಾ ಯಿತು. ನಾನು ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಇಂದಿನ ಅಥವಾ ದೈ ನ್ಯಿಯಿಂದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಗ್ರಂಥವೆಂದೆಣಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿಲ ಪೃಮಾಣಗಳು ಆದಿಪರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ ಕಥಾ ವಸ್ತುಗಳ ಅವಸಿಸ ಮತ್ತು ಅತಿಮಾನುಷ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ವ್ಯಾಸಕವಿಗವಾನನು ರಾಜಾ—ಸ್ವಜಾ ಐತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಮೂಲತಃ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದ್ದಿರಬಹು ದು; ಆದರೆ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಂತೂ ವ್ಯಾಸಕವಿಗವಾನರು ಅವು ಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಧರ್ಮದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾಭಾರತಕಾರರು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಯುದ್ಧದ ಅನಿತ್ಯತೆಯ ನ್ನು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರ ನಿರರ್ಥಕತೆಯ ತೋ ಎಸಿದ್ದಾರೆ. ಗೆದ್ದವನೂ ಆಳುವಂತೆಯೂ, ಸತ್ತವನೂ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆಯೂ ತೋಸಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಯುದ್ಧದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವ ರು ಕಳಿಸಿರುವದು ದುಃಖವೊಂದನ್ನೇ.

ಈ ಮಹಾಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯು ಶಿರೋಮಣಿಯಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಬೌತಿಕ ಯುದ್ಧದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕಲಿಸುವದರ ಒಡಲು ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ ನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನಿಗೆ ಬಹಿರ್ ಯುದ್ಧದೊಡನೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ವ್ಯ ಕ್ತೀಕರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯವಹಾರಕ ಜಗಳಗಳು ಬೆಂಕಿ ಕ್ಕೆ ಆಜ್ಯಾಹುತಿಯನ್ನು ನಿರಂತರವಿಸುವದಕ್ಕೇ ಗೀತೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಪುಸ್ತಕವಿರುವದು ಅಸಂಭವ.

ಸೂಕ್ಷ್ಮವೆಸ್ಕ ಶುದ್ಧ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವೇ ಗೀತೆಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು. ಪರಂತು ಅತನು ಕಾಲ್ಪನಿಕನು, ಹೀಗಿಂದಿ, ಕೃಷ್ಣನಾಮದಿಂದ ಅವತರಿಸಿದ ಪುರುಷನ ನಿರ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಕೇ ವಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೃಷ್ಣನು ಕಾಲ್ಪನಿಕನು. ಅವತಾರಕ್ಕೆ ತದಿ ನಂತರ ಅರೋಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನು—ಎಂಬುದೇ ಇದರ ಅರ್ಥ.

ಅವತಾರದ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಶರೀರಧಾರಿಯಾದ ಪು ರುಷ ವಿಶೇಷ. ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಗಳೂ ಈಶ್ವರನ ಅವತಾರಗ ಳು. ಆದರೆ ಲೌಕಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅವ ತಾರಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಧರ್ಮಿಷ್ಠನಾಗಿರು ತ್ತಾನೋ ಅವನನ್ನೇ ಭಾವೀ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅವತಾರ ರೂಪದಿಂ ದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈಶ್ವರನ ಹಿರಿಮನಕ್ಕೆ ಕುಂದುಕ ವ್ಹುಂಟಾಗುವದೂ ಇಲ್ಲ; ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಘಾತವುಂಟಾಗುವದೂ ಇ ಲ್ಲ, 'ಅದಮ್ ಖುದಾ ನಹೀ, ಲೇಕಿನ್ ಖುದಾಕೇ ನೂರಾಸೆ ಆದಮ್ ಖುದಾ ನಹೀ' ನರನು ಈಶ್ವರನಲ್ಲ, ಆದರೆ ಈಶ್ವ ರನ ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನರನು ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಆಯಾ ಯುಗದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಯೂರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಜಾಗೃತಿಯು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಅದಿಕವಾಗಿ ಉಂಟೋ ಆತನೇ ವಿಶೇಷಾವತಾರನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಣಾಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣರೂಪಿ ಸಂಪೂರ್ಣಾವತಾರವು ಇದುವರೆಗೂ ಧರ್ಮಾದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈಶ್ವರರೂಪಸಾಗುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ನಿಜವಾದ ವಿಕಾಸ ತ್ವವಾದ ಪುರುಷಾರ್ಥ. ಇದೇ ಆತ್ಮದರ್ಶನ ಈ ಆತ್ಮದರ್ಶ ನವು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಗೀತೆಯ ವಸ್ತುವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಗೀತಾಕಾರರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲೋಸುಗ ಗೀತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿರಲಿ ಲ್ಲ. ಅತ್ಮಾರ್ಥಿಗೆ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವೆಗೈಯಲು ಅದ್ವಿತೀಯ ಉ ಪಾಯವೊಂದನ್ನು ತೋರಿಸುವದು ಗೀತೆಯ ಉದ್ದೇಶವು.

ಕರ್ಮಫಲತ್ಯಾಗವೇ ಆ ಅದ್ವಿತೀಯ ಉಪಾಯ.

ಈ ಮಧ್ಯೆಬಂದುವಿನ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯ ಗಾ ತ್ರವೆಲ್ಲವೂ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಧೃತಿ, ಜ್ಞಾನ ಇವೇ ಮುಂತಾ ದವು ಅದರ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಲಿನ ತಾರಾಮಂಡಲದಂತೆ ಸಜ್ಜು ಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಎಲ್ಲಿ ದೇಹವುಂಟೋ ಅಲ್ಲಿ ಕರ್ಮವಿ ದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವನೂ ಮುಕ್ತನಲ್ಲ, ಆದರೂ ಶರೀ ರವನ್ನು ಪ್ರಭುವೆಂದಿರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದಂ ಮೂಲಕ ಮು ಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ ಪರಂತು ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷ ವು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮುಕ್ತಿಯೊದಗೋ ನಿರ್ದೋಷಪ ರಿ ಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗಾದರೆ ಕರ್ಮ ಬಂಧನದಿಂದ ಅರ್ಥಾತ್ ದೋಷಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ—ವಿನೋಚನೆಯೆಂತು? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತ ರವನ್ನು ಗೀತೆಯು ನಿಶ್ಕಾಮಕರ್ಮ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ—ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮದಿಂದ ಯಜ್ಞಾರ್ಥವಾಗಿ ಕರ್ಮಗೈದು ಕ ರ್ಮಫಲವನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣ ಮಂ ಡಿ, ಅಂದರೆ ಮನ, ಬುದ್ಧಿ, ಶರೀರಗಳನ್ನು ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಹೋಮಮಾಡಿ' ಎಂದು.

ಆದರೆ ನಿಷ್ಕಾಮವು, ಕರ್ಮಫಲತ್ಯಾಗವು, ಕೇವಲ ಬಾ ಯಿ ಪೂತಿನಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಬು ದ್ಧಿಯ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕಾಗಲ್ಲ. ಇದು ಹೃದಯ ಪೂರ್ವನಿಂದಲೇ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗ ಬೇಕು. ಈ ತ್ಯಾಗ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನವು ಬೇಕು. ಒಂದು ರೀತಿಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಐ ನೀಕ ಪಂಡಿತರು ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ವೇದವೇ ಮುಂತಾದವು ಅವರಿಗೆ ಕಂಠಗತವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಪರಂತು ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಭೋಗಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನಸಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಜ್ಞಾನದ ಅ ತೀಕ್ಷಕವು ಶುಷ್ಕ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೂಪಗೆಳ್ಳದಂತೆ ಗೀತಾ ಕಾರರು ಜ್ಞಾನದ ಜೊತೆಗೆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅನಕ್ಕೆ ಪ್ರ ಧಮಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ 'ಭಕ್ತಿಕ ಠೋ, ಕೋಜ್ಞಾನಿ ಮಿಲ ಹೀ ಜಾಯಗಾ' (ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಲೂ ಜ್ಞಾನವು ದೊರೆತೇ ದೊರೆಯುವುದು) ಎಂದು. ಆದರೆ ಭಕ್ತಿಯು 'ಶಕ್ತಿಯಲಗಿನ ಮೇಲೆ ಹಿಡುಮಂತೆ.' ಆದುದರಿಂದ ಗೀತಾಕಾರರು ಭಕ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನ ಲಕ್ಷಣಗ ಳಂತೆಯೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನಾದರೆ—ಗೀತೆಯ ಭಕ್ತಿಯು ಮಂಕನ ನೆರಕೆಯಲ್ಲ, ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆಯಲ್ಲ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತ ವಾದ ಆಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ್ಯೆಯ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯೆಯ ಸಂಬಂಧವು ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಶಿಷ್ಟಗೆಳನ್ನೂ, ಆಘ್ರ್ಯಾದಿ ವಾಹನಗಳನ್ನೂ ಭಕ್ತನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲಿ ಅ ದರೆ ಭಕ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅವಲ್ಲ. ಯಾವನು ಪ್ರಾಣಕೊಟ್ಟು ರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸುವದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾರು ಕರುಣೆಯ ಭಾಂ ಡಾರವಾಗಿರುವನೋ, ಮಮತಾರಾಹಿತ್ಯನೋ, ನಿರಹಂಕಾರ ನೋ, ಯಾರಿಗೆ ಸುಖ ದುಃಖಗಳೂ, ಶೀತೋಷ್ಣಗಳೂ ಸಮ ನಸ್ಸೋ, ಯಾರು ಕ್ಷಮಾಶೀಲನೋ, ಯಾವಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂ ದಿರುವನೋ, ಯಾರ ನಿಶ್ಚಯವು ಎಂದಿಗೂ ಕದಲುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾರು ಮನಸ್ಸನ್ನೂ, ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿರು ವರುವನೋ, ಯಾರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಜನರು ಹೆದರುವದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾರು ಹರ್ಷ ಶೋಕ ಭಯಾದಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿರುವ ನೋ, ಯಾರು ಪವಿತ್ರನೋ, ಯಾರು ಕಾರ್ಯದಕ್ಷನಾಗಿದ್ದ ರೂ ತಟಸ್ಥನಾಗಿರುವನೋ, ಯಾರು ಶುಭಾಶುಭವನ್ನು ತ್ಯ ಜಿಸಿರುವನೋ, ಯಾರು ಶತ್ರುಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಸಮಭಾವವಿಡುವ ನೋ, ಯಾರಿಗೆ ಸೊನಾಪಮೊಸಗಳು ಸಮವೋ, ಯಾರಾ ಸ್ಮುತಿಯಿಂದ ಉಲ್ಲಾಸವಾಗಲಿ, ನಿಂದೆಯಿಂದಗ್ಲಾನಿಯು ಉಂಟಾ ಗದಿರುವೆಯೋ, ಯಾರು ಮೌನಧಾರಿಯೋ, ಯಾರಿಗೆ ಏ ಕಾಂತವು ಪ್ರಿಯ ವಾಗಿರುವದೋ, ಯಾರು ಸ್ಥಿರಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ವನೋ ಅವನೇ ಭಕ್ತನು ಈ ಭಕ್ತಿಯು ಅನೆಕ್ಕರಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಪಾಲಿಗೆ ಸೇರಿದುದಲ್ಲ.

ಲೌಕಿಕ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನೆಂದರೆ ಪುರುಷ ಜ್ಞಾನವಿ ಲ್ಲದ ಮುಂಕ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಜಪ ಮಾಡುವವನು ಸೇವಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೂ ಅವನ ಜಪ ನವು ಕೊಡತಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಆದುದುರಿಂದ ಅವನು ಭೋಜನ ಮಾಡು ತಾದ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುವಾಗ ದೊತ್ತ ಮಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದಿಡುತ್ತಾನೆ. ಹಿಟ್ಟು ಬೆಸುವದಕ್ಕಾಗಲಿ ತೋಗಿಗೆ ಸೇವಾ ಶುಶ್ರೂಷೆಗೆ ಮಾಡಿವದಕ್ಕಾಗಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

ಇವರೆಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೂ ಗೀತೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ "ಕರ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಸಿದ್ಧಿಯೊದಗಿಲ್ಲ, ಜ ನಕನಾದಿಗಳು ಕೂಡ ಕರ್ಮ ಮಾ ಲಕವೇ ಜ್ಞಾನನಿಗಳಾದರು. ನಾನು ಕೂಡ ಅಲಸ್ಯರಹಿತನಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುದಿದ್ದರೆ ಈ ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾಗುವವು ಎಂದು. ಹೀಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇನು?

ಇಲ್ಲಿ ಫಲತ್ಯಾಗವೆಂದರೆ ತ್ಯಾಗಿಗೆ ಫಲವು ಲಭಿಸುವದಿ ಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಈ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಗೀ ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಫಲತ್ಯಾಗವಾದರೆ, ಫಲ ದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅಸಕ್ತಿಯ ಅಭಾವವೆಂದರ್ಥ. ವಾಸ್ತವ್ಯ ವಾಗಿಯೂದರೋ ಫಲತ್ಯಾಗಿಗೆ ಸಾತಿಶಯವು ಹೆಚ್ಚು ಫಲವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಗೀತೆಯ ಫಲತ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಅಸೀಮ ಶ್ರದ್ಧೆ ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯೂ ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಪ ರಿಣಾಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಅ ನೇಕ ಬಾರಿ ಕರ್ಮ, ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಷ್ಠನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದ ರಿಂದ ಅವನು ಅಧೀರನಾಗುತ್ತಾನೆ ಇದರಿಂದ ಅವನು ಕ್ರೋಧವಶನಾಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅವನು ಮೂಢನು ಜೋ ಗ್ಯವಲ್ಲದುದನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಬುನು ಕರ್ಮ ದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತೊಂದರಿಂದ ಮಗದೊಂದ ರಲ್ಲಿಯೂ ಸುವರ್ತನಗೆಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. 'ನ ಕ.

---

# ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಪ್ರೀತಿಯ ಪತ್ರ.

(ಚಿ ಕ್ಕ ಕ ಥೆ.)

("ಹಿಂಪಿ ಹ್ಯಾಗಳಿವಿ" ಯಿಂದ ಅನುವಾದ)

ಅವನು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ಎರಡು ಘಳಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಇರು ವಾಗಲೇ ಎದ್ದು ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರಗೆ ಸುತ್ತಾಡಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೂ ಯೆ ರೀದಯವಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೊಣಾ ಬೆರಂಡಿತ್ತು ಮನೆಗೆ ಕಲಪುತ್ತಿದ್ದನು ಅವನ ಹೆಸರು ಮಹೇಶ. ಅವನು ಬಹಳ ಶಾಂತ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಬ್ಬ ಯುವಕನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ವೃರ್ಥವಾಗಿ ವಾದವಿವಾದದಲ್ಲಾಗಲೀ ಹುಡುಗರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುವದರಲ್ಲಾಗಲೀ ಆಭಿರುಚಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ತ ಲಪುಪೊಡನೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿ ದ್ದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ತೀಳಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ವಿರಾಮ ಸಮ ಯ ದೊರೆಯಾಗ ಹೂವಿನ ತೋಟದ ಯಾವದಾದರೂ ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನಿ ಗೆ ಸಟ್ಟದ ಶಾಲೆಕ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಸಭಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಾಗ ಲೀ ಎನೂ ಸಂಬಂಧವಿರಲಿಲ್ಲ. "ಅವನು ಕಾಲೇಜ್' ಬಿಟ್ಟ ವ ಡನೇ ಮನೆಗೆ ಸೀದಾ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಹಿಮ್ಮನ ಕೊಠಡಿಯೊಳ ಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಜಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು ಅ ವನ ಮನಸಾಯವಿಗೆ ಸಮ ಹೆಸ್ಸಾಗಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿ ಲ್ಲ ಸಿತ್ಯಕರ್ಮ, ಭೋಜನ ಮುಂತಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾ ತ್ರ ನೋಡಬಹುದಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಪುಮುಲೆಯೆಂಗಿತ್ತು. ವಿ ವಸೆಕೂಂದಾವರ್ಷ ಪತ್ರಿಗೆ ಭೇಟಿಯೂಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನು ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಿತ್ರರಿದ್ದರೆ, ಯಾರಲ್ಲಾದರೂ ನಗುತ್ತಾ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದನಾದರೆ, ಅಥವಾ ಯಾರ ಮೂಕನ್ನಾದರೂ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕಳಕುತ್ತಿದ್ದನಾದರೆ ಅಂದು ಅವನ ಪತ್ರದು ಮೂ ತ್ರ. ಅವನು ಯಾರನ್ನೂ ತನ್ನ ಮಿತ್ರನನ್ನಾಗಿಯಾಗಲೀ ಶತ್ರುವಾಗಿಯೂಗಲೀ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆವರೆ ಬೇರೆ ಅ ನೇಕ ಜನರು ಅವನನ್ನು ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರನಂತೆ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನ ಸಹವಾಸಗಳು ಅವನನ್ನು ಗುರುವಿನಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ರು. 'ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಾಸಾಗಳಲ್ಲೂ ಅವನನ್ನು ಮುಖ್ಯಸ್ಥನ ನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಯಾವ ಹೊಸ ಕೆಲಸ ತನ್ನಾದರೂ ಅವನ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರೂ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳೂ ಅವನ ನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನ ಸನ್ನುವಾವ ಮತ್ತು ಸವಿಯಾದ ನೋಟಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಎಲ್ಲರೂ ಕುತೂಹ ಲರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಊರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿಶ್ಚಯ ಅವನ ವಿಷ ಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷ ಅವನ ನಡವಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸು ವಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಹುಡುಗ, ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿ ದ್ದರು. ಮನೆಯ ಹೊರಗಿನವರು ಹೇಗೆ ಅವನನ್ನು ಗೌರವ ದಿಂದಲೂ, ಪ್ರೇಮದಿಂದಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಅವನ ತಾಯಿ ತಾಯಿಗಳ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಕೊ ಳ್ಳುವ ಸುಪುತ್ರನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನ ಈ ಪರಿಸಿತ ಜೀವನದಿ ದಲ್ಲಿ ಯಾರಲ್ಲೂ ಚಾಗವಾಡಿಲ್ಲ, ಮನಸು ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚೇನು ಹೇಳುವದು, ಒಳ್ಳೇ ಸಾಧುವಾಗಿದ್ದನು, ಅ ನಂತರ ಸಂಧ್ಯಾ, ಸನ್ಯಾಸಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪವಿತ್ರ ನಾಮಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರೆ ಮಹೇಶನು ಉಡುಪಿಸಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರೀತಿಯ ಸ್ವಸ್ಥಸೆನಿಸಿದ್ದನು. ಅವನ ತಂದೆ ಇನ್ನೂ ಪೆಕ್ಕರ ಪ್ರಭುವಾಗಿ ಳು ಹೇಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಗಲೇಕತೆಯ ಅಂಧ ಅನುಗಾಮಿಯಾ ಗಿದ್ದನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅವನ ಎಲ್ಲಾ ಪಂವಾದವರನ್ನೂ ನೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಚಿಕ್ಕ ವ್ಯಾಯದಿಂದಲೇ ಮಹೇಶನಿಗೆ ಜೇ ಟ್ಸ್, ಬೂಟ್ಸ್, ಟೈ, ಕಾಲರ್ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ತೊಡಿಸಿ ಚೇತ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಂಗಲೇಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟು ವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದನು. ತಂದೆಯ ಈ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಪ ಸಪೂರ್ತಿಯಿಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದನೋ ಅಥವಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕತೆಯ ಫಲದಿಂದ ಬಿತ್ಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದನೋ ಅವನಾ ತಂದೆಯ ಮೇಲಿನ ಭಯದಿಂದಾಗಲೀ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದನೋ ಖಂಡಿತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತಲಿಂಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೈತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ ಸುರು ವಾದದಿಂ ನಂತ ಅವನು ಬಹಳ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿ ನ ಪರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ನಿಷೇಧಿಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದಿ ಇ ಪ್ಪತ್ತೆಂಟಿಗೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತಿಲ್ಲಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿ ನ ಎಲ್ಲಾ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲೂ ದರ್ಶಕನಾಗಿ ನೇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಲೈಬ್ರರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ನಮಸಲಿಗೆಳ್ಳಲ್ಲಿಗೂ, ಸಂಪೂರ್ಣ

ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಸೊಂಗೆ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಆಫೀಸಿಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮಹೇಶನು ಅವನ ಮೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯಿಂದ ಕಾಲು ಸುಡಿಗೆ ಹರಿವಿ ಒಣ್ಣದ ಬಿದ್ದರ್ ಬಟ್ಟೆ ಇತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಸೆಯು ಕ್ರಾಪ್ ಕೂದಲು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹ್ಯಾಟಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಟೋಪಿ ಇತ್ತು. ಕೋಟು, ಕಾಲರ್ ಟೈ ಬದಲಿಗೆ ಕಸೆ ಶುಡುತವತ್ತ. ಕರಾಯಿ ಬದಲಿಗೆ 4 ಮೊಳದ ಪಂಚೆ ಇತ್ತು, ಬರೀ ಕಾಲು ಬಿದ್ದರ್ ಮೊತ್ತವಲ್ಲದೆ ಸನ್ಯಾಸಿಯರ ಉಡುಪಿನ ಒಣ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಹೊರಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪು ಕೂಡಿತು

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ—'ಮಹೇಶ, ಇದೇನು ಅವತಾರ?" ಮಹೇಶನು ಗಂಭೀರ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು—"ಸ್ವಾಮೀ, ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಭಾರತ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಸನ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೆಹಿಸಿದ್ದೇನೆ"

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್—ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಸಾಹೇಬರು (ಮಹೇಶನ ತಂದೆ) ಏನೂ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ಮಹೇಶ—ನಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ ಜನನೀ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಕೂಗು ಕೇಳಿದ ನಂತರ ಯಾರ ಅಡ್ಡಿಯೂ ತನ್ನನ್ನು ತಡೆಯಬಾರದು

ಎಲ್ಲರೂ ಮೌನರಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾದರು. ಸಹವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು, "ಮಹೇಶ ಏನು ಕಾಲೇಜ್ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೀಯೋ?" ಎಂತಲೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು, 'ಏನು ನೀನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಸರು ಕೊಡುತ್ತೀಯೋ' ಎಂತಲೂ ವಿನೋದೋ ಕೇಳಿದರು ಮಹೇಶನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಬದಲು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರು ಸುರಿದನು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕಣ್ಣಿನ ನೀರು ವರಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೀಗೆಂತ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು "ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಬಾಂಧವ ಮೂತಿಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ನಿಮ್ಮ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಮೊರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕಿವಿಗೊಡಿ. ಅನುಕೂಲ ತಪ್ಪಿದರೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪತ್ರಾತ್ಸಾಪ ಪಡಬೇಕಾದೀತು" ಎಲ್ಲರೂ ಮೌನಗ್ರಸ್ಥರಾದರು.

ಈ ದಿನ ಮಹೇಶನು ಮನಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಇದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಟೆಯೂಗುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಮಹೇಶನು ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇನ್ನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು

. . —

ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರಭು ದಯಾಳು ಕಠಿಣ ಸ್ವರದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ—"ಮಹೇಶ, ನಿನ್ನ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ,ನರಾದರೆ ಈಗಲಾದರೂ ನಿನ್ನ ಬಿದ್ದರನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ದಿನಾಡಿ, ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗು, ನಿನಗೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಲು ಮನಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಬೇಕಾದ ಸಂಪಕ್ಕು ಇದೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕೂತು ತಿಂದು ಕೊಂಡಿರಬಹುದು ನೀನು ನನ್ನ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಿಾರಿದರೆ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಂತೆ ಭಾವಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನ ಮಗನೆಂತ ಭಾವಿಸುವದಿಲ್ಲ ನೆನ್ನ ಮನಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಿಯೇನು ನನ್ನ ಸಮಸ್ತ ಆಸ್ಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಆಗ ನೀನು ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಭಿಕ್ಷಾರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದೀತು." ಮಹೇಶನ ಕ್ಷಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಣ್ಣೀರು ಬಿಕ್ಕು. ಅವನು ಬಹಳ ಸಮೆತ್ತಿಯಿಂದ ಹೀಗೆಂತ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟನು "ತಮಗೆ ಸಮಸ್ತ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಷ್ಟವಿರುವವರಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಡಬಹುದು ನಿಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂಥ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವದೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆಸೆ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಭಾರತ ಮಾತೆಗಾಗಿ ನೆಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಆಳುವದೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂತ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಜನನೀ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುಖಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಯೆ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಭಿಕ್ಷಾರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಬೇರೆ ಏನಿದೆ?

ನನಗಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಅತುಲ ಸಂಪತ್ತಿಗಿಂತಲೂ ವಿಶಾಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪವಿತ್ರ ಭಾರತ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಹುಕು ಬಟ್ಟಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಶೈತರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಸುತ್ತಿ ಭಿಕ್ಕದಿಂದ ಜೀವಿಸುವದೇ ಮೇಲೆಂತ ತೋರುತ್ತದೆ. ನೇತೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪಡುವ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಸುಖಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಆನಂದವಿದೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಸಾಹೇಬರು ಹುಲ್ಲು ಕಡಿದರು ಮಹೇಶನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದನು

. .

ಮಹೇಶನ ತಾಯಿಯು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು-ಮಗನೇ ನಿನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟು ದುಃಖ ಕೊಡುತ್ತೀಯೋ? ಅವರ ಮಾತು ಯಾಕೆ ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ? ಅವರು ಎಷ್ಟೊಂದು ದುಃಖಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಅವರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ನೀನು ಈ ಅವಮಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರೆ ಅವರ ಕುಲಸ್ಥಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಬರುತ್ತದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚಿಸಿ, ಯೂವ ನೌಕರಿಯಂದ ನಮಗೆ ಇರುವ ಈಗಿನ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲಾ ಹೋದರೆ ನಾವು ಬದುಕುವದು ಹೇಗೆ?" ಮಹೇಶನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿತು ಅವನು ದೀನ ಸ್ವರದಿಂದ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟನು. "ಅಮ್ಮಾ, ನನ್ನ ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಕೊಗಿನ ಮುಂದೆ ಯಾರ ಮಾತು ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜನನೀ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಮುದ ಸ್ವರದ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲ ಕೋಲಾಹಲವೂ ಅಡಗಿ ಹೋದಂತೆಯೇ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಯುವಕ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ರಕ್ತವಿರುವ ಸಮಯವಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನ ಮಗನೆಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೀಯೋ ಅವನ ಮುಂದೆ ಸಾವಿರಾರು ನಗಾರಿಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಿದರೂ ಮೊಳ್ಳ ಬೂಮಿಯ ಕೂಗಿನ ಮುಂದೆ ಏನೂ ಕೇಳಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಯೇ ತಂದೆಯವರನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ನಿನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಾರ್ಥತೆಗಾಗಿ ಸರಸ್ವ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಮಂಗಲ ಮಾಡಬೇಡಿ ಆದರು ಏನೂ ನೋಡುವದಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರದಿರಲಿ ' ಮಹೇಶನ ತಾಯಿ ಮೌನಳಾಗಿ ಹೋದಳು ಅವಳ ಮನಸು ಕರಗಿತು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕಳವಳ ಹುಟ್ಟಿತು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರದೋ ಕೂಗು ಮಂದ ಮುಂದವಾಗಿ ಕೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು

ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ನೋಡದೆ ಇದ್ದ ದಿನವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಮಹೇಶನನ್ನು ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಕಷ್ಟದಿಂದ ನೋಡಲು ಪತ್ನಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಅನುಕೂಲ ದೊರಕಿತು ಮಹೇಶನ ಕೊರಡಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಒಡನೆಯೇ ಅವನ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಹಳ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು —"ಮೂವನವರಿಗೆ ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟು ವ್ಯಸನ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಅವರ ಮೂತಿನ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಹರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಕೆಟ್ಟದ್ದಾದೀತು? ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದೇನು ಇಲ್ಲ ಯೂವನಗಳೂ ಅವರ ಅಜ್ಞೆಗೆ ಬಳಿಪಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಸಂತಾನಕ್ಕೆ ಮಂಗಲವಾದೀತು. ನೋಡಿ, ಮೂವನವರು ತನ್ನ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅತ್ಸಿಗೆಯವರಿಗೆ ಬಿಡಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಂಪು ಕಾಗದ ತಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಿಜ್ಞ ಮೂತಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಯಾಕೆ ತಳಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?' ಮಹೇಶನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪತ್ನಿಯ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ—"ನೀನು ಸಹ ನನ್ನನ್ನು ಅಧೋಮುಖವಾಗಿ ಎಳೆಯುತ್ತೀಯೋ? ತಂದೆಯವರು ನನಗೆ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟವರೆಂತಲೂ ತಾಯಿಯವರು ನನ್ನನ್ನು ಹೆತ್ತು ತನ್ನ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಪೋ

(2ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದ )


## ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಈಗ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರಪೇಟೆಯಲ್ಲು ಕೋಜ್‌ಬಾವ ಮನ್ನಾಮ್ಮೆಯಿನ್ ಸಾಹೇಬ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಜವುಳ ಅಂಗಡಿಯು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೋಜ್‌ಬಾವು ಮನ್ನಾಮ್ಮೆಯಿನ್ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲು ನಡೆಯುವುದಾಗಿಯೂ, ಕೋಜ್‌ಬಾವು ಮನ್ನಾಮ್ಮೆಯಿನ್ ಸಾಹೇಬರ ಸೆದಾ ಅಂಗಡಿಯು ಮತ್ತು ಆದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಲೇಣಾದೇಣಾದಾರರು ಇದರಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಲಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಒದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಲೇಣಾದೇಣಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಡೆಯುವ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲು ನಡಿಸತಕ್ಕ ದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ

ಕೋಜ್‌ಬಾವು ಮನ್ನಾಮ್ಮೆಯಿನ್
3—3 ಸಾಹೇಬ್.

## IMMEDIATELY WANTED.

Agents and Canvasers throughout Coorg province to work out Bengal Insurance and Real Property Co, Ltd, on a salery of Rs 50/- per mensem and also some bonus and commission on guaranteed business or very liberal commission and bouns.

For Agency term apply to—

M S Ayappa
Chief Agent For The Bengal
Insurance & Real Property Co, Ltd,
2—1 School Road, Mercara, Coorg


## ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ವಿನ್ನಹ.

ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೂಟದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಖೆಯು ಶಿಲನೆಯ ಹುಟ್ಟು ಹುಬ್ಬವು ಬರುವದರೊಳಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿದ ಕುಮ್ಮುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಸಾಯನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆರಿತುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಫಲ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ನಿರಯನ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಸತ್ಯವಿ ಶ್ರೇಯವೆಂದೂ ಸಾರಿ ಹೇಳಿತು

ಈ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ ಈಗ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಪೈವತ್ಯ, ಪೈತ್ಯ ಎಂಬ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ವರ್ಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಏಕ್ಯ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವದೇ ಈ ಕಾರ್ಯಯುವ ಈ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ ೨೬ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಕ್ರಿಸಗಿನೆಯ ತಾರೀಕಿನ ವರೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ತಿಶುಗಳ ಜಾತಕ ದೊರೆತರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಕೈಗೂಡಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತವು-ಗಾಗಲೀ, ತಮ್ಮ ಗುರುತಿನವರಿಗಾಗಲೀ ಕ್ಕಳು ಜನಿಸಿದರೆ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಶು ಹುಟ್ಟಿದ ಯೆಡನೆ ನಮಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಯ ವ್ಯಾರ್ಥಿಸುವೆವು

ಶ್ರೀಮಜ್ಜಾಯಕ್ಕ ವಿಶ್ವರು ವರ್ಷ ಆಯುಸ್ಸು ಕ್ಷಾವಬ ಕೃಷ್ಣ ೧೩

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೂಟದ ಜ್ಯೋತಿ
ಶ
ಧಾರವ


## NOTICE.

Wanted before 31st August, 1930 applicat for the post of Ayurvedic Doctor at Bh mandla under the Coorg District Board Rs 50/—per mensem Only holders of diplo of a recognised college need apply

G W Priestley
3—2 President, Dt Board
Mercara, Coorg

## ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ಜಿಂರಿಂದ ೭೫ರ ನ

ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು

ಏಜಂಟರು ಮೂತ್ಯ

(ಇಡೀ ಕೊಡಗಿಗೆ)

ಇವರೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಬೆಳಸಿರಿ—

**The Karnataka Trading C**

Post Box 3563.
4—1 Girgaon Bombay

## For Sale.

A Coffee Estate of 90 acres block, on which 67 acres are coffee, there is pepper oranges also and a good Bunglow too

Apply to —

"M"
C/o The Manager,
4—3 "Kodagu" Mercara


## ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.

### ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಟೀಲರಿಂಗ ಮತ್ತು ಕಟಿಂಗ ಕಾಲೇಜ ಧಾರವಾಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್.

ನಾವು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕಟಿಂಗ ಅಂಡರ್ ಆವೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಟೀಲರಿಂಗ ಅಂಡೆ ಹೊಲಿಯುವ ಸರಸ್ವತ್ರಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಮುದತ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ಟೀಲರಿಂಗ ಮುದತ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಮ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಫೀ (ಎವತ್ತೈದು) ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಟೀಲರಿಂಗ ಫೀ ೧೦೫ (ಹದಿನೈದು) ರೂಪಾಯಿ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ವರಾಠಿ ಮತ್ತು ಗ್ಲೀಷ ಈ ಮೂರು ಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ವರ್ಜನ್ಸಿನ ಪಿಂಗಳಿಗಾ ಕನಿಷ್ಠ ಅರವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಬಲ್ಲನು ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸವ ಕ್ಷರೂ ಒಂದು ಆಣೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಟಿಕೀಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಆರ್. ಬಿ. ಮುಧೋಳಕರ,
ಫರ್ಸ್ಟಕ್ಲಾಸ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ,
52—3 ಧಾರವಾ

# ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

## ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭ.

## ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೀಟಿಂಗು.

**ನಿಷೇಧಾಜ್ಞೆಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ ಸುಂಬಾ ಸಹಾನುಭೂತಿ.**

ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯವರು ಈ ಮೊದಲೇ ಹಸ್ತ ಪತ್ರಿಕಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಂತೆ 13 ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಈ ತಾ. 27ನೇ ಬುಧವಾರ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಗಡಂಗದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಪತ್ರಾಂಥಿಸಿದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆಗೆ ವರ್ಕೌಟ್ ಒಳಿಯಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜದೊಡನೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ, ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದೀ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಗಡಂಗನನ್ನೂ, ನಾಡು ಕಚ್ಚೇರಿಯನ್ನೂ ದಾಟಿದಾಗ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿಂ ಎರಡೆರಡು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಲು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮ್ ಒಳ ತಲಪಿದಾಗ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಚಿಕ್ಕ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಮೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮೆ ಪಿ ಎ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನವರು—'ಪಿಕೆಟಿಂಗ್'ನ್ನೂ, ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಹೋರಾಟವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಮೀಟಿಂಗಿನ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಫಂಡಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಂದಾ ಹಣವೂ ಜಮೆಯಾಯಿತು. ತಾ. 28ನ್ನಿಯೂ ನಾಡು ಕಚ್ಚೇರಿ ಪೂರ್ತ ಗಡಂಗವು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸಾರಾಯಿ ವಾಸ್ ತೆಗೆಯಲು ಬರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿದೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೆಲವರು ವಾಸು ತೆಗೆದವರ ವಾಸನು ಹೋಗಿಯುವರು. ವಾಸು ತೆಗೆದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಹರದು ಬಿಸಾಡಿದ ವರ್ತಮಾನವೂ ಇದೆ ಪಿಟಿಷನ್ ರೈಟರುಗಳು ವಾಸಿಗೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಒರೆಯಲು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ, ನಿಷೇಧಾಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಇಡೀ ವಿಷಯ ವರಣವೇ 'ಪಿಕೆಟಿಂಗ್' ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಗಡಂಗದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಾರಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಬುಧವಾರ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು 'ಪಿಕೆಟ್' ಮಾಡದೆ ಹೋದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿತ್ತಂತೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಕಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿತಾ. ಇದೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರ ಗಸ್ತಾಟಮೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

## ಒಳದೇಶ.

ಕೊಡಗು ಎಮಿನೆಂಟ್ಸ್‌ರ ಸಂಘದ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಾ. 7 ರಲ್ಲು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಮೆಹಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತೆ.

ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕಳಿಯುನ್ನು ಮುಂಡಿಗೆ 180 ರೂ. ದರದ ಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ್ಕಾಗಿ ನರ್ತಮಾನವಿದೆ ಯೂಲಕ್ಕಿಗೆ ಮಣಕ್ಕೆ 30 ರೂ. ದರದ ಬೆಲೆಯೂ ಇದೆಯೆಂತ ತಿಳಿಯ ಒಂದಿದೆ.

ಈ ವಾರ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಆನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಗ್ಗಟ್ಟುನಾಡು ತಾಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಗಳು ನಾಟಿಯಾಗದೆ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾಟಿಯಾದ ಗದ್ದೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತಿವೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ವೇದಾಂತ ಸಂಘದವರು ಕಳೆದ ತಾ 24ರ ದ್ದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜಯಂತಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆ ಬಿಡ್ಡಮಾನೆ ಅತ್ಯಾತಾನ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದರು. ಇದರ ವಿವರವು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಡಗು ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳ ಸೊಸೈಟಿಯ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಜನರಲ್ ಮೀಟಿಂಗು ಕಳೆದ ತಾ. 14 ರಲ್ಲು ನಡೆದು ಕೋಟಿಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೂಸ್ಕರ ಹಣ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ಕೇಳಬೇಕೆಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆಯೆಂಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕುಂಬಾರ ಗಡಿಗೆ ಗ್ರಾಮದ ಅಕ್ಕಾಲಿ ಅಣ್ಣಾಚಾರಿಯು ತನ್ನ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಾಚಾರಿಯನ್ನು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿಷ ಹಾಕಿ ಕೊಂದನೆಂಬ ತಕ್ಕೀಲಿನ ಕುರಿತು 22, 23 ನೇ ತಾರೀಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಶನ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ನಡೆದು ಅಪರಾಧಿಗೆ ಜೀವ ಮಾನ ಪರಿಯಂತ ದ್ವೀಪಾಂತರದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ವೆಂಕಟಂಗಿಯವರ ವಿಟ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು, ಡಾಕ್ಟರ್ ಅನ್ಸಾರಿಯವರು, ಪಂಡಿತ ಮಾಳವೀಯರು ಮುಂತಾದ ಮುಂದಾಳುಗಳು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿನ ಹರತಾಳವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದೂ, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ನಡಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಮೆ. ಪುಟ್ಟಿಚಂಡ ಬಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಆಫ್ರಿಕಾಕ್ಕೆ ವಿನೋ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಿವರು ಕೆಲವು ಇತರ ಯುವಕರೊಡನೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಒಂದಿದ್ದರಾಗಿಯೂ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹದ ಹಸ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ 8 ದಿನ ಸಜೆ ತಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯ ಒಂದಿದೆ. ಕೊಡಗಿನವರಲ್ಲಿ ಇವರೇ ಪ್ರಥಮ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳಾಗಿರುವರು.

ಮಿಸೆಸ್ ಕೋಟೆರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ನಿಷಾ ನಿಷೇಧ ಪಾರಿ ಪ್ರಚಾರ ವಗ್ಗೆರೆ ವಿಷಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಾ. 15ರಂದು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಲು ಹೊಂಡುವುದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ದೇರೆ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿ ಆಪೇಕ್ಷಿಸಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ದೇಶದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಹೊರಡಿದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಸಹ ಅವರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಕೊಡಗು ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗಡದವರು ಇಗ್ಗುಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೇಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಾರೀಕು 21 ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜವಿನ್ನಾರರ ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ನಡಸಬೇಕೆಂತ ಯೋಚಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ ಆ ಸಭೆಗೆ ಜವಿನ್ನಾರರ ಸಂಘ, ಹೊಸ ಎಂಜಿನ್ನಾರರ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಕೊಡವ ಸಭೆ ಈ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಿಂದಲೂ ಏಳೇಳು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ, ಗೌಡ ಸಭೆಯಿಂದ ಏದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಮತ್ತು ಲಿಂಗಾಯತ ಪರವಾಗಿ ಇಬ್ಬರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ತಾ. 10—9—30ನೆ ವಳಗೆ ನೇಮಿಸಿ ಹೆಸರು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಮೆ. ಬಿದ್ದಂಡ ಯಂ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಆಮೂಲ ಸಭೆಯ ವರಿಗೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ಕರ್ಷಸ್ಥಿತಿ ಜೆಲ್ಲೆಯ ತಿಕ್ಕಿ ತಾಲೋಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪೋಲೀಸ್ ಜಾನಾನಿನ ಜೋರಾಗಿ ಭಂಗ ನಡಿಯುತ್ತಿರಲಿದೆ.

ವೇಕಾವರದ ಕುರಿತು ಪಟೇಲ್ ಕಮಿಟಿಯು ಬರೆದ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅಲ್ಲಹಾಬಾದಿನ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ 3000 ರೂ. ಜಾಮೀನ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ

ಪೂನಾ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಹಿಡಿದು 3 ತಿಂಗಳು ಸಜಕ್ಕೂ, 500 ರೂ ಜುಲುಮಾನೆಗೂ ಗುರಿ ಪಡಿಸಿದೆ.

ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಯರವಾಡ ಜೈಲಿನಿಂದ ವಾಪಸು ಅಲ್ಲಹಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ್ಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದು ಕೆಣ ರಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆಂದೂ, ಈಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಸಿ ಇದೆಯೆಂದೂ ವರ್ತಮಾನ ಒಂಜೆ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹಂಗಾಮಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಅಬ್ಬಾಸ್ ಕ ಅವರು ಅಜಾದರನ್ನು ಸೆರ್ಕಾರವು ನೆರೆ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಮೊಬದಮ್ಮೆ ವಿಚಾರಣೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಡಾಕ್ಟೆ ರ್ ಅನ್ಸಾರಿಯವರನ್ನು ತಕ್ಕಿಲ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಜಾದರಿಗೆ ತಿಕ್ಷೆಯಾಗುವಾಗ ನುಂದಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯು ವೀಟಿಂಗು ಈ ತಾ. 27ರಲ್ಲಿ ದೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಅದರ ಮೊಬುಗಳಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅನ್ಸಾರಿ, ವಿಟ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್, ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯರೇ ಮೊದಲಾದ (ಮಿಸಸ್ ನೆಹರು ಮತ್ತು ಮೆಹಬ್ಬಾರವರ ವಿನಾಯಿಸಿ ಬಾಕಿ) ಎಲ್ಲರೂ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ.

ಜೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ ಪಿ. ಸಿ. ರೇಯವರು—ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಪಗಡೇತೀ ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ದಿಬ್ಬಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಅದರ ಬದಲು ಬೀಡಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಸರಾಕಾರು ಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬಿದ್ದಿಲ್ಲರು ಬೀಡಿ ಮೂಡುವ ಕಸುಬು ದೊರತು ದಿನಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂತ ವಿವರಿಸಿದರು.

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನು (ಚತ್ತಗೋಲ್ಮೆ) 1931ನೇ ಇ್ವಮ ವರೆಗೆ ಮುಂದಿನಪದಕ್ಕಂತ ಮೆ. ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರು 'ಲೀಡರ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೂ, ಸರಕಾರ್ತಾ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರಾಜಿ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೂಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನನ್ನು ಮುಂದರಿಸಲು ಅಧಿವ್ಯಾಯ ಕೂಟ್ಟಿರುವದಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಜೊಂಬಾಯಿ ವೇಪಡ ಲೀಟ್‌ಗಳು ವಿರೋಧವಿದ್ದಾರೆ.

ತಾ. 25ನ್ನಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಕಾರಿನ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಬಾಂಬುಗಳು ಬಿದ್ದವು ಸವಿಾಪದಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬ ಘಾಯವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವನು ಈಚೆಗೆ ಸಕ್ಕನು ಇವನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾಂಬುಗಳೂ, ಒಂದು ತುಂಬಿದ ರಿವಾಲ್ವರೂ ಇದ್ದವು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಓತಿ ಕೋಗುವನನ್ನೂ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಇವನೊಬ್ಬ ಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ ಚಿತ್ತಗಾಂಗಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪೂಡು ನಡಿಸಿದ ಗಂಗಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿಂದಲೇ ಈ ಕಾರ್ಯಸಡೆದಿರಬೇಕೆಂತ ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಅನೇಕರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಮೆ ಜಯಕರವರು ಮುಂದಾಗಿ ಸಿಮ್ಲಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟರು ಈಗ ಸರ್ ತೇಜ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಸಪ್ರೂರವರು ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವೈಸರಾಯರೊಂದಿಗೆ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ತಾರೀಕು 25ರಲ್ಲಿ 4 ಗಂಟೆ ವರೆಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡಿಸಿದರು ಪುನಃ ತಾರೀಕು 26ರಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮುಂದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಫಲಿತಾಂಶ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ವೈಸರಾಯರ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳ ಸೆಂಗಡವೂ ಜಯಕರವರು ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ವೈಸರಾಯರು ವಿನಹ ಸರಕಾರದ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಕರುವದರಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆಂತ ವರ್ತಮಾನ ವಿದೆ

ಪೇಕಾವರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ವ್ಯಾಪಾರವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರೂ, ಮಿಲಿಟರಿಯವರೂ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಆನೇಕರನ್ನು ಕೊಂದರೆಂಬ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಏ ಜೆ ಪಟೇಲರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ತನಿಖೆ ನಡಿಸಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಬರೆದರು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಜ್ಜು ಗೊಳು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಪೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಹ ಪೈಲ್ವೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿಳಾಸದಾರರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಇದೇ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನೌಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಫೀಸ್ರಾಯ ಸಹ ಕೊಡಶಾಯಿತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜನರ ಪರವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟವಾಗಲು ಸದರಿ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಬಿಡನೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯು ಹೊರಬಿದೆ

## ಕೊಡಗಿನ ಸುಶಿಳಾ ಸಹೋದರಿಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತೊಡಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯುದ್ಧವು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯವಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕ್ಷಲ್ಕತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಹಾಬಾದ್, ಪಂಜಾಬು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಾನಿಕ್ಯಗಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯನ್ನು ಸಹ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿ ನಿಂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಭಾರತಖಂಡದ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ವಿಮಣಿ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರೂ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಾನ್ಯಮುಖ್ಯ ನಾಯಿಕರು ಸಹಿಯೆಯರೂ ನನಗಾಗಿ ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನನು ಭವಿಸುತ್ತಿರುವರು

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರಾದ ನಾವುಗಳು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸ್ತ್ರೀಯರಾದಲೇ ಧೈರ್ಯ ಬಂತವು ಉದ್ಧಾರವಾಗಿ ವುದೊಂದೂ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಪ ಪಳೆದ್ದು ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾರವನ್ನಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂತರೀತಿಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಚಳವಳಿಯು ನನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಹೋದರರುಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದೂ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನವು ಒಡನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವುದು. ಪುರುಷರು ಕುಡಿಕರಾಗಿಯೂ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗಿರ ಬೇಕೆಂದೂ ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾರವನ್ನಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂತರೀತಿಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಚಳವಳಿಯು ನನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಹೋದರರುಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದೂ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನವು ಒಡನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವುದು. ಪುರುಷರು ಕುಡಿಕರಾಗಿಯೂ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗಿರ ಬೇಕೆಂದೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಹೋದರಿಯರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಚಳವಳಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಇತರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಸಹ ನನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಹೋದರರುಗ ಪಿಕೆಟಿಂಗಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾಯುಂಟಾಗುವುದು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ ಸುಖಾಯ ಸೂಚಿಸಲು ನಾವು ಈ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರು ತಾ. 15 ರಂದು ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ

ದೇಶದ ಮಳೆಮಯ ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಬ್ಬೆ ಪಡುವರು ದುಯುವುದು ಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ನಂತರ ಊಟ ಉಪಚಾರ ವಗ್ಗೆ ರೆಗೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ ಹಣವು ಸೆ ಹೋದರರೆಲ

### ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜಯಂತಿ ಉತ್ಸವ.

ಈ ತಿಂಗಳ 24ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಪುಡಿಕೇರಿ ವೇದಾಂತ ಸಂಘದವರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜನ್ಮೋತ್ಸವವನ್ನು ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಮಡಿಕೇರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾವಾಚಸ್ಪತಿ ಓ.ಟ್ಟಮನೆ ಅತ್ಯಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದಂತೆ 3 ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಭಜನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 3--30ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಆನಂತರ ಮೆ. ನರವಂಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪ ಬಿ. ಎ. ಯವರು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. 5ರಿಂದ 5--30ರ ವರೆಗೆ ಮೆ. ಪಿ. ಕೆ. ಸುಬ್ಬಾರಾಯರವರು ಗೋಪಿಕಾ ಗೀತೆಯನ್ನು ಮಧುರ ಸ್ವರದಿಂದ ಹಾಡಿ, ಸಭಿಕರನ್ನು ಉಲ್ಲಾಸಗೊಳಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ.

ಗವೂರೋಪನಿಷತ್ತನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅವತಾರವನ್ನೆತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಒಂದೆಡೆ ಬಾಹ್ಯಿಕ ಸುಖದ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ನಿಸ್ಸತ್ವ ಹೊರ್ಗದ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೊಂದಿತ್ತು,, ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರುದ್ಧವಾದ ಇವೆರಡೂ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮಧ್ಯ ಬಿಂದುವಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾಜವನ್ನು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಗೀತೋಪದೇಶದಿಂದ ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಿದನು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದುದೇನಂದರೆ:--" ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಚರಿತ್ರೆಯ ನಿಜವಾದ ರಹಸ್ಯವನ್ನರಿಯದೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಅವನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಹಲವರು ಒಂದೆರೆಡು ಕಲಂಕಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದುಂಟು. ಗೋಪಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ದುರುಪಯೋಗಿಸಿದನು, ಅನಿರೊಡನೆ ನಿಂದ್ಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದನು ಎಂಬದಾಗಿ ಒಂದು ಆರೋಪಣೆ. ಈ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು—ವೌರಾಣಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ,—ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಅದು ಸುಳ್ಳೆಂದೇ ಕಾಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವಮಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಆರೋಪಣೆಯು ಹುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ—ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಗೂ ಗೋಪಿಕೆಯರಿಗೂ ಇಂಥಹ ನಿಂದ್ಯ ಸಂಬಂಧವು ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹರಿವಂಶವೆಂಬ ಮಹಾಭಾರತದ ಖಿಲಪರ್ವವು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಏತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧದ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಕಾರಣವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೇನಂದರೆ—ದ್ರೌಪದಿಯ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಗೋಪಿ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರೀಯನಾದವನು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಎಂದರೆ ದೀನನಾದ ಅಬಲೆಯರನ್ನು ಭಗ್ನಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿದವನು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಿಂದ ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ರಾಜ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣದಂತಹ ಧರ್ಮ ಸಂಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಜಾಂಘಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ನೆನಪು ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಆಗುತಿತ್ತೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ನೆನಪಾದರೂ ಆ ಧರ್ಮ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಅನಳು ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದಳೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಎತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಸ್ವಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬೇಳುತ್ತಿತ್ತೇ? ಆ ದುದರಿಂದ ಈ ಆರೋಪಣೆಯು ಸುಳ್ಳು. ಮೂರನೆಯ ಕಾರಣವೇನಂದರೆ—ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ರಾಜಸೂಯ ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ ಪೂಜೆಯ ಮಾನನನ್ನು ಕೂಟ್ಟಾಗ ಶಿಶುಪಾಲನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಎಲ್ಲಾ ದೋಷಗಳನ್ನು (ಹಾಗಾದವು, ಅಲ್ಲವಾದವೂ ಕೂಡ) ಎತ್ತಿ ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಕೂಡ ಹೊರಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಗೂ, ಗೋಪಿಕೆಯರಿಗೂ ಅಂತಹ ನಿಂದ್ಯ ಸಂಬಂಧವು ಇದ್ದುದಾದರೆ ಸೊಕ್ಕಿದ ಬಾಯಿಯ ಶಿಶುಪಾಲನು ಅದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದನೇ? ಈ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳಲ್ಲದೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ದಾದರೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೇ "ತ್ರಿವಿಧಂ ನರಕಸ್ಯೇದಂ ದ್ವಾರಂ ನಾಶನ ಮಾತ್ಮನಃ| ಕಾಮಃ ಕ್ರೋಧಸ್ತಥಾ ಲೋಭಸ್ತಸ್ಮಾದೇತತ್ತ್ರಯಂ ತ್ಯಜೇತ್"|| ಎಂದು ಕಾಮವು ನರಕದ ದ್ವಾರವು, ಅದನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿ, ತಾನೇ ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರುವನೇ? ಸಾಧಾರಂಂ—ಈ ಆರೋಪಣೆಯು ಏತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಾಗ ತೀರಾ ಸುಳ್ಳಾಗಿದೆ. ೮—೯ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವತ ಗ್ರಂಥವು ಹುಟ್ಟಿವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೊಂಚ ಮೊದಲು ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ ರಚನಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ತರಹದ ನಿಂದೆಯು ಹೆಚ್ಚಿರಬಹುದಲ್ಲದೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಸಕ್ರೀಡೆಯೆ ಮೊದಲಾದುದು ಕೀಳಾಲ ಕವಿ ಕಲ್ಪಿತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ ಕವಿಟ ಯಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಆರೋಪಣೆಯು ಹೇಗಿರಬಹುದೆಂದು ಇದೂ ಸೂತ ತಳೆಗೇರಿಸಿ ತನದ್ದಾಗಿದ. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ದಿಗ್ಮೀಣವಧೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆಕೊಳ್ಳೋಣ. ದ್ರೌಣಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನರಿಯದ ಪಾಂಚಾಲರ ಪೀಲೆ ಅಸ್ತ್ರ ಸ್ಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ಸಂಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಯುದ್ಧನೀತಿಯ. ಮೇರೆಗೆ ಇದು ತಪ್ಪು. ಅಸ್ತ್ರ ತಿಳಿದವರೊಡನೆಯೇ ಅಸ್ತ್ರಯುದ್ಧವಲ್ಲದೆ, ಅನ್ಯ ತಿಳಿಯದವರೊಡನೆಯಲ್ಲ. ಈ ನಿಯಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಿಸಿ ದ್ರೌಣಾಚಾರ್ಯನು ಎಲ್ಲರ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಂಥವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು 'ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಸತ್ತನು' ಎಂದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಂದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಸುಡಿಸಿದನು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ವಸ್ವನಾಶ, ವಿವಾಹ, ಗೋಹತ್ಯೆ ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡ ಅಪವಾದಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯುಧಿಷ್ಠರನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದನು. ಕೃಷ್ಣನ ಈ ಕೃತ್ಯವು ಕಪ್ಪೆಂದು ಯಾವ ನೀತಿ ಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಹೇಳಲಾರದು. ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯನೇ ಮೊದಲಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಮರಣವನ್ನು ತಯೂರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಎದುರುಗಡೆಯವನನ್ನು ಹಾದಿಕಪ್ಪಿ ನಡೆದು ಸರ್ವಸ್ವ ನಾಶವನ್ನು ಮೊದುವಾಗ ಅಕ್ಷ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥ' ಸಕ್ಕಕ್ಕೂ, ಅಪಂಗೆಗೂ, ನೀತಿ ಶಾಸ್ತ್ರೆಜ್ಞರು ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಸ್ತಿಕ್ಯ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯೆಳಗಿಂದ ಕೂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇರಲಿ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಚರಿತ್ರೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕಲಂಕವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಜನ್ಮತ್ಯಯು ಈ ಮೇರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಅದರ್ಶಪ್ರಾಯವೋ, ಅವನ ತತ್ವಜ್ಞಾನವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ. ಇ ವೆರಡನ್ನೂ ಎಲ್ಲರೂ ವ್ಯಾಸಂಗದಿಂದ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ."

ತದನಂತರ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ನಾಮಾವಳ್ಯತರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪಂಜಲ್ಲುಟ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ನಾಮಾವಳ್ಯತವು (chorus) ಹಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದಾದನಂತರ ವೇದಾಂತ ಸೊಸೈಟಿಯ ಪೈಸ ಜೆಂಟರಾದ ಮೆ. ಜನ್ನಿರ ಕುಶಲಪ್ಪ ಬಿ. ಎ. ಯವರು ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಸಭಿಕರನ್ನೂ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರನ್ನೂ, ಗೀತಾಕಾರರನ್ನೂ, ವಂದಿಸಿ ಈ ದಿನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ರಸಭರಿತವಾದ ಭಾಷಣಾದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ವಂದಿಸಿ ಅವರು ಕೊಡಗಿನ ಹೊರ ವ್ಯಾಂಶ್ಯವರಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಆಗಾಗ' ನಮಗೆ ತತ್ವವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವೆಂದೂ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರತ್ನಪ್ರಾಯರಾಗಿರುವರೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಸಹೋದರರು ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಳಿತವಾಗಿ ಈ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನೂ ತುಂಬಾ ನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಳೆದ ವಾರ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಜನ್ಮ ದಿನವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಸಹೋದರರು ಮಿಳಿತವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಜೀವಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಸಹೋದರರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿ, ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ಕೂಡ ಅವತಾರ ಪುರುಷರಾದ 'ಅಲ್ಲಾ'ರನರ ಜನ್ಮ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು ಈ ದಿನದ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ಆಮಂತ್ರಣವಿತ್ತರೂ ಬಲೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವರಂತು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಪೂತ್ರ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವುದು ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನಕರವೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸಾದ ವಿನಿಯೋಗವಾದನಂತರ 7--15 ಕ್ಕೆ ಸಭೆಯು ಭಂಗವಾಯಿತು.

---

### ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಚಾತ್ಮಿಗಾರರು ಪಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸತ್ಯಕಾರ್ಯರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.]

ಪರೂಕ್ಷ್ಯರ್ !

ಎಂದೂ ಕಾಣದ್ದು---ಬಿದಿನೋಡಿ—ಇಂದು ಕಂಡಿತು.

ಇದೇ ತಿಂಗಳು 14ನೇ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 7½ ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಖಾಯಿಲೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಾಡು ಔಷಧಿ ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಪೇಟೆಯ ಬಿಕ್ಕಿನಲ್ಲು ಒಬ್ಬ ಮಿತ್ರರ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆನು. ಹೋಗಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಪತ್ನಿಯಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸು ಹೊರಡುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು. ಆದಾ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿದ ಜಾಗವು ದೊಡ್ಡ ಅರಣ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸಾಗಲೀ ಆ ಧನವಾ ಕಾರಾಗಲೀ ಜರುವ ಹಾಗೆ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ರಸ್ತೆ ಇರುವದು ಅತ್ತಕಡೆಗೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇದೇನು ಶಬ್ದ ಎಂಬುದಾಗಿ ಗಾಬರಿ ಮತ್ತು ಸಿಟ್ಟಾರು ಕೂಡಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರ ಗಿನ್ನೆ ಕರೆಯು ಕಾಡಿನ ಸನಿಹ ಅಂದರೆ 2 ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶಬ್ದವು ಹೊರಟಿಯಿತು. ಇದು ಏನು ಲಕ್ಷ್ಯವೆಂದು ನಾವಿಬ್ಬರು ಮನೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಇಳಿದು ನೋಡುವಾಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಶಬ್ದ ಹೊರಯುವದು ಆಕಾಶದಲ್ಲು ಕೇಳಿಸಿತು. ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೋಡ ವಾಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹದ್ದಿನ ಆಕಾರದಲ್ಲು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಏನೆಂಬುದು ನಮಗೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತೇ! ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೋ! ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಗಿನ್ನೆ ಹೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬನು ಇದು ವಿಮಾನವೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅವರು ವೈಸಾ ಯಲ್ಲು ದಶರ ಹೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಕಂಡ ನೆನಪಿನಿಂದ ಅವನಿಂದ ನಮಗೆ ವಿಮಾನವೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅದು ಶ್ರೀಮಂಗಲ ನಾಡು ಕಡೆಗಿರಬಹುದೆಂದು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಆದರೆ ಈಶಾನ್ಯೆದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡಿನ ಅನೇಕರು ಕಂಡಿರಬಹುದು. ಇದೇ ವಿಮಾನವು ಬಾ. 13ನೇ ಬುಧವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲು ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹೋದದ್ದಾಗಿ ಕಂಡವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಮಾನವು ಗುರುವಾರ ದಾಟಿದ ದಿನ ಎಂದೂ ಕಾಣದ ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯವು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮೇಲೆ ಕಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಆನಂದ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲು ಹೋಯಿತು' ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಾಗಾದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲು ಹೋಗಿರಬಹುದೆಂಬುದು ವಾಚಕ್ಕರ್ಲೇ ಊಹಿಸಿ ನೋಡಿ.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿದ ಯಸ್. ಯನ್. ಯನ್.

---

### ತೊಟ್ಟಿಲು ತೂಗಾಡುವ ತಾಯಿ.

ಪ್ರತಿ ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಗೂ ಮತ್ತು ಸುಸಿದ್ಧತೆಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಕಾರಣಭೂತರಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದವರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ತಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದು ಗಂಡಸರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಲೋಕದ ಪೆಕರುವಾಸಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಯಾವನಾದರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು "ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಯು ಬ್ಯುತನವು ಯಾರಿಂದ ಲಭಿಸಿತು" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಆತನು "ನನ್ನ ತಾಯಿಯಿಂದ" ಎಂದು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುವನು ಜಗಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ "ಥೋಮಸ್ ಕಾರ್ಲೈಲ್" Thomas carlyle ಎಂಬ ಕವಿಯು ಪರಲೋಕವಸ್ಥೆದಿವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಜಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತನು "ನಿನಗೆ ಏನು ಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಲು ಆತನು 'ನನ್ನ ತಾಯಿ ನನಗೆ ಬೇಕು' ಎಂದನು. ಆದುದರಿಂದ ಮಗನ ಏಳಿಗೆಗೆ ತಾಯಿಯೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರೇರಣಾಕಾರಿಯೂ, ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಮೆಟ್ಟಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಸಂಶಯ ಪಡಲಾರರು. ಧನದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದ, ಅಥವರೆ ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಬೇರನಿಗೆ ಸಮಾನನೆನಿಸಿಕೊಂಡಂಥ ಎಷ್ಟೋ ಕುಮಾರರು ತಮ್ಮ ತಾಯಂದಿಯರ ಅಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬಕ್ಕ ಕರಾಗಿಯೂ, ಎಷ್ಟೋ ಬಡ ಕುಮಾರರು, ಅಂದರೆ ಧನದಲ್ಲಿ ಕುಚೇಲನಿಗೆ ಸಮಾನನೆನಿಸಿಕೊಂಡರೂ ತಮ್ಮ ನಿಪುಣೆ ತಾಯಂದಿಯರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಲೋಕವ್ಯಸಿದ್ಧರೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಷಯವನ್ನು ವಾಚಕ ಮಹಶೀಯರು ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯಲಾರರು"

ತಾಯಿಯರೆನ್ನುವ ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಭಾರವು ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆಯು ಅನಶ್ಯಕ.

ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಸ್ತ್ರೀಯು ಮನೆಯನ್ನು ಅವಳ ನಿರ್ದೇಯ ಕಾರ್ಯತೆಯಿಂದ ಹೊಳಪೇ. ಳ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೂ ಮತ್ತು ಪುತ್ರ ಪುತ್ರಿಯರಿಗೂ ಸಹಾ ಏಕಾರಿಯಾಗಿ ಗೃಹಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಪುಣತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲು ಶಕ್ತಳಾಗುವಳಾಗಿ-ವಳು. ನನ್ನು ಪುಟ್ಟ ದೇಶದ ಕೊಡಗು ಮಹಿಳೆಯರು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಬದ್ಧಕಾಂಕ್ಷರಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಲೋಕದ ನಾಗರೀಕ ತನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಗಾವುದ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯು ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವುದೋ ಅಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಯೋಗ್ಯ ರಾದ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಅತ್ಯ ಸಂಪನ್ನದಿಂದ ಸೇರಿದ ಪೌರ್ಯರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಲ್ಲವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕು ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಜನಾಂಗದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೂ, ಸಂಪತ್ಕಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಕಾರಣರು.

ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿದ್ಯೆ ಪಡೆದರೆ ತಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಸಂಪಿಗೆ ಗ್ರಂಥವೆಂಬೀ ಪೊದಲಾದ ಸುವಾಸನೆಯ ತೈಲದಿಂದ ತೃಂಗಳಿಸಲು ನಿಪುಣೆಯರಾಗುವರೆಂದೂ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾತ್ರೆಪಾತ್ರಗಳ ದಾರಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ತಮ್ಮ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮರೆತು ವಿಷಯವರೆಂದೂ ಅನೇಕರು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇದು ಕೇವಲ ತಪ್ಪು.

ಗಂಡನು ಹೊರಗಿನ ತೆಲಸವನ್ನು ಜರುಗಿಸಿ ಮನೆಯನ್ನೆ ವಿನೋದನೆ ಆತನ ಸೊಗದ ಪ್ರೀತಿ ಭಾವದಿಂದ ಆಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನೂ, ತನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ, ಆಟ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ಕಲಿಸುವುದೇ ವಿದ್ಯೆ. 'ತಂಥಾ ಮಟಿಳೆಯರು ಮೇಲಿನ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದೇ ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಪುತ್ರರು ನಾಗರೀಕರು ಎಂದೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ಏಕಂದರೆ—" A mother's heart is a child's schoolroom " ಯಾವನು ಹೆದಾಕೆಯ ಅಂಕುರವನ್ನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಗೆ ತೋರಿಸುವನೋ ಆಗ್ಯೆ ಆ ಬಳಿಕ ನಮ್ಮ ಹೆದರು ಅಂಧಾ ತರದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಳಾಗುವಳು. ಧೈರ್ಯದ ಚಿತ್ತೆಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹೇಳುವನೋ ತಕ್ಷಣವೇ ಅವಳೂ ಸಹ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವಳು. ಯಾವಾಗ ಅವಳು ವಾಡುವ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧದಾಪತ್ತು ಅನುಭವಿಸುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವನೋ ಆವಾಗಲೇ ಅವಳು ಧೈರ್ಯ ತಪ್ಪಿ ಗಂಡನಿಗೆ ಸಹಾಯಕಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದರ ಬದಲು ಎಲ್ಲಾ ನಿಧದಲ್ಲ

ಕಾಗಳಾಗಿಯೂ, ಗೃಹ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಸುವಂಥ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವಳಾಗಿಯೂ, ಅವಳಪ್ಪಕ್ಕೆ ಅಲೌಕಿಕ ಸಮಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀಲ್ಸಂಕ್ಯಯಾಗಿ ತಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲೆಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಸಂಕಯಪಡಲಾರರು ಈ ವಿಚಾರಗಳು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಕುರಿಸುವವೇ ವಿನಹ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ನಾಟಲಾರವು ಅಂಧಾ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಸಕಲ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವೀಣತೆ ಯಿಂದೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳು. ವಿದ್ಯೆಯ ಸಾರವನ್ನು ಅರಿಯದವಳಾದರೋ ತನ್ನ ಗೃಹ ಕೃತ್ಯದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರಿಯದಿದ್ದು ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಗಂಡನನ್ನು ಕುರಿತು "ಪ್ರಾಣಪ್ರೀತಿಯ ರೇ ಈ ದಿನ ಏನು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲಿ? ಚಾರು ಮಾಡಲೇ, ಹುಪ್ಪಿಟ್ಟು ಮಾಡಲೋ" ಎಂದು ಕೇಳುವ ಸಂದರ್ಭವು ಹುಟ್ಟುವುದು ಇದು ಯಾವುದರ ಫಲಿತಾಂಶವೆಂದು ವಾಚಕ ಮಹಾನೀಯರೇ ಊಹಿಸಬಹುದು ಅದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಶಕ್ಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಭಾರವು. ಯಾಕಂದರೆ— The hand that rocks the cradle rules the world" ಅಂದರೆ— ತೊಟ್ಟಿಲು ತೂಗುವ ಕೈಯೇ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಣ್ಣುಡಿಯು ನಿಜವಾದದ್ದು.

ಯಂ. ಜಿ ಕೃಷ್ಣಾಲಪ್ಪ
ಈಸ್ಟ್ ಆಫ್ರಿಕದ ತೊಡಗ


## WANTED.

Influential and honest men to work as Agents in every Taluk in Coorg, South Canara, Wynad &, Malabar Districts, for the Star of India Industrial & General Assurance Company Ltd on a fixed salary of Rs 40/—per mensem with bonus & commission.

Apply to –

V. Chandriah Naidu
District Organiser,
The Star of India Industrial &
General Assurance Co, Ltd
Mercara

## ಬೇಕಾಗಿದಾರೆ.

ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಮಲಬಾರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಡು ನಿಪ್ಪತ್ತೈದು ತಾಲೂಕುಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ 'ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂ. ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬೋನಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನಿನ ಸಮೇತ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಮಾಣಿಕತನದ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾತು ನಡೆಯುವ ಜನರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ

ಪಿ ಚೆಂದ್ರು ಯ್ಯ ನಾಯಿಡು,
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆರ್ಗನೈಜರು,
ದಿ ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ,
ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ & ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್
ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
12—5. ಮಡಿಕೇರಿ.

## ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

# ಡೋಂಗರೆ

ಇವರ

# ಬಾಲಾಮೃತ

ವನ್ನು

ಕೊಡುವುದರಿಂದ

ನಿಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
52—42 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

## ಜಿಪರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೂರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಹ, ಪಿತ್ತದ ಜಾಡ್ಯ ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಒಳ ಬ್ಯಾಡ, ಮೂಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಬಚ್ಚುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು.—ಕ್ಯಾಪ್ಸುಲ್ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 7—0—0

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು ದೋಷಗಳು, ಋತುನ್ಯಾನವು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸುತಾಸ ಹೀನತೆ, ಮೋಟು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ಸೆಳೆತ ಮುಂತಾದ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟವು ಮತ್ತು ಮಾತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಂತರಂಗ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಸಿರುವವು

ಕೈಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆ ರೂ 2 ಆ. 4,
3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 6 ಆ. 4

### ೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ವಿಟ್ಟು ಒರುವ ಜ್ವರ, ಮರೆ ಜ್ವರ, 2 ಯೂ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಾರಿ ಒರುವ ಜ್ವರ ಸಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಒರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿ ಮೊಡತ್ತಿದೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—0.

### ೪. ಮೇಹ ಕುರಾರಿ. ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ

ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿದು, ಹುಣಿದಿಯಂತೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೀಪನ್ನೂ ವ್ರಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ
೨ 2—8—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ 7

### ೫. ಏಳ್ಬಿ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ. ಅಮೀಬಸನ್ನು

ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಲು ವೀರಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—0
ಆಣೆ 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—0

ಸಂಶಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಬಹುದು ಕೆಲಬಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—9 ರತ್ನಪೀಠಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

# ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಅಯ್ಯರ್ & ಕಂಪೆನಿ

## ಹಾಗೂ ಪ್ಯೂನಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

4 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಥಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದ ಖಾತ್ರಿಯುಳ್ಳ ಟುಂಡೋಬಸೂ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಪರಲ್ಫ್ ವಂಡರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ರೂ. | 3 0 0 |
| " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 3 0 |
| " ಸ್ಕ್ರ್ಯೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0 |
| " ಎಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಕ್ರ್ಯೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಲ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 14 0 |
| " ಮಾಡಲ್ ಕಲರ್ ಸ್ಕ್ರ್ಯೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 4 2 0 |
| " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡಲ್ ಆಫ್ಥರ ಪೈಪ್ರೆವೂನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 5 8 0 |
| ಸಿಸ್ಟಲ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 10 8 0 |
| ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 14 6 0, & 20 10 0 |
| ಬೋರ್ಡ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0, & 3 12 0 |
| ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 6 4 0, & 6 12 0 |
| ಮೆನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 8 2 0, & 8 10 0 |

ಪ್ಲಿಂಪೀಸ್‌ಗಳು.

| | |
|---|---|
| ಸ್ಯಾಟ್ಯಿಂಡ್ ಇರುವ ಸೆಣ ಪ್ಲಿಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸೆಣ್ಣ ಪ್ಲಿಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 2 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಂ ಪ್ಲಿಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 6 9 0, & 6 15 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸಣ್ಣಸೈಜಿನ ಅಲಾರಂ ಪ್ಲಿಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 7 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಂ ಸೆಣ್ಣ ಪ್ಲಿಂಪೀಸ್ ರೇಡಿಯಂ ಹೈಲಿನಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 8 10 0 |
| ವಿನ್‌ಜೆನ್ ಅಲಾರಂ ಪ್ಲಿಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 9 6 0 |
| ವಿನ್‌ಟೆನ್ ಅಲಾರಂ ಸ್ಯಾಟ್ಯಿಂಡ್ ಇರತಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾಟಿನಂ ಯಾದ ಪ್ಲಿಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 13 4 0 |
| ಜಾಕ್ಸಿಯೂ ಒಂದೋಜಸ್ಸೂ ಆದ ಸಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 10 0 |
| ಡಿಫೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ ಹಾರ್ಡ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಸಾಕಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 12 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಾಧಾರಣ ಕೆರಪಿನ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

ಜಲ್ದಿನ ಮೂಡಿಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಅಂದವಾದ ಟೇಬಲ್ ಪ್ಲಿಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ 3—6—0 ಪೋಸ್ಟೇಜು ಆಕಾಯದ.

ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ರವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ.—ಎಂ. ಎಸ್ ಶಿವಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.
52—15 ಪ್ಯಾಟೆಂಟಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

**ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್,**
**ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕೊ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್**
**ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.**

| | ರೂ. |
|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು | 23,160 |
| ಜಮೂಬಂದ ರೇವಣಾತಿ | 2,16,472 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡಕ್ಕಾಗ್ತದೆ.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ನೆರ್ಪಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಲ ಪರೀಟಿನ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲೆಕ್ಕ ಅಜಮಾಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

| | |
|---|---|
| ಪೈಸಿಡೆಂಟರು, | ಟ್ರಿಜರರ್ |
| ಕೋದಂಡ ಅಯ್ಯನವರು, | ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ |
| ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್. | ನವರು. |

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

ಸಿ. ಯಚ್. ವೆಂಕಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ;ಬಿ.ಎಲ್;

ಕಾರ್ಯಕ್ಷ 1—7—1930.

---

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ಮಹನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಹಿಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಸೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಸೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಸೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು.

ಮರೆನಾಡು—ಮೆ. ಕೀಕೆರ ಅಯ್ಯಯ್ಯನವರು.

ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.

ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ ಮುಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮೆಯ್ಯನವರು, (ಪಾದಿಭಂಡಾರ.)

ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಮ್. ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.

ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು.

ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,

ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ನಿಡ್ವಾಳುರು—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ. ಪಿ. ಜೆ. ಮುದ್ದಯ್ಯಯ್ಯನವರು,

ಮತ್ತು, ಅರಮಣಮಾಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,

ಹುದಿಕೇರಿ ಈ ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ. ಜೆ. ಮಾದಯ್ಯಯ್ಯನವರು,

ಸಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ. ಅಪ್ಪಚೆಟ್ಟೀರಂಡ ಮಾಚಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ:—ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರಸೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,

"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

---

## ಮೊರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪನಿಬಂಧನೆಗಳೂ, ಪಾವತಿ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಳಗುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಪಾವತಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದಾವಾ ಫಾರಮುಗಳೂ, ನಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಬಿದ್ದರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೊರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಮೇನೇಜರ್,

"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

---

12 bore Victor Cartridges Rs. 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

**ARMS & AMMUNITION MART.**

321 Abdul Rehman Street.

53 49 **BOMBAY.**

---

**ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ**

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಿವ್ವಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಅದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ವಿವರ

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ ,, ,,
1927ರಲ್ಲಿ 78 ,, ,,

**ಜೀವನಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. | 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ.
1924ರಲ್ಲಿ ,, ,, ,, 22½ ,,

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಇನ್ನು 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

**ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.**

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು:—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52—34 ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

---

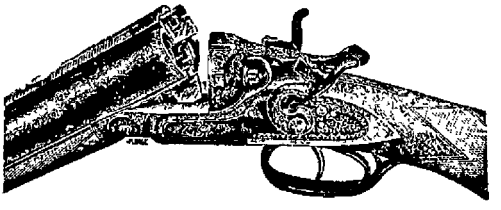

ಕಾರ್ಡ್ ಬರೆದರೆ ರುಜಿನ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಮೂಲಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಚಿಗಳು, ತೋಟಿಗಳು, ಕೇಪ್ಸುಗಳು, ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

**GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS,**
**Largest Importers of Firearms and Ammunition**
**Cheapest priced firm in India,**
24—4 **210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.**

---

ಕ್ಷರೆ ಮಾಡಿರಿ! ಕ್ಷರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

## ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯು ಏನೇ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.)

### ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದೆ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮೊದಲನೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ತೀರುಗಳನ್ನು ಮೂರುವರತ್ತೂ, ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುಸುವದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿಪಡಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕನ್ನಡಿಗರೇ ತೀರ್ಮನೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K. L. Huilgolkar,
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

26—14 ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

---

Printed & published by P. L. Belliappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

# ಕೊಡಗು.

"KODAGU" OFFICE MADIKERI.

In no. delivery please return to

ಸರ್ವೇಷ ಧೂತದಯಯಮಾವಿದಾ ನೀತಿಪ್ರಯುಕ್ತ ಸಾ। ಜಕ ಮುತೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ।

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಪಂದ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ತಾರೀಕು ೫ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೧೪



Telephone — 3145

By Appointment to H. E. The Governor of Madras.

Telegrams — "PRECIOUS"

Cups, Rs. 6, and upwards

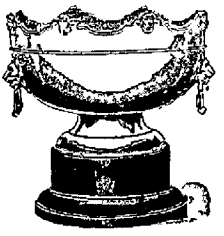

CUPS.
MEDALS.
SHIELDS.
CASKETS.

Medals, Rs. 1–8–0 and upwards

V. SUBRAMANIA IYAR.
JEWELLER.

Post Box No., 423, Tripliacne,

*Illustrated Catalogue Free on Application,*

52–50 MADRAS.

NITRATE OF SODA

The best and cheapest form of N trogen for plants Highly concentra'ed and immediately available Nothing l ke it to make plants grow.

ಚಿ ಲಿ ಯ ನ್ ನೈ ಟ್ರೇ ಟ್ ಆ ಫ್ ಸೂ ೀ ಡಾ

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯವಿರುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ತೆತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ಅತಿ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕು ಥಾಮ್ಯ ಬಹಳ ಬಲವಾದ್ದು ಮತ್ತು ತಕ್ಕಾಲ ಸಿಕ್ಕುವಂಥಾದು ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ರಿಯಾದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ

ನ್ ಕಂಪರ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, ಸೌಥಮರ್ ರೋಡು ಪೂನ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಷಯ ಧರ್ಮೋರ್ಧವಾಗಿ ಹಾಯುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇಗ್ಲೆರೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾ ತಾರರಿಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

(1) ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಏಜೆನೆಶನ್, ಪೋ ಬಾ ನಂ 469 ಕಲ್ಕತ್ತಾ

(2) ಮಿಸ್ಟರ್ ಯಂ ಯಂ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ, ಚಿಲಿಯನ್ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

24—18

ಕಟುಕಷಾಯ ಮಲೆಯಾಳಿಗಳಿಗೆ—ಇದು ಇಂಜಿಷ್ಟನ್ ಮತ್ತು ಕ್ವಿನೀನು ಸೇವಿಸಿದಂತೆ ಗುಣವಾಗದಿರುವ ಚಳಿ ಜ್ವರ ದಿಂದ ಆಗುವ ಜ್ವರ ೩—೫ ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಇಂದ ಬರುವ ಜ್ವರ ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಮೋಹದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಈ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

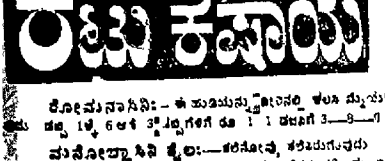


ಜಂದನಾಸವ—ಇದು ಪ್ರಮೇಹ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕೈಕಂಡ ಮಾತ್ರೆ' ಪಾನಕವಾಗಿ ಹೋಗುವದು, ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಉರಿ ಮೂತ್ರ ಹಿಂಡಿಗೆ ಉರಿ ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು ವಿಶ್ರ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವದು ಮೂತ್ರ ನಾಳದಿಂದ ನೀರು ಬರು ವದು, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತು ಹುಡಿ ಹೋಗುವದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೂತ್ರ ಬರುವದು, ಮೂತ್ರ ತಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಲ್ಲದಿರು ವದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಉಂಟಾಗಿ ಸ್ವೇದಾನ್ನಕ್ಕೆ ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು ಆಗುವ ನೋವು ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಮ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಪರಮ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಬಾಟ್ಲಿ 1 3 6ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0 6—12—0

ಕೋಮುನಾಸಿನಿ:—ಈ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಳಲು ಮ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಿರುವ ಧಾಗಿಕ್ಕೆ ಹುಣ್ಣಲು ಕೋಮುವ ಉಡುವಿ ಪೀ ಮು ಡಬ್ಬ 1ಕ್ಕೆ 6ಆಕೆ 3ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 1 1 ಡಬ್ಬಿಗೆ 3—8—0

ಮನೋಜ್ಞಾಸಿನಿ ಕ್ಷೀಲ:—ಕಲಿನೋವ್ತ, ತಲೆನೋವು, ತಲೆಭಾರಗುವದು ಕಲಿವುಗಿ, ಕಣ್ಣುರಿ ಸಿವಿಯಿಂದ ಕೀವು ಸೋರುವದು ಕಿವುಡು ಳಿಸು ಸೋವು, ಅಪಸ್ಮಾರ ಕ್ಕೆ ಬಾಧರಿರುವದು ನೆನಪು ಕಡಿ ಕುಂದಿಹೋಗುವದು ಇವಳಸ್ಸಿಲ್ಲ ಖಂಡಿತ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ ಉ ಹುವ ಔಷಧಮ್ಮ ಖಿಲ್ಲಿಸಿ ಗಿತ್ತವಾಗಿರುವ ತೊಡಸನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಕೊಡಲಿಗೆ ಸಾಂದರ್ಯವನ್ನೂ ಹೊಳಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಾಗು ತೊಡಲಮ್ಮ ಸಡಿಲು ತೊಡಲು ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತೊಡಲನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 1, 3 ಸೀಸೆಗೆ 2—10—0- ತೊಡಲು ಡಿಕ್ಕ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 2, 3 ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ 5—8—0

ನಮ್ಮ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವವು.

ವಿಳಾಸ—ಮನೋಜ್ಞಾಸಿನಿ ಕಂಪೆನಿ, 9. ಮಂಗಳೂರು.

52—25

## ಬಾಲಾರ್ಕಮಧು.

ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅಮೃತ ಗುಣವಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಮಕ್ಕಳು ರೋಗ

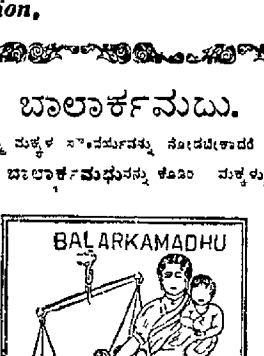


ಸೀಡಿರಾಗಿ ಎಲ್ಲೇ ಸ್ಟೆ ಡಾಗಿಸ್ಟೆರೂ ಇದೊಂದೆ ಒಂದು ತೀರ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಯೂ ಬಲವೂ ಎನಿಸಿದೆ ದಿನ ಏ ಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ ತಪ್ಪದೆ ಹೆ ಚ್ಚುವದು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿದೆ ಚಿಕ್ಕ ವ ಕ್ಕರು ಆನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ ಟಿ ಪಿ 9 ಆಣೆ

52—41 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ್ಕ ಔಷಧಾಲಯ, ಶೀಮೊಗ್ಗಾ. (ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆ)

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ ೧೯೪೦ನೇ ಇಸವಿ

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಪಾ. ೫ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.


## ಸರ್ಕಾರದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ.

ವೈಸರಾಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನವರೊಂದಿಗೆ ರಾಜಿ ಮಾತು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ವೈಸರಾಯರ ಸರ್ಕಾರವು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ದಾರಾಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಹಂಗಾಮಿ ವೈಸಿಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದ ಮೌಲಾನಾ ಅಬುಲ್ ಕಲಾಮ್ ಆಜಾದರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮಿಟಿಂಗು ಆಗಕ್ಕಿದ್ದಿತ್ತು. ಡಿಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಬಿನಾನೂಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಸಭೆ ಎಂತ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮಿಟಿಂಗಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಗಂಡಸರಾದ ಸಭಿಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟರು. ಸ್ತ್ರೀ ಸಭಿಕರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟರು. ದಸ್ತಗಿರಿಯಾದ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಆರಾರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಸಜವೂ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಜನಪ್ರಿಯರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅನ್ಸಾರಿ, ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯರು, ಎಂಬಿಗಳಾದ ಪೈಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ, ಬುದ್ಧಿ ಕುಶಲತೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದ್ದ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರ ಅಣ್ಣ ವಿ. ಜೆ. ಪಟೇಲರೇ ಮೊದಲಾದ ಹತ್ತು ಜನರು ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಖಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಸಭೆ ಎಂತ ಡಿಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಒಂಗಾಳ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಸಹ ಮಾಡಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವು ಸ್ವಾಂತೀಕ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸ್ವಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಮಿನಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತಿರುವದೆಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತ ತಿಳಿಯುವ ಮೊದಲೇ ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭಿಕರನ್ನು ತಿಕ್ಷ್ಣಿಸಿದ್ದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕಾಜೆ ಶಾಶ್ವಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲೂ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ವೈಸರಾಯ್‌ರವರ ಆರ್ಡರ್ ಇರ್ದಿನರು ರಾಜಿಯೊತಾತಾಯಿತು? ಸರ್ಕಾರವು ತಾನು ಕೈಕೊಂಡ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸುಕ್ಕಲೇ ಇಂಬಿಕೆಂತ ನಿಶ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚುತೆಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಂಬುತ್ತಾರೋ ಏನೋ, ಜನಲ್ಲಂತೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚುವ ಬದಲು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮನಸ್ತಾಪ ಹೆಚ್ಚುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಸ್ತ್ರೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಖಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದವು ಅಲ್ಲವೆಂತ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಗಿವೆ. ಅವರು ಘೋಷಿಸಿದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಲ್ಲಿ ಖಾನೂನು ಭಂಗವಾದರೆ ಹಾಗೆ ಖಾನೂನು ಭಂಗ ಮಾಡುವವರನ್ನು ತಿಕ್ಷ್ಣಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಖಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವೆಂತ ಸರಕಾರವೇ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವದೂ ಅಕ್ರಮವೆಂತ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ತೋರದು?

ಸರಕಾರವು ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ತಾಳ್ದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಮನಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂತ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಒಂದು ವಿಷಯದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣದ ಒಂದು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸೇರಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಕ್ಕೆ ವೆಂದನ್ನೆ 1ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂತ ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂಡಾಳಿಗಳು ನಿಶ್ಚಿಸಿದವು. ಆದರೆ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸದರಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಸೇವಕರು ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಲಾಗದು, ಕವಾಯಿತ್ತು ಮಾಡಲಾಗದು ಎಂತ ಆಜ್ಞೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲ್ಪಡೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಪುನಃ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪಟ್ಟು ಬೀಳುತ್ತದೆಂತ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಶ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮುಖಂಡರು ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸೂಚಿಸಲು ನಿಶ್ಚಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಸು ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂತ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರೋದ್ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಾಭಿವಂದನೆಯು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆದೇ ನಡೆಯಿತು. ಆ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಇತ್ತು ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಏನೊಂದು ಘೋರ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ. ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಹುಕುಮನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಶಿಕ್ಷಿಸಿದ್ದರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನೂರಾರು ಜನರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲವರ ಜೀವನಾಶ ಸಹ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಲೇ ಜನರ ಮನಸು ನೋಯುವಂತೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ವರ್ತಿಸುವುದು ಜನರು ಪುಂಡು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರೇ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯಾಗುವ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮೇಲೂ, ಇತರರ ಮೇಲೂ ಅತಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುವರು. ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಈದಿನ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಶಾಂತತಾಭಂಗವು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಆಗದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿಯಾದರೂ ಸರಕಾರವು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸುತುಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೂ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಬರುವ ಪೆಟ್ಟಿನ ತೊಂದರೆಗಳು ಇಲ್ಲವಾದಾವು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಯೂರೋಪಿಯನರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಿಂದೀಯರ ರಾಜಕೀಯ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ನಿಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಲು ನಿಶ್ಚೈಸಿರುವಂತೆ ತೋರಿ ಬರುತ್ತದೆ. "ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರೀ ಚಳವಳಿವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿದ ವಿನಹ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿನ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ ಅಧಿಸ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿಯನರು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ವೈಸರಾಯರು ಮಾಡುವ ರಾಜಿ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಯೂರೋಪಿಯನರು ಏನೇನೂ ಸಹಾಯಕರವಾಗುವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ ಈ ತರದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿಯನರ ಬಧಿಸ್ಯಾಯವು ಒದಗಿಬಂದ ರಿಂದ ನಿಮ್ಮೊಂದಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ನೆಮೋಧಾನ ಉಂಟಾಗಿದೆಯಂತೆ. ನಿಮ್ಮೂದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯೂರೋಪಿಯನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಫೀಸರುಗಳೇ. ಸುಮ್ಮೂದಲ್ಲಿ ವೈಸ್ರಾಯ್ ಉಂಟಾಯಿತೆಂತ ಬಂದ ವರ್ತಮಾನದಿಂದ ಯೂರೋಪಿಯನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಆಳರನೇರೇ ಕಾರಣ ರೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಳರನೇರ ಈ ಮನೋಭಾವವೇ ಸರ್ಕಾರದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವೆಂತ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟವು ಬರೀ ಹೋರಿಕೆದಲ್ಲ. ಹಿಂದೀಯರು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಯಜಮಾನರಾಗಿರಬೇಕಂತ ಮಾಡಿರುವ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಈ ಹೋರಾಟವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬದು ಇನ್ನೂ ಯೂರೋಪಿಯನರಿಗೂ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತಿಳಿಯದಿರುವದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಸ್ವಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸುಲಭವಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ದ್ದರಿಂದ ತಮಗೆ ಹಿಂದೀಯ ಸೋಭಾವವು ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ವರ್ತಿಸುವದಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂದೀಯರ ಸೋಧರಾಷ್ಟವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಸ್ವೆರಾಜ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗುವ ವರೆಗೆ ಹೋರಾಟವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವೂ ಇಲ್ಲ.

## ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

### ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್,

(ಸ್ವಂತ ಪತ್ರಿಕಾವಾರಂತಿ)

ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಕಿಗ್ಗಟ್ಟುನಾಡು ತಾಲೂಕು, ಆನಮ್ಮತ್ತಿನಾಡು ಮತ್ತು ಎಡೆನಾಲ್ಕನಾಡಿನ ಪೂರ್ವಭಾಗದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ, ನಿವಾಸನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಜೂನ್ 10 ರಿಂದ 22 ರ ವರೆಗೆ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯ ನೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೆದುರು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದ ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯವರ ಧೈರ್ಯದ ವಿಜಯವು ಈ ಮೇದಲೇ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು ವಾಚಕ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ್ದೆಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ತತ್ಕಾಲ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕೈಲ್‌ಪೊಳ್ದು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕಾಗಿ ಖಾವಿಲ್ ಗ ಟ್ಟೆ ಗೇಲನ್ ಸಾರಾಯಿ ಬಿಡ್ಡಾಗ ಗುವುದನ್ನು ಕಡೆಯುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ದಕ್ಕಿದ್ದರು ಕೊಡಗಿನ ಗಡಂಗಗಳನ್ನು ಸದರಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಈ ವಿಷಯ ಹುಸ್ಕ ಸತ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಎಂಟು ವಾರಗಳ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಸಾರಾಯಿ ಕೊಂಡುಹೋಗದಂತೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಕಳೆದ ತಾ. 27ನೇ ಬುಧವಾರ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನ್ಯಾಸಂಧಿಸಿದರು. ಈ ಕೆಳಗಿನ 13 ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸದರಿ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪಟದೊಡನೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನೂ, ಕುಡುಕತನದ ಕೇಡುಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಡುತ್ತಾ ಜೈಲು ವಾಸದಲ್ಲಿ ರುವ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಮಂಜಿದಾಳುಗಳ ಜಯಘೋಷ ಗಳೊಡುತ್ತಾ ಸಟ್ಟಣದ ಬೀದಿಗಳಲೆಲ್ಲಾ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು.—ಮಾ. ರಾ. ಶ್ರೀ. ಗಳಾದ (1) ಕಂಡ್ಯಂಡ ಪಿ. ಚ್ಯೆಯ್ಯನ ವಂ, (2) ತೊಳ್ಳಿಮೊಡ ಕರುಂಬಯ್ಯನವಂ, (3) ಹೆಜ್ಜ ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು, (4) ಚಜ್ಜ ಮೊಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು, (5) ಅಜ್ಜಗುಟ್ಟಿರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು, (6) ಪೊನ್ನಿಮಡ ಮೋಟಯ್ಯನವರು, (7) ಪಿ. ಯಸ್. ವೆಂಕಟಯ್ಯನವರು, (8) ಕೈಬರಿರ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರು, (9) ಒಕ್ಕಲಿಗರ ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು, (10) ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು, (11) ಪುಲಿಯಂಡ ಚ್ಯಯ್ಯನವರು, (12) ಕೊಳ್ಳಿಮಾಡ ವಯ್ಯಮ್ಮನವರು ಚ್ಯೆಕ್ಕ (13) ಮಕ್ಕಿ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು. ಮೇರವಣಿಗೆಯು ಪಾಟಿ ಹಾಗೆ ಗಡಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಸುದಾರರು ಸಾರಾಯಿ ತೆಗೆದು ದಂತೆಯೂ, ನಾಡುಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಖಾಸು ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವ ತೆಯೂ ಬೋಧಿಸಲು ಎರಡೆರಡು ಪಿಕೆಟುಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರು. ಮಳೆಯು ಜೋರಾಗಿ ಬಿದ್ದರೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲ್ಪಡದೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸುಮಾರು 3 ಗಂಟೆಗೆ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮಿಗೆ ತಲಪಿದಾಕ್ಷೆ ಅದರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಎಂಟಿಂಗು ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸುಮಾರು 400 ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಸಂತೆ ದಿನವಾದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನೇಕರು ನೇರಿದ್ದರು. ಮೈ. ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್ ಖಾನ್‌ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದ ನಂತರ ಮೈ. ಪಿ. ಜಿ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು, ಹಿಂದೂದೇಶದ ಇಂಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಹೋರಾಟವನ್ನೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ನಡಿಸುವ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಜನರಲ್ಲಿ ಹುರುಂಬಿಸುವಂಥಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣದೊಂದಿಗೆ ಸಭೆಯು ಬರಕಾಸ್ತಾಯಿತು. ಎಂಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಫಂಡಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವೂ ಜನರು ಯಾಯಿತು. ಜನರು ಉತ್ಸಾಹಪರಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಕುಡಿಕ ತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗಡದವರೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವರು. ವೀರಾಜಪೇಟೆಯ ಪಿಟಿಷನ್ ರೈಟರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಕೋರಿಕೆ ಮೇರೆ ಸಾರಾಯಿ ಖಾಸಿಗಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಬರೆದುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಘಾಷೆಕೆಟ್ಟು ಆದರಂತೆಯೇ ನಡೆದು ನಿಜಾಸ್ಪೋದೆದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೆರವಾದದ್ದು ಸಂತೋಷಕರದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಈದಿನ ಜನರು ಗಡಂಗದಿಂದ ಗೇಲನ್ ಸಾರಾಯಿ ತೆಗೆದದ್ದು ಬಯ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದೆ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದ 2 ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಾರಾಯಿಯು ಖರ್ಚಾಗದೆ ಇಳಿದುಳಿತ್ತು.

ತಾ. 28 ರಲ್ಲಿ ಮೇರೆ ಮೊಟ್ಟಿದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲಿ ಕನೇ ಇಬ್ಬರು ಕಾಯಿಲಸ್ಥರಾದ ಕಾರಣ ಅವರ ಮನೆ ಮೊರೆದುರಿಂದ ಜಾಥೆ 11 ಜನರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ವೀರಯಲ್ಲಲ್ಲಾ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ-ತ್ತಾ, ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗಡಂಗವನ್ನೂ, ನಾಡುಕಚ್ಚೇರಿಯನ್ನೂ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ 5 ಗಂಟೆಗೆ ಗಡಂಗವೂ, ನಾಡುಕಚ್ಚೇರಿಯೂ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ ನಂತರ ಪಿಕೆಟುಗಳು ಪುನಹ ಕುಡುಕತನದ ಹಾನಿಕೆಯನ್ನು ಪದಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾಟುವಂತೆ ಮೂಡುತ್ತಾ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿದರು ಇದೇ ರೀತಿ ಸ್ಥಿತಿ ದಿನವೂ ಮೂಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ

### ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿತಾಳ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳು ತಾ. 27ರಲ್ಲಿ ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ವರ್ತಮಾನವು ಕೇಳಿಬರೊಡನೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯವರು ಪೇಟೆಯ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮಹಾತಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೆಯಿತ್ತಿರು. ಅದೇ ವೇಳೆ ತಾ. 28ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಲ್ಲದೆ ಬಾಕಿಯವರೆಲ್ಲರೂ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಪರಿತಾಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿದನಂತರ ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮಿನ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಟಿಂಗು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮೈ. ಬಿದ್ದಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಮೈ. ಗಳಾದ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್ ಖಾನ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳಿಮಾಡ ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು ಸರ್ಕಾರದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. (1) ನೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಅಧಿನಂದಿಸಿ ಖಾಸು ಮಾಡಿದ ಠರಾವನ್ನು ಸಮೂಪದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು, (2) ಸೈ. ಪುಟ್ಟಿಜಾಡ ಬಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹಕ್ಕ ಪತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ 8 ದಿವಸ ಸೆಜೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಸಿಂದಿ ಸೇವಾದಳದ ಮೈ. ಮೊಕಂಡ ಮಂದಣ್ಣನವರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿರುವದರಿಂದಲೂ ಅವರನ್ನು ಅಧಿನಂದಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಠರಾವನ್ನು ಅವರ ತಂದೆ ಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು.

### ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್.

ತಾ 30 ರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ಗಡಂಗವನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಸಿದರು. ತಾ. 31ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೆಯೊಡುದರಿಂದ ಎಂಟೊಂಭತ್ತು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಿಂದ ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ವೀರಗೀತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸಿ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಬಳಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂಟಿಂಗು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮೈ. ಕುಪ್ಪಂಡ ಅಪ್ಪಚ್ಚನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಮೈ. ಗಳಾದ ಪಿ. ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್ ಖಾನ್‌ರವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟದ ವಿಷಯ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡ

# ವಿದ್ಯೆ.

## ಶ್ರೇಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಯಸಾಧನೆ.

೧

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ "ನಹಿ ಜ್ಞಾನೇನ ಸದೃಶಂ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾದುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಅಮಿತವಾದ ವಸ್ತು ಧೃ ಧನ ರಾಜ್ಯ, ಯೌವ್ವನ, ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ತೂಕ, ವಿದ್ಯೆಯೇ ಒಂದು ಕೂಕ ಬ್ಯತ್ತನೂ ಕೂಡ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾನೆ ಸರಸ್ವತಿಯು ಅವನ ನಾಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ ಪುಸ್ತಕ್ಯನ್ನು ಪತು ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇರೆಮಾಡಿ ಅವನಿಗೆ ದೇವತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವು ದು ವಿದ್ಯೆಯ, ಜೀವನದ ಕದನದ ಕಾರ್ಮೋಡದ ಕಾಳರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ತಿರುತಾರೆ ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯೆಯು, ಊಹಾತೀತವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಅರಿ ತು ಅದರ ಮೂಲತತ್ವದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅತ್ಮನ್ನು ಏಕ್ಯಗೊ ಡಿ ಸ್ಪಸಂಜಪಲ್ಲೆಶ್ಲಾ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅಣೋರಣೀಯಾನ್, ಮಹತೋಮಹೀಯಾನ್ ಎಂ ಒಂತೆ ಹೃದಯದುಪಿಗಿನ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿ ತಿಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನೂ ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದು ವಿದ್ಯೆ ಯೇ; ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಮರೆತು ಪರೋಪಕಾರಾರ್ಥ ಮಿದಂ ತನ ಎಂಬ ನುಡಿಯನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದು ಸಾರ್ಥಪಟ್ಟ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು ಆಸು ಉತ್ಸುಸಾಹ ದ ಸಮೂಹ ಜೀವಿಯಗುರುಂತೆ ನೂಡುವುದೇ ವಿದ್ಯೆ ವೀನದ ಪ್ರಮುಖ ಬಿಕಟುಗಳನ್ನೂ ಬಿಡಿಸಿ ಸಂಸಾರ ಯೊತ್ರಿಯ ಎಡ ರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಲಿಗೆ ಬಗುಬೆಂಬ ನಾಟ್ಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಜೀನ ನೆಂಬ ನಟನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿ ಅಶ್ವರ ದಾರಿ ಕಪ್ಪದೆ ನೆಟ್ಟನೆ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ವಿದ್ಯೆ ಅದುತಂದಿಂದಲೇ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಗಲಯತ್ರಿ, ಸಾವಿತ್ರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದು ಬಗೆ ಬಗೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸ ಶ್ರೇವೆ ಸಂಸಾ ರಿಗೆ, ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗೆ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ವೃದ್ಧನಿಗೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರುಷರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಹಾರಕ್ಕಿಂತ ಅನಿಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುವೆಂದರೆ ವಿದ್ಯೆಯು ಯೂ ತಕ್ಕಂದರೆ ಅದೇ ಜೀವನದ ಜೀಕು. Knowledge is power, it is virtue ಎಂಬುದರ ಆರ್ಥವಾದೂ ಇದಿಯೇ ?

ನಮ್ಮ ಹಿಂದಲ ಆರ್ಯರು, ವಿದ್ಯೆಯು ಕೇವಲ ವಿಶ್ವವ್ಯ ವಂಕರ ಮತ್ತು ಸ ಮೆಗಳ ಸಾಲಿನದೆಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ ಆ ದು ಸರ್ವರ ಹಕ್ಕು ಎಂದೇ ಅರಿತಿದ್ದರು ನಿಸ್ಪೃಹಾತ್ಮಕ ದೃ ಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ತಾರಣದಿಂದಲೇ ಅವರು "ವಿದ್ಯಾಮೀನಾಃ ಸಹಿತೆ ಎಂದರು. ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಈ ನಾಗರಿಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯ ಕ್ಕ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ ೫೦ ಮಂದಿ ಅನಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ ಅದರೆ ಈಗ ವಿದ್ಯೆ ಇಲ್ಲದವನು ಪಶುವಲ್ಲ, ಧನವಿ ಲ್ಲದವನೇ ದನ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಂದೆ ಬಾಲ್ಯದೊ
ಳಕ್ಕರವಿದ್ಯೆಗಳ ನಪಡದರ್ಡೊಡೆ ಕೊಂದಂ
ಲಕ್ಕಧನ ಮಿತಲದೇಂ
ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ವಿದ್ಯೆವೆರಗು ಜೂಡಾತನ್ನಾ ॥

ಎಂಬುದೂ ಕೂಡ ಲೋಕವ್ಯವಹಾರವನ್ನೇ ಅರಿಯದ ಹಳ್ಳಿ ರ ಮಾತೆಂದು ತಿಗಿನವರ ಭಾವನೆ ಲಕ್ಷ ಧನವಿದ್ದರೆ ಆ ಲ ಕ್ಷವನ್ನೂ ನುಂಗಿಸುವ ವರೆಗೆ ಪಂಗನಿಗೆ ಸಾಕು! ವಿದ್ಯೆಯೇ ಬಿ ರುವುದಲ್ಲ "ವಿದ್ಯೆಯಿಂದಲೇ ಜೀವಿಸಬೇಕ" ಹಿರಿದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಲಿ" ಎಂದು ಹೇಳುವ ಧನಿಕರಾದ ತುಂದೆ ತಾಯಿಗಳು, ಈ ಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಜೀಳುತ್ತಾರೆ

ವಿದ್ಯೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಬರ್ಟ್ರಾಂ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಈ ಶ್ಲೋಕವು ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದೆ

ವಿದ್ಯಾನಾಮ ನರಸ್ಯರೂಪಮಧಿಕಂ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನಗುಪ್ತಂಧನಂ
ವಿದ್ಯಾಭೋಗಕರೀಯಶಸ್ಸುಖಕರೀ ವಿದ್ಯಾಗುರೂಣಾಂಗುರುಃ
ವಿದ್ಯಾಬಂಧು ಜನೋವಿದೇಶಗಮನೇ ವಿದ್ಯಾಪರಾದೇವತಾ
ವಿದ್ಯಾರಾಜಸುಪೂಜಿತಾನಹಿಧನಂ | ವಿದ್ಯಾವಿಹೀನಃ ಪಶುಃ ॥

ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದು ದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ವಿದ್ಯೆಯ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಅರಿತರೆ ಇಂದಿನ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕು ವಿದ್ಯೆಯು ಇಹ ಪರ ಸುಖಗಳ ನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿರಬೇಕು ಇದೇನೋ ಬಹಳ ಸುಲಭ ವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಂತೆ ಆಯಿತು ; ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಇಹ ಸುಖ ವು ಒದಗುವುದೆಂದರೆ ಬಲೇ ಪರಮ್ಕಾರ ನೌಕರಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅ ಲ್ಲ ಮಜೋದ್ಧಿತರಾದ ಗಂದರನ್ನು ಅವಾಗುವುದಿಂದ ಸಂ ಹಾರನ ಜ್ಯುತಶರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಸಾತ್ವಿಕರಾದ ಜಿದ್ರಗುಣ್ಯ ನಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಜ್ಞಾನಕ್ಷಯ ಬುದ್ಧಿಮಂತಿಕೆಯು, ವಿ ದ್ಯೆಯ ಇಹ ಸುಖ ಎಂದರೆ ಶತ್ರುಗಳು ನಿಂತಿದ್ದಾಗ, ಯು ದ್ಧ ಕಾಲವು ವಿಶ್ಯಸ್ಥವಾಗಿರುವಾಗ "ಸೇನೆಯೋರುಭಯೋ ರ್ಮಧ್ಯೇರಥಂಧಾಸ್ಥಾಪಯಮೇ ಚ್ಯುತ" ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಜೀಳಿದ ಅರ್ಜುನನು 'ಶೋಕಸಂವಿಗ್ನ ಮೋಸನಾಗಿ ಶರವನ್ನೂ, ಚಾಪವನ್ನೂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಎಸೆದು ಸ್ವೆಧರ್ಮವನ್ನು ಮರತು ಕಶ್ಮಲ ಯೋಗ್ಯನಾಗಿ ನಿಂತಾಗ, 'ಕರ್ಮಣ್ಯೇವಾಧಿಕಾರಸ್ತಾ ಮಾಫಲೇಷು ಕದಾಚನ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದುದು ವಿದ್ಯೆಯ ಇಹ ಸುಖ ಕ್ಕನ್ನಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರೂಪವನ್ನು ಸೀಡಿಂದ ಅಲ್ಪಾವ್ಯದ್ಧಿನಿಸಿ ನು, ಬೇಸಿಂದ ಭೀಮಸೇನನು ಬಂಧಿಸಿದಾಗ /00 ಮೆಂ ಡ ಯೋಧ್ಯರೊಡಿ ಕತ್ತುಬಿಸಿ ಶಾತ್ಯನಿಗೆ ಹೊಸ್ಕು, ಗು ಡನನ್ನು ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದ ಬ್ಬಿನಿಯು ಸಾಹಸವು ಭೂ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನಿರ್ಧಕವಾದ ವಿಶ್ಯಯ ಇವು ಸು ಕಪಟಜಾ ನನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಬ್ಧ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಬಿಂಬಿಗಳಿಲ್ಲಿ ಹಾ ಡ ತ್ತಾ ಸುಶ್ಮಿನ ಭಾಸಿಯಂತಿರುವ ಶಾಖರುಮಹ' ಶಲಾಪ ನವು ಎಲ್ಲರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಪುಟ್ಟಿಂದು ಹಸ್ಕಿಕ್ಕೆ ಸಂಗಾಧಾದಿ ಶೃ ಲವನ್ನೂ, ತಂತಾದ ಕುಸುಮಗಳನ್ನೂ ಒತ್ತಿ ಎಡೂ ಬಿಂ ಡೀ ಎಂದು ಅರಿತ ಜನಕ ಪುಷ್ಪವೇ ವಿದ್ಯೆಯು ದರ ಸುಖದ ಉದಾಹರಣೆ ವೈದಿಕ ವಿದ್ಯೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅಲ್ಪರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೆಂದರೆ ಅದು ಅರ್ಜೂನ, ಭೀಮ್ಮಗುಣ್ಯ, ರಾಜಂಧರು, ಶಿವಾಜಿ ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಸೊಡಿದಂತ ರಾಜರಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂ ದುವು ಎಂಬ ಭೌಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ವಿಶಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಿಲ್ಲ ವೀರರಂತೆ, ನೈದಿಕ ವಿದ್ಯೆಯು ರಾಜೀತ ವಿ ಶಾರದರನ್ನೂ, ಕವಿಗಳನ್ನೂ, ಯೋಗಿಗಳನ್ನೂ ನೃಷ್ಟಿಸಿದಂತೆ ಕಂಕರ, ರಾಮೂನುಜ, ಚೈತನ್ಯಾದಿ ಮಹಾಮಹಾಪುರುಷರಿಗೆ ಗು ಯೋಗಿಗಳು ಸಾರ್ವಭೌಮರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದ ಎಲೆಯನ್ನ ತಿಂದ ತೊಂದು, ಶುಷವಾದ ದೇಹವುಳ್ಳವರಾ ದ್ದರೂ, ಅವರ ನಲುಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ರಾ ಜಾಧಿರಾಜರು ಬಾದಚಾರಿಗಳಾಗಿ ಅವರ ಬಾಗಿಲ ಬಿಂಡಿತ್ತಿದ್ದರು ದಿಲೀಪ ಮಹಾರಾಜನು ಗುರುವಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಪ ಪುವನ್ನು ಕಾದನು ಅರ್ಜುನ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಕಹ ಸರ್ವ ಸಂ ಗ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದಿತು ಹಿರಿಯರು ಜೀಳುವ ಒಂದು ಕಥೆಯು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಒರತ್ತಿದೆ ಸಾರ್ವಭೌ ಸದೇಶ್ವರರು ವಿಮಾನಾರೂಢರಾಗಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ ತಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಪ ವಿಯೊಬ್ಬನು ಕುಳಿತು, ಹರುಕು, ಬಿಟ್ಟಿ ಗಳನ್ನು ಸೇರಿ ಹೊಲಿಯುತ್ತಿದ್ದನು ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿ ರನ್ನು ಕುರಿತು, ಇವನಿಗೆ ಜಿನಯ ವರವನ್ನು ಕೊಡೋಣ ಬಾ ಎಂದರು ಈಶ್ವರರು ಜೀಡಿ ಅವನು ಸರ್ವ ಸಂಗ ಪರಿ ತ್ಯಾಗಿ, ನಿನ್ನ ವರವನ್ನು ಅಕ್ಕ್ಯರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಅ ವನ ಅವನತಾಗುವುದು ಎಂದನು ವಾಸ್ತವಿಯು ಕಾಲಿಲ್ಲ ಇ ಪ್ಪೂರಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಯಣ ಮುಂದೆ ನಿಂತರು ಪ ವೃತ್ತಿಯು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಹ್ಮಣ ವರವನ್ನೆ ನಿಗೆ ಇಷ್ಟು ದಾರಿದ್ರ್ಯ. ಜೀಕಂಡ ಪರಮೇಶ್ವರ ಕೇಳು ಕೊಡು ಶ್ರೀನ ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮೋ ಚಿಸಿ, ನಗುತ್ತಾ ಈ ಸೂಜಿಯು ಹಾದಿ ದಾರಿಯು ಜೋಗುವಂ ತೆ ವರವನ್ನು ಕೂಡು ಎಂದನಂತೆ,

ಇದು ಆರ್ಯರ ವಿದ್ಯೆ ಆದರೆ ಆ ವಿದ್ಯೆಯು ಗಂಧರ್ವೇ ಈಗ ನಮಗೆ ಹೋಯಿತು. ಹುಡಿದದ್ರು, ಅರ್ಜುನ ಬನಕ, ಶಿವಾಜಿ ಆದಿಯಾದ ರಾಜರು ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯೆಯ ಬಿಡಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಇಲ್ಲ ಸೀತೆ ಸಾವಿತ್ರಿ, ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಯಂತಾದ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಜೊಜ್ಜುವೆಲ್ಲಿ ಪಾತಾಕ ವ್ಯಾಸಾದಿ ಮಹಾ ಯೋಗಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಆದೇನೂ ಹೆದ್ದ ಹೋಗಲಿ, ಅಂದರೆ ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ದೆಷ್ಟಿ ಕಂಡ ತು ಬವಂತೆ ಇಲ್ಲ ನಿರುದ್ಯೋಗವು ಮಾಮಾನಿಗಿಯಂತೆ ಇ ಲ್ಲ ಪರಾನು ಕರಾದ ಅಂಗ್ಲೆಯರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಗೇ ದರ್ಖಾ ನಿಕ್ಕುವ ತಾಂಗೂಲ ತಾಲನ ನೈಪುಣ್ಯವು ಹೊಸ್ಕ ನ ಬಿ ಬಿಂದಿದೆ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜೊ ತಿಗಿದೇ ನಮ್ಮ ಅರ್ಯರ ವಿ ಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳೇನು? ಮೂಲ ತತ್ವಗಳೇನು? ನ ಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಆಗ ಅಪ್ಪ ಸಾನ್ಯತೆಗೆ ತಂದ ಅವರ ವಿದ್ಯೆ ಯ ಮೂಲ ಮಂತ್ರವಾದರೂ? ಅವನ್ನು ಹೇಳಿಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಕ್ರಮವೆಂತು? ಗುರುಗಳಿಗೂ ಶಿಷ್ಯರಿಗೂ ಇದ್ದ ಸಂಬಂಧ ವೇನು? ಈ ವಿದ್ಯೆಯು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೃತ್ತಿಯ ಹೊ ದುಬೆಂತೆ ಅವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಒರಿಸುವ ಸ್ರಯತ್ನಗಳಾವುವು? ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ

ವೈದ್ಯಂಡಿನ ಸುಬ್ರಾಯ್ಡಿ ಕವಿಯೂ, ವಿದ್ವಾಂಸನೂ ಆದ ಎ ಇ ಎಂ.ವನು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ— ನಮ್ಮ ವಿ ದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನವಿಲ್ಲ ಮಹತ್ತಾದ ಧ್ಯೇಯವಿಲ್ಲ ಉನ್ನತ ವಾದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ನಿರ್ವೀರ್ಯರನ್ನಾ ಗಿಯೂ, ನಿಸ್ಸೇಜನನ್ನಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಜೀವಿಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕುಸಿದಿಂದ, ಪೂರ್ವದ ಶೂರರ ಧ್ಯೇಯವೇ ಮಾಯವಾಯಿತು ತಂತ್ರರಾದವರ ಇತಿಹಾಸವೂ, ಅವರ ಸದ್ಭಿಕ್ತಿವಾದಯಕವಾದ ಜೀವನವೂ ನ ಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿ ಕ್ಷಯನ್ನ ಹೋಲಿಸುವಾಗ ಅ ಹಿತವಾದ ಜಡತ್ವಕ್ಕಿಗಳ ನವ್ಯ ನೋಲುವಾತ್ಮಗಳಾಗಿ ಎ ದುರು ನೀರವ ಪುರಾಣ, ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ಜೀಳಿ ಅದರಿಂದ ಸಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಜೆಳೆಂದಿ ಉನ್ನತ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ನ ರೈತನು ಕಲಸಕ್ಕೆ ಬಾಂದ ಹೊರೆ ಹೊರೆಯೊದ ಗ್ರಂಥ ರಾಶಿ ಗಳನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮೆಯಿಯನ ಅಗಿ ಪರ ನೀಧರಾಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಮೇಲು ' ಈ ಮಾತ್ಯಗಳು ನೈಜ ವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸು ತ್ತವೆ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮಿಳಿಗರು ಎಷ್ಟೊ ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ

ಕುರಾನಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಿವೆ 'ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಸುದೂರದ ದೇಶಗಳವರಿಗೆ ಭಗವಂತನು ದಾರಿಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಗಾತ್ರ ಮನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಗಾಳಿಸುಂಬೀಲ ಅವನು ಸೇವೆಸನ್ನು ಗಾತ್ರ ವಿಸುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ವಿದ್ಯೆಗೂ ವಿದ್ಯಾಂತರಂಗಿಗೂ ಹೋಲ್ಕಾಹನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆಯೂ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸದ್ಭತಿಯನ್ನು ಸ ದೆಯುವನು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಸೂ ಗಾಂಡು ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣ ಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರ ಸ್ತಾಪಿಸುವವನು ಜಗನಂತನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವಂತೆಯೇ ಸು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುವವನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ತೋಯಿಸಂತೆಯೇ ಪ್ರ ಜ್ಞಾವನ್ನೆ ಸಂಪಾದಿಸುವನು ವಿದ್ಯಾ ದಾನಮಾಡಿದವನು ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ದೂರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಕಪ್ಪೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಲುಂಟಾ ದುಂಟಾ ವಿನೀತನಿ ಜೊಯಿಯಿ ವಿದ್ಯೆ ವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳ ಜೀಕಿಲ್ಲದ ಬಾಳಿಯು ಗೊಂಚಲು ಸುಳ್ಳದೆ ಹೂರು ಜೀಸಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಸುಖ ವಿದ್ಯೆಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂ ಕರ್ಷಿಸಿರುವುದು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಗಾಯಗೆ ಸಂಗ ಡಿಗಳಂತೆ ನಿರಪಾಯವುಳ್ಳದು ಮಿತ್ರನಿಜೀಕಗ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿ ದ್ವಿದ್ಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ದುಃಖ ಕಸುಸ ಮೊದುವ ಸ ದ್ಧಿಂದ ಪು ವಿದ್ಯೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸುಖ ಸರ್ವಸ್ವ, ವಿದ್ಯೆ ಬೀ ದುಃಖ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊಬ್ಬಾಸುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಆಕ್ಸಫರ್ಡ್ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜೀಡಿ ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಅವರ ಅಭಿ ವಾಸ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ರ ನೆಲೆಸಿನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಾನೆ

ಸುಗಂಧಿತವಾದ ಪುಲಗೊಳ್ಳಿ ವಿದ್ಯೆ ಜೀಕು ಅದರೆ ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯೆಯೇ? ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಎಷ್ಟೊ ಬಿಗಾರಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ

' You the Students all over India are receiving an education which will make you worthy to realise that ideal the Lord which will draw the best out of you ? Or is an education which has become a factor for mak ing Government Employees or clerks to commer cial firms ? Is the present education that you are receiving more employment whether in [illegible] develop [illegible] character [illegible] [illegible] that you may set you all [illegible] [illegible] I ask [illegible] that you have to regard as being the praises of your mother

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.)

---

## ಆಹಾರದ ನಿಯಮ.

(ಮುಂದುವರಿದುದು)

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆಕ್ಸಫರ್ಡ್ ನಿಯಮವನ್ನು ವಿ ಧಿಂದನೆಯೊಡನೆ ಎಂದರೆ ನಿಯಮದ ವಿಷಯ ಜೀಕಿದ್ದರೆ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ

ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಯಮವು ಕುರಿತ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಿವೆ ' ನಿಯಮಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಭಗವಂತನು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯರಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕರುಣಿಸುತ್ತಾನೆ ಸಂಶಿಕ ರನ್ನು ಜೀಯಾನು ಗಾರವಿಸುವಂತೆ ಅವನು ಸೇವೆಸನ್ನು ಗಾತ್ರ ಸುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ವಿದ್ಯೆಗೂ ವಿದ್ಯಾಂತರಂಗಿಗೂ ಹೋಲ್ಕಾಹನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆಯೂ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸದ್ಭತಿಯನ್ನು ಸ ದೆಯುವನು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಸೂ ಗಾಂಡು ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣ ಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರ ಸ್ತಾಪಿಸುವವನು ಜಗನಂತನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವಂತೆಯೇ ಸು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುವವನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ತೋಯಿಸಂತೆಯೇ ಪ್ರ ಜ್ಞಾವನ್ನೆ ಸಂಪಾದಿಸುವನು ವಿದ್ಯಾ ದಾನಮಾಡಿದವನು ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ದೂರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಕಪ್ಪೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಲುಂಟಾ ದುಂಟಾ ವಿನೀತನಿ ಜೊಯಿಯಿ ವಿದ್ಯೆ ವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳ ಜೀಕಿಲ್ಲದ ಬಾಳಿಯು ಗೊಂಚಲು ಸುಳ್ಳದೆ ಹೂರು ಜೀಸಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಸುಖ ವಿದ್ಯೆಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂ ಕರ್ಷಿಸಿರುವುದು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಗಾಯಗೆ ಸಂಗ ಡಿಗಳಂತೆ ನಿರಪಾಯವುಳ್ಳದು ಮಿತ್ರನಿಜೀಕಗ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿ ದ್ವಿದ್ಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ದುಃಖ ಕಸುಸ ಮೊದುವ ಸ ದ್ಧಿಂದ ಪು ವಿದ್ಯೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸುಖ ಸರ್ವಸ್ವ, ವಿದ್ಯೆ ಬೀ ದುಃಖ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊಬ್ಬಾಸುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಆಕ್ಸಫರ್ಡ್ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜೀಡಿ ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಅವರ ಅಭಿ ವಾಸ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ರ ನೆಲೆಸಿನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಾನೆ

ಸುಗಂಧಿತವಾದ ಪುಲಗೊಳ್ಳಿ ವಿದ್ಯೆ ಜೀಕು ಅದರೆ ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯೆಯೇ? ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಎಷ್ಟೊ ಬಿಗಾರಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ

' You the Students all over India are receiving an education which will make you worthy to realise that ideal the Lord which will draw the best out of you ? Or is an education which has become a factor for mak ing Government Employees or clerks to commer cial firms ? Is the present education that you are receiving more employment whether in [illegible] develop [illegible] character [illegible] [illegible] that you may set you all [illegible] [illegible] I ask [illegible] that you have to regard as being the praises of your mother

ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾದ ಮೂಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗಲವಾದ ಅರ್ಥ ಕಟ್ಟಿ ನಮ್ಮನ್ನೇ ನಾವು ಮೋಸಗೊಳಿಸಲು ಕೊಡಗಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಆನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಘನವಾದ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಅಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತದೆ. ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಅರಿತು, ಆದರ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಎತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು—ಇದೇ ಜೀವನದ ನಿಜವಾದ ಉದ್ದೇಶ. ಮಹಾ ವೈಕಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೊಲಸಿಲ್ಲ. ಅವನೇ ಭಗವಂತನು, ಅವನೇ ಯೋಗಿಯು. ಶೋಧಕರಾದ ನಾವು ಬಿಡದೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ದೇವರ ದಯವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸೋಣ. ನಾವು ಆಹಾರದ ವಿಷಯ 24 ಗಂಟೆಯೂ ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಾವು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ನಾವು ಬರೇ ಶುಚಿಗಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಯಾವಾಗ ಶರೀರ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತೇವೆ ಎಂಬದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಇದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಬರೇ ಶುಚಿಗಾಗಿ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಡಲು ನಿಶ್ಚೈಸಬೇಕು.

ಈ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಸರಸರಿಸುವ ಒಂದೇ ಅಡಿಗೆಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಹಿತಕರ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವದೂ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನೇವೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಬೇಕಾದಆಹಾರ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯೊದರೆ ಬೆಂಕ್ಯಾಯ ಅವಶ್ಯವೇ ತಪ್ಪು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸೂರ್ಯದೇವನ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಪಕ್ವವಾದ ಹಣ್ಣುಗಳೇ ನಮಗೆ ಸಾತ್ಯಕಾಗುವುದು. ನಾವು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಸಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೂ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಪರಿವಾಲನೆಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದಿತು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದರ ವಿಷಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಇದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾ.

---

## ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

(2ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು.)

### ಹುದಿಕೇರಿ ವಿಂಟಿಂಗು.

ತಾ. 1ನೇ ಸೋಮವಾರ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಹುದಿಕೇರಿ ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮೆ. ಗಳಾದ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್ ಖಾನ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಕೆ. ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು ವಿಕೆಟಿಂಗನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತಾಡಿದರು. ಜನರು ತುಂಬಾ ಉತ್ಸಾಹಭರಿತರಾಗಿದ್ದರು. ವಿಂಟಿಂಗಿನ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಫಂಡಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧನ ಸಹಾಯವೂ ದೊರೆಯಿತು.

### ಗೆಡಂಗಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್.

ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ಗಡಂಗುಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ತಾ. 3 ಅಂದರೆ ಸೈಲ್ ಪೊಳುದು ಹುಬ್ಬ ಕಳೆಯುವವರೆಗೆ ದಿನಂಪ್ರತಿ ನಡೆಯಿತು. ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೂ, ಸಾಯಂಕಾಲವೂ ಗಾಸ್ಪ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಮೆರವಣಿಗೆಯೂ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಿಂದ ನಿಬ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯ ಜನರು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯವರು ಈ ಮೊದಲೇ ತಂದಿದ್ದ ಹೆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ದಿನೆಯಿಂದ ಹಲವು ಮಾನ್ಯಗ್ರಹಸ್ಥರು ಸಾರಾಯಅಂಗಡಿ ಬಾಸು ತೆಗೆಯಲೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪಿಕೆಟರುಗಳ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೆಲವರು ಮೊದಲೇ ತೆಗೆದಿದ್ದ ಇಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಬಿಸಾಡಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಇನ್ನು ತೆಗೆದವರೂ ಕೂಡ ತಾವಾಗಿ ಗಡಂಗಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ, ಅಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ, ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿದ ಕಾರಣ ಗಡಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರನ್ನು ಸಾರಾಯ ತೆಗೆಯದೆ ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಲು ಪಿಕೆಟಿಯರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗೂ ಇಷ್ಟೇ ದೇವಲ್ಲೇ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ವರ್ತಮಾನವು ಮೊದಲೇ ಹುಬ್ಬ ಕುಡುಕತನವನ್ನು ಬಿಡಲೆಳಸಿ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ನಾಟುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬರೇ ಪತ್ರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಸಾರಾಯಿನ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಕಟಿಸಬೇಕಾಗಿಬಿದ್ದಿದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಸೇರಿದಿ ಸಾರಾಯಿ ಕಟಿಸುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂದು ಉಚ್ಚ ಭವನೆಯು ಜನರಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿದಿಲ್ಲ ಎಂದರಲ್ಲಿ ಸಂತಸವಿಲ್ಲ.

### ವೀರಾಜಪೇಟೆ ವಿಂಟಿಂಗು.

ತಾ. 3ನೇ ಜನವರಿ ಸೋಮವಾರ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಸಂತೆ ದಿನವಾದುದರಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಎಂದಿನಂತೆ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಬದಲು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು, ಮಹಾತ್ಮರ ಪಟವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಗಾಸ್ಪ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು, ಕುಡುಕತನದ ಹಾನಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಲೂ ಪಟ್ಟಣದ ಮುಖ್ಯ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಾಯಂಕಾಲ 3 ಗಂಟೆಯಿಂದ 4 ಗಂಟೆ ವರೆಗೆ ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ಕ್ಲಬ್ ಬಳಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವಿಟಿಂಗು ನಡಿಸಲಾಯಿತು. ಸೈಲ್ ಪೊಳದು ಹುಬ್ಬವಾದುದರಿಂದ ಈ ದಿನ ನಾಡಿನವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂತೆಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಸುಮಾರು 100 ರಷ್ಟು ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾವಟಿಯು ಗೀತೆಗಳನ್ನೂ, ಮೆ. ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಮಂದೇ ಮಾತುಗಳು ಪದವನ್ನೂ ಹಾಡಿದ ನಂತರ ಮೆ. ಪಿ. ಏ. ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪನವರು—ಇಂಡಿಯಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕಿದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದೊರೆಯಲಾರದೆಂದೂ, ಪರದೇಶೀ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಗ್ಗುವರೆಂದೂ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವದೇಶೀ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ 'ಧರ್ಮಯುದ್ಧ'ದಲ್ಲಿ ಸರ್ವರೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಮುಂತಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

### ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ಫಲಿತಾಂಶ

ಗಡಂಗಗಳನ್ನು ಬರೇ ಒಂದು ವಾರ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರ ಫಲಿತಾಂಶವು ಬಹು ವಿಶೇಷಕರವಾಗಿದೆ. ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಗಡುಗದಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮುಂಚೆ ಸುಮಾರು 65 ಗೆಲನ್ ಸಾರಾಯಿಯು ವಾಸುದಾರರಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬರೇ 151 ಗೆಲನ್ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೈಲ್ ಪೊಳುದು ಹುಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಗಡುಗದಿಂದ ಜನರು 216 ಗ್ಯಾಲನ್ ಮಾತ್ರ ತೊಂಡುಕೊಂಡರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ 790 ಗ್ಯಾಲನ್ ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ 574 ಗ್ಯಾಲನ್ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 73 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಗ್ಯಾಲನ್‌ನಿಗೆ 7—2—6 ಮೇರೆ 574 ಗ್ಯಾಲನ್‌ಗಳಿಗೆ 4108 ರೂ. ಕ್ರಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಕೆಟಿಂಗಿನ ದೆಸೆಯಿಂದಲೂ, ಪ್ರಚಾರ ಕೆಲಸದಿಂದಲೂ ಇಷ್ಟು ಹಣವು ಜನರಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಂತಾಯಿತು. ದೈತರಿಗೆ ಹಣ ಕಾಸು ದೊರೆಯದ ಈ ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೊಬಲಗು ದೇಹವನ್ನೂ, ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಕೆಡಿಸುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿಕೆಯೊದುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾಗಿದೆ.

ಗೋಣಿಕ್ಕೊಪ್ಪಲು ಗಡಂಗ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ಜಯವೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹವಾಗಿದೆ ತಾ 30ರಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಭಿನ್ನವಾದ ಮೊದಲು 11 ಗೇಲನ್ ಸಾರಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಪಬ್ಬು ಕಳೆಯುವ ವರೆಗೆ ಬರೇ 25 ಗೇಲನ್ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ 288 ಗೇಲನ್ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದದ್ದು ಈ ವರ್ಷ 36 ಗೇಲನ್ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಯಿತು.ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ 27ರಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ 1804 ರೂ. ಉಳಿಕೆಯಾದಂತಾಯಿತು. ಎರಡು ಗಡಂಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಟ್ಟು 5912 ರೂ. ಜನರಲ್ಲಿ ಉಳಿದಂತಾದದ್ದು ಸಾಧಾರಣ ಜಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ತಂತ್ರ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಪೊಲೀಸಿನವರ ಗಲಾಟೆಯೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಕೆಡಕಾದ ಕುಡಿಕತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಣೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರಿಯೂ, ಹೀಗೆ ಸೇರಿದಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದವರು ಧನಸಹಾಯಕೆಟ್ಟು ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಮಂಡಳಿಯವರ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕಾದದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

---

### ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಳು ವಿಂಟಿಂಗು.

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ವಿಂಟಿಂಗು ತಾ. 30ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. 8 ಡೈರೆಕ್ಟರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೂ ಸಹ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ಸ್ಪಸಿಡೆಂಟರು ಗೈರಾಜರು ಇದ್ದುದರಿಂದ ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಪಿ. ದೇವ್ಯಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು

1. ಕಳೆದ ವಿಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಓದಿ ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು.

2. ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳ ಜಮ ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿನ ಲೆಕ್ಕ ಓದಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳು ಮಂಜೂರಾದವು. 1. ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಟವುನ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 1500, 2. ಹೊದವಾಡ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 500, 3. ನಿಡತ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 300, 4 ಮೂದಾಪುರ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 200, 5. ಅಮ್ಮತ್ತಿ ಟೌನ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 1000, 6. ಶನಿವಾರಸಂತೆ ಸ್ಟೋರಿಗೆ ರೂ. 2000 ಮತ್ತು 7. ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ರೂ. 2000.

4. ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಟವುನ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮತ್ತು ಹುದ್ದಿ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸೋಕಾತಲೂ, ಮಕ್ಕಂಡೂರು ಸೊಸೈಟಿಯ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಯು ಯೂನಿಯನ್ ಮೂಲಕ ಬರಬೇಕಂತಲೂ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಕಾಫಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲು ಆಲೋಚಿಸಿಲಾಂಡೀತಾಗಿಯೂ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

5. ರೇಟ್ ಸಾಸುವಂಗಳ ಕುಶಾಲಪ್ಪನವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಶೇರನ್ನು ಅವರ ಅಣ್ಣ ಮೆ. ಅಚ್ಚಯ್ಯನವರ ಅರ್ಜಿ ಮೇರೆ ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದೆಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಸಿ. ಎನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ,
(ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.)

---


## For Sale.

A Coffee Estate of 90 acres block, out of which 67 acres are coffee; there is peper and oranges also; and a good Bungalow too.

Apply to:—

"M."
C/o The Manager,
4—4 "Kodagu" Mercara.


---


## ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂಪ್ಯಾ ೫೦ರಿಂದ ೭೫ರ ವರೆಗೆ

ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು

ಏಜಂಟರು ಮಾತ್ರ

(ಇಡೀ ಕೊಡಗಿಗೆ)

ಇವರೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಬೆಳಸಿರಿ—

**The Karnataka Trding Co.,**

Post Box 3563,
4—2 Girgaon Bombay 4.


---

## NOTICE.

Wanted before 31st August, 1930 applications for the post of Ayurvedic Doctor at Bhagamandla under the Coorg District Board. Pay Rs 50/—per mensem. Only holders of diplomas of a recognised collge need apply.

G. W. Priestley,
3—3 President, Dt. Board,
Mercara, Coorg.

---


## ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.

### ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಟೀಲರಿಂಗ ಮತ್ತು ಕಟಿಂಗ ಕಾಲೇಜು

### ಧಾರವಾಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್.

ನಾವು ದೇಶಿ ಸುತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕಟಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅಂವೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಟೀಲರಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅರವೆ ಹೊಲಿಯುವ ಸಕಾಪ್ತಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೀವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಮುದತ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ಟೀಲರಿಂಗ ಮುದತ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೀವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಫೀ ೫೫ (ಏಪತ್ತೈದು) ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಟೀಲರಿಂಗ ಫೀ ೧೫೫ (ಹದಿನೈದು) ರೂಪಾಯಿ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ವ ರಾಡಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಈ ಮೂರು ಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೀವೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತೆನ್ನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳಾ ಕನಿಷ್ಠ ಆದಾಯ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಬಲ್ಲನು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸನಾಕ್ಷನೂ ಅಥವಾ ಒಂದು ಅಣೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಟಿಕೀಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಆಂ. ಬಿ. ಮುಧೋಳಕರ,
ಫರ್ಸ್ಟಕ್ಲಾಸ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ,
ಧಾರವಾಡ.

# ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

## ವೀರಾಜಪೇಟೆ-ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ಗಡಂಗಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್.

## ಗಡಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿಯ ಖರ್ಚು ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಕಡಿಮೆ!

### ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹರತಾಳ.

### ನಿಷೇಧಾಜ್ಞೆ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸಾಹ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯವರು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ಗಡಂಗಗಳನ್ನು ನಿನ್ನೆಯ ವರೆಗೆ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದರು. ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬೆಳಿಗ್ಯೆಯೂ, ಸಾಯಂಕಾಲವೂ ಪೆಂಡಾಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಾ ನಾಡುಳಡೇರಿ ಮತ್ತು ಗಡಂಗವನ್ನು ಪದಾ ಪಿಕೆಟ್‌ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ತಾ. 31ರಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಾಣಿಗೆಯೂ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವಿಂಟಿಂಗ್ ನಡಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು 115ರಿಂದ 20ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ

### ಒಳದೇಶ.

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಕುಶಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಧ್ವಜಾಭಿವಂದನೆಯು ಕಳೆದ ತಾ. 31ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

ತಾರೀಕು 31ನೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಜಾಗರದ ರಕ್ಷೆಯ ಕಣ್ಣೀರುಹಳ್ಳಿದ ಬಳಿ ಇಬ್ಬರು ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದು ಮೃತ ರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಮಹದೇವಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವರ್ಬಿ ಬೈರನಾಥನ ಹೆಂಡತಿಯು ಬಿಳೀಮ್ ತಿಂದು ಆ ತಾ 3ರಲ್ಲುಂಟಾಕ್ಷಿಕ ಮೃತ್ಯು ಮಾಡಿಕೊಂಡಳೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಸಿ ಅಚ್ಚಯ್ಯನವರ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಂ. ಜೋಜಮ್ಮನವರೂ ಸಹ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ ಹೊರಡಲು ತಯಾರ್ದೇನೆಂತ ಬರ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ವಾರುಪತ್ಯಗಾರು ಮೆ. ನಾಣಾ ಮಂಡ ಉತ್ಯಪ್ಪನವರು ಶನಿವಾರಂನಂತೆ, ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಫ್ರೈಡೇಪೇಟೆ ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೆ 3ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮೇಜಿ ಸ್ಟೇಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಒಬ್ಬ ಮಲಯಾಳಿ ಕೆಲಸಗಾರನು ತಾ. 1ರಲ್ಲಿ ನಾ ಪೋಕ್ಕು ನೋಡಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಸ್ಟೂಲಿನ ಮೂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಂಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಜಾರಿ 7½ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಕಳಗೆ ಬಿದ್ದು, ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರಾಣನಾದನೆಂದು ವರ್ತಮಾನ

ಮೆ. ಬಿದ್ದಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಪ್ರೆಸ್ಟನ್ಪನವರು ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ನಕ್ಸ್ ಬಿಡಿಸುವ ವಿಚ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಪಾಸಾಗಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ವೈಸರಾಯರ ಹೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ನಕ್ಸೆ ಒರೆಯುವ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಒಂದಿದೆ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯವರು ದ ತಾ. 31ರಲ್ಲಿ ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲ್ಲೂ, ಈ ತಾ. 1ರೆ ಹುದಿಕೇರಿಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ತಾ 3ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯ್ಲೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವಿಂಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಹೋರಾ ಮತ್ತು ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ವಿಷಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಕಾಫಿ ವರ್ತಿಗಳ ತೋಟ ಮಾಡಲಿಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಬಾಬ್ತಿ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಸೂದೆ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಗಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿಷಯಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವವರು ತಾ. 1—10—30ನೇಗೆ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಂಬರುಗಳ ದಸ್ಸುಗಿರಿಯಂಗಾಗಿ ಕಳೆದ ತಾ. 29 ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದನಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಷಯ ನಡಿಸಲಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗಡದವರೂ ಸಹಕರಿಸಿದರು

ಬಲಮುರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಾವೆ ಹೊಳೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಾವಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೋವಯನ್ನು ಬೆನ್ನಿಗೂ, ತೋಟಗಳನ್ನು ಲೆಗೂ ಕಟ್ಟಿಕ್ಕೊಂಡು ಆಜಲು ಹೊರಟು ಮಲೆಯರ ಅಪ್ಪಎಂಬವನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಣುಗಿ ಹೋಗಿ ದೇಹ ಇನ್ನೂ ಕೈಲಿಲ್ಲವೆಂಬಲೂ, ಪೊಲೀಸಿನವರು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ಬೆಳೆಯದ ಗಂಧದ ಮರಗಳ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ದರವನ್ನು ನಿಶ್ಚತಿಸಿ ಮಸೂದೆ ರೂಲ್ಸ್‌ಜಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಗಂಧ ಮರಗಳಿಗೆ ಈ ರೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ದಂಡಲ್ಲಿ ಬಲೆ ಕಟ್ಟುವಷ್ಟು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂತ ರೂಲ್ ಮಾಡುವರಂತೆ.

1926ನೇ ಇಸವಿ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಆಕ್ಟಿನ ಮೇರೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಲಾಗವಾಗುವಂತೆ ಮಂಡೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಶ ದೃಢಪಡಿಸಿ ಗಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಇದರ-ಮೇಲೆ ಆ ಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವವರು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳು ಎಂದಿಗೆ ದೇಶ ಕೃಷಿಂದ ಬೇರಿಸಿವೆಯೆಂಬ ಕೂಟು,

ಯೇಟ್ಸ್ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಎಂಬ ಫಂಡಿನ ಬಾಬ್ತು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ರೂ 3½ ದರದ್ದಿಯ 300 ರೂಪಾಯಿಯ ಪ್ರೈಜ್‌ನೋಟೂ ಮತ್ತು ನಗದು ರೂ. 8—5—4 ಸಹ ತೆ ರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ತೃಮ ತರಹದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಜಮೂಯಿಸುವನಿಗೆ ಇನಾಂ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೆಂತ ಗಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

### ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆ. ಟಿ ಭಾಷ್ಯಂ ಎಂಬವರಿಗೆ 3 ತಿಂಗಳು ಸಜೆಯಾಯಿತು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರತಾಳ ನಡೆದಿದೆ.

ಮದ್ಯವ್ಯಾಸಕ್ತಿಯ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನರಿಂದ ಧಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಸನಸುಭಾಗ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತಲಿದೆ

ಸಿಮ್ಲಾದಲ್ಲಿ ತಾರೀಕು 25—8—20ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿವಸವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅತಿ ಜಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಅನೇಕರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಹೊಗಾಮಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಬರಂಗಿ ಚಾಧರಿ ಬಾಲಿ ಕುಬಮೊನ್ ಎಂಬವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಕೌಜಲಗಿಯವರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ.

ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ಆರೋಗ್ಯವು ಶ ಕ್ಕಷ್ಟು ಜನ್ಮಾಗಿದೆಯೆಂತ ತಿಳಿದು ಒಂದಿದೆ ಕನಗೆ ದಯ ತೋರಿಸಿ ಬೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಬಾರದೆಂತ ಸರಕಾರ್ಯ ನಕ್ಕ ಒದಿದ್ದಾರೆಂತ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಹುಡುಗಿಯರ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಹೈ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಭಾವಟೆ ಹಾರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಎದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯರಿಗೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗಿದೆ ಆರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯರು ಎದು ವರ್ಷದ ವರಿಗೆ ಕಾಲ್ಲಿಗೆ ಬರಕಹಡಿಂತ ಹುಕುಂ ಆಗಿದೆ

ಪಂಜಾಬಿನ "ಯೆದ್ದ ಸಮಿತಿ"ಯ ಅಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳಿವಳದ ಮುಖಂಡನು ಹತ್ಯೆಸೆಯವನು ದಸ್ಸುಗಿರಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ ಆಂದರೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹಿಡಿದನಂತರ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಈಗ 10ನೇಮವನು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದ ದ್ದಾಗಿದೆ.

ಮೆ. ವಿ ಜೆ. ಪಟೇಲರನ್ನು ದಸ್ಸುಗಿರಿಯಂದಾಗ ನಕ್ಸ ಪೆ ನ್ಸಿನ್ ಮತ್ತು ರಾರ್ಡ್ ಪದವಿಯೂ ದೊರಕಿ ಂತ ಹೇಳಿದರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದು ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿ ವೃತ್ತನಾದನಂತೆಗೆ ಈ ಗೌರವಗಳು ಕೊಡುವ ಸದ್ಧತಿಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿದೆ.

ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೆ ಮುಷ್ಕರ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಾತಿಗಾಗಿ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಜಾಗಿಲನ್ನೂ ನಡೆಯಲು ಬಾಸೂ ನಿ ಇತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಾಸೂನಿನಲ್ಲಿ ಕದ್ದು ಪತಾಮಡಿ ಜಾಗಿಲು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂತ ನೂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆಂಧ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಸೂನು ಭಂಗದ ಚಳವಳಿ ಜೋ ರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಕಮಿಳುನಾಡಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಗಳಲ್ಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ ಮಲಬಾರಿನ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಸೂನು ಬಂಗವಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ ಜನರು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಮುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಲ್ಲಹಾಬಾದ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕೆವಿನ ಪ್ರಭಾವ ದಿಂದ ನಾವ ಹೇಳುವುದೇ ಬಾಕಿಯಿರಿಗಿದೆ. ಅದುಂದ ದನ ರಾದ ವರೆಗೆ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವದನ್ನು ಬಾಕಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲ ಕ್ನೌ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿ ಎದು ವಾ ದಗಳಿಂದ ಕೆಲಸವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಪೂರ್ವ ಬಂಗಾಳದ ಡೆಕ್ಕಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಶ್ವತ್ಥಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಮತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ಗೂ, ಪೊಲೀಸ್ ಸುಪರಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೂ ಜೂವ ನೋ ಹಬ್ಬನು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು, ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ಲಾದ ಲೋಮ್ಯಾನ್ ಎಂಬವರು ಉಚ್ಚಿ ಪೈಸರಾದರು.

ಮದ್ರಾಸಿನ ಯಸ್. ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ನೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ಈ ವರೆಗೆ ತಾನು ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮೂಪ್ಪ ಬಾರಿರಲ್ಲಿವೆಂತಲೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದಕ ಬರು ವ ಈಗ ನೇರಿದೆ ಇರಕೂಡದೆಂತ ತನಗೆ ತೋರುವೆಯೆಂತಲೂ ವಗೈರೆಯಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಪೈಸಿಡಾಟರಿಗೆ ಒವೆಮಿಳಿಸಿದರು ತ್ಯಾರೆ

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ ವಿರಾಜಾಮಯಿಯವರು ಒಂದು ಗ್ಯೆ ನವಿದ್ರ ದಡದಲ್ಲಿ ವಿಂಟಿಂಗ್ ಮಾಡಕೂಡಿಂತ ಪೊಲೀಸ್ ಆರ್ಡರಾಯಿತು. ಅವರು ಬೇರೆ ಒಂದು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೊತಾಹುವಾಗ್ಯೆ ಈ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ನಮೂದ್ರ ದಡದಲ್ಲೇ ವಿಂಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದವನ್ನು ನೋಚಿಸಿ ದರು. ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಪೆಂಡಾಲ್ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಳವಳವು ಇಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಆಕಾಪ್ಯಗನನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.

ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದರೂ ದಸ್ಸುಗಿರಿಯೊಗೆ ಪೆ ಇದ್ದ ವಿಸೆನಾ ಹುಸಾಮೆಹತಾ ಎಂಬ ಬೊಂಬಾಯಿ "ಯೆದ್ದ ಸಮಿತಿಯ ಪೈಸಿಡೆಂಟರು ದಸ್ಸುಗಿರಿಯಾಗಿ ನೂಮು ತಿಂಗಳು ಸಾದಾ ಸಜಾ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇ ವರು ಚಿತ್ಪ ವ್ಯಾಯದಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾ ಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಾಗಿದ್ದ ಅಮೇರಿಕಾ ಯೂರೋಪ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಬಾ ಪಟ್ಟಣ ಕೆ. ವಿ. ಅಪ್ಪುರಾವ್ ಬಿ. ಎ. ವಕೀಲರು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇರೆ ಈಗಿನ ರಾಜಿ ಪ್ರಯತ್ನವು ಈ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗುವದೆಂದೂ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಯವರನ್ನು ಈ ತಿಂಗಳ 17ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗ ಬಹುದೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಜುಲೈ 23ರ ಲ್ಲೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬಹುದೆಂತ ತಾನು ಮೊದಲು ಬರೆದಿದ್ದ ದ್ದು ತಪ್ಪಾದರೂ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ರಾಜಿ ಮಾತುಗಳು ಪ್ರಾ ರಂಭವಾದದ್ದಿಂತಲೂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ

ದಸ್ಸುಗಿರಿಯೂದಾಗ ಮೂಳಿಯೂರು ಹೇಳಿದ "ಮೂತುಗ ಳೆನೆಂದರೆ" ನನಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಆದರೂ ಕಷ್ಟನುಂಟಾದರೂ ನನ್ನ ದೇಶವ ಬಂದು ಭಗವಿಯರು ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಡಿಸು ತ್ತಲೇ ಹೋಗಬೇಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದ ನೊತ್ಯದೂಮಿ ಯ ರೈತ್ವವು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಇದ್ದು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡ ಲಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮದುಕರು ಯುವಕರು ಗಂಡಸರು, ಹೆಂಗಸರು ಎಂಬ ಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಜನರು ಕಯೂರಾಗಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸಂತೋಷನಾಗಿದೆ. ದೇ ವರ ಸಹಾಯವಿದೆ.'

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೂ ಡಿದ ಯೂರೋಪಿಯನರ ಸಭೆಯೊಂದು ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ತಾರೀ ಕು 29ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರು ವಸ್ತು ಸುಧಾರಣೆ ಸಸ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂತಲೂ ಯೂರೋಪೀಯನಿಗೆ 1923ನೇ ಇಸ್ವಿಗೆ ಮುಂದೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪೊಸಿಜರ್‌ಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ರಿಯಾಯ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಕಾರವು ಸ್ವಾಧೀನ ತೆಗೆ ದ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ಬಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ಚಳವಳವನ್ನು ನಿ ಲ್ಲಿ ಸ ವರೆಗೆ ಯಾವ ತರದ ಸ ಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರ ದಂತಲೂ ವೈಸ್ರಾಯರುಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜಿ ಪ್ರಯತ್ನ ವಂಡತ್ರಿಯನ ಸರ್ ಪೇಜ್ ಬಪಡ್ಡೂರ್ ಸಪ್ರೂ ಮತ್ತು ಜಯಕರರೂ ವೈಸರಾಯರ ಭೇಟಿ ಕೀ ರಿಸಿ, ಪುನಃ ಅಲ್ಲಾಹಾಬಾದ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾ ಲ್ ಮತ್ತು ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಗದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಪುನಃ ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೋ ಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮುಂಚೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಗವರ್ನರನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂತ ಸಿಮ್ಲಾದಿಂದ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಬಂದು ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲಿತಾಂಶವು ದೃಢೋದ್ಯಮವಾಗುವಂತಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ವಿಧ ವಿಧದ ಊಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಜಯಕರಜಯ ಪೂರ್ತಿ ವರ್ತಮಾನ ಸಿಗುವ ಸೈಯ್ಯಲ್ಲಿಯೆಂತ ಶ್ರೀ ಜಯಕರರು ಹೇಳಿರ ತ್ಯಾರೆ. ಪಿಂಡಾಸ್ಥಾನದವರ ಶಾಂತಿಯುಂ ಟಾಗಲು ತಾವದ್ದು ಪ್ರಯತ್ನದ ಕ್ಷೇಮಸ್ಥಿಕೆ ಅವಶ್ಯವೆಂತ ತಾನು ಪ ರಾತ್ಮರಲ್ಲಿ ಬಾಪುಜಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ಶ್ರೀ ಎ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಐಯ್ಯಂಗಾರರು ('ಹಿಂದೂ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು) ನೆಹರೂ ರಾಜಿ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಪ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕೋಟ್ಯಂತರಿಗೆ ವೈಸರಾಯರು ಹಕ್ಕನ್ನು ಇಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಸೂನು ಭಂಗವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಲು ಮಹಾತ್ಮರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂತ ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ.


## IMMEDIATELY WANTED.

Agents and Canvasers throughout Coorg province to work our Bengal Insurance and Real Property Co., Ltd., on a salery of Rs 50-/ per mensem and also some bonus and commission on guaranteed business or very liberal commission and bonus.

For Agency term apply to —

M S Ayappa.

CHIEF AGENT FOR THE BENGAL INSURANCE & REAL PROPERTY CO., LTD.

2—2 School Road, Mercara, Coorg.

## ದೇಶೀಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

ಭಾರತ ಭೂಮಿಯು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಕಡು ಬಡವನಕ್ಕೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾದ ನಿಷ್ಠಾ ಸೇವೆಯು ಮತ್ತು ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ಉಪಯೋಗವು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯಿತಾರರು. ಇದನ್ನರಿತೇ ಕೆಲವು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಕಳೆದ ವಿಪ್ಲಿಲ್, ಮೇ ಮತ್ತು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುಗುಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ ಖಾದೀ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠಾ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಕುರಿತು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದರ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವು ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹುರಿದುಂಬಿಸದ್ದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಇಡೀ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ನಮಗಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೂ ನಾವು 17 ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ 10ರಿಂದ 22ರ ವರೆಗೆ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಸೇರಿದಿ, ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನಿಷ್ಠಾ ಸೇವೆಸೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿತ್ತು ಎಂಬದನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಅಗಾಗ್ಯೆ ಸೂಚನೆಯಾಕ್ಕಾ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದು. ಆದರೆ ಮಳೆಯು ಜೋರಾಗಿ ವ್ಯಾಸರಿಸಿದ ಕಾರಣ ಸದರಿ 'ಪಿಕೆಟಿಂಗ್' ಕೆಲಸವನ್ನು ಶತಕ್ಕಿಂತ ಬಾಕಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.

### ಜಪ್ತಿ ಸಹಾಯ.

ಈಗ ಮಳೆಯು ಇಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಸೆಪ್ಟಂಬರು ವ್ಯಾಸಂಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೈಲ್ ಪೊಳುದು ಹಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ನಾವಿರಗೆಟ್ಟಿ ಗ್ಯಾಲನ್ ಸಾರಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದರಿಂದಲೂ ಈ ತಾ. 27ನೇ ಬುಧವಾರ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 'ಪಿಕೆಟಿಂಗ್' ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ದೇಶದ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ದೇಶೀಯರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕಲಸ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಮಹನೀಯರೂ, ಮಹಿಳೆಯರೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಬರಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

(1) ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮಯವನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು (2) ಅವರು ದಿನದ ಮುಂದಾಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. (3) ಆ ವರು ಪೂರ್ಣ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ವರ್ತಿಸುವವರಾಗಬೇಕು (4) ದಂಡವರು ತೀರಿಸುವ ಹಣದಿಂದ ತಮ್ಮ ಊಟ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (5) ಅವರು ತಮ್ಮ (ಖಾದಿ) ಉಡುಪನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

### ಧನ ಸಹಾಯ.

'ಪಿಕೆಟ್' ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಊಟ ಉಪಚಾರಾಂಗಳಿಗೆ ಜನವು ಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪೊರ್ತು 430 ರೂ. ಚಲಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರಲ್ಲಿ ಮೇ, ಜೂನ್ ತಿಂಗಳುಗಳ ಕೆಲಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 280 ಖರ್ಚಾಗಿ 150 ರೂ. ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದೆಂದಿಗೂ ಮುಂದಿನ ಲೆಖಸಕ್ಕೆ ಸಾಲದು. ಮುಂದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಂಭವವೂ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವೇ ಪ್ರದ್ದು ಒಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ವೂ ಶಾಲು ತಪ್ಪೂರಿಲ್ಲದ ದೇಶೀಯರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಲಾಗಿದೆ. ಹಣ ಕೊಡಲಿಚ್ಚಿಸುವವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡ ಬಹುದು

ಹಿಂದೂದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯವಿದು. ಹಿಂದೀಯರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವವರ್ಯಾರೂ ಸುಮ್ಮನಿರುವ ಕಾಲವಿದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಶ್ಯಕ್ತತೆಯ ಮುಂದಾಳುಗಳೂ, ಸಾವಿರಗಟ್ಟಿ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರೂ ಸೆರೆಮನೆವಾಸದ ಮತ್ತು ಅಲಾ ಪೆಟ್ಟಿನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನ ಭವಿಸುತ್ತಲೂ, ಕಲವು ಸಾರಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನೂ ಸಹ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಲೂ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ನಾವು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆಂದಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರು ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳಿಗೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಫಲವು ತಮಗೂ ದೊರೆಯದೆ ಇರಲಾರದೆಂದೂ ಈಗ ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸುಖಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಕೂರುವುದು ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗತಿಯೂಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಯಾವದಾದರೂ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ನೂಡಬೇಕಾದದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೀಯನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಲೋಕಸಮ್ಮಸಿದ್ಧರಾದ ಸಾಶ್ರೀ ಲಾಲಾರ ಪುರುಷೋತ್ತಮದಾಸ ಟಂಡನ್ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯು ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೊಂದಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು? ಮಹಾ ಸತ್ಯ ಸಂಧರಾದ ಸಾಹಾತ್ಮರ ಧರ್ಮ 'ಯುದ್ಧ'ವು ಜಯವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ' ಈ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ದಲ್ಲಿ ತಾನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಬರಿತಿರುವ ಈಗಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಈ ಪುಟ್ಟ ದೇಶದವರ್ಯಾರೂ ಕಳಕ್ಕೊಂಡು ನಂತರ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡಬಂರದಾಗಿ ಆತ ವಿನಯದಿಂದ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಪಿ. ಐ. ಚೆಕ್ಕೇರ,
ತಾ. 12—8—30. (ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯ ಪರವಾಗಿ)

## ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳ.

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ತೆರೆಯುವಾಗ ಆಚಾರ್ಯ ಸರ್. ಪಿ ಸಿ ರೇಯವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ.

ಈ ಮೊದಲಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನವು ವಿಸ್ತಾರವಾದದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯದು.—ನನಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮಮತೆ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ರಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಔಷಧ ಸ್ಥಾನೂನುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿರುತ್ತವೆ

ಬೊಂಬಾಯಿಯು ಬಟ್ಟೆಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನ. ವ್ಯಾಪಾರ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೊಂಬಾಯಿಯು ಪ್ರಕಸ್ಥವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ನೆರೆಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮೂಲಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ.

ಆರ್ಡರ್ ಕರ್ತನರು ಬಂಗಾಳ ವಿಭಾಗನವನ್ನು ವಿಳಾಗ ಸಿವಾಗ ಸುರುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳದ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ—ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದೀಯರೇ ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು, ಆ ಚಳವಳವು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಗೆ ಸಾಗಿತೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಿಸಿ. ಟಾಟ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ನಡೆಸುವಿಕೆಗೆ ಕಿಕ್ಕಟ್ಟು ಬಂಡವಾಳವು ಜನಿಯೂಗದೆ ಅದರ ಮೂಲೀಕರು ಕಳವಳ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಚಳವಳವು ಜನಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರೇಮವನ್ನಂಲುಗೊಡಿತ್ತು. ಸ್ವದೇಶಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಇಡಲು ಜನರು ಕುತೂಹಲದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಸೂರುಗಟ್ಟಿ ಜನರು ಹಣವನ್ನು ಬಂಡವಾಳವಾಗಿಡಲು, ಟಾಟ ಆಫೀಸನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮೂರು ವಾರದೊಳಗೆ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಂಡವಾಳ ಹಣವಾದ ಹದಿನಾರು ಲಕ್ಷ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ಪವನುಗಳು ಬರೆ ಹಿಂದೀಯರಿಂದಲೇ ಜಮೆಯಾಯಿತು.

1920ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಜೀವರಾಜ ಮೆಹತಾರವರೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇನ್ನೂರು ಜನ ಹಿಂದೀಯರೂ ಸಿಂಧ್ಯ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸೇರಿದ "ಆಯಾಲ್ಬಿ" ಎಂಬ ಹಡಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಾರ್ಥರಾಗಿದ್ದೆವು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಹೃದಯವು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಉಕ್ಕ್ಯತ್ತಿದ್ದುದು ನನಗೆ ಈಗಲೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿದೆ. ಹಿಂದೀಯರಿಂದಲೇ ಇಂಥಾ ಹಡಗಗಳು ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಆ ಉಪಾರ್ಜ ಅನಂದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು. 1893ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಬೆ ಎನ್. ಚಾಟರವರು ಒಂದು ಹಡಗದ ಪಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಆನರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಹಡಗದಲ್ಲೇ ಕಳಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೇಳಿದರು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇರೆ ಹಡಗದ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಎದುರು ಉಪಾಯ ಮೂಡಲು ತೊಡಗಿದವರು. ಒಂದು ಟನ್ನು ಸಾಮಾನು ಸಾಗಿಸಲು ಬೊಂಬಾಯಿಂದ ಹಾರಾಂಗ್‌ಕಾಂಗಿಗೆ ಇದ್ದ 13 ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಒರೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದರು. ಪಿ. ಎಂಡ್. ಒ. ಕಂಪೆನಿಯವರು ಆದನ್ನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗಿಳಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿದ ಕರಿ ಪೆನಿಯವರೂಗೂ ಬಟ್ಟನೆ ಸುರುಮಾಡಿದ ಕಂಪೆನಿಗೂ ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡ ಯುದ್ಧವೇ ಆದಾಯಿತು. ಟಾಟರವರು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹೆದರುವಂತವರಲ್ಲ. ನಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸುವಷ್ಟು ತಾಕತ್ತಾವೂ ಇದ್ದಿತ. ಅವರು ಗೆದ್ದು ಆ ಕಂಪೆನಿಯ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಬುದ್ದಿ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಕಡಿಮೆ ದರವು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಸ್ಟೇಕರ ಮನಸ್ಸು ಬದಲು ಮಾಡಿತು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಟಾಟರವರ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರು.

ಆದರೆ ಇನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಹಿಂದೀಯರಿಂದಲೇ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಡಗಗಳು ದೂರ ದೂರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದಾದುದಿಲ್ಲಿಯೂ ಆಶ್ಚರ್ಯೋತ್ಕಿಯಲ್ಲ. ಸಿಂಧ್ಯ ಕಂಪೆನಿಗೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವರಾಗಿ ನಾಬಿದ್ದೇನೆ.

ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದನಲ್ಲೂ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಈ ದುರಾದೃಷ್ಟದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೇರೆ ಕೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅಧಿಪತ್ಯಿಯನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಸರ್ಕಾರವು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಸಹಿಸಬೇಕು. ಹಾಪಿಮನಲ ಬಿಲ್ಲಿನ ವಾಡೇನಾಯಿತು.ನೋಡಿ.

ಬೊಂಬಾಯಿಯ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಮುಂದೆ ನಿಂತು, ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೂ ನಾನು ಆ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹೂಡು ಮಿಕ್ಕು ಮಣ್ಣಿನ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮತ್ತು ಎನಾಮಲ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧವು ನನಗಿವೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲುದಾರರ ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಆದು ತಲೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿರಲು ಕಾರಣ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಎನಾಮಲ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಾಗಿ ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಪರವೇ ಶದಿಂದ ಇಂಪ ಎನಾಮಲ್ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಸುಂಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೂಡೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ್ಯುವುದು ಕಲ್ಲು, ಆದರೆ ಈಗ ಹಬ್ಬುರುವ ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರೇಮವು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರೇಮವು ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಇನ್ನೊಂದುಭಾಗ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಸಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ನನಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ ಇರಲಾರೆನು- 32 ಕೋಟಿ ಜನರುವ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಸಿಗಳು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತೊಟ್ಟಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹನಿಯೂ ಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಾರ್ಸರೂ ಆನರೇ ಬಟ್ಟೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾವರೆಗು. ಆವರಲ್ಲೇ ಧನ ಹೊಂದಿದ ದಾನಿಗಳಿರುವರು. ಮುಖ್ಯವಾ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟಭಿಗಾಳದಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಉಪದ್ರವಿಂದ ಸರಳುತ್ತಿದ್ದ ಜನರ ಸಹಾಯಾರ್ಥಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಅನ್ನರು ಬಹಳ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದುವರು.

ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾರ್ಸಿಗಳು ಮುಂದೆ ಇರುವರು. ದಾದಬಾಯಿ ನವರೋಜಿ, ಫಿರೋಜಶಾ ಮೇಶ್ತಾ ಮತ್ತು ನಾರಿಮನ್ನರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಪಾರ್ಸಿ ಕುಲದಲ್ಲಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಇಂಗ್ಲಿಷು ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದ ಪಾರ್ಸಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಬಾಲ್—ಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಪಾರ್ಸಿ ಹೆಂಗಸರು ಕಾಂಪೇಯಿನ್ ಕುಡಿಯಲೂ ಹೋದೆ ಕುಣಾಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ, ನನಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ತರಿಸುವಷ್ಟು ವ್ಯಸನವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ಮಹಾತ್ಮರ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯು ಮಾಯವಾಗ್ಯತ್ತಿದೆ. ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅವರು ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳವು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಪರದೇಶೀ ಸಿಗರೇಟು ಬಹಿಷ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅದು ಮೊದಲನೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವರ್ಯವಂತರೂ ಕೂಡ ಈಗ ದೇಶೀಯ ಬೀಡಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಪಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಿ ಜನರು ಈಗ ಬೀಡಿ ಮಾಡಲು ಕೊಡಲು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯ ವರೆಗೆ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಿಗರೇಟಿನ ಬದಲು ಬರೇ ಬೀಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ 3—4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ತೋಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತ್ಯಿಂದ ಬಹಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ರಸಾಯನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಮಣ್ಣಿನ ಸಾಮಾನುಗಳು ಪೋರ್ಸಲೇನ್ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಬಟ್ಟರ' ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಪರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಇಮಿಟೇಶನ್ ಸಿಲ್ಕು ಕೂಡ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವ್ಯಾಪಾರ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂದರೂ ಸ್ವಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮುಂದೆಬಂದವರು. ಎಡಿಸನ್ ಎಬವನು ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಂಡು ಹಿಡಿದವನು. ಮೂರೇ ತಿಂಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದವನು. ಬರೇ ದಡ್ಡನೆಂದು ಅವಾಧ್ಯಾಯರು ಅವನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಕೋಡಕ್ ಫೋಟೋ ಕೆಮರಾದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಈಸ್ಟ್‌ಮೇನನು, ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಆಗಿರುವಾಗ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ರಿ ಎಂಬ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಯಿಯ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತನ್ನು.

ವ್ಯಾಪಾರ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕುಂಬತ್ತೈರ್ಯ, ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವೆನೆಂಬ ಹಠ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಧಾನ ಬೇಕು.

ಸ್ವದೇಶಿ ಅಂದರೆ ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಹರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರದೇಶಿಯರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸದೆ, ಆ ನೆಲಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮದೆಂಬ ಡಿನ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

"ಸ್ವದೇಶೀ" ಚಳವಳದ ಮೊದಲನೆ ಧ್ಯೇಯವು ಇದು. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಹಾದಿ. ಯಾವ ದಾರಿಯಿಂದ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೋ ಅದು ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತದೆ.

ಒಬೇ ಕೊಂಯಿಕೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮ

Ford
SALES AND SERVICE

THE NEW CA!!
*The new model A Ford.*

The most economical car in the rket
Accellerates 5 to 25 M. P. H in 8 onds
Petrol consumption 20–30 s per Gallon Performance 5 to 60 s per hour in top. 40 M. P. H in secondar.
**A Wonderful Hill climb!!!**
Easy instalment terms if you er
For Demonstration & other particulars
*Please apply to:—*

**S. Sunder Ra**
Sole Ford Dealer for rg. MERCARA.
24—14

WANTED

Influential and honest men to wes Agents in every Taluk in Coorg, South Ca Wynad & Malabar Districts, for the Stof India Industrial & General Assurance Comy Ltd. on a fixed salary of Rs. 40/—per nsem with bonus & commission.

Apply to,—
V. Chandriah Naidu
District Organ,
The Star of India Indl & General Assurance Ltd
Mercara.

**ಬೇ ಕಾ ಗಿ ದಾ ರೆ**

ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಮಲಬಾರುಮತ್ತು ವಯನಾಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ 'ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ಇಳಿಗೆ 40 ರೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬೋನಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್‌ನೀತಿಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಮಾಣಿಕತನದ ಮತ್ತು ಜನರ ಮೆಚ್ಚು ನಡೆಯುವ ಜನರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪಿ. ಚಂದ್ರಯ್ಯ ನಾಯಿಡು
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆರ್ಗನೈಸರ್,
ದಿ ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ,
ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ & ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯೂರೆನ್ಸ್
ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮಡಿಕೇರಿ.
32—6

**ಬೇಕಾಗಿದೆ.**

"ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಏಜೆಂಟರುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಮಿಷನ್ನೂ, ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಈ ತಾ. 15ರೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬರಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಏಜೆಂಟರುಗಳು ನೇಮಿಸಲ್ಪಡದ ವಾಗ್ಯೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು ಮ್ಯಾನೇಜರು,
4—3 'ಕೊಡಗು' ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

# ಡೋಂಗರೆ
ಇವರ
# ಬಾಲಾಮೃತ.

ನನ್ನು
ಕೊಡುವುದರಿಂದ
ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು
ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.
ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
52—43 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

**೫೩ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.**

**೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.**

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ನ್ಯೂನ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಹ, ಪಿತ್ತದ ಬಾಧೆ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಒಳ ಜ್ವರ, ಮಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಬಿಸ್ಸುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ಕುಂಬಿಕಳಳ್ಳುವುದು.—ಕ್ಷಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7—0—0.

**೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರ.**

ಹೆಂಗಸರ ನುಲ್ಬು ದೋಷಗಳು, ಋತುಸ್ರಾವದ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ಸಳೆತ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ತೀಕ್ಷ್ಣದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಗಳು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಆಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿರುವವು.
ಕ್ಷಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರೆ ರೂ. 2 ಆ. 4, 3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ. 4.

**೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ.**

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಒರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಯೂ 3 ದಿನ ಸಕ್ಕುಂದು ಸಾರಿ ಒರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಒರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಒರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—0.

**೪. ಮೇಹ ಕುಠಾರ.** ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿದು, ಹುಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೀವನ್ನೂ ನ್ಯೂನವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ 7.

**೫. ಇಛ್ಛಾ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ.** ಆಯಸ್ಸಾನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಖ ವಿರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—0 ಅಕ್ಕೆ 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಬಹುದು. ಕೆಲಶಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

**ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,**
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—10 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

# ಎಂ. ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆದಾರ್ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್, ಪೈಂಟರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರು.

4 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಕದ ಪಾತ್ರಿಯೂ ಬಂಬೋಬಸೂ ಆದ ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ರಲ್ಡ್ ಪಂಡರ್ ವಾಂಟನ್‌ಪೆನ್ | ರೂ. 3 | 0 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರಲ್ ಪೆನ್ | 3 | 3 0 |
| " " ಸ್ಲಿಂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ | 3 | 8 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರಲ್ ಸ್ಲಿಂ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೂಡಲ್ ಕಲರ್ ವಾಂಟಪೆನ್ | 3 | 14 0 |
| " " ಮೂಡಲ್ ಕಲರ್ ಸ್ಲಿಂ ಕ್ಯಾಪ್ ವಾಂಟಪೆನ್ | 4 | 2 0 |
| " " ಸೆಲ್ಫ್ ಪಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಅಧವ ಬ್ರವುನ್ ಕಲರ್ ವಾಂಟಪೆನ್ | 5 | 6 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ಯಾಟಿ ವಾಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 10 | 8 0 |
| ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ | 1 | 14 6 0, & 20 10 0 |
| ಬ್ಲಾಕ್‌ಬರ್ಡ್ ವಾಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1 | 3 8 0, & 3 12 0 |
| ಸ್ಟಾನ್ ವಾಂಟನ್ ಪೆನ್ | 1 | 6 4 0, & 6 12 0 |
| ವಾಟರ್‌ಮನ್ ವಾಂಟನ್ ಪೆನ್ | 1 | 8 2 0, & 8 10 0 |

**ಟೈಂ ಪೀಸ್‌ಗಳು.**

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವ ಸಣ್ಣ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ 3 | 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸಣ್ಣ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ 2 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಂ ಟೈಂಪೀಸ | 1ಕ್ಕೆ 6 | 9 0, & 6 15 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸಣ್ಣಸೈಜಿನ ಅಲಾರಂ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ 7 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಂ ಸಣ್ಣ ಟೈಂಪೀಸ್ ರೇಡಿಯಂ ಪೈಲಿನಮು | 1ಕ್ಕೆ 8 | 10 0 |
| ಬಿಗ್‌ಬೆನ್ ಅಲಾರಂ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ 9 | 6 0 |
| ಬಿಗ್‌ಬೆನ್ ಅಲಾರಂ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಇರತಕ್ಕ ಖಾಸ್ಕಿ ಯೂದ ಟೈಂಪೀಸ್ | 1ಕ್ಕೆ 13 | 4 0 |
| ಖಾಸ್ಕಿಯೂ ಒಂದೋಜಸ್ಸೂ ಆದ ಪಾರ್ಟ್ ಪಾರ್ಟ್ | 1ಕ್ಕೆ 5 | 10 0 |
| ನಿಜೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟ್ರಾರ್ಡ್ ಕಂಪೆನಿಯ ವಾಚ್‌ಟಿ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ 12 | 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುಮೆಂಟ್ ಸಾಧಾರಣ ತರಹ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ 5 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 | |

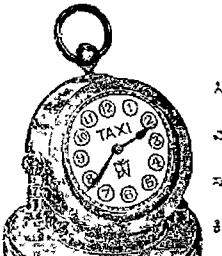

ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ನಮೂನೆಯಂತೆ ವಾದ ಲೀವರ್ ಟೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ 3—6—0 ವ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ಯ್ ಅಲಾಯಿಸಾ.

ಮುನಿಯಾರ್ಡರ್ ರವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ:—ಎಂ. ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆದಾರ್ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರಿಯಂ ವಾ ಪಾತಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

52—16

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕೂ. ಅಪೆರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

| | ರೂ. |
|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು | — 23,160 |
| ಜಮೂಬಂದ ಠೇವಣಾತಿ | — 2,16,472 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಕೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಕೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ನರ್ಸಕ್ಕೊಂಡಾವರ್ತಿ ಕೂಲ ಪರೇಟಿವ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಲೆಕ್ಕ ಆಜಮೂಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಪೈಸಿಡೆಂಟರು, ಪೈಜರ್
'ಖಾದಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ
ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್. ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಟ್ಟಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ.ಬಿ.ಎಲ್.
ಸಾರೀಸು 1-7-1930

---

## ನೋಟೀಸು.

ಚಿತ್ತೈಕಗಿನ ಮಹನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಶೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು,
ಮರಿನಾಡು —ಮೆ. ಕೇಕಿರ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು.
ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.
ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ. ಮಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮಯ್ಯನವರು, (ಖಾದಿಭಂಡಾರ.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಮ್. ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಜ್ಜಮೂಡ ಮೊಡಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮೊಡಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ. ಪಿ. ಜೆ. ಮುದ್ದಮ್ಮಯ್ಯನವರು,
ಮತ್ತು, ಅರಮಣಮೂಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುನಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ. ಜಿ. ಮೂದಮ್ಮಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ ಅಪ್ಪಚಟ್ಟೋಳಂಡ ಮೊಣ್ಣಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ:—ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರಶೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾ ರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

---

## ಮೂರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನಯಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪನಿಬಂಧನೆಗಳೂ, ದಾವ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ವರ ಅಪೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದಾವಾ ಫಾರಮ್‌ಗಳೂ, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಖದ್ದರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ನೋನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

---


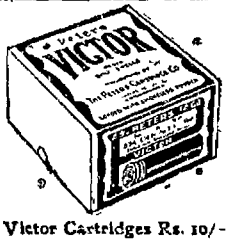


12 bore Victor Cartridges Rs. 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

**ARMS & AMMUNITION MART.**

321 Abdul Rehman Street.

52 50 **BOMBAY. 3**



ಭಾರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಕೆಳಿತ್ತೆದ್ದಿನೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡತ್ತೆ.

ಈವರೆಗೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉಳಿತಾಯದ ವಿವರ
1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ " "
1927ರಲ್ಲಿ 78 " "

**ಜೀವಾಂಕ್ಷದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. ‖ 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ
1924ರಲ್ಲಿ " " " 22½ "

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಜೋರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

**ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.**

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು:—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52-35 ಆನರರಿ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.


---


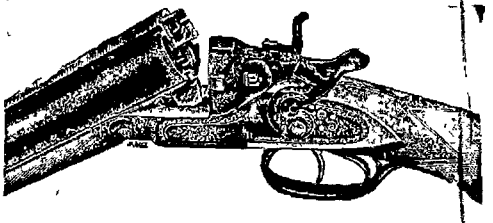

ಕಾರ್ಡು ಬರೆದರೆ ಅಗಿನ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಮೂಫಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಚಿಗಳು, ತೋಟಿಗಳು, ಕೇಪುಗಳು, ಮದ್ದು ಗುಂಡು ಬೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

**GOOLAM HUSAIN ALLIBHOY & SONS,**
**Largest Importers of Firearms and Ammunition**
**Cheapest priced firm in India,**
24-5 **210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.**


---


ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

## ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನೇ ಇನವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಕಂಪೆನಿಯು ಏನೇ ಅಕ್ಷಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.)

**ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.**

ಕರ್ನಾಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಹೊದಲನೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಕೇರುಗಳನ್ನು ಮೂರುವದಕ್ಕೂ, ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು. ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕನ್ನಡಿಗರೇ ತೀರ್ಪವೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಆಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K. J. Huilgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.
ಯು. ಕ. ಲೈ. ಕಂ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

26-15


---

Printed & published by P. I. Belliappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

# ಕಿಂಥಸು.

ಸತ್ಯೇನ ಧಾರ್ಯತೇ ಪೃಥ್ವೀ ಸತ್ಯೇನ ತಪತೇ ರವಿಃ ॥ ಸರ್ವಂ ಸತ್ಯೇನ ಲಭ್ಯತೇ ಹಿ ತತ್ಸತ್ಯಂ ಸುಕೃತಾಲಯಂ ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಪಂಡ್ಯಂಡ ಎ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ತಾರೀಕು ೧೨ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೧೫



Telephone — 3145

*By Appointment to H. E. The Governor of Madras.*

Cups, Rs. 6, and upward

Medals, Rs. 1-8-0 and upwards.

Telegrams:— 'PRECIOUS'.

CUPS. MEDALS. SHIELDS. CASKETS.

V. SUBRAMANIA IYAR.
JEWELLER.

Post Box No., 423, Tripliacne,

*Illustrated Catalogue Free on Application.*

52—51 MADRAS.

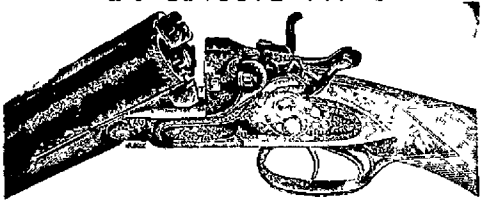

ಕಾರ್ಡು ಬರೆದರೆ ಈಗಿನ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ಮೂಫಯೂಗಿ ಕಳಿಸಲಾಗುವದು.

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಚಿಗಳು, ತೋಟಿಗಳು, ಕೇಪ್ಸುಗಳು, ಮದ್ದು ಗುಂಡು ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಯಾಗುವವು.

GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS.
Largest Importers of Firearms and Ammunition
Cheapest priced firm in India,
210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.
24—6

ಕಟುಕಷಾಯ ಮಲೆಜ್ವರಕ್ಕೆ:—ಇದು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಕ್ವಿನೀನು ಸೇವಿಸುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹುವಾಗಿರುವ ಮಲೆ ಜ್ವರ ವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಜ್ವರ, 3—೪ ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಪದಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಚ್ಯರಗತ್ತೆ ದೋಷದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0, 3ಕ್ಕೆ ರೂ ೪—೦—0, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0, 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

ಜೀರ್ಣಕಾಸವ:—ಇದು ಪ್ರಮೇಹ ಮುಖ್ಯ ಕೃಷ್ಣ, ಮುಖ್ಯ ಪಕ್ಷವಾಯುವಿಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಉರಿ, ಮೂತ್ರ ಪಿಂಡಗಳ ಉರಿ, ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಮೂತ್ರ ಕೊಯ್ಯುವಾಗ ಉರಿಯುವುದು, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಿಂದ ಕೀವು ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ದಾತು, ಹುರಿ ಹೋಗುವುದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೂತ್ರ ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರ ಕಪಿಮಲಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಬೇಸಿಲ್ಲ ಉರಿ, ಜಾಸೂರಿಕೆ, ನೈಸರ್ಗಿಕ್ಕೆ, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣುವ ನೋವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಮ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1, 3, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0, 6—12—0

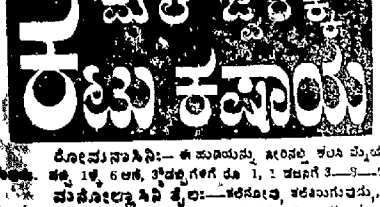


ದೋಮನಾಶಿನಿ:— ಈ ಹುಡಿಯನ್ನು ಸೀಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ರೋಮವಿರುವ ಥಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲು ರೋಮವು ಉಮರಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ, 3ಕ್ಕೆ ಗೆಗೆ ರೂ 1, 2 ಡಜನಿಗೆ 3—9—೦

ಮುಶೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ತೈಲ:—ತಲೆನೋವು, ತಲೆತಿರುಗುವದು, ಕಲಿವಿರಿ, ಕಡ್ಡಿ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೀವು ಸೋರುವುದು ಕಿವುಡು ಕಿವಿ, ಕಿವಿ ನೋವು, ಅಪಸ್ಮಾರ ಸಿಡಿ ಬಾಧೆಯಿರುವದು, ನೆನಪು ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿಹೋಗುವದು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಖಂಡಿತ ಗುಣವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಉ ಯೋಗಿಸಿ ತಲೆಯನ್ನು ತಂಪಾಗಿರುವ ತಲೆದಿಂಬನ್ನು ಬೆಳಿಯಿಸಿ ತಲೆಯಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಬೇರೆಯವರ ತಲೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ತಲೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಕೂದಲು ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಮೊಣಕಾಲಿನ ಹುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಲೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1, 3 ಸೀಸೆಗೆ 2—10—0 ಮೂರು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 2, 3 ಸೀಸೆಗೆ 5—8—0

ವೀಣಾ—ಮುಶೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಔಂಷಿಸ್,
52—26 ಕಟುಕಾಗು ಕಲಿ ಸೋಪಿ, 9. ಮಂಗಳೂರು.

## ಬಾಲಾರ್ಕಮದು.

ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಂತರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅಮ್ಮಂದಿರ ಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗ

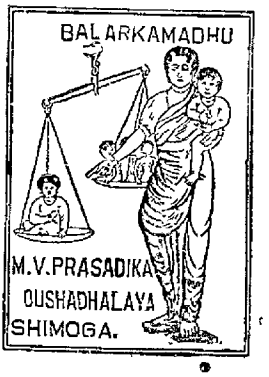


ಸಿಂಡಿಸಲಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಕ್ವೀಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಬಯ ವೇಗ ಪುಷ್ಟಿಯೂ, ಒಲವೂ ಬರುವದು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ ತಂಪೂ ಹೆಚ್ಚುವದು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ, ೪ ಪೈ. 9 ಆಣೆ.

52—42 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ್ಕ ಔಷಧಾಲಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ, (ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆ.)

# ಕೊ ಡ ಗು.

ಸ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಾ. ೧೨ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ರಾ ಜಿ ಪ್ರಯತ್ನ
ನಿಷ್ಫಲವಾಯಿತು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೋಡಿಟೇಟ್ ಮುಂಡಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಾದ ಸರ್‌ತೇಜ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಸಪ್ರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ. ಜಯಕರವರೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬೈದಿಗಳಾಗಿರುವ ಸಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂ, ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಸಹ ಯಿವರಾದ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಳಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಹೋದದ್ದೂ ಮತ್ತು ರಾಜಿ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಹೊರಟವರು ವೈಸರಾಯರ ಸಂಗಡ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡಿಸಿದ್ದೂ ವಾರ ವಾರ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ಏನೇಂಬದು ಈ ವರೆಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಾರ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನವು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂತ ಸಂಧಾನಕಾರರು ತಿಳಿಸಿ ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಡೆದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ನಾವೂ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ರಾಜಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಷ್ಫಲವಾಯಿತೆಂಬದಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನವಾಗಿದೆ ಇರದು. ಆದರೆ ಆಗುವ ರಾಜಿಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಗೌರವ ಉಳಿಯುವಂಥಾದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂತ ಪ್ರಬ್ಯಾತ ಬೈದಿಗಳಾದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಆತ್ಮಗೌರವವುಳ್ಳ ಯಾವ ಹಿಂದೀಯನಾದರೂ ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕು. ಮೋಡಿಟೇಟ್ ಪಕ್ಷದವರೂ ಸಹ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಬರುವ ರಾಜಿಗೆ ಒಪ್ಪಲಾರರು. ಆದರೆ ವೈಸರಾಯರ ಮೊಕುಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗೌರವ ದೊರೆಯುವಂಥಾ ರಾಜಿ ಆದೀತೆಂತ ಅವರು ಅಂದರೆ ಮೋಡಿಟೇಟ್ ಪಕ್ಷದವರಾದ ಸಂಧಾನಕಾರರು ನಂಬಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ವೈಸರಾಯರ ಪತ್ರದಿಂದಲೂ, ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದಲೂ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ವರ್ತನೆಯಿಂದಲೂ ಹಿಂದೀಯರ ಧ್ಯೇಯವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಈ ರಾಜಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಾಗುವಂತೆ ತೋರಿ ಬರುವಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮನಸು ಬಂದಾಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ನಮ್ಮೂ ದಿಸಬೇಕೆಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಕೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ವಿನೂ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಕಾಣುವಿದಿಲ್ಲ. ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಎಂದರೆ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೂ ಕೂಡಲೇ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂಥಾ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನೇ ಚರ್ಚಿಸುವದು ಎಂತ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟ ವಿನಹ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ (ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿ) ನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದೆಂತ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಮುಂತಾದವರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನವಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸರ್ ತೇಜ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಸಪ್ರುರವರೂ ಸಹ ಸೈನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ತಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುವ ಹಕ್ಕು ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುವ ಹಕ್ಕು ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯೂಗಬಾರದೆಂಬ ಭರವಸೆ ದೊರಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಕರತ್ತನ್ನು ಚಕ್ರ ಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ವೈಸರಾಯರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ, ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹ ಅಧಿಕಾರವಿರುವ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲೇ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೆಂತಲೂ, ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸನುಯದಲ್ಲಿ ಅಗಬೇಕಾದ ಭವ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವದು ಎಂತಲೂ ವೈಸರಾಯರು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂತ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರು ಮೆ ನ್ಸ್ರೋಕೋರಬಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದರಂತೇನೇ ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಕೇಳಿರುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ವೈಸರಾಯರು ಎಂದೆಲ್ಲ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬಜ್ಞಾಬಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲ್ಲ ಇದೆಯೆಂದು ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ಬಜ್ಞಾಬಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಡಳಿತವನ್ನು ತತ್ವವೇ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಕ್ಷ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಾವು ಸಮ್ಮಿತಿಯಾಗುವ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಜಾಗ ಬವಾಜ್ಞಾಬಿಗೆ ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಜ್ಞಾಬಗಳು ಜಡಿವು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಏನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾದು ಎಂಬನ್ನಗಳನ್ನು ಚಕ್ರ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು, ಆಸ್ಯೋನ್ಸ್ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು." ಎಂತ ವೈಸರಾಯರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೊತುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಧ್ಯೇಯದ ಕಡೆಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆಯೂ ಕ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳೂ, ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೂ, ವೈಸರಾಯರುಗಳೂ ಹೇಳಿದ ಮೊತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತೀರಿದ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವೂ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವೂ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬರೇ ಸವಿ ಮೊತುಗಳಿಂದ ನಾವು ತೃಪ್ತರಾಗಲಶಕ್ಯವು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ವಾಗ್ದಾನವೇ ಬೇಕೆಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರೂ ಕೇಳಿರುವ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಏನಾನೂನು ಭಂಗವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ, ಜನರು ಸ್ವಂತ ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನೂ, ಸರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ನಿಷಾ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರ ಶರತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವೈಸರಾಯರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ನಿಲ್ಲುವುದು ದೇಶದ ನೈತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಿಷಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಕೈನೂಲು, ಕೈಮಗ್ಗದ ಕಸುಬು ಹೆಣ್ಣಾಗಲೇ ಬೇಕು ಈ ಕ ಸಬಿನಿಂದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಗರೀಬ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ದೊರಕುವ ಉಪಾಯವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದಾದರೆ ಈ ಕರತ್ತುಗಳನ್ನು ವೈಸರಾಯರು ಒಪ್ಪಬಹುದಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂತಶರರೂ ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ಸ್ವದೇಶೀ ತತ್ವವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ್ದಲ್ಲ, ಅವರು ಸ್ವದೇಶೀ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡದ್ದರಿಂದಲೇ ಭವರ ಜನಾಂಗವು ಈಗ ಇರುವ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವದಾಗಿದೆ.

ಉಪ್ಪಿನ ಸುಂಕ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂತಲೂ, ಹಾಗೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಜನರು ಸ್ವಂತ ಉಪ್ಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಉಪ್ಪಿನ ಸುಂಕದ ಬದಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವ ಭಾರ ಜನರ ಮೇಲೆ ವೈಸರಾಯರು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ 11 ಶರತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸುಂಕ, ನಿಷಾ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಹ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿ ಸಹ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ನೊದಲೇ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ವೈಸರಾಯರು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದ್ದರಿಂದಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂಡಾಳುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂತ ನಂಬಲು ಕಾರಣವಿದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೂಡಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸವಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾ ಜನರಿಂದ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ದೊರೆಯಬಹುದಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚನ್ನು ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಎರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಪ್ಪಿನ ಸುಂಕದ ಬದಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಸರಮಾನವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅಪಾರ ಖರ್ಚನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನೂ, ಅನಹಕಾರದ ಬೈದಿಗಳನ್ನೂ, ಹಿಂಸಾದಾರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದವರನ್ನು ವಿನಾಯಿಸಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ವೈಸರಾಯರು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ಒಪ್ಪಬೇಕೆತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿಯೇ ಹೋರಾಟ ನಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದವರನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡುವ ಮೊತುಗಳಾದು ವರಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡದಿರಲು ಏನೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಬೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಕ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಕಂಡಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೆಂತಲೂ ಧಾರಾಳ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಕ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದೆಂತ ಪೂರ್ತಿ ವೈಸರಾಯರು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಕ ಸರಕಾರಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ವ್ಯಾಪಾರಿಕ ಸರಕಾರಗಳ ಈ ವರೆಗಿನ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಭರವಸೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.

ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟ ಆಫೀಸರ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆದವರಿಗೆ ಆಫೀಕ್ಕೆಸಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಹಳಬರಿಗೆ ಕೂಡಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಈ ಕರತ್ತನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಲಾಗುವದಿಲ್ಲವಂತೆ! ದೇಶಭಕ್ತಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಬಿಟ್ಟಾಗ ಅವರ ಬದಲಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡಿಸಲು ಒಪ್ಪಿದವರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಭಕ್ತರೇ. ಹಾಗಾದರೆ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟವರಿಗೆ ಪುನಃ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ಸಂಭವ ತೋರುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯರು ಬರೆದ ಒವಾಬು ಇನ್ನೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ ಇರಬಹುದು.

ಹಿಂಸಾಮಾರ್ಗವಾದ ತಕ್ಕೀರಿಯುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿದವರ ರಿಮೇಲೆ ನೆಲ ಪುನಃ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡಿಯಬೇಕೆಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂಡಾಳುಗಳು ಹೇಳುವದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿದೆ. ಈ ಚಳವಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಡದ ವಿಚಾರಣೆಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂತ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ರಾಜಿ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಫಲವಾಗದ್ದಕ್ಕೆ ಆಶಾಭಂಗವಾದರೂ ಉಪ್ಪು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಣೆ ದೊರತೀತೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ಈಗಿನ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ನಾಲಕ್ಕಾರು ಮುಂಡಾಳು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ದೇಶಭಕ್ತರೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಹಾಸಭೆಯೂ ಒಪ್ಪಲಾರದು. ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯ್ತಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಬಹುದೆಂತ ಕಳೆದ ಆಗಸ್ಟೋ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ವೈಸರಾಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಿಜವಾದ ಯಜಮಾನಿಕೆಯು ಹಿಂದೀಯರೇ ನಡಿಸಲು ಹಕ್ಕಿರುವುದು. ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸದ ಪ್ರಯತ್ನವಲ್ಲವೆಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಈ ಹೋರ ಜನ ಚಳವಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನಾಂಗವು ಹಿಂದೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಸ್ವಯೋರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯೆಂತ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೀಯರು ಈಗ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟವು ಸಾಲದೆಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಹೇಳುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನಾಂಗಗಳು ಪಡುಗಡೆ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಬಹುಕಾಲದವರೆಗೆ ಅಪಾರ ಕಷ್ಟ ಸಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂತ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬರೇ 5 ತಿಂಗಳ ಹೋರಾಟದಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ಸಫಲವಾಗುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮರ ಆಹಿಂಸಾಯುಕ್ತವಾದ ಚಳವಳದಿಂದ ಹಿಂಸಾಮಯವಾದ ಕ್ರಾಂತಿಗಿಂತ ಬೇಗನೆ ಜಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬದಾಗಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಹಿಂಸಾ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಪರಾತರ ಚಳವಳ ನಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಕಷ್ಟೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ವ ಜನರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಜಯವನ್ನು, ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ದೇವರು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

## ಜಮಾನ್ದಾರರ ಸಂಘದ ಕಮಿಟಿ ವಿಷಯ.

ಈ ವಿಷಯವು ಈ ತಾ. 7ರಲ್ಲು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಶಾಖಾ ಭಂಡಾರದ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. 10 ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಖಾಯಂ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮೆ. ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಟ್ಟಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು

1. ಮೆ. ಚಂಗಂಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಮರಣಾನಂತರ ಸಂಘವು ವಿಪತ್ತಿಗೀಡಾಗಿದೆ. ಆವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಂಘವು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ರಠಾವು ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕಾರವಾಯಿತು.

2 ಕಳೆದ ಎಸ್ಪಿಲ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಆಗೊಸ್ತು ತಿಂಗಳು ಅಖೈರು ವರೆಗಿನ ಸಂಘದ ಜಮ ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿನ ಲೆಕ್ಕವು ಒಪ್ಪಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

3. ಪ್ರೊವಿನ್ಶಿಯಲ್ ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಶನಿಗೆ ಸಂಘದ ಕಟ್ಟಡದ ಒಂದು ರೂಮನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬರಕ್ಕೂಂದ ಪತ್ರವು ಓದಲಾಯಿತು.

ಆವರ ಪತ್ರದ ಪೇರೆ ಒಂದು ರೂಮನ್ನು ಈ ಮೊದಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಘವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 3 ರೂಪಾಯಿ ದರದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ನಿಶ್ಚೈಸಬೇಕೆಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

4 ಮೆ. ಯನ್. ಮುದ್ದಪ್ಪನವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಓದಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಆವರ ಬದಲಿಗೆ ಮುಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೆ. ಕೆ. ಯಂ ಮಹ್ಮದ್‌ಗೌನ್‌ರವರನ್ನು ಮೆಂಬರಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಮೆ. ಚಂಗಂಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಬದಲಿಗೆ ವೆ. ಬೈಚೆಟ್ಟಿರ ಅಚ್ಚಯ್ಯನವರನ್ನು ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

5 ಮೆ ಬಿ. ಯಂ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರ ವಿಷಯವೊಂದನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅನಕ್ಕೆ ಸಂಘದಾಯ ಎಳು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಓದಲಾಯಿತು.

ಈ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತೆಯೂ, ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಿರುವಂತೆ ನೋಡಬೇಕೆಂಬಂತೂ, ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂತಲೂ, ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವ ಸೂಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಘದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಸಹ ಮೆ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರಿಗೆ ಜವಾಬು ಬರೆಯಬೇಕೆಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಮೆ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರಿಂದ ಬರುವ ಜವಾಬು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉಪಕಮಿಟಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯೂದರೆ ಆವರೇ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಸಭೆಗೆ ವಿಸುವ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದೆಂತಲೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಇವರೇ ಜಮಾನಿಯಸು ಬಹುದೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

(1) ಮೆ: ಗಳಾದ ಸಿ ಎನ್. ವೆಂಕಟ್ಟಯ್ಯನವರು, (2) ಕೆ. ಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು, (3) ಐ ಸಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು, (4) ಬಿದನಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು, (5) ಪಿ ಜಿ. ಮುದ್ದ

## ರಾಜಿಸನ್ಮುಂಧದೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಶ್ರೀ. ಜಯಕರ್ ಮೆಕ್ಕ ನೆರ್ ತೇಜ್‌ಬಹದೂರ್ ಸಪ್ರೂರವರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಯುವಾಡ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಜುಲೈ 23–24 ನೇ ತಾರೀಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ್ದಗ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನಹರೂರವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಜವಾಹಿರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಸಾರಾಂಶವಾಕ್ಯ:—

(1) ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೂಡಬೇಕಾದ ಶಾಶ್ವತಿಕ ವಿಷಾದಿಯಗಳ ವಿಷಯ ಮೊತ್ತ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಯೂಗುವದಾದರೆ ನನ್ನ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯಿಲ್ಲ. ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕರ ಮೊತ್ತನ್ನು ಎತ್ತಿದರೆ ಅವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತ ಹೇಳುತಾರದು. ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ರಚನೆಯ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಪೂರ್ತಿ ನವೂಧಾನವಾದ ವಿಷಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಯರು ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನಾನು ಬಿಸ್ಸಲಾರೆ.

(2) ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೈ ಸ್ಪಿಯಾದರೆ ಸವಿನಯ ಖಾನೂನುಭಂಗವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಅಂದರ ಖಾನೂನುಭಂಗ ಮೂಡಬೇಕೆಂತಲೇ ಮೂಡುವ ಖಾನೂನುಭಂಗ ಮೊತ್ತ ನಿಲ್ಲಿಸುಹುದು. ಆದರೆ ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ನಿಷಾ ಸದಾರ್ಥಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಇವುಗಳ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಾದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮೂಡುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಉಪ್ಪು ತಯಾರುಮಾಡುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಉಪ್ಪಿನ ಖಾಸಗಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಾಭಂಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಸರಕಾರ ಉಪ್ಪಿನ ಕೋಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾತ್ರ ನಡಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜಿ ತೀರ್ಮಾನದ ಶರತ್ತಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲ್ಲವಾದರೂ ಪರಿಣಾಮಗ ಮೂಲಕ ಒಪ್ಪಂದವಿಂಬೇಕು

(3) (ಅ.) ಖಾನೂನು ಭಂಗದ ಜಳಪಾಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಂಬಂಧದ ಖೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಹಿಂಸೆ ಮೂಡಿದ ಖೈದಿಗಳನ್ನು ಮೊತ್ತ ವಿನಾಯಿನ ಬಹುದು

(ಆ) ಉಪ್ಪಿನ ಖಾನೂನು, ಪೈಸ್ ಆರ್ಡ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾನೂನು ಮೇರೆ ಸರಕಾರದವಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಸೊತ್ತುಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕು.

(ಇ) ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಖೈದಿಗಳಿಂದ ವಸೂಲ್ ಮಾಡಿದ ಜುಲುಮಾನೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕು. ಪೈನ್ ಆಕ್ಟಿನ ಮೇರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಪಣಗಳನ್ನು ಸಹ ವಾಪಸು ಕೂಡಬೇಕು.

(ಈ) ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರೂ ಗ್ರಾಮ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಿತ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಪುನಃ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಅವಿಕ್ಷೆ ಸಲ್ಲರೆ ಕಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅನುಕಂಪಾದ ಸಂಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲವರಿಗೂ ಈ ಶರತ್ತುಗಳು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು.

(ಉ) ಪೈಸ್‌ರಾಯರ ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗಳೂ ರದ್ದಾಗಬೇಕು.

ಈ ಶರತ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೂರ್ತಾಡಿಗೆ ಒಳಪಡಬಹುದು ಯಾಕೆಂದರೆ—ಜೈಲಿನ ಒಳಗೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಹೊರಗೆ ನಡಿಯು ತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲು ಪಕ್ಕೆಲ್ಲವೆಂತ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಜಳವಳ ಸಂರ್ಧಾದಿರ್ದಾಗ ನಾನು ಕೊಡಬಹುದಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗಿಂತ ಕೊಡಬಹುದಾದವನ್ನು ತೂಕ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂ, ಜವಾಹಿರ್‌ಲಾಲ್ ನಹರೂ, ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಜಳವಳದ ನಾಯಂದಾಯಗಳಿಗೂ ತೋರಿಸಿಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬರಕೂಡದು. ಈಗ ವೈಸ್‌ರಾಯರುಗೂ ಇವನ್ನು ತೋರಿಸುವರದು. ಈ ಶರತ್ತುಗಳು ಆಂಗೀಕರವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದ್ದರೆ ನಾನು. ಬೈಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದಾಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇದ್ದರೆ ನಾನು ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಹೋಗ ವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಯಾವ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ನನ್ನ ಅನ್ನೊಂದು ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಎಂಬದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೀನಷ್ಟೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ನೋಡಣಾ ಪತ್ರದೊಡನೆ ಶ್ರೀ. ಪಂಡಿತ ಮೋತಿ ಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬರೆದ ಪತ್ರ--ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕಷ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ ಜೈಲ್ ಗೋಡೆಗಳ ಹೊರಗೆ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲು ನನ್ನ ಸ್ವತಂತ್ರಿಕ ಗುಣದಿಂದಲೇ ಖಂಡಿತ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬಹುದಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಜತಳ ಬರಬೇಕು ತಮಾಲಿನ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿದ್ದೇನೆ ವೆ. ನ್ನೊಕೂಂಬಂಗೆ ಯೋ ವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲಕ್ಕಾ ಮನಸ್ಸಾರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಜತೆಯಾಗಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಹೊರಗೆ ನಡಿಯು ತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲು ಪಕ್ಕೆಲ್ಲವೆಂತ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಜಳವಳ ಸಂರ್ಧಾದಿರ್ದಾಗ ನಾನು ಕೊಡಬಹುದಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗಿಂತ ಕೊಡಬಹುದಾದವನ್ನು ತೂಕ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂ, ಜವಾಹಿರ್‌ಲಾಲ್ ನಹರೂ, ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಜಳವಳದ ನಾಯಂದಾಯಗಳಿಗೂ ತೋರಿಸಿಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬರಕೂಡದು. ಈಗ ವೈಸ್‌ರಾಯರುಗೂ ಇವನ್ನು ತೋರಿಸುವರದು. ಈ ಶರತ್ತುಗಳು ಆಂಗೀಕರವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದ್ದರೆ ನಾನು. ಬೈಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದಾಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಾನಿಗೆ

ತ್ಯದೆ. ನವಿನಯ ಖಾನೂನು ಭಂಗದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೆಡಕಾಗಿ ದೆಯೆಂತಾಗಲೀ, ಅದನ್ನು ಈಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಾರದಿತ್ತೆಂತಾಗಲೀ, ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದೆಂತಾಗಲೀ ನೀವು ಮತ್ತು ವೈ ಸರಾಯರೂ ಪಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರಕ್ತಪಾತದ ಕ್ರಾಂತಿ ಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ ಅಂಥಾ ಕ್ರಾಂತಿಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡ ಲು ನಮಗೆ ಕಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಈಗಿನ ಶಾಂ ತ ರೀತಿಯ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ವೈಸರಾಯರಾಗಲೀ, ಬುದ್ಧಿಯು ಳ್ಳ ಯಾವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮನುಷ್ಯನೇ ಆಗಲೀ ದೂರುವದು ಯು ಕ್ತವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇರುವವರೊಂದಿಗೆ ನಾವು ವಾದಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಸ ಮುದಾಯದಿಂದ ದೊರೆತ ಅದ್ಭುತ ಸಹಾನುಭೂತಿಯೇ ಈ ಚಳವಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ತತ್ಕಾ ಲ ಖಾನೂನುಭಂಗದ ಚಳವಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂ ಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ನಾವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದಾವ ಶ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗುಡಿಸರು, ಹೆಂಗಸರು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜೈಲಿ ಗೂ, ಲಠಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೂ ಇನ್ನೂ ಕಠಿಣ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೂ ಗುರಿಪಡಿ ಸಲು ನಾವು ಇಷ್ಟಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಗೌರವ ಯುಕ್ತವಾದ ರಾಜಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬದನ್ನು ನಾವು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿ ಸುತ್ತೇವೆಂತ ನಿಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ರಾಜಿಯು ಇನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಇಂ ಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ದು ಒಳ್ಳೇದೆಂಬದನ್ನು ನಿರ್ಣೈಸುವ ಹಕ್ಕು ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಇ ದೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಇಟ್ಟಿದ ನೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ತೋರಿ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಆಡುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಪನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ರಾಜಿಯು ಇನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಇಂ ಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ದು ಒಳ್ಳೇದೆಂಬದನ್ನು ನಿರ್ಣೈಸುವ ಹಕ್ಕು ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಇ ದೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಇಟ್ಟಿದ ನೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ತೋರಿ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಆಡುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಪನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಈ ನ್ಯಾಚೀನ ದೇ ಶದ ಜನರನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರ ಯೋಜನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೀ ಜನ ರಿಗೆ ಸಂಧವಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಮತ್ತು ನೈ ತಿಕ ಹಾನಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವದು ಹಿಂದೀಯರ ಬಿ ನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ಇಳಿದು ಈ ವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಂದ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಆದ ಕೆಡಕಿಗಾಗಿ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇ ಕೆಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ತೋರುವದೇ ಇಲ್ಲ—ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ದೇರೆ ಇರಬಹುದು. ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬಹುದಾದಷ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮನೋಭಾವವು ಬದಲಾಗಿ ದೆಯೆಂತ ನೀವು ಸಂಬುಕ್ತೀರಿ. ನಮಗೆ ಈ ಆಡಚಣೆಗಳಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಷ್ಟು ನಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಸಹಕ ರಿಸಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ.

ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಬಾಳ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶ ರತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯಷ್ಟೆ.

ನಿಮಗೆ ವೈಸ್‌ರಾಯರು ಒರೆದ ಪತ್ರವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೂ, ಅಬಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕ ಮಿಟಿಯನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯುಕ್ತವಾದ ಜವಾಬನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀ ಕರಿಸದೆ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವೂ ನಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯು. (ಅ) ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಮನಸು ಬಂದಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕು. (ಆ) ಹಿಂದೂಸ್ಥಾ ನದ ಮಿಲಿಟರಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ 11 ಶರತ್ತುಗಳು ಸಹ ಇರುವ ಪ್ರ ಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರವಾಗಬೇಕು. (ಇ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಪರ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ, ಒಯಿಯತಿಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರಿ ಸಾಲಸಹಿತ ಆ ಜವಾಯಿಸಲು ಸ್ವತಂತ್ರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಬಿಡುವ ಹಕ್ಕು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು.

ವರತಾ—ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ವೀನೇನು ಭದ್ರತೆಗಳು ಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಹಿಂದೀ ಮುಖಂ ಡರೇ ನಿಶ್ಚೈಸಬೇಕು.

(2) ಈ ಶರತ್ತುಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾ ಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಕಟಮಾಡಿದರೆ ಖಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿ ಸಲು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. (ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಜೇಳಿದ ಶರತ್ತುಗಳು ಇ ಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.)

(3) ಖಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ ಕೂಡಲೇ ಸತ್ಯಾ ಗ್ರಹಿ ಖೈದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಬೇಕು. ಹಿಂಸೆ ನಡಿಸಿದವರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂತ ಇಲ್ಲ--(ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಯವರು ಜೇಳಿದ ಇತರ ಶರತ್ತುಗಳು ಸಹ ಇವೆ)

(4) ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎ ಷ್ಟು ಜನರಿಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೀಲ್ಕಂಡ ವಿಷ ಯಗಳ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ನಿಶ್ಚೈಸಬಹುದು

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಿಯರಾದ,
ಮೋತಿಲಾಲ್ ನಹರು,
ಯಂ. ಕೆ. ಗಾಂಧಿ.
ಸರೋಜಿನಿನಾಯಿಡು,
ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್.
ಬೈರಾಮದಾಸ್ ದೌಲತ್‌ರಾಮ್,
ಸೈಯದ್ ಮಹಮದ್,
ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರು.

ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಂಧಾನಗಾರರು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿ ಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಕರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿ ಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತ ವೈಸರಾಯರು ಜೇಳಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗ ಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂತಲೂ, ಖೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುವ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ದಯ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಜೇಳಬಹುದೆಂತಲೂ ವೈಯರ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟರು. ಸಂಧಾನ ಗಾರರು ವೈಸರಾಯರೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳೂ ತಿಳಿದು ಬಂತಂತ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ—ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಚರ್ಚೆ ತರಲು ಆಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ ರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವೇ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಜವಾಬು ಕೊಡಬೇ ಕೆಂತಾದರೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ಜೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷ ಯವನ್ನು ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತರುತ್ತಾರೆಂತ ಮಾ ತ್ರ ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಸಾಲವನ್ನು ಯಾವದನ್ನು ಕೊ ಡುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಆಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಉ ಪ್ಪಿನ ಸುಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಸ್ಟಿ ಟ್ಯೂಯೆಂಟ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆದಾಯದ ಒದಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಈ ಸುಂಕವನ್ನು ಬಿಡುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬ ಹುದು. ಬಡವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹು ದೆಂಬದಕ್ಕೆ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಯೋಚಿಸಬಹುದು. ಪಿ ಕೆಟ್ ಮಾಡುವವರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಖಾ ನೂನು ಮೇರೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾದೀತು. ಹಿಕೆಟಿಂಗ್ ಆರ್ಡಿನೇ ನ್ಸ್ ಮೂತ್ರ ರದ್ದು ಪಡಿಸಬಹುದು. ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಭಕ್ತ ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಿಡಿ ಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉತ್ಪಾಹದಲ್ಲಿ ತಲೆ ತಿ ರುಗಿ ಬಿಟ್ಟವರನ್ನು ಮೂತ್ರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋ ಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪೈಸ್‌ಗಳನ್ನೂ, ಜಾತಿಮಾನು ಹೂಣಗ ನ್ನೂ ವಾಪಸು ಕೊಡುವ ಬಾಬು ಕಷ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ದಿವನ್ಯಾ ಖಾ ನೂನು ಮೇರೆ ಹರಾಜಾದ ಸೊತ್ತುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ, ಜು ಲುಮನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ. ದಯವಿಂದ ಯೋಚಿಸಬಹುದು.

ಇದರ ಮೇಲೆ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ಮತ್ತು ಜವಾಹಿ ರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾರೆ—ವೈಸರಾಯರ ಕಾಗದದ ರೀತಿ ಯಿಂದಲೂ, ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದಲೂ ರಾಜಿಯಾಗಬೇಕೆಂತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಪ್ರಾ ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಸ್ಕತಿನಿಂದ ನಾವು ಆ ಕ್ಷೇಪಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಬಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು' ರಾಜಿ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ಸಭಿಕರನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ರಾಜಿ ಬೇ ಕೆಂತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂತ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರದೇಕು. ದೇಶಕ್ಕಾ ಗಿ ನೂತಾಡಲು ಹಕ್ಕಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜೈ ಲುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಬೇಕು. ವೈಸರಾಯರ ಉತ್ಸಹವು ಕೈ ಪ್ಪಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂತ ಖಾಖುವಾರು ವಿವರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅನಂತರ ಸಂಧಾನಗಾರರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮುಂತಾ ದವರೊಡನೆ ಪುನಃ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ, ಶ್ರೀ. ಸರೋಜಿನಿನಾಯಿಡು, ಸರ್‌ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ದೌಲತ್‌ರಾಮ್ ಸಹ ನೇರಿ ಒಂದು ಜವಾಬನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ರು. ಅದರ ಸಾರಾಂಶವೇನೆಂದರೆ—ವೈಸರಾಯರ ಪತ್ರ ದಿಂದ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರು ಸ್ಪೊಕೋಬರಿಗೆ ಜೇರೆ ಶ ರತ್ತುಗಳೇನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾ ಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಡುವ ಹಕ್ಕು ಕೊಡಬಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ಜೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಇಲ್ಲದೆ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯು ಯಾ ರಿಗೂ ಒಪ್ಪುಗೆಯಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಜೇ ರಾಟವು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಉಪ್ಪಿನ ಸುಂಕದ ವಿ ಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಳಿರುವ ರಯಾಯಿತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಜವಾಬಿ ನಿಂದ ಯಾರ ಕಷ್ಟವಿಂದ ನಿನ್ನೂದ ಕವಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಆಂಥವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸ ರಕಾರವು ತಿಳಿದೇ ಇಲ್ಲವೆಂತ ಗೆಡೆತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರು, ಗಾಳಿಯಷ್ಟೇ ಬಡವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿಕೊ ಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳ ರಕ್ತ 5 ತಿಂಗಳಿಂದ ಚಲ್ಲು ತ್ತಿದ್ದರೂ ಶೈತರ ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕದಿರುವಾಗ ಮುಖಂಡರ ವಿ ಟಿಂಗಿನಿಂದ ಸಿಕ್ಕುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉಪ್ಪಿನ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವದು ಇನ್ನೂ ನೋವಿನ ಸಂಗತಿ. ಶೈತರನ್ನು ಆಯುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಖರ್ಚಿ ನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಎಂದೆಂದೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸರಕಾರವು ನಿ ಶ್ಚೈಸಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಜನ ರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಖಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಸರ ಕಾರವು ಶಿಕ್ಷಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ, ರೈತರಿಗೂ ಇರು ವ ಮತಭೇದವು ಹೋಗುವ ಸಂಧವ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ.

ಆಕ್ರಮಣಗವಾಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್ಕಾಗಿ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಹೋರಾಟವು ನಡಿ ಯುತ್ತಲಿದೆ. ಜನತಾಗವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಹಿಂಸಾ ಆ ಸ್ತ್ರದ ಒಲವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ತಿಂಗ ಳುಗಳ ಕಷ್ಟಸಹನೆಯಿಂದ ಸರಕಾರದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬ ದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರುವೆದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾದ ಯಾವ ಹಕ್ಕಿಗೂ ವಿರೋಧ ನಿಲ್ಲಲು ಕಾಂಗ್ರೆ ಸ್ ಉದ್ದೇಶಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಮೇಲೆಯೂ ಕಾಂಗ್ರೆ ಸ್ಸಿಗೆ ನಿಷ್ಪುರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸಹಸಂಬಂಧದ ಮೇ ಲಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿ ರೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ದೇಶವು ಬಿಡದಿದ್ದರೆ ಹಿಂ ದೂಸ್ಥಾನದ ಆ ಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಕೈಗೂಡುತ್ತದೆ. ಖಾನೂನುಭಂಗದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರವು ಕಠಿಣ ಬೈಗಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ಸಹ ಜಯವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ

ಸಂಧಾನಗಾರರ ನ್ಯಾಯೋಚಿತ್ಯಾಗದ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ವಂದಿ ಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರೊಡನೆ ರಾಜಿಸಂಧಾನದ ಕಾಲ ಇನ್ನೂ ಬಂ ದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ರಾಜಿಗೆ ಸಮಯ ಒಂದಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆ ಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

---


# ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂಪ್ಯ ೫೦ರಿಂದ ೬೫ರ ವರೆಗೆ

ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು

ಏಜಂಟರು ಮೂತ್ರ

(ಇಡೀ ಕೊಡಗಿಗೆ)

ಇವರೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಬೆಳಸಿರಿ—

**The Karnataka Trading Co.,**
Post Box 3563,
4—3 Girgaon Bombay 4


---

Coorg District Magistrate's Office,
Mercara, dated the 5th September 1930.

## NOTICE.

In modification of this office notice dated 18—8—1930, it is notified that a reward of Rs. 500,'—is offered to any person or persons who may give information leading to the discovery of the crimes in F. I. R. No. 50 dated 12—8—'30 of the Sidapur Police Station (i e, the murder of Devang Yengtamma and others in Chikkanalli)

Sd/ K. CHENGAPPA,
District Magistrate.

---


# ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.

## ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಟೇಲರಿಂಗ ಮತ್ತು ಕಟಿಂಗ ಕಾಲೇಜು

## ಧಾರವಾಡ ಮೂರ್ಕೆಟ್.

ನಾವು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕಟಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅಳವೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಟೀಲರಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅರಿವೆ ಹೊಲಿಯುವ ಸಂಪೂರ್ಣಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಮುಂತಾ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ಟೀಲರಿಂಗ ನುಡಿತ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಫೀ ೫೦ (ಏವತ್ತೈದು) ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತ ಟೀಲರಿಂಗ ಫೀ ೧೫೧ (ಹದಿನೈದು) ರೂಪಾಯಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಇಂ ಗ್ಲೀಷ ಈ ಮೂರು ಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ವರ್ಷಾನ್ನವ ಪ್ರಕಾ ತಂಗಳಾ ಕನಿಷ್ಠ ಅರವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸುಲ್ಲನು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತರವೂ ಆಥವಾ ಒಂದು ಆಣೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಟಿಕೀಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಆರ್. ಬಿ. ಮುಧೋಳಕರ,
ಫರ್ಸ್ಟಕ್ಲಾಸ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ,
ಧಾರವಾಡ.

# ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

## ಹುದಿಕೇರಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್.

ಸಾರಾಯಿ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ.

ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗನ್ನು ತಾ. 4ರಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ತಾ. 5ರಲ್ಲಿ ಹುದಿಕೇರಿಗೆ ಒಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತಾ 6ರಿಂದ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿಕ್ಕಿರುವರೆ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ ಮೊದಲು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಸಾರಾಯಿದ ಬರ್ಜ್ ಒಳಗೆ ಕಡಿವೆಯಾಗಿದೆ. ತಾ. 7ರಿಂದ ಮಳೆಯು ಜೋರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚಾರ ಕೆಲಸ ನೂಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆಯದರೂ ಕೂಡ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 13 ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಲ್ಲದೆ ಈ ಳಿಗಿನ ಮಹಾಜನರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಾಗಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವರು ಮ ರಾ ಶ್ರಿ ಗಳಾದ (14) ಜೊಟ್ಟಾಳಿಯಮ್ಮನ ಅಪ್ಪುವಯ್ಯನವರು, (15) ಕೀಕೆರ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು, (16) ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಪೂವಯ್ಯನವರು, (17) ಚಿಮ್ಮಂಡ ಗಣಪತ್ಯಿಯವರು, (18) ಕೂಡೇಗಂಡ ಜಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು, (19) ಮುಳಿಂಡ ಚಂಗಪ್ಪನವರು, (20) ಜೊಟ್ಟಿಕಾಳಪಂಡ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರು, (21) ಕಾಳೇಂಗಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು, (22) ಬೊಜ್ಜಂಗಡ ಬೋಪಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು (23) ಕೈದಿಲೆರ ಮಾಚಯ್ಯನವರು

### ಒಳದೇಶ.

ತಾ. 7ರಿಂದ 9ನೆ ವರೆಗೆ ಹುದಿಕೇರಿ ಕಡೆ ಮಳೆಯು ಜೋರಾಗಿ ಹೊಡೆಯಿತು

ಕೊಡಗಿನ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜೀನೀಯರ್ ಮೆ ಬ್ಯಾರೆ ಟ್ರೊವರು ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಿಂದ ವರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂತ ವರ್ತಮಾನ

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಿಂದ ಹುದಿಕೇರಿಗೆ ಒರುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಶಾಲಪುರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜಾಭಿವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು

ತಾರೀಕು ೨ನೇ ರಾತ್ರಿ ಮಡಿಕೇರಿ ಗಣಪತಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಪಿಳ್ಳೆಯರ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳೊಳಗೆ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಿ ಸಿಮೂರು 24 ಜನರಿಗೆ ಘಾಯವಾಗಿದೆ ಪೊಲೀಸ್ ತನಿಖೆ ನಡಿಯುತ್ತಲಿದೆ

ಮೆ ಬಿ ಯಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ ಬಿ ಎ ಯವರು ಲಂಡನ್ ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಸೀನೀಯರ್ ಆಕೌಂಟೆನ್ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ, ತೇರ್ಗಡೆಯೊಗಿರುತ್ತಾರೆಂತ ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ

ಈ ವಾರ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತಾ ೪ರಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ 7.09 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ ಜೋರಾಗಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ತಾ 8–9–30ರಲ್ಲಿ 1.70 ಇಂಚು ಆಗಿತ್ತು

ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಶಂಕರ್ ವಿಠ್ಠ್ ಒಸ್ಸ್ ಎಜೆಂಟ್ ಮೆ ಪಿ ಎ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಚರಖಾ, ತಕ್ಲೆ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಸಹ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಯೂರಾದ ನೂಲನ್ನು ಇವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ರಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ. ಮಂತಂಡ ಮಂದಣ್ಣನವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನುತ್ತ ಕೊಟ್ಟರೆಂಬ ತಕ್ಷೀರಿಗಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೆನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂತೋಲದಲ್ಲಿ ತಾ 8ನ್ನಿ 7 ತಿಂಗಳು ಕಠಿಣ ಸಜೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು ಇವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸೇವಾದಳದಲ್ಲಿದ್ದು ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ

ಮೂರ್ನಾಡು ಆಟದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ತಾ 3–8–30ರಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಂಡ ಮುತ್ತಣ್ಣನವರಿಗೆ ಜಗಿನಿಯಿಂದ ಒಂದು ಹಣವ ಚೀಲ ಸಿಕ್ಕಿರುವರಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ವರು ಅದರ ನಿಶಾನಿಯನ್ನು ತಪಶೀಲ್ ತಿಳಿಸಿ ಮೂಲವನ್ನು ವಾಪರು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿಯೂ, ತಪ್ಪಿದರೆ ಪೊಲೀಸಿಗೆ ಹಾಜರು ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ತಾ 20ರಲ್ಲಿ ಸಶಕಾರಿ ಫೆಡರೇಶನಿನ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ವಿಶೇಷ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1ಗಂಟೆಗೆ ಆಗುತ್ತಾಂದೂ, ತಾ 15ರಿಂದ ಸುಪರ್‌ವೈಜರ್ ಕಲಸಕ್ಕೆ ಉನೇದುವಾರರಾಗಿರುವೆನೆ ರಿಗೆ ಟೈಪಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸ್ ತೆರೆಯಲಾಗುವುದೆಂದೂ, ತಾ 27, 28 ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸುಪರ್‌ವೈಜರುಗಳು ಪೆಶೇರೆನ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ಎಂದು ದಿನ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಕುರಿತು ಇನ್ಸ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆಂದೂ, ಫೆಡರೇಶನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ತಾ 31–8–30ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಜೊಂಬಾಯಿ ಅಸೋಸಿಯೇಶನಿನವರು ಕೈಲ್ ಮೂಹೂರ್ತದ ಹಬ್ಬ ನಡಿಸಲು ವಿಷ್ಣಿಂಗ್ ಮಾಡಿದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಜಳವಳಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಈ ವರ್ಷ ಹಬ್ಬವನ್ನು ನಡಿಸಲಾದೆಂತಲೂ, ಕುವರಿ ಜಾಜಿ ಪೂವಯ್ಯ ಇವರಿಂದ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮೆ. ಪಿ. ಯಸ್. ಮಂದಣ್ಣನವರಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಸರ್ವಸಮ್ಮತಿಂದ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಮೆ ಪುಟ್ಟಿಚಂಡ ಬಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವಯ ಮಲ್ಲಿ ಜೊಂಬಾಯಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆಭರಣ್ಣ ಈ ಸಂಘವು ಅಭಿನಂದಿಸಿತ್ತಿದೆ' ಎಂಬ ಠರಾವನ್ನು ಮೆ. ಯಸ್. ಉತ್ತಯ್ಯನವರು ಸೂಚಿಸಿ ಮೆ ಪಿ. ಮಾಚಯ್ಯನವರಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಸರ್ವಸಮ್ಮತಿಂದ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಾಂತಿಯಿಂದಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ತಾ. 7–9–30ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮೀಟಿಂಗ್ ಎಷಮಬೇಕೆಂತ ಸಭೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು

### ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಪಂಜಾಬ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕುಮಾರಿ ಲಜಪತಿಯವರನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ

ತಾ 6–9–30 ಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಾಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಧಾರ ಗಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಉಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು.

ವಾಯವ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರಹದ್ದಿನ ೭೦ಗಿಯಿಂದಪೂರ್ವದಿಗೂ ಇಂಡಿಯಾದ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ

ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಗರ್ಭಗಳನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿ ತ್ಯಾಗವಿದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯರಿಗೆ ಸಜಾ ತಿಳಿಸಿ ದೊರಯುತ್ತಲಿದೆ

ಪಂಡಿತ ಜೋಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ನುನಿಗ ಬರುವ ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮಿಸೆಸ್ ಕಮಲಾ ನಹರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಉಪ್ಪು ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನವಜವಾನ್ ಸಭೆಯ ಮೆ ಮು. ಬಾರಕ್ ಅಲಿಯವರಿಗೆ 4 ತಿಂಗಳ ಸೆಜೆಯಾಯಿತು.

ಖೈರಾದಲ್ಲಿ ಸರದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರ ಮಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಣಿಬೆನ್ನಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬಾರದೆಂಕ ಬೋಧಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿ 4 ತಿಂಗಳು ಕಠಿಣ ಸೆಜೆಯಾಯಿತು

ದೊಂಬಾಯಿಯ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಾಲೇಜಿನ್ನಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಾವುಟಿಯನ್ನು ಹುಸುವಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದರು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾಲೇಜು ವಜ್ಜೆಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮಲಕಾ ಪೂರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿಂಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರಿ ಫಾರೆನ್ನು ಬಾನೂನು ಬುಗಮಾಡಿದರು. 100 ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ತಂಜಾವೂರು ಬಳಿ ಒಂದು ಒಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಟಿಬಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬಸ್ಸ್ ಮಗುಚಿ 3 ಜನರು ಸತ್ತರು, ಸುನೂರು ಮೂವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಪಾಯವಾಗಿದೆ

ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಾ 10ರಲ್ಲಿ ಬರೀ 8ಗಂಟೆಗಳೊಳಗೆ 18½ ಇಂಚು ಮಳೆ ಒಂದು ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯೊಗಿದೆ ಕಾನ್ಸಿಲ್ ಚುನಾವಣೆಯು ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಆನಾಮ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ಜಳವಳದಿಂದ ಸರಕಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯಂತೆಯೂ, ವಾರೆಸ್ಟ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಹ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ ತಿಳಿದಿದೆ

ಮದ್ರಾಸ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ದಂಡ್ರಿಯಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸುಬ್ಬರಾಯನವರಿಗೆ ಪುನಃ ಚುನಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಎನೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಮಲವಾಸಿನಿಂದ ಕೂಲ್ಲಂಗೇಡು ರಾಜರಿಗೂ ಚುನಾವಣೆಯಾಯಿತು

ನಾರಾಯಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬನಿಂದ ಸಾರಾಯಿ ತೀಸಿವ ನ್ನು ಎಳೆದನೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಿಜ್ಜು ಮುನಿಸ್ಟ್ಯಾನ್ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನಾದ ಪುನಸ್ ಚಕ್ರಾಸ್ ಎಂಬವನಿಗೆ 12 ಚಡಿ ಪೆಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರು

ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ೫ೀ ಚಡಿ ಪೆಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಾಯಿತ. ಅಪ್ಪೀಲು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಎಂತ ಜಜ್ಜ ಕೇಳಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರು. ಮೇಜಸ್ಟ್ರೇಟರ ಈ ಶಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹರತಾಳ ಮಾಡಿದರು.

ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ಎ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯರ್, ಕೆ. ಟಿ ಪಾಲ್, ನರಸಿಂಹರಾಜು ನಾಯಡಾರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಸರ್ ಸಿ. ಪಿ ರಾಮಸ್ವಾಮ್ಯೆಯ್ಯರ್ ಮುಂತಾದವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರಾಗಿ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ

ಕರ್ನಾಟಿಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ದೇಶ ಸೇವಕರಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಮಂಗಲವಾಡೆ ಮತ್ತು ಚುಮಂತರಾವ್ ಕೌಜಲಗಿ ಎಂಬವರು ಒಂದಾವೃತ್ತಿ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಫಾರೆನ್ನು ಬಾನೂನು ಭಂಗಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಗಾಣಕೂಟ್ಟ ಕಕ್ಷೇರಿಗಾಗಿ ಪುನಃ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮದ್ರಾಸಿನ ವಜ್ರೇಶ್ವರ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ೩ನೇ ತಾರೀಕನ್ನು 'ಗಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿ' ದಿನವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದರು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯರೂ ಟೊಪ್ಪಿಸಹಿತ ಖದ್ದರ್ ದರಿಸಿ ಒಂದರು. ಪೊಲೀಸರಾಲರು ಯಾವ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿದರೂ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದ್ದರೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಿದರು

ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಮೀಪ ಧರಾವಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ತಾ 7ರಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ ಉತ್ಸವದ ಸಂಬಂಧದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾದಾಗ ಹಿಂದುಮುಸಲ್ಮಾನರೊಳಗೆ ಪುಂಡಾಡಿ ಮೂವರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನೇಕರು ಘಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಿ ಲಾಪಕ್ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಸಹ ಶಾಂತಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ನಿಷ್ಫಲವಾದದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಎಂತ ಮೋಜರೇಟ್ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಾಗಿದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿದ್ದ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಂತೋಷವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿವೆ. ವೆಜ್‌ವುಡ್ ಬೆನ್ನರಿಗೆ ವೈಸರಾಯಿಯೆಂತಲೂ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ವಾರದಲ್ಲಿ 6000 ಗಂಡಸರೂ ಸುಮಾರು 500 ಹೆಂಗಸರೂ ಸೇರಿ ಫಾರೆನ್ನು ಬಾನೂನು ಬಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಸೈಸಾರಿಯಿಂದ ಗುಳಿದ ಉಪ್ಪಿಗೆ ಮರ ಕಂದು ಹರಾಜು ನೂಡಿದರು. ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈ ತಾಲೋಕಿನ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಾನೂನು ಭಂಗವಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಸೊರಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲ್ ಜುಗಾವಣೆಯನ್ನ ಬಾಜಿ ಕಾಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಜನರುಗಳನ್ನು ಅನೇಕರಿಗೆ ಘಾಯವಾಗಿದೆ. 200 ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿಬಾಯಿ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಮುಂತಾಳುತನವನ್ನು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿದರು

ಸತಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ದಂಗೆ ಎದ್ದ ದ್ದಾರಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಹೋಗಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಬೇಕಲ್ಲಿ 3 ಜನರು ಸತ್ತಿರಿ, ಅನೇಕರು ಘಾಯ ಹೊಂದಿದರು ಸಾರೆಸ್ಸನಿಂದ ಅಡಿದು ಕೊಂದ ಒಂದು ತೇಗದ ಮರದ ಧ್ವಜ ಕಂಬವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಹೊಡೆದು, ಕಲ್ಲು ಎಸದು ಮುಂತಾಗಿ ಅಕ್ರಮ ನಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಗುರಿಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

ತಿನ್ನವಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶೂರುಬರ ಹುಹುಗಿಯೊಗಿದೇ ಇದ್ದು ಮದ ವೆ ಸಹ ಆಯಿತು ಗಂಡನ ಸಂಗಡ 10 ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಇದ್ದ ನಂತರ ಏನೋ ಒಂದು ನೋವು ಪ್ರಾಣಾಂಭವಾಗಿ ಈಚೆಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಜೆ ಮಾಡಿ ಆ ಪರೆಶನ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಹುಹುಗಿಯೊಗಿದ್ದವಳು ಗಂಡ ಸಂಗಾಡ್ಡಾಸಿ. ಬೀಗನೆ ಮದ ವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ

ರೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೆಳೆಗೆ ಅಲ್ಲಾಹಾಬಾದಿನ ಸೈನ್ಯ ಜೈಲಿನಿಂದ ನಂಂತ ಪೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದಾಗ ' ಕಳೆದ 23 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಜೈರ ಎಂಬ್ಕೆಲಸಿ ಕವಡಲ್ಲಿ ರಕ್ತಪೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ 14 ವರ್ಷ ದ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯನ್ನ ನಾನು ಕೊಡಲೇ ವ ವೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ನನ್ನ ಆನಾರೋಗ್ಯದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈಗಿನ ಪೈಸಿಹೆಂಟರಾದ ಚಾಲ್ಸ್ ಒಬ್ಬನ್‌ರವರಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನಿಲ್ಲ' ಎಂತ ಪಂಡಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ನೀಮಿತವಾದ ಮೂರು ಜನ ವೈಯಮ್. ಯಸ್ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು " ಪಂಡಿತರ ಆನಾರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಕತ್ತಾಲ ಕೆಡೆಕಾಗದೆ ಇರಬಹುದಾದರೂ ಕ್ರಮೇಣ ಎಂದಾದರೂ ಕಠಿಣವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು " ಎಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೂಲ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂತ ಸರಕಾರದವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ತಿಶ್ಚಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಂಠಾಭಾಮಿ ( ಎನ ನ್ನೇಡ್) ಎಂಬವರ ತಿವಿಳಿನಾಡಿ, ಮದ್ರಾಸ್, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸಹ ಸೆ ಶ್ಕಿಯಾಂಬಂ ತಾ 9ನೆಲ್ಲ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ತಲಿಪಿದರು ಇವರನ್ನು ಗಾಂಧಿಸಿಕಿಶಾಗಿ ಪ ರ್ವಾದಾ ನ್ಹ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಆಗಕೂಡದೆಂತ ಪೊಲೀಸ್ ಹುಕುಂ ಆದರೂ ಅವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀ ವಿಠಾಬಾಯಿಯವನ್ನು ಪಸ್ತಗಿರಿ ನೂಡಿ ನಂತರ ಬಿಟ್ಟರು 30 ಇತರ ಮಹಿಳೆಯರೂ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆಗ ಕಾಲೇಜಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಎಸೆದರು ಎಂಬ ಸಗ್ಗೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಶನರ್ ನೇಮಕ ಆಗಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ಹೊಡೆದರು. ಹತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಘಾಯವಾಗಿವೆ ಹುಡ್ಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಯವರ ಮಗನೂ ಸಹ ಘಾಯಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ತತ್ವವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ನಿಸುವರಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಶನರವರು ಭಾಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ಬಿ.ಬಿ.

### ನೋಟೀಸು.

ನನ್ನ ಜಾಪ್ತು ಈ ಕಳಗ ಜಮೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಹಸು ಇದರ ಕರು ಸಹ ಜಲಾವಿಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು ತಾ 31–8–30ರಲ್ಲಿ ಪರಾರಿಯಾದದ್ದು ಈ ವರೆಗೆ ಕಾಣಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸಿನವ್ರು ಇವ್ರುಗ ಜಮೆ ಒಕೆರಿಯಿತ್ತೀನೆ ಜಮೆ ಕರವನ್ನು ಸಹ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ 5 ರೂ ಇನಾಮು ಕೊಡುತ್ತೀನೆ

ಜಮೆ—ನನ್ನ ಎಣ್ಣಾದ ಆಂದಾಜು 1 ಗೇಣುದ್ದ ಸಟ್ಟಿ ಕೋಡಿನ ಬಾಲ ಉದ್ದ ಇರುವ ಹಸು ಇದರ ನನ್ನ ಎಣ್ಣಾದ ಸುಮಾರು 10 ತಿಂಗಳ ಹೆಣ್ಣು ಕರ

### ಅಂಜುಮೂನೆ ಇತ್ತೆಹಾದ್ ಇಂಸ್ಲಾಮಿನ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗು.

ಕಾರೀಕು 26—8—30ರಲ್ಲು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಸಾಹುಕಾರ್ ಜಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ಖಾದರ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಅಂಜುಮೂನೆ ಇತ್ತೆಹಾದೆ ಇಸ್ಲಾಂಮಿನ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗು ನಡಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ರಠಾವುಗಳು ಮಂಜೂರಾದವು

1. ಕಾಲೇಜಿನ ಇಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು.

2. ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮೆತ್ತು ಮಡಿಕೇರಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲರ್ಸ್‌ನ್ನು ತಮ್ಮ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಡಲು ಅವರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಮೂಲಕ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

3. ಕೊಡಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಂದಾ ಮಸೂಲಾತಿಗೋಸ್ಕರ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಂಜುಮೂನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೆ. ಯಂ. ಯಂ. ಸೀದ್ದೀಕ್ ವಗೈರೆಯರು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವುದು.

4. ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದಿರುವ ಅನೇಕ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಕ್ಕಳ ವೋಷಕರನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಶಾಲೆಗೂ ಸಹ ಹೋಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ನಿರ್ಣಾಯಿತು.

ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು:—ಮೆ. ಗಳಾದ 1. ಖಾಜಿ ಮಹಮ್ಮದ್ ಯೂಸೂಫ್ ಸಾಹೇಬ್, (ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರು) 2. ಗುಲಾಂ ಹುಸೇನ್ ಸಾಹೇಬ್, (ಪಟೇಲ್) 3. ಸೈಯ್ಯದ್ ಆಲಿ ಸಾಹೇಬ್, (ಪಟೇಲ್) 4. ಮಹಮದ್ ಯೂಸುಫ್ ಸಾಹೇಬ್, (ಪಟೇಲ್) 5. ಅಬ್ದುಸ್ ಅಹ್ಮದ್ ಸಾಹೇಬ್, 6. ಸರಂಗ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಿನ್ನಿ ಸಾಹೇಬ್, 7. ಸಿ. ಮಹಮದ್ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಸಾಹೇಬ್ ಮತ್ತು 8. ಅಂಜುಮನೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

---

### ಪೆಡೇರೇಶನ್ ಕಮಿಟಿ ಮಿಟಿಂಗು.

ಈ ಮಿಟಿಂಗು ತಾ 6—9—30ರಲ್ಲು ಮಡಿಕೇರಿ ಪೆಡರೇಶನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. 12 ಮೆಂಬರುಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರು.

1. ತಾರೀಕು 7—6—30ರ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಯ ತಾ 21—6—30ರ ಮೆತ್ತು 5—7—30ರ ಎಗ್ಸ್‌ಕ್ಯುಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಮಿಟಿಂಗುಗಳ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಓದಿ ಸರಿಯೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

2. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಾದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸತ್ಕಾರ ಕೂಟದ ಲೆಕ್ಕ ನೋಡಲಾಯಿತು. ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಖರ್ಚು ವಜಾ ಜಾತವಿರುವ 148 ರೂ. ಮತ್ತು ಇನ್ನು ವಸೂಲಿಗೆ ಇರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಹ ಪೆಡರೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಮೇರೆ ಬರುವ ತಿಂಗಳಿಂದ ಹೊರಡಿಸುವ ನೂಸ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

3. ಪೆಡರೇಶನಿನವರು ಸಂಘದ ಸ್ಥಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಮೊಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂಬಾದಾಗಿ ದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ತಾ 1—10—30ರಿಂದ ಪೆಡರೇಶನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೇ ಎಡಿಟರಾಗಿ ಸದರಿ ಮೊಸೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಚಂದಾವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದ 3 ರೂ. ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು ಈ ಮೊಸೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಮೊದಲು ಎಗ್ಜೆಕ್ಯುಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಮಿಟಿಂಗು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

4. ಪೆಡರೇಶನಿನ ಈ ವರೆಗಿನ ಜಮೆ ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿನ ಪಟ್ಟಿ ಓದಲಾಯಿತು.

ಸುಪರ್‌ವೈಜರುಗಳನ್ನು ತರಬೇತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನರ ತಂದೇತಿನ ಖರ್ಚು ಅಂದರೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ತನಕ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನಿಗೆ 25 ರೂ ಮೇರೆ 5 ಜನರಿಗೆ 375 ರೂ. ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರ ಮೂಲಕ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು ಆಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂಗತಿ ಮಂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಡರೇಶನಿಗೆ ಇಂಥಾ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವಂತೆ ರೂಲ್ ಇದೆಯೋ, ಇದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ದಾಖಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದೂ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು

6. ಖಾಲಿ ತರಬೇತ್ತಿಲ್ಲಿರುವ ಸುಪರ್‌ವೈಜರುಗಳಿಗೆ ಈ ತಾ. ಆಕ್ಟೋಬರ್ ನವೆಗೆ ಪೆಡರೇಶನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇತು ಕೂಟ್ಟು ಸುಖರ ಹಾಗಾಮಿಯಾಗಿ ಸುಪರ್‌ವೈಸರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡುವಂತೆಯೂ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಡ್ಲೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರಿಗೆ ಬರೆದು ಮುಂದಿಲ ವಿರ್ಣಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

7. ಎಲ್ಲಾ ಯೂನಿಯನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ನಡಿಸಲು ಒಂದು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಮಿಟಿಂಗು ಮಾಡಿ ಯಾವ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹುಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಈ ನಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಯೂನಿಯನುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಪೆಡರೇಶನ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೂ ಸಹ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಯೂನಿಯನ್‌ನವರು ಸಹ ಅವರವರ ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಪೆಡರೇಶನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆಯೂ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

8 ಇದು ವರೆಗೆ ಪೆಡರೇಶನಿಂದ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕ್ಯೂಲಾರ್‌ಗಳು ಸರಿಯೂಗಿದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

9. ಸುಪರ್‌ವೈಜರುಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಯೂನಿತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನುಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು ನದರು ಮೆಮೋರಾಡಂನ ನಕಲುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಯೂನಿಯನುಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

10. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಬರುವ ಸಾಲದ ಆರ್ಜಿಗಳು ಯೂನಿಯನ್ ಮುಖಾಂತರವೇ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಪಕ್ಕೂ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು

11 ದೇವನೂರು ಧವನ ಭಂಡಾರದ ಸಂಪದವರು ತಮ್ಮ ಡಿವಿಡೆಂಡಿನಿಂದ ಸುಪರ್‌ವೈಜರಿಗೆ ಒಂದು ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲು ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರಕ್ಕೊಂಡ ರಿಪೋರ್ಟು ಓದಲಾಯಿತು

ಸದರಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸುಪರ್‌ವೈಜರು ಮೂಡಿದ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೆಡರೇಶನಿನ ಜಜ್ಜಾಸಕದಲ್ಲಿಬ್ಬಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೆಂದೂ ಮತ್ತು ಸ ಪರ್‌ವೈಜರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲು ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಕ್ಕಲಾರದೆಂದೂ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

12. ಶನಿವಾರಸಂತೆ ಸ್ಪೋರ್ಟಿಗೆ, ಶನಿವಾರಸಂತೆ ಯೂನಿಯನಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳು ಮೆಂಬರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದ ಶನಿವಾರಸಂತೆ ಯೂನಿಯನ್ನಿನ ಅರ್ಜಿ ಓದಲಾಯಿತು ಯೂನಿಯನಿನ ಬೈಲಾ ನೋಡಿದೆ ಇದನ್ನು ವಿಲೆವಾರಿ ಮಾಡಕೂಡದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

13. ಮೂರ್ನಾಡು ಯೂನಿಯನ್ ಸುಪರ್‌ವೈಜರು ಕೆ. ಮುತ್ತಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಶನಿವಾರಸಂತೆ ಯೂನಿಯನ್ ಸುಪರ್‌ವೈಜರು ಜೆನ್ನೆ ಕೇಶವ್ಯಯ್ಯನವರು ಕಳುಹಿಸಿದ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರು ಕೂಡಲೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ರಿಕಾರ್ಡ್ ವಗೈರೆಗಳ ಚಾರ್ಜುಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಯೂನಿಯನ್ ಸೈಸಿಲೆಂಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

14. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1ರಿಂದ ಸುಪರ್‌ವೈಜರ ವರ್ಗಾವರ್ಗಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿನಲ್ಲಿರುವ ಸುಪರ್‌ವೈಜರುಗಳನ್ನು ಮೊಬಿಲೈರು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಬಳ ವರ್ಗೈರೆ ಖರ್ಚಾದು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು.

15 ಇಂಡಿಯನ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬೇಂಕ್ ಹೌಸ್ ಹಾಸರಿಕೆ ಎಡಿಟರವರು ಕೊಡಗು ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರ ಮುಖಾಂತರ ಕಳುಹಿಸಿದ ಕಾಗದ ಓದಲಾಯಿತು.

ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರಿಗೆ ಬರಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು

16 ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಗೇಜಿಂಗ್ ಬೇಂಕ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಂದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 298ನೇ ತಾ 21—8—30ರ ಕಾಗದ ಓದಲಾಯಿತು.

ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಬೈಲಾ, ಸರ್ಕ್ಯೂಲರುಗಳನ್ನೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಮೂಲಕ ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ತರಿಸಿ ಅನಂತರ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಜವಾಬು ಕೊಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೆ. ಕೋಡಿರ ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು ತಾನು ಈಗ ಯೂನಿಯನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿರುವಾದುದರಿಂದ ತಾನು ಪೆಡರೇಶನ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರಾಗಲು ಆಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಯೂನಿಯನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮೆ. ಬಿನ್ನಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರನ್ನು ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಆರಿಸಲಾಯಿತು.

18. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಯೂನಿಯನ್ ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕಳಿಹಿಸಿದ ನಂಬರು 135/A ತಾ. 19—7—30ರ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಓದಲಾಯಿತು. ಇದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೆಡರೇಶನಿನವರು ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಪೆಡರೇಶನಿನ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧಿಸುವ ಸಂಭವ ಕಾಣುವುದರಿಂದಲೂ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಪೆಡರೇಶನಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂತಲೂ ಪೆಡರೇಶನಿನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಮತ್ತು ಪೆಡರೇಶನಿನವರು ಎಕರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಪೆಡರೇಶನಿನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಪೆಡರೇಶನ್ ಆದನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕ್ಯುಲರುಗಳನ್ನೂ ಪೆಡರೇಶನ್‌ವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಪೆಡರೇಶನ್ ಬೈಲಾದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರ ಕಾಗದ ನ್ಸೀಕ್ಷಿಸುವುದು.

19. ಪೆಡರೇಶನಿನ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರು, ತಾವುನಾಡು ಯೂನಿಯನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮೆ. ನಲಿಯಂ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ಪೈ. ಇವರು ತನಗೆ ಪೆಡರೇಶನ್ ಮಿಟಿಂಗಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಕಾಸ್ಟ ಚಾರ್ಜು 24/—ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿರುತ್ತೆ ಎಂದು ಬರೆದ ಕಾಗದ ಓದಲಾಯಿತು.

ಈ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವೊದಲೇ ಅದ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ನಡಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ, ಅವರ ಕೋರಿಕೆ ಮೇರೆ ಕಾರು ಕೊಡಿಗೆ ಕೊಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

20. ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾದ ಮೆ. ಪಿ. ಪೈ ನ್ನಪ್ಪನವರು ಪೆಡರೇಶನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮೆಂಬರರ ಸಾಲ ಮೂಲದ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ಗಳ (Property statement) ಕೃಷ್ಣ 117—10—0 ಆಣೆ ಕೊಡಲು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು ಈ ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ವಿತ್ಯಯಿಸಿ ಅವ್ಯಯವನ್ನು ಪೆಡರೇಶನಿನವರು ಜಮೆಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಪಿ ದೇವ್ಯಯ್ಯ.
(ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್)

---

### ಸಪ್ರಮ್ಯನೆಹಾರೆ.

ಟಾತ್ಮಿದಾರರು ಮಮುವ ಅಧಿಪ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕರ್ತರು ಒಪಾಜ್ಞಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.

---

### ಹರಕೆ ಫಲಿತಾಂಶ.

ಹರಿದಾಸರಾದ ಮೆ. ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಪೂವ್ವಯ್ಯನವರು ಚೇರಂಡ್ರೀಮಂಗಲ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಬೆಟ್ಟುಬಲ ಬಳಿ ಕಾಲ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನ ರಾತ್ರಿ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ರಾಮ ಭಕ್ತಾಂಜನೇಯ ಕಪೀಲ್ ದಾನವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹುಕಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಧರಿಸ್ಪವಾದ ಸಂಗೀತದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಮುತ್ತುಲಿನೆ ಮಹೇಶ್ವರಿಯರೂ, ಮೆಜಿಳೆಸುರೂ ಸಹ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಇವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಳಿತ ಬೆಳಿಗದ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಾ ತ್ಯಾಗೈಸಿ ಮಂಡಳಿಯವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಸುವಂತೆ ದಾತರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು

ಹಾಜರಿದ್ದವ

---

### ಸತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ.

ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಆಗ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರಾಗಲು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕೆಲವರು ಕೂಡಲಾರಾಗಿರುವಕಾದರೂ, ಯಾರೂ ಮುಂದಾಳುಗಳ್ಳು ಇರುವುದರಿಂದಲೂ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸಾಲದ್ದರಿಂದಲೂ, ಬಹು ಜನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನರು ತಕ್ಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭೋಧನೆಯಿಂದಲಾದರೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸಹಕಾರಸುವುದಾಗಿ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನರು ತಕ್ಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭೋಧನೆಗೆ ನಿಗಾಕೊಡುವುದಾಗಿ ಸಹ ಕಾರು ಬಂದಿರುವ ನಾನೂ ಸಹ ಬೋಧನೆಕೊಟ್ಟು ಇದೇ ಶನಿವಾರಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂಟಿಂಗು ನಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆ. ತಾ. 27—8—30ನೇ ಬುಧವಾರ ಸೆಮೂರು ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಮಿಟಿಂಗು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನೂರು ಜನರ ವರೆಗೆ ಬೈಲು ಕೂಡಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ, ಮೆ. ಜೆಂ. ಮಾಕ್ಕಣ್ಣೈಯ್ಯನವರೂ ಸಹ ಸ್ವಾನಾಸೀಧ್ಯ, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ, ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ಸ್ವದೇಶ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಮರಗಳಿಂದ ನೇಂದ ಇಳಿಸುವುದನ್ನು ಮನ್ನ ಮಾಡಿಕೆ, ಅಧವಾ ಮರಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಕರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವಂಥ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಫೋಟೋ ಎತ್ತಿದೆ 15 ಜನರು ನಾಂತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನೇಂದ, ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಹಿಮಾಡಿದರು. ಪೇಟೆಯವರು ತಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ ಮಡಗಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಸಹ ಕೂಡದ ಪಕ್ಷ ನಾವು ತುಂಬಾ ನಿಗದಲ್ಲಿ ರುಚ್ಚೀವೆಯೊಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಕಸ್ತೂರಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಫೋಟೋವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಂಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಜಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಿದರು ಮೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಎಂಟಿಂಗು ಮಾಡಿ ಸಭೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ರಿವಸ ಹುಬ್ಬಾವಹದ್ದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಪುರುಸೊತ್ತು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ 'ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಕಿ ಜೈ' ಎಂಬ ಜಯಘೋಷದಿಂದ ಸಭೆಯು ಬರತಾಸ್ತು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಫೂಸ ತಾ. 31—8—30ರಲ್ಲು ಇದೇ ಸೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಜನರ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಸಭೆಯು ಸೇರಿತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದರೇನು? ಈ ಜಲವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಇತ್ಯಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವೋ?

ಹೊಂದಿ ಧನ ಪ್ರವಾಹ, ಅದನ್ನು ಶಡೆಯುವ ವಿಧಾನ, ಉದಾರತೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶನಿವಾರಸಂತೆ ಪೇಟೆಯೊಂದರಿಂದುಂಟಾಗುತ್ತಿರುವಂಥ ನಿಷಾ ಧನ ಸ್ವಭಾವದ ಹತಾಶೆಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಕಾರಿನಿ, ಇದನ್ನು ಶಡೆಯುವರೆಂದುಂಟಾಗುವ ಸುಖ ಸುಖ ತ್ಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಂತೋಷವಾಗುವ ರೀತಿ ತಿಳಿಯಿ ಪಡಿಸಿ ನಾನಾ ತರಹದ ಆನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಬಯ ಮಾಡಿಸಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಧಿಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿದನು. ಈ ಮಿಟಿಂಗು ಸಹ ಕಳೆದ ಮಿಟಿಂಗನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿತು.

ಈ ದಿನವೂ ಸಧಿಕರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಫೋಟೋವನ್ನು ಮೆಂಬರ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿತರಿಸಿದರು ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಪ್ರಜಾಂಗೊಳಿಸಿದ ಮೂಲಕ ಮುಂದಿಳ ವಿಟಿಂಗಿಗೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೀಕೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟಿರುವ ಮಹಾನುಭಾವರು ಈ ಕಡೆ ಗನುಸಿದರೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಸಧಿಯು ಅನುಮತಿ ಪಟ್ಟಿತು ಅಂತೂ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳಿಲ್ಲದೆ ಬಾಕಿ. ಆಂಕ್ಯರಲ್ಲಿ ಶೋಲಾಪುರದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಾಗಿಗಾಗಿ ಫುಂಡರು ನಡೆಸಿದ ಆಕ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೊಳಗಾಗಿರುವ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಧನಶೆಟ್ಟಿ ಬೆಗ್ಗೆರೆ ಮೇರೆ ಭಿಗವಂತನು ದಯ ಕರುಣಿಸಿ ಅವೀಲು ಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟರವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅವನ ಆನುಗ್ರ ದಯ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸಧಿಯ ಪರವಸ್ತ ಭಾಷಣವಾದ ನಂತರ 'ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಕೀ ಜೈ" ಎಂಬ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಸಧೆಯು ಒಕಾಸ್ಯಾಯಿತು.

ಇತಿ ದೇಶ ಸೇವಕ,
ಶ ಮೂರ್ತಯ್ಯ.


## WANTED.

Influential and honest men to work as Agents in every Taluk in Coorg, South Canara, Wynad & Malabar Districts, for the Star of India Industrial & General Assurance Company Ltd. on a fixed salary of Rs. 40/-per mensem with bonus & commission.

Apply to —

V. Chandriah Naidu
District Organiser,
The Star of India Industrial & General Assurance Co, Ltd
Mercara.

## ಬೇಕಾಗಿದಾರೆ.

ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಮಲಬಾರು ಮತ್ತು ವಯನಾಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯೊಂದು ತಾಲೋಕಿನಲ್ಲಿಯೂ 'ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯೂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩೦ ರೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬೀಸಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನಿನ ಸಮೇತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ವ್ಯಮಣಾಕತನದ ಎತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾತು ನಡೆಯುವ ಜನರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪಿ ಚಂದ್ರಯ್ಯ ನಾಯಿ ಡು,
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆರ್ಗನೈಜರು,
ದಿ ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯೂ,
ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ & ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್
ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
12—7 ಮಡಿಕೇರಿ.

# ಡೋಂಗರೆ
ಇ ಮೈರ
# ಬಾಲಾಮೃತ.

ಮಗುವನ್ನು
ಕೊಡುವುದರಿಂದ
ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು
ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.
ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,
ಬಿ 52—44 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

## ಜನ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ನುತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ಸಪ್ಪವಾಗುವಿಕ, ಧಾತುವು ಮೂಶ್ಯಮೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ಸಪ್ಪವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಹ, ಪಿತ್ತದ ಗಾಳಿ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಒಳ ಜ್ವರ, ಮಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಒಜ್ಜುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು —ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ೭—೮—೦ ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7—೦—೦.

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ನುತ್ತು ಮೊಶ್ರೆ.

ಹೆಂಗಸರ ನುಟ್ಟು ದೋಷಗಳೆ, ಮುತುಸ್ರಾವದ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವಿಕ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನ ಜ್ಞೀತೆ, ಮೂರ್ಛ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ಸೆನೆವ ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಆತಿ ತೀಶ್ರವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು ಆಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೊಶ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಆಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಮನೋಭೀಷ್ಟೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿರುವವು.
ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಮೊಶ್ರೆ ರೂ. 2 ಆ. 4,
3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ. 4

### ೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಯೂ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಒರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಒರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿರ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ರಕ್ತಹೀನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—೦, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—೦.

### ೪. ಮೋಪ ಕುಠಾರ.

ಇದು ಮೂತ್ಯಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಲವು ಬಿಳಿದು, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗವಕ್ಕೆ ಕೀವನ್ನೂ ವ್ರಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—೦. 3ಕ್ಕೆ ೫.

### ೫. ಇಭ್ಭ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ.

ಅಯಸಿನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಖ ವೀರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ ೦—೮—೦ ಆನೆ 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—೦.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ೫೦ ಮಿಲಿ ನಗತಿ ಎನಿಸಾಗಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಲಿಮಾದು. ಕೆಲಬಿಳಗು ತಪ್ಪಿ ನೋಡಿರಿ.

ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—11 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

# ಬಿ. ಎಸ್. ಕಿಟ್ಟಿ & ಕಂಪೆನಿ.

ಜಾಲ್ಸ್

## ಬಂಗಾರ ಬೆಳ್ಳಿ ಪಾತ್ರೆಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು.

4 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ಕಿಬ್ಬಿ ಹಾಕಿದ ಪಾತ್ರೆಯೂ ಬಂದೋಬಸೂ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ರಲ್ಡ್ಸ್ ಮಂಡರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ರೂ | 3 0 0 |
| " " ಜಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 3 0 |
| " " ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0 |
| " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೊಡಲ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 14 0 |
| " " ಮೂಡರ್ ಕಲ್ಲ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 4 2 0 |
| " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೊಡಲ್ ಅಧಿನ ಬ್ರವುನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 5 8 0 |
| ಜಿಗ್ ಸ್ಪಿಟ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 10 8 0 |
| ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 14 6 0, & 20 10 0 |
| ಬ್ಲಾಕ್ ಒರ್ಡ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0, & 3 12 0 |
| ಸ್ವಾನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 6 4 0, & 6 12 0 |
| ವಾಲರಮನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 8 2 0, & 8 10 0 |

ಮ್ಯಿಂಪೇಡ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ವಾನ್ಸಂಡ್ ಇರುವ ಸೆನ ಪೈಂಟೆನ್ಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 6 0 |
| ಜಿಮ್ಸ್ ಮೇಡ್ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಪೈಂಟೆನ್ಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 2 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರು ಪೈಂಟೆನ್ಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 6 9 0, & 6 15 0, | |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಅಲಾರು ಪೈಂಟೆನ್ಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 2 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರು ಸ್ಪೆಶಲ್ ಪೈಂಟೆನ್ಸ್ ರೇಡಿಯಂ ಡೈಲಿನದು 1ಕ್ಕೆ | 8 | 10 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾರು ಪೈಂಟೆನ್ಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 4 | 6 0 |
| ನಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾರು ಸ್ಪೆಶಲ್ ಪೈಂಟೆನ್ಸ್ ಇರತಕ್ಕ ಪಾತ್ರೆಯೂದ ಪೈಂಟೆನ್ಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 13 | 4 0 |
| ಪಾತ್ರೆಯೂ ಒಂದೋಬಸೂ ಆದ ಪಾಕೆಟ್ ಬಾಜ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 10 0 |
| ಡಿಟೋ ಸಮಾನೆಯಲ್ಲಿ ಎಬಿ, ಪಾದ್ದ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಜ್ 1ಕ್ಕೆ | 12 | 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುಮೆಂಟ್ ಸಾಧಾರಣ ತರಹ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಜ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

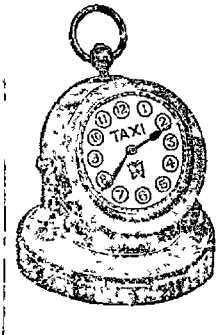

ಪಿಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ ಸಿಮಿಲ್ಲೆ ನಮೂನೆ ಅಂದವಾದ ಟೇಬಲ್ ಟ್ರೈಮ್ಸ್ 1ಕ್ಕೆ 3—೮—೦ ಪ್ರಾಕಿಂಗ್ ಫೋರ್ವಾಂ ಆಲಾಯಿತು.

ಮಾನಿಯರ್ಡರ್ ರವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ:—ಎಂ. ಎಸ್ ಶಿವಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಜಾಲ್ಸ್ ಆಯುರ್ವೇದಿಯಂ ವಾಚ್ ಹೌಸ್, ಮೈಸೂರು.

12—17

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

**ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ರೂ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.**

| | | ರೂ. |
|---|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — | 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು | — | 23,160 |
| ಜಮೂಬಂದ ಠೇವಣಾತಿ | — | 2,16,472 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಪೊರೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ಪೊರೆಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲೆಕ್ಕ ಅಜಮಾಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪೈಸಿಡೆಂಟರು, ಜೈಜರ್
ಕೋದಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ
ಖಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ, ಬಿ.ಎಲ್,
ತಾರೀಕು 1-7-1930.

---

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿ ರಶೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು.

ಮರೆನಾಡು—ಮೆ. ಕೇಕೆರ ಅಯ್ಯಯ್ಯನವರು.

ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.

ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ ಮಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮೆಯ್ಯನವರು, (ಖಾದಿಭಂಡಾರ.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಮ್. ಆರ್ ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ ಪಿ. ಜಿ. ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು,
ಮಕ್ಕಂ, ಆರಮಣಮಾಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ ಜಿ. ಮಾದಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ ಅಪ್ಪಚಟ್ಟೋಳಂಡ ಮೊಣ್ಣಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ.—ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರಶೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

---

## ಮೊರಾಟೆಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪನಿಬಂಧನೆಗಳೂ, ದಾವ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಾವ ಫಾರಮುಗಳೂ, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಬಡ್ಡರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ

12 bore Victor Cartridges Rs 10/- Per 100
**Mahomedally-Noorbhoy.**
ARMS & AMMUNITION MART.
321 Abdul Rehman Street.
52 51 BOMBAY. 3



ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಹಕ್ಕೊಡೆತನದ ಸಾರಾಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು.

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಆಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉತ್ತರೋತ್ತರದ ವರ್ಧನೆ

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ " "
1927ರಲ್ಲಿ 78 " "

**ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ.
1924ರಲ್ಲಿ " " " 22½ "
1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1940ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52—36

ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಿಡು,
ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.



## NITRATE OF SODA.

The best and cheapest form of Nitrogen for plants Highly concentrated and immediately available Nothing like it to make plants grow

This is a whitish crystalline salt, which is used to an enormous extent all over Europe and America as a nitrogenous manure It can be used in mixtures, as well as singly, to stimulate plant growth. It permeates the soil freely and rapidly Roots multiply soon and grow deep, giving the plants firmness and vigour Foliage, flower, fruit and wood are also developed by its timly and judicious use. Its action is very quick and results can be observed within a few days of its application Plants grown with nitrate of soda resist the attacks of plant diseases and insect pests owing to their greater strength and vitality induced by its application.

It contains about 16 per cent pure nitrogen or nearly 50 times as much nitrogen as is contained in an equal quantity of cowdung Its nitrogenous content is Immediately available as plant food whereas that of cowdung is not assimilable by plants until after a slow chemical change in the soil

Experiments have proved that the plant food most deficient in our Indian soils is nitrogen which Nitrate of Soda supplies in the most economical and readily assimilable form

For garden plants best results are obtained by using a dilute solution at frequent intervals

Cwt. Rs. 12, 56 lbs. Rs 6—8—0, 28 lbs Rs 3—8—0, 14 lbs, Rs. 1—12—0. Packing and cartage extra

24—19 "Pestonjee P. Pocha"



ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

## ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯು ೭ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.)

**ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.**

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಿಗರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮೊದಲನೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವದಕ್ಕೂ, ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾದು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು. ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕರ್ನಾಟಿಗನೇ ತೀರ್ಪನೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಡು ಲಾಭವೂಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K L Huilgolkar.
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

26—16 ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.



Printed & published by P. I. Bellippa, at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

# ಕಿಂಗ್ಸು.

"KUBAU" T. T. I.E. M.I.E. K.S.

ಸತ್ಕೀರ್ತಿಃ ಭೂತಪೂರ್ವಮಾಯಸ್ಯಾವಿದ್ಯಾಸ್ಥಿತೀಃ ಪ್ರಯುತಃ ಕೃತ ಮಾತೃಸೇವೈತೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾಃ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ವಂದ್ಯಂಡ್ರೆವಿ. ಬಳ್ಳಿಸ್ವಿ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧. ಮಡಿಕೇರಿ, ವರ್ಷ ೧೯೨೦ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ತಾರೀಕು ೧೯ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. ಸಂಚಿಕೆ ೧೬



Telephone — 3,145

*By Appointment to*
*H. E. The Governor of Madras*

Telegrams — 'PRECIOUS',

Cups,
Rs. 6,
and upwards

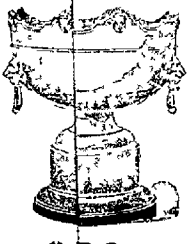

Medals,
Rs. 1-8-0
and upwards

CUPS.
MEALS.
SHILDS.
CASETS.

V. SUBRAANIA IYAR.
JEWLER.

**Post Box No., 423,** **Triplicane,**

*Illustrated Catalogue Free on Application.*

52—52 MARAS

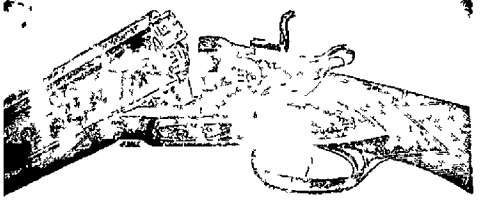

ಇಲ್ಲಿ ಒಳಿದರೆ ಅಗಿನ
ಕಲಾಗು ವಾಪಿಯೊಗಿ
ಸಹಿಸ್ಪಾಹ ರದು

ಕೋವಿಸಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬಂದೂಕಗಳು, ಕೋಟಿಗಳು, ಜರ್ಪಗಳು, ಗುಂಡುಗಳು ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ
ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ಕರಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಿಯುವವರು.

GOOL[illegible]HUSAIN ALLIBHOY [illegible]
Largest Importers of Firearms and Ammunition
Cheapest priced firm in India,
24—7 210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

ಕಟ್ಟುಕಷಾಯ ಮಲೆಜ್ವರಕ್ಕೆ—ಇದು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಕ್ವಿನೈನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಗುಣವಿಲ್ಲದ ಮಲೆಜ್ವರ ದಿನಪ್ರತಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, 3—4 ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರುವ ಜ್ವರ ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ ಮೊದಲಾದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಪಾ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ 14

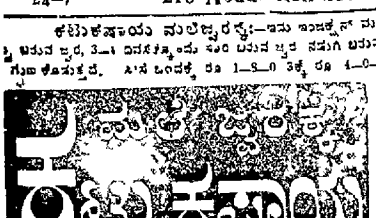


ಬೆಂವನಸಾವಲು ಕ್ರಮಾಗತ ಅತ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಮೂತ್ರ ಪೂರ್ಣನಾಗಿ ಹೋಗು, ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಉರಿ, ಮೂತ್ರ ಕಿಂಡಗಳ ಉರಿ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಮೂತ್ರ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉರಿಯುವುದು, ಮೂತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕೆಲವು ಬಿಟ್ಟು ವುದು, ಮೂತ್ರವು ಧಾರಾಳ ಹೋಗುವುದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೂತ್ರ ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ವೀರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಬಾಧೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳುವ ಸೋನೆಗಳಿಗೆ ಪರಮ ಔಷಧಿ ಪ್ರತಿ ಬಾಟ್ಲಿ 1, 3, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 10 3—8—0, 6—12—0

ರೋಮನಾಶಿನಿ:— ಈ ಮುಖವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ರೋಮವಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಈ ರೋಮವು ಉದುರಿ ಬೀ ಬಿಡು ಪ್ರತಿ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ, 3ಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಗೆಗೆ ರೂ 1, 1 ಡಜನಿಗೆ 3—8—0

ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕ್ರೀಮ್:—ಚರ್ಮವು, ಕರಿಯು ಬಿಳುಪು, ಕರಿತ್ವು ಕಡ್ಡಿಂ ಕಿನಿಯುವ ನೀರುಗುಪ್ಪ, ಕೆಟ್ಟಿರು ಸ್ಪೋಟ್ಟು ಮೋಡ, ಅಸ್ಥಿಂಗಾರ ಪ್ರಿಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಸುವದು, ಸೆಪರು ಪಕ್ಕೆ ಕಂಡಿಷೋಗುವದು ಇವುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮುಖವು ಕೊಂಡು ಸಿಲ್ಲಿಸಿ ಗಿತ್ತಾಗಿಯನ ಕೊಡಲಿಗೆ ಚಾಂಮರ್ಯವನ್ನು ಮೆಲಸಮುಖವನ್ನು ಆಕಾಲ್ಕೆ ಹಚ್ಚಾಗು ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುವ ಇಲ್ಲವೆ ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸ ಕೊಡಲಿನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 3 ಸಣ್ಣಗೆ 2—10—0 ಮಧ್ಯದ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 2, 3 ಸೀಸೆಗೆ 5—8—0

ವಿಳಾಸ— ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಬೆಂಗಳೂರು.

52—27 ಕೆಲಸಗಾರ, ಕಲಿ ನೋಡಿರಿ.


## ಬಾಲಾರ್ಕವು ಮದು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕ ಮಧುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ್ಳುಕೋಳ್ಳಿ

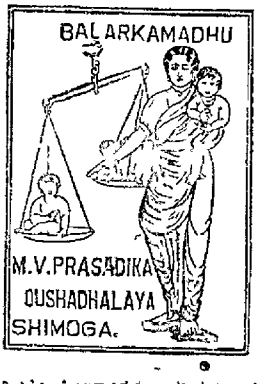


ಸೀಮೆಯಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲೇ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗ ಪುಷ್ಟಿಯೂ ಬಲವೂ ಬರುವದು ಮನ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ತೊಕ್ಕಲು ಪೆಟ್ಟುವದು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿದೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ಶೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ ಬಿ ಸಾ 0 ಆಣೆ.

52—43 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ್ಕ,
ಔಷಧಾಲಯ,
ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ,
(ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆ)

# ಕೊಡಗು.

ಸರ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಾ ೧೯ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.


## ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಲೈಸ್ಸ್ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸ್ವದೇಯ ಸರಕಾರವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂತ ಗತಳಿ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿರಲಾರದು ಆ ನಿರಂಕುಶ ಶಸ್ತ್ರದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾದಂರ ಬರವಣಿಗೆ ಏನೂ ನಾವು ಒತೆದಿಲ್ಲ ಪ್ಯಕ್ಕಿಗತ ಅವಿಪ್ರಾಯ ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ಖಾಯಿದೆ ಪಂಗವನ್ನು ಮೂಹಜೇತಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಲಿಲ್ಲ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸ್ ಬೇರೆ ಜಾರಿಯಾಗಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಳವಳಿಯ ಸಾರಾಂಶ ಮೊತ್ತ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನವಿಯ ಆಟಂಸಾತ್ಮಕವಾದ ನಿಷಾ ಸೇವನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಮೊತ್ತ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆನ್ನೆ. ಪಿಕಟಿಂಗು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಖಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವೆಂತ ಪೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ವಿಷಯ ಬರೆದರೂ ಸಹ ಖಾನೂನುಭಂಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಖಾನೂನುಭಂಗದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರೆಂತ ನಾವು ನಂಬಲಾರೆವು

ಆ ಖಾನೂನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂದರ್ತನವು ವಾಚಕರಿಗೆ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ, ಆಂದರೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟಣೆಯು ನಿಂತು ಹೋಗಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಳಬಯಸಿದಷ್ಟು ಜಾಮೀನು ಹಣ ಕಟ್ಟಲು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವ ಕಂಪೆನಿಗೆ ತಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂಥಾ ಖಾನೂನಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಜಾಮೀನು ಹಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕುವ ಸ್ವತಂತ್ರವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವಾಗ ಯಾವದಾದರೂ ಮಾತು ಹತ್ತುವಿಂರಿತೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಹಣವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವವು ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷವೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವ ಬದಲು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೇ ಲೇಸು. ಈಗಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಚಳವಳದ ಮೇಲೂ, ದೇಶದ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೂ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಟೀಕಿಸದೆ ಬರೀ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂಥ ಸವಿ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಾನವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವದೇ ಮೇಲಲ್ಲವೇ ?

ನಮ್ಮ ಒಳದೇಶದಲ್ಲೂ, ಒಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ನಿಜಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಿವೆ. ಜನಪ್ರಿಯತಾದ ಮುಂದಾಳುಗಳೂ, ದೇಶ ಸೇವಕರೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ, ಅವರಿಗೆ ಬಿದ್ದುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ನಿಜವಾಗಿ ತಿಳಿಸದೆ ಹೋದರೆ ನಿಜವಲ್ಲದ, ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸುವ, ಜನರು ಸಿಟ್ಟೇಳುವಂತ ವರ್ತಮಾನಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವ ಸಂಭವಗಳಿವೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ವಾರದಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ದೇಶ ಸೇವಕರಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯುಂಟಾಯಿತ್ತಂತ ವರ್ತಮಾನ ಹತ್ತು ಜನರ ಮನಸು ಕಳವಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಆ ರೀತಿಯ ವರ್ತಮಾನಗಳು ನಿಜವಲ್ಲವೆಂತ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಜನರ ಮನಸು ಶಾಂತವಾಯಿತು

ಈ ದೇಶವು ತುಂಬಾ ರಾಜಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ದೇಶವೆಂತ ಸರಕಾರವು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ? ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಎಂದೇ ಇಂದಾದ ಜಬಾಬ್‌ದಾರಿಯ ಸಂಘವೂ ಸಹ ಎ.ಟಿಸ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯಬೇಕಂತ ಕೇಳಿಯೇ ಹೊರತು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಕಿ ಎ.ಟಿಸ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಂಬಂಧವನ್ನೇ ತಪ್ಪಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯಬೇಕಂತ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಹ ನಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೂ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಬೇಕಂತ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರೆದಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಖಾತೆಯನ್ನು ನುಚ್ಚುನೂರು ಮಾಡಿ ಯಾವ ಶಬ್ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡಿಸಿ ಅಧಿಪತ್ಯವು ಸರ್ವತಾ ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆಂತ ಜನರಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಹುಟ್ಟಿ, ಜನರಿಗೆ ಇರುವ ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಡಿಸೂರು ಎಳದಂತಾದೀತು ಅಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸರಕಾರಿಂದ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿದರೂ, ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಚಳವಳವೂ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಷಾ ನಿಷೇಧದ ಚಳವಳವೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ವರ್ತಮಾನ ಸಿಕ್ಕುವ ಬದಲು ನಾವು ಮೇಲೆ ಬರೆದಂತೆ ನಿಜವಲ್ಲದ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವ ವರ್ತಮಾನಗಳು ಮತ್ತೆ ಹರಡುತ್ತವೆ. ದೇಶ ಸೇವಕರ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುವದು. ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಯಂತಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸರಕಾರವು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರವೂ, ಜನರೂ ಕತ್ತಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿ ಅಭ್ಯಸ್ತವಾದ ಜನರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ನಿರಂಕುಶ ಅಧಿಕಾರದ ಬಲದಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಂತು ಹೋಯಿತೆಂತ ತಿಳಿದರೆ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಅದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉತ್ತೇಜನವಾದೀತು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಹ ಆಕಳಿತವು ಕಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುಗಳೇ ಸರಿ.

ನಮ್ಮ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚುವದರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ರೀತಿ ದೇಶದ ನೆವ್ಯಿದಿಗೆ ಹಾನಿಯಾದ ಸಂಭವಗಳಿವೆಯೆಂತ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಾದರೂ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸಿನ ಉಪಯೋಗವಾದರೆ ದೇಶದ ಗೌರವವು ಕಾಪಿಯೊಗದ ರೀತಿ, ಶಾಂತಶಾಧಂಗಕ್ಕೆ ಜನರು ಎಡೆಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗದ ಹಾಗೆ ಜನರು ವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಲಿ ಎಂತ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

## ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್.

ಈ ಕಾನ್‌ಪರೆನ್ಸಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಹೋಗಲು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವು ಆಸುವ ಒಸರ ಹೆಸರುಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಮೋಡರೇಟ್ ಮುಖಂಡರೇನೋ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಇತರರಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಜಾತಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ತುಂಬಾ ಇದ್ದಾರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗುವ ಸಂಭವ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಡಬಾಗುತ್ತದೆಯೆಂತ ಶ್ವೆನ್‌ರಾಯರು ತಿಳಿಸಿರುವದಾಗಿದೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದ ಗುಂಪನ್ನು ಇಂಗಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂತ ಹೇಳುವುದು ನಗುವಿಗೆ ಎಡೆ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಕೆಲಸವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವ ಸಂಭವವಿತ್ತು. ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ದೇಶಪ್ರಿಯ ಮುಖಂಡರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಧವರ ಅಧಿನಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೋಮುವಾರು ಹಕ್ಕಿಗೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡುವವರು ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೋದರೂ ಅವರ ವಾದಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯೊಂದು ದೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾಕರಾದ ಕೋಮಿನವರ ಹಕ್ಕುಗಳಕ್ಕೆ ಕಾದಿಡುವ ಪರಿಪಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆಯದೆ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಈಗ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೂಲಿಕಾರರ ಪಕ್ಷದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಿ ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಲಿಬರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಪಾರುಪತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಟಿವ್ ನಾರ್ಟಿಯ ಅಧಿಪತ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಿಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವಾದರೂ ಲಿಬರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮತಿನ್ನು ಬಹಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ತನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸರ್‌ವೇಟಿವ್ ಪಾರ್ಟಿಗೂ, ಲಿಬರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಮತಭೇದವಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಗ್ಗಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಿಯವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡದ ಕಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗಾಗಿ ಆಗುವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂ ವೆಚ್ಚಾಗುಗಳು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೆಂತ ತೋರುತ್ತದೆ.

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಸೇರಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶೈಪ್ಯತಿಯೊಗದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಸಫಲತೆಗಳಾದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಹಾನಿಯಂಟು. ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನಿನ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ,—ಅವುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಭವ ಸಹ ಇದೆ—ಅಂಗೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸ್ವಸಂಚದ ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ನಿರವಧಿ ದಿಗೆಂತಲೂ, ಫಲಾಕಾಂಕ್ಷಿಯುಳ್ಳವರಿಂತಲೂ ತೋರಬಹುದು, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲೊಬ್ಬರೂ ಸರಿ ತಯಾರಿಸಿದ ರಡನೆಯನ್ನೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ! ನಾವು ಮಾಡಕ್ಕದ್ದೇನು? ಇದರಿಂದಲೇ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಲ್ಲವೆಂದು ಎಂತ ಮೊದಲಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯದ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನತಾಂಗಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಂಬುವ ಸಂಭವವಿದೆ

ಈಗ ಕೂಡುವ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೈಪ್ಯುಯೋಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮೈಕ್ಕಳಿಗಿನ ಜಗಳಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಮುಖ ಪಾರ್ಟಿಯೂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಅವರಿಗೂ, ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರುಗಳ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಒಸ್ಸಂದಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯು ತಪ್ಪಿಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದಲೂ, ಸೈಮನ್ ವರದಿಯಲ್ಲೂ, ಮುಂದೆ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಯೂಕಾಗಲಿಕ್ಕಿರುವ ರಲ್ಲೂ ಕೋಮುವಾರು ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಮುಂತಾದ ವಾರು ಜಗಳಗಳ ಬೀಜಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆಯೊದಲೂ ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಳಗೆ ಮನ ಕ್ಲೇಶಗಳು ಯೊಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೆಡಕೇ ಕಂಡುಬರು

ಮೋತಿಲಾಲ್ ನಾರ್ಟಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಮುಂದ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವದರಿಂದ ಮೊತ್ತ ಅಲ್ಪಸ್ವ ಉಳಿದಿರುವಂಥದ್ದು ಇವರುಗಳು ಹೊವಿನಿಯ ಸ್ ಅಂದರೆ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ರಿಸಿಕೊಂಡು ಈಗಿರುವ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಸ್ವೆರಾಜ್ಯದ ಸಂ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪಹಿಸಿಕೊಡುವ ಸಾಧ್ಯಸ್ಥದಲ್ಲಿ ವದ್ದರೆ ಮೂಡಿಹೋಗಬಹುದೆಂತ ಮೊತ್ತ ಇವರು ಎಂದಿಯೂ ಹಿಸಿಹಾಡು ಯೊಕೆಂದರೆ—ಈ ತಕ್ಷಣ ಬ ಹಾ ಸ್ವಲ್ಪ ತಂಗೀಕರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಕ್ಷಾರೆ. ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಇನ್ನೂ ವರ್ಷ ಗುರಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು ಅಂ ಯೆಂತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷದವರ ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿದೆ ಗಾದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಡೊವಿನಿಯನ್ ಅಂದ ಡಾ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ದರ್ಜಿಗೆ ಕೂಡಲು ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದುಬಿಂತೆಯೆ ಕು. ಇಷ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಸ ಕ್ಕೆದಿದ್ದರೆ ಮೋಡರೇಟ್ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಕಾನ್‌ಫ ಅಲಕ್ಕಾಗುವದೇ ಲೇಸು.

## ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಪತ್ರ.

ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮುತ್ತು ಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ದೇಶದ ಅಧಿನ್ಯಾಯಗಳು ಸ ಕೈಸೇದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಕೂಡಬೇಕೆಂ ಡಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪುನಃ ಬರೆ ದ್ದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಜವಾಬನ್ನು ನರು ಜವಿನಸ್ಕಾರರ ಸಂಘದ ಪೈಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ

ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ತಾ 7—8—

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಪ್ರ ಧಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ವಿಷಯ ಪುನಃ ವೈಸರಾಯರು ಯೆ ಸಿದರು ಕೊಡಗಿಂಗೆ ಇರುವ ಬಲವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವನೆಯು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ರೌಂಡ್ ಟೇ ಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂತ ರಿಸುವ ಕುತೂಹಲವು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೆಂತ ವೈಸರಾ ಅಧಿಪತ್ಯಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ತಿಯ ಗೌರವವು ವೈಸರಾಯರಿಗ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿರುವಿ ಕೊಡಗನ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನೆಂವೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಮಾನಗ ಜೋಡಿಸಿ ಮೊದಲಿನ ಕೀರ್ಮಾನವನ್ನೇ ಖಾಯಂ ಬ ದ್ದಾರೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಮೊತ್ತ ಲಗಾವಾಗುವ ವಿಷಯಗ ಪಕ್ಷಿಲಾಗಿ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಮುಂದೆ ಬಾದೀತಂತ ವೈಸರಾ ರು ಯೋಚಿಸುವದಿಲ್ಲ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಎತ್ತೋ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಕೊಡ ಗತ್ತದೆ. ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂ ದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹೆಸರು ತಾ. 9—9— ಪ್ರಕಟವಾಗಬಹುದು ಆಗಲೂ ಕೊಡಗಿನ ಪರವಾಗಿ ದಿಸಲು ಯಾರನ್ನೂ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂ ಮುಖ ಕೊಡಗರಿಗೆ ತೋರಿದರೆ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಮುಂ ಳಲಿಕ್ಕೆ ಇರುವದನ್ನು ವೈಸರಾಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ವೈಸರಾಯರು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಆಜಮಾಯಿಸಿ ಕ ಮತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲಭಿಸು ರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡಗರಿಗೆ ಈ ತಂತೀ ವರ್ತಮಾ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವು.

## ಹಿಂದುಸ್ತಾನೀಪದ ಜೋರಾಟ.

(ಡಾ ಎಸಿಸೆಂಟೋರವರ ತೀಯುನವ ಬಾಕ್ಯಾಂತರ)

"ಪೂರ್ವದ ರೋಮಿನ 'ನೀರೊ' ಎಂಬ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಗಾಯನದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದನು" ಎಂದು ಜನರು ಊಗಲೂ ತವನನ್ನ ತುಚ್ಛೀಕರಿಸಿ ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಹಾಗಾದರೆ ಗಾಯನ ಮೊಡುವುದು ಹೀನದೆಂದು ಅರ್ಥವೆ? ಅಲ್ಲ ಗಾಯನವು ಮಹತ್ತಾದ ವಿದ್ಯೆ. 'ನೀರೊ' ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ನಿಂದೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಕಾರಣ ಬೇರೆ. ಯೂವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೋಮು ಪಟ್ಟಣವು ಬೆಂಕಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದೊ, ಯೂವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೋಮಿನ ಜನರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೊ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಪಟ್ಟಣದ ರಾಜನು ಗಾಯನದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿರುವುದೆ? ಅಂದ ರಾಜನು ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞನಲ್ಲವೆ? ವಾಸಿಯಲ್ಲವೆ? ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ತಳ್ಳಲ್ಪಡಲು ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲವೇ?

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆದ ಘಾನದ ಜಾತಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶವು ಇಂದು "ನೀರೊ" ಆಗಿದೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರೋ ಎತಿದ್ದಾಗ 'ನೀರೊ' ರಾಜನು ಹೇಗೆ ಗಾ [illegible] ಹಾಗೆ ಈಗ ಇಂದಿಯೂದೇಶ [illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂಗಾಲಿನ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶವು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿದೆ

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕಾರ್ಯಧುರೀಣರು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಲೋಕದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಒಂದು ಕೂಟವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವರದರ ಬದಲಾಗಿ ಆರ್ಯ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಒಂದು ಮಾತೃಭೂಮಿಯಾದ ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ಹಿ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿರುವರೂ..

ಸೆಂದಂಗಳ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಯನಿರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೂಡಿರುವಂ ಕಳೆದ ಏಳು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಹಗಲಿರುಳು ಬೈಸಿ ರಾಮರ ನಿರಂಕುಶ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗಳು ಇದ್ದು ಅದಾವಾಗಿನೆ ಯಾಗಿವೆ' ಹಿಂದೂದೇಶದ ಆಡಳಿತಯು ಸ್ವತಂತ್ರದ ಆಡಳಿ ಸರಿಯುವನು ಬಿಟ್ಟು ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಜೂವ ಮೌಂಟ್‌ಬ್ಯಾಟನ್ ಮಂತ್ರಿಯು 1928 ನೇ ಜೂಲೈಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯೂದೇಶವು ಉಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರತನ್ನು ಊಂದಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಿದ್ದೊಪೊ, ಜೂವ ನೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟನು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸ್ವತಂತ್ರತೆಗೆ ನೆನ್ನ ತಿನುನನೆ, ಜೂವ ಪೈಸರಾಯಿಯು 1929 ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31 ರಲ್ಲು ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುತೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದನೊ ಅಂದಿನ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶವು ಈಗಿನ ನಿರಂಕುಶ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದ್ಯಿಯರ ಪ್ರೀಯ ಆಕಯು ಪಾಡೇನು!

"ಆಕಯು ನಿರಾಶೆಪೂದಲೆ ಹೃದಯ ಕೊಂಗುತ್ತದೆ ಆ ಯ್ಯೋ! ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಹೃದಯವು ರಾಣಾ ಪಿತೌರ್ವೀರಯ ಧವರ ಎಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರೀಳಕಯು ನಂತರ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಕೂಗಲಿಲ್ಲ! ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ರಾಣಾಯು ಅಗಿ ಹೋದಳು, ಅವಳ ಮಗನು ಸಹ ಆಗಿ ಹೋದನು, ಅವಳ ಮೊಮ್ಮಗನು ಆಳುತ್ತಿರುವನು. ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಹೋದರೂ ಆ ರಾಣಿಯ ಭಾಷಯು ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಸಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೀಪರಯನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲು ಪೊಡಗಿರುವರು. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಾದ ಲೆಜಿಸ್‌ಲೇಟಿವ್ ಎಸ್ಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಜನರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ 'ಲಿ' ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಿರಂಕುಶ 'ಲಾ' ಗಳನ್ನು ಜನರು ಅನುಸರಿಸಲು ಬಾರದ್ದೆಪೆ? ರಾಜನು ಸ್ವಜೆಗಳ ಪ್ರಜ್ಞನ್ನು ಪ್ರಿತಿನಿಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಪಿಲ್ಲೆಯೆತ್ತವನ್ನು ತೋಸಿ ಬುದ್ಧಿ ಉಲ್ಲವನ್ ಭಾರತಿಗೆ ಸಹ ಇಲ್ಲದ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹಿಂದಿಯೂದ ವೈಸರಾಯಿರಿಗೆ ಕೂ ಟ್ಟಿರುವರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯದ ಆಡಂಬರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ವೈಸರಾಯರು ಜನಂಗ ತಿತಿ ನೀಲ್ಲ ತಂದಿರುವ 'ಸ್ವಾಶ್ಲ್ಲ್' ನ್ನು ಜಾಗೆ ತಂದಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಂಗಿಲ್ಲಿಂದ ಕಣ್ಣಾಗಿರುವ "ಸೈನಾ" ನ್ನು ಕಂಡಾಗಲಿ ಮಾಡಿದರು, ಹಿಂದೀಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಹುರಂಗದಲ್ಲಿಸಿವ ಪಾಯಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿರುವರು ಸ್ವಾಧೀನಿಕವಾಗಿ ಜನರು ನ್ಯಾಯಮಾರ್ಗ ದಲ್ಲಿ ತಮಗಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದಾದರೂ ತಮ್ಮ ಕಲಸವನ್ನು ನಡಿಸುವರು ಹೀಗಾದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಜನರಿಗೆ ಕೇಳಲು ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಹಿಂದೀಯರ "ಕೇಬಿನೆಟ್" ಆದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯು ನ್ಯಾಯವಿರುದ್ಧ ಸಭೆಯಂದು ಎಷ್ಟೆಸ್ಟುಬ್ಬೆರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಈಗ ನಡೆದಿದೆ, ಆದೂ ಮೆಕ್ಕೊನಲ್ಡ್ ಮಂತ್ರಿಯ ಆಳಿಕಯಲ್ಲ. ಇದು ಆತನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಲ್ಲವೇ? ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯು ಮಟಕ್ಕೆ ವಿ [illegible] ಲ್ಲವೇ? ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನ [illegible] ಯಲ್ಲಿರುವ 'ಲೇಬರ್ ಪೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್" ಬಂದು ಕೃತಸನವಲ್ಲವೆ? ಹಿಂದೂದೇಶವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಂತಿ ವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಇದನ್ನು ಕೊಡಲು ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲವೆ? ಇ ಲ್ಲವೆನ್? ಹಾಗಾದರೆ ಹಿಂದೂದೇಶವು ಲೋಕದ ಇತರ ಪ [illegible] ಗಳಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿಟ್ಟುಕ್ಕೊಂಡು ದಿಗೆ ಎದ್ದು [illegible] ಸ ಬಿಂದನವನ್ನು ಪೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥವೆ?

[illegible]

## ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ.

(ವಿಲಿಯಮ್ ಕಿಕ್ಸ್ ಹೆಚ್. ಪಿ ಇವರು "ಕಲ್ಟರಲ್ ವೆಲ್ಕ್" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವ ಅನುವಾದ)

ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನವರು ಗಾಂಧಿ ಯವರನ್ನು ತನ್ನ ರಾ ಒಕೀಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಳಿಯಾದು ಕರಿಸುಕೊಂಡಿರುವರು ಅಂದಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಿಷ ತೆಯಾದ ಮನುಷ್ಯರು.

ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಂದಲೂ ವಂದ್ಯವಾಗುತ್ತ, ಪೂಜ್ಯವಾದ ಹೆಸರು—ಬಾಪೂ ಜನರಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರಂದಿ ಅವನ್ನು ಅವರ ಸಂಧು ಭಾವಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವರು ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರರವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ—"ಇಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗದವರು ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಏನು ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಯೂಕಂದರೆ—ಬಾಪು ಅವರನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವರು ವಿವಿಧಗಡ್ಡ ಜಾತಿ, ಸುಂಗಳ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಬೇಧಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಅಂದಾ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ಹಿಂಜಲಿಸುವುದು ಒಂದು ಆಚ್ಚರ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಬಹುದು. ಅವರು ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಪೂಜಾ ಪುತ್ರರು. ಮೂತ್ಯನಲ್ಲ, ಇತೀ ಭಗವಂತ ಲೋಕದ ಈಗಿನ ಮಹಾಪುರುಷರು. ಅವರನ್ನು ಮೆಸಿಯ, ಬುದ್ಧ, ಸೆಯಿಂಟ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಮತ್ತು ಲಿಂಕನ್‌ಯರಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ"

ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಇಂಡಿಯೂ ಪೆಂಗಡುವಾಗ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಾರ್ವಜನರ ಮುಂದೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಸ್ಯಾಪಿಸಿದುವುದರಿಂದ ಅ [illegible] ಆರನೆನೋಡಲು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಹಿಂದೂ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭಾರತ ಯನ್ನು ತಿಳಿದ ವರಿಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡೆನು. ಆ ಹೃದಯಾಶಾದವು ಹಚ್ಚ ಪಡೆಯಲಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂತಹ ಧೀಮಂತ, ಗಟ್ಟಿ ಜೆನಿಂದ ತೊಂದಿದ್ದಿಲು ನಾನು ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಶ್ರಯದ ಪತ್ರಿಂದಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಬಾಯಿಗೊಂದು ಪರಿಚಯ ಪತ್ರವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆನು ಆದರೆ ಅವರೂಂಬ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಬಳ್ಳೆ ಅರ್ಧಸ್ಟ್ಯ ಕ್ಕೆ ಅವರ ಸಹೋದರ್ಯ—ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನೂ, ಸಲ ಯೂದೆಯನ್ನೂ ನಾನು ಪಡೂ ಮರೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ—ನಾನು ಗಾಂಧಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಲು ತಕ್ಕ ವಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಜೇಗನೆ ನಾ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದೆನು ಆಶ್ರಮ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವಾಗ, ಕ್ಷಿಪ್ರ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ನನಗೆ ಸ್ವ ಮಹಾ ಪುರುಷನ ದರ್ಶನ ಲಾಭ ಉಂಟಾಗುವುದು ಪೆ ಯೋಚನೆಯು ಅತ್ಯಾನಂದ ವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. [illegible] ಯೊಳಗೆ ಕಾಲಿಡುವಾಗ ಗಂಡಾಂತರ ಅಗಿ ಪ ನಮ್ಮವರ ಉಂಟಾಯಿ. ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ [illegible] ಬಳ್ಳಿ ಅಂಜಿರಾದ ಸ್ಥಳ್ಳಿಂದು ನನ್ನ ಕೈಯನ್ನ ಹಿಡಿ ನುಕೊಂಡಿದು. ಆನಂತರದ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಂದಾ ಮುಂದೆ ವೌರ್ವಾಕ್ಷರದಿಗ ಹೊರ ಬಟ್ಟು ಪಾಕಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಪೊದಲು ನನ್ನ ಗೆದಾರಕ್ಕೆ ಬಂದುವು

ಪೂತಾಡಲು ಸುರು ಪಡಲು ನಾನು "ಮಿ. ಗಾಂಧಿಯವರೆ, ನಿಮಗೆ ತಮೇರಿಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿಸ್ನೇಹಿತರು ಇಸೀಕಾಲದಿಂ" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನು ಆ ಗ ಅವರು ಫ್ಲಟ್ಟನೆ ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ, ' ದೂಂದ ಬೆಟ್ಟನ್ನ ಕಣ್ಣಾಗಿ ಗಮ್ಮನಾಗಿ ಅಂದರು.

ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಪ್ರಮಾಕ್ಷದ ಮೂದಲಿಜ್ಜಿಲ್ಲಿ ಎಸ್ಸರ್ ಗಾಂಧಿ ಎಂದು ಕರೆಂಪವರು. ನನ್ನನ್ನು ಗಾಂಧಿ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ಸಾಕು' ಎಂದೆಲ್ಲಾಯವರು 'ಮಹಾತ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಸಿತೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ 'ನಾನು ಮಹಾತ್ಮನಲ್ಲ ಎಲ್ಲರಂತೆ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಎಂದು ಅವರು ಜೇಷ್ಠವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಅಗುಯೊಯಿಗಳ್ಳು ಯೂರಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ತಪ್ಪನ್ನು ಅವರು ಬೀಳಿ ಬೊಸಿನೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಪ್ಪ ಹೊಣೆಯದು. ಭಾವಿಸಿ ಬಿಸ್ಯಾಕ್ಷರ ದೇಹವು ವೇಧಿಸ್ಸಿನ ಹಿಡಿತವು ದೊರಕಲು ಉಪವಾಸ ನಮ್ಮು ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವರು.

ಆ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಯೂರಿಪ್ಪ ಅವೇಕಾತಿಕ ದೇಶಗಳಿಂದ ಯೂರಾದರೂ ಎಂದವರಲ್ಲೇ ತಯೂರಿಸಿದ ಒಂದು ಸಾದಾ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೂಲು ಮಡಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯೂರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಡರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೂರು 300 ಮಿಲಿಯ ಜನರ ಮೆಟುಬಡರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಧನರು. ನೂತನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಲ್ಲದ ಚಿಕ್ಕ ಗುಡಿಸಿಲಿಗಳ ಲೋಕದ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ನೂಲು ಮತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ! ಪರ್ಯಂತ ವಿಂದ ಒಂದನೆಯ ಅವರ ಅಕ್ಷರಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅವರ ಕಾಲು ಬುಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಂಡದ ಮಹಾ ಜನರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವರು!!

## ಜರತಕದ ತತ್ವ.

ಗಾಂಧಿಯವರ ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವಗಳು ಜರತಕವನ್ನು ಹೋಂದಿವೆ ಬಾಪು ಮತ್ತು ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರಚಾರ ಮೂಡಲು ಹೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಅಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿಯು ಜರತದ ಸುತ್ತು ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದು ಗಾಂಧಿಯವರು ತೋಟಿಗಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿರುವರು—"150 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಹಂಗಸರು ಒಳ್ಳೇ ನೂಲು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಡಿ, ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರ್ಯಗೆ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಅವರ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಯು ಮಗ್ಗದವರು ನೂಲನ್ನು ಬಟ್ಟೆ ಮಾಡಿ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆವತ್ತಿನ ಸಗ್ಗ ಹೊಗಳಿಗಳು ' ಸಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದು ಕೂಡ ಇವರು. ಅಕ್ಷರಂತೆ ಜನರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಕೊರಗುರಿಗಳಾಗಿ ದೇಶದ ಬಡತನವು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿದೆ'

ಜರತವು ತೆಲಸನೂಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮರ್ಜಾದೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕೋಲಿಸುವರರ ಗುರುತಿಂದು ಗಾಂಧಿಯವರು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಿಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಇಂಡಿಯೂದ ಬೈತರಿಗೆ ಸ್ವಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ವ್ಯೌಂಚೆಸ್ಟರ್ ಒಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ವುದರಿಂದ ನಾವು ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ಸೂತ್ರ ತಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಆದರೆ ನಾವು ಹಿಂದೂ ದೇಶವನ್ನು ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಸಿ ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರಿಂದ ಪೂಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಇಗುವಿಕೆಯ ಬೇರಿಗೆ ಕತ್ತಿ ಇಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಗಾಂಧಿಯವರು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವೇ ವಿಕಾನಿಸರು ಇಲ್ಲ ಮೆಬೆಸ್ಸ್ ಸಿಪುದೆ. ಯೂತ್ಯಗಳೆ ಅವರು ತತ್ತಿಲ್ಲಿಗೆಸಬೇಕಾಗಿಮುಂದು ಅವರು ಹೇಳಿ ಬಂದು ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ [illegible] ಕಡೆ ಮಾಲ ನಾಯಕರಾಗಿ [illegible] ತತ್ವಗಳು ತತ್ವಗಳಾಗಿ [illegible] ತತ್ವಗಳು [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು.

[illegible]

[illegible] ಮಿಳ್ಳ [illegible] ಯಿಂದ [illegible] ಗೆ ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿತ್ತಾರೆ ಇವರ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವ [illegible] ಯಿಂದ [illegible] ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯವನ್ನ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾಣದ ದಾಗೆ ಸುತ್ತ ಹಾಕಿವೆ. ಅದರಿಂದ ವಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ"

ಗಾಂಧಿಯವರು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲ. ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಸೈತಿಕ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳು. ಅವರು ನನ್ನೊಡನೆ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದರು, "ಅಮೇರಿಕವು ಹೊಸ ಐಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಂಗಿ ತೂಗುಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಪೂರ್ವಸಿಕ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಪಶ್ಚಾತ್ಯ ಪೂರ್ವವಾದಿಯೆ ಆದ ಭಾರತ ತತ್ವಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಕೆಯ ಮಾಲು ಮಾಡಿದ ಸೈಕೆಯವರಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹೆಗೆಯಿದೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗೌರವವನ್ನು ಪೂರ್ವದವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅಸಹ್ಯವಾದ ಮೋಹವಿದೆ. ಅವರು ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅಸಹ್ಯ ಪಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ

ಕಮುದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಎಂದೂ ಕಾಣಿಸದಂತ ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಯು, ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಕೃಷವಾದ ದೇಹವೆಂಬ ಚಿಕ್ಕ ದೀಪದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದೆ." ಅವರ ಶಕ್ತಿಯು ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವೆನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಅವರ ಮಹತ್ವವು ಇರುವುದು ಅವರ ತ್ಯಾಗ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ. ದೇಶಸೇವೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ಸುಖವನ್ನು ತೊರೆಯುವ ಗುಣದಲ್ಲಿ. ಟಾಗೋರರು ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ—"ನಿಮಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಸೌಂದರ್ಯ, ಕಲಾ ವಿಭಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಮೆ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಆದಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಉತ್ತರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, "ಕವಿಯು ನಮ್ಮ ಸೋಪಸ್ಕೆ ಮುಂಜಾನೆ ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂತೋಷಸಿಗಿ ಹಾರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಕಾಶದಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೂಸುಪ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಏಳುವಾಗ ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಲ ಹೀನಾಗಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನರಳುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ವೇಷಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೋಡಿಗಳು ತೀಳುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದೇ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು—ಜೀವನತಾರವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು.'

ಹೊಟ್ಟೆಬಾಡಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರು ಶಿಸ್ತು, ಒಪ್ಪಿದ ದೇವರ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಗಣಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದು ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೂ, ದೌಪ್ಪದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದ್ದರಿಂದಲೂ, ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಸತ್ಯದಿಂದಲೂ ಗೆಲ್ಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಅವರು ಹೇಳುವುದು.

ಮಹತ್ವದ ಬೇರಾದ ಸಾತ್ವಿಕ ಗುಣವು ಗಾಂಧಿಯವರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಎನ್ನೇ ಅಪಜಯಗಳುಂಟಾದರೂ, ಹಿಂದೂದೇಶದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಮಹಾತ್ಮರೆಂದು ಕಂಡು ಅವರನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಭಾವದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ.

ಗಾಂಧಿಯವರ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವ, ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಜಿಸ್ಲಿನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಚಿನ್ನೂತ್ಯರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನು ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವಾಗ ಗಾಂಧಿಯವರು ದೊಡ್ಡವ, ಬಡವ ಎಂದೆನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಎಷ್ಟು ವಂದ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಸ್ತುತ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಪೂಜ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಇರದು. ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಮತ ಪಂಗಡದವರೂ ಶಾಂತ ಮೂರ್ತಿಯಂದ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು 'ಮಹಾತ್ಮರೆಂದು ಏಂದೇ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ವಶಕ್ತ ಅತ್ಯಮೆದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನೂಲುತ್ತಾ ಇರುವ ಗಾಂಧಿಯವರೊಡನೆ ಸೂಕ್ಷಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅವರ ಮಹತ್ವವು ಪ್ರತಿಯೆಗಾದಿರದು. ಅವರ ಕುಟೀರದಿಂದ ಹೊರಟು ಅವರ ಕುಯತಿಯಿಗಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನೂಲುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗ ಮುದ್ರಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಧೂಳಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಹಮ್ಮದಾಬಾದ ರಸ್ತೆ ಬರಲು ನಾನು ನನ್ನ ಪೈಕ್ಕೆ "ಮಹಾತ್ಮಾ ನೆರೆಳುತ್ತಿರುವ ಜನಾಂಗದ ಮುಂದಾಳೆ, ನಿನಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು" ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆನು.

## ಗಾಂಧಿಜೀಯವರ ಪತ್ರ.

ಗಾಂಧಿಯವರ ತಮ್ಮ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ "ಕವಿಯದಿರುವಿಕೆ' ಯ ವಿಷಯ ಹೀಗನ್ನುತ್ತಾರೆ.—

ನರಿಯೊಗಿ ಅಲೋಚಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವೈತಾಚರಣೆಗಳೂ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ ಅಥವಾ ಭೀ ಸತ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯವು ಧ್ಯೇಯ, ಪ್ರೀತಿಯು ಆ ಧ್ಯೇಯಸಿದ್ಧಿಯ ಮಾರ್ಗ. ಒಬ್ಬನು ಕದ್ದು, ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತಿರುವೆನು, ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವೆನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಿರುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ದುರ್ಜಾಧ್ಯ. ತಂದೆಯು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳದೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ತಿನ್ನುವುದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ತರದ ಕಳ್ಳತನ. ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಇಬ್ಬುದೆ—ಅವನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ—ಅದು ಕದಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಗಾಂಧಿಯವರು ಮುಂದುವರಿಗೆ ಹಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಸಾಮಾನನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಂದ ಅವನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಕಳ್ಳತನ. ನನಗೆ ಬೇಕಾಗದ ಕಾಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನನ್ನ ಭಾಗತ್ಯ ಕಳತನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ನ ಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೇಕಾಗಿಯೆಪ್ಪೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನವುಗಳಿಗೆ ಆಶಿಸಿ, ತಮಗೆಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಕಳ್ಳರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. "ಕದಿಯದಿರುವಿಕೆ" ವೃತವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡತನವೇ "ಕದಿಯದಿರುವಿಕೆ" ತತ್ವವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರದಿರುವುದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು.

ಎರಡನೆಯ ತರದ—ಇದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತರದ್ದು—ಕಳ್ಳತನ ನೋಂದಿರುವುದು. ಇದರಿಂದ ನಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಿದೆ. ಅದು ಮೂನಸಿಕ ಕಳ್ಳತನ—ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನ ಬೇಕ್ಕೆನ್ನುವುದು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನ್ನೊಬ್ಬನು ಊಟಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ರುಚಿಯಲಿ ಆರೋಚನೆಯಾದರೆ ನಾವು ಉಪವಾಸ ಭಂಗಮಾಡಿದಂಯೂ ಆಯಿತು, ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆಯೂ ಆಯಿ

ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾಲಿಯು ಅಡಿಗೆಯ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದರೂ ಕಳ್ಳರಾಗುತ್ತೀವೆ "ಕದಿಯದಿಕೆ" ವೃತನನ್ನು ಸಾಧಿಸುವವರು ಮುಂದಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುರರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.' ಮುಂದಿನ ವಿಷಯದ ಭಯವೇ ಆ ಳ ಕಳ್ಳತನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ.

ಅನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಧಿವ್ಯಾಯಗಳನ್ನೂ, ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ನ್ನದೆಂದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜೀರೆಯನರಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾ ಡೂ ಕೂಡ ಕಳ್ಳತನ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಮಹಾತ್ಮೆತಾವಲು ಳು ನಮ್ಮತೆ, ಆಲೋಚನಾಪರತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಇವುಗ ಕೂಡಿದವರಾಗಿರಬೇಕು.


## WANTED.

Influential and honest men to work as Agents in every Taluk in Coorg, South Canara, Wynaad & Malabar Districts, for the Star of India Industrial & General Assurance Company Ltd. on a fixed salary of Rs. 40/—per mensem with bonus & commission.

Apply to—
V. Chandriah Naidu.
District Organisor,
The Star of India Industrial & General Assurance Co, Ltd
Mercara

ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಮಲಬಾರು ಮತ್ತು ವೈನಾಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ತಾರೋಕೆಸಲ್ಲಿಯೂ 'ಸ್ಟಾರ್' ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩೦ ರೂ. ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬೋನಸ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಸಮೇತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾತು ಗೆಯುವ ಜನರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿ. ಚಂದ್ರಯ್ಯ ನಾಯಿಡು,
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆರ್ಗನೈಸರು,
ದಿ ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ,
ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ & ಜನರಲ್ ಎಸ್ಯುರೆನ್ಸ್
12—8. ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ



## ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.

### ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಟೇಲರಿಂಗ ಮತ್ತು ಕಟಿಂಗ ಕಾಲೇಜು ಧಾರವಾಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್.

ನಾವು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕಟಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅಂಗಿ-ಕತ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅಂಗಿ ಹೊಲಿಯುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಫಸ್ಟ್ ಕಟಿಂಗ ಮುಂದತ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಮುಂದತ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಸ್ಟ್ ಕಟಿಂಗ ಫೀ ೫೫ (ಐವತ್ತೈದು) ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಫೀ ೧೫೫ (ಹದಿನೈದು) ರೂಪಾಯಿ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಈ ಮೂರು ಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತನ್ನ ವರ್ಚಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳಾ ಕನಿಷ್ಠ ಅರವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಬಲ್ಲನು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ನವ ಕ್ಷರೂ ಅಥವಾ ಒಂದು ಆಣೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಟಿಕೇಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಆರ್. ಬಿ. ಮುಧೋಳಕರ,
ಫರ್ಸ್ಟಕ್ಲಾಸ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ,
52—6 ಧಾರವಾಡ.



## ಆಸ್ತ್ಮಾ ಕ್ಯೂರ್ (ನೇವಸಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.)

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಖಾಯಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತ್ಮಾ (ನೇವಸ)ವು ವಾಸಿಯಾಗದ ಖಾಯಿಲೆಯೆಂತ ಪ ಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ವೈದ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಖಾಯಿಲೆ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಂದಾಗ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತ, ಕಫ, ಬಿಗುಳುವುದು, ಕ್ಷೀಣವಾಗುವುದು, ಆಸ್ತ್ಮಾ ಕಾರ ತಿನ್ನಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ, ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಗುರುಗುರು ಶಬ್ದ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆಸ್ತ್ಮಾ (ನೇವಸ)ವು ಮೂರು ತರದ್ದಿದೆ. ಹೈಮೆಟಲ್, ಕಂಜೆಸ್ಟಿವ್, ನ್ಯಾವಸ್ ನೋಡಿಕ್ ಎಂಬ ಮೂರು ವಿಧ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಯ್ಯಾಯ ಹೋದವರಲ್ಲೇ ಈ ಖಾಯಿಲೆಯು ತಲೆದೋರುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬಾಲಕರಿಗೂ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳ ನೇವಸವು ವಯ್ಯಾಯ ಬಂದಂತೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಂಡಸಿಗೇ ಬರುವುದು ರೂಢಿ.

ನಮ್ಮ ನೇವಸದ ಔಷಧಿಯು ಏನೂ ಕೇಡುಮಾಡದ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ವಾಸಿಯಾಗಿದೆ ಕೂಡಲೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೆ. ಮತ್ತು ಸರಿಹಾರವು ಬಾಯಂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಖಾಯಿಲೆಯ ಸೂಚನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊಟು ಹೋಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಖವಂತರಾಗುತ್ತದೆ. ರ ಕ್ಕ, ಮಿಶ್ರವಾದ ಕಫ, ಕೈಕಾಲು ತಣ್ಣಗಾಗುವಿಕೆ, ಉಸುರು ತಟ್ಟುವುದು, ಕತ್ತದಿಂದ ಮಾತಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಸೂಚನೆಗಳು ಏನೂ ಬರುವಾಗ ಮಂಜು ಹಾಗೆಹೋದಂತೆ ನೂಯವಾಗುತ್ತವೆ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ದ್ದಾಗಿದೆ

ಬೆಲೆ:—30 ದಿವಸಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ 60 ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುವ ತೀಸಿಗೆ ೨—೦—೦ ರೂ. ಮಾತ್ರ.

### ಮುದನ ಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ್ಯವು

ಮುದನ ಲವಂಗೇಶ್ವರ ಲೇಹ್ಯವು ಕಫವನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಹೊರಹಾಕುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ವಿರ್ಯ ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ, ಉತ್ಸಾಹವು ಸವೆರು ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರಳಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಭೋಗ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಆಸಕ್ತಿ ಪಡೆ ಔಷಧಿಯಷ್ಟಿಗಾ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ, ರಕ್ತತೋಧಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ:— 24 ತೊಲೆಯ ಒಂದು ಸೀಸಿಗೆ ರೂ ೨—೦—೦

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಾರ್ಮಸಿ,
4—1 ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ ನಂ. 159. ಮುಂಬಯಿ.



## ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

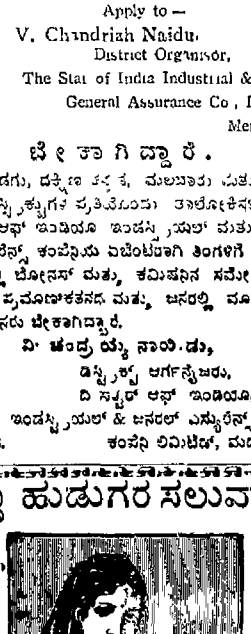

# ಡೊಂಗರೆ

ಇವರ

# ಬಿಲಿಮೈರ್.

ನನ್ನ
ಕೊಡುವುದರಿಂದ
ಸತ್ತಿಕ್ಕರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು
ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.
ಕೆ. ಟಿ. ಡೊಂಗರೆ ಕಂಪೆನ್ನಿ,
52—45 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.

# ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

## ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಿಡದ್ದರಿಂದ
## ಒಬ್ಬ ಕೊಡವ ಯುವತಿಯ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ!

### ಹುದಿಕೇರಿ, ಶ್ರೀಮಂಗಲ ಮತ್ತು ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್.

### ಹುದಿಕೇರಿ ಮತ್ತು ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ.

### ಸ್ತ್ರೀ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭ.

### ಸಾರಾಯಿ ಮೂರಾಟ ಮುಕ್ಕಾಲು ಇಳಿದಿದೆ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯವರು ಈಗ ಹುದಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಕ್ಕವಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂಗಲ ಮತ್ತು ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಾರಾಯಿ, ಬ್ರಾಂಡಿ ಮತ್ತು ಬೀರ್ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೊಡುತ್ತಿರುವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 32ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ ಇವರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿರುವರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯ ಹೊಸ ಜಾನಾನಿಸಿಯು ತಾ. 12ರಲ್ಲಿ ಆ ಯಿತು. ತಾ. 15ರಲ್ಲಿ ಹುದಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ತಾ. 17ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಎಚ್ಚರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕುರಿತು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ನಿನ್ನೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಜನರ ಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಪಿಕೆಟಿಂಗನ್ನು ತಾ 15ರಲ್ಲಿ ಹುದಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ಪಿ ಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಲಿಕ್ಷಿ ಅಂಗಡಿಗಳ್ಲೂ ಸುಮಾರು ಇತಾಲು ಸಾಲಮ್ಮು ಮೂತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಲ್ಲಾ ಕಾಣದೆ ಕುಡಿಯುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. (ಈ ಸಾರಿ ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ. ಸತ್ಯಾಗ್ರ ಹ ಮಂಡಳಿಯವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ಫರಕಾಂಕವನ್ನೂ ಬರುವ ವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು ನಡಿಕೇರಿ ಗ್ರಾಮದ ಮೆ. ಕೋಳೆರ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರ ಸುಪೂರು 18 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಮ ಗಳೊಬ್ಬಳು ಬಹು ಬಾರಿ ಪ್ರೀಯಳಾಗಿದ್ದು ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇರಲು ಇಚ್ಚಿಸಿದಳು ತುದೆ ತಾಯಿಗಳು ಬಿಡಲಿಲ್ಲವಂ ತೆ. ತಾ. 15 ರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಹುದಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ನೂಡಿದ ವರ್ತಮಾನವು ಹರಡಿತು ತಾ 16 ರಲ್ಲಿ ಈಕೆಯು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದ ನಂತರ ಹೊಸಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿ ಮನೆಯ ಬಳಿಯಿದ್ದಿರುವ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ತರಲು ಹೋದವಳು ಕಾಣದೆ ಅದಳಿಂತಲೂ, ಹುದಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ, ಹು ಹುದಿದಾಗ್ಗೆ ಆಕೆ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯ ರವಕೆಯು ಕೆರೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಂದು, ಮರುದಿನ ಆಕೆಯ ಶವವು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ತೆಂತಲೂ ದುಃಖಕರವಾದ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

---

## ಒಳದೇಶ.

ತಾ 15ರಲ್ಲಿ ಸಡೆದ ಆರಿಸುವಿಕೆಯ. ಪೋಲೀಸು ಸರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ ತರಬೇತಿಗೆ ಮೆ ಕೊಂಗಟ್ಟಿಂ ಅಚ್ಚಪ್ಪನವರು ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾವೇರಿ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಮು ಳುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಮಲೆಯರ ಅತ್ಯುವನ ಶವವು ಕಳೆದ ವಾರ ಬಲಮುರಿ ಕಡುವಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತೆಂದು ತಿಳಿಯಬ ರುತ್ತದೆ.

ಮದ್ರಾಸ್ ಗೌರ್ನರು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕೊಡಗಿನಾಗಿ ರಾತ್ರಿಟಕ್ಕಾಗಿರಲಿಕ್ಕಾಗಿರುವ ಕೊಡಗಿ ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿದ್ದು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಆನಂತರ ಮುಂದು ವರಿಯುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯರು ತಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ನೂಲುವದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ, ಇನ್ನರು ತಮ್ಮ ವಿರಾಮ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋೂೂದರಲ್ಲಿ ಕಳೆಯು ತ್ತಾರೆಂತಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಕಸುಬು ಹರಡಿದ್ದು ತ್ತಾಫನೀಯವೆಂತಲೂ ಒಂದು ಬಾತ್ಮಿ.

ಪೊಳ್ಬೆಟ್ಟದ ಮೆ. ಕ. ಬಿ ಜೋಯಪ್ಪನವರ ವಾರಗಾರ ಚೇನಂಡ ಮೊದಪ್ಪನ ಒಳ ಇದ್ದ ಮಂಡಿರ ಮೊಚ್ಚಯ್ಯ ಯೂನೆ ಚಾಮಿ ಎಂಬ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ವ್ಯಾಯದ ಹುಡುಗ ನೊಬ್ಬನು ಯೂರ ಸಂಗಡಲೋ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆಂತಲೂ ಇವನ ನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮೆ ಕೆ ಬಿ ಜೋಯಪ್ಪನವರಿಗೆ ತಿ ಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ನಾಪೋಕ್ಲುನಾಡು ನಾರಂಪಡ್ಕಿಗಾರರನ್ನು ಮರೆನಾಡು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುವ ಸ್ಪೆಶಿಯಲ್ ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ಹಾಕಿ, ನಾಪೋಕ್ಲು ವಾರುಪಡ್ಕಿಗಾರರಾಗಿ ಮೆ ಯಂ. ಯನ್ ಗುಂಡುರಾಯರ ನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಇವರ ಬದಲಿಗೆ ಆ್ಯಂಡ್ ರಿ ಶಾರ್ಡ್ ಆಫೀಸು ಪೆಡ ಕ್ಲಾರ್ಕರಾಗಿ ಮೆ. ಚಿರಿಯಪಂಡ ತಿ ಮ್ಮಯ್ಯನವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂದ ನ ಕಿಕೇರಿಯಂಡ ಮೆ. ಬಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮತ್ತು ಹಾಕಿ ಆಡಲು ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜ್ ಟೀಮಿನೊಡನೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕಳದ ವರ್ಷ ಇದೇ ಆಟಗಳಿಗಾ ಗಿ ತೊಲೊಂಬೊ, ಉತ್ಮಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಹ ಹೋಗಿದ್ದವರು ಇವರು ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಹಾಕಿ ಕ್ಪೆಟ್ಟಿನ ನಕ್ಷತ್ರಿಯರಾ ಗಿದ್ದಾರೆ

ಈ ತಾ. 12 ರಲ್ಲಿ ಮೂವುಕೂಟ ರಸ್ತೆಯ 40 ನೇ ಮೈ ಲು ಬಳಿ ವಿಜಯರಾಮು ಸರ್ವಿಸಿನ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಂಪೆನಿಯ ಒಬ್ಬ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಆಫೀಸ್ಸರ್ ಸ್ಥಳ ನನ್ನು ನಡಸುತ್ತಿದ್ದ ಆವನ ಮೋಟಾರುಕಾರು ಸಟ್ಟು ಹೊಡೆ ದು ಎರಡು ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಸುಮಾರು ಒಂಜೆಂಪತಿಯು ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರಬಹುದೆಂದೂ, ಕಾರಣದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದ ವೈದರಿಗೂ, ಒಟ್ಟರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಖಂ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಹೊರಗೂ ವೆಟ್ಟಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ

ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಒಲೆಯವ ಕನವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಮೆ ಸ್ಟರ್ ಸಿಹಾಲ್ ಸಿಂಗರು ಮತ್ತು ಇವರ ಪತ್ನಿಯವರು ಸೋ ಮವಾರಪೇಟೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಡಿ. ಸಾಕಮ್ಮನವರ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದು ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಗಳದ್ದು ಮಡಿ ಸಿಯಲ್ಲಿ ಮೆ. ಬಿದ್ದಂಡ ಕರುಂಬಯ್ಯನವರಿ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದು ದಿನವಿಡ್ಡು ನಿನ್ನೆ ದಿನ ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸತ್ಯಾ ಗ್ರಹಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ವಾಪಸು ಬಂದರು.

ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವರು. ಇವರ ಜೊತೆ ಯಲ್ಲಿ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಾದ ಮೆ. ರಾಮೈಯ್ಯನವರು ಸಹ ಬಂದಿದ್ದರು

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಕಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲೂ, ಆಂಧ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ, ಮಲಬಾರಿ ನಲ್ಲೂ ಜಾನೂನು ಭಂಗ ನಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ.

ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1000 ಜನರು ನೇರಿ ಉಪ್ಪಿನ ಜಾನೂನುಭಂಗ ಮಾಡಿದರು.

ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಈ ತಿಂಗಳ 12ನೇ ತಾರೀಕಿನ ವರೆಗೆ 5330 ಒನರು ಜಾನೂನು ಭಂಗದ ಜಳವಳದಲ್ಲಿ ದಸ್ತಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ

ಅಸಾಮ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸೈಮನ್ಸ್ ಕಮಿಶನ್ ವರದಿ ಯು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ನಾಮಂಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೇ ಬೇಕೆಂಬ ರ ಠಾವು ಮಂಜೂರಾಯಿತು

ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾರೆಸ್ಟ್ ಜಾನೂನು ಬಂಗಕ್ಕೆ ಉ ತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟ ಕಕ್ಕೇರಿಗೆ ಮೆ ಪಟ್ಟರ್ದನ್ ಎಂಬವರಿಗೆ ಒಂ ದು ವರ್ಷ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯರ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮೆ. ಆಲಿ ಗ್ಯಾಂಡರ್ ಎಂಬವರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯರನ್ನು ಜೈಲಿನ ಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಸ ನೋಡಿದರು ಇವರು ವೈಸ್‌ರಾಯರ ನ್ನು ಸಹ ಸಂದಕಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಜಾನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಜಾನಾವಣೆಗಿಯೂಗಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಿಯು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದ ನೇಮ ಕನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂತ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಬನಾರಸ (ಕಾಶಿ) ನಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಆಸ್ಯಬಾಡದ ವಿದ್ಯಾ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ಗಳಿನ 25ರಿಂದ 30ರ ವರೆಗೆ ನಡೆ ಯುತ್ತದೆ ಮದ್ರಾಸಿನ ವ್ಯಾಪ್ಯಾರಿಯಾದ ಹೋಗಲು ಆಪೇ ಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಈಗಲೇ 225ಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದೆ.

ಪಂಜಾಬಿನ ಸ್ವಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರ ಕೊಲೆಗಾರ್ತಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪೂರಣದೇವಿಯವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆಕ ಹೋರನ್ನಲ್ಲಿ ಪರವೇಶ ಆಂಗೀಕಾರಗಳ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ 300 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸುಬ್ಬೆ ಆಕಾಲಿಯರು ದಸ್ತಗಿರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ

ಮದರಾಸಿನ ಬಿಂದು ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿ ಹಾಕಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯರು ಸ್ಕೂಲ್ ಕೆಲಸ ನಡಿಯಲು ಬಿಡದು ತೆ ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಗಡಿಬಿಡಿ ನಡ ಸಿದವರನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕಲವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಈಗೆ ಬಿ ಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ

ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಗನೇ ಹೊರಡಬೇಕೆಂಕೂ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 8ನೆ ತಾರೀಕಿ ಇಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಂದ ಹೊರಡಲು ಕಡೇ ದಿನವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಿಸಿ ಆಗಿದೆಯೆಂತಲೂ ಬೊಂಬಾಯಿಯಿಂದ 'ಹಿಂದೂ' ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಒಂದಿದೆ

ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ಅಳಿಯ ಮೆ. ಆರ್. ಜುಗ್. ಪಂಡಿತ್ ಎಂಬವರ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯೋತ್ಪ ಕ್ಕೆ ಸಿ ರಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ನಡೆದು ಒಂದು ವರ್ಷ ರಿಂ ಸಜೆ ೫೦೦ ರೂ. ಜುಲ್ಮಾನೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಪಿ ಕ್ಷಾನಿಗೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ಬಂಗಾಳದಲ್ಲೂ, ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲೂ ಜಾನೂನು ಭಂ ಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ವ ಕೊಡುವ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಬೇಕಾಗುತ್ತ ದೆಂತಲೂ, ಅಂಧಾ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆಂತಲೂ ಸರ್ಕಾರವು ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

ಮದ್ರಾಸ್ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿ ಟಿಷ್ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕ ಮಿಶನರಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಶ್ರೀ. ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿಯವ ರು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ವಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ರಠಾವು ತಂದಿದ್ದರು ಆ ರ ಠಾವು ಪಾಸಾನಿಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದರಿಂದ ಚರ್ಚೆಸಲು ವಿಷ ಯಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿನ್ನಿನ ಪಾರ್ಟಿ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಬರಬಹುದೆಂತಲೂ, ಮಂತ್ರಿಯೂದ ಮೆ. ಮೆ ಕ್ಡೋನಾಲ್ಡರೆ ಆಧ್ಯಕ್ಷತ್ವರಾಗಬಹ ದೆಂತಲೂ, ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸನ್ನು ತೆರೆಯುವ ದಿನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಬರಬಹು ದೆಂತಲೂ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿರೋಧಿಗಳು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ ಸಿಮ್ಲಾ ದಿಂದ ಹಿಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ವರ್ತ ಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಲು ಮೈಸೂರಾ ಯರಿಂದ ಜುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ದಿವಾನ್ ಜನ್ಸ್‌ಶಾಲರು ಆ ಮಂತ್ರಣವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರೊಡಿಗೆ ನಮಿಸಿದ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನವು ಜಯಸ್ಪದವಾಗದ್ದರಿಂದಲೂ, ಈಗ ಜಾತಾಯಿತಾರಾದ ಮೆಂಬರುಗಳಿಂದ ಹುದಿಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಕ್ಕೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಸಾರನೆಂತಲೂ ಇವರು ಕಾನ್‌ಫರೆ ನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗದಿರಲು ಕಾರಣವೆಂತ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ನ.ದಾರ್ಸ್ ವ್ಯಾಂಕ್ಯ ದಿಂದ ಸರ್ ಸಿ ಪಿ ರಾಮಸ್ವಾಮ್ಯಯ್ಯರೂ, ದಿವಾನ್ ಬ ಹದ್ದೂರ್ ಎ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯರ್, ದಿವಾನ್‌ಬಹ ದ್ದೂರ್ ರಾಮುಚಾರ್ಯರಾವ್, ನಾಮದಾರ್ ತೀಸ್ತಾವಾಪೆ ಶಾ ಸ್ತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿ ಸುಬ್ಬರಾಯನವರ ಪತ್ನಿಯವರು ಸಹ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಆರಿಸ್ಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಯೂರೆಂದರೆ—ಮೆ. ಜೆನ್ಕಾ, ಜಾಕ್ಟರ್ ತೇಜ್‌ಬ ಹದ್ದೂರ್ ಸೆಪ್ರೂ, ಜಯಕರ್, ಡಾ. ಮುಂಜೆ ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಸರ್ ತಾಫ್ ಮತ್ತು ಇವರ ಮಗಳು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ವಕೀಲ್ ಮೆ ಸಿದ್ದಪ್ಪಾ ತೋಟಪ್ಪಾ ಕಾಬಳಿ, ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮ ದ್‌ಅಲ್ಲಿ.

---

## ವಂದನೆ.

ತಾ. 22—8—30ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಗ್‌ಸ್ಕೌಳದ ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ವಿಯೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾದ ವ್ಯೆನೆಸನ್ನು ಕಪಸಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರೂ, ಬಾದು ಬಳಗದವರೂ ಸಹ ಕಾಗದದ ಮೊಲಕ ತನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದಕ್ಕೆ ನಾ ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಗದ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸೂ ಚಿಸಿರುತ್ತೇನೆ.

ಮೇಕಂಡ ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞಾಭಿಲಾಷಿ
2—1 ತಾ 19—9—30 ಪುಲಿಯಂಡ ಸಿ. ಮೊದಪ್ಪ.

---

## ನೋಟೀಸು.

ನನ್ನ ಬಾವ್ಮ ಈ ಕೆಳಗೆ ಜಪತಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಪಸ ಇದರ ಕರ ಸಹ ಪಾತಾಮಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ತಾ 31—8—30ರಲ್ಲು ಪರಾಶಿಯಾದದ್ದು ಈ ವರೆಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸಿನಲ್ಲು ಇವುಗಳ ಜಪತಿ ಒಪಡಿಯತ್ತಿಸಿ ಪಸ ಮತ್ತು ಕರವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ 5 ರೂ. ಇನಾಮು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಚಕ್ರ—ನಸ್ಯೆ ವರ್ಣದ ಅಂದಾಜು 1 ಗೇಣಾದ್ದರ ಸೆಟ್ಟಿ ಕೋಡಿನ ಜಾಲ ಉದ್ದ ತಾಯಿನ ಪಸ, ಇದರ ನಸ್ಯೆ ವರ್ಣದ ಸುಮೂರು 10 ತಿಂಗಳ ಹೆಣ್ಣು ಕರ ಸಹ.

ಪೊನ್ನಕಚ್ಚೀರ ವಿತ್ತಣ್ಣ,
2—2 ಬೆಟ್ಟಂಗಾಲ ಗ್ರಾಮ, ವೀರಾಜಪೇಟೆ.

---

## ಹಪ್ರಮ್ಯವಹಾರ.

ಚಾತ್ಮಿದಾರರು ಪಡುವ ಅಧಿಕಾಯಾಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಬಾಧ್ಯರಾಗಿರಲ್ಲ. ನೋ.]

ವೈನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೈಲ್ ಪೊಳ್ದು ಹಬ್ಬ

ಆಯ್ಯೋ,

ವೈನಾಡು ಕೊಡಗಿಂ ಕೈಲು ಪೊಳುದು ಹಬ್ಬವನ್ನ ಉ ತ್ಸವ ವೈನಾಡಿನ ಕೊಡವರೆಲ್ಲರೂ ನೇರಿ ಮೆ. ಕಂಬೆಯಂಡ ಈಶಾಲಪ್ಪನವರ "ಜಸ್ಟ್ ' ಬಂಗ್ಲೆಯಲ್ಲ ಇದೇ ತಾ 7ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನ ಆಚರಿಸಿದರು ಮೆ ಗಳಾದ ಯಂ. ಪಿ ನೆಮ್ಮಯ್ಯನವರು, ಕೆ ಚಂಗಪ್ಪನವರು, ಕ ಬಿ ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು, ಕೆ ಎ ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು, ಕೆ. ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು, ಯಂ ಜಿ ಮಂದಣ್ಣನವರು, ಪಿ ಬಿ. ಅಯ್ಯಯ್ಯನವರು, ಜಿ ಸಿ ಮೊದಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಕೆ ಯನ್. ಮುದ್ದಯ್ಯನವರೂ ಸಹ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಇವರ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು.

ವೈನಾಡು ಕೊಡವರು ಕೈಲು ಪೊಸುದು ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆ ಚರಿಸಿದ್ದು ಇದೇ ಪ್ರಥಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿ ಸಲು ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೆ. ಗಳಾದ ಕಂಬೆಯಂಡ ಈಶಾಲಪ್ಪನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮುದ್ದಯ್ಯನವರಿಗೂ ನರ್ವದೂ

ಕೈತಪ್ಪಲ್ತಿತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಆಯುಧ ಪೂಜೆ ಆಚರಣೆಲ್ಪಟ್ಟ ನಂತರ ಮೆ ಯಂ. ಪಿ ಸುಬ್ಬೆಯ್ಯನವರು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ವಂದನಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಮೆ. ಕುಶಾಲಪ್ಪನವರಿಗೂ ಸಹ ವಂದನೆಯನ್ನು ಆರ್ಪಿಸಿದರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿವಾ ಸೇವನೆ ಇಲ್ಲದುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತೇಷ ಪಟ್ಟು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇದಾದನಂತರ ತಿಂಗಿನ ಕಾಯಿಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ಮೆ. ಕೆ ಎ. ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು ತಿಂಗಿನ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿದರು. ಮೆಚ್ಚು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಇನಾಮನ್ನು ಪಡೆದರು

ಆ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ, ಪುನಃ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 19ರಲ್ಲು ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡಗರೂ ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಮೂರ್ನಂತೋಡಿಯಲ್ಲು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಿಸಿತಾ ಯಿತು.

ಈ ಸಭೆಗೆ ಮೆ. ಮಂಡೇಟಿರ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರನ್ನು ಪೈಸಿ ಪೆಂಟಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮೆ. ಗುಡ್ಡಾಂಡ ಮೊದಪ್ಪನವರ ನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿಯೂ ಆರಿಸಲ್ಪಡಲಾಯಿತು

ನಾಯಂಕಾಲ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಟೀ ವೈಗೈರೆ ಪಲಹಾರ ದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಬಿ ಸಿ. ಪೊದಪ್ಪ,
(ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.)

---

## ಅಖಿಲ ಕೊಡಗು ಪಂಡ್ಯಾಟಗಳು

ಅಖಿಲ ಕೊಡಗು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಒರುವ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳ 2 ಮತ್ತು 3ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗುವುದು ಕೇವಲ ಬಾಲಕರ ನೈತಿಕ, ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಮತ್ತು ಶ್ಯೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ ಇದರ ಉದ್ದಿಷ್ಯಗಳಲ್ಲದೂರೂ, ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಯುವಕರು 'ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್'ಗಳಲ್ಲಿ ಆಪೇಕ್ಷಿತರಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಸಂಘವು ತಕ್ಕ ವರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹೊರನಿ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರಿಗೂ, ಓದುಬಾಲಕರಿಗೂ ಆಟ ಓಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಈ ಪುಟ್ಟ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಅತಿ ಕಡಿ ಮೆ ನಮ್ಮ ನೆರೆ ನಾಡಾದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದಸರ ಉತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರದ ಆಟ ಓಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು ಗತ ವರ್ಷದ ದಸರ ಉತ್ಸವದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈ ಸ್ಕೂಲಿನ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಾಯಿತು. ಪ್ರಾಯಸ್ಪಬುದ್ಧರಾದ ಯುವಕರಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘವು ಮುಂದೆ ಜರಗುವ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಕೂಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಕೊಡಗು ಪಂಡ್ಯಾಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೊಂದನ್ನು ನಡಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೈಲಿನ ಓಟ, ನೂರು ಗಜದ ಎಟ್ ಎತ್ತರ ಹಾರುವುದು (High Jump) ಮತ್ತು ದೂರ ಹಾರುವುದು (Long Jump) ಈ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಪರ್ಧಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆಯೊಂದು ಸ್ಪರ್ಧೆಗೂ ಒಂದನೇ ಇನಾಮಾಗಿ ಸಾಧಾರಣ ಇಪ್ಪತ್ತರಿಂದ ಮೂವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕ್ರಯ ಬಾಳುವ ಒಂದೊಂದು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಒಟ್ಟಲೂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವೂ, ಎರಡನೇ ಇನಾಮಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವೂ ಕೂಡಬಹುದಾಗಬಹುದು ಬಹುಮಾನದ ಒಂದೊಂದು ಒಟ್ಟಲೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಮೇಲಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುವವರು ಮಡಿಕೇರಿ, ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ, ಕೊಡ್ಲಿಪೇಟೆ, ನಾಪೋಕ್ಲು, ವೀರಾಜಪೇಟೆ, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ, ಶುದಿಕೇರಿ ಹೀಗೆ ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಘದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜುನಾಯಿತರಾದವರ ಹೆಸರುಗಳು ಸಂಘದ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮೆ. ಜಿ. ಯಸ್. ನಂಜಪ್ಪನವರಿಗೆ (ವೀರಾಜಪೇಟೆ) ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವು ಹಾಗೆ ಜುನಾಯಿತರಾದವರು ನವಂ ಒ೯ ತಿಂಗಳ 2ನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7—30 ಗಂಟೆಗೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮೈಸ್ಕೂಲಿನ ಆಟದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು ಮೇಲಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯು ಆ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8ರಿಂದ 10 ಗಂಟೆ ವರಗೆ ನಡಿಯುವುದು ಉತ್ಸಾಹ ಪೂರಿತರಾದ ಯುವಕರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಉಚ್ಚತರಹದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಯ ಕ್ತಿಗಳಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ

ಯಂ ಯನ್. ಕುಟ್ಟಪ್ಪ
(ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.)

---

## ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಹೂಳಗೆ ಸೇರುವ

ಕೊಡಗು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲೂ, ಇಂಡಿಸೀಯಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳಲ್ಲೂ, ವಿನಂತಿ.—

ಅಯ್ಯೋ ದೇಶೋದ್ಧಾರಕರೇ ಇತ್ತ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಲಿಸಬೇಕು. ಈಗಿನ ನವನಾಗರೀಕತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯುವುದಿಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಹಳೇ ವಾಲು ನಾಳ್ಕುನಾಡು ಶಾಲೋಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೊರ ವಿಧದಲ್ಲೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಹೇಗಂದರೆ ಈಗ ಕೊಡಗಿನ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲು ಕಾರು, ಬಸ್ಸು, ಲಾರಿಯದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಮಡಿಕೇರಿ ಸಂಪಾಜೆ ರಸ್ತೆ, ಮಾದಾಪುರ ರಸ್ತೆ, ಸಿಂಟಿ ಕೊಪ್ಪ, ಶ್ಯೇಜರ್‌ಪೇಟೆ, ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ, ಕುಸಲಾನಗರ, ಕೊಡ್ಲಿಪೇಟೆ ಮೂರ್ನಾಡು, ಅಮತ್ತಿ ಸಿದ್ದಾಪುರ, ಪೊಲ್ಲಿಬೆ ರೆ, ಆನೆಚೌಕೂರು, ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪ, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ, ಹುದಿಕೇರಿ, ಶ್ರೀಮಂಗಲ, ವಾಟೆಕೊಲ್ಲಿ, ಪೊವ್ವಕೂಟ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಾರು, ಬಸ್ಸು, ಹಿಡಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರ ಕಿತ್ತಳೆ, ಬಾಳೆ, ಬತ್ತ ಕಾಫಿ, ಹಲಸಿನ ಬೀಜ ಸಹ ಪರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ಮೊವು ಇತ್ಯಾದಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ

ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ಬೆಟ್ಟಕೇರಿ, ಜೇಕಂಬಾಣಿ, ಭಾಗಮಂಡಲ್ಲ, ಮೊರ್ನಾಡು, ನಾಪೋಕ್ಲು ರಸ್ತೆ, ಕಕ್ಕಬೆ, ಜೈಯ್ಯಂಡಾಣಿ, ಕರಡ ರಸ್ತೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲು ಮತ್ತು ಈ ಕಾರು, ಬಸ್ಸು ಹಿಡುವದಿಲ್ಲ ಅದೇನೋ ಈಗ ಸೆದ್ಯದಲ್ಲು ಕಾವೇರಿ ಜಾತ್ರೆ ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಅಪ್ಪಂಗಳದ ಸೇತುವೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಸೇತುವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು ಆದರಂತೆಯೇ ಇತರ ಸೇತುವೆಗಳು ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮ ರಸ್ತೆಯಾದರೋ ಒಂದಾನವರ್ತಿ ಕಾರು ಕೊಂಡ. ಹೊಂದವನು ಇನ್ನೊಂದಾನವರ್ತಿ ಕೊಂಡು ಜೋಗಲಾರ ಕಾಲು ನಡಿಗ ಯಲ್ಲು ಹೋಗುವದೇ ಅತೀ ಸ್ಪಯಾಸ ಈ ರಸ್ತೆಯೇನೋ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ರಸ್ತೆಯಂತೆ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಯೋ ಗ್ರಾಮರಸ್ತೆ ಗಳಿಗಿಂತ ಕಷ ನಾಪೋಕ್ಲು—ವೀರಾಜಪೇಟೆ ರಸ್ತೆ ಮುಮ್ಮೆ ಇರುವ ಕಕ್ಕಬೆ ಹೊಳೆಯಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಯ ಉದಯೋಗಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಆಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದಕ್ಕೆ ಖಾಯಂ ಸೇತುವೆ ಆದರೆ ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದಲೂ, ಮೂರ್ನಾಡಿನಿಂದಲೂ, ಈಗ ಬೇತರಿಯಲ್ಲು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ನಿಂತು ನಾಪೋಕ್ಲಿನಿಂದ ಕಕ್ಕಬೆ ಗಾಗಿ ವಿರಾಜಪೇಟೆಗೆ ಸರೀಸಾಗಿ ಕಾರು, ಬಸ್ಸು ಹಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೂವ ಆಡಚಣೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತನ್ನಿ ಮೂಡಿದರೆ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಲು ನಮ್ಮ ಹಜರತ್ ಜೇಫ್ ಕಮಿಷನರ್ ಸಹೇಬರಿಂದ ಸಹ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಯಂತೆ

ನೆಟ್ಟುಮಾಡು ಸೇತುವೆಯ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕಟ್ಟುವರಂತೆ ಅದು ಬಹಳ ಭದ್ರದಲ್ಲು ಇರುವಂತೆ ಈಗ ಕಂಡು ಬರುತ್ತೆ ಆದರಂತೆ ಆದೂರ ಈ ವರ್ಷವೇ ಕಟ್ಟೆ ಪೂರ್ತಿಸುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಕಮಿಶನರ್ ಸಹೇಬರವರೂ, ಯಂ. ಯಲ್. ಸಿ. ಯವರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿ ಯವರನ್ನು ಸಜಾಲ್ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟೆ ಪೂರ್ತಿಸಿದಲ್ಲು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ರೈತರ ಕಿತ್ತಳೆ, ಬಾಳೆ, ಕಾಫಿ, ಇಲಾಸಿ, ಹತ್ತಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಧಾರಣೆ ದೊರಕುವ ದಲ್ಲದೆ, ಇತರ ದೇಶದಿಂದ ಆಡಿಕೆ, ತೆಂಗು ವಗೈರೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತಂದು ಈ ಮೂಲೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸಂಗತಿ ವೇಳೆವೇಕಾದಿಲ್ಲ.

ಪಿ ಡಬ್ಲ್ಯು ಡಿ ಇಂಜಿನಿಯರವರು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ನೆಪನ ದಿಂದ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ. ಈ ಇಲಾ ಖೆಯವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅನಿಂದಾಗ್ಯೆ ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡದೆಯೂ, ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲೂ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವವರಲ್ಲರು.

ಈಗಾಗಲೇ ರಸ್ತೆಯ ಜೆರಂಡಿ ಸೋಸುವ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಬಿಲ್ಲ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಣ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕುಕಾರಿ—ಹೀಗಾದರೆ ಯೂರು ಒಪ್ಪುವರು?

ಈ ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸದ ಚಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಣ ಮುಂಗಡ ಕೊಡುವೆ ಕರತು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ನಡೆದಂತೆ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಹಣ ಒಟವಾಡೆವಾಗುತ್ತೆಯೆಂಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಎರಡು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲು ಪ್ರಕಟವಾದಲ್ಲು ಅನೇಕರು ಮುಂದೆ ಬರುವರೆಂದು ಪೂರ ನಂಬಿಕೆ ಇರುತ್ತೆ.

ಉದಯೋಂಡ ಮೊಚ್ಚಯ್ಯ

---

## ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸ್ಥಿತಿ.

ಮಹಾಶಾಸ್ತೀಯರೇ,

ಸತ್ಯನೆಷ ಅವನ ಹೊತ್ಕವರೂ ಅನಿಸುಗಾಗಿ ಅತ್ಯವರೂ ಅತ್ಯಲೇ ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಂಬಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಸರು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯೆಯಿಂ ಕಾನ್ಸೆಂಟಿನೇ ಆಗಲೀ ಸ್ಕೂಲಿನದೇ ಆಗಲಿ ಕಾಲೇಜಿನದೇ ಆಗಲೀ ಅದು ನಮಗೆ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷರೂ ಅವರ ಉಪಟಳ ನಡೆಸುವುಗೆಗಳ ದೇವರೇ ಕದಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದವೆಂದು ನಂಬಿಸುವಂತಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಸೈ ಮರಿಯಿಂದ ಕ್ಯಾಂಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಬ ಎ ಸ್ಟಡ್ಸ್, ಮೆಕಾನಿಕ್ಸ್ ಇ ಗೈರೆಯವರೆವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಲಿತರೂ ಅವನು ಸರಕಾರವೆಂಬ ಯಂತ್ರದ ಸ್ಕ್ರಿಂಡರಿಗೆ ಯ್ಯೂಬ್ರಿಕೇಟ್ ಎರಿಕೆಯನ್ನು 25—30 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಅದ್ದುತ್ತಾ ಬಾಡಿಗ ಎತ್ತಿನಂತಿರುವನೇ ಹೊರತು ಸ್ವತಂತ್ರದ ಜೀವನವನ್ನು ಆ ವಿದ್ಯೆಯಂದರೂ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಲ್ಲಿ? ಸ್ವತಂತ್ರವೆಂದರೆ ನೌಕರಿಯೇನು? ಯಾವ ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಪಡದಿರಲಿ ಅವನು ಅಂಗಡಿಯೆನಿಕಾದರೆ ಕೈಬಿಡಪ ಜೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವಾದರೆ ಸದ್ಯ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಜಳ ವಳಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದವನಾದರೆ ಅವನ ಡಿಗ್ರಿಗಳೆಲ್ಲೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಹೋಮವಲ್ಲವೇನು?

ಇಂಥ ಮುಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬುದ್ಧಿವಾದ ವನ್ನು ಬಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು, ಬುದ್ಧನೂ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರೂ, ಅಹಿಂಸಾ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಮಹಾತ್ಮಾ (ದೇವರು ಆವರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕುಮಲಿ) ಗಾಂ ರೂ ಹೇಳಿದ್ದು ಬರಹರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಮೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಗೂ, ಚಾತ್ಮಿಯ ಗೆರೆಗೆರೆಗೂ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮೊತ್ತು ಲಗತ್ತು ಆಗದಿದ್ದರೂ ಯೂರೋಪಿಯರು ಹೆಚ್ಚು ಬರದ ಮೊತ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿರುವದು ನಮಗೆ ದೊರಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಭಾವವಲ್ಲವೇನು?

33 ಕೋಟಿ ಹಿರೀ ಒಳಗೆ ಮದ್ಯೆ 150 ವರ್ಷ ವಾನವೊಡುತ್ತಿರುವ ಯೂರೋಪಿಯರು ನಮ್ಮ ಜುಂಗಾ ಡಿಗೆ ಊಟ ಆಟಗಳನ್ನು ಕೃಯೊಳ್ಳದೆ ಇರುವಷ್ಟೂ ಅವರ ಕಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತುರುವದೂ, ಅವರ ದೇವಿ ನುಗಳನ್ನೇ ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸೊಂಡಿತ್ತಿರುವ ಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವದೂ ಇತ್ತೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದ ಯೂರ ತಾಣವೆ ಇದ್ದರೂ ಅವರ ಮೃಣ್ಣಾ ಬಿದರಿಯುವದೂ ಆವರಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ವಿ

ಕಪಿಗೆ ಕೊರಪನು ಮನುಷ್ಯನ ಅಂಗ ತೆ ಕುಣಿಸಿ ನನ್ನುನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಂತೆ ನಾವು ಯೂರೋ ಒಟ್ಟೆಯಾದ ಹ್ಯಾಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹುಲ್ಲುಕಿಸಿಯು ನೀಕ್ಯೋಜನಗಳಂತೆ ಯೂರೋಪಿಯರ ಪಸಂದ್ನು ನಪ ಕ್ಕೆಗಿನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೆರಯುವದೂ ನಮಗು ದೊರ ವಿದ್ಯಾಮಹಿಮೆಯಲ್ಲವೇನು

150 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಂಡಿಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೂಂದು ಯೂರೋಪಿಯ ಗವರ್ನರುಗಳೂ ಪೈಸರಾಯುಗಳೂ ನ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಬಂದು ಹೋಗಿಲ್ಲಾ ಅವರಲ್ಲ ದರೂ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬನಾದರೂ ಇಂಡಿಯನ್ನರ ಜೊ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನು, ಆ ಡನೆಯಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ವಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೇನು,

ಕಳೆದ ಜರ್ಮನಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಯುದ್ಧವು ಆರಂ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಕೂಡಲೇ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಪೋಲೀಸ ನೇಜರಾದ ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮನುಷ್ಯನು ಕೂಡಲೆ ಒಂಗಿ ಗೆ ಸುಗ್ಗಿ ತೆನ್ನ ಅಪ್ಪೊಂದು ಸಾವಿರನುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಒ ಒಂದು (ಪರದೇಶಿ) ಜರ್ಮನಿಯ ದೊಡ್ಡ ದೀಪವನ್ನು ಗೆದು ಒಡೆದು ಅದನ್ನು ಕಾಲಲ್ಲಿ ಒದ್ದು ಬಿನಾಡಿ ಹಿಗ ರ್ಮನಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಒದ್ದು ಬಿನಾಡಿವದು ಎ ಹೇಳಿ ಬೇರೆ ದೀಪ ತರಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಟ ಮೊಡದೇನೆ ಮಲಗಿ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ವೈರಿಯ ಕೋವಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾದನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ನೇ ತನ್ನ ಹಲ್ಲು ಪ್ರೋಗಿಲು ಕೃತ್ರಿಮ ಹಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಸೈ ನೇರಿ ಮೃತನಾದನು. ಈ ಧೀರತನವು ಎರಲ್ಲಿರುವದು ವರ ತರಬೇತಿಯೇ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ? ಹಿಂಧಾ ವೀರರು ಇ ವಲ್ಲ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಬಾವುಟಿಯು ರೆಯುವದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು.

ರಾಷ್ಟ್ರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೊಂ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಭಾಷೆಯಿದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗನು ಸಾ ವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆ ತರಬೇತಾದ ವಿನಹ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯು ಆ ಷ್ಟದ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧವಾಗುವದು

ಐ ಪಿ. ಪೊದಪ್ಪ

---


Ford
SALES AND SERVICE

NEW BEAUTY!!
*For the new Ford.*

New Body lines and colours.

Rustless steel for Exposed metal p
Fully Enclosed silent six brake syste
Four Houdaille Hydraulic double-acting shock absorbers Triplex shatter-proof glass windsh eld
Quick acceleration case of cantrol
55 to 65 miles an hour Smoothnes balance and security at all spe ds
unusual number of ball bearings
40 different kinds of ste l
Typical Ford Economy, reliabl and long life

**Good Dealer service after you buy the Car.**

**A Wonderful Hill climber !!!**

Easy instalment terms if you prefer For Demonstration & other particulars

*Please apply to:—*

**S. Sunder Rau,**
Sole Ford Dealer for Coorg,
MERCARA

24—15

# ಮಲೇರಿಯಕ್ಕೆ ಮಲೇರಿಯಾನ

ಅನ್ನಬ್ಬಿ ಜ್ವರವೆಂದರೆ ಜ್ವರ ಹೇಳಬೇಕು ಮಲೆ ಜ್ವರ ಕ್ಕೇನೆ! ವಂಶಪಾರ್ಯರೆ ವೈದ್ಯವಾ ಮದ್ದು ಕೇಳಬೇಕು ಮಲೇರಿಯನ ಕಷಾಯಕ್ಕೇನೆ!!

ಮಲೆ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ವಾಯಿದೆ ಕಟ್ಟಿ ಬರುವ ನಮೂನೆವಾರು ಜ್ವರಗಳೂ ಇದರಿಂದುಂಟಾದ ಗಡ್ಡೆ ರೋಗವೂ ಈ ರಾಜ ಮದ್ದು ಮಲೇರಿಯಾನವೇ ಸಂತಿಯವಿಲ್ಲದೆ ಗುಣ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ

ಜಡ ಜ್ವರದ ಮದ್ದುಗಳ ಫೈಕಿ ಪಿಟಾವ ಣ್ ಮದ್ದಾ ಗಿರುವ ಮಲೇರಿಯಾನವು ಈ 40 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೋಕದ ಜಡತೂ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂಡರಿಸಿ ಬ್ಯಾತಿಗೊಂಡು ಹೊಗಳ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಲಕ್ಷ ಗಟ್ಟಿ ರೋಗಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಪಟ್ಟು ಮಲೇರಿಯಾನಕ್ಕೂ, ಇದರ ಗ ಣಕ್ಕೂ ಮೆಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾದ ನಾಮಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅತೀ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಋಣಿಯುತ್ತಾ ತಿರುವರು ಮಲೇರಿಯಾನದ ಮಹಾತ್ಮೆ ಬೇಕೇ? ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ಮದ್ದನ್ನು ತರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಿಳಿಯಿ

ಕ್ರಯ —ಬಾಟ್ಲಿಗೆ 1—೦—೦ ½ ಡಜನಿಗೆ 8—೦—೦ 1 ಡಜನಿಗೆ 16—೦—೦

## ಕಂಪೌಂಡು ಸಿರಪು ಕಾರ್ಡಸ್.

ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಕೈಕಾಲು ಬಚ್ಚಲು, ನೆಗ್ಗಿ ಕಣ್ಣು ಮುಖ ಉರಿ ತಲೆ ತಿರುಗುವದು, ಒಕ್ಕೆನ್ನೆ ಸಿಡಿತ ತಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಾರದ ಶಬ್ದ, ನಾಲಿಗೆ ಸೀಳಿ ದೊರಗಾಗಿ ಅಗ್ಗ ಹಿಡಿದು ರುಚಿ ಕೆಡುವದು ಬಾಯಿ ಕಹಿ ಮಲಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಇನ್ನು ಆ ನೇಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೂಡಿರುವ ದೇಹವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಪಡಿಸುವದು ಕ್ರಯ —ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 3—8—೧

## ಅಂಟಿಕೋಲ್ (ಪಿತ್ತಶಮನ ತೈಲ.)

ಪಿತ್ತ ಉದ್ರೇಗದಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುವ ರೋಗಿಗಳು ಆಯಾಯ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಗುಣಪಡದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಟಿಕೋಲ್ ಎಂಬ ತೈಲವನ್ನು ಯಾವ ಸಂಕಯವಿಲ್ಲದೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಲೆ ರೋಗ, ಕಿವಿ ರೋಗ, ಕಣ್ಣು ರೋಗ ಬಾಯಿ, ಹಲ್ಲುಗಳ ರೋಗ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಪರಿಹರಿಸಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ

ಕ್ರಯ — ಬಾಟ್ಲಿ ಬಂದಕ್ಕೆ ರೂ 2—12—೦

ಟಿಕ್ಯು ಹೊವೆಯೋಧಿ ಮದ್ದುಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆವಾರು ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ಕಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಆ ರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯದ ನೀತಿ ಸೂತ್ರ ಪುಸ್ತಕ ಧರ್ಮಾರ್ಥ

ವಿಳಾಸ —ಮಲೇರಿಯಾನ ಕಂಪೆನಿ,
52—I (ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ) ನಂಬರು 14 ಮಂಗಳೂರು

**ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕೂ, ಎಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷನಿವಾರಕವೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರದ ತಾಯಿತ.**

ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂದಲೂ ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವಿಕೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಸಿಂಪಡಿಗಿ ಮುಟ್ಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ ಮೈಸ್ಪಷ್ಟ ಬೀಳುವಿಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲೆ ಬೆಳುವಿ—ಕೆಂಪು ಹೋಗಿ ಗರ್ಭ ಸಸನವಾಗುವಿಕೆ ವಾಂತಿ ಸರ್ಪಾಸಾದ ವಿಕಾರಪಾಧೆಯಿಂದ ಸರಳವಿಕೆ ದಿನ ತುಂಬದೆ ಹೊರಬೀಳುವಿಕೆ ಇವೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಂತಾನ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೨ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ದೋಷದಿಂದ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂದುರೋಗ ಮುಟ್ಟುರೋಪ ಕಾಮಿಲೆ ಗೈಷಡಿಕೆ ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ಮುಟಿಸಿಕ್ಕಾಗಿ ಏಕಿಪ ಅತೀಂದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವಿಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತವಾಗಿ ಭಯದಿಂದ ಜ್ವರಬಿಡ್ತಿ, ಕ್ಷೀಣ ಹೊಂದಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿರುವದು ಗರ್ಭಧಾರ್ಕ್ಯಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿ ಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಧು ಸಕ್ಕುರುವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂತ್ರವ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಬೆಳ್ಳಿ ತಾಯಿತದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಧರ್ಮವಡಿಸುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ತರಿಸಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗುವ ಸಂತಾನ ಭಂಗವೂ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವೂ ಬೆಲವತ್ತಾ ವಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ದಕ್ಕಿಯಿಂದ ೩ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೪ ತಿ—೯—೦ ಪೋ ಖ ಬೇರೆ ಕ್ವೀಕ್ಷಲ್ ವಾ ಜಾಸ್ತಿ ಗುಜ ಕೊಡುವ ತಾಯಿತಕ್ಕೆ ಪೋ ಖ ಸೇರಿ ೫ ರೂ ಆಗತಕ್ಕ ವಿ ಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಬರೆಯಿರಿ ತಾಯಿತ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಣವಾಲ್ಲದವರಿಗೆ 100 ರೂ ಬಹುಮಾನ ಎಂಬ ಸಲ ತರಿಸಿ ಅನುಭವ ತಕೆಳ್ಳಿರಿ

**ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚ ನಿಮಿತ್ತ ಮೊದಲಿಗಾಗಿ ಬಹುಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.**

ನೆನ್ನೆ ಹೊಡತನು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವೆಂತಕಿತ ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರರಿಗೂ ಕೋರಿಸಲು ಗುಣಪಡಿಸಲಿರಲು ತಮ್ಮ ಅಶ್ಚರ್ಯ ಕರವಾದ ತಾಯಿತ ನಮ್ಮ ನನ್ನ ಹೊಡತನು ಈವಾಗ್ಯ ೨ ತಿಂಗಳಿಗೆ ವರೆಗೆ ಧರಿಸಿದ ವಶ್ಯತೆಗೆ ಮೈಯೆಷಗಿನ ಯವನತ್ತಾ ತಾಯಿಲೆಗಳು ನಾವೆಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಯುವುತನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಆತಿ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ನಿ ಳೆ ರಾಮಾಸಾಹೆಬ ಸುದಾಮ ಜಾನ್ಸ್

ಪ್ರಸ್ತಾದ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಮುಂಬಾ

ತಾಯಿತ ಸಿಗುವ ವಿಳಾಸ:—ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಬಿ. ಸಿ. ಪಂಚಗಟ್ಟಿ,
52—1 ಮು. ಪೋ. ಆಥಣಿ, ಜಿ. ಬೆಳಗಾಂವ.

## ೫೩ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಜಠ್ಠಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಬೇಡ ಪಿತ್ತದ ಜಾಡ್ಯ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ ಒಳ ಜ್ವರ, ಮಲ ಬದ್ಧತೆ ಕೈಕಾಲು ಒಚ್ಚುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು —ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 2—8—೦ ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 7—೦—೦

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು ದೋಷಗಳು, ಋತುಸ್ರಾವವು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ಪ್ರದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು ಸಂತರ್ಪ ಹೀನತೆ ಮೊಟ್ಟೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಜಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ಸೆಳತ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಜಿದಗಿಸಿ, ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿರುವವು.
ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ 1 ಡಬ್ಬಿ ಮೂತ್ರೆ ರೂ 2 ಅ. 4,
3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 6 ಆ 4

### ೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಒರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಒರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿವರ್ಧನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—೦ 3 ಒಟ್ಟಿಗೆಳಿಗೆ 4—2—೦.

### ೪. ಮೋಪ ಕುರಾರ.

ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿದು, ಹುಡಿಯಂತೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೀವನ್ನೂ ವೀರ್ಯವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 2—8—೦ ೩ಕ್ಕೆ ರೂ 7

### ೫. ಇಳ್ಳಾಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ.

ಆಯಸವನ್ನು ಕುಂಟುಮೊಡಿಸಿ ಸುಖ ವಿರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—೦ ಆಣೆ 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—2—೦

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ಕಾಯಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ಕವಾನಿಸಬಹುದು ಉಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—12 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಡ. ಕನ್ನಡ.

# ಎಂ. ಎಸ್. ಪಿಲ್ಲಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.

## ಹಾಗೂ ಪೈಂಟಿಂಗ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್, ಮೈಸೂರು.

4 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದ ಹಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದೊಬ್ಬನೂ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

ರೆಲ್ಯೂ ಮಂಡರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 3 ೦ ೦
" " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 3 3 ೦
" " ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 3 8 ೦
" " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೊಡಲ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 3 14 ೦
" " ಮೊಡಲ್ ಕಲರ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 4 2 ೦
" ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೊಡಲ್ ಆಧುನ ಲೈನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 5 8 ೦
ಬಿಗ್ ಸ್ಯಾಟ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 10 8 ೦
ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 14 6 ೦, & 20 10 ೦
ವ್ಹಾಲ್‌ಒರ್ಡ್ಫ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 3 ೫ ೦ & 3 12 ೦
ಸ್ಯಾನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 6 4 ೦, & ೬ 12 ೦
ವಾಟರ್‌ಮನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 8 2 ೦, & 8 10 ೦

ಪೈಂಟಿಸೀಸ್‌ಗಳು

ಸ್ಯಾಟಿಂಡ್ ಕಿರುವ ಸೆಂ ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ ೩ 6 ೦
ಒರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೆಣ್ಣ ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ 2 2 ೦
ಲಿಗಲಿಯಂ ಆಲಾರು ಪೈಂಟೀಸ 1ಕ್ಕೆ 6 ೪ ೦, & 6 15 ೦
ಲಿಗಲಿಯಂ ಸೆಣ್ಣ ಪೈಜಿನ ಆಲಾರು ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ 7 2 ೦
ಲಿಗಲಿಯಂ ಆಲಾರು ಸೆಣ್ಣ ಪೈಂಟೀಸ್ ರೆಡಿಯಂ ಪೈಲಿನದು 1ಕ್ಕೆ 8 10 ೦
ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಆಲಾರು ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ 9 ೬ ೦
ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಆಲಾರು ಸ್ಪ್ಯಾಂಲ್ ಇರತಕ್ಕ ಪಾತ್ರಿ ಯದೆ ಪೈಂಟೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ 13 4 ೦
ಪಾತ್ರಿಯೂ ಬಂದೋಬಸ್ತೂ ಆದ ವಾಕಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ 5 10 ೦
ಪಿಟೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಬ್ಬ ಪಾತ್ರಿ ಕಾವೆನ್ಸಿನ ವಾಕಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ 1೮ 4 ೦
ನಿಶ್ಚಿತ ಕೇಸ್ ಸಿಲೆಂಡರ್ ಮುವೆಂಟ್ ಸಾತಾಧಾರ ಕರಹ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ ೨ 4 ೦, 7 8 ೦, 10 ೦ ೦ & 12 8 ೦

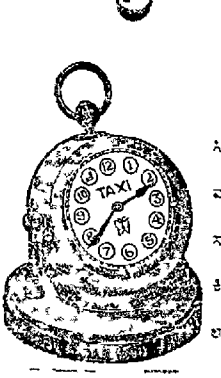

ಇಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ ೮ ಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಆಂಡವಾದ ಟೇಬಲ್ ಕ್ಲಾಂಡ್ ಸ್ 1ಕ್ಕೆ 3—6—೦ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಆಯಿದಾ

ಮುಖ್ಯಯೋರ್ತರ್ ಕವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ —ಎಂ. ಎಸ್. ಪಿಲ್ಲಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
52—18 ಪಾರೋಪಕಿಯಂ ವಾಚ್‌ಮೇಕರ್ಸ್, ಮೈಸೂರು.

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

**ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್' ರ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.**

| | | ರೂ. |
|---|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — | 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಲಗು | — | 23 160 |
| ಜಮೂಂದ ರೇವಣಾತಿ | — | 2,16,472 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳೇನೇ ಹೊರತಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೂಲ ಪರೀಟಿವ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲೆಕ್ಕ ಅಜಮಾಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

| | |
|---|---|
| ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, | ಟ್ರೆಜರರ್ |
| 'ಚೋದಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, | ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ |
| ಠಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್. | ನವರು. |

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ, ಬಿ.ಎಲ್.

ತಾರೀಕು 1—7—1930.

---

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಹಿಸ್ಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು [illegible]ತಿ ಮೂಡಿ ರಶೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು.

ಮರೆನಾಡು—ಮೆ. ಕೀಕಿರ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು.

ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.

ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ. ಮಂಡೇಪಂಡ ನೋಮ್ಮಯ್ಯನವರು, (ಖಾದಿಭಂಡಾರ.)

ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಮ್. ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.

ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು.

ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,

ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,

ವೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ. ಪಿ. ಜಿ. ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು,

ಮತ್ತು ಅರಮಣಮಾಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,

ಹುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ. ಜೆ. ಮಾದಯ್ಯನವರು,

ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ ಅಪ್ಪಚಟ್ಟೋಕಂಡ ಮೊಣ್ಣಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ —ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರಶೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ

ಮೇನೇಜರ್,

"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ,

---

## ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪನಿಬಂಧನೆಗಳೂ, ದಾನ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಪಾತ್ರ ಫಾರಮುಗಳೂ, ವಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಬಿದ್ದರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಮೇನೇಜರ್,

'ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.


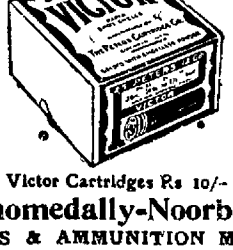


12 bore Victor Cartridges Rs 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

ARMS & AMMUNITION MART.

321 Abdul Rehman Street.

52 52 BOMBAY. 3



ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಸಾರಿಯ ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಆಂದಾಜು ಮೂಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಬೋನಸ್‌ಗಳು

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು
1924ರಲ್ಲಿ 53¼ " "
1927ರಲ್ಲಿ 78 " "

**ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. | 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ.
1924ರಲ್ಲಿ " " " 22½ "

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ವಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1940ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ವಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

**ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.**

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು —

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52—37

ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.



## NITRATE OF SODA.

The best and cheapest form of Nitrogen for plants. Highly concentrated and immediately available. Nothing like it to make plants grow.

This is a whitish crystalline salt, which is used to an enormous extent all over Europe and America as a nitrogenous manure. It can be used in mixtures, as well as singly, to stimulate plant growth. It permeates the soil freely and rapidly. Roots multiply soon and grow deep, giving the plants firmness and vigour. Foliage, flower, fruit and wood are also developed by its timely and judicious use. Its action is very quick and results can be observed within a few days of its application. Plants grown with nitrate of soda resist the attacks of plant diseases and insect pests owing to their greater strength and vitality induced by its application.

It contains about 16 per cent pure nitrogen or nearly 50 times as much nitrogen as is contained in an equal quantity of cowdung Its nitrogenous content is immediately available as plant food whereas that of cowdung is not assimilable by plants until after a slow chemical change in the soil

Experiments have proved that the plant food most deficient in our Indian soils is nitrogen which Nitrate of Soda supplies in the most economical and readily assimilable form

For garden plants best results are obtained by using a dilute solution at frequent intervals.

Cwt. Rs 12, 56 lbs. Rs 6—8—0; 28 lbs Rs 3—8—0, 14 lbs. Rs 1—12—0. Packing and cartage extra

24—20 "Pestoujee P. Pocha"



ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

## ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯ ಪೈಕಿನ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ)

**ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.**

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮೊದಲನೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವದಕ್ಕೂ, ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು ಕನ್ನಡಿಗರೇ ತೀರ್ಮಾನೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಲಾಭವೂಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K L. Huilgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

26—17 ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.


Printed & published by P. I. Belliappa, at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

## ವೀರರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾರು ಚಳವಳದ ವಿವರಗಳು.

ತಾ. 7—10—30ರಲ್ಲಿ ವೀರರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಚಳವಳವನ್ನು ಕುರಿತು ಕಮಿಶನರವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳ ವಿವರ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗು ತಾಲೋಕು ಸುಬೇದಾರರ ದನ್ನತ್ತಿನಿಂದ ವಿಚಾರಗಳ ನೋಟೀಸು ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮೇಗಳಾದ ಪಿ ಎ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು, ಕೆ ಸಿ ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು, ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್‌ಖಾನರು ಮತ್ತು ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರನ್ನೂ ದನ್ನಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದು ರಾಜದ್ರೋಹದ ಕಪ್ಪಿಗೆಂತಲೂ ವಿಚಿತ್ರಂಗು ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಈ ವಿಷಯ ಹರಡಿದ ಕಪ್ಪು ಅವಿಸ್ಮಾಯನನ್ನು ದೇಶೀಯರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರಗ ಆಗುವುದೂ ಮಾ ಕಮಿಶನರವರು ವಿಚಾರಿಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುತ್ಕಾರೆಂತಲೂ ಪೈಗೈರೆಯಾಗಿ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು.

ವಿಚಾರಗ ಎಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸುರುವಾಗುವ ಮೊದಲು ಅಂದರೆ 1 ಗಂಟೆಗೆ ದೇಶೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮಿನ ಒಳಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರಗ ಮಾಡಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ನೆ ಎನಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ರನವರಿಗೆ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು ಮಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಅವರ ತಲಸದ ವಿಷಯ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿ ನೆ ಬಿದ್ದಂಡ ಬೋಪ್ಪೆಯ್ಯನವರೂ, ಶಿ ಮಂದೈಯ್ಯನವರೂ, ನಾಯಿಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಇವರ ಭಾಷಣ ತೀರಿದ ಕೂಡಲೇ ಸಭೆಯವರಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಕಮಿಶನರವರ ವಿಚಾರಿಗಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣವಾದ ಕೂಡಲೇ ದೇಶದವರ ಪಂಥಾಗಿ ನೆ ಕಳಪಂಡ ಅಚ್ಚಯ್ಯನವರು, ಬಿದ್ದಂಡ ಬೋಪ್ಪೆಯ್ಯನವರು, ಸಂಚೆಯ್ಯನವರು, ಉದಿಯೊಂಡ ಮಾಚಯ್ಯನವರು, ನಾಯಿಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಕೋಟೊ ಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿಸಿದರು. ಒಂದುವೇಳೆ ಕಮಿಶನರ ಪಗಂ ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರಿಗಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಹೋಗಬೇಕೆಂದೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು

ವಿಚಾರಗ ಎಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸುರುವಾಯಿತು ಬೆಂಚು ಮೇಜೆಸ್ಟ್ರೇಟರೂ, ಅಸಿಯರೂಗಳೂ, ಕಲವು ಕಾನ್ಸ್ಟೆಲು ಮೆಂಬರುಗಳೂ, ರಿಸ್ಟ್ರೈಡ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರುಗಳೂ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗೂ 1½ ಗಂಟೆಗೇನೇ ಎದುರಿಗಿರುವ ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಕೂತಿದ್ದರು. ಕಮಿಶನರವರು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಸಭೆಕರನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—ದೇಶವಲ್ಲಿ ಈಗ ತಾನೇ ಖೈದು ನೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ನಾಲ್ಕರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹುಟ್ಟಿವೆ ಅವರನ್ನು ದನ್ನಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದು ಏಕಿರಿಂಗಾ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಲ್ಲ. ಅವರು ರಾಜದ್ರೋಹದ ತಪ್ಪಿಕ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಆದರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯೋಚಾದರೂ ಹಾಜರಿದ್ದರೆ ಅವರ ತಪ್ಪಿತವು ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಶಾಂತ ರೀತಿಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೂ, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ ಯಾ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸರಕಾರದ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಕೇವಲ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಯದವರೇ ಹಚ್ಚಿರುವಂಗ ಅವರು ಶಾಂತರೀತಿಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡ ತ್ಕಾರೋ, ವಿಸೋನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರ ಪಾಲಿಸಿಯು (ನೀತಿಯು) ತಲವರು ಹೇಳುವಂತೆ ನಿವಾ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಡುಮ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು (Nonsense) ಹುಚ್ಚು. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ಕಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹರಡಿವೆ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದರು ಸರಕಾರದವರು ನಾವು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಕೇವಲ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತಾರಂದೂ ಅನೇಕ ಸುಳ್ಳು ಸಪ್ತಗಳನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ, ಶಾಂತಿಯುತ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳವನ್ನು ಹಿಂಸೆ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತರ್ಜುಮೆಯಾದ ಮೇಲಿದ್ದ

ಕೂಡಲೇ ಮೆ ಬಿದ್ದಂಡ ಬೋಪ್ಪೆಯ್ಯನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂತು ಸಭಿಕರ ವರುಗಳಿಗೆ ಅರು ಜನರನ್ನು ವಕ್ತಿಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ, ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ನಿಮಿಷ ಮಾತಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೂಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಮಹಿಮೆಯ್ಯನವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಸ್ವನ್ನನ್ನು ನಿವಾಗಿ ಸಂತಯವಿಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬಹುದೆಂತಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಾನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು. ಮೆ. ಬೋಪ್ಪೆಯ್ಯನವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಾರ ಒದರಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು 'ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿಯೂ, ಕೂಡಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಪಗ್ಗರೆಯೂಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಕಮಿಶನರವರು ಮಾತು ಬೇಡವೆಂದೂ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂದೂ

ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ತಿಲಕ ಪ್ರಾಯರಾದ ಶ್ರೀಎಣ್ಣೆ ರಂಗನಾಕ ದಿವಾಕರರು ಳೆದಿದ ಶನಿವಾರ ಬೈಲಿನಿಂದ ಬಿ[illegible]ಟ್ಟಿರುವರು ಕೂಡಲೇ ಬೆಳಗಾಂಪಟ್ಟದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನಿತ್ಕರ.

1 ಪ್ರಶ್ನೆ — ನಾಲ್ಕೈ ವರ್ಷ ಚಾಲಾ ಇರುವಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದೆನು. ರಾಜದ್ರೋಹದ ಕಪ್ಪು ಸಾಬಿಸಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮೊದಲು ಆದರೆ ಮೆ ಬೈಯ್ಯಪ್ಪೆಯ್ಯನವರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೆ ಹೆಡ್‌ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಿಲ್ ರಬೋರ್ಟು ಮೇರೆ ಜೂವೆ ಸ್ಟೇಯನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದೆ ಆವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದು ನ್ಯಾಯವೇ ?

ಜವಾಬು —ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪೀಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಶ್ನೆ —ತಾವು ಕಮಿಶನರವರಾಗಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಿರೋ?

ಜವಾಬು:—(ಮೌನ) ಅದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

೩. ಪ್ರಶ್ನೆ —ತಾವು ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯು ಕುಡುಕುತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂ ಹೇಳಿರಿ ನ ತ್ಕ ಜನರು ಸರಕಾರವು ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡುವುದು ಎಂಬ ಅಬಿಪ್ರಾಯ 'ಸಾಸ್ಟೆನ್ಸ್' ಹ ಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿರಿ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ೨ ರೀಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿದಿಗಳಿಗಳು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ತಾವು ಒಕಳೆ, ಮೊರೆನಾಡು, ಕಕ್ಕ ಕಡಂಗ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಏಕಕ್ಕ ?

ಜವಾಬು —ಜನರಿಗೆ ಬಿಯರಿಟಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಳಗೆ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತಿರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರು

ಪ್ರಶ್ನೆ —ಆಗ ಸುಸ್ಥಿರ ಶಕ್ತವು ಕುಡುಕುತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹ ಗೆ ಆಯೋ, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತೋ ?

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮ್ಮಂತು ಕವಿ ಶಸ ವರು ಎದ್ದು ಬಂಗಲೆಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಜಿಲ್ಲೆ ಅಕಾಂತರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಮಿಶನರವರು ಹೋಗಕೂಡದಂಬುದಾಗಿ ಕೂಗಿದರು

ಕೂಡಲೇ ಸನ್ನೆಲ್ಲರೂ ಮೆ ಕೆ. ಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ಕುರಿತು ಕಮಿಶನರನ್ನು ಪುನಃ ವಿಚಾರಿಗಿಗೆ ಕರತರಬೇಕೆಂದು ನವಾಲಿಗೆ/ನ್ಯಾಯವಾದ ಜವಾಬು ಸಿಕ್ಕಿದ ವಿನಹ ಹೋಗಕೂಡದೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಮೆ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಕಮಿಶನರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಮಳೆ ಜೋರಾಗಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಕಮಿತರು ಒಂಗಲಿಯ ವೆರಾಂಡದಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು ಒಸಲ್ಲರೂ ನಿಂದದ್ದನ್ನು ಮೂಡಿ, ಳೆಗೂ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಪುನಃ ಸವಾಲು ಜವಾ ಸುರುವಾಯಿತು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನೀವು ಸವಾಲು ಅಂಗಡಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಜವಾ ಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲ ಅಂಗಡಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನೇಳುವಿರಿ ?

ಜವಾ —ಕಮಿಶನರವರು ಆಲೋಚಿಸಿ ಅದಎಕ್ಸೈಜ್ ಬೋಡಿಗರು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದು, ಅವರ ಸಿವಾರನ್ನು ನಿಜಾರ್ಮೂಡಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರು

ಪ್ರಶ್ನೆ.—ಖಾದಿ ಒಟ್ಟೆ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೀರಾಗಾದರೆ ಕಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ವಿಕಕ್ಕಾಗಿ! ತಮ್ಮ ತಾವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಇನಾಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡು ವಿಚಿತ್ರ ಆಸುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಡಿ. ವಿ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಖಾದಿ ಒಟ್ಟೆ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಏ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೈ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜವಾಬು —ಖಾದಿ ಒಟ್ಟೆ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಿರ್ದಿಂಧವಿಲ್ಲ ಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೆ ಮಾಡಕೂಡದು, ಮಾಡಿದ್ದು ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

4. ಪ್ರಶ್ನೆ —'ಕೊಡಗು' ಸತ್ಯಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪ್ರೆಸ್ ಆಕ್ಟಿನ್‌ಸ್ಟೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದು ವಿತಕ್ಕಾಗಿ ?

ಜವಾಬು.—ವಿಚಿತ್ರರು ರಾಜದ್ರೋಹದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ

ಪ್ರಶ್ನೆ.—ಪತ್ರಿಕೆ ದೇಶದವರದು, ಎಡಿಟರ್ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಇರುವವರು. ಒಬ್ಬನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿತಕ್ಕೆ ದೇಶದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ?

ಜವಾಬು—ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ, ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಪತ್ರಿಕೆ ನಡಿಸಬಹುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕೊಡಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ.—ಎಡಿಟರ್ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರೆಸ್ ಆಕ್ಟು ಮೇರೆ ಇಂಥಿಂಥಾದ್ದು ರಾಜದ್ರೋಹವೆಂದು ಹೇಳಿ ತಿಳಿಸಿ ಮಾಡಲು ಹುಬಾಗಿತ್ತು, ಅದು ಮಾಡದೆ ದೇಶದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಜವಾಬು —ಪುನಃ ಹೇಳಿನ ಜವಾಬೇ ಹೇಳಿದರು ಆ ಮೇಲೆ ಮೆ. ನಾಯಿಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಕೆಳಗೆಯಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು,

ಪ್ರಶ್ನೆ.—ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯು ಕುಡುಕುತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದೇ ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತುಚ್ಚಿ ಕದ್ದು ಅಂಡಿಯವನೆಸ್ಸನ್ನು, ಕಳಪಯಿಮನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಯಕ್ಕಳೆ ಹುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಾರದ

ಜವಾಬು —ಅದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮೆ. ಬಿದ್ದಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ಕೇಳಿದ ಸ[illegible]ದ ಗವರ್ನ[illegible]ರು ಬರುತ್ತದೆ

ಪ್ರಶ್ನೆ.—ಸನ್ನದು ನಿರೂಪಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಬಮ್ಮಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದು ವಿತಕ್ಕಾಗಿ ?

ಜವಾಬು —ಅದು ಈ ವಿಚಿಂಗಗಿಗೆ ಲಗಾವಿಲ್ಲ

ಉದಿಯೊಂಡ ಮಾಚಯ್ಯನವರು ಕಮಿಶನರವರು ಇಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಸಭಿಕರ ಪರವಾಗಿ ವಂದನೆ ಮಾಡಿದನಂತರ ವಿಚಿಂಗು ಬರಕಾಸ್ತಾಯಿತು

ಕೂಡಲೇ ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮಿನ ಒಳ ಮೆ. ಬಿದ್ದಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವಿಚಿಂಗು ಆಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ರಠವುಗಳು ಮಂಜೂರಾದವು

(1) ಈಗಿನ ಚಳವಳದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಕಮಿಶನರವರು ವಿಚಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಕೂಟ್ಟ ಜವಾಬು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ವಿಚಿಂಗು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆ

(2) ನಿವಾನಿಷೇದಕ್ಕೂ, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ ಈಗ ದೈಲು ರಾಸನೆನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದೆನ್ನು ಈ ವಿಚಿಂಗು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತದೆ.

(3) ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡು ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಆಡುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಶಾಲಾ ಸೆಟ್ ಆಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಕೂಡದೆಂಬುದಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಈ ವಿಚಿಂಗು ಕಮಿಶನರವರನ್ನು ಕೋರುತ್ತದೆ,

(4) ಕೊಡಗು ಪ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪೊಂಡ್ ಮಾಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು. ಈ ವಿಚಿಂಗು ಕಮಿಶನರವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

(೨) ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ರಠವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಗು ಕಮಿಶನರವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ವಿಚಿಂಗು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ತಾರೀಕು 1—10—30ರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿನ ಜನರು ಸೇರಿ ವೀರರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಿಂಗು ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ರಠವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಗು ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರಿಗೂ, ಕಮಿಶನರವರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದರ,

(1) ಜೂವಾಗಲೂ (ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್) ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಬೇಡಿದುತ್ತಿದ್ದ 'ಕೊಡಗು' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೆಸ್ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸ್ ಮೂಲಕ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಿಂಗು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ ಕೂಡಲೇ ಈ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಲೇಕಾಗಿ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರನ್ನು ಕೋರುತ್ತದೆ.

(2) ಜೂವಾಗಲೂ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ, ನಿವಾನಿಷೇದಕ್ಕೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಾಲ್ವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಚಿಂಗು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ.

(3) ಕೂಡಗು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಮೇಜೆಸ್ಟ್ರೇಟರ ಸರ್ಕ್ಯುಲರಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ನಿವಾನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಶಾಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಖಾದಿ ಟೊಪ್ಪಿ, ಖಾದಿ ಹಾಕಬಾರದೆಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಿಂಗು ಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡ ಪಂತೆ ಕೂಡಲೇ ಶಾಲಾ ಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಚೀಫ್ ಕವಿ ಶನವರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ವಿಚಿಂಗು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

---

## ಗಾಂಧಿಯವರ ಪತ್ರ.

'ಹರಿಜನ' ಇಂಡಿಯಾ'ದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಜೈಲಿನಿಂದ ಕಳಿಸಿದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ 'ಅಭಯ' ಅಥವಾ ಹೆದರಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯ ವಿಷಯ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹೆದರಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ'—ಈ ಗುಣವನ್ನು ದೈವಿಕ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಗೀತೆಯ 16ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಅದನ್ನು ಓದುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಉದಾತ್ತವಾದ ಗುಣಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಈ 'ಹೆದರಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ' ಯು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಈ ಗುಣವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಚ್ಚನು ಸತ್ಯಸ್ವೀಕರಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಾಸನು ? ಹುಯ ಮಾರ್ಗವು 'ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ತಾಯು'—ಹೇಡಿಗಳದಲ್ಲ. 'ಅಭಯ' ಪಾಠಾಯಿಸದೇ ಧೀರರೂ—ಕತ್ತಿ ಕೋಪಿಡಿದವರಲ್ಲ, 'ಅಭಯ' ವು ಹೊರಗಿನ ಹೆದರಿಕೆ—ಕಾಯಿಲೆಯ ಹೆದರಿಕೆ, ಸಾವಿನ ಹೆದರಿಕೆ, ಆಸ್ತಿ ಹೋಗಿಬಿಡುವ ಹೆದರಿಕೆ, ತನ್ನ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರ ಮರಣದ ಹೆದರಿಕೆ—ಗಳನ್ನೂ ದಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾವಿನ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟವನು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವನು ಎಂಬುದು ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆ. ಕೆಲವರು ಸಾವಿಗೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಈ ಜೀವನದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತೊಡಕುಗಳಿಂದ ಜಗ್ಗುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುರಾಗಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದವರಿಂದ ಆಗಲುವುದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಲ

ಮೊತ್ಕನನ್ನು ತಿಳಿದನಸಿಗೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭಯ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗು ತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಿಡದೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಆ ಧ್ಯೇಯದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ

ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಒಳಗಿನ ಹೆದರಿಕೆಗಳು ಒಳಗಿನ ಹೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಮೇಲೆ ಹೊರಗಿನ ಹೆದರಿಕೆಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹೆದರಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿವೆ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಮೇಲಿರುವ ಮೋಹವನ್ನು ತೊರೆದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ತೊಲಗುವುವು ಧನ, ಕುಟುಂಬ, ನಮ್ಮ ದೇಹ—ಇವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಮೋಹವನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕು ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಬೇರೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಅವ್ಯ ನಮ್ಮದಲ್ಲ, ದೇವರದು ದೇವರು ನಮ್ಮನ್ನೂ ಅವುಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾನೆ ನಾವು ಹೀಗೆ ಯಜಮಾನತ್ವದಿಂದ ಆಳಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನಿಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹೆದರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹೋಗುವುವು ಆಗ ನಾವು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು

— ——


ಫೋಟೋ ತೆಗಿಯುವುದನ್ನು

ಮೂಫಿಯೂಗಿ
ಕಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

1 ನಾವು ನಿಮ್ಮ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು Photo 12 ಐಂಚು ಉದ್ದ, 10 ಇಂಚು ಅಗಲಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ತೆಗೆದು (Enlaregment) ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಚಾರ್ಜು ಬರೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ.

2 ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ಮೂಫಿಯೂಗಿ ಕಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

3. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಫೋಟೋ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿಗೆ ವ ಇತರ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಸಮೇತ ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

**The Karnataka Trading Co.,**
Post Box 3563,
4—3 Girgaon Bombay 4



ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿ

ಓರಿಯಂಟ್

ಡಿವಿಡೆಂಡ್

ಇವಗ

ಬೋನಸ್ಸಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ವನ್ನು
ಕೊಡುವುದರಿಂ
ನಸಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಪರೂನಿತ್ತು
ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗಿಪರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂನಿ,
52—46 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.



Ford
SALES AND SERVICE

NEW BEAUTY!!
*For the new Ford.*
New Body lines and colours.
Rustless steel for Exposed metal part,
Fully Enclosed, silent six brake system
Four Houdaille Hydraulic double-acting shock absorbers Triplex shatter-proof glass windshield
Quick acceleration ease of cantrol
55 to 65 miles an hour Smoothness, balance and security at all speeds
unusual number of ball bearings.
40 different kinds of steel
Typical Ford Ecomony, reliability and long life

**Good Dealer service after you buy the Car.**
**A Wonderful Hill climber !!!**

Easy instalment terms if you prefer
For Demonstration & other particulars
*Plese pply to:—*

**S. Sunder Rau,**
Sole Ford Dealer forcoorg,
24—16 MERCARA.


## ಸೂಚನೆ.

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡದವರಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬರುವ ವಾರದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ತಲಪಿದ ಕೂಡಲೇ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ. [ಸ.


## ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.

ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಟೇಲರಿಂಗ ಮತ್ತು ಕಟಿಂಗ ಕಾಲಿಜು ಧಾರವಾಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್.

ನಾವು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕಟಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅರಿವೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅರಿವೆ ಹೊಲಿಯುವ ಸರಸ್ತಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಮುಂದಕ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಮುಂದಕ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಮತ್ತು (ಪಿವತ್ತೈದು) ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಪೀ ೧೫ (ಪದಿನೈದು) ರೂಪಾಯಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಈ ಮೂರು ಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ವರ್ಚಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳಾ ಕನಿಷ್ಠ ಐದಿಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಬಲ್ಲನು ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತರ ಒಂದು ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ಸ್ ಬೆಕೇಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು

ಆಂ. ಬಿ. ಮುಧೋಳಕರ್,
ಫರ್ಸ್ಟಕ್ಲಾಸ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಿಸ್ಟ್ ಪೈನಿಪಾಲ,
52—7 ಧಾರವಾಡ.



## ಆಸ್ತ್ಮಾ ಕ್ಯೂರ್ (ನೇವಸಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.)

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತ್ಮಾ (ನೇವಸ)ವು ವಾಸಿಯಾಗದ ಪ್ರಾಣಿಯೆಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವೈದ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಪ್ರಾಣಿಯೆ ಆಗಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ ಬಂದಾಗ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತ, ಕಫ, ಉಗುಳುವುದು, ಕ್ಷೀಣನಾಗುವುದು, ಆಲಸ್ಯ, ಕಾಲ ತಿನ್ನಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ, ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಗುರುಗುರು ಶಬ್ದ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ ಆಸ್ತ್ಮಾ (ನೇವಸ)ವು ಮೂರು ತರದ್ದಿದೆ. ಹ್ಯಾಮರಿಕ್, ಕಂಜೆಸ್ಟಿವ್, ಸ್ಪಾಸ್ ಮೋಡಿಕ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು ವಿಧ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಾಸಿಯಾಗಲಾರದ ಪ್ರಾಣಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದವರೆಲ್ಲೇ ಈ ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿಯೆ ತಪ್ಪಿದೋರುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಚಾಲಕರಿಗೂ ಸಪ ಬರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳ ನೇವಸವು ಪ್ರಾಯ ಬಂದಂತೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಂಡಸುಗೇ ಬರುವುದು ರೂಢಿ.

ನಮ್ಮ ನೇವಸದ ಔಷಧಿಯು ವಿಸೂ ಕೇಡುಮಾಡದ ಮೂಲಿಕಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಅನೇಕ ಜನರು ವಾಸಿಯಾಗಿದೆ ತುರಿತವಾದ ಪರಿಪಾಠ ಕೂಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರವು ಎಷ್ಟಾಯಂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಪ್ರಾಣಿಯೆಯು ಸೂಚನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊಟು ಹೋಗಿ ನೆಮ್ಮನಾಗುತ್ತದೆ. ರಕ್ತ ವಿಶ್ವವಾವ ಕಫ, ಕೈಕಾಲು ಕಣ್ಣು ಗಳಗಳುವಿಕೆ, ಉಸಿರು ಕಟ್ಟುವುದು, ಕಷ್ಟದಿಂದ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಸೂಚನೆಗಳು ಎಸಿಯು ಬರುವಾಗ ಮಂಬು ಹಾರಿಹೋದಂತೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವ. ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ

ಬೆಲೆ:—30 ದಿವಸಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ 60 ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುವ ಪೀಸಿಗೆ 10—0—0 ರೂ ಮಾತ್ರ.

ಮದನ ಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಪ್ಯ ವರ್.

ಮದನ ಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಪ್ಯವು ಶಕ್ತಿಕೊಡುತ್ತದೆ, ಎರ್ಯ ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ, ಯೌವನವು ಸದೆದು ಮೋಗದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಶುಕ್ಲ ಸ್ಖಲನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಭೋಗ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅನೇಕರು ಈ ಪದ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ, ಶಕ್ತಿಶೋಧಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ:— 24 ತೊಲೆಯ ಜಾಡಿ ಸೇರಿಗೆ ರೂ ೨—೦—೦

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಾರ್ಮಸಿ,
ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ ನಂ. 159. ಮುಂಬ್ರಾಸು.



12 bore Victo.
**Mahomedan**
ARMS & AMMUNITION
321 Abdul Rehman Street.
52 52 BOMBAY. 3


## ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

### ಒಳದೇಶ.

ಕುಂದದ ಬೊಟ್ಟಿನ ಹಬ್ಬವು ಈ ವರ್ಷ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕೋಪರೇಟರ್ಸ್ ದಿವಸವನ್ನು ಕೊಡಗು ದೇಳದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಡಕಾರಿಗಳು ಕಳೆದ ತಾ 1ರಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡಗು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯು ವಿಟಿಂಗ್ ಈ ತಾ. 10ನೇ ದಿನ ಪೂರ್ವಾನ್ನ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಕೊಡಗು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿನ ಪೊನ್ನಪೆಟ್ಟಿಲ ಹಾಕಿ ಟೀರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ತಾ 5 6 ನೇ ತಾರೀಕು, 7ರಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಂದ್ಯಾಟವನ್ನು ಆಡುತ್ತಿರುವರು.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 299 ಜನನವೂ, 299 ಮರಣವೂ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿವೆ ಈ ಪೈಕೆ ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತವರು 181 ಜೀರೆ ಜ್ವರದಿಂದ ೨೦

ನಾಪೋಕ್ಲು ಪಾಮುಸತ್ರಂಗಣದ ಮೆ ಯಂ ಯನ್ ಗುಂಡುರಾಯ ಅಗನ ಪಾರನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ವೆಟರ್ನೆರ್ಟರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರವರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಕೈಕೆ ಕೊಡಗು ತಾ 1ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯೋ (ಸರಂಭವಿನಲ್ಲಿಯೂ, 2ರಲ್ಲಿ ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲ್ಲಿಯೂ, 3ರಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ, 5ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಗ್ರಹ ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ

ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಹೋಬಳಿ ಮುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯ ಮೆ. ಯಂಡ ಕಾಳಪ್ಪನವರನ್ನು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರವರು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಕ್ಲಾಸಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಸಭಾ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವರು.

ತಾ 6—11—30ರಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ಸ್ ಕೂಡುರೆ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರ ನಾವು, ಮಡಿಕೇರಿ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಥ ರಥೋತ್ಸವವು ಒಳ್ಳೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು.

ಕೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಹುದುಕೇರಿ, ಬೆಟ್ಟಕೇರಿ, ಭಾಗಮಂಡಲ್ಲಿ ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ ನಾರಾಮಿ ಆಗುಗಳಲ್ಲಿನ್ನು ಕಂತು ಕಟ್ಟಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಗು ಕರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲು ದೊರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ವರ್ತಮಾನ.

ವ್ಯ. ಯಂ. ಕುತಾಲಪ್ಪನವರ ಬದಲಿಗೆ ಎಸ್ಟ್ಟೇಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ಸ್ ಕಲೆಕ್ಟರವರಾಗಿ ಮೆ. ಹೆಚ್ ಇ. ಬ್ರವುನ್ ಎಂ ಎವರು ನೇಮಕಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಮೆ ಕುತಾಲಪ್ಪನವರು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ಕಳೆದ್ದಾ 1 ಮತ್ತು 2ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂಗಳ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಕಾನ್ ಫರೆನ್ಸ್ ಸಭೆಗಳು ರಬಿನ್ಸ್ಟ್ರಾರವರಾದ ಮೆ. ಯಂ. ಯನ್. ಮಂಗಳವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತು.

Printed for "Kod

ಎಕ್ಸೈಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಕೆಲಸವು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಂತೆ ಪಾರು ಪತ್ಯಗಾರರಾದ ಮೇ. ಯನ್ ಸಿ ಸುಬ್ಬೈಷ್ಯನವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದೂ, ಫೋನ್ಸಂಪೇಟೆಗೆ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರಾಗಿ ಮೆ ಏ. ಎಂ. ಅಸ್ಪಜ್ಜನವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವರೆಂದೂ ವರ್ತಮಾನ.

ಫೋನ್ಸಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಯು ಪುನಃ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂತಲೂ, ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ಕಡೆಯಿಂದ ವಿಪರೀತ ಸೇಂದಿಯು ಫೋನ್ಸಂಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದೂ ಫೋನ್ಸಂಪೇಟೆಯ ಜನ್ಲು ಬಾಕ್ಕಿದಾರರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದನಗಳಿಗೆ ಗಂಟ್ಲುಕಟ್ಟುವ ರೋಗದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹತ್ತು ಗಟ್ಟು, ನಾಲ್ಕೇರಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನ ಫಾರೆಸ್ಟು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕುಟ್ಟ, ಮೂರ್ಕಲ್ಲಿಗಾಗಿ ಫಾರೆಸ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿ ಜೂನ್‌ವಾರಗಳಿಗೆ ಬಂದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಗಜಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮುನ್ಸೀಫರಾದ ಮೆ. ಕೊರಪಂಡ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಬಾರ್. ಎಟ್-ಲಾ ರವರ ಮಗ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇಂಟರ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 440 ಗಜ ಓಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯಿಗಿಂತ I ನಿಮಿಷ ಕಮ್ಮಿ ಬರಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ

ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ತಿನ್ನು ತಿ, ಶ್ರೀಮಂಗಲ, ಹುದಿಕೇರಿ, ಫೋನ್ಸಂಪೇಟೆ, ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು, ವಿರಾಜಪೇಟೆ, ಅಮ್ಮತ್ತಿ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಒಡನೆ ಸಿದ್ದಾಪುರ, ನಾಪೋಕ್ಲು, ಮೂರ್ನಾಡು ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯುವರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಈ ಗಾಗಲೇ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು 95ರ ಪರಿಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ

ಈ ತಾ. 10ರಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರರವರು ದರ್ಬಾರು ಮಾಡುವರಾಗಿಯೂ, ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಟೈಟಲ್ಲನ್ನು ಪಿ. ಪಟ್ಟಮಾಡಿ ದೇವೈಯ್ಯನವರಿಗೂ, ಕೈಸರಿ ಹಿಂದೀ ಮೆಡಲುಗಳನ್ನು ಎಸ್‌ಸಿ ಕೊಡುವೇರ ಸೀತಮ್ಮ, ತಿಮ್ಮೈಯ್ಯನವರಿಗೂ, ರಾವ್‌ಸಾಹೇಬ್ ಟೈಟಲ್ಲನ್ನು ಮೆ. ಸಬಿಡೀರಿಯಂದ ಕಾಳಪ್ಪನವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವವರು ಟೆಕೆಟಿಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಬರಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಪ್ತ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

1919ನೇ ಇಸವಿಯ ಫೈನಲ್ ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿದು ಇಂದಿಗೆ ಬರೋಬ್ಬರಿ ನಿನಗೆ ಆರ್ಮ್‌ಸ್ಟಿಸ್ (Armistice) ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಾಗಿದೆ ಆವತ್ತಾ ದಿನವು ಈ ತಾರೀಕು 11ನೇ ದಿನ ಪೂರ್ವಾಹ್ನ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಸದರಿ ದಿನವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ವಾರ್ತಾನೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸುವಂತೆಯೂ, ಸದರಿ 11 ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರು ನಿಮಿಷ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ತಾರ ಇರಬೇಕೆಯವರು ಕೆಲಸ ಬಾಕಿ ಮಾಡಿ ಮೌನ ವ್ರತವನ್ನು ತಳಿದೇ ತಂತಲೂ, ಈ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್. ಬಸ್ಸ್ ವಗೈರೆ ಜನರ ಸಂಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಪೌರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿರುವರೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

---

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

ತಲಕಕ್ಕದ ಮೇಯರಾಗಿದ್ದ ಸರ್‌ಗುಪ್ಪರ ಪಶ್ಚಿಯವರಿಗೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ 4 ತಿಂಗಳು ಸಾದಾ ಸಜವು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸಂಜೀವ ಒವಾಹಿರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರುರವರಿಗೆ ರಾಜದ್ರೋಹದ ತಿಕ್ಕಗಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಸಜವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ

ಗುಜರಾತಿನ ಸರದಾರರಾದ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರನ್ನೂ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸೇವಾದಳದ ದಳವಾಯಿಯಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹರ್ಡೀಕರವರನ್ನೂ ಬೈಲಿನಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿರುವರು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಇಂಡಿಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾನುಗಳು ಕೇಳದ 50/ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಇಂಡಿಯಾದ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಜೋಕು ಮಾಡಿರುವರು.

ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕವರ್ಕಿಯವರು ಳೆಳೆದ ವಾರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭೆಯನ್ನು ತೆರೆದಾಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಸ್ಥಾಪದಲ್ಲಿ ಸೈಮನ್ ವರದಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಮಾತು ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ತಂಜಾವೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಎರಡರಾತ್ರಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಮಳೆಯಾಗಿ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿವೆ.

ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರ ಪುತ್ರರೆತ್ತರಿಯರಾಗಿದ್ದ ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಾಹಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕಿರುವಂತೆ.

ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲರಿಗೆ ಪುನಃ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದ ದಿನ ಜವಾಹರ ದಿವಸವನ್ನು ಈ ತಾ. 16ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಅಖಿಲ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ತಿಲಕ ಪ್ರಾಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರರವರು ಳೆಳೆದ ಶನಿವಾರ ಬೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು ಕೂಡಲೇ ಬೆಳಗಾಂಪಟ್ಟಿದ ಜನರು ದೊಡ್ಡ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನಕ್ಕಿದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಮಾನಪತ್ರವನ್ನು ಸಹ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು.

ರಾಂಡಾಟೀಬರ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಈ ತಾರೀಕು 12 ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಲಿಕ್ಕೆ ವಜಾರಾಬಾಗುವುದಷ್ಟೆ. ಅದೇ ದಿನ ಹಿಂದೂ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡುವೆರೆಂದೂ, ಪುನಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳೊಡನೆ ರಾಜಿನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸುರುವಾಡುತ್ತಿರುವರೆಂತಲೂ ಬಲವಾದ ಸುದ್ದಿಯಿದೆ.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದುಗಳು 60,000ಕ್ಕೆ ಏಳುವರಷಿಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಜೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಸೆಕ್ರೆಟಿಯವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಜವಾಬಾಗಿ ಅಂಡಿಸಾತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಕೈದುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬೈಲಿನಲ್ಲಿ 23,135 ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನೆತ್ಯಾಗ್ರಹ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ 14 000 ಜನರು ಬೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುವರೆಂದೂ, ಸರದೇಶ ಒಟ್ಟಿಯ ಪತ್ರ. ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದೂ. ಈಗಾಗಲೇ 3 ಕೋಟಿ ರೂ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಒಟ್ಟಿಗಳ ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಂದರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆಯೆಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ

ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸುಒಳಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಜಾತವಾಲಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೊಟಗಾರನು ದೇವಿಯನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನ ರುಂಡವನ್ನು ಹಾರಿಸಿ ಒಳಿಕೊಟ್ಟನು ದೇವಿಯು ಪ್ರಸನ್ನ ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಒಳಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗುವ ಒಳಿಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿ ಮೈಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡನು

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಕ್ಟಿಂಗ್ ಪೈಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮತ್ತು 4 ಸಲ ಳಕ್ಕತ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಮೇಯರಾಗಿದ ಸೇನಗುಪ್ತರನ್ನು ಅ ಮೈತಕರದಲ್ಲಿ ರಾಜದ್ರೋಹದ ತಪ್ಪಿಗೆ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಕರದು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಸಾದಾ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಅದೇ ದಿನ ತರ ಪತ್ರಿಯವು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಶೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿರುವರು

ಬೊಂಬಾಯಿ ಗವರ್ನರ ಕಚೇರಿಗೆ ನಾಲ್ವರು ವಾಲಂಟಿಯರುಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಚಾಕರನ ಮೇಜಿನು ಮೇಲೆ ನಿಂವೆಲ್ಲರೂ ಸೆಕರ್ಟರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡಿರೀ ಎಂದು ಮುದ್ರಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಮ್ ಮೆಂಬರಾದ ತಾಲ ಸೇನ್ ಸಾಹೇಬರು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪೋಲೀಸಿನವರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರು

ಜಸ್ಟಿಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮುಂದಾಳಾದ ವಿವಾಸ್‌ಬಹದ್ದೂರು ಮುನಿನಾಮಿ ನಾಯುಡುವರನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಇವರು ಬ್ರಾಂಹಿತರಾಗಿ ಕಮಟೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಕೂಡಗಿಗೆ ಳಳೆದ ಎಲ್ಲೆಸ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜಾಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ರತ್ನಜ್ಯಭಾರ ಕೃಷಿಯ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಹಿಂದುಬಿದ್ದಿರುವ ಪ್ರಾಯಾಗಾರ ಜನರಿಗೆ ಕಕ್ಕದ್ದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿರಬಹುದು.

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸು ಸಾರ್ಜಂಟನು ಮತ್ತು ವಿಜಾರೋ ಎಂಬೊಬ್ಬ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲನು ಅಕಾಪಿನಲ್ಲಿರುವ 22 ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಏನೇನೋ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದುದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನೂನಪನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮುಂದಿನ ವರ್ತಾಮಾ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂತಾಪದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕೆಲಸ ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮುಖಂಡರುಗಳೂ, ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಈ ಕಾರೀಕು 16 ರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮಿಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಈ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಬಾರಿಸಿರಿಕ್ಕಿರುವರು.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ರಾಂಡಾಟೀಬರ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸಿಕಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಆದರೂನ

ವಸಾಹತು ಮಂತ್ರಿಗಳು (ಆಂಡ್ರಿ, ಕೆನಡಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಆಫ್ರಿಕಾ, ಏರ್‌ಲೆಂಡ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶದವರು) ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಳಗೆ ಸುಂತಕಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಂಗ್ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವರು ಹಿಂದೂದೇಶದಿಂದ ರಾಂಡಾಟೀಬರ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋದ ಮಹನೀಯರುಗಳೂ, ವಸಾಹತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕಾರ್ಯಯನ್ನಿನ ವಿಷಯಗಳ ಪುರ ಶನವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಆಮಂತ್ರಣವಿತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾದ ಮೆಕ್ಡೋನಾಲ್ಡರು ವಸಾಹತು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ಆದುಸಿವುದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷ ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುತೊಂಡು ಅವರಿಲ್ಲ ಊಟ ಸಾನರ ವಗೈರೆ ಬಹಳ ಆಡುಬರದಿಂದ ಕೊಟ್ಟರು.

ಅವರೆ ಹಿಂದೀ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ದಿಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲ ದಾಯಿತು. ಇವರಿಗೆ ಕೂಲಿಕಾಮ್ಕ ಸಹ ಜಾಗವಿಲ್ಲದೆ ಬಂದು ಸ್ವಂತದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ಚಳಿಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೇನೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಂತು ಕಾಕಾಯಿತು. ಕಡೇಗಾಲಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಕಾಗೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ, ಕಲವು ಸೊಟ್ಟಿಯ ಜೂರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರ ಮುಂದೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮಾತಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗುಪ್ತಸಂಸ್ಥೆಯಾ ನಾಗವುದಾದ ಗವರ್ನರಾಗಿದ್ದ ಮೇ ಕಾಂಬೆಯವರಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು? ಈ ಅವಮಾನಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರಾದ ಮೆ ಜಯಕರ್‌ರವರು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂದ್ದರು. ಅನಂತರ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇದು ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಆದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಸ್ಸೈಂಟರ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಅಲಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲರಿಗೆ 2 ವರ್ಷ ತಿಳ್ಳೆ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ವರೆಗೆ ಜವಾಹರ್ ಶಾಲ್ ವಾರವೆಂಬುದಾಗಿ ಯೂವಾಗಲೂ ವೀರಘೋಷಣೆ, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ವೈಗೈರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೆರೆಘೋಷಣೆಯು ತಾ. 26ರಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ 4ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುವಾಗ್ಗೆ ಮೇಜೆಸ್ಟ್ರೇಟರು ನೆಕ್ಸ್ಟ್ 144 ನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗಕೂಡದೆಂದು ಕಡೆದರು. ರಾತ್ರಿ 10ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಪೋಲೀಸರು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ ಜಾಗತಾಗಿ ಸಾಗಿ ಹಿಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು.

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವಂದನೆಯನ್ನು, ಳೆಳೆದ ತಾರೀಕು 25 ರಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಜನರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮತೀ ಅರುಂಡಿಕಾಜಾಲಿಯವರು ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಿಡುಕೊಂಡು ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಪೊಲೀಸರು ಇವನ್ನು ಕತ್ತಿಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು ಧ್ವಜವನ್ನು ಕನಕೆಯ್ಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸೇವಾದಳದ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಿಯರು 22 ಜನರು ಸತ್ಯಲೂ ಕೋಟೆಗೆಟ್ಟು ಧ್ವನ್ಯಾಗಿ ನಿಂತರು. ಪೊಲೀಸರು ಹೊಡೆದು ಬಡಿದರೂ ಧ್ವಜಗೌರವವನ್ನು ಜಾತಿ ಇತರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರು. ಸುಮಾರುಳ ಇನೂರು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅನೇಕಸಾರಿ ದೊಣ್ಣೆ ಪಹಾರಗಳನ್ನು ಜನರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 300 ಒಳಗೆಗೆ ಗಾಯವಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಿಂಹಳದ್ವೀಪದಾದ್ಯಂತ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುರುವಕ ಖಳಿಗಳನ್ನು ಧರಿಂದಂಧಾ ಜೈಲುವಾಸಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಿಳಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಜೈಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರೆದು ಕಮ್ಮಿ ರಾಂದ ಅಕ್ಕರ ಬಳೆಗೆನ್ನು ಕಕ್ಕಸಿಸದೆರಂದೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುಖ್ಯಿದತನದ ಸೂಚಕದ ಗುರುತನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವಂತಾದಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬೇತಿ ಕೊಡುವೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಳೆಳಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಎಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಉಪವಾಸವೆಂತಲೂ, ಇವಿಷಯ ಜೈಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆತಿಳಿಸುವರೆಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕರ್ತನಾದ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮುಖಂಡರ ಸೈಕೆ ಒಬ್ಬನಾದ ಮೆ. ಫ್ರೇಳಿಯಲ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಎಂಬವರು ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಳೆಳೆದ ಎಡುವಾರದಿಂದ ತೆರಳಿ ಜನರ ನಿಜವಾದ ಕಷ್ಟಸುಖವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುಜರಾತಿನ ಬಾರ್ಡೋಲಿ ತಾಲೂಕೇಕಸಿನಲ್ಲಿ 50,000 ಜನರು ಮನೆ ಆಸ್ತಾಸ್ತಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟಿದ್ದಾರಂತೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ವಿನಹ ಹಿಂದಿರುಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆ ವರೆಗೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರಂತೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆದ ಅವಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಡಾಕ್ಟರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ವಲಂಬಿ ಸಾಲುತಿಮ್ಮರವರೂ (ಯಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಯಸ್.) ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ತನ್ನ ಬೆ. ಪಿ. ಎಂಬ ಗೌರವ ಮೆಜೆಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ತನಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

---

## ಹೊಸ ಜವಾಹಿರ್‌ಲಾಲರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಸಾರಾಂಶ.

ರಾಜದ್ರೋಹದ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಈಗ ಏಪನೆಯ ಸೆಲ ತಕ್ಕೀರಾತಾಗುವುದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದು ವರೆಗೆ ಯಾವ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನನ್ನನ್ನು ಇದೇ ತಪ್ಪಿಗೆ ಚಾರ್ಜು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ನಾನು ರಾಜದ್ರೋಹವು ಹಿಂದೀಯರ ಮತವೆಂತಲೂ, ಅನನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದೇ ಎಲ್ಲರ ವೈಕ್ತಿಯಂಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದೆನು. ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಿಲ್ಲ. ಆವರ ಕಷ್ಟಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಇವರ ಕಷ್ಟವು ಪರಿಗಳು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಆ ವರೆಗೆ ನಾನು ಬ್ರಿಟಿಷರೊಡನೆ ಸಮನುವನ್ನು ಹೊಂದುವೆನು. ಆಗ ಹೊರತು ನನಗೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಸದಾ ನನ್ನ ಧ್ಯೇ

## ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ.

ತಾರೀಕು 20—9—1930 ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹೊಳ್ಳ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟ್‌ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಇವರನ್ನು 114 ಪಂಟೆಗೆ ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಿದರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪೀಳ್ಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಹಿಂತಿರುಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಗುಂಪು ಸೇರಿತು. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಹೂವಿನ ಹಾರ, ಪನ್ನೀರು, ಸೆಂಟ್ ವಗೈರೆಯಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದ ನಂತರ ಬಸ್ಸಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಜನರು ನೆರೆದು ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆವರೆಗೆ ಒಂದು ಮೈರವಣಗೆಯೇ ಆಯಿತ. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ, ಜನರೂ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ವಾಪಸು ತಿರುಗಿ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿ ಹರತಾಳವಾಗಿತ್ತು. ಆನಂತರ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆದು ಸರಕಾರದ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಬಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಅವೇ ದಿನ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟು ಜೈಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕಳುಹಿಸ್ಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಅದೇ ದಿನ ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್‌ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರನ್ನು ತರಲು ಬಿಳುಗುಂದದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ ಕರೆತಂದರು. ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸ್ಟೇಷನ್ ವರೆಗೆ ಇವರನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೂವಿನ ಹಾರ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು

ಶ್ರೀ ಪಂಡ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ತಾ. 19 ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಒಂದಿದ್ದವರು 20 ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ 5 ಘಂಟೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದರು. ನಾವಿಕರು ಜನರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ತನ್ನನ್ನು ಕೂಡಲೇ ದಸ್ತಗಿರಿಯಾಗಬಹುದು, ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂತ ವಗೈರೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ಕೊಳ್ಳಿಮಾಡ ಕರುಂಬೈಯ್ಯನವರು ಸಹ ತನಗೆ ವಾರಾಂಟಿದೆಯೆಂತ ತಿಳಿದು ಹುಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ ತಲಪಿದರು ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮ್ ಬಳಿ ಸೇರಿ ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೂ, ಕರುಂಬೈಯ್ಯನವರನ್ನೂ ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಿ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರದೊಯ್ದರು. ಜನರು ಇವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಮೂರನೆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ 8 ಘಂಟೆಗೆ ಇವರು ಮೂವರನ್ನೂ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹೊರಡಿಸುವಾಗಲೂ ಜನರು ಹೂವಿನ ಹಾರ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯ ಮುಂತಾದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು.

ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಸುಮಾರು 11 ಘಂಟೆಗೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಲಪಿದರು. ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆ ಬಳಿ ಅನೇಕರು ಕಾಯಿದ್ದರು. ಬಸ್ ದಾಟಿದ ನಂತರ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸ್ವರಾಜ್ಯಬಾವುಟ ಹಿಡಿದು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಬಂದರು ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಗೀತೆ ಹಾಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು 1 ಘಂಟೆ ಮೇಲೆ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಅನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಸೇರಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ವೇಟೆಯೆಲ್ಲಾ ಮೆರವಣಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ನೇಳಿ ವೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟವು.

ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಿದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಪೆಷಲ್‌ಕಾರಾಗಿ ತಾ. 26,27 ರಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಜಡ್ಜ್ ಮತ್ತು ಪರ್ಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಿ. ಪಿ ಮೀದರ್ಪ್ಪರವರು ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರಾದ ಮೆ. ಘಜಂಗರಾಯರು ಸರಕಾರಿ ಕಡೆಯಿಂದ ವಿಚಾರ ನಡೆಸಿದರು. ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿಲ್ಪಟ್ಟವರು ರಾಜದ್ರೋಹದ ಪಿತೂರಿಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಅಂಥಾ ಮತಿಂಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಪುಟಿಲ್ಲ ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂತ ಕೋರ್ಟಿನ ಆಜ್ಞೆ ಆಗಿದೆ. ಇವರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟು ಮುಂದೆ ರುಜುವಾತುಮಾಡಲಾಗಿತ್ತದೆಯೆಂತ ವಿವರಿಸಿ ಡಿಫ್ಯುಟಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರನ್ನೂ, ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೆ ಮುತ್ತಣ್ಣನವರನ್ನೂ, ಮಡಿಕೇರಿ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೆ. ಸಿ.ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರನ್ನೂ ತಾಲೂಕಗೇರಿ ಹೆಡ್ಡಾಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲರನ್ನೂ, ಶ್ರೀ ಮಂಗಲ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀವೆಂಗಲ ಗಾಮಸ್ಥನೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಹ ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇವರುಗಳು ತಾ. 30.5.30 ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ತಾ 10—6—30 ರಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ, ತಾ. 17—9—30 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ತಾ. 22—5—30 ರಲ್ಲಿ ಪೊಳ್ಳೆಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾ. 28 8-30 ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಜರ್ ಪಡಿಸಿದರು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥನ ಸಾಕ್ಷಿಯು ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜದ್ರೋಹವಿತ್ತೆಂತ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರನ್ನು ಏನ ಹೇಳಲಕ್ಕ ಇದೆಯೆಂತ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನ್ಯಾಯ-ಕೀರ್ತಿನ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ತನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಸಾಕೇವೇಷಮಾಡಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಮಂಡಾಬಾಗಿ ತಪ್ಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ ಎಂತ ವಗೈರೆ ಜವಿದಿದ್ದ ಬರ್ಮಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿದರು. ಆ ಗ್ಯುಮೆಂಟು ಆದ ನಂತರ ಆರ್ಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾ. 29—9—30 ಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಕ್ಕಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ. ಕೊಳ್ಳಿಮಾಡ ಕರುಂಬೈಯ್ಯನವರ ನೇರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ನಲ್ಲಿ ಡಿ. ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್, ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೆ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಂಗಲ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರು ಬಿ. ಪಂಗಪ್ಪನವರ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಸಿ. ಕೆ. ಮುತ್ತಣ್ಣನವರು, ತಾಲೂಕಗೇರಿ ಹೆಡ್‌ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲರನ್ನೂ ಸಹ ವಿಚಾರಣೆಯಾಯಿತು. ಇವರು ಮೊದಿದ ಮೂರು ಭಾಷಣಗಳ ರಿಪೋರ್ಟು ಹಾಜರ್‌ಸೂದ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ. ಕರುಂಬೈಯ್ಯನವರು ತನ್ನು ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ತಾಬೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೇಚಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳಿಗೆ ತಮಗೆ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಪಿರಿಂತೆ ತೀರ್ಪು-ಕೊಡಲು ಸ್ವತಂತ್ರವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೋರ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾನು ಭಾಗತೆಗದು ಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆಕೊಡಬಹುದು ಎಂತ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್‌ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಡಿ. ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರನ್ನೂ, ಶ್ರೀಮಂಗಲ ಹೆಡ್‌ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನ್ನೂ ವಿಚಾರಣೆಯಾಯಿತು. ಇವರ ಮೂರು ಭಾಷಣಗಳು ಹಾಜರ್‌ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಪಿನ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ತನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ, ಇಬ್ಬರು ಕೊಡಗರೂ, ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಒಟ್ಟು ಮುಸಲ್ಮಾನನನ್ನು ಸಹ ಹಿಡಿದು ದೇಶದ ಜಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದು ಸಂತೋಷ. ನಮ್ಮನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಜನರು ದೇಶಸೇವೆಗೆ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಮೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಸಹ ದೇಶಸೇವೆಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು ಎಂತ ವಗೈರೆ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರ ಮೇಲೆ ಡಿ. ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರನ್ನೂ, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕಗೇರಿ ಹೆಡ್‌ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲರನ್ನೂ ಸಹ ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಿ ಇವರ ಎರಡುಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಜರ್‌ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಂಗಲದ ಭಾಷಣದ ರಿಪೋರ್ಟರ್ ಇವರದೂ ದೆತ್ತು ಶ್ರೀ. ಕರುಂಬೈಯ್ಯನವರದೂ ಒಂದೇಯಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ಸಹ ಕೋರ್ಟು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲವೆಂದ ವಗೈರೆ ಹೇಳಿಕೆ ಹೇಳಿದರು.

ತಾ. 29—9—30 ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಇವರ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜದ್ರೋಹವಿದೆಯೆಂತ ದುಜುವಾತಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಒಳ್ಳೇ ನಡತೆಗೆ 1000 ರೂ. ಗೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಜಾಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೂ ಶಕ್ತೀ ವೈಬ್ಯಪ್ಪನವರಿಗೂ, ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್‌ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೂ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. 500 ರೂ. ಗೆ ಜಾಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಶ್ರೀ. ಕರುಂಬೈಯ್ಯನವರಿಗೂ, ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಗೂ, ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಜಾಮೀನು ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಾಕ್ಕರ ವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರನ್ನೂ, ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್‌ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರನ್ನೂ ಬಿ. ಕ್ಲಾಸಿಗೂ, ಶ್ರೀ ಕರುಂಬೈಯ್ಯನವರನ್ನೂ, ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರನ್ನೂ 'ಸಿ' ಕ್ಲಾಸಿಗೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ತೀರ್ಪು ಒದುವ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರ ಪತ್ನಿಯವರಿಗೆ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸಲೂ, ಶ್ರೀ ಗಫೂರ್‌ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸಲೂ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇತರ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಅನುಮತಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಸಾಕ್ಷ್ಯ ವಿಚಾರ ನಡೆಯುವಾಗ ಕೋರ್ಟು ತುಂಬಾ ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ. ಐಕಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವೇ ಮುಂತಾದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ತಾ. 1—10—30ನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ 4 ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರೂ, ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರ್‌ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರೂ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಶೈಲಿನ 2ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾನೂರಿಗೂ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

ತಾ. 23—10—30ರ ವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕರುಂಬೈಯ್ಯನವರೂ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರೂ ಮಡಿಕೇರಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲೇ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟು ಆನಂತರ ಮಂಗಳೂರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಣ್ಣಾನೂರಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

---

## ಜೆ. ಹೆಚ್. ಯೇಟ್ಸ್, ಬ್ರೈಯಿಲ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಎಂಬವರ ಅಧಿಸ್ಯಾಯ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಒಂದ ಹೆಚ್. ಯೇಟ್ಸ್, ಬ್ರೈಯಿಲ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಎಂಬವರು "ಹಿಂದೂ" ನ್ಯಾಕೆಯ ಬಾಕ್ಸಿಮಾರಾಗೆ ಈ ವಾರ ಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಪಾಯ.

ನಾನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೂರು ವಾರ ಮಾತ್ರವಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೊಂಬಾಯಿ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲೇ ಕಳೆದೆನು. ಗುಜರಾತಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಲವೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಹಿಂದೀಯರೊಂದಿಗೇ ಇದ್ದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಅಧಿಪತ್ಯದ ಜನರ ಜಗ್ಗಟ್ಟು ನೆನಗೆ ಬೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೌರವವಾಗಿದೆ. ಕಣ್ಣಾನಿಂದಲೇ ಈ ಜಗ್ಗಟ್ಟು ಯೂರಾಪಿಯರೂ ಕೊರಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ವಿನಹ ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಒತ್ತಾಸೆ ತೋರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲೂ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಾಪಂಥ ಯುವಕರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಿಂದ (ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್) ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತು ಎಂತಲೂ, ಕೂಲಿಕಾರರ ಪಂಗಡದ ಸರಕಾರವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತಾಡಿದಂತೆ ನಡಿಸೀತು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಒಳ್ಳೇ ಮುಂದಾಳುಗಳಿದ್ದರೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತೆಂತ ನಾನು ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಹೇಗಾದರೂ ರಾಜಿಪರಕ್ಕುಗಳೇ ಸರಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಶಾಭಂಗವೂ, ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಜನಾಂಗವು ಸಮರ್ಥನದಿಂದ ಅಜಮಾಯಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಮನಸ್ಸು ಕಾಂಕ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರಕಾರವು ಇಡುವ ಅನಾವಶ್ಯದ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅನಾಸುಷ್ಠ ಹಿಂಸೆಗಳಿಂದ ಜನಾಂಗವು ತುಂಬಾ ಸಿಟ್ಟಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ವಾರ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರದ ನುಡಿಯಂತೆ ನಡೆವೀತೆಂತ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ನಂಬಿಯಾರು? ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾವುಟಕ್ಕೆ ಗನುಸ್ಕರಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಮಹಿಳೆ ಗುಂಪು ಒಂದು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತ್ತು. ಏನೂ ಪುಂಡಾಗಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ದೊಣ್ಣೆಪೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಗುಂಪನ್ನು ಚದರಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು 200 ಜನರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಸುಮಾರು 80 ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಡಾಕ್ಟರ ಸೌಕಾಯಪೇಕ್ಷಾಗುವಷ್ಟು ಕಡಿಣ ಘಾಯವಾಯಿತು. ಎಷ್ಟೇ ಭದ್ರತೆಗೆಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಸಾವಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡುವದು ನಮ್ಮುದ್ದೇಶವಾದರೆ ಆವರ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಾವುಟಕ್ಕೆ ನಾವೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಲ್ಯಾಂಡ್ ದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕು ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಬಾರದೇ?

ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲಂಡಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಆದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ, ವಾಗರೂಕತೆಯಳ್ಳವರೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಇರುವಲ್ಲಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆ ಇದೆ. ಗ್ಯಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ ತಡೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಸುತ್ತಿದ ಗುಜರಾತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಕಂದಾಯ ಮಸೂಲ್‌ಮಾಡುವ ನೆಪದಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅನಾವಶ್ಯವಾಗಿ ಹೊಡೆದರೆಂಬ ಪ್ರತಿಕಾರು ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಪೋಲೀಸಿನವನು ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ "ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬೇಕೋ?" ಎಂತ ಕೇಳಿ "ಇಗೋ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ" ಎಂತ ಹೊಡೆಯುವನು. ಆಗ ಆತ ಕಡಿಣ ತಪ್ಪು ಘಾತಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥಾ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವ ಸರಕಾರವು ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಎಂಬದನ್ನು ಜೋಚಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂತ ಇಂಥಾ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ನಂಬಿಯಾರು?

ಇಂಡಿಯೊದ ಪ್ರೀತಿಗೆ ನಾತ್ಕರಾದ ಮುಖಂಡರು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಡಿಯಾವು ರಾಜಿಗೆ ಒಪ್ಪೀತಷ್ಟೆ. ಅಂಥಾ ಮುಖಂಡರು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ 60,000 ರಾಜಕೀಯ ಖೈದಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂತ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದವರು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಖೈದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು 'ಸಿ' ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಆಹಾರವೂ, ಅನುಕೂಲವೂ ಅತಿ ಕೀಳುತರದ ಕಷ್ಟತಪ್ಪಿಗೆ ಕೂಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಜೈಲುಗಳು ತುಂಬಿ ಹೋಗಿವೆ. ಸಿಕ್ಕುವ ಆಹಾರವು ಕತ್ತಿನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಖೈದಿಗಳು ಯಾವ ತರದ ವಿಕಾಸದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ, ಯಾವ ತರದ ಆನೆಯಿಂದಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ಅಜಮಾಯಿಸಬಹುದು? ಆದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವವು ಈ ಖೈದಿಗಳೇ ಹೊರತು ಲಂಡನಿಗೆ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋದ ಮಂದಿಯರಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಲಂಡನಿಗೆ ಹೋದವರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪತ್ನೆಯಿಂದ ಬನರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಿಂದೀಯರು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂಬಾಲಕರಿಯವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಮೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಮತ್ತು ಆವರಂತೆಯೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿರುವವರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜನತಾಗದ ಪೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವು ಒಪ್ಪುಕೊಳ್

"KOHINOOR" OFFICE MERCARA.

It not delivered please return to

# ಕೊಹಿನೂರು.

ಸರ್ವೇ ಭವಂತು ಸುಖಿನಃ ಸರ್ವೇ ಸಂತು ನಿರಾಮಯಾಃ ।
ಸರ್ವೇ ಭದ್ರಾಣಿ ಪಶ್ಯಂತು ಮಾ ಕಶ್ಚಿದ್ದುಃಖಭಾಗ್ಭವೇತ್ ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಕೋಟೆರ ಪಿ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೨೦ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ತಾರೀಕು ೭ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೧೭

Telephone — 3145

Telegrams:— 'PRECIOUS'

By Appointment to H E The Governor of Madras.

Cups, Rs. 6, and upwards

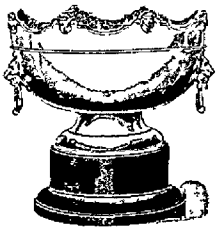

Medals, Rs. 1-8-0 and upwards.

CUPS.
MEDALS.
SHIELDS.
CASKETS.

V. SUBRAMANIA IYAR.
JEWELLER.

Post Box No., 423, Tripliacne,

Illustrated Catalogue Free on Application.

MADRAS.

52—1

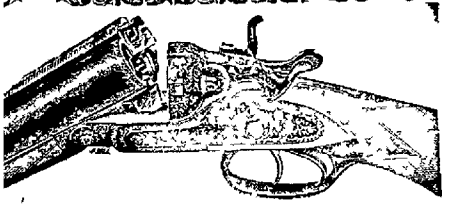

ಕಾರ್ಡ್ ಬರೆದರೆ ಉಗಿನ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ವಳಿಯಂಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಚಿಗಳು, ತೋಪುಗಳು, ಕೇಪ್ಸುಗಳು, ಪಸ್ಟ್ರು ಮತ್ತು ಮದ್ದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ಧರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

GOOLAM HUSAIN ALLIBHOY & SONS,
Largest Importers of Firearms and Ammunition
Cheapest priced firm in India,
210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

44—8

ಕಟುಕಷಾಯ ಮಲೆಜ್ವರಕ್ಕೆ:—ಇದು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಕ್ವೀನಸು ಸಂಬಂಧವಾದ ಗುಣವಾಗದಿರುವ ಮಲೆ ಜ್ವರ, ದಿನವಿ ನವ ಜ್ವರ, 3—4 ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಗಳ್ಳೆ ರೋಗದಿಂದ ಆಯವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಬಾ ಕೆಲಸುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—3—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—5—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

ಚಂದನಾಸವ:—ಇದು ಪ್ರಮೇಹ ಮತ್ತು ಕೈಲ್ಲ, ಮೂತ್ರ ಹನಿಸನಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಉರಿ, ಮೂತ್ರ ಏಂಡಗಳ ಉರಿ, ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಮೂತ್ರ ಹೊಯ್ಯಲಾಗಿ ಉರಿಯುವುದು ಮೂತ್ರ ನಾಳದಿಂದ ಕೀವು ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತು ಹುರಿ ಹೋಗುವುದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೂತ್ರ ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲದಿರುವುದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಬುಜ್ಜುನ ಸೋವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಮ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1, 2, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0, 6—12—0

ಯೋಮನಾಸಿನಿ:— ಈ ಹುಡಿಯನ್ನು ಸೀಸೆಗೆ ಳಿಯ ಮೃಯಲ್ಲಿ ರೋಗವಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲು ರೋಗವು ಉರಿಯ ಬೇ ಮು ಕ್ಕೆ 1ಕ್ಕೆ 6ಆಣೆ 3ದಪ್ಪಿಗೆಗೆ ರೂ 1, 1 ಪೌಷಿಗೆ 1—8—0

ವಿಷೋಲ್ಬಣಿನಿ ಪೈಲಾ:—ತಲೆನೋವು, ತಲೆಸುತ್ತುವಿಕೆ, ತಲೆಯಿಂದ ಕೀವು ಸೋರುವುದು ಕೆವಿ

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ ೧೯೫೦ನೇ ಇಸವಿ

ನವಂಬರ್ ತಾ. ೭ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.


## ಪಾಚಿಕರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

ನಾವು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಇದ್ದು ಬಂದ ಬಳಿಕ ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿದ್ದೆವು. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಹಕಾರದವರು ಪೈಸ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ "ಕೊಡಗು" ಪೈಸ್ಸನಿಂದ 1000 ರೂ ಪಾಯಿ ಜಾಮೀನ್ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಜಾಮೀನ್‌ಕೊಟ್ಟು 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುವ ಭೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂತ ಪತ್ರಿಕಾ ಜಾಲಕರಿಗೆ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ವಾಚಕರೆಮಿಂಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪೈಸ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಎಂಬ ಖಾನೂನಿನ ವಾಯಿದೆ ತೀರಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಸರಕಾರದ ಮುಕ್ಕುರಿ ಶಾಸನಾಗಿಯೇ ಪ ಒವಾಗಿ ನಾವು ರೈಸ್ಯರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಮ್ಮು ಕೆಲಸನನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ವಾಚಕರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿದೆ ಇರಬಾರದೆಂತ ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

ಈ ತನ್ಮಧ್ಯೆ ಸಂವಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಕ್ಕಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಗ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಎಂದೂ ವಿಮರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆಯೂ ವಿಮರುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ನಡೆಯುವ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೂ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಜೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಡಿಯುವ ಸರಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಈ ಹೋರಾಟವು ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ, ನೀರು, ಗಾಳಿಯಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯ ವಾಗಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಅಭಿಲಾಷೆಯು ವಿದ್ಯಾವಂತ ಪಾಲಕರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹುಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲ, ಜನಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ ಆಕೆಯಾಗಿನೆಯಂತ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಜಳವಳದಿಂದಲೂ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಲೂ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಬಂದ ಆಡಚಣೆಯು ಹೋಗಿ ಜನರ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಹೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಪುನಃ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆತದ್ದಕ್ಕೆ ಪಂಪೂರ್ಣನಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತೇವೆ—

## ಹೊಸ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು.

ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಚೀಫ್‌ಕಮಿಶನರು ನೇಮಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಾದವು ಆದರೆ ಅವರು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ 25 ನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬಂದವರು ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದೇ ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆ ಈ ವರೆಗಿನವರಂತೆ ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಶಾವಾಗಿಯೇ ಒಂದವರ ಸಂಗಡ ಮಾತ್ರ ಸಂಭಾಷಿಸಿ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅನೇಕರಿಗೆ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಸಂಭಾಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪುಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕರೆಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಚೀಫ್‌ಕಮಿಶನರು ಆಸುನೆರೆಸಿರುವ ಈ ಕೈನುವು ಬಳ್ಳೇದಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ತಮಗೆ ದೊರಯುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಕ್ಕರೋ ಎಂಬದನ್ನು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೋಡಬೇಕಷ್ಟೆ. ಇವರು ಆನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಾಗಾನುಸ್ಸು ಮುಂದಾಗಿ ಕೊಡವೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವದು ಜನರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಚೀಫ್‌ಕಮಿಶನರು ದೇಶವನ್ನು ನೋಡುವ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ಪೈಸ್ಸನಿಂದ ಜಾಮೀನ್ ಕೇಳಿಯೂ, ನಾಲ್ವರು ದೇಶ ಸೇವಕರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಪ್ಯಮನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದರು. ದೇಶದ ಅನುಭವನಿಲ್ಲದೆ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂತ ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿ ನಿಶಾಸೇವನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇವರು ಈ ವರೆಗೂ ಅಡ್ಡಿಬಾರದಿರುವದರಿಂದ ಇವರು ಅನಾವಶ್ಯವಾಗಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವವರಾಗಿಲ್ಲವೆಂತ ತೋರುತ್ತದೆ

ಡೀತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೇಶಾದಿರುವ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಅಭಿಲಾಷೆಯು ಕೈ ಗೂಡುವಂತೆ ನೂಡಲು ಈ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಇವರು ಈ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಈ ವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂತೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿತ ಪಡಿಸಲು ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯು ನಡಿಯುತ್ತದೆ. ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಿಜ ರೀತಿಯಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕೊಡಗಿಗೆ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಿಂದ ಸ್ವಯೋಜನವಾಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿದೆಯಾದರೂ ಮುಂದೆ ವಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಖಾನೂನು ತಯಾರಾಗುವಾಗಲೂ ಇವರೇ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರಾಗಿ ಇರಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಆಗಬಾರದೂ ಕೊಡಗು ಈಗಿನ ನಿರಂಕುಶ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ತಪ್ಪಿ ಸ್ವಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಕವಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇವರ ಉದ್ದೇಶ ಎಷ್ಟೇ ಬಳ್ಳೇದಿರಲಿ, ದೇಶದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಸಡಿಸದೆ ಇವರಿಂದ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಆಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂವಾದನೆಗಾಗಿ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯರೀತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಚಳವಳವನ್ನು ಎಡೆ ಬಿಡದೆ ನಡಿಸಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂವಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ದೇಶಿಯರ ಕೃಯಲ್ಲಿದೆ.

## ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯೂ, ಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ.

ಕೊಡಗು ಕಮಿಶನರವರು ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾರೀಕು 7ರ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವಿವರವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಕಬಹುದೆಂತಲೂ, ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಯಾವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಲಾ ಸಬ್ ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ವಿಷಯ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು.

ಅವೇ ದಿನ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಆದರ ತಾವು ಗಳನ್ನು ಕಮಿಶನರಿಗೆ ತಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಇಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ತರದ ನಿರ್ಬಂಧದ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯೂ ಕಮಿಶನರವರು ಖಾದಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳಂಕಕ್ಕೂ, ಜರ್ಜರಿಗೂ ಅವ್ಪದನನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಕೆಲವರು ಕಮಿಶನರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೊ, ಅಥವಾ ಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುವದು ನಿಯೋ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ವಿವಾದಾಸ್ಪದದಲ್ಲಿರುವಾರ್ತಾರೆ.

ಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಈ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಕೊಡಗು ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರ್‌ರವರಿಗೂ, ಕಮಿಶನರವರಿಗೂ ಮೊದಲೇ ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಈ ವರೆಗೂ ಯಾವ ಜವಾಬು ದೊರೆಯದೆ ಇರುವುದು ವ್ಯಸನಕರವಾಗಿದೆ. ಕೂಡಲೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂಥಾ ನಿರ್ಬಂಧದ ಹುಕುಮನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಗಳಿಗಿರುವ ಅತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

## ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಕಮಿಶನ್

ಕೊಡಗಿನ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಪಿನ ಕೋರ್ಟುಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಪ್ಪೀಲ್ ಅಪ್ಪೀಲ್ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರಿಗೆ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಇವರು ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಕಮಿಶನರ್ ನೆರಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನು ಧರಿಸಿದರೂ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ದೇಶದ ಆಡಳಿತದ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯವೂ, ನ್ಯಾಯತೀರ್ಪಿನ ಆಪ್ಪೀಲ್ ಅಧಿಕಾರವೂ ಸಹ ಬೇಕಾಗಿದೆ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಪಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ, ಇತರ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಬೇರ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೀತಿಯು ಎಲ್ಲಾ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲೂ ಜಾರಿಗೆ ಶರಬೇಕೆಂತ ಒಟ್ಟು ಯೂರೋಪು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೂ ಮೊದಲಿನಿಂದ ತುದಿವರೆಗೂ ಕಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಬೆರೆಕೆಯಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆರೆಕೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಮೇಲಿನ ತೀರ್ಪಿಯವರಿಂದಲೇ ನೇಮಕವಾಗುವ ಜಡ್ಜಿಯರುಗಳು ಕೋರ್ಟುಗಳಿರುವುದರಿಂದ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಬೆರೆಕೆಯಾಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೊಡಗಿನ ಈ ಅನಾಗರೀಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ತತ್ಕಾಲ ಅಡಿಷನಲ್ ಜಡ್ಜಿಯವರ ನೇಮಕವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಶುಭವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮೊದಲಿನ್ನೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜಿಯರು ಕೊಡಗಿನ ಎಜಿ (ಪೆಜ್ಜಿನ) ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಕಮಿಶನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ಈ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸು ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜಿಯವನ್ನು ಬದಲಿಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ವಾಕೆನ್ನಾಮವಾಲ್ಯ ಸಾರ್ ರು ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಇಂಥಾ ಅನುಭವಸ್ಥರು ಸಿಕ್ಕಿ ಒಳ್ಳೇದೇ. ಈ ಮೊದಲು ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರಾಗಿದ್ದ ಒಂದೆರಡು ಆಪ್ಪೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಗ್ಯುಮೆಂಟ್ ಸಹ ಕೇಳಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡದೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಇಂಥಾ ಮೊಬದಮ್ಮೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಪ್ಪೀಲ್ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಪಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದ ನಂಬಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು.

ಹೊಸ ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಕಮಿಶನರವರು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಈ ಮೊಬದಮ್ಮೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿಚಾರಣೆ ನಡಿಸಿ ಸಂತೋಷವೆನಿಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಖಾನೂನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಯೊಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬುತ್ತೇವೆ.

## ವಿನಂತಿ.

ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಶನ್‌ನವರು ಹೊರಡಿಸಿರುವ "ಕೊಡಗು ಸಹಕಾರ ಪತ್ರಿಕಾ" ಎಂಬ ಹೊಸ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೊದಲನೇ ಸಂಚಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ಕೈಸೇರಿದೆ. 40 ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಕೂಡಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಆಂದವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಾರೀತರ ಸಹಕಾರದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಇಂಥಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭೂಮಿ, ಹಿಡುವಳಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಧೂಸಂಬಂಧ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇರೆ ದೇಶದವರಿಗಿಂತ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಇಂಥಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕೊಡಗಿನ ಸಹಕಾರ ದೆಶವಣಿಗೆಯು ಈಗ ಉತ್ತಮ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಏರಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ಸಹಕಾರ ಕಟ್ಟುಪಡಿಸುವ ಪೀಠವೇ ಫೆಡರೇಶನ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಾಪಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಮಸ್ತ ಕಡಿಮೆಯ ತೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಫೆಡರೇಶನು ಇಂಥಾ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಹೊರಬಿರುವ ಮೊಗಲನೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳು ಇರುವದಲ್ಲದೆ ಮೆಸರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನರಾದ ಮೆ. ಎ. ಪಿ. ಬೋಪೈಯ್ಯನವರು ಕರುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವ ವಿಷಯದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಪಯೋಕ್ಕವಾದ ಲೇಖನವೂ, ಮೆ. ಮನೆಯಪಂಡ ಚೆಟ್ಟಿಯವರು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಲೇಖನವೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ ಕೃಷಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ವಿಷಯವು ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕತವಿದೆ. ದೇಶದ ಹಿತಚಿಂತಕರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವರಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

ಆಬ್ಬಬ್ಬಾ ಜ್ವರವೆಂದರೆ ಜ್ವರ ಹೇಳಬೇಕು ಮಲೆ ಜ್ವರ ಕೈನೆ! ವಾಹವ್ವರೆ ವ್ಹಹವ್ವಾ ಮದ್ದು ಕೇಳಬೇಕು ಮಲೇರಿಯೂನ ಕಷಾಯಕ್ಕೆನೆ!!

ಮಲೆ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ವಾಯುದೆ ಕಟ್ಟಿ ಬರುವ ನಮೂನೆವಾರು ಜ್ವರಗಳೂ ಇದರಿಂದುಂಟಾದ ಇನ್ನಿತರ ರೋಗವೂ ಈ ರಾಜ ಮದ್ದು ಮಲೇರಿಯೂನವೇ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಗುಣ ಪಡಿಸುತದೆ

ಜಳಿ ಜ್ವರದ ಮದ್ದುಗಳು ಕೈಕಿ ಶಿವಾವ ಣಾ ಮದ್ದಾಗಿರುವ ಮಲೇರಿಯೂನವು ಈ 40 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕದ ಚತುರ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಂಡು ಹೊಗಳ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಲಕ್ಷ ಗಟ್ಲೆ ರೋಗಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಪಟ್ಟು ಮಲೇರಿಯೂನಕ್ಕೂ, ಇದರ ಗ ಣಕ್ಕೂ ಮೆಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾದ ನಾಮಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅತೀ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಗುಣಾಯಿತ್ತಾ ಇರುವರು. ಮಲೇರಿಯೂನದ ಮಹತ್ತೆ ಬೇಕೇ? ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ಮದ್ದನ್ನು ತರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಕ್ರಯ —ಬಾಟ್ಲಿಗೆ 1—2—0, ½ ಡಜನಿಗೆ 8—8—0, 1 ಡಜನಿಗೆ 16—8—0

## ಕಂ ಪೌಂಡು ಸಿರಪು ಕಾರ್ಡಸ್.

ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಕೈಕಾಲು ಬಚ್ಚಲು, ಮೈ ಕಣ್ಣು ಮುಖ ಉರಿ, ತಲೆ ತಿರುಗುವದು ಬಕೆನ್ನೆ ಸಡಿತ, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಂ ಕಾರದ ಶಬ್ದ ನಾಲಿಗೆ ಸೀಳಿ ದೊರಗಾಗಿ ಆಗ್ರ ಹಿಡಿದು ರುಚಿ ಕೆಡುವದು, ಬಾಯಿ ಕಹಿ ಮಲಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಛಂಗ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೂಡಿರುವ ದೇಹವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಪಡಿಸುವದು ಕ್ರಯ —ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 3—8—0

## ಅಂಟಿಕೋಲ್ (ಪಿತ್ತಶಮನ ತೈಲ.)

ಪಿತ್ತ ಉದ್ರೇಗದಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುವ ರೋಗಿಗಳು ಆಯಾಯ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಗುಣಪಡದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಟಿಕೋಲ್ ಎಂಬ ತೈಲವನ್ನು ಯಾವ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಲೆ ನೋಗ, ಕಿವಿ ನೋಗ, ಕಣ್ಣು ನೋಗ, ಬಾಯಿ, ಹಲ್ಲುಗಳ ರೋಗ ಮುಂತಾವ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಪರಿಹರಿಸಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ

ಕ್ರಯ — ಬಾಟ್ಲಿ ಬಂದಕ್ಕೆ ರೂ 2—12—0

ವಿಶ್ವ ಹೊಮೆಯೋಪತಿ ಮದ್ದುಗಳೂ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆವಾರು ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ಕಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಆರೋಗ್ಯ ಘಾಗ್ಯದ ನೀತಿ ಸೂತ್ರ ಪುಸ್ತಕ ಧರ್ಮಾರ್ಥ

ವಿಳಾಸ —ಮುಲೇರಿಯೂನ ಕಂಪೆನಿ,
(ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ) ನಂಬರು 14 ಮಂಗಳೂರು

52—2

---

**ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕು, ಎಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷನಿವಾರಕವೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರದ ತಾಯಿತ.**

ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂದಲೂ ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವಿಕೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಳು ಸಂಭೋಗ ಮುಟ್ಟಾಗದಿರುವಿಕೆ ಮುಟ್ಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ ದುಷ್ಕಪ್ಪ ಬೀಳುವಿಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತೂಕೆ ಬಿಳುವು—ಕೆಲವು ಹೀಗೆ ಗರ್ಭ ವತಿಯಾಗುವಿಕೆ ವಾಂತಿ ಸಪ ಕಾವ ಬಿಕಾಬಿಡಾಯಿಯಾವ ನರಳುವಿಕೆ ದಿನ ಕುಂಬೆ ಹಡಿಯೋಡುವದರೆ ಹಲವಳು ವಿಕೆ. ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಂತಾನ ಫಲಂಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೨ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಬಾಲಕಾಸ್ಪ ದೋಷದಿಂದ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂಭವಿಸೋಗ ಮುಟ್ಟುದೋಷ ಕಾಮಲೆ ಗೃಹದೋಷ ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ಮುಟ್ಟಿಕಟ್ಟಿಯಾಗಿ ವಿಪರೀತ ಆಕೋಷ ಹೊಟ್ಟೆದೊಳಗಿಂದ ಏಳೋಷ, ಥಯದಿಂದ ಜ್ವರಹಿಡ್ಡ ಕ್ಷೀಣ ಹೊಂದುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿರುವನು ಗರ್ಭರಕ್ಷಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ರಕ್ಷಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ, ಹೇಳಿದ ವ್ಯಕಾರ ಮಂತ್ರಿತವಾದ ಪರಿತ್ರಧಿಸಿ ಗ್ರಹಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧು ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂತ್ರದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಾಯಿತದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಧರ್ಮಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ತರಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಾಗುವ ಸಂತಾನ ಫಲಂಗೂ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವೂ ರೂಪಪ್ಪ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಹಿಡ್ಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ದೆಯಿಂದ ಕ್ಷ ರಿಹಾರವು. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೪ಕ್ಕೆ ೨—೮—೦ ಪೋ ಖ ಚೀರೆ ಪ್ರೆಪಸ್ ವಾ ಚಾಗ್ರತ ಗುಡ ಕೊಡುವ ತಾಯಿತಕ್ಕೆ ಪೋ ಖ ಸೇರಿ ೫ ರೂ ಆಗತಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಬರೆಯಿರಿ ಈತಾಯಿತ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದವರಿಗೆ 100 ರೂ ಒಮ್ಮೆಲ ಒಂದು ಸಲ ತರಿಸಿ ಅನುಭವ ಕಳಿಸಿರಿಂ

**ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚದ ಮೂಲಕ ಮೂವರಿಗಾಗಿ ಬಹುಮೂಲ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.**

ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವೊಂತಿತೆ ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ತೋರಿಸಲು ಗುಣವಾಗದವರು ತನ್ನ ಆರ್ತುರ್ಯತೆಯಾದ ತಾಯಿತವನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಈತಾಗೈ ೨ ತಾರಿಗೆ ವರೆಗೆ ಧರಿಸಿ ಪತ್ರವ್ಯ ಮೈಮೆಯಿಂದಿಗೆ ಯಜಮಾನ್ಯ ಕಾಯರಿಗೆಳು ನಾಶವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸು ಆಕ ಸಂತೋಷವಿಸುತ್ತೆ ಕಮ್ಮಿ ಸಿ ಕ ರಾನಾತೀಚ ಸುವಾಸಿ ಹೌಸ್.

ಪ್ರಲ್ಲಾರ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಮುಂತ್ತ
ತಾಯಿತ ಸಿಗುವ ವಿಳಾಸ:—ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಬಿ. ಸಿ. ಪಂಚಗಡ್ಡಿ,
52—2 ಮು. ಪೋ. ಆಳಗಿ, ಜಿ. ಬೆಳಗಾಂವ.

---

## ಜಿಲ್ಲೆ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ನ್ಪಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಹ, ಪಿತ್ತದ ಬಾಧೆ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಒಳ ಜ್ವರ, ಮಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಬಚ್ಚುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು —ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ 7—0—0.

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರ.

ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು ದೋಷಗಳು, ಮುಟ್ಟುಸ್ಥಾನವು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನಹೀನತೆ ಮೂರ್ಛೆ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಒಳಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ನೆಕ ಮಕ್ಕು ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಂತರಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಸಂತೋಷವಿಶಾಪೆಯನ್ನು ಪೂರಯಿಸಿರುವವು.

ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಪೂತ್ರೆ ರೂ. 2 ಆ. 4, 3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ 4

### ೩. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣಿ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಮಲೆ ಜ್ವರ, 2 ಯೂ 3 ದಿನ ಕಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಒರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—2—0.

### ೪. ನೋಹ ಕುಠಾರ.

ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಂಪು, ಬಿಳಿದ, ಹಳದಿಯಂತೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೀವನ್ನೂ ವ್ರಣವನ್ನೂ ಉರಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. 3ಕ್ಕೆ ರೂ 7.

### ೫. ಇಛ್ಛಾ ಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ.

ಆಯಸವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುಖ ವೀರೇಚಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—0 ಆಣ ೨ ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—೦—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ಕವಾನಿಸಬಹುದು ಕೆಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಯಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಸಿಯನ್ಸ್,
12—1 ರತ್ನಪುರಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಪ. ಕೆನ್ನಡ.

---

# ಎಂ. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.

## ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

4 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದ ಪಾತ್ರೆಯೂ ಬಂದೋಬಸ್ತೂ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ವರಲ್ಡ್ಸ್ ವಂಡರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ರೂ | 3 0 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 3 0 |
| " " ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಎನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೊಡಲ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 11 0 |
| " " ಮೊಡಲ್ ಕಲರ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 4 2 0 |
| " " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೊಡಲ್ ಆದವ ಬ್ರವುನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | ೨ 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ಪಾಟ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 10 8 0 |
| ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 14 6 0, & 20 10 0 |
| ವ್ಹಾಲ್‌ಬರ್ಡ್ಸ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | ೨ 8 0, & 3 12 0 |
| ಸ್ವಾನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 6 4 0, & 8 12 0 |
| ವಾಟರ್‌ಮನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 8 2 0, & 8 10 0 |

ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸಾಲ್ಟ್‌ವಂಡ್ ಇರುವ ಸೆನ ಪೈಂಪೀನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸನ್ನ ಪೈಂಪೀನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 2 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾಲರು ಪೈಂಪೀನ 1ಕ್ಕೆ | | 6 9 0, & 8 15 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸನ್ನಸೈಜಿನ ಅಲಾಲರು ಪೈಂಪೀನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 7 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾಲರು ಸನ್ನ ಪೈಂಪೀನ್ ರೇಡಿಯಂ ಪೈಲಿನದು 1ಕ್ಕೆ | | 8 10 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾಲರು ಪೈಂಪೀನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 9 6 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಲಾಲರು ಸಾಲ್ಟ್‌ವಂಡ್ ಪತತಕ್ಕ ಬಾತ್ರಿಯೂಡ ಪೈಂಪೀನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 13 4 0 |
| ಪಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದೋಬಸ್ಸೂ ಆದ ಪಾತೆಟ್ ಪಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | | 5 10 0 |
| ಡಿಜೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಬ್ಬಸಾರ್ದ ಕೂಪೆನಿಯ ಪಾತೆಟ್ ಪಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | | 12 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸ್ ಸಿಲೆಂಡರ್ ಮುಮೆಂಟ್ ಸಾಕಾರಣ ತಪಹ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | | 5 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

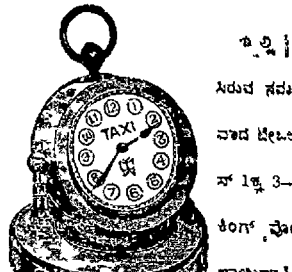


ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೂರ ಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಅಂದವಾದ ಟೇಬಲ್ ಪೈಂಪೀನ್ 1ಕ್ಕೆ 3—6—0 ಪಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಆಯಿತಾ.

ಇತರ ಸಿಯೊರ್ಡರ್ ರವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ:—ಎಂ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

52—19

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬಾಂಕ್,
ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್
ಆಗ್ಟ್ . ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

| | | ರೂ. |
|---|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — | 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು | — | 23,160 |
| ಜಮೋಬಂದ ರೇವಣಾತಿ | — | 2,16,472 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡಲಕ್ಕಾಗ್ತದ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಜೀವನಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-8-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ತೊಗೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಜೀವನಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ತೊಗೆಯುತ್ತೆ.

ನರ್ಸಯ್ಯಂಡಾಪರ್ತಿ ಕೊಡ ಪರೇಟಿವ್ ಬಿಜಿಸ್ಕಾರರವರು ಲೆಕ್ಕ ಅಬಮೊಯಿಸಿಕೆ ನೂಬುತ್ತಾರೆ

ಪೈಸಿಡೆಂಟರು, ಪೈಜರ್
ಊದಂಜ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ
ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್. ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ, ಬಿ.ಎಲ್.
ತಾರೀಕು 1-7-1930.

---

## ನೊ ೧ ಬೆ ೧ ಸು.

ಕ್ಲೈಕಳಿನ ಮಹಜನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಭಂಡಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ಆ ಧನವನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಕ್ಷಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು [illegible] ಮೂಡಿ ರಕ್ಷಿತ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು.

ಮರೆನಾಡು—ಮೆ. ತೀಕರ ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರು.

ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.

[illegible] (ಬಾದಿಭಂಡಾರ.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಮ್. ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಚ್ಚಮೋಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ. ಹಿ ಜಿ. ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು,
ಮತ್ತು ಆರಮೇರನೋಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ. ಜಿ. ಮೊದಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ. ಅಪ್ಪಚ್ಚೋಳಂಡ ಮೊಚ್ಚಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ—ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರಕ್ಷಿತ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರೂ ಬೆಂದಾ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಪಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

---

## ಮೂವಾಟೆಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮೂಲ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವರ್ಸನ್ಸರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಘದ ಉಪಬಂಧನೆಗಳು, ದಾಖಲೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಲದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಗಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದಾವಾ ಫಾರಮುಗಳೂ, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಖಜ್ದರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆವೆ. ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

---

12 bore Victor Cartridges Rs. 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

ARMS & AMMUNITION MART.

321 Abdul Rehman Street.

52 1 BOMBAY. 3.

---

ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಕಳ್ಳಿಡಿತನೇ ಸಾಲಿಯ ಶೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವು.

ಈವರೆಗೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ಆಂದಾಜು ಮೊಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉಳಿತಾಯದ ವಿವರ

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ „ „
1927ರಲ್ಲಿ 78 „ „

**ಜೀವಾತ್ಮದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. | 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ
1924ರಲ್ಲಿ „ „ „ 22½ „

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಾಲಲಾಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಈವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

**ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.**

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು:—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯ್ಡು,
ಸಾಂಕ್ ಹೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52—38 ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

---

## NITRATE OF SODA.

The best and cheapest form of Nitrogen for plants. Highly concentrated and immediately available. Nothing like it to make plants grow.

This is a whitish crystalline salt, which is used to an enormous extent all over Europe and America as a nitrogenous manure. It can be used in mixtures, as well as singly, to stimulate plant growth. It permeates the soil freely and rapidly. Roots multiply soon and grow deep, giving the plants firmness and vigour. Foliage, flower, fruit and wood are also developed by its timly and judicious use. Its action is very quick and results can be observed within a few days of its application. Plants grown with nitrate of soda resist the attacks of plant diseases and insect pests owing to their greater strength and vitality induced by its application.

It contains about 16 per cent pure nitrogen or nearly 50 times as much nitrogen as is contained in an equal quantity of cowdung. Its nitrogenous content is immediately available as plant food whereas that of cowdung is not assimilable by plants until after a slow chemical change in the soil.

Experiments have proved that the plant food most deficient in our Indian soils is nitrogen which Nitrate of Soda supplies in the most economical and readily assimilable form.

For garden plants best results are obtained by using a dilute solution at frequent intervals.

Cwt. Rs. 12; 56 lbs. Rs. 6—8—0, 28 lbs Rs 3 8—0; 14 lbs Rs. 1—12—0. Packing and cartage extra

24—21 "Pestonjee P. Pocha"

---

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

## ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೨ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯು ಏನೇ ಅಕ್ಕಿನ ಸ್ಕರಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.)

**ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.**

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮೊದಲನೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವದಕ್ಕೂ, ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು. ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕನ್ನಡಿಗರೇ ತೀವ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಲಾಭವೊಡಿತೊಳ್ಳಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K. L. Huilgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.
ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

26—18

---

Printed & published by K. P. Chinnappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

"KODAGU OFFICE MERCARA"

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಯೇನ ಭೂತದಯಯಾ ವಿದಾ ನೀತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಾ ॥ ಜಕ ಮತ್ಕೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ

ಚಾರ್ಜಿನೆ ಚೆಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಕೋಟೆರ ಪಿ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ತಾರೀಕು ೧೪ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೧೪

The Twins,'
MERCARA.

Gentleman,

Accept my immense thanks for your kind lettei and the LOVELY LITTLE ROSE BOWL, which was to hand recently. Th WORKMANSHIII of the BOWL is SPLENDID I appreciate it very much

Yours truly,

(Sd) Mrs. K. C. Subbiah.

Telephone.— 3145

Telegrams — "Precious"

DIAMONDS

JEWELLERY

GOLD & SILVER ARTICLES OF ALL PATTERNS.

"The Valley"
MERCARA.

Dear sir,

I Should write to you in appreciation of the PROMPT EXECUTION of the order and the FINE WORKMANSHIP of the RING sent to me To deal once with you is to deal again when anything is wanted.

Yours faithfully,

(Sd) B S. Kushalappa.

V. SUBRAMANIAIYER

JEWELLER

2 & 3 Kuppumuthu Street, Designs & Estimates Post Box 423, Triplicane,

Tiruvateesvaranpet, Free on Application, MADRAS. 52-2

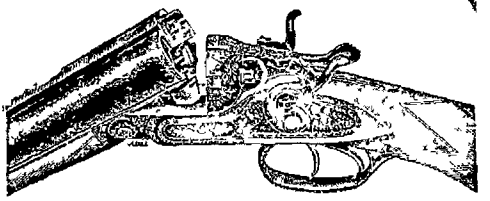

ಕಾರ್ಡು ಒದಿದರೆ ತಾಗಿನ
ಕ್ಲಿಟಲಾಗು ದರ ಎನೂಗಿ
ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗದು

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬಂದೂಕಗಳು, ತೋಟಿಗಳು, ರೇಪ್ಪಿಗಳು, ಪ ಸ್ತ ತುಪ ಮೆ ಯಾ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

GOOLAM HUSAIN ALLIBHOY & SONS,
Largest Importers of Firearms and Ammunition
Cheapest priced firm in India,
2d—8 210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

ಕಟುಕಪಾಯ ಮಲೆಪ್ಪರಕ್ಕೆ:—ಇದು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯೀಪಸು ಸಂಬಿಧಿಂದ ಗುಣವಾಗುವುದು ಮಲೆ ಜ್ವರ ದಿನವ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ 3—4 ದಿನಕೊಮ್ಮೆ ಬಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ. ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಕ್ಕೆ ದೋಷದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—೦ ೨ಕ್ಕೆ ರೂ 4—೦—೦, ೬ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—೦ 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14



ಚೆಂದನಾಸವ:—ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಾಸಿಕ ಸ್ರಾವ್ಯ, ಮುಖ್ಯ ತಡಸಿಲದಿಂದ ಹೋಗುವುದು, ಮುಖ್ಯಕೋಪದ ಉಂ, ಮುಖ್ಯ ಹಿಂಡಗಳ ಉಂ, ಮುಖ್ಯನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಮುಖ್ಯ ಸುಖ್ಯವಾಗಿ ಉರಿಯುವುದು, ಮುಖ್ಯ ನಾಳದಿಂದ ನೀರು ಬರುವುದು, ಮುಖ್ಯನಿದ್ರಾಹೀನತೆ ಹುಡಿ ಹೋಗುವುದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಿಳುಪು ಬರುವುದು, ಮುಖ್ಯ ತಡಮಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉರಿ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಸ್ವಪ್ನಾದ್ಯೆ, ಮುಖ್ಯ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಚುಟ್ಟುವ ನೋವು ಇವೆಗಳಿಗೆ ಪರಮ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1 3, ೬ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—೦ 3—8—೦, ೬—12—೦

ರೋಮನಾಶಿನಿ:— ಈ ಹುಡಿಯನ್ನು ಸೀರೆಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮೈಯಲ್ಲಿ ರೋಮವಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲು ರೋಮವು ಉಮರಿ ಬೀಳುವುದು ಬಟ್ಟೆ 1ಕ್ಕೆ 6ಆಣೆ, 3ಬಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ರೂ 1, 1 ಡಜನಿಗೆ 3—೦—೦,

ಮಹೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಪೈಲ:—ಕಲಿಸೋಂತಿ, ಕರಿಬಾಗುವುದು, ಕರೆಯಿಂದ ಕಪ್ಪುರಿ ತಿರಿಯಿಂದ ತೀವ್ರ ನೋವುಮತು ತಿರುಗು ಮುರುಗು ಆಗುವುದು ಇವುಗಳಿಗೆ ಖಾಂಡಿತ ಗುಣಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪೈಲ ಕಲ್ಲು ನೋವು, ಅಪಸ್ಮಾರ ಇವೆ ಬಾರದಿರುವುದು, ನೆನಪು ಶಕ್ತಿ ಉಂಡಾಗುವುದು, ಸಿಟ್ಟಿ ಕೋಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಗುಣಗಳಿರುವ ಕೊಡಲನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರುವ ಕೊಡಲನ್ನು ಬೆಳಿಯಿಸಿ ಕೊಡಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೊಸಪಟ್ಟ ಕೊಟ್ಟು ಅಳವಾಲ್ಕ್ಕೆ ಹಾಕಾಗುವ ಕೊಡಲನ್ನು ತಡದು ಕೊಡಿಯ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಹೊಗೆ ಕೊಡಲನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1, 3 ಸೀಸೆಗೆ 2—10—೦ ಅಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. ೨, 3 ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ 5—8—೦

ಏಜಂಟ—ಮಹೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕಂಪೆನಿ,
೨. ವಿಂಗಡಿಪಾಡಿ.

ಕೃಷ್ಣಾಗು ತಡಿ ಸೋದಿರಿ

ಬಾಲಾರ್ಕಮದು.

ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳುಳ್ಳವರಿಗೆ

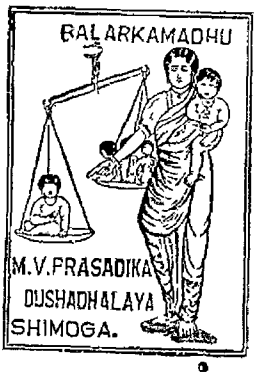


ಸೂಚಿಸಲಾಗಿ ಎಲ್ಲೇ ಶೀತಜ್ವರಗಳಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಬಿಡುವ ಬಿಳಿ ಬೆಗ್ಗ ಪುಷ್ಟಿಯೂ, ಬಲವೂ ಬರುವವು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ ತೊಕವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು. ಇದು ಮಧುರವಾಗಿದೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ಶೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ, ೮ ಜ 9 ಆಣೆ.

52—45 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ,
ಔಷಧಾಲಯ,
ಶೀಮೊಗ್ಗಾ,
(ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆ)

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ

ನವೆಂಬರ್ ತಾ. ೧೪ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.


## ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಭವಿಷ್ಯತ್ತು.

ಈ ವಾರ ನಡೆದ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಎರಡು ರಠಾವುಗಳು ಚರ್ಚೆಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಂಜೂರಾದವು. ಎರಡೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೌರವದ ಪದವಿ ಕೊಡುವಂಥವಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಥವಾ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಾದರೂ ಬೇಕೆಂತ ಕೇಳುತ್ತಲೂ, ಅನನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೀಯನು ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲೂ ಇರುವಾಗ ಮತ್ತು ಕೂಡಗಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಾಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಯಾದರೂ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕಸಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಜವಿನ್ದಾರರ ಸಂಘವು ಕೇಳಿರುವಾಗ, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳೇ ಕೊಡಗಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂತ ಕೊಡವ ಸಭೆಯವರೇ ಕೇಳಿರುವಾಗ, ಬರೇ ಬಚ್ಚೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಬೇಕೆಂತ ಮಾತ್ರವೂ, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಮಧ್ಯಾಸಿಗೆ ಕೊಡಗನ್ನು ಸೇರಿಸಕೂಡದೆಂತಲೂ ರಠಾವುಗಳನ್ನು ತಂದು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಈ ರಠಾವುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟವರು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆಂತಾಯಿತು.

ಕೊಡವ ಸಭೆಯವರು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಸುಧಾರಣೆ ಬೇಕೆಂತ ಇಂದಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಕೊಂಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ, ಆ ಸಭೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇ ಮುಂತಾದ ಸದಸ್ಯರೇ ಒಚ್ಚೆಟ್ಟನ್ನು ವಾಸು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಈಗ ಕೇಳಿರುವುದುಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆಸಿಕ್ಕಿದಸಿ,ಧಾರಣೆಯನ್ನೇ ಕೊಡಗಿಗೂ ಕೂಡಬೇಕೆಂತ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೊಡಗಿಗೆ ಕೂಡಬೇಕೆಂತ ಕೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಂತೀಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಜವಿನ್ದಾರರ ಸಂಘವು ಕೊಡಗಿಗೆ ಕೇಳಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಇದೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜವಿನ್ದಾರರ ಸಂಘವೂ, ಕೊಡವ ಸಭೆಯೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೊಡಗಿಗೆ ಕೇಳಿನ ಸುಧಾರಣೆಯು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಒಂದೇಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೊಡವ ಸಭೆಯವರು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂತೇ ಬಿಟ್ಟು, ಬರೇ ಬಚ್ಚೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ ದೇಶದ ಅಭಿಲಾಶೆಯು ಬಹಳ ಅಲ್ಪವೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಆತ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕೇನೇ ಹಾನಿ ತಂದಿಂತಾಯಿತು. ಕೊಡವ ಸಭೆಯವರು ಇಂದಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಕೊಂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ, ಕೊಡವ ಸಭೆಯವರ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ರಠಾವಿಗೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧವಿದೆ.

ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಅಡಳಿತವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ, ಮಧ್ಯಾಸಿ ಅದರಲ್ಲಪ್ರವೇಶನಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಖಾತಿತವಾಗಿಯೂ ಖಾಕಿ ವಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿಯೂ ರಠಾವು ತಂದು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದಲೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ರಠಾವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಆಗಲೀ, ಅಥವಾ ಬಚ್ಚೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವಿನ ಸಂಗಡಲೇ ಆಗಲಿ ಹಿಂದಿರಿ ಕೊಡಗು ಒಚ್ಚು ನಿರಂಕುಶ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತಾಬೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ಅವೆಕ್ಷಿಸ್ಯ ತ್ವವೆಯೆಂಬ ಅಭಿವ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಅಥವ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೆಂಬ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ರಠಾವು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಪದ್ಧತಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಸಿಗೆ ಸೇರಿಯೂದರೂ ನಿರಂಕುಶ ಅಧಿಕಾರದ ಬಲೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ಜವಿನ್ದಾರರ ಸಂಘವು ಕೇಳಿರುವದಾಗಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೊಡಗಿಗೆ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡಿಸಲು ಶಕ್ತಿಯೂ ಇದೆ. ಆ ಸುಕೂಲವೂ ಇದೆಯೆಂತ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟು ವಾದಿಸಿ ಮಧ್ಯಾಸಿಗೆ ಸೇರದೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಕೊಡಗಿನವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯಾಭಿಶಾಶೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಯರಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಂತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರಕೀಯರ ಆಳಿಕೆಯೆಂಬ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ; ಬೇರೆ ನೆರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಸುಖನನ್ನೂ, ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಾರದೆಂತ ಕೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಕೂಡಗಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತ ಸೈಮನ್ ಕಠಕರು ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಖಂಡಿಸುವ ರಠಾವು ತರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಚ್ಚೆಟ್ಟನ್ನು ವಾಸು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ, ಕೊಡಗಿನವರಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಅಭಿಶಾಶೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೋಡಿದ ಸರಕಾರವು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ರಂಬವಿನಿಂದ ಮೋಸ ಹೋಗಲಾರದೆಂತ ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

## ಕೊಡಗಿನ ತಲೆಭಾರದ ಫಾರೆಸ್ಟು ಇಲಾಖೆ.

ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಡಗು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಹೊರಗೂ, ದೇಶದವರು ಈ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ತಲೆ ಭಾರದ ಬರ್ಚನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಗಂಧದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಣಾಗಿಟ್ಟು ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಇತರ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳಿಂದ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿಕೆಂತಲೂ, ಎರಡು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ದೇಶದವರು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಸಾಕಾತಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು, ಇವರುಗಳು ಮಧ್ಯಾಸಿ ಕೇಡಿರಿಗೆ ಸೇವದನಂತಾದುದರಿಂದ ಇವರ ಏಸು ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ತೀರಿದ ನಂತರ ಇದನ್ನು ಅಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರೆ ಎರಡು ಮೂರು ಆಫೀಸರುಗಳ ಏದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯು ಪೂರ್ತಿಯಾದರೂ ಸಹ ಪುನಃ ಮಧ್ಯಾಸಿನಿಂದ ಈ ಉಪ್ಯೋಗಸ್ಥರುಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವ ಮೆಟ್ಟು ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಕೌನ್ಸಿಲು ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಷ್ಟವು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬದು ಈ ಘಾಸ್ತವ್ಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ರೀತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ.

ಮಧ್ಯಾಸಿ ಅಧಿಕಾರ್ಯದ ಹೊರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ, ಈ ರೀತಿ ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮೂರು ಗಜೆಟೆಡ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಅರೇಳು ರೇಂಜು ಅರುಗಳನ್ನು ಸೆಪರೇಟ್ಟು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮೂರು ಆಫೀಸರುಗಳು ಬೇಕೇ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೇಕಾದರೂ ಇಂತಾಬೆಯು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಡವೇ ? ಗಂಧದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಲಾಖೆಯ ಬರ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಗಿಂತ ವಿರಾದಿ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತಲೆಭಾರದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಗಂಧದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ಬರ್ಚಿಗೆ ಅಪಯೋಗಿಸದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಬರ್ಚನ್ನು ಎರಡರಷ್ಟು ಮೊವ್ಮಕೊಟ ಟ್ರಾಮ್‌ವೇ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಟ್ರಾಮ್‌ವೇ ಕೆಲಸವು ಕಳೆದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವಿನೂನಕ್ಕೆ ಮುಂಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡಾಯಿತು. ಯುದ್ಧ ತೀರಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಮೊವ್ಮಕೊಟ ಟ್ರಾಮ್‌ವೇ ಕೆಲಸವು ಮುನ್ನುನಾಲಾಯಿತು. ಇನ್ನಾದರೂ ನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವರೋ ?

## ಕೊಡಗು ಸಂಚಾಯಿತಿ ಅಕ್ಟ್ಟು.

ಈ ಅಕ್ಟ್ಟು 1926ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಬರದೆ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಈ ತರದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ ಮುಂದಾಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಅಕ್ಟ್ಟು ಪಾಸಾಗಿ ಆ ವರ್ಷವೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕಳಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಈ ಲೇಬರ್ ಅಕ್ಟ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಿದ್ದರೋ, ಆ ಪ್ಲೇ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಬಡ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತ ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಕ್ಟ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನೂಡತಕ್ಕದ್ದೇನು, ಪ್ರಜಾ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರನಾಯಿತರಾದ ಮೆಂಬರುಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಹೊಡೆದಾಡಲಿ, ಅದು ಅರಣ್ಯ ರೋಧನವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸೈತರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಕಡಿಮೆ.

ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಕ್ಟಿನ ವಿಷಯ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ (Rules are being framed to bring the Act into force) ಈ ಅಕ್ಟ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ದೆಯೆಂದು ಜವಾಬು ಸಿಕ್ಕಿತು. ರೂಲ್ಸು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಹೇಶಾಯಿತೇ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೋರಿದ್ದರೆ ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿಂದ ಈ ವರೆಗೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುಬಾರದಾಗಿತ್ತೇ ?

ಈ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಸೆಮಜಾಯಿಷಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಮನಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬರುವ ಬೂರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಧಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

## ಜವಿನ್ದಾರರ ಸಂಘದ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗು.

ಈ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಯ ಕಮಿಟಿ ವಿಟಿಂಗು ತಾ 31—10—1930 ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. 11 ಮೆಂಬರುಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರು.

1. ಕಳೆದ ವಿಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಓದಿ ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು.

2. ಸಂಘದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳ ಜಮಾ ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿನ ಲೆಕ್ಕ ಓದಿ ಮಂಜೂರ್ಮಾಡಲಾಯಿತು.

3. ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ರಿಪ್ರೆಸೆಂಟೇಶನ್ ಒಯ್ಯೆ ಮಧ್ಯಾಸಿಗೆ ಹೋದ ಇಬ್ಬರು ಡೆಲಿಗೇಟರುಗಳಾದ ಸಂಘದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಮೆ. ಸಿ ಎನ್. ವೆಂಕಟ್ಯಯ್ಯನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರಾದ ಎ. ಸಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಹೋದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಘವು ಆವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ

4 ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗುವಂಥ ಸರ್. ಸಿ ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಐಯ್ಯನವರಿಗೆ ಮೆ. ಸಿ ಎನ್ ವೆಂಕಟ್ಯಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಎ. ಸಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ಬರೆದ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿ ರಿಕಾರ್ಡು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

5. ಜವಿನ್ದಾರರ ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಘಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಟಿಂಗುಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಹಾಲ್‌ನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬಹುಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

6. ಸಂಘದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ, ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನ ವಹಿಡಿವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಖ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಡಲು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಮೇಜರ್ಸ್ ಬಾರ್ಟನ್ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಬರೆಯಬೇಕು ಎಂಬದು ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

7. ಸಂಘದ ಕಂಪೌಂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಲೇಟರಿನ್ 30 ರೂಪಾಯಿ ವಿೂರದೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂತತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಟ್ಯಯ್ಯ,
(ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು.)

## ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೀಟಿಂಗು.

(ಹಾಜರಿದ್ದವರಿಂದ)

ತಾರೀಕು 10—11—30ರಲ್ಲಿ ಆದ ಕೊಡಗು ಲೆಜಿಸ್ಲೆಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೀಟಿಂಗಿನ ಸಾರಾಂಶ.

ಚೀಫ್‌ಕಮಿಶನರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾನ್ನ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಮೀಟಿಂಗು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಚೀಫ್‌ಕಮಿಶನರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೌನ್ಸಿಲು ಮೆಂಬರುಗಳ ರಾಜಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಮೊದಲು ಆದ ನಂತರ ಮೆ. ಪಟ್ಟಮಾಡ ದೇವಯ್ಯನವರಿಗೆ ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರು ಟೈಟಲನ್ನೂ, ಶ್ರೀಮತಿ, ಕೊಡಂದೆರ ಸೀತವ್ವನವರಿಗೆ ಕೈಸರೇ ಹಿಂದ್ ಮೆಡಲನ್ನೂ, ಮೆ. ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಕಾಳಪ್ಪನವರಿಗೆ ರಾವ್‌ಸಾಹೇಬ್ ಟೈಟಲನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 40 ಇತರ ಮಾನ್ಯರು ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ಎರಡು-ಗಂಟೆಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಮೀಟಿಂಗ್ ಸುರುವಾಯಿತು. ಒಟ್ಟು 20 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ, 11 ರಿಸಾವುಗಳೂ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಚೀಫ್‌ಕಮಿಶನರು ಹಿಂದೂಶೇಷದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಷಯ ತಮ್ಮೂರು ನೂಡಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿದರು. ಇದರ ತರ್ಜುಮೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ

ಅನಂತರ ಮೆ. ಸಿ. ಯಸ್. ಉತ್ತಯ್ಯನವರು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಇಂದ್ಯಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಲ್ಲಿ ಆತಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ವಿಮಾನ R 101 ಸ್ಕಾಟ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಹಿಡಿದು ಆದರಲ್ಲಿದ್ದ 47 ಮನುಷ್ಯರು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಚೀಫ್‌ಕಮಿಶನರ ಮೂಲಕ ದೃತರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ರಿಸಾವನ್ನು ತಂದದ್ದು ಕಮಿಶನರವರಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮೌನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡಗು ಕಮಿಶನರವರು, 1925ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ತೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆಯ ವಿಷಯ ತತ್ಕ ಖಾನೂನಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಂಜೂರ್ಮಾಡಿದರು, ರಿಸಾವಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದು ಸುಸೂದೆಯನ್ನು ಏಜ್ಞಾಸ್ಟ್ಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರು ಕೆ. ಚಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ರೂಪಿತವಡಿಸಿಲಿಕ್ಕೆ ಕಮಿಶನರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮೆ. ಗಳಾದ ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು, ಚಂಗಪ್ಪನವರು, ನಾಣಯ್ಯನವರು, ತಿರುವಂಗಡು ಪಿಳ್ಳೆಯವರು ನೋಪೆಯ್ಯನವರು, ಮತ್ತು ನಂಜಪ್ಪನವರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ನರ್ಪಾಡಾಯಿತು. ಈ ಕಮಿಟಿಯು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಮಿಶನ್ನರ್‌ರವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ವಿಟಿಂಗಿನ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಆ ಮೇಲೆ ಮೆ. ಡಾಡ್ಡು ಕಾಳಪ್ಪನವರು, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕುಯಿಸಿದ ಮರ, ಬಿದುರು, ಸಾದೆ ಸಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವರೇ ರಸ್ತದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಂಜೂರ್ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಆದರೆ ಅಂಥಾ ನೈತನು ನಿಲವಾಗಿಯೂ ಜಾಗದ ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದಾಗಿಯೂ ರಿಸಾವು ತಂದರು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಮೆ ನಾಂಡಂಡ ಜಂಗಪ್ಪನವರು, ಗೇಣಿ ಮಲೆಗಳ ವಿಷಯ ಈ ಕಳಗಿನ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ತಂದರು

1 ಗೇಣಿ ಮಲೆಗಳನ್ನು ಹರಾಜಿಗೆ ಕೂಗುವ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಸರಕಾರದವರೇ ಕುದಾಸು ನಿರುಮುಡಿ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ತತ್ವದಿಂದ ನಾಧಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, 2. ಇಂಥಾ ಗೇಣಿ ಮಲೆಗಳನ್ನು ಖಾಯಮು ವಾಸ ಸ್ಥಳಿಗೂ, ಮಾನಿಭೂಮಿ ಇರುವವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆಯಾದವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಂತಲೂ, 3. ಇಲಾಚಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಕ್ರಯವಿರುವಾಗ ಸರಕಾರದವರು ಕಂದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಠರಾವು ತಂದರು.

ಇದನ್ನು ಮೆ. ಬೈಯ್ಯಪ್ಪನವರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಸರಕಾರದ ಪರ ಮೆಂಬರು, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರು, ಈ ವಿಷಯ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಯೆಂದೂ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನಂತರ ಸಾವಕಾಶ ಸುತ್ತೇವೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ನೆ. ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಪೂಜಾರು ಖಾಯಂ ವಾಸಸ್ಥರು ಅಂದರೆ ಯಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇಂಥಾವತ್ತರ್ತಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರು ಸೇರಿದ್ದಾರೋ, ಖಾಯಂ ನೆಲೆಸಲಿಕೆಯರು ಮತ್ತೆ ದೇಶವ ನಿಲವಾದ ಪ್ರಜೆಗಳೋ, ಇಂಥಾದ್ದರ ಮೇಲೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಿಸಾವಿಗೆ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಮೆ. ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮೆಂಬರು ಇಡೀ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಮೋಧ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವಿಲ್ಲ ವೇಲಿನ ರಿಸಾವು ಪ್ರಕಾರ ಜಾಲ ಮಾಡಿದರೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲ್ಮಾದಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಕೆಡಿಮೆ ಭೂಮಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಲೆಕೊಟ್ಟರೆ ಪೂರ್ತಿ ಮಲೆಗಳು ಹರಾಜಿಗೆ ಬಂದು ತೊಂದರೆ ವಿಪರೀತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ? ರಿಸಾವು ಎಂದಕ್ಕೊಂದು ಸರಿ ಹೋಲುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆಂದು. ಹೇಳಿದರು. ಮೆ. ತಿರುವಂಗಡು ಪಿಳ್ಳೆಯವರು, ನಮ್ಮ ಖಾಯಂ ವಾಸಸ್ಥರೆಂದರೆ ಏನೆಂದೂ, ನಾವು ಗಟ್ಟಿ ಒಂಡವಳಕನ್ನು ಹಾಕಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರು ಖಾಯಂ ವಾಸಸ್ಥರಲ್ಲವೋ, ಇದೇನು, ಈ ಠರಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ತರದ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯೋ? ಇದು ಎಂದಿಗೂ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಮೆ. ನಾಂಡಂಡ ಜಂಗಪ್ಪನವರು, ಸರಕಾರ ಮೆಂಬರಿನ ಧೋರಣೆ ಮೇಲೆ ರಿಸಾವನ್ನು ವಾಪ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು:

ಮೆ. ಬಿ. ಬೈಯ್ಯಪ್ಪನವರು, ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಆಡಳಿತವು ಸ್ವತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದೂ, ಮದ್ರಾಸು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬಾಕಿಯೂ ಡಬೇಕೆಂಬ ರಿಸಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ದೇಶವನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದೆನ್ನುವವರು, ಸ್ವಾರ್ಥಪರರೆಂದೂ, ಅವರಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ (ಸ್ಟೇಕ್ ಟಾಮುಂ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆ) ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕೊಡವ ಸಭೆಯವರು ಯಾಸೆ ಜವಿಸಿಸು ಸಂಘಗಳವರು, ಮುಂದುವರಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವ ಹಳೇ ಜವಿಸಿಸುದಾರ ಸಂಘದವರು ಸಹ ಕಳೆದ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಬಾಕಿಮಾಡಿ, ಕೊಡಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವರೆಂದೂ ವಗೈರೆಯಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಮಿಶನರವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಈಗ ಬರುವುದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಹೇಗೂ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದರಿಂದ, ಆಷ್ಟರ ವರಗೆ ನುಮ್ಮುನಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು.

ಮೆ. ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿ ಸರಕಾರದ ವರಿಗೆ ಈ ವರೆಗೆ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಕಳುಹಿಸಿದ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮದ್ರಾಸ್ ಅಸೊಲ್ಲಮೇಲಿನ್ಸಿಗೆ ಪರವಾಗಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ, ಕೊಡಗು ಬಹುಸಾನ್ಯಾರರ ಸಂಘದವರು ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಮೂರ್ಖಾಡಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಸೊಲ್ಲಮೇಶನ್ ಕೇಳುವುದೆಂತಲೂ ಪಗೈಯಿಂಗಿ ಬೈಯ್ಯಪ್ಪನವರ ಠರಾವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ನೂಕಾಡಿದರು. ಮೆ ಮುದ್ದಪ್ಪನವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿ ಮೆ. ತಿರುವಂಗಡು ಪಿಳ್ಳೆಯವರು ಸಹ ಕೊಡವ ಸಭೆಯವರು ಮೂತ್ಯ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆಲ್ಲಿದೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಅಸೊಲ್ಲಮೇಶನ್ ಆದರೆ ನಮಗೆ ದೊರಕ್ಕೆ ಸುಖವೆಂತಲೂ ವಗೈಯಿಂಗಿ ಮಾತಾಡಿದರು. ಮೆ. ಸಿ. ಯಸ್ ಉತ್ತಯ್ಯನವರು ಈ ವಿಷಯ ಈ ದಿನ ಚರ್ಚೆ ಆವಶ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಯಾವ ಮೆಂಬರನೂ ಅಸೊಲ್ಲಮೇಶನ್ ಬೇಕೋ, ಬೇಡವೋ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲಲ್ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಜನತಾಯಿಸಲ್ಪಡಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಒಟ್ಟಾರೆ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ವರೆಗೆ ಇಷ್ಯೂವು ಬಿಳ್ಳೆಯಂತೆಲೂ ಹೇಳಿದರು ಮೆ. ನಾಣಯ್ಯನವರು ತಾನು ಇದೇ ಚಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದೆದೆಂತಲೂ, ಶೇಕಡ 60% ರಷ್ಟು ಓಟರು ತನಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿರೆಂತಲೂ, ಖಾಯಂ ವಾಸಸ್ಥರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಕ್ ಇರುವವರೆಂದರೆ ಜಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಹಿಡುವಳಿಗಾರರೆಂತಲೂ ಹೇಳಿ, ಈ ರಿಸಾವನ್ನು ಮುಂಡಾಡಿ ಮಾಡಿವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೆ. ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಪೂಜಾರು ಈ ರಿಸಾವು ಮಕ್ಕಳಾಟದ ಹಾಗೆ ಇದೆಯೆಂದೂ, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೂರ್ಖಾಡಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿವುದೆಂದೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಣವೇ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಗುಂಡಿ ರೆವಿನ್ಯೂ, ಪೆಟೆಲ್ ಮಾಡುವವರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಚ್ಚಾರಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿದೆಯೆಂದೂ, ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಗಿಗೆ ಯಾವ ಮೂರ್ಖಾಡೂ ಸಿಕ್ಕಿಲಾರದೆಂತ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಎಲ್ಲಾ ಚೇಶಗಳಿಗೆ ಮೂರ್ಖಾಡು ಸಿಕ್ಕುವಾಗ ನಾವು ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದೂ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದೂ, ಹೇಗೂ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಆಗುವ ವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು.

ವ್ಹಾಂಟರು ಮೆಂಬರು. ಮೆ. ಮೂರ್ಛೇಂಡು ಕೊಡಗು ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದೂ, ಅಮಲ್ಗಮೇಶನ್ ಬೇಡವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

ಮೆ. ಬಿ. ಬೈಯ್ಯಪ್ಪನವರು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇಂದ್ಯದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚರ್ಚೆಸಲ್ಪಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಕೊಡಗಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯು ವೈಸರಾಯರಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಡುವುದು, ಆದುದರಿಂದ ಈ ರಿಸಾವು ಮುಂಜೂರಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಏಳು ಜನರು ಪರವಾಗಿಯೂ, ಏಳು ಜನರು ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ ಓಟು ಮಾಡಿದರು. ಮೆ. ಬೈಯ್ಯಪ್ಪನವರ ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

ರೆವಿನ್ಯೂ ರಿಸಿನ 218ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ, ಜಮ್ಮ ಯ ಸಾಗು ಬಾಗಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಇನಾಮು ತಿ ದರದ ರೀತಿ ಕಂದಾಯ, ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂತು ಮೆ. ಬೈಯ್ಯಪ್ಪನವರು ಠರಾವು ತಂದದ್ದು ಓಟಿಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟು ಪಾಸಾಯಿತು.

ಫಾರೆಸ್ಟು ಮತ್ತು ಡಿ ಪಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಇಂಜಿನೀರು ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ದರ್ಜೆಯವರಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವನ್ನು ಮೆ. ಬೈಯ್ಯಪ್ಪನವರು ತಂದದ್ದು ಪಾಸಾಯಿತು.

ಗ್ರಾಮಗಳ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಫ್ರೊವಿನ್ಸಿಯಲ್ ರವಿನ್ಯೂನಿಂದ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ 10,000 ರೂ. ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವು ಮೆ. ಪುಚ್ಚಮಾಡ ಗಣಪತಿಯ್ಯನವರು ತಂದದ್ದು ಡಿ. ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಷಯವೆಂಬ ನೆಪದಿಂದ ಪಾಸಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮೆ. ಪಿ. ಯು. ನಾಣಯ್ಯನವರು—ಈ ಕೆಳಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು.

(1) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರಬೇಕು.

(2) ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಚಿಟ್ಟಿಸುನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿರಬೇಕು.

(3) ಬಾಡಿತಿಯಲ್ ಮತ್ತು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಪೃತ್ಯೇಕ ವಾಗಬೇಕು

(4) ಪ್ರತಿ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಓಟರುಗಳ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಓಟರುಗಳು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನೇ ಜುನಾಯಿಸುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬನು ಮೂರು ಜನರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವ ಖಾನೂನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಮೆ. ನಾಣಯ್ಯನವರು ವಿವರಿಸಿದರು. ಕಮಿಶನರವರು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಏನೂ ಹೇಳಲಾರೆನೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಮೆ. ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಕೌನ್ಸಿಲು ಯೂವ ತರದ್ದು, ಹಿಂದುಳಿದವರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಕೋಮಿನವರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸರಿಯಾದ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮಿನ ಜನರಿಗೆ ಒಂದೇ ತರಹದ ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಿದ ನಿಲತ ಈ ಠರಾವಿನ ರೂಪಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೆ. ತಿರುವೆಂಗಡು ಪಿಳ್ಳೆಯ ಸಹ ಮೆ. ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದರು.

ಮೆ ಸಿ ಯಸ್. ಉತ್ತಯ್ಯನವರು ಈ ರಿಸಾವು ತಂದವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲವೂ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ್ದೆಂದೂ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಒತ್ತಾಸೆ ಇದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಮೆ. ಬೈಯ್ಯಪ್ಪನವರು ಮೆ. ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು ಮೊದಲು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷ ವಾದಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದೂ, ಇವರು ನುದ್ರಾಸಿಗೆ ಸೇರುವುದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕುತೂಹಲವಿರುವವರೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

ಮೆ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಪೂಜಾರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ರಿಸಾವು ತಂದ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಮೆ ಸೂರ್‌ಲೇಂಡರವರು ಪೂಜಾರಿಗೆ ಒತ್ತಾಸೆಕೊಟ್ಟು ಮಾತಾಡಿದರು. ನಾಣಯ್ಯನವರ ರಿಸಾವು ಬಹು ಪೆಕರಿಂದ ಪಾಸಾಯಿತು.

ಮೆ ಯನ್. ನೋಪೆಯ್ಯನವರು ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಾಯಂ ನಬು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಈಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಕಮಿಶನರು ಇದನ್ನು ಹಿಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ವಿಷಯ ಅ ಲೇಜಿಸ್ಲೇಶನ್ನಿಲ್ಲಿದೆಯೆಂತಲೂ, ವಾರುಪತ್ಯಗಾರರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಧಿಕಾರವು ಒಡನೆ ತೆಗೆಯಲ್ಪಡುವಂತೆಂತಲೂ, ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಬ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಆಗುವುದೆಂತಲೂ, ಅವರಿಗೆ ನಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕೊಡುವ ಆಲೋಚನೆ ಇದೆಯೆಂತಲೂ, ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಟ್ರಿಜರಿ ಆಫೀಸನ್ನೇ ನಬ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ ನೂಡಿ ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕುಮೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆಂತಲೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಮೆ. ನೋಪೆಯ್ಯನವರು ರಿಸಾವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆ ಮಕೊಂಡರು.

ಕೊಡಗು ದೇಶದ ನುಣ್ಣಿನ ಸಾರ, ನಿಸ್ಸಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಒಂದು ಲೇಬೋರೇಟರಿ ಮೂಸಬೇಕೆಂದು ಮೆ. ಯನ್. ನೋಪೆಯ್ಯನವರು ತಂದ ರಿಸಾವಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಪಾಸಾಯಿತು.

ಒಟ್ಟಾದ ಜಾಣೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿನ ಮಂಜೂರಾತಿ ತೆಗೆದು ಪಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವ ಖಾನೂನನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವನ್ನು ಮೆ. ನೋಪೆಯ್ಯನವರು ತಂದದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಇಷ್ಟೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಟಿಂಗನ್ನು 1931 ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಟ್ಟು ಈ ದಿನದ ವಿಟಿಂಗನ್ನು ಹೈಸಿಕೊಂಡರು ಬರಕಾಸ್ತು ಮಾಡಿದರು.

---

## ವಿಜ್ಞಾಪನೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಂದೆ ಯಾ. ವೆಂಕಟಾವಣಿಯ್ಯನವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜನವರಿ ತಾರೀಖು ಬರುವ ಸರ್ವೆ ನಂಬರು 36 ಮತ್ತು ೫೫ರ ಮನೆ ಮತ್ತು ಜಾಗವನ್ನು ನಾನಾ ಮಗನಾಗಿ ಮೆಜಾರಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದ ನನ್ನ ಅನುಮತಿ ತಿವಾಯಿ ಗಿರ್ನಿ, ಭೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕರಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪಡುವುದಿರುವ ಅವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಯಾವ ಪೇಳ್ಕಂಡೆ ಸೊತ್ತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ನೋಸು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇತಾಗೆ ನನ್ನ ಇ ಠರಾವಿ ವಿನಹ ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರು ಹಿಂದಕ್ಕಿನ ಅಗುವ ನಷ್ಟ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಬೇಕೆಂತ ಈ ಮೂಲಕ ಅಪಾನೆ ರುತ್ತೇನೆ.

'ದೇವರೂರು' ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇವಾಭಿಲಾಷಿ,
ಮಡಿಕ

COORG FOREST DEPARTMENT, SOUTH DIVISION

## TIMBER SALE NOTICE.

Mercara, the 29th October 1930.

Tinders are invited for the purchase of about 1660 c. ft. of 3rd class Teak timber which is anticipated to be available from 1930—31 fellings, viz forest diplis in the Tittimatti and Nagerhole Ranges of the South Coorg Eastern Forests.

Tenders should reach the DIVISIONAL FOREST OFFICER, SOUTH COORG, MERCARA, before 24th November 1930 Further particulars will be furnished on application.

---


ಫೋಟೋ ತೆಗಿಯುವುದನ್ನು

ಮೂಫಿಯೂಗಿ

ಕಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

1. ನಾವು ನಮ್ಮ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು **Photo** 12 ಇಂಚು ಉದ್ದ, 10 ಇಂಚು ಅಗಲಕ್ಕ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ತೆಗೆದು **(Enlaregment)** ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಚಾರ್ಜು ಬರೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ನೂತ್ರ

2. ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ಮೂಫಿಯೊಗಿ ಕಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

3. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಫೋಟೋ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿಗೆ ವ ಇತರ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಾಣೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಸಮೇತ ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

**The Karnataka Trading Co.,**

Post Box 3563,

4—4 Girgaon Bombay 4



ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

ಕಿಂಗಂ

ಇವರ

ಕೂಲಾಲುಯ್ಕೆ.

ವನ್ನು

ಕೊಜುವುದರಿಂದ

ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಪರೂ ಮತ್ತು

ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,

52—47 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.



## ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಜೋಯಮೂಡಂಡ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಸಂತತಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಜೋಯಮೂಡಂಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಮಗಳಾದ ಅಕ್ಕಮ್ಮ ಎಂಬ ನನ್ನನ್ನು 192೫ನೇ ಇಸವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾ. 29 ರಲ್ಲು ನಮ್ಮ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಮೇರೆ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಾ. ಶ್ರೀ. ವಾಲೇರಂಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪನವರ 3ನೇ ಪುತ್ರ ಕರಂಬೈಯ್ಯನವರಿಗೆ ಮಾಕ್ಕಪರಬೆ ಹಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟು ಜೋಯಮೂಡಂಡ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಲಾಗಾಯಿತು ಜೋಯಮೂಡಂಡ ಸ್ತ್ರೀ ಚರ ಆಸ್ತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿದೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಗಂಗವ್ವನವರು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಜನರ ಪಿತಲಾಟಿಂದ ಕಾನೂನಿಗೂ, ಪದ್ಧತಿಗೂ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನೊಕ್ಕನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಪರಬಾರೆ ಮಾಡುವ ಇರಾದೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಬರೇ ಜೀವನಾಂಶಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುದಾರಳಾದ ಇವರಿಗೆ ಸಾಲ ನಗೈರೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಪರಬಾರೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಯಾವ ವಿವಾಡಿಗೂ ಜೋಯಮೂಡಂಡ ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಚರ ಸೊತ್ತುಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೊಗ ವ್ಯದಿಲ್ಲ.

2—1 ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇಮಾಭಿಲಾಷಿ,

ತಾ 14—11—30 ಜೋಯಮೂಡಂಡ ಅಕ್ಕಮ್ಮ.


---


### 'ಕೊಡಗು' ಕಂಪೆನಿಯ ವಿಂಟಿಗು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ವಿಂಟಿಂಗು ತಾ 1—10—1930ರಲ್ಲಿ ಕಂಪೆನಿಯ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

1. ಕಳೆದ ವಿಂಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ ಓದಿ ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು

2. ಆಕ್ಕೌಂಟರ್ ತಿಂಗಳ ಜಮೊ ನುತ್ತು ಖರ್ಚಿನ ಲೆಕ್ಕ ಓದಿ ನುಂಜಪ್ಪಾಡಲಾಯಿತು.

3 ಕಂಪೆನಿಯ ಈ ವರ್ಷದ ಜನರಲ್ ವಿಂಟಿಂಗನ್ನು ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ತಾ 30—11—30 ರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾನ್ನ I ಗಂಟೆಗೆ ನಡಿಸಬೇಕೆಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

4 ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಮೆ. ಪಿ. ಎ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರ ಒದಲು ಮೆ. ಕೆ ಪಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಸದರಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸನೂಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಆರ್ಪಿಸಿದರು

5 ಪೈನ್ ಆರ್ಡಿನಾನ್ಸ್ ನಿಂತು ಹೋದದ್ದರಿಂದ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಪುನಹ ಮನುಲ್ ಮೇರೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಡಿಸಬಹುದಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು

6. 'ಕೊಡಗು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣ ವರ್ಷಾಕ್ಕಡಲು ಖಾಯಂ ಸಂಬಳದ ಒಬ್ಬ ಏಜೆಂಟರು 25—1—40 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಖಾಯಿಷ್‌ದಾರರು ಅರ್ಜಿ ಬರಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂತಲೂ, ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಂಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲು ಮಾಡಬಹುದೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು

ಸಿ. ಎನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ,
(ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು)


---


## ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.

### ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಟೀಲರಿಂಗ ಮತ್ತು ಕಟಿಂಗ ಕಾಲೇಜು ಧಾರವಾಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್.

ನಾವು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕಟಿಂಗ ಅಂದರೆ ಆವೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಟೀಲರಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅರಿವೆ ಹೊಲಿಯುವ ಸಕಾಸ್ಯತಿಶ್ಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಮುದತ ಏರಡು ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ಟೀಲರಿಂಗ ಮುದತ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಏರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಫೀ ೫೦೦ (ಏಪತ್ತೈದು) ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಟೀಲರಿಂಗ ಫೀ ೧೫೦ (ಯದಿನೈದು) ರೂಪಾಯಿ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಈ ಮೂರು ಬೇಕಾದ ಬಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ವರ್ಜಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳಾ ಕನಿಷ್ಠ ಅರವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಬಲ್ಲನು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕ ಬೇಳಾದಲ್ಲಿ ಸವಶ್ಕಮೊ ಅಥವಾ ಒಂದು ಆಣೆ ಪೋಸ್ಟ ಟಿಕೀಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು

ಆರ್. ಬಿ. ಮುಧೋಳಕರ,
ಫರ್ಸ್ಟಕ್ಲಾಸ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ,
ಧಾರವಾಡ.

52—8



## ಆಸ್ತ್ಮಾ ಕ್ಯೂರ್ (ನೇವಸಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.)

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂರುವ ಮುಖ್ಯ ಖಾಯಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತ್ಮಾ (ನೇವಸ)ವು ವಾಸಿಯಾಗದ ಖಾಯಿಲೆಯೆಂತ ಪ್ರಶ್ನಿವೊಕ್ಕ ವೈದ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಖಾಯಿಲೆ. ಆಗಿಂದಾಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಬಂದಾಗ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನೀತ, ಕಪ, ಉಗುಳುವುದು, ಕ್ಷೀಣವಾಗುವುದು, ಆಲಸ್ಯ, ಕಾಶ ತಿನ್ನಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ, ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಗುರುಗುರು ಶಬ್ದ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ ಆಸ್ತ್ಮಾ (ನೇವಸ)ವು ಮೂರು ತರದ್ದಿದೆ. ಹ್ಯೂಮರಲ್, ಕಂಜೆಸ್ಟಿವ್, ಸ್ಪಾಸ್ ಮೋಡಿಕ್ ಎಂಬ ಮೂರು ವಿಧ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಯ ಹೋದವರ್ಲ್ಲೇ ಈ ಖಾಯಿಲೆಯು ಕಲಿಸೋರುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬಾಲಕರಿಗೂ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಮುಕ್ಕಳ ನೇವಸವು ವ್ಯಾಯ ಒಂದಂತೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಜೊಗಸುಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಂಡಸರಿಗೇ ಬರುವುದು ಬಹಳ.

ನಮ್ಮ ನೇವಸದ ಔಷಧಿಯು ಎನೂ ಕೇಡುಗಾದ ಮೂಲಿಕಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ವಾಸಿಯಾಗಿದೆ ತುರಿತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರವು ಖಾಯಂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಖಾಯಿಲೆಯ ಸೂಚನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮನವಾಗುತ್ತದೆ. ರಕ್ತ ವಿಶುದ್ಧವಾದ ಕಫ, ಕೈಕಾಲು, ಕಣ್ಣುಗಳಾಗುವಿಕೆ, ಉಸುರು ಕಟ್ಟುವುದು, ಕಷ್ಟದಿಂದ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಸೂಚನೆಗಳು ವಿಸಿಲು ಬರುವಾಗ ಮಂಜು ಹಾರಿಹೋದಂತೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ

ಬೆಲೆ:—30 ದಿವಸಗಳ ಔಷಧೋಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ 60 ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುವ ತೀಸಗೆ 10—0—0 ರೂ. ಮಾತ್ರ.

### ಮುಪನ ಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ್ಯಮ್.

ವ.ದನ ಇಂಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ್ಯವು ಶಕ್ತಿಕೊಡುತ್ತದೆ, ಧೈರ್ಯ ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ, ಯೌವನವನು ಹೆಚ್ಚಿದು ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಪು ತ ಸ್ಖಲನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿತ್ತದೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಭೋಗ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಪರೂಪದ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ, ಒಕ್ಕಶೋಧಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ:— 24 ತೊಲೆಯ ಒಂದು ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 3—0—0.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಾರ್ಮಸಿ,
ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ ನಂ. 159. ಮದ್ರಾಸು.

4—3


---

## ಸೂಚನೆ.

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಸಾವತಿ ಮಾಡದವರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಯೆಂದು ಕಳೆದ ವಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆವು ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿ ಚಂದಾ ಹಣ ಕೊಡದೆ ಸತಾಸುಸುತ್ತಿರುವುದು ನ್ಯಸನಕರ. ಹಳೇ ವಸೂಲಿ ಬಾಕಿಗೂ, ಹೊಸ ಚಂದಾದಾರರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕವಿ ತನ್ ವಿಜಂಟರುಗಳಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕೂಡಗಿಗೆ ಮೆ ಅಲ್ಲಾರಂಡ ಮೇದಪ್ಪನವರನ್ನೂ, ಉತ್ತರ ಕೂಡಗಿಗೆ ಮೆ. ವಾಲೇರಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರನ್ನೂ ನಮ್ಮ ವಿಜಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಚಂದಾದಾರರುಗಳು ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಈ ವಿಜಂಟರುಗಳಿಗೆ ವಾವತಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಿಂಟಿಡ್ ರಶೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಅಪ್ಪಿಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

[ಸಂ.

---

## ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

### ಒಳದೇಶ.

ಕೊಡಗು ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಈ ತಾರೀಕು 15ರಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮುನ್ಸಿಫರಾದ ಮೆ. ಕೂರವಂಡ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಬಾರ್-ಎಟ್-ಲಾ ರವರು ದೀರ್ಘ ರಜವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೂಳ್ಳುವರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ.

ಕೂಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ವಿಂಟಿಂಗು ತಾ. 29 ರಲ್ಲು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಕೂಡಗು ಜಮಿನ್ದಾರರ ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತೆ.

ಕಳೆದ ತಾ. 10ರಲ್ಲಿ ಕೂಡಗು ಕಾನ್ಸಿಲಿನ ಸ್ಪೆಷಾನ್ಯಾಯ ಲ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಮೆ. ಗಳಾದ ಸಿ. ಯಸ್. ಉತ್ತಯ್ಯನವರನ್ನು

ಎ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ಪಿ. ಯಂ. ನಾಗೈಯ್ಯನವರೂ ಜುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೇವಾದಳದ ಮೆಂಬರಾದ ಮೆ. ಆಚ್ಚಿಕುಟ್ಟಿರ ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ತಲೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಪೈಲ್ ವಗೈರೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು

ವೀರಾಜಪೇಟೆಯ ಎರಡು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳೂ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯ ಎರಡು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳೂ (ಎರಡನೇ ಸೆಲ್) ಹರಾಜಿಗೆ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟು ಯಾರೂ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವರ್ತಮಾನ.

ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಬಿ ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋದವರಲ್ಲಿ ಮೆ ಮೆಹ್ತ್ಯಬೆವಿನೆ ಅಪ್ಪಣ್ಣಮ್ಮನವರು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಲುಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಸನ್ಮಾ ಕೊಡವರ ಪೈಕಿ ಇವರು ಪ್ರಥಮ ಗ್ರಾಜುಯೇಟರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿವಂದನೆಗಳು.

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಶಾಲಾ ಸಂಘದ ಮತ್ತು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಟೆನ್ನಿಸ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಅಧಿನೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವ ವಿಷಯ ಈ ತಾ. 19ರಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗು ಆಗುತ್ತದೆಂದೂ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ದಿನ ಹಾಜರಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡಗಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಹಕಾರ ಸ್ಟೋರಿನ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಾ 10—11—30ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ವಿಚಾರಣೆಗಿನ್ನೆ ಪಿ. ಪಿ ಸಿ. ಅಯ್ಯಪ್ಪನವರನ್ನು ಹಾಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಂಘದ ಪೈಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ಜುನಾಯಿಸಿರುವರೆಂದು ಅದರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ತಾ 15ರಲ್ಲಿ ನಾಪೋಕ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, ತಾ. 17ರಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರಸಂತೆಯಲ್ಲಿ 24ರಲ್ಲಿ ಹುದಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ, 25ರಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನವರು ಆಯೋಯ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸು ನಡೆಸುವೆರೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಿನ್ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೂರ್ನಾಡು ಸಂತೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮೆ ಕೆಂಬಟ್ಟಿರ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದರೆಂಬಂತೂ, ಅವರು ಆ ಕೂಡಲೇ ಸ್ವೆಬ್ಬದೂರ ಹೋಗಿ ಮೃತಪಟ್ಟರೆಂತಲೂ, ಅವರ ಶವವನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂಗಲ, ಹುದಿಕೇರಿ, ಶನಿವಾರಸಂತೆ, ಬಾಳೆಲೆ, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ, ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲ, ವೀರಾಜಪೇಟೆ, ಅಮ್ಮತ್ತಿ, ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಶಾಂತರೀತಿಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೆಂದೂ, ಕೂಡಲೇ ಇನ್ನೂರ ನಾಲ್ವತ್ತೈದು ಪಂಗಡವು (ಸೇಡ್) ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವರೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಕಳೆದ ತಾ. 13ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿ ಕಾನ್ಸೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಕಮಿಶನರವರ ಪತ್ನಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಅನೇಕ ಇನಾಮುಗಳು ಹಾಜಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳ ಆಸೇಕ ತರದ ಆಟ—ಇನ್ನಿತ್ತಾ ತರದ ಕುಣಿತ ವಗೈರೆ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತ್ತೆಂದು ಬಲ್ಲವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ವಾರ ಬೆಳ್ಳೂರು ಪಟ್ಟಚಿಕ್ಕಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರಗು ಆಯಿತೆಂದೂ, ಸಾವಿರ ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೆರೆದಿದ್ದರೆಂದೂ, ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿ, ಬಾಬಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ಸ್ವಾತಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಕುರಿತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರು ಮಾತಾಡಿದರೆಂದೂ, ಹೀಗೆಯೇ ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು, ಹುದಿಕೇರಿ, ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗುಗಳು ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆಂತಲೂ, ಅನೇಕ ಜನರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನೆರೆದು ಈ ವರ್ಷದ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಪಂದೇಲೀ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ನಿಶಾ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವೆವೆಂದೂ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕಳೆದ ವಾರ ಮೆ. ಕೊರವಂಡ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಬಾರ್-ಎಟ್-ಲಾ ರವರ ಜಾಲಕ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರ ವಿಷಯ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಅವರು ಇಂಡಿಯನ್ ಅಲಿಂಪಿಕ್ ಓಟದ ರೀಕಾರ್ಡನ್ನು 51ಸೆ ಸೆಕೆಂಡು ಇದ್ದದ್ದನ್ನು 50 ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಿ ತೀರಿಸಿದರೆಂದೂ, 1ಪೈ ಸೆಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹುದೂದೇಶದ ರೀಕಾರ್ಡನ್ನು ಮುರಿದರೆಂದೂ, ಎಲ್ಲಾ ಪಂದ್ಯಾಟಗಳ (all round Champion ship) ಸ್ಪರ್ಧಾರ್ಥಿಗಾಗಿ ಬಟ್ಟನ್ನು ಪಡೆದರೆಂದೂ, 1930ರ ವಿಜಯ್ ಕಾಪನ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿನ ಕೈಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಮೊದಲಿನ ಪ್ರವೀಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದರೆಂದೂ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ

ಕೊಡಗು ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಕಳೆದ ತಾ. 10ರಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೊಡಂದೇರ ಸೀತವ್ವನವರಿಗೆ ಕೈಸರೀ ಹಿಂದ್ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಮೆಡ್ಡಲ್ಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಕೊಟ್ಟಾಗ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು ಮಾಡಿದ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಗಣ್ಯರಾಗಿ, ತಿಳ್ತು ಸಾರಕ್ಷಣೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಷ್ಟದ್ಯೆಯನ್ನು ಹುಡುಗಿಯರ ತಲೆಗಿಗೆ 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕೃಮನಿನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಪಕ್ಕವಿತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರವು ಈ ಪದಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೂ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರ ತಂದೆಯವರಾದ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಸೇಮಣ್ಣನವರು ದಾನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾಗಿದ್ದರೆಂತಲೂ, ಅವರು ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ರೂ. ಮಡಿಕೇರಿ ಪಂಪು ಕೆರೆಗೂ, ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮೊರ್ಕೆಟ್ ದುರುಸ್ತಿ ಮೊದಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರೆಂತಲೂ, ಮಿನೆಸ್ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರೂ ಸಹ ಕೊಡಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ್ ಪಟ್ಟಮಾಡ ದೇವಯ್ಯನವರು ಕೆಳಗಿನ ದಜೆಯಿಂದಲೇ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಟ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆದರೆಂದೂ, ಇವರು ಸಕ್ಕೆದಾರಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೃಮನುದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಗರೆಂದೂ, 1902ರಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಇವರ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನೂ, 1910ರಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಪದಕವನ್ನೂ, 1926ರಲ್ಲಿ ರಾಜರ ಪೊಲೀಸು ಮೆಡ್ಡಲ್ಲನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸಿದರೆಂದೂ, ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದೂ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಹೇಳಿ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಸನ್ಮಾನ್ಯರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮೆ. ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಕಾಳಪ್ಪನವರು ಚಿಕ್ಕ ಕೆಲಸದಿಂದಲೇ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿ 1917ರಲ್ಲಿ ಸುಭೇದಾರರಾಗಿ ಪೆರಿಟೋರಿಯಲ್ ಪಟಶಾಮಿಗೆ ತಾನು ಕುಡ್ಡು ಸೇರಿ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಕೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ್ ಟೈಟಲ್ಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಹೇಳಿದರು.

## ಸೂಚನೆ.

ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಪೋಸ್ಟ್‌ಫೀಸು ರೂಲಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಆರು ಕಾಸು, ಪ್ರತಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಅಂಟಿಸಿವ ಬದಲು, ನೂರುಕಾಸು ಅಂಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾಸ್ಟರರು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಪುನಃ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬೇಕಾದರೆ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ ಸಿಫಾರಸ್ಸನ್ನೊಡನೆ ಒರಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಆಫೀಸರರವರ ಚೀಫ್‌ಕಮಿಶನರರವರಿಂದ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಿಫಾರಸ್ಸು ಪತ್ರವು ದೊರಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ದೊರಕುವ ವರೆಗೆ ವಾರ ಒಂದಕ್ಕೆ ನವ್ವ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಟಾಂಪು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಂಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ನಷ್ಟದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಾಚಕರ ಮತ್ತು ತೀರುದಾರರ ಮುಂದಿಡಲು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತೇವೆ. ಹೇಗೂ, ರಿಯಾಯಿತಿಯು ಇಷ್ಟರೆ ದೊರಕಬಹುದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

'ಸಂ'

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮದ್ಯಾಪು ಪಟ್ಟವು ಎಚ್ಚರವಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಿಕಟಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಈಗಾಗಲೇ 144ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಜಾರಿಗೆ ಒಂದಿದೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲಾಫೀಸಿನ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಹಣ ಇಡಕೂಡದೆಂದಾಗಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬೋಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುರುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೆನಾರಿಸಿನಲ್ಲಿ 31 ಸಿ. ಕ್ಲಾಸ್, ಕೈದಿಗಳು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಕನಿಷ್ಟ ತರದ ಊಟಕ್ಕೂ ಜೈಲಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಹಳ ಕಠಿಣ ತರದ ನಡತೆಗೂ ವಿರೋಧಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಕೈ ಕೊಂಡಿರುವರು.

ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಬಿ ಬಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ(ಆಗ್ರಾ ಅಯೋಧ್ಯೆ) 613 ಜನರು ದಕ್ಕಿಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಜೈಲಿನ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವವರು 7896 ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮಿಶನರಿಗಳು ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಜಯಪ್ರದವಾಗುವಂತೆಯೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಗೊ. ಹಿಂದೀಯರಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಾಮರಸ್ಯ ಯೋವಾಗಲೂ ಇರಬೇಕೆಲಾದ ಒಂದು ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ವ್ಯಾಂಕಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸೇವಾದಳ ವಗೈರೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಗುಡಿಸಿಲ್ಲಿ ದೃಕಟಣೆ ಮಾಡಿರುವರು

ಮುನ್ಸಿಜಂಗಿನ ಸವಿಸದ ದಿನ್ನಿತ್ತರದ ಸವಿಸದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾನದಿಯು ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದು ದಡದ ಮೇಲಿನ 15 ವೀತಿ ಜನಿಕೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಜಪ್ಪಳಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಲಿಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಅಂಗಡಿಯವರ ವಸ್ತ್ರವು ಮೂತ್ರ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಉಳಿಯಿತು.

ಬೇಂಬಾಯಿ ಹಾರ್ಬರಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ದಿನ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸರ್ಜಿಯನ್‌ರಾವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸ್ಯುನನ್ ಎಂಬವರೂ, ಪೊಲೀಸು ಸಾರ್ಜಂಟರವರೆ ರಿಮ್ಮರ್ ಎಂಬವರು ಜನರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಗಾಯಪಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗಿರಗಾಮ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮುರ್ಕರ ಎಂಬವರು ಬಿ. ಜೆ ಹಾಸ್ಪಿಟ್ಯೂನ್ ಎಂಬವರೂ ಕೈಮನಿಸ್ ಕೇಸ್ ದಾಕಲ್ಮಾಡಿದ್ದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಸ್ಟೋಲೆಂಬನರು ಇಷ್ಟಾ ಜನರಾಗಕ್ಕೆ ಹೀಗೆಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 40 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ್ನು ಜಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ 32 ಕೋಟಿ ಜನರಿರುವ ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಆಕಾಶ ಒಲ್ಲೆವು. ಹಿಂದೀಯರಲ್ಲಿ ನಮಗಿಗೆ ನೂರ ಕ್ಕೊಬ್ಬರು ವಿರೋಧಿಸಿದರೂ 32 ಲಕ್ಷ ವಿತಾಗುವುದೆಂಬಗನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕ್ಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

ನಾಗವುಂದ ವಿಶ್ವಾ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರು ಡಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣಕಿಂಬನರು (ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ನೊಂಬರು) ಕೈಗಾರಿಕೆ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ, ಮೂರುತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಚಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಒಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೂರಾವ ಸೇವಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೀರೆ ಧರ್ಮಾಶಲಸಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಗಟಸಿದ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಜಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರನ್ನು ದಹನಮಾಡಿದ ಜಾಗವಾದ ಬೊಂಬಾಯಿಯ, ಚಾಪತಿ (ಸಮುದ್ರತೀರ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಇವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನೂ ಇರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರು ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ನನ್ನ ಹುಟ್ಟು ಹಕ್ಕೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಾಧಿಸುವೆನು ಎಂಬದಾಗಿಯೂ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದವರು ತಿಲಕ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಮುಂದಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀಜಕ್ ಮುನ್ಸಿಯವರು ಕಳೆದ ವಾರ ಗುಜರಾತ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಜರಿಸಿ ಬಂದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಮಯ ಯುದ್ಧವು ಬಹಳ ಚೆನಸ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಹಿಂಸೆಮಾಡಲಿ, ಜನರು ಪ್ರತಿಯೊಗಿ ಹಿಂಸೆನೊಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಜಯಾಪಸಾರ ತಾಲೋಕಿನ ಹದಿನಾರು ಗ್ರಾಮದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಊರುಬಟ್ಟು ಬರೋದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಊರುಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಒಡಿಶ್ಶ ಬಾನೇಸೆ.ಮೂರಿ ತೆಗೆಯುವ ತಿರ್ಮಾಡು ಆಗಲಿಲ್ಲವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ನಾವೆಶ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದುಗಳ ಪೈಕಿ ಆ ಜಾತಿ, ಈ ಜಾತಿಯೆಂದು ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಬರಾಯಿಸುವುದು ತಪ್ಪೆಂತಲೂ, ಎಲ್ಲರೂ ಹಿಂದುಗಳೆಂದೇ ಹೇಳಿ ಬರೆಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಒತ್ತಾಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಜಾತಿ ಸದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಜಾತಿಯೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಪೂಜಾ ವಿಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಮುಂಡಿಗೆಯವರು ಪ್ರಬಲವಾದ ಡಳವಳವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಸ್ಥರು ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೈಜಿನಲ್ಲಿರುವ ಆ ನಿಜವಾದ ಧುರೀಣರೊಡನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ. ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ತೆಗೆಯುವ ಆ ವೇಷಧಾರೀ ದುರಾಗ್ರಹವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕಳೆತು ಫಲವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ನವೀನ ವಾತಾವರಣವು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವಂತೆ ಸಾಧಿಸಿರಿ. ನಿನ್ನ ಉದಾರತನವು ಮೊದಲಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲಿ. ಆ ತನಕ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮೊರು ವಾರದ ಕೆಳಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಬಂದು ನನ್ನ ದೇಶದ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಖಕರಾದ ಮೆ ಬ್ರೈಯಲ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಸಾಹೇಬರು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಎಚ್ಚರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು.

ರಾಜಕಾಯಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮುನಿಶ್ಯಾನ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿಯರು ಯೂವಾಗಲೂ ಜಗಳವಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಾಸ ವಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯವನು ಬಹಳ ಬಡವನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಊಟಕ್ಕೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅನ್ನವೇ ಊಟ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಣ್ಣನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ, ಒಂದು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಇವನ್ನು ಹೆಂಡತಿಯು ತಿಳಿದು ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಒಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನ್ನದ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಬೊರು ಚೆಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಳು. ತಮ್ಮನು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಉಪವಾಸಿರುವುದನ್ನು ಅವನು ಕಂಡು ವ್ಯಸನವನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಊಡಲೇ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡನು. ಇವನ್ನು ಕಂಡು ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ಹೀಗೇ ಮಾಡಿದಳು. ಅಣ್ಣನು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಮಾಡಿದ ಕೃತ್ಯವನ್ನೂ ತಮ್ಮನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡನು. ರೋಷಾವೇಶದಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ನುಸುಳಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಆ ಕ್ಷಣದೇ ಕೊಂದು ತಾನೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

## ವಿಜಿ

## ನೋಟೀಸು.

1930 ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ತಾರೀಕು 30 ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆಗೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಮ್ ಬಳಿ ಮೈದಾನವಿನಲ್ಲಿ ತೀರುದಾರರ ಮಹಾಸಭೆಯು (ಜನರಲ್ ಎಸಿಟಿಂಗು) ನೇರುವುದೆಂದು. ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸೋಣಾಗಿದೆ

ಎಸಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ

1. 1929—1930 ನೇ ವರ್ಷದ ಆಡಳಿತ ವರದಿಯನ್ನೂ, ಇದೇ ವರ್ಷದ ಆದಾಯ ವೆಚ್ಚ, ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್, ಲಾಭ ನಷ್ಟಗಳ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಆಡಿಟರರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನೂ ಸಭೆ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಇರಿಸುವುದು

2. ಆಡಿಟರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಿಕೆ

3 1929—1930 ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆಡಿಟರನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಫೀಜು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಮಾಡುವಿಕೆ.

4. ಕಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬೇರೆಯವರ ಜುನಾವಣೆ

" ಕೊಡಗು " ಲಿವಿ.ಟೆಡ್, ಸಿ ಯಸ್ ವೆಂಕಟ್ಟಯ್ಯ, ಮಡಿಕೇರಿ, ತಾ 11—11—'30. (ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು)

## ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರ ಭಾಷಣ.

3ನೇ ಕೊಡಗು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೊದಲನೇ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ

ಮಹನೀಯರೇ,

ಮೊನಸೀಯ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ 3 ನೇ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೊದಲನೇ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗತವೀಯಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದಲೇ ಇದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೊಸಬರಾಗಿದ್ದೀರಿ ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಮತ್ತು ಜನರ ವಿಷಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ ಈಗಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಸಮಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಆಲೋಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸೀರಿ ಎಂತ ನಂಬುತ್ತೇನೆ

ಈಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಮಹತ್ವದ ಕಾಲವಾಗಿದೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿಕ್ಕಿರುವ ಚರ್ಚೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ದೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿದೆಯೆಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯೂಗಲಾರದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಂದ ಈ ತಿಂಗಳು 17 ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಕಾನ್ ಫರೆನ್ಸಿನ ಕೆಲಸದ ಫಲಿತಾಂಶವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಗೌರವ ಕೂಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಬೇಕೆಂತ ಸರ್ವರ ಆಭಿಲಾಶೆಯೂಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೂಚನೆಗಳಿಂದ ನಮಗೂರು ಅಂಥಾ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಆಗಬಹುದೆಂತ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯೂ ದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತಿನಿದಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಡಿಮೆಯೂಗಿರಬೇಕಾದ್ದಂದಿ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದಿಸ್ತೇನೆ ಆದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿರಿಸುವ ವರ್ಸಾಡು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಂಡಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೂಡಗಿನ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಇಂಡಿಯೂ ಸರಕಾರವು ನೋಡಿಕೂಂಡೀತಂತ ಭರವಸೆ ಇದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಹುದಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೊಡಗಿನ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಅಭಿವಾಯ್ಗಗಳಿವೆ (1) ಪ್ರಾತ್ಯಾಸಿಗಳ ಸ್ವರಬೇಕೆಂಬುದು, (2) ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಗುಣದೋಷಗಳಿವೆ ಹೇಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದೆ ಈ ಗಡಿಬಿಡಿಯ ಸಮಯದ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಕ್ಯಗಳ ಆಪತ್ತಿನ ಕೈನವು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದೂ, ಹೊಸ ವರ್ಸಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಕ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಗಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆಂಬುದೂ ತಿಳಿಯವ ಮುಂಚೆ, ಆಬ್ಸೆರ್ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂಕ ನನ್ನ ಬಲವಾದ ಅಭಿವ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕದ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ವಿನೂ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಎಂದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಯಾಂತ್ಯದವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಯುಕ್ತವಾದ ಅವಗಾಹನೆಯೂ ದೊರಯುತ್ತದೆಂತ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಲಾಪೆನು.

ಈಗ ಕಲವು ತಿಂಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕೂರ್ಗಿನ ಜನರು ಶಾಸನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧದ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿದ್ದೆ ಕೊಡಗಿನ ಜನರ ಪಾರಂಪರ್ಯದ ರಾಜಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಧಾನ ಗುಣದಲ್ಲಿಯೂ ಭರವಸ ಇಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭಿವ್ಯಾಯವು ತಪ್ಪಲ್ಲವೆಂತ ಕೋಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ ಕೊಡಗಿನ ಜನರ ಈ ಗುಣಗಳೇ ಅವರ ಮುಂದಿನ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲೂ ತೋರಿ ಬರಲಿ ತಪ್ಪಿದಾಲಿ ಹಿಡಿದ ಕಲವರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಬಾರದಂತೆಯೂ, ಕೊಡಗಿನ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರು ಕೆಡದುತೆಯೂ, ನೋಡಿಕೊಂಡಾರೆಂತಲೂ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ನಿನುಗಿಂತ ಮೊದಲು ಈ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿದ್ದ ಕೆಲವರು ಅಧಿಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸತಿಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಬೆಂಬ ಅಭಿವ್ಯಾಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬರುತನಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ವುನ ಜುನಾವನೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ ಈ ಕೌನ್ಸಿಲು ಈಗಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಲ್ಲವೆಬ್ಬಂಬ ಅಭಿವ್ಯಾಯವೂ ಅವರ ಪತಸಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂತ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಮೇಲಿನ ತೋರಿಕೆಯಿಂದ ಮೂಡುವ ಟೀಕೆಯೂಗಿದೆ ಆದರೆ ನಿಜವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿಕೊಂಡ ರೂಪುಗಳ ಲೆಕ್ಕದಿಂದಲೇ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಕೂಡದು. ಈ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ವ್ಯಾಸಂಗವಾದಂದಿನಿಂದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸ್ಥಳೀಯ ಅನುಭವಗಳೂ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳೂ ತುಂಬಾ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವೆಂತ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತು ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರಲ್ಲವೇಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂತಾಯಿತು ಕಳೆದ ಮೂಜಿತಿಂಗಳ್ಲಿ ನನಗಿಂತ ಮೊದಲಿನ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರ ಲಫ್ಟೆರ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಅಭಿವ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕ ತಿಳಿದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕ ಸಹಾಯವಾಯಿತು ಎಂತ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇ ಹೇಳಿದರು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುವಂದ ಮೆಂಬರುಗಳೆಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಮೂಕ್ಯಭೂಮಿಯ ಹಿತಚಿಂತನೆ ಇರುವ ಈ ಮೊದಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವರ ಅಭಿವ್ಯಾಯವು ಈಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೊರೆಯದೆ ಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಲವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದೇನೆಂದರೆ—ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರೇ ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಕಮಿಶನರ್ ಆಗಿರುವ ವರ್ಕಾಡು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲೂ, ಹೊರಗೂ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಆಕ್ಸ್‌ಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ ವೈಸೂರು ರಿಸಿಡೆಂಟರ ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನ ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಕಮಿಶನರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೆಚ್ಚಿನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲು ಇಂಡಿಯೂ ಸರಕಾರವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆಯೆಂತ ಈ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗ ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸೀಲ್ ಕಲಸಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಜಡ್ಜಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕಂತ ಇದ್ದೀಲನಲ್ಲಬ್ಬಿದೆ. ಇಂಥಾ ಕಲಸಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗಿ ನೇಮಕವಾದವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜಿಯರಾಗಿ ಒದಲಿ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದ ಮೆ ಪಾಕನಲ್ಲಮ್ಮವಾಲ್ಯಾ ಎಂಬವರು. ಹಿಂದದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ.

ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ ಎಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇದೆ ನಾನು ಕೂಡಗಿಗೆ ಬಂದು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಸುಮಾರು 700 ಮೈಲು ತಿರುಗಿದ್ದೇನೆ ಉಳಿದ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸಹ ಇನ್ನಿಂದು ಈ ವಾರದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಹೋಗುವ ವಿಚಾರ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆಯೆಂತ ಹೇಳಲಾಪೆನು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಂತ ಹಿಂದವಾಗಿರವು ಆದರೂ ನನುಗ ಕೃಪ್ತಿಯಿದಯಂತಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತುಸು ಸೀಲ್ಕಣಿಕೆ ಇದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೆ ಮಿಲಿಟರಿಯ ಅಧಿಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ದೊರಕಿವೆ ಕೂಡಗಿನ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾದ ಲೆಲವು ಬಾಗಗಳ್ಲಿ ನೀರು ತಗಲದೆ ಕಲವು ತರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಕೆಡದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ

ಅರಮನೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಕಡವಾದದ್ದಕ್ಕೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬರುತ್ತಲಿದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತಿಸಿಹಿ ಮಾಡಿಸಲಾಗಿದೆ (ಆಬ್ಸರ್ವರ್ ಸಾಯಬ ತಮಿಯಿಂದ ಕಂಬುತ್ತೇನೆ) ಇನ್ನು ಕಡಮಾಡದ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೆ. ಪ್ರೈಸ್ಟೈಯರು ಕೈಕೊಂಡ ಮಲೇರಿಯ ನಿವಾರಣೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಲವಾಗಿಯೇ ಮುಂದುಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯೂಡ ಹಾವಳಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಹ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ

ಮಹನೀಯರೇ, ನಾನು ಇನ್ನೂ ತುಂಬಾ ಮಾತಾಡಬಹುದು ಆದರೆ ತುಂಬಾ ಸಮಯ ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೂಂಡೆ. ನಿನುಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ ಎಂತ ಒಮನೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಕ್ಕು ಉದಾ ಜನರ ಸಂಬಂಧದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಸಹಾಕ ನುಭೂತಿ ಇದೆಯಂತ ಭಾವಸಿ ಕೂಡುತ್ತೇನೆ

## ಪತ್ರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಚಾತ್ಮದಾರರು ಪಹುವ ಅಧಿವ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.

## ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಾಧನೆಯ ಮೆಟ್ಟು

ದೇಶಬಾಂಧವರೇ

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಪೀಠದಲ್ಲಿ ಸ ಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ಚಳವಳನವನ್ನು ಹೂ ಈಗ್ಗೆ 5—6 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ನಿಷ್ಠಾ ನಿಶೇದ, ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರಚಾರ, ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಇ ಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂಡ್ಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೂ, ಇತರ ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗ ನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪರದೇಶೀಯರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದಲ್ಲ ಈ ಚಳವಳದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿ ದೂದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಮುಂದಾಳುಗಳು ತಮ್ಮ ತನು, ಮನ, ಧ ನವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಸುಮಾರು 60 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗಿಂತಲೂ ಹ ಚ್ಚಾದ ಮಹನೀಯರು ಜೈಲುವಾಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವಾ ಪಂದೇಶ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ, ಈ ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ಥತಿ ವರ್ಷವೂ ನಾವು ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಯವು ಕೆಚ್ಚಾಗಲಾರದೆಂದೂ, ಆ ಮೂಲಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ನ ಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲೇ ಬೇಕೆಂಬುದೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಿಣ ಯವಾಗಿದೆ ನನುಗೆ ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬವೂ ಹ್ಯಾಗೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲೂ ಹಿಂದೂಪೀಠಕ್ಕೆ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬವು. ಈ ದೀಪಾವ ಳಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಯೂವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒ ಟ್ಟಿ ಬರಗಳನ್ನು ತೆಗುಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಆಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾ ಗಿ ಹಿಂದೀಯರು ಕರ್ಯಮಾಡುವದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ್ಲಿ ನಡೆದ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಇ ವದೊಂದು ಪರದೇಶಿ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನೂ, ಸಾವೂನುಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆ ಯದೆ, ಹಬ್ಬವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಹಿಂದೀಯರ ಸ್ವ ರಾಜ್ಯ ಸಾಧನೆಯ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾಲ್ಪವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತೋರಿ ಸಿದರು. ಆದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ದೀಪೀಯರೂ ಸಹ ಈಗಲೇ ಬ ರುವ ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬವನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಯೂಡುಯೂಂದು ಗನ್ನಡ ವಿಲ್ಲದೆಯೂ, ಬಟ್ಟೆ ಒಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳದೆಯೂ ಸ ಮಾವೂರಿಯನ್ನು ಸಲಸದೆಯೂ ಈ ವರ್ಷ ನಡೆಸಿದಲ್ಲ ನಾವು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವದಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿ ಸಿದಂತೆ ಆಗುವದೆಂಬದು ತೆನುಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಯ ನ್ನು ಕೊಂಡುವಾದರೂ ತೆಗೆಯಲೆ ಕಳೆಯದೆಂದೂ ತೋರ ವ ಮಹನೀಯರು ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಸರ್ಟಿಫ ಕೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಸ್ವದೇಶಿ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ ಈಗ್ಗೆ ಕಳೆದ 12 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಒರ್ಮಾ ಯದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಯ ಕೃಯವು ಒಂದಕ್ಕೆ 4 ರ ಷ್ಟು ನಿರುವಾಗಿ ಎಸೆಸ್ಟೇ ಮಹನೀಯರು ಇದ್ದ ಒಟ್ಟಿಯ ಲ್ಲೇ ಸುಧಾರಿಸಿ ಇಂಥಾ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಸುದಾರಿಸಿ ಕಳೆಯಲಿ ಲ್ಲವೇ. ಈಗಿನ ಧರ್ಮಯುದ್ಧವು ಹಿಂದಿಯಾರವ ನಮ್ಮ ಸ್ವ ರಾಜ್ಯ ಸಾಧನೆಯ ಶಕಾರಂಭವೂಪದೆ ಯುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮಹಾ ತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಂದಾಳುತನದಲ್ಲಿ ಹೊಡಿದ ಈ ಯು ದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ವರೂ ಕನ್ನು ಕೈರಾಗುವ ತಿಳಿಲು ನೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಯವ್ಯದವಾಗಿ ಸೂಡಿದಲ್ಲು ನಮ್ಮ ಗುರಾಮುಗಿ ಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮುಂ ದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಖಮಯವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಮಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಹಿಂದಿಯರ ಹಾಗೂ ಕೊಡಗು ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿ ಆ ತಿವಿನಯದಿಂದ ವ್ಯಾಧಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಏನಂದ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ.

## ಕನಿವಾರಸಂತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ

ಅಯ್ಯಾ,

ಈ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಈ ದಿನ, ನಾಳೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತೆರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆಂಬದಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು, ಡಿ ಬಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ತೆರೆಯಲ್ಪ ಡಲಿಲ್ಲ ಔಷಧಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಂದು ಅನೇಕ ತಿಂಗಳಾ ಯಿತು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಕಾಶವೋ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ ಮೂ ರ್ನಾಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಶನಿವಾರಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪ ತ್ರೆಯೂಗುವುದೇಕಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡಿನವರ ತೀರ್ಮಾನ ಮೂರ್ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಳೆದ ಮೂರ್ಜಿ ತಿಂಗಳ್ಲಿ ತೆರೆಯ ಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳುವರ್ಯಾರು? ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಉತ್ತರ ಕೊಡಗಿನಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕು. ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂದ ಗಂಧದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಉತ್ತರ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯಷ್ಟು ಹಿಂದು ಬಿದ್ದಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳುಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಸರಿಯೂಗಿಲ್ಲ ಯೂವ ಮನುಷ್ಯನ ಮಖವನ್ನಾದರೂ ರಕ್ಷವಲ್ಲ. ಮಲೇರಿಯೂ ಹೋಗವು ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ನಿರ್ಲಯವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಇ ನ್ನಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಂತೆಯೂ, ಮಲೇರಿಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ತಕ್ಕ ವರ್ಸಾಡು ಮಾಡುವಂತೆ ಯೂ, ಕಡ್ಡಾಯದ ವೈದ್ಯರಿಲ್ಲದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತ ರಲು ತಕ್ಕ ವರ್ಸಾಡು ಮಾಡಿ ಜನರ ಸಾಕ್ಯಯ ವನ್ನು ಎ ಲ್ಲಾ ವ

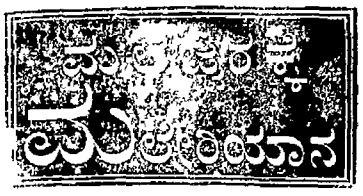


ಅಯ್ಯಾಬ್ಬಾ ಜ್ವರವೆಂದರೆ ಬ್ಬರ ಹೇಳಬೇಕು ಮಲೆ ಜ್ವರ ಕ್ಕೇನೆ! ವಾತಜ್ವರ ನ್ಬಪಿತ್ತಾ ನುದ್ರು ಕೇಳಬೇಕು ಮಲೇರಿಯೂ ಕಮಾಯ್ಕೇನೆ!!

ಮಲೆ ಜ್ವರ ಚಳ್ಳುರ, ವಾಯುಜಿ ಕಟ್ಟಿ ಒರುವ ನಮೂ ನಿವಾರು ಜ್ವರಗಳೂ ಇವರಿಂದುಂಟಾದ ಗೆಡ್ಡಿ ರೋಗವೂ ಈ ರಾಜ ಮದ್ದು ಮಲೇರಿಯೂನವೇ ನುಕಯುವಿಲ್ಲದೆ ಗುಣ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ

ಚಳಿ ಜ್ವರದ ನುದ್ರುಗಳ ಸೈಕಿ ಶಿಖಾವ ಣ' ಮದ್ದಾಗಿರುವ ಮಲೇರಿಯೂನವು ಈ 40 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕದ ಚಕೂ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಿಂಡರಿಸಿ ಬ್ಯಾತಿಗೊಂಡು ಹೊಗಳ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಲಕ್ಷ ಗಟ್ಟಿ ರೋಗಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಪಟ್ಟು ಮಲೇರಿಯೂನಕ್ಕೂ, ಇದರ ಗ ಣಕ್ಕೂ ಮೆಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಚಾನುಸಾರವಾದ ನಾಮಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅತೀ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕುಣಾಯುತ್ತಾ ಇರುವರು ಮಲೇರಿಯೂನದ ಮಹತ್ತಿಲ್ಲೇ ಒಂದೇ ಒಂದು ಚಾಟ್ಟಿ ಮದ್ದನ್ನು ತರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿ

ಕ್ರಯ —ಚಾಟ್ಟಿಗೆ 1—2—0, ½ ಡಜನಿಗೆ 8—8—0, 1 ಡಜನಿಗೆ 16—8—0

## ಕಂಪೌಂಡು ಸಿರಪು ಕಾಡ್ಲಿವರ್ ಆಯಿಲ್.

ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಕೈಕಾಲು ಬಚ್ಚಲು, ಮೈ ಕಣ್ಣು ಮುಖ ಉರಿ ತಲೆ ತಿರುಗುವದು, ಒಣೆಸ್ಲೆ ಸಿಡಿಕ, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಂ ಕಾರದ ಶಬ್ದ, ನಾಲಿಗೆ ಸೀಳೆ ದೊರಗಾಗಿ ಆಗ್ಗ ಹಿಡಿದು ರುಚಿ ಕೆಡುವದು ಬಾಯಿ ಕಹಿ, ಮಲಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಇನ್ನು ಅ ನೇಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೂಡಿರುವ ದೇಹವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಪಡಿಸುವದು ಕ್ರಯ —ಚಾಟ್ಟಿಗೆ ರೂ 3—8—0

## ಅಂಟಿಕೋಲ್ (ಪಿತ್ತಶಮನ ತೈಲ.)

ಪಿತ್ತ ಉದ್ರೇಗದಿಂದ ಕಪ್ಪಪಡಿವ ರೋಗಿಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಿಂದ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಟಿಕೋಲ್ ಎಂಬ ತೈಲವನ್ನು ಯಾವ ಸಂತಯವಿಲ್ಲದೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೂಡಿದರೆ ತಲೆ ರೋಗ ಕಿವಿ ರೋಗ, ಕಣ್ಣು ರೋಗ ಬಾಯಿ, ಹಲ್ಲುಗಳ ರೋಗ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಪ್ಪದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಸಂಪರಿಸಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ

ಕ್ರಯ — ಚಾಟ್ಟಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 2—12—0

ಟೆಕ್ಯು ಹೊಮೆಯೋಧಿ ಮದ್ದುಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆವಾರು ದೃಷ್ಟಿ ಡಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಆ ರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯದ ನೀತಿ ಸೂತ್ರ ಪುಸ್ತಕ ಧರ್ಮಾರ್ಥ.

ಏಳಾಸ —ಮಲೇರಿಯೂನ ಕಂಪೆನಿ,
(ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ) ನಂ—ರು 14 ಮಂಗಳೂರು

ಒ2—3

---

**ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕು, ಎಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷನಿವಾರಕನೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯುತ್ತದೆ ತಯಿತ.**

ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹೊಸ ಜನ್ಮದ ದುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಲೂ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ದೋಷದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವಿಕೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೊಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಾಗದಿರುವಿಕೆ ಮುಟ್ಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ ದುಸ್ವಪ್ನಭಯಿವಿಕೆ ಹೊಟ್ಟಿ ಶೂಲೆ ಬಿಳುಪು—ಕೆಂಪು ಹೊರಿ ಗರ್ಭ ಪತನವಾಗುವಿಕೆ ಗಾಂತಿ ಸರ್ವಶಾಪ ವಿತಾಪಹರಿಯಿಂದ ನವಳುವಿಕೆ ದಿನ ಮುಂಬೆ ಹಡಯೋದಿಂದ ದರೆ ಹಲವೊಮ್ಮು ವಿಕೆ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಂತಾನ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೨ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ದೋಷದಿಂದ ಅಳುವುದು ಸಂದುರೋಗ ಮುಟ್ಟುದೋಷ ಕಾಮಾಲೆ ಗ್ರಹಗ್ರಾ ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ಮುಟಕಿಣ್ಯಾಸ ವಿಕ್ಷಪ ಆಳೋದ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಂದ ವ ಳೋದ ಭಯದಿಂದ ಜ್ವರಬಿಡ್ಡ ಕ್ಕೀಡ ಹೊಂದುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿರುವದು ಗರ್ಭರಕ್ತಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ರಕ್ತಾಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಡಿತರೊಡನೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಿಶ್ವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧು ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಮಾಲಿಂ ದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕವಚವಿ ಬಿಳಿಯ ತಾಯಿತವಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇವನ್ನು ತಲೆಯ ಧರಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಾಗುವ ಸಂತಾನ ಭಂಗವು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವು ಯಾವತ್ತೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ವಿಯುಂಟಾ ಗಿ ಕಾಯಾ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಿಕ್ಕೆ ತಿ—೦—೦ ಪೋ ಐ ಬೆರೆ ಕ್ವೀನ್ಸ್ ರಾ ಜಾಗ್ರತ್ತ ಗುಣ ಕೊಡುವ ತಾಯಿತಕ್ಕೆ ಪೋ ಐ ಸೆರಿ ೫ ರೂ ಆಗತಕ್ಕ ವಿ ಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಬರೆಯಿರಿ ಈತಾಯಿತ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಡಪತ್ತಿಂವದರಿಗೆ 100 ರೂ ಬಹುಮಾನ ಒಂದು ಸಲ ತರಿಸಿ ಅಪಜಿಪ್ಪದ ಶಕ್ತಿಳ್ಳಿರಿ

**ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚ ಮೂಲಕ ಮೂದರಿಗಾಗಿ ಬಹುಮೂನ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.**

ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವೆಂತೆ ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರರೂ ತೀರಿಸಲು ಗುಪತೆಂದೆನಿಸಲು ತನ್ನ ಆರ್ಜರ್ಜಾರವಾದ ತಾಯಿತ ವನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಈವಾಗ್ಳೆ ತಾರಗಳ ವರೆಗೆ ಧರಿಸಿ ನಪತ್ಯೆದ' ಮೈಬೊಳಗಿನ ಯಾವತ್ತೂ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಆರೋ ಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅತಿ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತೆ ತಮ್ಮ ವಿ ಕೆ. ರಾಮಾಚಾರ್ಲು ಸುರಾಮು ಹಾರ್
ಪ್ರಥಾದ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಮುಂಬೈ

ತಾಯಿತ ಸಿಗುವ ವಿಳಾಸ.—ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಬಿ. ಸಿ. ಹಂಚಗಟ್ಟಿ,
ಮು. ಪೋ. ಆಥಣಿ, ಜಿ. ಬೆಳಗಾಂವ.

52—3

---

## ಕಮಿಶನರವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಹಿರಂಗ ಪತ್ರ

ಅಯ್ಯಾ,

ತಾವು ಕೊಡಗು ದೇಶವನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯರ ಸ್ವತಿನಿಧಿಯವರಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾವೋನ್ನತ್ಯ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೊಡಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಇಶಾಖೆಗಳೂ ತಮ್ಮ ಆ ಧೀನಕ್ಕೇನೇ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ ಆಲ್ಲದೆ, ಕೊಡಗು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಜೋರ್ಡಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದೂ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಜೋರ್ಡು ಶಾಲೆ ಗಳ ಮೇಲು ಸಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾ. 70 ನೇ ರಾಜಾಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಲಾ ಹುಡುಗರು ಹಾ ದಿಬಿಟ್ಟಿ, ಹೊಸ್ಪಿ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಯಾವ ಅಕ್ಕೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ ವಾಗಿಯೂ, ಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂಥಾ ನಿರ್ಬಂಧದ ಸರ್ಕ್ಯು ಲರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ತಾನು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಅಪ್ಪಣೆಕೂ ಡಿಸಿದಿರಿ ಆಲ್ಲದೆ, ಒಟ್ಟಾರೆ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಯೂನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ರೂಢಿ ರೂಢಿ ನೋಡಿರುತ್ತೀರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಜೋರ್ಡು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕಿಲ್ಲದೆ ಸಬ್ ಅಸ್ಸೆಂಟ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರವಗಾ ಡಿ ಬಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿಬಿಟ್ಟಿ, ಹೊಸ್ಪಿ ಹಾಕೂಡದು ಎಂಬ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಹೇಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೋ, ಏನೋ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಜೋರ್ಡು ವಿಚಾರಿಗಿನಲ್ಲಿ ಜಜ್ಜಾಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವಿಷಯಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳು ತಮಗೆ ಬಂ ದಾಗ್ಯೂ, ಆಂಥಾ ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಶಾ ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿವೆ ಇನ್ನಾದರೂ ದಯಮಾಡಿ ಇಂ ದಾ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹೋಗಶಾಡಿಸಿ ತಾವು ಶಾಲೀಕು 7—10—30ರ ವೀರರಾಜಪೇಟೆಯ ವಿಚಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಆಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕನ ಗುಣವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ

ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಕಮಿಶನರಾಗಿದ್ದು ತನ್ಮಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಬೈತರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಇನ್ಯಾರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ತಾವು ದೇಶಾಬಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಸರುಗೊಂಡಂಥವರು ತಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ತನ್ನ ದೇಶ, ತಮ್ಮ ಜನರು, ತಮ್ಮ ಶಾಸನಗಳು ಎಂಬವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಭಿಮಾನವಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಾವೂ ಸಹ ನ ನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಂದಿಟ್ಟಿ, ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಸುವುದು ತಪ್ಪೇ ದಯಮಾಡಿ ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ನಿರ್ಬಂಧದ ಕಾನೂನನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸುವಂತೆ ಶಾ ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ವ್ಯಾಥಿಸುವ.

ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯ,
ಗ್ಯಾವ ನಿವಾಸಿ"

---

# ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿಲ್ಪಿಯ್ಯಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.

## ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

4 ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಪೂರೈದ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಬಂದೋಬಸೂ ಆದ ಪೌಂಟಿನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ವರಲ್ಡ್ ವಂಡರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ರೂ | 3 0 0 |
| " , ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 3 0 |
| " " ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0 |
| " ಎಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಮಾಡೆಲ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 14 0 |
| " " ಮೂಲ್ ಕಲರ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 4 2 0 |
| " ಸರ್ಪ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡೆಲ್ ಆಧವ ಬ್ರವುನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 5 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ಯಾಬ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 10 8 0 |
| ಸಾಕ್ಷರ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ 14 6 0, & 20 10 0 | | |
| ವ್ಹಾಕ್‌ಬರ್ನ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 3 8 0 & 3 12 0 |
| ಸ್ವಾನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 6 4 0, & 6 12 0 |
| ವಾಟರ್‌ಮನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | | 8 2 0, & 8 10 0 |

### ಟೈಂ ಪೀಸ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ಯಾಬ್ಂಡ್ ಇರುವ ಸೆಂ ಪ್ಲೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸೆನ್ನ ಪ್ಲೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 2 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಂ ಪ್ಲೈಂಪೀಸ 1ಕ್ಕೆ | 6 9 0, & 6 15 | 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸನ್ನ ಸೈಜಿನ ಅಲಾರಂ ಪ್ಲೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 7 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಲಾರಂ ಸನ್ನ ಪ್ಲೈಂಪೀಸ್ ಕೇಡಿಯಂ ಡೈಲಿನದು 1ಕ್ಕೆ | 8 | 10 0 |
| ಬಿಗಾಪೆನ್ ಅಲಾರಂ ಪ್ಲೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 9 | 6 0 |
| ಬಿಗ್‌ಬೆನ್ ಅಲಾರಂ ಸ್ಯಾಂಡ್ ಇರತಕ್ಕ ಪಾಕ್ಕಿ ಯೂದ ಪ್ಲೈಂಪೀಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 13 | 4 0 |
| ಪಾಕ್ಕಿಯೂ ಒಂದೋಜಬನ್ನು ಆದ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 10 0 |
| ಡಿಟೋ ನಮೂನೆಯಿಲ್ಲಿ ಎಬ್ಬ ಹಾರ್ಡ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 12 | 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುಮೆಂಟ್ ಸಾತಾರಣ ತರಹ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 4 0 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

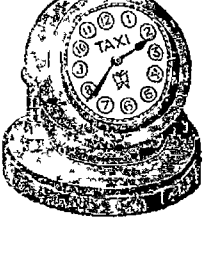


ಶಿಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮೂ ಬಿ ಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಅಂದ ವಾದ ಟೇಬಲ್ ಟ್ಯೂಪೀ ಸ್ 1ಕ್ಕೆ 3—6—0 ವ್ಯಾ ಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಆ ಲಾಯಿವಾ!

ಮುಖಿಯೊಡರ್ ಕವಾಡಿಸುವ ವಿಳಾಸ.—ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿಲ್ಪಿಯ್ಯ, ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

52—30

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸಂಸ್ಥಾನ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್,
ಸಿಮಿಟೆಡ್ ಮೂ ಲಿಯಬಿಲಿಟಿ, ಸೈಟಿಯ
ಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

| | | ರೂ. |
|---|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — | 20 000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು | — | 23 160 |
| ಜಮೂಬಂದ ರೇವಣಾತಿ | — | 2,16,172 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗ
ಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡಲಕ್ಕಲ್ಲು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ
ರೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡೆ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ 5-0-0ರ
ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಿಯುತ್ತೆ. ಕಡಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ರೇವ
ಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡೆ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಿಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೂಲಿ ಪಟೇಟಿವ್ ರಚಿಸ್ಕಾರವರು
ಲೆಕ್ಕ ಆಜಮೂಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಡೈರೆಕ್ಟರ್
ಸೋಮಂಡ ಅಯ್ಯನವರು, ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ
ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ, ಬಿ.ಎಲ್.
ಕಾರೀಕು 1—7—1930

---

## ನೋಟೀಸು.

ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಏಜಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿ ಚಂದಾವನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮೂಡಿ ರಶೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು

ಮರಿನಾಡು—ಮೆ ಕೇಕೆರ ಅಯ್ಯಯ್ಯನವರು.

ಸಬ್ ಏಜಂಟರುಗಳು.

ವೀರರಾಜೇಟೆ—ಮೆ ಮಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮಯ್ಯನವರು, (ಬಾನಿಧಂಡಾರ.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಮ್ ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ ಜಮ್ಮಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ದಸಂದ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಪುನ್ಸಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ ಪಿ. ಪಿ. ಮುದ್ದಮ್ಮಯ್ಯನವರು,
ಮತ್ತು, ಅರಮೇರಮಾಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಶನಿವಾರಸಂತೆ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ ಚಿ ಮಾದಮ್ಮಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ ಅಪ್ಪಚ್ಚೋಳಂಡ ಮಾಚಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ —ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರಶೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾ
ರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

---

## ಮದಾಟಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಮೆಂಬರನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂ
ಘದ ಉಪನಿಂದನೆಗಳೂ, ಪಾವ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರ
ಆನ್ಸೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ನೆರಿಯೂಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ
ವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ನೆರಿಯೂಗಿ ಬರೆ
ಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರ
ವಾಗಿ ಶಯೂರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಾವ ಫಾರಮ್ಮುಗಳೂ, ವಾನ್ ಬುಕ್ಕು
ಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಬಿದ್ದರ್ ಸ್ಟೋರಿ
ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ


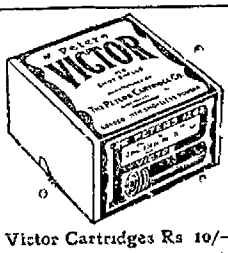


12 bore Victor Cartridges Rs 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

ARMS & AMMUNITION MART.

121 Abdul Rehman Street.

BOMBAY. 2



ಭರವಸೆಯಿಂದಿರುವ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

## ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯು

೩೨ನೇ ವರ್ಷದ ಸಂಭ್ರಮದ ಕೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು.

ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಆದಾಯವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉಳಿತಾಯದ ಮೊತ್ತ
1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53½ " "
1927ರಲ್ಲಿ 78 " "

**ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ
1924ರಲ್ಲಿ " " " 22½ "
1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ವಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1940ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾ
ಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ವಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು —

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

52-39



NITRATE OF SODA.

The best and cheapest form of Nitrogen for plants Highly concentrated and immediately available Nothing like it to make plants grow

This is a whitish crystalline salt, which is used to an enormous extent all over Europe and America as a nitrogenous manure It can be used in mixtures, as well as singly, to stimulate plant growth It permeates the soil freely and rapidly Roots multiply soon and grow deep giving the plants firmness and vigour Foliage, flower fruit and wool are also developed by its timly and judicious use Its action is very quick and results can be observed within a few days of its application Plants grown with nitrate of soda resist the attacks of plant diseases and insect pests owing to their greater strength and vitality induced by its application

It contains about 16 per cent pure nitrogen or nearly 50 times as much nitrogen as is contained in an equal quantity of cow lung Its nitrogenous content is immediately available as plant food whereas that of cowdung is not assimilable by plants until after a slow chemical change in the soil

Experiments have proved that the plant food most deficient in our Indian soils is nitrogen which Nitrate of Soda supplies in the most economical and readily assimilable form

For garden plants best results are obtained by using a dilute solution at frequent intervals.

Cwt. Rs 12, 56 lbs Rs 6—8—0, 28 lbs Rs 3 8—0 14 lbs Rs 1—12—0 Packing and cartage extra

24—22 "Pestonjee P. Pocha'



ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

## ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೮ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಕಂಪೆನಿಯ ಲಿಸೇನ್ಸಿಗೆ ಅಕ್ಟೋಬರ ೧೫ಕ್ಕೆ ಪ್ರೂಫಕರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ)

**ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.**

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ನಡೆಸ
ಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಈ ನೂರರ್ಮೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವದಕ್ಕೂ, ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ
ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ
ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವುವು. ಕನ್ನಡಿಗರೇ ನೀವೇ ನನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಲಾಭವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K. L. Hulgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

26—19 ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.


Printed & published by K. P. Chinnappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

"KULAGU" OFFICE, MERCARA.
If not delivered please return to

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಯೇನ ಭೂತದಯಯಾ ವಿದಾ ನೀತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಕಾ ॥ ಏಕ ಸುತ್ರೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ॥

ಸಂಪಾದಕ—ಕೋಟೆರ ಪಿ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ತಾರೀಕು ೨೧ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೧೯

"The Twins"
MERCARA.

Gentleman,

Accept my immense thanks for your kind letter and the LOVELY LITTLE ROSE-BOWL, which was to hand recently. The WORKMANSHIP of the BOWL is SPLENDID I appreciate it very much

Yours truly,

(Sd) Mrs. K. C. Subbiah.

Telephone — 3145

Telegrams — "Precious"

DIAMONDS

*JEWELLERY*

GOLD & SILVER ARTICLES OF ALL PATTERNS.

"The Valley"
MERCARA.

Dear sir,

I Should write to you in appreciation of the PROMPT EXECUTION of the order and the FINE WORKMANSHIP of the RING sent to me To deal once with you is to deal again when anything is wanted.

Yours faithfully,

(Sd) B. S. Kushalappa.

## V. SUBRAMANIAIYER
## JEWELLER

2 & 3 Kuppumuthu Street, Tiruvateesvaranpet,

*Designs & Estimates Free on Application.*

Post Box 423, Triplicane, MADRAS. 52-3

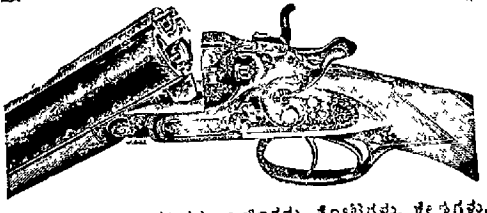

ಕಾರ್ಡ್ ಬರೆದರೆ ಆಗಿನ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ನಮೂನೆಗಳು ತಲುಪಿಸಲ್ಪಡುವದು

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಚಿಗಳು, ಕೋಟೆಗಳು, ಕೇತ್ರಗಳು, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವೇಷಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ಧರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS,
Largest Importers of Firearms and Ammunition
Cheapest priced firm in India,
210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

24—9

ಕಟ್ಟುಕಷಾಯ ಮಾತ್ರೆಗಳ್ಳಿ—ಇದು ಶಾಶ್ವತ ಮತ್ತು ಕ್ಷಿಪ್ರವು ನೆರವಿನಂತೆ ಗುಣವಾಗದಿರುವ ಮಲೆ ಜ್ವರ ವಿಷವು ಬರುವ ಜ್ವರ 3—4 ದಿನಕಕ್ಕೆಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ನಡುಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಕ್ಕೆ ದೋಷದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಕಾಟ್ಟು ಕೃಷ ಕೆಶುಕ್ತದೆ. ಆಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

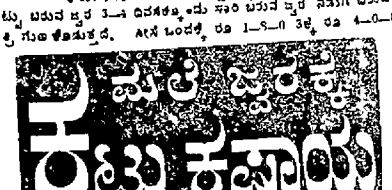


ಪ್ರಾಣಸ್ಥಿ ಭಂದನಾಸೆವ—ಇದು ಪ್ರಮೇಹ ಮಾತ್ರೆ ಕೈಯ ಮಾತ್ರೆ ಹಸಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವದು, ಮಾತ್ರಕೋಶದ ಉರಿ, ಮಾತ್ರ ಹಿಂದಗಳೆ ಉರಿ, ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಮಾತ್ರ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉರಿಯುವದು, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಿಂದ ನೀರು ಬರುವದು, ಮೂತ್ರವಿದ್ದಾಗಲು ಹುಡಿ ಹೋಗುವದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೂತ್ರ ಬರುವದು, ಮೂತ್ರ ಕಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವದು, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣುವ ಸೋಂಪ ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಮ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1 3, ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0, 6—12—0

ರೋಮನಾಶನಿ—ಈ ಹುಡಿಯನ್ನು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ರೋಮವಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲು ಗೋಮುತ ಉರುಳಿ ಬಂ ಕುವದು. ಪಟ್ಟಿ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ 3ಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ರೂ 1, 1 ಡಜನಿಗೆ 3—8—0)

ಮನೋರಂಜನಿಯ ಪೈಲಿ:—ಕಲಿಸೋವ, ಕಲಿಯುಗುವುದು, ಹಿಡಿವುದು, ಕೈಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಸೋಲುವದು ಕೆಲವು ತಪ್ಪು, ಕೆಟ್ಟು ಸೋವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟೆ ದಾರದಿಂದವು, ನೆನಪು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಬರುವ ಕೆಡಕುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಗಿದ್ದವಾರುವ ಕಷಾಯವನ್ನು ಬೆಳಿಯಸಿ ಕೊಡುವದೆ ಸಂಧಾರ್ಯವನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿಸಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟು ಆಕಾಳಕ್ಕೆ ಪಥ್ಯಾಗು ವ ಕಷಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಡಲು ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ಕಷಾಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1, 3 ಸೀಸೆಗೆ 2—10—0-

ಬಿಡಾಸ—ಮನೋರಂಜನಿಯ ಕಂಪನಿ,
9. ಮಂಗಳೂರು.

ಕಾಂಪ್ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 2, 3 ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ 5—8—0

ಕೆಟ್ಟರಾಗು ಅರಿಷ್ಟ ನೋಡಿರಿ

52—30

## ಬಾಲಾರ್ಕಮದು.

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ

ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಔಷಧಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗ ಪುಷ್ಟಿಯೂ ಬಲವೂ ಬರುವದು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ, ಶತಪೂ ಹೆಚ್ಚುವದು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಪಿ. ಪಿ 9 ಆಣೆ.

52—46 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕೆ,
ಔಷಧಾಲಯ,
ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ.
(ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆ.)

———→

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ
ನವೆಂಬರ್ ತಾ. ೨ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿ.

ಈ ವಾರವು ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕುಂಬಾ ವರ್ತಮಾನಗಳು ದೊರೆತ ವಾರವಾಗಿದೆ. ತಾ 12ರಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಂದ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ದೇ ದಿನ ಬ್ರಿಟಿಸ್ ಮಂತ್ರಿ ಮುಂತಾದವರ ಭಾಷಣಗಳಾದವು ತಾ 14ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವು ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ತಾ 17ರಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ಕಲವು ಭಾಷಣಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮತ ಭೇದವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಎರ್ಪಟ್ಟ ಉಪಸಮಿತಿಯು ಕೆಲವು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವರು ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ವರ್ತಮಾನಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರಿಗೆ ಆಶಯು ನ್ಯುಂಟುಮಾಡುವಂಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜಳಗಳದ ರಭಸವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡರೂ, ಪೈಸರಾಯರಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂಗಿನವರು ತುಂಬಾ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇರುವವರಾದರೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಟನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಪಕ್ಷ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕಾಲ ಬಂದಿಲ್ಲವಂತೆ! ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೀ ಮೆಂಬರು ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂತ ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಇತರ ಮೆಂಬರುಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ವೈಸರಾಯರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣಗಳೂ ಈಗ ಒಂದು ಮೂಲಕ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಏನೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವದೇ ಬ್ರಿಟಿಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವೆಂತ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿ, ಅದಿನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪುಷ್ಠೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಿಂತೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ತರದ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಹ ಒಪ್ಪಿರುವದಿಲ್ಲ!

ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವು ಕೂಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿಗೆ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಶನ್ ಹೇಳ್ದೇ ಸುಮಂತೆ ಇದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರವು, ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರೂ ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಸ್ ಪಿರಿಂಸಿಪಲ್ ಅದಿಕಾರಿಯು ಪಾಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವದು ಕಷ್ಟವೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಸ್ಮೊಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಪಡೆದ್ದೂ ಇದೇ ನೂಟು. ಬೇರೆ ಸ್ವಾಂತ್ಯಗಳು ಮುಂದರಿಸಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಗಿನವರು ಯೋಚಿಸಬೇಕಂತೆ ಬೇರೆ ಸ್ವಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವಾಗಲೇ ಕೊಡಗಿನಿಗೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲೆ ಇರುವ ಕಾರಣವು ಕೊಡಗಿನವರಿಗೆ ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂಥವಾದ್ದಾಗಿಲ್ಲ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಾದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನರು ನೀರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ಅತಿಶಯಕರವಾದ ಮಾತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಖೈದಿಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನಂತ ಹೇಳಿಯೂ ರಂಬ ಆಶೆ ಇತ್ತು, ಇದರ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ವಾಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಾ ಸಕ್ರಿಯವಾದ ವೆನ್ಸರನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಈ ಆಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಆಥವಾ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದೇ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ಉದ್ದೇಶವಿಂತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಂಗಲೀ, ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಲೀ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಹುದಿತ್ತು. ಆ ಹೆಸರೇ ಇವರ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಒರಲಿಲ್ಲ. ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ತೆರೆದ ದಿನ ಮೆ. ಜೆನ್ನಾರವರು ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನೆಲಹ ಕೂಡುವುದೇ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಲಸವೆಂತ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ್ ರಾಜರೂ ಸಹ ಹಿಂದೀ ಸಹೋದರರ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಅಭಿಲಾಶೆಗೆ ತಾವು ಬದ್ಧರು ಒರುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಿದರು. ಆದರಂತೆಯೇ ತಾ 17ರಲ್ಲಿ ಸರ್ ಸಪ್ರೂರವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಒಪ್ಪಿಕೂಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸರ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಯಾವ ತರವನ್ನು ಅಗಿಬೇಕಾದಬುವುದನ್ನೂ, ಬಯಸಿಕು ವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೂಡಬೇ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಬದ್ದಾರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಾಂಗ್ಕ್ಯಾಂಗ್ ಬಲ ಇರಲಿ ಯಕ್ಕದೆ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ ಸಪ್ರೂರವರ ಭಾಷಣವು ಸವಿಕರಣವು ಮೆಚ್ಚಸ್ಪಂಥದ್ದಾಗಿತ್ತಿಂತ ಹೊಗಳಕಗಳು ದೊರಂತವೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಯುಕ್ತ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಯೋಚಿಸಲು ಒಂದು ಉಪ ಕಮಿಟಿಯೂ ಆಯಿಂತೆ ಹಿಂದೀ ಮುಖಂಡರ ಭಾಷಣದಿಂದ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ಸಹಾನುಭೂತಿಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರೆತರೆ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವರ ಸವಿಯೊದ ಭಾಷಣವಾದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಭಾವೀ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ನಮೂನೆಯದೆಂತ ಬ್ರಿಟಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಹೇಳಲೂ ಇಲ್ಲ. ಆದು ಹೇಳದ ವಿಷಯ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸ ಮೊಡಲು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ಹಿಂದೀ ಮುಖಂಡರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿಷಾದಕರ.

ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಯಾವ ವರ್ತಮಾನದಿಂದಲೂ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಅಜೈರಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಮುಂತಾದ ಮುಖಂಡರು ಕೇಳಿದ ಭರವಸೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೇ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕಾಗುತ್ತೆಯೆಂಬ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯ ಪೆತ್ಯಾಗ್ರಹ ಜಳಗಳ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತ ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರು ಅಜೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಭರವಸೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮುಂದರಿದರೆ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ನೆರಳು ಸಹ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರು ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರ್ಯವೇ ನ್ಯಾಯವೆಂಬುತೆ ಈ ವರೆಗೆ ಭಾಷಣಗಳಿದಲೂ, ಅಧಿ ಕಾರ್ಯವಿಂದಲೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ

ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಳಗಿನ ತಕರಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾಗಗಳಾದರೂ ತೀರ್ವನಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಸಂತೋಷಕರ ತಾವು ಹಿಂದೆ ಹುಟ್ಟೇ ಗೆಲ್ಲಬೇಕೆಂತ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಒಂಧಿಗಳು ಕೇಳುತ್ತಿರುವದು ಯುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲವಾದರೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಮೇರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಆಡಳಿತವು ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂಬ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಿರುವಾಗ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಜನರ ಅನ್ನ ಗಾಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಅವರು ಕೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬ್ಬ ಕೊಟ್ಟರೂ ಬೆಂತೆ ಇಲ್ಲವೆಂತ ನನಗೂ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೇ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯು ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗಾಢವಾದ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಾಮಾನ್ಯಜ್ಞದ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಾನ ದರ್ಜೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಬೇಕಾಗ ಬೇಕೆಂತ ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ

---

## ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್.

ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾದ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯ ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ದಿನೇ ದಿನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ. ಇಂಥಾ ಶಾಲೆಗೆ ಒತ್ತಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉಳಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಯಾದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಜನರ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೂಲಂಕಿ ಮೇರೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕಟ್ಟಲು ಸುರಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿ ಸುವರೂ 50,000, ರೂ. ಕಟ್ಟಲು ಹಕ್ಕಿ ಮಂಜೂರ್ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದ ವಿಶಾಹ ಮಾಡಲು 8,000, ರೂಪಾಯಿ ಕೆಡಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರ್ಮಾಡಿ ಯೂ ತೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿ, ಹಣವು ಲೇವ್ಸ್ ಆಯಿತು. ಅನೇಕ ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಮಂಜೂರ್ಮಾಡುವುದೂ, ಕೆಲಸ ಪೂರಿಸದೆ ಹಣವನ್ನು ಲೇವ್ಸ್ ಮಾಡುವುದೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಾಧಾರಣ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಇಂಥದ್ದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವಾಗ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೋ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ವೀರಾಜಪೇಟೆಯ ಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದೆ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಕ್ಕಳು ತಿಂಗಳಿಗೆ ನಲವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆಕೊಟ್ಟು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಮಿಶನರವರಿಗೆ ಗೋಚರಿಕ್ಕೆ ಒಂದಿಬಹುದು ಈ ಕಬ್ಬಡಕ್ಕನ್ನು ಕೃಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಿಸೀರ್ ನೂಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೂಗಲೀ ಆಥವಾ ಹೊಸ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಲು ಸಾರ್ವಂಥಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೂಗಲೀ ಮಂಜೂರಾದ 8,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವತ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಎನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರೂ ಸಾಲದು. ಶಾಲಾ ಹುಡುಗರು ಸ್ವಲ್ಪವಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಬಗತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮನೆಯನ್ನೇ ಕೃಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ವಿಶಾಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದು ನೋಡಿ ಇದು ಬೇಡವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಪಕ್ಷ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡವು ಅನ್ಯಥಾವನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಿಸಬಾರದಿತ್ತೇ? ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಗಲಬರಿ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು, ಕಮಿಶನರು, ಇಂಜಿನೀಯರು ಇಗ್ಗೆರೆ ಇಂತಾಬಾರರ ಸಂದರ್ಶನಗಳು ಆಯಿತು. ಈ ಹೊತ್ತು, ಸಾಲಿಯೂಗಿ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಆಗಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತಿದೆಂದು ಒಸಗ ಮನಸ್ಸನಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಟಿಸ್ಫ್ ಆದರೆ ಆಯಿದೇನು, ಒರ್ಗ ಬ್ಬ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಒಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕೈ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆವ್ವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂಬತ್ತಿಗೆ ತೆಗದುಕೊಂಡ ಕಬ್ಬಡವನ್ನೇ ಕೃಯಕ್ಕೆ ತೆಗದುಕೊಂಡು ರಿಸೀರ್ ನೂಡಿದ್ದರೆ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಮಿತ್ರ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಳ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊಸ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಕಲವೆ ಪಕ್ಷ ಹಕ್ಕು ವರ್ತಗಳಾದರೂ ಬಾಡಿತ ಬೇಕಾಗ ಬಹುದು. ಆ ವಂಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಗತಿಯೇನಂಬದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕೊಂಚ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಧ್ಯ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಮೊಲೀಕನು ವರ್ತ ತ್ಸಾನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಮೊರಲ್ಪಟ್ಟಿರೆ ಮಕ್ಕಳ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರ ಪಾಡು ಏನಾಗಬೇಕು, ಸರಕಾರದವರು ಯೊವಾಗಶಾದರೋ ಆದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಉಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕ್ಯೂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಎಷ್ಟು ಒಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ದೇಶದ ಎಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಲ್ಲವು. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಧಾರಪ್ಪನ್ನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೃಯಕ್ಕೆ ಬಾರುಕ್ಕಲೂ ಇದ್ದಾಗ ಪಕ್ಕಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಿ ಹೀಗೆಯೇ ಈ ಬಾಡಿಗೆಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕೃಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೂಂಡು, ಹೊಸ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಆದ ನಂತರ ನೂರಿಬ್ಬಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿನ ಸರಕಾರದ ವರ್ತನೆಯು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಅಧಿವಾ ಕಷ್ಟಗಳ ಬೆಟ್ಟ ಜನೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವಂತಾಪ್ಪಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಿಸ್ಪಟ್ಟ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಇಚ್ಚಾನುಸಾರ ನಡೆಯುವಂತಾಪ್ಪಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರ್ಯಯೊಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲು ಅತಾತ್ಸಾಹವುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದೂ, ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಕಕ್ಷವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸಲು ವರ್ತಾಡು ಮಾಡುವ ಇರಾದೆಯುಳ್ಳವರೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಅವರಾದರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ತೆಗೆದು ಮುಕ್ಕಳು ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ತೀರ್ಪುದಲ್ಲೇ ಕಲ್ಪಿಸುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ

---

## ರಾಜಕೀಯ ಖೈದಿಗಳ ಕ್ಲಾಸು ವಿಂಗಡ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ರಾಜಕೀಯ ಖೈದಿಗಳಾದ ಮೆ. ಜೆನ್ನಪ್ಪನವರು, ಆಲ್ಬುಲ್ ಗಫೂರ್ ಖಾನರು, ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು, ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಈಗ ಕಣ್ಣನೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವುದು ನೆರಯಸ್ಟೆ ಇತರ ಖೈದಿ ವೆ ಬೈಪ್ಪನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗಫೂರ್ಖಾನರಿಗೂ ಮೂತ್ರ ಬಿ. ಕ್ಲಾಸ್ ಉಪಚಾರಿಕೆ ಕೂಟ್ಟು ಕರುಂಬಯ್ಯನವರನ್ನು ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ೫ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆಂಬುದು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆಸರಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಟುಮಾಡಿದೆ

ಮೆಜೆಸ್ಟ್ರೇಟರು ನೇಮಿಸಿದ ಈ ತರದ ಸಿಫಾರಸ್ಸು ಎಷ್ಟು ರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರಯಾ ತಪ್ಪೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇವರಿಲ್ಲಿರಿಗೂ ಎ ಕ್ಲಾಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಎ ಕ್ಲಾಸ್ ಕೊಡುವಿದ್ದರೂ ಇಚ್ಚಾರನ್ನು 'ಬಿ' ಕ್ಲಾಸಿಗೂ ಇನ್ನಿಬ್ಬರನ್ನು 'ಸಿ' ಕ್ಲಾಸಿಗೂ ಹಾಕಲು ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೆ. ಗಳಾದ ಬೈಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಗಫೂರ್ಖಾನರ ಪ್ಪೇ ನು ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಭೂಮಿಳೀಕರೂ, ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೆ. ಬೈಪ್ಪನವರಂತೆಯೇ ಮೆ. ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು ಎಕ್ಸ್ ಯೂ ಯಸ್ ಸಿ ಯವರಾಗಿದ್ದರು ಇವರಿಬ್ಬರೂ ದಸ್ಸಗೀ ಯೂ ಮೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ನವೆಂಬರ್ನಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರವೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಪಂಕ್ಕೆಯಿಂದ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟರು

ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಟ್ಟು ಆ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣನೂರು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಯೂ ಸಹ ಇವರಿಬ್ಬರ ಆರೋಗ್ಯವು ಬಹಳ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಮೆ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಂದ ಸ ಬ್ರೆ (ಅನುಶಾಂತ) ತಂತಿಯಲಾಗಿ ಬಂದಿರುವು ನಾವು ಅಸ್ತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆಂದು ಸಹ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಖೈದಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಭೂತ ಪೂರ್ವ ಉದ್ಯಾರಿಕರ್ತ ರಾಗಿ ಯಾವ ಕಷ್ಟವನ್ನಾದರೂ ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಯೇ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ 'ಎ ಕ್ಲಾಸ್' ಯೂ ಬಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುವುದೂ ಅವರ ತತ್ವವಲ್ಲ ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸಲಸವೊಸತ್ವವುಂದ ನ್ಯಾಯಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮ ಕರುಂಬಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಉಚಿತ ರೀತಿಯ ಕಠಗತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವರೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ

---

## ಮಡಿಕೇರಿ ಸಬ್ ಜಡ್ಜಿ ಕೋರ್ಟು ಮತ್ತು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು.

ಈ ಎರಡು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅಂದರೆ 1926—1927—1928ನೆಯ ಡಾಕಲೆಯೊದ ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳ ನುಪೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮಡಿಕೇರಿ ಸಬ್ ಜಡ್ಜಿಯವರ ಕೋರ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವು ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇಸೆಯೆಂದೂ, ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದೂ, ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗ ತ್ತೆ.

(೩ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.)

## ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಲ್ಲಿಯಂಟ್ ಎಂಬವರೆ ಯಾರಪ್ಪಾ.

ಅಮೇರಿಕಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಲ್ಲಿಯಂಟ್ ಎಂಬವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 6 ತಿಂಗಳ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಹೋದವರು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—

ನಾವೂ ಹಿಂದೀಯರೂ ಒಂದೇ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. 'ಇಂಡೋ ಯೂರೋಪೀಯನ್' ಜನಾಂಗ. ಬಹುಶಃ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಈ ಜನಾಂಗದ ಮೂಲವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಹೇಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೂಲಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವೇ ನಮ್ಮ ಆದರೆ ಯೂರೋಪಿನ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗು, ನಮ್ಮ ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮತ್ತು ತತ್ವಜ್ಞಾನದ ತಾಯಿಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಗ್ರಾಮ ಸಂಘಟನೆಯೇ ಪಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸರಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ತಾಯಿಯಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದರಿಂದ ಜಗತ್ತು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಭರತ ಮಾತೆಯು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮಾತೆಯಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಾಗರೀಕತೆಯು 5000 ವರ್ಷ ಪುರಾತನದ್ದು. ಮಹೆಂಜದಾರೋ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಆಗೆಯುವಾಗ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪುರಾತನ ನಾಗರೀಕತೆಯ ಕೂರುಹುಗಳಿಂದ ಆ ಕಾಲದ ದೇಬಿಲೋನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಾಗರೀಕತೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೆಂತ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪೂರ್ವ 700ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬಿನ ತಕ್ಷಶಿಲಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ನಾಗರೀಕತೆಯಿತ್ತು. ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕ್ರಿ. ಪೂ. 326ರಲ್ಲಿ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದಾಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವ ಗ್ರೀಕ್ ತನವೆ ನಾಗರೀಕತನವೆಯುದ್ದಾಗಿತ್ತಂತ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಗ್ರೀಕ್ ನಾಗರೀಕತೆಯು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಒಬಿದಿಟ್ಟ ಚರಿತ್ರೆಯು ಯಾವ ಶಾಲದಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾಗರೀಕತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿ. ಪೂ 5ನೇ ಶತಕದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ಕಾಲದಿಂದ ಗ್ರೀಕ್ ತನವು ಹಿಂದಕ್ಕೆಟ್ಟಿದ ಜಾಗ್ರಗಸ್ಥಾನ ಕಾಲ, ಆತ್ಯಂತ ವಿಯೋಪಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಅಶೋಕರ ಕಾಲ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ವೈಭವ್ಯ ಕಲೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಿಜಯನಗರದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಮತ್ತು ಇಡಿಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಕ್ಬರನ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ನಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ನಾಗರೀಕತೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇತ್ತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಫಿರಂಗಿಗಳು ನಾಶಮಾಡಿದ ನಾಗರೀಕತೆಯು 50 ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಿತ್ತು. ಅನುಮಿತ ವಿಭೂತಿಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು. ಬುದ್ಧ ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಗಾಂಧಿಯಂಥ ಸಾಧುಗಳು ಹುಟ್ಟಿದರು. ಪಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ವೇದವೇ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಆಧುನಾಯನಿಳಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಕತ್ತ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆದಿದ್ದಂತ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಧಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಓಳಕೊಂಡ ಮಹಾಭಾರತದಂಥಾ ವಿಶಾಲ ಕಾವ್ಯವೆಯ್ದಿಲ್ಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಆಧೀನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಲ್ಲಿಲ್ಲಪ್ಪ ಅಕ್ಬರ ವಿಪ್ರಶ್ನಾರಾದ ಬಾಣಭಟ್ಟನಂಥ ಕವಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲೋರ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ತೀರ ಜಿನಾಲಯಗಳು, ಮಧುರ, ರಂಗನಾಯಕ್ಕಿ ರುವಂಥ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು, ದಿಲ್ಲಿ, ಆಗ್ರ ಮುಂತಾದವು ರುವಂಥ ಆರಮನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಮಹಾ ಕಲಾಪ್ರಪಂಚದ ಭೂಮಿ. ಇಂಥಾ ಎಶ್ಟೆ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಂಸ್ಥಾನವಾದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಾಗರೀಕತೆಯು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಾಗರೀಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸರಿಹೊಲುವಂಥ ನಾಗರೀಕತೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. 18ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಾಮಂತರುಗಳನ್ನು, ರಾಜರ ಸಂಸ್ಥಾನಮಂಡಲವನ್ನೋ ಹೊಡೆಯುವಾಗ ಅಂಥಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವ ಮುಂಚೆ ಸೆರೆಯಾಗುವುದು ಮೇಲೆಂತ ಹಿಂದೀ ಸೈನಿಕರು ಕತ್ತಿ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೆರೆಯಾದರು. ಹಾಗಾದರೆ ನಾಗರೀಕರು ಯಾರು? ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಜೈಸಿದ್ದಿಂದರೆ ಉಚ್ಚ ನಾಗರೀಕತೆಯನ್ನು ಕಲಾ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ವನಸ್ಸು ಕೊಡದ ಹಾಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವೇ ಉಚ್ಚೇದವಾಗಿದ್ದ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾಪೆನಿಯು ಹಾಳುಮಾಡಿದ್ದೇ ಆಗಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಎಷ್ಟೇ ಸೌಧಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾದಿರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನಾಗರೀಕತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆತ್ತಿಲ್ಲದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವಷ್ಟು ಜೆಚ್ಚಿನ ಸರಕಾರಿ ತಿಗೆ ಎಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಜೆ ಬಿರಿಯವಂಥಾ ಜಗತ್ತಿನವು ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರವು ಮನಸು ಒಂದಂತೆ ಅವಾರ ಬರ್ಮ ಮಾಡಿ ಹಿಂದೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ವಿರೋಧ ರೀತಿಯ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿತ್ತಲಿದೆ ವರ್ಷದ ವಿಳ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೆ ಎಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇವಕ್ಕೆ ವಿಲಿಯಂಗಳ್ಟೆ ಡಾಲರ್ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಗಿದಾಗ್ಯೆ ಶತ್ರುಂಬ, ವಿ ಲಿಯನ್ ಖರ್ಚಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಬೆಮಂಕಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಶಿತಾಂಶಗಳೇನೆಂದರೆ—ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಾಲ ಹೇರಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ 17ವರ್ಷಗಳ ಬಾಬ್ತಿ ನ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಸಾಲ ಹೇರಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ 1913ರಲ್ಲಿ 307 ಮಿಲಿಯನ್ ಪೌಂಡ್ ಸಾಲವಿದ್ದದ್ದು 1918ರಲ್ಲಿ 807 ಮಿಲಿಯನ್ ಪೌಂಡಿಗೆ ಏರಿದೆ. ಸಿಂದೀಯರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು ಇದೇ ಸಾಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರರಾದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ.

ಪರಕೀಯರಿಗೆ ಆಧೀನವಾಗಿದ್ದರೆ ಜನಾಂಗಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಗತಿಹೀನಸಿಲ್ಲವೆಂತ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗಂಡಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ನಾಶಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕ್ಯಾಂತಿಯಿದ್ದರೆ ನಾವೂ ಬ್ರಿಟಿಷರೂ ಸಮಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂರಬೇಕು—ಹಿಂದೀಯರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯೆಶ್ಟಾ ಸತ್ತುಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂಬದಕ್ಕೆ, ಹಿಂದೀಯನು ಇನ್ನೂ ಮನುಷ್ಯನಾಗಬಹುದೆಂಬದಕ್ಕೆ. ಬಿಸ ನ್ಯಾಸಕರು ಅತ್ಯದ್ಭರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—ಯು ನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ 1776ರಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಸರಕಾರವನ್ನು ನಡಿಸ ನೆ. ತನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಕಸ್ಟತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತ ನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಡಿಸುವ, ತನ್ನ ವಿದ್ಯೆಕ್ಕೆ, ನ್ಯಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಮನಸು ಬಂದಷ್ಟು ಬರ್ಜು ಮಾಡುವ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯುದಿದ್ದರೆ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರುತ್ತಿತ್ತಂತ ನೀವೇ ಊಹಿಸಿರಿ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಇಂಡಿಯಾವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಯು.ನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು?

ನನಗೆ ಬರೇ ಮಾತಿನ, ಆಧಿನ್ಯಾಯದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಜೀವನದೇಕೋ ಆಧಿನ ಸಾಮಾಜೀಕೋ ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನ ಪರಾಪವಾಗಿ ಆಧಿವಾನುಗಳನ್ನು ಮನಸು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಒಕ್ಕಾನೆ ಕೊಡದೇಕಂತ ತೀಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹೋರಾಟವನ್ನೂ, ಅದರ ಹೊಸ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ' ನವಿನು ಖಾನೊಸುಭಂಗನ ಜಳವಳನ್ನು ಜಯಿಸುವರಾದರೆ ಸ್ವಾಜಿದರ್ಲ್ಲಿ ನೀತಿ ವರ್ಗವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಶ ತ್ರುಗಳು ತನ್ನನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸಬಹುದಾದರೂ ಹೆದರದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವ ಮಾರ್ಗವು ಮೆಕ್ಕೋನಾಲ್ಡರಿಗೆ ಎಂಥಾ ಇಸುಕೂಲವಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡೇ ಪ ಸಂ ಇಗಲು ಅಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೀಯತೆಯನ್ನೂ, ಧರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಲು ಒಳ್ಳೇ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಜನಾಂಗಗಳ ಕೂಟವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಳ್ಳೇ ಅವಕಾಶವಿದೆ

## ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯ ಸಮಾಚಾರ.

(ಪಾ. 12ರಲ್ಲಿ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕುರಿತು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ.)

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜರು, ಜವಿೂನ್‌ದಾರರ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ನನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾರ್ಟಿ ಮುಖಂಡರೇ ಈ ಕಡೆಯ ಕರೆಯು ನಡಿಸುವ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ತಂಬಾ ಸಂತೋಷವಿದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಚಕ್ರನ ತಿಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಕೂಟಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಗಿನಂತೆ ಹಿಂದು ಮೇಜರ ಸುತ್ತ, ಹಿಂದೀ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮುಖಂಡರೂ, ರಾಜರೂ ಕಲೆತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಭವಿಷ್ಯತ್ತನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಕೂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡ ಸಲಯಗಳು ನನ್ನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸು ವಂಥಾದಾಗುತ್ತದೆ.

ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೆಧಾರಿಸಿದ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಾಗ ಆದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಒಂದು ಬಿಳಿರಂಗ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಬಂದು ಜನಾಂಗದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರೇ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಒಂಟ ಅಲ್ಪ ಕಾಲವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಳಿತ ಜಾಗೃತಿಮುಂಟಾಗಿಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಪ್ರಸ ಆದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ನ ಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣೈಯಿಸಿಕಾಲದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕಾಲಾಗಿದೆ ನಾನು ನೇಮಿಸಿದ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಬರ ಕಮಿಶನ್ ಅಂಥಾ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅದರ ಸಿಫಾರಸ್ಸು ಪ ತ್ರು ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರ್ಯಾಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕರಡುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಕುನ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಅತಿ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠುರತನವು ನನ್ನ ಮನಸಿನ ಎಸುರಿಗೆ ಎಂದೂ ಇರುವುದಾಗಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜ ಜೆ ಯಲ್ಲೂ ಆದನ್ನು ಮನೆಯ ವಾರವೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದೊಡ್ಡ ಸಂಪತ್ತೆ, ಕಡಿನೆ, ಸಂಪತ್ತೆ ಜನರ, ಗುಂಪರ, ಹೆಂಗಸರ, ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ, ಪಟ್ಟುವಾಳಿಗೆ. ಭೂಮಿಪುತ್ರರಿಕರ, ನೇಗಾರ ಕುಳಿಗಳ, ಬಲಾಢ್ಯರ, ಅಬಲರ, ವೈದ್ಯರ ವಾತರ, ಬಡವರ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಮತಗಳ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಪ್ರಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಇತ್ತೆತ್ತ ನಾನು ಹೆಂಬಾ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ನಿ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕರವರ ಅನೈಕ್ಯೀಸ್ಥತೆಯೂ, ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾನಾಡಿ ನಿಕಯೂ ಸಿಬವಾದ ಸ್ವತಾಪ್ಯದ ಪಾಯಾನಾಲಿದೆ. ಮಂತಿ ಸಕ್ಕಿಪಿತವಾಗುವ ಸರಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯು ಇಂಥಾ ವಾತಾವರ ಮೇಲೆ ಅಗೆಯಬೆಂಬ ನಂಬುಕ್ಕೆಸೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಯಕ್ಕೆಯು ಸಫಲವಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಯರ ಕ್ಷೇಮವು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮುಂದೂ ಳ್ಳುವ ಪಕ್ಷತ ನಿಮಗೆ ಬರಲಿ ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನೂ, ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನೂ, ಸ್ನೇಹಭಾವವನ್ನೂ ಧಗವೆಂಕನು ಕೊಡಲಿ ಎಂಬ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

---

(ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಮುಂಬೆ ಸರ್ ತೇಜ್ ಬಹದ್ದೂರು ಸಪ್ರೂರವರು ಪಾ. 17ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ.)

ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸರಿಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಳ್ಳದ್ದಾಗಲಿಕ್ಕೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಕು ಕೂಹಲ ಮತ್ತು ಅತುರದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಮೂತ್ರವಲ್ಲ, ಒಟ್ಟು ಪ್ರಪಂಚದೇನ ಈ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಲಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾದವರು ಮೊತ್ತವಲ್ಲ, ಇಂಗ್ಲಿಷರ ರಾಜಕೀಯ ಕಕ್ಷಿಯನ್ನು ಅಜವಾಯಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಶಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನನವರನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರವಲ್ಲ, ಅವರ ಸ್ವಂತ ದೇಶವಾದ ಇಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಕ್ಕೀಪಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ ಅವರ ಹೃದಯವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದವರ ದೂರು ದುರ್ಜನೆಯನ್ನು ಎಣ್ಣಿಸಿದೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಆಗಾಗಲೇ ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳೆಂತ ಕರೆಯುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಆವರೆ ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಮುಚ್ಚು ಮರೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಚ್ಚಿಸಿ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಯೋಜನವಾಗಲಾರದೆಂತ ಹೇಳವರೆನ ಮಾತು ಸೆಳ್ಳು ಮಾಡಲು ಬಂದಿರುತ್ತೇವೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಈಗ ವಿಜೆಂಟರ, ಸರ್ ವಿಜೆಂಟರ ಮೊಂತ ಳಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮೊಗಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ಕ್ರಮವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಲಿ ಮೆಂಟಿನ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಯೆಂದರೆ—ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಧ ಡಜನ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಧ ಡಜನ್ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಯಗಳಿಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜನತಾಂಗಗಳ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಕರ್ತೃತಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯು ಸ್ವ ಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ (ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟನ್) ಎಂಬದನ್ನು ಹಿಂಗುಸಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂತ ಕೇಳುವುದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂತ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆನಡಾಕ್ಕೆ 1855ರಲ್ಲಿಯೂ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾಕ್ಕೆ 1900ರಲ್ಲಿಯೂ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಕ್ಕೆ 1909ರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಸ್ವ ರಾಜ್ಯ ಕೊಡುವಾಗ ಇದೇ ಸವಾಲು ಯಾಕೆ ಕೇಳಿರಿಲ್ಲ? ಆ ದೇಶಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶಾಂತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೇ ಪಡೆಯಲು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪವಾಡಿದೆ.

ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಮೊತ್ತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರಲೇ ಬೇಕು. ದೇಶೀಯ ರಾಜರುಗಳು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಪಸರಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಿಂದೀಯರನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂತ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನ್ಯಾಂಕ್ಯಗಳ ಕೂಟದ ಸರಕಾರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ದೇಶೀಯ ರಾಜರುಗಳು ನೇರವಾಗಬೇಕು. ಇದು ಯಾವ ರಾಜಸಂವಿಧಾನವೆಂತ ಚರ್ಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಖಾನೂನು, ಶಾಂತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಯೂರೋಪಿಯನರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ಇರುವಾಗ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಕೂಡದೆಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಕನ್ನ ವಿಶೇಷಗಳೇ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು. ಈಗ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡಿಯುವ ಜಳವಳನ್ನು ಕಡೆಯಲು ಸ್ವಯತ್ನಿಸದೆ ಇರುವ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಷ್ಟು ಕೀಳಾಗಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರ್ತಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಯೂರೋಪಿಯನರ ಭಂಡವಾಳವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಸಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ಹೇಳುವ ಹಿಂದೀಯರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಯೂರೋಪಿಯನರ ಹ

ಯವರ ವ್ಯಜೆಗಳೇ. ಮೇಲು, ಕೀಳೆಂಬ ಭಾವ ಇರಕೂಡದು. ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಎಂದೂ ತೃಪ್ತವಾಗಿ ಲಾರದು. ಹಿಂದೀಯರ ಮೇಲೆ ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟು ಮುಂದರಿಸಬೇಕು. ತಾಳಬೇಕೆಂಬ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೆ ಕೇಳುವ ಕಾಲವಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಜಯಕರವರ್ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ.)

ಯುನಿಕರ ಅಭಿವ್ಯಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನಂದರೆ—ಈಗ ಕೃಷ್ಣಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ರಿಯೂಯಿತಿಗಳು ಅರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ತೃಪ್ತಿಮಾಡಲಾರವು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ (ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ) ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವೇನೆಂತ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕೂಗು ತಣ್ಣಗಾದೀತು. ನಾವು ಬರೀಕ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕೂಗು ಬಲವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳೊಳಗಿನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ನಾವು ಯೆ ಹಾಕಲು ಹಕ್ಕು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ. ದೇಶೀಯ ರಾಜರುಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಂಬಂಧಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸೇಲಕೊಳ್ಳಬೇಕಷ್ಟೆ. ಹಿಂದೀಯರೇ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವರೆಗೆ ಯೂಪ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿದರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೋಮಿನವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಕಾಮು ಹಿಡಿಯುವುದು. ಸುಲಭ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ವ್ಯಾಪಾರ ಮುಂತಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಭದ್ರತೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆಂತ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಪೈಪ್ಯರಾದ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಬಹುದಾದ ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಶ್ಯಕ್ಕರಲ್ಲಿ ಮೂಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿವರಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥಳ. 330 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನರಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಹಕ್ಕು ಸಾಧಾರಣದ್ದಲ್ಲ. ನೀತಿನ್ಯಾಯದ ವಾದ ಬಿಟ್ಟರೂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿಯಾದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು.

(೩ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು.)

ಮಡಿಕೇರಿ ಸಬ್ ಜಡ್ಜಿಯವರ ಕೋರ್ಟು.

| | 1926 | 1927 | 1928 |
|---|---|---|---|
| ಸ್ಮಾಲ್‌ಕಾಸ್ ಕೇಸುಗಳು | 710 | 785 | 717 |
| ಒರಿಜಿನಲ್ ,, | 107 | 148 | 152 |
| ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ,, | 43 | 61 | 39 |

ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟು.

| | 1926 | 1927 | 1928 |
|---|---|---|---|
| ಸ್ಮಾಲ್‌ಕಾಸ್ ಕೇಸುಗಳು | 1557 | 1729 | 1631 |
| ಒರಿಜಿನಲ್ ,, | 207 | 248 | 213 |
| ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ,, | 154 | 161 | 166 |

1928—29ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿ ಸಬ್ ಜಡ್ಜಿಯವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಬರ್ಜು ರೂಪಾಯಿ 18 979—1—6.

1928—29ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬರ್ಜು ರೂಪಾಯಿ 13,815—8—0.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಅರ್ಧದಷ್ಟೇ ಕೆಲಸವು ಮಡಿಕೇರಿ ಸಬ್ ಜಜ್ಜಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಕಂಡರೂ, ವಿಶಕ್ಕಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಹೊಸಬರ್ಮೈಗಳು ಮುಂದರಿಸಲ್ಬಟ್ಟು ಬಡ ಜೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಎರಡು ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದರೀತಿ ನಾಡಿನಾಲ್ಕುನಾಡಿನ ಸಿವಿಲ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಮತ್ತೂ ಮಡಿಕೇರಿ ಸಬ್ ಜಡ್ಜಿಯವರ ಕೋರ್ಟಿನ ಒಂದೆರಡು ಗುಮಾಸ್ತರನ್ನು ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಾಲದೆಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿ ಸಬ್ ಜಡ್ಜಿಯವರಿಗೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದಂತೆ ಪ್ರೈಜರ್ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಸಹ ವರ್ಗ ಮಾಡಬಹುದು.

ದಿನೇ ದಿನೇ ಸರಕಾರದ ಉತ್ಪತ್ಯಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಸಮರ್ಥರಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಿಗಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾದ್ದು ಎಷ್ಟು ಕನಿಷ್ಠವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಲಾವು. ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಸುವ ತೆತ್ತಿತ್ತೆ ದೇವರಿಂದ, ಬಡವೂ ಬಿಸ್ಸಲರಾರು. ಬಡವ್ಯಕ್ತರು ಕಂಡ ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಜನಾಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಿರುವ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಡೆ ನನ್ನ ಸರಕಾರದವರು ದೃಷ್ಟಿ ಇಡುವರೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.


## ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಜೋಯಮೂಡಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಸಂತತಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಜೋಯಮೂಡಂಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಮಗಳಾದ ಆಕ್ಕೆವ್ವ ಎಂಬ ನನ್ನನ್ನು 1928ನೇ ಇಸವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ ಕಾ. 29 ರಲ್ಲು ನನ್ನ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಮೇರೆ ಕುತ್ತಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಾ ಕಾ. ಶ್ರೀ. ವಾಲೇಕಂಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪನವರ 3ನೇ ಪುತ್ರ ಕರುಂಬಯ್ಯನವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಸರಬೆ ಹಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟು ಜೋಯಮೂಡಂಡ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಅಳಾಗಿಯಿತು ಜೋಯಮೂಡಂಡ ಸ್ಥಿರ ಚರ ಆಸ್ತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮಸ್ವಾಧೀನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿದೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಗಂಗವ್ವನವರು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಜನರ ಪಿತಲಾಟದಿಂದ ಕಾನೂನಿಗೂ, ಪದ್ಧತಿಗೂ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸೊತ್ತನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಪರಬಾರೆ ಮಾಡುವ ಇರಾದೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಬರೇ ಜೀವನಾಂಶಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುದಾರಳಾದ ಇವರಿಗೆ ಸಾಲ ಪಿಗೈರೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಪರಬಾರೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮಾಡಬಹುದಾದ ದಾವೆ ಯಾವ ವಿಧಾರ್ಮಿಗೂ ಜೋಯಮೂಡಂಡ ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಚರ ಸೊತ್ತುಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

2—1 ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇಮಾಭಿಲಾಷಿ,
ತಾ. 14—11—30 ಜೋಯಮೂಡಂಡ ಆಕ್ಕೆವ್ವ.

ಫೋಟೋ ತೆಗಿಯುವುದನ್ನು
## ಮೂಫಿಯೂಗಿ
ಕಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

1. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ನಪ್ಪೆಯನ್ನು **Photo** 12 ಇಂಡು ಉದ್ದ, 10 ಇಂಚು ಅಗಲಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ತೆಗೆದು (**Enlaregment**) ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಚಾರ್ಜ್ ಒರೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ.

2. ಫೋಟೋ ತೆಗಿಯುವುದನ್ನು ಮೂಫಿಯೂಗಿ ಕಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

3. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ಫೋಟೋ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿಗೆ ವ ಇತರ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಸಮೇತ ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

**The Karnataka Trading Co.**
Post Box 3563
4—5 Girgaon Bombay 4.

ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

ಪಿಂಗಾಣಿ ಬೊಂಬೆ

ಇವರ

ಬಿಲಿಯಮ್ಸ್

ನನ್ನು

ಕೊಡುವುದರಿಂದ

ಸಶಕ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು

ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಜೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,

52—48 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಬಾಂಬೆ.

## ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.

ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಟೇಲರಿಂಗ ಮತ್ತು ಕಟಿಂಗ ಕಾಲೇಜು
ಧಾರವಾಡ ನಾರ್ಕೆಟ್.

ನಾವು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕಟಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅಂವಿ ಕತ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅಂವಿ ಹೊಲಿಯುವ ಸಶಾಸ್ತ್ರಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಮುಂತಾ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಮುಂತಾ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಫೀ ೫೫ (ಏಪತ್ತೈದು) ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಫೀ ೧೫೫ (ಹದಿನೈದು) ರೂಪಾಯಿ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಈ ಮೂರು ಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ವರ್ಚಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಆರನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಬಲ್ಲನು. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸನುಷ್ಕಮೊ ಅರ್ಧವಾ ಒಂದು ಆಣೆ ಪೋಸ್ಟ ಟಿಕೀಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಆ. ಬಿ. ಮುಧೋಳಕರ,
ಫರ್ಸ್ಟಕ್ಲಾಸ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಿಸ್ಟ್ ಪೈನ್ಸಿಯಾಲ,
52—9 ಧಾರವಾಡ.

## ಅಸ್ತಮಾ ಕ್ಯೂರ್ (ನೇವಸಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ.)

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಖಾಯಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಮಾ (ನೇವಸ)ವು ವಾಸಿಯೂಗದ ಖಾಯಿಲೆಯೆಂತ ಪ್ರಶಿಕ್ಷಿತ ವೈದ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶಾಶ್ವತಕೋಪದ ಖಾಯಿಲೆ. ಐಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಐಂದಾಗ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತ, ಕಪ, ಉಗುಳುವುದು, ಕ್ಕೀಣವಾಗುವದು, ಆಲಸ್ಯ, ಕಾಲ ತಿನ್ನಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ, ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಗುರುಗುರು ಶಬ್ದ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆಸ್ತಮಾ (ನೇವಸ)ವು ಮೂರು ತರದ್ದಿದೆ. ಹ್ಯೂಮರಲ್, ಕಂಜೆಸ್ಟಿವ್, ನ್ಯಾಸ್ ಮೋಡಿಕ್ ಎಂಬ ಮೂರು ವಿಧ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಯ ಹೋದವರಲ್ಲೇ ಈ ಖಾಯಿಲೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬಾಲಕರಿಗೂ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮುಕ್ಕಳ ನೇವಸವು ಪ್ರಾಯ ಬಂದಂತೆ ಪೋರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಂಡಸರಿಗೇ ಬರುವುದು ರೂಢಿ.

ನನ್ನ ನೇವಸದ ಔಷಧಿಯು ಏನೂ ಕೇಡುಮಾಡದ ಪೂರಿತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ತುರಿತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರವು ಖಾಯಂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯ ಸೂಚನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋರಟು ಹೋಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಖನವಾಗುತ್ತದೆ. ಠಕ್ಕ ಮಿಶ್ರವಾದ ಕಪ, ಕೈಕಾಲು ತಣ್ಣಗಾಗುವಿಕೆ, ಉಸುರು ಕಟ್ಟುವುದು, ಉಸ್ಸುಂದ ಉಸಿರಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಸೂಚನೆಗಳು ಬೆಸಿಲು ಬರುವಾಗ ಮಂಜು ಹಾರಿಹೋದಂತೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ.

ಬೆಲೆ:—30 ದಿವಸಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ 60 ಮಾತ್ರೆಗಳು ಇರುವ ಏಸೆಗೆ 10—0—0 ರೂ. ಮಾತ್ರ.

## ಮದನ ಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ್ಯವು.

ಮದನ ಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಲೇಹ್ಯವು ಶಕ್ತಿತೂರುತ್ತದೆ, ವೀರ್ಯ ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ, ಯೌವನವು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಮೂಡುತ್ತದೆ, ತುಟಿ ನ್ಪಲ್ಲನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಖೋಗ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಪರೂಪದ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ, ರಕ್ತಕೋಧಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ:— 24 ತೊಲೆಯ ಒಂದು ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 3—0—0.

ದಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಾರ್ಮಸಿ,
4—1 ಪೋಸ್ಟ ಬಾಕ್ಸ ನಂ. 159. ಮುಂಬಾಸು.

# ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

## ಒಳದೇಶ.

ಕೊಡಗು ಜಮಿನ್ದಾರರ ಸಂಘದ ವಿಷಯಗಳು ಈ ತಾ ೨೨ನೇ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2 ಗಂಟೆಗೆ ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತೆ.

ಮಡಿಕೇರಿನಾಡಿನ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ತಾ. 29ನೇ ಶನಿವಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ದನ ಹುಡುಕಲು ಹೋದ ಕಾವಾಡಿಚಂಡ ಕುಶಾಲಪ್ಪ ನೆಂಬುವವನಿಗೆ ಅಕಸ್ಮಾತಾಗಿ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಯೂರೋ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಸದರಿ ಕುಶಾಲಪ್ಪನವರು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆಂಬಡತೊಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರನ್ನು ಕಳೆದ ವಾರ ಯೂರೋ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದದ್ದು ಸಂಯಷ್ಟೆ. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಗುನ್ನಾಳಿ ಚಂಡ ಕೆಂಬಡಕಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪನವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರನ್ನೂ ಪೋಲೀಸರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ

ಬೇಗೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕಾಕವಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪನೆಂಬವನು ಏನೋ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ವಿಷಯ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತಾಡಲು ಕಳೆದ ವಾರ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯು ಕೊಂದರೆನು ಸಾರುತಿ ಕೂಡಲೇ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟು ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮೃತನಾದನು.

ಕಳೆದ ತಾ. 15ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾಪೋಕ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, 17ರಲ್ಲಿ ಮೈ. ಅದಿಯಂಡ ನೊಣಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫೆಡರೇಶನ್ನಿನವರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜೆಡ್ಜ್ ಮೈಸ್ ಪೈಸೆಂಟಬರಾದ ಮೈ. ಖಾಂಡಂಡ ಜಿಗಸ್ವನವರು ಕಳೆದ ತಾರೀಕು 18ರಂದ ಕೊಡಗಿನ ಡಿ. ಪಿ. ತಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಜೀತದ ವಿಚಾರ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಚಾರಿಸಿ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕುದ್ದು ನೋಡುತ್ತಾರೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ತಾ. 17ರಲ್ಲಿ ಹುದಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ, 18ರಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, 19ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ದಿನ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ನಿಷೇ ನಿಷೇಧದ ವಿಷಯ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಾತಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯ ಹಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಪಟ ಹಂಚಿರುವರು.

ಕಳೆದ ತಾ. 14 ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾವೇರಿ ಸರ್ವಿಸಿನವರ ಬಸ್ಸು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಬಳಿ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಮಗುಚಿ ಬಿದ್ದು, ಅನೇಕರಿಗೆ ಗಾಯುಗಳಾಗಿವೆ ಈ ವೈಕಿ ಮೈ. ಖಾಂಡಂಡ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸೋಮೆಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಕೊಡುಮಣಿ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಪಾಸುಪತ್ಯಗಾರರು ಮೈ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರೊಬ್ಬರು.

ಕೊರವಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರ ಹಾಕಿ ಪಂದ್ಯಾವಳಿ ಕಪ್ಪನ್ನು ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಮಡಿಕೇರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಎ ಟೀಮಿನವರು ಗೆದ್ದರು. ಮಡಿಕೇರಿಯ ವ್ಯಾಲಿ ಟೀವಿ ಸವರೂ, ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಎ ಟೀಮಿನವರೂ ಅಷ್ಟೇರ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಗಾಗಿ. ಈ ಬಹಳಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಎ ಟೀಮ್, ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ಟೀಮ, ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಕ್ಲಬ್ ಟೀಮ್ ಮತ್ತು ಫಾರೆಸ್ಟು ಟೀಮಿನವರೂ ಸೆಕ ಆಡಿ ಸೆಣೆತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದ ತಾ. 19ರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮೈ. ಕಟ್ಟೇರ ಕುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಬಳಿ ಇರುವ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ಕೆಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯಲಿತ್ತೆ ಹೋದವರು ಆ ಕಾರ್ಯತ್ಯ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದು ಕೋಮಾ ತುರಬಂ ಹಾರಿ ಅವರ ಜಲ ಬುಜದ ಸಂದಿಗೆ ತಗಲಿದೆ. ಕೂಡಲೇ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು ಮೂರನೆ ದಿನವೇ ಅವರನ್ನು ಮೈಸೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೈದಿಗಳಾದ ಮೈ. ಗಳಾದ ಪಿ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು, ಕರುಂಬೆಯ್ಯನವರು, ಅಟ್ಟುಲ್ ಗಫೂರ್ ಖಾನವರು ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಈಗ ಕಣ್ಣಾನ್ನೂರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಸಂಯಷ್ಟೆ. ಇವರ ವೈಕಿ ಮೈ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಆಮಶಂಕೆ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ದಿನದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಕಳೆದ ತಾ. 16ರಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಸಿದರು. ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೋದಂಡ ಪೂವಯ್ಯನವರ ಜುರ್ಮಾನೆಯಮೇರ್ಪಟ್ಟರೂ ಜರ ಕಕ್ತೆ ಕಟ್ಟಿದ ವಜಾಕ್ಕಂ ಮತ್ತು ಜವಾಹರ್ ಲಾಲರವರ ಭಾವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರರೊಡನೆ ಪಟ್ಟಣವೆಲ್ಲಾ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲ್ಲಿಯೂ ಆಯಿತು

ತಾ. 13—11—30ನೇ ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು 1 ಗಂಟೆಗೆ ಮಡಿಕೇರಿ—ಕೊಡ್ಲಿಪೇಟೆ ರಸ್ತೆಯ 31ನೆಯ ಮೈಲಿನ 7ನೇ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ಬಳಿ ಕಾವೇರಿ ಹಾಕಿವ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಡಲಿಯು ನಿಡ್ಡದ ಕಾಲು ಪ್ಲಾಂಟರಾದ ಮೈ. ಯಸ್. ಆರ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದೂ, ಅದನ್ನು ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ಪೊಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವರೆಂದೂ, ಮೊಲೀಕರು ಹೋಗಿ ಸದರಿ ಪೊಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ಲೂ, ಮೈ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಜವಾಹರ ದಿನವಾದ ಕಳೆದ ತಾ. 16ರಲ್ಲಿ ಡೆಲ್ಲಿಸಬ್ಜಿದಲ್ಲಿ 218 ಜನರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಲೀಡರಾಗಿದ್ದ ಮೈ. ಹನುಮಂತರಾವು ಕಾಲೇಜಗೀಯವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾರಾಗೃಹ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು.

ಬಂಗಾಳದ ಶಾಸನ ಪುರದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಸೂಲನ್ನು ನಿಷೆಯಿತ್ತಿದ್ದ 12,000 ಮಗ್ಗಗಳು ಮುಂಚೆಗೆ ಬಿದ್ದಿವೆ ಇತರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂ. ನಷ್ಟ.

ಗುಜರಾತಿನ ಬಾರ್ಡೋಲಿ ತಾಲೋಕಿನ 83,000 ಪ್ರಜೆಗಳ ಸೈಕ 41,000 ಜನರು ತಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮುಷ್ಕರದಿಂದ ಊಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಎಶ್ವರ್ಯ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಳೆದ ತಾ. 16ರಲ್ಲಿ ಜವಾಹರ್‌ಶಾಲ್ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ಈ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಸೆರೆಗಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ

ನವುಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಜುವುದರಲ್ಲಿ ಛಲಗಾರಿಕ ರಕಾರ್ಡನ್ನು ಮುರಿದ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಷಾಫಿ ಅಹತ್ಮದವರು ಪುನಃ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಜರುವ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈಜಲಿಕ್ಕಿರುವರು.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತಾ. 12ರಲ್ಲಿ ಲಾಡನ್ನಿನ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿ ಸಮೇಳಂಧದ ದಿನವಾರ್ತೆಯಿಂದ ಆದಿಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿ ಹರತಾಳವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವರು ಮೈಸೂರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ರಾಜಾಜಿಯವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶಕಲೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಮುಷ್ಕರ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು.

ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರ ಆರೋಗ್ಯವು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದೆಯೆಂದರೂ, ಅವರನ್ನು ಈಗ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಸರ್ ನೀಲರತ್ನ ಸರ್ಕಾರ್, ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬೀನರಾಜ ಮೇಹತಾರ ಮತ್ತು ಅಲಹಾಬಾದಿನ ಡಾಕ್ಟರ್ ತೇಜ್ ಎಂಬ ಕ್ರೈಷ್ಟ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಕಳೆದ ತಾ. 18ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರು.

ಧರ್ಮನಾಶಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪನ ಬಾಣವು ಭಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ವದೇಶೀ ವಸ್ತುವನ್ನೆ ಕರದೊಯ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಬಾಣವು ಬಿಗಿದೊಡಿತ್ತು ದ್ದಾಗ ಸುಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಬೈಲಿಗೆ ಕಳಿಹಿಸಿದ ನಂತರ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದಾಳಾಗಿದ್ದ ವೃದ್ಧ ಶ್ರೀ. ಅಜ್ಜಾಸ್ ತುರುಬ್ಜಿಯವರು ಸಜೆ ಅನುಭವಿಸಿ ವಾಪಸು ಬಂದಿರುವರು. ಪುನಃ 3 ವಾರಗಳೊಳಗೆ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂಬ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ (Customs Revenue) ಸುಂಕದ ಕಂದಾಯದಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಎಂಟು ಕೋಟಿ ರುಪಾಯಿ ನಷ್ಟ ವಾಗಿದೆ. ಪರದೇಶೀ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹತ್ತು ಸುಂಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ 1929ರಲ್ಲಿ 41,20,000 ರೂಪ್ಯಿತ್ತಿ ಇದ್ದದ್ದು 1930ನೇ ಆಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಿ 18 90 000ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ವಾರ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರಾವಿನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಕಛೇರಿಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಶೇಕಡ 55ರಷ್ಟು ಮತ್ತ ಓಟುಗಳು ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಶನುಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಪಿಕೆಟು ಮಾಡಿದ್ದರು ಆದ್ದಿಯ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಬ್ಬ ಟೋಂಗಾ ಗಾಡಿಯವರಿಂದಲೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜಾರದ ಮನುಷ್ಯನಿಂದಲೂ ಜುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಲಿನಲ್ಲಪ್ಪಟ್ಟರು.

ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಹಿಂದಿನಂತೇ ವಾರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಪೈಸೆ ಹೆಂಟಾದರೆ ಮೈ ಜೋಸೆಫ್ ಬೆನ್ನಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಆಗಿನ ವ್ಯಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯೂದ ವೆ.ಕ್‌ಹೊನಾಲ್ಡ್‌ರವರ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದರು ಇವರ ಜಡಲಿಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ ಕ್ರಾನಿಕಲ್ ಊರ್ನಿಲ್ ಮೆಯಿತ್ತಾರರು ಸಿ ಎ. ಪೈಸೆಂಟಬರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಅಲ್ಲಾಬಾಬ್‌ನಿಲ್ಲಿ ಮೈಸ್ ಶ್ಯಾಮ್ ಕುವರಿ ನೆಹರು ಮತ್ತು ಮಿಸ್ ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರಿ ನೆಹರು (ಇವರು ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರ ಮಗಳು) ಈ ಜಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಕಟಿಬಿದ್ದಿದ್ದರಂಬ ತಕ್ಕೀರಿಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರಿಯವರ ಒಲವೊನೆಯನ್ನು ನೋತೋಣ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ಅಧವಾ ಮಗಳ ಆನಂದ ತುಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಜಾಲವಿನೆ ಕಟ್ಟಿದ ವೃಕ್ಷವು ತರಗೂ ದೇಕಕ್ಕೂ ಕಡಿದು ಮಾಡಿದನೆಂತ ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತ ವೆ.ತಿಲಾಲ್ ನೆಹರುಗಾರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

ಬೈಸೂರು ಸರಕಾರದವರು "ಸಂತಾನ ನಿಗ್ರಹ (ಜನ್ಮ ಕಂಟ್ರೋಲ್) ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದು ನಾಲ್ಕು ಉಪ್ಪತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ೫೦೦೦ ಜನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಎರ್ಪಡಿಸಿ ರುವರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದೆ ನಿಶ್ಚಕ್ಕಳಾದ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಾಸೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೆಗೆ ಉಪ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಮತ್ತು ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ 5 ಗಂಟೆಗೆ "ಸುತಾನ ನಿಗ್ರಹದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು.

ಮೀರಟ್ ವ್ಯಾಜ್ಯದ ಲೀಡರಾದ ಶ್ರೀಆರ್ ಕೆಲಕಾರನರು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಆಲಬೇ ಸಾರಣಜೀಯನರು ಲಂಡನ್ನಿನ ಜಕ್ಕಗೋಷ್ಟಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ಸ್ಥೇಪನೆ ಕೊಡುಕ್ಕೇವೆಯೆಂದು ಬಾಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದಲೂ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಒಳಗೇ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಯಲುವು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಾತೀ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಜಟ್ಟಿಯೂದ ಗಾಮು ಎಂಬವರನ್ನು ಪೋಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ಜಟ್ಟಿಯೊಬ್ಬನು ಆಮಿರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜಟ್ಟಿಯರೊಡನೆ ಕಾಳಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟ್ಹು ವರ್ಷಗಳು ತಾನೇ ವಿಜಯಿಸುತ್ತೇನೆಂತಲೂ, ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಕಾಳಗಕ್ಕೆ 2000 ರೂ. ಕೊಡಲಾಗುವುದೆಂದೂ ನಗ್ಯೋತಿಯಾಗಿ ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನ ಜಗಜಟ್ಟಿಯಾದ ಗಾಮುವು ಈ ಆಮಂತ್ರಣವು ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದುಕರವೆಂತಲೂ, ಇಂದೊಂದು ಕಾಳಗಕ್ಕೆ 21,000 ರೂ. ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಂದ್ರನಾಥ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ತಾವು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸಂಡಿತಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಿಕ್ ಯಾತನನು ಗಾಯದಿಂದ ನರಳುತ್ತಾ ಅವನ ಬೀಸಾಗಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಹಾಕ್ಕರ ಚಿತ್ರವನ್ನೇ ಆಗಾಗ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ನೊಂಲದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯು ಇತ್ತು. ಸಿಕ್ ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ನೊಂಟದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಮತ ಧರ್ಮ. ಕೂಡಲೇ ಅವನ ದೈತ್ಯಯು ಕತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಯಾಕೆ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ 'ಆ ಸಿಕ್ ಯುವಕನು ನನಗೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು, ನನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಕತ್ತಿಯೂ ಶಾಂತತೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಶಾಂತಿಲ್ಲರೂ ಅಹಿಂಸಾ ಪಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕೆಂತು ಮಹಾತ್ಮರ ಆಜ್ಞೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಕತ್ತಿಯ ಚೂಕ ಸ್ಪರ್ಷವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಿತ್ತು ಎಂದು ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತನು ಹೇಂದ್ರರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅಶ್ರುಗಳು ಬಿದ್ದವು. ಆ ಏಸಿನೆಯ ತಾಳ್ಮೆಯು ದೊಡ್ಡದೋ, ಹಿಂಸೆಯ ಶೌರ್ಯವು ದೊಡ್ಡದೋ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ ತೆಳಿದರು.

## ವಿದೇಶ.

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಒಪ್ಪಂದವೇ ಸಂಯೋಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೆ.

ಸ್ವಿಜರ್‌ಲೇಂಡ್ ದೇಶದ ನೋಬಲ್ ಎಂಬವರು ಜಗತ್ತಿನ ಸಕಲ ಕಲಾಕಾಶ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾದವರಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಇನಾಮು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಾದವು ಇನಾಮಿಗಳಿಗೆ ಕಮಿಟಿಯುವೆನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಇಂಥಾ ಇನಾಮು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕವಿರಾಜ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೂರರವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ಅಂಥಾ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ಇನಾಮು ಮಂದ್ಯಾಸಿನ ಚುಂದ್ರಶೇಖರ ವೆಂಕಟರಾಮನ್ ಎಂಬವರಿಗೆ ದೊರಕಿದೆ ಇವರು ವಿಜ್ಞಾನ ಭಾತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಪುಣರು ಕಲ್ಲತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರಲ್ಲರನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳಿಸಿರುವರು.

## ವಿಮರ್ಶೆ.

ಜಯಕರ್ನಾಟಕದ ಕರ್ನಾಟಕ ವರ್ತಮಾನಿಯ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ಕೈಸೇರಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ಉಚಿತ ಲೇಖನಗಳೂ, ಭಾವಚಿತ್ರಗಳೂ ತುಂಬಿವೆ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಓದುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ

## ನೋಟೀಸು.

1939 ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳು 30 ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆಗೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇ ಡಿಂಗ್ ಆಸ್ ಬೈ ವೈಟಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಕಾವೇರಿಮ ಕೇಂದ್ರದಾರರ ಮಹಾಸಭೆಯ (ಇನ್ವಿಡ್ ನಿಟಿಂಗ್) ಸೇರು ವುದೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸೋಣಾಗಿದೆ.

ವಿಷಯಗಳಿನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ

1. 1929—1930ನೇ ವರ್ಷದ ಆಡಿತ ವರದಿಯನ್ನೂ, ಇದೇ ವರ್ಷದ ಅದಾಯ ವೆಚ್ಚ, ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್, ಲಾಭ ನಷ್ಟಗಳ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇಡಿಟರವರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರಿಸುವುದು.

2. ಆಡಿಟರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಿಕೆ.

3. 1929—1930ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆಡಿಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಫೀಜು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಪೊಡುವಿಕೆ.

4. ಕಲಸಿರುವ ನಿರ್ವೃತ್ತಕಾರುವ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರುವಳಿ

'ಕೊಡಗು' ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಸಿ. ಯಸ್. ನಂಜಪ್ಪಯ್ಯ
ಮಡಿಕೇರಿ, ತಾ. 11—11—'30. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.)

## ಡಾಕ್ಟರ್ ವಾಲ್ಟರ್ ವಾರ್‌ರವರು ಬರೆದ ಪತ್ರ.

ಡಾ ವಾಲ್ಟರ್ ವಾರ್‌ರವರು ನುಬ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ರಾಮ್‌ಸೇ ಮೆಕ್‌ಡೊನಾಲ್ಡರವರನ್ನು ಬಂದಿಸಿ ಬರೆದ ಪತ್ರ.

[ನುಬ್ಯ ವಿಶಯ ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳನ್ನು ಮರೆತಿರಿ? ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮರೆತಿರಿ? ಹಿಂದೆ ಬರೆದದ್ದನ್ನು ಮರೆತಿರಿ? ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ಆಳಲಿಸಿ ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮಂತ್ರಿ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರೆ? ಜನರು ಮುಂಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಶಯ ಏನೆ ನ್ನಾಡಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿರಿ.ವಿರಾ]

ಪತ್ರ ನಾವು ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕಾರಣ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಹಾಜ್ಞಾಗಲಾರದು ನಿಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯಾಕುಲಪಡಿಸಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವೆನು.—ವಿಷಯವು ಇಂಡಿಯೂದೇಶ

ನುಡಿಗೊಬ್ಬಗೊ ನೆಹ ಗೊತ್ತು. ಹಿಂದೂದೇಶವು ನಿಮ್ಮ ಮಷಿಯರ ಕಲ್ಲೆದಲು ಹಿಂದೆಂದೂ ನಡೆಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶವು ದಂಗೆ ಎದ್ದಿದೆ ದಂಗೆಯು ಮುಂದಾಳು ದಂಗೆ ಏಳುವ ದಿನವನ್ನಾ, ರೀತಿಯನ್ನೂ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು ಇದು ಫಿಪ್ರೆನ್ಸು ಎಚ್ಚರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹಿಂಸ ರೀತಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ಪಂಗಡಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಡಿಕೊಂಡು ನೀವು ಇಂಡಿಯೂದೇಶವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲು ತೊಡಗಿರುವಿರಿ. ಮೆ ಬೆಲ್ಫೂರು ಜೇಳಿದಂತೆ ನೀವು 'ಅನ್ಯಾಪದ ಸ್ವತಿಮೆ' ಯೇ ಸರಿ 'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ'ವು ತೋರಿಸುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರುವಿರಿ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವವು ತೋರಿಸುವ ಹೀನ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವಿರಿ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಳಬನು ಆದರೆ "ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿ" (ಆಳುಗಳ ಸಕ್ಷ) ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂಬ ಅಯುಧವು ನಿಸ್ಪಲವಾದುದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಇದೇ ಮೊದಲು ನಾವು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಇದೆ? ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೇಲಕ್ಷೀರಿಸಿದ್ದು?

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ 'ಸ್ಕಾರ್ ಜೀಂಬರ್' ಎಂಬ ಕೋರ್ಟು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಆಡಳಿತೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವೆಂದು ನೀವು ನಮಗೆ ಹೇಳುತಿದ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ಈಗೇನು! ಮಹಾತ್ಮ ಮಂದಾಳುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲದ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕುವಿಕೆ, ಜನರ ಬಾಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುವಿಕೆ, ಆಟಂಕಸಾಕ್ಷದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವಿಕೆ, ಆವರ ವೆ ರೆಲೆ ಪೊಲೀಸರ ಮತ್ತು ಸಿಪಾಯಿಗಳ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಇದು ಮೆಟ್ಟಿಲಗಳೇ? ಲೋಕದ ಶಾಂತಿಗೆ ಇದು ದಾರಿಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ಬಿಸಾಡಿದಿರಿ?

ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನೀವು ಮರೆತಿರಲಾರಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಸಭರು ಸಹ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳನ್ನು ಮರೆತಿರಲಾರರು. ಜೋಷಿನಿದೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಪತ್ಯಾಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಿರಾ? ಬೊರೆಲ್ ಎಂಬವರ ಸಹಾಯದಿಂದ "ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಸಂಸ" ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ? ಈ ಸಂಘದ ಕಾರಂಕ್ಕೆ ಏನು? ಕುತಂತ್ರ ಆಚರಿಕೆಯ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವಿಕ, ಹಿಂದಿರುವ ಜನರಾಂಗಗಳ ಸುಲಿಗೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲವೇ ಆ ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ನಿಮಗೇನು ಸಮಯದ ಮುಚ್ಚೆ?

ನೀವು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಲ್ಲವೆ? "ಎಜ್ಜೆತ್ತ ಇಂಡಿಯೂ" ಎಂಬುದೆಂದು ನೀವು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿರುವಿರಿ. "ಒಂದು ಜನರಾಂಗವು ಇನ್ನೊಂದು ಜನರಾಂಗವನ್ನು ಆಳುವಿಕೆಯು, ಇಂಡಿಯೂಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಆಳಿಕೆಯಿಂದ ಬಹಳ ನಷ್ಟ. ಇಂಡಿಯೂಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೂಡಲೇ ಬೇಕು" ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೀವಲ್ಲವೇ ಬರೆದವರು!

ನಿಮ್ಮ ಮತ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು? ಗೊತ್ತೇ ಯಿದೆ—ಇಂಗ್ಲಾಂಡ್ ದೇಶವು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶ ವ್ಯಾ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲು ಆಡ್ಡಬಂದ ದೇಶವು ಮುಂದಿನ ಅಮೇರಿಕ (ಇಂಡಿಯೂ)ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೆ? "ಅಮೇರಿಕವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ" ವೆಂದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆರ್ಡ್ ಚೇತೇಮ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು 'ಅನೆ ಲ್ಲಿರಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಒದಲು 'ಇಂಡಿಯೂ' ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹಾಕಿರಿ. ಇದು ನಿಶ್ಚಯ

ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲ, ಮಂಜಾವಳಿಗಳು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೆಸ್ ನ್ಯಾಯವಿಂದ್ದು ಪಂಗಡ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್! ಮಯತ್ತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಂದೆ ನೂಸುವುದು?

ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಹಿಗಿರಬಹುದು "ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸು'ನಲ್ಲಿ ಏನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬರಲಾರರು ಹಾಗಾದ ಮೇಲೆ ಇಂಡಿಯಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲಿಂದ ಒಂತು ಅಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸೈಸಾಗಿ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು ಇಂತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದಿರುವಿರಿ? ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮೋರಾಟ ಬೆ ೧೮ ಗೆಸ್ತಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ದಿ ಬ್ಯಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಮ ದಲುಸಿರಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪೆ ಸರು ಹೇಗೆ ನಲಿವಾಡ ವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವಿರೆ?

ನೀವು ಆನೇಕ ಸಾರಿ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆಯಬೆ ದಿರಿ ನಿಮಗೆ ಎದುರು ದಾರಿಯೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ನೇಹಪಾಪದಿಂದ ಆಯಸಿಸುವುದೇ. ಇಲ್ಲವೇ ದುರ್ಬಲಿಕೆಯನ್ನು ಸೈ ಸುವಂಡ ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮಂತ್ರಿ ಎನ್ನಿ ಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

## ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಬಾಕ್ಸಿದಾರರು ಪಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.]

### ಕಳೆದ ಕೌನ್ಸಿಲು ವಿಂಟಿಂಗ್.

ಕಳೆದ ತಾರೀಕು 10ನೆ ಕೂಡಿಗು ಕೌನ್ಸಿಲು ವಿಂಟಿಂಗಿಗೆ ನಾನು ಹಾಜರಿದ್ದೆನು ವಿಂಟಿಂಗಿನ ವಿಶೇಷವನ್ನು ನಾನೇನೆಂದು ಹೇಳಲಿ! ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಪೆಂಬರುಗಳು ಸಾಧಿಸುವ ಬದಲು, ನಾನು ಜನ್ಮದವ, ಬಾಯಿಂ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆ ಇರುವವ, ನಾಗಿನವರಿಗೆ ಏನಾದೆ, ಅವರು ಸ್ವಾರ್ಥಪರರು, ಈ ಜೊಕ್ಕು ಇದ್ದು ನಾಳೆ ಹೋಗುವವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ಕಿಕ್ಕಿಂತು ಹೇಳುವ ಒಂದು ಸಂಗಡವೂ ನಾವ್ಯ ಜನರಾಂಮೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ಇವರೇಕೋ, ಇವೇ ನು ಸ್ವಾರ್ಥ ತೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪಂಗಡವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಮೊದಲಿನ ಕೌನ್ಸಿಲು ವಿಂಟಿಂಗುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ತಪ್ಪದೆ ಹಾಜರಿರುತ್ತಿದ್ದೆನು ಅಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡುವ ವಿಶಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚೆಯ ತರಗತಿಯು ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇಚ್ಚುರಿಗ ಗುದ್ದಾಟ, ಮೂರನೆಯವನಿಗೆ ಆಪಾ ಎಂಬ ಗಾದೆಯಂತೆ, ಎರಡು ಪಂಗಡದವರ ಜಗಳದಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆನುಕೂಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಗು ಯಾವ ತರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆರ್ಹರಲ್ಲವೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಜಾತಿ ಕೋವಿನ ದ್ವೇಷದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ.

ಕೊಡಗರು, ಕೊಡಗರು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ತಮ್ಮ ಕೊಡವ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಾದಸೆಗಳು—ಆದರೆ ಈ ತರದ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಕೊಡಗಿಗಿಗೆ ಆಡೇ ಹೊರತು ಒಳ್ಳೆಯದಿಲ್ಲ ನೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ದಯವೂಡಿ ನಮ್ಮ ಚಜ್ಜಂಡಿಯರು ಹಾಕಿದ ಮೇಲುಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇತರ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಸಹೋದರರೋವಾದಿಯನ್ನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತ್ತಾರೆ ಕಡಿಮೆ ಒನ ಸಂಬ್ಯಯುಳ್ಳ ಇತರ ಜಾತಿಯವರೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಅಪರ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಕೂಡಗರು. ಕೊಡಗೇತರರು ಎಂಬ ಭೇದವು ಸರಕಾರಿ ಜಾಕರಿಗಾರರಲ್ಲು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣುವುದಾಗಿದೆ ದೇಶಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸರಕಾರ ಸವಕಲುಮಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಿರುವುದಲ್ಲ. ದೇಶದ ಆಸ್ತಿ ಭಾರವಾದ ಗ್ಯಾನುಗಳ ಒನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕೌನ್ಸಿಲು ಮಂದಾಳುಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ನವುಗೆ ನೆರವಾಗಿದ್ದು ಇತರ ಪಂಗಡಗಳೊಳಗೆ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ, ದೇಶದ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಕುಂದಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ದೇಶದ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಗ, ಕೊಡಗೇತರ ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರ ಹುಟ್ಟು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಈ ಪೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಡಕು ಕುಡೊಡ್ಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟವರ್ಯಾರು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗೇತರರಾ ಸಹ ಕೊಡಗರು ಮುಂದೆ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆ ಪಡದೆ ಎಲ್ಲರಂ ಸಹೋದರರೋಸಾದಯುಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಕ್ಷೇಮವನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿರುತ.

ಹಾಜರಿದ್ದ ಸರ್ವಜನ ಹಿತೈಷಿ

---

### ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಸಹಕಾರ ತರಬೇತು.

ತಾ 3—11—30ರಿಂದ 13—11—30ರ ವರೆಗೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಅಮ್ಮತ್ತಿನಾಡು ಸಹಕಾರಿಗಳ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ತರಬೇತು ಕ್ಲಾಸುಗಳನ್ನು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮೋಡಲ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಮೆ ಪಿ ಯಂ ಜಂಗಪ್ಪನವರಿಂದ ನಡೆಸಲಾಯಿತು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ 1912ನೇ ಇಸವಿಯ ಖಾತೂನು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರದವರ ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮೂದರಿಯ ಅಂಜನಿಂದಗಳಿಗನ್ನು ಸಹಕಾರದ ಚರಿತ್ರೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಕೊರತೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳನ್ನೂ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದ ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ ಕೈಸ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಾಲ ಮೂಲಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರವರು ನೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಮೇರೆ ತೆರೆಯಲಾಯಿತು ತರಬೇತು ಕ್ಲಾಸಿಗೆ 40 ಜನ ಕಾರ್ಯ ರ್ದರ್ಶಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಇತರರೂ ಸಹ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ತಾ 13—11—30ರಲ್ಲು ಶಾಲೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುವ ದಿನದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಈ ತಳಗಿನ ತರಾವುಗಳು ಮಂಜೂರುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

(1) ವೀರಾಜಪೇಟೆ, ಅಮ್ಮತ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಮಿಯತ್ತುನಾಡು ಸಂಘಗಳಿಗಾಗಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು 'ಸಹಕಾರ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಘ' (Co operative Propaganda Society) ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತ.

(2) ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪೆಂಬರುಗಳಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಪತ್ರ ಸಂಘಗಳ ಕಮಿಟಿ ಪೈಸಿದೆಂಟು ಸಹ ಸೇರಿಎಷ್ಟಿಂಬಲೂ, ಅಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅಭಿರುಚಿ ಇರುವ ಸಂಘಗಳ ಪೆಂಬರುಗಳು ಸಹ ಪೆಂಬರುಗಳಾಗಬಹುದೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು

(3) ಈ ಸಂಘವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

(4) ಈ ಸಂಘದ ತಿಂಗಳುವಾರು ವಿಂಟಿಂಗನ್ನು ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ವೈಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಹಾಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಂತೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಮೂಲಕ ತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

(5) ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪೆಂಬರಾಗಲು ಇಷ್ಟವುಳ್ಳವರಿಂದ ನಾದಿಶ್ಯಾರು ಬರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲಶ್ಚಾತೆಯನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಸಸೂಲು ಮಾಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

(6) ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿನವರನ್ನು ಪದಾಕಾಯಿಕರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲಾಯಿತು.

1 ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮೆ ಜೊಪ್ಪಿರ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪನವರೂ, 2 ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯರಾಗಿ ಮೆ. ಕೊಳುವಂಡ ನಂಜಪ್ಪನವರೂ 3 ಪಂಚಾಯಿತುದಾರಗಳಾಗಿ ಮೆ ಗಳವಾಡ ಗುಡ್ಡಂಡ ಛೇಮ್ಮಯ್ಯನವರು, 4 ಕುಸ್ಸಂಡ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪನವರು, 5. ಸೇರಮೆಯಂಡ ಮಂದ್ಯಪ್ಪನವರು, 6 ವೆ ಕೇರೆರಿರ ಮೂಚ್ಚಿಯ್ಯನವರು, 7 ಕೆ. ಟಿ ನಾರಾಯಣರರೆರರು ಮತ್ತು 8 ನೆಲ್ಲಮಕ್ಕಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು.

ಇದರ ನಕಲುಗಳನ್ನು 2 ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೂ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಸಿ ಡಿ ನಂಜಪ್ಪ,
(ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ)

---

### ಫೆಡೇರೇಶನ್ ಕಮಿಟಿ ವಿಂಟಿಂಗು.

ತಾರೀಕು 1—11—1930ರಲ್ಲು ಫೆಡೇರೇಶನ್ ಆಫ್ ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಫೆಡೇರೇಶನ್ ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ವಿಂಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್.

7 ಮೆಂಬರುಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರು

1 ಕಳೆದ ವಿಂಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಓದಿ ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು.

2 ಅಕ್ಕೌಂಡ್ ಮೂರ್ಗೇಜಿಂಗ್ ಬೇಂಕಿನ ವಿಷಯ ಕರಡು ನಕಲು ತಯಾರಿಸಿ ಇಡಲು ಸಮಯ ಸಾಲದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ವಿಂಟಿಂಗಿನಲ್ಲು ಚರ್ಚಿಸಿ ಒಜಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಬರೆಯುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

3 ತಾ. 20—9—'30ರ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯುಟೆವ್ ಕಮಿಟಿ ವಿಂಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸೆಪರ್‌ವೈಸರುಗಳ ವರ್ಗಾವರ್ಗಿಯು ಮಿಕ್ಕು ನೇಮಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದ ನೈಸಿಡೊ ಟರವರ ಆರ್ಡರನ್ನು ಮಂಜೂರ್ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

(1) ಮೆ. ಕಲಿಯಂಡ ಸೋಮೈಯ್ಯನವರು, ನಾಪೋಕ್ಲು ನಾಡು.

(2) „ ಪಿ ಕೆ. ಮೆಳಕ್ಕೆಯ್ಯನವರು, ಭಾಗಮಂಡಲನಾಡು,

(3) „ ಬಿ ಸಿ. ಪೊನ್ನಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು

(4) „ ಮದ್ದಂಡ ನುಬ್ಬಯ್ಯನವರು, ಮಡಿಕೇರಿನಾಡು ಕುಯ್ಯಂಗೇರಿನಾಡು,

(5) „ ಬಿ ದೇವ್ಯಯ್ಯನವರು, ಫ್ರೇಜರ್‌ಪೇಟೆನಾಡು

4 ಸೆಪರ್‌ವಿಜನ್ ಫಂಡನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಿಂದ ಸಬಂಧನೆಯು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು 1912ನೇ ಇಸವಿಯ 43ನೇ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರೂಲ್ಸು ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ದಯ ನೂತಿ ಸಕ್ಷನ್ 17 ಮತ್ತು 44ಕ್ಕೆ ಗುಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಸಹ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

5 ಎತೆನಾಲ್ಕು ನಾಡು ಯೂನಿಯನ್ನಿನವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿಗಿರುವ ಕಸಿಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೇ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ಆದರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರು ಫೆಡೇರೇಶ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆಯೂ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಬರೆಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

6. ಯೂನಿಯನ್ನುಗಳಿಗೆ ನಂಯೋಜನೆಯಾಗದೆ ಇರುವ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲು ತಕ್ಕ ಆಡಳರು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು

7 ವಸೂಲಿ ಬಾಕಿಯ ವಿಷಯ ವಿರ್ಣಾಡು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಈ ತಾರೀಕು 15ರಲ್ಲು ಪಾಡಿನಾಡ್ಲು ನಾಡು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು, 16ರಲ್ಲು ಮಂಜಿನಾಡು ಸಂಘಗಳು, 17ರಲ್ಲು ಕಡಿಯತ್ತುನಾಡು ಸಂಘಗಳು, 24ರಲ್ಲು ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು ಸಂಘಗಳು, 25ರಲ್ಲು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು 29ರಲ್ಲು ಮಡಿಕೇರಿನಾಡು ಸಂಘಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ಸದರಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೂ, ಫೆಡೇರೇಶನ್ ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆಡಿ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಯೂನಿಯನ್ನಿನವರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು

8. ಎಲ್ಲಾ ಸುಪರ್‌ವೈಜರುಗಳು ಮೆಯೋರ ಇಂದಾ ಪ್ಯಾ ೧ 215 ಶ್ರಕಾರ ಆಯೂಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ ಸಂಘಗಳ ತಪಶೀಲು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಡೈರಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿದೆ ವಗೈರೆಯೂಗಿ ಜರೆಯಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಪರ್‌ವೈಜರ ಫೋಗ್ರೆಸ್ ರಿಜಸ್ಟರ್ ಇಡುವಂತೆಯೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳುವಾರು ಸುಪರ್‌ವೈಜರ ಕೆಲಸದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಪ್ತೆಯನ್ನು ಫೆಡರೇಶನಿನವರು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

9 ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿಯೂಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು 2000 ಪ್ರತಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಯೂನಿಯನ್ನುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಹಂಚುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

10. ವೀರಾಜಪೇಟೆ, ಶನಿವಾರಸಂತೆ, ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಫೈಜರ್‌ಪೇಟೆನಾಡು ಸಂಘಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಹೋದ ಫೆಡರೇಶನ್ ಮೆಂಬರುಗಳ ಬ್ಯಾಟ್ಸ ಚಾರ್ಜು 10–5–0 ಕರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಲಾಯಿತು.

11. ಓರಾರು ರಿಜಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದೆ ಕಾಂಕರೂರು ಸಂಘದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದ ಆವರಮೊದಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು ತನ್ನ ತಮ್ಮ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರಿಗೆ 400 ರೂ. ಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

12. ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದ ಬೆಸಗೂರು, ಕೊಟ್ಟಕೇರಿ, ಬೆಕ್ಕೆಸೊಡ್ಲೂರು, ಕೋಟೂರು ಮತ್ತು ಕೋಟೂರು ಧವಸದ ಸಂಘವನ್ನು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಯೂನಿಯನ್ನಿನಿಂದ ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು ಈ ವಿಷಯ ದೈಲಾ ಶಿದ್ಧಪಡಿ ಮಾಡಿ ರಿಜಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಲೀನ್ಸ್‌ದಾರರಿಗೆ ಫೆಡರೇಶನ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

13 ಫೆಡರೇಶನ್ನಿನಿಂದ ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಸ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪೋಸ್ಟಲ್ ರಿಯೂಯಿತಿ ದರೆಯುವ ವರಗೆ ಯೂನಿಯನ್ನುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ಯೂನಿಯನ್ನಿನವರು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿಸುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

14 ಯೂನಿಯನ್ನಿನವರು ದುಯಿಟ್ಟು ಈ ಮೂಸ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಮೊಲಗು 3 ರೂ. ಮೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳಿಂದಲೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ತಿಂಗಳುವಾರು ಉಳಿತ ಲೇವಣಗಳನ್ನು ಶ್ರಕಟಿಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಕಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಪಿ. ದೇವಯ್ಯ,
(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)


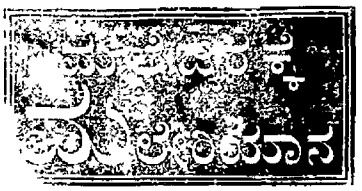


ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ ಜ್ವರವೆಂದರೆ ಜ್ವರ ಹೇಳಬೇಕು ಮಲೆ ಜ್ವರ ಕೈನೆ! ವಾಹವ್ವರೆ ವೈಭವ್ವಾ ಮದ್ದು ಕೇಳಬೇಕು ಮಲೇರಿಯೂನ ಕಷಾಯಕ್ಕೆನೆ!!

ಮಲೆ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ವಾಯಿದೆ ಕಟ್ಟಿ ಬರುವ ನಮೂನೆವಾರು ಜ್ವರಗಳೂ ಇದರಿಂದ-ಒಂದಾದ ಗೆಡ್ಡೆ ರೋಗವೂ ಈ ರಾಜ ಮದ್ದು ಮಲೇರಿಯೂನವೇ ನಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಗುಣ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಳಿ ಜ್ವರದ ಮದ್ದುಗಳ ಪೈಕಿ ತಿರುಮಣಿ ಮಣ್ಣಾಗಿರುವ ಮಲೇರಿಯೂನವು ಈ 40 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗದ ಚಹರೆ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಂಜರಿಸಿ ಪ್ಯಾತಿಗೊಂಡು ಹೊಗಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಲಕ್ಷ ಗಟ್ಲೆ ರೋಗಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಿಟ್ಟು ಮಲೇರಿಯೂನಕ್ಕೂ, ಇದರ ಗುಣಕ್ಕೂ ಮೆಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಚಾನುಸಾರವಾದ ನಾನುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅತೀ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೃಣ್ಯಾಯಿಸಿಕ್ಕಾ ಇರುವರು. ಮಲೇರಿಯೂನದ ಮಹತ್ಮೆ ದೇಶೇ? ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ಮದ್ದನ್ನು ತರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿ.

ಕ್ರಯ.—ಬಾಟ್ಲಿಗೆ 1–8–0, ½ ಡಜನಿಗೆ 8–8–0, 1 ಡಜನಿಗೆ 16–8–0.

## ಕಂಪೌಂಡು ಸಿರಪು ಕಾರ್ಡಸ್.

ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಕೈಕಾಲು ಒಚ್ಚಲು, ಮೈ ಕಣ್ಣು ಮುಖ ಉರಿ, ತಲೆ ತಿರುಗುವದು, ಹಿಕ್ಕೆಸೆ ಸಡಿತ, ತಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಂಕಾರದ ಶಬ್ದ, ನಾಲಿಗೆ ನೀಳ ದೊರಗಾಗಿ ಅಗ್ಗ ಹುಡಿದು ರುಚಿ ಕೆಡುವದು, ಬಾಯಿ ಕಹಿ, ಮಲಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೂಡಿರುವ ದೇಹವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಪಡಿಸುವದು. ಕ್ರಯ.—ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ. 1–8–0.

## ಅಂಟಿಕೋಲ್ (ಪಿತ್ತಶಮನ ತೈಲ.)

ಪಿತ್ತ ಉದ್ರೇಗದಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುವ ರೋಗಿಗಳು ಆಯೂಯ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಗುಣವಡದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಟಿಕೋಲ್ ಎಂಬ ತೈಲವನ್ನು ಯೂಸ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಲೆ ರೋಗ, ಕೆವಿ ರೋಗ, ಕಣ್ಣು ರೋಗ, ಬಾಯಿ, ತುಲ್ಲುಗಳ ರೋಗ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಪರಿಹರಿಸಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ:— ಬಾಟ್ಲಿ ಬಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 2–12–0.

ಟಿಕ್ಕು ಹೊಮಿಯೋಥಿ ಮದ್ದುಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆವಾರು ದೃಷ್ಟಿ ಚಿಕ್ಕಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯದ ನೀತಿ ಸೂತ್ರ ಪುಸ್ತಕ ಧರ್ಮಾರ್ಥ.

ವಿಳಾಸ.—ಮಲೇರಿಯೂನ ಕಂಪೆನಿ,
52–4 (ಪಂಪನಕಟ್ಟೆ) ನಂಬರು 14, ಮಂಗಳೂರು.

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕು, ಎಂಬುವ ಇಚ್ಚೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷನಿವಾರಕವೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರದ ತಾಯಿತ.

ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಮಕ್ಕಳಾದಿಂದಲೂ, ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷಗಳಿಂದಲೂ ಗರ್ಭ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವಿಕೆ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೆಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಾಗದಿರುವಿಕೆ, ಮುಟ್ಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಹರಿಯುವಿಕೆ, ದುಸ್ವಪ್ನ ಬೀಳುವಿಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲೆ, ಬಳುಪು–ಕೆ–ಪು ಹೋಗಿ ಗರ್ಭ ವಕವಾಗುವಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಸಪ್ತಾಹವ, ಪಿತ್ತಾಪಾತೆಯಿಂದ ನರಳುವಿಕೆ, ರಿತ ಕುಂಬರೆ ತಡವೋಡುವಿದರೆ ಹಲವೋಯುವಿಕೆ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಂತಾನ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೨ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ದೋಷದಿಂದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂದುಬೇಗ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಕಾಲಿಲ್ಲ, ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರೀಡ, ದುಸ್ವಿದೋಷ, ಮುಖಿಬಿಟ್ಟಾಸಿ, ವೀಸ ಅಳೆಯಾ ಹೆಚ್ಚಿಯೊಳಗಿಂದ ಏಕೋಡ, ಭಯದಿಂದ ಜ್ವರಿಸ್ತಿದ್ದ, ಕ್ಷೀಣ ಹೊಂದುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿರುವಮ, ಗರ್ಭಾವಕ್ಕಾಕರ ವಿಧಾಯಿಂದ ಸೂರ್ಯ ರೋಗ ಕರ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಷೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಡಿತರಿಂದಸೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಗ್ರಹಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧು ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂತ್ರವ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತರಿಸಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಇವತ್ತು ತರಿಸಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಾಗುವ ಸಂತಾನ ಭಂಗವು, ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವು ಯವತ್ತು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯವಾಯ್ತು, ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೫ಕ್ಕೆ ೨–೦–೦ ಘೋ. ಖ ಬೆಲೆ ಶ್ರೀಕರ್ ವಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಗುಣ ಕೊಡುವ ತಾಯಿತಕ್ಕೆ ಘೋ. ಖ ಸೇರಿ ೫ ರೂ. ಆಗತಕ್ಕೆ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟ ಬರೆಯಿರಿ. ಈತಾಯಿತ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಣವಾದ್ಲಿಂದವರಿಗೆ 100 ರೂ. ಬಹುಮಾನ ಒಂದು ಸಲ ತರಿಸಿ ಅನುಭವ ಕಳಿಸಿಳಿರಿ

**ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚ ಮೂಲಕ ಮೂದರಿಗಾಗಿ ಬಯಿಮೂನ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೇ ಕೊಟ್ಟದೆ.**

ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಶ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವೂಂಕಿತ ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರರಾಡಿ ತೋರಿಸಲು ಗುಣವೊಂದಿರಲು ತನ್ನ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ತಾಯಿತವನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಈವಾಗ್ಗೆ ೨ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಧರಿಸಿ ವತ್ತವೇ ಮೈಯೆಲಗಿನ ಯವತ್ತೂ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಆತ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ ಕಮ್ಮು ಸಿ. ಕೆ. ರಾಮಾಸಾಮಿಚಾರಿ ಸುದಾಮ ಪ್ರಿಂಸ್,
ಪ್ರಲ್ಲಾದ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಮುಂಬೈ.

ತಾಯಿತ ಸಿಗುವ ವಿಳಾಸ:—ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಬಿ. ಸಿ. ಪಂಚಗಟ್ಟಿ,
52–4 ಮು. ಪೋ. ಆಥಣಿ, ಜಿ. ಬೆಳಗಾಂವ.

# ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್.

## ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

ತ್ಯಾರೆಟ್ ಭಂಗಾರದ ನಿಬ್ಬು ಹಾಕಿದ ಹಾತ್ರಿಯೂ ಬಂಡೋಬಸೂ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ರಲ್ಸ್ವ ಮಂಡರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | ರೂ. 3 | 0 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 3 0 |
| " " ಸ್ಮೈಕ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 8 0 |
| " " ಎಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸ್ಮೈಕ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಮೊಡಲ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 14 0 |
| " " ಮೊಡಲ್ ಕಲರ್ ಸ್ಮೈಕ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 4 | 2 0 |
| " " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೊಡಲ್ ಅಧವ ಪ್ರವೂನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ವಾಟೂ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 10 | 8 0 |
| ಕಾರ್ಥರ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 14 | 6 0, & 20 10 0 |
| ಸ್ಲಾಕ್‌ಬರ್ಡ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 8 0, & 3 12 0 |
| ಪ್ಯಾನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 6 | 4 0, & 6 12 0 |
| ಪಾಟರ್‌ಮನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ 1ಕ್ಕೆ | 8 | 2 0, & 8 10 0 |

ಟ್ರಿಂಪೇಸ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ಪ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವ ಸೆಣ ಟ್ರಿಂಪೇಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 3 | 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸಣ್ಣ ಟ್ರಿಂಪೇಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 2 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಬಾರಂ ಟ್ರಿಂಪೇಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 6 | 9 0, & 6 15 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಸಣ್ಣ ಪೈಪಿನ ಅಬಾರಂ ಟ್ರಿಂಪೇಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 7 | 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯೂ ಅಬಾರಂ ಸಣ್ಣ ಟ್ರಿಂಪೇಸ್ ರೇಡಿಯಂ ಡೈಲಿನದು 1ಕ್ಕೆ | 8 | 10 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಬಾರಂ ಟ್ರಿಂಪೇಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 9 | 6 0 |
| ಬಿಗ್‌ಪೆನ್ ಅಬಾರಂ ಸ್ಪ್ಯಾಂಡ್ ಇರತಕ್ಕ ಜಾತ್ರಿಯದ ಟ್ರಿಂಪೇಸ್ 1ಕ್ಕೆ | 13 | 4 0 |
| ಹಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದೋಜನ್ನೂ ಆದ ವಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 10 0 |
| ಆಟೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಾರ್ಡ್ ಕವಿಯಿಂ ವಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 12 | 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಕೇಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುಮೆಂಟ್ ನಾಕಾಧರಣ ತರಹ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ 1ಕ್ಕೆ | 5 | 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

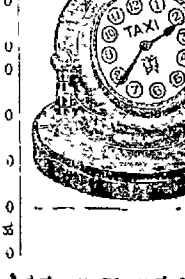


ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಸ್ಟಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಅಂದವಾದ ಟೇಬಲ್ ಟ್ರಿಂಪೇಸ್ 1ಕ್ಕೆ 3–6–0 ವ್ಯಾಲಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಆಲಾಯಿಯಾ.

ಆರ್ಡರ್ ಕವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ.—ಎಂ. ಎಸ್ ಶಿದ್ಧಪ್ಪ, ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

52–31

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್,
ಲಿಮಿಟೆಡ್. ರೂ ಆಕ್ಟೀವ್ ಸಿಟಿಸೈಟೀಸ್
ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

| | | ರೂ. |
|---|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — | 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು | — | 23 160 |
| ಜನೂಲಿಂದ ರೇವಣಾತಿ | — | 2,16,472 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಹಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡಬಹುದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಲ ಪರೇಟಿವ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನರು ಲೆಕ್ಕ ಆಡಮೊಯಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು,
ಕೋದಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು,
ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್.

ಡೈರೆಕ್ಟರ್
ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ
ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
'ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ, ಬಿ.ಎಲ್.
ಕಾರ್ಯಕ್ಷ 1-7-1930.

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಕ್ಷಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿತ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು.

ಉತ್ತರ ಕೊಡಗಿಗೆ ಮೆ. ಪಾಲೇಂಗಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿಗೆ ಮೆ. ಅಲ್ಲಾರಂಡ ಮೇದಪ್ಪನವರು
ಮರನಾಡು—ಮೆ. ಕೇಕೆರ ಆಸ್ಥಯ್ಯನವರು.

ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.

ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ. ಮಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮಯ್ಯನವರು,
(ಖಾದಿಭಂಡಾರ)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎನ್. ಆರ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನವರು.
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಆಚ್ಚಮೂಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಾಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐಸಂಡ ಮೊದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ. ಪಿ. ಜೆ ಮುದ್ದಯ್ಯಯ್ಯನವರು,
ಮತ್ತು ಅರಮಣಮೂಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಪುದಿಕೇರಿ ಸಿ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ—ಮೆ. ಬಿ. ಪೂದಯ್ಯಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ ಅಪ್ಪಚ್ಚೋಳಂಡ ಮೊಣ್ಣಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ.—ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರಕ್ಷಿತ ಕೊಂಡಕೊಳ್ಳದೆ ಯೂ ರೂ ಚಂದಾ ಕೂಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

## ಮೊರಾಟೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಮೆಂಬರಸಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪನಿಬಂಧನೆಗಳೂ, ದಾವ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಆದನ್ನು ಪುನಃ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಾವ ಫಾರಮುಗಳೂ, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಖಜ್ದರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ.

ನೋನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ

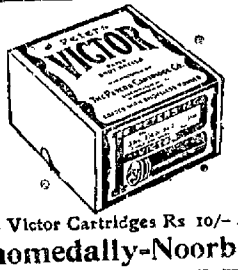


12 bore Victor Cartridges Rs 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**
ARMS & AMMUNITION MART
121 Abdul Rehman Street.
BOMBAY. 3.

52 3

## ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

# ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಯ ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉಳತಾಯದ ವಿವರ

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು
1924ರಲ್ಲಿ 53½ „ „
1927ರಲ್ಲಿ 78 „ „

**ಜೀವಾಂಕ್ಷದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. ‖ 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ
1924ರಲ್ಲಿ „ „ „ 22½ „

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ವಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ವಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

52—40

## NITRATE OF SODA.

The best and cheapest form of Nitrogen for plants. Highly concentrated and immediately available. Nothing like it to make plants grow

This is a whitish crystalline salt, which is used to an enormous extent all over Europe and America as a nitrogenous manure. It can be used in mixtures, as well as singly, to stimulate plant growth. It permeates the soil freely and rapidly. Roots multiply soon and grow deep giving the plants firmness and vigour. Foliage, flower, fruit and wood are also developed by its timly and judicious use. Its action is very quick and results can be observed within a few days of its application. Plants grown with nitrate of soda resist the attacks of plant diseases and insect pests owing to their greater strength and vitality induced by its application.

It contains about 16 per cent pure nitrogen or nearly 50 times as much nitrogen as is contained in an equal quantity of cowdung. Its nitrogenous content is immediately available plant food whereas that of cowdung is not assimilable by plants until after a slow chemical change in the soil

Experiments have proved that the plant food most deficient in our Indian soils is nitrogen which Nitrate of Soda supplies in the most economical and readily assimilable form.

For garden plants best results are obtained by using a dilute solution at frequent intervals. Cwt. Rs 12; 56 lbs Rs 6—8—0, 28 lbs Rs. 3 8—0, 14 lbs Rs. 1—12—0. Packing and cartage extra.

24—23 "Pestonjee P. Pocha"

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

## THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

# ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಕಂಪೆನಿಯ ಒನೇ ಅಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ)

## ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮೊದಲನೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಶೇರುಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವದಕ್ಕೂ, ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕನ್ನಡಿಗರೇ ತೀವ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಲಾಭವೂಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K. L. Huilgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.
ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

26—20

Printed & published by K. P. Chinnappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

"KODAGU" OFFICE, MERCARA.
It will be delivered by the Peon.

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಯೇನ ಭೂತದಯಯಾ ವಿದಾ ನೀತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಕಾಃ ॥ ಏತ ಮತ್ಸೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಕೋಟಿರ ಪಿ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ ‖ ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ತಾರೀಕು ೨೮ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. ‖ ಸಂಚಿಕೆ ೨೦

"The Twins,"
MERCARA

Gentleman,

Accept my immense thanks for your kind letter and the LOVELY LITTLE ROSE BOWL, which was to hand recently. The WORKMANSHIP of the BOWL is SPLENDID appreciate it very much

Yours truly,
(Sd) Mrs. K. C. Subbiah

Telephone — 3145.

Telegrams — "Precious"

DIAMONDS

JEWELLERY

GOLD & SILVER ARTICLES OF ALL PATTERNS.

"The Valley"
MERCARA.

Dear Sir,

I Should write to you in appreciation of the PROMPT EXECUTION of the order and the FINE WORKMANSHIP of the RING sent to me. To deal once with you is to deal again when anything is wanted.

Yours faithfully,
(Sd) B S Kushalappa.

V. SUBRAMANIA IYER
JEWELLER

2 & 3 Kuppumuthu Street, Tiruvateesvaranpet, Designs & Estimates Free on Application. Post Box 423, Triplicane, MADRAS. 52-4

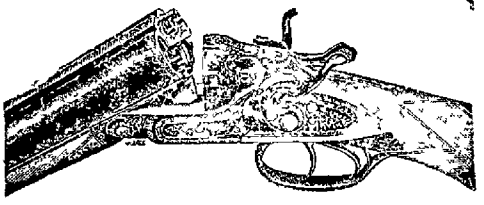

ಕಾರ್ಯ ಬರೆದರೆ ಕಾಗಿನ
ಕಾ ಬೆಂಗಾಗು ನೆ ಎಂದಿಗಿ
ಕಳಿಂಸಲ ಹುದು

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಚಿಗಳು, ತೋಟಗಳು, ಕೇಪ್ಸುಗಳು, ಪ ಮ್ಮು ನುತು. ಬೇ ರೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರೆಯುವವು.

GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS
Largest Importers of Firearms and Ammunition
Cheapest priced firm in India,
24—10 210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

ಕಟುಕಷಾಯ ಮಲೆಯರ ಕೈಯ:—ಇದು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಕ್ವಿನೈನು ಕೊಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಗುಣವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಜ್ವರ ವಿಷವು ಬರುವ ಜ್ವರ, 3—4 ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಾಂ ಬರುವ ಜ್ವರ ಕಡಿಮೆ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಚಳಿಜ್ವರ ದೋಷದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಬಾ ಕ್ಸಿ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0, 3ಕ್ಕೆ ರೂ 4—0—0 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

ಪಾಲ ಪಿಲಾಲ್ಸ

ಕಟುಕಷಾಯ

ಬೊಂದನಾಸವ:—ಇದು ಪ್ರಬೋತ ಮಾಡುತ್ತ ಕೃಷ್ಣ ಮೂತ್ರ, ಹರಿಪಾಮಾ ಹೋಗುವದು, ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಉರಿ, ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನ ಉರಿ, ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಮೂತ್ರ ಹೊರ್ಬಿಡಲಾಗ ಉರಿಯುವುದು, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಿಂದ ಕೀವು ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತು ಹುರಿ ಹೋಗುವದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೂತ್ರ ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಶ್ವಲ್ಲಿಯು ವದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಬಾಯೊಣಕ, ಸ್ವಪ್ನಾನಷ್ಟ, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚುವ ನೋವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಮ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಷ್ಟ 1, 3, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0, 6—12—0

ರೋಮನಾಶಿನಿ:—ಈ ಹುಡಿಯನ್ನು ಸೀಸೆಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ರೋಮವಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲು ರೋಮವು ಉದುರಿ ಹೋಗುವದು ಹಚ್ಚಿ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ 3ಹಚ್ಚುಗಳಿಗೆ ರೂ 1, 1 ಡಜನಿಗೆ 3—8—0

ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ತೈಲ:—ತಲೆನೋವು, ತಲೆಸುತ್ತುವುದು, ತಲೆಬಾ ಕಡ್ಡು ತಿರಿಯಿಂದ ತೀವ್ರ ನೋವುದು ಕೆವಿಯಿನ ಕೀವು ಸೋರುವುದು ಕೆವಿಯಿನ ಕಡಿತ ಕೀವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಕರ. ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚುವ ಮೊದಲು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾದಿಯುವುದು ನೆನಪು ಕತ್ತಿ ರುಂಬಿಸೋಗುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂಡತ ಗುಣವಿಹುತ್ತದೆ. ಉ ಮುರುವ ಕಡಿದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಫಿ ಗಿದ್ದವಾಗಿರುವ ಇದನ್ನು ಬೆಲಯಾ ಕವಲಿಗೆ ಸಾಂರರ್ಯವನ್ನು ಹೊಳಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣಾಗು ತ ಕೂದಲನ್ನು ತಡೆದು ಕೂದಲು ಉದ್ದದ ಶೈಲಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೂದಲನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 1, 3 ಸೀಸೆಗೆ 2—10—0 ಕೂಲು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ 2, 3 ಸೀಸೆಗೆ 5—8—0

ಏಜೆನ್ಸಿ—ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕಂಪನಿ,
52—31 ಕಳಲಾಗು ಕಂಪ ನೋಡಿ. ೨. ಮಂಗಳೂರು.

## ಬಾಲಾರ್ಕಮದು.

ನಮ್ಮ ಮುಕ್ಕಳ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತ ಮವಾದಲ್ಲಿ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಮಕ್ಕಳು ತೋಗ

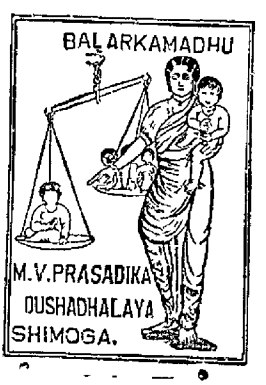


ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಶ್ವೀಘ್ರವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗ ಪ್ರಯೋಜನ ಬಹುದು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ, ಕೊಳವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು ಇದು ಮಧುರವಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ೪ ಪು. 9 ಆಣೆ.

52—47 ಯಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ್ಕ
ಔಷಧಾಲಯ,
ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ.
(ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ)

ಕೊಡಗು.

ಸರ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ

ನವಂಬರ್ ತಾ. ೨೬ ನೇ ಬುಧವಾರ.

## ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ ಅಂತ್ಯವಾದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆಡಳಿತ ವರದಿ.

೧.

ಈ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವ ಜೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಈ ಕೆಳಗಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಟೀಕಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

1. "ನಂದಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ. ಸಂಘಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 230 ರಿಂದ 250ಕ್ಕೂ ಬಡುಮಿಂಬರುಗಳು 12,713 ರಿಂದ 13,750ಕ್ಕೂ, ಪಾಲು ಬಂಡವಾಳವು 2,22 116 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 2,37,716ಕ್ಕೂ, ಕ್ಷೇವಣಿಯು 2,06118 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 2,40,639ಕ್ಕೂ, ಜಂಜವಾಬು 7,19215 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 7,81,248ಕ್ಕೂ ಏರಿದೆ. (2) ಮೂರು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಹುಗಾಮಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. (3) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣವು ಪಾಲು ಕೂಡಿಕೆಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಠೇವಣಾತಿಗಳ ಮರು ಪಾವತಿಗೂ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. (4) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಕೂಟ್ಟ 3 17,336 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಗಳ ಪೈಕಿ 1,52,310 ರಾಯಿಡೆ ವಿಂರಿದ ಸಾಲವಾಗಿರುತ್ತೆ! ಈ ಪೈಕಿ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಯಿದೆ ಗತಿಸಿದ್ದು 27,280 ರೂಪಾಯಿಗಳೂ, ಎರಡು ವರ್ಷದ್ದು 33,187 ರೂ. ಒಂದು ವರ್ಷದ್ದು ರೂ 11,683, ಆರು ತಿಂಗಳು ವಾಯಿದೆ ವಿರಿದ್ದು 45,573 ರೂ. ಈಗ ವಾಯಿದೆ ಗತಿಸಿದ್ದು 3,587 ರೂ. ಗಳಾಗಿವೆ ಸಾಲಗಳೆಲ್ಲ ನ್ಯಾಯವಾದ ಖಾತರಿ ಮೇಲೆ ಕೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಲ ಮೂಲಗಳ ರಜಿಸ್ಟರ್ ಇಡಲು ನಿರ್ದೇಶನವಿದೆ (5) ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿರಬಾದ ವಿಷಯಗಳು ಯಾವ್ಯಾವವೆಂದರೆ (1) ಕೃಷಿ ವರ್ಷವೂ ನಂಬಿಕ್ಕೆಯೇ ಇರುವ ವಾಯಿದೆ ವಿರಿದ ಸಾಲ. (2) ಹತ್ತು ಸುಪರ್‌ವೈಜರುಗಳ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆರು ಸೂಪರ್‌ವೈಜರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಯೂನಿಯನುಗಳೂ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಸ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದದ್ದು. ಸೆಟ್ಟೇರ್ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿವುದು ಒಳ್ಳೇದೇ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಂಘಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಮಾಯಿದೆ ವಿರಿದ ಸಾಲವನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಸಂಘಗಳ ಈಗಿನ ಆಡಳಿತವು ಕಾಣಿಸಷ್ಟು ಜೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ (6) ಯೂನಿಯನುಗಳಿಗೆ ಫೆಡರೇಶನ್, ವರದಿ ವರ್ಷ ರಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ (7) ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ದಾವಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ."

ಜೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ ಇದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸೂಚನೆ ತಕ್ಕದ್ದು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಬ್ಬ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಸುವುದು. ಈಗಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ಬೊತೆಗೆ ಇತರ ಏನು ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ ಕಳೆದ ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಕೆಲಸವು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ದೇಶದ ಗ್ರಾಮಾಸ್ಥರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಡಿಸಿದ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನೂ, ಆ ಮೂಲಕ ಗುಣ, ನಡತೆ, ನೀತಿಯನ್ನೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಸಿಗಬೆಟ್ಟರು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಆಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಆದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿಕವಾದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ರಕಾವು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಬಿಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ತರುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

2. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳ ಕೆಲಸವು ಕೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಮೂರು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದು ಸಂಘಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರ ಕೆಲಸವು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರು ಬರೆದಷ್ಟು ಕೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಲಾರವು. ಜಿಲ್ಲಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒರೆ ಎಂಟು ಸಂಘಗಳು ಸೂಪರ್ ಎ. ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, 92 ಸಂಘಗಳು ಬಿ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿಯೂ 130 ಸಂಘಗಳು ಸಿ. ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, 10 ಸಂಘಗಳು ಡಿ. ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ವೆತ್ತಿ 4 ಸಂಘಗಳು ಇ. ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆಯೆಂದು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳ ಗೋಷ್ಪಿಯು ಈ ಸಿ. ಕ್ಲಾಸುಗಳ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಆಂಧ್ರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಮೀಟಿಂಗು ಗಳನ್ನು ಎಂಡಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಸಿ ಕ್ಲಾಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ದೇ ಶದಲ್ಲಿರ ಕ್ಲಿರಲ್ಲವೆಂದೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ಆ ಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಬಂ ರೆಂಡು ದಿನ ಉಳಿದು ಸಹಕಾರ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿ, ಅಟ್ಟು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸೆರು ಪಡಿಸುವುದೂ, ಕಮಿಟಿ, ಜನರಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸುವುದೂ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಲಾರೆವು ಇ ನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಪರುವೈಜರುಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಶೀಘ್ರ ದಿಂದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಚೆಕ್ಕ್‌ಮಾಡಿ ಒಂ ದುವು ವಾ ಡಿತೆಯೆಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರ ಸಂದರ್ಶನೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಾರ್ದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು, ಮತ್ತು ಯೂನಿಯನುಗಳ ಫೆಡರೇಶನ್ನಿನವರು ಸರಿಪಡಿಸುವ ರೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸಿ. ಡಿ. ಇ. ಕ್ಲಾಸುಗಳ ಸಂಘಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಿಂದಾಗಿನ ಮೇಲು ವಿಚಾರಣೆ ಇಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಕ್ಲಾಸುಗಳೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾ ಡುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ

ಯೂನಿಯನುಗಳೂ ಮತ್ತು ಸೂಪರುವೈಜರುಗಳಾ ಸಿರುವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ವಿಷಾದದ ಕ್ಷೇವಿ ಪ್ರಜಾಜವಣಿಯಾಗಿರಿಯನು ಕಲಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುತುರ್ವರ್ಜಿಯಿಂದ ಕಲಸಮಾಡಿದ ವಿಷ ಯ ದೆದನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬುದಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಯೂನಿಯನುಗಳು ಕಲಸ ಮಾಡದ ಇದ್ದದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಕಾರಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಸೂಪರು ವೈಜರುಗಳ ಮೇಲು ವಿಚಾರಣೆ ವೆನಲಿಲ್ಲದ ಒವಾಜ್ದಾರಿ ಕೆ ಲಸಗಳನ್ನು ಯೂನಿಯನುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ವಿಶೆ ಷ್ಟಾಧಿಕಾರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಪರ್‌ವೈಜರುಗಳ ಮೇಲೂ ವಿ ಚಾರಣೆ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಿದ್ದರೂ, ಯೂನಿಯನುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇ ಪಕಲಯನ್ನು ತುಂಬಿಸಲು ಫೆಡರೇಶನ್ನನ್ನು ಸ್ಥಾಪನ ಮಾಡಿದ ಇದ್ದರೂ, ಯೂನಿಯನುಗಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿದೆ. ಆ ದರೆ ಈಗ ತಾವೇ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರಂತೆ ಫೆಡರೇಶನ್ನಿನವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾ ರವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಸಂಘಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಉತ್ಸಾಹ ದಿಂದ ಕಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಯೂನಿಯನುಗಳ ಮತ್ತ ಸೂಪ ರುವೈಜರುಗಳ ಮೇಲು ವಿಚಾರಣೆ ಕಲಸವು ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಾಯಿದೆ ವಿಧಿರಿದ ಸಾಲೂ ಬಾಕಿಯು ಕಡಿಮಯ ಗಬಹುದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

## ಸೀರಮ್ ಸೈಸುಟ್ಟೇನಿಯಸ್ ಇನಾಕ್ಯೂಲೇಶನ್.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಶುವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂ ನ್ಯವಸಾಯಿಗಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಹೊಡ್ಡ ರೋಗದಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿರುವ ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ವಿಪರೀತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಬರುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕಕ್ಕಣಾ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ದನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಸವಿಷಯ ವೆಟರಿನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ತಿಳಿಸಿದ ನಂತರ ಸೀರಂಕ್ಕಿಗೆ ಬರೆದು ಅದು ಬೊತೆಯಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರು ಬರುವ ತನಕ ಕೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ದನಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಈ ರೋಗವು ಹರಡುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ತಿಳಿಸಿದರೂ, ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದು ಇದು ವರಗೂ ಕಾಣಿಸಲ್ಲ. ರೋಗ ಬಂದನಂತರ ದಿಂಕುಯಾಕೆಂ ಗೆಂಬಂತಾಗಿದೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ರೋಗ ಬಂದ ದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದೇ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳ ಬೆ ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗಿನ ಬಡ ರೈತರುಹಿತಕಕ್ಕೂ, ನಿತ್ರಾ ಣಾಕ್ಕೂ, ದನಕರುಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿರುವುದೂ, ಹಾಲು, ಬೆಣ್ಣೆ ಮಾಸಿನ ಆಭಾವವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರೇ ದೇಶದ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ದೇಶವೆಂಬ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿಭಾರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನರಿ ತರೂ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ದನಗಳಿಗೆ ಹೊಡ್ಡ ರೋಗ ಹರ ಹದಂತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧಾನ ಈ ವರಗೆ ಮಾಡಿರುವು ದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಈ ವಿಷಯ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ—ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತರಬೇತಾದ ಜನರು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಲಸವನ್ನು ನೋಡಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು

ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದವರು ರೈತರ ದನ ಕರುಗಳ ವಿಷ ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಂದಿನಿದ್ದು, ಹೊಡ್ಡ ರೋಗ ಬಾಯಿಲೆ ಯು ಎಂದೂ ಜಾಲಿಂಬಂತೆ ಈ ಹೊಸ ತುಹದ ಸೀರಮ್ ಸೈ ಟ್ಟೇನಿಯಸ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅರಿಮನಸ್ಸಿನ ಉದಾಸೀನದ ತತ್ವವೇ ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಾರದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇ ರುವ ಒಂದೆರಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿದರೂ ನರ್ವಹಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇಂಥಾ ಡಾ ಕು ಹಾಕಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸೆರುನೂಡಿ, ಕಾಯಿಲಯನ್ನು ಎಂದೂ ಹಂಡರಂತೆ ತೂಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಆವಶ್ಯವೆಯೆಂ ದು ನಾವು ಹೇಳಲಾರೆವು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಇರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯ ಕೈಮವು ಒಡೆ ರೈತರಾದ ಗ್ರಾಮನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋ ಜನವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಬದಲು ವೆಟ್ಟಾಲಿಟರುಗಳಿಗೂ, ಪಶ್ಚ ರ್ಯವಂತರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಸೂಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿ ಬೆ. ಈಗಿನ ಜೀಫ್ ಕಮಿಶನರವರು ದನಕರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯ ನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವುಳ್ಳವರಾ ಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಇನ್ನಾದರೂ ಬಡ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ರೋಗವು ದನಗಳಿಗೆ ಎಂಡೂ ಬಾರದಂತೆಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಪ್ರಯೋಜ ನ ಹೊಂದುವಂತೆಯೂ ನಿರ್ವಹಿಸು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ

## ತೊಕಪ ಸುತ್ತು ಅಳತೆಯ ಖಾನೂನಿನ ಮಸೂದೆ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪರೆ ಅಳತೆಯು ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೂಡಬೇಕೆಂತ ಕೊಡಗು ಜಮಿನ್ದಾರರ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಂದಿನಿಂದ ಆ ಮೂಲಕಳೆಯೂ, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸ ರುವಾದಂದಿನಿಂದ ಆ ಮೂಲಕಳೆಯೂ ಜನರೂ, ಆವರ ಪ್ರತಿನಿ ಧಿಗಳೂ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೇರನ್ನೂ, ಪ ರಯನ್ನೂ ಕ್ಲಿಪ್ತಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಸರಕಾರವು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸ್ಥಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಉದ್ದೇಶ ವ ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಮುಹಮ್ಮತ್ತಿಸ್ಟರು ಬಂದಾ ಗೆ ಇಲವು ಸಲಂಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು, ಇನ್ನು ಕಲವು ಬೇಳ ಪರಗಳನ್ನು ಕೂಡುವಂತೆ ಕೂಡುವ ಕರ್ತವ್ಯರಿಗಳಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಬರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು ಸರಕಾರವು ಕೆಲವು ಷರ ತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜರ್ಜ್ ಮಾಡಲು ಸಹ ನಿಶ್ಚೈಸಿತು. ಆ ದರೆ ಈ ವರೆಗೂ ವಿಷೆಂಡೂ ಆಗದ ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಬಗ ಬಂದು ಖಾನೂನು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ನಿಶ್ಚೈಸಿರುವಂ ತಾಗುತ್ತದೆ ಇದೇ ವರಿಯೂದ ದಾರಿ. ಖಾನೂನು ಮಂ ಜೂರಾದ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಖಾನೂನ್ನನುಸರಿಸಿ ನಡೆದು ಸು ಳ್ಳಿತಿಕ್ಕಾರಿಕೆಂತ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಕ್ಕೆಸ್ಸು ಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಟ್ಟಿ ವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ನಷ್ಟವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಂತ.

ಈಗ ತಯಾರಿಸಿರುವ ಮಸೂದೆ ಖಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತೂಕವನ್ನು ನಿರಖು ಮಾಡುವದು ತೊಲೆ (ಅಂದರೆ ಒಂದು ರೂವಾ ಯಿ ತೂಕ) ಯಾಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅಳತೆಯನ್ನು ನಿರಖು ಮಾ ಡುವದು ಸೇರು ಆಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಇದೆ. ಸೇರೆಂದರೆ—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಲ್ಡ್ ವಾಟರ್, ಅಂದರೆ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರು ತೊಲವು ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತೂಕ ಮಾಡಿದಾಗ 108 ತೊಲೆ ಹಿಡಿಯು ವಂಥಾ ಕಂಚಿನದಾಗಿರಬೇಕು ತೂಕ ಸೇರು ಎಷ್ಟು ತೊಲೆ ಯದಾಗಿರಬೇಕೆಂತ ತೊವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವೈತ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ಕೆಲ ವರು 24 ತೊಲೆಯೇ ಸೇರೆಂತಲೂ, ತೆಲವರು 28 ತೊಲೆಯೇ ಸೇರೆಂತಲೂ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಈಗಿನ ಮಸೂದೆ ಖಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತೂಕ ಸೇರಿಂದರೆ—27 2/9 ತೊಲೆ ತೂಕದ್ದಾಂಬೇಕೆಂತ ನಿರ್ಣೈಸಿದೆ. ಪರೆಯೆಂದರೆ—ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಸೇರು 10 ಸೇರು ಹಿಡಿಯುವಂಥಾದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ, ಇಂಥಾ 8 ಪರೆಯೇ ಒಂ ದು ಭಟ್ಟಿಯೆಂತಲೂ ನಿರ್ಣೈಸಿದೆ. 2 ಸೇರು ಅಂದರೆ ಒಂದು ಪಾಸ್ಸು, 60 ಪಾಸ್ಸು ಅಂದರೆ ಒಂದು ಖಂಡಗವೆಂತಲೂ ಇದೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳತೆಯನ್ನು ನಿರಖು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತ ರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆಂದರೆ—ಈ ಖಾನೂನು ಮಂಜೂರಾದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಲಿಕಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರು, ಪರೆ, ಭಟ್ಟಿಯೆಂತ ಇದ್ದರಂ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೇ ಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಸೇರು, ಪರೆ, ಭಟ್ಟಿಯಂತಲೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕಾ ಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಬರಕೂಡುವ ಲಿಖಿತವಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಂ, ಪೂರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ವಾಡುವ ಒಪ್ಪಂದಗಳಲ್ಲೂ ಅಂ ತಿಷ್ಟು ಭಟ್ಟಿ ಎಂತ ಇರೂವದಕ್ಕೆ 10 ಸೇರಿನ 8 ಪರೆಯ ಭಟ್ಟಿ ಲೆಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಟ್ಟರೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ನಡಿಸಿದಂತಾಯಿತು ಸಾಹುಕಾರರಾಗಲೀ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಲೀ 11 12, 13 ಸೇ ರಿನ ಪರೆಯಲ್ಲಿ 8 ಪರೆ ಲೆಬ್ಬಂದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಂತ ವಾದಿಸಿದರೆ ಅಂಥಾ ವಾದವು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ನಿರಖು ಮಾಡದ ಅಳತೆಗ ಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವರು ಅಂಥವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ರಂತೆಲೇ ಊಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಉಪ ಯೋಗಿಸಿದವರು ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿ 50 ರೂ. ವೆರಿಗೂ ಜು ಲ್ಮಾನೆಯೂ, ಆನಂತರ ಪುನಃ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ 500 ರೂ. ವರೆಗಿನ ಜುಲ್ಮಾನೆ ತೆತ್ತಿಗೆ ಸಹ ಗುರಿಪಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ನಿ ಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರಖು ಮಾಡಲ್ಪಡದೆ ಇರುವ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದಂಲ್ಲಿ ನಿ ರಖು ಮಾಡಲ್ಪಡದ ಅಳತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವನು ಅ ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂತಲೂ ಊಹಿಸಲಾಗುತ್ತ ದೆ ಎಂಬದು ಬಹಳ ಕಠಿಣ ರಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥಾ

(೩ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.)

## ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳು.

### ಹಿಂದೂ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮುಂಜೆಯವರ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಂಡಿಯಾವನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ಲೈಕಸು ಹಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದಂತೆ. ಹಸ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೂಡುತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟಳೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ ರೈತನು ಹಸದ ಎಜ್ಜರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನವರಿಗೆ ಪ್ರಜೋಜನವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹಡಗದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ, ಹತ್ತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಹಾಳು ಮಾಡಿದರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತ್ಯಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವನ್ನಾದರೂ ಸಹಿಸಲು ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ ನಾನೇ ಎರಡ ಸಾರಿ ಜೈಲುವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೀರಾಸಿ ಹಿಂದೀಯರನ್ನ ಆಣಗಿಸುವ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಸಾನುಂತರ ಸ್ವರಾಜ್ಯ (ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್) ಪಡೆದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸಮ್ಮಿಲಿತ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಇದೆ. ನಾವು ಬಿಕ್ಷ ಬೇಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆನಡಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆನಡಾದವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರುವಂತೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಯರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಜೇಸೂ ನನಗೆ ಸಾಲದು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕೋ, ವಿರೋಧವಾಗಿರಬೇಕೋ ಎಂಬದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

### ಮಾ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿಯವರ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಮುಂಜೆಯವರಂತೆಯೇ ನನ್ನನ್ನೂ ದೇಶದ್ರೋಹಿಯೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಈ ಕಾನ್‌ವೆನ್ಶನ್ನನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ ಪ್ರಧಾನ್ಯವಾದ 'ಚಾರ್ಜ್' ಎಂಬವನ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ರಾಜನೆಂತ ಕರೆದರೂ, ಕರೆಯದಿದ್ದರೂ ಆತನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನೇ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ 32 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿಯೂ ನೆಂಬ ಧಿರನಿಲ್ಲ ಇದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಾಜರುಗಳ ಸಾಲು ಇಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವದರಿಂದ ಈ ಭರವಸೆಗೆ ಪತ್ರಾಸೆ ದೊರಕಿದೆ. ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಾಯಿಲೆಗಳಿವೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟ ಎನಹ ಗುಲಾಮ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಾನು ಪುನಃ ಹಿಂತಿರುಗಲಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹೂಣಬೇಕಾದೀತು.

ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನರನ್ನು ವೈಸರಾಯರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ ಮೇ. ಬಾಲ್ಡ್ವಿನ್‌ರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಉಳಿಸಿದರು. ಆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಇನ್ನೂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬೇರಾಗದೆ ಉಳಿದಿದೆ ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನರು ವೈಸರಾಯರಾಗಿ ಇರದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಸರಕಾರದ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಾನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ತಾವೇಕಾದ ಅನೇಕರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಜಯಕರ್, ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಪ್ರೂ, ನಾನು ಸಹ ವೈಸರಾಯರಿಗೂ, ಮೆ. ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೂ ರಾಜಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಆಶಕ್ತರಾಗಲಾರೆವೆಂದೆ ನಂಬುತ್ತೇನೆ

ನಾನು ಹಳೇ ಅಸಹಕಾರಿಯಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿಯೂ, ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿಯೂ ಯುಯುಕನಾಗಿದ್ದೇನೆ ನನ್ನನ್ನೂ, ನನ್ನ ಅಣ್ಣನನ್ನೂ ಲಾರ್ಡ್ ರೀಡಿಂಗರು ಮುಂದಾಗಿ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲಾರ್ಡ್ ರೀಡಿಂಗ್ರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಜೀಂಠಿಕ ಕೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ನಾವೆಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯದಿಂದ ಸೈಸಾನಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲೇ ನಂಬುವನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಹೊಸ ಸಾಮಂತ ರಾಜ್ಯದ ಒಬ್ಬನಾಗಿದೆ ನಾವು ಹಿಂತಿರುಗಿದರೆ ಕಳಕೊಂಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಜೊತೆಗಿರುವ ಸಂಯುಕ್ತ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮಿತ್ರವಲ್ಲ, ಸಂಯುಕ್ತ ಧರ್ಮವೂ ಸಹ ಆಗುತ್ತದೆ

ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ರಾಣಾಯಿ ಎಳ್ಳಿನಲ್ಲೇ ನನಗೆ ಭರವಸೆ ಇರುವುದು. ೩ನೇ ಜಾರ್ಜರು ಅಮೇರಿಕಾವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡರು. ೫ನೇ ಜಾರ್ಜರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉಳಿಸಿದರು ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ನಂವಾದಿಗಬೇಕು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರನ್ನು ಒಲಹೀನರನ್ನಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಮಾಡಿದ್ದು. ನಾಯಲು ಸಿಕ್ಖ್‌ರಿದ 32 ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ಕೂಲ್ಲುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ರೇ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆದು ಸರಕಾರದ ಭೇದೋಪಾಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿರುವದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬಗ್ಗಿ ಬಟ್ಟಗಲು ಸಿಕ್ಖ್‌ರಿದ ಒಡನೇ ಬ್ರಿಟಿಷನ ಹಕ್ಕು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಆ ದಿನದ ಬ್ರಿಟಿಷರೂ, ಇಂದಿಯ್‌ರಿಕ್ಕಾ ಇರುವ ಸ್ನೇಹ ತಪ್ಪುತ್ತದೆಯೆಂಕಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಜಾತಿ ಜಗಳಗಳು ಇರಲು ಕಾರಣ. ಬಹುಮತದ ಸರಕಾರವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಈಗ ಉಂಟು ಮಾಡಿಬಿಡಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಧೃಢತೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರೆಯೆಂಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳುವ ವರೆಗೆ ನಾನು ಪುನಃ ಹೂತಾಡುವ ಅವಕ್ಕೆ ಬೀಳಲಾರೆಂತ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇದ್ಕರರವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ:—ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ತನ್ನ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅನಂತ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ ಸಂಬಂಧದ ಸುದಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಹಾಕಲು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೆದರಿದರು. ತಕ್ಕ ಬಾಡೋಪಿಸ್ಟೊಡನೆ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯವೇ ನಿಸ್ಕೃಷ್ಟಕೆಂತ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಅಧಿನ್ಯಾಯಾಗಿದೆ ಸುಮಾರು ೪½ ಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ನನ್ನ ಜನರಾಗವು ಗ್ರಿಟಿಷಾನಿಗಿರುಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ತೆಬಿದಾರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಡಚಣೆಯು ಇದೆ. ಜಾತಿ ಹಿಂದುಗಳ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೂ ತಮ್ಮ ಜನರು ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸರಕಾರವು ಸಹಾಯ ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತ ನಮಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ಸಿಕ್ಕಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂತ ನಂಬುತ್ತೇವೆ ಬೇರೆ ಯೋಜನೊನನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು, ನಿಜವಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸರಕಾರ ಸಿದ್ಧತೆಯೇ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿದೆ.

### ಮೈಸೂರು ದಿವಾನರಾದ ಸರ್ ವಿಜ್ಞಾರವರೆ ಭಾಷಣ.

ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೂ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೂ ಇರುವ ಸ್ನೇಹ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಯೆ.ಬದರಲ್ಲೇ ಈ ಸಂಪತ್ತಿನ ಜಯವು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ರಾಜರುಗಳು ಸಂಯುಕ್ತ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಒಪ್ಪಿ ಮಾತ್ರವೂಮಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಧವಿಧದ ಧರ್ಮದವರೂ ಜನಾಂಗದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಈ ರೀತಿ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದಲೇ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರವು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅಸಂಕೂಲವಿದೆ. ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿರಂಕುಶ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರವು ಸಂಯುಗಿ ನಡೆಯಲಾರದು. ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಕೈಸುವ ಸಿಕ್ಕಲೇಬೇಕು.

### ನಾಮದಾರ ಶ್ರೀನಿವಾಸಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೂಸಿನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಮಂತ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದಂತಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೀ ರಾಜರುಗಳ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಸಹ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯ ಕೈಗೂಡಲ್ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು ಈಗ ಉಂಟಾದ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಾವೆಂತ ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಈ ಚಕ್ರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಕಡೂಡಾದ ಆಡಳಿತ ರಚನೆಯ ಈಗ ತೊಂದರೆ ಕೂಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ತಿಯ ಕೈ ನಿಶವಾದೀತೆಂಕ ಅನೇಕ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಹಡಿದುತ್ತಾರೆ ಇಂಥಾ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲವೆಂತಾಗಲೇ ಅಧಿಸಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಕೈ ವಶವಾದರೂ ಬ್ರಿಟನಿಗೆ ಕೇಡಾಗಲಾರದೆಂಕ ತೀರ್ಥರಿಸಿಕೊಡುವದೇ ಹಿಂದೀ ಮಂಡಿಂಡರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರನ್ನು ಸೆಮೂಹಾನಪಡಿಸಿಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಒರನೂಡಿದ್ದಲ್ಲವೇ? ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ನಂಠಿಂದರೆ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ತಕ್ಕೀರು ನಡಿಸುವವರಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಬಿಟ್ಟುಗಲ್ಲು, ಅವರು ಸಹ ನಾಗರೀಕರು, ಗೌರವಸ್ಥರು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಸಬಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದವರು ಅಧಿಸ್ಯಾಯದಲ್ಲೂ, ರಕ್ತದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳೇ. ರಾಜಾಕೀಯ ಕಂಠಿತುಮ ದೆಸೆಯಿಂದ ಆವರು ಈಗ ನಡಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈ ಕೊಂಡಿಯುವದಾಗಿದೆ. ಅಶ್ಯಸ್ಪಿಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಇಲ್ಲದಿರೆ ಪೂರ್ತಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡಲೇ ಹೊಸ ರಾಜಕೀಯ ಧಡನೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ತಯಾರಿಯತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳನ್ನ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈಗ ಒತ್ತಳುಬಾವಿದೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಜಳವಳವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅಶ್ಯಸ್ಪಿಯಲ್ಲರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರನ್ನು ಸಹ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಾನು ಖಾನೂನು ಭಂಗಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಿದವನಲ್ಲ. ನಾನು ಜೈಲಿನ ಸಮೂಪಕ್ಕೆ ಸಹ ಹೋದವನಲ್ಲ, ಆದರೂ ಅನೇಕ ಬೇಳೆ ಸರಕಾರವು ನನ್ನ ನೇಲೆ ಸಂಶಯಪಟ್ಟು ಗೂಡಚಾರರು ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ನಾವಾಲ್ಲ ನಾತಕರು ಎಂಬ ಭಾವ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಮಗೂ, ಅವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು. ಅವರೂ ಶುದ್ಧವಾದ ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಇರುವದಾಗಿದೆ. ಸಮಸ್ಥಾನದ ಪಾಲಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅಡಳಿತವನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಗೆ ತಂದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೂ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತಯಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

---

## ವಿದ್ಯೆ.

### ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರ.

(ಬರಿದು ಬಂದದ್ದು.)

ಆರ್ಯರು ವಿದ್ಯೆಗೆ ಬರಿಯ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರಲಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಧವಾದ ಬಾಯಿಯ ಬಡಾಯಿಯು ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಬಲಾತ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಆದರೂ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಬರಹ ಬಲ್ಲವರು ಶೇಕಡ 4 ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ. ಎಲ್ಲಾ ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೂ ಬರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೇ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೂ ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ 5ರಿಂದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚ ತಗುಲುವುದೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ—ಅವಶ್ಯಕತೆಗಾಗಿ ಪಂಜಾಬ್ ಒಂದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತಾವಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಷ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬಯಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಆನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಸಾಕಲು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವಂತೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ದಿವ್ಯವಾದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆತ ಬೆಲೆಬಾದ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವು ಗಂಟು ಬಿದ್ದು, ಜಡ ರೈತನ ರಕ್ಕವು ಆ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ತತ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಲಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೇ ಇರಲಿ. ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಿರಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅದೇ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ವೈಟ್ ಹಾಲ್ ಆಫೀಸು ಬಂದಕ್ಕೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಮಾತಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ವ್ಯತ್ಯಾಸವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿದ್ದುವು. ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ಆಳಲು ಇಂತಹ ಆನೆಬಾಸನ್ನು ಯಾರೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜರು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸೇವಕರೆಂತು ತಿಳಿದು, ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನೋರಂಜನೆಯೇ ತಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯ ಸಾರ್ಥಕ್ಯವೆಂದರಿತು, ವೇದಾಂತಾದಿ ತತ್ವ ಸ್ವೂರ್ತಿಯಿಂದುಂಟಾದ ಆದರ್ಯಾಯುಕ್ತವಾದ ಸರಳವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯೆಗಾಗಿ ಉಸಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸರಳವಾದ ಪ್ರಜೆಯೊಬ್ಬ ಜೀವನೋಪಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಯಾರೂ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬುದು ನೆನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯದಲ್ಲ. ಸಂಧಾರಿಸಿದ ವಾಕ್ಸಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಾವುದಕ್ಕೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶವು ಈ ಕತ್ತನ್ನು 1870ರಲ್ಲಿ ಅಂತು ಈಡೆಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಸಾರ್ವಧಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದ ನಾಮದಾರ ಗೋಖಲೆಯವರು (The Honourable Gokhale) ಬಲಾತ್ಕಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು 3—4 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆತಂತ ಲಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಯರಲ್ಲೂ, ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಂಬ (National Education) ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ 'ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಜುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೂಡದ ಸರಕಾರವನ್ನು ದೇಶದ್ರೋಹಿ ಸರಕಾರವೆ ಸ್ವಬೇಕು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಯರಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ತತ್ವವು ಗೊತ್ತಿದ್ದಿತು; ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವೂ, ಉಚಿತವೂ ಆಗಿ ಮಾಡಲು ಅತರು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾ ದಾನಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ದಾನವಿಲ್ಲವೆಂಬ ನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳೂ, ರಾಜರೂ ಅರಿತಿದ್ದರು. ರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ರಘುವಂಶದ ದೊರೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಆಶ್ವಲಾಸನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನನ್ನು ಕಾಪ್ಪು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಹೆರಿಗೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳೆಂದೂ, ಆದರೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ದೊರೆಯು ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ತಂದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತೆರು ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಕಾಲವನ್ನು ವೇದದ ತಾತ್ಪರ್ಯ ನಿರ್ಣಯವ

ಇದು ದೊರೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದ ಕರ್ತವ್

## ಎಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯಾಧರರ್

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಶುಕ್ರನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ರಾಜನ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಆರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತನಾದ ವನು ನರಜಾಜಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ತುಂಡೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಿಂದಿನವರಿಗೆ ಮಂದಬಾಗಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಂದಿನವರಿಗೆ ಮಂದಬ್ಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಲಾಲಾಜಪತ್‌ರಾಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಇಡಿಯೂ ಸರಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಕುದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅವರ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬ.ದನ್ನು ಅವರು ಇನ್ನೂ ಅರಿತಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಸಾರ್ವಜನಿಕವೂ, ಉಚಿತವೂ ಆದ ಹೊರತು ಭಯಂಕರವಾದ ನನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಕಡಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಅರಿತಿವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗಿಂತ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ 50 ವರ್ಷ ಹಿಂದಾದ ಜಪಾನ್ ದೇಶವೂ ಕೂಡ 1872ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು.

'ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಇದು ವರೆಗೆ ವಿದ್ಯೆಯು ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪಾದನೆಯ ವರ್ಗವಾಗಿದ್ದಿತು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಜಾತಿ ಕುಲಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕು ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು ಇರಕೂಡದು. ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗಲೇ ಬೇಕು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಜೀವನದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕೈಗಾರಿಕಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ಶರೀರ ವ್ಯಾಯಾಮದಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.. ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು 6 ವರ್ಷ ಕಾಲ ಮೂಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಬಾಲಕ ಬಾಲಕೀಯರೂ ತಮ್ಮ ಆರನೇ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಹನ್ನೆರಡನೇ ವಯಸ್ಸಿನ ವರೆಗೆ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ."

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಒಲತ್ಕಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇತಿಹಾಸವು ಬಹಳ ವಿನೋದಕರವಾಗಿದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಒಲತ್ಕಾರವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಯುತ ಗೋಖಲೆಯವರು ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ 1911 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು 'ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಒಲತ್ಕಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟರು. ನಂತರ ಪುನಹ 1916 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ವಿ ಜೆ. ಪಟೇಲರು (ಈಚೆಗೆ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸ್ಪೀಕರಾಗಿದ್ದವರು) ಮತ್ತೊಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದರು. ಬೊಂಬಾಯಿ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು, ವಾರ್ಡ ಸಭೆಗಳವರು (Municipalities) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಒಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಉಚಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡುವ ದೇ ಆ ಮಸೂದೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು 'ಆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲವು ಒಂದಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಸದಸ್ಯರ ಬಹುಮತದಿಂದ (Official majority ಆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ. ಗೋಖಲೆಯವರು 1911ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಬಾಲಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು 1. 9ರಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರು.. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಳೆದ ವರ್ಷ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಚಿಟ್ಟೆಗೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ, ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪಲ್ಲವಿಯೊಂದನ್ನೇ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ 70 ಕೋಟಿ ರೂ ವೆಚ್ಚವಾಗುವಾಗ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹಣವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು?

ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು, ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವ ಹಣದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಆನಂಗೆ ಇಂಡಿಯ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಾರದ ಉತ್ಸಾಹವು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. 1923 24ನೇ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಸರ್ಕಾರವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ 974,76,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿತು. 1924—25ನೇ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ 99,80,2000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ಕೋಟಿ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ತಲೆ ಇಂದಕ್ಕೆ 0—4—0 ಆಯಿತು. 33 ಕೋಟಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶವುಬದೇ ವರ್ಷ 60 ಕೋಟಿ ರೂ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನಿಗೆ 10 ರೂ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದನ್ನಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದರ 40ರಷ್ಟು ಆಮೇರಿಕದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ.

| | | |
|---|---|---|
| ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆ | 2184847200 | ಡಾಲರ್ |
| ಮೇಲಿನ ಪಾಠಶಾಲೆ | 228258290 | ,, |
| ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆ | 45542706 | ,, |
| ವಿದ್ಯೋಗಿಕ ಶಾಲೆ | 22303966 | ,, |
| ಕುರುಡರ ಶಾಲೆ | 3838464 | ,, |
| ಬುದ್ಧಿ ಮಾಂದ್ಯರ ಶಾಲೆ | 17028943 | ,, |
| ಕಿವುಡರ ಶಾಲೆ | 7787739 | ,, |
| | 2469607248 | |

(ಒಂದು ಡಾಲರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಎರುಡು ರೂಪಾಯಿ 14 ಆಣೆ.)

ಸರ್ಕಾರದವರು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವ ಇಷ್ಟು ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ, ಅಮೆರಿಕದ ವಿದ್ಯಾ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾದ ಮಹನೀಯರು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವರು.

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸರ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ದೋರಣೆಗೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರಿಗಾಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಹಿಂದುವಿಗೆ 4 ಆಣೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ 400ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು. ಇದ್ಯಾವ ನ್ಯಾಯ

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳವುದು ಉತ್ತಮ

" ಬಾಲಕರು ದೇಶವನ್ನು ಉನ್ನತಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗವಂತೆ ಅವರಿಗ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕರ್ತವ್ಯವು ಸರ್ಕಾರದ್ದು. ಈ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ಇದು ಬಾಲಕರ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳ ಇಷ್ಟ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಭಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. "

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು)

---

(2ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು)

ಶರತ್ಕಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಸ್ಪಸೂಚಕ ಸಿಹಾಹುಕಾರರ ಪೆತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೋಸ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ವ್ಯಾವಾರಿಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಳತೆಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಅಳತೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಗುರುತು ಇರಬೇಕೆಂಬ ಸೆಕ್ಶನ್ ಸಹ ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಾದ ಶರತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಗುರುತು ಯಾರು ಹಾಕಬೇಕಂತ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟುವವರೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ, ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಗುರುತು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಇಂತಾಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬದನ್ನು ಖಾನೂನಿನಲ್ಲೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ಅಳತೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನೇ ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಹಾರವಾದೀತೆಂತ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಲ್ಲದ ಅಳತೆಗೂ ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಂಡಾರು ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲೇ ಆ ಅಳತೆಯನ್ನು ಅಜಮಾಯಿಸಿ ಗುರುತು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಂತ ಇರುವದು ಉತ್ತಮ.

ಈ ರೀತಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಮೂತ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂತ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮುಂದೆ ತರಲು ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಗಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ ಕೊಡಗಿನ ಒಳಗೆ ಆಗಿನ ಮಹಾವಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಖಾಸೂನ್ ಮೇರೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಅಳತೆಗಳಲ್ಲೇ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೊಡಗಿನ ಜನರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿದೆ

ಈ ಮಸೂದೆ ಪಾಸಾದು ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಂದ ತಾರೀಕು 3—12—30 ರಲ್ಲಿ ಅಬಿಪ್ರಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇವರಿಂದ ತಿದ್ದಲ್ಪಟ್ಟ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜನರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಆನಂತರ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೇ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು.

---


## ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿಯು ಜಂಡಾ ಹಣ ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ಖಾಯಂ ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 25ರ ದರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ದರದಲ್ಲಿ 49 ರೂ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಗತಿಗೆ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕುದ್ದು ಬಂದು ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಂದ ತಪಶೀಲ್ ತಿಳಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಖಾಯಿಸ್ತಾರರು ಈ ಡಿತಿಂಬರು ತಿಂಗಳ 15 ರೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಪತ್ರಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಮಡಿಕೇರಿ. ಮೇನೇಜರ್,
ತಾ 14—11—30 'ಕೊಡಗು' ಆಫೀಸು

---

## ವಿಮರ್ಶೆ.

ಬಸವನಗುಡಿಯ ಕಾತ್ಯಾಯನಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಕಾಶನದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿತವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರ 'ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಥೆಗಳು' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಕಥೆಗಳು ಸಣ್ಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಂಶಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವು. ಕಥೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಹೀಗಿವೆ. ಸಂಸಾರ ಸಾಗರ, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು. ಕಥೆಗಳು ಸಣ್ಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಂಶಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವು. ಕಥೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಹೀಗಿವೆ. ಸಂಸಾರ ಸಾಗರ, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಪತ್ತು.

ಸಣ್ಣ ಪುಡುಗರ ಸಲುವಾಗಿ

ಡೋಂಗರೆ

ಇವರ

ಬಾಲಾಮೃತ.

ವನ್ನು

ಕೊಡುವುದರಿಂದ

ಸತತ್ತರೂ, ಪುಷ್ಟರೂ ಮತ್ತು

ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತರೂ ಆಗುವರು.

ಕೆ. ಟಿ. ಡೋಂಗರೆ ಕಂಪೆನಿ,

ಪ 52—49 ಗಿರಿಗಾಂವ, ಮುಂಬಯಿ.


---

# ವೈದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ.

## ದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಟೇಲರಿಂಗ ಮತ್ತು ಕಟಿಂಗ ಕಾಲೇಜು ಧಾರವಾಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್.

ನಾವು ದೇಶಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕಟಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅವಿ ಕತ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಅಂದರೆ ಅವಿವೆ ಹೊಲಿಯುವ ಸಕಾಸ್ಯೆಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಮುಂದತ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಮುಂದತ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಫಕ್ಕ ಕಟಿಂಗ ಫೀ ೫೦ (ಐವತ್ತೈದು) ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಟೇಲರಿಂಗ ಫೀ ೧೫೦ (ಪದಿನೈದು) ರೂಪಾಯಿ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಈ ಮೂರು ಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ವರ್ಷಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳಾ ಕನಿಷ್ಠ ಅರವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಬಲ್ಲನು. ವಿಶೇಷ ಸೂಚಿತ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತರ ಆಥವಾ ಒಂದು ಆಣೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಟಿಕೀಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಆರ್. ಬಿ. ಮುಧೋಳಕರ,
ಫರ್ಸ್ಟಕ್ಲಾಸ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ
ಧಾರವಾಡ.

# ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

## ಒಳದೇಶ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಆದರೆ ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಖೈರಾದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವರದಿಯು ನಮ್ಮ ಕೈಸೇರಿದೆ. ಇದರ ವಿಷಯ ಅಗ್ರಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಟೀಕಿಸಲಾಗಿದೆ

ಕಳೆದ ತಾ. 23ರಲ್ಲು ಅನ್ಯಾಕ್ರಮಣದ ತಿಮ್ಮಮ್ಮನವರು ಮುದುತೆಯ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಬನ್ನ ಹಾದು ಹೋದ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಆ ಕೂಡಲೇ ಮೃತಪಟ್ಟಳು.

ಬಿಟಿಯರ್ಡ್ ಮೇನಿದಾರರಾಗಿದ್ದ ಕೇಪಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮದ ಮೆ॥ ಪೊನ್ನಣ್ಣ ಲಂಡ ದಿಬ್ಬಪ್ಪನವರು ತಾ 17—11—30ರಲ್ಲು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ವ್ಯಸನ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಕಡಿಯತ್ತ್ ನಾಡಿನವರು ಈ ವರ್ಷ ಕುತ್ತಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಒಂದೇ ದಿನ ಎಲ್ಲೂರಿ ಆಚರಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತ ಈ ತಾ. 29ರಲ್ಲಿ ಪೆಬ್ಬುಟ್ಟಾಬೆಗುಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಂಪಿಂಗ್ ಮೂಡುಕ್ಕಾರಿಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಮೂರ್ನಾಡು ಕುಯ್ಯಂಗೇರಿನಾಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಈ ತಾ 30ರಲ್ಲಿಯೂ, ಪೇಂಗನಾಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಈ ತಿಂಗಳು ತಾ. 2ರಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯಿತು.

ಅಮ್ಮತ್ತಿನಾಡಿನ ಕಾವಾಡಿಚಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನೆಂಬವರು ತಾವೇ ಹಿಂದು ಮರವನ್ನು ಕಡಿದು ಬೆಳಿಸುವಾಗ್ಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಮರವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಎರಡು ದಿನ ನಂತರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತರಾದರು.

ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಹೈಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರಾದ ಮೆ. ಎಂ ಎಸ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನು ಕಳೆದ ನವಂಬರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಇಂಟರ್ ವಿಂಡಿಯೇಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಕಳೆದ ವಾರ ಹುದಿಕೇರಿ ಗೋಣಾಕೊಪ್ಪಲ ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ಬಿಟ್ಟಿಯೇ ಬಜಾರದಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚೆಂತಲೂ, ಪರದೇಶೀ ಬಿಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಂತನರು ಒಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂತಲೂ ಬಾಬಿ ಪ್ರಚಾರವು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಹಳ ಅಂದವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತಂತಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕೋತನರು ಯೂನಿಯನ್ನಿನವರು ಅವರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬಿ. ಎ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದಂತೆ ಮೆ॥. ಎಂ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಮ್ಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಮಹೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತಾ -21ರಲ್ಲು ಉಚಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರೆಂದು ಒಬ್ಬರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ

ಕಳೆದ ತಾ. 14ರಲ್ಲಿ ಹುದಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ, 15ರಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಗು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ವಿಷಯ ಫೆಡರೇಶನ್ ವೈಂಬರುಗಳು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟಂಬರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬಿ. ಎಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರಸಂತೆ ಹೋಬಳಿಯ ವೀರಾಜೆಂದ್ರ ಎಸ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ತೇರ್ಗಡೆಯೊದಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಂಬಿಕೋಪ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿವಂದನೆಗಳನ್ನ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೊಡಗಿನ ವೀರಶೈವರ ಪೈಕಿ ಇಂದೇ ಮೊದಲಿನ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟರುಗಳಾಗಿ ಕಾಯಾರು ಕಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ

ಕಳೆದ ತಾ. 23ರಲ್ಲು ಕ್ಯಕೇರಿ ಗ್ರಾಮದ ಜಮ್ಮಡ ತಂಗವ್ವನವರ ಒಬ್ಬ ಯಾವರವನು ಕನ್ನ ಹಾಡಿಕಿಯನ್ನು ಯಾವ್ದೋ ಕಳ್ಳರಾದಿಂದ ಕಾತ್ರ ಕೊಡ್ಡಿಯಂದ ಕಡಿದು ಕೊಂದ ನಂತರವೂ, ಅವನು ಕೂಡಲೇ ಕೋವಿಯಿಂದ ಗುಂಡು ಹೊಡೆ ಮುಕೂಂಡು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನೆಂತಲೂ, ಇದು ಪೋಲೀಸು ತನಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕಾರ್ಮಾಡು ಮತ್ತು ಅಮ್ಮತ್ತಿನಾಡಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ತ ಸೈಸಿಡೆಂಟರಾಗಿರುವ ಮೆ॥ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ವೆ.. ಕುಟ್ಟಂತ ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಕಳೆದ ತಾರೀಕು 24ರಲ್ಲಿ, ತನ್ನ 71ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಿತರಾದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವ್ಯಸನ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಕೊಡಗಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಅನಂದ ಭವನದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿತ ವಾಂತಿ ಮತ್ತು ಜುಲಾಬಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಇವರ ಮರಣಕ್ಕೆ ಸಂತಾಪನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಳೆದ ತಾ. 23ರಲ್ಲು ಆಪ್ಪತ್ತಿನಾಡಿನ ಬಳುಗುಂದ, ನಲ್ವತೊಕ್ಕಲು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸೆಬೆ ಸೇರಿ ಈಗಾಗಲೇ ಜೈಲು ವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೊಡಗಿನ ನಾಲ್ವರು ಮಹಾತ್ಮರಾದ ಜ್ಞಾನಸಕಾರ್ಥನಾಗಿ ಹುತ್ತಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಯೊಂದಾಗಿ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಈಡು ತೆಗೆಯುವುದು, ದೇವರಕೋಲು, ಊರುಕೋಲು ಬಾಕಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದೂ ಈ ವಿಷಯ ನಾಡಿನವರು ಸಭೆ ಡಿಕಂಬರು ಎರಡನ್ನಿ ವಿಂಟಿಂಗು ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವರೆಂದೂ ಅಸ್ಮತ್ಕಿಯರೊಬ್ಬರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಟ್ಟಕೇರಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಚುನಾವಣೆಯು ಬರುವ ಡಿಸಂಬರು ತಾ. 15ರಲ್ಲು ನಡೆಯುತ್ತೆ. ಈನೇದಾವ್ವರಿಂಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡಗರಪಂವಾಗಿ ಮೆ. ಗಳಾದ ರಾ. ಬ ಪಿ. ದೇವ್ಯಯ್ಯನವರು, ಕೆ ಮಾಡಪ್ಪನವರು, ಕೆ. ಸಿ. ದೇವಯ್ಯನವರು, ಮಂಜೇಟಿರ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಪುಟ್ಟಿಚಂಡ ಮಂದಪ್ಪನವರು, ಮನೆಯಪಂಡ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪನವರು, ಹಿಂದುಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮೆ. ಗಳಾದ ಎಸ್. ಬಸಪ್ಪನವರು, ಧ್ಯಾಯ್ಯನವರು, ಈರಪ್ಪನವರು, ಕೆಂಬಟ್ಟಿ ಕವಿಸ್ಯೆಯ್ಯನವರು, ವೀರಭದ್ರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಬೆಳಕಪುಬ್ಬಿಯ್ಯನವರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪರವಾಗಿ ಮೆ. ಗಳಾದ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಖಾನ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಹಿ. ಸಿ ಅಬ್ದುಲ್‌ರವರು, ಕ್ರೈಸ್ತರ ಪರವಾಗಿ ಮೆ ಲೋಬೋರವರು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡಗು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯವರು ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಹುದಿಕೇರಿ, ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು. ಅಮ್ಮತ್ತಿ, ವೀರಾಜಪೇಟೆ, ಹರಿಪರ, ಮೂರ್ನಾಡು, ಮಡಿಕೇರಿ, ಸಿದ್ದಾಪುರ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಂಪಿಂಗುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ನಿಷೇಧಭೇದ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾರ್ವಜನ್ಯವಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲುಗಳ ಗಡಂಗುಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ನಡಿಸಿ ಮಾಡಿರುವರು ಸಿದ್ದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಿಬರನನ್ನು ತೆರೆದಿರುವರು ಜನರ ಸಹಕಾರಸ್ಫೂರ್ತಿಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಿಗ್ಗಟ್ಟು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟು ಜನರು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಖಾದಿ ಧರಿಸಿ ಶಾಶ್ವತ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಿಷಾವನ್ನು ಬಯಸವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಸಿಗ್ಗಾರೆಂದೂ ವೀರಾಜಪೇಟೆ, ಮಡಿಕೇರಿ ವ್ಯಾಪಾರ್ಯವರು ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂದೂ ಒಬ್ಬರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

---

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರ ಆರೋಗ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೃಯಪೂರ್ವದ ಬದಲಾಗಿ ಗೋಪಾಲ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿಸಿಕ್ಕಿರುವರು.

ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಎಂಬತ್ತಪ್ಪಷ್ಟು ಸಾಕಾಯಿ. ಆಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರಲಿಸಿಲ್ಲ ಯಾರೂ ಪಡಕೆತ್ತಿಲ್ಲ ಸರಕಾರದವರು ಈಗ ಟಿಂಡರುಗಳನ್ನು ಕಂಸಿಲಿಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

ಎರವಾಡಾ ಜೈಲಿನಂದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ವಾರಕ್ಕೊಂದು ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಗೀತೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಬೋಧಕ ಮತ್ತು ಜನ ನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಒರೆದಿರುವರು.

ಮಿಸೆಸ್ ಸರಳ ದೇವಿಯವರು 'ಜವಾಹರ್' ದಿನ ಮೇರ ವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಎಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇರೆ ಮೇಜೆಸ್ಟ್ರೇಟರು ನಾವಿರಾ ರೂ. ಜುಲುಮಾನೆ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಒಲಗೈಯಂತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾಗಿರುವ ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಅವರು ಈಗ ತಾನೇ ಜೈಲನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಬಂದವರು.

ಆಯನುದಾಬಾದಿನ ಸಂಚಿಕೊನ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸೆತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪವಾಸ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವರು ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅರು ತಿಂಗಳ ಮರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಕಿನ್ನು ಸೀಲು ಮಾಡಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದಿದ್ದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ತರಾಬಿಯಲ್ಲಿ 100 ಸೆತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಉಪ್ಪಿನ ಸ್ಯಾಲ್ ಕಾಸ್ ತೋರ್ಟನ್ನು ಕಳೆದ ತಾ 25ರಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಯೂರೂ ಇರದಿದ್ದುದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಮೇಲೆ ಕಾಯಿ ಜೆಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಗಚಿ ತೆಂಗಿತರು. ಈ ವರೆಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಯಾರನ್ನೂ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಜ್ಮೇರೀಟರೂದ ಅಮಿನ್ ಷಾದ ವೆ.ಷಕಾರವರು ಬೋರ್ಡಸ್ಸಲ್ ಬೈಲು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಮೇತ್ರ ನೆಕ್ಕಿಟು ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟರ ಮೇಲೆ 50 ರೂ. ಮೊನ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮೊಬದ ಮೈ ಮಾಡಿರುವರು. ಬೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಕಾಶೋರ್ ಪಿತೂರಿ ಕೇಸಿನ ಎರಡು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡದಿದ್ದುದೇ ಮೊಬದಮ್ಮೆಗೆ ಕಾರಣ

ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರ ಪುತ್ರಿಯರದ ಕೃಷ್ಣ ಕುನಂದಿ ನೆಸರುವರಿಗೆ ಕಳೆದ ತಾ 24ನ್ನು ಕ್ಯುತ್ಯಹ ಮಹಿಳೆಯರು ಸತ್ಯಾಗಹದ ಆಹ್ವಿಸ್ಸನ್ನು ಕೂಟ್ಟರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ನೆಹರುವರು ಬಾಗಾಳದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸರದಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೊರಯನಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆಲ್ಲಹಾಬಾದ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಕಾನ್‌ವೊಕೇಶನ್ (ಪಾರಾದನೆಗಳಿಗೆ ದಿಗ್ಗಿಕೊಡುವುದು) ಕಳೆದ ತಾರೀಕು 22 ರಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಚಾನ್ಸಲರಾದ ಗವರ್ನರ್ ಮೆತ್ತು ಇತರ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಲ್ಲಂಡಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಹಾಜರಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸೆನೇಟ್ ಹಾಸಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವಿಟ್ಟಿದ್ದೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬರೆದಿವೆ

ಸೌಲ್ಲರ್ ನ್ಯಾಯನ್ಸಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಯೊಬ್ಬರು ಪಿಕೆಟ್ ಪಾಡುವವರು ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿರಲು ಮು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಜಡ್ಜಿಯವರು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿರಲು ಪೊಲೀಸಿನವರೂ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ದರ್ಜೆಯ ಮೇಜೆಸ್ಟ್ರೇಟರೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆಂದೂ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂತಲೂ, ನಾವಿರಾರು ಜನರು ಇದೇ ತಪ್ಪುನಾಗಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವರೆಂದೂ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್ಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬರೆದಿದೆ.

ಪೊಂಬಾಯಿಯ ಸ್ವದೇಶೀ ಲೀಗಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸೆಟ ರಾಜನಾರವರು ಸ್ವದೇಶಿಯ ವಿಷಯ ದೇಶಿಯರಿಗೆ ಅಪ್ಪಿಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಯಾವ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಅವರವರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದೇ ರಾಜ ಧರ್ಮವೆಂದೂ, ಪರದೇಶೀ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸುಂಕ ಹಾಕಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೆಟ್ಟಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ನೋಡಿಕೆಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಒಡತನಕ್ಕೆ ಪರದೇಶೀ ವ್ಯಾಪಾರವೇ ಕಾರಣವೆಂದೂ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮಧ್ಯ ಕರಗತಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಒಂದು ಕಾಸಿನ ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೈಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದೂ, ಹೀಗೆ ನೂಡಿದರೆ ದೇಶೀಯ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ನಮ್ಮ ಬಡತನವು ಪೀಗುವುದೆಂದೂ ಅಪ್ಪೀಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಗುಜರಾತಿನ ಕೈರಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಆನಂದ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೂಮಲ್‌ದಾರರ ಆಫೀಸಿನ ಎರಡು ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳು ಬಿಳಿ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಯನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರುತಿದ್ದವರನ್ನು ಮೊಮಲ್ದೆದಾರರು ಬಿಳಿಟೊಪ್ಪಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಕೂಡದೆಂಬುದಾಗಿ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡ್ಲೆ ತಮ್ಮ ಚಾಕರಿಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೈರಾದ ಕಲೆಕ್ಟರಿಗೆ ಹೀಗೆಂದು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ "ಸರಕಾರದವರು ಬಿಳೀ, ಕಾದಿ ಟೋಪಿ ಧರಿಸಬಾರದೆಂಬ ಹುಕುಂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕಕ್ಕ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ವೈಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಿಗ್ಗಿಸಿ ಮನಸಾತ್ಮಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಲೆದಿಸುವ ಒದಲು ನೂಡುವುದು ನಮಗೆ ಸರಿಹೋಲದು, ಈ ಟೋಪಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿತ್ಯ ಟೋಪಿಯನ್ನು ಧರಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಯನ್ನಿತ್ತರೆ ನೀವೆಷ್ಟು ವನೋವೇಧನೆ ಪಡುವರೋ ಆಷ್ಟೇ ನಾವೂ ವೇರೆಯಪ್ಪಿಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಧರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಹುಕುಂ ಪೂರಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ"

---

## ವಿದೇಶ.

ಕಳೆದ ತಾರೀಕು 26ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪವಾಗಿ 15 ಜನರು ಸತ್ಕಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಇಂಡಿಯೂದ ವೈಸರಾಯರಾಗಿ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಗೋರೆಲ್ ಎಂಬವರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ.

ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೇಂಡ್ ದೇಶದವರು ಸಹ ತಮಗೆ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಸ್ ಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಡುತ್ತಲಿಯರು. ಇದು ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳು ವರ್ಣಿಸಾರವಾಗುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ

ಲಂಡ್ ಜೇಬರ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ರಾಮಸೇ ಮೆಕ್‌ಡೋನಾಲ್ಡರು ಆಡಿದ ಭಾಷಣವು ತುಂಬಾ ಬಾಕ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸಹ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇವರ ಭಾಷಣವು ಹಾವಾಡಿಗನು ಹಾವನ್ನು ಆಡಿಸುವ ತಂದದ್ದು ಇಂದಿಯೂ ದೇಶದಿಂದ ಹೇಗಾದ ವೃತಿರಿಗಳೆದ್ದಿನ್ನಿಸಿಕೊಂಡವರ ನ್ನು ಕುಣಾಸುವಂಥಾದಾಗ್ಹಿತ್ತು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಲಿಬರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಾದ ಮೇಂಚೆಸ್ಟರ್ ಗಾರ್ಡಿಯನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜಾತ್ಮಿದಾರರು ಇಂಡಿಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಮೂರು ದಾರಿಗಳಿವೆಯೆಂತಲೂ, ಒಂದು ಪೈಗಳಿಂದ ಆಚರಿಸುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಂಡಾಬಟ್ಟೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ, ಮತ್ತೊಂದು ತಮ್ಮ ನಿಶ್ಕಾರಣವನ್ನು ಒಬ್ಬಿಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಮೂರು ದಾರಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದೋ ಅಥವಾ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡುವುದೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

---

ಕೊಡಗು ಮುಜ್ರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ.

## ಪುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬದ ಮುಹೂರ್ತ ಪಟ್ಟಿ.

1 ನೇ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರು ತಾ 4ನೇ ಗುರುವಾರ ದಿನ ಕೈತಿಕ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲು ವಾಡಿ ಸುಬ್ಬಾಯ ದೇವರ (ಇಗ್ಗುತಪ್ಪ ದೇವರ) ಕಲಶಾಭ್ಯ ಹಬ್ಬವಾಗುತ್ತೆ.

2. ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರು ತಾ. 5ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ರೋಹಿಣಿ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲು ದೇವರ ಪೊಸ್ತು. ಸಮಂ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ 7 ಗಂಟೆಗೆ ನೆರೆಕಟ್ಟುವದು. 8 ಗಂಟೆಗೆ ಕದಿರು ಕುಯ್ಯುವದು. 9 ಗಂಟೆಗೆ ಊಟ ಮಾಡುವ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತ.

3. ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರು ತಾ. 6ನೇ ಶನಿವಾರ ದಿನ ಮೃಗಶಿರ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲು ನಾಡುಪೊನ್ನು. ಸಮರ ದಿನ ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆಗೆ ನೆರೆಕಟ್ಟುವದು. 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕದಿರು ಕುಯ್ಯುವದು. 10 ಗಂಟೆಗೆ ಊಟ ಮಾಡುವ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತ.

ಕೆ. ಚಂಗಪ್ಪ,
(ಪೈಸಿಡೆಂಟ್.)

NEW BEAUTY!!
*For the new Ford.*

New Body lines and colours.
Rustless steel for Exposed metal parts.
Fully Enclosed, silent six brake system
Four Houdaille Hydraulic double-acting shock absorbers Triplex shatter-proof glass windshield
Quick acceleration ease of control
55 to 65 miles an hour. Smoothness, balance and security at all speeds
unusual number of ball bearings.
40 different kinds of steel
Typical Ford Economy, reliability and long life

**Good Dealer service after you buy the Car.**
**A Wonderful Hill climber!!!**
Easy instalment terms if you prefer.
For Demonstration & other particulars.
*Plese pply to:—*

**S. Sunder Rau,**
Sole Ford Dealer for coorg,
24—17 MERCARA.


## ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಚಾಕ್ಟಿ ದಾರರು ಪಡುವ ಅಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.]

### ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಘ.

ಕಳೆದ ವಾರದ ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರಾದ ಮೆ. ಪಿ. ಯಂ. ಜಂಗಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ನಾಡು ಸಂಯುಕ್ತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಕಡಿಯತ್ತು ನಾಡು ಸಂಘಗಳ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳು ಸೇರಿ ಕೆಲವು ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದುದನ್ನು ನೋಡಿದೆನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಠರಾವು "ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಅಮ್ಮತ್ತಿ, ಮತ್ತು ಕಡಿಯತ್ತು ನಾಡು ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಘ (Cooperative propaganda society) ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಬೇಕು" ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾದ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಫೆಡರೇಶನಿಗೆ ಎಷ್ಟೋಧವಾಗಿ ವಿತಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥಾ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರ್‌ಮಾಡಿಸಿಬರೆಂಬ ತಿಳಿಯದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಫೆಡರೇಶನ್ ಅನರಿಗೆ ಬೇಡವಾಗಿರುವುದೇ ? ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಲಸಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ನಿಂದ ತಾನೇ ಯೂನಿಯನ್ನಿಗಳ ಮೂಲಕ ಫೆಡರೇಶನಿನಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದುದಿರಲಿ ಅನಾವಶ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಮೆಘಾಬಾಧಿಯ ಠರಾವುಗಳು ಫೆಡರೇಶನ್, ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಎಂದೂ ಒತ್ತಾಸೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಮಗೆ ಭರವಸವಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಅಮ್ಮತ್ತಿ, ಕಡಿಯತ್ತು ನಾಡಿನ ಯೂನಿಯನ್ನ್‌ಗಳು ಫೆಡರೇಶನಿನ ಮೆಂಬರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಸೆಕ್ಕ್ಯಟರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ನಂಬುಚ್ಚಿನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರೀ ಲೆಕ್ಕ ಚೆಕ್ಕ್‌ಮಾಡಿ ಬರುವುದರ ಬದಲು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಸಹಕಾರ ತಮಿಟಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಂಟರು ಸೆಕ್ಕ್ಯಟರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಭೋದನೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇಷ್ಟು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಜವಾನನ್ನು, ಒಬ್ಬನ್ನು ಕೆಲಟ್ಟರುವದರಿಂದ ಪೇಟೆ ಪಟ್ಟಗಳಿಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ (Checked and found correct) ಲೆಕ್ಕ ಚೆಕ್ಕ್ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಿದೆಯೆಂದು ಬರೆಯುವುದರ ಬದಲು ಇನ್ನು ವಲಂಟಿಯರ್ಸ್‌ರೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಈ ಲಸ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಅತ್ಯಮವಿತ್ತು ಈಗಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತುಬಾಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಾದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಇಂಥವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. - ಅಲ್ಲದೆ ಫೆಡರೇಶನ್‌ನವರು ಈ ನಿಶ್ಚಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾರದಂಥ ಸಹ ಸಂಬಂಧವಿದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗು ಫೆಡರೇಶನಿನ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರು

### ಕೊಡಗು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಕಲಿಯುಗದ ರಾಜರುಗಳಿಂದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೂಡಿದ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಕೊಡಗು ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ನಾವುಗಳೂ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂಜಾಲಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆಂದು ತಮಗೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದಲ್ಲ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಇತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ, ಸಾಮಾನು, ಬಹಿಷ್ಕಾರ ನಿರಾಸೀಕ್ಷ, ಸರಕಾರಿ ಕಾಸೂನು ಮುರಿಯುವ ಮೊದಲಾದ ಚಳವಳದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಸಾಲದು, ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡ 10 ರಷ್ಟು ಖಾದಿ ಉಡುಪವರನ್ನು ಕಾಣಾನದಿಲ್ಲ. ಸಾರಾಯಪ್ಪೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಂತಿಹೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಗಾದನೆಗೆ ಸೊಂಟಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯೂ, ದುರಾಭಿಮಾನವೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ವಿದ್ಯಾಸಂತ ದೇಶಿಯರು ವಿದ್ಯಾಹೀನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೂದರಿ ವಾಟವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೂದೇಶದ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಮುಖಂಡರು ನಮಗಾಗಿ ಜೈಲುವಾಸದಲ್ಲಿರುವಾಗೆಲ್ಲ ನಾವು ದಿನಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಸೂತ್ರಯೂ ಎಂಯ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಲ್ಲು ಮುಗ್ಗರಿದೆ ಮೆದರೆ ಖಾಚಿತಯೂಗಿದೆ.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವ ವರೆಗೆ ನಾವು ಯಾವ ಸಂತೋಷದ ಕೂಟವನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಯಾರಿಗಾಗಿ ಅರವತ್ತು ನಾವಿರ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಜೈಲುವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರೇ ಅಂಥಾ ಮಹಾನುಭಾವರನ್ನು ಮರೆತು ಸಂತೋಷಪಡಲು ಎಂದಿಗಂತೆ ಸಲಿಯುವುದಾದರೆ ಭೂಮಾತೆಯು ಮೆಚ್ಚುವಳೇ? ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾವೊಂದು ನೆಗೆಗೆ ಈಡಾದ ಜನಾಂಗವಾಗಬಾರದೇ—

ಜೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಈ ವರ್ಷದ ಹುತ್ತಿ ಹಬ್ಬವು ಹಬ್ಬವಾದೀತೇ—ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ತನಕ ನಾವು ಸೂತಕವಿದ್ದಂತೆ ಆಚರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೇ—ಈ ಹುತ್ತಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಖಾದಿಯಷ್ಟೆ ಉಡಬೇಕಂದು ನಾವು ಆಣೆ ಇಡಬೇಕೇ? ದೇಪಕಕ ಸಂಬಂಧದ ಹುತ್ತಿಹಬ್ಬದ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರಿಸಿ ಸಂತೋಷದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡವೇ? ಸಾರಾಯವೆಂದರೆ ಈ ಹುತ್ತಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ವಿಷವಲ್ಲವೇ? ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯೂ, ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಕೊಳಕು ಮತ್ತು ಗುಲಾಮಿತನದ ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲವೇ? ನುಚ್ಚು ನೀರೇ—ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಿ. ಈಗಾಗಲೇ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿನ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಹುತ್ತಿಯ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಯೂನ ರೀತಿಯಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸೆಕೊಂಡಿದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ವರ್ತಿಸಲು ತೊಡಗಿರುವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಾವಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿತಿ ಮಾಡಿದನಿಲ್ಲಿ ಯೂ ಹತಾರಬೇಕೆಂಬುದು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವರು. ಅಧಿಕಾರತಿಯೇ ದೇಶದ ಸರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಆಚರಿಸಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ದೈಢ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದಿಸಿಲು ಸೊಂಟಕಟ್ಟಿ ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ನಿಜವಪುತ್ರರೆಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಸಹಿಯಬೇಕಾಗಿ ನಮಸುಡಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಏನಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ.

### ಅರಗಣಿ ನುಡ್ಡೆ.

ತುಳುವಾರು ದಿನ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸೊತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಜನರು ಆಶುರದಿಂದ ಹಿಡಿಯಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸೋರವರು ಹುಡುಗಿನಿಗೆ ಪೂರ್ತಾಡಲು ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆರು ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ, ಹುಡುಗರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಆ ದಿನ ಸುಮಾರು 10 ಗಂಟೆಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನ್ಯೂಲ್ ಫೈನಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಟ್ಟಿಯು ಬಂದಿತ್ತು. ಹಲವರು ದೇವರ ದಯದಿಂದ ತನ್ನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರು. ಕೂಡಲೇ ಕೆಲವು ಅರ್ಜಿಗಳು ತಯಾರಾದವು ಸ್ವೆಲ್ಪ ಮಂದರಿಸಿಗೂ, ಕೆಲವು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಎಂ.ಗೆಸೂರಿಗೂ ಉಳಿದವು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೂ ಹೋದವು ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರು (ಹಣ ಪಂತರ ಮಕ್ಕಳು) ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ದಿನಸೇ ಹೊರಡಿವೆವು ಎಂದರು. ಇನ್ನೂ ಹಲವರು ಭಾವನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದೂ, ಬೇರೆಯವರು ಮೊವನನ್ನು, ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದೂ, ಉಳಿದವರು ಊರಿನ ಉದಾರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದೂ ಹೊರಟರು.

ಹೀಗೆ ಹೊರಡುವಾಗ ವಿಧ ವಿಧವಾದ ಗೊಂದಲಗಳು ಉಂಟಾದವು ಒಬ್ಬನು "ಪಲ್ಲದ ಪ್ಲಾಂಟರು ಒಳ್ಳೆ ಉಪಕಾರಿ, ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿದ್ದಾನೆ ಅವರನ್ನು ಕಳ್ಳರೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಬಹುದೆಂದನು." ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ 36 ಸಾವಿರ ರೂ. ಕಾಫಿಯಿಂದ ಸಪ್ಪವಾಗಿದೆ ಎಂದೂ, ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಅನುಚಿತವೆಂದು ಬೇರೊಬ್ಬನು ಜೋಡಿದನು

ಇನ್ನೊಬ್ಬ 'ಸಿ—ಎಂಬವರು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು. ಅವರು ನಾಲ್ಕು ಹುಡುಗರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡಿಸಿ ತ್ಕೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ದ ಆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರನು ತನ್ನ ಕಕ್ಷಿಯೂರಿ ಬಂದನೂಡಿದರೂ, ಆ ಹುಡುಗನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರೂ ಬೇರೆ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರು ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪಾಪ, ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ!" ಎಂದನು.

ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಕಾಣವುದೂ ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಕಠಿಣ ತರನಾದ ನೂತಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಸಂಗತಿಗಳ ವಿಷ್ಕರವನ್ನು ತೋರಿಸಿತ್ತಾರೆಂದು ಹಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬನು ತಾನು ಒಬ್ಬ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಸಿನಾಸನು ಮೂಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ಆ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯಿತ್ತಂತೆ, ಏನು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಉಂಟೇ? ನೀವು (ಮ. ಡುಗರು) ಗಟ್ಟರ ಹಿಂಬಿ ಒಬ್ಬರು ಬರುತ್ತೀರಿ, ನಮಗೆ ತಿಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ"

ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ "ಪರರ ನಂಬಿ ಕೆಡಬೇಡ" ಎಂಬುವ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೇಪಣೆ ಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ತೆಳಿದರು.

ಎಂಟು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಕೊಡಗನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆವು. ಇದ್ದುದನ್ನು ಮಾರಿಯೂಯಿತ್, ಗಿರವಿ ಕೊಟ್ಟಾಯಿತ್, ತರಾರು ಒಟ್ಟಾಯಿತ್, ಸಸ್ಯ ಸಟ್ಟಾಯಿತು. ಬಂದೆವು ಹೊಸ ಊರುಗಳಿಗೆ.

"ನಾಯಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ನೆಕ್ಕಿ ಕುಡಿಯಬೇಕೆ"ಂಬುವ ಹಾಗೆ ಹಲವರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಹೀಸು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡರೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಊಸವಾಸ. ದಿವಸಗಳೆಲ್ಲ, ತಿಂಗಳುಗಳು ಕಳೆದು ಒಂದವು ಉಪತಾವಾಗಿ (ಒಡವರಿಗೆ) ಸಿಕ್ಕುವ ಸ್ಕಾಲರ್ ಶಿಪ್ಪುಗಳು ಕೆಲವು (ಸಂಘಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಸಂಘಗಳಿಂದ ಇಂಥವರಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟವು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಸಿಕ್ಕಿದವರನ್ನು ಆರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಸ್ಸುವುದೆಂದು ವಿಪದವಾಗುತದೆ. ಆದರೆ ಪುಣ್ಯವೀನರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡುವವರಿಲ್ಲ?

ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನರಾಸರಿ ಹುಡುಗು ಹಾಗೆ ಕಳೆಯುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ಅನೇಕ ನವೀನ ಬದಲಾವಣೆಗಳುಂಟಾದುವು. ಒಬ್ಬನು ಬಸಿಯನ್ಸ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಹೋಗುವರು. ಊಟ ಆ ಸಹಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಹುಟಿಹಿಡಿದರು. ಅಳಿದವರು ತಮ್ಮ ಹಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಹೊಸ ಕೂಟಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಒಬ್ಬನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಗ್ಗೂ ಒಬ್ಬರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಸೃಷ್ಟಿಗರ್ತನು ಜನರನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿದನೊ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ತೋರಿತ್.'

ಇವರ ತಂಬೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೇನೋ ಸಂತೋಷ ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲುಕೊಡುತ್ತಲೂ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಬೇರೊಬ್ಬನನ್ನು ಹಿಡಿಸಿತ್ತಲೂ ಇರುವರು. ಇಂಥವರಿಗೆ ಈ ಉಚಿತ ಹಣ "ಅರಗಣಿ ಮುದ್ದೆಯಾಯಿತ." ಬಡವರಿಗೆ ಸಂಕಟ ಬಂದರೂ ವೆಂಕಟರಮಣರಿಗಿಲ್ಲ! ಯಾರೇನು ಮಾಡುವರು ತಾವಾಮಿಯಾದರೆ" ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಾಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಸುಬ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ನಾವೇ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕಲ್ಲವೆ!

ಮನುಷ್ಯ ಮೂಶ್ಯದವನಿಗೆ ಬೇರೆಯವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿಯು ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲರು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಂದು ಬೇವಿಸುವ; ಕೆಲವರು ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಂದು ನಮ್ಮಂಥವರನ್ನು ಉರವಾಸಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ವಿಶ್ರಾಣವನ್ನು ಹಾರಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸಮಯ ವಿಳಂಬಿಸದೆ ಇರಲಿ. ಜೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಇಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೈಪಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ.

"ನೊಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ"

## ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವಸ್ಥ ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೆಹ.

ಧಾತು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮೂತ್ರದೊಡನೆ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸಂಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಹ, ಮೂತ್ರದ ಬಾಧೆ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಒಳ ಜ್ವರ, ಪಲ ಬದ್ಧತೆ, ಕೈಕಾಲು ಉರಿ ಬಿಚ್ಚುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ಕಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು.—ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ 2—8—0 ಮೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆರೂ 7—0—0.

### ೨. ಅಶೋಕಾರಿಷ ಮತ್ತು ನೂತ್ರೋ.

ಹೆಂಗಸರ ಮುಟ್ಟು ದೋಷಗಳು, ಪಚನಶಕ್ತಿಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಸಂತಾನಹೀನತೆ, ಮೂರ್ಛೆ, ಮೆಲಬದ್ಧತೆ, ಒಣಜ್ವರ, ರಕ್ತಹೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ನಿಶೆತನ, ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದು. ಅಶೋಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ನೂತ್ರೋಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಆಂಶಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿರುವವು.

ಕ್ರಯ 1 ಬಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ 1 ಡಬ್ಬಿ ನೂತ್ರೋ ರೂ. 2 ಆ. 4, 3 ಬಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ. 4

### ೩. ಮಲೇರಿಯೂ ನಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ಮತೆ ಜ್ವರ, 2 ಯಾ 3 ದಿವಸ ಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಸಿಡುಬು ಮಿಶ್ರಿತ ಜ್ವರ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯುಂಟಾಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0, 3 ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4—8—0.

### ೪. ಮೇಹ ಚಿಕಿತ್ಸಾರಿ.

ಇದು ಮೂತ್ರಸ್ಥಾನದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಬಿಳಿಯು, ಹಳದಿಯಾಂತಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕೇವನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 2—8—0. ಕ್ಕೆ ೨೦೦.

### ೫. ಇಛ್ಛಾಭೇದಿ ಗುಟಿಕೆ.

ಆಯಿಷ್ಮಾನ್ ಮಾಡುವ ಸುಖ ವೀರಕ ಬಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 0—12—0 ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 2—8—0.

ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಸಂಗತಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾದ ಔಷಧಿ ರವಾನಿಸಬಹುದು. ಕೆಟಲಿಂಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಎಂ. ಗಣಪಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಫಿಜಿಶಿಯನ್ಸ್,
2—2 ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.


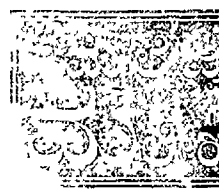

ಅಚ್ಚಾಚ್ಚಾ ಜ್ವರವೆಂದರೆ ಜ್ವರ ಹೇಳಬೇಕು ಮಲೆ ಜ್ವರ ಕ್ಕೇನೆ! ವಾಪಸ್ಸರೆ ನ್ಯಹವ್ವಾ ನದ್ದು ಕೇಳಬೇಕು ಮಲೇರಿಯೂನ ಕಷಾಯುಕ್ಕೇನೆ!!

ಮಲೆ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ವಾಯಿದೆ ಕಟ್ಟಿ ಬರುವ ನಮೂನೆವಾರು ಜ್ವರಗಳೂ ಇದರಿಂದುಂಟಾದ ಗೆಡ್ಡೆ ರೋಗವೂ ಈ ರಾಜ ಮದ್ದು ಮಲೇರಿಯೂನವೇ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಗುಣ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಳಿ ಜ್ವರದ ಮದ್ದುಗಳ ಸ್ಥೈಕ ವಿಚಾರಣೆ ಮದ್ದಾಗಿರುವ ಮಲೇರಿಯೂನವು ಈ 40 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕದ ಪಚಿತ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿ ಬ್ಯಾಂತಿಗೊಂಡು ಹೊಗಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಲಕ್ಷ ಗಟ್ಟಿ ರೋಗಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಪಟ್ಟು ಮಲೇರಿಯೂನಕ್ಕೂ, ಇದರ ಗುಣಕ್ಕೂ ಮೆಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾದ ನಾಮಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅತೀ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೃತಜ್ಞತುತ್ತಾ ಇರುವರು. ಮಲೇರಿಯೂನದ ಮಹತ್ತ್ವ ಬೇಕೇ? ಬಂದೇ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ಮದ್ದನ್ನು ತರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿ. ಕ್ರಯ.—ಬಾಟ್ಲಿಗೆ 1—8—0, ½ ಡಜನಿಗೆ 8—8—0, 1 ಡಜನಿಗೆ 16—8—0.


### ಕಂಪೌಂಡು ಸಿರಪು ಕಾರ್ಡಸ್.

ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಕೈಕಾಲು ಜಜ್ಜಲು, ಮೈ ಕಣ್ಣು ಮುಖ ಉರಿ, ತಲೆ ತಿರುಗುವಿಕೆ, ಒಕ್ಕೆಣ್ಣೆ ಸಿಡಿತ, ತಿಮಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಕಾರದ ಶಬ್ದ, ನಾಲಿಗೆ ಸೀಳಿ ಹೊರಗಾಗಿ ಅಗ್ಗ ಹಿಡಿದು ರುಚಿ ಕೆಡುವುದು, ಬಾಯಿ ಕಹಿ, ಮುಖಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೂಡಿರುವ ದೇಹವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಪಡಿಸುವದು. ಕ್ರಯ.—ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ. 3—8—0.

### ಅಂಟಿಕೋಲ್ (ಪಿತ್ತಶಮನ ತೈಲ.)

ಪಿತ್ತ ಉದ್ರೇಗದಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುವ ರೋಗಿಗಳು ಅಯೂಯ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಗುಣವಡೆದ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಟಿತೋಲ್ ಎಂಬ ತೈಲವನ್ನು ಯಾವ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಲೆ ರೋಗ, ಕಿವಿ ರೋಗ, ಕಣ್ಣು ರೋಗ, ಬಾಯಿ, ಹುಲ್ಲುಗಳ ರೋಗ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಪ್ಪದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಪರಿಹರಿಸಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ:— ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 2—12—0.

ಟಿಶ್ಯು ಹೊನೆಯೋಪಿ ಮದ್ದುಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆವಾರು ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ಕಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯದ ನೀತಿ ಸೂತ್ರ ಪುಸ್ತಕ ಧರ್ಮಾರ್ಥ.

ವಿಳಾಸ:—ಮಂಲೇರಿಯೂನ ಕಂಪೆನಿ,
52—5 (ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ) ನಂಬರು 14, ಮಂಗಳೂರು.


ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕು, ಎಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷನಿವಾರಕವೆಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ.

ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಘರ್ಭಾಪ್ಪತ್ತಿ ದುಸ್ತರವಾದಂತೆಯೂ, ಬಾಲಗ್ರಹ ದೋಷದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವಿಕೆ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಾಗದಿರುವಿಕೆ, ಮುಟ್ಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಮಸ್ತಿಷ್ಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ವಿಕೆ, ಬೆಳುಪು—ಕೆಂಪು ಹೋಗಿ ಗರ್ಭ ಪತನವಾಗುವಿಕೆ. ನಾಂತಿ, ಸರ್ಪಸಾವು, ಪಿತಾಮಹಿಯೆಂಬ ನರಳುವಿಕೆ, ದಿನ ಕುಂದಿ ಹಡಿಯೋದಂತೆ ಪೆರೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಇತ್ಯೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸಂತಾನ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೨ ವರ್ಷದ ಪರೆಗೆ ಬಾಲಾರಿಷ್ಟ ದೋಷದಿಂದ ಅಳಿಷ್ಮಾನ್ ಸಂಬರೆಗ, ಮುಟ್ಟುದೋಷ, ಕಾಮಿಲೆ, ಗೈಷಿಲೆ, ದೃಷ್ಟಿದೋಷ, ಮುಟಕಿಬ್ಬಾಸ, ವಿಪರೀತ ಅಳೋದು ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಿಂದ ಏಳೋದು, ಭಯದಿಂದ ಜ್ವರಬರ್ತಿದ್ದ, ಕ್ಷೀಣ ಹೊಂದುವಿಕೆ ನೆನಪಾಶಕ್ತಿವಂತರು ಶಾಂತಿತ್ತಿರುವದು, ಗರ್ಭಸ್ಥಕ್ಕಾಕ ವಿಷಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿಕ ವಿಷಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಗ್ರಹಣಗಳಲ್ಲಿ, ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಪರಿಪಾಠಿಸಿ ಗ್ರಹಜ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧು ಸತ್ಪುರುಷರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂತ್ರಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತಮೂರಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಾಯಿತವಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಧರ್ತ್ರಪಡಿಸಿಯತ್ತರೆ ಇವನ್ನು ತರಿಸಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಾಗುವ ಸಂತಾನ ಭಂಗವು, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವ ಬಾಲಗ್ರಹವು ದೂರವಕ್ಕೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ಪಡೆಯುಂದ ಕ್ಷಾಣವಾಯ. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧ಕ್ಕೆ ೨—೦—೦ ಪೋ. ಖ. ಬೇರೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ವಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಗುಣ ಕೊಡುವ ಕಾಯಿತಕ್ಕೆ ಪೋ. ಖ. ಸೇರಿ ೫ ರೂ. ಆಗುತ್ತ ಏ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಷ್ಟ ಬರೆಯಿಂ. ಈಂಯಿಕ ಧನಿಕರೆಂದು ಗುರಾಣಿತ್ತೆವರಿಗೆ ೧೦೦ ರೂ. ಬಹುಮಾನ ಒಂದು ಸಲ ತರಿಸಿ ಅನುಭವ ತಕ್ಕೆಳ್ಳಿರಿ


### ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚ ಮೂಲಕ ಮೂದರಿಗಾಗಿ ಬಹುಮೂನ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ನಕ್ಷ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತಾವಂತೆ ನೈಕ್ಯ ಡಾಕ್ಟರರೂ ತೀರಿಸಲು ಸುಜಪೋವುದಿಲ್ಲ ಸುಖ ಆಕ್ಷರ್ಯಕರವಾದ ಕಾಯಿತವನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಈಗಾಗಲೆ ೨ ವಾರಗಳ ಪರೆಗೆ ಧನಿನ ವಕ್ಕರೆಯೆ ಮೈಯೊಳಗಿನ ಯಾವಕ್ಕೂ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ತಾನೆಯಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಆತ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೆ. ತನ್ನ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಘವಾಚಲು ಸುರಾಮಿ ಹಾರ್ಸ್, ಪ್ರಲ್ಲಾದ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಮಾಂಜೆ.

ಕಾಯಿತ ಸಿಗುವ ವಿಳಾಸ:—ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಬಿ. ಸಿ. ಪಂಚಗಟ್ಟಿ,
52—5 ಮು. ಪೋ. ಆಥಣಿ, ಜಿ. ಬೆಳಗಾಂವ.



# ಬಿ. ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆದಾರ್ ಕಂಪನಿಗೆ.

## ಜಿಲ್ಲಾದ್ಯಾಂತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ.

ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಭೃಂಗರಾಜ ತಿಳ್ಳು ಪೂರ್ತಿ ತಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದೇಬಾರಿ ಆದ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಲಿಲ್ಲಿ ಡಂಡರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | ರೂ 3 0 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 3 0 |
| " " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 8 0 |
| " " ಬಿಗ್ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೊಡೆಲ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 14 0 |
| " " ಮೊಡಲ್ ಕಲರ್ ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 4 2 0 |
| " " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮೊಡಲ್ ಅಧಿಕ ಬ್ರಮೆನ್ ಕಲರ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 8 0 |
| ಬಿಗ್ ಸ್ವಾಟ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 10 8 0 |
| ಪಾರ್ಕರ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 14 6 0, & 20 10 0 |
| ಪಿಲ್ಟಕ್ಕರ್ಸ್ ಪೌಂಟನ್‌ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 8 0, & 3 12 0 |
| ಸ್ವಾನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 6 4 0, & 6 12 0 |
| ವಾಟರ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಪೌಂಟನ್ ಪೆನ್ | 1ಕ್ಕೆ | 8 2 0, & 8 10 0 |

ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು.

| | | |
|---|---|---|
| ಸ್ಕ್ರಾಂಡ್ ಇರುವ ಸೆಲ್ಫ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ | 1ಕ್ಕೆ | 3 6 0 |
| ಜರ್ಮನ್ ಮೇಡ್ ಸೆಲ್ಫ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ | 1ಕ್ಕೆ | 2 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯ ಅಗಾರಾ ಪೆನ್ಸಿಲ್ | 1ಕ್ಕೆ | 6 9 0, & 6 15 0 |
| ಲಿಗಲಿಯ ಅಗಾರಾ ಸೆಲ್ಫ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ | 1ಕ್ಕೆ | 7 2 0 |
| ಲಿಗಲಿಯ ಅಗಾರಾ ಸೆಲ್ಫ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಡೈಮಿಯಂಡ್ | 1ಕ್ಕೆ | 8 10 0 |
| ಬಿಗ್ ಪೆನ್ ಅಗಾರಾ ಪೆನ್ಸಿಲ್ | 1ಕ್ಕೆ | 9 6 0 |
| ಬಿಗ್ ಪೆನ್ ಅಗಾರಾ ಸ್ಕ್ರಾಂಡ್ ಇರತಕ್ಕ ಪೆನ್ಸಿಲ್ | 1ಕ್ಕೆ | 13 4 0 |
| ಪಾತ್ರಿಯೂ ಒಂದೋಜನ್ನೂ ಆದ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 10 0 |
| ಡಿಟೋ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಾರ್ಸ್ ಕಾಸೆಯ ಪಾಕೆಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 12 4 0 |
| ನಿಕ್ಕಲ್ ಲೀಪ್ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಮುನೆ ೦೮ ಸಾಕಾಧರಣ ತೆರನ ರಿಸ್ಟ್ ವಾಚ್ | 1ಕ್ಕೆ | 5 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

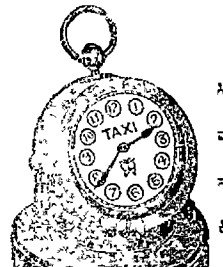


ಶ್ವೆಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಮಾ ಡಿ
ಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಅಂದ
ವಾದ ಟೇಬಲ್‌ಟ್ಯೆಂಟೀ
ನ್ 1ಕ್ಕೆ 3—6—0 ಪ್ಯಾ
ಕಿಂಗ್ ಪೋಷ್ಟೇಜು ಆ
ಆಯಿಪಡಿ.

ಸ್ಪಷ್ಟಯೊರ್ಡರ್ ರವಾನಿಸುವ ವಿಳಾಸ:—ಎಂ. ಎಚ್. ಶಿದ್ಧಪ್ಪ, ಆಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರಿಯೆಂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್,
ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕೂ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಬ್ಸೈಟೀಸ್
ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

| | ರೂ |
|---|---|
| ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — 50,000 |
| ಮಸೂಲಾದ ಶೇರ್ ಮೊಬಲಗು | — 23,160 |
| ಇದೂವರೆಗಿನ ರೇವಣಾತಿ | — 2,16,472 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ರೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಕಡಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ರೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ನರ್ಸಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಖೂಲ ಪರೇಟಿವ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು
ಲೆಕ್ಕ ಆಡಿಮಾಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಹೈಜರ್
ಕೋದಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ
ಠಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್. ನವರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ
'ಸಿ. ಯನ್. ವೆಂಕಟ್ಯೆಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ, ಬಿ.ಎಲ್,
ತಾರೀಕು 1-7-1930

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು 'ಕೊಡಗು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ದಸೊಲ್ಕಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಸೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಕಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಸೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಸೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು

ಉತ್ತರ ಕೊಡಗಿಗೆ ಮೆ. ಪಾಲೇಂಗಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿಗೆ ಮೆ ಅರ್ಜಾರುಡ ನೇದಪ್ಪನವರು
ಮರೆನಾಡು—ಮೆ ಕೇಕೆರ ಅಯ್ಯಣ್ಣನವರು.

ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.

ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ. ಮಂಡೇಪಂಡ ನೋನೆಯ್ಯನವರು,
(ಖಾತಿಭಂಡಾರ.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಸ್ ಆರ್ ವೆಂಕಟ್ಯೆಯ್ಯನವರು.
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಪೊನಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಪೈಸಂಪಟೇನಾಡು—ಮೆ ಪಿ ಬಿ ಮುದ್ದಯ್ಯನವರು,
ಮತ್ತು, ಆರಮಣಮಾಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುದಿಕೇರಿ ಕಿ ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ ಜಿ ಪೂದಮ್ಮಯ್ಯನವರು,
ಸೂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ ಅಪ್ಪಚಟ್ಟೀರಾಂಡ ನಂಜಪ್ಪನವರು,

ಸೂಚನೆ —ಸ್ಟಾಂಪು ಅಂಟಿಸಿ ರಸೀತಿ ಪೊರ್ತುಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾರಿಂದಾ ಕೂಡಾ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದಾರಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ

ಮೇನೇಜರ್,
'ಕೊಡಗು' ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

## ಮೂರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನ್ನೆಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದ ಉಪನಿಬಂಧನೆಗಳು, ದಾನ ಬರೆದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಆದು ಸರಿಯೆಂದು ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಆದನ್ನು ಪುನಃ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನುಸಾರವಾಗಿ ಕರಾರುಸಲ್ಪಟ್ಟಪಾವಾ ಫಾರಮುಗಳೂ, ವಾಷ್ ಬುಕ್ಕುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಬಿದ್ದರ್ ಸ್ಟೋರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿವೆ

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ

12 bore Victor Cartridges Rs 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

ARMS & AMMUNITION MART

321 Abdul Rehmans Street.

52 4 BOMBAY. 3.

## ಭರತಖಂಡದ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

# ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

(ಹಪ್ಪೊಂಬತ್ತನೇ ಸಾಲಿನ ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಪಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು)

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಬೋನಸಾಯದ ವರ್ಷ

1921ರಲ್ಲಿ 21½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು
1924ರಲ್ಲಿ 53½ " "
1927ರಲ್ಲಿ 78 " "

**ಜೀವಾತ್ಮದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ | 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ
1924ರಲ್ಲಿ " " " 22½ "

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಾಲುಆಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯದ ಪಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

**ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.**

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುತಿಳಿಯುವುದು.—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು. 52—41 ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

## NITRATE OF SODA

The best and cheapest form of Nitrogen for plants Highly concentrated and immediately available Nothing like it to make plants grow

This is a whitish crystalline salt which is used to an enormous extent all over Europe and America as a nitrogenous manure It can be used in mixtures, as well as singly, to stimulate plant growth. It permeates the soil freely and rapidly Roots multiply soon and grow deep giving the plants firmness and vigour Foliage, flower, fruit and wood are also developed by timly and judicious use Its action is very quick and results can be observed within a few days of its application. Plants grown with nitrate of soda resist the attacks of plant diseases and insect pests owing to their greater strength and vitality induced by its application

It contains about 16 per cent pure nitrogen or nearly 50 times as much nitrogen as is contained in an equal quantity of cowdung Its nitrogenous content is Immediately available as plant food whereas that of cowdung is not assimilable by plants until after a slow chemical change in the soil

Experiments have proved that the plant food most deficient in our Indian soils is nitrogen which Nitrate of Soda supplies in the most economical and readily assimilable form

For garden plants best results are obtained by using a dilute solution at frequent intervals

Cwt Rs 12, 56 lbs Rs 6—8—0, 28 lbs Rs. 3 8—0, 14 lbs Rs. 1—12—0 Packing and cartage extra

"C P S" 24-24 "Pestonjee P. Pocha"

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

# THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

# ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(ಗತಾಸೀ ಇನಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯು ಒನೇ ಒಕ್ಕೆನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ)

## ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಪೂರ್ವಜನೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಕೇರುಗಳನ್ನು ಮೂರುವರ್ಷಕ್ಕೂ, ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕನ್ನಡಿಗರೇ ತೀವ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಲಾಭವೊಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು

K L Hudgolkar
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

26—21 ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ

Printed & published by K P. Chinnappa at "Kodagu" Press, Virajpet for "Kodagu" Ltd.

"KODAGU" OFFICE, MERCARA.
It not delivered please return to

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ವೇನ ಭೂತದಯಯಾನ ವಿದಾ ನೀತಿ ಪ್ರಯುತ್ತ ಸಾಃ ॥ ಏಕ ಮುತ್ಪೇನ ದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ॥

ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦. ಸಂಪಾದಕ—ಕೋಟೆರ ಪಿ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಾರೀಕು ೫ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೨೧

'The Twins,'
MERCARA.

Gentleman,

Accept my immense thanks for your kind letter and the LOVELY LITTLE ROSE - - BOWL, which was to hand recently. The WORKMANSHIP of the BOWL is SPLENDID. appreciate it very much.

Yours truly,
(Sd) Mrs. K. C. Subbiah.

Telephone:— 3145

Telegrams — "Precious"

DIAMONDS

JEWELLERY

GOLD & SILVER ARTICLES OF ALL PATTERNS.

'The Valley"
MERCARA.

Dear sir,

I Should write to you in appreciation of the PROMPT EXECUTION of the order and the FINE WORKMANSHIP of the RING sent to me. To deal once with you is to deal again when anything is wanted.

Yours faithfully,
(Sd) B S. Kushalappa.

V. SUBRAMANIA IYER
JEWELLER

2 & 3 Kuppumuthu Street, Tiruvateesvaranpet, Designs & Estimates Free on Application. Post Box 423, Triplicane, MADRAS. 52-5

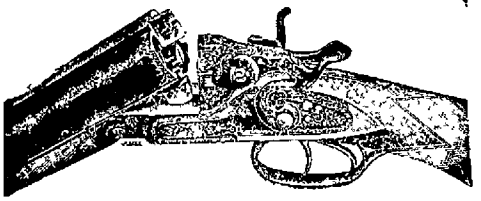

ಕಾರ್ಡು ಬರೆದರೆ ಈಗಿನ ರೇಟುಬೆಲೆಗಳು ಮೇಷಿಯೊಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಜಿಗಳು, ತೋಟಿಗಳು, ಕೇತ್ರಗಳು, ಮದ್ದು ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS,
Largest Importers of Firearms and Ammunition
Cheapest priced firm in India,
210 Abdul Rehman Street, BOMBAY.
24—11

ಕಟುಕಷಾಯ ಮಲೆಜ್ವರಕ್ಕೆ:—ಇದು ಇಂಫ್ಲುಯೆನ್ ಮತ್ತು ಕ್ಷೀಸಸ್ ನೆಂಬಿದಂತೆ ಗುಣವಾಗಿಯಿರುವ ಮಲೆ ಜ್ವರ, ದಿನಪ್ರತಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, 3—4 ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಸಲ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಗುಣ ತೋರುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0, 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 4—0—0, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0. 12ಕ್ಕೆ ರೂ. 14

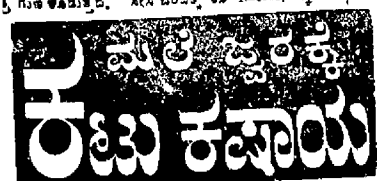


ಚಂದನಾಸವ:—ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕ್ಯಾಕ್ಟೆ, ಮುಖ್ಯ ಪಕ್ಷವಾಯು ಹೋಗುವುದು, ಮುಖ್ಯಕೋಪದ ಉರಿ, ಮುಖ್ಯ ಹಿಂಡಗಳ ಉರಿ, ಮುಖ್ಯನಾಳದಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣು, ಮುಖ್ಯ ಹೊಯ್ಯಾಗಿ ಉಂಡುವುದು, ಮುಖ್ಯ ನಾಳದಿಂದ ಕೀವು ಬರುವುದು, ಮುಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಧೂಳು, ಹುಡಿ ಹೋಗುವುದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಬರುವುದು, ಮುಖ್ಯ ತದೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲದಿರುವುದು, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವೆಸ್ಟೆ ಮುಖ್ಯ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಬುಜ್ಜುವ ನೋವು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರಮ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1, 3, 6ಕ್ಕೆ ರೂ 1—1—0 3—8—0; 6—12—0

ರೋಮನಾಶಿನಿ:— ತಿಕುಡಿಯುವ ಕಳಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಕೋಮಲವಾದ ಧಾಗೆಗೆ ಹಚ್ಚಲು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದು. ಜಿಡ್ಡು ಬಿಳಿ 6 ಆಣೆ, ತ್ರಿಪಡ್ಡಿಗೆ ರೂ. 1, 1 ಡಜನಿಗೆ 3—8—0

ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕೈಲೀ:—ತಲೆನೋವು, ಕಲೆತುಗುವುದು, ಕರವು, ಕಜ್ಜಿ ಕಂಡಾಯ ಕೀವು ಸೋರುವುದು ಕೀವು ಕಟ್ಟ

# ಕೊಡಗು.

ಸರ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ

ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಾ. ೫ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.


## ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ೩೦ಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಾದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆಡಳಿತ ವರದಿ.

೨.

ಗ್ರಾಮಗಳೇ ದೇಶದ ಆಸ್ತಿಭಾರವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಸಂಘವೂ ಹಾಳಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ನಿವಾಸಿಗಳ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನ ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದೂ, ತಾವು ಪರರಿಗೆ, ಪರರು ತನಗೆ ಎಂಬ ವೇದಾಂತ ರಹಸ್ಯದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಈ ನೀತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮನಿವಾಸಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸುವುದೂ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಹಕಾರ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಇಂಥಾ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಹರಡಿಸಲು ಮೈಕ್ಲಾಗನ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಂಘಗಳು ಆದಷ್ಟು ಸಣ್ಣವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಅಂದರೆ—ಪ್ರತಿ ಸಂಘಕ್ಕೊಂದು ಗ್ರಾಮವು, ಗ್ರಾಮಕ್ಕೊಂದು ಸಂಘ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸರಕಾರದವರು ಬಡ ರೈತರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಧಾರಣ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರ ಲೇವಾದೇವಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೀರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಘಗಳು ಜೀವ್ಹಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಹಗಲಿರುಳು ಎಚ್ಚರ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಇಲಾಖೆಯವರ ಮತ್ತು ಖಾಯಂ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಥ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮ ಸಂಘಗಳು ಜೀವ್ಹಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಎರಡು ಮೂರು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರು ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಎಡೆಗೊಡದೆ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸಂಘಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಯೂನಿಯನುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವರೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂಘಗಳು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೇ ಕುದ್ದು ಪರಾಂಬರಿಸಿ ಅವುಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಟ ಹೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದೆ ಪುನರುಜ್ಜೀವನವನ್ನು ಕೊಡುಸುತೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮೊದಲಿನ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಏದು ಜನರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ, ಫೀಲ್ಡ್‌ಕೇಶನ್ ಆಗದಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳು ಒದಗಿದ್ದರಿಂದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಅನುಕೂಲವಿದೆ.

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಪ್ಪುನಾಡಿನ ಸಂಘದ ವಿಷಯ ಯಾವದೊಂದೂ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಿತಿಯಳ್ಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಂಘಗಳು ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಪಟ್ಟಿನಾಡಿಗೆ ಮೊತ್ತ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾವಾಸಿಗಳ ಸ್ಯಂಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಬೆಪ್ಪುನಾಡಿನ ಸಂಘವನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರು ಮಿತಿಯುಳ್ಳ ದ್ದಾಗಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ತಿಳಿಯದು. 1929ರಲ್ಲಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ಸಹಕಾರ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ವಾಗತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬೆಪ್ಪುನಾಡಿನ ಸಂಘದ ಸ್ಯಸಿಹೆಂಟರು ತಮ್ಮ ಅಡ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1916ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸಂಘಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬರೀ 22ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಮೈಕ್ಲಾಗನ್ ಕಮಿಟಿಯು ರಿಪೋರ್ಟಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರವಿಸ್ತಾರದಿಂದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾದ ನಾಡು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೊಂದು ಸಂಘವೆಂಬ ಸೂತ್ರದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಯಿತು. ಅದಿನ್ನಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಒಡೆದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ 12,000 ಮೆಂಬರುಗಳೂ, ಆರು ಲಕ್ಷ ರುಪಾಯಿ ಚಲಾವಣೆಯು ಬಂಡವಾಳವೂ ಇದ್ದು 245 ಸಂಘಗಳಿವೆ. ನಾಡು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಗ್ರಾಮ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸ್ವಾಗತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೆ ಅಪ್ಪಾರಂಡ ಬಿ. ಚಂಗಪ್ಪನವರ ಭಾಷಣದಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಂಡೂ ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಈಗಲೂ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೆಪ್ಪುನಾಡು ಸಂಘವನ್ನು ಒಡೆದು ಗ್ರಾಮ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

1919ರ ವರೆಗೆ ಎಡೆನಾಲ್ಕುನಾಡು ಮತ್ತು ಬೆಪ್ಪುನಾಡು ನಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಸಂಘವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಒಡೆದು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಇವರಿಂದು ಸಂಘಗಳ ಈ ವರೆಗಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ತಖ್ತೆಯನ್ನು ವಾಚಕರ ಮುಂದಿಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ

| ಸಂಘದ ಹೆಸರು. | ಮೆಂಬರುಗಳು. | ಬಂಡವಾಳ. | |
|---|---|---|---|
| ಬೆಪ್ಪುನಾಡು | 190 | 10808 14 10 | 1920 |
| ಎಡೆನಾಲ್ಕುನಾಡು | 173 | 11828 14 6 | ರಲ್ಲಿ. |
| ಬೆಪ್ಪುನಾಡು | 310 | 21618 14 4 | 1930ಜಲ್ಲಿ. |

ಎಡೆನಾಲ್ಕುನಾಡು ಸಂಘವನ್ನು ಒಡೆದು ಹನ್ನೆರಡು ಸಂಘಗಳಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳು 701, ಬಂಡವಾಳವು 61,221–0–9 ಇದೆ.

ಬೆಪ್ಪುನಾಡಿನ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸೈಸಿಡೆಂಟರು ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಸಂಘ ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದೀಚೆಗೆ ಜೂರಿ ಸ್ಯವಾಧಿಪತ್ಯವು ಬೆಳೆದಿದೆಯೋ ಯಾ ಒಬ್ಬ ಇಬ್ಬರ ಆಡಳಿತವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಸಹಕಾರಿಗಳು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಡೆನಾಲ್ಕುನಾಡಿನ 12 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಪಕ್ಷ 60 ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಸೈಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿದೆ ಆಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಜನವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಬದಲಾಗುವುದರಿಂದ 1920 ನೆಂದ ಈ ವರೆಗೆ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ 300 ಮೆಂಬರುಗಳಾದರೂ ಸಂಘದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಸಂಘಗಳು ಒಂದೇ ಲೇವಾದೇವಿ ಸಂಘವಾದರೆ ಸಾಲದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರದ ಅಭಿರುಚಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕತೆಯು ಖುಷಿಕವಾಗಿಯೂ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಬೇಕಿದ್ದು

ಇದನ್ನು ಜೀವ್ಹಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರು, ಬೆಪ್ಪುನಾಡು ಸಂಘದವರೂ ಬೆಪ್ಪುನಾಡು ಸಂಘವನ್ನು ಒಡೆದು ಗ್ರಾಮ ಸಂಘಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಕೊಡುವರಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

---

### ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮುಂದೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ತೂಕದ ಬಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವ ಮಸೂದೆ ಕಾನೂನು.

ಕೊಡಗು ಸೀಮೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತೂಕದ ಬಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿ ವಿಕಲ್ಪರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ನಿಬಂಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಈ ಆಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದ ಆಕ್ಟಿನ 80 A ಪ್ರಕರಣದ (3)ನೆಯ ಒಳ ಪ್ರಕರಣದ ಪೇರ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದಲೂ;

ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ೪ ನೇ ಇಲಕ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

1 ನೇ ಆಕ್ಸನು "ಕೊಡಗು ಸೀಮೆಯ ತೂಕದ ಬಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಅಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಗಳ 1915ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಆಕ್ಟ್" ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಈ ಆಕ್ಟು ಬಟ್ಟು ಕೊಡಗು ಸೀಮೆಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆಲ್ಲದೆ, ಈ ಆಕ್ಟು ಮಂಜೂರಾದ ತಾರೀಕಿನ ಆರು ತಿಂಗಳಾಯ್ತು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಅವಧಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ, ಕೊಡಗು ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡಗು ಗೆಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಇಸ್ತಿಹಾರ್ ನಾಮೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿ ನಷ್ಟ ಅವಧಿಯು ಕಳೆದ ನಂತರ ಈ ಆಕ್ಟು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

2 (1) ತೂಕದ ಮೂಲ ಪ್ರಮಾಣವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ (ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಟ್ರಾಯ್ ತೂಕದ 180 ಗ್ರೇನ್ ತೂಕವುಳ್ಳ) ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ತೂಕಕ್ಕೆ ಸಮವಾದುದಾಗಿರುವ ಒಂದು ತೊಲೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಂಚಿನವರೆಗೆ ತುಂಬಿದರೆ, ವಾಯುಮಂಡಲದ ಕೃಮವಾರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಪರಮಾವಧಿ ಸಾಂದ್ರತೆಯುಳ್ಳ ಘಟ್ಟಿಯಿಸಿದ ನೀರು (ಪ್ರತಿ ತೊಲೆಯ ತೂಕವು ಟ್ರಾಯ್ ತೂಕದ 180 ಗ್ರೇನ್ ಉಳ್ಳಂಥ) 180 ತೊಲೆಗಳ ತೂಕ ಮಾಪನವೇ ಹಿಡಿಯುವ ನಳಿಗೆಯ (ಸಿಲಿಂಡರ್) ಆಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಕಂಚಿನ ಸೇರು ಅಳತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

3. ಕೊಡಗು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ತೂಕದ ಬಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಅಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವುಗಳೂ ಸಹ ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾಗಿದೆ:—

(a) ಕೊಡಗಿನ ತೂಕ :—

27½ ತೊಲೆಗಳು = 1 ಸೇರು

40 ಸೇರುಗಳು = 1 ಮಣ ( = 28 ಪೌಂಡು ಗಳ ತೂಕ).

20 ಮಣಗಳು = 1 ಖಂಡಿ.

(b) ರೈತ್ವೆ ತೂಕ :—

80 ತೊಲೆಗಳು = 1 ಸೇರು.

40 ಸೇರುಗಳು = 1 ಮಣ ( = 82⅞ ಪೌಗಳ ತೂ

(c) ಕೊಡಗಿನ ಅಳತೆಗಳು.—

ಒಂದು ಸೇರು 108 ತೊಲೆಗಳ ತೂಕದ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿಯ

10 ಸೇರುಗಳು = 1 ಪರಿ.

8 ಪರಿಗಳು = 1 ಘಟ್ಟಿ.

ಮತ್ತು 2 ಸೇರುಗಳು = 1 ಹಾನಿ.

60 ಹಾನಿಗಳು = 1 ಖಂಡಿಗ

4. ಈ ಆಕ್ಟು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ತರುವಾಯದ ಯಾವ್ಯಾ ದರೂ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವುದಾದರೂ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೂಕ (ತೂಕದ) ಸೇರು, ಮಣ, (ಅಳತೆಯ) ಸೇರು, ಪರಿ, ಘಟ್ಟಿ, ಹಾನಿ ಆದವಾ ಬಗ್ಗೆ ಹಾನಿ ಆದವಾ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಆಕ್ಟಿನ (ವೀಲ್ ಹೇಳಿದ) ತೀರ್ಪು ನಿಬಂಧನೆಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿರುವ ಕೊಡಗಿನ ತೂಕಗಳಿಂದಲೂ, ಅಳತೆಗಳಿಂದಲೂ ನಿರ್ಣಯವೇ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ನಿರ್ಣಯವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಆಗಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ವಿಷಯವೆಂದರೆ—ಆ ಮೊನುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಬಿಕ್ಕೆಯೊಗೆಗಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪೇರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದಾದರೂ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೇರು ಅಥವಾ ಮಣಾದಿ ಪದವು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟಿಗೆ ಆ ದಸ್ತಾವೇಜಿನ ಆಕ್ಷಯದ ನೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನೇರೆಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ (ಈ ಆಕ್ಟಿನ 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ) ಕೊಡಗಿನ ತೂಕದ ಅಥವಾ ರೈತ್ವೆ ತೂಕದ ಸೇರು, ಅಥವಾ ಮಣವೆಂದೇ ಅರ್ಥವೆಂದು ಆಗಮೋಚಿಸಬಹುದು.

5. ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಇತರ ಯಾವುದಾವದೂ ತಕ್ಕಗಳ ಅಥವಾ ಗಳ ಬಳಕೆಯು ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿಯೂ, ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ—

(a) ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ತೂಕವು ಅಥವಾ ಅಳತೆಯು, ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಗೃಹಥವಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತವಾಗಿರುವ ತೂಕ ಅಥವಾ ಅಳತೆಗೆ ಹೊಸ್ಸನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಂದೆಯೇ.

(b) ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ತೂಕದ ಬಟ್ಟು ಅಥವಾ ಅಳತೆಯು ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗಿನಿಂದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗಿದೆಯೆಂಬುದರ ವಿಷಯವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಮುದ್ರೆಯ ಸ್ಪೆಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು.

(c) ಮತ್ತು ಆ ತೂಕದ ಬಟ್ಟು ಅಥವಾ ಆ ಅಳತೆಯು ಯಾವ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಗತಿಸಿ, ಮುದ್ರೆಯಿಸಿ ಸೊಲ್ಲಿ, ಅದರ ಮುದ್ರೆಯಿಂದ ನೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವಾದ ವಿಧವಾಗಿರಬೇಕು.

6 ಅಂಗಡಿಗಳಾಗಲೀ, ವ್ಯಾಪಾರಗಳಾಗಲೀ ಯಾವ ವರ್ತಕರಾಗಲೀ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತೂಕದ ಬಟ್ಟೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಯೂ ಅದರ ಪ್ರಮಾಣವು ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮುದ್ರೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು

7. ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ತೂಕದ ಅಥವಾ ಅಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ ಇಂಥಂಥ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಮಾಣವು ಪ್ಲೆಂಟಿನ ತರವಾರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯವು ಸ್ಪೆಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರದೆ ಮೊದಲು ಕೃಯವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಂಥಂಥ ಯಾವುದಾದರೂ ತೂಕದ ಬಟ್ಟು, ತಿಥವಾ ಅಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪಾತ್ರೆಯಿಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದ

8. ಆಕ್ಟಿನವಾದ ತೂಕದ ಬಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ, ಅಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಕೂಡದೆಂದು ನಿರೋಧಗಳಾಜ್ಞೆಯನ್ನೂ

9 ಒಬ್ಬ ಅಂಗಡಿಯವನು, ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಅಥವಾ ಸರಕಸ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮವಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ತೂಕದ ಬಟ್ಟಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಅಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಯಾಗಲೀ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಅಂಥಾ ತೂಕದ ಬಟ್ಟು ಅಥವಾ ಅಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಯು ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದೂ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದೂ ಸಾಕ್ಷಿ ಸದರಿ ಅಂಗಡಿಯನನು, ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಅಥವಾ ವರ್ತಕನು ತಾನು ಅನಿಸ್ಸು ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಬಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡುವಾಗ ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿಕೊಡದ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

10. ಯಾವುದಾದರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಾದ ತೂಕದ ಒಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲೀ ಅಥವಾ ಆಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಯಂಗಳಲ್ಲೀ ಒಟ್ಟು ಅಂಗಡಿಯವನ, ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಅಥವಾ ವರ್ತಕನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಕಂಡ. ಒಂದಲ್ಲಿ, ಆಂಧ್ರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಒಟ್ಟರು ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಲ್ಲಿ ಹಾಜರು ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ೪ ತೂಕದ ಒಟ್ಟು ಅಥವಾ ಆಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಯು ಅಕ್ರಮವಾದುದೆಂದು ಸದರಿ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಕೈಪಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ತೋರಿದಿ ಸಲ್ಲುಟ್ಟಲ್ಲಿ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಳು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾಶಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

11. ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಅಮಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಆರು ತಿಂಗಳ ತರುವಾಯ ಯಾವನೇ ಆದರೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅ ಕ್ರಮವಾದ ತೂಕದ ಒಟ್ಟನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕಟ್ಟಿಕದನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾದ ಅಂಥಾ ತಪ್ಪಿಕತಕ್ಕಾಗಿ ಅ ವನು ಏನಿತ್ತು, ರೂಪಾಯಿಗಿಳಿಗೆ ಮಿಂದರೆ ಇರುವ ಜ ಲ್ಯಾನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ೪ ಒಕಿಕ ಅವನು ನಡೆಯಿಸಿದ ಅಂಥಾ ತಪ್ಪಿಕತಕ್ಕಾಗಿ ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಿಂದೆ ಇರುವ ಜ ಲ್ಯಾನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

12. ಯಾವುದಾದರೂ ತೂಕದ ಒಟ್ಟು ಅಥವಾ ಆಳತೆಯು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾ ಇಪಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕತಕ್ಕ ಯಾವುದಾದರೂ ಮುದ್ರೆಯ ಗುರುತನ್ನು ಅಥವಾ ಮುದ್ರೆಯ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅನುಕರಣ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದು ತಿಳಿದೂ ಆ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ಅಂಥವನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ವರೆಗೂ ಹೋಗಬಹುದಾದ ಆ ವಧಿಯ ಕಠಿಣ ಸಜಾ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅಥವಾ ಸಾಜಾ ಸಜಾ ಶಿಕ್ಷೆ ಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು, ಅಲ್ಲದೆ ಅವನು ಒಬ್ಬಾನೆಗೆ ಸಹ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

13 ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಸ್ಪಷ್ಟಕಾರ ಕಪ್ಪಿಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದೆಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಆರೆಂದು ಪ್ರಕೃತ್ಯ ವಾಗಿ ನಷ್ಟಪಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆಂಧ್ರ ಕೃತ್ಯ ಗೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಒಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ಅ ಧೀಸರಾಗಲೀ, ಘರ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೋರ್ಟಿನವರೂ ಅಂಥಾ ಕೃತ್ಯದ ವಿಚಾರವಾದ ಯಾವುದೊಂದು ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಹಿಡಿದ. ನಿಜಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ್ಯವುದಲ್ಲ.

14 ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಮುಂತಾಗಿ ರಕ್ಷಪಡಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ ಡತಕ್ಕವರೂ, ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಭಾರಿ ವರ್ತಕರೂ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರೂ ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ತೂಕಗಳಿಗೆ ಈ ಆಕ್ಟು ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕುದಲ್ಲ.

15. ಮುಂದೆ ಜೇಳುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಂದರೆ —

(a) ತೂಕದ ಒಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ, ಆಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ ಅವು ಕರಾರಾಕ್ಕಾ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಧಾನ;

(b) ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅನುಮತಿಯು ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ತೂಕದ ಒಟ್ಟುಗಳ ಅಥವಾ ಅಳತೆ ಪಾತ್ರೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ ಅಗಲೀ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವು ದಾದರೂ ತೂಕದ ಒಟ್ಟುಗಳ ಅಥವಾ ಆಳತೆಯ ಪಾತ್ರೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ, ಅವುಗಳ ಆಕಾರಗಳು ಬಿದ್ದ ಅಗಲವ ಂತಾದವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾ ವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಂದೇಕಂಬ ವಿಚಾರ,

(c) ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಆಜಂಗಿಸಿ ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಇತರ ಯಾವು ದಾದರೂ ವಿಚಾರಗಳು,

ಇವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿ ಚಾಲ್ತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವ ಶ್ಯವಾದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೊಡಗು ಸೀಮೆಯ ಸ ರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರತಕ್ಕದ್ದು.

---

## ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸೈಸಿಡೆಂಟರವರ ಆಫೀಸಿನಿಂದ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನಿಸಿವಾಲಟಿಯಲ್ಲು ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ —

ಹಾಲಿ ವರ್ಷದ ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನಿಸಿವಾಲಟಿಯಲ್ಲು ಇ ರುವ ಮನೆಗಳ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಿಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮು ನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲು ಇದಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಎ ಲ್ಲಾ ಜನರು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ವಿಧಿಸಿದಂತೆ ಕಂದಾಯ ದ ಮೇಲೆ ತಕರಾರು ಇದ್ದಲ್ಲು ಅಂಥಾ ತಕರಾರು ಆರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಈ ಆಫೀಸಿಗಾಯಿತು 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸಂಬರು 31ರ ಒಳಗೆ ಸೈಸಿಡೆಂಟರವರಿಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವುದು ತಪ್ಪಿದರೆ ಆ ನಂತರ ಬರುವ ತಕರಾರು ಆರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ವಾದ ಸಂಗತಿ ಈ ಮೂಲಕ ಜಾಹರಂಗಿ ಪಡಿಸಿದೆ.

ತಾ. 25—11—30, ಪಿ. ಬೇಳ್ಯಪ್ಪ,
3—1 (ಸೈಸಿಡೆಂಟ್.)

---

## ಚಂದಾಹಣ ವಾಪತಿ ವಿಷಯ.

ನಾನು ಕಳೆದ ವಾರ "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುವಾಗ ಬಹಳ ಜನರು ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾಹಣ ವಾಪತಿ ಇನ್ನೂ ತೀರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದೆನು. ಏ ಜಾಟರು ವರ್ಷಾರಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಕೆಲವರು ಬರುವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದೂ, ಏನ ಗಾ ಗಲೇ ಬರುವುದೆಂದೂ, ಇ ನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಪತ್ರಿಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿ ನೋಡೋಣ ಹಿಂದಳಿ ದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ವ ತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಈ ಪೊದಲೇ ಇ ದ್ದೆ ವೆಂಬಂತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರಂತೆ.

ಕೆಲವರಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಯೇನಾದರೂ ಕೊಂದರೆಯಾಗಿ ಜಾ ರದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಪುಕಾರ ಹಣ ವಾಪತಿಯಾಗದಿದ್ದರೂ, ವರ್ಷ ಇಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆ ಬರಲೇ ಬೇಕು. ಈ ತರದ ಜನರು ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶದವರಾದಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾಹಣ ಕೊಡಬೆ ಸತಾಮಸುವುದು ಒಮನವರಿಗೆ ಧರ್ಮ-ಪೋ ಈ ಗಕಾಲೇ ಕಾಸಿನಿಗೆ ಬಹು ಸಸ್ಪವಾಗಿದೆ. ಬೆಂತೆಗೆ ಪೋಸ್ಟಾ ಫೀಸಿನವರಿದ ಚಾಸ್ಟ್ ಸ್ಟಾಂಪಿಗಾಗಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂ ವಾಯಿ ನೆರೆಗೆ ನಷ್ಟ. ದಯವಂಡಿ ಇನ್ನಾದಿರೂ ಚಂದಾ ವಾವತಿ ಮೂಡಲು ಮಹಾನೀಯರು ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾವನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ವಾವತಿ ಮಾಡಿ ಕಂಪೆನಿಯ ತೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ

"ಕಂಪೆನಿಯ ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರ"

---

## ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಮಿಟಿಂಗು.

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರ ಗಳ ಮಿಟಿಂಗು ಕಳೆದ ತಾರೀ ಕು 29ರಲ್ಲು ನಡೆಯಿತು. 8 ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರ ಲ್ಲದೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೂ ಸ ಹ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಕಾಯಂ ಸೈಸಿಡೆಂಟರಾದ ರಾವ್‌ಬಹ ದ್ದೂರ್ ಕೆ.ಚಿಣ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು.

1. ಕಳೆದ ಮಿಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನ್ನು ಓದಿ ಒಪ್ಪ ಲಾಯಿತು

2. ಕಳೆದ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ ಜಮೂ ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿ ನ ಲೆಕ್ಕ ಓದಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು

3 ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೂರು ಸೊಸೈಟಿಯ 1000 ರೂಪಾಯಿಯ ಸಾಲದ ಆರ್ಜಿ ಓದಲಾಯಿತು

500 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ 2 ಕಂತಿನ ಮರುಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂಠ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು

4 1. ಹುದಿಕೇರಿ ಟವ್ನ್, 2. ಹಾರಂಗಿ, 3 ಸೋಮ ವಾರಪೇಟೆ ಸ್ಟೋರ್ ಮತ್ತು 4. ಅಮ್ಮತ್ತಿ ಟವ್ನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಗಳ ಸಾಲದ ಆರ್ಜಿ ಓದಲಾಯಿತು.

ತತ್ಕಾಲ ಹಣವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

5. ಬ್ಯಾಂಕಿನ $\frac{1929}{1930}$ ನೇ ಸಂವತ್ಸರದ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ತಾ 22—2—1931ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ 2 ಗಂಟೆಗೆ ಮಡಿ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜಮಿನ್ದಾರರ ಸುಪ್ತದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡಿಸಬೇ ಕೆಂತಲೂ, ಸಮುದಾಯದ ಸ್ಯಯೋಜನ ಫಂಡಿನಿಂದ 100 ರೂ. ಗೆ ಮೊದಲೆ ಮಿಟಿಂಗಿಗೆ ಬಂದ ಡೆಲಿಗೇಟರುಗಳಿಗೆ ಫಲ ಹಾರಾದಿಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನವಾ ಯಿತು.

ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕರೆಂಟ್ ಎಕೌಂಟ್ ಇರುವ ವಿಷಯ ಸಿ ಬಿ ಕಮಿಟಿಯವರ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಿನಿಸಲಾಯಿತು.

7. ಸಹಕಾರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗಿನ ಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

8 ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬೈಲಾ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ವಿನಾವತಾ ಅಧಿ ವ್ಯಾಯವಿದ್ದರೆ ತಾ. 15—1—1931 ರೊಳಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಬರೆ ಮಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಠ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

9. ಬ್ಯಾಂಕಿನ $\frac{1929}{1930}$ ನೇ ಸಂವತ್ಸರದ ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಬಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಮಾಡಿದ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಓದಿ ಆ ಲೋಚಿಸಲಾಯಿತು.

"ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕಿ ನ ಪ್ರಕಟಣೆ, ನೋಟೀಸು ಮತ್ತು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ವಗೈರೆ 'ಲೋಕಪಾವನ" ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50 ರೂ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ಕೊ ಡಗಿನ ಈ ವರ್ಷದ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಮೊಹರ್ ಮೇರೆ ಮುಂದಿರಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಕೆ. ಅಪ್ಪಯ್ಯ,
(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.)

---

## "ಕೊಡಗು" ಕಂಪೆನಿಯ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗು.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯ 8ನೇ ವರ್ಷದ ಶೇರುದಾರರ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗು ವೀರಾಜಪೇಟೆ ದೇಡಿಂಗ್ ರೂಮಿ ನಲಿ ಮೈದಾ ನದಲ್ಲಿ ತಾ. 30ರಲ್ಲು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆಗೆ ಕಂಪೆನಿಯ ಡೀರ್ ಮ್ಯಾನರಾದ ಮೆ. ಸಿ ಎನ್. ಬೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ ಬಿ ಎ ಬಿ. ಎಲ್. ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

1 ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂ ಗ್ಸ್ ಓದಿ ಒಪ್ಪಲಾಯಿತು

2. 1925—'26, 1926—'27 ಮತ್ತು 1927—'28ನೇ ಸಂವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಚಂದಾ ಮೊ ಬಲಗುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ವಜ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಮೇರೆ ವಜ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

3 1929—1930ನೇ ಸಂವತ್ಸರದ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ರಿಪೋ ರ್ಟು ಓದಿ ಮಂಜೂರ್ಮಾಡಲಾಯಿತು.

4. 1930—1931ನೇ ಸಂವತ್ಸರದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಲು ಮೆ. ಬಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹು ದೆಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

1929—'30ನೇ ಸಂವತ್ಸರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೆ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಫೀಜು ಕೊಡಬಹು ದೆಂತ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲಾಯಿತು.

5 ಡೈರೆಕ್ಟರುತನದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ಮೆ. ಗಳಾದ ಕೊಳ್ಳೇಮಾಡ ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು, ಯಂ ಯಂ. ಸಿದ್ದೀಕರು, ಎಚೆಟ್ಟೀರ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು, ಅಡಿಯೊಂಡ ಮಾಪ್ಪಯ್ಯನವ ರು ಮತ್ತು ಮನೆಯಪಂಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರ ಒದಲು ಬೇಳ್ಳಂ ಡವರನ್ನೇ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಿ ಪುನಹ ಜುನಾಯಿಸಲಾಯಿತು.

6. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಯಂ ಂದ ಸಿಟಿಂಗು ಬರ್ಖಾ ಸ್ತಾಯಿತು.

ಸಿ. ಎನ್. ಬೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ,
(ಡೀರ್‌ಮ್ಯಾನರು).

---

## ದೇಶೀಯ ಮಹನೀಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ

ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನವರಿಂದ ದೊರಕಿ ರು ಯಿಯಿತಿಯು ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಅವರಿಂದ ಬಜ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಯೆಂದೂ, ಈ ವಾದಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ರವಾನಿಸುವಾಗ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಬದಿಲಾಗಿ, ಆರು ಕಾಸಿನ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನು ಪಶ್ಚ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಈ ಪೊದಲೇ ವಾತಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ವಾರಕ್ಕೆ ನಲವಾನು ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸ್ಟಾಂಪಿ ಗಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನಿಂದ ಪುನಃ ರಿ ಯಿಯಿತಿಯು ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಸರಕಾರದ ಮೂ ಲಕ ಅಂದರೆ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಏಜೆಸಿಯ ಮೂಲಕ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂತ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷರ ವರನ್ನು ಕಂಡೂ ಆಯಿತು

ಆದರೆ ಈ ರಿಯಿಯಿತಿಯು ಯಾವಾಗ ಸಿಕ್ಕತ್ತಕ್ಕದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ, ಪತ್ರಿಕೆ ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳೇ ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ ವಿ ರವಾನಿಸಲಿ ಟೆ. ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು, ಅಮ್ಮತ್ತಿ, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ, ಹುದಿಕೇ ರಿ, ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪಲು, ಮೂರ್ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವರ್ಷಾ ಡು ವಾದಬೇಕೆಂಠ ನಿಶ್ಚೈಸಿದ್ದೇವೆ. ವಾಡಕರು ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ತಮಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಯೊಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ಕವ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಾವತಿಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಕೋರಲಾಗಿ ದೆ ಈ ವರ್ತಾಡಿಗೆ ಒಪ್ಪದವರು ದಯಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

---

## ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಪರಿಣಾಮ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಬೊಬ್ಬೆಯು!!!

ಬೇ ಬ್ಯಾ. ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸಿಂಹ.

ಬಿಹಾರ್ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಪ್ರಾಮಿನೆಷ್ಟಿನ್ ಯರ್ ಮೆಂಬರರಾಗಿದ್ದ ಬ್ಯಾ. ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸಿಂಹರು ಕಾಂ ಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಕೈಕೊಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸ್ತುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರದಿಂದ ಲಂಡನ್ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಹಾನಿ ತಟ್ಟಿದೆಯಬ ಬಗ್ಗೆ ವಾರದ ಕ್ವಾನಿಕಲ್ಸ್ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದು ಅದರ ಸಾರ ವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

'ಹಿಂದೀ ಜನರು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆ ದು ಕೊಂಡುದಿನಿಂದ ಪರದೇಶೀ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ವಿಶೇಷತಃ ಬ್ರಿ ಟಿಷ್ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ತುಂಬ ಕೆಡುಕಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಮಾಸಿಕಗಳನ್ನೂ ಓದುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿ ದು ಬರುವುದು. ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಅಂ ಕಿಗಳು ದೊರೆಯುವುವು. ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಆಗೊಸ್ತು ತಿಂಗಳ ವ ರೆಗೆ ಮುಂಬಯಿಗೆ 562 ಕೋಟಿ ರೂ. ಬೆಲೆಯ ಮಾಲು ಕಡಿ ಮೆ ಬಂದಿರುವುದು. ಆದರೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಈ ಏಳು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಂದ ಮಾಲಿಗಿಂತ ನೂರಕ್ಕೆ 13ರಂತೆ ಕಡಿ ಮೆ ಮಾಲು ಬಂದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಹೋದ ವರ್ಷ ಇ ದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದ ಮಾಲಿಗಿಂತ 78 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಮಾಲು ಕಡಿಮೆ ಹೋಗಿರುವುದು. ಈ ಏಳು ತಿಂಗಳಲ್ಲಾದ ಖಾನಿಯಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಕುಂ ಬಾ ಹಾನಿ ತಟ್ಟಿದೆ.

ಆಗೊಸ್ತು ತಿಂಗಳ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಲು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು 1929ನೇ ಆಗೊಸ್ತಿನಲ್ಲಿ 4771 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವಾದರೆ, ಈ ವರ್ಷ ಆಗೊಸ್ತು ತಿಂ ಗಳಲ್ಲಿ 3039 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯು ಆಮೂಕ ನಿರ್ಯಾತವಾಗಿ ರುವುದು. ಇದರಿಂದ 1742 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕಡಿಮೆ ವ್ಯಾಪಾರ ವಾದಂತಾಯಿತು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಶೇರ್‌ದ ಮೂಲು 944 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕಡಿಮೆ ಮುಕ್ಕು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ

759 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕಡಮೆಯೂಡಲು ಒಂದಿಗುವುದು. ಅಂದರೆ ಆಯೂತವು ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ 2544 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕಡಿಮೆಯೂಗಿರುವುದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಆಗೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 18 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳ ಸಿಗರೇಟು ಬಂದದ್ದೂ ಈ ವರ್ಷ ಆದು ಐದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿರುವುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಒಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದೇ ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವು

ವ್ಯಾಪಾರದ ಹಾನಿಯು.

"ಪರದೇಶದಿಂದ ಬರಕ್ಕೆ ಮೂಲು ಹಾಗೂ ಬಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ 323 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಟ್ಟೆ ಕಡಿಮೆ ಒಂದಿರುವುದು" 20 ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡು ಹುರಿಕಟ್ಟಾದ ನೂಲು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿರುವುದು. ಇದರ ಬೆಲೆಯು 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯೆಗುವುದು. 299 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ 1000 ಲಕ್ಷ ಗಜ ಬಟ್ಟೆಯು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿರುವುದು. 42 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಉಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು 75 ಲಕ್ಷ ರೂ ಯಂತ್ರದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿವೆ. ಹಾಗೂ 31 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಉಣ್ಣೆ ವಸ್ತ್ರಗಳು ಕಡಿಮೆ ಒಂದಿವೆ ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಗೋಧಿಯು ಹೋಗಿರುವುದು. ಹೋದ ವರ್ಷ 10 ಲಕ್ಷ ರೂ.

ತಿರ್ಸ್ಸ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಔಷಧಿ ತಯಾರಿಯು ಇದೇ ಪ್ರಥಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶೀಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಒಂದು.

ತಾ.

ತಾ. 1—12—30ರಲ್ಲಿ ಆಮ್ಮತ್ತಿನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಆಮ್ಮತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮತ್ತು ಅವರೊಡನೆ ಜೈಲು ವಾಸವನ್ನು 5 ಸಾವಿರ ಮಹನೀಯರು ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಹುಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟುವ ತ್ನಂ ಜೊವ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸುವದು ಉಚಿತವೆಂಬ ಸಂಗತಿ ತಿಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಸುಮಾರು 250 ಜನ ನಾಡ ರೂ ಏಕ ರೀತಿಯಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಕದಿರು ತೆಗೆಯುವದು ವಿ ಸಹ ಬೇರೆ ಯಾವ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದಾಗಿಯೂ ನಾಮ ಕೋಲಿನ ದಿನ ಮೊತ್ತ 16 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಖಾದಿ ಉಡುಪಿನೊಡನೆ ಆಮ್ಮತ್ತಿಯಲ್ಲು ಸೇರಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಈ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಕೂಡಲೆ ಮೆ ರಂಡ ಕಾರ್ಯಸ್ಥರು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಸಭೆಯವರಿಗೆ ಈಗಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಈಗಿನ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೂಡಿದ ಚಳವಳಿದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಸೇರಿರಿ, ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ಬಹುಸ್ಥರಿಸಿ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಸಹ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

---

## ಹಿಂದೂ ದೇಶ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಮಹಾದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರ ಮೇಲೆ ಪೊಲಿಸದವ್ಮೆ ನಡಿಯುತ್ತಿಲಿವೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಮುಂದಾಳಾಗಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಮಿಸೆಸ್ ಹಂಸಾಮೆಹ್ತಾರವರು ವಾಪಸು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ

ಒನಾರವದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಏಕಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಾ 28 11, 30ರಲ್ಲು 100 ಜನರು ದಗ್ಮಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರ ತ್ತಾರೆ.

ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಎಂಬ ನೈಸರ್ಗಿಕ ನಿರಂಕುಶ ಹಕ್ಕನ್ನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಶಾಸನವಿ ವಾಯಿದೆಯು ಸವಂಬರ್ ಅಖೈರಿಗೆ ತೀರಿತು.

ಬಂಗಾಳದ ಜುದಪುರದ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿ ಜಿಪ್ಪು ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಯಾರೋ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಸತ್ತರು.

ಬೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಪರ್ಯಂತ ವ ದಿನಪೋಹನ ಮೂಳವೀ ಯವರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಜ್ವರ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟಿಬಿಯೆಂಕಲೂ, ಅವರು ತುಂಬಾ ಅಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯ ಬಂದಿದೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಮೊರನಾಗೆ ಮೊಡಬಾರದೆಂಬ ಪೋಲೀಸ್ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಸ್ತ ಮತ್ತು ಆಜುಬಾಜು ನಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ತೀಣ ಬಿರುಗಾಳಿ, ಮಳೆ ಸಹ ಬಿದ್ದ ಸೈಲ್, ಟ್ರಾವ್ ತಂಡಿಗಳಿಗೆ ಸಹ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಾಮಾನುಗಳು ನೆಗ್ಗಂಬರಿಗೆ ಆಮ್ಮೆರಾದ ಮೂರು ತಿಂಗಳ್ಲಿ ಶೇಕಡ 43 6 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಕ ಸಾರ್ಕಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಎನೆಂಬ್ಲಿ ಪೈಸಿಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದ ವಿ. ಜೆ. ಪಟೇಲರು ಸಂಜಾಬ್ ಜೈಲಿನಿಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿನಿಂದ ಉಬ್ಬಸದ ಖಾಯಿಲೆ ಕೆಟ್ಟಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ತಿಫಾರಸು ಮೇರೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಜೈಲಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಆಗಾಧಾಗ್ಗೆ ಜ್ವರ ಒಡುತ್ತಿದೆ. ಉಗುಳು ನಲ್ಲಿ ರಕ್ತವಿದೆ. ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಮದ್ರಾಸಿನ ತೀರ್ಥರಾಗಿ ಮೆ. ಮೂರುಗಪ್ಪಚೆಟ್ಟಿಯವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಿ ದೊರೆತದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುತನವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

"ಚೋಂಬೆ ಕ್ರಾನಿಕಲ್" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುವಾದಕರಾದ ಮೆ ಬ್ರೆಲ್ವಿಯವರಿಗೆ 5 ತಿಂಗಳು ಸಜೆ, 250 ರೂಪಾಯಿ ಜುಲು ಮಾನೆಯಾಗಿನೆ. "ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ದಿವಸೆ" ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಕಕ್ಕೀರಾಗಿದೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸುಗ್ಗಿ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದ್ದರಿವ ಗವರ್ನರವರು ಪೋಲೀಸ್ ಕೃತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲು ಗನಂಬರ್ ತಾ 30ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚಾವುಟಿಯ ಸಮಸ್ಥಾನವು ನಿರಾಟಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಆಡ್ಡಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ದಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಶನ್ ಮುಂದೆ ಜನರು ಗುಂಪು ಕೂಡಿ ಕೂಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಲಕ್ಕಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದರು.

ಸೊಲ್ಹಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಸಿಯಲ್ ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೂನಿ ಮೊಖದಮ್ಮೆಗೆ ಪಾಠಿ ತಿಕ್ಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಧನಶೆಟ್ಟಿ ಮೆಸ್ಸರ್ 4 ಜನರ ಪರ್ಸಾಗಿ ಪ್ರಿವಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಅಪ್ಪೀಲ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಪ್ರಿವಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಹಿಡಿಯಲು ಕಕ್ಕ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂತ ತಿರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ನುಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ತೂಕ 104 ಪೌಂಡಿನಿಂದ 101 ಪೌಂಡಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಯರವಾಡ ಜೈಲಿನ ನೀರು ಒಗ್ಗದೆ ಮೂಲಬದ್ಧತೆಯಾಗಿ ಈಗ ಹಾಲು ಮೊಸರನ್ನು ತೆಗೆದು ಳೊಳ್ಳುವುದು ಸಹ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಜನರು ಆಸರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ತಾ 30—11—30ರಲ್ಲಿ ನ. ದ್ಯಾಸಿನಲ್ಲಿ ಧ್ವಜಾಭಿವಂದನೆ ನಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀಸತ್ಯಮೂರ್ತಿಯವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವು ತನ್ನ ತನ್ನ ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡುವುದು ಸ್ವಭಾವಿಕ ವಾದದೆಂಕಲೂ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಜಾವುಟವು ಜಗ್ಗುಟ್ಟು, ಶಾಂತಿಯನ್ನ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆಯೆಂತಲೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜೆಬಲ್ಪಿ ಮುಕ್ಕು ರಾಯಿಪುರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ತತ್ಕಾಲ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಪೊಲೀಸ್ಸರುಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಮುಜೆ ಪಾಕೆಟ್ಟು ವ್ಯಾವಾರ ಮಾಡಲು. ಬಿಡದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಾ ವ್ಯಾವಾರಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆಂಧನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಶಂಕ್ಯಗಳಿಗೊಳವಲ್ಲು ಸ್ವದೇಶಿ ವಿ.ಲ್‌ಗಳ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮೂರಾಬ ಮಾಡಲು ಸಾಲವಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಿ ವಿ.ಲ್‌ಗಳು ಕೊಡುವಂತೆ ವರ್ತಾಡಾಗಿದೆ

ಪಂಜಾಬಿನ ತಾಸೂರ್‌ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶೇಜಿಂಗರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೇಜಿಪ್ಟ್ರೇಟರು ಸೆಕ್ಷನ್ ಐ ಪಿ ಸಿ 377 ರ ಮೇರೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಕಠಿಣ ಸಜ ಮಾಡಿದ್ದರು ಆಪ್ಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಸೆಕನ್ ಜಡ್ಡಿಯವರು ಇವರನ್ನು ಕುಶಾಸ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇವರ ಮೇಲೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಡೆದೆನ್ನೆ ಮಾಡಿದರೆಂದೂ, ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಬಲವಾದ ಒಪೆ ಕೊಟ್ಟಿರು ತ್ತಾರೆ.

ಬರೋಡದ ಗಾಯಿಕವಾಡ್ ಮೆಹರಾಜರು ಹುಟ್ಟಾದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಿತಿಯನ್ನು ಸಡೆದು ತನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮೊದಲಿಯಂತೆ ಆಳುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದೂ ರಾಜರುಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದವರಿಲ್ಲ. ಇವರು ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಭವನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ರಾಜ ಪದವಿಯನ್ನು ಬಿಡುವದು ಅನಿಷ್ಟವೆಂದು ತೋರಿದರೆ ಅದನ್ಯಾದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ವ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಜಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ವಾದಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಬೇಳೆದರಂತೆ.

ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತಾ 16—11—30ರಲ್ಲು 'ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ದಿನ' ವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸರಕಾರದವರು 144 ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪೌರಣಿಗೆ ಹೊಗಕೂಡದೆಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದರು ಹವಿನಾರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುಂದಾಳಾಗಿ ನಿಂತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರೊಡನೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಮಧ್ಯದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇವರನ್ನು ತಡೆದು, ಲೀಡರುಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಯಂ. ಕಾರ್‌ತ್ಯಾಯನೀಯಮ್ಮ ಬಿ ಎ ಮಿಸೆಸ್. ಸಾಮುಚೆಲ್ ಆನ್, ಇ ನಾರಾಯಣ ಕುಟ್ಟಿಯಮ್ಮ, ಕುಂಞಿಕಾನಮ್ಮ ಎಂ ಜನರನ್ನು ದಸ್ತಿಗಿರಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೇರಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುಂದೆ ಬಂದದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿದೆ

ಭಾವನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಮೀರಿಬಯಿಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ತಾಯಿಯಿಂದ ಮಧ್ಯವಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವನ್ನ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವಧುವಾಗಿದ ಯಜಕ ಸಂಘದವರು ಮಧ್ಯವಾನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಕಾರ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ತಿಳಿವು ಎನಗಳ ಹಿಂದೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಿನ್ನ ಹಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ರಾಕಾರ ಸಾಹೇಬರು ಮದ್ಯವನ್ನು ಮೂರುವರ್ಷವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಒರುವ 15 000 ರೂ. ಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಬಿಟ್ಟರು.

ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜಾ ಜನರ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಮಂಡಲಿಯು ಪರವಾಗಿ ಮೂವರು ದಿವಾನರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಿವಿಲ್ ದಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರದ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದಾರೆಂಬ ಇವರ ಕೂಗಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ದಿವಾನರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ನಿಶ್ಚೈಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲು ಬಿಡದಂತೆ ತಡೆಮೊತ್ತವೇತಂತಲೇ ದಾವದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ.

ನಿವಿಲ್ ಭಾರತ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಇದೇ ತಾರೀಕು 27ರ ಆಗಾಗಾಯ್ತು ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಕೃಷ್ಣರಾಜಮೊಹಲ್ಲಾದಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಕತ್ತದ ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಕವಿರಾಜ್ ಗಣನಾಥಸೇನ್ ಎಂ. ಎ, ಎಮ್, ಎಮ್. ಎಸ್., ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲ್ಪಡುವುದು, ಪಂಡಿತ ದೇಗ್ಯೇಕರ್, ಎಂ. ಎ ಎಲ್, ಎಮ್. ಬಿ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಸಿ, ಇವರು ಆಯುರ್ವೇದ ಪ್ರದರ್ಶನೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಲು ನೀರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಡಾಕ್ಟರ್‌ಮಸ್ಕತ್ ಎಂ. ಎ. ಎಮ್. ಡಿ. ಇವರು ದೃವ್ಯಸಂಭಾವನಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಪನೀಕರ್ ಎಸ್. ಆರ್ ಸಿ ಪಿ. ಎಮ್, ಆರ್, ಸಿ ಎಸ್. ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸಂಭಾವನಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲು ಒಪ್ಪಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಸೆಮ್ಮೇಳನದ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಒರೆಯಕಕ್ಕದ್ದಿಂದೂ, ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ವಾಗಾನ್ನ ಮಾಡಿದ ಮಹನೀಯರು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ.

---

## ವಿದೇಶ.

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರ್ಮಾವನ್ನು ಹಿಂದೂದೇಶದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮರಣಕ್ಕಿಂತ 70,000 ಜನನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜನನಕ್ಕಿಂತ ಮರಣವು ಈ ವರ್ಷ 12,564 ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಾರ ಒಂದು ಭೂಕಂಪವಾಗಿ 259 ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ 351 ಜನರಿಗೆ ಘಾಯವಾಗಿದೆ. 2353 ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹಾಳಾದವು.

ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಳಗಿನ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಇನ್ನೂ ಒರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೂರವರು ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ಹೊರಟಿರುವರು. ಹೊರಡುವಾಗ ೭೦೦ ಮಂದಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಊಟ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೂಲಿಗಾರರು ಮುಷ್ಕರ ಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ದೊರಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಕೃಯವು ಬಹಳ ವಾಗಿ ವಿರ.ತ್ಕಳಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದ ಪರವಾಗಿ ಜೈ ಕಮಿಶನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಅಕಲ್‌ಚಾದ್ರು ಹತ್ಯರ್ವಹಿಯವರು ಕಲಕದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಬದಲಿಗೆ ಸರ್ ಭೂವೇಂದ್ರನಾಥ ಮಿತ್ರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿರುವ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ಹಿಂದೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ, 'ಟ್ರಫಲ್ಗರ್ ಸ್ಕ್ವೇರ್' ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವಿಶಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟರು. ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ಲನ್ನು ಹಳೆದರು. ಹಿಂದೀಯರ ಸ್ವೆಯಂನಿರ್ಣಯದ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾರಿದರು.

ರೌಂಡ್ ಟೈ. ಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ತೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿವ್ವಾರೆ.

1. ಫೆಡರೇಶನಿಗೆ ಸೇರುವ ಭಾಗಗಳು.

2. ಫೆಡರೇಶಲ್ (ಅಂದರೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ) ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯು ಯಾವ ತರದ್ದಾದರೇಕು ಮತ್ತು ಇದು ಒಂದು ಸಭೆಯಾಗಿರಬೇಕೋ ಯಾ ಎರಡು ಸಭೆಯಾಗಿರಬೇಕೋ ಎಂಬುದು.

3. ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳು.

4. ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯು ಅಧವಾ ಸಭೆಗಳ ಮೆಂಬರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ಮೊದಲಾದುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಂಕ್ಯಗಳೊಳಗೆ ಹೇಗೆ ಹಂಚಬೇಕು.

5. ವಿಕ್ರಾಂತಿಗಳಿಂದಲೂ, ದೇಶೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹುನಾಮಿಸಬೇಕು.

6. ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಲಿಯ ರಚನೆ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

7. ಪ್ರಾಂತೀಕ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳ ಹಕ್ಕು.

8. ಪ್ರಾಂತೀಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಲಿಯ ರಚನೆ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

9: ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಜನಾಂಗಗಳ ಮತ್ತು ವಿಕ್ಕುಗಳ ಮನಃಪೂರ್ತಿ ಸಮಾಧಾನ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಾರಾಮು.

10. ಸಂವಿಧಾನ ತೋರ್ಟನ್ನು ವರ್ಷಾಧಿಸಬೇಕೋ ಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಕೆಲಸವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನದಾಗಿರಬೇಕು.

11. ಸೈನ್ಯ.

12 ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ, ಹಕ್ಕುವರ್ತಿಯ ವಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ.

## ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿಯ ಜಂದಾ ಹಣ ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ಜಾಯಂ ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ 25ರ ದರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂವಾಯಿ ದರದಲ್ಲಿ 40 ರೂ ಏಜಾಯಿ ಎರಿಗೆ ಒತ್ತಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಗತಿಗೆ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಾಗದ ಒಂದು ಈ ಕೆಳಗಿನವರಿಂದ ತಪಶೀಲ್ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಜಾಯಿಂದಾರರು ಈ ಡಿಸೆಂಬರು ತಿಂಗಳ 15 ರೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಪತ್ರಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಮಡಿಕೇರಿ. ಮೇನೇಜರ್,
ತಾ. 14—11—30 'ಕೊಡಗು' ಆಫೀಸು

## ವಿದ್ಯೆ.

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು)

### ಪ್ರಾಚೀನ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರ.

(ಬರೆದು ಬಂದದ್ದು)

೨.

ಪ್ರಾಚೀನ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ವೇದಗಳನ್ನು ಒರೆಯುವ ಕಾಲದ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಆರ್ಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿದ್ದಿತಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಆಸರಿಸಿ ಬಂದುದಾಗಿದ್ದಿತು. ದೊರೆಗಳು ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಶೋಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ವಿದ್ಯಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಶಿಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಾ ಬರೆಯಿಸಿ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಡಿಸಿದನು. ಆಗಿನ ರಾಜರು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ವಿದ್ಯಾದಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಕುಲಪತಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಒಬ್ಬ ಕುಲಪತಿಯ ಒಳ ಹತ್ತು ಸಹಸ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಳಿದಾಸನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಋಷಿಗಳು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಋಷಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾದಾನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಾರ್ಜ್‌ಗುಸ್ಸನು ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನವನ್ನು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಮ್‌ರ್ಲರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಟಾಕ್ಸೆಲ ಮತ್ತು ಕಾಶಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿದ್ದುವು. ಈ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲದೆ, ಹಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅನೇಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳೂ, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೂ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜನು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಂತಹ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ದಾನ ಮಾಡುವುದು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದ್ದಿತು ಈ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಭೂ ಕಂದಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಯೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಜನ ಪ್ರಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮೇಲು ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಏಜಾನೆಯಿಂದ ಸಂಬಳವು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಪೂಜಾವೇತನವೆಂದು ಹೆಸರಿದ್ದಿತು. ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಮಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದ್ದಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯ ಕಥೆಗಳು ನಿತ್ಯವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿತು. ಕ್ರಿ. ಶ 400ನೇ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದ ಫಾಹಿಯನ್ ಎಂಬ ಚೀನಾ ದೇಶದ ಯಾತ್ರಿಕನು ದೊರೆಗಳು ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಭೂ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ತಾಮ್ರದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮಗಧ ಕೋಶಲ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ನಲಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ 100 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಲಂದ ವಿದ್ಯಾಲಯವು 6 ಜನ ರಾಜರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಬಹಳ ವಿಷಯ ಶೀಲರೂ, ಜಿತ್ಞಾನಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರೆಂದು ಹೂಯನ್‌ತ್ಸಾಂಗನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು, ಅಧುನಿಕ ನಾಗರೀಕತೆಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಯುವಕ, ಯುವತಿಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಾಗಿದೆ ಪಿವರಂಡ್ ಕೆಯವರು (Rev Fey) ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಹಿಂದು ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯೂರೆ ಉತ್ಕಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಶ್ಚಿಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವು ಬೆಳೆಯುತು. ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಾದ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಯಿತು. ವರ್ತಕರೂ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಇದರ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಪ್ರಾಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೆ ಮಾಡುವವರ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದಿತು.

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದ ವಾಧಮಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಗಳು ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದುವು. 1822—28ನೇ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ವರದಿಯಿಂದ ಬಾಲಕರ ಪೈಕಿ ೫ ಭಾಗ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಬೊಂಬಾಯಿಯಷ್ಟು ಮೊದಲ್ಪಟ್ಟ ಇದೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 1823.28 ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೫ ಭಾಗವೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆದರೆ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ವರದಿಯಿಂದ ಶೇಕಡ 13.2ರಂತೆ ಜನರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬಂತು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಶೇಕಡ 9ರಂತೆ ಹುಡುಗರು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೋಖಲೆಯವರು 1911ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೨.೮ರಂತೆ ಇತ್ತಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಲಾರ್ಡೋರ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ಲಿಟನರ್ ಎಂಬುವರು 1882ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಕಲವಾದ ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ 'ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅವನೇ ಹಳ್ಳಿಯ ಡೋಯಸನೂ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಾಲಕನಿಗೂ ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು, ಗಣಿತ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವುದೇ ಅವನ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಲಕರೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.'

ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪೆನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ವಕ್ತವಾತಿಗಳಲ್ಲ. ಅವರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಆದ ಎಂ. ಪಿ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ ಎಂಬವರು 'ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಕ್ಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಳ ಆಡಳಿತದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಶಾಲಾಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿಗೆ ಜವಿಸಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದು. ಇದರಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಶಾಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಒಂದರಲ್ಲಿಯೇ 1822ರಲ್ಲಿ 12,498 ಪಾಠ ಶಾಲೆಗಳೂ, 1,88,650 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಆಡಮ್ಸ್ ಎಂಬವರು 1835ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ವಾತಶಕ ಲೆಗಳಿದ್ದುವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದುವು ಯಿದ್ದಗಳಲ್ಲಿಯೂ. ದಂಗೆಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಸಕ್ಕರಾದ ನಾವು ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ್ದುದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರ.'

ಡಾಕ್ಟರ್ ಲಿಟ್‌ನರ್ ಅವರು ಹೇಳುವ ಮತ್ತೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. 'ಹಿಂದುಗಳಿಗೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೂ, ಸಿಕ್ ಜನರಿಗೂ ಇರುವ ವಿದ್ಯೆಯ ಅಭಿರುಚಿಯು ಇಷ್ಟೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ 3000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈಗಲೂ ಹಿಂದೂ ದೇಶವು ಬುದ್ಧಿ, ಶಾಂತಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವುಗಳ ತವರುಮನೆ ಜ್ಞಾನಸಂಪದವಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಸರಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ನಾಗರೀಕತೆಯು ಸಹಾಯ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಿಂದುಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ತನ್ನ ದೇಶದ ಸಾವಿರಾರು ಅವಿವೇಕಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನನು ತಾನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಶೋಧದೆನ್ನು ಕನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಗರೀಕತೆಯೆಂದು ಮೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲವು. ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಸೈಲ್ವೈಗಳೂ, ಆಗ್ಗವಾದ ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರಗಳೂ ಒಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವರ ತೀವ್ರವಾದ ಬುದ್ಧಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹಿಂದೂದೇಶವು ಕನ್ನ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮೀರಿ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

1852ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹುಸೇರ್ ಫುರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವತ 19.65 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಿದ್ದಿತು. 1890 ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂದೇಶವು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ 2918.7 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಾಯಿತು. 1854 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 33,355 ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಸಟ್ಟಣಗಳೂ ಇದ್ದುವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 3,33,550 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ 1882ರ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯು 157623ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಂ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮತೀದಿ, ಸ್ಥಾನ, ಧರ್ಮಶಾಲಾ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು.

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶವು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಳ ಕಾಲದ ಮೈತ್ರೇಯಿ, ಗಾರ್ಗಿ, ಇತಿಹಾಸಗಳ ಅರುಂಧತಿಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಮುಂತಾದವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳದೇ ಇಲ್ಲ. ಪಂಜಾಬ್ ದೇಶವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ 6 ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದುವು. ವಿದ್ಯಾವತಿಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಚಿಕ್ಕ ಚಿ ಕಾಲೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸು ದ್ದರೂ ಕೂಡಾನನ್ನು ಓದುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದು ಧರ್ಮ. ಕೆಲಸವೆಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಲ್ಲ ಅರಿತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಖಾಸೇ ಗಸ್ತುಲುಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಬೇಕಾದಂತೆ ಇದ್ದವು ಡಾಕ್ಟರ್ ಲಿಟ್‌ನೆರ್‌ರವರು ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಡಚಣೆಯು ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕವಿಯಿತ್ರಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಸಾರಗಳಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ಕಂಡಿರುವೆವೆಂದೂ, ಹೆಂಗಸನ್ನು ಗಂಡುಬೀರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದಿರುವ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಹಿಂದೂಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇರುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೂ ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದುದರಿಂದ ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಂತೆ ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೂ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕ್ಷಣ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ನಾವು ಹೊಂದಿದ ಲಾಭವು ಇದೆಯೇ.

## ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

ಬಾತ್ಮಿದಾರರು ಪಡುವ ಅಧಿಪತ್ಯಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಸಂ.]

### ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರು

ಹಿಂದೂದೇಶದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಂತೆ ಸರ್ವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೂಡಿದ ಶಾಂತಕ್ರೀಯ ಜಳವಾಪು ಅದರಿಂದ ಹಿಂದಿಯರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೋರಾಟವೂ ಎಷ್ಟೊ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಯ ಪ್ರದವಾಗಿದೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗು ದೇಶವು ಸಹ ಈ ಜಳವಳಿದಲ್ಲಿ ಹಿರಿದೆ ಬೀಳದೆ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯವರ ಸ್ಥಿರ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ಕೊಂಚವೇ.

ಆದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ತಿಲೋತ್ತಮರುಗಳು ಈ ಜಳವಳಿದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ಭಾಗವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಮೈ. ಕೋದಂಡ ಪೊಮ್ಮಯ್ಯನವರ ಜಾಲಕಟ್ಟಕ್ಕಾದ ಬೆಡ್ಡಂಡ ಬಿ ಎಯವರೂ ಅವರ ಸಹೋದರಿ ಲತಾ ಎಸ್. ಎ ಯವರೂ ಮಹಾತ್ಮಜಿಯವರ ಜಳವಳವು ನುರುವಾದ ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಮತಿ ಕೋಟೆರ ಅಕ್ಕಯ್ಯನವರೊಡಗೂಡಿ ದೇಶದ ಸ್ವಾಯೆಯೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಅಗಾಗ್ಯೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೂ ವಿಷಿಟಿಂಗುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ, ನಿಶಾಪಾನೀಕ್ಷೆಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದಲ್ಲ. ಇವರೂ ಇನರೊಡನೆ ಸೇರಿದ ನಾಡಿಗಂಡ ಮುತ್ತಮ್ಮ ಯನ ಮೇರದೆಕ್ಕ, ಬೋಜಮ್ಮ, ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಬೋಜಮ್ಮ, ಅಪ್ಪಂಡೆರಂಡ ಕಾಳಮ್ಮನವರೂ ಮಳೆ, ಬಿಸಿಲು, ಚಳಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯ ಬೇಡಿರೆಂದು ವಿಕ್ಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ.ವುದು ಎಂಥಾ ಕಠಿಣ ಹೃದಯದವನನ್ನು ಕರಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡರೂ ಹಲ ಕೆಲವರು ಇನ್ನೂ ಸಾರಾಯಿ, ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುವದು ಎಂದರೆ ಜೋದ್ಯವೇ ಸರಿ ಇವರು ಪಡುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕಂಡೂ ಕೊಡಗಿನ ಯೌವನಸ್ಥರು ಇನ್ನೂ ಖಾದಿಯನ್ನು ಧರಿಸದೆ ಇರುವದು ದೇಶದ ದುರ್ಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ.

ಇದು ನೋಡಿದರೆ ಈ ನೊಡಲು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗಿಂತ ಇವರನ್ನು ಸಹ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಇವರ ಮನೋಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವೇ. ಇಲ್ಲವೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ಸತ್ಕಾರ್ಯ

## ಜೀವರ್ಷಗಳ-ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜನರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಔಷಧಗಳು.

### ೧. ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಲೇಹ.

ಧಾತು ಸಪ್ತವಾಗುವಿಕೆ, ಧಾತುವು ಮುಸ್ಸಾಡಿಹೋಗಿ ಹೊರ ಹೋಗುವಿಕೆ, ನರಗಳು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಸುಸ್ತಿಗಳ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಧಾತುವು ಸಪ್ತವಾಗುವಿಕೆ, ಜಠ್ಠಾಗ್ನಿ ಶಕ್ತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ, ಮೇಹ, ಪಿತ್ತದ ಬಾಧೆ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಉರ ಜ್ವರ, ಮೂಲ ಜಡ್ಡತೆ, ಕೈಕಾಲು ಉಜ್ಜುವುದು ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದ ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಃ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು:—ಕೃಯ ಡಬ್ಬಿ 1ಕ್ಕೆ 2–8–0 ಸೂರು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 7–0–0.

### ೨. ಅರೋಚಕಾರಿಷ್ಟ ಗುತ್ತು ಪೂರ್ತಿ.

ಬೆಂಗಳೂ ಮುಖ್ಯ ದೋಷಗಳು, ಜಠರಾಗ್ನಿಯವು ಶೇತು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಸೂಲ ನೋವು ಸಂತಾನ ಹೀನತೆ, ಮೊಳೆ, ಮೂಲಜಡ್ಡತೆ, ಜ್ವರ, ಎಕ್ಕತೀನತೆ, ಕೈಕಾಲು ನಿಶಕ್ತಿ ಗರ್ಭಾಶಯದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಗುಣ ಮಾಡುವುದು. ಆರೋಚಕಾರಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸೂತಶೇಖರ ಸಾರಾರಾಂ ಹಂಗಸಂಗೆ ಅಂತ ಕಷಾಯೋಗ್ಯವಾದವನ್ನು ಬಿಡಿಗಿನ, ಮನೋಷಧಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಸಿರುವೆವು.

ಕೃಯ 1 ಜಾಟ್ಲಿ ಔಷಧ, 1 ಡಬ್ಬಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂ. 2 ಆ. 4, 3 ಜಾಟ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 6 ಆ. 4.

### ೩. ಎಲೇರಿಯೂ ಸಿವಾರಣೆ.

ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಿತ್ಯ ಜ್ವರ, ೨ ಯಾ ೩ ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ಸಣ್ಣಿ ಮಲ ಬದ್ಧತೆ, ಜ್ವರ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರವನ್ನು ಬಲ್ಲಿತ ಜ್ವರ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಜಾಟ್ಲಿ 1ಕ್ಕೆ 1–8–0, 3 ಜಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ 4–2–0.

### ೪. ಮಂಡಲ ಉತಾರ್ಪೆ.

ಕೆಂಪು, ಬೀರು, ಬಿಳಿಮಾಲೆ ಹೊಳಪಿಲ್ಲದ ಕೇಶಗಳನ್ನು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಗುಣಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬೆ 1ಕ್ಕೆ

ರೂ. 2–0–0

### ೫. ಸುಗಂಧ ಕೇಶತೈಲ.

ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಕೇಶತೈಲ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ಇರುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಕೂದಲು ಉದುರುವಿಕೆ ಬಿಳಿಯಾಗುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ 2 ಮೇ

ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಕೇಶತೈಲ. ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಗತಿ ಇರುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಕೂದಲು ಉದುರುವಿಕೆ ಬಿಳಿಯಾಗುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ 2 ಮೇ

ಅಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಿಸಿಯುಟ್ಸ್,
2–3 ರಥಬೀ ೨, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

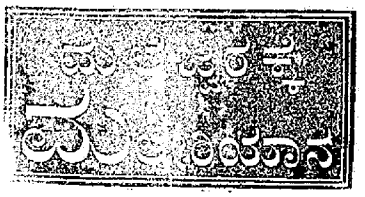


ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ ಜ್ವರವೆಂದರೆ ಜ್ವರ ಹೇಳಲೇಕು ಮಲೆ ಜ್ವರ ಕ್ಕೇನೆ! ಬಾಯಲ್ಲಿರೆ ವ್ಯಹವ್ಯಾ ನುಡ್ದು ತೀಳಲೇಕು ಮಲೇರಿಯೂನ ಕವಾಸುಕ್ಕೇನೆ!!

ಮಲೆ ಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಸಾಯಿದೆ ಕಟ್ಟಿ ಬರುವ ಸನೂಸೆವಾರು ಜ್ವರಗಳೂ ಇದರಿಂದಾರ ಗಜ್ಜೆ ಕೋಗನ್ನೂ ಈ ರಾಜ ಮಲ್ಲು ಮಲೇರಿಯೂನನೇ ಸಂತಸುವಿಲ್ಲದೆ ಗುಣ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಳ ಜ್ವರದ ಮದ್ದುಗಳ ಫೈಕೆ ವಿಜಯಮಣಿ ಮದ್ದಾಗಿರುವ ಮಲೇರಿಯೂನವು ಈ 40 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕದ ಜನತೆ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡು ಹೊಗಳ್ಳುಟ್ಟಿದೆ. ಲಕ್ಷ ಗಟ್ಟಿ ಬೋಗಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಪಟ್ಟು ಮಲೇರಿಯನಕಕ್ಕೂ ಇದರ ಗುಣಕ್ಕೂ ಸೆಟ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾದ ನಾಮಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅತೀ ಸುತೋಷದಿಂದ ಜೀವಾಸುತ್ತಾ ಇರುವರು. ಮಲೇರಿಯೂನದ ಮಹಾತ್ಮೆ ಬೇಕೇ? ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಟ್ಲಿ ಮದ್ದನ್ನು ತರಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ.

ಕೃಯ:—ಜಾಟ್ಲಿಗೆ 1–೨–೦, ½ ಡಜನಿಗೆ 8–8–0, 1 ಡಜನಿಗೆ 16–8–0.

### ಕಂಪೌಂಡು ಸಿರಪು ಕಾರ್ಡಸ್.

ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಕೈಕಾಲು ಜಜ್ಜಲು, ಮೈ ಕಣ್ಣು ಮುಖ ಉರಿ, ತಲೆ ತಿರುಗುವುದು, ಒಕರ್ನೆ ಸಿಕಿತ, ತಿವಿಯಲ್ಲಿ ಜೀರಾರದ ಕಬ್ಬು, ನಾಲಗೆ ಸೀಳ ಬಿಳರಗಟ್ಟಿ ಆಗ್ಗ ಹಿಡಿದು ರುಚಿ ಕೆಡುವದು, ಬಾಯಿ ಕಹಿ, ಮಲಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೂಡಿರಾದ ಪಿತ್ತವನ್ನು ಅತೀಶೀಘ್ರ ಪಡಿಸುವುದು. ಕೃಯ:—ಜಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ. 3–8–0.

### ಅಪಿಕೋಲ್ (ಪಿತ್ತಪಮನ ತೈಲ.)

ಹಿಳ್ಳು ಉದ್ಯೋಗದಂದ ಕಷ್ಟವಹುವ ರೋಗಿಗಳು ಆಯಾಯ ತೈಲದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಗುಣಗಡೆದ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಆಪಿಕೋಲ್ ಎಂಬ ತೈಲವನ್ನು ಯೊಸ ನೆಂಶವಿಲ್ಲದೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಲೆ ರೋಗ, ಕಿವಿ ರೋಗ, ಕಣ್ಣು ರೋಗ, ಜಾಂಡಿ, ಹಲ್ಲುಗಳ ರೋಗ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಪರಿಹರಿಸಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೃಯ:— ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 2–12–0.

ಟಿಪ್ಪು ಹೊಪಿ ಯೋಧಿ ಮದ್ದುಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ಸಮೂಸೆವಾರು ದೃಷ್ಟಿ ಪತ್ರಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಆ ರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯದ ಬೀಜ ಸೊಕ್ಕಿ ಪುಸ್ತಕ ಧರ್ಮಾರ್ಥ.

ವಿಳಾಸ:—ಮಲೇರಿಯೂನ ಕಂಪೆನಿ,
(ಹುಬನಹಟ್ಟಿ) ನಂಬರು 14, ಮಂಗಳೂರು.

52–6

ಬಿಸಿ ಕಜ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ನುತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕು, ನಂಬುವ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರು ಇವಿಸಿಸಿಂಗಳೆಲು ಬಾಲಗ್ರಹ ಪೋಷಣಿವಾರಚಿಂಬ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರದ ಕಾಯಿತ.

ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರ್ವಾಚ್ಚಿದ ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂದ, ಬಾಲ್ಯದ ಪೀಡಾದಿಂದಾಗಿ ಗರ್ಭ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಂತರೂ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವರೆ, ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಾಗದಿರುವಿಕೆ, ಮುಟ್ಟುನುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯಾಂಶ, ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣಿ ಕೊಡಿ, ಬಳಸಿದ್ದರೂ ಹೊಗಿ ಗರ್ಭ ಪತನವಾಗುವಿಕೆ, ಸಂತತಿ, ಸರ್ವನಾಶ, ಪಿತಾಮಾಹೆಯಂದ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಬಿಳ ತುಂಬಿತ ಪತಿಯೊಂದಿಂದೆ ಇರದೆ ಅವಳಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂಸಾರಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂತತಿ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿ ಬಿಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೨ ವರ್ಷದ ಪರೆಗೆ ಜಾಲಂಧ್ರಿಯ ಪೋಷಣೆಯ ಅಕ್ಕರ್ಯಗಳ ಸಂಗಡಿಕೆ ೧, ಮುಟ್ಟುವೆಕ್ಕಾಲ, ಕಾಮಿಲೆ, ಗೃಹಣಿ, ಪೈತ್ಯವೇಗ, ಮುಟ್ಟಿಟ್ಟುವಿಕೆ, ವಕ್ಷಿಸಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಬೇನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಕೆಂಪು, ಸೂಜಿಗಲ್ಲ ಬೃಂಗರಾಜ್, ಕೃಷ್ಣ ಜೀರಿಗೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಕಾಯ್ದಿರುವದು, ಗರ್ಭಗಳಕ್ಕೆ ಕರ ವಿಧಾನವಿಲ್ಲ ಇದ್ದ ಕಡೆಗೆ ಕೈಕಾಲುಗಳಿಗೆ, ಪೆಕಿನ ಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ಹೊಸತರ ಬಲಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಬಲಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಕಾಲುವೆ ಕಾಯಿ ಸುರುಸಾಗಿ ಸಕಾಯವಿದು ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕಮಿಷನ ಮೇಲೆ ಗಂಡಾಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು. ಇಷ್ಟು ತಂಬಿ ಧರ್ಮದವರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಾಗುವ ಸಂತಾನ ಭಾಗ್ಯವು. ಪಿತ್ತಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಲವ ಇಂಜಿಸಿಕ್ಷಾ ಮೊದಲಾದ ಸಮಾಚಾರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮುಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂತಾನ ಇಲ್ಲವೆಂದ ಕಾರಣ ಪಿತ್ತಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಕಿಂ–೦ ಪೋ. ಬಿ. ಮೆಸ್. ಪ್ರೈಸ್ ಪಾ ಜಾಸ್ತಿಗೆ ಗುಣ ತೆಸಿಯುವ ತಾಯಿಯಕ್ಕೆ ಪೋ. ಖ. ನೆಂ ೫ ರೂ. ಆಗಳಕ್ಕೆ ಏ ಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕ ಬರೆಯಿ. ಈಕಾಡ ಕ ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಇಂದಿನ ಇಂ ರೂ. ಬಹುಮಾನ ಒಂದು ಸಲ ಕಂಡು ಆಯುಧದ ತಕ್ಕಿಸಿಕ್ಕಾಂ

ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಿರುವ ೧೦ ಜನ ಮಹಾಶಯರುಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಪೈಸೆ ಬೇ ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

೧೪ ಜೋಡಿಯು ಶ್ರೀಕಾಮ, ಕಾರ್ಕಳದ ವೈದ್ಯ ತಂಕೈಯರಿಗೆ ಕೇಶರಾಜಯ ಗುಣಪಡಿಸಿಯಿಂದು ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯ ಸೂಚನೆಯ ತಾಯಿಯ ಅಮ್ಮ ನವ ಮೆಸಾಯಿ ಇಂಗ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಬಂಧ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸಂ. ಕೆ. ರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು, ಸುಮಾರು ಇರಲಿ.

ಪುಲ್ವಾಡ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಮುಂಬೈ.

ತಾಯಿಯ ಹಿಗುವ ವಿಳಾಸ:—ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಿ ಜಿ. ಸಿ. ಸಂಜೆಗೌಡ್ತಿ,
ಸು. ಪೋ. ಆಥಣಿ, ಜಿ. ಬೆಳಗಾಂವ.

52–0

# ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿಲ್ಪಿಯವರ

## ಅಂಗ ಮೋಹಿನಿಯಂ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಔಷಧಾಲಯಗಳು, ಮೈಸೂರು.

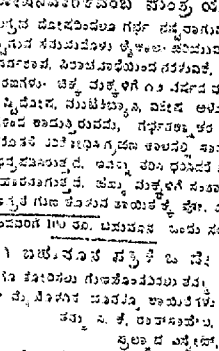

ಇಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ ಸಿರುವ ನಮೂನೆ ಅಂದವಾದ ಟೇಬಲ್ ಕ್ಲಾಂಕ್ ೧ಕ್ಕೆ 3–6–0 ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಆ ಔಷಧಾಲಯ

ಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳು.

| | | | |
|---|---|---|---|
| ಬಂಗೋಲಾಲ್ ಆಡ ಪೌಂಡರ್ | | ಬಿ ಆರ್ ಮುರಳಿ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 3 6 0 |
| ಲೆಪ್ರಸಿ ವಂಡರ್ ಪೌಂಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 0 6 3 0 0 | ಆರ್ಮರ್ ಸೋಪ್ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 2 2 0 |
| " " ಜಿಗ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 3 3 0 | ಲಿಗಲಿಮ ಅಲಾಯ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 6 9 0, & 6 15 0 |
| " " ಸೆಪ್ಟಿ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 3 8 0 | ಲಿಗಲಿಮ ಅಲಾಯ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 7 2 0 |
| " " ಜಿಗ್ ಪೌಡರ್ ಪೌಡರ್ | | ಲಿಗಲಿಮ ಅಲಾಯ ಸೀಡ್ ಪೌಡರ್ | |
| " ಮೂಲಾ ತಲಾ ಪೌಂಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 3 14 0 | ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 8 10 0 |
| " " ಮೂಲ್ ಬಲಾ ಪೌಡರ್ | | ಜನಾಪೆಸ್ ಆಲಾಯ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 9 8 0 |
| ಪೌಂಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 4 2 0 | ಲಿಗ ಸಿಂ ಆಲಾಯ ಸಾಲ್ಟ್ | |
| " " ಸೆಲ್ಫ್ ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಪೌಡರ್ | | ಬೆಂಡರ್ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 13 4 0 |
| ಬ್ರಮ್ಮನ್ ಕಲಾ ಪೌಂಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 5 8 0 | ಚಾತ್ರಿಯನು ಬಂಗೋಬನ್ಸ್ ಆಡ ಪೌಡರ್ | |
| ಜಿಗ ಸ್ಪಾಟಲ್ ಪೌಂಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 10 8 0 | ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 5 10 0 |
| ಕಾರ್ಡರ್ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 14 6 0, & 20 10 0 | ನಿಟೊಸ ನಮೂನೆಸುಶ್ರಿ ಎಬ್ಬಹರ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ | |
| ಕಾಳಿಂಗ್ ಪೌಂಡರ್ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 3 8 0, & 3 12 0 | ಪೌಡರ್ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 12 4 0 |
| ಪ್ಲಾನ್ ಪೌಂಡರ್ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 6 4 0, & 6 12 0 | ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ ಕೇಶ ಸಿಂಹರ ಮೆಂಬಿಂಬ ಸಂಸಾರಿಣ ಕರಪ | |
| ಕಾಲರಾಯಸ್ ಪೌಂಡರ್ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 8 10 0, & 8 10 0 | ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ ಪೌಡರ್ | 1ಕ್ಕೆ 5 4 0, 7 8 0, 10 0 0 & 12 8 0 |

ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಂಜಿನಿಯರ್—ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿಲ್ಪಿಯವರು, ಆಂಗ್ಲ ಸ್ನಾತಕರು.

ಪ್ರಾಪ್ರೈಟರ್ ಎಂ. ಎಸ್. ಶಿಲ್ಪಿಯವರು, ಮೈಸೂರು.

52–13

## ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಕೊಡಗು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್,
ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕೊ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್
ಆಕ್ಟ್ ! ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

| | | ರೂ. |
|---|---|---|
| ಷೇರ್ ಬಂಡವಾಳ | — | 50,000 |
| ವಸೂಲಾದ ಷೇರ್ ಮೊಬಲಗು | — | 23,160 |
| ಜಮೀಒಂದ ರೇವಣಾತಿ | — | 2,16,472 |

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗ ಳೀನೇ ಹೊಣ್ಣಾಗಿ ಸಾಲಕೊಡಬಕ್ಕದ್ದು.

ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಅಥವ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ ರೂ. 5-0-0ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ ಕಡಿಮೆ ವಾಯಿದೆಯ ಠೇವ ಣಾತಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ಸಾಲಿಯಾನ 4ರ ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಲ ಪರೇಟಿವ್ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲೆಕ್ಕ ಅಜಮಾಯಿಸಿಕೆ ಮಾಡುಕ್ತಾರೆ

| | |
|---|---|
| ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, | ಪ್ರೈಜರ್ |
| ಕೋದಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು, | ಮನೆಯಪ್ಪಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ |
| ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್. | ನವರು. |

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

ಸಿ. ಯಸ್. ವೆಂಕಟ್ಯೆಯ್ಯನವರು, ಬಿ.ಎ; ಬಿ.ಎಲ್.

ತಾರೀಕು 1-7-1930.

## ನೋಟೀಸು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹನೀಯರು "ಕೊಡಗು" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್‌ರವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ರಶೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ಏಜಂಟರುಗಳು,

ಉತ್ತರ ಕೊಡಗಿಗೆ ಮೆ. ಪಾಲೇಂಗಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿಗೆ ಮೆ. ಅಲ್ಲಾರಂಡ ಮೇದಪ್ಪನವರು.
ಮರನಾಡು—ಮೆ. ಕೇಕಿರ ಅಯ್ಯೆಯ್ಯನವರು.

ಸಬ್ ಏಜೆಂಟರುಗಳು.

ವೀರರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ. ಮಂಡೇಪಂಡ ಸೋಮೆಯ್ಯನವರು, (ಬಾದಿಪಂಡಾರ.)
ನಾಪೋಕ್ಲು—ಎಮ್. ಆರ್. ವೆಂಕಟ್ಯೆಯ್ಯನವರು.
ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡು—ಮೆ ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು.
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ. ಜಮ್ಮಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಸಿದ್ದಾಪುರ—ಮೆ. ಐನಂಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು,
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆನಾಡು—ಮೆ. ಪಿ. ಜೆ. ಮುದ್ದಯ್ಯೆಯ್ಯನವರು,
ಮಕ್ಕು, ಆರಮನಗೂಡ ಪಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು,
ಹುದಿಕೇರಿ & ತಿತಿಮತ್ತಿ—ಮೆ. ಜಿ. ಮೂದಮೈಯ್ಯನವರು,
ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ—ಮೆ ಅಪ್ಪಚಟ್ಟೋಳಂಡ ಮಾಚ್ಚಯ್ಯನವರು,

ಸೂಚನೆ:—ಪ್ರಿಂಟು ಆದ ರಶೀತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾ ರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇನೇಜರ್,
"ಕೊಡಗು" ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

## ಮೊರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮೆಂಬರನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅಮಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂ ಘದ ಉಪನಿಬಂಧನೆಗಳೂ, ದಾಪ ಬರದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆ ಯುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರೂಲ್ಸಿಗನುಸಾರ ವಾಗಿ ಕಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದಾವ ಫಾರಮುಗಳೂ, ಪಾಸ್ ಬುಕ್ಕು ಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಸಿದ್ದರ ಸ್ಟೋರಿ ನಲ್ಲಿಯೂ ಮೊರಾಟಕ್ಕಿವೆ. ಮೇನೇಜರ್,

"ಕೊಡಗು" ಮಡಿಕೇರಿ.

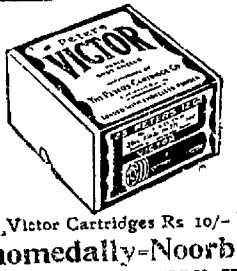


12 bore, Victor Cartridges Rs 10/- Per 100

**Mahomedally-Noorbhoy.**

ARMS & AMMUNITION MART.

321 Abdul Rahman Street.

BOMBAY. 3

52 5

## ಭರವಸೆಯಂಡಪ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ

# ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಯ

ಪಕ್ಕಾ ಬೋನಸ್ಸಿನೇ ಸಾಲಿಯ ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಇದೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರಿ ಆಂದಾಜು ಮೊಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದ ಉತ್ತಾಯದ ವಿವರ

1921ರಲ್ಲಿ 21¾ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.
1924ರಲ್ಲಿ 53¾ „ „
1927ರಲ್ಲಿ 78 „ „

**ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೋನಸುಗಳು.**

1921ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ರೂ. ‖ 1927ರಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂ.
1924ರಲ್ಲಿ „ „ „ 22½ „

ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಆದಾ ಯದ ಹಂಚಿಕೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಳ ಲಾಭವುಂಟು.

**ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.**

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:—ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು:—

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್,
ಸೌತ್ ಪೇರೇಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಯಂ. ವಿ. ಮುತ್ತುಕೃಷ್ಣ ನಾಯಡು,
ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

52—47

## NITRATE OF SODA.

The best and cheapest form of Nitrogen for plants. Highly concentrated and immediately available. Nothing like it to make plants grow.

This is a whitish crystalline salt, which is used to an enormous extent all over Europe and America as a nitrogenous manure. It can be used in mixtures, as well as singly, to stimulate plant growth. It permeates the soil freely and rapidly. Roots multiply soon and grow deep, giving the plants firmness and vigour. Foliage, flower, fruit and wood are also developed by its timly and judicious use. Its action is very quick and results can be observed within a few days of its application. Plants grown with nitrate of soda resist the attacks of plant diseases and insect pests owing to their greater strengh and vitality induced by its application.

It contains about 16 per cent pure nitrogen or nearly 50 times as much nitrogen as is contained in an equal quantity of cowdung. Its nitrogenous content is immediately available as plant food where that of cowdung is not assimilable by plants until after a slow chemical change in the soil.

Experiments have proved that the plant food most deficient in our Indian soils is nitrogen which Nitrate of Soda supplies in the most economical and readily assimilable form.

For garden plants best results are obtained by using a dilute solution at frequent intervals.

Cwt. Rs 12; 56 lbs Rs. 6-8-0, 28 lbs. Rs. 3-8-0; 14 lbs. Rs. 1-12-0. Packing and cartage extra.

"C. P. S." 24-1 "Pestonjee P. Pocha"

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

THE UNITED KARNATAK INSURANCE COMPANY LTD., DHARWAR.

## ದಿ ಯುನಾಯಿಟೆಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಧಾರವಾಡ.

(೧೯೧೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಂಪೆನಿಯ ಏನೇ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ)

### ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ನಡೆಸ ಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮೊದಲನೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವದಕ್ಕೂ, ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಂದು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುವರು ವಿಮೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ನವಕತ್ಕುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕನ್ನಡಿಗನೇ ತೀರ್ಪನೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಲಾಭಗೊಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

K. L. Huilgolkar.
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.
ಯು. ಕ. ಇ. ಕ. ಲಿ. ಧಾರವಾಡ.

26—22

Printed & published by K. P. Chinnappa at "Kodagu" Press, Mercara for "Kodagu" Ltd.

# ಕೊಡಗು.

ಸತ್ಕೀರ್ತಿ ಭೂತದಯಯುಗ್ ವಿದಾ ವೀತಿ ಪ್ರಸುತ ತಾ ॥ ಏಕಮತ್ಕೀರ್ತಿಪ್ರದೇಶಾನಾಂ ಸುಸ್ಥಿರಾ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪದಾ ॥

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. ೩—೮—೦.

ಸಂಪಾದಕ—ಕೋಟೆರ ಸಿ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ.

ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦ | ಮಡಿಕೇರಿ, ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಾರೀಕು ೧೯ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೨೨



'The Twins,'
MERCARA

Gentleman,

Accept my immense thanks for your kind letter and the LOVELY LITTLE ROSE BOWL, which was to hand recently. The WORKMANSHIP of the BOWL is SPLENDID. I appreciate it very much.

Yours truly,
(Sd) Mrs. K. C. Subbiah.

Telephone :- 3145

Telegrams - 'Precious"

DIAMONDS

JEWELLERY

GOLD & SILVER ARTICLES OF ALL PATTERNS.

'The Valley'
MERCARA.

Dear sir,

I Should write to you in appreciation of the PROMPT EXECUTION of the order and the FINE WORKMANSHIP of the RING sent to me. To deal once with you is to deal again when anything is wanted

Yours faithfully,
(Sd) B S. Kushalappa.

V. SUBRAMANIA IYER
JEWELLER

2 & 3 Kuppumuthu Street, Tiruvateesvaranpet, Designs & Estimates Free on Application Post Box 423, Triplicane, MADRAS. 52-6

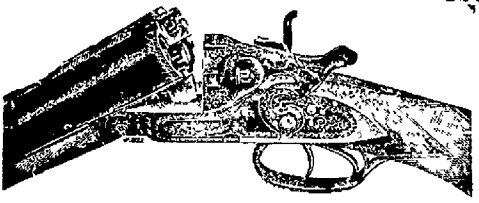

ಕಾರ್ಡು ಒದಿದರೆ ಅಗಿನ ಕ್ಷೌರಂಗಳು ಮೂ ಏಳಂಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಕೋವಿಗಳು, ಕತ್ತಿಗಳು, ಬರ್ಚಿಗಳು, ತೋಟಿಗಳು, ಶೇಖಗಳು, ವ ಮ್ಮ ನುತುಲ ಚೀಟಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

GOOLAMHUSAIN ALLIBHOY & SONS,
Largest Importers of Firearms and Ammunition
Cheapest priced firm in India,
210 Abdul Rehman Street. BOMBAY.

44—12

ಕಟುಕಷಾಯ ಮಲೆಜ್ವರಕ್ಕೆ:—ಇದು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಕ್ವಿನೀನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಗುಣವಾಗದಿರುವ ಮಲೆ ಜ್ವರ ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಜ್ವರ, 3-4 ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಾರಿ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಗಿಸಿ ಬರುವ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಜ್ವರಕ್ಕೆ ದೋಷದಿಂದ ಬರುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಗುಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ 1—8—0, 3ಕ್ಕೆ ರೂ. 4—0—0 6ಕ್ಕೆ ರೂ 7—8—0, 12ಕ್ಕೆ ರೂ 14

ಚಿಂದನಾಸವ:—ಶರೀರ ಪ್ರಮೇಹ ಮೂತ್ರ ಕೃಚ್ಛ್ರ ಮೂತ್ರ ಸಮಸ್ಯಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಉರಿ, ಮೂತ್ರ ಸಿಂಡಗೆಗೆ ಉರಿ, ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಮೂತ್ರ ಹೊಯ್ಯುವಾಗ ಉರಿಯುವುದು, ಮೂತ್ರ ನಾಳದಿಂದ ನೀರು ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತು, ಹುರಿ ಹೋಗುವುದು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೂತ್ರ ಬರುವುದು, ಮೂತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಸ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಬೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉರಿ, ಬಾಯೂರಿಕೆ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ ಮೂತ್ರ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣುವ ನೋವಿಗೆ ಇವಗಳಿಗೆ ಪರಮ ಔಷಧಿ ಬೆಲೆ ಬಾಟ್ಲಿ 1, 3, ಒಕ್ಕೆ ರೂ 1—4—0 3—8—0, 6—12—0

ರೋಮನಾಸಿನಿ:— ತಿ ಹುಡಿಯನ್ನು ಸೀಸೆಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಹೆಣ್ಣುಲಿ ರೋಮವಿರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲು ರೋಮವು ಉದುರಿ ಪ ಯಾಗುವುದು ಹಚ್ಚಿ 1ಕ್ಕೆ 6 ಆಣೆ, 3ಕ್ಕೆ ಡಜನಿಗೆ ರೂ 1, 1 ಡಜನಿಗೆ 3—8—0

ಮೆನೋರಾಲ್ಜಾಸಿನಿ ಕ್ಷೀರ:—ಶರೀರವು ಶರೀರಗುವುದು, ತಲೆಸುತ್ತಿ, ಕಣ್ಣುರಿ, ಸೀಯುಂದ ನೀರು ಸೋರುವುದು ಕೆಲವು ಕಣ್ಣು ಸೋವು, ಅಸ್ಪಾರ ಪಟ್ಟೆ ಬಾರದಿರುವುದು, ನೆನಪು ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿಹೋಗುವುದು ಇತಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚವಾಗಿರುವ ಕಡಿದನ್ನು ಬೆಳಿಯಿಸಿ ಕೆತ್ತಲಿಗೆ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ ಹೊಳಪನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಆಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕಡಿದು ಕೆಡದು ಇದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡಿದನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 1, 3 ಸೀಸೆಗೆ 2—10—0. ಮೂರು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. 2, 3 ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ 5—8—0

ವಿಲಾಸ—ಮನೋಲ್ಲಾಸಿನಿ ಕರಂಡಿಕೆ,

52—33 ಕಲಿಯಾಗು ತಂಡಿ ಮೋಡಿ] 9. ಮಂಗಳೂರು.

ಬಾಲಾರ್ಕಮದು.

ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಾಂಥ್ಯವನ್ನು ಸೋದಿಸೇಕಾದರೆ ಅದ್ಭುತ ಗುಣವಿಳ್ಳ ಬಾಲಾರ್ಕಮಧುವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಮಕ್ಕಳು ಕೊಳ್ಳಗೆ

ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಬೇಗೆ ಪುಷ್ಟಿಯೂ, ಬಲವೂ ಬರುವದು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ, ತೊಳಪೂ ಹೆಚ್ಚುವದು. ಇದು ಮಧುರವಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಆನಂದದಿಂದ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ ಸೀಸೆ 1ಕ್ಕೆ 12 ಆಣೆ. ಮೆ ಖ 9 ಆಣೆ.

52—49 ಶ್ರೀಯುಂ. ವಿ. ಪ್ರಸಾದಿಕ,
ಔಷಧಾಲಯ,
ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ.
(ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆ)

ಕೊಡಗು.

ಸರ ೧೯೬೦ನೇ ಇಸವಿ
ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಾ ೧೯ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

## ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರದ ಕೃತ್ಯ.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅರ್ಧ ಟಪ್ಪಾಲು ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸುವ ಅನುಕೂಲ ದೊರಕುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗೂ ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಈ ರಿಯಾಯ್ತಿ ಇತ್ತು. ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಪೆನ್ಸಿನಿಂದ ಜಾಮೀನ್ ಕೇಳಿದ ನಂತರ ಪೇಪರ್ ನಿಂತು ಹೋಗಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಪುನಃ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತೀರಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೇಪರ್ ಸೊರ ಟೀಕೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಪುನಃ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ರಿಯಾಯ್ತಿ ದರದ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಹಾತಿದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಕೂಡದೆಂತ ಮಡಿಕೇರಿ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ರಿಂದ ನಮಗೆ ಕಾಗದ ಬಂತು

ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸ್ ಖಾನೂನನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿದರೆ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಬರಕೊಂಡರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಾಗುತ್ತದೆಯೆಂತ ಇದೆ ಪ್ರೆಸ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೋದ ನಂತರ ಸರಿಯಾದಕತ್ತನನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಡಿಕ್ಲೇರೇಶನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಡಿಕ್ಲೇರೇಶನ್ ಆದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ದರ್ಖಾಸ್ತು ಮಾಡಲಾಯಿತು ಅರ್ಜಿ ಮೇಲೆ ತಾನು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಕಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಆರ್ಡಿಯನ್ನು ಚೀಫ್‌ಕಮಿಶನರಿಗೆ ಳಿಸಿಲಾಗುತ್ತದೆಯೆಂತ ಹೇಳಿದರು ಅರ್ಜಿ ಬರಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಈ ವರೆಗೂ ಯಾವ ಹುಕುಮೂ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಈ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ವಾರ ವಂದರ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯ ರವಾನೆಗೆ ಸುಮಾರು 20 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಾಗಲೀ ಆಧುನಾ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಜನರಲರಿಂದ ರಿಜಿಸ್ಟರಾದ ಒಗ್ಗೆ ನಂಬರಾದರೂ ಬಂದೀತೆಂತ ಈ ವರೆಗೂ ಕಾದು ನೋಡಿದ್ದಾಯಿತ. ದೇಶದ ಜನರು ಕಂಪೆನಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರದವರು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ವರ್ತನೆಯು ಒಳ್ಳೆ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾ ಅಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ ಕಿದು

ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರದ ಮಂತ್ರಿ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಖಾತೆಯವರ ವರ್ತನೆಯು ಖಾನೂನಿಗೆ ಸಲಯಿರುವಂತೆಯೂ ತೋರಿ ಒರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಸ್ಟಲ್ ರೂಲ್ಸ್ ಮೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂತ ಇದೆ ಪೋಸ್ಟಮಾಸ್ಟರ್ ಜನರಲರಿಂದ ಬಂದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಬೇಕೆಂತ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯವಾದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಪತ್ರಿಕಗೆ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಅವಶ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎರಡನೇ, ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವವರು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಬೇಕೆಂತ ಅವೇಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡದಂತ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರವು ಮಾಡುವೆಂತಂಬ ಸಂಶಯ ವಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಸರಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೃತ್ಯಗಳು ಖಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ

ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಪತ್ರಾಸೆ ಕೊಡುವ ಎಷ್ಟೋಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಂದ ಹೊರಡುತ್ತಲಿವೆ ಅಲೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಜನರಲರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿವೆ ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಜನರಲರು ಮಾಡಿರುವ ಹುಕುಮೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರವು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದೂ ಸಹ ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಕಡಮೂಡದೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರವು ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಜನರಲರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಾರಂತ ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

## ಮೂವುಕೂಟ ಟ್ರಾಮ್‌ವೇ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಳೇ ಆಸೆಯುಂತಿದ್ದು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ವ್ಯಯ ಮಾಡಿಸಿದ ಮೂವುಕೂಟ ಟ್ರಾಮ್‌ವೇ ಆಲಸವು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚದಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ರುಪಾಯಿಗಳು ಅದರ ಮೇಲ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕಳೆದ ಫೋರ ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿನೂನಕ್ಕೆ ಸುರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುರುಮಾಡಿ ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿದನಂತರ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರು ಯುದ್ಧದ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚನ್ನು ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರಕಾರವೇ ವಹಿಸಿರುವಾಗ ಈ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರುವಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾದದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಂತಿಕ ರೆವನ್ಯೂಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂಡ್ಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಇದಾವ್ದೆದೂ ೧೯೨೬ ದರೆ 1924ರಲ್ಲಿ ಕಾನ್ಸಿಲು ಕೂಡುವಾಗ ಯಾವ ಸಿಲುಕನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಟ್ರಾಮ್‌ವೇಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾದರೂ ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಟ್ರಾಮ್‌ವೇ ನಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮೂರಾಯದರೂ ಮೂಡಬೇಕಾಂದು ಇಲಾಖೆಯವರಿಗಾಗಲೀ ಯೂ ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ ತೋರಲಿಲ್ಲ ಒಸರು ಎಷ್ಟೇ ಕೂಗಿದರೂ ಟ್ರಾಮ್‌ವೇ ನಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಲಿಲ್ಲ ರೇಯಿಲುಗಳು ಈಗಲೂ ರನ್ನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿ ಈ ವಿಷಯ ಕಳೆದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋರು ಮಾಡಿಯವರೆಂದು ಘಾರೆನ್ಸ್ ಮೆಂಬರರು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ಹೀಗೆ ನಿಜವಲ್ಲದ ಜವಾಬುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ವಿಷಾದಕರ ಇನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಈ ರೇಯಿಲ್ ನಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತಕ್ಕ ಬೆಲೆಗೆ ಸೂರಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆದ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಲವು ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಭರ್ತಿಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ

## ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಕ್ಟು.

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು 1926ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಕಾನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾನೂನನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದರು ಆಂದಿನಿಂದ ಈ ವರೆಗೆ ಆ ಖಾನೂನು ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಂದ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಈಗ ತಾನೇ ಎಚ್ಚರವಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ಒಂದು ಚಿನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕ್ಷೇಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 1ರ ಕೊಡಗ. ಗಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಆಕ್ಟಿಗೆನುಗುಣವಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್‌ಮಾಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿರುವುಗರಿಂದಲೂ, ಕೊಡಗು ಗಜೆಟನ್ನು ತರಿಸುವವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಜನರಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಗ್ರಾಮ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಇದರ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಈ ರೂಲ್ಸ್ 1931ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ 1ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದಂದೂ, ಇದರ ವಿಷಯ ಇಚ್ಛೈವಣೆ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳ ನ್ನು ಕೊಡಕಕ್ಕವರು ಈ ತಾರೀಕಿನೊಳಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತ ಈ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿ, ಸತ್ಕಿಗೆಗಳ್ಳಿಯಂ, ನಾಡುಕಚ್ಚೇರಿಗಳ ಮೂಲಕವೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿ ಕಡಿಮೆ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಸಮಯವಾದರೂ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡಲೆ ಮೇಲೆ ಬರೆದಂಥ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ

ರೂಲ್ಸಿನ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತ್ತೇವೆ

## ಶನಿವಾರಸಂತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ.

ಶನಿವಾರಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಆ ಹೋಬಳಿಯ ಜನರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೂಗುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕಳೆದ ಮೂರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೂನಾರ್ನಾಡು ಮತ್ತು ಶನಿವಾರಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಮೂನಾರ್ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತೆರೆದರು. ಆದರೆ ಶನಿವಾರಸಂತೆಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೆಲಸವು, ಈ ಹೊತ್ತು, ನಾಳೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನೂಕಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಇದೆ

ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಗಳೂ, ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಒಂದು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಾಯಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ದಿನ ನೂಕುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಜಾಬಿಯ ಕೆಲಸವಾಗದ್ದರಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧಕಾಶವಾಯಿತೆಂದೂ, ಮೆದ್ಯೆ ಪ್ಲೇಗು ತಲೆದೋರಿತೆಂದೂ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುಂದರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಇವೆರಡು ಕಾರಣಗಳೂ ಆನಾವಶ್ಯವಾದ ಸಾಧಕಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾರಣಗಳಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಜಾಬಿಯಂ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಪ್ಲೇಗ್ ವಿಷಯ ಎಚ್ಚರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಯ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಶನಿವಾರಸಂತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಾಬಿಯ ತೆಂಗಿದರೆಯಿಂದ ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಜಾಬಿಯ ಕೆಲಸವು ಆಗುವ ವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಜಾಗದಿಂದ ನೀರು ತಂದು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ

ಇನ್ನಾದರೂ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನರು ಕಡಮೂಡದೆ, ಕೂಡಲೇ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ಅನೇಕ ತರದ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಹೋಬಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಕಕ್ಕ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸ ವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

## ವಿಮರ್ಶೆ.

(ಜಯಕರ್ನಾಟಕ.)

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಪಾಲೈಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾದ ಜಯಕರ್ನಾಟಕ ವೊಸ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿದ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಜನರುಬುಹುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ರಾಜಕೀಯ, ಕವಿತಾ, ನಾಮೊಪೆಕಾ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಲೇಖನಗಳು ಉಚ್ಚಾಕಂಠವಾಗಿವೆ ಇದರ ಕಳೆದ ನವಂಬರು ತಿಂಗಳ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಪತ್ರು ಕನ್ನಾಟಕದ ಸೇತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಭಾವಚಿತ್ರಗಳೂ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹನೀಯರೇಕರುಗಳ ನಕ್ಷೆಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ಲೇಖನಗಳೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ

ಈಗ ತಾನೇ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾದ ಡಿಸೆಂಬರು ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಆಹಾರ ವಿಚಾರ ಳು ಮೈಸೂರು ಕೊಡಗು ವಿಚಾರ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಸಿ ಅಕ್ಕಮ್ಮನವರಿಂದ, ಮಂಗಳೂರಿನ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗಳ ಮಿಶನ್ನಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು—ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮುಹು, ಗೋವಿಂದ ರಾಯರಿಂದ, ಬಾಡಗರೇಮೆ ಸಾಮಂತ ರಾಜ ಬಳವಳ—ಶ್ರೀ ದೊರೆಸಾಮಿ ಮ್ಯುಂಗಾರವರು M A B L ರವರಿಂದ, ಅರಗಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆ—ಸಚಿತ್ರ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವರಾಯರು ಬಿ ಎ ಯವರಿಂದ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಲೇಖಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಇಂಥ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಒಂದು 9—8—0 ಆಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ, ಜಯಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ 5—8—0 ರೂ. ಕೊಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೊಡಗಿನ ಒಂದುಗುಳ್ಳಿ ಎನಂತಿ ನಂಬುತ್ತೇವೆ

## ಮೊರಾಟಿಕ್ಕೆ.

ಅಮ್ಮತ್ತಿನಾಡು ಹೊಸೂರು ಗ್ರಾಮದ ಮೆ. ಪೊನ್ನಕ್ಚೆಚ್ಚೆರ ಲೇಟ್ ಗಣಪತ್ತಿಯವರ ಕಾರೆಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ 32 ಎಕರು ಭೂಮಿ, ಅಂದಾಜು 50 ಎಕರು ಚಾಳೆ ಜಾಗ ಸಹ ಮೊರಾಟಿಕ್ಕಿದೆ ಭೂಮಿಯ ಪೈಕಿ 27 ಎಕರು ಸಾಗುವಳಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನೀರಿನ ಸೆಂಟರಾಯಿಯು ಕಾಲುವೆ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಕಾಲವಲ್ಲೂ ಜೊರೆಯುತ್ತೆ. ಬೆಲೆ ಅಂದಾಜು 10,000 ರೂ ಪಾಯಿ ಒಳಗೆ ಆಗಬಹುದು ಯಾಸಿಪ್ಪವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಡ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿ ತಪಶೀಲ್ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಿ ಒಹದು

ಜನ್ಮಡ ಮಂದಪ್ಪ, or ಪೊನ್ನಕ್ಚೆಚ್ಚೆರ ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪ,
ಕೈಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ಮರ್ಚೆಂಟ್,
ಗೋಣಾಕೊಪ್ಪಲು ವೀರಾಜಪೇಟೆ

## ಕಾನ್ಫೆಂಟುಗಳು ಏನುಮಾಡುತ್ತಿವೆ?

### ಹಿಂದೂಮತೀಯರೇ ಕಣ್ತೆರೆಯಿರಿ!

ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಈಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಒಂದು ಕಾನ್ಫೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿಯು ನಡೆದಂತೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒರ್ವ ಗೌಂಡ ಮನೆತನದವರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ೧೨ ವರ್ಷದ ಮತ್ತು ೮ ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳೀರ್ವರು ಇದ್ದರು. ಇವರೀರ್ವರೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು. ಈಗ ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಂದೆ ಇಲ್ಲದಿರೋಣದ್ದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಯ ಆಣ್ತಿಗೆಯನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರೀರ್ವರನ್ನೂ ಬೇರೆ ತಿಳಿಸಿದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಒಂದು ಕಾನ್ಫೆಂಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ (?) ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

ಈಗ ೮-೧೦ ದಿನಗಳ ಈಗಲಿ ಇವರು ಮನೆಗೆ ಒರುವುದು ಸಾವಕಾಶವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಬಳಿಕ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಯ ವೇಳೆಗೆ ೮ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿ ಮೂತ್ರ ಮನೆಗೆ ಒಂದಳು. ಆಗ ಅವಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಅಕ್ಕ ಎಲ್ಲಿದ್ದೇ ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಅವಳು ಹೇಳಿದುದ್ದೇನೆಂದರೆ—ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಮಹಿಳಾಸೇವಾ ಸಮಾಜದ ಬಳಿ ಕೆಲವರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಆ ಬಳೆನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆಗ ಅನಳ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಆಭರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೀನು ಮನೆಗೆ ಜೋಗ. 'ಎಂದು ಹೇಳಿದರು' ಎಂದರು ಮನೆಯವರಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಆಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಹೆಂಗಸರು ಮಾತ್ರ. ಅವರು ರೋದನ ಎಡಿಸಶಕಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅಸ್ಟರ ವೇಳೆಗೆ ಸುಮಾರು ಸಾಯಂಕಾಲ ೬-೩೦ ಅಥವಾ ೭ ಗಂಟೆಯ ಸಮಯ—ಆ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ನೋಡಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಯಜಮಾನನು ಮನೆಗೆ ಒಂದನು. ಮನೆಯವರು ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರು. ಅತನು ಪೊಲೀಸನವರಿಗೆ ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಮತ್ತು ಕೈಲೂ ಎಲ್ಲವೂ ಈ ಹುಡುಗಿಗಾಗಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮಗು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟ ಕಳೆದರೂ ತಂಗಿಯಾದ ೮ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿಯು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆನಂತರ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನರು ಆ ಬಾಲಕಿಯ ಸ್ನೇಹಿತೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಮಗು ಒಂದಿದ್ದಳೇ? ಎಂದು ಕಳಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಆ ಕಡೆಯು ಬಂದು ಹೊರಟು ಹೋದಳು ಎಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಳ್ಳುತ್ತಿ. ಅನಂತರ ಬಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮನೆಗೆ ನಿರಾಶನಾಗಿ ಬಂದನು ಹೀಗೇ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಸಂತಾಪದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಿತು

ಶಾಸ್ತ್ರಶಾಲ ಸುಮಾರು ೪-೩೦ ಅಥವಾ ೫ ಗಂಟೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿದಂತೆ ಆಯಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ—ಆಕೆ ಒಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾನ್ಫೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೇರ ಹೋಗಿ ನೆಂಬುದು. ಆಗಲೇ ಅತನ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಈ ಇಬ್ಬರು ಬಾಲಕಿಯರೂ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಕಾನ್ಫೆಂಟಿಗೆ ಹೋದನು ಗೇಟು ಹಾಕಿದ್ದಿತು ಗೇಟು ತಗಿದುಕೊಂಡು ಅತನು ಒಳಹೊಕ್ಕನು ನೆದರು ಕಾನ್ಫೆಂಟಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಣಿಯಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತಿದ್ದಂತೆ ತೋರಿತು ಆಳೆಯು ಈತನು ಒಳಹೊಕ್ಕಿದ್ದನೆಯೇ ಈತನು ಗರ್ತಿಸಿದಾತಯೂ, ಈತನ ಬರುವಿಕೆಯು ಆಕಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಾತೆಯೂ ತೋರಿ ಒರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಡು ಸಾಯಿಗಳನ್ನು ಈತನ ಕಡೆಗೆ ಜೂರಿ ಬಿಟ್ಟಳು ನಾಲ್ಕಾಗಿಯೂ ಒ ವಾಗಿ ಈತನ 'ಅಮ್ಮಾ ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತಾಡಬೇಕ, ನಾಯಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ಕರೆಯಿರಿ' ಎಂದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಕಯು —"ನಿನಗೆ ಯಾರು? ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಗುರ್ತಿಲ್ಲ ಈ ನಡೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು"? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಆದಕ್ಕೆ ಈತನು "ಅಮ್ಮಾ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗಿ ನಾಗಮ್ಮನೆಂಬುವಳೇ ನಾಕರೂ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವಳೆಸೇ ನೋತಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ ವೆಂದು ಒಂದಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದರು.

ಆಕೆ.—ನಾಗಮ್ಮ, ಯಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನೀ ವ್ಯಾರೋ ಮುಂಚೇನೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ

ಆತ:—ಜೋಕೆ, ಬೇಗ ಈ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀವು ವಾಪಸು ಕರೆದು ನನ್ನ ಮಗು ನಾಗಮ್ಮ ಎಲ್ಲಿರುವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೇ ಸರಿ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲೇ ನಿಮ್ಮ ಕಾನ್ಫೆಂಟನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಮುತ್ತುವಂತೆ ಮಾಡುವೆನು.

ಈ ಸೊತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮತಿಯು ಮೇಲಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀ ವೃತ್ತಿಯು ಇಳಿದು ಒಂದು ವಿನಯದಿಂದ (?) ನೀನಾರು? ಬಾ ನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ಕರೆದಳಂತೆ. ಆ ಸಂತರ ಈ ನಾಗಮ್ಮನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ನಾಗಮ್ಮ ಇರುವಳೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಇದ್ದಾಳೆ, ಮಲಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದಳಂತೆ.

ಆಗ ತಿನರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ, ಸಂತೋಷವೂ ಆಯಿತು. ಆಗ ಅವರು "ನೀವು ಅವಳಿಗೆ ಮಲಗಲು ಏಕೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟಿರಿ? ನಾನು ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕನಾಗಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದೂ, ನನಗೆ ಈ ಹುಡುಗಿಯು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದಿರುವುದರ ವಿಷಯವನ್ನೇ ತಿಳಿಸದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು?" ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆಕೆಯು "ಈ ನಾಗಮ್ಮನು ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು, ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಲು ಜಾಗ ಕೊಡಿ ಎಂದು" ಕೇಳಿದುದರ ಮೇಲೆ ಮಲಗಲು ಜಾಗಕೊಟ್ಟೆವು. ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಕಳುಹಿಸೆಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಆಶ್ಚರಲ್ಲೇ ನೀವೇ ಒಂದಿರಿ ಎಂದಳಂತೆ.

ಆನಂತರ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಇವಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆದು ತಂದರಂತೆ, ಕನ್ನ ತಂಗಿಗೆ 'ನನ್ಮುಕ್ಕನನ್ನು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದರು' ಎಂದು ಈ ಹುಡುಗಿಯೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳಂತೆ. ಈ ಬಾಲಕಿಗೆ ಕಾನ್ಫೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ನೀರ ಹೋಗಲು ಅಲಿಯದೋಧೆಯೇ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ? ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನ್ಫೆಂಟುಗಳೂ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಂಬೇ ಕಾಂತಿಗೆ ಸೇರಿದುವು ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಮತೀಯರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಕಾನೆಂಟಿನಂತೆ ಕಾನ್ಫೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಓದುಗಾಂಕೆಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಎಲ್ಲ. ಜಾತಿಕಡುವುದಸ್ಕಿಂತ ನಿರಕ್ಷರ ಕುಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವುದೇ ಮೇಲಲ್ಲವೆ?

"ಕೂರುಬರ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ."

— — —

## ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಸದ್ಯದ ವಿಚಾರಗಳು.

ಗುಜರಾತ್ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಕಾಕಾ ಕಾಲೇಲಕರು ಯರವಡಾ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಯವರ ಸಂಗಡ ೨೮-೧೧—೩೦ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ಆ ದಿನ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ವಿಚಾರಗಳು ಏನಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲವಿರುವುದು ಸಹಜ. ಕಾಕಾ ಕಾಲೇಲಕರವರು ಹೇಳಿದ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾವು ಅಕ್ಷರಶಃ ಓದಿದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆ ಕುತೂಹಲವು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಂತವಾಗುವದು

ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ವಿಚಾರಗಳ ಸಾರಾಂಶವು ಹೀಗಿರುವೆಂದು ಕಾಕಾ ಕಾಲೇಲಕರು ಹೇಳಿದರು "ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನ್ ಸಾಹೆಬರು ಆ ತತ್ಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆ ಪರಿಷತ್ತು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವ ಹಾಗಿತ್ತು. ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಟಿವ್ ವರ್ಕ್ಗದವರ ವಿಶ್ವಾಸವು ಆವರಲ್ಲಿತ್ತ ಆವರು ಎತ್ತಿದ ವಾಕನ್ನು ಕೂಲಿಕಾರ ವರ್ಕ್ಗದವರು ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನ್‌ರು ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಯಾನುಭೂತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದ್ದು ಬೇಗಯ್ಯನೇ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ೧೨೦ ದಿನ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಜನರು ಇಷ್ಟು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಆತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂದು ಆತ್ಯಂತ ಸಮಾಧಾನದ ಸಂಗತಿಯು ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಚಳವಳಿಯ ಯಶಸ್ಸಿನ ಬೀಜವು ಇರುವದು. ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೂ ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ ಧೈರ್ಯ ಬೆಗಳ ತೆನ, ಆತ್ಮಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ತ್ಯಾಗ ಇವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಸ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ದಿನಗಳು ಹಿಂದೆ ಹೋದವು

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ನತಕೀಯರ ಆಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ದಃಖದಲ್ಲಿ ಒಳಬುತ್ತಿರುವದೆಂಬುದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒದಲು ಮಾಡುವದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವು ಆ ಹಿಂಸಾಮಯವಾದ ಶೈತ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಕ, ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ನಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಒನಿಗೆ ಕಾವಿಲ್ಲದ ಉಪ್ಪು ದೊರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮತವು ಆ ರೀತಿ ಉಪ್ಪು ದೊರಕಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾಣ ಹೋದರೂ ಬಿಡಕೂಡದೆ.. ಮದ್ಯ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಸಂಗತಿಯೂದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವದು. ಉಪ್ಪಿನ ಕರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಮದ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜಡುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಎಷ್ಟು ಅಡ್ಡಿ ಒರುವದೋ ಅಷ್ಟು ಅದರ ಬಲವು ಕುಂದಿ ಜನಕ್ಷಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಮಹಿಷ್ಠಂಗವಾಗುವದು.

ಪರದೇಶೀ ವಸ್ತುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತತ್ಪತಃ ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂಜರಿಯುವೆನು. ಯಾಕಂದರೆ—ಎಲ್ಲ ಪರದೇ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಎರಡನೇ ದೇಶದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದಂತೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಶಃ ನಾನು ಹೇಳುವದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೆನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎರಡನೆಯವರು ಹಾಗೆ ಅಂದರೆ ಅಥವಾ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ನಾನು ಅನ್ನಲಾರೆ. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥ-ವಾಗಿ ಈಗ ಬೇ ನಾಲ್ಕನ್ನು ನಸ್ಸ ಗೆಯೆಂದು ಆವನಿಗೆ ಸತ 'ಈಗ ನಮಗೂ, ನಿಮ್ಮ ಜನತಾಂಗಕ್ಕೂ ಯುದ್ಧವು ನಡೆದಿದೆ ಈ ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿಯುವ ವರೆಗೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಸರಕು ಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ 'ಸಹಾಸು ಮಾಡಲಾರೆನು" ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ನಿನೂ ಅವಿವೇಕಿಯಲ್ಲವೆಂದೇ ನಸ್ಸ ಮತವು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿಯುವ ವರೆಗೆ ನಾವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಬಲವಾದ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಯತಾರಾದರೂ ಚಳವಳಿ ನಡಿಸಿ ಅದು ಯೋಗ್ಯವೇ ಎಂದು ನಾನು ಅನ್ನುವೆನು.

ಕೆಂದಾಯ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ ಚಳವಳಿಯು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಆದರೂ ಅದು ಬೇಕಬೇಕು. ಆದರೂ ಜನರೂ ಸ್ವಾರ್ಥ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದು ಯೋಗ್ಯವು. ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಬೈತರು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವು ಆದರೂ ನನಗೆ ಅದು ವಿಷಾದಕರ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ ಆದೊಂದು ಆ ತರದ ಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವಾಗ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯೋಗವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನೈತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅಡೋಗತಿಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಪಡಬೇಕು."

---

## ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾತ್ಮರ ಸ್ಥಿತಿ.

ಎಲವಾಡ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿರುವ ಕಾಕಾಕಲೇಲ್ಕರರನರು ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ವಿಲ್ಲೀವಾಲ್ಡ್ ಖಾದಿ ಸಂಘವೇರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೆಡಿಯವಾಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.—

ಕಮಿಷ್ಟ ಒಂದನೆಯೆಡೆಸೆ ಇರಲು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪತ್ಯದನರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ತಮಗಿಷ್ಟ ಬಂದವರನ್ನು ಇರಿಸುವರು. ಆದರಂತೆಯೇ ನಾನು ಮಹಾತ್ಮರ ಕೂಡ ಇರಲು ಅನುಜ್ಞೆ ದೊರೆದಿದ್ದಿತು ನಾನು ಮೊದಲು ಎರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಒಳಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ಮಹಾತ್ಮರು ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲ ರಾಟೆಯನ್ನ ತಿರುಗಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವರು 1922ರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ೬ ವರ್ಷ ಏಥೆಬ್ಬಲ್ಟ್ಟಾಗ ಅವರು ನಿಷ್ಕಲ್ಲೂ 14—15 ಗಂಟೆಗಳ ವೆರೆಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೋದುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಾರಿ ನೂಲನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಲ್ಲೇ ಅವರಿಗ ಆಸಕ್ತಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಈಗ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಧ್ರಮೂಡಿ ರಾತ ವೆನ್ನು ನಪ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವರು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಲಾಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿದಕಗಲೇ ಮಹಾತ್ಮರು ಪುಣ್ಯ ನೇವೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಂಡ ಬರ್ಜಾರವನ್ನೂ, ಹಾಲನ್ನೂ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಳಕವಾಗಿ ಹರ್ಷಪಟ್ಟು ಮಹಿಳಾಯುಗವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮದಾಸಿನ ಹಿಂದು, ಬೊಂಬಾಯಿನ ಕ್ರಾನಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೇ ದಲು ಕೊಡುವುತ್ತಿನೆ.

"ಮೈಸೂರು ಸ್ಟಾರ್"

---

### ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸ್ಕೂಲಿಂದ ಪರವರ ಆಫೀಸಿನಿಂದ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನಿಸಿವಾಲಯಿಯಲ್ಲು ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ —

ಹಾಲಿ ವರ್ಷದ ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನಿಸಿವಾಲಟಿಯಲ್ಲು ಇರುವ ಮೇನೆಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಬೆಂಬರುಗಳು ಬದಲಾಣಿ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲು ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ನೋಡಿತೆಳಿಯಬೆಂಡು ಅವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಂತೆ ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ತಕರಾರು ಇದ್ದಲ್ಲು ಅಂಥಾ ತಕರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಈ ತಾರೀಖಿನಿಂದ 1930ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸಂಬರು 31ರ ಒಳಗೆ ಸೆಸಿಷನರವರಿಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ ವುದು ತಪ್ಪಿದರೆ ಆ ನಂತರ ಬರುವ ತಕರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ವಾದ ಸಂಗತಿ ಈ ಮೂಲಕ ಜಬರಂಗ ಪಡಿಸಿದೆ

ತಾ 25—11—30, ಪಿ ದೇವೈಯ್ಯ,
3—2 (ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು,)

---

## ಮೊರಾಟ್ಕ್ಕಿದೆ.

### ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮನೆ, ತೃರೆಮಾಡಿರಿ;

ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಸ್ಕೂಲ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ, ಲೇಟ್ ಸಾಮು ಕಾಕ್ ಮನೆಗೆ ಕಂಜಯ್ಯನವರ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮನೆ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿದ ಬಾವಿ, ಹಿತ್ತಲು ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಂಡಾಲಟ್ಟಿಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಬಾಡಿಗೆಯಾಗಲು ವಾಸವಿರಬಹುದು, ನೇಯ್ಗೆ, ಬಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕುಲಸಿಗಳಿಗೆ ಬಹು ಅನುಕೂಲ. ಈಗ ಸುಕಾವುವ ಮಕ್ಕಳ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಮಹಮೊಹನ ನಾಲ್ಕನ್ನು ಠಿಕವಾಗಿಗಳಿಗೆ ಜಾಹಿಗೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೆ. ಇದಕ್ಕಾ ಸುಸಂದರ್ಭವು ಇನ್ನು ದೊರಕಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಸ್ವಾಮಿ ಕಾಂಭವಾನಂದ,
4—2 ಶ್ರೀ ಕಾರದಾತ್ಮಮ, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ.

# ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

## ಒಳದೇಶ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ತಾ. 27ನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಜವಿಸಾನ್ವಾದರ ಸಂಘದ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿನ ದನಗಳ ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಕಳೆದ ತಾ. 14—15 ಮತ್ತು 16 ರಲ್ಲು ಗೋಣಿ ಕೊಪ್ಪಲು ಸಂತೆಮೊಳದ ಬಳಿ ನಡೆಯಿತು.

'ಕೊಡಗು' ಕಂಪನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ತಾ. 11—1—1931ನೇ ದಿನ ಮಧ್ಯಾನ್ನ 12 ಗಂಟೆಗೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಬಿದ್ದರ್ ಸ್ಟೋರ್ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತೆ.

ಮೂರ್ನಾಡು ಮುತ್ತಾರುಮುಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಮೆ. ಕಂಬಡಕಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರನ್ನು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದ ಮೊಖದಮ್ಮೆಯು ಈ ದಿನ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸುರುವಾಗಿದೆ.

ಕೊಡಗು ಜವಿಸಾನ್ವಾದರ ಸಂಘದ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ತಾ. 11—1—1931ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿನ ಮಧ್ಯಾನ್ನ 1 ಗಂಟೆಗೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಬಿದ್ದರ್ ಸ್ಟೋರ್ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡಿಯಲಿಕ್ಕಿದೆ.

ಅಮ್ಮತ್ತಿನಾಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಕಳೆದ ತಾ 16ರಲ್ಲು ಫೆಡರೇಶನ್ನಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಾದ ಮ. ಕೆ. ಪಿ. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಅನೇಕ ಠರಾವುಗಳು ಮಂಜೂರಾದವು.

ಕಳೆದ ತಾ. 12ರಲ್ಲು ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ಟೌನ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಜನರಲ್ ಮಿಟಿಂಗು ಮೈಸೂರು ರಿಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರು ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ವ್ಹಾರ್ಟರ್‌ಹಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಡಿ ಸಾಕಮ್ಮನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೂಡಂದೆರೆ ಸೀತವ್ವನವರು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಡವ ಬುಡಿಕಟ್ಟಿನವರಿಗೆ ಅವರ 'ಸನ್ನಿಸೈಡ್' ಸುನೆಯಲ್ಲಿ ತಾ. 1—1—1931ನೇ ದಿನ 3 ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಟೀ ಪಾರ್ಟಿ ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕಳೆದ ತಾ. 5ನೇ ದಿನ ಅಂದರೆ ಆರಮನೆ ಪೊಳ್ದು ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಕುಂಬೆಲ ಗ್ರಾಮದ ಕೋಳಿಯ್ಯ ಮನೆಯವರಿಗೂ, ಪೊಂಗೇರ ವನೆಯವರಿಗೂ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ವಗೈರೆ ಒದಿಸುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ನಾಪೋಕ್ಲು ನಾಡಿನವರು ತಮ್ಮ ಹುತ್ರಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಅಂದರೆ ಪೊಳ್ದು ದಿನವನ್ನು ಒಂದೇ ದಿನ ಆಚರಿಸುವ ಬಗೆಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿ ದೇವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೇಳಿದ್ದಲ್ಲು ಮೊಮೂಲ್ ವೇಳೆ ಆರಮನೆಯೊಳ್ಳು, ನಾಡುಮೊಳ್ಳು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂತ ತಿಳಿಸಿದರ ಮೇರೆ ಆ ರೀತಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿಯಿರುತ್ತಾರಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ.

ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಹಬ್ಬದ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ರಜ ದಿವಸಗಳಲ್ಲದೆ ತಾ. 22 ಮತ್ತು 23ರಲ್ಲಿ ಸಹ ಬಾಣಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವುದೆಂತಲೂ, ತಾ. 31 ನೇ ದಿನ ಮಾಮೂಲಿನ 11½ ಗಂಟೆಯಿಂದ 3½ ಗಂಟೆ ವರೆಗೆ ವೈವಾಟುಗಳಿಗೆ ಖಾಜಾನೆ ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವುದೆಂತಲೂ ಟ್ರೆಜರಿ ಆಫೀಸರವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಾಪೋಕ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ಮೂಮೂಲ್ ರೀತಿ ಆಗದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರು ಕಂತು ಪಣ ಕಟ್ಟದ ಕಾರಣ ಸರಕಾರದವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ದಾರರ ಜಪ್ತಿಯಿಂದಿಗೆ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಜುನಾವಣೆಯು ಕಳೆದ ತಾ. 15ಕ್ಕೆ ಇರಲ್ಬಟ್ಟದ್ದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಸದರಿ ದಿನ ಪೋಲಿಂಗ್ ಆಫೀಸನ್ನು ಎಳು ಗಂಟೆಗೆ ತೆರೆಯುವ ಬದಲು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಡುವಾಗಿ ತೆರೆದದ್ದರಿಂದ ಪುಕಾರವಾಗಿ ಜುನಾವಣೆಯನ್ನು ಬಾಕಿ ಮಾಡಿ ಜನವರಿ ತಾ. 15ರಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕೊಡಗು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯವರು ಕಳೆದ ವಾರ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಟಿಂಗು ಮಾಡಿ ಈ ವರೆಗೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಸಾರಾಂಶ. ಅಂಗಡಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ, ಪರದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಮೂಡುವಂತೆಯೂ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಮಾಡಿರುವೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಬಾಳೆಕಾಡು ಕೋಟದ ಮೇನೇಜರು ಮೆ ಡೇವಿಸ್‌ರವರು ಕಳೆದ ತಾ. 7ರಲ್ಲು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಗಡಂಗದ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿವಾರಣವಾಗಿ ಅವರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಮೆ. ವಲ್ಲಿಂಗಿಲ್ ಜಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಹೊಡೆದು ಸಾಕಾಶ ತಂದಾಗಿ ಜೋರು ವಗೈರೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ.

ಕೊಡವರಿಗೆ ಖ್ಯಾತಿಗೆಯಂತೆ ಹುತ್ರಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ನೀಲಗಿರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಡವರು ಕಲವರು ಕೂಡಿ ಮೆ. ಅಮ್ಮಚ್ಚಂಡ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರ ಭವನದಲ್ಲು ಇದೇ ತಾ. 14ರಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೆಂದೂ, ಅನೇಕ ಕೊಡವ ಅತಿಥಿಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದರೆಂದೂ, ಕೊಡವರ ಪದ್ಧತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ತಿಂಡಿ ಫಲಹಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ 'ಆಟ್ ಸಾಟ್' ಗಳಿಂದ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತ್ತೆಂದೂ ಒಬ್ಬರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸುಳ್ಯದ ಮೆ. ಕೆ. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹತ್ತಿ ಬೀಜ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಬಂಡಿ ವರೆಗೆ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿರುವುದರಿಂದ ಸದರಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೀಜದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಜತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸುಲಭದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪತ್ತಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗುವೆನೆಂತ ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ತಿಳಿದಂತೆ ಮಹಾಸುಭಾವರು ತಕ್ಕ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಕಡಿಯತ್ಮನಾಡು, ಬೆಪ್ಪುನಾಡು, ನಾಲ್ಕುನಾಡು, ಸೂರ್ನಾಡು, ಬೇಂಗುನಾಡು, ಕುಯ್ಯೂಂಗೇರಿನಾಡು, ಮತ್ತು ಮಡಿಕೇರಿನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹುತ್ರಿ ಮತ್ತು ನಾಡು ಕೋಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರೂ ಕೋಲಿಗೆ ಹಾಜರಾದವರ ಸಂಖೆಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತೆಂದೂ, ಉತ್ಸಾಹವೇನೂ ಇಲ್ಲದಿತ್ತೆಂದೂ, ನಿವಾಸವನ್ನು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದೂ ತಿಳಿಯಬಂದಿದೆ.

ಕಾಫಿ, ಒಣ್ಮೆಣಸು, ಯೂಲಕ್ಕಿ, ಕಿತ್ತಳೆ ಮತ್ತು ಭತ್ತ ಈ ವರ್ಷ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸೆಪ್ಟಂಬರ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್, ನವೆಂಬರ್, ಮೇ ಮತ್ತು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 5 ಕಂತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯೂ 5ನೇ ಕಂತಿನ ಆಜ್ಞೆಯಿರುವರೆಗೆ ನೋಟೀಸು ಜಾರ್ಜು ಹಾಕಬಾರದಾಗಿಯೂ ಸೂರಾರು ಸೈನುಗಂಡ ಹಂಡು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಮ್ಮತ್ತಿನಾಡಿನವರು ಜಮೂಬಂದಿ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ಈ ವರ್ಷ ಹುತ್ರಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ವೀಕೆಯಾರೆಲ್ಲರೂ ಖಾದಿ ಜಳಪಳವಳದ ಸ್ಯಯೋಜನೆಸನ್ನು ತಿಳಿದು ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡದ್ದರಿಂದಲೂ, ವೀರಾಜಪೇಟೆ, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಖಾದಿ ಬಾಡಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರಿದುದು ಸ್ಪೋತ್ಕರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳಗಟ್ಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು, ಈ ವರ್ಷ ಸಾವಿರ ಗಟ್ಟಿಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಟ್ಟಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬಂದಿದೆ.

ರೆಡ್ಡಕ್ರಾಸ್ ಸಂಪದವರು ಶ್ರೀಮಂಗಲನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಹಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಈ ತಾ. 25ರಿಂದ 30ನೇ ವರಗೆ ಮೂರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಯೂಲಾಂದ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವುದರಿಂದ ಕಮ್ಮಿ ಪಕ್ಷ 10 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮೇಳ್ಕಂಡ ಮೂಯೂಲಾಂದ್ರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವಂತೆ ರೆಡ್ಡಕ್ರಾಸ್ ಸಂಘದವರು ನಿಗ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂಗ್ತ ನಾಡಿನವರೆಬ್ಬರ ಒಂದು ಬಿತ್ತ.

ತಾ. 17 ರಲ್ಲು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6½ ಗಂಟೆಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸೈಕಿಯ ಮಂಡೇಪಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮೆ. ಬಿ ಜಿ ಗಣಪಯ್ಯನವರು ಮಡಿಕೇರಿ ಆರಮನೆ ಮುಂದೆ ದೇವಡಿ ಹಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರುವ ಯೂನಿಯನ್ ಜಾಕಸ್ಸನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇರಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ನಿರಿಸಿದ ನಂತರ ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ಮಾಡಿದ ಕೂಡ್ಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅಬ್ಬರಿಸಿ ಎರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಸದರಿ ದಿವಾಳಿಯಾಗಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ 2 ತಿಂಗಳು ಕಠಿಣ ಸಜೆಯೂ, 50 ರೂಪಾಯಿ ಜುಲುಮಾನೆಯೂ, ತಪ್ಪಿದರೆ 3 ವಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಜೆಯೂ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ

ಗಡಂಗದಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದರ ಫಲಿತಾಂಶವು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಅಂದಾಜು ಸಟ್ಟಿಯ ರೀತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

| | ಕಳೆದ ವರ್ಷ. | ಈ ವರ್ಷ. |
|---|---|---|
| ವೀರಾಜಪೇಟೆ | 1050 | 67 |
| ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು | 640 | 18 |
| ಮಡಿಕೇರಿ | 850 | 130 |
| ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ | 102 | 14 |
| ಜಮ್ಮು | 2742 | 229 |

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಆರೇಳು ತಿಂಗಳಿಂದ ಹಗಲಿರುಳು ಮಳೆ ಬಿಸಿಲೆನ್ನದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಕೆಲಸದಿಂದ ಕಳೆದ ಕೈಲ್ ಮುಹೂರ್ತ ಸುತ್ತು ಈ ಹುತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3,000 ಗ್ಯಾಲನ್ ಸಾರಾಯಿ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಹುಬ್ಬದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು 20,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಹಣವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿಕೆಯಾಗಿ, ಶಕಾತಕೆಯೂ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ, ಖರ್ಚು ಕೋತೆಯೂ ಹಿಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಒಬ್ಬರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

---

## ಕೊಡಗಿನ ಹುತ್ರಿ ಹಬ್ಬ.

### ಈಗಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ.

ಮರೆನಾಡು—ನಾಡು ಮಂದಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನೆರೆದು ಸುಮಾರು 500 ಜನರು ವಿಟಿಂಗನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಅಂಜಿಗೇರಿನಾಡು ಮಂಡ.—ಹೈ ಸೆಂಡ್ಯೂರು ಕೋಣಗೇರಿ, ಹುದುಕೇರಿ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಳಿನ ಜನರು ಸಹ ನಾಡು ಕೋಲನ್ನು ಯಾರೂ ಆಚರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ನಾಪೋಕ್ಲುನಾಡು ಬೇತು ಗ್ರಾಮದವರು ತಮ್ಮ ಹುತ್ರಿ ದೇವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಅವರ ನಾಡುಮಂದಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಾವುಟವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆಂತಲೂ, ಅಂದಾಜು 200 ಜನರು ಪೈಕಿ 50 ಜನರು ಖಾಧಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸಿದ್ದರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಬಿದ್ದಾಟಂಡ ಓಡೆ—ನಾಡು ಮಂದಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಾವುಟವನ್ನು ಹಾಕಕೂಡದೆಂತ ಪೊಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮೆ ಬಲ್ಲಚಂಡ ನಂಜಪ್ಪನವರು ತಕರಾರು ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ನಾಡವರು ಕೇಳದೆ ಬಾವುಟವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆಂತ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ತಿರುನೆಲ್ಲಿಗೇರಿ—ನಾಡು ಮಂದಿನಲ್ಲು ಸೆಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಿಸಿ ಧ್ವಜಾರೋಹಣ, ಮೆರವಣಿಗೆ ಮೂಲಕ ನಾಡು ಮಂಗಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ಸೇರಿದ ಸುಮಾರು 1000 ಜನರಿಗೆ ಮೆ. ಪೊಣ್ಣಂಡ ಮಾಚಯ್ಯನವರೂ, ಮೆ. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಹರಿಹರ ಹುತ್ರಿ ಕೋಲನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸುಮಾರು 1200 ಜನರು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಾವುಟದೊಡನೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿದರು. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಜಾಜರಿದ್ದರು. ಮೆ. ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮೆ ಪೊನ್ನಿಮಾಡ ಮಾಚಯ್ಯನವರು ಈಗಿನ ಚಳವಳಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿ, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ, ನಿಷೇಧ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವಂತೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು 2 ಗಂಟೆ ವರೆಗೆ ಮಾಡಿದರು.

ನಾಣಾಯ ಬಾಣೆ ನಾಡುಮಂದು—ಇದು ಎಡೆನಾಡಿನ ನಾಡುಮಂದು. ಸಾವಿರಾರು ಕೊಡಗರೂ ವೀರಾಜಪೇಟೆ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ತಂಡ ತಂಡವಾಗಿ ಸೇರುವ ನಾಡುಮಂದ. ಈ ವರ್ಷ ನಾಡವರು ಬಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೋಲನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವರು. ಇದು ಗ್ಯಾನುದಿಂದ ಪೂರ್ತಿ 8—20 ಜನರು ಒಂದು ಹೋದವು. ಉಳಿದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲರೂ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ, ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಬೆಳವಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಒಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಹುಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು.

ಪಟ್ಟಿಬಾಣೆ ನಾಡುಮಂದು.—ಇದು ಇನ್ನೊಂದು ಇದೇ ನಾಡಿನ ಕೋಲ ಬಾಣೆ. ಸಾಧಾರಣ ವಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳ, 9 ಗ್ಯಾನ ಸ್ಥಳ ಸೇರುವ ಪದ್ಧತಿ ಈ ಗ್ಯಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಊಟ ಕೋಲನ್ನು ಸಹ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಈ ನಾಡುಮಂದಿಗೆ ಸಹ ಯಾರೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಈ ನಾಡಿನ ಪಂಚರು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಹೊರಜಿಲ್ಲೆಯವರೂ ಈ ಬಾಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸದೆ ಇದ್ದದ್ದು ವಿಶೇಷ. ನಾಡುಕೋಲಿನ ದಿನ ಮಂದಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಂಡಿರದ ಸಭೆಸೇರಿದ್ದರು. ನಿವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ, ಜಳವಳವು ಈ ಹಬ್ಬದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯಿತು.

ಬೆಟ್ಟಗೇರಿನಾಡು ಸೈನುಡಿಕೆ ಬಾಣೆ—ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡದಾದ 3 ನಾಡಿನವರಿಂದ ಸೇರಲ್ಪಡುವ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕೋಲು ಈ ವರ್ಷ ಸೆಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮೂಮೂಲು ರೀತಿ ಕೋಲು ಹೊಡೆಯುವ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಡುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವುದರ ಬದಲು ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಾವುಟವನ್ನು ಗ್ಯಾನುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ನಾಡಿನ ವಂದಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಭೃಜ ಸಮೇತ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಾನೆ 3 ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ವಂದಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ನೆರೆದ ಸಭೆಯವರಿಗೆ ತಗಿನ ಜಾಂಳಿಗರ ಸಂಗ್ಯಾಯಗಿ ಮೆ. ಚಕ್ಕೆರ ಮೆಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ವೆ ರಾಯಿಂಗಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು 3 ನಾಡಿನ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾದ ಅಡ್ಡಂಡ ಪೆಮ್ಮಯ್ಯನವರ ಜತ್ತಾಸ್ಯೆಯು ಕ್ಷಾಫನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಅಮ್ಮತ್ತಿ.—ಈ ಹೊದಲೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ ಅಮ್ಮತ್ತಿ ನಾಡಿನ 6 ಗ್ಯಾನುಸ್ಥರು ಹುತ್ರಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಕದಿರು ತೆಗೆಯುವದು ವಿಷಯ ಬೇರೆ ಯಾವ ಹಬ್ಬವನ್ನೂ ನಡೆಯಿಸುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗ್ಯಾನುದಲ್ಲೂ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಾವುಟ ಮೆರವಣಿಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಗೀತೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಕಳೆದ ತಾ 9ರಲ್ಲು ಪ್ರತಿ ಗ್ಯಾನುಗಳಿಂದಲೂ ತೊಡುತೊಡವಾಗಿ ಜನರು ಅಮ್ಮತ್ತಿ ವೈದಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೇರಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸಮೇತ ದ್ವಜಾರೋಹಣ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ ನಾಡುತಕ್ಕರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಸೇರಿದ್ದರು. ಸೇರಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೆ. ಏನಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ, ಪರದೇಶಿಯರ ಆಳಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನೂ, ಹಿಂದೀಯರು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಅವರ ಕಷ್ಟಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯವನ್ನೂ, ಈ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಸಿಕ್ಕುವ ಬದಲು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವ ಅಪಕಾರವನ್ನೂ, ಕಷ್ಟವನ್ನೂ, ಬಡತನವನ್ನೂ, ಒಡಕನ್ನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನೂ ಸಾಂಗವಾಗಿ 1½ ಗಂಟೆ ಸಮಯ ವಿವರಿಸಿ ಸಾರಾಯಿ ಬಿಡುವದರಿಂದಲೂ, ಖಾದಿ ಉಡುವದರಿಂದಲೂ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೂಡಿದ ಧರ್ಮಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆದೇ ವೇಳೆ ಮೆ ಮಂಡೇಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪನವರೂ, ಕುಟ್ಟಂಡ ಕಮ್ಮುಯ್ಯನವರೂ, ಇನ್ನು ಅನೇಕರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೂ. ಕೊನ್ನಾಡ ಬೈಗೋಡು ಗ್ರಾಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖಾದಿ ಉಡುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗದ ಜನರು ಖ

## ಹಿಂದೂದೇಶ.

ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರ ಸ್ಮೃತಿಯು ಇನ್ನೂ ಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ, ಅಗಲೇ ಶ್ರೀ ಸ್ವರೂಪ ರಕ್ಕವ್ವು ವೀಲಾಕ್ಕರ್

ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಹೊಗಲು ರುತ್ತಾರೆ

ತಾ ೨೮—11—30 ರಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಯೇಡಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ರು 40 ಮೈಲು-ಗಳ ದೂರದ ಜಯಂಕೊಂಡಂ ಘೋಷಣೆಯಾಗಿ ೩೫ ಒನರು ಸಕ್ಕು ಹೋದರು.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತಿಂಗಸು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಪೌಂಸ್ ಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಟ್ರೇಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ತಾ 12—11—30 ರಂದು ಆಚರಿಸಿದ ಹರತಾಳದಲ್ಲಿ ಜಾಲಕೇಯರ ಮೇರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಳಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಣಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೃಷ್ಣ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಬಿ ಎ ಇವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ತ್ತಾರೆ

ಬೊಂಬಾಯಿ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಿಮ್ಮ ಗನು ಎಂಬೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ವತ್ಸ ಅತ್ತಿಮನ್ನು ಇವರಿಬ್ಬರು ತನ್ನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಕನ್ನ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೂಲಿಸಾಕಿ ಸೂಡಿ ಕೂಡಲೇ ತಾನಾಗಿಯೇ ಪೂಲೀಸಿನವರ ವಶವಾದನು

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ 10 ವರ್ಷದ ಲೇಕ ವಯಕಿಯು ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ 2 ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ, 100 ರೂ ದಂಡವನ್ನೂ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದಾಗ ದಂಡ ಕಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಮುಂಬೈ 1 ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಮೀನು-ಗಳಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ 131 ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಾದ ಮುಸ್ಲಾನ್ನರನ್ನು ವಾಪಸು ಮಾಡುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೀಕೆಟಿಂಗ್ ಗಡಿಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ಮುಸಲ್ಮಾರುಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಗದರಿಸಿದರೂ ಇವರುಗಳು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದಿದ್ದರಂ

ಬೊಂಬಾಯಿ ವರ್ತಕ ಸಭೆಯವರಾಪಾರಿಸಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಆಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಿಕಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ವಿದೇಶೀ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರವು ಮೂಲವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಂದ ಹೊರತು ಕಾಪು ಆನ್ನ ಗೃಹಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೆಲ್ಲಿಯು ಘೋಷ್ಯ ಸ್ಪತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸ್ಯಾರೆ.

ಲಬನಾದಲ್ಲಿ ತಾ 2೧—6 30ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಮಸ್ಯಾಗ್ರಹ ಪೊಳೆಸರ ದವೆ ೧೦೨ ಜನ ಇರ ಮನೆಯ ವೇಲೆ ದಾಳಿಯಮ್ಮಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಶಾನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕಂಠಿಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಸುಧೇಶಾಭಿಮಾನ ವೇಲೆ ಮೂಡ ಕೀಳಾಗಿ ಇ ರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷ ಸೆಜ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು

ಲಂಡನ್ ಪಟಿಷತ್ತಿನ ಹಿಂದೀ ಸ್ಪತಿನಿಧಿಗಳು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲೇ ಶಡಿಯ ಬಯಸಿದ್ದಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂಬಾದಗಳೇ ನ್ಯಾದರೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೀ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ತನಕ ಕಾಯ ಬೇಕಾತ ಆಂಗ್ಲೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅದನ್ನು ಕ್ಷಾತ ಯಾವ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನೂ ಸ್ಪೀಕರಿಸಿ ವುದಿಲ್ಲವಂತೆ

ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರು ಅಲ್ಲಹ ಒಂದಿನ ಸೇಯನ್ನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರು ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊಕ್ಕ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಲೆಸಿಸಿಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಅವ್ಯೆಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು ಅವರ ಪತ್ನಿ ಪುತ್ರರು ಅಲ್ಲಾಹಾಬಾದಿಗೆ ಬಂಗಿರುತ್ತಾರೆ ನವಾಲವೀಯರು ಒಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ವಂತಗಾರಿಸುತ್ತಾರೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ವೇಣಿಹನೀ ಲೇಖಿಯೊಂದು ಎಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದ ವಿದುಷಿಯು ಮೊನ್ನೆ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಬೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸ್ತ್ರೀ ಸೇನೆಯ ಗುಲ್ಲು, ಇನ್ನೂರು ಬಿಯರೆಂದು ಹೇಳುವರು ಇವರು ವಿದುಷಿಯರ ದ ರಾಮಬಾಯಿಯವರ ತಂಗಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಪತ್ನಿಯಾಗಿರ ನರು ಶ್ರೀ ದಾಸವರು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಶಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ತಿರುವೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಾಲುಟಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿ ಸಭೆ ಸೇರಿಂಧುದಕ್ಕೆ 144 ನೇ ಕೆಕ್ಷನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿ ಆಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ಆಯರ್ ಎಂಬವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾವುಟದ ವಂದನೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತಳಾದುದರಿಂದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅವರಿಗೆ 100/ರೂ ಬುಲ್ಲಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರು. ಜ ಆ ಸೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅರು ವಾರಗಳ ಸಾದಾ ಸಜೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ

ಅಲಹಾಬಾದಿನ ಜೈಲರ್ ಜಡಿಯವರಾದ ದಲಾಲರಿಯರು ಮಧ್ಯರದ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಜಡ್ಡಿಯವರಾದ ಪಿ ಬಿ ಸಾವಿ ಸಿ ಎಸ್ ರವರು ಜಿಯ ಕೆಸಿನಲ್ಲಿ ಒರೆದು ಜಡ್ಡಿಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಟೀಕಿಸಿ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು—ನಸ್ಸಂತೆಯೇ ಐ ಸಿ ಎಸ್ ಆದ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಜಡ್ಡಿಯ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ ಒ ತೀರ್ಪಿನೆಂಟಿನ್ನು ನೋಡಲು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ ಈ ತರದ ಜಡ್ಡಿಮೆಂಟಿನ್ನು ಒಂದಿದ್ದು ನೋಡಿದಾಗ ಇವರು ಈ ಪದವಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಜುನ್ನಿ ಎಂಬವರಿಗೆ ಐ ಪಿ ಸಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೪೪ ರಡಿಯ 7 ವರ್ಷ ಕಠಿಣ ಸೆಜೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದು ಮಾಡಿ ಕುಲಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂಬಹಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ

ಬಂಗಾಳದಿಂದ ಹಿಂದಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟಿಗೂ ಹಿಂಗೆಂದು ತಂತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸೆತೆಲ್ಪವರವರೆಗೆ ಬಂಗಾಳ ಹಿಂದುಗಳ ವಿಷಯ ಸೂತಾಡಲು ಯೂರೋಪಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಇವರ ಮುಂದೆಸಲಾದ ಆಪಾದನೆಗಳು ವಿಕ್ಷಯವೇ ಸುಳ್ಳುಭಿಪ್ರಾಯವೆಂತಲೂ, ಜಿನೀವರದ 14 ಪಲಹೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಬಲಪ್ರಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಕೇಬಲ್ ಕೂಟ್ಟಿರುವರು

ಕಳೆದ ತಾ 16ರಲ್ಲು ಜೆಲ್ಲಿಯ ಸ್ತ್ರೀ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಶಾಯಿದುಗಳ ಆಫೀಸು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟನ್ನು ಪಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿದರು ಅವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ತೊಡುತ್ತೇನಂದು ವಚನಗ್ರಾಸ ಮಾಡಿದ ಸಮಯ ಒಳಕ್ಕೂ, ಹೊರಕ್ಕೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಳೆ ಅತ್ತ ನಿಂತರು ಇವನ್ನು ಕಂಡು ಅಯುರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ವಿಚಲಿತಗೊಂಡು ಮಾಡಿದರು ಅಯುರುಗಳ ಸಂಘದ ಸ್ಪತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬರು ಎನ್ನು ನುಂದಕ್ಕೆ ಖಾದಿ ತೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹಸರನ್ನು ಕೊಡಿ ಕ್ಷೀನೆಂದೂ, ಅವರ ಆಫೀಸು ಮೂಕ್ಯ ಪಿಕಟ್ ವಿಷಯವೇ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ತ್ರೀ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದರು

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸರದೇಶಿ ಒಪ್ಪಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ನಿಯಿಕ್ಷ ಲಾಭ ತನ್ನ ವೈರಿಯಾದ ಮೃತವಕಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಬಾಬುಗೆಸು ಎಂಬವರ ಕವರ ಮೇಲಿನಾಗೆಯೆ ಎ ವಜ್ಯ ಜಾಗಗಳಿಗಾಗಿ ದಹನಮಾಡುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗೆಲ್ಲ ಪೋಲೀಸಿನವರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತಗಟ್ಟಿ ಕಡೆಯು ಅತ್ಯಿ ಚಾರ್ಜ್ ವಡಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗಾಯವಾಡಿದರು ಆದರೂ ಜನರು ನಿಂತ ಜಾಗದಿಂದ ಕದಲಲಿಲ್ಲ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಜನರು ಈ ವೆ ರವಣಿಗೆಗೆ ನೇರಿದ್ದರು ಕಡೆಗೆ ಶ್ರೀಜತ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಪೋಲೀಸಿನವರು ವೆ ರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರು ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಂಗಡಿಗಳೂ ಎ ಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಮಂದಾಕ್ಕೆ ಕಾರಣಭೂತರಾದ ಪಾರ್ಸಿ ಆಂಗಡಿಯವನ ಅಂಗಡಿಗೆ ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಮಾಟಿಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆಹಾಕಿ ಸುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಪೊಲೀಸು ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ ಈ ವರೆಗೆ ಯಾರೂ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ

ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಟಿವ್ ಪಕ್ಷದ ಚರ್ಚಿಲ್ ಎಂಬವರು ಇಂಡಿಯಾದ ವಿಷಯ ಕಳೆದ ಧಾರ್ಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೊಡುವೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇಂಥಾ ಭಾಷಣವು ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ಜಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಕೇಡು ಮಾಡತ್ತದೆಯೆಂದೂ ಹಿಂದೂದೇಶದಿಂದ ಒಬ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಕೇ ೧೯ನ ಸ್ಪತಿನಿಧಿಗಳು ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ರಾಜಿ ಶಕ್ತಿಗೆ ಒಂದ ಸೌಲುದಲ್ಲಿ ತಿಂದಾ ಆಡಿ, ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂಡಿಯಾದೇಶ ಸ್ವೆರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಿ ಪುದು ನ್ಯಾಯವೆಂತಲೂ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಳಿಕೆಯಿಂದ ಆವು ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಬೂರಾಗಿದ್ದಾರಂತಲೂ ಇಂದಾ ಭಾಷಣದಿಂದ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸನ್ನು ಒಷಿಕ್ಷರಿಸಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದೆಂದೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಇಂಥ ಕೆಟಿಕ ಭಾಷಣ ಬಾರದಂತೆ ಚರ್ಚಿಲ್‌ರವರಿಗೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೆಕ್‌ಡೊನಲ್ಡರು ಒಂದು ಬಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವರು

ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜತ್ ಜಯಕರಿನರು ಒಂದು ನಿಮಿಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮತ್ತು ರೌಂಡ್‌ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸಿನ ವಿಷಯ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು— ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ರಾಜಿ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಾಸವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಯನೆಯೊಡನೆ ನಾವು ರಾಜಿ ಸಂಧಾನದ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿ ಯಾವ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೂ ಬಾರದಿದ್ದ ಸಮಯವಲ್ಲ ಅವರು ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ತೀರಿ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಗದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ ಅವುಗಳು ಎಷ್ಟನ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಕವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಆ ತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದಿಂದ ನೋಡಿ ಪೂರ್ಣ ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನೇ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರುವರು ಪುಟ್ಟೀಕರಿಸಿದರು. ಈ ತರದ ಧೊರನೆಸುಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೂಟ್ಟಿದ್ದಂದ ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕ ರೌಂಡ್ ಟೇಬಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕೀಸಿಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಬಂಗಪಟ್ಟ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬುದಾರಿ ಸರಕಾರವು ಇತಿಯೊಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕತ್ತದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವಾರ ನೋಡಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರ ಸಸ್ಪು ಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾದರೂ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ನೆಪ್ಪಗ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತೇವೆ

ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಹಕಾರಿ ವೆ ನೋದಲಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಲಸದ ಮುಂದಾಳು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರಕಾರದ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಶಾಲುಬಾಯಿ ಸಾಸಲಾದಾಸರು ಗುಜರಾತಿನ ಪೂಲೀಸು, ರವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಿಸ್ಥರು ರೈತರಿಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆ ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಗುಜರಾತಿನ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿಸಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಇವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕರಾದ ಮೆ ಬೈಯಿಶ್ಲೆಫಡ್‌ರು ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಲಗೈಯಂತಿರುವ ಶ್ರೀಜತ, ಮಹಾದೇವ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಗುಜರಾತಿನ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ರೈತರನ್ನು ಕುದ್ದು ಕಂಡು ಸಂಭಾಷಿಸಿ ಪೋಲೀಸು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತೊಂದರೆಯಿಂದಲೇ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಕ ಗ್ರಾಮಗಳು ಶೈರತು ಊರ ಬಿಟ್ಟಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದುತ್ತಾರೆ ಇವರು ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿ ಸೆರ್ ಶಾಲುಬಾಯಿ ಸಾಮುದಾಸರು ಯೂವರಾಗಲಿ ಸೆರಕಾರದ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದವರೇ ಬರೆದಿದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಗುಜರಾತಿನ ರೈತರುಗಳ ತ್ಯಾಗವೂ ಕಷ್ಟವೂ ಜನರ ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆ. ಇವರು ಪಿಕಟಿಂಗ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ವೈನೆರಾಯರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಡಕತ್ತಿ ತ್ತಿಂದೂ ಸರಕಾರದವರ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲರೂ ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದರೆಂದೂ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕೂಡುಕತನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಗುಜರಾತಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಘರುಸುರು ಎಲ್ಲರೂ ರೆಸ್ಸು ನರ್ಸಿಸ್ಸನ್ನು ಕಳಕೊಂಡು ಪಾಡುತ್ತಿರುವ ನೆ ವ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಬಹು-ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಾರೆ

---

## ಸೂಚನೆ.

'ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ವಾರ ಒಂದರ ೨೦—೦—೦ ರೂ ಮೇರೆ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನಿಂದಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ, ಪೊನ್ನಾರ್ಪು, ವೀರಾಜಪೇಟೆ, ಅಮ್ಮತ್ತಿ ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ಫ್ಲೋಂದೇಟೆ ಹುದಿಕೇರಿ, ಸಂಟಿಕೊಪ್ಪಲು ಫ್ಲೋಂದೇಟೆ ಮತ್ತು ಸೋಮವಾರಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹಾಶಯರ ಗೆಳಸ್ತ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒಟವಾಡೆ ಮಾಡುವ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಈ ಪೋಸ್ಟಗೊಳಪಟ್ಟ ಜಾಂಡಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸಂಜೀಬರುಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಟವಾಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಿಕ್ಕಲು ತಡವಾದರೆ ದಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಪೋಸ್ಟು ತೆಸರು,

ಪೊನ್ನಾರ್ಪೆ—ಮೆ ನ ಡೆಯಂಡ ದೇವೈಯ್ಯನವರು

ಕಸ್ಟೂರಿಯಲ್ ಸ್ಟೋರ್.

ವೀರಾಜಪೇಟೆ—ಮೆ ಪುಲಿಯಂಡ ಗಣಪತ್ಯಿಯವರು

ಖಾದಿ ಬಂಡಾರ

ಅಮ್ಮತ್ತಿ—ಮೆ ಐಸಂಡ ಪಿ ವಾಣಿಸ್ವನವರು.

ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ ಒನ್ನಂಡ ವಿಜಯನವರು

ಟೌನ್ ಹಾಲ್.

ಫ್ಲೋಂದೇಟೆ—ಮೆ ಪಿ ಜೆ ಮುದ್ದಯ್ಯಸ್ವನವರು,

ಹುದಿಕೇರಿ—ಮೆ ಗುಂದಿರ ಮೊದಯ್ಯಸ್ವನರ,

ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಕೆಟರಿ

ಸಂಟಿಕೊಪ್ಪಲು—ಮೆ ಅಪ್ಪಚೆಟ್ಟೀರಂಡ ನೂಮಯ್ಯಸ್ವನವರು

ಪ್ರಬಾರಪೇಟೆ—ಮೆ ಯಸ್. ಯಸ್. ರತನೆಶೆಟ್ಟಿಯನವರು,

ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ—ಮೆ ಯಂ ಯಸ್ ರಾಮಯ್ಯನವರು,

ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಸ್ಟೋರ್

(ಮೇನೆಜರ್)

---

## ಸೂಚನೆ.

ತಾ 17—12—30 ರಲ್ಲು ಮಡಿಕೇರಿ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ನೂಡಿದ ರಾತ್ರ್ಯ ದೃಜಾಕೋಹುವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯ ಆನ ಮತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ನೋಡಿದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬಾಪಾಖ್ಯಾರಿತಿಯಿಂದ ನೂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಅಜ್ಜಮಾಡ ಮಾದಪ್ಪ,

ಕೊಡಗು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.

---

## ವಿದ್ಯೆ.

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ನರದದ್ದು)

ಪ್ರಜೀನೆ ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರ.

(ಬಿಡಿ ಬಂದ್ಯ)

*

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಕ್ರಾಮೀನ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬಹಳ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನ್ಯಸರಾದಲ್ಲಿದ್ದಿರು ವೇದಗಳನ್ನು ಒರೆಯುವ ಕಾಲವ ವೇಳೆಗೆ ವ್ಯಾಪಿನ ಅರ್ಥರ ವಿದ್ಯಾ ಕ್ರಮವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿದ್ದಿತಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಇತಾಲದಿಂದ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದುದೂ ಆಗಿದ್ದಿತು ದೊರೆಗಳು ವಿದ್ಯಾದಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅತೀಕ್ಷ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ವಿದ್ಯಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಶಿಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಿಸಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದನು ಹಿಂದಿನ ರಾಜರು ಅಣ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಹುತಿಗಳಿಗೆ ಅಶ್ವಮೇಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಎದ್ಯಾ ದಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಇಂತಹ ಹುಹಿಗಳಿಗೆ ಕುಲಪತಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರು ಬ್ಯಸಿಕ ಲಪತಿಯು ಬಳಿ ಹತ್ತು ಸಹಸ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಳಿದಾಸನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಪಟಿಷತ್ತುಗಳೂ, ಅಕ್ಷಯಮಗಳೂ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿದ್ದವು ಪ ಪಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೊ

ರಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾದಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಂದಗ್ರಾಮನ ರಾಜ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಿವೆ.

"ಮೌರ್ಯರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಟಾಕ್ಷಿಲ ಮತ್ತು ಕಾಶಿನಗರಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿದ್ದುವು. ಆ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳೂ, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೂ ವಿದ್ಯಾ ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜನು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಂತಹ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ದಾನ ಮಾಡುವುದು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯೆಂಗಿದ್ದಿತ್ತು. ಆ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಭೂ ಕಂದಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಯೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು

ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಜರ ಪೃತ್ಯಕ್ಷ ಮೇಲು ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಸಂಬಳವು ಕೊಟ್ಟಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ 'ಪೂಜಾವೇತನ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿದ್ದಿತು. ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದ್ದಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಪುರಾಣ ಪುಣ್ಯಕಥೆಗಳು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗೆ ಬಹಳ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ರಿ ಶ. 400 ನೇ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದ ಪಾಹಿಯಾನನು "ದೊರೆಗಳು ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಭೂಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಮಗಧ, ಕೋಸಲ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿದ್ದಿತು ನಲಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳದವರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಒಬ್ಬ ವಿವೇಕಿಗಳೂ ವಿನಯಶೀಲರೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರೆಂದು ಹೂಯನಕ್ತ್ಸಾಂಗನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ

ಪ್ರಾಚೀನ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೆವರೆಂಡ್ ಕೆಯಿವರು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿದ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವು ಬೆಳೆಯಿತು. ಪ್ರಬೆಗಳು ಓದುವುದಕ್ಕೂ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೂ, ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕ್ಷಾಮದಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವು ಜಾರಿಬಂದಿತು ವರ್ತಕರೂ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹೊನ್ನತ ಕಡೆ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಾಡುವವರ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದಿತು

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹಿಂದೂದೇಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವ ವರೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾಧಿಮಿಕ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಗಳು ಹಿಂದೂದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದುವು 1822 26ನೇ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ವರದಿಯಿಂದ ಬಾಲಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಇದೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 1824 ರಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಲಕರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಿತು ಅದರೆ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ವರದಿಯಿಂದ ಶೇಕಡ 13 2 ರಂತೆ ಜನರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬಂದಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ 9 ರಂತೆ ಹುಡುಗರು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಒಹಳ ಕಡಿಮೆಯೆಂದೂ ಬ್ರಿಟಿಷರಲ್ಲಿ ಈಗ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಬಾಲಕರ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಆಗಿನ ಬಾಲಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಿತೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುವುದು.

ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅರಿತ ರೆವರೆಂಡ್ ಕೆಯವರು ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ

"ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸಂಕ್ರಮದಂತಹ ದೀರ್ಘವಾದ ಇತಿಹಾಸವುಳ್ಳ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕ್ರಮವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಲ್ಲ ಹಿಂದೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ದಿನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಹಳ ವಿಶೇಷ ಆವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅದು ಇದೆ ಕ್ರಮವು ಮಹನೀಯರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿತು ಪ್ರಪಂಚದ ಹಿಂದೂಗಳೂ ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಜಾಗವನ್ನು ಪಂಡಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಾದ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಿದರು.